

NİGAR VƏLİYEVƏ

**AZƏRBAYCANCA-İNGİLİSCƏ
İDİOMATİK LÜĞƏT**

NIGAR VALIYEVA

**AZERBAIJANI-ENGLISH
DICTIONARY OF IDIOMS**

Elmi redaktor:

Oqtay Əlipaşa oğlu Səmədov
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Bilik Fondunun icraçı direktoru

Ön sözün müəllifi:

Möhsun Zellabdin oğlu Nağısoylu
AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun direktoru,
filologiya elmləri doktoru, professor
AMEA-nın həqiqi üzvü

Azərbaycanca - İngiliscə İdiomatik Lüğət əsaslı nəşrdir. Lüğətə idiomatik söz, ifadə, ibarə, atalar sözləri və zərb məsəlləri daxil edilmişdir.

Lüğəti Azərbaycan Dillər Universitetinin professoru, filologiya elmləri doktoru *Nigar Çingiz qızı Vəliyeva* tərtib etmişdir.

Azerbaijani – English Dictionary of Idioms is fundamental publication. Azerbaijani – English Dictionary of Idioms contains idiomatic words, word combinations, phrases, proverbs and sayings.

Azerbaijani – English Dictionary of Idioms was compiled by professor, Doctor of Science of the Azerbaijan University of Languages *Nigar Chingiz Valiyeva*

Lüğət ali məktəb tələbələri, müəllimlər, aspirantlar, dissertantlar, tərcüməçilər, jurnalistlər, diplomatlar, informasiya işçiləri və digər iş adamları, ümumiyyətlə, ingilis dilini mükəmməl öyrənmək istəyən geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

ÖN SÖZ

Leksikoqrafiya dilçiliyin elmi-nəzəri əsası olan ən qədim sahələrindən biridir. Lüğətçilik adi söz siyahısı deyil, leksikologiya, etimologiya, üslubiyyat kimi dilçilik sahələrinin mücərrəd məntiqi planda işlənmiş ümumi nəzəriyyələrinə əsaslanan tətbiqi elm sahəsidir.

Türk dünyasında, o sıradan Azərbaycanda lüğətçiliyin qədim tarixi və zəngin ənənələri vardır. Böyük türkoloq Mahmud Qaşqarlının “Divanü-Lüğətit-Türk” (XI əsr), Hüsaməddin Xoyinin “Töfheyi-Hüsam” (XIII əsr), Fəxrəddin Hinduşah Naxçıvaninin “Əs-Silahül-Əcəmiyyə” (XIII əsr), Seyid Əhməd Cəmaləddin ibn Mühənnanın “Hilyətül-insan və həlbətül lisan” (XIII əsr) adlı lüğətləri orta əsrlər türk lüğətçiliyinin ən dəyərli nümunələridir. Adı çəkilən klassik lüğətlərdən birincisi məlum olduğu kimi, ərəblərə türk dilini öyrətmək məqsədilə tərtib olunmuşdur. Digər üç əsər isə sıra ilə birincisi farsca-türkcə mənzum lüğət, ikincisi izahlı lüğətdir. Sırada sonuncu yer alan əsər isə fars, türk və moğol dilləri haqqında bilgidən və ərəbcə-farsca və ərəbcə-moğolca lüğətdən ibarətdir.

İngilis lüğətçiliyinin tarixi isə XV əsrdən başlayır. Belə ki, Britaniyada Ser Tomas Eliotun Lüğəti 1538-ci ildə işıq üzü görüb və “Latın-İngilis Lüğəti” XVII-ci əsrdə bir neçə dəfə yenidən işləmişdir. Bundan əlavə 1582-ci ildə Riçard Malkaster “Elementar İngilis dilinin lüğətini”, 1593-cü ildə “Fransız-İngilis Lüğəti” Klaudius Xoliband tərəfindən hazırlamışdır. 1598-ci ildə “İtalyan-İngilis Lüğəti” Con Florio tərəfindən ərsəyə gətirilibdir. Robert Kovdrey ilk “İngilis dilinin lüğəti”ni 1604-cü ildə tərtib etmişdir, bu da həmin sahədə ilk təcrübə sayılır. Noah Vebster 1806-cı ildə “İngilis dilinin qısa lüğəti”ni, 1828-ci ildə isə “İngilis dilinin Amerika Lüğəti”ni nəşrə hazırlamışdır. İlk “İngilis dilinin Oksford Lüğəti” isə 1928-ci ildə işıq üzü görmüşdür.

XX əsrdə respublikamızda tərtib olunan lüğətlər Azərbaycan dilçiliyin bütün nailiyyətlərini özündə əks etdirməklə yanaşı, dilimizin inkişafına

xidmət edir. Məsələn, Heydər Hüseynovun redaktəsi ilə “Rusca-Azərbaycanca Lüğət”, Əliheydər Orucovun redaktoru olduğu dördcildlik “Azərbaycan Dilinin İzahlı Lüğəti”, Məmməd Tağıyevin dördcildlik “Azərbaycanca-Rusca Lüğəti”, çoxsaylı etimoloji, dialektoloji, terminoloji, sinonimlər, antonimlər, tezlik, yazıçı dili lüğətləri, tərcümə lüğətləri keçən əsrdə və yaşadığımız yüzillikdə işıq üzü görmüşdür.

Bütün mövcud olan lüğətlər Azərbaycan dilçiliyində lüğətçilik ənənəsi yaratmış və müasir dövrdə bu sahədə yazılan dissertasiya və monoqrafiyalar həm nəzəri, həm də tətbiqi cəhətdən lüğətçiliyin inkişafına təkan verir.

Lüğətə yalnız ümumişlək sözlər deyil, ədəbi dildə geniş işlənməyən, lakin bədii və xüsusi ədəbiyyatlarda olan elmi və elmi-texniki terminlər, danışq leksikası və dialekt sözlər, arxaizmlər, tarixizmlər və s. orfoqrafik normaya salınma ehtiyacı olan sözlər daxil edilir.

Məlum olduğu kimi, orfoqrafiya lüğətinin başlıca məqsədi sözün düzgün yazılışını verməkdir. Məhz buna görə də bu cür lüğəti tərtib edən leksikoqraflar dilin aktiv və passiv fondunda olan və cəmiyyətin bütün sosial və ictimai təbəqələrinin istifadə etdikləri bütün leksik vahidləri orfoqrafik normaya salaraq, vahid bir kitaba daxil edirlər.

Leksikoqrafiya nəzəriyyəsinə əsasən bədii ədəbiyyatda, mətbuatda, publisistikada, dərsliklərdə, siyasi və elmi ədəbiyyatlarda, rəsmi və gündəlik adi danışq dilində işlənən bütün normativ leksik vahidlər lüğətdə öz əksini tapmalıdır.

Qloballaşma XX əsrdən başlayaraq bütün dünya dövlətlərində haqqında ən çox söhbət açılan və insanların həyatında əhəmiyyətli rol oynayan bir anlayış kimi yayılmağa başlamışdır. Müstəqil Azərbaycan Respublikasının son dövrlərdə dünya dövlətləri sırasında yer tutması, təbii ki, qloballaşma prosesinin bizim ölkəmizdə də öz təsirlərini göstərməkdədir. Bu təsirlər müxtəlif cəhətdən, o cümlədən dil sahəsində də özünü biruzə verir. Dünya dillərində qarşılıqlı təsir və sözlərin alınma prosesləri çox tez-tez baş verir və bu hallar sosial tədqiqata zəmin yaradır. Müasir zamanda

qloballaşma prosesi və dillərin qarşılıqlı təsiri probleminin araşdırılması aktualıq kəsb edir.

Dilin yeni sözlərlə zənginləşməsi və mövcud mənalarının dəyişilməsi həyatda və ictimai fikirdə yaranan yeni inkişaf əlaqədardır. Dilin lüğət tərkibi tələbatla bağlı müxtəlif dəyişikliklərə məruz qalır. Ümumiyyətlə, dil yarandığı gündən belə yeniləşmələrə məruz qalır ki, bu proses əsrlər boyu Azərbaycan dilindən də yan keçməmiş, müasir dövrdə də özünü daha qabarıq şəkildə göstərmişdir. Sürətli texnoloji proseslərin gətirdiyi, xalqların və mədəniyyətlərin daha da yaxınlaşdığı, qloballaşma meyllərinin artdığı bir zamanda bu hal müasir dövrdə zərurətə çevrilir. Dünya ilə ünsiyyət nəticəsində yaranan yeni münasibətlər texnoloji dəyişikliklər dilə özləri ilə birgə bu dinamik prosesləri ifadə edən yeni sözlər də gətirir.

Xarici mənbələrdən olan sözlər dilin leksik layına birdən keçmir, onlar müəyyən tarixi, siyasi, dini, mədəni və iqtisadi proseslərin nəticəsidir. Bu proseslər həm də dilin inkişafına təsir edir. Dilin inkişafı dilin tərkib hissəsini təşkil edən səslərin, sözlərin, söz birləşmələrinin, şəkilçilərin və qrammatik əlaqələrin onun müxtəlif komponentlərinə məxsus ünsürlərin müntəzəm olaraq dəyişməsi və zənginləşməsidir. Dilin dəyişməsi və inkişafı onun təbii halı və başlıca keyfiyyətidir. Dilin inkişafı hər bir xalqın ümumi inkişafı ilə bağlıdır. Buna görə də dilin hər hansı bir sahəsindəki dəyişiklik, inkişaf yaranmış daxili və ya xarici şəraitlə əlaqədar olur. Bu məsələ ilə bağlı görkəmli dilçi alim V.Humboldt da qeyd edir edirdi: “Dildə hər şey daim dəyişir. Dil həmişə dəyişir, eyni zamanda o, qeyri-adi dərəcədə sabitdir”.

Hər dövrün öz tələbatı olduğu kimi, lüğətçiliyin də özünün inkişaf qanunları və tələbləri vardır. Belə ki, zaman keçdikcə müxtəlif lüğətlərin ərsəyə gəlməsinə ehtiyac duyulur.

Beynəlxalq aləmə çıxışı olan müstəqil Azərbaycan Respublikasında ingilis dilinin iştirakı və köməkliyi ilə çeşidli əlaqələrin qurulması göz qabağındadır. Bu gün Azərbaycan dilinin nüfuzu gündən-günə artır. İngilis

dili isə, şübhəsiz qlobal səviyyədə işlək dilə çevriləcək coğrafiyasının həddlərini durmadan artırır.

Qlobal dil olan ingilis dilinin geniş bir coğrafi məkanda yayılmasına təsir edən mədəni amillər sırasında respublikamızda daim inkişafda olan mədəniyyət sahələrinin dünya miqyasında yayılması ölkəmizin müxtəlif mədəni tədbirlərə ev sahibliyi etməsi, eləcə də xarici ölkələrdəki beynəlxalq mədəni tədbirlərdə iştirakı və bu kimi amillər dayanır. “Avroviziyan” mahnı müsabiqəsi, Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalı, Bakı Avropa Oyunları, Beynəlxalq Muğam Festivalı, Formula 1 yarışması, 42-ci Şahmat Olimpiadası, Dördüncü Bakı İslam Həmrəylik Oyunları və başqa tədbirlər, mədəniyyət, incəsənət, idman sahələrində ingilis dilinin aparıcı rol oynaması ilə əlaqədar Azərbaycan dilinə göstərdiyi təsirlər də göz qabağındadır. Texniki amillərə gəldikdə isə müasir elmi-texniki yeniliklər, cihazlar, avadanlıqlar, xüsusilə də rabitə və informasiya texnologiyaları sahəsində yeniliklər ingilis dilinin Azərbaycan dilinə təsirlərini qaçılmaz etmişdir.

Bütün bunlar ingiliscə-azərbaycanca və azərbaycanca-ingiliscə sahə lüğətlərinə nə qədər böyük tələbat olduğunu açıq-aşkar bir şəkildə sübut edir. Bu baxımdan professor Nigar Vəliyeva tərəfindən tərtib edilən və mütəxəssislərin, eləcə də geniş oxucu kütləsinin ixtiyarına verilən “Azərbaycanca-İngiliscə İdiomatik Lüğət” müasir zamanın tələbatına tam cavab verir.

İdiomatik lüğət leksikologiyanın xüsusi kurslarında, tərcümə nəzəriyyəsində, müqayisəli tipologiya fənnində, müxtəlif nəzəri və praktik seminarlarda, başqa leksikoqrafik tədqiqatlarda, ayrı-ayrı lüğətlərinin hazırlanmasında gərəkli material rolunu oynaya bilər. Bu lüğət frazeologiyayaratma və frazeologiyadan istifadə nəzəriyyəsinin inkişafı üçün dəyərli bir leksikoqrafik qaynaqdır.

Möhsun Nağısoylu

*AMEA-nın Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun direktoru,
filologiya elmləri doktoru, professor
AMEA-nın həqiqi üzvü*

P R E F A C E

In the modern society man's relations, a heartfelt communion – are the factors which enrich peoples. Today, especially owing to such kind of relations, there is a glorious atmosphere in Azerbaijan. Azerbaijan is the multinational country. Any man, who lives or has come here, meet the irrefutable fact that it is the only country in the world, where is as national, so religion tolerance. It is a modern reality.

In the present-day world there are various formed and existed cultural exhibits, literary and art works which are well-known as in Azerbaijan, so in abroad. Azerbaijani national culture has integrating into the global cultural sphere also positively influence on the development of the intercultural communication. Accordingly, the role of the culture and the language in the process of international relations is very great.

Up-to-date there is observed a great progress, development, highly positive tendencies in all spheres of the Azerbaijan's life, particularly in the sphere of economics, politics, in the consolidation of the Azerbaijan's position in the world, in the domain of social processes, of sport. On the base of present policy is the way, which pointed by the International Leader of the Azerbaijani people – Heydar Aliyev. In the beginning of the 90-th years of the XX century due to his sagacity, policy, long-sightedness, political experience Azerbaijan had been saved from many problems and misfortunes and was lead out of that to the way of evolution.

Today a successful development of the Azerbaijan Republic together with many other factors depends of such agencies. For a comprehensive elaboration of all spheres, also the good formation and consolidation of the civilian society in Azerbaijan, it is necessary to reinforce the intercultural dialogue. The representatives of various nations and religions in Azerbaijan live as a whole one family. It is a main factor for the progressing of our

country. It is a course of our state policy, and also the activity of the representatives of the spirituality on the basis of a great feeling of the Azerbaijani people.

Certainly, the different processes which had taken place in the world, have a great influence to Azerbaijan and accordingly the new tasks are appearing. Together with the strengthening of Azerbaijan's power, the processes which had taken place in our country, helps forward influence to the overall region. Azerbaijan strengthens as an independent country. Such independency has permanent character. The economic independency, energetic safety, the ability to carry through an independent policy is the main means to decide all future problems.

The positions of the Azerbaijan Republic is enough strong in the region, the opportunities of such influence are still widening. Such possibilities serve to cooperation and collaboration of neighbouring relations in the region. So reinforcement is a positive factor for the whole region. Today Azerbaijan plays a stabilizing role in the region, which is growing. We have all kinds of freedoms. With great proud we can say that the Azerbaijani people – is a free people, as we have all kinds of freedoms. The main property is – the freedoms of the religion, conscience, word, thought, political activity and printing.

Azerbaijan is in a great esteem on the international arena, as it has the right, open, candid policy as in the activity of the international organizations, so in bilateral format. The matter is such that in the policy, as in the life man must have one face. Only in such case it must be respected. Azerbaijan won such deference, honour, so in the future this factor will play a great role.

It is well-known from the world's history: only that country can successfully develop if there is a great trust and unity between the people and the government. It is so in the Azerbaijani Republic. In order to make good, to prove it I should like to give one evident example. It was the First European Games in our country on June 12 to 28 in 2015. From the very beginning all the processes of preparation, show, the ceremonies of the opening and closing

a great number of the youth, which had taken an active part in all those procedures, also as the whole Azerbaijani people, demonstrate the highest level of culture and hospitality throughout the world.

As Azerbaijan strengthens his position in the Islamic world, as Islam is our religion, in 2017 the Fourth Islamic Sport Games will hold in our country on May 12 to 22. The Azerbaijani Republic purposefully deposits his input in the munitions and consolidation of the Islamic solidarity.

The Fourth Islamic Solidarity Games is a multinational, multi-sport event involving the elite athletes of the Organization of the Islamic Cooperation, which is the second largest inter-governmental organization after the UN with more than fifty member states spread over four continents.

Everybody knows that the various religion monuments are constantly renovated; the new memorials are built in Azerbaijan. For example, Bibiheybet mosque, Tazapir mosque, the mosque of Ajdar-bek, Icheri Sheher's mosque are restored again, the new building of administration of the Caucasian Muslims is built. Together with it, the reparation and restoration's works are hold in Christian churches, and new Catholicity is also built here. The reality is such. All those works serve to peaceful, friendly, harmonious life of the people in Azerbaijan, as all the representatives of the different religions feel themselves very comfortably.

In our days there is much spoken about activation of the dialogue between various nations, religions and civilizations. It is very important and a great necessity. However, we observe the other picture in the reality – instead of dialogue – confrontation, instead of cooperation – enmity, synthetically made provocations. All this is an origin of great danger.

On the basis of the people's demand our government carries through the inner and outer policies of a good social environment, groove atmosphere, feeling of patriotism, strengthened solidarity define a successful development of modern Azerbaijan. The power of the country determine not only the natural riches, free goods, natural wealth, financial possibilities, but also this fact that the

representatives of all peoples, nationalities and religions live together peacefully, friendly. On various religion holidays and mourning ceremonies all religion's clergy are present together. The real religion and national tolerance is not a motto of our people, it is our manner of life.

We live in such conditions, and prove to ourselves, to the region and to whole world that multiculturalism is present. Multiculturalism – a relatively new notion. But in reality it means the coexistence of the peoples of different religions, nations and cultures. This notion was, is and will be in Azerbaijan. Azerbaijani people live in various conditions of social-political systems and regimes. Despite on this fact Azerbaijan always and especially in the period of independence strengthen the positive tendencies. For instance, there is a great deal of miscellaneous, mixed marriages. The unicity and greatness of the Azerbaijani culture are defined by means of such facts.

Today language of education and education of language during multiculturalism granted the process of globalization is very actual subject for modern society.

Falling in the reality that Modern English is truly the global language as the main means of world's communication, during the period of globalization in our modern society the problem of the national language, and especially of the literary language and basic word stock is an actual.

Thus, it can be concluded that there is a very close relationship between language and culture in general, and a specific language and its culture in particular. That is, culture has a direct effect on language. In fact, the two issues are closely correlated and interrelated. Language is the symbolic presentation of a nation or a specific community. In other words, language is the symbolic presentation of a culture. So, we must keep, develop and generalize the use of the national language as well as Azerbaijani national culture.

Thus, “State Program on Usage of the Azerbaijani Language and development of Linguistics in Accordance with the Current (Modern)

Requirements in the Context of Globalization” approved by the 10-th April 2013 resolution of the President of the Azerbaijan Republic is a particular historical event. State Program on Usage of the Azerbaijani language includes the following duties:

- 1) A development, defense, broad usage in the electron space of the Azerbaijani language answering to the appropriate demands of modern times during globalization and establishment of the mechanism of Linguistics’ development in the country;**
- 2) A perfection of training of high-specialized community in the sphere of Linguistics;**
- 3) Taking into a consideration the modern development of the world Linguistics to determine the directions of the scientific investigations;**
- 4) An elaboration of the cooperation with the world leading scientific centers in the field of Linguistics;**
- 5) A coordination and improvement of the issues of the language and education;**
- 6) A guarantee of scientific participation of the linguists in the formation of the modern information and communication technologies;**
- 7) A learning of the ancient languages’ history in order to analyze fundamentally the history of language, especially literary language and culture;**
- 8) A retrofit of the legislative base covering the language’s development and an improvement of the literary language’s norms;**
- 9) An enhancement of the language and speech’ culture;**
- 10) A systematization of the basic word stock of the Azerbaijani language and its grammatical norms;**
- 11) A studying of language’s situations and language’s relations in the Azerbaijani Republic.**

A national conceptosphere consists of the complex of individual, factional, sectional, class and universal concepts, i.e. concepts, having

panhuman value. To a number of universal concepts belong such base concepts, such as “motherland, mother, family, freedom, love, faith, and friendship”. On their basis the national cultural values are formed and also fundamental universals as “time, space, causality” and so on. So, the existence of general, universal concepts provides the possibility of common ground and public relations between peoples that is so important in the modern world. We must develop the national consciousness as it consists of the complex of individual, factional, sectional, class and universal concepts, i.e. concepts, having panhuman value. Because the existence of the universal concepts provides the possibility of common ground and public relations between peoples, that is so important in the modern world.

Today the cultural diplomacy is widely used with the purpose to develop the intercultural relations in the international intercourse. An outreach of the Azerbaijani culture in the international scope, an awareness of the world’s commonality, the development of the intellectual culture in the community, the realization of the intellectual-cultural struggle in the appropriate form that we met in the abroad, an active colleaguesmanship of the scientists in such processes are the relevant orientations and courses of the cultural diplomacy of the Azerbaijan Republic.

Nowadays there are the following characteristic features of our modern Azerbaijani society: the anxiety, richness, a tendency of the dynamical development of the Azerbaijani cultural values, the activity of the cultural processes, an interest to the civilized values, and the existence of the historical and modern practices in the sphere of the unification of the Islamic and European values, the tolerance. The Azerbaijan Republic as the synthesis of the cultures of the East and West is as the member of the European Society, so the member of the UNESCO and ISESCO.

Analyzing the ways of the enrichment of the basic word stock of the Azerbaijani language in the period of the independence we knew that the means of mass media really play a great role and have the multilateral

function in the society. A propagating of the literary language, a spreading of the objective information, an increasing of the education, an acquaintance with the various cultures and their learning, an amusement, the upbuilding of the nexus between world's population, the learning of the foreign languages, and so on became the order of the day. If all this would be used in the appropriate form, the means of mass media play the supporting role in the way of the development of the forwarding population.

Nowadays it is an irrefutable fact that global English is the agile, transactional language, it has such kind of polyphony and diplomacy that keeps the pulse of modern world, at the same time it is in the ascendant and influences on the basic word stock of all world languages, including the Azerbaijani language. And during the process globalization a such affection must not be so much. We, Azerbaijanians must to protect our mother tongue of that kind of impact and as the result of it, from the needless borrowings. Azerbaijan is the country of the ancient history and culture, has a rich national language, and realizes a subtile policy. And we must defend our historical past, support our present culture and develop our future national consciousness. The study of relationship between English language proficiency, employment and success of graduates in the Azerbaijani Republic in the interface of globalization, the establishment how English language skills influence on the employment mechanism in the Azerbaijani job market for our native graduates will be carried out following approach as its overall aim is to understand the role of English language skills of university graduates in determining the employment opportunities and carrer prospects of Azerbaijani graduates.

The research findings may inform educational policy planners, teacher educators, teachers, employers and career advisers to identify the appropriate English language learning programmes that support increased employability through English.

The above given contemplation allows to make a conclusion that the process of globalization is permanent. Under the circumstances the era of globalization has at least two trends regarding its cultural aspect development. On the one hand, globalization is changing the traditional lifestyles of people. But on the other hand, some adaptation and protecting functions of each culture are generated, so the process of globalization takes an extremely controversial format. Within the bounds of intercultural communication, some common values and ideals (tolerance, equality of traditions, ethics and politics of responsibility) are being formed. However, the process of creation of commonalities within communicational interaction is not always smooth. For example, such universal values as human rights, which were accepted by western scholars as basic values, turn out to be incompatible with the political and cultural customs of many eastern countries.

Taking into consideration the reality of mega-society in order to prevent such incompatibilities, countries must find points of contact in which the principles of globalization do not contradict customs and traditions of these countries. Then, as we view it, the points of mutual contact should be found. In cases when it seems impossible to find points of mutual contact, countries should demonstrate tolerance and respect to each other. In this connection we can declare that the future of humankind depends only on us and on our actions towards each other. And understanding this is one of many steps which mankind must take in order to prosper together in peace.

The suggested to Your attention dictionary helps to learn the modern Azerbaijani and English languages which are used in the civilized society, culture in all spheres and verbal communication for peaceful existence which is so necessary today.

Lüğətdə İstifadə Edilmiş Şərti İşarələr

Müasir Azərbaycan və ingilis dillərindəki frazeoloji birləşmələr, atalar sözü və məsəllərin oxşar və fərqli cəhətlərini nəzərə almaqla üç qrupa ayırmaq olar və bu məsələ lüğətin tərtibində aşağıdakı şərti işarələrdən istifadə edilməklə öz əksini tapıb:

1. = (bərabər) işarəsi. Bu işarə həm mənə, həm obraz, həm də leksik tərkib etibarilə hər üç dildə, demək olar ki, tam eyniyyət təşkil edən atalar sözlərin qarşısında işlədilmişdir. Yəni bu qrupa aid olan atalar sözləri Azərbaycan dilinə öz ekvivalentləri vasitəsilə tərcümə olunur. Məsələn: Nə əkərsən, onu da biçərsən. = As you sow, you shall mow.

2. – (tire) işarəsi. Bu işarə obraz və leksik tərkib etibarilə bir-birindən qismən, yaxud tamamilə fərqlənən, lakin mənaca uyğun frazeoloji birləşmələr, atalar sözləri və məsəllərin qarşısında işlədilmişdir. Bu növdən olanlar analoq adlandırılır. Bu qrupdan olan atalar sözləri Azərbaycan dilinə öz analoqları vasitəsilə tərcümə olunur. Məsələn: Eyibsiz gözəl olmaz. – Every man has his fault.

3. * (ulduz) işarəsi. Bu işarə yalnız bir dilə, yəni ya Azərbaycan, ya da ingilis dilinə mənsub olan, müqayisə edilən dillərdə müvafiq qarşılığı və ya analoqu olmayan frazeoloji birləşmələrin, atalar sözləri və məsəllərin qarşısında işlədilmişdir. Məsələn: Mənim səndən gözüm su içmir. A man may love his house well without riding on the ridge.

Lüğətdə İstifadə Edilmiş İxtisarlər

Amer. – İngilis dilinin Amerikan variantı – American English

Arab. - Ərəb dilindən – from Arabic

Austr. – İngilis dilinin Avstraliya variantı – Australian English

Fars. – Fars dilindən – from Persian

Fr. – Fransız dilindən – from French

Ital. – İtalyan dilindən

Lat. – Latın dilindən – from Latin

Scot. – Şotlandiyaya xas olan ifadə – this expression is used in Scotland

Turk. – Türk dilindən – from Turkic

Abbreviations used in this dictionary

Cf. – confer – müqayisə et

etc. – et cetera – and so on – və ilaxır

fig. – figurative – məcazi mənada

i.e. – id est – yəni, digər sözlə

iron. – ironical expression – istehzalı ifadə

joc. – jocular – zarafatyana

Lit. – literally – hərfi

smth. – something – nəşə, nə isə, bir şey

A Z Ə R B A Y C A N D İ L İ N İ N

Ə L İ F B A S I

Aa Bb Cc Çç Dd

Ee Əə Ff Gg Ğğ

Hh Xx Iı İi Jj

Kk Qq Ll Mm Nn

Oo Öö Pp Rr Ss

Şş Tt Uu Üü Vv

Yy Zz

- A -

A

A kateqoriyalı (ən əsas, vacib, yaxşı) – **A 1 / top hole / top notch / A number one / Amer. A No 1 / first rate / top rate / Cf. the best, paramount, great, super, terrific** (very good, splendid, far-out)

ABAD

Abad kənd tüstüsündən bəlli olar. – *Lit.* A village is known by the barking of the dogs. / *Cf.* Nothing will be hidden.

ABAN

Abanın qədri yağışda məlum olar. – **Keep a thing seven years and you will find a use for it.**

ABBASI

Abbasıdan bez sahi çıxardır. – **Skim the cream off. / One gets the be-all and end-all by the sweat of his brow.**

Abbasını bəyənməyən beş sahi çıxardar. – *Lit.* Who does not like a coin, will get pound sterling.

ABDAL

Abdal at mindi, özünü bəy saydı. – **One comes of peasant stock and becomes prince (lord).**

Abdaldan pasa olmaz, taxtadan masa. – **Boor cannot be a lord.**

ABIR

abır eləmək – to be ashamed (of) / to be confused (of) / to be embarrassed / to be put out of countenance / to feel shy / to be shy / to embarrass someone

abır gözləmək – to get decorous / to become decorous / to become decent / to hold one's tongue / not to lose one's honour / to dignity / to observe the proprieties

Abır harda, bərəkət orda. – Honour and justice are akin.

*** abır qoymamaq – 1. *bax* abır vermək; 2.(bir kəsi biabır etmək) – to disgrace / to dishonour**

abır vermək – to give someone a fine talking-to / to give someone a piece of one's mind / to bring someone to a sense of shame / to give it someone hot and strong / to give it someone good and hard / to give someone hell / to beat someone black and blue / to thrash someone black and blue / to put someone to shame / to make someone blush / to gibe (jeer) at someone or smth. / Cf.to throw smth. in someone's teeth

abır-həya etmək – *bax* abır eləmək

abır-həya gözləməmək – to offend the proprieties

abır-həya yoxdur (həya etmədən, vicdansızcasına) – someone does not know what conscience is / he (she) has lost all shame / he (she) had the cheek (nerve) to do smth.

abır-həyadan salmaq – to rake someone over the coals / to give someone hell / to give someone a good talking-to

abır-isləhat qoymamaq – *bax* abır vermək

abıra qısılmaq – *bax* abır gözləmək

abırdan düşmək – to loose honour / to loose dignity

abırdan salmaq – 1. *bax* abır qoymamaq; 2. *bax* abır vermək; 3. (bir kəsin zəhləsini tökmək) – to be sick of smb. / to bother / to pester

abır-həyadan salmaq – *bax* abır qoymamaq

abıra salmaq – to get smth. into shape / to bring smth. up to scratch / to bring smth. to fruition (to finish, to complete smth.)

abırını almaq – to give a good dressing-down (hiding, licking) to someone / to give telling-off to someone / to give someone what-for / to give it hot to someone / to give someone a sound thrashing

abırını aparmaq – *bax* abırını almaq

abırını əlinə vermək – *bax* abır vermək

abırını ətəyinə bükmək – *bax* abır vermək

abırını götürmək – *bax* abır vermək

abırını göy əskiyə bükmək – *bax* abır vermək

abırını-həyasını almaq – *bax* abır vermək

abırını-həyasını aparmaq – *bax* abır vermək

abırını tökmək – *bax* abır vermək

abırını vermək – *bax* abır vermək

Abırını yeyib, həyasını da belinə bağlayıb. – One is dead to shame. / One loses all sense of shame. / Cf. Conscience was hanged long ago.

abırlanmaq – *bax* abır gözləmək

abırlatmaq – to ask / to cause someone to reproach / to force someone to put to shame

Abırlı abırından qorxar, abırsız nədən qorxar? – A modest blushes, a shameless pales.

abırlı olmaq – to be decent / to be moral / to be decorous

abırlı paltar – a decent clothing

abırlılıq – a morality / a decorum

abırsız adam (alçaq adam) – a bad actor / barefaced (a shameless, indecent, impudent, bold man)

abırsız-abırsız(abırsızcasına) – shamelessly / indecently / barefacedly / impudently / boldly

* **abra düşmək** – someone keeps in a very fitting manner / someone looks fittingly

* **abra mindirmək** – to bring someone in order

abra salmaq – 1. *bax* abra mindirmək; 2. *bax* formaya salmaq

abrı getmək – to be disgraced / to be dishonoured / to disgrace oneself / to demean oneself

abrı tökülmək – *bax* abrı getmək

*** abrına qısılmaq – 1. *bax* abır eləmək; 2. *bax* abır gözləmək; 3. – to keep silent lest to abase oneself (to feel shy, to be shy)**

abrına-həyasına qısılmaq – *bax* abrına qısılmaq

abrına sataşmaq – *bax* abır qoymamaq

*** abrıdan keçmək – someone had to do smth. worthless (to demean oneself)**

abırını almaq (bərək danlamaq) – to teach (to give) someone a good lesson / to call someone all the names under the sun / to give someone a fine talking-to / to give someone a piece of one's mind / to swear blue murder at someone / to give it someone hot and strong / to curse someone for all one is worth / to call someone all the names in the book / to give it someone good and hard / to give someone hell / to call someone over the coals / to curse someone up hill and down dale / to take someone over the coals / to give someone what for / to give someone beans / to curse someone like hell / to give someone a drop of sense / to teach someone a thing or two / to make someone see reason / to knock the nonsense out of someone's head / to swear like a bargee / to make the air blue / to give someone a proper dressing-down (thrashing, dusting, pounding, licking) / to put the heat on someone / to blow someone up / to give someone the works / *Amer.* to give someone a nice shake-up / let one have what-for

*** abırını aparmaq – to bash someone's ear / to give someone no peace (to bother, to make bored, to weary)**

*** abırını atmaq – not to feel a shy / not to be shy**

abırını gözləmək – 1. *bax* abır eləmək; 2. *bax* abır gözləmək; 3. *bax* abrına qısılmaq

abırını gözləməmək – to behave with insolence / to offend the proprieties

abır-həyanı gözləməmək – *bax* abırını gözləməmək

abrını tökmək – to give it someone hot and strong / to give someone what for / to give someone a good talking-to / to give someone a dressing-down / to give someone a hiding / to give someone a good noser / to give someone a good telling-off / to give someone a wiggling / to give someone a licking (to reproach someone)

abrını-həyasını tökmək – *bax* **abrını tökmək**

abrını vermə (söyüb danlama) – a scolding / rating / blowing-up

abrını vermək – *bax* **abrını tökmək**

ABİ-LEYSAN

abi-leysan kimi göz yaşı tökmək – to shed crocodile tears / to shed floods of tears / to be drowned in tears

ABİ-NEYSAN

abi-neysan kimi göz yaşı axıtmaq – *bax* **abi-leysan kimi göz yaşı tökmək**

ABSOLYUT

absolyut çempion = * **an overall champion** (an absolute champion)

ABŞ

ABŞ-ın dövlət bayrağı – *Amer.* the stars and stripes

AC

Ac aman bilməz. – Hunger breaks stone walls.

Ac ayı oynamaz. – Hungry bear doesn't dance. / One is so hungry that his empty belly flaps. / One's belly cries cupboard.

Ac bayıra qaçar, yalavac evə girər. – Hunger is the best sauce. / Hunger breaks through stone walls.

Ac qal, topal qal, kör qal, fəqət torpaqsız qalma. – Turk. Aç kal, topal kal, kör kal, fakat topraksız kalma. = Be hungry, be lame, be blind, but never be without land. / Better die standing than live kneeling.

Ac qalmaq borclu olmaqdan yaxşıdır. – To be hungry is better, than to be in debt.

ac qarına – on an empty stomach (belly) / without bite or sup (neither bite nor sup)

Ac qarına söhbət tutmaz. – Fine words butter no parsnips. / It is no use preaching to a hungry man. / The belly has no ears.

Ac qarına yatmaq it əzabıdır. – It is no dream when you are hungry.

Ac qazanar, tox yeyər. – One skims the cream. / One lives at someone's expenses.

Ac qılınca çapar. – Hunger is shameless.

ac qurd – a grasping man / an insatiable man

Ac qurd aslanı basar. – Hungry wolf is stronger than filling dog.

acolmamaq(kifayət qədər pulu olmaq) – to keep the wolf from the door

Ac özünü oda vurur. – Hunger breaks stone walls.

Ac toxun üzünə baxmaqla doymaz. – Hungry never be satisfied by watching the sated.

Ac toyuq yatar, yuxusunda darı görər. = Hungry hen dreams about millet. / A hungry man thinks only of bread. / A hungry belly has no ears.

Ac yatım, salamat yatım. – To be hungry is better, than to be in debt.

Aca nə halal, nə haram? – Modest is enough to hungry.

Acdan ummaq olmaz. – Beggar exacts nothing from beggar.

ACGÖZ

acgöz – 1. baxac qurd; 2. a gluttonous / a grasping / an insatiable / a greedy man

acgözlüklə aşırmaq (iştaha ilə yemək) – **to eat heartily / to eat ravenously / to eat smth. with great gusto / to eat smth. with the utmost zest / to shovel up food / to play knife and fork**

acgözlüklə oxumaq – **to read avidly / to be an avid reader**

ACI

acı-acı ağlamaq – **to cry buckets**

acı bağırsaq kimi uzanmaq – **to creep by**

Acı bağırsaq kimi uzanır. – **It becomes prolonged.**

acı dil – **backbiter / slanderer / wicked / spiteful tongue**

Acı dilin yarası qılınc yarasından pis olur. – **Hard words break bones. / Many words cut more than swords.**

acı göz yaşları – **a banquet of brine / the bitter tears**

acı həqiqət (xoşagəlməz məsələ, qəbul edilməsi ağır olan həqiqət) – **the bitter truth / the home truth** (usually a true but unpleasant fact about a person, told by somebody else) / *Cf.* **bitter pill to swallow** (something hard to accept, disappointment)

acı söz – **1.** (kəskin söz, söyüş) – **a swear word / a strong language / a pretty strong word; 2.** (udmağa məcbur olunan təhqir) – **(to swallow) a bitter pill**

Acı sözü bir batman bal ilə yemək olmaz. – **Hard words break one's heart.**

Acı suala şirin cavab gözləmə. – **Not wait a sweet answer to a bitter question.**

acı tale – **hard lines**

acı zarafat – **a hot one**

acidil – **a sharp tongue**

ACIĞA

acığa düşmək – **to kick / to be stubborn / to spite someone/ to be obstinate**

acığa salmaq – **to cause action against someone / to cause counteraction (to irritate)**

Acıği gələn su içər. – If you are angry drink some water.

acıği gəlmək – to vex at someone / can't stand

acıği soyumaq – *Lit.* to change one's anger on favour (mercy) / to settle down (to calm, to quiet)

acıği tutmaq – 1. to cross with someone / to be vexed (to be angry); 2. (incikliyi bürüzə verməmək) – to bear (carry, have, nurse, owe) a grudge against someone / to bear someone a grudge / to have a down on someone

acıği tutur – it makes one angry (wild, furious) / one feels annoyed (vexed)

acığim tutmur – to bear someone no grudge (malice) / to bear no ill-will / to overlook the old wrong

Acığın dövlətə zərəri var. – Anger is a bad adviser.

(bir kəsin) acığına – 1. in someone's despite; 2. (bir kəsin acığına demək, etmək, bir şeyi qəsdən etmək) – to say (to do) smth. just to spite someone / with a thrust at someone / to be contrary

acığından boğulmaq (son dərəcə əsəbi olmaq) – to splutter with anger / hot under the collar (extremely angry)

acığından gözü heç nə görməmək – to be blind with rage

acığından partlamaq – to flush with anger

acığından yanmaq – to burn with anger

acığını basmaq – to put one's own rage down

acığını çıxarmaq – to blow off at someone / to vent one's spleen on someone or smth. / to work off one's bad temper on someone or smth. / to get it off one's chest

acığını çıxmaq – *bax* acığını çıxarmaq

acığını soyutmaq – to give vent to one's feelings

acığını ... (üstünə) tökmək – *bax* acığını çıxmaq

acığını tutdurmaq – to get upon someone's nerves / to jar upon someone's nerves / to provoke someone to scandal / to make tongue / to wag someone

acığını yemək – *bax* acığını basmaq

ACIQ

acıq (hirs) – a gnashing of teeth / a setting one's teeth

acıq almaq – to take vengeance on someone

acıq çəkmək – *bax* acığı gəlmək

acıq çıxmaq – *bax* acıq almaq

acıq vermək – 1. *bax* acığa düşmək; 2. *bax* acığını tutdurmaq; 3. to put someone's nose out / to tease / to excite someone / to stir up anger / to make trouble (for) / to do smth. out of spite

acıqdan dəli olmaq – to get mad with rage / to be beside oneself / to be out of one's mind with worry / to be worried sick (to death) / to go crazy

acıqdan gözü heç nə görməmək – to be blind with rage

acıqdan özünə yer tapmamaq – to spite and to spurn / to feel restless / to be unable to keep still / to find no solace / not know what to do with oneself / to be out of one's wits with rage (to fret)

acıqdan partlamaq – to flust with anger

acıqdan yanmaq – to burn with anger

acıqdan zəncir çeynəmək – to blaze with indignation / to fly into a rage

acıqla (hırs, qeyzlə, əsəbi halda) **demək** – in a fit of anger (irritation, temper) / in annoyance (crossly, vexedly)

acıqla (hırs, qeyzlə, əsəbi halda) **etmək** – in annoyance (anger, temper) / in a fit of anger (irritation) / in hot blood (angrily, heatedly)

acıqlanmaq – to see red (to become very angry)

ACIQLI

acıqlı-acıqlı (*baxmaq*) – to look at someone silently, intently and maliciously

acıqlı baxış – as cowl

Acıqlı başda ağıl olmaz. – Anger is a short madness.

Acıqlı dilənçinin torbası boş qalar. – Anger is a bad adviser.

acıqlısözlər – highwards

ACILAMAQ

acılamaq – to come the acid / to sting someone / to wound someone / to taunt someone

ACILIQ

Acılıqdan yemək olmur, şirinlikdən atmaq olmur. – One cannot eat for its bitter and throw it for its sweet.

ACİMAQ

acımaq – to walk up an appetite

ACIN

Acın evində nə od olar, nə ocaq. – Beggar is beggar.

Acın gözü çörək tikəsində olar. – Hungry always see at bread.

Acın imanı olmaz, toxun - amanı. – Hunger teaches, fortune spoils.

Acın qarnı doyar, gözü doymaz. – One is very insatiable.

Acın qulağı kar olar. – A hungry belly has no ears.

ACINDAN

Acından ayaqyalın yatır. – A beggar can never be bankrupt. / A beggar may sing before the thief. / A beggar may sing before a foot-pad.

acından bağırsaqlarım bir-birinə yapışb – one's empty belly flaps / one's empty belly cries cupboard

acından günorta duran (lüt, yoxsul) – neither house, nor home / not a penny to bless oneself

Acından günorta durur, bıgını yağla burur. – A beggar may sing before a pickpocket.

acından köpük qusmaq (ac insan haqqında)– to be dying of hunger / to have nothing to eat / to be as hungry as a hawk / to be as hungry as a wolf

acından qarnı quruldamaq – bax acından köpük qusmaq

Acından qarnına daş bağlayıb. – As hungry as a hawk.

Acından qurd qapır. – Hunger is the sauce.

acından ölmək – 1. (ac olmaq) – to tighten one's belt / to be famishing; 2. (dəhşətli dərəcədə yemək istəmək) – someone can eat a horse

Acından ölüb cənnətə getməkdənsə, toxundan ölüb cəhənnəmə getmək yaxşıdır. – *bax* Cənnətdə qul olmaqdan cəhənnəmdə ağalıq etmək yaxşıdır.

acından ürəyim siyrilib – one is so hungry that his empty belly flaps / *Cf.* one's belly cries cupboard

ACINI

Acını dadmayan şirinin qədrini bilməz. – Without troubles hasn't pleasure. / *Cf.* Neither troubles, no pleasure.

ACISINI

acısını almaq – to vent one's anger on someone / to wreak one's rage on someone / to pay someone back

acısını çıxarmaq – *bax* acısını almaq

ACISIZ

Acısız-ağrısız həyat olmur. – Every man must eat a peck of dirt before he dies.

ACIŞDIRMAQ

acışdırmaq – *bax* cır atına mindirmək

ACİZ

(sizin) aciz bəndəniz – your obedient servant

Acizi vurmazlar. – Don't hit a man when he's down.

acizin qənimi – brave before a lamb, but a lamb before the brave / brave as a lion with a lamb / a big fish in a little pond / a big frog in a little puddle / a tritton among the minnows / hares may pull dead lions by the beard / a bully is always a coward

Acizin zalımı olmaz, zalımın zalımı olar. – One must come across someone other.

acizlərə divan tutulması – the massacre of the innocents / the slaughter of the innocents

acizliyini boynuna almaq (qorxmaq, çəkinmək, təslim olmaq) – to play the coward / to be in a pretty funk / to show the white feather / to get cold feet / to turn white-livered / to cry craven

ACQARINA

acqarına – on an empty stomach

ACLA

Acla əcəli yetən birdir. – Hunger breaks stone walls.

ACLIQ

aclığın öhdəsindən gəlmək (kasıbçılıqla mübarizə etmək, güclə dolanmaq) – to keep the wolf from the door

Aclıq ayağa darayı oxudar. – Hunger is the best sauce.

Aclıq adama oyun öyrədir. – *bax* Acla əcəli yetən birdir.

aclıq çəkmək (ac qalmaq) – to be dying of hunger / to have nothing to eat / to be as hungry as a hawk (a wolf)

aclıq hiss etmək – * to feel empty

Aclıq ilə toxluğun arası bir parça çörəkdir. – There is some difference between rich and poor.

aclıq olsun, kef olsun! – if we've got to do our bit, let's do it with a bang / if one is to die he'd make it good / *Cf.* to go out in style

Aclıq olsun - kef olsun. – Cf. Despite there is nothing to eat, we have a good time.

Aclıq zarafat deyil. – Lit. Hunger is not a jest. /Cf. Hunger is a stiff task-master. / Hunger breaks stone walls. / Hunger has an imperative voice.

Aclıqda darı çörəyi halvadan şirin olur. – When one is hungry any food is taste.

ACMIŞ

Acmiş eşşək atdan yeyin gedər. – Hunger breaks stone walls.

Acmiş qudurmuşdan betərdir. – Anger is a short madness.

AÇAR

Açar qılıfıdan güclüdür. = Key is stronger than lock.

açaram sandığı, tökərəm pambığı – to empty the bag (to tell everything that one knows)

AÇMAQ

açdım sandığı, tökdüm pambığı – bax taxçada-boxçada nə var açıb tökmək

açıb ağartmaq – bax açıb ortalığa tökmək

açıb ortalığa tökmək – to expose someone / to unmask someone / to show up / Cf. to put light through someone / bring someone to light / to bring someone in (into) the open / to make known / to give publicity / to reveal one's secret (to tell everything that one knows)

AÇIQ

açığa çıxmaq – bax açıqlığa çıxmaq

açığı (düzü, vicdanla desək) – to be fair / to be honest / to put it mindly

açıq-açığına (dostcasına, səmimiyyətlə) – to have a heart-to-heart talk with someone / to speak one's heart to someone / to unbutton one's soul / to talk without reserve

açıq-açığına demək – 1. (heç bir şey gizlətmədən) – **to call things by their proper names / to give things their right names / Cf. to call a spade a spade / to call a pikestaff a pikestaff**; 2.(açıqcasına danışmaq) – **to empty the bag**

açıq-aşkarabazlığına – **it goes without saying**

Açıq ağız ac qalmaz. – **Everyone has its own daily bread.**

açıq alın (gen alın) – **lofty brow** (high forehead)

açıq alınla – 1. **blamelessly / honestly / faultlessly**; 2. **to do smth. with an easy (clear) conscience**

açıq-aşkar (hər sözü demək birmənalı, anlaşıqlı) – **it is as plain as a pikestaff / as any fool can see / it is as plain as day / it is as plain as daylight / it is as plain as the nose on your face / Cf. Even blind Freddie could see that / you don't have to be an Einstein to see that**

açıq-aşkar öz fikrini söyləmək (öz həyat mövqeyini açıqlamaq) – **Amer.to stand up and be counted**

açıq-aşkarabazdıq (açıq-aydın) – **to do smth. with all one's cards face up / to put all one's cards on the table** (to do, to act, to speak, *etc.* openly)

açıq-aydın – **it's as clear as daylight / it's as clear as day / it's as clear as noonday / terse and clear / perfectly / quite** (plainly)

açıq çay – **a weak tea**

açıq danışmaq (heç bir şey gizlətmədən) – **to have a heart-to-heart talk with someone / to speak one's heart to someone / to unbutton one's soul / to talk without reserve / to talk turkey**

açıq demək (hər şeyi söyləmək) – **to say one's piece / to come clean / to make a clean breast of / to talk turkey** (to talk openly)

açıq dəniz – **blue water**

Açıq düşmən qeyri-səmimi dostdan yaxşıdır. – **Better an open enemy than a false friend. / False friends are worse open (/bitter) enemies.**

açıq eynlə – **with a clear head / with a clear (fresh) mind / with fresh eyes**

açıq gözlə – **to think smth. over / to turn smth. over in one's mind**

açıq havada – **in the open (air) / in the air**

açıq iclasda – in public session

Açıq qaba it dəyər. – A communicating yard.

açıq qapı siyasəti – open-door policy

açıq qapını döymək (hamıya aydın olan həqiqəti isbat etməyə çalışmaq)– **to force an open door / to knock at an open door** (try to prove the obvious)

Açıq qapını döyməzlər. – Nobody knocks at an open door.

açıq qapını itələmək – to force an open door / to knock at an open door (try to prove the obvious)

açıq qapını sındırmaq –to force an open door

açıq qəlblə – with all one's heart and soul / body and soul / with all one's being / with feeling / from the heart / with all one's heart

açıq qəlbli adam – with open heart / open-heartedly / whole-heartedly / open as the day (quite frank and open with someone)

açıq qifila açar salmaq – bax açıq qapını itələmək

açıq olmaq – 1. bax açıq demək; 2. to be open with someone; 3. (aşkar olmaq, açıq hərəkət etmək) – to come into the open

açıq oyun oynamaq (heç nəyi gizlətməmək, hər şeyi açıb demək) – **to make a clean breast of smth.**

açıq-saçıq danışmaq – to speak openly

açıq-saçıq həyat sürmək – to lead a free-and-easy life

açıq-saçıq səhnələr ilə dolu film (pornoqrafiya filmi) – **blue movies** (an obscene or pornographic film)

açıq-saçıq yaşayış – a licentious living

açıq səma – a serene sky (clear sky)

açıq səsvermə – a show of hands

açıq siyasət aparmaq – bax açıq oyun oynamaq

açıq söyləmək (sözlə ucadan, bərkdən demək) – **to give mouth**

Açıq süfrə təklif istəməz. – Cf. An invitation to table for someone.

açıq təbəssüm – from ear to ear / Cf. to grin like a Cheshire cat

açıq ürəklə – bax açıq-qəlblə

açıq üzünə demək – right to someone's face / to say smth. point-blank

açıq yaşıl rəng – * Cambridge blue

açıqcasına (gizlətmədən) – in no uncertain terms (openly, plainly, candidly, frankly, bluntly, rudely, unceremoniously)

açıqcasına demək – *bax* açıq danışmaq

açıqdan açığa (heç bir gizlətmədən) – honestly / with the utmost sincerity / as if one were confessing to the priest

açıqdan açığa söyləmək – *bax* açıqcasına demək

açıqlığa çıxmaq – to be found / to be revealed

AÇIQÜRƏK

açıqürək – open-hearted / kind-hearted

AÇIL

açıl başımdan (get işinlə məşğul ol) – to go fly a kite

açılma səhər, banlama xoruz! – *Cf.* my word! / this is something! / strike me! / here's a nice how-d-ye-do!

Açılma səhər, banlama xoruz. – *Cf.* Good wine needs no bush. / Good ware will sell itself. / True coral needs no painter's brush.

açılmaq (qapalı olmağı dayandırmaq) – to come out of one's shell

AÇMA

Açma hər pərdəni, arxasında min sirr var. – Everyone has its own secret.

açmamaq (gizlində saxlamaq) – to keep smth. dark

açmamış qapı qoymamaq – *bax* döymədiyi qapı qalmadı

AD

Ad adamı bəzəməz, adam adı bəzəyər. – *Lat.* Non locus ornat hominem, sed homo locum. / It is not the office that shows the man to great advantage (it is

just vice versa). / **Not a name improves the man, but a man improves the name.**

ad batırmaq – 1. (bir kəsi biabır etmək) – **to defame someone / to besmear someone's name / to throw mud at someone / to sully one's name / to mix someone with the dirt / to drag someone through the mud / to blacken one's name; 2.** (nüfuzu, hörməti itirmək) – **to lose prestige / to lose fame**

ad çıxarmaq – 1. (pis mənada) – **to leave a bad name of oneself / to fall into dispute / to be disgraced / to gain a bad name** (to be in bad repute); **2.** (yaxşı mənada)– **to leave a good name of oneself / to make a name/ to get the name** (to become famous, well-known)

ad çıxartmamaq – to be of no name

ad çıxartmış – to be of great name

ad eləmək – 1. *bax* (yaxşı) **adçıxarmaq; 2.** **to betroth someone**

ad qazanmaq – 1. *bax* **ad eləmək 1-ci mənada; 2.** (fərqlənmək, irəli getmək, şöhrətə, tanınmağa nail olmaq) – **to win one's spurs**

ad qoşmaq – to stick labels on someone

ad qoymaq – to be engaged / to be betrothed to someone

*** ad qoyub getmək – to immortalize someone / to perpetuate smth.**

Ad mənim oldu, yar özgənin. – **The name is mine, but the taste is yours.**

ad-san çıxarmaq – *bax* **ad çıxarmaq 1-ci mənada**

ad-sanı qoruyub saxlamaq – to maintain one's reputation (for)

*** ad vermək – to inform against someone / to sneak about smth. / to denounce someone**

adı adlara qoyulsun! – May he (she) be thrice cursed! / God damn him (her)! / Death be with him (her)!

adı anılmaq – 1. (xatırlanmaq) – **to be mentioned / to be remembered; 2.** (meydana gəlmək) – **to come into the picture**

adı batmaq – 1. *bax* (pis) **ad çıxarmaq – to lose prestige / to leave a bad name of oneself / to lose fame / to fall into dispute; 2.** **unudulmaq – to be forgotten**

adı batmış – damned / accursed

Adı batsın! – Death be with him (her)!

Adı biçindədir, ovlağı qırağda. – Cf. Be slow to promise and quick to perform.

adı çəkilmək – *bax* adı anılmaq

adı çıxmaq (məşhur olmaq, müsbət mənada) – to have a good name for smth. / to become famous / to be well-known

adı dildən-dilə düşmək – to be in everybody's mouth / to be on everybody's lips

adı ... dilindən düşməmək – the word keeps cropping up / the name is on someone's lips

Adı dillər əzbəridir. = Be the talk of the town. / Go by the name. / Go under the name.

adı dillərdə dastan olmaq – *bax* adı dildən-dilə düşmək

adı dillərdə gəzir – to know someone by name

adı dillərdə gəzmək – *bax* adı dildən-dilə düşmək

adı dillərdə söylənmək – *bax* adı dildən-dilə düşmək

adı dillərə düşmək – *bax* adı dildən-dilə düşmək

adı it dəftərində (də) yoxdur – small fry / small potatoes / a cog in a machine / small beer / sparrow fart

adı ləkələnmiş adam – a marked man

adı qalmaq – to leave name

adı qara gəldi – to come a better world / to come the other world / to come the next world

(bir kəsin) adı ləkələnib – one's name is mud

Adı mənim, dadı özgənin. – *bax* Cəfasını mən çəkdim, səfasını yad gördü.

(bir kəsin) adı naminə – to be in the name of

adı pisə çıxmaq – to fall into dispute / to leave a bad name of oneself / to be bare of credit

*** adı-sanı – one's name and reputation**

adı təmiz saxlamaq – to maintain (to think of) one's reputation / to keep one's form / to restrain oneself / to watch one's step / to live up to it / to stick to the straight and narrow

adı tutulmaq – *bax* adı çəkilmək

adı var, özü yox – only one name (the dead)

***adı yaxşılığa çıxmaq – to get a good name**

adı yanmaq – *bax* adı batmaq 1-ci mənada

Adımı küvəc qoy, ocaq üstə qoyma. – Call me all sorts of names only let me off.

adımı pisliyə çəkməyin – to think well (kindly) of me / don't bear me ill-will / don't hold it against me / don't think ill of me / don't think poorly of me

Adımı sənə qoyum, səni yana-yana qoyum. – Try to make everyone or everything fit into the same pattern. / Measure everyone or everything with the same yardstick.

Adın tut (çək), ğulağını bur. – Speak of angels and they flap their wings. / Talk of the devil and he is sure to appear. / Speak of the devil and his imps shall appear. / Talk of angels.

Adın tutdun, qulağı görünər. – *bax* Adın tut, ğulağını bur.

*** adına dəyməz – this is no place for someone / someone is out of place / there is no room for someone somewhere**

adına təbil çalınmaq – *bax* adına təbil döyülmək

adına təbil döyülmək – *bax* adına təbil vurulmaq

adına təbil vurulmaq – to be the talk of the town

(bir kəsin) adından (... tərəfindən) – in someone's name / on behalf on someone

(bir kəsin) adından istifadə etmək – to use smb.'s name / to take someone's name in vain

(bir kəsin) adından istifadə etməyə icazə vermək – to lend one's name to smth.

adını başqasına qoymaq (öz günahını başqasının boynuna qoymaq) – **to lay the blame on someone else / to shift the blame on to someone else / to shift the blame where it doesn't belong / to lay one's own fault at someone else's door / to pass the buck**

*** adını başqasından soruşmaq** – **to ask own name from the others**

adını batırmaq – **1. (bədnam etmək) – to lose fame; 2. (bədnam olmaq) – bax adı batmaq 1-ci mənada**

adını batırmamaq – *bax* **üzü qara olmamaq**

adını çək, qulağını bur – *bax* **adını tut, qulağını bur**

adını çəkmək (xatırlatmaq) – **to bring someone or smth. into the picture** (to be mentioned, to be remembered)

adını da yadından çıxarar – *Lit.* **you'll never recognize your kinsfolk / Cf. I'll kick the living daylight out of you**

adını da yaza bilmir (savadsız insan) – **an utter / arrant / brazen / damned fool / no end of a fool / prize sap / an empty head / dunce / dimwit / an empty pate** (uneducated man, a man who has not education) / **someone's head is stuffed with straw / dull wits / slow wits**

adını əzbər bilmək (bir kəsi yaxşı tanımaq) – **to know someone very good**

adını ləkələmək – **to stain one's good name**

adını özgəsinə qoymaq – *bax* **adını başqasına qoymaq**

adını tut, qulağını bur – **talk of the devil and he will appear / speak of the devil and his imps shall appear / to talk of angels / here (there) he (she) is / the moment ...he (she) is on the spot**

adını tutmaq – *bax* **adını çəkmək**

adını tutmamaq – **1. (unudulmaq) – not to be mentioned / not to be remembered; 2. (heç fikrində də saxlamamaq) – someone doesn't dare to think about smth.**

adlar siyahısı – **a nominal list**

adsız barmaq (dördüncü barmaq) – **the ring-finger** (the fourth finger)

ADAXLIBAZLIQ

adaxlibazlıq etmək (eşq macəralarını yaşamaq) – **to have an affair with someone / to philander (to flirt) with someone / to wing-ding with someone / to bill and coo with someone**

ADAM

Adam ac olanda pendir-çörək də ləzizdir. – **Hunger breaks stone walls.**

Adam adam sayəsində adam olar. – **Everyone needs stand-by.**

Adam adamı – *Lit.* **Not the place shows a man, but the man - a place.**

Adam adamın rəhmanı, adam adamın şeytanı. – **A close friend may be a treacherous enemy.**

Adam ağır zəhmətlə alim olur. – **There is no science without difficulties.**

adam ağına gətirmək istəmir – **one cannot think about smth. / one cannot get his mind onto smth. / nothing will stay in one's mind** (one cannot take in anything of what he reads, learns, *etc.*)

adam arasına çıxmaq – **to make one's mark in life / to achieve a position in life**

adam baxdıqca baxmaq istəyir = **you can't take your eyes off someone or smth. / it's hard to tear your eyes off someone or smth. / you want to look at someone or smth. all the time**

adam baş çıxarda bilmir – **there is no making head or tail of it**

adam başı – *Lat.* **per capita / per head / per man**

Adam bilmir, hansı saz ilə oynasın. – **One doesn't know to whom listen to.**

Adam bilmir: harda tapıb, harda itirəcək. – **One never knows: where one will gain and where one will lose.**

Adam bir dəfə ölür. – **A hero can die but once.**

Adam bu günün işini sabaha qoymaz. – **An egg is dearest at Easter. / Cf. I have a good bow, but it is in the castle.**

adam çərgəsinə qoymamaq (saymamaq) – **to treat someone like dirt / not care a brass farthing for someone / not give a damn for someone / to think**

that someone is not worth a groat / to make no account of someone / not care a button farthing for someone / not care a pin farthing for someone / not care a fig (a brass) farthing for someone / not care a straw farthing for someone (to have no regard for someone)

adam deyil (bir işi görməyə layiq olmayan şəxs) – **an ugly customer**

Adam dilindən bəlaya düşər. – **Troubles come for one's tongue.**

adam eləmək – 1. (tərbiyə vermək) – **to make a man of someone / to put (set) someone on his (her) feet** (to bring up someone well, to teach someone smth.); 2. **to give someone a start in life / to set someone up in the world / to introduce someone to the world;** 3. (qulağından tutub adam eləmək) – *Lit.* **to pull someone out of the mud by his ears / Cf. to help someone out of the gutter**

adam eləyib ortaya çıxarmaq – *bax* **adam eləmək**

Adam gedər, adı qalar. – **An honest man stick in one's memory as a kind man.**

Adam gərək imama da aqlasın, yezidə də. – **One must speak fairnessly.**

***adam görmək** – **to intercede for someone / to apply for smth.**

Adam gözləməklə səbirli olur. – **One that eat kernel must crack the nut.**

Adam hamıya xoş ola bilməz. – **It is hard to please all parties. / Cf. He who pleased everybody (everyone) died before he was born. / If you try to please all you will please none. / Tastes differ. / You can't please everyone. / There's no pleasing everybody.**

adam xəcalətdindən yerə girir – **one could sink through the floor / one almost died of shame / one wished the earth (floor) would open beneath his (her) feet / one wished the floor (ground) would swallow him (her) up**

Adam istəsə dağı dağ üstə qoyar. – **One must have a great wish to do smth.**

Adam işi böyüdür, iş adamı böyütməz. – *bax* **Ad adamı bəzəməz, adam adı bəzəyər.**

Adam işini-gücünü bilməlidir. – **God helps those who help themselves.**

adam kimi – **to do smth. decently or sensibly**

Adam məcburiyyət qarşısında olanda hər şeyə dözər. – *Lit.* The soul longs for paradise but the sins stand in the way. / *Cf.* The spirit is willing but the flesh is weak.

*** Adam odur ilqarından dönməyə. – A real man is that one who upholds his word.**

adam ol – be a pal / be a good soul / there's a good soul

Adam olana bir söz yetər. – A hint (is enough) to wise.

adam olmaq (müstəqil olmaq) – to rise from the ranks / to go out into the big wide world / to become a worthy man (to become independent)

Adam olmayan yerdə adamdır. – Among the blind one-eyed man is king. / *Cf.* Half a loaf is better than no bread. / A bit in the morning is better than nothing all day. / There's a small choice in rotten apples. / Any port in a storm.

adam olub ortaya çıxmaq – to make one's way in the world / to get on in the world / better oneself in the world / to rise in the world / to make smth. of oneself

adam öldürmək məqsədilə harasa getmək – to play for keeps

Adam ölməmiş kəfənini tikmək. – Sell the bear's skin before one has caught the bear. / Count one's chickens before they are hatched. / Cook the hare before catching him. / Eat the calf in the cow's belly.

Adam öz tay-tuşuyla gəzər. – A goose is no playmate for a pig. / A goose is not a good companion for a pig. / A sow is no match for a goose. (Everyone must find its own equal.)

Adam öz tayını-tuşunu tapmasa, günü ah-vayla keçər. – Marry your equal. (If one cannot find its equal, he will be unhappy.)

Adam özgə cibinin pulunu saymaz. – Everyone must count its own money.

Adam özünə bir çörək ağacı tapmalıdır. – Everyone must earn its own dairy bread.

Adam özünü tərifləməz. – One mustn't praise himself.

Adam paltar ilə tanınmaz. – Fine feathers make fine birds. / Nice cloth doesn't add mind to anyone. / Deeds are louder than words.

Adam pulu qazanar, pul adamı qazanmaz. – One earns its daily meals.

Adam pulu tapar, pul adamı tapmaz. – Money makes fortune.

adam salmaq – to send an intercessor

adam saymamaq – to have no consideration for anyone

adam tanımamaq (saymamaq) – to cut someone dead

Adam tayını-tuşunu bilməlidir. – Marry your equal.

Adam təhlükəli işə baş qoşanda gərək hərtərəfli (tam) hazırlıqlı olsun. – *
He must have iron nails who scratches a bear.

Adam var ki, adamların naxşıdır, adam var ki, heyvan ondan yaxşıdır. –
There is a man who is an ornament to society, but there is a man who is worth
than animal.

Adam var ki, bir çörəklə min iti dolandırır, adam var ki, min çörəklə bir
iti dolandıra bilməz. – Clever will feed many others, but fool - nobody.

*** Adam var ki, bir şirinin xatirinə min acı udur. – There is one, who**
suffers many privations for one sweet memory.

Adam var ki, rəhmət aparar, adam da var - lənət. – One gets kindness
(gratitude), the others - curses.

Adam var ki, yemək üçün yaşayır, adam var yaşamaq üçün yeyir. – One
lives for eating, the others eat for living.

Adam yanıla-yanıla adam olur. – Errors teach.

adam yerində tutmamaq – *bax* adam çərgəsinə qoymamaq

adam yerinə qoymaq – to hold in esteem (to consider one's presence)

adam yerinə qoymamaq – *bax* adam yerində tutmamaq

Adam yıxıldığı yerdən qalxar. – Everyone must stand when he falls down.

adama oxşamamaq (çox eybəcər olmaq) – to be as ugly as sin (to be very
ugly indeed)

Adama bəylik veriləndə anasının əmcəyini kəsməz. – Everyone must know
his own limit.

Adama yaxşılıq yoxdur! – Nobody appraises the kindness.

adambaşı (adambaşına) – perhead / percapita / *Lit.* a mug / permug / for each mug / as lice each / *Cf.* ... is a mug's game (foreach)

Adamda insaf, mürüvvət gərək! – It is high time to have a shame.

Adamı adam eləyən paradır, parasız adamın üzü qaradır. – Money decides everything.

Adamı alverdə tanıyrlar. – One may know a man in trade.

Adamı bədbəxtlik tutanda dəvə üstündə böv vurur. – Agues come on horseback.

*** Adamı dindir, sonra qiymətini ver. – Speak to one before giving a praise to him (her).**

Adamı işi ilə tanıyrlar. = Actions are louder than words.

adamı olmaq – to have one's own close man

Adamı sözündən tutarlar, heyvanı buynuzundan. = Take the bull by the horns, but take a man at his (her) word.

adamı var – he has a pull in / he has a friend at court

adamın acığı tutur – it makes one furious

Adamın adı çıxınca, canı çıxsə yaxşıdır. – If one say a tale once, he will be always a liar.

Adamın adı pisliyə çıxınca, canı çıxsə yaxşıdır. – Good fame sleeps, bad fame creeps. / Good news lies buried, but bad news flies. / *Cf.* Bad news has wings. / Ill news travels fast. / Ill news comes apace.

adamın ağı başından çıxır – it's enough to drive one mad / it is turning one's brain / one is at a loss / one is at his (her) wits' end

Adamın axır günü xoş olsun. – The good ending is the most important.

Adamın ayağının altından yer qaçır. – The ground seems to be slipping from one's feet. / One is losing the very ground under one's feet.

Adamın başına nə gəlsə dilindəndir. – One's tongue makes trouble to someone.

adamın canını üzür – it's unbearable! / I can't stand it any longer!

Adamın dili ilə ürəyi bir olsun gərək. – Sayings and doings are different things.

Adamın dinməzindən qorx. – Smooth waters run deep. / The devil lurks behind the cross. / Beware of a silent dog and still water. / Smooth waters run deep. / Still waters have deep bottoms. / Cf. Dumb dogs are dangerous.

Adamın dostu dar gündə bəlli olar. – A friend in need is a friend indeed.

adamın əti tökülür – it makes one sick to hear it / one is sick and tired of hearing it / it makes one's ears burn

Adamın fərsizi məqam gözlər. – She wants to, but she is afraid, and her mamma won't let her. / The cat would eat fish and would not wet her feet. / All cats love fish but fear to wet their paws. / Honey is sweet, but the bee stings.

Adamın gözü, yerin qulağı var. – The world is full of rumours. / News flies fast. / News travels quickly. / One hears. / A little bird told me. / A little bird whispered to me. / Beards are wagging. / Chins are wagging. / Jaws are wagging. / Tongues are wagging. / Walls have ears.

Adamın hüsnünə baxma, ağına bax. – Beauty is but skin-deep.

adamın xoşu gəlir (çox xoşdur) – there's something to look at / it's a real pleasure

Adamın qədrini adam bilər. – A man is valued by man.

Adamın qorxusundan doğrunu demək olmur, Allahın qorxusundan yalanı. – Everyone must speak a truth.

Adamın malı gözünün qabağında gərək. – Without master and goods is an orphan.

adamın ödü ağzına gəlir – it makes one sick / it chokes the soul out of you

Adamın ölümü - mollaının bayramı. – Wedding and funeral are both good for a priest.

Adamın öz yavan çörəyi özgənin plovundan yaxşıdır. – The other people's food sticks in one's throat. / One cannot eat a morsel. / Everyone must earn one's own daily meals.

Adamın sözü doğru olanda qılınc kimi daşdan keçər. – Truth has thorns. / Truths and roses have thorns about them. / Home truths are hard to swallow. / Home truths are usually unpalatable. / Nothing stings like the truth.

adamın tükləri ürpərir– one's blood freezes (chills) / one's blood turns to ice / one feels the blood freeze in his (her) veins / one is terror-stricken (terror-struck)

adamın ürəyi ağzına gəlir – it turns one's stomach / it makes one sick / it chokes the soul out of you

adamın ürəyi bulanır görəndə / eşidəndə ... – it makes one sick to hear it / it makes the devil himself sick / it will make the devil himself to see (to hear) smth.

Adamın ürəyindəkini bilmək olmaz. – The soul of another is a dark place. / The soul of another is a dark forest. / The soul of another is a dark chamber. / Another person's soul (heart) is a mystery. / Who can read another man's soul? / You can never see into another heart.

adamın ürəyinin başı ağrıyır – one's heart is torn (rent) / one's heart is breaking (bursting, bleeding) / it rends (breaks) one's heart

Adamın üzünə baxarlar, halından xəbər tutarlar. – Everything is seen from one's eyes.

adamın yerə baxanı – smooth waters run deep / still waters have deep bottoms / beware of a silent dog and still water / dumb dogs are dangerous / the devil lurks behind the cross

Adamın yerə baxanı, suyun lal axanı. – Beware of a silent dog and still water. / Still waters run deep. / Great barkers are no biters.

adamların ürəyini oxumaq (fikirlərini bilmək) – to read someone's thoughts (to guess what someone is thinking)

adamlıq etmək – to act humanely

ADAŞ

adaş olmaq (eyni adı daşıyan insanlara deyilir) – **to be namesake** (to have the same name)

ADDA-BUDDA

adda-budda demək – *bax dili büdrəmək*

ADDAMAQ

addamaq – *bax həddini aşmaq 2-ci mənada*

ADDIM

addım-addım (asta-asta) – **stepbystep**

addım atmağa qoymamaq – **not let someone stray one step / to keep someone in check / to keep someone in leading strings**

addım atmaq (ölçü götürmək, hərəkətə başlamaq) – **to take steps to do smth.**

addım belə atmamaq – **not move (stir) a step from someone's side**

addımbaaddım – **in the wake of (someone or smth.)**

addımbaaddım getmək (izləmək) – *Amer.* **to keep tabs on someone**

addımbaşı – **at every step / often**

addımbaşında – *bax addımbaşı*

addımlarını uyşdurmaq – **to keep in step**

addımına haram qatmaq – **to quicken one's pace / to mend one's pace** (to go with long strides)

ADƏM

Adəm babadan, Nuh - Nəbidən qalıb. – **When Adam was a boy. / When queen Anne was alive. / In the year dot (one).**

Adəmdən Xatəmə – **since the beginning of time / since time immemorial**

ADƏT

Adət qanun deyil, amma qanun qədər hökmü var. – Habit is a second nature. / Habit cures habit. / The command of custom is great. / Cf. Get used to it and you'll like it. / Time works wonders. / Marry first, and love will come afterwards. / Age (winter) and wedlock tames man and beast.

adət üzrə (bir qayda olaraq, həmişəki kimi) – in the usual way / smoothly / swimmingly / without a hitch / as usual

adətdən kənar – one has never seen anything like it / that strikes one as strange

adətdən kənar çıxarkən – after long abstinence (because of having fallen out of the habit of ...)

adətə keçmək (vərdiş halını almaq) – to become a habit

adətinə xilaf hərəkət etmək – to change one's mode of living

ADİ

adi adam deyil – a nut too hard for someone to crack

adi davranış normaları – * the way of the world

adi gəmi işçisi – * a sailor before the mast

adi gözlə – with the naked eye

adi hesabdır – it's quite simple / it's as clear as that two and two make four

adi həyata qayıtmaq – to get back into circulation

adi həyatda – in civvy street

adi şeydir(təbiidir) – in the order of things

ADRES

adres idarəsi – an address bureau

adres kitabçası – the directory

adresinə (ünvanına, haqqında) – to the right address (to)

AFƏRİN

afərin! – at-a-boy / a good egg / good man! / that's the spirit

AFİYƏT

afiyət olsun! – enjoy your meal!

AFSAY

afsayda qoymaq (bir kəsin şan-şöhrətini oğurlamaq) – **to steal someone's thunder**

AGAH

agah etmək – to give knowledge (to inform, to tell someone)

AĞ

ağ at arpa yeməz? (cavan qadınların dalınca düşən qoca kişi haqqında) – **the old man, who courts young ladies**

ağ atlı oğlan – prince charming

Ağ ayranı itə tökərlər, qara kişmiş cibə. – *bax* **Qara toyuq ağ yumurta yumurtlar.**

ağ balıq (sakit, dinməz insan haqqında) – **as quiet as a mouse / taciturn / short-spoken / reticent / silent man**

ağ bayraq qaldırmaq (təslim olmaq) – **to give oneself up** (to capitulate)

ağ bilet (hərbi xidmətdən tamamilə azad edilmək haqqında vəsiqə) – **a military service exemption certificate**

ağ böhtan – a real slander / a real calumny (aspersion)

ağ ciyər (qorxaq) – **white feather / chicken-liver / a chicken heart** (coward)

ağ çaxır – a white wine

ağ çörək – a white bread

Ağ dolağım sağ olsun, tapılmayan qız olsun. – *Cf.* **Our day will come. / We'll have our day, too. / There will be bright days yet. / There's another day coming. / A good time will come. / The sun will shine on our side of the fence, too.**

ağ eləmək / etmək – to go too far / to run too far / to overshoot the mark / to cut it too fat / to pass all bounds / to overstep the limits / it beats all / that's the limit / to go to extremes / to run to extremes / to lapse into extremity / to go a bit too far / to put it a bit too strong / to lay on the colours too thickly / to make it sound too thick / to cut it too fat / to work something to death / to lay it on thick / to pile it with a trowel / to run into the ground

ağ gecələr – the midnight sun

*** ağ gün – a happy life / joy**

Ağ gün ağardar, qara gün qaraldar. – Happy days make one good natured, unhappy days make one bad natured.

*** ağ gün ağlamaq – to trouble about one's future**

*** ağ günə çıxarmaq – to make someone happy**

*** ağ günə çıxmaq – to reach happy days / to achieve one's own aims**

ağ ləkələr (hələ öyrənilməmiş ya da az öyrənilmiş yerlər, rayonlar) – the blank spaces / the blanks (on the map, of smth. unexplored, uninvestigated, etc.)

ağ ləpələr – white caps / white horses

ağ olmaq – I call that the limit! / this is the limit really! / that really is too much! / that really is too thick! / it is too much of a good thing / it is over the moon / to be over the top (done to an exaggerated degree and with too much effort)

ağ silah (soyuq silah) – cold-arms

ağ tükü var (bəxti gətirən insan haqqında) – the devil's own luck / a lucky bargee / a lucky beggar / a lucky devil / a lucky dog / a lucky rascal

ağ yalan (qərəzsiz yalan) – an outrageous lie / a blatant lie / a down-right lie / a barefaced lie / an Irish bull / white lie

ağ yalan demək – to lie in someone's throat / to tell a barefaced lie

ağ yerlər – *bax* ağ ləkələr

ağa ağ, qaraya qara demək – to call a spade spade (to call the things by their own names)

ağa qara demək – not to call the things by their own names / to prove black is white

ağdan qaraya söz deməmək – to shut one's eyes to smth. / to connive (at) / to indulge someone's whims / to give way to someone

ağı qaradan seçmək (yaxşını pisdən seçmək) – 1. to know what is what / to know one's business / to know the how and why of things / to have one's own wits about oneself; 2. to see daylight / to be able to tell cheese from chalk / to know what o'clock it is / to separate the sheep from the goat (to distinguish between good and bad)

ağı qaradan seçə bilməmək (ağılsız olmaq) – to know chalk from cheese (not to be able to make apart good from bad, to be stupid)

ağın çıxartmaq – to go a bit too far / to put it a bit too strong / to lay on the colours too thick / to make it sound too thick / to cut it too fat

ağına-bozuna baxmadan (heç bir şeyə fərq qoymadan) – right and left / without stopping to choose / at random (indiscriminately, without distinction)

Ağına-bozuna baxmadan vurdu kəlləçarxa. – Do not ring the church bell before looking at the church calendar.

ağına-bozuna baxmamaq – 1. (heç nəyi nəzərə almadan, heç kəsdən çəkinmədən) – to rush headlong into smth. / to rush head-first into smth. / anyhow / helter-skelter / as one chooses / in a slipshod way / to take the bit between one's teeth; 2. (itaətdən çıxmaq) – to kick over the traces

ağına-qarasına baxmadan – *baxağına-bozuna baxmadan*

ağına-qarasına baxmamaq – *baxağına-bozuna baxmamaq*

Ağına-bozuna baxmadan vurdu kəlləçarxa. – Rush headlong without looking anywhere.

ağını çıxartmaq – 1. *bax ağ olmaq*; 2. (bu azmış kimi, ən pisi) – to add insult to injury / to be over the moon / to do something over the top (done the worse to an exaggerated degree and with too much effort)

AĞA

ağa kimi dolanmaq (zəhmətsiz, firavan yaşamaq) – **to live a life of ease / to live a well-to-do life** (to live in easy circumstances)

AĞAC

ağac – *bax* **key molla**

ağac-ağaca çıxmaq (dalaşmaq) – **to fight with someone**

ağac-ağaca gəlmək – *bax* **ağac-ağaca çıxmaq**

ağac-ağaca qoymaq – *bax* **ağac-ağaca gəlmək**

* **Ağac bar gətirəndə başını aşağı dikər** (əyər). – *Lit.* **As much fruits are on the tree, so lower are its branches.**

Ağac əyildişi tərəfə yıxılır. – ***As a tree falls so shall it lie.**

Ağac olan yerdə budaq sınar. – *Lit.* **When wood is chopped the chips will fly.** / *Cf.* **You can't make an omelette without breaking eggs.**

Ağac yaş ikən əyilər. (İnsanın xasiyyəti uşaqlıq dövründə formalaşır.) – **The green twig is easily bent, correct him while he is young. / As the twig is bent, so the tree is inclined.**

Ağaca əl atanda, oğru it özünü bildirər. – **A guilty mind is never at ease.**

ağaca vur! (göz dəyməsin) – **touch wood!**

ağacı əlindən düşmək – **to lose one's stand-by**

Ağacı meyvəsindən tanıyrlar. – **A tree is known by its fruit. / You cannot judge a tree by its bark.**

Ağacım əlimdən düşüb. – **He is but the shadow of his former self. / The feet are slow when the head wears snow. / A cracked bell can never sound well. / Old age is a trying stage. / Old age is not a blessing. / Cf. An old ass is never good. / When bees are old, they yield no honey. / A cracked bell can never sound well.**

ağacın iki başı var = **a stick of two ends / it cuts both ways / it has two ways and hits either way / it is a two-edged weapon**

ağacın o biri başından yapışmaq – **to use force**

AĞALIQ

ağalıq etmək (hökmranlıq etmək, rəhbər rol oynamaq) – **to be in the ascendant / to call the time**

AĞAPPAQ

ağappaq ağardı – **the colour drained from someone's face / someone's face drained of life / someone turned ghostly pale**

ağappaq qar kimi (ağappaq) – **grey (hoary) with age / white-haired / hoary-haired / with hair as white as snow** (pure white)

AĞBAĞIR

ağbağır – *baxağciyər*

AĞCAQOVAQ

ağcaqovaq yarpağı kimi titrəmək – **to tremble like a leaf**

AĞCIYƏR

ağciyər (iradəsiz, ürəksiz, qorxaq, cəsarətsiz) – **weak of will / faint-hearted / Cf. as weak as water / Amer. weak sister / a chicken-hearted fellow** (a coward man)

ağciyərlik (qorxaqlıq) – **cold feet**

ağciyərlik eləmək (qorxaqlıq göstərmək) – **to show a lack of spirit / to grow soft / to slobber / to show the white feather / to shake in one's boots / to be scared / Cf. hem and haw (to hesitate, to linger, to funk)**

ağciyərlik göstərmə! (özünü ələ al!) – **stand firm! / hold tight! / steady! / take care! / look out!**

AĞIL

ağıl – **the innerman**

ağıl-ağıla vermək – to addle brains / to set one's wits to work together / to beat brains / to think smth. out in advance / to break brains / to weigh smth. up / to puzzle wits / to ask the advice of someone

Ağıl ağıldan ötkəm olar. – No two minds think alike.

Ağıl ağıldan üstündür. – Two heads are better than one. / Four eyes see more than two. / Many wits are better than one. / Four eyes can see better than two. / *Cf.* Once beaten is worth two raw ones. / A beaten man is worth two unbeaten men. / One who's (that's) been thrashed (caned) is worth two who (that) haven't. / So many men, so many minds.

Ağıl başın böyüklüyündə deyil. – Wisdom is not attained with years, but by ability.

Ağıl bazarda satılmaz. – Wisdom is not sold at the market.

ağıl dəryası (bilikli, məlumatlı, çox müəllim olmuş insan haqqında) – as smart as paint / *Amer.* as a steel trap / *Amer.* as a steel whip / someone has a fine store of wits / someone has all the brains in the world / someone is very well read / someone has a store of information / someone is as wise as Solomon (of a very clever man)

ağıl dəryası deyil (dahi deyil) – no genius / not very bright / *Cf.* he (she) would not set the Thames on fire / he (she) is no conjurer

ağıl dişi – a wisdom tooth

ağıl eləmək – to think smth. out in advance / to give advice to someone

Ağıl gücdən üstündür. – Wisdom is stronger than strength.

ağıl ilə (yaxşı fikirləşərək etmək) – to do smth. intelligently (sensibly, with sense) / to do smth. successfully (efficiently) / on second thoughts

Ağıl insana sərmayədir. – Wisdom is the king of every head.

ağıl işlətmək – *bax* ağıl eləmək

ağıl qıcqırır – 1. mind turns to sour; 2. *bax* özünü çox ağıllı aparır

ağıl qoymaq (bir kəsi ağıllandırmaq) – to bring someone to his senses

Ağıl libasın təzəliyi ilə ölçülməz. – Wisdom has never any price.

ağıl öyrənmək – to learn sense / to grow wise / to pick up a thing or two from one's elders / to get knowledge of the world / to become experienced / to follow someone's example / to take an example from someone

ağıl öyrətmək – *bax* ağıl vermək

ağıl tərzi – turn of mind

Ağıl var, kamal yox. – One has a fine store of wits. / One has all the brains in the world. / He is as wise as Solomon.

Ağıl var - pul yox, pul var - ağılı yox. – Who has brains, hasn't money, who has money, hasn't brains.

(bir kəsə) ağıl vermək – to teach someone sense / to give someone a lecture / to put good sense into someone's head / to knock sense into someone / to teach someone what's what / to bring someone to reason / to give someone a drop of sense / to prevent someone doing smth. bad / to give advice to someone / to teach someone in the way he should go

Ağıl yaşda deyil, başdadır. – Wisdom is not attained with years, but by ability.

ağıla batmamaq (başla düşməmək) – to go over head (to be beyond one's ability to understand)

Ağıla paxıllıq olmaz. – There is no envy to wisdom.

ağıla sığandeyil (elə bil möcüzədir) – turn-up for the book(s)

ağıla sığmaz dərəcədə (nadir bir şey kimi) – as the day is long (Shakespeare's expression)

ağılda saxlamaq – to make a quick mental reckoning / to do it in one's head / to bear in mind

ağılda tutmaq – *bax* ağılda saxlamaq

ağıldan kasıb – dimwit / blockhead / noddy / goof / cabbage-head / turnip-head / birdbrain (fool)

ağıldan kasıbdır – someone will not invent gunpowder / someone is no genius / someone is no conjurer / someone is not very bright / Cf. someone will not (never) set the Thames on fire

ağıldan kəm – 1. *bax ağıldan kasıb* (gic, qanmaz); 2. (ağıllı olmayan insan haqqında) – **imbecile / feeble-minded / empty head / empty pate** (of a foolish, brainless person); 3. (dəli) – **someone is not quite all there / someone has a screw loose / someone does not have all his (her) buttons / someone is off his (her) rocker / someone has got apartments to let / nobody home** (of mad man)

ağıldan köyrək – 1. *bax ağıldan kasıb*; 2. *bax ağıldan kəm*; 3. **dolt / dunderhead / dullard / numskull / dunce / fat head / someone's head is stuffed with straw / someone has an empty head on his shoulders**

Ağıldan yavandır, cibdən yağlı. – **One has an empty head, but a tighty purse.**

ağıllara hakim (dahi şəxsiyyət) – **person of figure** (an outstanding, distinguished man)

ağılların mübarizəsi (hazırcavablıqda yarışma) – **a battle of wits**

ağla batmaq – **to take it in** (to be understandable, comprehensible)

ağla batmamaq – **one can hardly take it in / it is hard to believe it / it is hard to grasp it / it's beyond belief**

ağla çatmaq – *bax ağla batmaq*

ağla dolmaq – *bax ağla çatmaq*

ağla gəlmək – 1. **to come to one's senses / to come to one's head / to come to one's reason / to learn sense / to grow wise / to pick up a thing or two from one's elders**; 2. **to occur to someone / to come to one's mind / to come into one's head / to cross one's mind / to strike one / to enter someone's head / to come into one's pate** (of funny or absurd ideas) / **the whim seized someone / fancy seized someone / someone takes a fancy to do smth.**

ağla gəlməyən – **the mind boggles**

ağla gətirmək – **to come to one's mind**

ağla sığmaq – *bax ağla dolmaq*

ağla sığmamaq – *bax ağla batmamaq*

ağla yatmamaq – *bax ağla sığmamaq*

ağlabatan işdirmi? – can one think of such things? / is such a thing possible?

ağlabatan şey deyil – I wouldn't say so / now don't tell me that! / you're wrong there! (it's unlikely, impossible, improbable, unreasonable)

ağlabatmaz – to be an inadmissible / unlikely

ağlagəlməz – an incredible / unbelievable / inconceivable

ağlasığan şey deyil – it's beyond human understanding / this is incredible / there's just no explaining (how, what, etc.)

ağlı ala qayada – someone's head is full of holes (of an absent-minded, forgetful or careless person)

ağlı ala talada – bax ağlı ala qayada

ağlı azmaq – 1. (dəli olmaq) – one has gone off his (her) chump / one has gone crackers / one has gone balmy / one has gone off his (her) crumpet / one has gone off his (her) noggin / one has gone off his (her) nuts / one has gone off his (her) rocker / one has gone batty / one has gone gaga / to go astray / to lose one's mind / to crack up / to flip one's lid / to go off the rails / to go crazy; 2. (karıxmaq, nə etdiyini başa düşməmək) – to be beside oneself / to be out of one's mind with worry / to be worried sick (to death) / to get confused / to be all adrift / to be disconcerted / to be put off / to become completely muddled

ağlı başdan çıxarmaq – 1. (bir kəsin diqqətini özünə cəlb etmək, bir kəsi valeh etmək) – to carry someone away / to carry off someone's head; 2. (bir kəsi düz, abırlı yolundan çıxarmaq) – to make someone stray from the right path / to lead someone astray

ağlı başına gəlmək – 1. (özünə gəlmək) – to regain consciousness / to recover consciousness / to come round (to come to); 2. (yenidən özünü ağıllı aparmaq) – to come to one's senses / to come to reason (to grow wiser)

ağlı başında olmaq – 1. (normal psixiki durumda, nə etdiyini bilmək) – to be in full possession of one's faculties / in one's full senses / in one's right mind / in one's right senses (sane or sober); 2. (ağıllı insan haqqında) – someone has got a (good) head on his shoulders / someone knows what is what / someone's

brain is working / someone bears a brain / someone has clear mind / someone has bright intellect / someone has good brains / someone has lucid mind / someone is a man of brains / someone has brains (to be a sensible, reasonable, clever man)

ağlı başında olmamaq – to lose one's reason / to lose one's head (wits)

ağlı başındadır – 1. (bicdir) – to know how many beans make five / to know on which side one's bread is buttered; 2. (işini biləndir) – to cut one's eye-teeth

ağlı başından çıxana qədər qorxutmaq – to scare someone out of his senses / to scare the living daylights out of someone

ağlı başından çıxmaq – *bax* ağlı çıxmaq

ağlı başından getmək – *bax* ağlı getmək

ağlı başından uçmaq – *bax* ağlı uçmaq

ağlı çaşmaq – to lose one's wits / to go crazy / *Cf.* to be off one's conk / to go gaga / to go bananas

ağlı çatmır – he (she) is not quite all there / he (she) has a screw loose / he (she) does not have all his (her) buttons / he (she) is off his (her) rocker / he (she) has got apartments to let / nobody home

ağlı çıxmaq – 1. (vurulmaq, aşiq olmaq) – to lose one's sense / to be charmed / captivated completely (to fall in love with someone); 2. (dəli olmaq) – someone has a screw loose / someone does not have all his (her) buttons / someone is off his (her) rocker / someone is not quite all there / someone has got apartments to let / nobody home (to go mad)

ağlı getmək – *bax* ağlı başından çıxmaq

ağlı kəsmək – someone has got a head on his shoulders / someone knows what is what / someone's brain is working (to be able to understand and to comprehend smth.)

ağlı (bir şey) kəsməmək – turnip-head / dimwit / blockhead

ağlı qaçmaq – *bax* ağlı çaşmaq

ağlı özünə getmək – try to make everyone or everything fit into the same pattern / to impose a dead level on everyone or everything / to make everyone

or everything alike / to measure everyone or everything with the same yardstick

ağlı uçmaq – *bax* ağlı başından getmək

ağlı uduzmaq – to get into a scrape / to get into difficulty / to make oneself particularly ridiculous / to make a fool of oneself / to put one's foot in it

ağlı yerində (kələk gələ bilməzsən) – nobody's fool

ağlı yerində deyil – *bax* ağlı çatmır

ağlı yerindən oynamaq – to be a little touched / to be cuckoo / to go crackers / to go nuts / to be as mad as a hatter / to be as mad as a March hare

ağlın çoxluğundan (axmaqlığından, gicliyindən) – in one's infinite wisdom (out of foolishness)

Ağlın nə kəsir? / Ağlınız nə kəsir? – What do you think about it? / Do you can well believe that ...? / What is your opinion?

ağlın çoxluğundan – in one's infinite wisdom / out of foolishness

ağlın itiliyi (dərhal anlama qabiliyyəti) – an iron grip

ağlın nə kəsir, elə də elə (bildiyin kimi elə) – at random / at discretion / anyhow / higgledy-piggledy / just as one feels like it / at one's own sweet will (pleasure) / whatever comes into one's head

ağlına-başına vurmaq – *bax* ağlına vurmaq

ağlına batmaq – 1. I can well believe that ... / let me assume that ...; 2. (möhkəm yada salınmaq) – to sink home / to recover one's spirits / to feel like oneself / to gain the heart of someone (to sink into someone's mind); 3. (başə düşmək, anlamaq) – to make out / to get smth. clear (to comprehend, to realize, to understand smth.)

...ağlına belə gətirməmək (mümkün hesab etməmək) – not even admit the thought of smth. / there can be no question of smth.

ağlına dua yaz! / ağlına dua yazdır! – be clever! / be a good man!

ağlına dua yazdırmaq – someone needs his / her head examined

ağlına gələn (hər şey, nə desən, nə istəsən, cürbəcür) – all sorts of odds and ends / all sorts of things

ağlına gəlmək – *bax* ağla gəlmək 2-ci mənada

ağlına gətirmək – to cudgel one's brain / to drag one's brains about smth.
(to think about smth., to consider) / **someone's head is stuffed with smth.**

ağlına gətirməmək – I can't imagine something like this

ağlına güc vermək – to use one's wits / to use one's noddle / to use one's brains

ağlına güc verməmək – someone doesn't trouble his (her) mind

ağlına sığışdırma bilməmək – it's beyond belief / it is hard to grasp it / one can hardly take it in / I'm at my wits' end / I just don't know what I should do / I just don't know what will happen

ağlına vurmaq – to weigh for and against / to weigh pros and cons / to set one's wits to work / to rack one's brains / to addle one's brains / to puzzle one's brains / to beat one's brains / to bother one's brains / to break one's brains / to busy one's brains / to cudgel one's brains / to puzzle one's head / to weigh smth. up / to think smth. out in advance (to think over smth., to discuss)

ağlındakı dilində olmaq – to wear one's heart on one's sleeve

ağlından keçmək – *bax* ağla gəlmək 2-ci mənada

ağlını aparmaq – to be carried away by someone or smth. / to be carried off one's head / to go mad about someone or smth. (to captivate someone)

ağlını aşırmaq – *bax* ağlını azdırmaq

ağlını azdırmaq – *bax* ağı azmaq

ağlını başına cəmləmək – *bax* ağlını başına yığmaq

ağlını başına qoymaq – to teach someone sense / to lecture someone / to put good sense into someone's head / to knock sense into someone / to teach someone what's what

ağlını başına gətirmək – to knock (take, whip) the nonsense out of someone / to beat the folly out of someone / to make someone see reason / to give someone a good lesson

ağlını başına toplamaq – to become sagacious (to think wisely)

ağlını başına yığdırmaq – to give someone a drop of sense / to teach someone a thing or two

ağlını başına yığmaq – to sober down / to collect one's senses / to come to reason / to get nonsense out of one's head / to drive one's madness out of one's head

ağlını başından almaq – to be carried off one's head / to be carried away by someone / to go crazy about someone or smth.

ağlını başından aparmaq – *bax* ağlını başından almaq

ağlını cəm etmək – to come to one's senses

ağlını cəmləşdirmək – *bax* ağlını cəm etmək

ağlını çaşdırmaq – to go off one's nut (bean, chump, crumpet, onion, rocker, rocket) / to go off the hooks

ağlını əlindən almaq – to turn one's brain

ağlını itirincəyə qədər içmək (bərk keflənmək) – to get blind (dead, roaring) drunk / *Cf.* to be as drunk as a lord / to be as drunk as an owl / to be as drunk as a wheelbarrow / to be as drunk as a fish / to be as drunk as muck / to be as tight as a brick / *Amer.* to be as tight as drum

ağlını itirmək – 1. (çaşmaq) – to lose one's head / to lose one's presence of mind / to make mistakes / to be mistaken / to take leave of one's senses / to lose one's wits / to go out of one's mind / to go off one's loaf / to go gaga; 2. (dəli olmaq) – to have got apartments to let / to be eighteen bob in the pound / to have bats in one's belfry / to go off one's head (chump, nut, rocker) / to go out of one's mind / to go crackers (bugs, nuts) / to be crazy as a bed-bug / to go bananas / to be off the beam / to lose one's reason / to lose one's mind / *Cf.* to crack up / to flip one's lid / to go off one's rocker / to go off the rails (to go mad); 3. (qəzəbdən özündə olmamaq) - to run amok / to be at his wit's end (for one's anger)

ağlını külək aparıb – someone is an empty-headed / someone is a featherbrained / someone is a frivolous / someone is scatterbrained (flighty,

though less) / **someone is a giddy-pate** / **someone's head is always empty** / **a breeze is blowing through someone's upper storey**

ağlını oğurlamaq – to fool smb.

ağlını uduzmaq – to pull a boner / to make oneself particularly ridiculous / to put one's foot in it / to make a fool of oneself / to get into a scrape (to be deceived)

Ağlını yığ başına! – for shame! / shame on you! / fie upon you! / it's outrageous! / there is (that's) a limit / for pity's sake! / have a heart!

AĞILLI

ağıllı – *as sharp as a tack / *Amer. bel esprit*

Ağıllı adam bərkdən danışmaz. – **Clever men speak softly.**

Ağıllı adam – var-dövlətin ağası, axmaq adam – var-dövlətin nöqəri. – **A clever man is a master of money, but a fool - servant.**

ağıllı addım (ağıllı hərəkət) – a good move

Ağıllı atanın da ağılsız oğlu olar. – **Accidents will happen in the best-regulated families.**

Ağıllı balaca yekə cahildən yaxşıdır. – **Better a clever little, than a foolish sage.**

Ağıllı başa daş dəyməz. – **A close mouth catches no flies.**

(bir şeyi) **ağıllı-başlı (etmək)** – using one's brain (brains, wits, head) / to do smth. **sensibly** (intelligently, efficiently, properly, thoroughly, correctly, sensibly, wisely)

ağıllı-başlı cavab almaq (müsbət nəticə əldə etmək) – to get an explicit answer / to attain one's object

ağıllı-başlı xarici dildə danışmaq – to speak the foreign language properly

ağıllı-başlı təmir (əsaslı təmir) – **capital repairs / heavy repairs**

Ağıllı bildiyini söyləməz, dəli söylədiyini bilməz. – **Clever keeps silent, when foolish cries.**

Ağıllı düşmən nadan (ağılsız) dostdan yaxşıdır. = It's better to have a witty enemy, than a silly friend.

Ağıllı düşməndən qorxma, dəli dostdan qorx. = Beware silly friend, than clever enemy.

Ağıllı ədəbi ədəbsizdən öyrənər. – Clever will learn good behaviour from the ill-bred.

Ağıllı fikirləşincə dəli vurub çayı keçdi. – A fool may give a wise man counsel.

ağıllı hərəkət etmək – to act one's age

ağıllı-kamallı – *bax* ağıllı-başlı

Ağıllı kişi qışın qeydinə yayda qalar. – Prepare the sledge in summer, but cart in winter.

Ağıllı kişini falçılar sevməz. – Foolish dislikes clever, and drunkard - sober. Ağıllı qəm yeyər, axmaq qamçı. – Clever eats sorrow, foolish - whip.

Ağıllı olub dərd çəkinə, dəli ol - dərini çəksinlər. – Sometimes to be silly is better than to be clever.

Ağıllı öyrənməyi xoşlar, axmaq öyrətməyi. – Clever likes to learn, but foolish - to teach. / The fool doth think he is wise, but the wise man knows himself to be a fool.

ağıllı söhbət – the feast of reason / flow of soul

ağıllı söhbət aparmaq – to give a moralizing talk on ethics (patriotism, *etc.*)

Ağıllı uşaq bələkdə özünü göstərir. – An intellect is seen from the cradle.

Ağıllı yoxsul axmaq varlıdan yaxşıdır. – A poor wisdom is better than rich foolishness.

Ağıllının zənni cahilin həqiqətindən yaxşıdır. – A clever tale is better than foolish truth.

Ağıllıya işarə, dəliyə kətək. – A hint - for clever, but a jolt - for foolish.

AĞILSIZ

Ağılsız adama nəsihət etmək dənizə su tökmək kimidir. – To teach a foolish is to pour water in a sieve.

Ağılsız baş nursuz lampadır. – A head without brains is as lantern without candles.

ağılsız hərəkət etmək – to fling (or to throw) one's cap over the mill

Ağılsız köpəklər ulduza hürər. – A wild dog barks at the moon.

ağılsızcasına – senselessly / irrationally / in disorder

ağılsızlığa yol vermək (axmaqlıq etmək) – to run into absurdity

AĞIR

ağır adam – 1. (sanballı, hörmətli insan haqqında) – tactful / imposing / impressive / dignified / weighty man; 2. (xasiyyəti ağır olan insan) – a difficult man; 3. (ləng tərpənən insan) – sluggish / glue-footed / hard to move

ağır-ağır gəzmək (yerişi haqqında) – a saunter / a sauntering gait

ağırartilleriya(bəd ayaqda istifadə olunan vasitələr) – a heavy artillery

ağır gəlmək (bir şey bir kəsin xətrinə dəyib və bu məsələ o insana çox pis təsir edib) – to take offence / to take umbrage / try to stand one's ground / to get highly offended / to get one's back up / to set up one's bristles / to get one's goat (to flare up)

*** ağır gün – an unlucky day / a heavy day**

ağır xəstəliyə duçar olan – far gone

*** Ağır qazan gec qaynar. – Prominent men take time to decide. / Heavy work takes longer.**

ağır olmaq – 1. (özünü ciddi aparmaq) – to sing small (to be very modest, serious, strict, educative); 2. hard to get moving / sluggish / slow-starter / slowcoach (to be slow or lazy in doing something)

Ağır otur, batman gəl. – Act tactfully, bear yourself accordingly. / Behave seriously. / Behave tactfully. / Act seriously. / Cf. The cobbler must stick to his last.

ağır oturmaq (baha başa gəlmək) – **to cost someone a pretty penny / to cost someone a tidy sum / to pay a heavy figure (it is too expensive)**

ağır sənaye – **a heavy industry**

ağır sınağa çəkmək – **to put someone through the mill**

ağır söz – **a pretty strong word (curse, oath)**

ağır tərpanmək – **hard to get moving / sluggish / slow-starter / slowcoach**

ağır vəziyyətdə olmaq – **to have two strikes against one / to be on the ropes / to be at death's door**

ağır yol – **a bed of thorns**

ağır yük – * **a white elephant**

ağır yük (bir kəsin) **üzərinə düşür** – **to be a heavy burden to someone**

Ağır yükün altına girənin belə sərpar. – **One must be equal to the work.**

ağır-yüngül eləmək – *bax* **götür-qoy eləmək 2-ci mənada**

ağır qoyub yüngülü götürmək – **one who goes whichever way the wind blows / a weathercock / one who sees how the gander hops**

ağırtərpanən (astagəl) – **slowcoach / sluggard / laggard / slowpoke men**

AĞIRLIQ

ağırliq daşını qaldırmaq – **to lift a dumb-bell**

ağırliq mərkəzi – **centre of gravity**

ağırliq satmaq (lovğalanmaq) – **to turn up one's nose / to cock one's nose / to stick one's nose up / to poke one's nose up in the air / to go about with one's nose in the air / to put on airs / to be on the high horse / to do the grand / to get too big for one's boots**

AĞIZ

* **ağız acılığı** (halva) – **a paste of nuts, sugar and oil, that is made for commemorative feast at the first night of someone's death**

ağız açıla qalmaq – *bax* **ağzı açılmaq**

ağız açmaq – 1. (bir şeyi xahiş etmək) – **to ask for something; 2.** (dılənçilik etmək) – **to cadge / to beg alms**

*** ağız-ağıza dəymək – to find out one's opinion / get to know one's thoughts**

ağız-ağıza vermək – 1. (hamı bir nəfər kimi demək, oxumaq, qışqırmaq) – **with one voice / at once / unanimously / with one accord in chorus (together); 2.** (mübahisə etmək) – **to quarrel with someone / to squabble with someone**

ağız ayrılma qalmaq – bax ağız açılma qalmaq

ağız burmaq – to draw a face / to make a mouth / to twist one's mouth / to make a wry face / to curl one's lips / to pull faces / to screw up one's mug / to make a face / to pose as someone / to take a dim view (of)

ağız-burun bəhəm eləmək – to go up in the air / to assume airs / to think a lot of oneself / to give oneself airs / to put on airs

ağız-burun eləmək – bax ağız əymək

ağız-burun əzmək – to beat black and blue

ağız-burnunu büzüşdürmək – bax ağız-burun eləmək

ağız-burnunu düzəltmək – to be in order / everything is all right / everything is OK

ağız-burnunu əymək – bax ağız-burnunu büzüşdürmək

ağız-burnunu əzişdirmək – to beat the muzzle

ağız-burnunu əzmək – bax ağız-burnunu əzişdirmək

ağız-burnunu ovmaq – to give a hiding / to give a thrashing / to give a wiggling

ağız-burnunu turşutmaq – bax ağız-burnunu əymək

ağız-burun bəhəm eləmək – to turn up one's nose / to cock one's nose / to stick one's nose up in the air / to go about with one's nose in the air / to put on airs / to be on the high horse / to do the grand / to get too big for one's boots

ağız-burun əymək – to draw (to make, to pull) a face / to make (to pull) faces / to make a mouth (mouths) / to screw up one's mug

ağız büzmək – 1. *bax* ağız burmaq; 2. to turn up one's nose at someone or smth.; 3. (bir şeyi bəyənməmək) – *to take a dim view of smth.

* **ağız dadı** – to have a nice taste

Ağız deyəni qulaq eşitmir. – All at sixes and sevens. / One pulls one way, the other pulls the other way. / Cf. A cat's concert. / Dutch concert.

* **ağız dolusu** – without restraint / at the top of one's voice

ağız dolusu danışmaq / demək (tərifləmək) – to praise to the skies / to shoot your mouth off

ağız əymək – *bax* ağız büzmək

ağız ləzzəti – *bax* ağız dadı

ağız ləzzəti ilə yaşamaq – to be in clover / to live on the fat of the land / to eat the bread of luxury / to live in a bed of roses / to live like a fighting cock

ağız ləzzəti ilə yemək – with enjoyment and relish / with gusto (to eat with great pleasure)

ağız sözü – hokum

ağız tamı – *bax* ağız ləzzəti

Ağız torba deyil ki, büzəsən. – One draws a face. / One makes a mouth.

Ağız verən Allah, tikəsini də verər. – *Lit.* If God gives a mouth, he gives also his (her) bread. / Cf. Everyone has its own daily bread.

Ağız yeməsə üz utanmaz. – Everyone has its own sense of shame.

ağız yummaq – to keep one's mouth shut

Ağıza gələn qazandır. – What is useful come to mouth.

ağızbir etmək – to be in league with someone / to be in collusion with someone

ağızdan-ağıza dolaşmaq – to be flayed by someone's tongue / to become a butt for derision

ağızdan-ağıza düşmək – from mouth to mouth / from lip to lip / by word of mouth (be passed on) / to make the rounds

ağızdan-ağıza köçmək – *bax* ağızdan-ağıza düşmək

* **ağızdan bilmək** – 1. (əzbər bilmək)– **to know by heart**; 2. (deyilənə görə bilmək) – **to know by hearsay**

ağızdan boş – **a feeble man** (weak)

Ağızdan çıxan başa dəyər. – **To make words is worse for oneself.**

ağızdan diri – **someone has a sharp tongue / someone has a caustic tongue**

ağızdan iti – *bax* **ağızdan diri**

ağızdan qaçıрмаq – **let the cat out of the bag / Cf. A word is not a sparrow, if it flies out you can't catch it.**

ağızdan qaçırtmaq – **to give the game away / to pass one's lips**

* **ağızdan olmaq** – **someone is tired of reiteration**

ağızdolusu danışmaq – **to speak eagerly / to tell passionately / to say heatedly / to speak furiously / to say vehemently**

ağızlara düşmək – *bax* **ağza düşmək**

ağızlara salmaq – *bax* **ağza-dilə salmaq**

ağızlarda dolaşmaq – *bax* **ağızdan-ağıza dolaşmaq**

ağızlarına milçək dolur – **it's killingly dull / it's unbearable boredom**

* **ağızlarını bir yerə yığmaq** – **to bring into accord / to get an agreement on smth.**

* **ağza alası deyil** – **a nasty thing**

ağza alınası deyil – *bax* **ağza alası deyil**

* **ağza baxmaq** – **not to have one's own opinion**

ağza düşmək – **to become the talk of the town** (to become a matter of common talk, to be the subject of scandal)

ağza qoyulası bir şey yox (yeməyə heç nə yox) – **one has got no food / there is simply nothing to eat**

ağza salmaq – **to make the talk of the town** (the subject of talk or conversation)

ağza-dilə salmaq – *bax* **ağza salmaq**

ağzı açıq qalmaq – to be agape / to be struck dumb (speechless) / to gape with wonder / to be open-mouthed with astonishment (to be amazed at smth. / charmed / taken with / to be taken back, to be surprised)

ağzı açıla qalmaq (heyran, valeh olmaq) – **to be lost in admiration (of)**

ağzı açılır qulaqlarına gədər – to smile all over one's face / to grin from ear to ear / someone has got a smile a mile wide / someone is grinning from ear to ear

ağzı açılmaq – 1. bax ağzı aralanmaq; 2. (bərk təəccüblənəmək)– to be agape / to be struck dumb (speechless) / to gape with wonder / to be open-mouthed with astonishment / to open wide one's mouth (to be greatly charmed)

ağzı aralanmaq – to open one's mouth (begin to speak after a stubborn silence)

ağzı aramaq –to nose out smth. / togetwind (of)

ağzı bağlanmaq (yeməmək, içməmək) – **to go hungry / to starve / to fast**

ağzı cırıq olmaq (sirr saxlamayan) – **to have a big mouth**

*** ağzı dadsız olmaq** (hamilə olmaq) – **to be pregnant**

ağzı dağıtmaq – to beat black and blue / to paste someone / to clock someone / to wipe someone's nose / to smash someone's mug

ağzı deyil – it is no concern of his (mine, yours, hers) / it's none of your business / it's no his funeral

ağzı dolu danışmaq – to speak heartily to mouth

ağzı əymək – to treat smb., smth. with contempt / to jeer (at) / to mock someone or smth. / to taunt somebody

ağzı əyri olmaq – to have a grievance against someone / to have a grudge against someone / have a bone to pick with someone

ağzı fal imiş – someone can see through a millstone / someone must have second sight / as if a spirit whispered it in his ear / as though someone guessed it in a crystal ball / it hit the nail on the head

ağzı günə buraxmaq – to leave someone to the mercy of fate / to abandon someone to his (her) fate / to turn one's back on someone or smth. / to leave someone to fend for himself (herself)

ağzı günə qalmaq – to be left someone to the mercy of fate / to be left someone to fend for himself (herself)

ağzı günə qoymaq – *bax* ağzı günə buraxmaq

ağzı ilə hava udmaq – to gulp air into one's lungs

ağzı ilə quş tutmaq – someone will cut off the soles of your shoes from under you - right on the march / a desperado

ağzı ilə milçək qovmaq – *bax* ağzı ilə milçək tutmaq

ağzı ilə milçək tutmaq – to count flies / to catch flies / to sit twiddling one's thumbs / to gape about / to sit like a dummy / to cape about / to sit with idle hands / to sit like a log / to keep one's hands in pockets / to fold one's arms / day-dream (to loaf)

(bir kəsin) **ağzı ilə oturub durmaq** – to dance to someone's fiddle / to dance to someone's tune / to dance to someone's piping / to dance to someone's whistling / to be twisted round someone's little finger

ağzı isti yerdə olmaq – 1. someone can wade through any sea / someone is absolutely reckless / someone is a devil-may-care fellow / it is all one for someone / someone doesn't care a straw for anything; 2. to live in clover / to live on the fat of the land / to eat the bread of luxury / to live in bed of roses / to live like a fighting cock

ağzı isti yerdədir – *bax* ağzı isti yerdə olmaq

***ağzı işdə olmaq** – someone is always busy by eating

ağzı işləmək – *bax* ağzı işdə olmaq

ağzı kilidlənmək – *bax* ağzı qıfıllanmaq

ağzı köpüklənmək – to be beside oneself with rage / someone drives mad / to fall into a passion

*** ağzı köpüklənə-köpüklənə** – with rage

***ağzı qatıq kəsmir** – an unrespectable man

ağzı qıfıllanmaq – to swallow one's tongue / to lose one's tongue

ağzı qızışmaq – 1. to get carried away by a conversation (with) / to forget the time during the conversation (with someone)/ to wander on one's speech / to let one's tongue run away with one; 2. in the heat of the moment to tell too much / someone has a long tongue / someone has a long clapper

(güləndə) **ağzı qulağının dibinə gedir** – someone's all smiles / someone's grinning from ear to ear / someone's got a smile a mile wide

***ağzı nədir (ki) ...** – how dare you! / someone dare not to do smth.

ağzı pendir kəsmir – *bax* ağzı qatıq kəsmir

ağzı saxlamaq – to hold one's tongue / not to speak / to stop a stream of mass / to keep one's mouth shut / to play mum / to keep one's trap shut / to pipe down

ağzı soyudu – to give up the ghost / to breathe one's last / to gasp out one's life / to leave this world / someone's soul has flown away / it is all over with someone / someone cuts one's cable / someone passed out / to cut one's cable / to close one's eyes (to expire)

ağzı söz tutmur – one speaks as if he had his mouth full of porridge (someone mumbles)

ağzı sulanmaq – *bax* ağzının suyu axır

ağzı süd qoxumaq (gənc, təcrübəsiz, sadələvh adam haqqında) – the milk hasn't dried on someone's lips / someone is scarcely out of the shell yet / someone is a spring chicken / someone has not the guts for smth. / someone is too weak in the guts / someone is still wet behind the ears / someone is a greenhorn / someone is a raw youth / someone is a young puppy / someone is very green (someone is yet not grown up)

ağzı sürüşdürmək – to get confused / to be all adrift / to be disconcerted / to be put off / to become completely muddled

ağzı sürüşmək – to confuse someone / to baffle someone / to muddle someone / to throw someone off course / to put someone off his stroke / to put someone in a quandary / to lead someone astray / to turn someone's head

ağzı üst-üstə düşüb – one's opinion coincides with the other's

ağzı var, dili yox – meek creature / lamblike creature / meek as a lamb / pure as a lamb (someone is modest)

ağzı yanmaq – to suffer a reverse / to fail / to miscarry

ağzı yoxlamaq – *bax* ağzı aramaq

ağzı-ağzına dəymək – *bax* ağız-ağıza dəymək

ağziboş – prattler / chatterbox / tittle-tattle / talkative / garrulous

ağziboş adam (nüfuzsuz adam) – pip-squeak

ağziboşluq (hədsiz çox danışmaq) – an excessive garrulity / *Cf.* diarrhoea of the mouth / verbal diarrhoea

ağziyəri olmaq – to be on bad terms / to be not on speaking terms (to be displeased)

ağzıgöyçək – *bax* ağziboş

ağziheyvərə – *bax* ağzıgöyçək

ağzıköpüklü (qəzəblə, hirslə) – foaming (frothing) at the mouth (usually in anger, in a rage) / blue in the face (to speak, to argue, *etc.* eagerly, passionately, heatedly, furiously, vehemently)

ağzı-möhkəm – to keep quiet about smth. / to keep smth. to oneself

ağzıma heç bir şey dəyməmişdir – I haven't had a single bite (a single scrap, a morsel of food, a crumb) for a long time

ağzın nədir! – how dare you!

ağzına ağız vermək – to egg someone on / to put someone up to it (to allow someone to speak / to incite someone to do smth. / to inspire smth.)

* **ağzına almaq** – 1. (biədəb söz demək) – dare to say an improper word; 2. (alov haqqında) – to spread all over (about the flame)

ağzına almamaq – 1. (heç bir şey yeməmək, içməmək) – let no drop pass one's lips / to eat or drink nothing (to refuse all food and drink); 2. (spirtli içkilərdən heç vaxt istifadə etməmək) – never touch a drop of alcohol; 3. (abırını saxlayaraq pis söz və ya biədəb ifadə deməmək) – dare not to say an improper word

ağzına at başı almaq – 1. to shout at the top of one's voice; 2. to yell at the top of one's voice

ağzına atmaq (rüşvət verib, susdurmaq) – **to grease someone's palm / to oil (warm) someone's hand (fist) / to give a bribe / to buy someone / to appeal (to bribe someone)**

Ağzına bax tikə götür. – **Take a burden according to your strength. / Cf. Put your hand no further than your sleeve will reach.**

ağzına baxan yoxdur – bax ağzı pendir kəsmir

ağzına baxmaq – 1. bax ağzını açıb qulaq asmaq; 2. (bir kəsə diqqətlə qulaq asmaq) – to be an open-mouthed listener / to hang on someone's every word / to nod agreement with someone / to hang upon someone's lips; 3. (bir kəsin yemək prosesini izləmək) – to watch someone eating / to look greedily into someone's mouth (wanting that food for oneself); 4. (başqasının ağlı ilə yaşamaq) – to act in accordance with someone's words

ağzına bir şapalaq vurmaq (susdurmaq) – **to stop (up) someone's mouth with fine phrases, flattery / to shut someone's mouth / to stop someone's talk / to shut someone up / to keep one's mouth shut / to close one's mouth / to eclipse someone / to outshine someone (to gag smb.)**

ağzına (heç) bir şey dəyməyib – bax ağzına almamaq

ağzına çullu dovşan sığışmır – bax ağzına çullu dovşan yerləşmir

ağzına çullu dovşan yerləşmir – to spin a long yarn (of someone who boasts much)

ağzına dil atmaq – bax ağzına dil vermək

ağzına dil qoymaq – bax ağzına dil atmaq

ağzına dil vermək – bax ağzına ağız vermək

(bir kəsin) ağzına düşmək – 1. (eyni sözü tez-tez təkrar etmək) – to speak much about one and the same; 2. (dedi-qodu mövzusu olmaq) – to be flayed by someone's tongue / to be a butt for derision / to become a matter of scandal / to spread a rumour afloat about someone / to hold up to ridicule / we're back

to where we started! / there you go again! (to remind someone a good argument, the main thing)

ağzına gələnı danışmaq – 1. *bax* *abrını almaq*; 2. (sayıqlamaq) – **to say what comes into one's head / to let smth. out / to give smth. away / to talk utter nonsense / to write rubbish / to babble some nonsense / to burst out into a lot of drivel / to rave about smth. / to grind out some balderdash / to talk rot / to prate / to twaddle / to talk through one's hat**

ağzına gələnı demək – *bax* **ağzına gələnı danışmaq**

ağzına gələnı söyləmək – **to give someone hell**

ağzına gəlmək – **begin to say smth. independently from the speaker's willing**

ağzına gətirmək – **to be very nearly to let it out / to be very nearly to let the cat out of the bag**

ağzına götürmək – *bax* **ağzına at başı almaq**

ağzına içki almamaq (spirtli içkilər haqqında) – **to be a tee-totaller / never touch wine / not to touch a drop of drink / Cf. to be on the tack / to be on the water-cart / Amer. to be on the water-wagon**

ağzına it başı almaq – *bax* **ağzına gələnı danışmaq**

ağzına it başı salmaq – *bax* **ağzına it başı almaq**

ağzına kimi (tamamilə) – **to load smth. to capacity / to fill (pack) smth. to over-flowing / to stuff smth. to excess**

ağzına kimi düymələnmək – **to do up all one's buttons (to button oneself up tightly)**

ağzına qədər dolmaq – **to be overflowing / to be brimming / to be exuberant**

ağzına qıl vurmaq – *bax* **ağzına bir şapalaq vurmaq**

ağzına qovut verən yoxdur – *bax* **ağzına baxan yoxdur**

ağzına qurd düşmək (yoxsul olmaq) – **as poor as Job / as poor as a church mouse / as poor as a rat / as poor as charity / as bare as the palm of your hand / as naked as a picked bone / without a penny to bless him**

ağzına qurd düşüb – *bax* ağzına qovut verən yoxdur

ağzinasöz atmaq – to prompt someone to say smth. / to put up to tell smth. / to egg on to say smth.

ağzına su alıb oturmaq – *bax* ağzına su götürmək

ağzına su almaq (susmaq) – to be mum / to keep a quiet tongue / to keep a tight lip / to play mum / to keep one's mouth shut / to keep one's tongue between one's teeth / seem to have swallowed one's tongue / to keep mum / to keep a tight tongue / to hold one's tongue / to be silent (to say nothing)

ağzına su götürmək – *bax* ağzına su almaq

ağzına söz atmaq – *bax* ağzına dil qoymaq

ağzına söz salmaq – *bax* ağzına düşmək

ağzına söz vermək – to play into someone's hands / to bring grist to someone's mill

*** ağzına şirə salmaq – to encourage someone / to praise smth.**

ağzına şirə vermək – *bax* ağzına şirə salmaq

ağzına yiyəlik et! – watch your tongue! / hold your tongue! / save (spare) your breath!

ağzına yiyəlik etmək – to be self-controlled / to hold one's tongue / to speak decently / to speak decently

ağzınacan – *bax* ağzına kimi

ağzınacan dolmaq – *bax* ağzına qədər dolmaq

ağzınacan dolu – like herrings in a barrel

ağzında dili qurumaq – to lose the power of speech / to lose one's tongue / one's tongue failed one / one has seen a wolf

ağzında dili yox – *bax* ağzı var, dili yox

ağzında ərimək (çox yumşaq və dadlı yemək haqqında) – melt in one's mouth (about soft and delicious food)

*** ağzında şirə qalıb – to make a habit of coming (somewhere)**

*** ağzından bal tökülür – someone is sweet mouthed / smooth-spoken / smooth-tongued**

ağzından çıxanı demək – 1. *bax* abrını almaq; 2. *bax* ağzına it başı salmaq
ağzından çıxmaq (dərək etmədən sirri yaymaq) – to spill the beans / to let smth. out / to blurt it out / to escape one's lips / to pass one's lips / to let the cat out of the bag

ağzından çörəyini çıxarmaq – to cause someone to lose his job

ağzından dürr tökmək – to speak eloquently and wisely

ağzından düşməmək – the word keeps cropping up / someone's name is on everybody's lips (never cease talking about someone or smth.)

ağzından inci saçmaq – *bax* ağzından dürr tökmək

ağzından köpük qusmaq – *bax* ağzı köpüklənmək

ağzından qaçırma (danışıqda xəta) – a slip of the tongue

ağzından qaçırmaq – 1. (gizli olan sözü demək) – to let fall / to blow the gaff / to spill the beans / to give away the whole show / to give the game away (to slip out inadvertently, to reveal a secret); 2. (əlverişli imkanı əldən vermək) – let slip

*** ağzından qan iyi gəlir – someone who asks for trouble**

ağzından qan qoxusu gəlir – *bax* ağzından qan iyi gəlir

ağzından qılıfı götürmək – to break a vow of silence / to violate a vow of silence

ağzından od püskürmək (hirsli, qəzəbli danışmaq) – rage and fume against someone / to breathe thunder and lightning at someone / to storm against someone / to curse the life out of someone / to thunder against someone / to be very exceedingly hot / to call names / to be like a bull at a gate

ağzından od-alov püskürmək – *bax* ağzından od püskürmək

ağzından od tökmək – *bax* ağzından od-alov püskürmək

ağzından od-alov tökülmək – *bax* ağzından od tökmək

Ağzından od-alov yağdırmaq. – Rage and fume (against someone). / Breathe thunder and lightning at someone. / Fulminate against someone. / Storm against someone. / Thunder against someone. / Curse the life out of someone.

ağzından od yağmaq – *bax* ağzından od-alov tökülmək

ağzından söz almaq (bir kəsi biclik ilə danışmağa məcbur etmək) – **to put the words in someone's mouth** (to get a person by talking to say what one wants)

ağzından söz qaçıрмаq – 1. (artıq danışmaq) – **let one's tongue run away with one; 2.** (sirri vermək) – *Amer.* **to spill the beans**

Ağzından söz qaçırtmaq. – A word is not a sparrow, if it flies out you can't catch it. / Let the cat out of the bag. / Cf. When the word is out it belongs to another. / A word spoken is past recalling. / Think first, then speak. / Better the foot slip than the tongue trip.

ağzından söz qaçırtmamaq – not to open one's lips / refuse to open one's lips

Ağzından süd iysi gəlir. – The milk hasn't dried on someone's lips. / A Green Hand. / Be a raw youth. / One has not the guts for smth. / One is a greenhorn. / One is still wet behind the ears. / Cf. Someone is scarcely out of the shell yet. / Someone has not the guts for smth. / Someone is too weak in the guts. / Someone is wet behind the ears. / Someone is a greenhorn.

ağzından süd iyi gəlmək – *bax* ağzı süd qoxumaq

ağzından süd qoxusu gəlmək – *bax* ağzı süd iyi gəlmək

ağzından vurmaq – 1. (qəti rədd etmək) – *Cf.* **one refused point-blank** (snapped out); **2.** (rədd cavabını almaq) – **to be decisively repulsed / to be put in one's place; 3.** (bir kəsə danışmağa imkan verməmək) – **to stop someone's mouth with fine phrases / to shoot somebody down in flames** (to interrupt smb.); **4.** (bir kəsə mənəvi zərbə vurmaq) – **to give someone a proper thrashing (pounding, dusting, licking) / to give someone smth. to think about / to give it someone hot and strong / to give someone what for / let someone have it with both barrels**

ağzını açma bilməmək (danışmağa imkan verməmək) – **to shut one's mouth / to give no chance to speak / to give no opportunity to say something**

ağzını açan kimi bilmək (birinci sözündən başa düşmək) – **to take smth. in one's stride / to grasp smth. at once (easily) / to understand someone at a word / to seize someone's meaning at once / to understand someone by the merest**

hint / to understand each other without having to spell everything out / to catch (to seize) someone's meaning at once / to be very quick at smth. / to be quick in the uptake

ağzını açdırmaq (bir kəsi danışmağa məcbur etmək) – **to loose (to loosen) someone's tongue** (to make someone talk, sing, *etc.*)

ağzını açıb baxmaq – **to stand gaping / to stand open-mouthed** (to gape)

ağzını açıb göyə baxmaq (veyllənmək) – **to lie softly on one's back / to lie softly on one's side / to lounge about / to let grass grow under one's feet / to sit on one's hands / to idle one's time / to gape about / to count flies / day-dream (to loaf)**

ağzını açıb havaya vermək – *bax* **ağzını açıb göyə baxmaq**

ağzını açıb gözünü yummaq – *bax* **ağzından çıxanı demək**

ağzını açıb qulaq asmaq – **1. (maraqla qulaq asmaq) – to swallow everything someone is telling / to lap it all up / to hang on (upon) someone's lips / to listen to someone open-mouthed (with one's mouth open) / to watch smth. holding one's breath / to listen spell-bound to someone / to be an open-mouthed listener / to hang on someone's every word / to nod agreement with someone; 2. (deyilənlərə inanmaq) – to gape and flap one's ears / let oneself be duped (fooled) / to swallow it all / to lap it all up**

ağzını açıb yummaq – *bax* **ağzı soyudu**

ağzını açmaq – **1. (qəti etiraz etmək) – to open full mouth / to open one's trap too wide / to open one's mouth (trying to speak one's piece, the word) / to give voice to smth. / to open one's lips (try to protest, to swear); 2. to give rein to one's tongue / Amer. to run off at the mouth / Amer. to open one's face (to begin talking, arguing, shouting, *etc.*); 3. (təəccübdən, heyrətdən) – to listen to someone open-mouthed (with one's mouth open) / to watch smth. holding one's breath / to listen spell-bound to someone; 4. (dillənmək) – to give breath to someone**

ağzını Allah yoluna açmaq – **1. bax** **ağız açmaq; 2. bax** **ağzını açıb gözünü yummaq**

ağzını Allah yoluna qoymaq (boş-boş danışmaq)– **to decant from empty into empty / to pour water into a sieve / to mill the wind / to fish in the air / to be an empty chatter / to be a twaddle / to beat the air / bla-bla in the air / to beat black and blue**

ağzını aramaq (bir kəsin planını, istəklərini öyrənmək) – **to feel one's way / to put someone through his paces** (try to discover someone's intention, to know someone's opinion by questioning)

ağzını aya tutub ulamaq – **to bark at the moon**

ağzını ayırıb göyə baxmaq – *bax* **ağzını açıb havaya vermək**

ağzını ayırmaq – **1.** (öz fikrini ifadə etmək, söyləmək) – **to open one's mouth** (trying to speak one's piece, the word) / **to give voice to smth. / to open one's lips** (to protest); **2.** (fikri dağınıq olmaq, diqqətsiz olmaq) – **to stand gaping with one's mouth wide open** (to gape); **3.** (heyrtlənmək, təəccüblənmək) – **to be agape / to be struck dumb** (speechless) / **to gape with wonder / to be open-mouthed with astonishment**; **4.** (maraqlanmaq, heyran olmaq, valeh olmaq, maraqla qulaq asmaq) – **to listen to someone open-mouthed** (with one's mouth open) / **to watch smth. holding one's breath / to listen spell-bound to someone**

ağzını bağlamaq – **to keep a still tongue in one's head**

ağzını bədə açmaq (pisniyyətlik etmək) – **it is a bad omen / it is a bad sign / it bodes ill / no good will come of it**

ağzını boş qoymaq – **to shut one's eyes to smth. / to close one's eyes to smth. / to connive at smth. / to wink at smth.**

ağzını boş saxlamaq – *bax* **ağzını boş qoymaq**

ağzını boza vermək – *bax* **ağzını Allah yoluna qoymaq**

ağzını dağıtmaq – *bax* **ağzını Allah yoluna açmaq**

ağzını əzmək – *bax* **ağzı dağıtmaq**

ağzını göyə açmaq – *bax* **ağzını ayırıb göyə baxmaq**

ağzını xeyrə aç (pisniyyətlik etmə) – **don't utter such words to invite gloom** (to say smth. cheerful for a change)

ağzını xeyrə açmaq – it's a good omen / it's a good sign / it's for the best / to tell well-meaningly / to say benevolently / to tell favourably

ağzını qaytarmaq – *bax* ağzından vurmaq

ağzını qıfıllamaq – *bax* ağzını bağlamaq

ağzını qızıdırmaq – to egg someone on / to put someone up to it (to encourage / to incite smb.)

ağzını malalamaq – *bax* ağzına atmaq

ağzını marçıldatmaq (bir şeyin ləzzətli olduğunu göstərmək) – smack lips (to make a short loud noise with lips in order to express how much one has enjoyed eating some food)

ağzını mismarlamaq – *bax* ağzını qıfıllamaq

ağzını mumlamaq – *bax* ağzını mismarlamaq

ağzını ovmaq – 1. *bax* abrını tökmək; 2. (söymək)– to give it someone hot and strong / to give someone what for / to give someone a good talking-to / to give someone a dressing-down / to give someone a hiding / to give someone a licking

ağzını ovuşdurmaq – 1. *bax* abrını tökmək; 2. *bax* ağzını ovmaq

ağzını öyrənmək – (to try) to find smth. out

ağzını piyləmək – 1. *bax* ağzını malalamaq; 2. (susdurmaq) – to stop someone's mouth with fine phrases, flattery, etc.

ağzını saxlamaq – to bite one's tongue

*** ağzını sulandırmaq – to tempt someone with smth.**

ağzını sürümək – to avoid giving a general phrase

ağzını şərə açmaq – *bax* ağzını bədə açmaq

ağzını təmiz açmaq – *bax* ağzına yiyəlik etmək

ağzını təmiz açmamaq – to clutter up the language

ağzını təmiz saxlamaq – *bax* ağzını təmiz açmaq

ağzını tutmaq – *bax* ağzını mumlamaq

ağzını yabana qoymaq – *bax* ağzını dağıtmaq

ağzını yağlamaq – *bax* bığyağı vermək

ağzını yığmaq – 1. *bax* ağzını yığmaq; 2. (bir kəsə qeybət etməyə icazə verməmək)– to call smb. to order

ağzını yoxlamaq – *bax* ağzını öyrənmək

ağzını yormaq – *bax* ağzını boza vermək

Ağzını yum! – Hold your jaw! / Stop your jaw! / Shut your trap! / Stuff it up your nose! / Put a sock in it! / Put a sock in it! / Shut your hole! / Shut your gob! / Shut your face! / Zipper!

ağzını yumdurmaq – *bax* ağzını tutmaq

ağzını yummaq (susdurmaq) – to silence someone / to gag someone / to make someone to keep a still tongue in one's head / to stop someone's mouth / to seal someone's lips / to shut someone's mouth

Ağzının dadını bilmək. – One knows a good thing when (s)he sees it. / Someone knows what's good for him (her). / One has a good taste.

ağzının dadını dəyişmək (həyat yoldaşına xəyanət etmək) – to be unfaithful to one's wife / Cf. two-time one's wife / to stretch the rubber

ağzının xörəyi deyil – it is no concern of yours / it's none of your business / it's not his (her) funeral / it is too hard for one / it is too tough for one / it is a hard nut to crack for one / it is above one's head / it is beyond one's depth / it is out of one's depth

Ağzının xörəyi deyil. – A hard nut to crack for you. / It is above your head.

ağzının içində (yaxınlıqda) – at hand / a few steps away from someone or smth. / within two paces of someone or smth. / a short distance from smth. / within one's reach / quite near / near by / a stone's throw away / within a stone's throw / on the one's doorstep / Cf. close right at hand / at one's elbow / next one's hand / next door to / round the corner (nearby, very close)

ağzının kəsəri olmayan adam (sözü keçməyən, naciz, miskin, xırda adam) – a small fry / Amer. small potatoes / a cog in a machine / a small beer / a sparrow fart / not a very big bug / a bug without the “big” / he'll be a man before his mother / he'll be a man among the geese when the gander is gone

ağzının kəsəri yoxdur – *bax* ağzına qurd düşüb

ağzının küləyinə dayana bilməmək (gücsüzlük nümayiş etdirmək)– **someone can't hold out against / one succumbs to smth. / someone not be able to resist smth.**

ağzının qaşığı deyil – *bax ağzının xörəyi deyil*

ağzının qaytanı olmamaq – *bax pişiyi torbadan buraxmaq*

ağzının qaytanı yoxdur – **someone has a long tongue / someone has a long clapper**

ağzının qaytanını boş buraxmaq – *bax ağzını boş saxlamaq*

Ağzının ləzzətini bilmək. – **Someone knows a good thing when he (she) sees it. / Someone knows what's good for him (her). / Someone knows on which side his (her) bread is buttered.**

Ağzının sözünü bil! – **Don't be so rash! / Mind what you say! / Mind how you go! / Watch your step! / Take it easy! / Calm down! / Ease off a bit! / Draw it mild!**

ağzının sözünü bilmək – *bax ağzını təmiz saxlamaq*

ağzının sözünü bilməmək – **not hold one's tongue / to use words lightly / to speak thoughtlessly (irresponsibly)**

ağzının suyu axır – **1. (iştəhanı acmaq) – one's mouth is watering / it makes one's mouth water / one licks one's chops (to covet smth.); 2. (bir şeyi çox istəmək) – one has one's eyes (eye) on smth. / one is dying for smth. / one has one's heart set on smth. / to make one's mouth water (to long for smth.)**

ağzının suyunu axıtmaq – **1. to tempt someone with smth.; 2. to gaze longingly at someone / to smack one's lips / Cf. to lick one's chops**

Ağzının tamını bilmək. – *bax Ağzının ləzzətini bilmək.*

ağzının üstündən vurmaq – *bax ağzını qaytarmaq*

ağzının zəhəri (adama toxunan, ürəksındıran acı söz) – **it is like a stab in the heart to one / it is like a knife-thrust to one / it is what one cannot stand**

ağzıpərtöv danışmaq (qeybət etmək; bir kəsi söymək) – **to call names / to give someone a good scolding / to give someone a good talking-to / to give**

someone a dressing-down / to give someone a wiggling / to make someone smart

ağziyava – to use bad language / to use foul language

ağziyelli – *bax ağzıgöyçək*

ağziyırtıq – someone has a long tongue / someone has a clapper / unruly member

AĞLAMAQ

Ağlamağı ovcundadır. – Someone is tearful. / Someone's eyes have the tap on. / Someone is a cry baby.

ağlamağını saxlamaq – to gulp down one's tears / to choke down one's sobs / to gulp back one's tears

ağlamaq(özünü kasıb kimi göstərmək) – to make a poor mouth

Ağlamaq fayda verməz. – Tears never help. / Tears are of no avail. / Crying is no help. / *Cf.* It's no use crying over spilt milk. / In trouble to be troubled is to have your trouble doubled.

ağlamaqdan gözləri xarab olmaq – to cry one's eyes out

Ağlamaqla günah bağışlanmaz. – Things passed cannot be recalled. / What is done, cannot be undone.

Ağlamaqla heç nəyi düzəltmək olmaz. – There's no use crying over spilt milk.

Ağlamayan uşağa süd verməzlər. – Who cries, that gets a milk.

Ağlamaz, ağlamaz, toyda ağlar, gülməz. – To do smth. out of place.

ağlatmaq – to make (to touch) someone to tears / to make someone cry (weep)

ağlaya-ağlaya – *bax gözü yaşlı*

***Ağlayan gülənə xeyir verməz.** – Crying cannot be useful for laughing.

ağlayıb sıtqamaq (bəxtindən şikayət etmək) – to bemoan one's fate / to complain / to whine / to snivel / to hand someone a lot of sob stuff

ağlayıb-sızlamaq (ağlamaq) – **1. to turn on (start) the waterworks** (*i.e.* burst into tears, burst out crying); **2. (şikayət etmək) – to snivel / to slobber / to whimper / to whine / to start whining**

ağlayıb ürəyini boşaltmaq (sakitləşmək)– **to unburden one's heart / to relieve one's feelings / to unburden one's soul / to let oneself go / to let off steam / to get it off one's chest / to find consolation / to unburden oneself / to cry one's heart out / to cry one's eyes out**

AĞLAMALI

ağlamalı mahnı – *bax ulamalı mahnı*

ağlamalı vəziyyətdə (fəlakətdə) – **under the weather**

AĞLAR

ağlar günə düşmək – **to go to the bottom / to fail (to flop, to sink)**

ağlar günə qalmaq – **to be in a sorry plight** (to be in a difficult state) / **to be under a terrible state** (to become miserable, very unhappy)

ağlar günə qoymaq (pis vəziyyətə salmaq) – **to lead someone to trouble** (to make someone unhappy, miserable)

AĞNAĞAZ

ağnağaz üyütmək (gic-gic danışmaq) – **to grind out some balderdash / to rave about smth. / to burst out into a lot of drivel / to talk rot / to talk rubbish / to babble some nonsense**

AĞRI

Ağrımayan baş yastığa gəlməz. – *Lit.* **Good health never needs doctor.**

Ağramayan başı ağratma. (Özünə problem yaratma.) – **Don't trouble trouble until trouble troubles you. / In trouble to be troubled is to have your trouble doubled. / Let sleeping dogs lie. / Be out of harm's way. / Be out of temptation's way. / Be away from temptation.**

ağramayan başı ağratmaq (qorxulu işə girişmək) – **to ask for trouble / to ask for it / to take risks / to stick one's neck out / to spoil for a fight / to put one's head in a noose / to rush in where angels fear to tread / to put one's head into the lion's mouth** (to make unnecessary troubles / problems for oneself)

ağramayan başına dəsmal bağlama – *bax yatan iti oyatmazlar*

ağrılı yer (ağrılı məsələ) – **a sore spot** (a subject about which someone becomes easily upset)

Ağrım ürəyinə! – **God damn you! / Death be with you! / Cholera be with you! / God curse you! / May you be thrice cursed! / May damnation take you!**

ağrımağa başlamaq (möhkəm ağrımaq) – **to be off the reel / forced to take to one's bed / to give someone hell / collapsed**

ağrımaz başına dəsmal bağlamaq – *bax ağrımaz başını bəlaya salmaq*

ağrımaz başına dəsmal çalmaq – *bax ağrımaz başına dəsmal bağlamaq*

ağrımaz başını bəlaya salmaq – *bax ağramayan başı ağratmaq*

***Ağrın alım!** – **Dear! / Honey! / Darling!** (tender appeal to someone)

Ağrın mənə gəlsin! – *bax Ağrın alım!*

Ağrısı ürəyinə! – *bax Ağrım ürəyinə!*

ağrısını çəkmək (başqasının yerinə məsuliyyət çəkmək) – **to pay for the mess one made / to clear up the mess / to pay for someone else's doings** (errors, mistakes) / **to be answerable for another**

ağrıyan yerinə dəymək – **to touch someone on the raw / to cut someone to the quick / to prick someone's vanity / to tread on someone's pet corn / to touch a very sore spot / to hit someone where it hurts**

ağrıyan yerinə toxunmaq – *bax ağrıyan yerinə dəymək*

AĞSAQQAL

ağsaqqal olmaq – **1.** (qoca vaxtına çatmaq) – **to make old bones; 2.** (ən hörmətli, sözü keçən insan olmaq) – **to be an adviser / to be the leader**

*** ağsaqqallıq etmək** (rəhbərlik etmək) – **to be judge / to lead someone / to give advice to someone**

AĞUSUZ

ağusuz ilan (təhlükəli insan) – **snake-in-the-grass / viper**

AĞUŞ

ağuşunu açmaq – **to give someone a hug / to put one's arms round someone / to embrace someone**

AH

ah, ah, ah! (sevinc, şadlıq hisslərini bildirmək üçün deyilir) – **dear me / well, to be sure / well, I declare! / well, I never!**

ah-əfqan etmək – **to scream / to shout at the top of one's voice**

*** ah çəkmək** – **to sigh / to gasp with**

ah-vay etmək – **to moan and groan**

ah-vay içində – **sighing and moaning / oh dear and oh my / griping and groaning / bellyaching / whining**

AHƏNG

ahəngini aşağı salmaq (sakitləşmək) – **to whistle different tune / to change one's tune**

ahənglə (taktla) – **in time with the rhythm of smth.**

AHI

ahı dağı-daşı yandırır – **one's heart is bleeding / its makes one's heart bleed**

ahı yerdə qalmamaq – **to get according to one's deserts**

ahın dağlara! (bir kəsə dəstək olmaq) – **calm down!**

AHU

ahu kimi baxmaq – **to look like a gazelle**

AX

ax-uf etmək – *bax* yeddi yaylıq götürüb ağlamaq 2-ci mənada

AXIN

axına qarşı çıxmaq (cəmiyyətdə olan bütün ənənələrə zidd etmək) – **to strive against the stream / to row against the tide / to swim against the tide** (not to agree with the opinions that most people have)

axına qarşı çıxmamaq (gözləmə mövqeyini seçmək) – **to see how the cat jumps / to see which way the wind is blowing / to trim one's sails to the wind**

axına qarşı getmək – *bax* axına qarşı çıxmaq

axının qarşısını almaq (qarşı durmaq) – **to stem the tide of something** (to resist, to hold back something of great pressure or strength)

axının əksinə getmək – *bax* axına qarşı getmək

axınla getmək (hər şeylə qane ol) – *Lit.* **to go with the stream / to drift along / to swim with the tide / to go with the current / to follow the crowd / to go with the crowd**

AXIR

axır ki! – atlonglast!

axır ki, canımızı qurtardıq! – good riddance to bad rubbish

Axır ki, düşdün əlimə. – One got caught good and proper. / *Cf.* The biter bit. / You've been asking for it!

axır qəminiz olsun – please, acceptmycondolence

axır nəfərədək (hamı) –all to a man / every single one / to the last one / all of them

axır nəfəsə kimi – up to one's last breathe / till the last day of one's life / to the last

axır nəfəsidir – to be too near one's end / to be at one's last gasp / to be on one's last legs / to have one foot in the grave / to be on the edge of the grave / to be measured for one's coffin / to be at death's door

axır-uxurudur – nothing remained (will remain) of someone or smth. except a little heap of dust / someone or smth. was (will be) torn to pieces (smashed to smithereens)

axıra çatdırılmaq – to go to rack and ruin / *Cf.* to go to the dogs / to hit (to reach) rock bottom / to touch bottom / to be down to the bottom of the barrel / to reach the end of one's tether

axıra kimi içmək – to drink off / to drain empty / to drink (drain) to the dregs

axıra yaxın – to do smth. at the last moment, towards the end / when all is said and done

axırda (nəticədə) – to crown all

axırdan birinci (yarışın uğursuz iştirakçısı) – also ran (of an unsuccessful member of the competition)

axırı bir yana çatmaq – to be near completion

axırı bir yana çıxmaq – *bax* axırı bir yana çatmaq

axırı birdir! (axırı eynidir) – all the same / let it be so / it all comes to the same thing in the end

(bir kəsin) **axırı çatıb** – he (she) is breathing his (her) last (someone is dying)

axırı xeyir olmaq – happy end

axırı olmayan (son dərəcə uzun) – and so on, and so on (infinite)

axırı pis qurtarmaq – 1. (pis vəziyyətə düşmək) – to misfire / not work out / to turn out wrong / to be up the creek; 2. (pis qurtarmaq) – to turn out a proper mess / to take a bad turn / to come out cockeyed / to cost someone dear

axırına çıxmaq – 1. *bax* silib süpürmək; 2. (boş-boşuna xərcləmək) – to hammer (to knock, to put) a nail into the coffin of smth. (to be spent, to be used, to waste smth.); 3. (işin mahiyyətini başa düşmək) – to get to the back of smth.; 4. (bir kəsi pis vəziyyətə salmaq) – to take someone to exhaustion (prostration) / to bring someone or smth. to ruin / let smth. slide / to ruin someone or smth. / to give (to throw) someone or smth. to the dogs; 5. (deqradasiyaya uğramaq) – to touch bottom

axırına daş atmaq – *bax* axırına çıxmaq

axırına nöqtə qoymaq – dot one's i's and cross one's t's / to put it bluntly

(bir yerin) axırında – in an out-of-the-way place / in the background / at the very edge of smth.

AXIRINCI

axırinci borcunu vermək – to pay the last honours to someone / to show the last respects to someone

axırinci damcı (bir kəsin səbrinin tükənməsi, əsəblərin son həddə çatması) – last straw (the final trouble that makes one lose patience)

axırinci köynəyini əynindən çıxarmaq – to rob someone of his last shirt / to tear the last shirt off someone's back

axırinci qəpiyə qədər = to the last copeck / every copeck of it / to the last farthing

axırinci mahnı (axırinci pullar) – one's last penny

axırinci məşq – a dress rehearsal

axırinci tuman (bir kəsin son qəpiyi, axırinci pulu) – bottom dollar (one's last penny, one's last dollar)

axırinci tumanı satmaq (axırinci pulları xərcləmək) – to spend one's last penny on someone or smth. / to lose one's shirt

axırinci tumanını da uduzmaq (hamısını uduzmaq) – to lose all one's money (at gambling) / to lose one's shirt / to sell one's last shirt

axırını eləmək – to finish smth.

axırını gözləmək – to lie low

AXIŞMAQ

axışb gəlmək (getmək) – to throng (go, come) in flocks (in hordes, in in a mass) / to come flocking / to pour into (out of)

AXİLLES

axilles dabanı (bir adamın ən zəif cəhəti)– **a heel of Achilles / the Achilles' heel of someone / the joint in someone's armour / the chink in one's armour / the crock in someone's armour** (a single weak, vulnerable point)

AXİRƏT

axirət dünyası – the next world

axirət günü – the great account

axirət səsi – a sepulchral voice

axirətlik – a life beyond the grave

AXMAQ

axmaq (ağlı başında olmayan adam haqqında, gic, səfeh) – **silly baggage / blockhead / dunderhead / dullard / fool / fat head / far gone / nuts**

axmaq hərəkətlər etməyin! – * **sell your ass!**

axmaq məşğuliyyət – a mug's game

axmaq olma! – **don't be a fool! / don't be silly!** (stop being stupid!)

axmaq tapmısan! – **take me for a fool! / not likely / no fear / no thanks!**

axmaq vəziyyətə düşmək (diskomfort yaradan vəziyyətə düşmək)– **to have egg all over one's face / to make an exhibition of oneself / Amer. to make a show of oneself**

axmaq yerində qalmaq – **to be made a fool** (to be duped)

axmaq yerinə qoymaq – **to make a fool** (a goat, a scapegoat, a mug) **of someone / shifting the blame on to him** (to dupe someone)

axmaqlamaq – * **to lose one's senses**

AXSAQ

Axsaq atın kor da nalbəndi olar. – **Blind leaders of the blind. / If the blind lead the blind, both shall fall into the ditch. / Cf. A blind man would be glad to see. / We shall see what we shall see.**

axsamaq (bilik səviyyəsinin aşağı olması; zəif olmaq, pis olmaq) – **to be poor of knowledge / to leave much to be desired / to be far from perfect / not to be up to standard**

AXŞAM

axşam oldu, qaş qaraldı – **the evening has fallen / the day draws to a close**

axşamçağı – **balance of the day / towards the evening**

Axşamın xeyrindən sabahın şəri yaxşıdır. – **Morning is wiser than the evening. / It's always easier to think in the morning. / An hour in the morning is worth two in the evening. / Better sleep on it! / Cf. Have a sleep on it. / Sleep on it. / Sleep over it. / Take counsel with your pillow. / Tomorrow's another day. / Fresh for the morrow! / Time will show a plan.**

axşamüstü (axşamçağı) – **at this (that) time of night / with night coming on (very late / so late at night)**

AXTARMAQ

Axtaran tapar. – **He that seeks finds.**

axtardığını asanlıqla tapıb istifadə etmək – **to have something at one's finger-tips**

AİLƏ

ailə – **lares and penates**

Ailə eybəcərsiz olmaz. – **Every family has its black sheep. / There is a black sheep in every flock.**

ailə ənənəsi – *** run in the family / runs in the blood** (to be a common family characteristics)

Ailə xoşbəxtliyin açarıdır. – **Family is key to happiness. / Family must live in harmony.**

ailə işi – **an immediate concern**

Ailə məhək daşdır. – **Family is a small country.**

ailə qurmaq – to change one's condition / to start a family

ailədən ayrılmış və tam müstəqil yaşayan uşaq – a son / a daughter cut off from the parent stem, strayed from his (her) family

ailənin fərəhi – *the boast of one's family

ailənin son beşiyi – baby of the family (the youngest child in a family)

AJUR

ajurda (necə lazımdır) – all square / nice going / tip-top / top whack / hunky-dory / ship-shape / ticketty-boo / okay and no mistake / everything is fine / everything is jake / everything is top notch / everything is squeaky-clean

AKTUAL

actual olmaq – to be on the agenda

aktual sual – the question of the hour

AKTYOR

aktyor ampluası – *line of business

aktyor olmaq – *to tread the boards

aktyor otağı – *green room

AQİBƏT

Aqibətiniz xeyir olsun! – Success attend you! / Be happy!

AL

al dilə tutmaq (azdırmaq, yayındırmaq) – to fool someone by fine words / to put someone off with fair words / to fool someone with smooth talk / to try to talk someone round

al gəldi, tut gəldi – you'll have nothing

al-qana boyanmaq (bir kəsi döymək, əzişdirmək)– to beat to death / to beat black and blue (to thrash)

al-molla (simic adam haqqında) – **mullah, who likes only to take, but not to give / a skinflint / a miser / Cf. he will grudge you snow in the middle of winter**
al-ver ölüb – a slack

ALA

ala-başına, kül-başına (necə gəldi etmək) – **to do smth. half-heartedly (anyhow) / in a slipshod manner (way) / to do smth. carelessly / all done at one blow / to do smth. by halves / Cf. let things slide / let things go hang (to do smth. negligently)**

ala düşmək – **1. (bir kəsə aşiq olmaq) – to fall into someone's net / to fall in love with someone; 2. (xoşagəlməyən bir işə düşmək) – to fall into someone's toils / to get into someone's clutches / to get into someone's fangs / to get mixed up in a mess**

ala götür – of someone's helplessness, feebleness, naivety, credulity

ala gözlərinə görə – for love / for someone's sweet sake

ala itdən məşhur – every dog knows someone (everybody knows him / her)

Ala itdən məşhurdur. – **The scamp has a finger in every pie. / Cf. Sharp's the word and quick's the motion.**

ala qarğa bala çıxarmaz – someone has a long tongue / someone has a loose clapper / to wag one's tongue / bla-bla / jaw-jaw

ala qarğa balasına aşiq olub – to be head over ears in love with someone / to be over head and ears in love with someone / to fall head over heels in love with someone / to be up to the ears in love with someone

alaca qarğaya da borcludur – to be deeply in debt / to be up to the armpits in debt / to be up to the ears in debt / to be up to one's eyes in debt / to be up to one's neck in debt

ala-xətir qalmasın – to do a thing anyhow

ALABABAT

alababat (nə pis, nə yaxşı) – **neither good nor bad / just middling / fair to middling / so-so / just anyhow / not much of a show**

ALAQ

alaqetmək (köhnəni təzə ilə əvəz etmək) – **to weed out** (to remove what is unwanted, harmful or not good enough from)

ALAQARANLIQ

alaqaranlıqdan – **at the first hint of daylight / at first light / at daybreak / at dawn / at the break (crack) of dawn**

ALBUXARA

albuxara torbası kimi – **someone looks as if he has swallowed a poker / someone looks as if he has swallowed a yardstick / as stiff as a poker / as straight as a ramrod**

ALÇAQ

alçaq hərəkət (alçaqlıq, əcləflıq) – *** a dirty work**

alçaqboy – **half-pint / half-portion / Cf. knee-high to a grasshopper** (very small)

alçaqdır yalan deyən (and içmək) – **I bet you anything / I'll be blowed (damned, hanged) if ...**

ALDATMA

aldadılıb qalmaq– **to be left in the lurch / to be made a fool**

aldatma günü (bir aprel) – **all fool's day** (1-st April)

ALMAQ

aldım qoz, satdım qoz – **for what it is worth**

*** alıb arvad etmək** – **to marry with someone**

alib ötürmək – *bax* qulağının birindən girib o birindən çıxmaq

ALƏM

aləm bir-birinə dəydi (dava-dalaş, səs-küy, mübahisə haqqında) – **to cause a panic / to cause a commotion / to be all the fuss about / sparks fly** (excitement or anger between people)

aləmə aşkar olmaq (hamıya məlum olmaq) – **come to light**

aləmə car çəkmək – to trumpet smth. / to set all the bells a ringing / to shout the news from the housetops / to proclaim smth. from the roof-tops / to wash one's dirty linen in public / to cry (or to proclaim upon / to shout) from the house-tops (to spread the news far and wide)

aləmə yaymaq – *bax* aləmə car çəkmək

aləmə yaymamaq – to keep smth. dark

aləmi başına almaq – 1. to shout at the top of one's voice / to yell for all one is worth / to screech one's hardest / to howl blue murder; 2. like anything / like hell / like beans

aləmi başına götürmək – *bax* aləmi başına almaq

aləmi başına yığmaq – *bax* aləmi başına götürmək

aləmi bir-birinə qatmaq – *bax* aləmi bir-birinə vurmaq

aləmi bir-birinə vurmaq – 1. (dava, qarışıqlıq, qalmaqal salmaq) – to make a lot of noise / to make the fur fly / to cause a panic / to cause a commotion / to kick up a row / to make a fuss over someone or something (to make a scandal); **2. *bax* tufan qoparmaq; 3. (bir kəsin bütün planlarını alt-üst etmək) – someone has got another think coming** (one is wrong but must change his plans and opinions)

aləmi qatıb-qarışdırmaq – *bax* aləmi bir-birinə vurmaq

aləmin bici – an old fox / a sly dog

Aləminki aləmnən, keçəlki də xalamnan. – Everyone speaks about what he thinks.

ALICI

alıcı quş – beast / bird of prey

Alıcı quş dimdiyindən bilinər. – *Lit.* You can tell a (the) bird by its flight. / Cf. A bird may be known by its song. / A good horse cannot be of a bad colour. / The ass is known by its ears.

ALIQ

alığını aşırmaq – 1. to make short work of smth. / to deal with someone (to overcome); 2. to prevail

alıqlamaq – to bend to one's will

ALIN

alın tərili – *bax* alınının təri ilə

alın təri ilə qazanılmış pul (zəhmətlə qazanılmış pul) – a hard-earned money

alın təri ilə qazanmaq – to earn honestly

alın təri tökərək işləmək – to beaver away / to bust a gut / Cf. to sweat one's guts out

alın təri tökmək – to work honestly

alın yazısı – the decrees of Fate / fortune / destiny (a fate of man)

Alın yazısına pozu yoxdur. – Marriages are made in heaven.

*** alnıaçıq, üzüağ – a blameless / honest / faultless / innocent / honest man**

alnıma yazılıb – as the sparks fly upward / one is born (fated, destined, predestined, ordained, preordained) to be or to do smth. / it is ordained (preordained) that he (she) should be or do smth.

alnında yazılıb – one is born to be / one is fated to do smth. / one is (pre)destined to be / one is (pre)ordained that he (she) should do smth. / to be written large on one's face

alnında yazılmaq – to write large on one's face

alnında yazılmayıb ki... – it is not written at his forehead

alnında yazılmışdır (aydın-aşkar görünür) – **it is written all over someone's face** (a writ large on someone's face)

alnını qırışdırmaq – **to wrinkle one's forehead**

alnının təri ilə – **by one's (own) sweat and blood**

alnının təri ilə qazanmaq – **to earn by the sweat of one's brow / to earn by hard work** (to earn honestly)

alnı-pak – *bax alnıaçıq*

ALINMAQ

alınmamaq – *bax iş çıxmamaq*

alınmayacaq! – **it (that) won't work / that won't do / that won't wash / it's no go / that cat won't jump / that cat won't fight / no go! / no dice!**

alınmır – **it's no go / Amer. no dice / that won't do (work) / nothing doing**

ALIŞMAQ

alışıb-yanmaq – **to take fire / to flare up**

alışqan (temperamentli, seksual cəhətdən cəlbedici adam) – **a hot baby / a hot stuff / a hot number**

alışmaq – **1. * to take for granted; 2. (yavaş-yavaş maraqlanmağa başlamaq) – begin to enjoy (relish) smth. / to acquire a taste for smth. / to get into one's stride**

ALİ

ali riyaziyyat – **higher mathematics**

ALİCƏNABLIQ

alicənablıq – **a spark of God (of godness) / generosity**

ALİM

Alim olmaq asandır, adam olmaq çətin. = To be a scientist is easy, but to be a man is difficult.

alimi-biəməl Arab.(biliyini təcrübədə göstərə bilməyən nəzəriyyəçi) – **a poor theorist** (an unsuccessful scientist)

alimə dərs demək – bax alimə elm öyrətmək

alimə elm öyrətmək (böyükləri, işi yaxşı bilənə iş öyrətmək) – **to teach one ‘s grandmother to suck eggs / to preach to the converted**

ALKOQOLİZM

alkoqolizm nəticəsində əmələ gələn sayıqlama və qarabasma xəstəliyi – a delirium tremens

ALLAH

Allah ağıl versin! – Be clever! / Be a good boy (girl)!

Allah ağzın(ız)dan eşitsin! – If only it were true? / Would it were so! / Your lips dispense sweet honey. / It is too good to be true. / If only you were right! / That’s wishful thinking.

Allah, amandır! – for God’s sake / for Goodness’s sake / for mercy’s sake! / for Heaven’s sake! / for pity’s sake!

Allah bacadan tökməz, gərək özün çalışasan. – God (Lord, Heaven) helps those (them) who help themselves.

Allah bağışlasın – May God forgive you! / God forgive him (her) / never mind / forget it / forget him (her)

Allah başına daş salsın! – Death be with you!

Allah bəla(sını) versin! – May God punish you! / Hell with it! / Confound it!

Allah bəndəsi – God’s slave / a lamblike creature (about someone)

Allah bərəkət versin! – Let God grant you abundance!

Allah bilir! (məlum olmayan bir iş haqqında) – 1. Goodness knows! / God alone knows! / Heaven knows! / The Lord only knows! / Nobody knows! / Who

knows! / You never can tell. (of the unknown thing); **2.** (məlum deyil nədir) – **the devil knows what / there's no making head or tail of it / smth. disgusting, shocking, outrageous, etc.;** **3.** (məlum olmayan vaxt haqqında) – **till (to, until) doomsday / till the crack of doom / till Kingdom Come / till (until) the cows come home / till the hay comes home / in the long run;** **4.** **God (goodness) knowswho;** **5.** (böyük narazılıq, hiddətolanda) – **deuce knows / goodness knows**

Allah bilir hara! – To Land's-End Fair! / God (goodness) knows where / the devil knows where (The phrase is used when one does not want to answer someone's "Where?")

Allah bilir harada sülənir? – where the devil have you (has he, etc.) been to?

Allah bilir nə qədər – God (goodness) knows how many (how much)

Allah bilir nə olar. – We'll see what we'll see. / There is many a slip between the cup and the lip.

Allah bilir nədir! – it's simply outrageous! / it's simply a disgrace! / it's simply a scandal! / what a shame! / what nonsense! / God only knows what this means! / what the devil is the meaning of this?

Allah canını alsın! – bax Allah cəzasını versin!

Allah cəzasını versin! – May God punish you!

Allah dağına baxar, qar verər. – God (Lord, Heaven) knows to whom give the wings.

Allah dəvəyə qanad versəydi, dünyada uçmamış dam-daş qalmazdı. – Cf. God sends a curst (shrewd) cow short horns. / God gives a vicious cow no horns. / Curst cows have curt horns.

Allah eləməmiş – bax Allah eləməyə

Allah eləməyə – bax Allah eləməsin

Allah eləməsin – God forbid! / Heaven forbid! / for God's sake! / nothing of the sort! / on no account / perish the thought! / save us!

Allah eləsin (ki) ... – God grant! / may God give it to you (him, her, them) / please God!

Allah eşqinə! – for God’s sake! / in God’s name! / in Heaven’s name! / for goodness sake!

Allah evi – the house of God

Allah-əkbərin qurtaran yerində (çox uzaqda) – in the back of beyond / at the back of god-speed / at the world’s end

Allah əmanətində! – God be with you! / Lord helps you! / Be alive and healthy!

Allah əskik eləməsin – may you never be wanting

Allah ətini töksün! – *bax* ətin tökülsün!

Allah əvəzini versin! – Let God grant you abundance!

Allah görür! (həqiqətən) – God bless you! / honest to go!

Allah göstərməsin! – *bax* Allah uzaq eləsin!

Allah haqqı! – by Jove! / Really and truly! / *Amer.* honest Injun!

Allah hamıya versin! – May God give all men as good! / I wish nothing better for anyone / none could wish for more! / as you could wish for (all right, excellent)

Allah xatirinə (xətrinə) – 1. *bax* Allah eşqinə; 2. (əlbəttə)– certainly / of course / not at all / you’re welcome (as an answer to “Do you mind it...?”)

Allah kərimdir! – 1. (Ümidini üzmə!) – Things will settle one way or another. / Maybe, probably, somehow or other. / Leaving things to chance. / Tomorrow is another day! / Taking what comes. / *Cf.* Something will turn up. (used to say that someone must be patience and not to lose hope or the ability to stay calm); 2. something may turn up / we might be lucky / the wheel of fortune might turn in our favour

Allah kimi – to have a real gift for doing smth. / to do smth. like an angel / to be a great master in smth.

Allah köməyin olsun! – Let God will help you!

Allah qorusun! – something may turn up / I (we, he, she) might be lucky / the wheel of fortune might turn in our favour / God save the mark

Allah qoysa – God grant / may God give it to you (him, her, them) / please God! / God willing ... / if fortune favour

Allah qüvvət versin! – May God help you!

Allah məni öldürsün əgər ... – I'll be damned (blowed) if ... / strike me down on the spot if ... / I'm hanged if ... / I'll be shot if ...

Allah min dərd verib, min bir də dərman. – Lit. Every disease has its medicine.

Allah naminə – bax Allah xətrinə

Allah öldürsün! – may damnation take it (him, her, you, them)!

Allah özün qoru! – God forbid!

Allah paxıla verməz. – Lit. God will not give to envier. / God blackguard someone.

Allah rəhmət eləsin! – May his (her) soul rest in peace! / Peace to him (her)! / We are sorry for his (her) death. / We regret the incident (misfortune). / God rest his soul! / The kingdom of God!

Allah saxladı! – someone is (was) very lucky / someone is (was) in luck / someone is (was) in the nick of time / Cf. the devil is good (kind)

Allah saxlasın! – 1. Be healthy! / Be happy! / Live long life!; 2. none could wish for more / nobody could wish for a better one

Allah saxlamış! – as you could wish for / all right / none could wish for more / nobody could wish for a better one (an excellent)

Allah, sən saxla! – Hell's bells!

Allah sənə yar olsun! – God be with you!

Allah şahiddir – for the love of God

Allah şeytana lənət eləsin! – May God deliver us from arch!

Allah tərəfi ... – to be just / to be fair / to do the right thing / for fairness' sake

Allah uzaq eləsin! – God defend! / God hold!

Allah ümüdünə! – Manna from Heaven!

Allah üzümə baxdı (bir kəsin bəxti gətirdi) – **God save me / God save you / the wheel of fortune turn in our favour**

Allah verəndən – **anything the world**

Allah verəndən, qoy masanın üstünə. – **Put everything you're cooking on the table! / Show your best hospitality!**

Allahverənə də çox şükür! – **Such as it is, you are welcome to it.**

Allah verənlə dolanmaq – *bax* yarı ac yarı tox özünü saxlamaq

Allah vergisi – **the divine spark in someone / a spark of God / a spark of goodness** (talent, natural gifts, generosity)

Allah vurmuşdur səni (onu, bir şeyi) – **to hell with you (him, her, it, etc.)! / of ... you (him, her, it, etc.)!**

Allah vursun ... – **go to hell! / go to the devil!**

Allah vurub onu! – **he can go to hell! / he can go and stuff himself!**

Allaha and olsun! – **cross my heart and hope to die! / I swear it! / by God! / by Heavens!**

Allaha bax! – **for Heaven's sake! / for mercy's sake!**

Allaha pənah! – **to expect some kind uncle to help one out**

Allaha şükür! – **1. thank God! / thank Heavens! / thank goodness! / thank one's lucky stars; 2. (pis deyil) – thank God (good enough); 3. (hər şey yaxşıdır, hər şey öz qaydasındadır) – thank God (goodness) / praise the Lord!**

Allaha şükür-dua edə-edə yaşayırıq. – **Life isn't so bad, we get our bread. / Cf. We're getting along!**

Allaha təvəkkül (bəxtə-bəxt, nə olar-olar) – **at random**

Allahçına buraxmaq – **to leave someone to the mercy of fate / to abandon someone to his (her) fate / to turn one's back on someone / to leave someone to fend for himself (herself)**

Allahdan qorxmaz, bəndədən utanmaz. – **Cf. Conscience was hanged long ago.**

Allahdan qorxun! – **Have a heart!**

Allahdan olan kimi – **fortunately for me / luckily for me**

Allahı seversən ... – for pity's sake! / for God's sake!

Allahın adı ilə! – In the name of God!

Allahın altında ... – if only it would be! / May God give you!

Allahın bacısı oğludur! – big card / big bug / big gun / big number / big dog / Lord of all he (she) surveys! (he / she thinks a lot of himself / herself)

Allahın bəlası – 1. God's punishment / a holy terror; 2. (naməlum insan) – an unknown quantity

Allahın cəzası – *bax* Allahın bəlası

Allahın dilsiz heyvanı – meekcreature / pureasalamb

Allahın əlsiz-ayaqsız – poor risk / Cf.lame dog / lame duck / weakling

Allahın fağır quzusu – 1. meek and mild / meek as a lamb / quiet as a mouse and humbler than dust; 2. to behave oneself as quiet as a mouse / to be as meek as a lamb / to be quiet and canny

Allahın gici – oaf / clonk / nitwit / dumbdumb / numskull /perfect fool / complete idiot

Allahın heyvanı – 1. *bax* Allahın dilsiz heyvanı; 2. oaf / clonk / nitwit / numskull / dumbdumb / perfect fool / complete idiot

Allahın işini bilmək olmaz! – You never know! (used to emphasize a negative statement instead of “not”)

Allahın olsun! – have a heart! / for shame! / shame on you! / fie upon you! / it's outrageous! / there is (that's) a limit / for pity's sake!

Allahın suyu – Adam's ale

Allahın tənbəli – lazy-bones

Allahın var günü – *bax* Allahın verən günü

Allahın verdiyindən – to eat what God has sent / what food there is / to take potluck with someone / you are welcome to all we have such as it is / you are welcome to all though it's nothing much we have to offer / we make the best of what we've got / we haven't anything better to give you / you are welcome to have potluck with us

Allahın verən günü (hər gün) – every blessed day

Allahın yarası da var, çarəsi də. – *Lit.* Every poison has its antidote (to).

Allahın yazıq bəndəsi – lamblike creature / meek as a lamb / poor risk / lame dog / lame duck / weakling

Allahından oldu – someone's lucky / someone is in luck

...Allahındandır – someone is an expert / someone knows best / someone holds all the cards (trumps) / it rests with someone to decide / he ought to know

allahlıq etmək / eləmək – to behave as despot (to hold sway over)

allahpayı istəmək – to go begging (to beg)

allahpayı vermək – to give alms

*** allahsız – shameless / dishonest / bold**

*** Allahsız yerdə otur, böyüksüz yerdə oturma. – *Cf.* The young must respect the old.**

Allah-tala cəzasını verəcək. – You'll (he'll, she'll, *etc.*) pay for my (our) tears! / *Cf.* Curses prove choke pears to those that plant them.

Allah-tala onu mağmun etməyib. – *bax* Allah-tala onun yanından yan keçməyib.

Allah-tala onun yanından yan keçməyib. – The God never did him (her, *etc.*) out of his share (of strength, force, energy, *etc.*). / God gave him (her, *etc.*) strength (force, energy, *etc.*) enough to spare. / Someone is not short of smth.

Allah-tala özü buyurub – *Lit.* the Lord himself has commanded it / one has every right to do so

Allahü-əkbərin çatmayan yeri – *bax* Allahü-əkbərin eşidilməyən yeri

Allahü-əkbərin eşidilməyən yeri – God-forsaken hole / out-of-the-way place / backwoods / some place to which even a raven does not bring the bones of his prey / (at) the back of beyond / in the boondocks / in the sticks

ALMA

Alma almaya bənzər. – Like father like son. / Like mother like daughter. / Look the very picture of his (/ her) father (/mother).

Alma öz ağacından uzaq düşməz. – As the tree, so the fruit. / Like father, like son. / Like mother, like daughter. / Like parents, like children. / Like begets like. / Cf. As the old cock crows the young one learns. / Like master, like man. / Like mistress, like maid.

almayanaq (çəhrayı) – as red as a cherry / as red as rose

ALOV

alov – bax od-alov

alov şölələri – the tongues of flame

alovlu baxış – a passionate glance

alovun dili = tongue of flame

ALT

alt-altda, üst-üstdə – everything is in old way / everything is as of old / everything is the same (without any changes)

alt dodağı (ilə) yer süpürür – to pout one's lips / to be in a pet / to take the pat / to be in a bad mood / to be off form

alt-üst etmək – 1. bax altını üstünə çevirmək; 2. (axtarmaq) – to look for smth. thoroughly; 3. (tənqid etmək, korlamaq, rədd etmək) – to bring about the failure of smth. / to turn someone down / to castigate smth. / to set the cart before the horse (severely criticize someone or smth.); 4. (hər şeyi dəyişdirmək) – to turn smth. upside down / Cf. to upset the apple-cart; 5. (qarışdırmaq, sahəmansızlıq yaratmaq) – to make hay of smth. / to put the cart before the horse

alt-üst olmaq (alınmamaq) – to go pear-shaped (to go wrong)

alt üstünə çevrilmək – to turn turtle

altdan-altdan baxmaq – to look from under the brows (to glower at someone)

altdan-altdan gülmək – to laugh up one's sleeve

altdan geyinib üstdən qıfillanmaq – to wrap oneself up / to muffle oneself up

altdan su yeritmək – *bax* saman altında su yeritmək

altdan-üstdən danışmaq – to speak dishonestly (deceitfully)

altdan yuxarı baxmaq – to look up suddenly at someone / to examine from head to foot

altdan yuxarı süzmək – *bax* altdan yuxarı baxmaq

altı üstündə olmaq (pis şəraitdə olmaq, baxımsız qalmaq) – to be all at sixes and sevens

altına od qoymaq – to undermine someone's reputation

altına vurmaq – *bax* altını doldurmaq

altından çıxmaq – to settle accounts with someone / to put an end to debts / to do away with debts

altından girib üstündən çıxmaq – pusher (pushing, pushful person)

altını çəkəcək – one will not get away with it / one shall pay for it / it is bound to have its effect on one / the matter will not rest there

altını çəkmək (əzabını çəkmək) – to pay for the mess one made / *Cf.* to clear up the mess / to face the music

altını doldurmaq – to reap a fat profit / to lean one's pockets / to feather one's nest / to take care of number one / to get a (big) piece of the pie / to line one's coat

altını üstünə çevirmək – to turn everything upside down / to make hay of a room / to play havoc / to make a mess of smth. / not leave a stone standing / to raze smth. to the ground / to abolish smth. completely / to take smth. to pieces / to burst (come apart / fall apart) at the seams / to put the cart before the horse

alt-üst etmək – 1. *bax* altını üstünə çevirmək; 2. (axtarmaq) – to look for smth. thoroughly; 3. (tənqid etmək, korlamaq, rədd etmək) – to bring about the failure of smth. / to turn someone down / to castigate smth. / to set the cart before the horse (severely criticize someone or smth.); 4. (hər şeyi dəyişdirmək) –

to turn smth. upside down / Cf. to upset the apple-cart; 5. (qarışdırmaq, sahıansızlıqyaratmaq) – to make hay of smth. / to put the cart before the horse

alt-üst olmaq – 1. bax alt-üst etmək 1-ci mənada; 2. (müvəffəqiyyətsizliyə uğramaq, puça çıxmaq, baş tutmamaq) – to come unstuck; 3. to be turned upside down / to be done the wrong way round

ALTI

altıaylıq olma! – don't be in a hurry!

altı-beş danışmaq – to tell a story in snatches / to jump from one thing to another / to hop from topic to topic / to tell smth. carelessly / to tell smth. in a slipshod way (to give a disjointed account of smth.)

altı-beş vurmaq – bax baş-ayaq vurmaq

altıncı hiss (intuisiya) – a sixth sense

altmış illik yubiley – * diamond jubilee

ALUDƏ

(bir şeyə) aludə olmaq (nəyəsə həvəsi olmaq) – one's heart is in smth.

AMAN

Aman Allah! – Good God! / Dear God! / My God! / Lord! / God Almighty! / Goodness me! / Merciful (good) Heaven! / Ah, me! / Dear me! / Mercy me! / Oh, me! / Oh, God!

Aman (bir) günüdür! – For God's sake! / May God save you!

aman istəmək – to ask for quarter (mercy) / to cry quarter / to cry barley

aman vermək – to give a quarter / a chance

aman-zaman bir uşaq – an only child

amanını kəsmək – not to give a chance

amansız düşmənlər – *Kilkenny cats

AMERİKA

Amerika açmaq (çoxdan hamıya məlum, olan şeyi elan etmək) – **to discover America** (*i.e.* to tell well-known things, truisms, maxims) / *Cf.* **to tell barber's (fiddler's) news** / **to re-invent the wheel** (to invent or to tell smth. self-evident, generally known, trivial)

amerikalı – * **uncle Sam**

AMİN

(bir şeyə) **Amin demək** = **to say Amen to smth.**

ANA

ana-bacı kimi – **as / like relatives, like bosom friends**

* **ana-bala etmək** – **to buy smth. superfluous** (unnecessary)

ana-bala kimi yaşamaq – **to live in at one / to live in harmony**

ana dili – **the mother tongue / native language**

ana xəttini təşkil etmək – **to be the key-note**

ana söyüşü söymək – **to swear at someone using obscenities** (foul language)

ana südü ilə keçmək = **to imbibe smth. with one's mother's milk / to absorb (to assimilate) smth. with one's mother's milk**

* **ana südü kimi halal** – **someone has got smth. honestly**

ana uşağı (müstəqil olmayan uşaq) – **the mother's darling / sissy / milksop / Amer. mamma's boy (girl)**

ana və uşaqların otağı – **mother's room**

anadan doğulmuş kimi (çılpaq halda) – **in the altogether**

anadan əmədiyi süd burnundan gəlmək – **by one's (own) sweat and blood (smth. that is got as the result of moral or physical efforts)**

* **anadan əmədiyi südü burnundan gətirmək** – **to torture someone / to torment smb.**

anadan xoşbəxt olmaq (xoşbəxt doğulmaq) – **to be born lucky / to be born under a lucky star / to be born with a silver spoon in one's mouth** (in a rich family)

anadan olan günü münasibətilə sizi təbrik edirəm – * many happy returns
(gör) analar necə oğullar doğub! – know our boys!

Anam doğum, bacım təşənək olub. – One's name is mine, but taste is yours.
anan ölsün! – poor! / wretched! / hapless creature!

anası mələr qalmaq – to lay up one's heels / to tip up one's heels / to topple
up one's heels / to turn one's toes up / to push up daisies / to drop off the
hooks / to kick off / to kick the bucket / to pop off the hooks / to slip off the
hooks

Anası namaz üstündə imiş. – He was saved by angel. / He had a miraculous
escape.

anası ölmüş – destitute / orphan / poor creature

anası ölsün – bax anası ölmüş

Anasına bax qızını al. – Like mother, like daughter.

*** anasından əmdiylə süd burnundan tökülmək – bax anadan əmdiylə süd**
burnundan gəlmək

*** anasını ağlar qoymaq – to make someone unhappy (to kill someone)**

anasını ağlatmaq – bax anadan əmdiylə südü burnundan gətirmək

anasını itələyib yerində durub (həm xasiyyət, həm də görünüşcə oxşamaq) – a
chip off the old block (a person very like her mother in appearance and character)

anasını mələr qoymaq – bax anasını ağlar qoymaq

*** anasının əmcəyini kəsən – swindler / spiv / rogue / rascal / scoundrel (a**
dishonest man)

anasının qarnında öyrənmək (çox gənc yaşlarından hər şeyi öyrənmək) – to
learn smth. at one's mother's knee (to learn smth. as a child)

anasının oğlu – bax bic-bala

anasının südü ilə dolanmaq – bax alınının təri ilə

anasının südü ilə əmmək – to assimilate smth. with one's mother's milk

ANADANGƏLMƏ

anadangəlmə – to the manner born / by nature (naturally) / born and bred
(born and having grown up in a particular place with a particular background and education)

anadangəlmə aktyor = a born actor

anadangəlmə xal – mother's mark

anadangəlmə qırız ləkə – a strawberry mark

anadangəlmə lüt (paltarsız, çılpəq) – as naked as I was born / as my mother bore me / stark naked / in the altogether / in a state of nature / without a stitch on / in one's birthday suit / starkers / in buff / in nature's garb / as naked as a picked bone (*i.e.* naked, nude)

anadangəlmə oxuyan = a born singer

anadangəlmə paltarında (çılpəq, lüt)– in Adam's / Eve suit / in one's birthday suit / in the buff / in the raw / in a state of nature / in the altogether / in a state of nature / in nature's garb / in buff / in one's birthday suit (naked, nude body)

ANCAQ

ancaq (cəmi) – and that's all

ancaq adı qalib = it is only one name

ancaq adı var – it's mere pretence / it's all talk that ... / one could hardly call it ... / they call it ... / but ...

ancaq bu – only / no more than / in all

ancaq mənim meyitim üstündən – only over my dead body!

AND

and içib qan qusmaq – to make an oath / to take an oath (to swear)

andla dolu olan danışiq –* the strong language

ANDIRA

andıra qalmış! – ill-fated! / damned! / accursed!

andıra qalsın! – damn it!

ANEKDOT

anekdot (söyüşlə olan lətifə) – **hot Stuff**

ANİ

ani dönüş (sərt dönüş) – **a sharp turn / an abrupt turn**

ANQIRAN

anqıran eşşəyin başına qapaz vurmaq – *bax* **oğrunun yadına daş salmaq**

ANQUT

* **anqut kimi ağzını açmaq** – **glutton** (greedy, insatiable man)

anqut kimi udmaq – **to put on the feed (bag) / to get outside of / to pass one's lips**

anquta dönmək – **to lose flesh** (to lose weight, to grow thin)

anqutu çəkilmək – *bax* **anquta dönmək**

anqutu çıxmaq – *bax* **anqutu çəkilmək**

ANRI

anrı-bəri etmək (min cür bəhanə ilə başından etmək)– **to dupe someone / to kid someone / to pull someone's leg**

APAÇIQ

ap-açıq (olduğu kimi, bütün çılpığı ilə) – **naked and unadorned** (quite evident)

APAR-GƏTİR

apar-gətirə salmaq – **to make red tape / to make a fool of someone / to fool someone / double-cross someone / to lead someone a pretty dance**

aparmaq (oyunda udmaq) – **to have won some money**

APARICI

aparıcı (əsas, hakim) **sənaye sahəsi** – **a key industry**

APTEK

apteki içmək (tərkibində spirt olan dərmanlar içmək, içkiyə aludə olan adamlar haqqında) – **to drink medicinal mixtures containing spirit as alcoholic drinks** (of degraded drunkards)

apteklərə işləmək – **to be ill or disabled / to be a cripple**

AR

Ar olsun! – **Shame! / For shame! / Shame on you!**

arı atmaq – **to be dead to shame**

arı-namusu atmaq – *bax* **arı atmaq**

arı yemək – **to become more and more insolent / to lose all sense of shame / to be without shame (to have no shame)**

Arı yeyib, namusu da dalına atıb. – **No shame or sense. / One is dead to shame. / Someone has lost all sense of shame. / Cf. Conscience was hanged long ago.**

arsız şeyə nə saqqız (arsız adam) – **a light-minded / happy-go-lucky fellow / frivolous / thoughtless / superficial / shallow man** (a carefree man)

Arsız qocalmaz. – *Cf. Conscience was hanged long ago.*

ARA

ara açılmaq – *bax* **ara pozulmaq**

ara adamlardan (bilmək, öyrənmək) – **to get (to learn, etc.) smth. at second-hand / to get second-hand information / Cf. to learn smth. by hearsay**

ara dəymək – *bax* **araları soyumaq**

ara düzəltmək – **to help people to be on good terms / to patch up a quarrel**

ara xəlvət, tülkü bəy – *bax* aranı xəlvət eləmək

ara qarışdırmaq – 1. *bax* ara qatmaq; 2. (bir kəsləri dalaşdırmaq) – to stir things up the mud (trouble) / to sow discord / to spread discord

ara qarışdı, məzhəb itdi – to provoke fight (among people)

ara qarışmaq – *bax* ara qarışdı, məzhəb itdi

ara qatmaq – to cause hurly-burly (to rouse bustle, to make confusion)

ara qızışdırmaq – to add fuel to the flame / to pour oil on the flame / to fan the flames / to throw fat in the fire / to heap fuel to the flame / to sow the dragon's teeth

ara qurmaq – *bax* ara düzəltmək

ara pozmaq – *bax* ara vurmaq

ara pozulmaq – *bax* ara dəymək

ara sakitləşmək – *bax* ara sayxaşmaq

ara sayxaşmaq (səs-küy) – to die away (to become calm, to fade)

ara sazlamaq – *bax* ara qurmaq

ara-sıra (vaxtaşırı, bəzən, hərdənbir) – off and on / on and off (occasionally, seldom)

ara soyumaq – *bax* ara dəymək

ara sözü – old wives' tales / old wives' fables

ara vermədən – 1. (durmadan, aramsız) – every now and then / again and again / every moment; 2. (fasiləsiz içmək) – without pausing for breath / at a gulp; 3. (fasiləsiz işləmək) – without a moment's rest / having no time to recover one's breath; 4. (fasiləsiz danışmaq) – to talk nineteen to the dozen

ara vurmaq – to set at variance with someone / to make people quarrel with one another / to work the oracle / to sow the seeds of discontent (or discord, dissention, doubt, strife, etc.)

ara yerdə – all of a sudden / for no apparent reason

ara yerdə qalmaq – to get nothing for one's pains / to lose one's hopes of getting rich / to be no better off than at the start

*** aradüzəldən – moderator**

* **arakəsməyə almaq** (bir kəsi pis vəziyyətə salmaq)– **to gather round someone or smth. / to encircle / to put someone in a serious position**

arakəsməyə salmaq – *bax arakəsməyə almaq*

araları dəydi (dostluqları pozuldu) – **there is a coolness between them / they have fallen out over smth. / they have fallen out with each other / something has come between them**

araları dəymək (münasibətlər pozulub) – **to be chilly in one's relations**

araları sərinləşmək – *bax araları dəymək*

araları soyumaq – *bax araları sərinləşmək*

aralarına dava salmaq (küsüşdürmək, dalaşdırmaq) – **to make people clash (to conflict) with one another**

aralarında dağlar qədər fərq var – **there is a world of difference between them**

aralarından qara pişik keçdi – **there is a coolness between them / they have fallen out over smth. / they have fallen out with each other / something has come between them (to break off relations)**

aralarından qıl keçməz – *bax aralarından su keçmir*

aralarından su keçməz (çox yaxın dostlar haqqında) – **they are bosom friends / they can't be parted for worlds / nothing can part them / they stick together / they are thick as thieves**

Aralarından tük keçmir. – **Be well in with someone. / Be on close terms with someone. / They are thick as thieves. / Try the hail-fellow-met approach with someone.**

aralarından yel keçməz – *bax aralarından qıl keçməz*

aralarını pozmaq – *bax aralarını vurmaq*

aralarını vurmaq (bir kəsi bir şəxslə küsdürmək)– **to drive a wedge between two persons / to create a rift between someone**

aralı durmaq – **to keep at a respectable distance / to keep (hold) aloof / to keep away / to stand aside (off)**

aralı saxlamaq – to keep someone at arm's length / to keep someone at a distance

aralığa qoymaq (gülünc yerinə qoymaq) – for all the world to see

aralığa söz qatmaq – *bax araya söz salmaq*

aralığa tökmək – *bax ortaya tökmək*

aralıq adamı – 1. (vasitəçi) – go-between / middleman; 2. (qız almağa gedən elçi) – match-maker

aralıq qarışmaq – *bax ara qarışmaq*

aralıq söhbəti – *bax ara sözü*

aralıqda qalmaq – *bax arada qalmaq*

aramız açıqdır – to be (well) in with someone / to be on friendly (close) terms with someone / to be on a friendly footing with someone / to try the hail-fellow-met approach with someone

ARABA

araba atı – cart-horse / dray-horse

Araba cırıldamaqdansa təkəri cırıldayır. – Howl dismally instead of other.

araba ilə dovşan tutmaq (bir işi ehtiyatla etmək)– to catch a hare by cart / Cf.to be occupied with a drudgery

arabanın dal çarxı – a dead dog / the odd man out (unnecessary / needless / not wanted)

arabanın səkkizinci təkəri – *bax arabanın dal çarxı*

ARABİR

arabir (hərdənbir) – once in a blue moon / rarely / occasionally / sometimes / at times / every now and then / from time to time / now and again / every once in a while / every now and again

ARADA

arada-bərədə – here and there

aradadığ-dığın olması (yaxın olan insanların arasında xoşa gəlməyən sözsöhbətin olması) – **to have ups and downs** (vicissitudes)

arada qalmaq – **to be between two fires** / *Cf.* **between the devil and the deep (blue) sea**

aradabir – *bax arabir*

aradan çıxarmaq – **to assist smb. in misfortune**

aradan çıxmaq – **1. (qaçmaq) – to steal away / to slip away / to have nothing more to do with them / to have no further part in smth. / to go away from the midst of others / to fly the coop / to take the air; 2. (hamıdan və hər şeydən uzaqlaşmaq) – to get away from all** (to get loose or get free, to become free from being held or controlled)

aradan götürmək (bir kəsi öldürmək) – **to do away with someone / to finish someone off / to make an end of someone**

aradan körpünü götürmək (münasibətləri pozmaq) – **to burn one's boats** (to break off relations)

aradan qaldırmaq – **do away (with) / liquidate / abolish**

aradan sürüşmək – *bax aradan çıxmaq*

aranı açmaq – **to take off partition / to indulge in confidence / to become intimate**

aranı çaxnaşdırmaq – *bax ara qatmaq*

aranı düzəltmək – **to gild the pill / to help people to be on good terms / to patch up a quarrel**

aranı xəlvət eləmək – **someone is at work**

aranı kəsmək (münasibətləri pozmaq) – **to burn one's boats** (to break off relations)

aranı qarışdırmaq – **to stir up trouble / to make a mess / to make a muddle of things / to start the ball rolling / to put the chestnuts in the fire**

aranı qatmaq – **to make people quarrel with one another**

aranı qızışdırmaq – **to arouse / to excite / to provoke fight (between people) / an apple of discord / a bone of contention**

aranı kəsmək – to break off relations / to cause rows

aranı qatmaq – *bax* odun üstünə yağ tökmək

aranı pozmaq – *bax* aranı kəsmək

aranı saz eləmək – *bax* aranı sazlamaq

aranı sazlamaq – *bax* aranı düzəltmək

aranı vurmaq – *bax* aranı pozmaq

arası açıq olmaq (dost olmaq, yaxın olmaq) – to pal in (on, up) with someone / to be well in with someone / to hobnob with someone

arası açılmaq – 1. (dostlaşmaq) – to be on friendly terms with someone; 2. *bax* arası dəymək

arası dəymək – to rupture a (mutual) friendship / to take umbrage at someone / to fall (run) foul of someone / to fall out with someone (to quarrel with someone)

arası kəsilmədən (daim, həmişə) – every now and again / time and time again (continually)

arası kök olmaq – *bax* arası olmaq

arası olmaq – *bax...* arası sazdır

arası olmamaq (bir kəslə yola getməmək, daima dalaşmaq, pis dolanmaq)– to be on bad terms with someone / to be at odds with someone / be hanger and tongs with someone / to be at logger heads with someone / to get on worse with someone / to live at war with someone / not to live in harmony with someone / not to live in concord with someone / not to get along / not to get on / to get on very badly / to sing out of tune / to have got a bone to pick with someone / Cf. to fight like cat and dog (to argue violently)

arası saz olmaq (bir kəslə yola getmək) – to get along with someone / to get on well with someone / to live at peace with someone / to live in harmony with someone / to live in concord with someone / to sing in tune (to be in good relation)

... arası sazdır – *bax...* arası var

*** ... arası var – 1. to like smth. greatly; 2. to be on friendly terms**

arasında (sırasında) – **betweenthem**(amongthem)

arasından su keçməyən (ayrılmaz dostlar) – **David and Jonathan**

araya çıxarmaq – **1. to give someone a start in life / to set someone up in the world; 2. to come right / the things take shape**

araya düşmək – **1. (müsbət mənada) – to help people to be on the best terms; 2. (mənfi mənada) – to set at variance**

araya girmək – **to spoil attitude between people / to create hostility (among people) / to act as mediator (to interfere)**

araya it öldüsü salmaq – *bax* **araya söz salmaq**

araya qoymaq – **1. (zarafat eləmək) – to make a laughing-stock of someone / to get the rise out of someone / to make fun of someone / to take a rise out of someone / to make a monkey of someone / to pull someone's leg / to sell someone a gold brick (to laugh at someone); 2.(bir kəsi aldatmaq) – to dupe someone / to make a fool of someone / to take someone for a ride / Cf. try to pull someone's leg**

araya salmaq – *bax* **araya qoymaq**

araya soxulmaq – **to poke one's nose into smth. / to pry into smth. / to butt into smth. / to thrust one's nose into smth.**

araya söz salmaq – **to cut someone short (to interrupt someone)**

ARAQ

araq – vodka / a bottle of vodka

araq və tomat şirəsindən hazırlanan kokteyl – * **A bloody Mary**

(bir kəsin) **araqla arası yaxşıdır** – *Cf.* **he drinks like a fish / he drinks like a lord / he has a hollow leg**

ARAM

aram-aram (aram yerişlə) – **at a gentle trot**

aramını itirmək (narahat olmaq) – **to take it hard (to worry about smth.)**

ARAN

Aranda tutdan olmaq, dağda qovutdan. – Get nothing for one's pains. / Lose one's hopes of getting rich. / Be no better off than at the start.

ARAZ

Araz aşığından(dır) Kür topuğundan. (heç nəyə əhəmiyyət verməmək) – One can wade through any sea. / One is absolutely reckless. / Someone is a devil-may-care fellow. / Not to give a damn. / Someone is a mad-brain. / You can't put it in the bank. / One doesn't give a hoot in hell. / It's all the same to someone. / It's all one to someone. / It makes no difference to someone. / It doesn't matter. / It comes to the same. / One doesn't care anything or anyone. / Cf. One snaps his fingers at dangers. / One couldn't care less about smth. / One doesn't give a hang for smth. / Someone couldn't care a curse for smth. / Not care a damn for smth. / Not care a darn for smth. / Not care a fig for smth. / Not care a rap for smth. / It's nothing to him.

Araza susuz aparıb susuz gətirər – to be a cunning / sly / ingenious / crafty man

Arazın o tayında – overseas (abroad)

ARXA

arxa-arxaya vermək – to join hands (to be together, to unite with someone)

arxa çevirmək – refuse in a helping hand to someone

arxa durmaq – to be a supporter for someone / to lend one's name to someone (to be a strong, powerful protector)

arxa olmaq – baxarxa durmaq

arxa plana çəkmək – bax kölgədə qoymaq

arxa plana keçirmək (bir şeyə əhəmiyyət verməmək) – to drive into the background (not to pay much attention to something)

arxa plana keçmək (acizliyini boynuna almaq, çəkilmək, karıxmaq) – Amer. to take a back seat to someone

arxa planda qalmağa çalışmaq (diqqəti cəlb etməməyi çalışmaq) – **to keep oneself in the background** (try not to be noticed)

arxa vermək – *bax əl vermək*

arxada demək – **to gossip now here, now there**

arxada qaldı (keçmişdə) – **behind someone** (in the past)

Arxalı köpək qurd basar. – **A dog having support can win a wolf.**

*** Arxaliya arxa olma, deyərlər ki, yamaqdır, arxasıza arxa ol, desinlər ki, dayaqdır.** – **To be stand-by for a man who needs it.**

arxası bağlı olmaq – **dalı bağlı olmaq**

arxası möhkəm olmaq – *bax arxası bağlı olmaq*

arxası olmaq (dayağı olmaq) – **to be safe behind someone as if behind a stone (brick) wall / someone is reliable as a rock (as a stone, brick wall) / Cf. as safe as houses**

arxası üstə qoymaq – **to pin someone down (to the floor) / to get the other down / have got someone beat / have got someone whipped / to lick someone / to knock someone into a cocked hat / to have someone floored / to beat all hollow**

arxası yerə dəymək – **to be the loser / to be a failure**

arxası yerə gəlmək – *bax arxası yerə dəymək*

arxasına baxmadan qaçmaq – **to run as fast as one's legs can carry one (to run as fast as one can)**

arxasınca demək – *bax arxada demək*

arxasınca düşmək – **to haunt**

arxasında – **just behind someone / at (on) someone's heels**

arxasında dağ kimi dayanmaq – **to rise like one man in defence of someone or smth. / to stand up (to stick up) for someone or smth. (to defend someone with might and main)**

arxasını işə verməmək – **to cool one's heels / to eat lotus / to fold one's arms / to lie softly on one's back / to lounge about / to sit on one's hands / to let the grass grow under one's feet / to idle one's time (to loaf)**

arxasını yerə verməmək – not to accept one's weak point (defeat)

arxasını yerə vurmaq – *bax* arxası üstə qoymaq

arxasız olmaq – to have no influential relatives / to be unprotected (to have no support)

ARXAYIN

(bir kəsə və ya bir şeyə) **arxayın olmaq** – 1. (əmin olmaq) – **topin one's faith on someone / topin one's hopes to someone / to count (to rely) on someone or smth. / to put one's hope in someone or smth. / to stake on smth. / to lay one's account on (with) smth. or someone;** 2. (əldə edilmiş nəticə ilə qane olmaq) – **to rest on one's laurels;** 3. (hərəkətsiz olmaq) – **to rest on one's oars**

arxayın olmaq olmaz – there can be no thought of smth. / there can be no question of that / it is out of the question

arxayınlatmaq (ümid vermək) – **to give a promise** (to promise)

ARXI

Arxi adda, sonra “bərəkallah!” alarsan. – *Lit.* Boast not before but after the battle. / *Cf.* Do not boast until you see the enemy dead. / Catch the bear before you sell his skin.

arxi hoppanmamış “hop” demək – to put the cart before the horse

Arxi tullanmamış “hop” demə. – First catch your hare then cook him. / Don't cross the bridges before you come to them.

ARXIV

arxivə vermək – 1. (unutmaq) – **to give smth. up as a bad job / to throw out;** 2. (bir kəsi təqaüdə göndərmək, işdən kənarlaşdırmaq) – **to put (to send or to turn) someone out to pasture**

ARI

arı kimi zəhmətkəş olmaq (çox çalışqan olmaq) – **to be busy as a bee** (a beehive, a beaver) / *Cf.* **to work round the clock to keep the wolf from the door** / **to be busy as a ticking clock** / **to be busy as a cockroach on a hot stove** / **to be busy as a hen with one chicken** (to be very busy)

Arı qəhrini çəkməyən, balın qədrini bilməz. – **He who would catch fish must not mind getting wet.**

Arı yalançını sancar. – **Bee stings a liar.**

arı yuvasına çöp soxmaq – **to fly someone into a temper** (to embitter someone)

Arı yuvasına çöp uzatmazlar. – **Don't touch bee hive.**

arı yuvasına dönmək – **to be thrown into a panic**

Arını duman, insanı iman yola gətirər. – *Cf.* **Everyone must have a hope.**

Arının neştərin gördüm, balından ıl üzdüm. – *Cf.* **Life is continual struggle.**
/ **Difficulties steel one's will.**

ARIQ

Arıq ata quyruğu da yükdür. – **Someone is lazy-bones.** / **Swish its tail is very heavy for a sluggish horse.**

arıq boyun haqqında – *Lit.* **neck that is as thick as a bull's tail** (*i.e.* very thin neck of a gaunt man)

ARİF

arif (fərasətli, zirək) – **a bright lad** / **a sharp chap** / **a smart wench** / **not easily abashed** / **he's got his head screwed on right** / **he's got his wits about him** / **he knows what's what**

* **arif olan anlar** – **at the moment of one's mind cleared** (someone is sagacious, someone understands)

Arifə bir işarə kifayətdir. – **A word is enough to the wise.**

ARİSTOKRATIYA

aristokratiya – the rank and fashion / the upper class

ARMUD

Armud vaxtında dəyər, xəstənin könü tələsər. – Everything has its time.

*** armudu-stəkan – a pear-shaped glass**

Armudun yaxşısını meşədə ayı yeyər. – Cf. One must be as an equal to another.

ARPA

arpası artıq düşmək – to take too much upon oneself / to get stuck-up / to get a swelled head / to get conceited / to give oneself airs / to show off / to swagger / to puff oneself up / Cf. to turn up (cock) one's nose / to stick one's nose up / to poke one's nose up in the air / to go about with one's nose in the air / to put on airs / to be on high horse / to do the grand / to get too big for one's boots

arpası çox düşmək – bax arpası artıq düşmək

ARTIQ

(...dan) artıq (artıqlama) – more than / and over / a little over / and a bit more

artıq danışma! – bax artıq-əskik danışmayın!

artıq danışmadan (uzatmadan) – without wasting words

artıq-əskik danışmaq – bax artıq-əskik demək

artıq-əskik danışmayın! – be careful what you say! / hold your jaw!

artıq-əskik demək – to make a real mess of things / to make a lot of blunders / to cause a lot of damage (trouble) / to make a balls-up of smth. / to come it strong / to stray far afield / to carry it too far / to go (to run) too far / to blurt out

artıq ət (yara yanında) – a proud flesh

artıq içmək – to have had a drop too much / to have taken a glass too much

Artıq tamah daş yayar, daş qayıdar baş yarar. – A little greed may cause much harm. / Grasp all, lose all. / The better is the enemy of the good.

artıq tikə – a burden / an encumbrance / *Fr. de trop*

artıq-urtuq – *bax tör-töküntü*

Artıq yağın şorbaya nə zərəri?! – Never too much of a good thing. / Plenty is no plague. / Good counsel does no harm.

artıq yol getmək – to go a long way round / to make a big detour

artıq yük (lazımsız əşya) – white elephant (unwanted property)

artıqlama (artıq) – or more / -odd / and a bit more / and over / a little over

artıqlaması ilə – 1. (çoxlu miqdarda, bolluca) – in full and with interest / with a return above cost / more than enough / enough to spare / to have one's fill / to burn / over and over more / more and a bit more / a little over / odd / *Cf.* enough for a man and his dog (in plenty); 2. lots (heaps) of smth. / a hell of a lot of smth. / a devilish lot of smth. / an awful lot of smth.

artıqlaması ilə çatar – that'll be enough and to spare

ARVAD

arvad bazarı – a hen party

Arvad - boyundur, ər isə baş, boyun hara dönsə, baş da ora baxacaq. – *Lit.* Wife is neck, husband is head, where the neck turns, there the head (the eyes) look.

arvad söhbəti – old wives' fables / old wives' tales

arvadağa – the little woman (a wife)

arvad-ağa, çox gözəldir! – *Cf.* that's something like! / blimey! / jeepers! / creepers! / that's a cutie-pie for you!

arvadağız – the grey mare is the better horse / a henpecked husband / a chicken-hearted fellow / a spineless creature / a bedraggled hen / a wet rag (a husband ruled by his wife)

arvadağız olmaq (həyat yoldaşının təsiri altında olmaq) – to be pinned to one's wife's apron strings / to hang to one's wife's apron strings / to be

henpecked husband / to be tied to one's wife's apron-strings / to be under one's thumb (to be controlled by one's wife, about the man)

arvadbazlıq etmək – to dangle (to run) after skirts / to cat (tomcat, jack, jazz) around

Arvadı əri saxlar, pendiri - dəri. – A good husband makes a good wife.

Arvadın pişik boyda əri olanda, dəvə boyda hörməti var. – *Cf.* Every woman is respectful when she has a husband. (In the Moslem world.)

Arvadsız ev - susuz dəyirman. – A house without wife is as an orphan.

ARYOL

aryol-reşka oyunu – heads or tails

ARZU

Arzu arzudan doğar. – *Lit.* Desire causes desire. / Desire gives rise to other desire.

arzuədilən səviyyədə deyil (qənaətbəxş səviyyədə) – leaves a lot to be desired (unsatisfactory, to be highly flawed)

arzu ilə dolu – on edge

arzuolunmayanyerdə görünmək – to turn up again like a bad penny

arzulanan bir kəs – as welcome as the flowers in May

(bir kəsin) **arzularına cavab vermək – to respond to someone's wishes**

arzusuna çatmaq (məqsədə nail olmaq) – to have one's will / a dream come true (especially one that seems difficult to achieve)

ASAN

asan deyil – it's all very well for you to talk! / it's easy enough to say ... / easier said than done

asanəldə etmək (istədiyini asanlıqla qazanmaq) – to take smth. in one's stride

asan qazanc – a past buck

asan gəlir mənbəyi – Tom tiddler's ground

asan qənimət (rahat hədəf)– *Amer.* **a sitting duck**

asanca – like a bird

asanlıqla qalib gəlmək – *to win at a canter / to win in a canter / to win hands down

ASILI

asılı olmaq – in the possession of someone / at someone's disposal / depending on someone

ASLAN

aslan ürəyi yeyib – dare-devil / madcap / hothead

ASTA

Asta gedən çox (uzaq) gedər. – Slow and sure.

asta qaçan namərd(dir) – to grab one's legs / to put one's best foot forward / to put one's skates on

asta səslə (pıçıltı ilə)– under one's breath

ASTANA

astanadan içəri buraxmamaq – not to allow someone into one's house

(bir kəsin) **astanasını döyənək etmək** – to haunt someone's threshold

astanın ağzında durmaq – at the door / not a long time ahead / the time is well within sight / to hang above one's head / to be in the air / smth. is at hand / not far off / on the brink of smth. / on the threshold of smth. / at the point of smth.

ASTAR

astar (görünməyən tərəf) – the seamy side

astarıcımaq – to be worn out / to be used up / to get old

astarı üzündən baha – the game is not worth the candle / it's not worth powder and shot

AŞ

aş bişirmək – to stir up trouble / to make a mess / to make a muddle of things / to start the ball rolling / to put the chestnuts in the fire

Aş daşanda kəfkir baha olar. – It's at dinner-time you need a spoon.

aşı bişib (işlər pisdir) – someone's song is sung / the game is up for someone / someone's goose is cooked / someone's day is over / it is all up with someone / it is all over with someone / someone is finished / someone is done for

aşına duz qatmaq (bir kəsə pislik etmək)– to tread on someone's corns

aşına su qatmaq – bax aşına duz qatmaq

aşını bişirmək – 1. (tələ qurmaq) – to lay a trap for someone / to set smb. a trap; 2. (danlamaq) – to rap smb. over the knuckles / to give it (to) smb. hot / to put salt on someone's tail / to throw salt on someone's tail / to give someone a bit of one's mind / to tell someone a piece of one's mind

aşının suyunu vermək – 1. bax aşını bişirmək 2-ci mənada; 2. (bərək söymək, danlamaq) – to give someone a good lesson / to give someone a good dressing-down (scolding, wiggling) / to give someone a good talking-to / to give someone a rating / to haul someone over the coals / to rap someone's fingers / to give it someone hot and strong / to give someone what for / to give someone hell / to make someone smart

aşsüzən kimi dəlmə-deşik olmaq (arıqlamaq)– to leak like a sieve

AŞQABAT

Aşqabat batan kimi batmaq (hər hansı işdə geri getmək, iflasa uğramaq, müflis olmaq) – going under (to be into an unconscious state)

AŞAĞI

aşağı salmaq (azaltmaq) – to cut back on (to reduce)

aşağı-yuxarı danışmaq – to beat the bush / Amer. to beat around the bush

AŞMAQ

aşib daşır (çoxdur) – heaps (loads) of smth. / any amount of smth. / more than enough / enough and to spare / there is no end of smth. / one doesn't know what to do with such wealth

aşib-daşmaq (özünü büruzə vermək) – to be exuberant / to be overflowing / to be brimming

AŞIQ

aşığı alçı durub (gözəl bəxti olan, bəxti gətirən insan haqqında)– to be born lucky / to be born under a lucky star / to be born with a silver spoon in one's mouth (in a rich family) / to have great success in life (to be very lucky, to have great success in life)

Aşığın sözü qurtaranda, “neynim, neynim” deyər. – Cf. You may wag your tongue till you're blue in the face.

Aşiq gördüyünü çalar. – You must take (I give you) this story for what it is worth. / I'll tell it to you just as I heard it.

AŞILAMAQ

aşılamaq (fikir yeritmək) – to put smth. into someone's head

AŞIRIM

aşırımda atları dəyişmək (təhlükəli anda böyük dəyişikliklər etmək) – to change horses while crossing a stream

aşıрмаq (acgözlüklə yemək) – to fill one's face / to eat like a horse / to pig out / to make a pig of oneself

AŞİQ

Aşıq olan kor olar. – Love is blind.

aşıq olmaq(vurulmaq) – **to lose one's heart**

aşıqanə münasibət – **a loving care**

aşıqlər (sevgililər) – **a loving couple / sweet-hearts** (a pair of lovers)

AŞKAR

aşkar görünmək (açıq-aydın görünmək) – **to be the key-note**

aşkar sübut (inandırıcı sübut) – **a clear proof**

aşkara çıxarmaq – **1.** (elan etmək, bildirmək) – **to make smth. public; 2.** (bir kəsin həqiqi üzünü açmaq) – **to give someone a back cap/ to blow the lid off someone / to take the lid off smth. / to tear the mask off someone / to unmask someone / to show someone or smth. up in his (her, its) colours / to bring smth. out into the open / to bring someone to light** (to expose, to unmask someone or smth., to disclose smth.)

aşkara çıxmaq (aydın olmaq)–**to come into the open / to come out in the open / to come to light**

aşkarda görmək – **to see with one's own eyes**

aşkarda olmaq – **to be in the public eye**

AŞNA

***Aşna, aşna, çıxdı ocaq başına.** (Aşna ilə evlənmək.) – **to make an honest woman out of smb.**

AT

At almamış, tövlə tikir. – Don't cry out before you are hurt.

At Balaxanım! – **mare / horsy / equine**

at başı salmaq – **1.** (duelə çağırmaq) – **to fling down the gauntlet / to throw down the gauntlet to smb. / to challenge someone; 2.** (yersiz danışmaq) – **to interrupt someone at the wrong moment / to say smth. quite irrelevant**

At elin, torba əmanət, daha bizim nəyimiz var? – One is poverty-stricken. / One is destitute.

at gedib, örkəni də aparıb – not a trace remained of smth. / not a trace of smth. was left / there is not a trace of smth. / there is neither sight nor sound of smth. / smth. melted into thin air

at gücü – a horse-power

At işlər, ər öyünər. – Skim the cream off.

At izi it izinə qarışmaz. – One cannot make the leopard change his spots. / What is bred in the bone never gets out of the flesh. / Cf. No matter how long you feed a wolf he'll always have his eye on the forest. / Feed the wolf as much as you like, but he's always hankering after the forest.

at kimigüclü = as strong as a horse

at kimi üzə durmaq – to dig one's heels in

At qaçdı, yəhəri də apardı. – Get nothing for one's pains. / Be no better off than at the start.

At qatır doğub, nəslə pozulub. – There is a bad one in any family. / Many a good father has but a bad son. / Accidents will happen in the best regulated families. / Cf. There is a black sheep in every flock. / There is a black sheep in every fold. / It is a small flock that has not a black sheep. / No garden is without its weeds.

At oğurlanandan sonra tövlənin qapısını bərk bağlayır. – It's no use crying over spilt milk. / Things passed cannot be recalled. / What is done, cannot be undone. / Cf. One needs it about as much as a dead man needs a poultice.

At olmayan yerdə eşşək də atdır. – All's good in a famine. / Cf. Any port in a storm. / Among the blind the one-eyed is king. / There's a small choice in rotten apples. / Any port in a storm. / Half a loaf is better than no bread. / A bit in the morning is better than nothing all day.

at oynatmaq – 1. *bax* meydan oxumaq; 2. to prance along

At ölür, meydan qalar, igid ölür, ad-san qalar.= The horse dies the arena remains; the hero dies his fame remains. / A glorious deed never dies.

At ölüb, eşşək gəlir ona təpik vurur. – *bax* At ölüb, itlərin bayramıdır.

At ölüb, itlərin bayramıdır. (Böyük olmayanda, məqam düşüb deyə özbaşınalıq etmək.) – **When the cats are away, the mice will play. / Every day is Sunday for the mice when the cats are away. / When the cats are away, it is Shrovetide for the mice.** (When one's supervisor at work is gone, things loosen up and the employees feel free.)

At özgənin, ot özgənin: sür, yerisin, vur, çatlasın. – Ride to Paradise on someone's back. / Cf. Cash in on other's labour. / Make one's way in life at someone's expense. / Sponge on someone. / Make a convenience of someone.

At təpər, qatır təpər, arada eşşək ölər. – Bearing someone's trouble on one's back. / Taking the rap for someone's else. / Shouldering other people's sins.

atüstündə olmaq(hər hansı bir işdə bütün üstünlüklərinə sahib olmaq) – **theballisatone'sfeet**

At var, ot yoxdur, ot var, at yoxdur. – One has a dog, but hasn't lead, one has a lead, but hasn't a dog.

At yerinə eşşək bağlanıb. – Half a loaf is better than no bread. / A bit in the morning is better than nothing all day. / Cf. There's a small choice in rotten apples. / Any port in a storm. / In the land (country) of the blind the one-eyed is king. / In the realm of the blind the one-eyed is king. / Among the blind the one-eyed is king.

At yüyənsiz olmaz, bağ baxımsız. – One cannot get wealth without mind.

at zavodu – astud (farm)

Ata-ata - atıcı, minə-minə - minici. – Cf. Everyone must begin from a little work.

Ata dost kimi bax, düşmən kimi min. – Cf. Feed the horse as a friend, and beware - as an enemy.

Ata qabaqdan yanaş, itə daldan. = Come to the horse from the front, and to the dog from behind.

Ata mindi, atasını da tanımadı. – Be on the high horse.

atda olmaq (böyük müvəffəqiyyətlər əldə etmək; çox güclü və yaraşılıq olmaq)
 – to achieve complete success / *Cf.* to hit the mark / to gain the day / to beat the game / to be built like a brick shithouse

Atdan at olar, eşşəkdən qoduq. – Like master, like man. / Like mistress, like maid.

Atdan düşüb eşşəyə mindi. – Make a senseless swop.

atdan enib, eşşəyə minmək – to come down in the world (to lose one's position)

atdan salmaq – to take the starch out of someone

Atı atın yanında bağlasan, həmrəng də olmasa, həmxasiyyət olar. – A man is known as the company he keeps. / You may know a man by his company. / As a man is so is his company. / Bad examples are catching. / *Cf.* Evil communications corrupt good manners. / You can't touch pitch, without being defiled. / He that lies down with dogs must rise up with fleas. / Who keeps company with the wolf, will learn to howl. / He that lives with cripples learns to limp. / He who scrubs every pig he sees will not long be clean himself.

atı baş aparmaq – to pass all bounds / to overstep the limits / it beats all / that's the limit

Atı əl ilə yox, arpa ilə tumarla. – *Cf.* Deeds are louder words.

Atı qamçı aparmaz, arpa aparar. – Deeds are louder words.

Atı olmayan Həmədanda da piyadadır. – *bax* Atı olmayan Qarabağda da piyadadır.

Atı olmayan Qarabağda da piyadadır. – A poor beggar.

Atın ağzına baxıb arpasını verirlər. – Dog is worthy of its feed. / You get what you deserve (are worthy of). / *Cf.* Like servant, like master. / Like carpenter, like chips. / As is the gardener, so is garden.

Atın ölümü təki arpadan olsun. – Butter will not spoil porridge.

atın quyruğu yerə dəyəndə – *bax* dəvənin quyruğu yerə dəyəndə

Atına qiyməyən özünə qiymalıdır. – One pities oneself or his own horse.

Atına qiyməyən özünü yüklər. – *bax* Atına qiyməyən özünə qiymalıdır.

atını daşa bağlamaq – one feels relieved / one's heart feels easier / a load fell from one's shoulders

atını sağa-sola çapmaq – to be self-willed / to behave headstrong

Atlar ölüb, itlərin bayramıdır. – Cat's death is wedding for the mice.

Atları nalladılar, qurbağa da ayağını uzatdı. – One is far off the mark. / One gets the wrong sow by the ear. / One finds a mare's nest.

atlı qarışqa (özünü gözə soxan) – *Fr.* parvenu / cocktail / Johnny-come-lately / mushroom / arrive / upstart / squirt / *Fr.* arriviste

atlı olmaq (aparıcı vəziyyətdə olmaq) – to be in the driver's seat

atlı olub, mən piyada – one cannot find someone

Atlının piyadadan xəbəri olmaz. – *Cf.* The earthen pot must keep clear of the brass kettle. / A sow is no match for a goose.

atsifət adam – a horse-faced man

ATA

Ata-ana sözünə baxmayan gülxanda yatar. –Everyone must follow the old's advice.

Ata-ananın qoca vaxtında oğul əlindən tutar. – Don't leave your parents in old age and God doesn't leave you. / *Cf.* The young must respect the old.

ata-babadan – since olden time / for a long time / from time immemorial

ata-babasını gorbagor etmək (söyüb biabır etmək) – to swear like a trooper

Ata evində - ögey ana, ər evində - qaynana. – There is stepmother at home, and bear - in the forest.

Ata gözdür, oğul gözün işığı. – *Cf.* He that has no children knows not what is love.

ata kimi öyüd-nəsihət vermək – to talk to someone like a Dutch uncle

ata malı – father's property (inheritance)

ata malı kimi bölüşmək – to divide among themselves in equal shares

Ata malından mal olmaz, özün qazanmaq gərək. – *Cf.* Everyone must earn one's own daily bread.

*** ata ocağı – family house / father’s house**

ata oğul problemi (nəsil münaqişəsi) – the generation gap

Ata oğula, qardaş qardaşa cavabdeh deyil. – Cf. Everyone must have the responsibility for its own actions.

Ata olmayan, ata qədrini bilməz. – Cf. One never prizes father, until he himself would be father.

atavə anadanyetim – an orphan

atalar misalı – saying

atalar sözü – adage / proverb (the proverbial phrases)

Atalar sözü bazarda satılmaz. = Proverbs are not on sale. / Good advice is beyond of price.

Atalar sözü hikmətdir. –Nonsense is nonsense.

Atalar sözü mühakimə olunmaz. = Proverbs are not judged.

atalar sözü olmaq – to become a proverb / to become proverbial

Atalar sözü öyüddür bizə. – Cf. Proverbs teach (us).

Atalar sözünün başı vicdan qorxusudur. – Cf. Proverb is not a reproach.

Atalar üçdən deyib. – Third time is lucky! / Cf. Three is a lucky number. (It is used when someone has failed twice and hope that he / she will succeed the third time.)

atalarının qiymətinə (çox baha) – cost an arm and a leg

atam da dirilsə –*bax* dünyasında

atam da gəlsə – *bax* atam da dirilsə

Atan soğan, anan sarımsaq, hardan oldun gülbəşəkər?! – Cf. From what stock are you?

atan yaxşı-anan yaxşı – there is a limit

Atana necə baxarsan, övladın da sənə elə baxar. – He that respects not is not respected. Cf. Respect yourself and everyone will respect you.

atanın atasına lənət! – off you (him, her, them)! / blast you! / drat you! / may damnation take you! / blankety-blank!

Atanın duası, ananın ahı yerdə qalmaz. – Cf. Parents' blessing is the most important.

Atası balıqçı olub, oğlu da suya baxır. – Like father, like son.

Atası ölən yetim qalmaz, anası ölən yetim olar. – Cf. One is an orphan when dies his mother.

Atası turşu yemiş, balasının dişi qamaşmış. – Cf. One's father eats sour stuff, his son has a soreness of the mouth.

atası yanmaq – 1. to be tired out / to be worn out; 2. to get according to one's deserts

atasına od vurmaq – *bax* atasını yandırmaq

Atasına oxşamayan nadürüstdür (vələdüzzinadır). – Cf. He (she) is not as his (her) father (mother).

Atasında olmayanı balasında axtarma. – Cf. As father, so his son has not it.

atasından xəbərsiz – *baxbic-bala*

Atasını, anasını görməsəydim, özünə xan deyərdim. – Cf. If I don't know his parents, I'll think that he is the president.

atasını dalına sərimək – *bax* atasına od vurmaq

atasını tələyib yerində durub (həm xasiyyət, həm də görünüşcə oxşamaq) – a chip off the old block (a person very like his father in appearance and character)

atasını yandırmaq – to give someone hot and strong / to give someone a piece of one's mind / to show someone a thing or two / to give someone a hiding / to make it hot for someone / to give someone hell / to teach someone a lesson he (she) won't forget / to give someone a real blast / to show someone what's what / to give someone what-for / to give someone a good talking-to / to call someone over the coals / to give someone the drubbing of his (her) life / to make it hot for someone / to give someone a good dressing-down / to give someone a wiggling / to give someone a sound thrashing / to give someone a licking / to give it someone good and hard / to haul someone over the coals (to punish ruthlessly, without mercy)

atasının qiymətini qoymaq (qiyməti artırmaq) – to bid against / to bid up

ATAMANLIQ

atamanlıq etmək = to be an ataman

ATANŞIK

atanşik (etibar edilə bilməyən adam) – **a broken reed**

ATATA

atata etmək – to slap a child on the buttocks / to give someone a good dressing-down / to spank a child on the buttocks

ATDANMAQ

atdana-atdana gəlmək – bax atıla-atıla gəlmək

ATMAQ

Atdığını vurur, tutduğunu qopardır. – Cf. One does the dirty on someone.

ATƏŞ

atəş altında – under fire

atəş pərdəsi – a fire-curtain

Atəşə atəşlə cavab verərlər. – As the call, so the echo. / The echo responds to the call. / One is paid back in kind. / Cf. He that does not respect is not respected. / He who says what he likes shall hear what he does not like. / Curses like chickens come home to roost.

atəşə məruz qalmaq (hücüm hədəfinə çevrilmək) – to draw fire from someone upon oneself

atəşlə oynamaq = to play with fire

atəş-od püskürmək – rage and fume (against someone) / to breathe thunder and lightning at someone / to fulminate (against someone) / to curse the life out of someone / to storm against someone

ATILMAQ

***atıla-atıla gəlmək – to come empty-handed (to bring nothing)**

... atılan dırnağına dəyməz – one is not worth someone's little finger / one does not come anywhere near someone / one is not a patch on someone / one is nothing compared to someone / not fit to hold a candle to someone

Atılan ox geri qayıtmaz. – The word is stronger than arrow.

atılaraq – at full speed

Atıldı irəli düşsün, vurdu geri düşdü. – Higher run up, lower fly down.

Atıldı mindi eşşəyə, bayaq da ayağı yerdə idi, indi də. – As begins, so ends.

(sevincindən) atılıb-düşmək (çox sevinmək) – to jump over the moon / to jump for joy

atılmaq – *baxcan* atmaq

ATIŞMA

atışma (söyüşmə, söz savaşı) – the cut and thrust / a passage of arms

atışmaq (sözləşmək) – to abuse each other / to cut one another's throats

ATIL

atil ağıl (kütbeyin) – a slow mind / a sluggish mind

ATMAQ

atmaq – 1. (bir şeyi oğurlamaq) – to put one's hand into smth. / to slip one's paw into smth. / to plunder (to rob) someone or smth.; 2. (bir kəsə atmaq) – not to pay one's gambling-debt / to get out of paying it

ATTANMAQ

Attanmamış hop demə. – Don't halloo till you are out of the wood. / Don't speak too soon. / Cf. Never cackle till your egg is laid. / There's many a slip between the cup and the lip. / Between the cup and the lip a morsel may slip. /

**First catch your hare, then cook him. / Catch the bear before you sell his skin.
/ Don't whistle until you are out of the wood.**

ATÜSTÜ

atüstü (iş) – all done at one blow / to do smth. pell-mell / just anyhow / in a careless (slipshod, slapdash) way (manner)

atüstü görmək – 1. (bir işi tez etmək) – to do smth. quickly / in a rush / to hurry through smth.; 2. (necə gəldi bir işi etmək) – to do smth. just anyhow / to do smth. in a slipshod way / to do smth. in an off-hand way / to do smth. in a rough and ready fashion / to do smth. in rough haste; 3. (tələsik bir şeyi tikmək) – to tack smth. together (to baste smth.)

AUDİTORİYA

auditoriyanı fəth etmək – * to bring down the house

AUKSİON

auksion ilə satmaq – to bring to the hammer / to sell by auction / to come under the hammer

AVAM

avam (cahil, qaba) – very dull / dim (an uneducated, ignorant man)

Avamların azarı, mollaların bazarı. – People's ignorance is useful for the priest.

AVARA

avara – 1. (boş, heç nə ilə məşğul olmayan, müəyyən məşğuliyyəti olmayan) – at large / good for nothing; 2. (məsuliyyətsiz adam) – Amer. a loose cannon

Avara adam kordur. = Lazy is a blind.

avara-avara gəzmək – bax avara gəzmək

(bir kəsi) avara etmək – to prevent someone from doing smth.

avara gəzmək (veyllənmək) – to be busy doing nothing / to fritter away one's time / to twiddle one's thumbs / to twirl one's fingers / to folf one's arms / to sit with idle hands / to eat lotus / *Amer.* to sit like a bump on a log / to sit picking one's nose / to idle away one's time / to loiter away one's time / to loaf around / to walk idly / to dawdle / to waste one's time on trifles / to mess (fuss) about / to fiddle around / to pass the time of day / to goldbrick / *Cf.* to mill the wind / to beat about (around) the bush / to keep on putting things off

avara qalmaq – to be under indefinite situation or difficult condition

avaraçılıqdan – to set about smth. from sheer boredom, for want of smth. to do / to while away the time

avaralanmaq (çoxlu boş vaxtı olmaq) – to have got time on one's hands / to hit the road

avaralar – rolling stones / rootless creatures / tramps / *Amer.* hobos

avaralıq etmək – 1. (mənasız ömür sürmək) – to waste one's life / to idle one's life away / not to do a hand's turn; 2. (tənbəllik etmək) – to twiddle one's thumbs

AVAZ

Avazın xoş gəlir, oxuduğun Quran olsa. – Your lips dispense sweet honey. / It is too good to be true. / If only you were right! / That's wishful thinking. / *Cf.* Deeds no words. / Action speaks louder than words.

AVQİ

Avqi tövlələri (son dərəcə natəmiz yer) = the Augean stables

AVTOMAT

avtomat kimi işləmək = doing smth. like an automaton (to do smth. unconsciously or mechanically)

avtomatik qələm – a fountain-pen

AVTO

avtostopla getmək (yolda bir məkana çatmaq üçün aparmağa bir kəsdən xahiş etmək) – **to thumb a ride**

avtoş (yüksək sürətlə maşın sürən insanlar) – **a reckless driver / a road hog**
(the racing drivers)

avtoşluq etmək (yüksək başhərledici sürətlə maşını idarə etmək) – **to burn the road**

AY

Ay Allah! – 1. **God bless me! / Bless my heart and soul! / Mercy me (on us)! / Dear me! / Oh, my God! / My goodness! / Goodness me!;** 2.(insan haqqında) – **howsweet!**

Ay Allah, necə oldu?! – I can't make head or tail of it / not if I were to hang for it / as God is my witness I don' (can't) see (understand, etc.) / I can't for the life of me ...! / I couldn't ... to save my life! / let me see (think) / the Lord help my memory

Ay Allah, sən özün saxla! – *Amer. saves alive!*

ay-aman! – tut-tut!

ay camaat! – oh my! / good gracious! / goodness me! / well I never!

***ay can, ay can!** – the expression of joy, a gentle answer to appeal

ay-haray qaldırmaq! (ay-dad, imdad, kömək istəmək) – **to scream out (shout, call) for help / Cf. to scream (cry) blue murder**

Ay məmə! – Holy mother of God! / Good gracious! / Oh, my!

ay, səni! – blast you! / drat you! / dammit! / blimey! / gorblimy!

AY

ay dolandı, il keçdi – (for) a long time

Ay işıq saçsa da, saçmasa da yenə aydır. = The moon is a moon whether it shines or not.

ay kimi (aya oxşar) – **moony**

ay parçası – a moony beauty (very beautiful)

aya deyir: sən çıxma, mən çıxım – bax ay parçası

aya hürmək – to bark at the moon / to bay at the moon

aya-günə dönmək – a bright sun (someone seldom comes somewhere)

aya-günə dönmüsən!(çoxdandır görünürsən) – **long time no see!**(it is such kind of greeting, which means: I haven't seen you for quite a long time)

aya hürmək – to bark at the moon

aydan arı, sudan duru (düz adam) – **high-minded man** (completely honest, without any fault and sin)

aydangələn adam (hadisələrdənbixəbər olan insan haqqında)– **the man in the moon**

aydan təmiz, gündən duru (ən yaxşı)– **of the first water / sheerest / clearest type of someone or smth. / pure and simple** (obvious)

Ayın da üzündə ləkə var. – Every bean has its black.

ayın batması – moonset

ayın çıxması – bax ayın doğması

ayın doğması – moonrise

ayın tutulması – a lunar eclipse

AY

ayda-ildə bir dəfə (nadir hallarda) – **once in a blue moon / once in a while** (very seldom)

AYAQ

ayağa bağlanmaq – to keep getting in the way / to get under someone's feet / to be in smb.'s way

ayağa dolaşmaq – bax ayağa bağlanmaq

ayağa döşənmək – to be on the decline

ayağa durmaq – 1. bax özünə gəlmək; 2. to get (to stand) on one's own feet again / to be a made man / to find one's feet (to get up, to stand up)

ayağa düşmək – 1. *bax ayağa düşənmək*; 2. (qiymətdə düşmək) – **the prices fall down**; 3. (nüfuzu itirmək) – **to lower oneself in smb.'s eyes**

ayağa qaldırmaq – 1. (bir kəsi) – **to set someone on his feet / to give someone a start in life**; 2. (hamını) – **to raise a general alarm** (to goad someone into resolute action)

ayağa qalxmaq – 1. *bax ayağa durmaq*; 2. (güclə) – **to struggle to one's feet**; 3. (sağalmaq) – **to draw a sigh of relief / to heave a sigh of relief / to be on one's feet again / to be out and about / Cf. one is as good as new**; 4. (müstəqil yaşamağa başlamaq) – **to find one's feet / to get (to stand) on one's own feet / to become independent**

ayağa salmaq – 1. **to depreciate smth.**; 2. **to deprive someone of authority / respect**

ayağa vermək – 1. *bax ayaqlarının altını sabunlamaq*; 2. – **to let someone down / to betray smth. / to play someone a mean trick / to do the dirty on someone**

ayağa verməmək – **not to let smb. down / not to betray smb., smth. / not to play smb. a mean trick / not to do the dirty on smb.**

ayağa yıxılmaq – *bax ayağa düşmək*

ayağı açılmaq – 1. (bir yerə tez-tez getmək) – **someone often goes to somewhere**; 2. (xəstələnmək) – **to have a diarrhoea**

ayağı bağlanmaq – **to suffer from a constipation**

ayağı bağlı olmaq – *bax ayağı bağlanmaq*

ayağı dəyməmək – *bax ayaq basmamaq*

ayağı dəyməyəcək – **never more (stir) a step from some place / never leave some place**

ayağı düşmək – 1. **to find oneself**; 2. **to bring someone luck (success, good fortune, happiness, benefit)**

ayağı düşməmək – **to bring someone ill luck (failure, misfortune, harm)**

ayağı gördən sallanmaq – *bax (bir) ayağı qəbirdə olmaq*

ayağı ilə gəlmək – **to come of one's own accord**

ayağı ilə (bir kəsin) qapısını açmaq – to kick someone's door open / to be too familiar (unceremonious, cheeky)

ayağı ilə tələyə düşmək – to fall into one's trap / to get into a scrape / to get into a difficulty / to make oneself particularly ridiculous / to make a fool of oneself / to put one's foot in it / to pull a boner

ayağı işləmək – *bax* ayağı açılmaq 2-ci mənada

ayağı kəsilmək – to lose touch / to lose contact with someone (to stop visiting, calling at someone's place)

(bir) ayağı qəbirdə olmaq = to have one's foot in the grave / to be with one's foot in the grave

(bir kəsin) ayağı ora dəyməyəcək – you'll never (you don't) catch one coming this way again / one won't set his (her) foot in the place again

ayağı sürüşkən qadın(fahişə) – a street-walking / trolloping / lewd / whorish / painted woman

ayağı uğurlu olmaq – *bax* ayağı düşmək 2-ci mənada

ayağı üstə dayana bilmək – to be able to stand on one's own feet

ayağı üzəngidə – quick off the mark / light on one's feet / brisk / active / always ready

ayağı yanmaq – to fall in love in smb.'s absence

ayağı yer almaq – to have the ground under one's feet

ayağı yer tutan xəstə – walking patient

ayağı yer tutmaq – *bax* ayağı yer almaq

ayağı yerdən üzülmək – *bax* ayaqları yerdən üzülmək

ayağı yerə dəyməmək – to be dead tired / to be run off one's feet / to run one's feet off / to wear oneself out

ayağı yüngül olmaq – to bring good luck

ayağı ağır – 1. (uğursuz adam, işi gətirməyən adam) – bad man / a failure; 2. (astagəl, ləng adam) – sluggish / glue-footed / hard to get moving / slow-starter / slowcoach

ayağıçarıqlı – the poor (humble people)

ayağım keyiyib – pins and needles

ayağıaltından yerin qaçması (gözləmədiyi halda zərbə almaq) – to pull the rug under someone's feet

ayağına aparmaq – to be on an equal footing with someone / to be on even board with someone / to be on the same footing with someone

ayağına bağlamaq (bir kəsi öz xoşu və ya güc ilə tamamilə özünə tabe etmək) – to have someone at one's feet / to keep someone on a string

ayağına bir daş – what the deuce brings him (her) here? / what ill wind has brought him (her) here? / what bad luck has brought him (her) here?

ayağına çıxmaq – he has had a misfortune / smth. had happened

ayağına cidar olmaq –to be a burden to (on) someone / to be burdensome (irksome) to someone / to weigh heavy upon someone / to be in the way

ayağına çağırmaq – to get someone to talk (to call someone)

ayağına daş bağlanmaq – *bax* ayağına daş olmaq

ayağına daş olmaq – to create obstacles to someone (to hinder someone)

ayağına döşənmək – *bax* ayağına düşmək

ayağına durmaq – *bax* ayağına qalxmaq

ayağına duzaq olmaq – *bax* ayağına daş olmaq

ayağına düşmək – 1. to bow down to someone / to low to someone / to bow to the feet of someone / to bow to the very ground before someone / to double up in a bow / to fall at someone's feet / to prostrate oneself before someone / to eat humble pie / to sink oneself at the feet of someone / to throw oneself at the feet of someone (begging for smth.); 2. (üzr istəmək) – to beg pardon / to apologize

ayağına getmək – to go cap in hand to someone / to bow and scrape before someone

ayağına gəlmək – to come cap in hand to someone (condescend to visit someone)

*** ayağına qalxmaq – to stand up when someone come in (as a sign of honour and respect)**

ayağına qapanmaq – *bax* ayaqlarına qapanmaq

(bir şeyi bir kəsin) **ayağına yazmaq** (günahlandırmaq, taqsırlandırmaq) – **to attribute smth. to someone / to ascribe smth. to someone / to put smth. down to someone / to lay smth. at someone's door**

ayağına yer vermək (hər hansı bir işdə ilk addımlarını atmaq) – **to get a foot in the door** (the first step toward getting or doing something, a start toward success, the beginning of one's activity)

ayağına yıxılmaq (yaltaqlıq etmək, riyakarlıq etmək) – **to lay oneself out to please someone**

*** ayağında qalmaq – to be to someone's account / to be in one's name**

ayağından çəkmək – to intrigue against someone

ayağından silmək – to rub a debt out / to erase (smth.) / to obliterate

ayağını açmaq – to cause diarrhoea

ayağını basmaq – to tread on someone's toes / to tread on someone's corns

ayağını basmamaq – 1. *bax* ayaq basmamaq 1-ci mənada; 2. (bir kəsin yolunu kəsməmək) – not to cross someone's path / track

ayağını başından aşırmaq – to wring someone's neck / to screw someone's head off

ayağını boğazına dirəmək – to take someone by the throat / to be on someone's neck about smth. / to rush someone / to go for someone / to pester someone

ayağını çəkmək – 1. *bax* ayağını kəsmək; 2. – to be lame

ayağını dirəmək – 1. (dediyində israrlı olmaq) – to press the point; 2. (qəti qərar vermək) – to put one's foot down

ayağını düz atmamaq – to behave suspiciously

ayağını kəsmək – 1. to stop someone to visit smb. / to give up going somewhere / to stop going somewhere / not let come any more / to prohibit someone's visiting; 2. to forget one's way to someone or some place / to stop seeing someone

ayağını qarmaq – to bring someone under / to make someone knuckle down / to bend someone to one's bow

ayağını qazmaq – to collect compromising material against someone / *Cf.* to plant smth. on someone

ayağını yan basmaq – *bax* ayağını düz atmamaq

ayağını yerdən götürmək – 1. to find some means of movement; 2. – to stir someone to action / to get started

Ayağını yorğanına görə uzat. = Cut your coat according to your cloth. / Stretch your legs according to your coverlet. / *Cf.* Put your hand no further than your sleeve will reach.

ayağının altı qaşınmaq (bir yerdə uzun müddət qərar tuta bilməmək) – to have itchy feet (move to a different place, want to do something different)

ayağının altı möhkəm olmaq – to have the ground under one's feet

ayağının altına baxmadan (qaçmaq) – like mad / to run at a breakneck pace / to run at a breakneck speed / to rush off headlong / to run helter-skelter / to run for one's life / to flee away / to run like anything / to fly along

***ayağının altına dəmir at** – it is spoken when someone comes wherever at the first time after long waiting for him (her)

ayağının altına düşmək – *bax* ayağına düşmək 1-ci mənada

ayağının altına ərsin at – *bax* ayağının altına dəmir at

ayağının altına xalça döşəmək (bir kəsi yaxşı qarşılamaq) – to give someone a red carpet treatment (a sign of special welcome or attention for an important visitor)

ayağının altına maşa at – *bax* ayağının altına ərsin at

ayağının altında qurban kəsmək – *bax* ayağının altına xalça döşəmək

ayağının altında torpaq yanır – *bax* ayağının altında yer yanır

ayağının altında yer yanır – the place is getting too hot for him (her)

ayağının altından torpaq qaçmaq – *bax* ayağının altından zəminə qaçmaq

ayağının altından zəminə qaçmaq – to be out of one's depth / to lose the ground under one's feet / to feel one's last hold slipping away

ayağının altından zəminə qaçır – the ground seems to be slipping under one's feet / one is losing the very ground under one's feet

ayağının altını görməmək – to be dead-beat / to be run off one's feet / to be ready to drop

ayağının altını qazımaq – to play a dirty trick on someone / to play a nasty trick on someone / to do someone a dirty trick / to do the dirty on someone / to dig a pit for others

ayağının altını oymaq – *bax* ayağının altını qazımaq

ayağının altını öpmək – *bax* ayağına düşmək 1-ci mənada

ayağının tozu da, iyi də qalmasın – to get off with you! / get out and stay out! / don't you ever dare to set foot here again! / mind there's no sight or sound of you here!

ayağının tozu da ola bilməz – someone is not a patch on someone / someone cannot hold a candle to someone / someone is not fit to show a candle to someone / someone is not fit to tie the shoelaces of someone / someone is not fit to black someone's boots / someone is not fit to hold a candle to one

ayağının tozuna dəyməz – *bax* ayağının tozu da ola bilməz

ayağısürüşkən(dir) – she is an easy lay / she goes for a jump / *Cf.* she has round heels

ayağısürüşkənlik eləmək – to lead a dissolute life (of a sexually loose woman) / *Amer.* to chippy around

ayağıyüngül – 1. *bax* ayaqdan diri; 2. lucky

ayaq açıb yerimək – to screw up one's courage / to muster one's courage

ayaq açmaq – 1. to begin to visit / to go to see; 2. begin to step (about child)

ayaq almaq – to take to one's heels

ayaq-altı olmayan yer (gözdən uzaq yer) – off the beaten track (not well known place)

ayaq altına almaq – to subjugate / to subdue smb. / to bring smb. into subjection / to subordinate smb./smth. (to) / to make smb. obedient (to)

ayaq altına düşmək – to abase oneself

ayaq altına salmaq – to tread under foot / to trample under foot (to humiliate someone)

ayaq altında qalmaq – to be under the heel of someone / to be under someone's thumb

ayaq-ayağa getmək – to keep in step / to keep step (pace) with someone

ayaq basmağa yer yoxdur – there is hardly room to move / there is no room at all / the place is simply crammed / the room is filled to suffocation / there is no room to swing a cat

ayaq basmaq – 1. to visit someone (to go somewhere); 2. to cross the threshold (of someone's place) / to set foot (somewhere)

ayaq basmamaq – 1. (harasa heç getməmək, harada heç olmamaq) – never set foot somewhere (in someone's house); 2. (hansısa yeri tərk etməmək) – never move a step from some place / never leave some place

ayaq çalmaq – *bax* ayaq vurmaq

ayaq çəkmək – *bax* ayaq kəsmək

ayaq dirəmək – to put foot down (to be stubborn, to persist in)

ayaq döymək – 1. *bax* ağız açmaq; 2. *bax* kandarını çıxartmaq; 3. çox gəzmək – to be on one's last legs / to be dead-beat

ayaq götürmək – to take to one's heels / someone makes off as fast as his legs will carry him / to make run of it / Cf. to fling (pick) up one's heels / to pull foot / to show a clean (fair, light) pair of heels / to take to one's heels (legs) / to cut and run

ayaq kəsmək – to stop visiting someone / to give up going somewhere / to stop going somewhere / to prohibit someone's visiting

ayaq olmaq – 1. *bax* cur olmaq; 2. to be member / to be partner

ayaq saxla! (dayan!, gözlə!) – hold hard! / hold the line! (wait!)

ayaq saxlamaq – to stop / to pause

ayaq sürmək – to jump on someone (to attack someone)

ayaq sürümək – to make a journey / to trudge along / to trail along / to proceed slowly

ayaq tərəfdə – at the feet (foot)

ayaq tutmaq – *bax* 1. ayaq açmaq 2-ci mənada; 2. (bərabər addımlamaq)– to keep in step with someone or smth. / to keep pace with someone / to keep abreast of the times / to fall in line with someone

ayaq üstə – under way

ayaq üstə qaldırmaq (müalicə etdirmək) – to get (put) someone on his (her) feet / to have someone back on his (her) feet

ayaq üstə qalmaq – to lose one's seat

ayaq üstə möhkəm dayana bilməmək (haqqını tələb edə bilməmək, özünü müdafiə etmək iqtidarında olmamaq) – not have a leg to stand on (to have no good defense for one's opinions or actions)

ayaq üstə mürgüləmək (yarı yuxulu olmaq) – to half asleep (not fully awake)

ayaq üstə olmaq – to be up on one's feet / to be on one's feet

ayaq üstə ölmək (çox yorğun olmaq) – to look dead on one's feet (to be very tired but still standing or walking)

ayaq vurmaq – to loaf about / to loiter

ayaq yığılmaq – there is no any comings and goings

*** ayaqaçdı – the first visit of one's daughter to her father's house after marriage on her parent's invitation**

ayaqaltı etmək / eləmək – 1. to do the place for anybody to idle about; 2. to keep someone under one's wife thumb / to keep a henpecked husband / to keep pinned to one's wife's apron strings / to keep under petticoat government; 3. *bax* ayaq altına salmaq

ayaqaltı(sı) olmaq –to be under one's wife thumb / to be a henpecked husband / to be pinned to one's wife's apron strings / to be under petticoat government

ayaqda qalmaq – to lag behind / to trail at the back

ayaqda sürünmək – *bax* ayaqda qalmaq

ayaqdan ağır – *bax* ağır tərپənən

ayaqdan başa qədər – from head to foot / from top to toe / from top to bottom

ayaqdan cəld – *bax* ayaqdan diri

ayaqdan çəkmək – to pull one's leg / to prevent smb. from doing smth.

ayaqdan diri – light on one's feet / brisk

ayaqdan düşmək – to be ready to drop / to be dropping with fatigue / to be falling off one's feet / to fall ill / to be laid low

ayaqdan-dırnaqdan düşmək – *bax* ayaqdan düşmək

ayaqdan olmaq – to be dead tired / to be run off one's feet / to run one's feet off / to wear oneself out

ayaqdan salmaq – to knock someone off his (her) feet / to knock someone down / to make someone fall down / to take someone's balance (to exhaust, to be wasted)

ayaqdan tutmaq – to seize smb.'s foot

ayaqdan yapışmaq – *bax* ayaqdan tutmaq

ayaqdan yüngül – *bax* ayaqdan cəld

AYAQQABI

ayaqqabıları yamamaq (təmir etmək) – to mend galoshes

ayaqqabılarını qabağında cütləmək (bir kəsi evdən qovmaq)– to show someone the door / to turn someone out of the house

ayaqqabılarını cütləyib qabağına qoymaq – *bax* ayaqqabılarını qabağında cütləmək

ayaqqabılarını yalamaq (yaltaqlanmaq)– to lick someone's shoes / to lick someone's feet / to lick the mud off someone's boots

ayaqqabını corabsız geyinmək – with no stockings (socks) on / with shoes (galoshes, etc.) on one's bare feet

Ayaqqabınının ayağını vurduğunu onu geyinən bilər. – No one but the wearer knows where the shoe pinches. / Only he who wears the shoe knows where it pinches.

ayaqla (piyada) – **on one's two feet / on one's own pair of feet / Cf. on foot**
horse / on horse of ten toes / on Shanks's mare / Amer. by the shoe leather
express / ride-a-cock-horse on a walking-stick / to ride on a broomstick / Cf.
on shank's pony / by shank's mare

ayaqlarda sürünmək (alçalaraq bir şeyi xahiş etmək)– **to prostrate oneself**
before someone / to fall down at someone's feet (begging for smth.)

ayaqları altında (tam itaətində)– **to be under someone's thumb / to be in**
someone's pocket / to be in the hollow of someone's hand / to be henpecked /
Cf. to be tied (pinned) to one's wife's apron strings / to be pettycoat-ridden / to
be under pettycoat government

ayaqları ardınca getməmək (yorğunluğa və ya xəstəliyə görə asta yerimək)–
to be hardly able to drag one's feet along / to be scarcely able to put one foot
after the other / to be on one's last legs

ayaqları ardınca sürünmək – *bax ayaqları ardınca getməmək*

ayaqları dalınca gəlməmək – *bax ayaqları ardınca sürünmək*

ayaqları dolaşmaq (ayaqları dolaşa-dolaşa yerimək) – **one is staggering / one**
stumbles at every step / one cannot walk straight

ayaqları güclə ardınca gəlmək – *bax ayaqları dalınca gəlməmək*

ayaqları ilə səs vermək (öz narazılığını çıxıb getməyi ilə bildirmək) – **to vote**
with one's feet

ayaqları sözünə baxmır – **it is too hard for someone to walk**

ayaqları yer almaq – *bax ayağı yer almaq*

ayaqları yer tutmaq – *bax ayağı yer tutmaq*

ayaqları yerdən üzülmək (əminliyi, inamı, arxanı itirmək)– **to lose the**
ground under one's feet / to be out of one's depth / to feel one's last hold
slipping away / to feel the ground slipping away from under one's feet

ayaqları yerə mıxlanmaq – *bax ayaqları yerə mismarlanmaq*

ayaqları yerə mismarlanmaq – *bax ayaqları yerə yapışmaq*

ayaqları yerə yapışmaq (tərpənmədən dayanmaq)– **as though struck dumb /**
as though thunder-struck / as though stock-still / as though dead / as though

rooted to the ground / as though rooted to the spot / as though petrified / as though transfixed

ayaqlarına dinclik vermək (oturmaq, uzanmaq) – **to take a load off one's feet**

ayaqlarına düşmək – bax ayağına düşmək 1-ci mənada

ayaqlarına qapanmaq – bax ayaqlarına düşmək

ayaqlarına yixılmaq – bax ayaqlarına qapanmaq

ayaqlarını bir başmağa dayamaq – bax ayaqlarını bir başmağa dirəmək

ayaqlarını bir başmağa dirəmək (tərslik etmək, kəclik etmək)– **to be stubborn**

ayaqlarını dalınca sürümək – bax ayaqlarını güclə sürümək

ayaqlarını dartmaq (çox ləng tərpənmək) – **to drag one's feet / to drag one's heels** (to be deliberately slow in doing something or in making a decision)

ayaqlarını güclə sürümək – bax ayaqları ardınca getməmək

ayaqlarını sürüyə-sürüyə yerimək (ayaqları güclə sürümək) – **to be on one's last legs**

ayaqlarını uzatmaq (ölmək) – **to kick the bucket**

ayaqlarını yerə vurmaq (etiraz bildirəndə) – **to stamp one's foot at someone**

ayaqlarını yorğanına görə uzatmaq (borca girməmək) – **to pay one's way**

ayaqlarını yuyub, onun suyunu içməyə də razı olmaq (sevgili haqqında) – **to worship the ground someone treads on**

ayaqlarının altını sabunlamaq (pislik etmək)– **to play a mean trick on someone / to play a dirty trick on someone / to play a nasty trick on someone / to do the dirty on someone**

ayaqlarının ikisini də bir başmağa dirəmək – bax ayaqlarını bir başmağa dirəmək

ayaqlarının ucunda – bax barmaqlarının ucunda

ayaqlaşa bilməz (bir kəsin həm mənəvi, intellektual qabiliyyəti, həm də maddi imkanları cəhətdən başqa bir insanla müqayisədə səviyyəsi üstün olmaz) – **no match for someone / far better than smth. / not to be compared with someone or**

smth. / a cut above someone or smth. / there is no comparing someone or smth. / no comparison with someone or smth.

(bir kəslə) **ayaqlaşmaq** – **to keep in step with someone or smth. / to keep abreast of the times / to fall in line with someone or smth.**

ayaqüstü (tələsik, tez, fəvri) – **in a hurry / in a slapdash manner** (of writing or compiling smth.)

ayaqüstü etmək – **todosmth. whilewalking**(passing, etc.)

ayaqyalın – **with bare feet / barefooted**

ayaqyeri qoymaq (küsəndə elə küs ki, barışmağa yer qalsın) – **to lay down the foundations for smth.** (tomakegoodreasonsforsteppingback)

ayaqyolu (tualet) – **latrine / earth closet / crapper / loo / john / dunny / loo for Ladies / lav / loo for gentlemen / Amer. men's room / Cf. place where you cough / lavatory / haven of refuge (rest) / private office / chamber of commerce / poet's corner / heaven of rest** (toilet, lavatory)

ayaqyoluna düşmək – **1. (qarın ağrısına düşmək) - to get stomach disorder** (to have an indigestion, diarrhoea); **2. (qorxudan)– Lit. a bear's disease** (diarrhoea caused by fright)

ayaqyoluna getmək (böyük və ya kiçik iş üçün tualetə getmək) – *** to go and kill a snake / go out to relieve oneself**

AYDIN

aydın (tam başa düşülən) – **as clear as a bell / as clear as day / as clear as daylight**

aydın danışmamaq (anlaşılmaz bir surətdə danışmaq) – **to mutter, to mumble / to speak through one's teeth**

aydın günəş – **the golden sun / the bright sun**

aydın həqiqət (hamıya məlum olan həqiqət) – **truism / commonplace / copy-book maxim / home truth / old platitude / common knowledge** (smth. that anyone knows)

aydın işdir (əlbəttə, sözsüz) – **it is clear / it is natural / of course / certainly**

aydın olmaq – to become lucid / to stare someone in the face

aydındır (məlumdur) – a visible thing / that is as clear as daylight / that is as clear as day / that is as clear as noonday / that is as clear as the sun at noonday (obviously, evidently, apparently)

aydınlaşdırılma – heart-to-heart talk / show-down

aydınlaşdırmaq – 1. (ışığılandırmaq, izah etmək) – to throw (to cast, to shed, to turn) light on (upon) smth.; 2. (əmin olmaq) – to make sure

aydınlığa çıxasınız! – be happy! / be lucky!

*** aydınlığa çıxmaq – to become happy / fortunate / lucky**

aydınlıq gətirmək – 1. (aydınlaşdırmaq, ayırd etmək) – to clear up smth. / to sort out smth. / to clear the air; 2. (aydın olan bir şeyi bir daha aydınlaşdırmaq) – to dot one's i's and cross one's t's / to put it bluntly

AYI

ayı (kök insan haqqında) – pig / Amer. truck / a bag of grease (about a fat man)

ayı qandı (heç nə başa düşməmək) – kürd qanmadı (başı çıxmır, qanmaz adam haqqında) – one doesn't know A from B / one doesn't know chalk from cheese / one doesn't know a thing about smth. / one is unable to make out a letter of smth.

ayı yuvasına kösöv soxmaq – bax arı yuvasına çöp soxmaq

Ayıdan bir tük (fars dilindən). – bax Donuzdan bir tük.

Ayıdan qorxan meşəyə girməz. – Lit. He that's afraid of woves should keep out of the woods. / Cf. He that fears every bush must never go a-birding. / He that is afraid of wounds must not come near a battle. / Nothing venture, nothing have (gain, win). / Little venture, little have. / No cross, no crown. / Fear is a bad companion.

Ayını əvvəl öldür, sonra dərisinə qiymət qoy. = Catch the bear before you sell his skin. / Cf. Do not boast until you see the enemy dead. / First catch your hare then cook him. / Boast not before but after the battle.

ayını öldürmədən dərisini satmaq = to sell the bear's skin before one has got the bear

ayıoynadan – *bax* itoynadan

AYIB

aybınıza kor olun! – for shame! / you ought to be ashamed!

ayib deyil – it suits someone fine / it is convenient for someone / he (she) is a good hand at smth.

*** ayib olmasın ... – excuse me / let me say**

Ayib olsun! – 1. Aren't you ashamed of yourself? / Shame on you! / Fie for shame! / Tut-tut!; 2. well, you are a one! / well, I never! / my word! / this is something! / *iron.* lovely!

ayıbdır – it doesn't suit someone to do smth. / one can't afford to be or to do smth. / it is not convenient for someone / Cf. one has got too much on his (her) plate to bother with someone or smth.

*** ayıbına kor olmaq – to keep silent, knowing one's own defects; to be shy of one's own defects**

AYIQ

ayıq (tamamilə oyaq) – wide awake (fully awake)

ayıqbaşla (diqqətlə)– with an open mind (wait until one has all the facts before forming an opinion)

ayıq olmaq – 1.(diqqətlə izləmək, ehtiyatlı olmaq) – to watch one's step with someone / to be on the look-out for someone / to keep an eye out for someone / to have one's eyes about one / to keep one's eyes open / to have one's weather-eye open / to keep one's wits about one; 2. to be on the alert / to be on one's guard / to keep one's ears cocked; to be on one's pins / to be about / to be up; 3. *bax* duyuyq düşmək

ayıq-sayıq olmaq (əsas məqsədi əldən verməmək) – to rub one's eyes / to get alerted / to keep one's eye on the ball

ayıq vaxtı olmamaq (daim içmək) – **to drink hard in despair / to drink heavily / to have fits of drinking / to drink like a fish** (to drink alcoholic beverages in great quantities, to be addicted to alcohol)

ayıq yatmaq – **to sleep with one eye / to sleep with an ear to the ground**

AYILMAQ

Ayıl! (tərpən!) – **Get a move on! / Look alive there! / Amer. Shakealeg!**

ayılmaq (nəyin nə olduğunu anlamaq) – **to see daylight**

ayıltmaq (başə salmaq) – **to open someone's eyes** (to make a person see or understand the truth, to make a person realize what is really happening or what really exists)

AYIRMAQ

ayır və hökm sür = **divide and rule**

AYNA

aynası açıq olmaq (yaxşı əhval-ruhiyyədə olmaq) – **to be in a good mood / to be in form**

aynası açılmaq – **1. (sağalmaq) – to get better / to get well; 2. (əhval-ruhiyyə düzəlir) – it gladdens the heart / it is simply a pleasure / it does one's heart good to see it** (to get affable, gracious, friendly)

AYRI

ayrı-ayrı dünyaların insanları olmaq (tamamilə fərqli olmaq) – **to be poles apart / a different kettle of fish** (to have completely different interests)

ayrıca (dayanmaq) – **to stand away from ... / to be situated in the distance**

AYRILIQ

Ayrılıq məhəbbət artırır. = Absence makes the heart grow fonder.

AZ

az adam bilir – few people know

Az bilmək bəla gətirər. – A little learning is a dangerous thing.

az miqdarda – nothing much to look at / not so abundant (rich, lavish, etc.)

az olmaq – to be the best in smth. / someone knows his job

az aşın duzu deyil – a sharp lad / no lump of sugar / Cf. no angel (a sly man)

azacıq (bir qədər) – just a very little / just a bit / by a hair's breadth

az-az –on trifles / about this and that

Az danış, çox eşit. – Give every man the ear, but few the voice. / Be swift to hear, slow to speak.

Az duzdamaq, çox duzdamaqdan yaxşıdır. – Cf. Salt cooks bear blame, but fresh bear shame. (Said when there is either too much or too little salt in one's meal.) / Too little is better than too much.

***az görmək – to consider smth. insufficient**

az qala – 1. (deyəsən, gərək ki) – * within an ace; 2. (az qalmışdı) – almost / nearly / allbut

az qala ağzından qaçmışdı – spring to one's lips

az qala boğulmağa – it's only too easy to get drowned

az qala ki – near as a toucher / by the skin of your teeth (barely)

az məbləğ pul ilə başlamaq – * to be on a shoestring

Az olsun həmişə olsun. – bax Xıdır-xıdır - həmişə.

az şanslı olmaq – non-starter / ill-starred / accident-prone / lame duck

az tanınan şəxs – a dark horse

az vaxta (qısa müddətə) – for a second / for a moment / for a sec

az vaxtda çox iş görməyə çalışmaq – * to work against the clock (to work much and fast because one has limited time)

az yemək haqqında – meagre (scanty) meal / too scanty to make (take) two bites of it (about very little food)

Aza qane ol, çoxlu qazanarsan. – *bax* Azın qədrini bilməyən, çoxun da qədrini bilməz.

Aza qane olmayan çoxla layiq deyil. – Grasp all, lose all.

Aza qane olmayan çoxla yetişməz. – Wants much, lost much.

azacıq – just a trifle / (of) small account / next to nothing / practically nothing / nothing to speak of (very little, few)

azacıq aşın duzu deyil – *baxaz* aşın duzu deyil

azacıq təskinlik – * Dutch comfort

az-az – 1. by trifles / by retail / in small quantities / in little things; 2. on trifles / about this and that; 3. in minute doses (portions) / in dribblets (very slowly)

azca da yox – not a jot / not an iota / not an inch / not a whit / not the least bit / not one little bit

Azı bilməyən, çoxu da bilməz. = Who is not grateful for a little, would not be grateful for a much.

azı dişi – a molar (tooth)

Azın qədrini bilməyən, çoxun da qədrini bilməz. – When one doesn't appraise a little, he is worthy of less. / Cf. Adversity is a good discipline. / Adversity is a great schoolmaster.

azmış kimi – into the bargain

AZAD

azad adam (sərbəst adam) – one's own master / one is his own master / free as a bird / fancy free / free lance

azad gün – a free day

azad olmaq – 1. (doğmaq, dünyaya uşaq gətirmək) – to be confined / to give birth to someone (to bear a son or a daughter); 2. (sərbəst olmaq) – to feel quite at home / to be in one's element / let one's hair down (to act freely and naturally, to be informal, relax) / Cf. to take to smth. like a duck to water

azad sahə – no man's land

AZADLIQ

azadlığa çıxmaq (azad olunmaq) – **to get one's liberty**

azadlıq vermək (günahından keçmək, əfv etmək) – **to grant someone his (her) life / to grant someone his (her) liberty**

Azadlıq yaxşı yaşamaq üçündür. – Everyone needs freedom.

AZAR

Azar batman-batman gələr, misqal-misqal çıxar. – Misfortune come on wings and depart on foot.

azar tutmaq (möhkəm soyuqlamaq) – **to catch one's death**

azar vermək – **to torment / to harass** (to worry)

azara düşmək – **1. (xəstələnmək) – to begin to hurt / to ache; 2. (özünə problem yaratmaq) – to get into trouble**

azara salmaq – **to cause smb. to fall ill**

azargəzdirən – **pettifogger / ill-natured man (an intriguer)**

*** azarı qalxmaq** – **to do smth. from sheer force of old habit**

azarı olmaq – **to have a strong wish of doing smth.**

azarı tutmaq – *bax* **azarı qalxmaq**

azarı var (çatışmazlığı var) – **to have a weak spot / to have a weak point / to have a weak place / to sore spot / to have bent for smth.**

***azarını öldürmək** (istədiyini etmək) – **to satisfy one's own passion**

AZART

azarlı (böyük həvəsli) – **(as) keen as mustard**

AZƏRBAYCAN

Azərbaycan dilində demək (aydın danışmaq)– **to tell smth. quite perfectly / to tell smth. in plain language / to tell smth. in plain words**

AZMAQ

azmış qoyun (yolundan azmış insan) – **a lost soul**

- B -

BAB

Bab deyil –*bax* ayaqlaşa bilməz

Bablı babın tapmasa, işi ah-vayla keçər. –One shouldn't try for a branch above one's reach.

BABA

Baba köçüb, yurdu qalıb. – It's like catching the wind in a net. / You might as well whistle for it (him, her, *etc.*). / You might as well look for a needle in a haystack. / It is going on a wild-goose chase. / Catch me (him / her, *etc.*) if you can! / One has evaporated into thin air. / someone disappeared without a trace / someone melted away / someone's tracks are already cold / there is no sign of someone / *Cf.* The bird has flown.

Baba malından nə fayda, başda dövlət olmasa. – *bax* Ata malından mal olmaz, özün qazanmaq gərək.

babalarının yanına getmək (ölmək) – to turn one's toes up / to push up daisies / to kick the bucket / to sink into one's eternal sleep / to sleep the sleep that knows no waking / to sleep the slumber that knows no dreams / to go to eternal rest (to die)

babam yaşımda – as old as Methuselah / as old as the hills

babası da gəlsə ... – *bax* dədəsi də gəlsə ...

BABAL

babalını boynuna götürmək – to take a sin on oneself / to take a sin upon one's soul / to act against one's conscience

babalını yumaq – 1. *bax* babalını boynuna götürmək; 2. (nağıl danışmaq)– to calumniate / to slander / to suspect in vain

BABAT

babat – 1. (yaxşı) – **not badly (bad) / to do smth. / fairly well**; 2. (nə pis, nə yaxşı) – **not very / not very much / not that much / fair to middling**; 3. (orta, adi, danışılacaq bir şey yoxdur, heç nəyi ilə fərqlənməyən) – **nothing to write home about / second best** (nothing interesting or significant, nothing to brag about)

babatdır (bəd deyil, dözmək olar) – **it's a more or less all right / one can agree to it as a concession**

BACA

baca kimi tüstüləmək (çox siqaret çəkmək) – **to smoke like a chimney** (to smoke very heavily and continuously)

Bacasının əyriliyinə baxma, tüstüsü düz çıxsın. – *Lit.* **Curved firewood have right smoke.**

BACARAN

bacarana baş qurban – *bax* **bacarana can qurban**

Bacarana can qurban! – *Cf.* **Cheek brings success. / Fortune favours the bold (the brave). / He that blows best, bears away the horn. / He that comes first to the hill, may sit where he will.**

BACARIQ

bacarığı çatmır – **someone has not the strength to do smth. / it is too difficult (hard, heavy) for someone**

bacarıq – * **what it takes**

Bacarıq ağıl nişanəsidir. – *Lit.* **Gumption (quick wits) is the sign of mind.**

bacarıqlı olmaq – **to have been around / Amer. to have got what it takes**

bacarıqsız bir surətdə iş görmək – **to make a mess of smth. / Cf. to make a cuds / to make a cobblers / to make a hash / to make a muck of smth. / to screw it up**

BACARMAQ

Bacarmadığın işin qulpundan yapışma. – Fry your eggs! /Mind your own business!/ Stop worrying about things that don't concern you!

bacarmaq mümkün deyil (öhdəsindən gəlmək olmur) – he / she is absolutely (quite) unmanageable (out of hand) / one can't manage it

Bacarsan, hamının yükünü sən daşı. – Lit. That man keeps always busy, who works.

BADA

bada getmək – to be wasted / come to nothing / go for nothing / to give up all hope

bada vermək – 1. (israfçılıq etmək) – to hurl something to the winds / to cast something to the winds / to throw money away / to chuck money about / to make one's money fly (to waste one's riches); 2. (məhv etmək) – to run through a fortune

BADAQLAMAQ

badaqlamaq – to trip someone up

BADALAQ

badalaq gəlmək – 1. (bir kəsə mane olmaq) – to trip someone up / to trip up someone's heels / to do someone dirt / to put someone's nose out of joint / to throw a spanner in the works; 2. (bir kəsi aldatmaq) – to take someone in / to trick someone (to fool someone)

badalaq qurmaq (aldatmaq) – to play a dirty trick / to make a dirty trick (to deceive)

badalaq vurmaq – 1. bax badalaq gəlmək 1-ci mənada; 2. bax badalaq qurmaq

BADIMCAN

*** badımcıburun – a man, who has big nose**

BADI

badi-fənayə getmək – *bax* bada getmək

badi-fənayə vermək – *bax* bada vermək 1-ci mənada

BAĞ

bağ belə - bostan belə – to have a big mouth/ to jabber

Bağ belə, bostan belə, tənəkləri şələ-şələ. – One talks small, flirting with someone, making advances to someone.

bağ-bostan vəd etmək – to promise someone the earth / to promise someone the moon

Bağ satıb, dağ alıb. – One makes a senseless swop.

Bağa bax - barını gör. – As is the gardener, so is garden. / Cf. Like servant, like master. / Like carpenter, like chips.

Bağa baxarsan bağ olar, baxmazsan dağ olar. – If you look after your property it will be a garden, if not - a wilderness. / Success depends upon effort.

bağbanlıq qabiliyyətinə malik olmaq – * to have green fingers (to have a talent for gardening)

Bağda ərik var idi - salaməleyk var idi, bağda ərik qurtardı - salaməleyk qurtardı. – Cf. It never rains but it pours. / Misfortunes never come alone (singly).

BAĞIRSAQ

(acı) bağırsaq kimi uzanmaq(çox uzanmaq)– it has no end

bağırsaqları qarnına yapışb (bir kəs çox acdır və ya arıqdır) – someone is famished / Cf. one's stomach is howling / one's belly cries cupboard

bağırsaqları qırılmaq (gülməkdən) – **to fall about laughing / to rock with laughter / to roar with laughter / to split one's sides with laughter / to clutch one's sides / to be killing oneself with laughter / to burst into heavy laughter**

bağırsaqlarını ayağına dolaşdırmaq – *bax* **bağırsaqlarını yerə tökmək**

bağırsaqlarını yerə tökmək (bir kəsi bıçaqlamaq) – **to run someone through the guts / to rip up someone's belly / to disembowel someone**

BAĞIŞLA

bağışla, bilməmişdim! (*iron.*) – **oh no, that won't do! / that won't wash!**

bağışlayın! – 1. (inciməyin)– **do not judge me too severely! / be lenient! / I am afraid I can do no more! / it's the best I can do! / don't expect too much! / pardon me!;** 2.(sizibaşa düşmədim) – **I beg your pardon**

BAĞLANMAQ

bağlanmaq – **to get (to become, to be) attached to someone**

BAĞLI

bağlı qapı açmaq – **to solve one's riddle / to puzzle something out / to get to the bottom (of something) / to perceive someone's intentions**

bağlı qapı arxasında aparılan danışıqlar (üzbəüz olan danışıq) – **shirt sleeve diplomacy** (informal and direct diplomacy)

bağlı qapı dalında – **incamera / inprivate**

bağlı qapı dalında olmamaq – **in public session**

bağlı səhifə (insanın həyatında keçilmiş dövr) = **a closed chapter in one's life**

BAĞLILIQ

bağlılığı olmayan (əlaqəsini itirmiş) – **out of touch with someone**

BAĞIR

bağrı çatlamaq – 1. *bax* bağrı yarılmaq; 2. to lay up one's heels / to drop off the hooks / to kick off

bağrı daşa dönmək – one's heart is overgrown with moss / someone is old in heart / someone is old at heart

bağrı kabab olmaq – *bax* bağrı yanmaq 2-ci mənada

bağrı közə dönmək – *bax* bağrı kabab olmaq

bağrı qan olmaq – *bax* bağrı qana dönmək

bağrı qana dönmək – one's heart is bleeding / its makes one's heart bleed

bağrı qopmaq – *bax* bağrı yarılmaq

bağrı parçalanmaq – one heart is torn / one heart is rent / one's heart is breaking / one's heart is bursting / one's heart is bleeding / it breaks one's heart / it rends one's heart

bağrı şan-şan olmaq – *bax* bağrı közə dönmək

bağrı yanmaq – 1. to be thirsty; 2. to be in torment / to be racked (with)

bağrı yarılmaq – to have the wind up / to get cold feet / to chicken out / to dread someone or something

bağrına basmaq (bərk-bərk qucaqlamaq) – to take someone in one's arms / to hug / to cuddle to one's breast

bağrını dağlamaq – *bax* bağrını deşmək

bağrını deşmək – *bax* bağrını dəlmək

bağrını dəlmək – to tug at one's heartstrings / to pluck one by the heartstrings

bağrını didmək – *bax* bağrını əzmək

bağrını əzmək – *bax* bağrını dağlamaq

bağrını kabab eləmək – to break someone by torture / to wear someone out

bağrını qan eləmək – *bax* bağrını qana döndərmək

bağrını qana döndərmək – to come home to one's heart / to touch someone deeply / to grip one's heart / to move one deeply / to run someone through (to affect someone)

bağrını sökmək – *bax* bağrını yarmaq

bağrını yarmaq (qorxutmaq)– **to give someone a fright / to startle someone mortally / to scare someone stiff / to pile it on**

BAHA

baha başa gəlmək – *bax* **baha oturmaq**

baha oturacaq – *bax* **altını çəkəcək**

baha oturmaq = **to cost someone a pretty penny / to cost someone a tidy sum / to pay a heavy figure / to pay high price for smth.** (topaydearlyforsmth.)

BAX

bax a! – **look out! / mind out! / take care! / watch it! / you dare!**

bax a ... qədəmini atma belə – **mind you don't go ...** (ask, etc.)

bax nə fikrinizdə tutmusunuz! – **a penny for your thoughts!**

Baxaq külək hansı yana əsəcək. – **To see which way the cat jumps. / To wait for the cat to jump.**

baxan kimi – **from the first / at the first glance / at first sight**

baxarıq (görərik) – **let's wait and see / time will tell / let's play it by ear**

baxarıqhələ kiminki gətirər (mən də elə cavab verərəm, şanslar bərabərdir) – **agamethattwocanplay**

Baxarıq, sevinməyə daha çox kimin haqqı var. – **He laughs best who laughs last. / He who laughs last laughs longest. / Cf. That's good wisdom which is wisdom in the end.**

baxdıqca baxmaq istəmək – **there's something to look at / it's a real pleasure**

baxdıqca doymur – **one cannot take one's eyes off someone or smth.**

baxılası bir şey yoxdur – *bax* **baxılası deyil**

baxılası deyil – **someone or smth. is not worth looking at / there is naught to see of someone or smth. / it's hardly worth mentioning**

baxır kim – **it depends who**

BAXIŞ

baxışların dəyişməsi – * a change of heart

(köklü şəkildə) **baxışlarını dəyişmək – to turn one's coat**

BAXMAQ

baxdın-öldün geyinmiş adam (son dəbə uyğun, çox bahalı geyimdə olan şəxs haqqında) – *Amer.* **a silk stocking**

baxmağa dəyməz (bir kəsin diqqətinə layiq olmayan)– **it fits for the wastepaper basket / it is a trifle to sneeze at**

(bir kəsə) **baxmaqdan doymur** (bir kəs birinə çox qayğı, istək, incə hisslərlə münasibət bəsləyir)– **he (she) dotes on (upon) someone / he (she) guards / someone like the very apple of his (her) eye**

BAXMAYARAQ

baxmayaraq – 1. whichever way you look at it ... / say what you will but ... / in the teeth of (despite of); 2. but for all that / none the less / nevertheless / still / all the same; 3. in contempt of; 4. * somuchas

BAXO

Baxo! – 1. My, what a good (brave, nice, etc.)...! / there's (that's) a ... for you! / well, done, ...! / good old...! / good for...!; 2. God (Goodness, Heaven) knows (who, what, when, how, etc.), (within dignation or irony)

BAXT

baxtı gətirir – everything comes easy to someone / someone is always lucky and successful / someone is born under a lucky star / all water runs to someone's mill / someone was born with a silver spoon in the mouth / someone is wrapped in his mother's smock

BAXYA

baxya tutmaq (yerini bərkitmək)– **to hold firm / to take root**

baxyanı üzə vurmaq (aşkar etmək)– **to unmask someone / to expose someone / to tear the mask off someone**

BAKAL

bakal qaldırmaq = **to raise one's glass**

BAKI

Bakı küləyi kimi olmaq (dəmdəməki, hərdəmxəyalınsan haqqında) – **to be a quick-change artist / to blow hot and cold / someone is always chopping and changing / someone has two minds / someone is as changeable as a weathercock / someone is as changeable as a shuttlecock / someone never knows what he wants from one minute to the next / Cf. an English flag**

BAQAJ

(bir kəsi)**baqaja vermək** (bir kəsə xəyanət etərək gizli sözünü demək)– **to surrender someone / to betray smth.**

BAL

bal ayı (evliliyin birinci ayı) = **a honey moon**

bal ayı qurtardı (indi hər şeyə ayıq baxmağın vaxtıdır)– * **the honeymoon is over**

bal çəlləyində acı – **a fly in the ointment**

bal da yesə dirilməz – **one needs it about as much as a dead man needs a poultice / a dead dog / the odd man out** (of smth. absolutely useless, unnecessary, needless, not wanted)

bal deyil – **1. not easy / not pleasant / no joke / no pleasure / not a bed of roses / not all beer and skittles / not all milk and honey; 2. (xasiyyət haqqında) – no lump of sugar / Cf. no angel**

bal kimi şirin (dadlı) – **as sweet as honey**

Bal tutan barmaq yalar. – One always gets warm, if he is near the stove.

balla yağ kimi (köhnə ər-arvad cütlüyü) – Darby and Joan

BALA

bala deyil, başa bəladır! – the child is a perfect nuisance!

BALABAN

balabanda qandırmaq (işarə ilə bir şeyi başa salmaq)– to drop a hint (at)

BALACA

balaca adam (sözü keçməyən, heç bir işin həllinə yaramayan insan haqqında) – a cog in the machine

Balaca bardaq tez qaynar. – A little pot is soon hot.

balaca bir şeyin üstündə (kiçik bir əsas üstündə)– at every trifle / on the slightest pretext / about nothing

balaca çillə (qışın son on günlüyü) – the last days of winter

balaca iş etmək – to urinate /Cf. to do No 1 / to have a pee / to take a leak / to take a piss

BALIQ

Balıq başından iylənər, camış ayağından. – Fish begins to stink at the head. / A fish rots from the head.

Balıq dəryanı axtardığı kimi, insan da həmdəmini axtarar. – We all seek what is better.

balıq kimi çapalamaq (maddi böhran vəziyyətindən çıxmaq cəhdi)– to struggle like a fish out of water / to struggle desperately to make both ends meet (for one's living) / to live from hand to mouth

balıq kimi dinir – close as an oyster

balıq kimi lal olmaq (sakit, dinməz) – **one keeps mum as a fish / to be as silent as the grave / one is dumb as an oyster / one is close as wax / to be a dumb dog / to be as dumb as a fish / to be as still as death**

balıq kimi sürüşkən olmaq (mövqeyini tez-tez dəyişmək, bir fikrə qulluq etməmək) – **to be as slippery as an eel** (to change one's attitude, position constantly)

balıq kimi üzmək – **to swim like a duck / to swim like a fish**

Balıq tutan suyu bulanıq istər. – **Fish in troubled water. / Fish in muddy waters.**

BALTA

balta dəyməmiş (meşə haqqında)– **virgin / primeval** (of a forest)

balta görməmiş – *bax* **balta dəyməmiş**

balta ilə yonulmamış (tərbiyəsiz, ədəbsiz, mədəniyyətsiz adam haqqında) – **uncouth** (clumsy, rough, crude, uncultured)

balta vurmaq (sındırmaq)– **to intrigue against someone**

baltanı daşa vurmaq (müvəffəqiyyətsizliyə uğramaq)– **to fail utterly / to meet with disaster**

baltanı dibindən vurmaq – **1.** (bir şeyi kəskin demək və ya etmək) – **to put a stop to smth.;** **2.** (tamamilə inkar etmək) – **to deny smth. categorically;** **3.** (bir kəsin ümidini sındırmaq) – **to bring someone to ruin**

baltanı kökündən vurmaq – *bax* **baltanı dibindən vurmaq**

baltası daşa dəymək – *bax* **baltanı daşa vurmaq**

baltası kəsmir (hörməti itirmiş adam haqqında)– **a wet rag / softy / jelly-fish / a lay figure**

BALZAK

Balzak dövrü (qadının 35-45 yaşının dövrü) – **the golden age**

BAMBALACA

bambalaca (çox kiçik) – **tiny as a pinhead / teeny-weeny / teensy-weensy**

Bambalaca boyu var, dam dolusu toyu var. – A little body often harbours a great soul. / Little bodies may have great souls. / Little pigeons can carry great messages. / Small rain lays great dust. / It is not the quantity that matters, but the quality.

BAMBAŞQA

bambaşqa (qeyri-adi, çox nadir, fərqli) – **out of the common run / out of the general run / extraordinary / outstanding / exceptionally / quite another / uncommonly / especially / unusually / remarkably / to a degree / of rare / surprisingly** (a quite exceptional case)

BAMBILI

bambılı – **a beggar on horseback / social climber**

BANKET

banket vermək = **to give a banquet**

BANK

bankı udmaq (qumar oyunlarında banka atılan pulu udmaq)– **to have all the cards/ to sweep the board**

bankı vurmaq – **to keep the bank**

BAR

bar qızı (gəzəyən, tərbiyəsiz, ədəbsiz, mənəviyyatsız bir qadın, fahişə)– **a hooker / strumpet / a street-walking / trolloping / lewd / whorish** (prostitute)

BAR

bar vermək (nəticə vermək) – **to bear fruit / the bee's knees bear fruit** (to produce results)

bar verən budağı kəsmək (öz rahatlıq mənbəyini dağıtmaq) – **to kill the goose that laid the golden eggs**

barsız zəhmət (lazımsız iş)– **a mug's game / chasing one's tail / barking at the moon** (a fruitless work)

BAR-BAR

bar-bar bağırmaq – 1. (bərək qışqırmaq) – **to open full mouth / to open one's trap too wide / to swear like a trooper / to shout at the top of one's voice / to yell at the top of one's voice / to bawl one's throat raw**; 2. (gözə çarpmaq) – **to stick out**

BARDAŞ

* **bardaş qurmaq** (qıçlarını dizdən qatlayıb oturmaq) – **to sit on the knees**

BARƏSİNDƏ

... **barəsində** – **to be in good (or bad) standing / to be in good (bad) repute with someone / to be in someone's good (or bad, black) books**

BARINIB-BATMAQ

barınıb-batmaq – 1. (karyera etmək) – **to make a large fortune**; 2. (dövlətli olmaq) – **to become very rich**

BARIŞIQ

barışığa gəlmək (sülhlə mübahisəni aydınlaşdırmaq)– **to be willing to make things up / to settle the matter amicably**

BARIŞILMAZ

barışılmaz düşmənçilik (ömürlük düşmənçilik)– **war to the knife**

BARIT

barıt çəlləyinin üstüdə oturmaq – *bax təlatümdə yaşamaq*

barıt qoxusu gəlir (müharibə gözlənir) – **there is a smell of gunpowder in the air / war is in the air**

barıt kimi açılmaq – **to be a regular spitfire** (to flare up) / **to be swift to anger**

barıt kimi odlanmaq – *bax barıt kimi açılmaq*

barıt kimi partlamaq – *bax barıt kimi odlanmaq*

barıt qoxusu gəlir – *bax barıt iyi gəlir*

barıtı çatmır (gücü, enerjisi, qabiliyyəti çatmır) – **someone lacks the energy (strength) / someone hasn't got it in him / someone has not the courage to do smth. / someone has not the nerve** (to do smth.)

barıtı quru saxlamaq (hazır vəziyyətdə olmaq) – **to keep one's powder dry / not to allow any weakening of one's defence**

BARMAQ

barmağı ağzında – **with open mouth**

barmağı dişində – *bax barmağı ağzında*

barmağı ilə çağırmaq (bir kəsi işarə ilə səsləmək) – **to crook one's finger** (to call someone)

barmağı olmaq (bir məsələyə aidiyyəti olmaq) – **to be involved / to be implicated in something**

Barmağın qatrana batıbsa, onda batdın. – *Lit.* **If (but) one claw is caught the whole bird is lost. / A single claw ensnared, and the bird is lost. / Cf. One link broken, the whole chain is broken. / A city (cattle, woman) that parleys is half gotten.**

barmağına dolamaq – **1.** (bir kəsi aldatmaq) – **to pull the wool over someone's eyes / to give someone some bull about smth. / to wind someone round one's finger / to take in / to cheat / to dupe / to deceive / to take in / to twist someone round one's little finger / to have (or to get) the better of** (try to fool someone, to mock or to scoff at someone); **2.** (bir kəsi qeyri-müəyyənliklə

saxlamaq) – **to keep someone on a string**; **3.** (tamamilə özünə tabe etmək)– **to make someone eat out of one's hands / to twist someone round one's little finger / to be able to get anything out of someone**

barmağından su dammaz (xəsis adam haqqında) – **someone will grudge you snow in the middle of winter** (of a miser)

barmağını da tərpətməmək – **one will not lift a finger / one would not move a finger / one will never stir a finger**

barmağını dişləmək – **1.** (nəzərə almaq) – **to make a mental note of smth. / to take a careful (good) note of smth. / to get smth. into one's head / to store smth. in one's mind / to take wise words to heart / to take it in**; **2.** (bir şeyi yada salaraq fikrə getmək) – **to be lost in thought** (to become thoughtful)

barmağını əmib dolanmaq (kasıbçılıqla yaşamaq) – **not to make both ends meet / hardly make buckle and tongue meet**

barmağını kəssən xəbər tutmaz (bərək yatmaq) – **to fall into a deep sleep / to fall into a sound sleep**

barmaq boyda – *bax* bir qarış

Barmaq göstərsən, biləkdən yapışar. – **He is not to be trifled with. / He is a tough customer. / You've got to watch your step with him.**

*** barmaq qaldırmaq** – **to vote by raising one's finger**

barmaq qoymaq – **1.** *bax* burnunu soxmaq; **2.** *bax* badalaq gəlmək

barmaq silkələmək – **to shake one's finger at someone**

barmaq soxmaq – *bax* barmaq qoymaq 1-ci mənada

barmaq sovrmaq – *Cf.* **not to have a bean / to be in low water / to live from hand to mouth / to be left high and dry**

barmaq uzatmaq – *bax* barmaq soxmaq

barmaq yeri – pretext / excuse / reason / connection

barmaq yeri qoymaq – **to give rise to interference or to rejection**

barmaqarası baxmaq (bir şeyə fikir verməmək) – **to take a mild view of smth. / to close one's eyes to smth. / to wink at smth. / to be blind to smth. / to turn a blind eye to smth. / to look the other way / to shut one's eyes to smth. to**

blink at smth. / to look through one's fingers at smth. (topaynoattention, totakenoheedof)

barmaqhesabı gəlmək – *bax* barmaqhesabı göstərmək

barmaqhesabı göstərmək – *bax* barmaqhesabı vermək

barmaqhesabı vermək – **to cheat someone** (to deceive in calculation)

barmaqla göstərilmək (məşhur olmaq)– **to become famous for smth. / to win fame** (to renown by smth.)

barmaqlagöstərmək(bir kəsi açıq şəkildə tənqid etmək)– **to point the (a) finger at someone or smth.**

barmaqla saymaq olar (çox azdır) – **you can count them on your fingers / you can count them on the fingers of your hand / you can count them on one hand**

barmaqları çəpləşdirmək (gözə gətirməmək üçün)– **to keep one's fingers crossed**

barmaqları qızıl kəsir (yaxşı pul qazanır)– **one has able hands / one has clever fingers / one has wonderful pair of hands**

barmaqları qızıldır = **one has hands of gold** – **master of one's craft / a wizard with his (her) hands (fingers)**

barmaqları üstündə gəzmək (tələblərə tabe olmaq, qaydalara ciddi riayət etmək) – **toe the line / toe the mark**

barmaqlarının ucunda olmaq – **to rise (to raise oneself) on tiptoe / to get up on one's toes**

barmaqlarının üstündə dayanmaq – **tiptoe (to stand, to go, to walk on tiptoe)**

BARYER

baryerləri aradan qaldırmaq – **to remove the barriers**

BAS

bas! – **steponit!**

Bas bayıra! – Shut the door behind you! / Get along with you! / Get knotted! / Off with you! / Beat it! / Hop it! / Piss off!

BASABAS

basabas – a thousand and one

basabasa salıb etmək (bir işi gizli etmək) – **to do smth. on the quiet / to do smth. on the sly** (to do smth. under cover of the general confusion, making use of the general turmoil, *etc.*)

BASIB-BAĞLAMAQ

basıb-bağlama! (yalan demə) – **without boasting! / without bragging!**
(don't tellalie)

BASMAQ

basmaq – 1. bax üstünlüyü əldə etmək; 2. (heyvan kimi yemək) – to make a hog / to make a pig of oneself

BAŞ

baş aç bilməmək (aydınlaşdırmamaq) – **nottounderstandwhat'swhat**

baş açmaq (aydınlaşdırmaq) – **to understand what's what / to get the knack of things**

baş açmamaq (aydınlaşdırmaq mümkün deyil) – **not to be able to make head or tail of it / to find nothing**

baş ağartmaq (böyük təcrübə əldə etmək) – **someone knows all there is to know about that / someone knows the subject inside out / someone has no match in smth. / someone is a past master at smth. / one has it at his finger-ends / one knows his onions / one is master at smth.**

baş ağrısı – baxcan dərdi

baş ağrısı vermək – to talk nonsense / to talk drivels / to waste words / to mess (fuss) about

*** baş ağrıتماق – to give trouble**

baş alıb getmək – 1.(arxaya baxmadan qaçmaq) – **to rush like mad / to run for all one is worth / to make a frantic dash for smth.;** 2. (hara gəldi getmək) – **to wander aimlessly (without any destination, blindly) / to go wherever one's feet happen to take one / to go wherever one's feet will carry one;** 3.(doğma yerdən qaçmaq) – **to rush off headlong / to run helter-skelter / to run for one's life**

baş alıb gəlmək – to be assailed

baş alıb qaçmaq – baxbaş alıb getmək

baş almaq – to set off for smth. (to move in the direction of)

baş aparmaq – 1.*baxbaş alıb getmək* 3-cü mənada; 2. (danışıqda sərhəd bilməmək) – **to overstep the limits / to pass all bounds;** 3.*baxbaş-qulaq aparmaq*; 4. (dayanmaq bilməmək) – **to get the bit between one's teeth / to take the bit in one's teeth / to be well away**

baş atmaq – baxbaş aparmaq 2- ci mənada

baş bağlamaq (bir kəsə səmimi bağlanmaq) – **to become attached to someone / to become fond of someone**

baş bir yastığa qoymaq (bir yerdə yatmaq) – **to sleep together**

baş bişirmək (aldatmaq)– **to put funny ideas into you / to pull someone's leg / to take any wooden money / to make a fool of you / to double-cross you / to lead you a pretty dance**

baş cümlə – a principal clause / a main clause

baş çatlamaq (baş ağrısı haqqında) – **someone has splitting headache / someone's head is bursting**

baş çatlatmaq – bax baş sındırmaq

baş çəkmək (qonaq getmək) – **to go and see / to set foot in (to visit someone)**

baş çıxara bilməmək – 1. *bax baş çıxartmamaq*; 2. (cavabtapabilməmək, çaşıbqalmaq) – **to become completely at a loss**

baş çıxarmaq – 1. (başə düşmək) – **to realize what is what;** 2.(bir yerdə yaşamaq) – **to live among**

baş çıxartmaq olmur (bir şeyi başa düşməmək) – **not to know the first thing about smth.**

baş çıxartmamaq (başə düşməmək, pis anlamaq) – **someone is at a loss / someone is at his (her) wits' end** (I just don't know what I should do and what will happen) / **to be not able to realize what is what / to make nothing of / someone can't make head nor tail of something**

baş dolandırmaq – 1. (vaxt öldürmək, vaxtı keçirmək) – **to kill time / while away one's time**; 2. (yayınmaq) – **to dodge / to evade someone or smth.**; 3. (güclə dolanmaq) – **to make both ends meet / to make buckle and tongue meet**

baş eləmək (irin haqqında) – **to ripen** (of boil)

baş endirmək – 1. *bax* baş etmək; 2. *bax*baş əymək 4-cü mənada; 3. (yalvarmaq) – **to sue for a favour / to bow and scrape / come to someone on bended knees**

baş etmək (salamlaşmaq) – **to take one's hat off to someone** (to greet someone)

baş əymək – 1. (özünü məğlub olmağını etiraf etmək) – **to give oneself up**; 2. (təslim olmaq, müqaviməti kəsmək) – **to haul down one's flag / to run up the white flag / to consent humbly** (to submit to someone); 3. (təzim etmək) – **to make a deep (low) bow to someone / to bow to the waist to someone / to bow from the waist to someone / to take off one's hat to someone**; 4. (yaltaqlıq etmək) – **to lay oneself out to please someone**

baş gəzdirmək – 1. *bax* baş dolandırmaq; 2. *bax* baş bişirmək

baş gırləmək – *bax* başını gırləmək

baş göstərmək (görünmək) – **to put in an appearance / to show up**

baş götürüb getmək – 1. (hara gəldi getmək) – **to go wherever one's feet happen to take one** (to wander aimlessly, without any destination, blindly); 2. (hara istəyir oraya da gedir) – **to follow one's nose / to go wherever one's feet will carry one**

baş götürüb qaçmaq – *bax* baş alıb qaçmaq

baş itirmək (hıslənmək) – **to lose one's block**(to be angry with)

baş işlətmək (fikirləşmək, düşünmək) – **to use one's wits / to use one's brains / to use one's head / to use one's loaf / to use one's noddle**

baş kəsmək – 1. (qeyri-insani hərəkət etmək) – **to act inhumanly**; 2. (zorla, hədələməklə pul qoparmaq) – **to be engaged in extortion**

baş qaçır(t)maq (bir şeydən canını qurtarmaq) – *Lit.* **to wriggle like a mouse in labour / try to get oneself out of smth. / to shirk smth. / try to wriggle out of smth. / to evade one's responsibilities** (obligations) / **to make excuses** (to refuse)

baş qaldırmaq (aktiv fəaliyyətə başlamaq) – **to hold up one's head / to show one's head** (to rise in revolt, to rise in rebellion, to make a protest against someone)

baş qarışdırmaq (bir kəsin diqqətini yayındırmaq)– **to provide someone with a distraction / to employ someone / to divert one's attention** (to attract someone away from smth.)

baş qatmaq – *bax* **baş qoşmaq**

baş qəhrəman olmaq (əsas yeri tutmaq)– **to play the leading role**

baş qırmaq (başqasının əməyinin bəhrəsini əldə etmək) – **to skim the cream** (off)

* **baş qoşmaq** – **to pay attention to / to have dealings with**

baş qoşmamaq (fikir verməmək) – **have dropped the matter / to give up the attempt / to give up as lost** (hopeless) / **to give up as a bad job / not to care what happens / to cast one's cap at smth. / to turn one's back on smth. / to give up all hope of smth. / never mind smth.** (not to pay attention on someone or smth.)

baş qoymaq (özünü şəhid etmək) – **to lay down one's life**

baş olmaq (bir işdə əsas yer tutmaq) – **to play first fiddle / to play a leading part**

baş olmamaq (bir işdə bir kəsin tabeliyində olmaq) – **to play second fiddle / to play second**

baş partlayır – *bax* **baş çatlayır**

baş rejissor (işin çətin hissəsini görən adam) – **man Friday / girl Friday**

baş saxlamaq (yaşayış səviyyəsini bir təhər saxlamaq)– **to make buckle and tongue meet**

baş salamatlığı (özü üçün) – **well-being / prosperity / peace / tranquility / complete rest / safety**

baş sındırmaq (uzun müddət yaranan vəziyyətə görə düşünmək)– **to break one's head over smth. / to cudgel one's head / to beat one's head / to puzzle one's wits / to drag one's brains about smth. / to puzzle over smth. / to put (set) one's wits to work / to rack (to cudgel) one's brains over smth. / to beat the brains / to drag one's brains with (about) smth. / to worry one's head off / Cf. to put on the thinker (thinking cap) / to use one's loaf**

baş soxmaq – 1.(gizlənmək) – **to find shelter / to take shelter / to find a place; 2. bax burnunu soxmaq**

baş soxmadığı yer qalmamaq – **to worm oneself into someone's confidence / to thrust one's nose into smth. / to meddle in someone's private affairs / to intrude into someone's privacy**

baş şişir (çox iş-güc, qayğıların ucbatından vəziyyəti pis anlamaq)– **someone's head bursts (in bursting) with smth.**

baş tapmaq (hər şeyi yaxşı başa düşmək)– **someone has got a head on his shoulders / someone knows what is what / someone's brain is working**

baş təpmək – *bax* **baş soxmaq**

baş tutmaq – **to turn out well / to be a success** (to be held, to come off, to come true)

baş tutmamaq (alınmamaq, düzəlməmək) – **one's fingers are all thumbs / one is all thumbs / one is ham-handed / one is ham-fisted**

baş ucalığı – 1. **reputation / pride / honour; 2. to be proud (of) / to take pride (in)**

baş üstə! (mütləq şəkildə bir şeyə razılıq vermək) – **all right / OK! / it's not worth mentioning! / right! / agreed! / very good! / will do! / what a question! / certainly! / of course! / sure! / no sweat! / no problem! / yes, sir / right you are! / ever ready!**

baş verən hadisənin səbəbini heç cür başa düşmək olmur (məntiqi, mənası olmayan bir iş haqqında)– **there is no rhyme nor reason**

baş vermək (başlanğıcını götürmək) – **to have origin from smth. / to originate in smth. / to take rise in smth. / to trace one's ancestry (lineage) back to someone**

baş vurmaq – **1. to dive / to be plunged; 2. (bir kəsi görməyə getmək) – to call at someone / to drop in; 3. (bir kəsə ehtiramla müraciət etmək və ya bir şeyi xahiş etmək) – to appeal to someone / to ask smth. respectfully**

baş yoldaşı (arvad) – **old girl / honey / one's better half / one's old Dutch woman (wife)**

baş yormaq (çox fikirləşmək)– **to do a lot of brainwork**

başyorucu(problem)– **headsplitting**(problem)

başə bax! (bir kəsin ağılına, zərəqliyinə, bacarığına, fərasətinə heyran və valeh olmağı haqqında bir ifadə)– **that's a great brain! / there's a real head for you!**

başə batmaq (anlamlı olmaq)– **to assume smth. / to realize (to understand)**

başə batmamaq (anlamlı olmamaq) – **one cannot make oneself think of someone or smth. / one can hardly take it in / it is hard to believe it / it's beyond belief**

başə bəla açmaq (özünə problem yaratmaq)– **to bother the life out of someone / to worry someone to death / to rack someone's soul (to torment, torture someone)**

başə bəla gətirmək – **baxbaşə bəla açmaq**

başə bəla kəsilmək (problem yaradan adam haqqında)– **to be a terror**

başə bəla olmaq (özünün ziyanına) – **to do smth. to one's own misfortune / to bring smth. upon one's own head**

başə çaxmaq – **bax başə qaxmaq**

başə çatmaq – **1. baxbaşə çıxmaq; 2. (həyata keçmək) – to come true (to be realized)**

başə çıxmaq – **1. baxbaşə minmək; 2. (qurtarmaq) – to come to an end (to finish)**

başə düşmədim – I don't understand you / I can't agree with you / Cf. any more bright suggestions? / the idea! (*iron.*)

başə düşmədim, necə?! – what do you mean ...? / in what sense?

başə düşmək (anlamaq) – to use one's brains / to use one's wits / to read somebody like a book / to make head or tail of smth. (to make out, to understand smth.)

başə əngəl olmaq – 1. *bax* başəğrısı olmaq 2-ci mənada; 2. (bir kəsin işinə mane olmaq) – to put a spoke in someone's wheel / to throw a spanner in the works / to put the grit in the machine / to throw sand in the wheels

başə gəlmək – 1. (alınmaq) – to put smth. into life / to make smth. a reality / to bring smth. into effect / to come true (to turn out); 2. (maddi cəhətdən neçiyə oturmaq) – to come to (to cost)

başə gətirmək – 1. (etmək) – to make ready (to do something); 2. *bax* başə vermək – 1-ci mənada

başə keçmək (bir işə rəhbərlik etmək) – to come to the fore (to become chief)

başə qaxmaq (tənə vurmaq, bir kəsə minnət qoymaq) – to reproach someone with smth. (tonag)

başə mindirmək – to put someone on the one's head

başə minmək – to jump on someone / to lead someone a fine dance / there is no telling what he would try next / if you give him an inch, he will take a mile

başə salmaq (öyüd vermək) – to put it into someone's head

başə vermək – 1. (bir işi qurtarmaq) – to come to its close / to come to an end / to be over (to finish, to end); 2. *bax* yola aparmaq

başə vurmaq – 1. *bax* başə vermək 1-ci mənada; 2. *bax* başə qaxmaq

başə yetişmək – *bax* başə çatmaq

başə yetmək – *bax* başə yetişmək

başəbəla çəmpion – *bax* axırdan birinci

başda dolandırmaq (bir kəsi aldatmaq)– to make a fool of someone / to double-cross someone / to lead someone a pretty dance / to put funny ideas into someone's head / to pull someone's leg (to fool someone)

başda durmaq (başçılıq etmək, rəhbərlik etmək) – **to gain (take, get) the upper hand over someone / to get (have) the better of someone / to gain (get, have, score) an advantage of (over) someone / to put someone in a bag / to be one up on someone / to be predominant (in) / to have supremacy (over) / dominate (smth.) / to control (smth.)**

başda fırlanmaq – *bax dilin ucunda*

başda gəzdirmək – *bax başda dolandırmaq*

başda gəzmək (nadinclik, dəcəllik etmək) – **to be full of mischief / to make a lot of noise / to go quite wild**

başda olmaq – *bax başda durmaq*

başda oturmaq (masanın yuxarı başında əyləşmək) – **to be at the head (of the table)**

başda oynamaq – *bax başda gəzmək*

başdan aşır (xəttindən artıq çox iş haqqında) – **more than one can handle / enough and to spare**

başdan aşmaq (çox mənasında) – **there is no end of smth. / wealth of smth. / heaps of smth. / to have too much / to have too many**

başdan atmaq (imtina etmək) – **to make excuses / try to wriggle out (to dodge, to refuse)**

başdan ayağa (bütün varlığı ilə) = **from head to foot / limb and bone / from top to toe / cap-a-pie / from head to heels / from fall to foot**

başdan ayağa gop olmaq (tamamilə gop haqqında) – **to talk a lot of bullshit / to talk nineteen to the dozen / to talk a dog's hind leg off**

başdan-ayağakimi (bütöv, tam) – **full-length** (portrait)

başdan ayağa süzmək (yuxarıdan aşağıya kimi diqqətlə baxmaq) – **to look someone up and down / to examine from head to foot (to stare)**

başdan ayağacan (başdan başa) – **word for word**

başdan-başa – **1. (eninə-uzununa) – far and wide; 2. (hər yerdən) – far and wide (everywhere)**

başdan-beyindən eləmək – *bax baş-beyin aparmaq*

başdan-beyindən olmaq – to hear a long and nonsense talk / voice / knock / loud music

başdan çıxarmaq – 1. (çaşdırmaq) – to baffle someone / to muddle someone / to throw someone off course / to put someone off his stroke / to put someone in a quandary / to bewilder someone / *Lit.* to powder someone's brains / *Cf.* to pull the wool over someone's eyes / try to sell a gold brick to someone / to give someone bullshit (to confuse someone); 2. (başını hərləndirmək) – to lead someone astray / to turn someone's head / to get under someone's skin; 3. to make someone stray from the right path / to lead someone astray; 4. (tovlamaq) – to set one's cap at someone

başdan çıxmaq (pis yola düşüb axmaq həyat tərzini sürmək) – to stray from the right path / to go astray / to kick over the traces / to go on the loose

başdan çıxmamaq (daima bir şey haqqında fikirləşmək) – it is revolving in someone's head / it is turning over someone's mind / it runs in someone's head (mind)

başdan daşmaq – *bax* başdan aşmaq

başdan eləmək (rədd eləmək) – to shake smth. off / to get rid of someone or smth. / to kick someone out / to pack someone off / to get someone or smth. off one's hands / to wash one's hands of smth.

başdan əkmək – 1. *bax* başdan eləmək; 2. (söyüş söyərək rədd eləmək) – to send someone some place off / to tell someone go and drown himself or worse / to tell someone where to get off

başdan əziz tutmaq – to value / to prize someone or smth. (to take care of someone or smth.)

* **başdan getmək** – 1. (aldanılaraq səhv etmək) – to be greatly mistaken in someone / to be deceived in smth. / to be disappointed in smth.; 2. (tamahsılanmaq) – to be tempted by

başdanxarab (dəli) – to be eighteen bob in the pound / to have bats in the belfry / to have a bee in one's bonnet / not quite all there / a bit eccentric / *Amer.* kinky / he (she) is a bit screwy / he (she) is a real lamebrain / he (she)

wants his (her) brains testing / a bit odd / a little touched / not all there / flacky / cross-eyed / (as) nutty as a fruitcake / all there / Cf. touched in the head (upper storey) / off one's head / off one's chump / off one's nut / off one's rocker / nutty / nuts / batty / loony / bonkers / as mad as a hatter / a bit crazy / gaga / cuckoo / a bit cracked / bughouse / he (she) has a tiny screw loose / is not all there / not quite right up top / someone has got apartments to let / someone has his (her) garret unfurnished / someone has bats in his (her) belfry / someone has rats in the attic / baroque (rather eccentric person, about mad man)

başdan xiyar – *bax* başdanxarab

başdan keçmək – *bax* başından keçmək

başdan qrija (qəribə adam haqqında) – a queer man (woman) / a strange person / eccentric / crank

başdan olmaq – 1. to come untied / to come unfastened (to leave someone alone); 2. *bax* baş-beyni getmək

başdan sovmaq (bir kəsdən canını qurtarmaq, xilas olmaq)– to get rid of someone / to shake smth. off

başı açıq qalmaq (tək qalmaq) – to be left to the mercy of fate / to be turned one's back on someone or smth. / to be left someone to fend for himself (herself)

başı açılmaq – 1. *bax* başı ayazımaq; 2. (güclü gəlmək) – to begin with / to start with; 3. (başlanğıc götürmək) – to originate in (from)

başı açılmamaq – not to become free

başı ağarana qədər (qocalığa qədər)– till the afternoon of life (till the old age)

başı ağratmaq – 1. (özünə artıq qayğılarla əziyyət vermək) – to addle one's brain / to bother brains / to busy one's head / to worry one's head off; 2. (beynində çox lazımsız məlumat saxlamaq) – to stuff one's head with smth. / to clutter up the brain

başı axmaq – 1. (bir kəsin başı yorğunluqdan və ya artıq içkidən fırlanır) – **someone's head is spinning / someone's head is going round in circles / someone is dizzy / someone is giddy**; 2. (bir kəsin başı işin çoxluğundan artıq yaxşı işləmir) – **someone's head is in a whirl / someone's thoughts are in a muddle / it makes someone's head spin / someone's head is going round like a top / someone is all upside down**

başı aşağı (dinc, farağat adam) – **someone cannot hurt a fly / someone looks as if butter would not melt in his (her) mouth / meek and mild / meek as a lamb / quiet as a mouse and humbler than dust**

başı aşağı etmək (utandırmaq) – **to put someone to the blush / to make someone blush**

başı aşağı olmaq – 1. (özünü mənəvi pis hiss etmək) – **to behave oneself as quiet as a mouse / to be quiet and canny**; 2. (özünü bir kəsin qabağında günahkar hiss etmək) – **the colour rushed to one's face / the blood rushed to one's cheeks / it brought a blush to one's cheeks / one's face was flushed** (to be embarrassed, to be shy of smth.)

başı-ayağı tapılmaz (anlamaq mümkün deyil) – **to find nothing / Cf. not to be able to make head or tail of it**

başı ayazımaq – 1. (qayğılardan azad olmaq) – **to breathe freely** (to become free); 2. (huşunu itirdikdən sonra özünə gəlmək) – **to bring someone down to earth / to regain consciousness / to recover consciousness / to come to one's senses / to come round / to come to**; 3. (nigarançılıqdan sonra sakitləşmək) – **to come to oneself / to make free / to collect one's wits / to get free / to regain control of oneself / to become free / to get a grip on oneself** (to recover)

başı ayılmaq – 1. *bax* başı ayazımaq; 2. *bax* başı açılmaq

başı ayılmamaq – *bax* başı açılmamaq

başı aynımaq – *bax* başı ayılmaq

başı bağlanmaq – 1. (tutulmaq, dustaq olmaq) – **to seize property with putting someone under arrest**; 2. (evlənmək) – **to get married to someone**

başı batsın! – bad luck to him (her)! / damn him (her)! / blast him (her)! / drat him (her)! / cuss to him (her)!

başı bədənindən uçacaq – one's head will roll

başı bədəninə ağırlıq edir – 1. (bir kəsin döyülməyə ehtiyacı var) – someone deserves a good flogging / someone deserves a good thrashing / someone deserves a good hiding; 2. (bir kəsin asılmağa ehtiyacı var) – there's a rope on the gallows crying for someone / the gallows groans for someone

başı bəlalər çəkmək – have seen (known) much sorrow / have had no end of trouble / have known trouble in plenty / to get knocked about

başı bənd olmaq – 1. bax başı bağlanmaq; 2. (bir kəs çox məşğuldur) – to be busy from head to foot / to be busy from top to toe

başı boşdur (gicdir) – soft in the head / touched in the head / weak in the head / as thick as two short planks

başı böyümək – bax başı şişmək

başı cəncələ düşmək – to get into a tight corner / to get into a mess / to get into a scrape / to get into a spot

başı çatlamaq (bir kəsin başı ağrayır) – someone's head is bursting / someone has splitting headache

başı çəkmək (bir kəs bunu artıq həyatında yaşayıb) – have felt smth. on one's own back / to know what smth. feels like

başı çıxmaq (yaxşı bələd olmaq, başa düşmək, anlamaq) – to know what smth. is about / to know (to understand) what's what / to get the knack of things / to be a good judge (connoisseur) of smth. / to be good at smth. / to be well up in smth. / to know the value of smth. / to be an authority on smth. / to have got an eye for smth.

başı çıxmamaq – 1. (heç bir məlumatı olmamaq) – not to know a thing about smth. / to be unable to make out a letter of smth. / not to know A from B / not to know a "B" from a bull's foot / not to know a "B" from a battledore / not to have a clue / not to have an inkling of anything / not to know chalk from cheese / not to know beans / not to know a "B" from a broomstick (to have no

idea about smth.); **2.** (bilmir nə olacaq) – **someone is at a loss / someone is at his (her) wits' end** (someone doesn't know what will happen)

başı çiyinə ağırlıq edir – *bax* **başı bədənində ağırlıq edir**

başı daşa dəymək – **have had (got) one's share (fill) of trouble / have gone through a lot / have gone through a great deal / to have a taste of misfortune**(to suffer for one's mistake)

başı daşdan-daşa dəymək – *bax* **başı daşa dəymək**

*** başı dinc olmaq** – **to live in peace and quiet**

başı dolub (lazım olmayan şeylərlə) – **someone's head is stuffed with smth.**

başı əlhəd daşına dəymək – *bax* **başı daşdan-daşa dəymək**

başı ətlənmək (bir kəsdövlətli olub) – **to line one's pocket / to make one's pockets bulge / to feather one's nest / to fill one's purse / to make a fortune** (to grow / to become / to get rich)

başı ətlidir (dövlətli insan haqqında) – **money-bag**

başı getmək (səsdən, küydən, söhbətdən, çox işdən, qayğılardan başı ağramaq) – **someone's head bursts with smth. / someone has splitting headache / someone's head is in bursting / someone has a big head / someone has as welled head** (to be tired of noise, crying, talking)

başı gic gedir – **1.** (bir kəs tərəddüd içindədir) – **one is at one's wits' end / one is totally at sea / Cf. not to know whether you're on your head or heels; 2.** (başgicəllənməsini hiss etmək) – **one feels dizzy**

başı gic getmək – *bax* **başı axmaq**

başı gicişmək (özünə problem axtarmaq) – **to be asking for it / to be asking for trouble (to be impudent, impertinent, insolent) / to take a risk of one's life / to risk one's neck**

başı hərlənir – **one's head is spinning**

başı xarab olma – **eccentricity / quirk / oddity**

başı xarab olmaq (dəli olmaq) – **to go right off one's rocker (chump, nut) / to go crackers / to go nuts / to go crazy / to go balmy / to go barmy / to be a little touched / to be cuckoo**

başı xarab olub (bir kəs dəli olub)– **someone lost his wits / someone got flustered / someone is off his nut / someone has gone off his rocker / someone has a screw loose / someone is a bit touched / someone is a bit cracked / someone has gone nuts / someone is bonkers off his rocker / Cf. someone got the jitters / someone got the willies**

başı ilə cavab vermək (cavabdeh olmaq) = **to stake one's life on someone or smth. / to answer with one's head for smth. / to vouch for someone with one's life**

başı işləmək (düzgün düşünüb, planlaşdırıb, haqq-hesab etmək) – **someone has got a head on his shoulders / someone's brain is working / someone knows what is what**

başı işləməmək (başə düşməmək) – **someone's head is in a whirl / someone's thoughts are in a muddle / it makes someone's head spin / someone's head is going round like a top / someone is all upside down / not right in the head**

başı qarışmaq (bir şeylə həddindən artıq maraqlanmaq)– **to throw oneself into smth. / to plunge into smth. / to become utterly absorbed in smth. / to be deeply occupied doing smth. (to be interested greatly in smth., to be very busy)**

başı qazana dönmək – *bax* **başı böyümək**

başı qızıışmaq – 1. *bax* **başı qarışmaq**; 2. (bərk hirslənmək) – **blood rushed to one's head / one's blood rose in a jet**

başı qurtarmaq – **to rid oneself of trouble (to get away)**

başı olmaq (dərrakəli olmaq)– **to have got one's head screwed on the right way**

başı özünün deyil – **not one's usual self / not oneself / beside oneself / deeply perturbed / as if demented / out of one's depth**

başı samanla doludur – **someone's head is stuffed with straw / someone has an empty head on his shoulders**

başı şişmək – *bax* **başı getmək**

başı uca olmaq – **to put on haughty airs / to look haughty**

başı üstündən iş görmək – to do smth. over the head of someone / to go over someone's head

başı yaxşı işləyir – one has got a real head on his (her) shoulders / someone's mind is in pretty good shape / someone has got his (her) head screwed on his (her) shoulders right

başı yalnız özünə qarışb – to be interested only in oneself / to be self-centred

başı yastığa gəlmək – *bax* başı yastığa yetmək

başı yastığa yetmək – to take to one's bed / to be laid up / to fall sick (to be taken ill)

başı yerə batsın! – let he (she) fall down!

başı yerində deyil – dimwit / noddy / ggof / *Cf.* cabbage-head / turnip-head

başı yerində olmaq – someone's has a head on his shoulders / someone bears a brain / to have one's head screwed on the right way

başı yerində olsaydı (ağlı olsaydı)– however wise he is (was) / he may be as clever as you please, but ... / if he be (though he may be) Solomon

başı yerindədir (bir kəsin yaxşı düşüncə tərzi var)– he (she) is no fool / he (she) knows what is what / his (her) head is screwed on right

başı yerinə gəlmək – *bax* özünə gəlmək

başalovlu getmək – to go out with emotion / to leave with agitation / to come with great emotion

başalovlu qaçmaq – *bax* başilovlu gəlmək

başiaşağı olmaq (sakit insan haqqında)– to be shamefaced / disgraced / modest / humble / quiet / silent man

başibatmış – to be damned / cursed

başibəlalı – an unlucky man / unfortunate wretch / unhappy / miserable / defencelessness / luckless person / poor wretch / poor soul

başibərk – hard-mouthed

başıboş – someone's head is stuffed with straw /an empty pate / *Cf.* dull (slow) wits / an empty pate / dimwit / empty-headed / rattle-brained / feather-

brained / *Lit.* someone's head is stuffed with straw / someone has an empty head on his shoulders / blockhead / dunderhead / numskull / dullard / dolt / dunce

başibütöv – untouched / whole

başıdaşlı – *bax* başıbəlali

başıdolu – *bax* başibütöv

başıküllü – *bax* başıdaşlı

başıqapazlı – *bax* başıküllü

başıqotazlı – tasselled / with tassels / with pompons

başılovlu gəlmək – *bax* başıalovlu getmək

başım çatlayır (içkidən sonra) – one's throat is dry (parched) in the morning-after

başım çəkib – to burn oneself

başım haqqı – to stake one's head on it / to stake one's hand / to stake one's life on it / to bet anything / to bet one's life / to bet one's hat / to bet one's shirt / to bet one's boots / to bet a cookie / may the Lord strike me dead if ... / may I drop dead if ... / I'll be blowed (damned, hanged) if ... / hang (shot) me if ... / I'm a Dutchman if ... / *Cf.* I'll be blowed (damned, hanged, jiggered, shot) if ...

başım üstə! – *bax* baş üstə!

başıma gəlib – *bax* başım çəkib

Başıma xeyir! – Hell's bells! / Good grief! / Dog damn! / Shit!

başım(ız) üstündə yerin(iz) var – welcome! / you're most welcome! / please do me the honour! / be so good as to enter the house!

başıma dəysin – *bax* başına dəysin

başıma elə bil bir qazan qaynar su tökdülər – as if someone throws a boiling water over one's head

başıma girmir – one cannot make oneself think of (about) someone or smth.

başıma xeyir – 1. (təəccüb hissini bildirəndə) – Oh, my God! / Dear God! / my God! / Lord! / God Almighty! / Goodness me! / Merciful Heavens! / Ah,

me! / Dear me! / Mercy me! / Oh, my!; 2.(əla, ustacasına) – **to have a real gift for doing smth. / to do smth. like an angel / to be a great master in smth.; 3.** (gözlənilməzbirhadisə, işdə dəyişiklik)– **a bolt from the blue**

başıma kül olsun – death be with me

başıma nə kül töküm? – what shall I do now? / what I have to do?

başımdan aşır (çoxlu iş var) – to be neck deep in smth. / to be up to the chin (ears, elbows, eyes, neck) in smth.

başımdan çıxdı (unutdum) – it went right out of my head

başımı gic eləmə! – don't give me that bullshit! / come off it! / cut out the shit!

başımı kəsərəm, əgər ... – to stake one's life on it / to bet one's life / to bet one's hat / to bet one's shirt / to bet one's boots / to bet a cookie (to bet anything)

başımı qaşımağa vaxt yoxdur (həddindən artıq çox iş olanda) – someone has a lot of urgent things to do / to be bustling about

başımı verərəm – I'll bet my cookie! / May bet your boots! / I'll bet my hat! / I'll bet my skirt! / I'll bet my life! / I'll bet my bottom dollar! / to stake one's head on it / to bet anything / I'll eat my hat (if...)

Başımı yarır, ətəyimə qoz tökür. (Başa vurma, minnət etmə!)- A honey tongue, heart of gall. / Velvet paws hide sharp claws. / An iron hand in a velvet glove. / The bait hides the hook.

başımın bəlasısan! – you'll drive me mad!

başımın tacı, evimin yaraşığı – honey (of husband)

başımın tükü sayı qədər – countless multitudes / an enormous number of smth. / hordes of people (thousands of people)

başımın üstünü alıb (az qalıb) – at hand (sooner)

başımıza xeyir – bax başıma xeyir

başın ağrayacaq! – there's trouble ahead!

başın girməyən yerə bədənini soxma (həddindən artıq maraq insanı bəlaya salar) – curiosity killed the cat

Başın girməyən yerə burnunu soxma. – Curiosity killed the cat. / Cf. Look before you leap. / It's no safe wading in an unknown water. / Wade not in unknown waters.

başın-gözün sağ ikən (yaxşıılıqla) – bax əlim-ayağım sənə dəyməmiş

başın xarab olub?– are you in your right mind? / have you taken leave of your senses?

başın(ız) sağ olsun! – 1. bax Allah rəhmət eləsin!; 2. I sympathize with you in your sorrow / I condole with you

başın(ız)üçün – to vow you / to swear (to assure someone of smth.)

başın var olsun! – well done! / good lad!

başına ağıl qoymaq (bir kəsə məsləhət vermək, bir kəsi danlamaq) – to teach someone sense / to lecture someone / to put good sense into someone's head / to knock sense into someone / to teach someone what's what / to set someone in the right way / to make someone understand / to din (ram) smth. into someone / to try to make someone to realize smth. / to give someone a drop of sense / to teach someone a thing or two / to give someone a piece of mind (to scold someone angrily, to say what you really think to)

başına almaq – bax başına götürmək

*** başına and içmək – to swear by one's name (of the man who is very respectable for his / her honesty and disinterestedness)**

başına and olsun! – to vow of your head

başına at təpib – to be off one's head / to be off one's nut / to be off one's bean / to be off one's chump / to be off one's crumpet / to be off one's onion / to be off one's rocker / to be off one's rocket / to take leave of one's senses / to lose one's wits / to go out of one's mind / to go off one's head / to go balmy / to go daft / to go stark mad / to go gaga / to be a little touched / to be cuckoo / to go crackers / to go nuts / to go bean / to go off the hooks (to be crazy)

başına-ayağına keçmək – bax başına dolanmaq

başına batmayan – go right over one's head (not understandable)

başına bəla açmaq – 1. bax başa bəla açmaq; 2. to ruin someone's life

başına bir çəllək soyuq su tökmək (bir kəsi soyutmaq, çaşdırmaq) – **to throw a wet blanket on someone or upon smth. / to throw dust in someone's eyes / to throw someone off his (/her) balance**

başına boşlamaq – *bax* **başına buraxmaq**

başına buraxmaq – **to give vent / to leave without control** (supervision)

başına cəncəl açmaq – **to do a lot of silly things / to make a stir / to cause trouble / to commit blunders / there's the devil to pay / he (she) has been and done it! / to get into a tight corner / to get into a scrape / to get into a spot / to get into a mess**

başına cin vurmaq – **to fly into a rage**

başına corab hörmək – *bax* **gözünə kül üfürmək**

başına çarə qılmaq – **to look for the way out**

başına çarə tapmaq – *bax* **başına çarə qılmaq**

başına çevir – **let feel sorry!**

başına çəkmək – **to drink off / to drain empty / to drink to the dregs**

başına çıxmaq – **to bend someone to one's will / to make someone knuckle under**

başına çırpmaq – *bax* **başına vurmaq**

başına daş düşdü (bir kəsin planları baş tutmadı) – **to be a complete (utter) failure / to go phut**

başına daş düşsün! (qarğış mənasında) – **blast you (him, her, them)! / drat you (him, her, them)! / damn your eyes! / I hope you burst with it! / may damnation take you (him, her)!**

başına daş salmaq (boş, lazımsız yerə işlətmək, pulu qurtarmaq, vəsaitin axırına çıxmaq) – **to waste one's money / to squander smth.**

başına dəysin! (bu ifadə bir kəsin etinasızlığı, laqeydliyi bildirmək üçün işlənir) – **what the hell! / what the deuce! / what the devil! / what the dickens! / that's funny! (iron.) / no thanks to you!**

başına dolanmaq– 1. (daima hərəkətdə olmaq)–**to be elusive / to be fidgety / to spin like a top**; 2. (daima diqqət və qayğı göstərmək) – **to wait on someone hand and foot / to dance attendance on someone / to hover around someone**

başına dolanım! – *bax başına dönüm!*

başına dönüm! (mehriban, nəvazişli müraciət forması)– **beg you! / my dear! / old man! / old fellow! / darling!**

başına düşmək (birdən-birə bir şeyi istəmək)– **to come into someone's head / the whim seized someone / to come into someone's pate** (someone has a fancy to do smth.)

başına elə bil bir qazan qaynar su tökdülər – *bax başıma elə bil bir qazan qaynar su tökdülər*

başına əngəl açmaq – *bax başına iş açmaq*

başına fırlanmaq – *bax başına dolanmaq*

başına filik-filik dolanmaq – *bax başına pərvanə kimi dolanmaq*

başına gen dünyanı dar etmək (daima başına qaxıb minnət vurmaq, zəhlə tökmək) – **to nag at someone day and night / to make life a burden to someone / to drive someone to distraction / to eat into someone**

başına gen dünyanı təng eləmək – *bax başına gen dünyanı dar etmək*

başına gələn(lər) (həyatda olan sınaqlar) – **tribulations** (events, ordeals, misadventures, mishaps)

Başına gələn başmaqçı olar. – **One knows something only too well. / Cf. Adversity is a good discipline. / Adversity is a great schoolmaster. / Never know what can do till try.**

Başına gələn bilər. – *bax Başına gələn başmaqçı olar.*

başına gəlmək (sınaqlara məruz qalmaq) – **to live through smth.** (to suffer smth.)

başına girmək (qəti fikirdə olmaq) – **to get smth. into one's head / to take smth. into one's pate**

başına girməmək – 1. (heç nə başa düşməmək) – **not to understand what's what / not to get the knack of things**; 2. (heç cürə başa düşülmür) – **not to come into someone's head / one can hardly take it in / it's beyond belief**

başına götürmək – 1. (səs-küy barədə) – **to be filled / to be spread (of sound, noise)**; 2. (ucadan qışqırmaq) – **to shout at the top of one's voice / to yell at the top of one's voice**

başına gün vurub (dəli olmaq) – **to go bananas / to have bats in one's belfry / to have got smth. on the brain / to go off one's head / to be off the wall / to have a screw loose on smth. / he has a screw loose / to be off one's chump / someone has gone nuts / someone is bonkers / off his rocker**

Başına haranın daşını salsın? (çıxılmaz, xoşagəlməyən vəziyyət barədə) – **What has he (she) done?**

başına hava gəlmək – 1. (bir kəs yaranan vəziyyəti düzgün başa düşə bilmir) – **one has gone off his (her) chump (crumpet, noggin, nut, rocker)**; 2. (dəli olmaq) – **one has gone crackers (nuts) / one has gone balmy (batty, gaga) / to go off one's head / to become a bit touched (cracked) / to lose one's mind / Cf. to go off one's rocker / to have got a screw loose**

başına hoqqa gətirmək (bir kəslə zarafat etmək) – **to play a trick on someone**

başına ip salmaq (özünə tabe etmək) – **to take someone strictly in hand / to take charge of someone**

başına iş açmaq (bir kəsi pis vəziyyətə qoymaq) – **to get someone in trouble / to get someone into a mess / to let someone down very badly / to put someone in the cart / to give someone the bag to hold**

başına (bir) iş gəlmək – **to happen with smb. an accident**

başına iş gətirmək – *bax* **başına iş açmaq**

başına it oyunu açmaq (bir kəsə əzab-əziyyət vermək) – **to make fun / to treat someone with contempt (to torture, to mock someone)**

başına it oyunu gətirmək – *bax* **başına it oyunu açmaq**

başına itin suyunu tökmək – *bax* **başına it oyunu gətirmək**

başına kələk açmaq – to make a trick

başına kələk gətirmək – *bax* başına kələk açmaq

başına kəmənd salmaq – *bax* başına ip salmaq

başına kəmsik salmaq – *bax* başına kəmənd salmaq

başına kül ələmək – to sprinkle a head with ashes

başına kül olsun – death be with you

başına qaxmaq (danlamaq) – to jump on someone / to go for someone

başına qalmaq – 1. (bir şeyin çox olması barədə) – lots of smth. / heaps of smth. / running over with smth. / overflowing with smth. / enough and to spare; 2. (yiyəsiz, başsız qalmaq) – to be under nobody's care

başına qiyamət qoparmaq – *bax* başa bəla açmaq

başına qoymaq (yiyəsiz, başsız qoymaq) – to leave to the mercy of fate (to take no care)

başına nə daş salsın – *bax* başına haranın daşını salsın

başına noxta keçirmək – *bax* başına ip salmaq

başına oyun açmaq – 1. (ələ salmaq) – to play a trick on someone / to take someone for a ride (to mock at someone); 2. (bərk danlamaq) – to give someone a good talking-to / to give someone a piece of one's mind / to give someone a real blast / to give someone hot and strong / to give it someone good and hard / to call someone over the coals; 3. (bir kəsi cəzalandırmaq) – to deal with someone

başına oyun gəlmək – *bax* başına iş gəlmək

başına oyun gətirmək – *bax* başına oyun açmaq

başına oyun olmaq – to be a burden on someone / to be burdensome to someone / to weigh (heavy) upon someone / to be in the way

başına pərvanə kimi dolanmaq – *bax* başına dolanmaq 2-ci mənada

başına sadağa – *bax* canınsağ olsun

başına salmaq – to put smth. into one's head

başına sığmamaq – *bax* başına yerləşməmək

başına soyuq dəyib (dəli olub) – to take leave of one's senses / to have lost one's wits / someone becomes a dotard / someone is in one's second childhood / someone becomes feeble-minded / someone is senile / someone is quite gaga

başına söz qəhət olub – there's no gainsaying it (*iron.*)

başına tənbəki oyunu gətirmək – *bax* başına it oyunu açmaq

başına vurmaq = 1. to go to one's head; 2. (həmişə yadına salmaq) – to throw smth. in someone's teeth / to rub someone's nose in

başına yeritmək – *bax* başına ağıl qoymaq

başına yerləşməmək – one can hardly take it in / it is hard to believe it / it's beyond belief / it is hard to grasp it

başına yığmaq – to assemble people

başına-ayağına keçmək – *bax* başına dolanmaq

başında bir şey yoxdur – someone is a dimwit / someone is a blockhead / someone is a noddy / someone hasn't got a head on his shoulders

başında bir vinti çatmır – someone has a screw (a tile) loose / someone is a button short / someone has lost a button / someone has a cylinder missing / someone is not all there / someone has got apartments to let / someone has bats in his (her) belfry / someone is a bit off one's head / someone is off his (her) base / someone is out to lunch / someone is half-cocked

başında çatlamaq (altını çəkmək, canını qurtara bilməmək) – someone will lose his head / someone will never live through it / someone would not come out alive / someone will come to grief

başında dəyirman daşı çəkmək – *bax* başında dəyirman daşı fırlatmaq

başında dəyirman daşı fırlatmaq – *bax* başında turp əkmək

başında dəyirmanı tərsinə çevirmək – *bax* başında dəyirmanı tərsinə fırlatmaq

başında dəyirmanı tərsinə fırlatmaq – *bax* başında dəyirman daşı çəkmək

başında fikir fırlanmaq – to run in one's head / to run in one's mind

başında gəzdirmək – 1. to make much of someone; 2. *bax* başına dolanmaq 2-ci mənada

başında gəzmək(dəcəllik, nadinclik etmək) – **to be full of mischief / to make a lot of noise / to go quite wild**

başında görünmək – *bax başına gəlmək*

başında ildırım çaxmaq – *bax başından tüstü çıxmaq*

başında külək oynayır (ciddi olmayan insan haqqında)– **someone is a featherbrain / someone is scatterbrained / someone is flighty, though less / someone is a giddy-pate / someone's head is always empty / a breeze is blowing through someone's upper storey**

başında qalmaq – **1. to keep in one's mind; 2. (öyrəşmək) – to get used to do smth. / someone accustomed to smth.**

başında qoz sındırmaq – *bax başında soğan əkmək*

başında qoz-fındıq sındırmaq – *bax başında qoz sındırmaq*

başında oturmaq (özünə tabe etmək) – **to ride on someone's back / Cf. to take (to hold) the reins crack the whip / to jump on someone**

başında soğan əkmək – **1. (bir kəsə mənəvi əzab-əziyyət vermək) –to make life a burden to someone / to drive someone to distraction / to nag at someone day and night / to eat into someone; 2. (bir kəsi çox pis şəkildə ələ salmaq) – to treat someone with contempt / to make fun(to torture, to mock someone)**

başında tərs dəyirman işlətmək – *baxbaşında dəyirmanı tərsinə çevirmək*

başında turp əkən – **a cat o'nine tails**

başında turp əkmək – **1. bax başında qoz-fındıq sındırmaq; 2. bax zülm etmək**

(cinayət) **başında tutmaq** – **to catch someone at the scene of crime (in the act) / to catch someone redhanded**

başında vinti çatmır – **someone has a screw / a tile loose / someone is a button short / someone has lost a button / someone has a cylinder missing / someone is not all there / someone has got apartments to let / someone has bats in his / her belfry / someone is a bit off (one's head) / someone is off his (her) base / someone is out to lunch / someone is half-cocked / someone is a bit touched / someone is a bit cracked / someone has not all his buttons**

başında yel oynayır – *bax* başında külək oynayır

başından açılmaq – to leave somebody alone

başından alov çıxmaq – *bax* beynindən alov çıxmaq

başından aşır – 1. more than enough (of trouble, grief, suffering, *etc.*); 2. (bolluca, artıqlaması ilə) – beyond measure / more than enough / enough and to spare

başından atmaq (fikri və s.) – to put smth. out of one's head / to get smth. out of one's mind / to get someone or something out of one's system (to get rid of the idea)

başından basmaq (bilərəkdən bir kəsə pislik etmək)– to put a spoke in someone's wheel / to throw a spanner into the works / to put grit in the machine / to throw sand in the wheels / not to set smth. free / not to give free course to smth. / not give someone a chance / to push someone into the background / to keep someone down

Başından böyük atlana bilməzsən. – *Lit.* You can't jump higher than your head. / *Cf.* A man can do no more than he can. / One cannot go further than the wall. / Nothing comes out of the sack but what was in.

Başından böyük danışma. – *Lit.* Don't talk through one's hat. / Don't speak through the back of one's neck.

başından böyük danışmaq (lovğalanmaq)– to speak impudently / to speak boldly / to speak as adults do / to talk through one's hat / to speak through the back of one's neck / to be running on at the mouth

başından böyükiş görmək (bacarmadığı işdənyapışmaq)– to bite off more than one can chew

Başından böyük qələt eləmə. – Don't try to do something you're not fit for. / *Cf.* Let not the cobbler go beyond his last. / Let the cobbler stick to his last. / The cobbler must stick to his last.

başından böyük qələt eləmək – 1. try to do smth. one is not fit for / *Cf.* try to run before one can walk; 2. *bax* başındanböyük danışmaq

başından böyük yemək (nəyinsə həddini keçmək) – to do something to death

başından çıxarmaq – *bax* başından atmaq

başından çıxmamaq (yalnız bir kəsin və ya bir şeyin haqqında fikirləşmək) – **to obsess someone** (of an idea, importunate thoughts, *etc.*) / **to come into (enter) someone's head** (against someone's will) / **to creep into someone's head** / **to cross someone's mind** / **to go round in someone's mind** / **to have got someone or smth. on the brain**

başından duman qalxmaq – *bax* başından tüstü çıxmaq

başından eləmək / etmək – that's done / that's off one's minds / that's off one's hands / **to get rid of someone or smth.** / **to palm someone or smth. off** (to someone else)

başından əkilmək – *bax* başından açılmaq

başından girib ayağından çıxmaq – to know all the ins and outs / to know the ropes / **to feel perfectly at home in smth.**

başından keçirmək – *bax* ağlına gətirmək

başından keçmək – 1. to sacrifice one's life (to sacrifice oneself); **2. *bax* ağlından keçmək**

başından rədd eləmək – 1. *bax* başdan eləmək; 2. it's all right giving someone hand-me-downs / **you're willing to sacrifice what you don't want yourself** / *Cf.* **it is Gloucestershire kindness** / **a thing you don't want is dear to any price**

başından tük də əskik olmamaq – to be safe and sound

başından tüstü çıxmaq – 1. *bax* bədəninə od düşmək; 2. (çox əsəbiləşmək) – to hit the ceiling / **to hit the roof** (to become violently angry, to go into a rage)

başından vurub ayağından çıxmaq – *bax* başından girib ayağından çıxmaq

başından yekə danışmaq – *bax* yekə-yekə danışmaq

başını ağartmaq – 1. to go grey / to turn grey (to get old); **2. *bax* baş ağartmaq**

başını ağrıtmək – 1. to take the trouble; 2. *bax* başağrısı vermək

başını aldatmaq – to try to talk someone round / **to fool someone by fine words** / **to put someone off with fair words** / **to fool someone with smooth talk**

başını alıb qaçmaq getmək – *bax* baş alıb qaçmaq

başını aparmaq – *bax* beynini aparmaq

başını aşağı etmək – to put someone to shame (to disgrace / to dishonour someone)

başını aşağı etməmək – to show oneself at one's best / to put on the best front possible / to do one's best / to be equal to task / not to disgrace oneself / not to make a poor showing / not to be found wanting / to give a good account of oneself / to make the best of a bad bargain (business, job) / to make the best of it / to acquit oneself well / to come out on top / to come up to scratch / have done oneself proud

başını aşağı salıb öz işi ilə məşğul olmaq – * to go about one's business

başını-ayağını yığmaq olmur – one can't make head or tail of it

başını bağlamaq – 1. to put someone under arrest; 2. to leave a deposit; 3. to marry off someone

başını batırmaq – 1. (məhv etmək) – to make short work of someone / to hold aloof from someone (to withdraw from someone); 2. to cover up one's tracks

başını bənd eləmək – 1. *bax* başını bağlamaq; 2. *bax* başını qarışdırmaq

başını bir yerə yığmaq – 1. to get married to someone; 2. *bax* başını bağlamaq 3-cü mənada

başını bişirmək – to go to one's head / to make one dizzy / to make one's head turn / to give someone bullshit / to make one's spin / to pull the wool over someone's eyes / to blunt someone / to draw the wool over someone's eyes / to make a fool of someone / to double-cross someone / to powder someone's brains / to pull the wool over someone's eyes / try to sell a gold brick to someone / to lead someone a pretty dance / to give someone a send-off / to refuse someone point-blank / to catch someone with chaff / Cf. to give someone a good noser / to pull a fast one on someone (to dupe, to fool someone)

(bir kəsin) **başını boş-boş şeylərlə doldurmaq** – **to stuff someone's head (or memory) with smth.** (to give someone ideas about smth., to teach smth. wrong or useless)

başını boşlamaq – *bax* **başından əkilmək**

başını böyütmək – 1. *bax* **beynini aparmaq**; 2. **to cause a lot of troubles**

başını bulamaq – **to shake one's head**

başını cəncələ salmaq – **to become involved in a row / to get mixed up in an unpleasant affair**

başını çiyinə qoymaq – **to hang one's head**

başını dağıtmaq – **to throw money away / to chuck money to the winds / to make one's money fly**

başını dağılayım – **dunderhead / goof / dullard / blockhead / dolt / dimwit / noddy / numskull / dunce**

• **başını daşa vursun** – **someone mustn't do it or tell it / I'll show him (her)**

başını daşdan-daşa vurmaq – 1. **to make both ends meet / to tie up the ends / to live from hand to mouth**; 2. **to struggle like a fish out of water / to struggle desperately to make both ends meet (for one's living) / to be all out for smth. / to go out of one's way to do smth. / to try one's hardest / to do one's uttermost**

Başını daşdan-daşa vurur. – **One lays oneself out. / One struggles like a fish out of water. / Someone does one's damndest.**

başını daşlamaq – **to get smth. off one's hands (to sell smth.); 2. *bax* başınadaş salmaq**

başını dik saxlamaq – **to hold one's head high**

başını dik tut! (ruhdan düşmə!) – **chin up!**

başını dik tutmaq (ruhdan düşməmək) – **to hold one's head high**

başını divara vurmaq (çox əsəbiləşmək) – **to hit the ceiling (to become very angry)**

başını divara vursun – *bax* **başını daşa vursun**

başını dolandırmaq – **to live haphazardly / to make both ends meet**

başını doldurmaq – 1. to give someone an earful about someone or smth. (to persuade someone) / to take someone in hand / to take someone in leading strings / to keep a tight rein on smth. / to tackle someone / to get at someone / to take someone in hand / to bring pressure to bear on someone; 2. (lazım olmayan şeylərlə) – to stuff one's head with smth. / to clutter up the brain / to worry someone's head with smth.

başını döşünə salmaq – to hang one's head

başını dürtməyə kol axtarmaq (qorxaqlıq göstərmək, çəkinmək) – to be back out / to slink away / to show the white feather / to wash one's hands off smth.

başını düzəltmək – to toss off a glass / to wet one's whistle / to moisten one's clay / to have a drink of alcohol / to wet one a throat / to have a drop / to lay the dust

başını əkmək – 1. to pack someone off / to do away (with) / to get rid of smth.; 2. to kill (to destroy someone)

başını gicəlləndirmək – to make one feel dizzy

başını girləmək – *bax* baş dolandırmaq 3-cü mənada

başını xarab eləmək – 1. to go to one's head / to make one dizzy / to make one's head turn / to make one's head spin; 2. to turn someone's head / to capture (steal away, win) someone's heart / to drive someone out of his (her) head

Başını itirən tükü üçün ağlamaz. – *Lit.* It's no use bewailing the loss of your hair when your head's cut off. / Once your head's cut off, no sense in crying about your hair. / *Cf.* If you sell the cow, you sell her milk too. / You can't make an omelet without breaking eggs. / It's no use crying over spilt milk. / In trouble to be troubled is to have your trouble doubled.

başını itirmək (hirsələnmək, gəzəblənmək) – to lose one's head / to be at one's wits' end / to go nuts over smth. / to lose one's block / to hold up one's head / *Cf.* to pull one's hair out over

başını itirməmək (özünü idarə etmək, sakitliyi saxlamaq, təmkinli olmaq) – to keep one's head / not to lose one's head / to have one's brains on ice / not to

lose one's self-control / to be steadfast in adversity / not to lose heart / to keep one's wits about one

başını işə salmaq – *bax* başını ağrıtmmaq 1-ci mənada

başını kəsmək (öldürmək) – to run someone through the guts / to knife someone to death

başını kola soxmaq (faktlara göz yummaq)– to burn one's head in the sand (refuse to admit the existing problem)

başını qanadına çəkmək (bir kəsə himayədarlıq etmək) – to take someone under one's wing / to take someone under one's guidance (patronage, protection)

başını qanadının altına çəkmək – *bax* başını qanadına çəkmək

başını qarışdırmaq – 1. (diqqətini yayındırmaq) – to fool someone by fine words / to put someone off with fair words / to fool someone with smooth talk / try to talk someone round; 2. (unutmaq) – to divert one's attention

başını qaşımağa macalı olmamaq – *bax* başını qaşımağa vaxt tapmamaq

başını qaşımağa vaxt tapmamaq – 1. (başı qarışıq olmaq, çox məşğul olmaq) – to be up to one's neck (chin, ears) in smth. / to have one's hands full / not to have a minute to call your own (to be very busy); 2. (vaxtı olmamaq) – to be rushed off one's feet / there is no time (someone has no time)

başını qaşımağa vaxt yoxdur (bir kəsin başı çox qarışıb işə)– one is up to one's ears in trouble (work) / one has one's hands full / one is up to the neck (chin, elbow) in work / there is enough work and to spare

başını qılıncın altına qoymaq (həyatı ilə risk etmək)– to risk one's neck / to risk one's life

başını qınına çəkmək – to stew in one's own juice

başını qorumaq – to take (good) care of oneself / to take care of one's health; to make both (two) ends meet / hardly make ends meet / to make buckle and tongue meet; *bax* başını gırləmək

başını qoymaq – to lay down one's life for smth.

başını qurtara bilməmək – someone will lose his (her) head / someone will come to grief / someone would not come out alive / someone will never live through it

başını qurtarmaq – *bax* canını qurtarmaq

başını quru-quruqırmaq (danlamaq) – to rap on the knuckles

başını noxtalamaq – 1. *bax* başına ip salmaq; 2. *bax* başını bağlamaq 2-ci mənada

başını odasaltmaq (özünü riskə atmaq) – to put one's head into the lion's mouth

başını pambıqla kəsmək (ələltindən etmək) – to put someone in a desperate situation / to cut someone to the quick / to be quietly cutting someone's throat / to be death to someone

başını piyləmək (bir kəsi aldatmaq) – to lead someone a pretty dance / to make a fool of someone / to double-cross someone / to give someone the short end of the stick (to fool someone)

başını (islədib) sabunsuz qırmaq – to make a monkey of someone / to pull someone's leg / to sell someone a gold brick

başını saxlamaq – *bax* başını gırləmək

başını sallamaq – to hang one's head / to look downcast / to look depressed / to look down in the mouth

başını sığallamaq – to pat someone on the back

başını sığallamayacaqlar – no one is going to give one a pat on the back for ...

başını soxmağa kol axtarmaq – *bax* başını dürtməyə kol axtarmaq

başını təriflərlə doldurmaq – to go to someone's head

başını tovlamaq – 1. (bir kəsi bihuş etmək) – to make one feel dizzy / to lead someone up the garden; 2. (bir kəsin diqqətini özünə cəlb etmək) – to turn someone's head / to capture (steal away, win) someone's heart / to drive someone out of his (her) head

başını tovlayaraq (kələkbazlıqla, hiyləbazlıqla, birlilik işlədərək, aldadaraq) – to put over a fast one / to pull a quickie / to sell a gold brick to someone

başını tumarlamaq – *bax* başını sığallamaq

başını tutursan, ayağı gedir (bir çatışmazlığı aradan qaldırana qədər, başqa bir çatışmazlıq üzə çıxır)– **this expression is spoken when the removal of one's deficiencies reduces to the appearance of other's**

başını tovlamaq – 1. *bax* başını bişirmək; 2. (özünü istətmək, bəyəndirmək) – to turn someone's head / to capture someone's heart / to steal away someone's heart / to win someone's heart / to drive someone out of his head (to make someone fall in love)

başını uca etmək – to rear one's head

başını uca tutmaq – to hold one's head high

başını ucaltmaq – *bax* başını uca etmək

başını üzmək – to wring someone's neck / to screw someone's head off

başını vermək – to stake one's head on it / to bet one's hat / to bet one's life / to bet a cookie (to bet anything)

başını yarıb başmaqçı olmaq (öz acı təcrübəsindən hər şeyi bilmək)– **to know smth. not by hearsay**

başını yemək (bir kəsimehv etmək) – **to outlive / to outlast**

başını yorma – *bax* yuxunu qaçıрмаğa dəyməz

başının altına qoymaq (öz gələcəyini təmin etmək)– **to build up reserves of smth. / to lay in a stock of smth.**

başının altına yastıq qoymaq (bir kəsi aldatmaq) – **to lul someone's watchfulness / to blunt someone's vigilance / to feed someone a line / to relax one's vigilance (to deceive someone)**

başının altına yastıq qoyub yatmaq – to be out of blessed ignorance (to be unaware of smth.)

başının altında – to have all

başının altını yastıqlamaq – *bax* başının altına yastıq qoymaq

başının altını yumşaq eləmək – *bax* başının altını yastıqlamaq

başının bərkliyini-boşluğunu yoxlamaq – to treat someone with a dose of birch-oil (to birch, to flog someone)

başının çarəsini qılmaq (çətin vəziyyətdən çıxış yolu tapmaq) – **to find the way out of difficulty / to find a solution**

başının daşı (daim narahatlıq verən, mane olan, əsəbiləşdirən şey haqqında) – **an eyesore / a nuisance / a mote in one's eye / a thorn in one's flesh / a thorn in one's side** (smth. undesirable and annoying)

başının halına qalmaq – *bax* **başının çarəsini qılmaq**

başının üstündə – **to have over**

başının üstündə baca var – **to have a roof over one's head**

başının üstündə dayanmaq = **to stand over someone / to pester** (harass, plague) **someone / Cf. to breathe down someone's neck**

başının üstündən (bir kəsdən xəbərsiz iş görmək) – **to do smth. over the head of someone / to go over someone's head** (to do something without giving a sign)

başının üstünü almaq (bir kəsə çatmaq)– **to be on someone's tail / to give chase to someone / to follow close upon someone / to be hard on someone's heels / to overtake smb. / to catch up (with)**

başının üstünü kəsdirmək – **to stand over someone / to breathe down someone's neck** (to pester, to harass, to plague someone)

başının üstünü kəsmək – *bax* **başının üstünü kəsdirmək**

başıodlu – **excited / alarmed**

* **başıpapaqlı** – **man / chap / lad**

başıpozuq – **unbridled / ungovernable / uncontrollable / unrestrained**

başısoyuq – **happy-go-lucky / indifferent / careless / shiftless**

başısoyuqluq etmək (səhlənkar olmaq) – **to stand gaping with one's mouth wide open** (to gape)

başıuca olmaq – **to put on haughty airs / to look haughty / to be proud-spirited / proud**

başıyekə olmaq – **to be block-headed / bungler / muddle-headed**

***başıyekəlik etmək** – **to be rude / to act indecently**

başıyuxarı olmaq – *bax* **başıuca olmaq**

başkəsən (qəddar, zalım, amansız adam haqqında) – **a cut-throat / bandit / thug / desperado / cruel / unscrupulous / ruthless**

başlaışləmək – **to use one's brains**

başlarının üstündən keçmək (rəqiblərini kənarlaşdıraraq özünə karyera etmək) – **to make one's way up, getting rid of one's rivals**

başlı adam (ağıllı adam) – **a clear head / someone has a clear mind / lucid mind / bright intellect / someone has good brains / brainy man / clever man / someone is a man (woman) of brains / someone has a good head on his (her) shoulders**

başlı-başına – **without control / without care**

başlı-başına buraxmaq (nəzarətsiz buraxmaq) – **to leave someone to the mercy of fate / to abandon someone to his (her) fate / to turn one's back on someone or smth. / to leave someone to fend for himself (herself)**

başlı-başına qalmaq – **to be left to the mercy of one's fate / to be abandoned to one's fate**

başlı-bütünlü – **radically**

başlıcası (ən vacibi)– **top of the list** (the highest or most important position)

başlı olmaq (düşüncəli olmaq) – **one has got a good head on his (her) shoulders**

başsız qoymaq (nəzarətsiz qoymaq)– **to leave someone to the mercy of fate / to abandon someone to his (her) fate / to turn one's back on someone / to leave someone to fend for himself (herself) / to leave without control**

başsızolmaq(bic olmamaq)– **tobebrainless / tobeharebrained**

Başsız ev - yetim olar. = Lit. Without a master the house is an orphan.

BAŞ-AYAQ

baş-ayaq – **1. (tərsinə) – in the wrong way / inside out / the wrong way round / upside down / topsy-turvy / end for end; 2. (altı üstündə) – head over heels**

baş-ayaq danışmaq – to talk (utter) nonsense / to talk drivel / to talk rot / to talk rubbish / babble some nonsense / to burst into a lot of drivel / to rave about smth. / to grind out some balderdash / to talk wet / to be all wet

baş-ayaq etmək – 1.(bütün şeyləri səliqəsiz etmək) – to be turned upside down / to be done the wrong way round / to turn smth. inside out;2. (söhbəti düz başa düşməmək) – to turn smth. on its head;3. (narahatçılıq, çaxnaşma yaratmaq, təşvişə salmaq) – to stand smth. on its head

baş-ayaq olmaq (səliqəsiz) – to be at sixes and sevens (in disorder)

baş-ayaq vurmaq – *bax* baş-ayaq danışmaq

BAŞ-BAŞA

baş-başa – 1. (təkbətək mübarizə aparmaq) – all alone / singlehanded / *Amer. nip and tuck* / *Cf. to meet someone in single combat*;2.(bərabər formada)– it works both ways

baş-baş dəyişmək – an even trade / a clean swap / were quits / *Cf. a clean swop* (to make a straight swap)

baş-başa getmək – neck and neck

baş-başa gəlmək – 1. to run foul of someone / to fall out with someone; 2. (a) tooth for (a) tooth / to be engaged in frantic argument (to answer someone back)

baş-başa vermək – to act shoulder to shoulder / to act in unison / to have tete-a-tete / to put their heads together (to work together)

BAŞAĞRISI

başağrısı – *Cf. worse luck for someone / it is piled up on someone's own head*

başağrısı olmaq – 1. *bax* başağrısı vermək; 2. to be a burden on someone / to be in the way

başağrısı vermək – to give trouble / to cause a headache / to put inconvenience

BAŞAŞAĞI

başşağı getmək (təpəsi üstə yığılmaq) – **to roll head over heels**

BAŞ-BEYİN

baş-beyin aparmaq (bir kəsi narahat etmək) – **to din smth. into someone's ears / to make someone's ears ring with telling him smth. / to drive someone up the wall / to give someone an earful about someone or smth. / try to bluff someone / to drivel / to talk someone round / to bullshit / to go into trifling details / to drive someone to distractions** (to feel someone's long and nonsense talk or playing dull music; to exhaust oneself of din; to persuade, to irritate someone)

baş-beyni getmək – *bax baş-beyindən olmaq*

(bir kəsin) **baş-beynini aparmaq** (bir kəsi narahat etmək) – **to drive someone to distractions / to nag someone / to get on someone's nerves** (with a lot of requests, attempts of persuasion, *etc.*)

Baş-beynimi boş yerə aparma. – **You may wag your tongue till you're blue in the face. / I'm not in the least interested in what you're saying.**

BAŞÇILIQ

başçılıq etmək (idarə etmək) – **to be at the helm** (of State)

BAŞDANSOVMA

başdansovdu eləmək (bir şeyə məsuliyyətsizcəsinə yanaşmaq) – **in a rush / to hurry through smth. / in a slipshod manner / in an off-hand way / in a rough and ready fashion / in rough haste / to do smth. negligently / let things slide / let things go hang / on the hoof** (to do smth. quickly, just anyhow)

başdansovma – 1. (tez, tələsik) – **to make smth. half-heartedly** (hurriedly, hastily, anyhow) / **just throw together** (to knock together) / **in a slipshod manner / on the hoof / just anyhow / in a slipshod way / all done at one blow / in a careless way / in a slapdash manner;** 2. (birtəhər, atüstü) – **to do smth. just**

anyhow / at haphazard / to do smth. for effect (to do smth. without serious preparation)

başdansovma etmək – baxbaşdansovdu eləmək

başdansovma yanaşmaq (ehtiyatsız, məsuliyyətsiz işə yanaşmaq) – **let thing go hang / let thing slide / to lie down on the job**

BAŞ-GÖZ

baş-göz eləmək – to marry off someone

baş-gözünü düzəltmək – to tidy oneself up / to set oneself to rights

baş-gözünü əzişdirmək – bax baş-gözünü qızışdırmaq

baş-gözünü qaydaya salmaq – bax baş-gözünü düzəltmək

baş-gözünü qızışdırmaq – to give someone a sound licking / to thrash someone's sides / to beat someone black and blue

BAŞ-QULAQ

baş-qulağı getmək – 1. bax baş-beyni getmək; **2. bax** baş-qulaq aparmaq; **3. to feel smb.'s long and nonsense talk / playing dull music**

baş-qulağını düzəltmək – to civilize someone or smth. / to tidy up a bit someone or smth.

baş-qulağını eşmək – to dupe someone / to put funny ideas into someone's head / to pull someone's leg

baş-qulaq aparmaq – bax baş-beyin aparmaq

baş-qulaqdan olmaq – bax baş-beyindən olmaq

BAŞQA

başqa adla çıxış etmək (öz əsl adını gizlətmək) – to sail under false colours

başqa bir dövlətdə, müəssisədə belə bir vəzifə tutan şəxs – *one's opposite number

başqa cür danışmaq – to sing in another tune / to sing out of tune (to speak quite opposite to smth.)

başqa cür ola da bilməz (şübhəsiz, əlbəttə, təbii) – *Amer. and how! / I should think (say) so! / you bet! / why, sure! / rather! / Cf. you can say that again*

başqa çarə yoxdur – *there is nothing for it / there is nothing you can do about it / there is nothing to be done / it can't be helped / it's no go / nothing doing!*

başqa əlacı olmamaq – * **might as well** (because there is nothing better)

başqaəllərə keçmək (sahibi dəyişdi) – * **to change hands**

başqa gözlə baxmaq – *to look at someone or smth. with different (new) eyes / to see someone or smth. in a quite different light / to look differently upon smth. / to take a different view of smth.*

başqa hava çalmaq (danışiq tonunu dəyişmək) – **to sing another tune / to change one's tune / to whistle another / to sing a different song**

başqa xəmindən yoğrulub – **quite a different breed (stamp) / not the one to do smth. / it isn't the stuff he (she) is made of**

başqa pərdədə oxumaq – *bax başqa hava çalmaq*

başqa sözsoruş (bilmirəm) – **ask another** (I don't know)

başqa sözlə desək – **in other words / that is to say**

başqa tərəfdən – **on the other hand**

başqa tərəfdən yaxınlaşmaq – **to take another (a different) approach in judging smth. / to get a new angle on something** (to change one's point of view of something)

(bir kəsin) **başqa üzünü görmək** – **to get the cold shoulders**

başqa yolla – **to get in (to sneak in) through the back door**

başqalarına görə qorxulu işə girişmək – * **to bell the cat**

başqalarında olduğu kimi yaxşı şeyə malik olmaq – * **to keep up with the Joneses**

başqalarından pis olmamaq – **with the best**

başqalarını qudurdan adam – * **a wet blanket**

başqalarının qabağında (özgələrin yanında) – **among people / in the presence of others / in company**

Başqasına quyu qazan, özü düşər. – Don't dig a pit for others, or you will fall in it yourself. /Cf. Curses like chickens come home roost.

Başqasına pislik eləyən özünə etmiş olur. – He that mischief hatches, mischief catches.

başqasının ağılı ilə oturub-durmaq – to have no mind (opinion) of one's own / not to know one's own mind

başqasının ağzı ilə oturub-durmaq – *bax* başqasının ağılı ilə oturub-durmaq

başqasının ağzından ... – from hearsay

başqasının ağzından danışmaq – to repeat smth. slavishly / to echo someone / to second someone else's tune / to parrot someone

başqasının arvadı ilə gəzmək – to make a a cuckold of someone (by cohabiting with his wife)

başqasının ciblərini təmizləmək – to pick someone's pockets

başqasının çörəyinə bais olmaq (bir kəsi mövcud olan vasitədən məhrum etmək) – to take the bread out of smb.'s mouth

başqasının çörəyini yemək – to be a useless mouth / to live on other people (to sponge)

başqasının fikrini təkrar etmək – to echo someone else / to echo other people

başqasının fikirlərinimənimsəmək – to suck someone's brains

başqasının fikirlərini oxumaq = to read smb.'s mind (or thoughts)

başqasının gözü ilə baxmaq (başqasının vəziyyətini başa düşməyə çalışmaq) – to see through someone's eyes (to think about something in the way that another person see sit)

başqasının gözündə tir (başqasının eybi) – a more in someone's eye

başqasının hesabına yaşamaq – to live on the bread of strangers / to live at someone else's expense (to be a dependant)

başqasınınişinə başını soxmaq – to poach on someone's preserves / to poke one's nose into other people's business

başqasının kefinə soğan doğrayan (öz hərəkətləri ilə başqalarının kefini pozan adam) – **wet blanket**

başqasının oduna yanmaq – **bearing someone's trouble on one's back / taking the rap for someone else / shouldering other people's sins**

başqasının paltarı – **passed on to one by someone / inherited from someone / that had once belonged to someone else / from someone else's shoulders**

başqasının puluna şillə vurmaq – **to ride to Paradise on someone's back / to cash in on others' labour / to make one's way in life at someone's expense / to sponge on someone / to make a convenience of someone / to do business at someone's expense**

başqasının taxılını öz çanağı ilə ölçmək = **to measure another's corn by one's own bushel / try to make everyone or everything fit into the same pattern / to impose a dead level on everyone or everything / to make everyone or everything alike / to measure everyone or everything with the same yardstick**

başqasının üzərinə atmaq – **to hide behind someone's broad back**

başqasının yerində olmaq – **to be in someone else's shoes**

BAŞLANGIC

başlangıç götürmək (başlamaq, törəmək) – **to take rise from (in) smth. / to be traced back to smth.**

başlangıç üçün – **to start with / for a start / for now / for the time being**

başlangıçda boğmaq (susdurmaq, sakitləşdirmək) – **to nip in the bud**

başlangıcdan – *Lit.* **since the first nail was hammered in / from the very start of construction**

BAŞLANMAQ

başlandı! (əngəlli iş haqqında) – **now the fat is in the fire! / now we are in for it!**

başlandı yenə (xoşagəlməz bir şeyin başlanğıcı haqqında) – **and so things moved on / things look their normal course / a bustle** (commotion, flurry) **started**

başlanmaq (dostluq, tanışlıq haqqında) – **to spring up**

BAŞMAQ

başmaq seyrinə çıxmaq (gəzməyə çıxmaq) – **to take a walk**

başmaq səyahətinə çıxmaq – *bax* **başmaq seyrinə çıxmaq**

başmaqları da razı olar (tamamilə razı olmaq) – **with a great pleasure** (to agree with smth. completely)

başmaqları da razıdır – *bax* **başmaqları da razı olar**

başmaqların cütləyib qabağına qoymaq – *bax* **başmaqlarını qabağında cütləmək**

başmaqlarını çevirmək – *bax* **başmaqlarını cütləyib qabağına qoymaq**

başmaqlarını qabağında cütləmək (bir kəsi qovmaq, bayıra çıxartmaq)–
nobody is keeping you / don't let us keep you / get along with you! / get out! /
good riddance to you / a good riddance of bad rubbish / here lies your way / if
we never see you again it'll be too soon / farewell and be hanged! / don't let
me see a trace of you! / get lost!

başmaqlarını cütləyib qabağına qoymaq – *bax* **başmaqlarını (qabağında) cütləmək**

başmaqlarını çevirmək – *bax* **başmaqlarını cütləyib qabağına qoymaq**

başmaqseyrinə çıxmaq (gəzməyə getmək) – **to go for a walk / to take a stroll**
/ to do for an airing

BAŞSAĞLIĞI

başsağlığı vermək – **to condole with someone / to present one's condolences to someone / to express one's condolences / to offer someone one's condolence**

BATMAQ

* **bata bilmək** – to be able to overpower / to overcome someone

batmaq (boğulmaq) – to be food for the fishes (to drown)

batmayacaq! (qaytarılacaq) – it will be returned (given back, refunded) in due time and without delay

BATAQLIQ

bataqlıq alovu – will-o'-the-wisp

Bataqlıq olsa, şeytan da tapılar. – *Cf.* There will always be idle hands ready to do the devil's work.

bataqlıqdan dartıb çıxarmaq – to pull someone out of the mud by his ears / to help someone out of the gutter

BATIRMAQ

Batırmadığı ocaq başı qoymayıb. – The scamp has a finger in every pie. / Sharp's the word and quick's the motion.

BAYATI

bayatısı çoxdan çağırılıb – he's done for / it's all up with him

BAYIR

bayıra atılmaq (qovulmaq) – to be sacker / to be fired / to get the sack / to catch (to get, to take) it in the neck

bayıra atmaq – 1. (bir şeydən imtina etmək) – to throw smth. overboard; 2. (bir kəsi işdən qovmaq, kənarlaşdırmaq) – to give someone the gate / to fire someone / to sack someone / to give someone the sack

bayıra çıxartmaq (bir kəsi itələyərək qovmaq) – to kick someone out / to throw someone out on his neck (ear)

bayıra çıxmaq – 1. *bax* çölə çıxmaq; 2. (tualetə getmək) – to have to go out / to pay a visit (to the lavatory) / *Cf.* to have a pee / to do (make) a number one / someone goes to lavatory (toilet)

bayıra getmək – *bax bayıra çıxmaq*

bayırda (açıq havada) – **in the open / out of doors**

bayırda qalmaq (işdən azad, xaric olunmaq təhlükəsində qalmaq) – **to be in the barrel**

bayırlıq paltar(ən yaxşı paltar)– **one's Sunday best**

BAYQUŞ

bayquş (pisniyyət adam, hər şeydən şikayət edən, narazı olan) – **misery guts** (someone who complains all the time and is never happy)

Bayquş xarabalığı gülüstana dəyişməz. – *Cf. Charity begins at home. / Deep will call deep.*

bayquş kimi yaşamaq (tək qalmaq, yaşamaq) – *Lit. like a lonely tree-stump by the side of the road* (of leading a secluded life)

BAYRAQ

bayrağıaltında (bir kəsin sözü ilə)– **undersomeone'scolours**

bayrağı yüksək saxlamaq = **to raise high the banner of smth.**

BAYRAM

bayram – **1.** (əyləncə, tam məmnunluq) – **beer and skittles; 2.** (yaddaqalan gün) – **ared-letterday**

*** bayrambəyi olmaq** – **have too much to eat sweets**

bayramı qara gəlmək – **one'sholidaybecamemourning**

bayramı qara gəlmiş – **poorcreature / wretched / hapless**

BAZ

baz (qadın düşkünü, arvadbaz) – **a ladies' man**

bazburudlu – *bax tuz adam birinci mənada*

bazburudlanmaq (yaxşılaşmaq) – **to become good-looking**

bazı gəlmək – *bax kələk gəlmək*

bazlıq eləmək (müxtəlif qadınlarla cinsi əlaqəyə girmək)– **to run after women** / **to play around with other women** / **to womanize** / *Cf.* **to chase about (around)** / **to chase skirts** / **to play the femmes** / *Amer.* **to gather lip rouge** (to philander)

BAZAR

bazar açmaq – **to chatter loudly** / **to make a hubbub** (to create an uproar)

bazar olsun! – **good luck!** / **luck be with you!**

* **Bazara pulsuz gedən, gora imansız gedər.** – **A great sin is to go shopping without money and to pass on into another world without adopting Islam.**

bazarda deyirlər ki ... (şayiələr) – **the old wives' tales** / **tittle-tattle** / **goulash** / **a bucket of suds** (absurd rumours, lies, gossip, crap)

bazarı bağlamaq (iş bitirmək) – **to shut up the shop**

bazarı malla doldurmaq – **to flood the market with goods**

BEHİŞT

* **behişti satın almaq** (bir kəsə yaxşılıq etmək) – **to do good** / **to display great nobility**

BEKAR

bekara (faydasız, gərəksiz insan haqqında) – **an old fogey** (of a man) / **an old hag** (of a woman)

bekarçılıqdan bilmir nə etsin – **not to know what to do with oneself** / **not to know where to hide oneself**

BEL

bel bağlamaq – **1.** (inanmaq) – **to place implicit faith in someone or smth.** / **to build upon someone or smth. as on a rock** / **to lean on someone's arm** (to hope to someone, to rely upon someone, to trust to someone); **2.** (ürəyini açmaq) – **to put one's trust (in)** / **to unburden one's heart** / **to relieve one's feelings** / **to let oneself go** (to unburden oneself); **3.** (əлиндə əsas olmadan bir kəsə güvənmək)

– to aim (reach, shoot) for the sky; 4. (ümid olmaq) – to set (to pin) one's hopes on someone or smth. / to play the card (to rely on someone or something)

bel üstündə uzanan insanın ayaqlarını baş tərəfə əymək – to bend up someone's legs, drawing them to his (her) head

beli bağlı olmaq – *bax* bel bağlamaq 1-ci mənada

beli qırılmış kimi (o saat yıxıldı) – Cf. someone went down like a ninepin

belinə çöpdən dirək (bu ifadə o insana deyilir ki, o balaca bir işi böyük iş kimi qəbul edir) – about the man, who considers its own tiny work as an important one

belini bükmək – 1. (bir kəsi bədbəxt etmək, öldürmək) – to give a great trouble to someone / to make someone unhappy / to make someone unfortunate; 2. (bir kəsə ciddi ziyan vurmaq) – to cause heavy damage to someone

belini düzəltmək = to straighten one's back

belini qırmaq – 1. *bax* belini bükmək; 2. (ən çətin hissəni keçmək) – * to break the back of smth.

belini sındırmaq – *bax* belini qırmaq

BELƏ

belə (havay, müftə) – free (of charge) / for naught

belə atacağam, belə tutacağam – someone will know what's what / someone will know a thing or two / someone will know how many beans make five

belə-belə işlər! – so does the world! / so that's how it is! / that's the mess we are in! / now you are talking! / Amer. that's the way - the cookie crumbles! / Amer. that's the way the ball bounces! / that's that

belə de! – 1. see! / fancy that! / how'd you like that! / you don't say! / iron. yes / hoity-toity! / just think of that! / well! / I never! / would you believe it; 2. aren't you smart (quick) ... aren't you? / iron. I like that! / listen to that, now! / look at that!; 3. well, now! / get along with you! / tell me another one! / isn't that a bit thick?; 4. (dahayaxşı olabilər) – to leave much to be desired

belə demək olar – inaway

belə də – 1. (orta) – not particularly well / not so very well / nothing very special / not up to much / nothing much to look at / from fair to middling / nothing to write home about / not so very wonderful (brilliant) / no great shakes (scratch) / Amer. no great shucks / not so very / not divinely / not so very terribly / not up to much / so-and-so / a smart Aleck / run of the mill; 2. (ikinci növ, ucuz) – second-rate / Amer. no great shakes / not particularly good / not so very wonderful / nothing very special / rather poor / nothing much to look at / not much chops / nothing to write home about (cheap, not very attractive); 3. not overmuch / not so many (much) / nothing much to look at / not so abundant (rich, lavish, etc.) / no great shakes; 4. it doesn't sound like much / not up to much / nothing very special / nothing much to look at / not much chops / Cf. no great shakes / no great scratch / Amer. no great shucks / not all that hot / not much to write home about / no fun / no honey / no picnic; 5. (orta) – no great shakes / nothing to write home about; 6. (nə pisdir, nə yaxşı) – neither well nor badly / fair to middling / nothing much / Cf. to take the middle course with someone or smth.; 7. (bax ha!) – lo and behold!

belə də iş olar? – that won't do at all! / that is no good at all / that's not the way to do it / did you ever hear of such thing? / what a fine (or a nice / a pretty) kettle of fish!

belə etmək olmaz – it isn't done

belə gəldi, belə getdi – to grind out some balderdash

belə iş olar?! – there you go again! / come now! / now, now - what's this? / well, you are a one! / well I never! / it's a bit much! / you're really going it! / you are the limit! / there! / think of it! / of all things! / wouldn't you just know it! / can you beat it (that)?

belə işlər! – what do you know about this!

belə olmağına belədir, amma ... – that's all very well, but ... / that's true of course, but ...

belə olmaz! – that cat won't jump / that cock won't fight

belə şey yoxdur (qətiyyən belə deyil) – **nothing of the kind / far from it**

belə tezliklə yox – **a long way off**

belə ütülərdən çox çıxıb – **old bird / downy bird / old stager / slick customer / old campaigner / knowing bird**

belə ya elə – **somehow or other**

belələrindən deyil – **notthatkind / notthatsort**

beləliklə – **1. well now / listen / look here / well, there you are; 2. (bu surətdə) – just like that / in this manner / and so / thus**

BERET

beret və mantiya – * **cap and gown**

BEŞ

beş adamın biri (tanınmış insan haqqında) – **to be conspicuous / to draw attention / to be prominent / to be in the public eye / to stand in the limelight**

beş barmağı(m) kimi bilmək (yaxşı tanımaq) – **to have smth. at one's fingers' ends / – to have smth. at one's finger's tips / to know someone or smth. like the back of one's hand / to know someone or smth. like one's ten fingers / to know someone or something inside out**

beş barmağım kimi tanımaq – *bax* **beş barmağım kimi bilmək**

Beş günlük dünyadır: ye, iç, kef elə. – **Eat, drink and be merry.** (enjoy life, because it is very short)

Beş ilin öküzü qırx ilin qazısını aldadır. – **Don't teach your grandmother (granny) to suck eggs. / Cf. Cooks are not to be taught in their own kitchen. / Shall the goslings teach the goose to swim?**

beş ver (əl ver) – **slap (slip) me five! / Cf. Grab my shaker! / give (slip) me some skin! / press the flesh!**

beşdə alacağı yox, üçdə verəcəyi – **to be in clover / to live in a bed of roses / to enjoy cakes and ale / it is all one for him (her) / someone doesn't care a straw for anything / someone can wade through any sea / someone is**

absolutely reckless / someone is a devil-may-care fellow / someone snaps his fingers at dangers / someone doesn't give a damn / Cf. Be safe and comfortable as if in Abraham's bosom.

beşəlli tutmaq – *bax*beşəlli yapışmaq

beşəlli yapışmaq – to grasp greedily

BEŞİK

beşikdən qəbrə qədər – from the cradle to the grave

BEYİN

beyin – greycells

beyin qabığı – a cortex

beynə salmaq (narahat olub nigaran qalmaq)– **to take it hard** (to worry about smth.)

beyni dəng edən ideya (yorucu fikir) – **a king Charles's head**

beyni işləmək – *bax*başı işləmək

beyni işləməmək – *bax*başı işləməmək

beyni qarışıq olmaq (beyin müxtəlif fikirlərlə doludur) – **to be on someone's mind** (to be in one's thoughts)

beyni yerində olmamaq – to get one's brain frost-bitten / to become a bit touched

beyni yerindən laxlamaq – *bax* beyni yerindən oynamaq

beyni yerindən oynamaq – to become a bit cracked / to lose one's mind

beynimə müxtəlif fikirlər girir – all sorts of thoughts pass through one's mind

beynimə yeriylə (bir şeyin arzusunda olmaq) – **to set one's heart on smth.** (to want smth. very much)

beynində fırlatmaq – 1. (yada sala bilməmək) – **it keeps going over and over in someone's head / someone has it on (at) the tip of his tongue; 2.** (bir kəsin

diqqətini, fikrini cəlb etmək) – **to bulk large**; 3. (daim nəyisə düşünmək) – **to have a bee in bonnet**

beynində iz buraxmaq (yadda qalmaq) – **to stick in one's mind / to be engraved on one's memory**

beynində yer eləmək (daima düşünmək)– **to obsess someone** (of an idea, importunate thoughts, *etc.*)

beynində yer tutmaq – *bax* **beynində iz buraxmaq**

beynindən alov çıxmaq – *bax* **başından tüstü çıxmaq**

beynindən çıxarmaq – *bax* **başından atmaq**

beynindən duman qalxmaq – *bax* **başından duman qalxmaq**

beynindən tüstü çıxmaq – *bax* **beynindən alov çıxmaq**

beynindən vurub çıxarmaq – **to knock the idea out of someone** (to make someone to get rid of the idea)

beyninə batmaq – *bax* **ağına batmaq** 3-cü mənada

beyninə batmamaq (anlamamaq) – **not to be able to understand smth. / not to be able to make out** (who, what, why, *etc.*) / **not to be able to get it into one's head**

beyninə batmayan şeydir – **a closed book to someone**

beyninə doldurmaq – *bax* **beynini doldurmaq**

beyninə düşmək – *bax* **başına düşmək**

beyninə girmək – **to come into (enter) someone's head** (against someone's will) / **to creep into someone's head / to cross someone's mind / to go round in someone's mind**

beyninə salmaq – *bax* **beyninə yeritmək**

beyninə sığmamaq – *bax* **başına yerləşməmək**

beyninə vurmaq – **to go to one's head / to go to one's foot / to go to one's hands**

beyninə yeritmək (bir şeyi dəfələrlə başa salmaq, təkrar etmək)– **to hammer smth. into someone's head / to drive smth. into someone's head / to ram smth.**

into someone's brain / to din smth. into someone's ears / to hammer home (to)
(to keep repeating smth. forcefully so that it will have an effect on people)

beyninə yeritmək olmur (qandırmaq olmur) – **one is pigheaded** (very stubborn) / **one is stubborn as a mule / there is no getting it into his head / one would stick to his guns no matter what / you can't knock it into someone's head**

beyninə yerləşdirmək – *bax* **beyninə salmaq**

beyninə yerləşmək (beyindən çıxmayan bir fikir) – **someone has got (taken) smth. into his head (pate) / smth. has become someone's obsession**

beynini aparmaq (eyni sözü dəfələrlə demək) – **to din smth. into someone's ears / to bother the life out of someone / to make someone's ears ring with telling him (her) smth. / to harass the life out of someone / to give someone an earful about someone or smth. / to nag the life out of someone / to plague the life out of someone / to plague the life out of someone / to worry the life out of someone**

beynini boş şeylərlə yükləmək = **to stuff someone's memory with smth.**

beynini həddindən artıq yükləmək – **to stuff one's brains with trash**
(nonsense)

beynini deşmək – *bax* **beynini yemək**

beynini doldurmaq – 1. (bir kəsiqayğılarla yükləmək) – **to addle one's brain / to bother one's brains / to busy one's head / to worry one's head off; 2.**
(hafizədə çox lazımsız məlumat saxlamaq) – **to stuff one's head with smth. / to clutter up the brain**

beynini xarab eləmək (bir kəsin lazımsız şeylərlə beynini doldurmaq) – **to stuff someone's memory with something**

beynini işlətmək – **to use one's wits / to use one's noddle / to use one's brains**

beynini qurdalamaq (bir iş barəsində ciddi fikirləşmək) – **to rack brain(s)** (to think very hard for a long time about smth.)

beynini piyləmək – *bax* **başını piyləmək**

beynini toz eləmək (güllələmək) – **to pull a bullet through one's brains / to blow out one's brains**

beynini tökmək (bir kəsi yormaq) – **to bother someone by one's chattering** (to speak loudly and nonsense, to disturb someone constantly)

beynini yemək – **1. bax beynində yer eləmək; 2. (yoldan çıxarmaq) – to lead astray**

beynini yükləmək – **baxbaşını boş-boş şeylərlə doldurmaq**

BEZ

Bez geyərəm, düz gəzərəm. – **A clean fast is better than a dirty breakfast.**

BEZDİRMƏK

bezdirmək – **1. to prick one's eyes / to offend the eye; 2. to bother someone with trifles / to make a nuisance of oneself**

bezmək – **1. (xəstə və yorğun olmaq) – to be sick and tired / to be at the end of one's rope / Cf. to fly (to go, to slip) off the handle; 2. (yorulmaq) – to be bored out of your mind / to be bored to death (extremely bored)**

BƏD

bəd ayaqda – **at a pinch / if the worst comes to the worst / at the worst**

bəd deyil (pis deyil) – **not bad / fairly good / decent looking**

Bəd xəbər tez yayılır. – **Bad news has wings. / Bad news travels quickly. / Ill news comes apace. / Good news lies buried, but bad news flies. / Ill news travels (flies) fast.**

bəd-xəbərçi (sakitliyi pozan adam) – **a stormy petrel**

bəd-xərclik etmək – **to hurl smth. to the winds / to cast smth. to the winds / to throw one's money about / to chuck money away / to make one's money fly (to waste smth.)**

bədolmazdı (lazımdır) – **it wouldn't be a bad idea / it wouldn't be worse / it would not come amiss / there would be no harm in ... / it is not out of place**

bədəbəddə – at a pinch / in the last resort / if you can't think of anything better / *Cf.* that is scraping the barrel

bədheybət (kifir adam haqqında) – his mug is extremely ugly and vulgar and asks for a good punch / having a face that would stop a clock / *Cf.* a bag of bones not fit to be seen

bədxəbər (pis xəbər gətirən adam haqqında) – Job's post

bədxərc olmaq (çox pul xərcləmək) – to spend money like water (to spend too much money)

bədnam etmək – 1. *bax* biabır etmək; 2. *bax* rüsvay etmək 2-ci mənada

bədzad (ailənin adını batıran) – a black sheep (someone who is regarded by other members of the family as a failure or embarrassment)

BƏDBƏXT

bədbəxt adamlar (həyatda özünə yer tapa bilməyənlər) – *waifs and strays

bədbəxtlik üz vermək – to drain the cup of bitterness to the dregs / to drink the cup of sorrow to the bottom

bədbəxtlikdən – unfortunately / to one's misfortune / as ill luck would have it / to make matters worse

BƏDƏN

bədən tərbiyəsi = physical training (physical culture)

bədəninə buz dolmaq – one's blood freezes / one's blood turns to ice / one feels the blood freeze in his (her) veins / one is terror-stricken

bədəninə lərzə düşmək – *bax* canına lərzə düşmək

bədəninə od düşmək – *bax* vücuduna od düşmək

bədəninə üşütmə düşmək – *bax* bədəninə lərzə düşmək

bədəninə yağ kimi yayılmaq – *bax* canına yağ kimi yayılmaq

BƏDİR

bədirlənmiş ay kimi (gözəllik haqqında) – a beauty

bədlük basmaq – to suffer a set-back (to become unhappy)

bədlük basıb (problemlərdən başqa heç nə yoxdur) – **nothing but trouble**
(incessant trouble)

BƏHANƏ

bəhanə – baxnağıl

bəhanə axtarmağa səbəb də yoxdur – **there's not a weak spot anywhere / it's all done to a "T" / it is tip-top / it is neat and slick / you can't pick a hole in it / even a bloodhound couldn't sniff it out**

bəhanə axtarmaq (tənqid etmək üçün daima səbəb axtarmaq) – **to get on someone's back**(to find fault with someone)

bəhanə kimi – **under the pretence of smth. / under the pretext of smth.**

... bəhanəsi ilə – **under the pretence (show) of smth. / under (on) the pretext of smth. / under the guise of smth.**

BƏH

bəh-bəh! – **1. how delicious!; 2. how beautiful! / bravo!** (wonderful!)

BƏHRƏ

bəhrəsini görmək – **to gain laurels**

bəhrəsini yemək – **to taste the fruits**

BƏXT

bəxt onun üzünə güləndə – **when one's ship comes home**

bəxtə çıxmaq – **to fall on smb.'s fortune / lot / fate**

bəxtəbəxt (Allaha pənah) – **at random / by guess-work / all of a rush / to go at things like a bull at a gate / on the off-chance / in a happy-go-lucky fashion / at all adventure / at a venture / at hazard / by haphazard / in the dark / trial and error**

bəxtəbəxt demək (fikirləşmədən) – **to draw a bow at a venture**

bəxtəbəxt etmək – to do smth. by guess-work

bəxtəbəxt getmək – to go at random

bəxtə-bəxt vurmaq (hər necə gəldi atmaq) – *Lit.* **to shoot into the whiteness of the sky, as though at a copeck / to shoot at random**

bəxtəvər (xoşbəxt uşaq) – **a minion of fortune / a lucky bargee** (a favourite child of fortune)

bəxti açılmaq – to become lucky / to be in luck

bəxti ayaq üstə olmaq (xoşbəxt olmaq) – **to be born lucky / to be born under a lucky star / to be born with a silver spoon in one's mouth** (in a rich family) / **one must thank one's lucky star**

bəxti dönmək – the unhappiest period of one's life (to be unlucky, to be unfortunate)

(bir kəsin hər şeydə) **bəxti gətirir – everything is coming one's way**

bəxti gətirmədi – the game is up

bəxti gətirmək – 1. bax irəli getmək; 2. to have the luck / to be fortunate / to be fated enough / to be born under lucky star / everything comes easy to someone / someone is always lucky and successful / someone is born under a lucky star / all water runs to someone's mill / someone is wrapped in his mother's smock

bəxti gətirməyən – accident-prone person / walking disaster / a lameduck

bəxti işləmək – bax bəxti gətirmək

bəxti kəsmək – bax bəxti gətirmək

bəxti küsmək – bax bəxti dönmək

bəxti qara gəlmək – bax bəxti dönmək

bəxti qudurmaq – bax bəxti gətirmək (in a rough shade of meaning)

bəxti olmaq – bax bəxti kəsmək

bəxti sönmək – bax bəxti qara gəlmək

bəxti tərs gəlmək – bax bəxti sönmək

bəxti üzdə olmaq – bax bəxti ayaq üstə olmaq

bəxti yar olmaq – bax bəxti kəsmək

bəxti yatmaq – *bax* bəxti dönmək

Bəxti yox idi, bədbəxtliyi kömək etdi. – *Lit.* No such good luck had not bad luck helped. / *Cf.* It's a blessing in disguise. / No great loss without some small gain. / What you lose on the swings, you gain on the roundabouts. / Every cloud has a silver lining.

Bəxtin yatdı, sən də yat. – An unfortunate man would be drowned in a teacup.

bəxtindən (bir kəsin bəxti gətirmir) – *iron.* just his (her) luck

bəxtindən küs – you have only yourself to blame!

bəxtinə çıxmaq – to fall to someone's lot / to fall to someone's share / to come one's way (of misfortunes)

bəxtinə inanmaq – to believe in one's star

*** bəxtinə təpik atmaq (bir şeydən əsassız narazılığını bildirmək) – to be thankless / to be ungrateful**

bəxtinə şıllaq atmaq – *bax* bəxtinə təpik atmaq

bəxtini sınaqmaq (özünü real həyatda sınaqdan çıxarmaq) – to try one's hand at smth. / to try one's luck / to take chances (to take a risk or to use the opportunities that one has in the hope that things will happen in the way that one likes)

bəxtinin ulduzu parlammaq – *bax* bəxti üzdə olmaq

BƏXYƏ

bəxyəni üzdən vurmaq – never go below the surface

BƏLA

bəla açmaq – to put the lid on

Bəla bəla gətirər. – Misfortune never come alone. / One misfortune comes on the back of another.

Bəla bəla üstündən gəlir. – *bax* Bəla bəla gətirər.

Bəla pudlarla gəlir, misqalla gedir. – *bax* Dərd gələndə xalvarla gəlir, misqal ilə çıxar.

bəla kəsilmək – to be a terror / to be a scourge

Bəladan bəla doğar. – Evil comes from evil.

bəladanxilasətmək (bir kəsi çətin vəziyyətdən qurtarmaq) – **let someone off the hook**

bəlaya düşmək (özünü pis vəziyyətə salmaq) – **to be in hot water** (to be in trouble)

BƏLƏD

(yaxşı) bələd olmaq – to see right through someone / to know every thought of someone

bələdçilik etmək (qabaqcadan lazımi məlumatları öyrənmək) – **afishingexpedition**

BƏLƏK

bələkdəikən məhv etmək – to nip something in the bud (to stop something when it's just beginning)

bələkdən – from the cradle

bələkdən təzə çıxıb – to be hardly out of pinafores / to wet behind the ears / scarcely out of the shell yet / a stripling / from the time one wore knee breeches / to be hardly from swaddling clothes / to be just out of swaddle

BƏLİ

bəli – oh, yes! / why, ofcourse!

bəli-bəli demək (razılıq bildirmək) – to say yes (to) / to assent (to) / to agree to a suggestion completely / to confirm smth.

BƏLKƏ

bəlkə də, istəsəniz – * if anything

BƏLLİ

bəlli deyil (bilinmir) – **the day when pigs fly / Cf. when two Sundays come together / Amer. when the hell freezes over**

bəlliməsələdir (aydın işdir) – **tostandoutamile / tosticklikeasorethumb**

bəllidir (aşkardır, aydındır) – **that is as clear as daylight / that is as clear as day / that is as clear as noonday / that is as clear as the sun at noonday**(it is clear)

BƏND

bənd olmaq (bərk vurulmaq) – **to be over head and ears in love with someone / to fall head over heels in love with someone / to be up to the ears in love with someone / to lose one's head about someone or smth. / to go nuts over smth. / to go into ecstasies about someone or smth. / to go quite wild about someone or smth.**

BƏNİZ

bənizi solub-saralıb (bir kəs üzülüb) – **to be like chalk and cheese** (someone becomes sick, pale, weak)

bənzi qaçmaq – *baxrəngi qaçmaq*

BƏNZƏR

... bənzər – **in the form of smth. / shaped like smth.**

BƏRABƏR

bərabər – **1. * every other; 2. (bir kəslə eyni səviyyədə) – on an even keel / on a par with ...**

bərabər axıb getmək – **to go hand in hand**

bərabər hüquqlarda – **share and share alike**

bərabər nişanəsini qoymaq (eyni hesab etmək) – **to put the sign of equality between someone or smth. / to put on the same level with someone or smth.**

bərabər vəziyyətdə – ***neck and neck**

bərabərlik işarəsi qoymaq – to put the sign of equality between someone or smth. / to put on the same level with someone or smth.

BƏRAƏT

bəraət qazanmaq – to clear one's skirts

bəraət vermək (kifayət qədər dəlil olmamasıyla əlaqədar bir kəsə bəraət vermək) – * to give someone the benefit of the doubt

BƏRBAD

bərbad edilmək (uçurdulmaq) – to go flying head over heels / to fall head over heels / to go topsy-turvy (to collapse, to be shattered)

bərbad hala salmaq (xarabaya qoymaq, viran etmək) – to doom smth. to destruction (demolition, ruin)

bərbad vəziyyətdə olmaq – to be in bad way

bərbaddır (heç nəyə yaramaz) – from bad to worse / thoroughly bad / wretchedly / simply (absolutely) terrible (very poor)

BƏRƏKALLAH

bərəkallah! – 1. well, he's (she's) a one! / ata (atta) boy (girl)! / lovely! / quite a ... eh! / my word! / this is something! / now, there's something! / go on, let's have it!; 2. at-a-boy / goodforyou!

Bəri

bəri başdan – beforehand / in good time

BƏRK

bərk ayağa çəkmək – to get hold of someone / to take someone to task / to call someone to account / to put the screw on someone

bərk ayaqda – *bax* bəd ayaqda

bərk-bərk öpmək – to give someone a big kiss / to give someone a real kiss

bərk-bərk sevmək – to become very fond of someone

bərk-bərk tutmaq (sərt rəftar etmək) – to keep someone in cotton wool / to treat someone with a heavy hand / to rule someone with a rod of iron / to keep someone well under one's thumb

bərk-boş görmək – *bax bərkdən-boşdan çıxmaq*

bərk dalaşmaq (söyüb biabır etmək, bərk söyüşmək) – to have high words with someone

bərk döymək (kötəkləmək) – to give someone a good thrashing / to give someone a good pounding / to give someone a good dusting / to give someone a good licking / to give someone a good dressing-down / to give it someone hot / to give someone what for / to give someone the works / *Amer.* to give someone a nice shake-up

bərk getmək (böyük uğurlar əldə etmək) – to get on like a house on fire / to go into orbit

bərk gizlədilmişdir – under seven seals / under seven locks and seals / sealed and guarded / well hidden (inaccessible)

bərk inciklik (çox pis təhqir) – a mortal offence / a grievous offence

bərk qaçaraq – to run at breakneck pace / to run for one's life / to flee away

bərk qaçır – the place is getting too hot for one

bərk məzəmmət vermək (bərk danlamaq, töhmət etmək) – to give someone a good lesson / to give someone a good dressing-down / to give someone a good talking-to / to give someone a good rating / to haul someone over the coals / to rap someone's fingers / to rap someone over the knuckles

bərk sarsıtmaq – to shake someone to the depths of his being / to cut someone on a (the) raw / to cut someone to the heart / to cut someone to the quick / to cut someone to the raw / to cut someone to the soul (very strongly)

bərk sərxoşluqdan sonra – having a terrible (an awful) hangover

bərk söyüş söymək – to deliver an extended stream of profanities / *Cf.* to curse someone up hill and down dale / to curse like a bargee (a trooper)

bərk yatmaq – to sleep soundly / to be a sound sleeper / to be a heavy sleeper

bərk yuxu = a sound sleep

bərkdən (ucadan) – at the top of one's voice (very loudly)

bərkə çəkmək (bir kəsin boğazına bıçaq dirəmək) – to drive someone into a corner / to stand someone at a deadlock

bərkə düşmək – 1. (divara sıxılmış olmaq) – to be driven into a corner; 2. (pis vəziyyətə düşmək) – to get into a tight mess / to get into a scrape / to get into a spot / to be nonplussed / to be all abroad / to be out of one's bearings / to be at a deadlock / to feel at sea / to come to the end of one's rope

bərkə qalsa ... – if it would be necessary

BƏRK-BOŞ

bərkdən-boşdan çıxarmaq – to be exposed to trials (to put to the test)

bərkdən-boşdan çıxmaq (uzun müddət ərzində yaxşı və pis günlərdə bir yerdə olmaq) – someone has seen a lot of life / someone has seen a thing or two in one's time / someone has seen things before / someone has been around / someone has come through fire, water, and copper pipes / someone has gone through fire and flood and hell upon earth / someone has been through the mill / someone has been through very hell / someone has gone through thick and thin (about two or more men who have been together in good and bad times for a long time)

bərkdən-boşdan çıxmış adam (çox təcrübəli insan haqqında) – an old hand / an old stager / a slick customer / a tough customer / a sly dog / a cunning rogue / one who has been around / one who has knocked about

bərkdən-boşdan çıxmış adam (dünyagörmüş insan) – an old hand / an old stager / a slick customer / a tough customer / a sly dog / a cunning rogue / a cunning fox / one who has been around / one who has knocked about / an old campaigner

bərkə-boşa düşmək – to have wear and tear of life

bərkə-boşa düşmüş adam (təcrübəli, ehtiyatlı, görüb-götürmüş adam) – **an old bird**

bərkə-boşa salmaq – *bax bərkdən-boşdan çıxarmaq*

bərki-boşu görmək (təcrübəli olmaq) – **to know a thing or two / to know what's what / Cf. to know how many beans make five / to be nobody's fool**

BƏS

bəs belə! – **is it really? / come off it! / says you / my foot!**

bəs belə, belə (bəs əhvalat belə oldu) – **soandso / thisandthat**

bəs belə de! (bəs belə!) – **so that's it!**

bəs belə imiş! – **what a mess!**

bəs deyildi – *bax bəs deyilmiş*

bəsdeyilmiş ... – **notonly ...**

bəs necə? – *bax bəs yox?*

bəs nə – **it's a real! / it's a genuine! / it's proper! / it's nothing but ...!**

bəs nə oldu – **wellandgood**

bəs yox? (əlbəttə, şübhəsiz) – **you bet! / why, sure / rather! / I should say (think) so! / as if I wouldn't!**

bəsdir! (kifayətdir) – **come on! / that's enough! / enough of that! / there now! / there, there! / come off it! / come now! / and that's all! / and that's that! / and that's all there's to it! / you can take it or leave it! / do or die!**

BƏSLƏMƏK

Bəsləsən atlas olar tut yarpağından. – **Diligence is the mother of success (good luck).** / *Cf. Little strokes fell great oaks. / With time and patience the leaf of mulberry becomes satin. / Everything comes to him who waits. / It is dogged that does it. / Constant dropping wears away a stone. / Elbow grease gives the best polish.*

BƏSTİ

bəsti – none of that

BƏY

bəy nəslı (tanınmış nəsildən) – **high blood**

bəy verən atın dişinə baxmaq (verilən hədiyyəyə tənqidi yanaşmaq) – **to look a gift horse in the mouth** (to examine a present too critically)

Bəy verən atın dişinə baxmazlar. – *Lit.* **Never look a gift horse in the mouth.** / *Cf.* **Beggars cannot be choosers.**

BƏYAZ

bəyaz gecələr – **white nights / midnight sun**

BƏZƏK

bəzək-düzək (oyun-oyuncaq) – **bric-a-brac / knick-knack / trinket**

bəzək vermək – **to make oneself beautiful**

BƏZƏN

bəzən – **sometimes**

Bəzən düz yerdə də insan büdrəyir. – **Every man has a fool in his sleeve. / No man is wise at all times. / He is lifeless who is faultness. / It could happen even to a bishop! / Even Homer sometimes nods. / A good marksman may miss. / The best cart may be upset. / The best cloth may have a moth in it. / Accidents will happen in the best regulated families.**

BƏZƏNMƏK

bəzənib düzənmiş halda – **in full dress / in one's best suit / looking one's best / all dolled up**

BƏZİ

bəzi dairələr – **a circle**

BIÇAQ

bıçağı boğazına dirəmək – to badger someone / to worry the life out of someone / to pester someone as if holding a knife at someone's throat / to obtrude someone as if at the point of a gun

bıçağı quyruqda sındırmaq (işı yarımçıq saxlamaq) – **to stop half-way**

bıçağın ağzı ilə getmək – to walk a tight-rope

bıçağın ağzında (təhlükədə) – **on a knife edge** / **on a razor edge** (in a danger)

bıçağını bir kəsə qarşı itiləmək (bir kəsə acığı tutmaq, ona qəfil hücum etmək) – to get one's knife into someone

bıçaq altında ölmək – to die during the operation

bıçaq-bıçağa (olmaq) – to be at daggers drawn with someone / to be at loggerheads with someone / to be at swords' points with someone / to be at outs with someone / to be at each other's throats / there is bad blood between them / there is ill feeling between them / there is ill will between them

bıçaq boğaza dirənmək – it's unbearable!

bıçaq sümüyə dayanmaq – *bax* **bıçaq boğaza dirənmək**

bıçaq sümüyə dirənəndə (lap son anda) – **at the last moment** (the latest possible time before an important event)

Bıçaq sümüyə dirənib. – The scythe clashed on stone. (*i.e.* one has met one's match) / *Cf.* **Diamond cut diamond.** / When Greek meets Greek the comes the tug of war.

bıçaq vursan qanı çıxmaz – 1. in blooming health / in radiant health / the very picture of health; 2. blood rushed to one's head / one's blood rose in a jet

bıçaqla vurmaq – to stab someone / to knife someone / to thrust a knife into someone / *Cf.* to carve (to jog, to shank, to steel) someone / to slap a shiv

BIĞ

bığaltı gülmək (gülüşünü gizlətmək) – to laugh in one's sleeve / to laugh in one's beard / to laugh behind one's hand / to smile stealthily (surreptitiously)

Bığma soğan doğradı. – One plagues the life out of someone.

bığ(ının) altından gülmək – to laugh in one's sleeve / to laugh in one's beard / to laugh behind one's hand

bığ(ının) yeri (təzəcə) göyərmək – *bax* bığ(ının) yeri (təzəcə) tərləmək

bığ(ının)yeri (təzəcə) tərləmək – to be of age

bığaltı gülümsünmək – 1. *bax* bığ(ının) altından gülmək; 2. to smile cunningly

bığdan götürüb saqqala yamamaq – hardly make two ends meet / *Amer.* to make buckle an tongue meet

bığını yağlamaq – *bax* bığyağı vermək

bığının altından keçmək – *bax* bığını yağlamaq

bıqla saqqal arasında qalma (seçim arasında qalma) – a **toss-up (a situation when one doesn't know what to choose; to throw a coin in the air in order to decide something, especially by guessing which side is facing upwards when it lands)**

bıqla saqqal arasında qalmaq (iki fikir arasında qalmaq) – to be in two minds about something (to be unable to decide what to do)

bığyağı (rüsvət) – to buy someone (a bribe)

bığyağı vermək (rüsvət vermək) – to grease someone's palm / to oil someone's hand (fist) / to give a bribe / to buy someone / to appeal someone / to bribe someone

BIY

bıy – *bax* baxo 1-ci mənada

BİABİR

biabır etmək – to cry five upon someone / to give someone a good talking-to / to give someone a piece of one's mind / to give someone a real blast / to give it someone hot and strong / to give it someone good and hard / to call (haul, rake) someone over the coals / to put someone in the pillory / to pillory someone / to nail someone to the barn-door (to the pillory)

biabır olmaq (pis vəziyyətə düşmək, işləri korlamaq) – **to get into a scrape** (difficulty) / **to make oneself particularly ridiculous** / **to make a fool of oneself** / **to come a crasher** / **to come a cropper** / **to come mucker** / *Amer.* **to lay an egg** / *Cf.* **to put one's foot in it** / **to pull a boner** / **to fail with a bang** / **to be (to prove) a complete flop**

biabır olmamaq – **to put a fine show** / **to show oneself at one's best** / **to put on the best front possible** / **to do one's best** / **to be equal to task** / **not to disgrace oneself** / **not to make a poor showing** / **not to be found wanting** / **to give account of oneself** / **to make the best of a bad bargain** / **to make the best of business** / **to make the best of it** / **to acquit oneself well** / **to come out on top** / **to come up to scratch** / **have done oneself proud** / **to hold (or to keep) up one's end**

biabırçı vəziyyət (gülünc vəziyyət) – **out of place** (improper, in the wrong place or at the wrong time)

biabırçılıq! – **how awful!** / **how perfectly terrible!** / **horrors!** / **horror of horrors!** / **outrageous!** / **it's a positive scandal!** / **egg on one's face!** (embarrassment, humiliation)

biabırçılıqdır (belə yaramaz, çox pisdır) – **this is beyond everything!** / **it's outrageous!** / **why, it's a disgrace!**

BİC

bic-bala – **babe of love** / **swift of wit**

bic-bala doğmaq – **to have a bun in the oven** (to give birth to an illegitimate child, usually of an unmarried girl)

bicin birisi – **sly boots** / **a cunning one**

biclik etmək – **to shift and shuffle like a fox** / **to outwit someone** / **to try to wriggle out of smth.** / **to cut a dash** / **to show off** / **to try to outwit someone** / **to fool someone** / **to use trickery to avoid a sharp issue** / **to talk rubbish** / **to beat about the bush** / **to try one's double talk on someone** / **to bullshit someone** / **to**

dodge (shirk) the issue / to beat about (around) the bush / to give someone the runaround

bicok – 1. (çox ağıllı və təcrübəli insan haqqında) – **a hard nut to crack / a tough row to hoe**; 2. (tez başa düşən, cəld) – *Amer.* **quick on the draw**; 3. (həmişə uğurlu bizneslə məşğul olan insan haqqında) – **wheeler-dealer** (about the person who is always making good business)

bicok olmaq (dünyada çox şeyi bilmək) – **to know all the answers**

BİÇMƏK

biçilməmiş taxıl – **standing crops**

BİDAMAQ

(bir kəsi) **bidamaq etmək** – **to spoil the whole show / to upset the apple-cart / to piss on someone's fireworks / to spoil someone's mood**

BİDDƏ-BİDDƏ

biddə-biddə – *bax cikinə-bikinə kimi*

BİGANƏ

biganə deyil (meyl göstərir) – **one is not indifferent to someone** (is keen on someone, took a fancy to someone)

biganə olmaq – **to ride high horse / to put on airs**

BİHUDƏ

bihudə olaraq (hədəf, əbəs) – **there is no point in it / it is useless / what is the use / it just makes you laugh**

BİXUŞ

bihuş olmaq – **to be unconscious / to fall down / to be in a faint**

BİXƏBƏR

bixəbər olmaq (xəbərsiz olmaq) – **to be out of the know / to be in the dark about/ Amer. to be on the outside / to know nothing about it** (this expression is spoken to the man, who is out of the know, but wants to tell smth.)

BİKAR

bikarçılıqdan (işsizlikdən) – **for lack (want) of something better to do / to while away the time / out of sheer idleness**

BİKEF

bikef olmaq (kefsiz olmaq) – **to be spiritless / dejected / depressed (sad)**

BİLET

biletsiz (hüququ olmadan) – **pertaining to a fare-dodger / gate-crasher or stowaway**

biletsiz getmək – **to stow away / to travel as a stowaway / to steal a ride**

BİLƏK

biləyinə dolamaq – *baxbarmağına dolamaq* 1-ci mənada

BİLİK

Bilik qazanmağın asan yolu yoxdur. = **There is no royal road in learning.**

Bilik qüvvətdir. = **Knowledge is power. / Learning is light and ignorance is darkness. / Learning is the eye of the mind. / Learning makes people wise, ignorance.**

bilik səviyyəsi – **an intellectual resources (mental equipment)**

Bilik səy və zəhmət tələb edir. – **Diligence is the mother of success (good luck).** / *Cf.* **Little strokes fell great oaks. / With time and patience the leaf of mulberry becomes satin. / Everything comes to him who waits. / It is dogged that does it. / Constant dropping wears away a stone. / Elbow grease gives the**

best polish. / You can't make an omelet without breaking eggs. / He that eat kernel must crack the nut.

BİLLİARD

billiard şarı kimi şümal (çox hamar) – as smooth as a billiard

BİLMƏK

**bildim (hər şey aydındır) – now I know it / Cf. it is as clear as day (noonday)
/ that is the gist of the affair**

**bildiyimə görə (mənə verilən məlumata əsasən)– the best of my knowledge
(as far as I know)**

bildiyindən qalmamaq – to be stubborn (to persist in smth.)

bildiyindən əl çəkməmək – *bax* bildiyindən qalmamaq

bildiyini babasına da verən deyil – *bax* bildiyini babasına da verməz

bildiyini babasına da verməz – to be obstinate as a donkey (stubborn)

**Bildiyini danış, bilmədiyin səni güdaza verər. – Do not ring the church bell
before looking at the church calendar.**

bildiyiniz kimi – * up to you

bilə-bilə (tam bütün nəticələri nəzərə alaraq) – with one's eyes open

bilə-bilə gəlməmək – to be conspicuous by one's absence

**bilirsən canında nələr var – Cf. a bright fellow / a sly lad / a tough customer
/ extremely good (bad, tricky, ticklish, etc.)**

**bilməmişdik! (təəccüblənəndə deyilir) – well, I never! / would you believe it!
/ I like that!**

bilmirəm, təslim oluram – * I'll buy it

**Bilsəydim, dərdim olmazdı. – Lit. If you knew where you were going to fall,
you would put down something soft to fall on. / Cf. A danger foreseen is half
avoided. / Forewarned is forearmed.**

BİMAR

bimar (yöndəmsiz insan haqqında) – **a shirker / one has got two left feet**

BİR

Bir adamın toyuğuna “kiş” deməz. – *bax Qarışqanın (belə) ayağını basmaz.*

bir addım da olsa atmamaq (heç bir tədbir görməmək, kömək etməmək) – **not lift a finger to do smth.** (not to help someone)

bir addım da olsa çəkilməmək (daima bir yerdə olmaq, heç bir yerə getməmək) – **not retreat a step from someone or smth. / not let someone leave one's side / not let someone stray one step from someone or smth.**

bir addım da olsa geriləməmək – **not to move (to stir) a step from someone** (from someone's side or from smth.)

bir addımda olmaq – **to be but one step from smth. / to be only a step from smth.**

bir addımlıqdır (çox yaxın) – **but one step from smth. / at the one's doorstep**

bir ağaca çıxıb min budağı silkələmək – *bax bir budağa çıxıb min birini silkələmək*

bir ağaca çıxıb min budağı qırmaq – *bax bir ağaca çıxıb min budağı silkələmək*

Bir ağıllı beş min başı saxlar. – *Lit. One with a plough, seven with a spoon. / One man does the work but seven take the pickings.*

bir ağız demək – *tosingonce*

bir ağız oxumaq – *bax bir ağız demək*

bir ağızdan – *all together*

bir Allah bilir – *to be in the lap of the Gods / to be on the knees of God*

bir aləm – 1. *bax bir sandıq*; 2. *happiness*

bir aləmolmaq(digərlərindən bir çox cəhətlərdə fərqli,yeniüstün olmaq) – **to be head and shoulders above others**

bir aləm vaxtı olmaq – **to have got all the time in the world**

bir almanın yarıları (çox oxşar olmaq) – **Tweedledum and tweedledee / carbon copy / like two peas in a pod** (a person or thing that is very similar to else, almost exactly alike)

bir an – a split second

bir anda (tez, cəld) – (one can do it easily) **in no time / in a jiffy / all in a breath / in one breath / in the same breath / in two shakes / by waving a magic wand**

bir anbar – bax bir aləm 1-ci mənada

bir anlıq – for a moment / in one fell swoop

bir arada – while one thing and another is (was) being done / meanwhile

bir arşın – Lit. one arshin tall with his hat on (of a very short man) / *Cf.* **a half-pint / half-portion / pint-size / pipsqueak / feather merchant / runt / shrimp / squirt / crumb / midget / peewee / a lofty iron**

bir atımlıq barıtı var – someone lacks the energy (strength) / someone hasn't got it in him / someone has not the courage (to do smth.) / someone has not the nerve (to do smth.)

bir ayağı burada, bir ayağı qəbirdə – bax bir ayağı evdə, bir ayağı gorda

bir ayağı evdə, bir ayağı gorda – bax bir ayağı gorda, bir ayağı yerdə

bir ayağı gorda, bir ayağı yerdə (ölümünə yaxın)– **to be on the edge of the grave / to stand at death's door**

bir ayağı(m) gedir, bir ayağı(m) getmir (həvəssiz bir yerə getmək)– **one doubts at every step / one is hesitating**

bir ayağın burda, o biri orda – 1. (tez bir yerə getmək) – *Lit.* **Put one leg here, the other there. / Cf. make it snappy! / show your heels! / put your best leg forward; 2.** (tez bir şeyi gətirmək, çatdırmaq) – **as fast as one's legs can carry one / in a jiffy / like a shot** (to dash, to rush somewhere to bring smth.)

bir ayağına baxmaq, bir başına(gözlə ölçmək)– to eye someone from head to foot (to judge smth. by eye)

bir ayaq sənin, bir ayaq mənim (çox asta getmək) – **to crawl along at a snail's pace**

bir az – 1. one or two (a little, not many, a few, very few); **2. in minute doses** (portions) / **in dribblets** (very slowly); **3. (...yaxın, təqribən) – almost / nearly / a little under / all but / a little less than / short of / just under**

bir az ağı çatmır (bir kəsin qəribəlikləri var) – **not all there / potty / nuts / nutty / batty / bonkers / cracked / off one's rocker / a bit touched in the head / dotty / crank**

bir az artıq (əlavə) – **over / and over more / or more / and a bit more / a little over**

bir az böyük tikmək – **to make something size too big, with room for growth**

bir az da olsa (yubanmamaq, şübhələnməmək) – **not for a second / not for a moment**

bir az diri olun! – *Cf.* **look alive! / look sharp! / look slippy! / man alive! / get a move on! / go it!**

bir az gicliyi var (qəribə adam haqqında) – **a bit crazy / a little soft in the head / a bit odd / crazy / eccentric / crank / nutty / Amer. gaga / Cf. not all there / having bats in the belfry / off one's rocker / off one's trolley / dead from the neck up**

bir az isinmək – * **to take the chill off**

bir azda döz! – **hold tight! / look out! / stand firm!**

birazdan – ***by and by / beforelong**

birbaxha! – **In ever did!**

bir balaca – *bax* **bir az**

bir balaca artımla – **and a little more / and over / and a bit more / - odd**

bir balaca başı çıxmaq (az-maz bilmək)– *Cf.* **to know beans / to know chalk from cheese / to know a thing or two / to know what's what**

Bir balaca boyu var, dam dolusu toyu var. – **Little bodies may have great souls. / A little body often harbours a great soul. / Little pigeons can carry great messages. / Small rain lays great dust. / It is not the quantity that matters, but the quality.**

bir balaca qələtlə (səhvlə) – **a little / you can't help that / yes, to some extent / I (we) own it / there is no getting away from it**

bir balaca soyuq dəyib – **to have a slight cold**

bir balaca söhbət etmək (az danışmaq) – **to have a chat with someone / to exchange a few words with someone**

bir balaca yaşayış üçün – **just for keeping one's head above the water / Amer. just to make buckle and tongue meet**

*** bir baltaya sap olmaq** (müvəffəqiyyət qazanmaq) – **to find a career**

bir barmaq – **next to nothing / a little to swear by (very small)**

bir barmaqla çap etmək – *Cf.* **hunt and peck**

*** bir baş bir ayaq olmaq** (həmfikir olmaq) – **to be unanimous**

bir baş üstün (çox yüksək olmaq) – **head and shoulder above someone / two heads above someone / twice as ... as someone / three heads above someone / far superior to someone**

bir baş yuxarı olmaq – **to be cleverer / to be more experienced / to be more well-informed**

bir başa (düz) – **in plain English**

bir başına, bir dizinə döymək – *bax* **bir başına, bir dizinə vurmaq**

bir başına, bir dizinə vurmaq – **to be in despair / to be at his (her) wits' end / to be vexed about smth. / to gnash one's teeth**

birbaşqa vaxt – **a rain check**

bir bezin qırağı (fərq yoxdur hər ikisi eynidir) – **a fine pair** (*iron.*) / **all of a kind / all of the same pattern / all of the same stamp / all in the same style / cut from the same cloth / cut out of the same cloth / birds of a feather / all made to a pattern / all tarred with the same brush / of the same breed / cast in the same mould / carbon copy / of the same kind / of the same stripe / of the same batch / of the same leaven / of the same kidney / there is nothing to choose / Cf. birds of a feather / tarred with the same stick (brush) / chips of the same block / much the same / the same way / chips of the same block / much of a muchness / six of one and half a dozen** (to be alike completely)

bir biçimdə – *bax* bir ülgüdə

bir-bir sıradan çıxartmaq – * to bowl over like ninepins

bir-birilə düz gəlməmək – to be unsuited to each other / not to get on (along)

biri birindən geri qalan deyillər (eyni xasiyyətdə olan insanlar haqqında) – tarred with the same brush

biri birindən yaxşı (seçmə) – fine fellows to a man / every one of them a stalwart

bir-birinə güzəştə getmək – agree to differ (to accept the fact that two men, which never have the same opinion about something, stop arguing about it)

bir-birini tamamlamaq – to be the complement of one another

bir-birini yalamaq – to lick one another

bir-birininərdinca – in Indian life

bir-birinin başında (çox sıx) – packed like sardines (herrings) in a barrel / packed in together like sardines in a tin

bir-birinin boğazından tutmaq (kəskin mübarizə aparmaq) – to be at each other's throats

bir-birinin sözünü kəsərək danışmaq – to vie with each other in telling smth. (to interrupt one another)

bir-birinin vurğunu olmaq (dəlicəsinə sevmək) – head over heels in love

bir bu çatmırdı – 1. (istənilməyən adam gələndə) – what the deuce brings him (her, etc.) here? / what ill wind (bad luck) has brought him (her, etc.) here?; 2. (istənilməyən hal haqqında) – a big thick

*** bir budağa çıxıb min birini silkələmək – speaking to one offend the others**

bir cür – *bax* bir təhər

bir çanaq darı atsalar, biri də yerə düşməz – 1. rags / tatters; 2. pitted man

bir çayın qırağında dayanmaq (eyni pis vəziyyətdə olmaq) – to be in the same boat (to be in the same trouble, in the same fix, in the same bad situation)

bir çimdik toz kimi yoxa çıxmaq – someone or smth. has vanished as though swept down by a gust of wind / as if the wind has blown someone or smth. away / someone or smth. disappeared like a shot from a gun

bir çöp də – not a straw (nothing)

bir çuval darının sayından çoxdur – a great deal of (a lot of)

Bir çürük alma bütün səbəti korlar. – The rotten apple injures its neighbours./ Cf. No garden is without its weeds.

bir çürük qoza dəyməz – it isn't worth a rotten egg / it isn't worth a rap / it isn't worth a straw / it isn't worth a farthing / it isn't worth a tinker's curse / it doesn't amount to a hill of beans / it doesn't amount to a hap'orth of cat's-meat / it isn't worth a damn / not worth the paper it is written on

bir dam(ın) altında yaşamaq – to be under the same roof (to live together)

bir damcı – 1. *bax* bir zərrə; 2. just a tiny bit

bir damcı ağıl vermək – to give a drop of sense

bir damcı da (qorxmamaq, inanmamaq və s.) – not a bit / not one tiny bit / not at all / not in the least

bir damcı da yox – not a drop / not a bit (usually of alcohol)

Bir dana bütöv naxırı korlayır. – There is a black sheep.

bir daş altda, bir daş üstdə (sirr, susma) – and the whole thing is wiped out / and none will be the wiser (and no one is the wiser) / nobody is any the wiser / and nobody is hap'orth the wiser / hush-hush

bir daş altdan, bir daş üstdən qoymaq – *bax* bir daş altda, bir daş üstdə

bir daş olub (kor) quyuya düşdü – someone disappeared without a trace / someone melted (vanished) into thin air / gone as if the earth swallowed him (her) / nothing more was ever heard of him (her) / there is no news of him (her) / no sign or sound from him (her)

bir daşla iki quş vurmaq – *bax* bir güllə ilə iki quş vurmaq

bir dediyini iki eləməmək – *bax* bir sözünü iki eləməmək

bir deyib beş gülmək – to laugh with all one's heart

bir də (bundan başqa) – besides / moreover / what is more

bir də qələt eləsin ... – Confound you (him, her)! / Blast you (him, her)! / Drat you (him, her)! / Devil take you (him, her)! / Plague take you (him, her)!

bir dəfəyə – 1. all done at one blow / to do smth. pell-mell; 2. straight away / right away / straight off

bir dəqiqə – half a mo / on second thoughts (after a while)

bir dəqiqə sakit dura bilmir – *bax* qərar tapa bilmir

bir dəqiqəlik – for a minute / for a moment

bir dəqiqəyə – in two twos

bir dəli şeytan deyir – *bax* dəli şeytan deyir

bir dərəcəyə qədər (müəyyən qədər, qismən) – in some way

bir dərədə yeddi yetimlə qalmaq – to be left stranded / to be left in the basket / to be in low water (on the rocks)

bir dəri, bir sümük (çox arıq adam haqqında) – a rack of bones / a stack of bones / all skin and bone / nothing but skin and bone / a bag of bones / a walking skeleton (of a very thin man)

bir dikili ağacı da yoxdur – have got neither harrow nor barrow / with neither house nor home / out of God's blessing into the warm sun (to be extremely poor)

bir dildə danışmaq – *bax* dilbir olmaq

bir dünya – *bax* bir aləm

bir düyməli yubka – “men-have-no-time” (skirt with a slit from top to bottom fastened with one button)

bir ev kimi yaşamaq – to live as one family / to live together (of close friends)

bir əl bir təpə qalmaq – to stay all alone

bir əldə iki qarpız tutmaq – 1. (iki ağır işdən yapışmaq) – to run after two hares / to eat one's cake and have it / to have something both ways (two incompatible approaches to the same problem can not happen at the same time); 2. (hər işə əl atmaq) – to spread oneself too thin

Bir əldə iki qarpız tutmaq olmaz. – You cannot eat your cake and have it too. / If you run after two hares, you will catch neither. / Dogs that put up many hares kill none. / Grasp all, lose all. / All covet, all lose. (One can't do two things at the same time.)

bir əli yağda, bir əli balda – to live in clover / to live on the fat of the land / to eat the bread of luxury / to live in a bed of roses / to live like a fighting cock / to be well-to-do (very comfortably off)

bir əlli-əlli vursaq, pis olmaz – Lit. I'm afraid I've got a chill, let me have a bit of swill!

birəngəl çıxmasa (hər şey qaydasında olsa) – all being well (if nothing goes wrong)

bir əsr (çox müddət) – donkey's years / a dog's age / a week of Sundays

bir fikirdə durmamaq – bax gah nala vurmaq, gah mıxa

bir göz qırpımında – bax göz qırpımında

bir gözlə – with half an eye

bir gözlə görmək (eyni baxışlarda olmaq) – to see eye to eye with someone

Bir gül ilə bahar olmaz. = One swallow does not make a summer.

bir güllə ilə iki quş vurmaq – bax bir oxla iki dovşan vurmaq

bir güllə ilə öldürmək – to kill someone outright

bir gün görməmək – bax gün görməmək

bir günlə yaşamaq (gələcəyə əmin olmamaq) – to live from hand to mouth

bir halda ki – since / so long as / because

bir həmlədə (qovaraq, sürətini artıraraq) – with a swoop / by a sudden attack (to hurl oneself at someone or smth.)

Bir həsir, bir yesir. – Have got neither harrow nor barrow. / With neither house nor home. / Out of God's blessing into the warm sun. / As poor as Job. / As poor as a church mouse. / As poor as a rat. / As poor as charity. / As bare as the palm of your hand. / As naked as a picked bone. / Without a penny to bless him. / As poor as gob.

Bir həsirdir, bir Məmmədnəsir. – bax Bir həsir, bir yesir.

bir him-cimə bənddir (əlverişli məqam olan kimi) – **one has only to beckon with one finger**

bir xəmindən yoğurulub – **the same breed / to cut from the same cloth / birds of a feather / nothing to choose between them / of the same batch / of the same leaven / of the same ilk / of the same kidney**

bir xoruza yük eləmək (bir kəsi soymaq) – **to strip someone bare / to strip someone to the skin / to pare someone to the bone / to fleece someone / to flay someone alive**

bir içim su kimi – *bax* **bir qurtum su içməkdən də asan**

bir-iki getdik! – **one, two – up she goes (comes)! / one, two, heave! / yo-heave-ho! / yo-ho! / yoho!**

bir iki kəlmə demək – *bax* **itirmək**

bir-iki kəlmə ilə (qısaca, müxtəsərcə) – **to tell smth. in a few words** (in a nutshell)

bir-iki kəlmə yağlı söz demək – **to give someone a nice talking-to / to give someone a nice telling-off / to give someone a piece of one's mind / to have words with someone / to tell someone a thing or two**

bir-iki kəlmə yaxşı söz demək – *bax* **bir-iki kəlmə yağlı söz demək**

bir-iki kəlməyə (çağırmaq) – **just one word! / Cf. may I have a word with you?**

bir-iki qapaz vurmaq – **to give someone a good thrashing (licking) / to give it someone hot**

bir-iki sayınca (o an, dərhal) – **before one knows where he (she) is**

bir işdə əli olmaq (bir işdə iştirak etmək) – **to have a finger in smth. / to have a say in the matter**

bir işdə əli olmayan adam (kənar şəxs) – **an outsider / a stranger**

bir işdə əsas rol oynayan adam – **the first fiddle**

bir işdə iki şərikin eyni iştirakı - * **it takes two to tango!** (about the cooperation of two men in a business)

bir işdə saç ağartmaq (bir işdə təcrübəli olmaq) – **to know a thing or two**

bir işə əl atmaq – *bax* bir işə girişmək

bir işə girişmək – 1. * to take up the ball; 2. to get things put to rights / to take a matter up

Bir işi başlayanda, onun axırını fikirləş. = In every beginning think of the end.

bir işi görməyə meyilli olmaq – to have a good mind to do smth. (intend to do with a high degree of probability)

bir işi gözü yumulu edə bilmək – someone can do smth. standing on his / her head

bir işi özünü sıxaraq (maddi cəhətdən) görmək (çox az pul istifadə edərək) – to be on a shoestring

bir işi yarımçıq qoymaq (axırına çatdırmamaq) – to do smth. by halves / not to do anything (things by halves)

bir işi yarı-yarıya görmək (şərikinə etmək) – to go halves (to share half or equally become partners)

bir işin əsasını qoymaq (bünövrəsini qoymaq) – to lay foundation for smth.

bir işin qulpundan möhkəm yapışmaq (işə ciddi girişmək) – to get teeth into something (to work on seriously)

bir işin uğurunu təmin etmək – * to get smth. across the footlights

bir işin yolunda canını qoymaq – to put one's back into

bir it də (heç kəs) – no one at all / not a living soul / not a mortal man (nobody)

bir kəs olmaq – * to be anybody

Bir kəsin toyuğuna daş atmaz. – *bax* Bir adamın toyuğuna “kiş” deməz.

bir kilometr uzaqdan keçmək – to steer a mile clear of someone or smth. / to keep well out of someone's way / Cf. to give someone a wide berth

bir kilometrədən görünür (çox uzaqdan görünür) – one can see someone or smth. a mile (miles) off (away) / you can't miss him (her, it, them)

bir kitab söz danışmaq – *bax* bir quran söz demək

bir könlüdən min könlə – *bax* bir ürəkdən min ürəyə

bir köynək əti var (dolğun insan haqqında) – **a well-nourished man**

bir köynək ət tökmək – **to burn with shame / to die of shame / to be consumed with shame**

bir köynək tər təkmək – **to work until exhaustion / to work one's fingers to the bone / to sweat blood / to sweat one's guts out**

bir köynəkdə qalmaq – **to be left without a shirt to one's back / to be left high and dry / to be left stranded**

bir köynəkdə qoymaq – **to leave someone without a shirt to his back / to leave someone high and dry / to leave someone stranded**

Bir qapıdan iki dəfə keçmək olmaz. – **You cannot eat your cake and have it too. / If you run after two hares, you will catch neither. / Dogs that put up many hares kill none. / Grasp all, lose all. / All covet, all lose.** (One can't do two things at the same time.)

birqaraqəpiyə dəyməyən (dəyərsiz, heç nəyə layiq olmayan) – **notworthabeen / notworthadamn / notwortharap / notworthastraw / Amer.notworthadime / notwortharedcent**

bir qarın ac, bir qarın tox yaşamaq – **to be fed by manna from heaven / to live on air / to live frugally / to be half-starving**

bir qarın çörəyə möhtac olmaq (böyük ehtiyac içində olmaq) – **hardly make ends meet** (to be extremely poor)

bir qarın söz (bir yığın məlumat) – **a budget of news**

bir qarış (çox xırda, çox kiçik)– *Lit.* **as big as a thimble**

bir qarış da olsa geri çəkilməmək (bir kəssiz və ya bir şeysiz keçinməmək) – **one cannot move (stir, take) a step without someone or smth.**

bir qarnı ac, bir qarnı tox dolanmaq – *bax* **yarıac-yarıtox yaşamaq**

bir qayda olmayaraq (həmişəkindən deyil)– **unusually / contrary to custom / contrary to one's habit** (one's usual way)

bir qədər içki – **a short one / drinking-bout** (a drink of alcohol)

bir qədər (bir az, bir necə) – **a little / a few / little measure of smth.**

bir qədər artıq – **a little over / a little more than / odd / just over**

birqədər uzaqda – a little way from ... / a little off from ...

bir qəlibdən çıxıb – all made to a pattern / all tarred with the same brush

bir qəlibə tökmək – to reduce someone or smth. to a common (to the same) denominator

bir qənaətə gəlmək (bir fikrə gəlmək) – let an idea ripen in one's mind

bir qəpiyə dəyməz – someone or smth. is not worth a brass farthing / smth. is not worth a brass button / smth. is not worth a damn / smth. is not worth a pin / so much for something

bir qəpiyə satmaq (otuz gümüş - satqınlığın qiyməti) – to betray someone for thirty pieces of silver

bir qəpiyi yoxdur (lütün biri) – to pull the devil by the tail / to be without a penny / to be without a brass farthing / to be out of pocket / to be stony-broke / not to have a penny to one's name / not to have a farthing to bless oneself with / not to have a silver (shilling, shot) in the locker / not to have a bean (to be in a trouble)

bir qruşa dəyməz – *bax* bir qəpiyə dəyməz

Bir qorxaq bir ordunu xarablar. – *bax* Bir çürük alma bütün səbəti korlar.

Bir qotur dana bir naxırın adını batırır. – *Lit.* One scabby (scabbed) sheep will mar a whole flock. / One scabbed infects the whole flock. / *Cf.* The rotten apple injures its neighbours. / One drop of poison infects the whole tun of wine.

Bir qoyundan sürü olmaz. = *Lit.* A sheep isn't a flock. / A tree isn't a garden.

bir qucaq sür-sümük – *bax* bir dəri, bir sümük

Bir qulağından alıb, o biri qulağından vermək. (əhəmiyyət verməmək) = In at one ear and out at the other. / One gives no ear to smth. (to take no heed of, what has been said is forgotten immediately)

bir Quran söz demək (çox danışmaq) – 1. to lecture someone; 2. to tell a story

bir qurtum – a little something

bir qurtum su içməkdən də asan (çox asan) – **easier and simpler than one can imagine / as a piece of cake** (very easy)

bir ləhzədə (bir anda) – **att one go / in a flash / in a trice** (quickly)

bir məktəbdə ya da universitetdə oxuyan dost (köhnə yoldaş) – **the old boy / the old school tie**

bir mələkdir – *Amer.* **a plaster saint**

bir neçə dəfə nəşr olunmaq – **to go through several editions**

bir neçə sətir cızmaq – **to drop a line**

bir nəfər kimi (hamıya aiddir) – **all and Sundry**

bir nəfərdən başı uca olmaq (birkəsdən daha yaxşı olmaq) – **to be a cut above someone**

bir nəfəsə – **1. (tez) – to hold one's breath; 2. (bir dəfəyə) – at a (one, single) blow / at a (one) sweep (swoop) / at one stroke / at a stretch / at a single bound / at one go / with one leap; 3. (ardıcıl, fasiləsiz) – at a stretch**

bir nəfəsə danışmaq – **to talk nineteen to the dozen / to clack (to click, to go, to run) sixteen to the dozen / to spout words / to be like an overflowing sack**

bir nöqtədə (bir yerdə) – **at a standstill**

bir nöqtəyə vurmaq – **to hammer it home / to hammer away at smth. / to harp upon one (the same) string** (to concentrate on one thing)

bir nömrəli – **1. (müəyyən bir işdə öndə olan əsas insan haqqında) – number one; 2. (əla bir şey barədə) – the cat's meow / the cat's pajamas / the cat's pyjamas / the cat's whiskers** (of something good)

bir növ (müəyyən dərəcədə) – **in one's own way / a kind of / a sort of / of its sort / in some sort**

bir oğlandır, çayda balıq yan gedər – *bax* **canlara dəyən adamdır**

bir oxla iki dovşan vurmaq – **to kill two birds with one stone**

bir olmaq – **to be at one**

bir oturma(d)a (bir dəfəyə) – **at a (one) sitting / at (in) one go / at a stretch / at a blow / at a stroke / at a sweep / at a swoop / at a scoop**

bir oturuma bir qoyun yemək (çox yemək)– **to eat a horse** (to eat a lot and hungrily)

bir parça çörək – **a slice of bread** (vital needs)

bir parça çörək qazanmaq – **to earn one's crust** (daily bread)/ **to earn (make) one's living**

bir parça çörəkdən məhrum etmək – *bax* başqasının çörəyinə bəis olmaq

bir parça əppək – *bax* bir parça çörək

bir partiyadan o biri partiya keçmək – * **to cross the floor of the house**

bir peşədə baş ağartmaq (vərdişə yiyələnmək) – **to have got the hang of smth.**

bir pud duz-çörək yemək (uzun müddət bir yerdə yaşamaq, dostluq etmək) – **to eat a bushel (a sack, a peck) of salt with someone** (to live a long life with someone, to keep up a friendship with somebody, to be friends with someone)

bir saatlıq xəlifə – **king for a day**

bir sağola (havayı, müftə) – *Lit.* **to work for “thank you” / to do smth. for nothing**

bir sandıq (çoxlu) – **to talk nineteen to the dozen / to spin a long yarn / to talk a dog's hind leg off / to talk a donkey's hind leg off / to talk a horse's hind leg off / to talk someone's head off / to talk the bark off a tree / there is much to tell you about**

bir saniyə – **just a second! / just a moment! / just a sec!**

bir səslə – *bax* yekdilliklə

bir-sıfır sənəin xeyrinə – **right you are! / bull's eye! / you've got it! / that's the ticket!**

birsıraməsələlərə toxunmaq, müzakirə etmək – ***to cover the ground**

bir simada (bir adamda) – **combining different functions / Cf. omnium gatherum**

Bir sinifdə oxumamış ki?!– bax Yerdən göbələk çıxmayıb ki?!

bir sirdir! – **mum's the word!**

bir sözlə (qısa) – in a word / in one word / in short / the long and the short of it / in a nutshell (briefly speaking)

*** bir sözünü iki eləməmək – to submit to someone implicitly**

bir suyu çəkmək – to look (be) rather like someone

bir şey əldə etmək olmayacaqdır – you won't go very far without (or with) someone or smth. / that won't (will never) get you far / that will not avail you much

bir şeyə nail olmaq üçün qarşısına məqsəd qoymaq – * to have an eye to doing smth.

bir şeyin mənasını müstəqil surətdə anlamaq, dərk etmək – to reach some conclusion unaided / to think (to reason) smth. out for oneself

bir şeyin yaxşı tərəfini göstərmək – to show things in the best light / to show things off to the best advantage / to show smth. to good effect

bir tərəfə atmaq (kənara qoymaq, bir yana yığmaq) – to put smth. aside / to put smth. off (to postpone smth.)

bir tərəfə çəkilmək – to wander from the point (subject) / to stray off the subject / to evade (to parry) a question

bir tərəfdən pisdir, o biri tərəfdən yaxşı – there is a little of everything in someone / this and that / the good with the bad

bir tutmaq (bərabər tutmaq) – to set (put) someone on a level with someone (to associate smth. with smth.)

bir tükünü də yerindən tərpətməmək – not to pay attention to someone or smth.

bir tükə saymamaq – not to care a brass farthing for someone or smth. / not to care a button for someone / not to care a pin for someone / not to care a fig for smth. / not to care a straw for smth. / not to give a damn for someone or smth. / not to give a curse for someone or smth. / not to give a darn for someone or smth. / not to give a hoot for someone or smth. / to think that someone or smth. is not worth a groat / to make no account of someone or smth.

bir ucunu boş burax – don't worry your head with it! / don't lose any sleep over it! / take it easy!

bir udum su içmək kimi asan – it's mere child's play for one / one can do it with a snap of his (her) fingers / it's easy as falling off a log / one can dash it off in no time / it's no great shakes for him (her) to do it

bir ülgüdə – all of a kind / all of the same pattern / all of the same stamp / all in the same style

bir ürəkdən min ürəyə – from heart to heart / with all one's heart and soul / body and soul / with all one's being

bir vur-çatlasın var – hell broke loose / Cf. you have to carry out the saints (i.e. icons) to avoid shocking them / you have to call the fire department (of a loud noise)

bir yastığa baş qoymaq – to be wife and husband (to sleep in the same bed, to live together, to have sex with one)

bir yerdə yaşamaq (bir evdə yaşamaq)– to live under the same roof

bir yerdə qərar tutmamaq (daima hərəkətdə olmaq) – to have the nails in one's ass (to be always in action)

bir yerimə ki – one couldn't care less about it / one doesn't give a hoot (a fig, a damn, a shit) about it / one does not care a damn (a darn, a fart)

*** bir yeyib, beş vermək – *bax* əliaçıq olmaq**

*** bir yeyib, min şükür etmək – to be satisfied with one's own fate**

bir yuvanın quşu – *bax* bir bezin qırağı

bir yüzünə dəyər – a host in himself

bir zamanlar (keçmişdə, vaxtilə, bir vaxt) – at one time

bir zərrə – next to naught / less than nothing / nothing to speak of smth. / a little to swear by / hardly anything / pint-sized / pocket-sized / a drop in the ocean / next to nothing / precious little (very small, tiny, wee, few)

bir zibildir (fərqi yoxdur) – it's all the same to someone / what the devil's the difference!

birdir – 1. (tam eyni) – **all first-rate (select, choice, picked) / each better than the other / Cf. a hand-picked bunch; 2. (bir kəs üçün) bildir** (fərqi yoxdur) – **someone or smth. is the same to one as ... / it's all the same to someone / it's a matter of indifference to someone**

birəlli tutmaq – **not to know someone's worth (price) / not to know the value of smth.**

Biri ov quşlarını qaldırır, digəri isə onu ovlayır. (Biri işləyir, digəri isə onun zəhmətinin bəhrəsindən faydalanır.) – **One beats the bush and another catches the bird.**

biri o biridən kiçik – **one is smaller than the other / each in turn younger than the other** (of children in a large family)

biri o biridən zəhləsi gedir – **there's no love lost between them**

biri o birinə can deyib, can eşidirlər – **there's no love lost between them**

birivardı, biri yox idi – **once upon a time / one day / onefineday**

birinin Leyli-Məcnundan, birinin Əsli-Kərəmdən danışması (bir-birini başa düşməmək) – **talk at cross purposes** (when two people are at cross purposes and they don't understand each other because they are talking about or aiming at different things, without realizing it)

BİRBAŞ

birbaş – **straight / directly**

birbaşə – 1. *bax* **birbaş**; 2. (açıq, təmiz) – **straight from the shoulder; 3. (düzünə, qısa yolla getmək)** – **as the crow flies in a crow line**

birbaşə danışmaq (heç nədən çəkinmədən açığına demək) – **to lay it on the line / not to put too fine a point on it**

BİR-BİR

bir-bir – **one by one**

bir-bir yolub buraxmaq – **to strip someone bare / to strip someone to the skin / to pare someone to the bone / to fleece someone / to flay someone alive**

bir-biri ilə üz-göz olmaq – 1. to fall out (to quarrel); 2. to be at daggers drawn (to have a feud with someone); 3. to find someone (to be unable to bear someone or smth.)

bir-birindən ayırmaq – to drive a wedge into smth.

bir-birindən geri qalmamaq – *bax* bir bezin qırağı

bir-birinə dəymək – to throw into a panic / to take alarm / to be startled

bir-birinə qarışmaq – *bax* bir-birinə dəymək

bir-birinə vurdurmaq – *bax* aranı qatmaq

bir-birini başa düşməmək – *bax* bir-birinin dilini başa düşməmək

bir-birinin ağzına baxmaq – 1. to be an open-mouthed listener / to hang on someone's every word / to nod agreement with someone / to hang upon someone's lips; 2. to watch someone eating / to look greedily into someone's mouth (wanting that food for oneself)

(elə bil) bir-birinin ağzına tüpürüblər – to repeat in one voice (unanimously)

bir-birinin ardınca – turn and turn about

bir-birinin ardınca sıradan çıxmaq – to bowl over like ninepins

bir-birinin boğazını gəmirmək (dalaşmaq, pis yola getmək) – to be at each other's throats (two or more men fight a lot)

bir-birinin dilini başa düşməmək – to talk in different languages / to speak different languages

bir-birinin dilini sözsüz başa düşmək – to find common language with someone / to reach an understanding / to understand one another / to see eye-to-eye

bir-birinin əlindən qapmaq – to snatch smth. out of someone's hands

bir-birinin əlinisixmaq – to shake hands with someone

bir-birinin ətini yemək – *bax* bir-birinin tükünü didmək

bir-birinin kölgəsinə güllə atmaq – to menace someone in his (her) absence (to threaten someone with smth.)

bir-birinin kölgəsini qılınclamaq – *bax* bir-birinin kölgəsinə güllə atmaq

bir-birinin tükünü didmək – to bicker / to squabble / to wrangle

biri birindən yaxşı (seçmə) – every one of them a stalwart (fine fellows to a man)

biri birinə dəyməz, ikisi də heçə – *bax* bir-birindən geri qalmamaq

BİRCƏ

bircə qarış boyu var – 1. very small and young / half-pint / half-portion / knee-high to a grasshopper; 2. hardly out of pinafores / wet behind the ears / scarcely out of the shell yet / a stripling

BİRÇƏK

birçəyi(n) ağar(t)maq – to turn grey (to get old)

* **birçəyin ağarsın!** – to speak reproachfully

birçəyinin ağ vaxtında – in one's old age / in the afternoon of life

BİRDƏ

birdə burda iyin-tozun olmasın! – Don't let me see a trace of you! / get lost!

birdə gördün ki – before you know where you are / any minute (day, etc.) now / at any moment / *iron.* all we need now is ...

BİRDƏFƏLİK

birdəfəlik (həmişəlik) – once and for all / once and away / once and forever / once and no more / for good and all

birdəfəlikqurtulma(həmişəlikxilasolma) – * a clean sweep

BİRDƏQİQƏLİK

birdəqiqəlik işdir – the work of a minute / it won't take a minute

BİRDƏN

birdən – 1. (qəfildən, hazırlıqsız) – **in a flash**; 2. (ehtiyatsız) – **with all one's might (power, force)**; 3. (gözlənilmədən, qəfildən) – **against all expectations (unexpectedly)**

birdən ağılıma gəldi – **to come into someone's head / to come into someone's pate / the whim seized someone / someone has a fancy for smth. / to wonder into one's brain / to pop into one's head (of funny or absurd ideas)**

birdən beynimə düşdü – *bax* **birdən ağılıma gəldi**

birdən birə – **right away / straight away / without delay / right from the start / Amer. right off the bat**

birdən qıpqırmızı oldu – **to turn red in the face / to flush / to blush / to colour**

birdən pula döndü – *bax* **birdən qıpqırmızı oldu**

birdən üz vermək – *bax* **gözlənilmədən baş vermək**

birdən-birə (qəfildən, düşünmədən, fikirləşmədən, hazırlaşmadan) – **quite suddenly / rushly / off-hand / off the cuff / without rhyme or reason / off the top of one's head / on the spur of the moment / through slap-dash / foolhardily / off-hand / without a moment's hesitation / without thinking twice**

birdən-birə özünü dərk etmək (bir şey özündə hiss etmək, hansısa bir fikri tutmaq) – **to catch oneself at smth. (doing smth.) / to catch oneself out doing smth.**

* **birdən-ikidən** – **ever**

* **birdən-ikiyə** – 1. *bax* **birdən-ikidən**; 2. **whenever**; 3. (heç vaxt) – **never**

BİRƏ

Birənin qanını aldın, canını aldın. – **One link broken, the whole chain is broken.**

BİRİNCİ

birinci addımı etmək (söhbəti başlamaq, sözü açmaq, müzakirə açmaq, hərəkətə başlamaq) – *Amer.* **to set the ball rolling / to start the ball rolling**

birinci il ərdə deyil – not born yesterday / person who has seen a thing or two in his (her) life

birinci qan almaq (birinci zərbəni vurmaq) – to draw the first blood

birinci növbədə (başdan, əvvəl) – in the first instance / first of all / the first thing / right way

birinci olmaq – 1. (qələbə qazanmaq) – to bear (to carry) away the bell; 2. (yeqanə diqqəto byektiolmaq) – to fill the bill; 3. (rəhbər yerini tutmaq, səviyyəli olmaq) – to play first fiddle

birinci şəxs (ən vacib şəxs) – the king of the castle

birinci şəxsin ətrafına yaxın əlaqə – belonging to President's, Prime-minister's, VIP's advisers, their retinue

Birinci təəssürat aldadıcı olur. – First impressions are most lasting though they may be wrong. / Conversation makes one what he is.

birinci yer tutmaq – *bax* ötüb keçmək

birinci yerdə (bir kəsin diqqət mərkəzində) – uppermost in one's mind

birinci yerə çıxmaq – *bax* birinci yer tutmaq

birinci yüksək təltif – * a blue ribbon (a high rewarding)

Birinci zərbə döyüşün yarısıdır. = The first blow is half the battle.

birinciliyini qorumaq – to look to one's laurels

BİRLİKDƏ

birlikdə – 1. to work together (as a pair) / to do smth. in pairs; 2. while one is about it

BİRNƏFƏSƏ

birnəfəsə (dərhal, o saat) – without thinking twice / without giving it a second thought / without a moment's hesitation / without stopping to think – at one go / at a stretch / at the first go-off (onset) / at (in) a single bound (blow, breath, etc.) / at a (one) sitting / in one gulp

birnəfəsə demək – to blurt out everything

BİRSƏSLƏ

birsəslə (yekdilliklə) – **with one mind / in unison / with one voice**
(unanimously)

BİRTƏHƏR

birtəhər (pis deyil) – **I should say / just anyhow / in a careless way / in a slipshod (slapdash) manner**

birtəhər adam (qəribəlikləri var) – **someone is a bit screwy / someone is a real lamebrain / someone wants his (her) brains testing / an odd person who has his quirks / crazy / batty / bonkers / nuts**

birtəhər dolanmaq (çətinliklə) – **hardly make ends meet / to make both ends meet / to make buckle and tongue meet**

birtəhər dözərik! – *Lit.* **we'll break through! / everything will be O.K.!**

birtəhər olmaq (özünü pis hiss etmək) – **someone does not feel well / someone feels out of sorts / someone feels out of colour / someone is not himself (herself)**

birtəhər özünü saxlamaq – **to clench one's teeth / to grit one's teeth**

birtəhər təbəssüm (qeyri-səmimi təbəssüm) – **a wry smile (ironic smile)**

birtəhər – **someone is anything but ... / God ill-treated him as far as his...**

BİRTƏRƏFLİ

birtərəfli mühakimə yeritmək – **to look at someone or smth. from one's own angle / to see only one's own point of view / to judge someone or smth. very parochially / to take a one-sided (personal, parochial) view of smth.**

birtərəfli oyun oynamaq – **game with one goal-mouth / one-sided game**

BİRYOLLUQ

biryolluqeləmək – **to put an end to smth.**

BİSMİLLAH

* **bismillah edin! – start! / begin!** (exclamation which means the beginning of the action)

BİŞİM

bişim-bişimlə dolanmaq (bir kəslə çox ehtiyatla davranmaq) – **someone needs careful handling / to handle someone with kid gloves** (to deal with someone in a very careful way so that not offend or upset him/her)

bişim-bişimlə öz istədiyinə nail olma – **a carrot and stick policy** (the promise of reward and threat of punishment both at the same time)

BİŞİRMƏK

bişirmək (yola gətirmək) – **to twist someone's arm**

BİŞMƏK

bişən aşə su qatmaq (bir kəsə bilərəkdən pislik etmək) – **to put a spoke in someone's wheel / to upset one's plans / to throw a spanner in the works / to put grit in the machine / to throw sand in the wheels** (to break up smth.)

bişmək (təcrübə yığmaq) – **to acquire an experience / to make oneself fit**

bişməmiş (təcrübəsiz) – **green** (inexperienced)

bişməmiş adam – *bax təzə cücə*

bişməmiş fikir (tam hazır olmayan) – **an immature idea**

bişmiş – **worldly wise** (experienced)

bişmiş aşə soyuq su qatmaq – *bax bişən aşə su qatmaq*

Bişmiş toyuğun da gülməyi gəlir. – **Enough to make a cat laugh. / It would make even a cow laugh. / It would make even a fly laugh.**

bişmiş toyuğun gülməyi gəlir (güldürmə məni!) – **don't make me laugh! / Cf. it's enough to make a cat (a cow) laugh!**

BİTDƏ-BİTDƏ

(bir kəsi və ya bir şeyi) **bitdə-bitdə təhlil etmək** (bütün xırdalıqlarını)– **to pick someone or smth. to pieces / to go over someone or smth. point by point** (to dissect someone or smth.)

BİTMƏK

bitdi! – and that's all! / and that's that! / and that's all there's to it! / you can take it or leave it! / do or die! / and there you are!

bitmiş adam (iflasa uğramış, yoxsullaşmış) – **down and out / down at the hells**

BİZ

Biz də göbələk deyilik. (Bizim də arxamız var.) – **A cat may look at a king.**

biz qalib gəldik (bizim tərəf üstün oldu) – **the victory is ours (yours, etc.)! / we (you, etc.) win! / we've (you've, etc.) come out on top! / our side won!**

Biz olmayan məsciddə gündə iki ehsan verirlər. – **It's fine everywhere except where we happen to be. / Cf. The grass is always greener on the other side of the fence (of the hill). / Blue are the hills that are far from us.**

biz sizi yaxşı tanıyırıq – **we know your sort! / we know all about you! / you can't fool us!**

biz və bizim taylarımız – **we / our kind (sort) / the likes of us**

bizdən arxayın ol – **there will be no difficulty in smth. / there'll be no hindrance from someone's side**

Bizi də ağac oyuğunda tapmayıblar.– *bax* **Yerdən göbələk çıxmayıb ki?!**

bizim adamdır – **my good fellow / my man / one of us / our kind (sort)**

bizim çörəyimiz deyil (bizim işimiz deyil) – **that's none of our business / that's nothing to do with us**

Bizim də küçədə toy-bayram olar. – **Our day will come. / We'll have our day, too. / Our day is at hand. / There will be bright days yet. / Cf. There's another day (a good time) coming. / The sun will shine on our street, too. / The**

sun will shine on our side of the fence. / After rain comes fair weather (sunshine). / It's a long lane (run) that has no turning. / The weariest day draws to an end (to a close). / Every dog has his day.

bizim dövrdə –in the day and age

bizim tayımız deyil – not our kind / not the likes of us / a horse of quite another colour

bizimki bizə dəydi – we have come through fire, water, and copper pipes / we have gone through fire and flood and hell upon earth / we have been through the mill / we have been through very hell

bizimki tutmur – we are unsuited to each other / we don't get on (along)

bizlər (biz və bizim kimilər, biz qadın-qızlar) – we (us) women (girls) / our kind (lot, sort)

BİZLƏMƏK

bizləmək – to drive on / to speed on (to urge on)

BOĞAZ

* **boğaz açmaq** – 1. to eat greedily; 2. someone has not one's fill

boğaz-boğaza gəlmək – *bax bıçaq-bıçağa* (olmaq)

boğaz dolusu – at the top of one's lungs (very loudly)

boğaz döymək – 1. to argue with someone in vain / to argue with someone for nothing; 2. to prate / to talk idly / to wag one's tongue / to talk hot air / to shoot the breeze / to mill the wind / to tell fibs / to tell cock-and-bull stories / to bullshit

boğaz olmaq – 1. (kasıb olmaq) – to be a poor man; 2. (asılı olmaq, bağlı olmaq) – to make fine weather and foul

boğaz ortağı olmaq – an extra (another) mouth to feed / to hang on to someone's meal

boğaz otarmaq – to eat at someone's expense / to sponge on someone / to be a sponger / to be a parasite (to lead the life of a drone)

boğaz yırtmaq – to bawl (to yell, to shout) at the top of one's voice

boğaza çıxmaq – *bax* boğaza qədər 2-ci mənada

boğaza dürtmək – *bax* boğaz döymək

boğaza gətirmək – *bax* boğaza yığmaq

boğaza keçmək – to throw oneself at someone / to run after someone / to chase someone / to stick in someone's throat

boğaza qədər – 1. up to the neck in work / up to the ears in work / up to the chin in work / up to the elbow in work; 2. up to the neck / more than enough / enough (work) and to spare / up to the hilt

boğaza qədər doymaq – 1. to be full up / to be full up to here (to bursting) / to be quite satisfied; 2. to fed up with someone or smth. / to fed up to the back teeth with someone or smth. / having had more than one's share of smth.

boğaza yığılmaq – *bax* cana doymaq

boğaza yığmaq – 1. to be a stick in someone's throat / to be a thorn in someone's flesh / to touch someone to the quick / to get up someone's nose / to turn someone's stomach / to make someone sick; 2. to rouse someone to a fury / to make someone furious / to drive someone into a frenzy / to drive someone batty / to drive someone crazy; 3. to harass the life out of someone / to worry someone to death / to rack someone's soul

boğazacan (çox) – 1. up to the neck / more than enough / enough (work) and to spare; 2. up to the neck (ears, chin, elbow) in work

Boğazacan borc içindədir. – Be deeply in debt. / Cf. Be up to the armpits on debt. / Be up to one's ears in debt. / Be up to the neck in debt.

boğazacan doymaq – 1. (yeyib doymaq) – full up / full up to here / full up to bursting / quite satisfied; 2. (bezmək) – to fed up with someone or smth. / to fed up to the back teeth with someone or smth. / having had more than one's share of smth. / to be browned off

boğazdan yuxarı danışmaq – in word only / to speak insincerely (hypocritically, pretendedly, reluctantly, unthoroughly)

boğazı biçilmək – to lose the power of speech / to lose one's tongue / one's tongue failed one / one has seen a wolf

boğazıəlində olmaq – to fall into someone's clutches / to get into someone's talons

boğazı gəlmək (boğazına soyuq olmaq) – to have pharyngitis (to have a sore throat)

boğazı islatmaq (azacıq içmək) – *Lit.* to rinse one's bowels / to have a drink of alcohol / *Cf.* to wet one a throat (clay, whistle) / to have a drop / to lay the dust

boğazı kəndirdə olmaq – to be in one's clutches

boğazı kilidlənmək – *bax* boğazı biçilmək

boğazı qəhərlənib – a lump in one's throat

boğazı qurumaq – to swallow one's tongue / to lose one's tongue

boğazı tikilmək – *bax* boğazı kilidlənmək

boğazı tutulmaq (qısa müddətə danışa bilməmək) – frog in one's throat (to lose one's voice for a short time)

boğazım quruyub – one's throat is dry (parched) in the morning-after / one will kick off if he does not have a hair of the dog

boğazımda qaldı – one swallowed the wrong way

boğazımdan keçmir – it sticks in one's throat

boğazına bağlamaq – to become a burden on someone / to sponge on someone (to overburden someone)

boğazına çökmək – to catch someone by the throat / to take someone by the throat

boğazına diri ilan dolasalar da ... (möhkəm insan haqqında) – a hard nut to crack / a tough nut to crack

boğazına keçmək – to stick in someone's throat / to be a thorn in someone's flesh / *Cf.* to touch someone to the quick / to get up someone's nose / to turn someone's stomach / to make someone sick

boğazına kəndir salsalar da – *bax*boynundan assalar da ...

boğazına qurğuşun töksələr də ... – *bax* boğazına diri ilan dolasalar da ...

boğazına sarılmaq – to throw oneself on someone's neck / to cling to someone

boğazına şərik çıxmaq – *bax* boğazına şərik olmaq

boğazına şərik olmaq – *bax* boğaz ortağı olmaq

boğazında qalmaq – 1.(arzusuna çatmamaq) – to stick in one's throat / to stick in one's gizzard; 2. (dözülməz bir şey haqqında) – to stick in someone's throat / to be a thorn in someone's flesh / to touch someone to the quick / to get up someone's nose / to turn someone's stomach (to make someone sick)

boğazında qalsın! – may get a bone in one's throat

boğazından assalar da ... –*bax*boğazına kəndir salsalar da

boğazından aşırmaq – to drink straight from the bottle

boğazından çıxarıb vermək – to share a crust with someone

boğazından çıxmaq – 1. to slip smth. out of one's hands; 2. not to fall to someone's lot (share) / not to come one's way (of misfortunes, etc.)

boğazından çörək getməmək – *bax* boğazından keçməmək

boğazından keçməmək – the food sticks in one's throat / one cannot eat a morsel / the very thought of food sickens him (her)

boğazından kəsmək – 1. (özünə ziyan edərək başqasına xeyir vermək) – to deprive oneself of smth. / to cough something up (to cut down one's expenses); 2. *baxit* aparan olsun 1-ci mənada

boğazından ötürmək (tez bir şeyi udmaq, yemək, içmək) – to swallow smth. (to appropriate smth.)

boğazından tutmaq (bir kəsi bir şeyi eləməyə məcbur etmək, bir kəsə təzyiq göstərmək) – to have (to get, to take) someone by the small (short) hairs / to put screws to someone / to bring someone to book / to clamp down on someone / to put the heat on someone

boğazından tutsan canı çıxar(çox arıq insan haqqında)– one is half dead / one hardly keeps soul and body together / one is weak as water / one is weak as a cat / one is weak as a straw

boğazından üzüaşağı ötürmək – *bax* boğazından ötürmək

boğazından yapışmaq – 1. *bax* boğazına çökmək; 2. to tread on someone's neck / to take someone by the throat / to rush someone; 3. to grab someone by his lapels or shirt-front (in fighting) / to take someone by the scruff of his neck

boğazını cırmaq – *bax* boğazını yırtmaq

boğazını islatmaq (azca içki içmək) – to moisten one's clay / to have a drink of alcohol / to wet one's throat / to wet one's clay / to wet one's whistle / to have a drop / to lay the dust

boğazını qəhər tutmaq (bərk hirslənmək) – one's blood rose in a jet / to choke with anger (to become furious)

boğazını qəhər tutdu – to choke with sorrow

boğazını qurutmaq – 1. (təəccübləndirmək) – to strike someone (to surprise someone); 2. (bir kəsi pis vəziyyətə qoymaq) – to put someone into a difficult position; 3.(bir kəsi bərk qorxutmaq) – to terrify someone awfully

boğazını üzmək – 1. (bir kəsi məhv etmək) – to take someone by the throat / to be on someone's neck about smth. / to tread on someone's neck / to rush someone / to go for someone / to pester someone; 2. (müflis etmək) – to cut someone's throat

boğazını yaş eləmək – *bax* boğazını islatmaq

boğazını yaşlamaq – *bax* boğazını yaş eləmək

boğazını yırtmaq (bərk qışqırmaq) – to yell at the top of one's voice / to bawl one's throat raw / to sing at the top of one's voice

boğazının qalın yerinə salmaq – *bax* boğazını yırtmaq

boğazının yoğun yerinə salmaq – *bax* boğazının qalın yerinə salmaq

boğazının yolu qurumaq – *bax* boğazı qurumaq

BOĞÇA

boğçaya qoymaq – to pull the wool over someone's eyes / to draw the wool over someone's eyes / to blunt someone

BOĞLANMAQ

boğlanmaq – *bax* qarnını doldurmaq

BOĞUQ

boğuş və **kədərli səs** – a dead voice

BOĞULMAQ

boğulmaq – to lose wind

BOĞULAN

Boğulan adam saman çöpündən yapışar. – A drowning man catches (/clutches) at a straw.

BOĞUŞMAQ

boğuşmaq (dalaşmaq, küsüşmək) – to squabble / to wrangle

BOXÇA

boxçada saxlamaq (bir kəsin ehtiyatda gizli bir fikri və yaxud planı olmaq) – to get / to have / to keep smth. up your sleeve (to keep a plan or an idea secret)

boxçanı yığmaq (yola hazırlaşmaq) – to pack one's bags

BOL

boldur (həmişə var) – there is no end to smth. / lots and lots of them

BOLLUCA

bolluca (artıqlaması ilə) – he (she) has smth. enough and to spare / he (she) has no shortage of smth.

bolluca toz udmaq – to get a mouthful of dust

BOLLUQ

Bolluğa şiltaq atma. – *bax* Xıdır-xıdır - həmişə.

bolluq deyil – not much / not overmuch / not so many (much) / not much to boast about

bolluqda – in plenty (*usually of drinks*) / more than one knows what to do with / Cf. enough and then some

BOMBA

bomba kef (əla ləzzət, həzz, zövq) – an extreme pleasure

bomba kimi partlamaq – to blow up as a bomb

BOMBOŞ

bom-boşdur (heç nə yoxdur) – the place is full of sweet nothing / there is not a crumb of anything here / as bare as the palm of one's hand / bare as a bone / as empty as a drum (perfectly empty)

BORC

borc almaq – to get into debt / to accumulate debts / to run up a score

borc almamaq – to keep afloat / to make both ends meet / hardly make ends meet / make buckle and tongue meet

borc içində üzmək – to be deeply in debt / to be up to the armpits in debt / to be up to the one's ears (chin, armpits, elbows, eyes, eyebrows, neck) in debt / to be up to one's neck in debt

borc içində üzməmək – to hold one's head above water

borciçində yaşamaq – to outrun the constable

borc kimi hesab etmək – to make it one's business

borc vermək –* to throw someone a lifeline (to help someone who is in debt)

borca batmaq – *bax* borca girmək

borca düşməmək – *bax* borca girməmək

borca girmək – to get into debt / to accumulate debts

borca girməmək – to keep one's head above water

borcları ödəmək (göstərilmiş qayğının əvəzini qaytarmaq) – **to sing for one's supper**

borcları yola vermək (borcu ödəmək) – **to get clear of smth.**

Borclu borclunun sağlığını istər. – **One good turn deserves another. / Cf. One hand washes the other. / Roll my log and I will roll yours. / Claw me and I shall claw thee. / Scratch my back and I shall scratch yours.**

borclu qalmamaq – **1.** (cavabını qaytarmaq) – **to give as good as one gets / to pay back in kind / not to leave smth. unanswered / to give someone credit for smth. / to be quick to answer back / to give someone tit for tat; 2. to repay someone in kind** (not to forget someone's kindness, service)

borclu olmaq (bir kəs etdiyi yaxşılığını qaytarmaq) – **someone must repay in kind** (not forget someone's kindness)

Borclunun duaçısı borc verəndir. – *bax* **Borclu borclunun sağlığını istər.**

*** borcunu qaytaran adam kimi** – **discontentedly / unwillingly / to be anger with someone about smth.**

(bir kəsə) **borcunu öz bədəni vasitəsi ilə ödəmək** (intim əlaqəyə girərək) – **to give oneself to someone as a payment for protection** (service, etc.)

BORU

boru kimi tüstüləyir (siqareti bir-birinin ardınca çəkir) – **to smoke like a chimney**

BOSTAN

bostanına daş atmaq (iş arə vermə k) – **to be pebbling someone's window-pane / to throw stones at someone's window / to drop a hint (at) / to make a dig at someone / to drive at** (to hint at someone or smth.)

BOŞ

boş adam (xaraktersiz adam) – **nonentity / milk and water**

Boş araba çox səs eləyir. – **Great cry and little wool.**

boş başı olmaq (yadında bir şey qalmayan insan haqqında) – **one has got head like a sieve**

boş buraxmaq (bir şeyə fikir, əhəmiyyət verməmək) – **not to read too much** (to think that smth. means more than it really does)

boş cəhdlər (faydasız, nəticəsi olmayan təşəbbüslər) – **the fruitless attempts**

boş çıxmaq (müvəffəqiyyətsizliyə uğramış bir şey haqqında) – **to go flop / to go fut / to go pfut / to go off like a damp squib / to go to pigs and whistles / to come a cropper**

boş dağarcığı – **an idle talker / a windbag / a chatterbox**

boş danışqdan iş keçmək – **to mean business**

boş danışmaq – **to throw out affected words / to talk rubbish / to babble / to have an idle talk / to make up a rigmarole / to wag one's tongue / to beat the air / to shoot the breeze / to talk nonsense / to talk through one's hat / to spin a yarn / to spend one's time in idle chatter / to spend one's wits to no purpose / to waste one's powder (time, energy, etc.) and shot / to waste one's fire / to cackle** (talk to no purposes)

boş dayanmada olmaq – **to be idle (inactive) / Cf. to sit (stand) around / to hold up a corner / to keep banker's hours**

boş dayanmaq (boş-bekar dolanmaq, işləməmək) – **to lie idle**

boş durmaq – **to play the fool / to kid around / to remain idle** (to idle away one's time)

boş əllə = **1. withanemptyhands / empty-handed; 2. (silahsız) – withoutfiringashot**

boş gəzmək – **to waste one's life / to idle one's life away**

boş xəyal (uydurma) – **the work of someone's imagination**

boş iş (perspektivi olmayan) – **a blind alley employment/ a fools errand/ a forlorn hope / a wild-goose chase**

boş iş deyil (asan iş deyil) – **it's not a trifle / it's not to be sneezed at / that's no laughing matter**

boş iş ilə məşğul olmaq (əhəmiyyətsiz) – **to waste time on trifles / to chronicle small beer**

boş işdir – **it is a dead loss / it is lost cause / it is lost hope / it is a bad job / Cf. dead duck**

boş işə baş qoşmaq – **to make bricks without straw**

Boş qazan bərk danqıldayar. – *bax* **Boş araba çox səs eləyir.**

boş nömrə (səmərəsiz iş, ümitsiz iş) – **a poor affair**

boş söhbət – **1. (ağılsız fikir) – a wild-goose chase / a fool's errand / milk and water; 2. (gop) – play of words / a snow job / Cf. the sound waves / an idle talk / an empty bubbles / a sheer nonsense (insincere talk)**

boş söhbət aparmaq – **to take someone's name in vain / to have an idle talk / to talk rot / to talk nonsense / to talk bullshit / to talk bunkum / to talk through one's hat / to talk stuff / to chatter / to jabber / to twaddle / to be busy chin-wagging with someone / to have (hold) an idle talk / to babble / to wag one's tongue / to mill the wind / Cf. bla-bla in the air / Amer. blah-blah in the air**

boş söhbətdir – **1. idle (mere) talk / verbosity / verbiage / twaddle / rubbish / bullshit; 2. it's no go / it's no dice / no way / fat chance / it's a gone case / it's a dead frost / a fat chance / no way / no go / no hope / nothing doing / you'll get nothing by waiting!; 3. a broken reed**

boş söz – **banana oil / a house of cards / so many words**

boş sözdür – *bax* **boş şeydir**

boş şey – **1. (ciddi olmayan bir məsələ) – nonsense / twaddle / rubbish / balderdash / apple-sauce / poppycock / bullshit / hot air / soft soap / Cf. a cock-and-bull story / a mare's nest; 2. (asandan asan) – child's play / just toys for babies / simple as pie; 3. (əhəmiyyətsiz bir şey) – a mere trifle**

boş şey deyil (zarafat deyil) – **it's not a trifle / Cf. it's not to be sneezed at / that's not peanuts**

boş şey ilə məşğul olmaq – **to play spillikins / to waste one's time on trifles / to trifle (fritter) one's time away / to occupy oneself with trifles**

boş şey üstündə mərəkə (qiyamət, həyəcan, mübahisə) – **a storm in a tea-cup**

boş şeydən ötrü hay-küy – *bax boş şey üstündə mərəkə*

boş şeydir – **an empty phrase / all my eye and Betty Martin! / nothing to / nothing in / Amer. kids' stuff** (smth. meaningless)

boş şeyə əhəmiyyət vermək – **to run about like Tom Fool carrying smth. worthless / Cf. to be as fussy as a hen with one chick / to fuss over smth. like a child over a new toy**

boş şeyə ümid bəsləmək – **to build on sand** (to rely on something unsteady)

boş şəhər (sakinləri olmayan şəhər)–* **a ghost town**

boş təsəlli (zəif təskinlik) – **a cold comfort / a Dutch comfort**

Boş torba ilə at tutulmaz. = **A horse would not be caught with an empty sack. / You cannot achieve your aim at no cost to yourself.**

Boş torbaya at gəlməz. – **You cannot achieve your aim at no cost to yourself.**

boş tutmaq – **to do smth. negligently / in a slipshod manner / to let things slide / to let things go hang**

boş vaxtı olmaq – * **to have time on one's hands** (have time to spare)

boş ver – *bax ürəyinə yaxın qoyma*

boş vədələr (yalan sözlər) – **leaves without figs / a house of cards / Fr. a pie in the sky**

boş vədələr vermək – **to feed someone with hollow promises (empty hopes) / to put someone off from day to day**

boş yer (adam haqqında) – **part of the furniture / a poor stick**

boş yerə (səbəbsiz)– **with no apparent cause / for no reason at all**

boş yerə əlləşmək (heç nə əldə etməmək) – **to have nothing to show for it**

boş yerə getmək – **1. to drag oneself a long way on a wild goose chase; 2. to perish to no purpose / come to grief for nothing**

boş yerə danışib özünü yormaq – **to talk to a brick wall** (to talk to someone uselessly)

boş yerə özünü yormaq (heç bir şansı olmamaq) – **not to have a cat in hell's chance** (not to succeed at what they are trying to do)

boş yerə vaxtı itirmə – **a waste of breath**

boşa çıxarmaq – 1. (boş olduğunu sübut etmək) – **to prick the bubble**; 2. *baxbişən aşı su qatmaq*

boşa çıxdı – *bax yoxa çıxdı* 1-ci mənada

boşa çıxmaq – 1. **to come to nothing / to come to naught**; 2. **to crumble into dust / to go to rack and ruin / to go to hell / to go to blazes / to go to pot / to go to the devil / to go to the dogs**; 3. **to go up in smoke / to fall to the ground / to come unstuck**

boşagetmək – **to go for nothing**

BOŞ-BİKAR

boş-bikar gəzmək (tənbəllik etmək, heç bir iş görməmək) – **to let grass grow under one's feet / to lie softly on one's back / to lie softly on one's side / to lounge about / to sit on one's hands / to play the fool / to kid around / to idle (loiter, trifle) away one's time / to hang (loaf) about / to fool about / to twiddle one's thumbs / to twirl one's fingers / to fold one's arms / to eat lotus / to kick one's heels doing nothing / to bum / lollywag / to hold up a corner / not to do a stitch of work / Cf. to arse (bum, dog, duff, fart, piddle) around (about) / to goldbrick / to goof off) / to do nothing** (to idle, to loaf, to lounge about)

boş-bikar oturmaq – **to fold one's hands (to sit idly)**

Boş-bikarlıq beyni kütləşdirir. – **Idleness rusts the mind.**

BOŞBOĞAZ

boşboğaz (lovğa) – **a bag of wind/a windbag/a shallow person / a liar / Amer. a hot-air artist / a big mouth / a loud mouth / a big noise**

boşboğazlıq – **mere words / empty words / small talk / nonsense / rubbish**

boşboğazlıq etmə! – **stop your chattering on! / stop your babbling on!**

boşboğazlıq etmək – to hold an idle talk / to talk a lot of nonsense / to drivel nonsense / to rot nonsense / to rubbish nonsense / to have a big mouth / to twaddle / to prate / to talk to no purposes / to babble / to tell a superfluously verbose story / to engage in idle talk / *Cf.* to mill the wind / to shoot the breeze / to beat around the bush

BOŞ-BOŞ

boş-boş (mənasızcasına) – foolishly / stupidly / absurdly / ridiculously / as ill luck would have it

boş-boş çənə döymək – to babble / to jabber / to talk hot air / yak-yak-yak / *Amer.* bla-bla (blah-blah) in the air

boş-boş danışmaq – to decant from empty into empty / to pour water into a sieve / to mill the wind / to fish in the air/ to talk rot / to spend one's breath / to waste one's breathe/ to beat the air / bla-bla in the air / to chatter / to jabber / to twaddle / to hold an idle talk / to talk a lot of nonsense / to shoot the breeze / to keep chin-wagging with someone / to talk to no purposes / to babble / to have an idle talk / *Cf.* to wag one's tongue / to beat the air / to shoot the breeze / to talk nonsense / to bullshit / to talk bunkum / to talk through one's hat

boş-boş gəzmək (avaralanmaq) – to burn candle at both ends / *Cf.* to gape and flap one's ears / to twiddle one's thumbs

boş-boşuna (əbəs yerə)– all for nothing

boş-boşuna çalışmaq – to stuff someone's head with cock-and-bull stories

Boş-boşuna danışır. – *Lit.* Decant from empty into empty. / *Cf.* Pour water into a sieve. / Mill the wind. / Fish in the air. / Beat the air. / *Amer.* Bla-bla in the air. / Amanofwordsandnotofdeedsislikeagardenfullofweeds.

boş-boşunadanışmaq – *Amer.* to shoot off one's mouth

boş-boşuna əl-ayağa düşmə (əhəmiyyəti olmayan bir iş üçün ora-bura qaçma) – to fuss about nothing (bustle, hurry-scurry, running about nothing)

BOŞQAB

boşqab dibi yalamaq – to lick someone's shoes / to lick someone's boots / to lick the mud off someone's shoes / to lick someone's feet

BOŞLUQ

boşluğu aradan qaldırmaq – to bridge the gap

*** boşluq göstərmək** – to show a lack of determination

BOY

boya-başa catdırmaq – to put (set) someone on his (her) feet / to give someone a start in life

boy-buxununa biçilmək – 1. as good as someone / a match for someone / well-matched; 2. like smth. / fitting to smth. / worthy of smth. / suited to smth.; 3. to become (befit) someone to do smth.

boy-buxunundan utan! – you ought to be ashamed of yourself! / you ought to be ashamed of behaving like that!

boyly-buxunlu kişi (görkəmli, gözədəyən, gözəçarpan, qamətli kişi) – a fine-looking man / a man of handsome presence

*** boyu dolu olmaq** – to be well-nourished

BOYAXANA

boyaxana küpü deyil – easier said, than done

BOYUN

boynu allaf xoruzunun boynuna dönmək (çox kökəlmək) – to grow very fat / to be oozing fat (of persons getting fat because of their life of idleness)

boynu (incəlib) armud sapına dönmək (çox arıqlamaq) – to be worn out / to run thin (to get thin)

boynu çiyində – 1. (bir kəsin yazıq vəziyyəti) – to hang one's head / to look downcast (depressed) / to look down in the mouth (about a miserable, wretched

man); 2. (əlacsız, qəmli, fağır-fağır, itaətkarlıqla) – **plaintively / dolefully / mournfully / meekly**

boynu çiyinə qısılib – baxboynu çiyində

boynu incəlib armud sapına dönmək (çox arıq adam haqqında)– **to become lean / to become emaciated / lean as a rake** (to lose weight, to grow thin)

boynu(n) sınısın! – bad luck to him (her)! / damn him (her)! / blast him (her)! / drat him (her)!

Boynu uzun - beyni boş. – The taller, the duller. / Cf. One is blockhead. / One is dolt. / Someone's head is full of holes.

boynuna almağa məcbur etmək (etirafa məcbur etmək) – **to force an admission from someone**

boynuna almaq (həqiqəti etiraf etmək, düzünü demək) – **if the shoes fits, wear it / to come clean** (to acknowledge, to confess, to own, to admit the truth)

boynuna almamaq (etiraf etməmək) – **to deny one's guilt / to persist in one's denial**

boynuna atılmaq – 1. to throw oneself on someone's neck / to cling to someone / to set one's cap at someone; 2. to throw oneself at someone / to run after someone / to chase someone; 3. to throw (to fling) one's arms round someone's neck / to fall on someone's neck / to throw oneself on (upon) someone's neck / to throw oneself into someone's arms

boynuna atmaq (süymə k, taqsırlandırmaq) – **to hang smth. on someone / to pin smth. on someone / to pin the blame on smb. / to point the finger at someone / to treat someone like a whipping-boy / to slander someone**

boynuna bağlamaq – bax boynuna qoymaq 2-ci mənada

boynuna biçilmək (bir kəsin istəyi olmadan)– **to be imposed** (against one's will)

boynuna çanta salmaq – bax boynuna torba asmaq

boynuna çəkmək – bax boynuna götürmək

boynuna düşmək – 1. (kəclik etmək) – **to be stubborn**; 2. (bir kəsin acığına etmək) – **to do smth. out of spite**; 3. (bir kəs məsuliyyətli olmalıdır) – **to fall on someone** (of duty, responsibility, task); 4. (hamilə olmaq) – **to become pregnant**

boynuna götürmək (bir işin həyata keçirilməsinə söz vermək) – **to assume a responsibility for smth.** (to promise)

boynuna ip salsan da gəlməz (bir kəsi aldatmaq olmur) – **you can't get (lure) someone somewhere for love or money / nothing shall induce** (entice, lure, tempt) **someone to come here (there)**

boynuna qoymaq – 1. *bax* **boynuna atmaq**; 2. (əziyyət vermək) – **to charge smb. with / to be charged / commissioned to do smth. / to put smth. on someone's shoulders / to saddle someone** (to give someone an unpleasant responsibility, task, debt, etc.)

boynuna mindirmək (bir kəsi qudurtmaq) – **to put (throw) someone on to someone's shoulders**

boynuna minmək – 1. (bir kəsin himayəsində olmaq) – **to make oneself a burden to someone / to become a dead-weight on someone / to live on c / to eat someone out of house and home / to press someone hardly / to have someone under one's thumb**; 2. (zorla özünə tabe etmək) – **to press someone hardly / to have someone under one's thumb**

(bir kəsin) **boynuna oturmaq** – *bax* **boynuna minmək**

boynuna sarılmaq (bir kəsin dalınca düşmək) – **to throw oneself on someone's neck / to cling to someone / to fling oneself at someone's head**

boynuna sıırmaq (zorla qəbul etdirmək) – **to get rid of smth. / to kick someone out / to impose oneself** (to fasten smth. on someone)

boynuna torba asmaq (kasıblamaq) – **to become a beggar (a pauper) / to live by begging / to go a-begging / to beg one's bread / to be sending the hat round / to be begging alms / to be on the houses**

boynuna yixmaq – *bax* **boynuna qoymaq 1-ci mənada**

boynuna yükləmək (özünün işini başqasına etdirmək) – **to assign a mission (a task) to someone**

boynunda qalmaq – 1. (borclu qalmaq) – **to be obliged to someone / to be indebted to someone;** **2.** (bir kəsə yük olmaq) – **to be a heavy burden to someone / to live on the bread of strangers / to live at someone else's expence** (to be a dependant); **3.** (vicdanında qalmaq) – **to lie at someone's door / to lie heavy**

boynunda olmaq – *bax* boynunda qalmaq

boynunda oturmaq – to be a burden to someone / to become a burden on someone / to straddle someone's back / to live on someone

boynundan asılmaq – 1. (qucaqlaşmaq) – **to hang on someone's neck / to cling to someone;** **2.** (bir kəsə lazımsız yük olmaq) – **to become a burden on someone** (to sponge on someone); **3.** (bir kəsin dalınca qaçmaq) – **to make a dead set at someone**

boynundan assalar da (heç bir şəraitdə) – **not for anything / on no account / not at all / someone wouldn't listen / someone wouldn't hear another word about it**

boynundan atmaq – 1. (etiraf etməmək) – **to repudiate** (to protest, to refuse, to decline, to deny); **2.** (razılıq verməmək) – **to dodge someone or smth.** (not to admit smth., not to confess smth.)

Boynunu bitlər yeyir, çörəyini itlər. – **Not care a brass farthing for someone. / Cf. One's kindness is answered by ingratitude.**

boynunu bükmək – 1. (fağır olmaq) – **to be meek, humble, pitiful;** **2.** (depressiyada olmaq, ruhdan düşmək) – **to hang one's head / to look downcast (depressed) / to look down in the mouth**

boynunu əymək – *bax* boynunu bükmək

boynunu ilgəyə keçirmək – to put one's neck in a noose

boynunu sındırmaq – to break one's head over smth. / to rack one's brain / to cudgel one's brains / to beat one's head / to puzzle one's wits / to drag one's brains about smth. / to worry one's head off (to puzzle over smth.)

Boynunun ardın görərsən! (görməyəcəksən) – **You will never see it as your own ears.**

boynunun ardında da gözü olmaq (hər şeydən xəbərdar olmaq) – **someone has eyes in the back of his / her head** (ability to know what happens when one's back is turned)

boynunun ardından tutmaq (arxadan tutmaq) – **to take someone by the scruff of the neck**

boynunun ardından yapışmaq – *bax* **boynunun ardından tutmaq**

boynunun ardını görəndə (heç vaxt) – **to see smth. no more than one can see one's own ears / to have as little chance of getting it as of seeing the back of one's own head / Cf. one will have to kiss someone or smth. good-bye / you might as well try to see (to catch) your own tail as see (catch) someone or smth. (never)**

boynunun ardını qaşımaq – **1.** (iş vaxtı avara-avara gəzmək) – **to stand and to gape** (usually during one's work) / **to gape about** (to loaf); **2.** (fikirli olaraq nə edəcəyini bilməmək) – **to scratch one's head uneasily / to be perplexed**

boynunun dalını qaşımaq – *bax* **boynunun ardını qaşımaq**

boyun əymək (alçalmaq) – **to stoop to / to grovel / to abase oneself / to cringe to (before) someone / to slave for someone / to abase oneself before someone**

boyun qaçıрмаq – *bax* **boynundan atmaq 2-ci mənada**

boyun olmaq – *bax* **boynuna götürmək**

boyun tutmaq – *bax* **boyun olmaq**

Boyun olsun, boyunduruq tapılar. – *Lit.* If there is a neck, it will be a drudgery. / So long as you have a neck, you'll always find a yoke for it. / *Cf.* God shapes the back for the burden. / All lay load (loads) on the willing horse. / If the devil finds a man idle, he'll set him to work. / The devil finds work for idle hands to do. / An ass endures his burden.

boyun vermək – *bax* **boyun olmaq**

boyun yerə girsin! – the earth swallow you! / may you sink in the earth!

Boyuna baxma, bacarığına bax. – *Cf.* Not see at him, listen to his speech.

boyuna biçilmək – *bax* **boy-buxununa biçilmək 2-ci mənada**

boyuna ip ölçüm! (qarğış mənasında) – **death be with you! (him, her, they) / damn you! / blast you! / drat you!**

boyuna qamış ölçüm! – *bax boyuna ip ölçüm!*

boyun-boyuna vermək (sakit durmaq və ya oturmaq) – **to cling close**

boyunduruq altına girmək (özünə çox əziyyət vermək) – **to become a dead-weight on someone** (to overburden someone)

boyunduruqdan azad olmaq – **to throw off the yoke**

boyunəti olmaq – *bax boynunda qalmaq 2-ci mənada*

boyunu yerə soxum! (qarğış mənasında) – **may you vanish into thin air! / may you go to hell!**

boyunun ardını görər (heç vaxt onu əldə edə bilməz) – **to have as little chance of getting it as of seeing the back of one's own head**

BOZ

boz adam – **1. a rude man; 2. a bold man; 3. a stern man**

boz qurd (təhlükəli insan haqqında) – **big bad wolf** (of a dangerous man)

boz qurd kimi hərəkət etmək (tək hərəkət etmək) – **to go it alone**

boz sifət göstərmək – **1. to talk back / to be insolent; 2. to receive someone coldly**

Boz üzüm var, doğru sözüm. – **Face is bad, conscience is good.**

BOZBAŞ

bozbaş qızdırmaq (yaltaqlıq etmək)– **to eat humble pie / to fall down at someone's feet / to double up in a bow / to low to someone / to prostrate oneself before someone / to cringe before someone / to toady to someone / to fawn upon someone / to wheedle / to grovel before someone / to bow to the very ground before someone** (to flatter someone)

* **bozbaş mahnılar** (çadır toylarında səslənən qeyri-professional mahnılar) – **the favorite songs of provincials which are composed by not-professional composers**

BÖHTAN

böhtan atmaq – 1. *baxboynuna atmaq*; 2. (yalan danışmaq) – **to give false information / to brainwash someone / Cf. to mix** (to deceive, to lie)

Böhtana düşən odsuz yanar. – **Slander hurts more than fire.**

böhtana salmaq (nahaqdan üstünə qoymaq) – **to accuse someone falsely / Cf. to pin smth. on someone / to frame someone / to slip someone the jacket / to rib up / to ride someone / Amer. to put the shoe on the left foot**

böhtançılar – **the evil tongues / the malicious tongues**

BÖLÜNMƏZ

bölünməz fond = **an indivisible fund** (a non-distributable fund)

BÖRK

Börkçünün borkü yırtıq olar. – **A cobbler is always without shoes. / The cobbler's wife is the worst shod. / Ever busy, ever bare.**

börkünü yerə soxmaq – *bax* başını aşağı etmək

BÖYÜK

böyük adam – 1. (vəzifəli şəxs) – **V.I.P. / the bird flying high / a big number / a big shot / of the best description / of the first water / a big card / a big bug / a big gun / a big dog / a big pot / a big fish / a big wig / a big noise / a big number / prize rabbit / the cock of the walk / a man of mark**; 2. (tanınmış, sözü keçən insan) – **a bigwig / a big bug / a big card / a big cheese / a big fish / a big gamble / a big gun / a big noise / a big number / a big pot**

Böyük At bürcü – Pegasus

Böyük Ayı bürcü – the Great Bear Ursa Major

Böyük başın, böyük də ağrısı olar. – **The higher the harder.**

böyük bir şeyi əldə etmək üçün qurban verilən kiçik bir şey – ***a sprat to catch a mackerel**

böyük-böyük danışmaq – *bax* böyük danışmaq

böyük çəkisi olmaq (əlaqələri çox geniş olan imkanlı insan haqqında) – **to be highly influential**

böyük çillə (qışın birinci ongünü) – **the first days of winter**

Böyük danışanı kiçiklər götürər. – **Children are the mirror of his parents.**

böyük danışmaq – 1. (özündən razı olaraq danışmaq) – **to take too much upon oneself** (to speak haughty, arrogantly); **2.** (lovğalanmaq) – **to assume airs / to give oneself airs / to put on airs / to turn up one's nose / to stick one's nose up / to poke one's nose up in the air / to go about with one's nose in the air / to be on the high horse / to do the grand / to get too big for one's boots / to be too cocksure** (to dogmatize)

Böyük evin qibləsidir. – **about the head of the family**

böyük əməyi olmaq (hansısa işdə bir kəsin zəhməti olmaq) – **to have a big hand** (someone had a lot of influence over smth.)

böyük əngəl olmaq – **to be an insurmountable barrier (obstacle) between someone or smth.**

böyük güc ilə – *Amer.* **like a thousand of bricks/ like ton of bricks**

böyük hərf ilə = **real / genuine / worth its (one's) name / with a capital / it with a capital I**

böyük həvəslə(istəklə) – **like a shot / Amer.in a big way / Amer. like a house on fire / with a good grace**

büyük həvəslə nəyisə etmək (böyük istəklə bir işi etmək) – **to be longing for smth. / to be about to do smth.**

(bir şeyin) **büyük hissəsi** – **the lion'sshare (ofsmth.)**

Büyük insan əməlində n tanınar. – **Doings are much louder than words.**

böyük iş deyil (əhəmiyyəti yoxdur) – **it doesn't matter / what does it matter! / So what? / never mind / there's no great harm in that / there is no harm done / that's no problem / that's no trouble**

böyük iş etmək – **to defecate / Cf. to do a No 2 / to do a job**

böyük-kiçik tanımaq (yaşlı insanlara hörmət etmək)– **to behave accordingly / to render one's due**

böyük knyaginya – **Grand Duchess**

böyük knyaz – **Grand Duke**

Böyük qapının böyük də halqası olar. – **Great ships require deep waters.**

böyük maraqla (həvəslə) **dinləmək** – **to heed every word of someone / Cf. to hang on someone's lips**

böyük məbləğ – * **a king's ransom**

böyük məbləğə oynamaq (hər şeyə risk etmək) – **to play high / to play for high stakes**

böyük məna vermək – **to set (to lay) a great (much) store on smth.**

böyük məna verməmək – **to set (to lay) little store on smth.**

böyük məsafə – * **a far cry**

böyük nüfuzu olmaq (təsiri) **olmaq** – * **to be in the ascendant**

böyük oğlan olanda – *bax* **böyüyəndə yadından çıxar**

böyük planda çəkmək – **to take a close-up of someone**

böyük problemin cüzi bir hissəsi – * **a tip of the iceberg**

böyük rol oynamaq (böyük xeyir gətirmək, böyük təsiri olmaq) – **to go a long way** (to have a great benefit)

böyük saat (yerdə duran saat) – * **grandfather's clock**

böyük sarsıntıya səbəb oldu (məni çox sarsıtdı) – * **it gave me beans**

böyük səs-sədaya səbəb olmaq – **qalmaqal salmaq** – **to make a stir / to kick up an uproar**

böyük sinə – **a bulging chest**

Böyük sözünə baxmayan böyürə-böyürə qalar. – **Everyone must follow the old's advice.**

böyük sual altında olmaq – **it's still to be seen / that remains to be seen / it is still doubtful / this is a subject to doubt** (questionable, problematic)

böyük sürətlə – **by leaps and bounds / at a giddy speed / at a dizzy speed**

böyük şey deyil – I like that! (*iron.*) / what an idea! / what a suggestion! / wouldn't that be fun!

böyük şey imiş! (nə böyük şeydir?) – what does it matter? / who cares?

Böyük tikə boğaz yırtar. – Everyone must know his own limit.

böyük ümidlər verən – * *Amer.* up to coming

böyük ümidlər vermək – to show great promise – (to be very promising)

böyük-ürəkli adam (xırdaçı olmayan adam) – an expansive (generous) nature / a big-hearted fellow / knight errant (a chivalrous man ready to help and protect oppressed and helpless people)

böyük-ürəkli olmaq – to have a big heart

böyük üstünlükdə – against heavy odds

böyük vəzifəli insan – you can't get near him / *Cf.* a big card / a big gun / a big pot / a big wig / a big bug / a big dog / a big fish / a big gamble / *Amer.* a big number / *Amer.* a big cheese

böyükağa etmək (ürəyi bulanmaq, qusmaq, öyümək) – to vomit / to puke / to barf / to york / to chunder (usually as a result of heavy drinking)

böyüklük etmək – 1. to be the leading spirit (among) – *верховодить*; 2. *bax* böyüklük satmaq

böyüklük satmaq – *bax* böyük danışmaq 2-ci mənada

Böyüyə böyük deyiblər, kiçiyə kiçik. – Everyone must know his own place.

Böyüyə hörmət elə, sən də böyüyəcəksən. – Everyone must hold the old in respect.

böyüyəndə yadından çıxar – it will heal for the wedding / that's nothing / it's a mere scratch! / you'll be as good as new / it will pass before long

Böyüyün böyük dərdi var, kiçiyin - kiçik. – Babies have less troubles, children have more troubles.

BÖYÜMƏK

böyümək – *bax* mənəsbə çatmaq

BÖYÜR

böyrü üstə yatmaq – to lie softly on one's back (side) / to cool one's heels / to eat lotus / to fold one's arms / to fold one's hands / to idle / to loaf / to lounge about / to sit on one's hands / let the grass grow under one's feet / to idle one's time

böyründə – at one's elbow / next one's hand / quite near / near by / within one's reach / *Cf.* close right at hand / next door to / round the corner

böyrünə yamamaq – 1. (aid etmək) – to lay smth. at someone's door / to ascribe smth. on to someone; 2. *bax* boynuna mindirmək

böyrünü yerə vurmaq – *bax* böyrü üstə yatmaq

böyür-böyürə (yandan qoşma, yan-yana) – cheek by jowl / in traces (outside the shafts) / alongside

böyürdən – suddenly there appears (appeared) ... / all of a sudden / out of the blue / as if from nowhere / God (goodness) knows where from

böyürdən çıxmaq (gözlənilmədən peyda olmaq)– to be redundant (needless, quite unnecessary, completely superfluous, to make one's appearance unexpectedly, to spring out)

böyürü üstə yatmaq (avaralanmaq) – to idle away one's time / to twiddle one's thumbs / to sit with idle hands / to eat lotus / *Amer.* to sit like a bump on a log / to pass the time of day (to be lazy)

BÖYÜRMƏK

böyürmək (qışqırmaq) – to open full mouth / to open one's mouth (trap) too wide / to swear like a trooper

BRUDERŞAFT

bruderşaft içmək (dostluq əlaməti olaraq qollarını bir-birinə keçirərək içmək) = to drink bruderschaft (and pledge fraternity) / *Cf.* to drink from the loving cup with someone

BU

bu ağız-burunla...? – with such look...? / you look as if...?

bu axırıncı damladır (bu səbrimin axırıncı damlasıdır) – *** it breaks the camel's back**

bu artıq heç kəs üçün sirr deyil (sirr hamıya məlum oldu) – **the cat is out of the bag**

bu barədə danışmaq gülüncdür – **in's funny (ridiculous) / strange to say**

bu barədə söhbət belə gedə bilməz – **it is out of the question** (not worth considering, unthinkable, impossible)

bu başdan – **beforehand / in good time / in advance**

bu başqa fikirlə deyilməyib – **that was not said without a purpose**

bu başqa məsələ – **1. that's another matter / it makes a great difference / Cf. that's another pair of shoes / that's a horse of another colour; 2. it is quite different with someone or smth. / that's another thing** (a totally different matter) / **that's much better / that's a horse of a different; 3. it's quite a different matter / it's another thing altogether; 4. quite another thing! / quite different!**

bu bir dastandır (bu barədə çox danışmaq olar) – **that name is legion / thereby hangs a tale**

bu cür danışmaq amansızlıqdır! – **it is a very catty thing to say!**

bu da belə (elə bu lazım idi!) – **that's the stuff to give the troops**

bu da işdir?! – have you ever seen anything like it?! / who ever heard of it?! / was such a thing ever heard of?! / there is no word for it! / just fancy that!

bu daha ağ oldu (bir bu çatmırdı)– **itisabitthick**

bu daha sənin dərdindir! (işindir) – **that's your look-out!**

bu dəqiqə! (indi) – **this very moment / in a minute! / in a moment! / every minute now / just a minute! / this very second** (immediately, now)

bu dəmdə (elə bu vaxt) – **no more than a few days ago**

bu dünya – **this world**

bu dünyada – **in this world / under the sun**

bu dünyadan getmək (ölmək)– to pass on into another world / to depart out of this world / to depart to God / to be gone / to go aloft / to go away / to go hence / to go home / to go behind the eternal cloud / to pass beyond the veil / to go into the sunset / to pass to a better world / to go to Heaven / to go to kingdom-come / to take the ferry / to lay up one's heels / to turn one's toes up / to push up daisies / to drop off the hooks / to kick off / to kick the bucket / to topple one's heels / to pop off the hooks / to slip off the hooks / to go off the hooks

bu dünyadan köçmək – *bax* ağzını açıb yummaq

bu dünyanın güclü adamları – high and mighties / the powers that be

Bu elə çox əhəmiyyət kəsb etmir. – It doesn't matter in the least. / What does it matter! / Much it matters! / It doesn't matter all that much! / It's a minor thing / No big deal / Who cares?

bu elə jurnaldir, kino sonra olacaq – *bax* öküzün yekəsi pəyədədir

Bu gözüüm üstə! – *bax* baş üstə

bu gün dünyaya doğulmaq (sadələvhlük nümayiş etdirmək)–someone has just been born into this world / Cf. someone has been born yesterday

bu gün dünyaya gəlmək – *bax* bu gün dünyaya doğulmaq

Bu gün nəqd, sabah nisyə. – Half a loaf is better than no bread. / Better an egg today than a hen tomorrow.

Bu günsənə deyərsən, sabah sənə deyərlər. – As you sow you shall mow. / As you sow, so shall you reap. / As a man sows, so he shall reap. / We reap as we have sown. / Cf. As you brew, so must you drink. / As you make your bed, so you must lie on it. / He that mischief hatches, mischief catches. / A bad beginning makes a bad ending. / Who breaks, pays.

Bu gün tezdir, sabah gecdir. – What may be done at any time will be done at no time.

bu günlərdə – the other day

bu gün-sabah – 1. any day now / if not today / tomorrow may; 2. on the verge of becoming smth. / within a stone's throw of being smth. / the next thing to smth. / almost a full-fledged specialist

Bu günün işini sabaha qoyma. – Never put off till tomorrow what you can do today. / Shake the tree when the fruit is ripe. / Strike while the iron is hot. / What may be done at any time will be done at no time. / Delays are dangerous. / Cf. By the street of “by-and-bye” one arrives at the house of “Never”. / May bees don't fly this month (this time of the year). / Make hay while the sun shines.

bu hal üçün – * Amer.ad hoc (in this case)

bu hamıya məlumdur – Amer. we have been there before

bu heç ağlıma da gəlmədi! – it doesn't occur to me! / it doesn't come to my mind! / it doesn't come into my head! / I wouldn't dream of it! (I would never do it!)

bu heç yerə yaramaz! – this won't do! / it isn't any good

Bu hələ harasıdır! – Lit. To cheer up: the worst is yet to come. / Everything will be yet! / This is a mere trifle (nothing) compared with what is to come.

*** bu xəmir (hələ) çox su aparacaq (bu məsələ çox səy, güc, vaxt tələb edəcək) – it would be much cost**

*** bu xəmir (hələ) çox su götürəcək – bax bu xəmir (hələ) çox su aparacaq**

bu xəmirə (hələ) çox su lazımdır – bax bu xəmir (hələ) çox su götürəcək

bu xına o xınadan deyil (bu məsələ başqalarından çox fərqlənir) – that's another thing / that's another pair of shoes / Cf. that's a horse of another colour / that is another pair of shoes / this is something like! / that's the idea (the stuff, the talk, the ticket)! / this is quite another subject (theme) / this is quite a different matter

Bu xına o xınadan deyil. (Hamıdan fərqli insan haqqında.) – An apple of another tree. / Cf. Same thing only different.

Bu ilki sərçə bildirki sərçəyə cik-cik öyrədir. – Don't teach your grandmother (granny) to suck eggs. / Cf. Cooks are not to be taught in their own kitchen. / Shall the goslings teach the goose to swim?

bu imiş əngəl! – that's the snag! / that's just it!

bu inanılmaz şeydir – * it beats the band

bu iş deyil (belə yaramaz) – it isn't cricket

bu kol sən (o) girən kol deyil – it is no concern of yours (his, hers) / it's none of your (his, her) business / it's not your (his, her) funeral

bu külək haradan əsir (işlər necədir bilmək) – (to know) where the wind lay / (to know) the way the cat is jumping

bu qapı mənim, o qapı sənin – bax avara-avara gəzmək

bu qulağından alıb, o biri qulağına ötürmək – baxbu qulağından alıb, o biri qulağına vermək

bu qulağından alıb, o biri qulağına vermək – let smth. float past one's ears / to turn a deaf ear to smth. / to give no ear to smth. / to take no heed of smth. / to pay little heed to smth. (to ignore smth.)

bu qulağından girir, o biri qulağından çıxır – baxbu qulağından alıb, o biri qulağına vermək

bu lap ağ oldu! – I call that the limit! / this is the limit really! / that really is too much (thick)!

bu lap yerində oldu! – it came in the very nick of time!

bu meydan, bu (da) şeytan – let try our (your) strength on each other / to engage in a trial of strength (a call for showing someone's strength, knowledge, abilities) / to call someone on the carpet / to carpet someone / to reprove someone for smth. (misconduct, error, etc.)

bu mənə çatmır (bu mənim düşüncəmdən kənardır) – it beats me

bu mənim başımın ağrısı deyil – it is no concern of mine / Cf. Amer. It's not my funeral

bu mənim (sənin, onun və s.) problemim deyil – and that's no concern of mine (his, etc)! / it's no skin off my back (nose) / it's not my funeral

bu mənim (sənin, onun və s.) problemimdir – that's my (your, etc.) worry / that's my (your, etc.) look-out

bu mənimsonqərarımdır! – so there!

bu mənim üçün qanun / hökm deyil – it's no example for someone to follow / someone does not take him (her) for a model / one can't lay down the law to someone / one is no authority to someone / one can't order someone about

bunağılı nəənizə danışarsız! – tell it to the marines! / tellmeanother!

bu nə deməkdir? (bu nə hoqqadır?, bu nədir?) – what's all this about?

bu nə hoqqadır? (bu nədir?) – now what have you taken into your head? / what the hell (the deuce, the devil, the dickens)? / that's funny! (*iron.*)

bu nə səs-küydür? (nə baş verib?, nə olub?) – what's all the hue and cry about? / what's the row? / what's up? / Cf. whose dog (mare) is dead? / what dog is a-hanging?

Bu nə sualdır?! – What a question! / Of course! / There is no question about it! / Do you have any doubts about it?

bu nə vur-çatlasındır? – *bax* bu nə səs-küydür?

bu nədir? – 1. *bax*bunu hara yazaq?; 2. what is this affair (thingamy, thingummy, etc.) like?

bu nədir belə? – there is no word for it! / it is unheard of! / what the devil are you playing at?

bu nəyə lazımdır? – *Amer.* what's the big idea?

bu nəzəriyyə heç təhlil etməyinə dəyməz – the theory doesn't hold water

bu nömrə keçməyəcək! (bu kələk baş tutmayacaq!) – that won't do! / that won't wash! / that cock won't fight! / that cat won't jump!

bu ondan da pisdir – it's much worse than ... / nothing of the former ... / it's just an apology for ...

bu onun qanındadır – it ruins in his blood

bu onun üçün qəribə deyil – he sees nothing out-of-the-way in it

bu ölsün! – to swear (by its) own health

bu ölüm-dirim məsələsidir! – that's the 64-thousand dollar question!

bu problem deyil – that will be no problem

bu saat (dərhal)– at any minute / with every minute / any tick of the clock / this very second / this very moment (at once, immediately)

bu saat banladaram səni (qorxarsan, onda bilərsən)– he'll (she'll) change his (her) tune (song) / he'll (she'll) sing to another tune

bu sənə baha oturacaq! – you (he, etc.) will (have to) pay for this!

bu sözlərdə həqiqət var – it has smth. there

bu tamamilə başqa məsələdir – that's something entirely different / another kettle offish / Cf. that's quite another pair of shoes / that's a horse of another (of a different) colour

Bu tərpnənə qədər dağ-daş dilə gələr. – Lit. The peasant won't cross himself until the lightning strikes (until the thunder roars).

bu uşaq başa bəladır! – the child's a veritable infliction!

bu yaxında – Lit. not over the hills / not far off / not very far away / not far distant / at hand

bu yaxınlarda – other day (recently, a short time ago)

bu zaman – Lat. per interim

buna bax! – 1. Cf. ... my foot! / and he (she) calls himself (herself) a ...! / and he (she) is supposed to be a ...!; 2. of all things! / to think of it! / only think! / isn't it awful (wonderful, etc.)!; 3. just think of it! / you don't say! / well, I never! / how do you like it! / well, well! / holy cow! / holy Mackerel! / holy Moses! / holy smoke! / upon my soul!; 4. he's fine one!

buna baxmayaraq (bununla belə) – none the less / nevertheless / even so

buna bir qoz (bir şeyin qüsurlu, xarab olması) – **lemon**

buna bir quş – bax buna bir qoz

buna da sağ ol! (sağ ol deyiləsi bir şey yoxdur) – thank you for nothing

buna nə sözün var! – well, well! / well, I never! / well to be sure! / of all things! / I like that! / man alive! / there you've done it! / Amer. that's done it!

bundan bir şey çıxacaq (bir kəs yaxşı ixtisas sahibi olacaq) – **something can be made of him (her) / he (she) will make a good ...**

bundan da vacib işlər var – I have other fish to fry

bundan əlavə (bundan başqa, bir də) – and what's more

bundan savayı (bundan başqa, üstəlik, əlavə) – moreover / more than that / not only that, but ... / and what's more / besides / furthermore

bundansonranə deyəsən – beat all

bundanyaxşı ola bilməz – nothing like

bunu etməyin nə mənası? – what's the good of doing it?

bunu hara yazaq? – it's no good at all / it's good for nothing / it's not worth anything / it is simply abominable

bunu kimə danışırınsınız (guya mən bilmirəm!) – you're telling me! (as if I don't know about it)

bunun ardınca (...sonra) – after this / next

bununbaşı ayağı hardadır? – what's this thing (affair, thingamy, etc.) for?

bunun cəzasını çəkəcəsen! – you'll get into hot water for it! / you'll catch it for this!

bunun mətləbə dəxli yoxdur – that's a small matter

bununə dəxli var bura? – what has it got to do with that? / so what?

bununonadəxli yoxdur (bu onun işi deyil) – it it no skin off one's nose

bununla belə – but for all that / none the less / nevertheless / still / all the same / for all this / even so

bununla bərabər (bununla yanaşı olaraq) – at the same time

bununla da söhbət bitdi (deməyə söz qalmadı) – that's that / that's all / and that's all there is to it!

bununla iş bitmir (qurtarmır) – the matter will not rest here

BUDAQ

Budaqdan qopan alma ağacın dibinə düşər. – As the tree, so the fruit.

BUGÜN

Bugünkü işini sabaha qoyma. – Don't delay today's work till tomorrow. / Cf. Strike while the iron is hot. / Make hay while the sun shines.

Bugünkü yumurta sabahkı toyuqdan yaxşıdır. – A little is better than none. / A fine cage won't feed the bird. / A fine cage does not fill a bird's belly. / Better an egg today than a hen tomorrow. / A bird in the hand is worth two in the bush. / Half a loaf is better than no bread.

Bugünkü toyuq sabahkı qazdan yaxşıdır. – *bax* Bugünkü yumurta sabahkı toyuqdan yaxşıdır.

bugün-sabah – soon / in a day or two / one of these days / at the door / not far off / in the offing

Bugün-sabaha qoyulan iş heç vaxt baş tutmayacaq. – * What may be done at any time will be done at no time.

bugün-sabaha salmaq (vaxtı uzatmaq)– to keep putting smth. off / to pigeon-hole smth. / to shelve smth. / to put smth. off (to postpone smth. indefinitely)

bugün-sabahda (gözlənilir) – to hang above (over) one's head / to be in the air / things are going smoothly / one's affairs are on the mend / it's going like clockwork / things are getting on swimmingly

bugün-sabahlıqdır – 1. someone is not long for this world (someone has not long to live); 2. someone is going to have a baby (someone is going to give a birth); 3. (işlər tez vaxtda həyata keçəcək, düzələcək, alınacaq, qurtaracaq) – things are going smoothly / things are getting on swimmingly / one's affairs are on the mend / it's going like clockwork

BUĞA

buğa (sağlam, güclü insan haqqında) – a sturdy (husky, hefty) fellow / bull of a man / hulk

buğa kimi sağlam = as strong as a horse / as strong as an ox / as sound as a bell / as sound as a roach / a constitution like a horse / a constitution like an ox (of a very healthy man)

buğanın buynuzundan yapışmaq – to take the bull by the horns

buğaya dönüb – someone is as fat as butter

buğum-buğum olmaq – to become every fat

BUĞDA

buğda yeyib cənnətdən çıxıb – someone can wade through any sea / someone is a devil-may-care fellow (someone is absolutely reckless)

“Buğdam var” demə - anbara tökməyincə. – Cf. First catch your hare then cook him. / Do not boast until you see the enemy dead. / Boast not before but after the battle. / Catch the bear before you sell his skin.

BUXAQ

buxaq sallamaq (çoxxökəlmək)– to grow chin / to grow stout / to get fat (to put on weight)

BUXAR

buxarı buraxmaq (öz hisslərini büruzə vermək)– to blow off steam

buxarlanmaq – baxtüstü kimi yox olmaq

BUXOVLANMAQ

buxovlamaq (sevmək) – to fetter / to bind

BULAQ

bulağa susuz aparıb susuz gətirmək – baxbulaq başına susuz aparıb susuz gətirmək

bulaq başına susuz aparıb susuz gətirmək (bir kəsi asanlıqla aldatmaq)– to twist someone round one’s little finger / to draw rings round someone / to lead someone up the garden (to fool, to dupe someone)

BULANIQ

bulanıq suda balıq tutmaq (iğtişaşdan təmənnalı istifadə etmək) = **to fish in troubled water / to fish in muddy waters**

BULUD

buludla örtülmək – *bax sifəti tutulmaq*

buludlarda uçmaq = **to be (up) in the clouds / to live in cloudland / to have one's head in the clouds / day-dream / to soar / to go woolgathering / let one's thoughts go woolgathering**

buludsuz səma – **a serene / clear sky** (cloudless sky)

BULVAR

bulvar adamı – *bax bar qızı*

bulvar romanı (ciddi məzmunundan məhrum olan roman) – **a cheap (trashy) novel / a penny dreadful / a shilling shocker**

BURA

bura bax(in)! (qulaq asın!) – **I say! / look here!**

burada mənəm, Bağdadda kor xəlifə (özündən çox razı olan adam haqqında)– **one is one's own master / one acts just as one feels like it (at one's own sweet will) / it's up to you** (we can give advice but we cannot give conduct)

burada nə qaynayır? – **what's cooking?**

burada yoxdur (ezamiyyətdədir, harasa göndərilmişdir) – **to be out** (fulfilling some assignment, carrying out orders, *etc.*)

“buradan dur, orada otur” deməmək – *bax* **“gözünün üstündə qaşın var” deməmək**

burda heç bir qəbahət yoxdur – **I see nothing wrong in this**

burda oturub! (bezdirib məni artıq!) – *Cf.* **here's where it weighs on me! / I'm up to here with it! / I'm fed up to the teeth with it! / I'm sick and tired of it!**

burda söhbət qurtardı! – **there! / that's the way it is! / get this straight!**

BURUQ

burdurulmuş saç – a water wave / a finger wave

burma saç (burdurma) – a marcel wave

burmaq (saxlamaq, inkişafı dayandırmaq) – to put back the clock of history / to turn the clock back / to put the brake on / to queer someone's pitch

BURUN

(bir kəsin)burnu axır – his (her) nose is running / someone has a running nose

burnu aşağı olmaq (bikef olmaq) – to look down in the mouth / to pull a long face / to lose heart / to be low in spirits (to be offended, hurt, crestfallen, disappointed)

burnu ilə qovurğa dağıtmaq – bax iynə ilə gör qazımaq

burnu qaf dağında (heç kəsi bəyənməyən, başqalarına xor baxan adam haqqında)– to cock one's nose / to go about with one's nose in the air / to put on airs / to be on the high horse

burnu qanamamaq (sağ-salamat) – to be safe and sound / alive and kicking / alive and well / hale and hearty (unscathed)

burnu qarnına dəyir (doğmağa vaxtı az qalan hamilə qadın haqqında) – near her time (of a pregnant woman)

burnu ovulmaq – to have got according to one's deserts / to rub someone's nose in the dirt (to be punished)

burnu yer süpürmək – bax burnu yerlə sürünmək

burnu yerlə sürünmək – bax burnu aşağı olmaq

burnudik – insolent / arrogant / presumptuous

burnufırtıqlı (təcrübəsiz gənc adam) – a callow / a callow fledgling / one's salad days

Burnun girməyən yerə başını soxma. – 1. Lit. If you are a cricket stay on your hearth. / Cf. Know your place! / Stay on your own side of the fence! / This is none of your business! / Let not the cobbler go beyond his last. / The cobbler must (should) stick to his last. / Let the cobbler stick to his last. / The

gunner to his linstock, and the steersman to the helm. / Let every herring hang by its own gill.; 2. Don't bite off more than you can chew.

burnun pərəkləri – the broad nostrils

Burnun tutsan canı çıxır. – One is so thin and feeble.

burnuna barıt iyi (qoxusu) dəyməyib = never smell gunpowder / never have a whiff of gunpowder

burnuna dəyməyib – one hasn't even sniffed at smth. / one has not the faintest idea of smth.

burnuna girmək – to get too close to

burnuna iydəymək – 1. (pis iy haqqında) – to assail one's nostrils (of heavy odours); 2. (təəccüblənmək) – to hit someone straight in the nose / to strike one's eye / to leap to the eyes

burnuna şam iyi dəyməyib (həyatda çətinlik bilməyən adam haqqında) – someone hasn't got a share fill of trouble

burnuna yağlı kabab iyi gəlmək (aldanılmaq)– to cherish the hope

burnunda danışmaq (aydın danışmamaq) – to speak with a twang / to mutter smth. below one's breath / to mutter smth. under one's breath / one speaks as if he had his mouth full of porridge (one mumbles) / to speak with a twang / to speak through one's nose

...burnundan düşüb (bir kəsin eyni) – a chip of the old block / a living image of someone / a spitting image of someone / as like as two peas / just like him (her) / a carbon copy (a person or thing that is very similar to somebody or something else)

burnundan gəlmək (cəzasını çəkmək)– to come to a bad end / to be badly over

* **burnundan gətirmək** (cəzasını vermək)– to make someone to answer for smth. / to give smth. a turn against smb. / to give smth. a twist against smb.

burnundan qan damır – *bax* almayanaq

burnundan tökmək – *bax* burnundan gətirmək

burnundan tökülmək – *bax* burnundan gəlmək

burnundan tökülsün! (qarğış) – **curse you! / may you be thrice cursed! / may damnation take you!** (of an ungrateful man)

burnundan uzağı görməmək (heç uzağı görməyən adam haqqında) – **not to see an inch before one's nose / not to see farther than one's own nose / to see nothing before the tip of one's nose / not to be able to see beyond the end of one's nose**

burnunu aşağı sallamaq – *bax* **burnu aşağı olmaq**

burnunubaşqasının işinə soxan – **Paul pry**

burnunu bayıra çıxara bilməmək – **not to stick one's nose / not to show one's face in the street**

burnunu dik tut (ruhdan düşmə) – **veer with wind / trim one's sails to the wind / watch how the cat jumps**

burnunu dik tutmaq (özünü çəkmək, lovğalanmaq) – **to feel one's oats / to fly high / to put on frills / to put on side / to put on the dog / to turn one's nose up at smth.**

burnunu əzmək(bir kəsi döymək) – **to tap one's claret**

burnunu hər yerə soxan – **a peeping Tom**

burnunu hər yerə soxmaq – **to poke one's nose into other people's affairs / to butt in / one has got long ears / to be nosey / to be slang**

burnunu qanamağa qoymamaq (bir kəsə daima qayğı göstərmək, onu hər zaman qorumaq) – **to blow specks off someone** (to protect someone from smth.)

burnunu ovmaq – **1.** (bir kəsə onun yerini bildirmək) – **to knock sense into someone / to bring someone to his (her) knees / to put someone in his (her) place / to keep someone in his (her) place / to bring someone to his bearings / to take someone a peg or two / to slap someone down / to take down someone's pride / to bring someone down a peg or two / to cut the comb of someone; 2.** (bir kəsi döymək) – **to beat someone up / to beat someone black and blue / to beat someone to a pulp / to wipe someone's nose / to paste someone / to clock someone / to smash someone's mug / to wipe someone's eye / to run someone's nose in the dirt**

burnunu sallamaq (ümitsiz olmaq) – **to look down in the mouth / to pull a long face / to lose heart / to be crestfallen / to get a long face / to be low in spirits** (to be disappointed, to look sad)

burnunu sındırmaq – **to wipe someone's nose / to paste someone / to plant one's fist on someone's nose**

burnunu soxma! (öz işinlə məşğul ol!) – **mind your own business! / stop worrying about things that don't concern you! / fry your eggs!**

burnunu soxmaq – **to poke one's nose into smth. / to thrust one's nose into smth. / to pry into smth. / to butt into smth. / to worm smth. out of someone / to worm oneself into someone's confidence / to pry into someone's heart / to meddle in someone's private affairs / to intrude into someone's privacy**

burnunu soxmamaq (öz işi ilə məşğul olmaq) – *Amer.* **to stick to one's knitting / to stick to one's last**

burnunu tutsan canı çıxar (arıq, gücsüz, xəstə adam haqqında) – **one is half dead / one hardly keeps soul and body together / one is as weak as water / one is as weak as a cat / one is as weak as a straw**

burnunu yuxarı qaldırmaq (təkəbbürlə dayanmaq) – **to poke one's nose up in the air / to go about with one's nose in the air / to get a swelled head / to get conceited / to give oneself airs / to get on the high horse**

burnunu yuxarı tutmaq – *bax* **burnunu yuxarı qaldırmaq**

burnunun altında danışmaq – **to mutter smth. below (under) one's breath**

burnunun altında mızıldamaq – *bax* **burnunun altında danışmaq**

burnunun altından = **from under one's very nose / right out from under one's nose**

burnunun qabağında – **1. before (one's) nose / under someone's very eyes / right under someone's nose; 2. *bax* ağzının içində**

burnunun ucu göynəmək – **1. (əzab-əziyyət çəkmək, fikir etmək, xiffət çəkmək, həsrət çəkmək) – one's heart is torn / one heart is rent / one's heart is breaking / one's heart is bursting / one's heart is bleeding / it rends one's**

heart (to feel very sad); 2. (bir kəs bir adam üçün bərk darıxıb, onu görmək və ya eşəitmək çox istəyir)– **to long for someone / to miss someone much**

burnunun ucunda (çox yaxında) – **right under someone's nose / in front someone's nose / before someone's nose / at hand**

burnunun ucundan o yanı görməmək – *bax* **burnundan uzağı görməmək**

burnunun ucundan uzağı görməmək (ağılsız olmaq) – **to see past the end of his (/her) nose** (not to be clever enough)

burnunun ucunu görəndə – *bax* **boynunun ardını görəndə**

burnunun ucunu görməmək – **to poke one's nose up in the air / to be on the high horse / to do the grand / to be blind with pride**

burnunun ucunu göstərmək (görünmək) – **to put one's nose in**

burnunun ucunu göstərməmək (görsənməmək) = **not to put one's nose out / not to show up / not to set foot somewhere / never come to see someone** (to avoid someone)

burnuyelli – *bax* **burnudik**

buruq vermək (verdiyi sözündən imtina etmək) – **to dodge someone or smth.**

burunaltı danışmaq (mırtıldamaq, öz-özünə danışmaq, donquldanmaq)– **to mutter under one's breath / to speak indistinctly**

burun-burun eləmək (narazılığını, laqeydliyini bildirmək, etinasız baxmaq)– **to look down (to turn up) one's nose at someone or smth.** (to be unwilling to do smth.)

burun-buruna – **to bump right into someone / to come face to face with someone / almost collide with someone / to run into someone**

burun-buruna gəlmək – **to find oneself face to face with someone**

burun-buruna vermək – *bax* **baş-başa vermək**

burun göstərmək (ağzını yamsılamaq, sataşmaq) – **to make a long nose at someone / to thumb one's nose at someone**

burun yeli vermək – *bax* **burnunu yuxarı tutmaq**

burunlamaq – *bax* **burun-burun eləmək**

burunovması vermək – to give a scolding

BUYNUZ

* **buynuz çıxartmaq – about the man, who attracts one's attention with his (her) strange or funny appearance**

buynuzları gicişir – *bax* başı bədənində ağırlıq edir

Buynuzsuz qoçun qisası buynuzlu qoçda qalmaz. – You'll pay for my (our) tears! / He that mischief hatches, mischief catches. / Cf. Curses prove choke pears to those that plant them. / Curses like chickens come home to roost.

buynuzu içindədir – still waters have deep bottoms / smooth waters run deep / beware of a silent dog and still water / dumb dogs are dangerous / the devil lurks behind the cross

buynuzunu göstərmək (xarakterinin pisliyini büruzə vermək)– to show one's horns / to show one's claws / to put out the claws / to show bare teeth

buynuzunu itiləmək – to have to fight for smth.

BUYRUQ

buyruq qulu olmaq (qulluq göstərmək) – *Lit.* a plug to any barrel / Cf. everyone's errand boy / to run someone's errands / to run errands for someone / to get the odd jobs to do / person who is used as a mop (as a stop-gap) / person who is at someone's beck and call / to fetch and carry

buyruqları yerinə yetirmək – *bax* buyruq qulu olmaq

BUYUR

buyur, ala – well, well / think of that! / well, how do you like it? / of all things! / well, I'm sure! / well, I never!

buyur-buyur eləmək – to be too delicate (ceremonious) / to observe unnecessary formalities / to waste one's time for niceties / to hesitate in calling a spade a spade / to mess about wit someone / to treat someone with kid-gloves

buyur-buyur etmə (artıq nəzakət) – **an unnecessary or ridiculous ceremony** (formalities)

buyurtma – **made to order / custom-made**

buyurun! – **1.** (xoş gəlmisiniz!) – **I'll be delighted to see you! / welcome to my house!** (you are welcome!); **2.** *bax dəyməz*; **3.** (sizə lazım olandır, götürün!) – **there you are!**

buyurun baxın (hikkə ilə, bir şeydən narazı olaraq) – **there you are / of all things! / think of that / how do you like it?**

BUZ

buz baltası (sağlam insan haqqında) – **a robust / a brawny fellow / a sturdy child / as hard as nails / as tough as nails**

buz kəşfiyyatı – **an ice reconnaissance**

buz kimi su – **an ice-cold water**

buza vurmaqla yaxud sualtı partlayışlarla balığı gicəlləndirmək – **to stun fish**

Buzu gün əridər, insanı xəcalət. – *Cf.* **Conscience was hanged long ago.**

buzu qırmaq – *bax* **buzu sındırmaq**

buzu sındırmaq (bir kəslə münasibətlərdə gərginliyi aradan qaldırmaq, birinci addım atmaq) = **to break the ice / to melt the ice** (of hostility, estrangement)

BÜDCƏ

büdcədən çıxmaq – **to exceed one's budget**

BÜDRƏMƏK

büdrəmək – **to get off the point / to take a false a step** (to make a mistake)

BÜKMƏK

büküb arxivə qoymaq – *bax* **arxivə vermək**

(bir kəsi) **büküb cibinə qoymaq** (birinə üstün gəlmək, biri ilə bacarmaq)– **to put someone in the shade / to shoot the way ahead of someone / to outdo someone / to outshine someone / to put someone to shame / to be one too many for someone / to get the better of someone / to put someone in a bag**

BÜLBÜL

bülbül kimi cəh-cəh vurmaq – *bax* **bülbül kimi ötmək**

bülbül kimi ötmək (bir şey haqqında fəsahtlə, bəlağətlə, gözəl danışmaq)– **to sing like a nightingale / to paint smth. in glowing colours / to shower praises on smth. / to talk with one's mouth full of smth. / to tell its own tale**

Bülbülü nağılla yedirtməzlər. – **The belly has no ears.**

BÜLLETEN

bülletendə olmaq – **to be on sick-leave**

BÜLLUR

büllur kimi şəffaf insan – **a man of perfect integrity**

BÜROKRAT

bürokrat (rəsmiyyətçi) – **bureaucrat / office drudge / office rat / pen-pusher / paper-shuffler / Jack in office / red tape**

BÜRÜZƏ

bürüzə vermək (özünü göstərmək) – **things are going with a swing / the place is throbbing with life / to be overflowing**

BÜRÜNC

bürünc qiymətinə dəyməz – **someone or smth. is not worth a brass farthing / someone or smth. is not worth a brass button / someone or smth. is not worth a damn / someone or smth. is not worth a pin**

BÜSBÜTÜN

büsbütün (bütün xırdalıqları ilə) – **fully / thoroughly / in the minute details / inside out** (everything, all, completely)

BÜTÖV

bütöv fond – **a nondistributable fund**

bütöv olmamaq (sözündə durmamaq) – **to go back from (/ upon) one's word**

bütövlüklə – * **back and edge / the whole bag of tricks / the whole kit and caboodle / on the whole**

BÜTÜN

bütün açıqlığı ilə – **to be naked and unadorned**

bütün deşiklərə burnunu soxmaq – **to poke (put, stick, thrust) one's nose into other people's business (affairs) / to poke about / to butt in**

bütün dərslərindən əla qiymət almaq – **to have excellent marks in every subject**

bütün dərslərindən əlaçı – **a pupil (student) with distinctions in every subject**

bütün diqqətini ayırmaq – **to set one's mind to smth. / to put one's mind to smth.**

bütün giriş və çıxışları bilmək – **to know all the ins and outs / to be perfectly at home**

Bütün gizli işlər aşkar olunur. = **What is done by night appears by day.**

bütün gözəlliyi ilə (bütün əzəməti ilə) = *iron.* **in all one's charm / in all one's beauty / in all one's glory**

bütün gücünü toplamaq – **to pull one'ssocksup**

bütün həşəməti (əzəməti, gözəlliyi) ilə – **in all its grandeur**

bütün imkanlarından istifadə etmək – to pull all strings / to pull out all the stops / Cf. to pull all wires / to move heaven and earth / to set the wheels working / to press the button(s)

bütün imkanlarını sərf etmək – to reach the limit of one's resources / to run out of gas / Amer. to run out of steam

bütün imkanlarını sınamaq – to shoot one's bolt

bütün incəliklərilə – ins and outs (all the details)

bütün işi korlamaq – to spoil someone's business / to mar someone's pleasure / to throw a monke-wrench into the machinery / Cf. to piss on someone's fireworks

bütün kartları qarışdırmaq (bir kəsin planını pozmaq) – to upset someone's apple-cart

bütün qamətilə durmaq – to stand up (to rise, to draw oneself up) to one's full height / to stand up straight / at full height / at full stature (to stand full height)

bütün qəlbi və ruhu ilə sevmək (ehtirasla sevmək) – to love with all one's heart and soul (to love someone dearly, passionately)

bütün qəlbini qoymaq (bütün qücünü vermək) – to put one's heart into smth.

bütün qüvvəni sərf etmək – * to shoot one's bolt

bütün ömrü boyu –* all one's born days

bütün səylərini qoymaq – to put one's back into smth. / to put one's best foot forward

bütün təfərrüatı ilə demək – to show someone the ropes/ to tell back and forth

bütün tələbləri yerinə yetirmək – Amer. * to fill the bill

bütün ümidləri ötüb keçmək – to wipe someone's eye / to score off against someone / to snub someone / to bang the bush / to take the rag off the bush

bütün vaxt – * all along

bütün varlığı ilə (ruhu ilə, canı ilə, ürəyi ilə) – **with all one's being / with all one's heart and soul / with all one's body and soul / from the bottom of one's heart / with bag and baggage / with all one has got / lock, stock and barrel / with one's whole heart / in all the fibres of one's being / down to the ground**

bütün varlığı ilə can atmaq (bir kəsi və ya bir şeyi arzu etmək) – **to set one's heart on someone or upon smth. / to set one's mind on (/upon)**

(bir kəsdən) **bütün varlığı ilə zəhləsi getmək** – **to hate someone or smth. like poison / to hate someone or smth. with one's whole heart / Amer. to hate someone's guts / to hate someone or smth. with one's whole heart / to despise someone or smth. in all the fibres of one's being**

bütün vasitələrə əl atmaq (bütün vasitələrdən istifadə etmək) – **to play all one's cards / to go nap on smth. / to play one's hand for all it is worth / to explore every venture**

bütün vəziyyətlərdə (heç bir şeyə baxmadan) – **through thick and thin**

bütün zərbələr ... dəyir – **all someone gets is the kicks and bumps / someone is the whipping boy**

bütünlüklə – **1. as a whole / completely / altogether; 2.(tamamilə) – to the last drop / bsolutely everything / right down to the very least of smth.**

bütünlüklə darmadağın dağıtmaq – **to bring someone or smth. to ruin (to ruin someone or smth.)**

BÜZMƏK

büzüşüb oturmaq (uzanmaq) – **to curl up into a ball**

- C -

CADU

Cadugər qarı – a hell-cat

cadugərlik – a black magic

CAH

cahcəlalda – in the luxury

cah-cəlallı (dəbdəbəli, təntənəli, təmtəraqlı) – with pomp and circumstance

CAHAN

cahan (dünya, aləm) – the wide-wide world / the great world / the whole world

CAHİL

Cahil ilə bal yemə, aqıl ilə daş daşı. – Better to live badly with a wise than to be happy with the fool.

CAMMAT

camaatın gözü qabağında (hamının gözü qabağında) – among people / in company (in the presence of others)

CAMIŞ

camış kimi yemək (çox yemək) – to eat like a horse (to eat a lot)

CAN

* **can alıb can vermək** – a beauty (about the most beautiful girl)

can atmaq (cəhd etmək, əlləşmək, çalışmaq) – to make a bid for smth. / to long for smth. / to crave for / to yearn for

can bahasına = at the cost of one's life

can bəsləmək – 1. (bir kəsin sağlamlığı ilə maraqlanmaq) – to look after one's health; 2. (əyləndirmək) – to enjoy oneself; 3. (ləzzət almaq) – to have a blissful existence

can bir qəlbdə – to be heart and soul to one another / to be all in all together / to get on like a house on fire

can bir qəlib olmaq – *bax* can bir qəlib yaşamaq

can bir qəlib yaşamaq – to live in harmony / to live in concord / to perfect amity

can-ciyə (köhnə dost) – old bean / old chap / old cock / old man / old top

can-ciyərolmaq – to be good friends (pals)

can çəkə-çəkə – reluctantly / grudgingly / with the utmost reluctance / with a stab of regret / with a quaking conscience / with a heavy heart / setting one's teeth / much as one hated doing it

can çəkə-çəkə eləmək – to do smth. with difficulty (anyhow, half-heartedly)

can çəkmək – 1. *Bax* can üstə olmaq; 2. to be lazy beggar / to be lazy bones / to be lazy dog / to idle / to do smth. unwillingly / to do smth. under compulsion / to work as if under the whip-lash

*** can çürütmək – to work / to labour / to toil a long time at smth.**

can damarı – the main vein (the essential thing)

can damarını tutmaq – *bax* damarını tapmaq

can deyib, can eşitmək – to live in harmony / to live in concord / to get on like a house on fire

*** can dəftəri – mark book (diary)**

can dərmanı – *bax* quş iliyi

can dərdi – a trouble

can gəzdirmək – smth. has become dilapidated / smth. goes to pieces (falls into disrepair) / smth. is unfit for use

can qalmamaq – to be ready to drop / to be dropping with fatigue / to be falling off one's feet / to fall ill / to be laid low

can qoymaq – to put one's heart into smth. / to set one's heart (on) / to put one's whole soul into smth. / to put much spirit into smth. / to go with all one's heart and soul into smth. / to have one's heart in (one's work) / out-herod herod

can qoymamaq – 1. *bax* canını üzmək; 2. to make someone laugh till one is ready to drop (to amuse)

can qurban! – well done! / well played! / bravo!

canqurtarmaq – to put the skids under

canrahatlığı – peace of mind

Can sağlığı hər şeydən üstündür. – Good health is above wealth. / Health is better than wealth. / Wealth is nothing without health.

Can şirin olar. – *bax* Can şirindir.

Can şirindir. – No man is so old but thinks he may yet live.

can üstə olmaq – to be half dead / someone's days are numbered (there only remains a short time before something unpleasant will happen to someone, about someone's death)

can üzən sıxıntı – as dry as dust

can vermək – 1. (ölüm ayağında olmaq) – to gasp out one's life / to go the way of all flesh / to go the way of all living / to be in agony of death (to agonize) / to have one's foot in the grave / to be at one's last gasp / go to meet one's maker; 2. *can vermək* – *bax* həyat vermək; 3. (diriltmək) – to inspirit / to hearten / to put heart / to put into / to fill with vigour / to enliven

(işə) **can yandırmaq** – *bax* can qoymaq

can yandırmadan (laqeyd) – Cf. there is no love lost between them

can yandırmamaq – to take a mild view of smth. / to close one's eyes to smth. / to wink at smth. / to be blind to smth. / to turn a blind eye to smth. / to look the other way / to blink at smth.

cana – sweetheart

cana dolmaq – *bax* ətə-cana gəlmək

cana doydurmaq – to stick in someone's throat like a fishbone / to be a thorn in someone's flesh / to touch someone to the quick / to get up someone's nose / to turn someone's stomach / to make someone sick (it won't go down any more)

cana doymaq – 1. (bir kəsdən yorulmaq) – to be sick and tired to death of someone or smth. / to be done up / to be worn out of smth. / to have had enough of smb. or smth. / to enfeeble / to weaken / to tire oneself / to fatigue oneself / to weary / to tire / to wear out (to be / to become sick and tired of someone or smth.); 2. (darıxmaq) – to be sick at heart / to be anxious (uneasy) / one's heart is heavy / to worry about someone or smth. / to take smth. to heart; 3. (lap təngə gəlmək) – cats scratch at someone's soul / one's heart feels like a lump of lead

cana gəlmək – to have had enough (of smb./ smth.)/ to get in / into a wax / to fly up in the snuff / to fly off the handle / to get one's shirt off out

cana gətirmək – 1. to harass / to nag / to torment / to bother / to death / to give a pain; 2. *bax* gözümcüxdıya salmaq 1-ci mənada; 3. to gnaw away at someone as rust eats iron / to nag at someone mercilessly / to drive someone up the wall

cana gətirməklə əldə etmək – *bax* təngə gətirməklə əldə etmək

cana sinmək – someone or smth. is to someone's liking (taste)

canalan qız – a charming girl / a fascinating girl / a charming girl / a delightful girl / beloved / greatly loved / lady love

canbir qəlbə yaşamaq – to live in harmony / to live in concord

canbir söhbət etmək – to converse in friendly fashion (to talk amicably)

can-ciyərlə olmaq – 1. (yaxın dostlar haqqında) – they are bosom friends / they can't be parted for worlds / nothing can part them / they stick together / to be as thick as thieves; 2. (yaxın qohumlar haqqında) – to be one's own flesh and blood (about close relatives)

candan-başdan keçmək (özünü qurban vermək)– to sacrifice one's life to someone or smth.

candan düşmək – to weaken / to grow weak(er) / to feeble / to lose one's strength / to lose one's weight / to collapse / to break down / to be dead tired / to grow thin / to get tired / to get fatigued / to grow lean

candan salmaq – *bax cana doymaq*

candan tikan çıxarmaq – *bax ürəkdən tikan çıxarmaq*

candərdi yerinə yetirmək (bir şeyi könülsüz etmək) – to do smth. half-heartedly

can-dildən işə girişmək (böyük həvəslə) – to set to work on smth. with a will / with ardour / zeal

canı ağzına gəlmək – *bax canı boğazına gəlmək*

canı ağzından çıxanacan – up to one's last breath / till the last day of one's life / to the last

canı ağzından çıxmaq – to give up the ghost / to breathe one's last / to gasp out one's life / to leave this world

canı boğaza yığan – *bax şirin candan bezdirən*

canı boğazına gəlmək – 1. *bax can üstə olmaq*; 2. to be driven to the verge of desperation / to be at the end of one's tether (resources) / to be on one's bones / to reach the limit / to be fed up

canı boğazına yığılmaq – *bax canı boğazına gəlmək 2-ci mənada*

canı boğazından çıxdı – someone passed out / it is all over with someone / one's soul has flown up

canı boğazından çıxmaq – *bax canı ağzından çıxmaq*

canı canımdan – bone of the bone and flesh of the flesh

canı cəhənnəm! (qarğış) – to hell with it!

canı çıxdı (bir kəs gözlənilmədən öldü) – it is all over / it is all up / it is UP with someone / someone kicked the bucket

canı çıxmaq – 1.(ölmək) – to give up the ghost / to breathe one's last / to gasp out one's life / to leave this world; 2. (bir işi həvəssiz etmək) – to do smth. with half a life

canı (bir kəsin) əlində olmaq – to be in someone's hands (power) / to be at someone's mercy / to be in the possession of someone / to be at someone's disposal (depending upon someone)

canı qurtarmaq – to escape with life and limb / to get rid (of) / to rid oneself (of)

canı od tutub yanmaq – *bax* od tutub alışmaq

canı rahat olmaq – *bax* rahat nəfəs almaq

canı suludur (sağlam, güclü insan haqqında) – **able-bodied / still vigorous enough** (strong, healthy, sound)

canıbərk (davamlı, möhkəm insan haqqında) – **as tenacious as a cat**

canım – *bax* **canım-ciyərim**

canım-ciyərim (əzizim) – **honey / my darling / beloved / Cf. the apple of one's eye / the light of one's eyes / sweet heart / my dear life / my love (dear)**

canı(n) sağ olsun! – **1. be healthy! / be in good health!; 2. let it be so!**

canı suludur – *bax* **canında hələ su var**

(gözləməkdən) **canı üzülmək** – **to be in an agony of suspense**

canı üzülmüş kimi – *Cf.* **someone went down like a ninepin**

canı yanında qalmaq – **one's heart is uneasy / one's heart is out of kilter / one's heart is in one's mouth** (one is troubled, worried, frightened)

canı yanmaq – **to take smth. to heart / to be sick at heart / to be uneasy** (to grieve about / for / over / at, to be anxious, to be worried about smth.)

canı yanmamaq – **not to take smth. to heart**

canıbərk olmaq – **he has as many lives as a cat**

canıçıxmış – **one is half dead / one hardly keeps soul and body together / Cf. one is weak as water / one is weak as a cat / one is weak as a straw**

Canım! (sevimli insan) – **Honey! / Dear! / Sweet heart! / My dear life! / My love! / My dear life! / all in all**

Canım ciyərim! – **My heart! / Dear heart! / Darling! / Dear!**

Canım haqqı! – **Upon your life! / My life for it! / Cross one's heart**

Canım qurban! – *bax* **Canım ciyərim!**

canım qurtardı – thank God I’ve got rid of him (them, etc.)! / Cf. a good riddance of (to) bad rubbish!

canım sənə desin (etiraf edərək demək) – frankly speaking

canım sənə söyləsin – *bax* canım sənə desin

canım (canın, canınız, canı) üçün – I swear / swear you

Canıma and olsun! – *bax* Canım haqqı!

Canımın dərdindən – to do smth. with a heavy heart

canın çıxsın – 1. (təkidli tələb mənada) – you’ll do it if you croak doing it! / you’ll do it at any price; 2.(bir kəsi qınayaraq) – it serves him right!

canınsağ olsun (fikir etmə)– you win some, you lose some (used to express sympathy for someone who has been disappointed about smth.)

canına birə düşmək – *bax* kürkünə birə düşmək

*** canına can basmaq – to suffer the privations / hardships**

canına çəkmək – to become / to get saturated / impregnated / soaked (with)

canına daraşdırmaq – to set someone against somebody

canına daraşmaq – to attack someone / to pounce on someone

canına döşəmək – to jump on someone / to go for someone

canına hopdurmaq – to impregnate (with) / to saturate (with) / to soak (in)

canına hopmaq – *bax* canına çəkmək

canına işləmək – *bax* iliyinə-damarına işləmək

canına qəsd etmək (intiharla həyatına son qoymaq) – to take one’s own life

canına qorxu düşmək – *bax* canına lərzə düşmək

canına qurban! – dear heart!

canınaqüvvət! (uğurlar!) – more power to your elbow!

canına lərzə düşmək (qorxmaq)– someone is quaking with fear / someone is shaking in his (her) shoes / someone is knocking at the knees / someone has got the jim-jams / someone is shaking like a leaf / someone is trembling like an aspen leaf

canına lərzə düşüb – shaking in one’s boots / butterflies in the tummy (shaking at the knees)

canına od salmaq – to arouse terror / horror

canına tıx batırmaq (özünü saxlamaq) – to force oneself / to control oneself with an effort / to take oneself in hand

canına uçunma düşmək – *baxcanına lərzə düşmək*

canına üşütmə düşmək – 1. *baxcanına vic-vicə düşmək*; 2. (soyuqdan, küləkdən) – the frost (wind) has nipped someone good and proper / Cf. one is chilled to the marrow (bone)

canına vəlvələ düşmək (narahat olmaq)– to get into a panic / to be in a state of anxiety (to get excited, alarmed)

canına vəlvələ salmaq – to set up an alarm / to create a panic / to put in commotion

canına vic-vicə düşmək (qorxudan)– to shudder / to feel shiver

canına vic-vicə düşüb – one feels cold shivers running down one's spine / one feels cold shivers running down all over one's skin / one gets chill bumps / it makes one's flesh (skin) creep / it gives one the creeps (shivers) / it curls someone's hair

canına yağ kimi yayılmaq – *bax ürəyinə yağ kimi yayılmaq*

canına yatmaq –*bax ürəyinə yatmaq*

canına yayılmaq – to be in perfect bliss / to be in seventh heaven / to be on the top of the world

*** canına yel dəyməmiş – in the twinkling of an eye / in a flash / in a tick / in a trice / in half a moment / in no time (immediately)**

canına yel keçmədən – *bax canına yel dəyməmiş*

canına yel keçməyə qoymamaq – to take the bull by the horns / to come straight to the point (to act resolutely)

canında az yoxdur – timid (a retiring creature) / a demure little thing (of girl)

canında can var (başı salamatdır) – alive and kicking / there's life in the old dog yet

canında hələ su var – there's plenty of pep in someone yet / the man is himself again / someone is alive and kicking / Richard is himself again! / there is life in the old dog yet

canında olmaq – someone has it in his (her) blood / it runs in his (her) blood

canından olmaq (xoşuna gəlmək)– someone or smth. is to someone's liking (taste)

canından bezar olmaq (özündən bezmək, təngə gəlmək, usanmaq) – to be sick of oneself / to be oppressed by oneself / to be exasperated by oneself / to get exhausted oneself / to be tired out of oneself / to get bored of oneself

canından əl çəkmək – *bax* canından bezar olmaq

canından keçmək – *bax* canını fəda etmək

canından qorxmaq – *bax* canının hayına qalmaq

canını Allaha tapşırmaq (ölmək) – to leave this world / to give up the ghost

canını almaq – 1. (öldürmək) – to kill / to do away with / to exterminate / to take smb.'s life; 2.(bir kəsiölnə qədər döymək) – to knock the wind out of someone / to shake the living daylights out of someone / to beat (knock) the living tar out of someone

canını azar alıb (həvəssiz işləyən insan haqqında)– a slacker / a mumbler / a ditherer

canını boğazına gətirmək – *bax* canını boğazına yığmaq

canını boğazına yığmaq – 1. *bax* cana doydurmaq; 2. (zəhlə tökmək, bir kəsin əsəblərinə pis təsir etmək) – to be fed to the teeth / to get into someone's hair

canını boğazına yığmaqdan əl çəkmək – to keep out of someone's hair

canını çıxarmaq (bir kəsi mənəvi və fiziki yormaq)– to plague the life out of someone / to worry someone to death / to rack someone's soul

canını çölə atmaq (özünə qulluq etməmək)– to undermine one's health

canını çürütmək – 1. *bax* ürəyini çürütmək; 2. to put one's whole soul into smth. for nothing / in vain to put one's whole heart into smth.

canını dərd alıb – *bax* canını azar alıb

canını dişinə tutaraq (istəmədən, çox həvəssiz)– **with the utmost reluctance / with a stab of regret / setting one's teeth / with a heavy heart** (much as one hated doing it) / **with gnashing of teeth / with setting one's teeth / biting on the bullet**

canını dişinə tutub – *bax* canını dişinə tutaraq

canını fəda etmək – *bax* canını qoymaq

canını isti saxlamaq – to keep one's body warm

*** canını işə verməmək** (işdən imtina etmək) – **someone doesn't like to work**

canını qoymağa yer axtarmaq – not to know where to hide oneself / to feel utterly at a loss / to wish the earth would open and swallow one up

canını qoymaq – 1. (ölmək) – to put one's heart and soul (into) / to give (up) one's life (for); 2. (çox zəhmət çəkmək) – to put one's whole soul into smth. / to put one's heart into smth. / to put much spirit into smth. / to go with all one's heart and soul into smth.

canını qurtarmaq – 1. to save one's bacon / to save one's hide / to save one's neck / to save one's skin (to save one's own life); 2. to get someone or smth. off one's hands / to get rid of someone or smth. / to wash one's hands of smth. / to get smth. out of the way

canını qurtara bilməzsən (sağ qalmamaq) – **there'd be nothing left of you to pick up / you'll never collect the pieces / you'll never come out alive!**

canını qurtarmaq – to throw someone or smth. overboard

canını qurutmaq – to rack one's brains about (with) smth. / to worry one's head off

canını sıxmaq – *bax* ürəyini sıxmaq

canını tapşırmaq (ölmək) – to breathe one's last / to leave this world (to die)

canını təslim etmək – *bax* canını tapşırmaq

canını üzmək – 1. *bax* candan salmaq; 2. (incitmək, əldən salmaq) – to wear someone out (down) / to worry someone to death / Cf. to keep someone on the rack (to torment someone)

canını vermək = to give one's life

canının hayına qalmaq – charity begins at home / close is the shirt but closer is the skin / self comes first (to be afraid of getting oneself into trouble)

*** canının dərdinə qalmaq – *bax* canının qeydinə qalmaq**

*** canının qeydinə qalmaq – to look after one's own health**

canla-başla – most willingly / with great pleasure / with spirit / with all one's soul / with heart (gladly) / to the full / with might and main / without restraint / to the utmost

canla-başla xidmət etmək (bir kəsə sədaqətlə və vicdanla xidmət etmək)– **to serve someone in faith and truth / to serve someone faithfully / to serve someone with fidelity / to perform faithful service / to serve someone loyally**

canla-başla işləmək – to take off one's coat

canlandırmaq (daha maraqlı etmək) – **to bring a current of fresh** (reviving) **air into smth. / to bring** (to infuse) **new blood into smth. / to infuse a new** (fresh) **spirit into smth. / to inject new life into smth.**

canlanmaq –to leap to life

canlara dəyən adam olmaq (mənsəbinə layiqli adam haqqında) – **to be worth one's salt**

canlara dəyən adamdır – Amer. all wool and yard wide / kindly soul! (of kindly person)

canlı çəpər (ağaclardan və kollardan ibarət sıx hasar) – **a hedge**

canlı dil – a living language

canlı ensiklopediya (hər şeydən məlumat verə bilən adam) – **a walking encyclopaedia / a walking dictionary / a living dictionary** (someone who knows a lot and always has the information that is necessary)

canlı əfsanə (yaşlı çoxbilmiş, istedadlı insan haqqında) – **a living legend**

canlı inventar – a livestock

canlı qüvvə – a living force

canlı lüğət – *bax* canlı ensiklopediya

canlı meyid – a walking corpse

canlı reklam – asandwichman

cansıxıcılıq (ürək sıxıntısı, dözülməz qüssə) – **it's a frightful bore / it is sickening / one is bored stiff / it's as dull as ditch-water**

cansız – *bax* üfürsən yıxılar

cansız inventar – the implements

CANAMAZ

canamazı suya çəkmək (özünü düz, təmiz, günahsız adam kimi göstərmək)– **to play the sheep / to be as a blind (decoy): just for show**(to divert attention from smth.)

CANAN

canan – a captivating girl / a good-looker / a picture / a swell dish / a sugar / a candy / a cutie pie / a sweet-pie / a sugar cookie / a regular peach / a honey-bunny / a honey-bunch / a honey-bun / a honeycake / a cheesecake (a nice, attractive, beautiful woman)

CANAVAR

canavar iştahası – a voracious appetite

Canavar kimi ac. – Hungry as a hunter.

Canavardan ev iti olmaz, onunki meşəlikdir. – No matter how long you feed a wolf he'll always have his eye on the forest. / Feed the wolf as much as you like, but he's always hankering after the forest. / Cf. One cannot make the leopard change his spots. / What is bred in the bone never gets out of the flesh.

CANFƏŞANLIQ

canfəşanlıq eləmək – 1. (bir şeyə çox sevinmək) – **to be pissing oneself** (in raptures over smth.) / **to be shitting bricks / to have kittens**; 2. (bir şeyi etməyə can atmaq) – **to champ at the bit**; 3. (bir şeyi əldə etmək üçün heç nəyi əsirgəməmək) – **to lay oneself out to do smth. / to break one's neck trying to do**

smth. / to work oneself to a frazzle / to try one's damndest / to turn oneself inside out to do smth. / to strain every nerve to do smth. / to lay oneself out to do or to get smth. / to do one's damndest (to overdo smth., to be overzealous)

CAR

car çəkməmək – *bax* aləmə yaymamaq

CAVAB

cavab qaytarmaq – to give cheek / to bite (or to snap) smb.'s nose off / to answer back / to return / to rejoin / to retort / to be impudent / impertinent / insolent (to) / to cheek / to sauce

cavab vermək – 1. to make a reply / to make a response; 2. (tələbata cavab vermək) – to meet the requirements / to be up to the requirements / to be up to the mark

cavab verməyə söz yoxdur – to have not a leg to stand on / *Cf.* to have no get-out / to be left without a come-back

cavabdan yayınmaq – *Cf.* to dodge (shirk) the issue / to beat about (around) the bush / to give someone the runaround

cavabdeh olmaq – 1. to stake one's life on someone or smth. / to vouch for someone with one's life; 2. to answer for someone or smth. (to bear the responsibility for someone or smth.)

cavabını vermək (zərbəyə zərbə ilə cavab vermək) – to give as good as one gets / to answer in kind / to pay someone back in his own coin / to hit back / to get someone a dose / to give a taste of one's own medicine

cavabsız qalan imdad – the voice (of one crying) in the wilderness

CAVAN

cavan-cuvun (cavanlar) – the younger generation

*** Cavana gedən yumruq yeyər, qocaya gedən quyruq. – *Cf.* A young always rushes to the fore.**

cavanlıqdövrü – * **goldedyouth**; 2. (gənclik illəri, təcrübə olmayan vaxt) – **one'ssaladdays**

cavanlıq etmək (cavanlıqda günah etmək) – **to sow one's wild oats**

Cavanlıqda - mömin, **qocalıqda** - riyakar. – * **Young saints, old devils.**

cavanlığını yada salmaq – **to remember (to recall) one's young days / to revive the past / to revive old customs (habits) / to do smth. for old times's sake / to shake up one's old bones**

CAYNAQ

caynağına keçirmək (əldən verməmək) – **to tear with claws / to get hold of clutches / to get one's claws into someone**

caynağına keçmək (bir kəsin ixtiyarına düşmək) – **to fall into one's clutches / to get into someone's hands**

caynağında saxlamaq (əlində saxlamaq) – **to have someone in one's clutches**

caynağını batırmaq – *bax* **dırnaqlarını keçirtmək**

caynağını salmaq (bir kəsi özünə evləndirməyə çalışmaq) – **to get one's hooks into someone**

caynaqlarını göstərmək (bir kəsə öz düşmən mövqeyini nümayiş etdirmək) – **to show one's claws / to put out the claws / to bare one's teeth / to show one's teeth**

CAZİBƏDAR

cazibədar olmaq – **to have a way with**

CEHİZ

cehiz (üstəlik olaraq, əlavə olaraq) – **into the bargain / at that / to boot** (in addition)

CEKPOT

cekpotu udmaq (çoxlu pul qazanmaq) – **to hit the jackpot** (to make or to win a lot of money quickly or unexpectedly)

CENTLEMEN

centlemen (çox ədəbli kavalər) – **a knight in shining armour** (gentleman)

centlemen razılığı – **a gentleman's agreement**

CEYRAN

* **ceyran belinə minmək** – *bax* **ceyran dalına çıxmaq**

* **ceyran dalına çıxmaq** – *bax* **od bahasına olmaq**

CEZMƏK

cezmək (ölmək) – *bax* **dünyasını dəyişmək**

CƏFA

Cəfa çəkməyən səfanın qədrini bilməz. – He knows best what good is that has endured evil. / *Cf.* **Adversity is a good discipline.** / **Adversity is a great schoolmaster.**

cəfasını çəkmək (başqasına etdiyi pislik, özünə qarşı çevrildi) – **to come home to roost**

Cəfasını mən çəkdim, səfasını yad gördü. – **One makes a chair and another sits on it.**

CƏFƏNG

cəfəng – **a queer whim / an unholy mess** (smth. absurd, nonsensical, incongruous)

cəfəng danışmaq (yalan demək, gopa basmaq) – **to talk nonsense / to bullshit** / *Cf.* **to talk bunkum (stuff) / to talk through one's hat / to talk rot / to bullshit** / **to stuff someone's head with cock-and-bull stories**

cəfəngiyat (mənasız söz) – a hot air/ an utter nonsense / a raving / a gibberish / a load of bullshit / a mare's nest / horsefeathers / all my eye and Betty Martin / a soft soap / banana oil / tommyrot / bullshit / humbug / *Cf.* One can't make head or tail of it. / rubbish! / nonsense! / to hell with it! / like hell! / not a dog's chance! / not a cat's chance!

cəfəngiyat danışmaq – to spin a yarn / to spend one's time in idle chatter (talk) / to cackle

Cəfəngiyatdır. – *Cf.* It's neither here nor there. / It's clotted nonsense. / It's a cock and bull story. / It is strictly horse stuff. / One foot here, one foot there.

CƏHALƏT

cəhalət içərisində boğulmaq (batıb qalmaq) – to wallow in ignorance

CƏH-CƏH

cəh-cəh vurmaq (xürrəm oxumaq) – to sing like a lark

CƏHD

Cəhd ilə siçan taxtanı dələr. – Diligence is the mother of good luck (success).

CƏHƏNNƏM

cəhənnəm (ağır həyat sürmək) – perfect hell / a regular inferno (to live badly)

cəhənnəm dərədə (çox uzaqda) – in the back of beyond / at the back of god-speed / at the world's end

cəhənnəməzabı – 1. hell broke; 2. * a labour of Sisyphus / a baptism of fire (a difficult introduction to a new job or activity)

cəhənnəm odu kimi isti – as hot as a furnace

Cəhənnəm ol! (rədd ol!) – Get knotted! / Get along with you! / Go to hell! / Go to the devil! / Shut the door behind you! / Close the door from the other

side. / It's time he was dumped on the rubbish heap! / Off with you! / Get stuffed! / Piss off! / F...off! / To hell with you (him, her, etc.)! / Let it go to hell! / let it go to the devil! / Go to thunder! / Go to blazes! / Hang you!

cəhənnəm ol burdan! – to hell with you (him, her, etc.)! / go to hell! / go to the devil! / go to blazes!

cəhənnəm olmaq (itib getmək) – to sink through the earth / to sink into the depth of hell / to plunge head foremost into the bottom of nowhere

cəhənnəm olsun! (rədd olsun!) – 1. go to hell! / away with it!; 2. like hell ...! / the hell it is! / the devil it is! / devil a bit of it! / ... my foot

cəhənnəmdən biletsiz qaçıb – a bad-looker / a terror

cəhənnəmdən ipi qırıb qaçıb – *bax* **cəhənnəmdən biletsiz qaçıb**

Cəhənnəmə gedən özünə yoldaş axtarar. – A drowning man welcomes an associate.

cəhənnəmə göndərmək (rədd etmək, bir kəsə və ya bir şeyə fikir verməmək, saymamaq) –to send someone or smth. to hell

cəhənnəmə ki!(yaxşı, olsun!) – devil be with you! / to hell with him (her, it, you, them)! / what the devil! / what blazes! / what hell! / I don't care a fig (a fart)! / it cuts no ice with me! / one doesn't care a fig for someone or smth. / one doesn't care a damn for someone or smth. / one doesn't care a hang for someone or smth. / what's it to me? / hang it all!

cəhənnəmə qalsın! (tələf olsun!) – Cf. let it go to blazes! / let it go to the dogs! / hang it all! / let it go hang! / let it all go up in smoke!

cəhənnəmə vasil olmaq – Go and eat coke!

cəhənnəmin dərəsinə göndərmək – go to the devil!

cəhənnəmin dərəsi – *bax***cəhənnəmin qurtaraçağında**

cəhənnəmin qurtaraçağında (çox uzaqda) – some place to which even a raven does not bring the bones of his prey / at the back of beyond / in the boondocks / in the sticks

CƏHƏT

... cəhətdən – 1. as regards smth. / regarding smth.; 2. in someone's line / in someone's field

CƏLD

cəld(tez, dərhal, dayanmadan) – * **in short order**

cəld olmaq (tələsmək) – **to shake a leg**

CƏMDƏK

cəmdəyinə döşəmək – 1. **to tackle someone / to get at someone / to take someone in hand / to bring pressure to bear on someone;** 2. **to take someone to task / to call someone on the carpet / to give someone a rub or two**

CƏMİ-CÜMLƏTANİ

cəmi-cümlətani – **only / nothing but**

CƏMİYYƏT

cəmiyyətdə aparıcı yer tutmaq – **to have the top of the ladder / to have the top of the tree**

cəmiyyətdə öz yerini itirmək – **loss of caste**

cəmiyyətdə öz yerini tapmaq (cəmiyyətdə öz mövqeyini tapmaq) – **to make one's way in the world / to make one's way in life) / to get on in the world / better oneself in the world / to rise in the world / to make something of oneself / to make one's mark in life (to achieve a position in life)**

cəmiyyətdənqaçan olmaq – **to be a bad mixer (to keep oneself to oneself)**

cəmiyyətindiqqətini, marağınıcəld edən –***someonein the public eye**

cəmiyyətin hər təbəqəsi – **high and low**

cəmiyyətin qaymaqları (cəmiyyətin ən görkəmli nümayəndələri) – **the cream of society / the four hundred / the salt of the earth**

cəmiyyətinmüxtəlif cür insanlarla rastlaşmaq – **tomoveindifferentcircles**

CƏNCƏL

cəncəl iş – a dubious affair / a dirty business

cəncələ düşmək – to get into a pretty mess / to put the cat among the pigeons / *Cf.* to get the shitty end of the stick (to say or to do something that is likely to cause trouble)

cəncələ düşdü – to get into hot water / to put one's own head (neck) under the chopper / to be caught before one knows it

cəncələ salmaq (bir kəsi çətin, çıxılmaz vəziyyətə salmaq) – to twist someone's arm / to apply arm-twisting tactics

CƏNG-CİDAL

cəng-cidala çıxmağa dəyməz (bərk mübahisə etməyə dəyməz) – it's not worth making an issue out of it

cəng-cidala çıxmaq (güclü mübahisə etmək) – to break a lance with someone over smth. / to fight with someone (to argue with someone over smth.)

CƏNGƏLLİK

cəngəllik qanunu (qanunsuzluq) = the jungle law

CƏNG

(bir kəsin) **cənginə düşmək** – to fall (or to get) into someone's clutches

CƏNNƏT

cənnət – 1. (bəhişt) – an earthly paradise / heaven on earth / blissful existence / happy hunting-ground; 2. (firavanlıq, sonsuz gəlir mənbəyi) – happy hunting-ground

cənnət bağıdır (çox rahat) – it's quite a cushy job / roses all the way (it is very comfortable, cosy)

cənnət quşu – a bird of paradise

Cənnətdə qul olmaqdan sa cəhənnəmdə ağılıq etmək yaxşıdır. – Better to reign in hell than serve in heaven.

cənnəti satın almaq – *bax* behiştə satın almaq

CƏRGƏ

cərgə –line / parade

cərgə ilə getmək (cərgədən qalmamaq, ayaqlamaq) – to keep abreast of

CƏSARƏT

cəsarət etmək – to take the liberty of doing smth. / venture to do smth. / make bold to do smth.

cəsarətlə (mətanətlə) çətinliyin öhdəsindən gəlmək – to take the bull by the horns

cəsarətlə (qətiyyətlə) hərəkət etmək – to get the bit between one's teeth / to take the bit in one's teeth / to go bald

CƏZA

cəzamüddətini oturmaq (həbs müddətini çəkmək)– to do time

cəza vasitəsi – a stick to beat someone with

(bir kəsə) cəza vermək – to make it hot for someone / Cf.to call (to haul) someone over the coals / to give someone hell

cəzalandırmaq – 1.(amansız bir kəslə davranmaq, kəskin bir kəsi tənqid etmək) – to give someone the works / to throw the book at someone; 2. (hesablaşmaq) – to make short work of someone

cəzanı çəkmək – to take one's medicine

cəzasız buraxmaq (sülhlə, sakitcə) – to allow someone to go / to let someone go in peace

cəzasız qalmaq – to get away with murder

CIĞAL

cığal – a breaker of the game rules

CIĞ-CIĞ

cığ-cığ – 1. (səsi nazik olan insan haqqında) – squeaker; 2. (evyıxan) – a squeaker

CIĞIR

cığır açmaq – to open the way to something / to force (to carve, to furrow up) one's way (to start a new method)

cığırdan çıxmaq – to go over the line / to pass all bounds / to get off the trails / to overstep the limits (to fall into disorder)

CIQQILI

cıqqılı – 1. a tiny man (of a little man); 2. (çox kiçik bir şey haqqında) – a big hunk of nothing (of smth. small, scanty, pitiful, of small amount)

CIQQIR

cıqqırını çəkmədən – bax gözlərini qırpmadan

cıqqırını çəkməmək – baxcıqqırını çıxara bilməmək

cıqqırını çıxara bilməmək – bax cıqqırını çıxarmamaq

cıqqırını çıxarmamaq – someone doesn't dare utter a word / someone doesn't dare make a sound

CILIZ

cılız xarakterli (zəif xarakterli) – as weak as water

CINDIR

cındır – 1. bax canıçıxmış; 2. (hörmətsiz, sayılmaz, avara adam haqqında) – a dog's breakfast / a dog's dinner (about an unrespectful man); 3. (ucuz) – petty

cındır avto – tin lizzie

cındır kontor – queer sort of office / shady business establishment gang of loafers, botchers, shirkers / *Cf.* mickey-mouse outfit

cındır olmaq– smth. is at its last gasp / to become dilapidated / to go to pieces

cındır palto – giving no protection from the cold / with no warmth in it (of a poor ragged shabby coat)

cındıra dönmək – *bax cındır olmaq*

Cındırından cin hürkür. – One is dressed in shreds and tatters.

CINQILI

cinqılı-cinqılı – *baxcumbulu-cumbulu*

CİR

(bir kəsi)**cır atına mindirmək** (cırnatmaq) – to get someone's dander up (to tease someone)

cır-cındır (yararsız) – ...and stuff / and other odds and ends / dead wood (people or things that have become useless or unnecessary in an organization)

cırlamaq (hırsələnmək) – *bax özündən çıxmaq*

cırnatmaq (hırsələndirmək) – to show a red rag to a bull / like waving a red flag in front of a bull (an extraordinarily powerful irritant that provokes violent reaction)

CIRILDAMAQ

Cırıldayan ağac iki əsr durar. – *Lit.* A creaking tree lives for a long time. / *Cf.* A creaking door (gate) hangs long on its hinges. / Creaking doors (gates) hang the longest.

CIRILMAQ

cırılmaq (özünü yormaq) – to burst someone's boiler / to stave away / to bust a gut / to sweat one's guts out (to work very hard)

CIRILMAQ

cırılmaq – *bax* təşəxxüslə yerimək

CIRTDAN

cırtan – 1. (xırda adam haqqında) – **chit not that high / a wee mouse of a girl (boy) / small in stature (short) / Cf. knee-high to a grasshopper**; 2. (barmaqboyluuşaq) – **TomThumb / hop-o'-my-thumb**

CIRTQOZ

cırtqoz – 1. **hot-tempered / quick-tempered** (an impudent, an insolent man); 2. *bax* bambılı; 3. (əsəbi) – **a nervous Nellie / spitfire** (of a hot-tempered man)

CIZDAĞ

cızdağ etmək (bir kəsi yandırmaq) – **to strike someone all of a heap / to knock someone cold**

CIZIQ

cızığından çıxdı (artıq söz dedi) – **that's going a bit far! / that's a bit farfetched / that's a bit too thick**

cızığından çıxartmaq – **to carry too far**

cızığından çıxmaq – *bax* cızıqdan çıxmaq

cızıqdan çıxmaq – 1. *bax* arpası artıq düşmək; 2. (lovğalanmaq) – **to go over the line / to get puffed up / to give oneself airs / to put on airs / to think no small beer of oneself / to step out of line / to go out of one's mind**; 3. (xoşagəlməz hərəkətlər etməyə başlamaq) – **to pass all bounds / to overstep the limits / it beats all / that's the limit / to go off the rails** (to start behaving in a strange or unacceptable manner, to lose selfcontrol)

CIZMA-QARA

cızma-qara (savadsız yazılmış kağız) – **useless scrap of paper / document which is not worth the paper it is written on / tosh**

cızma-qara eləmək – **to waste paper / to scribble**

cızma-qara yazmaq – *bax* **ilan-qurbağa yazmaq**

CİB

cibxərcliyi(azca pul)– **pocketmoney**

cibə zərər vurmaq (zərərə salmaq) – **to cost someone a pretty penny / to touch someone in his (her) pocket / to make a hole in someone's pocket / to threaten with a blow at someone's pocket(s) / to hit someone's pockets**

cibə ziyan vurmaq – *bax* **cibə zərər vurmaq**

cibxərçi – *bax* **cibxərcliyi**

cibi boşdur (kasıb adam haqqında) – **one is almost out-of-pocket / one does not have much bread**

cibi doludur (varlı adam haqqında) – **deep pockets**

cibiboş (pulsuzluq) – **an empty pocket / a lack of money / someone is out of pocket**

cibiboş olmaq (pulsuz qalmaq) – **one is out of pocket / one's purse is too lean** (light, slender, short)

cibində(bir işin düzələcəyinə əmin olaraq söyləmək)– **it's in your the bag** (it is almost certain to be won or got)

cibində siçan oynayır (pulsuzluq haqqında) – **someone is out of pocket / someone does not have a penny / someone does not have a penny to his name** (to bless himself with) / **someone is broke** (of a penniless person)

Cibində siçanlar oynayır. – *Lit.* **A flea in one pocket and a louse in the other. / Cf.** **One is poor as a church mouse.**

cibində yel oynayır – *bax* **cibində siçan oynayır**

cibinə əl atmaq – **to loosen one's purse-strings / to fork out**

cibinə görə deyil – **it is beyond one's means / it is out of one's reach / it is more than one can afford / one cannot afford it / it hardly suits to one's pocket**

cibinə qoyar – to put someone in the shade / to shoot way ahead of someone / to put someone to shame / to be one too many for someone / to get the better of someone

cibinə qoymaq (üstün olmaq) – to knock spots off someone / to throw someone in the shade

cibinə ziyan vurmaq – to make a dent in smth.

cibini boşaltmaq – to pick the pockets / to pick and to steal

cibini doldurmaq (varlanmaq) – to line one's pocket(s) / to make one's pockets bulge / to feather one's nest / to fill one's purse

cibini güdmək – to seek the benefit

cibinin ağzını boş qoymaq – *bax* cibinin ağzını geniş açmaq

cibinin ağzını geniş açmaq – *bax* cibinə əl atmaq

cibinin ağzını sökmək – *bax* cibinin ağzını geniş açmaq

cibişdana ötürmək (heç kəsə demədən özünə götürmək) – to take possession of smth. / to arrogate smth. to oneself / to lay false claim to smth.

cibişdanını güdmək – *bax* cibini güdmək

Cibiştanı dolu - hamı onun qulu. – *bax* Kisəsi dolu - hamı onun qulu.

ciblərindən muğayat ol! – keep clear of pickpockets!

ciblərini boşaltmaq – to shake the pockets out

ciblərini doldurmaq – to fill one's purse / to feather one's nest / to line one's pocket / to make one's pockets bulge

CİCİ-BACI

*** cici-bacı olmaq (ayrılmaz dostlar) – to be close friends**

CİDA

Cidanı çuvalda gizlətmək olmaz. – You can't hide an awl (/ an eel) in a sack. / What is done by night appears by day. / Murder will out.

cidanı torbada gizlətmək (hər şey gec-tez bilinir, gizli məsələ haqqında) – to hide an awl in a sack / to hide an eel in a sack

cidanın ucu çuvaldan çıxıb – it can be easily seen through / it is much too obvious / it will soon be discovered

CİDD-CƏHD

cidd-cəhd etmək – baxıyazıb yaxa cırmaq

cidd-cəhdlə etmək – to roll up one's sleeves and set to work / to show great zeal for one's work

CİDDİ

ciddi hərəkət etmək – to take the bull by the horns

ciddi fikri olmaq (çox istəmək) – to have a great mind to do smth.

ciddi surətdə (zarafatsız) – meaning it / being in earnest / being dead serious

ciddi surətdə hərəkət etmək – to mean business / one's wings have grown / one feels a fresh surge of energy

ciddi yanaşmaq – *to take smth. to heart

ciddiləşmək – to become acute

CİFT

cift – placenta

CİGİTKƏ

cigitkə – a wee / a tiny / a baby / a finger-boy / a dwarf / a half-pint / a half-portion / a knee-high to a grasshopper

CİKİNƏ-BİKİNƏ

cikinə-bikinə getmək – 1. (bir işin təfəsilatını öyrənmək) – to pick someone or smth. to pieces / to go over someone or smth. point by point; 2. (xırdaçılıq etmək) – to do an hair-splitting

cikinə-bikinə kimi – bax cikinə-bikinə qədər

cikinə-bikinə kimi danışmaq (aramla bütün təfəsilatını danışmaq)– **to amplify a narration / to pad out / Cf. to spoonfeed smth. to someone**

cikinə-bikinə qədər (bütün xırdalıqları ilə) – **from cover to cover / inside out / through and through / fully / thoroughly / in the minutes details**

cikini də, bikini də bilmək (yaxşı bələd olmaq) – **1. to know all the ins and outs / to know the ropes / to be perfectly at home in smth. / to feel perfectly at home on smth. / to find out some cherished secrets / to know someone or smth. inside out / to know someone like the palm of one's hand / to get on the ropes / to know smth. backwards / to know smth. from A to Z / to know smth. like a book / to know smth. like the back of one's hand** (to know everything about someone or smth.); **2. bax cikinə-bikinə getmək**

CİLD

cilddən-cildə girmək – *baxdondan-dona girmək*

cildinə girmək – *baxdona girmək*

CİLOV

cilov gəlmək (pislik etməyi düşünmək)– **to have a grudge against someone / to bear someone ill-will / to take revenge on oneself** (one wants to pay someone back)

cilovda saxlamaq – **to keep someone or smth. in check / to hold someone in leash / to keep someone under one's thumb / to keep someone or smth. on a tight rein / to put a curb on someone or smth.**

cilovu ələ vermək – **to wear leading strings / to be led by the nose / to be tied to the chariot of someone**

cilovu əlində olmaq – **to keep someone on a short leash**

cilovunu buraxmaq – **to slacken the reins**

cilovunu çəkib əlində saxlamaq – **to keep a firm hand on / to rule with a heavy hand / to rule the roast / to rule with a rod of iron / to handle without gloves**

cilovunu çəkmək – 1. (özünə tabe etmək) – **to keep someone or smth. on a tight rein / to put a curb on someone or smth. / to take someone in hand / to deal with someone firmly** (to bridle someone); 2. (özünə götürmək) – **to get a grip (hold) of smth. / to get one's hands on smth.** (to grab / to pocket smth.); 3. (bir kəsi itayətdə saxlamaq) – **to keep someone or smth. in check / to hold someone in leash / to keep someone under one's thumb**

cilovunu əldən vermək – *bax cilovunu buraxmaq*

cilovunu əldən verməmək – 1. **to keep someone on a string / to lead someone in a string;** 2. **to keep someone on a tether as one's admirers**

cilovunu əlində saxlamaq – *bax cilovda saxlamaq*

cilovunu gəmirmək – **to take the bit between one's teeth**

cilovunu yığışdırmaq – *bax cilovunu çəkmək*

cilovunu yığmaq – *bax cilovunu yığışdırmaq*

CİM

“cim”in yanına “rey” qoymaq – **to take to one's heels / to turn tail / to pull foot / to cut and run / to cut one's lucky / to cut one's stick / to cut dirt / to grab one's legs / to put one's best foot forward / to put one's skates on / to take to one's heels / try to escape safe and sound / to make a run of it / to pull foot / to show a clean pair of heels / to do a bunk / to beat it quick**

CİN

cin atına mindirmək (qəzəbləndirmək, hirsləndirmək) – **to rouse someone's bile / to make someone furious / to drive someone crazy (batty) / to drive someone into a frenzy / to rouse someone to a fury / to get (/ put) someone's back up** (to make someone angry, to annoy someone)

cin atına minmiş (pis-əhval ruhiyyədə insan haqqında) – **as cross as a bear with a sore head / as cross as two sticks**

cin atına minmək (hirslənmək) – **to get one's Irish up / to get one's rag out / to get one's shirt off / to run amok / to get one's monkey up / to run amok / to**

get one's Indian up / to get off one's bike / to be like the devil / to have one's heart in one's boots / to be at one's wit's end (to become furious, to fly into a rage, to be unable to think what to do)

cin başına vurmaq – *bax cin atına minmək*

cin beyninə vurmaq – *bax cin başına vurmaq*

Cin bismillahdan qorxan kimi qorxmaq. – **To be as afraid of smth. as the devil is of incense. / To be dead scared of smth.**

Cin dəmirdən qorxan kimi qorxmaq. – *bax Cin bismillahdan qorxan kimi qorxmaq.*

cin-şəyatin – the evil spirit / the evil one / dark forces of evil

cin təpəsinə vurmaq – *bax cin başına vurmaq*

Cinə papaq tikir, şeytana – başmaq. / Şeytana papuş tikir.

cini tutmaq – *bax cin başına vurmaq*

cinini başına yığmaq – *bax cin atına mindirmək*

cinli – devil-ridden

* **cinni Cəfər qoşunu** – **a great many of men**(too many, so many, such a lot of noisy, fussy, restless children)

CİNAS

cinas – a pun / play on words

CİNAYƏT

cinayət başında tutmaq (bir kəsi cinayət yerində tutmaq)– **to catch someone at the scene of crime / to catch someone in the act / to catch (to take) someone red-handed / to catch someone blue-handed** (to be caught while stealing)

cinayət damğası (cinayətin əlaməti, izi)– **an imprint of the criminality**

cinayəti ört-basdır etmə – a mutual protection

CİNS

cins at – a shaft-horse

cinsi cazibədarlıq – * what it takes

CİVİLDƏMƏK

Civildəmə! – Don't chirp!

CİYƏR

ciyəriağzına gəlmək – to be terribly frightened

ciyəri qana dönmək – *bax*ciyəri yanmaq

ciyəri odlanmaq – *bax* ciyəri yanmaq

*** ciyəri yanmaq – to be disappointed / aggrieved**

ciyərinə xal salmaq – *bax* ürəyinə xal salmaq

ciyərinə çıxarmaq – 1. (bir kəsi bərk danlamaq) –to give someone a good talking-to / to rake someone over the coals / to give it someone hot and strong / to give someone what for / to give someone hell; 2. (bir kəsi bərk vurmaq) –to give someone a proper thrashing / to give someone a proper pounding / to give someone a proper licking / to give someone a proper dressing-down / to make it hot for someone / to give someone the works (a nice shake-up)

ciyərinə dağlamaq – to break someone's heart

ciyərinə kabab eləmək – *bax* ciyərinə dağlamaq

ciyərinə yandırmaq – *bax* ciyərinə dağlamaq

ciyərlə olmaq (qorxmaz olmaq) – to be lion-hearted (to be bold / brave / courageous)

COD

cod əllər (qabarla örtülmüş əllər) – the calloused hands

cod su – a hard water

COMƏRD

comərd – young stalwart / good lad

CON

Con Arpa Toxumu (şirətli içkilərin təcəssümü) – * **John Barleycorn**

COŞĞUN

coşğun (diribaş, çevik, diri, qıvrıq, şux, zirək) – **full of beans**

coşğun olmaq (əsəbiləşdirilmiş vəziyyətdə olmaq) – **to be strung up**

coşğunluqla (böyük ehtirasla) – **one will blaze away at one's work / one will work at full (high) pressure / the ground will sizzle under someone's feet**

coşğunluqla işə girişmək – **set to work with enthusiasm**

COŞMAQ

Coşma! (hirsələnmə, sakit ol!) – **Don't make waves! / Cool it! / Don't rock the boat! / Keep your hair on!**

coşmaq (şiddət etmək) – **to flare up / Cf. to fly (go, slip) off the handle / to fly (get, go off) into a tantrum / to get one's shirt off (out) / to kick the cat / to blow off at someone / to run amok / to run riot** (to vent one's anger upon someone)

coşmuş (həyəcanlı, əsəbi) – **hot under the collar**

CÖNGƏ

Cöngə öküz olana kimi, yiyəsi donuza dönər. – *Lit.* **Till the children have grown up, the parents will be dead tired.**

CUMBULU

cumbulu (çox balaca) – **teeny-weeny / teensy-weensy**

cumbulu-cumbulu (balaca uşaqlar) – **tiny men / wee people** (very small)

CUR

cur olmaq (iştirak etmək) – **to join in**

curluq etmək (yoldaşlıq etmək) – **to hobnob with someone / to rub elbows with someone / to rub noses with someone**

CUŞ

cuşa gəlmək – **to be agitated / to get** (to be, to become) **excited / to take heart**

cuşa gətirmək (bir kəsi canlandırmaq, həyəcanlandırmaq) – **to put someone on his mettle / to set someone by the ears**

CÜCƏ

Cücə toyuğa cik-cik öyrədir. (azlıq çoxluğa hökm edir, uşağa böyüyə əmr edir) – **The tail wags the dog.**

cücə yemi (çox az pul) – **chicken feed** (a very small sum of money)

Cücəni payızda sayarlar. – **Never (don't) count your chickens until (before) they are hatched. / Cf. Never cackle till your egg is laid. / Gut no fish till you get them. / Never try a fish till it's caught. / Catch the bear before you sell his skin. / First catch your hare then cook him. / Never spend your money before you have it. / Don't halloo till you are out of the wood. / Praise a fair day at night.**

CÜMƏ

Cümə namazı ilə xəstə sağalmaz. – **More praise than pudding. / Mere words will not fill a bushel.**

CÜRBƏCÜR

cürbəcür şeylər (müxtəlif-müxtəlif işlər) – **all sorts of things / this, that and the other**

CÜRƏT

cürətə gəlmək (cəsurlaşmaq) – **to screw up one's courage / to take one's courage in both hands**

Cürətli şəhər alar, cürətsiz küncdə qalar. – *Lit.* Cities are captured by boldness. / *Cf.* Cheek brings success. / None but the brave deserve the fair. / Fortune favours the bold (the brave). / Nothing venture, nothing win (have). / Nothing sake, nothing draw. / Faint heart never won fair lady. / He that hesitates is lost. / Grasp the nettle and it won't sting you.

CÜSSƏ

cüssəsiz (zəif) – as weak as a kitten

CÜTƏ

Cütə gedən öküz gözündən tanınar. – A good horse cannot be of a bad colour.

CÜVƏLLAĞI

cüvəllağı – *bax* bicok

cüvəllağılıq etmək – *bax* kələk gəlmək

CÜZİ

cüzi (çox az) – infinitesimal / trifling

cüzi şans (zəif ümid) – an off chance

cüzi şey – *bax* boş şey

cüzi şey deyil – this is not to be trifled with / it is not child's play / it is no joke

-Ç -

ÇADIR

Çadırlarda – * under canvas

ÇADRA

* **çadranı atmaq** (müstəqil olmaq)– **to take the veil** (to become emancipated)

ÇAĞIRMAQ

Çağırılan yerə ərinmə, çağırılmayan yerə getmə. – An uninvited guest is worse than a Tartar. / Never go there, where you are not invited. / Cf. He who comes uncalled, unserved should sit.

Çağırılan yerə ərinmə, çağırılmayan yerdə görünmə. – *bax* Çağırılan yerə ərinmə, çağırılmayan yerə getmə.

çağırılmamış qonaq – a cuckoo in the nest

Çağırılmamış qonaq süpürülməmiş yerdə oturur. – He who comes uncalled, unserved should sit.

çağırılmamış məsləhət verən – * a back-seat driver

Çağırılmayan qonaq tatardan da pisdir. = An unwelcomed guest is worse a Tatar.

çağırılmış bayatı – the old song / the same old story

çağırılmış bayatı demək (çoxdan məlum olan şey) – to sing the old song / to tell the same story

ÇAX-ÇUX

çax-çux elmək – to make two ends meet (to live by one's work)

ÇAXIR

çaxır səpmək – try to pull the wool over someone's eyes / to throw dust into someone's eyes / to put on a good bluff / to eyewash someone / to humbug someone

çaxır tuluğu – a drunkard / a toper / a tippler

çaxırdaşı – a tartar

ÇAXMAQ

çaxmaq daşı (simic insan haqqında) – a skinflint

ÇAXNAŞMA

çaxnaşma etmək (qarışıqlıq salmaq) – * to throw a bomb (into)

ÇALA-ÇUXUR

çala çuxurlar – *bax* taleyin dönüklüyü

çalıb çapmaq – *baxsoyub-soymalamaq*

ÇALMAQ

çala-çala getmək (istədiyinə nail olmamış meydanı tərk etmək)– without having got what one wanted / with nothing for one's pains / to draw blank

(bir kəs) **çaldı** (bəxti gətirdi) – someone is in luck

(bir kəsin) **çaldığı havası ilə oynamaq** (bir kəsə sözsüz tabe olmaq)– to dance to someone's fiddle / to dance to someone's tune / to play the same hand / to harp on the same string / to jump through the hoop / to eat out of someone's hand

çalınmış qaymaq – whipped cream

ÇALIŞMAQ

çalışb bir kəsin zəif tərəflərini açmaq – try to find out someone's weak points / try to catch someone out

çalışb-çabalamaq (qayğılarda)– to be on one's feet all day / to be up and about / to be continually on the go

çalışib-çapalamaq (pis maddi vəziyyətdən çıxmaq üçün çox çalışmaq, lakin nəticəsiz)– **to struggle desperately for a living**

ÇAQQAL

çaqqal sürtməsi eləmək (bir kəsi döymək)– **to treat someone with a dose of birch-oil / to flog someone** (to birch someone)

çaqqal yağışı – **a shower of fine warm rain / rain during sunshine**

ÇANAQ

çanağından çıxmaq – *bax qınından çıxmaq*

çanaq ... başında çatladı – *baxçanaq ... başında sındı*

çanaq ... başında sındı – **the blows of the fate falls upon one's head**

ÇAP

çap olunmamış əsərlər haqqında – **to write secretly or for private consumption** (usually owing to censorship restrictions)

çap olunmuş formada (yazılı formada) – **in black and white**

çap vərəqi (16 səhifədən ibarət çap ölçüsü)– **printer's sheet / signature**

ÇAPARAQ

çaparaq getmək – **in full career**

ÇARƏ

çarə yoxdur (bacarmaq olmur) – **no use! / there is nothing to be done! / nothing doing / never mind**

çarəsiz qaldıqda – **at the worst / as a (in the) last resort / in an emergency / if the worst comes to the worst**

ÇARX

çarxı azmaq – *baxçarxı dönmək*

çarxı dönmək – one's fate failed him (her)

çarxı-fələk dəyişib (vəziyyət dəyişib) – the shoe is on the other foot

ÇAŞ

çaş-baş halda – at sixes and sevens (in confusion or in disagreement)

çaş-baş qalma (pis vəziyyətə düşmə) – in a pickle (in a trouble)

çaş-baş qalmaq – 1. to be all adrift / to be disconcerted / to be put off / to become completely muddled / to be foxed; 2. to lose one's head / to be at one's wits' end / to go nuts over smth. / to be lost / to be bewildered / to be taken aback / to be all at sea / to be at sixes and sevens (to be in confusion)

çaş-baş qalmamaq –to keep one's head / not to lose one's head / to have one's brains on ice / not to lose one's self-control

çaş-baş qoymaq – to throw someone off course / to put someone off his stroke / to put someone in a quandary to baffle someone / to muddle someone (to confuse someone)

çaş-baş olmaq – baxçaş-baş qalmaq

çaş-baş salmaq – to lose the thread of one's thoughts / to get confused / to get muddled / to make a hay of something / to make a mess of something

çaşdırıcı (dolaşdırıcı) sual – “trick” question / killer of a question / question below the belt / facer / floorer

çaşdırmaq – 1. (inamını qırmaq) – to damper someone's spirits / to throw dust in someone's eyes / to pull (draw) the wool over someone's eyes / to blunt someone / to put someone off his (her) stroke / to put someone out of his (her) stride / to rub someone up the wrong way / Cf. to swab the ears of someone / to throw a wet blanket on someone or upon smth. (to confuse, to baffle, to muddle someone); 2. (gözlənilməz sualla çətinliyə salmaq) – to puzzle someone with smth. / to make someone's head swim; 3. (aldatmaq) – to draw amiss / to lose someone; 4. (karıxdırmaq) – you could have knocked me down with a feather/ to hit someone like a pile (or a ton) of bricks; 5. (izdən azdırmaq) – to put someone off the scent

çaşdırmaq üçün verilən sual – a question to get someone plucked / a floorer

çaşıb qalmaq – 1. (çətinliyə düşmək, nə edəcəyini bilməmək) – to be lost in guesses (conjectures) / to indulge in all sorts of speculations / to be at one's wits' end / to scratch one's head uneasily / to be perplexed; 2.(çox təəccüblənmək) –to be dumbfounded (to be amazed, stunned, astounded); 3. (ən adi bir vəziyyətdən çıxış yolu tapa bilməmək, özünü itirmək) – to get confused in a very simple matter / Cf. to lose one's way in broad daylight

çaşmaq (ən adi bir vəziyyətdən çıxış yolu tapa bilməmək) – to lose (one's) head/to lose one's self-control / to be bewildered / to be taken aback / to be at a loss / to get confused in a very simple matter / to lose one's way in broad daylight / to mark time / to make no progress / to go (run, rush) around in a circle (circles) / to get mixed up / to be all at sea / to be all adrift / Amer. to be of base / to get the wrong end of the stick

ÇAŞKA-LOJKA

çaşka-lojka olmaq (bir kəslə çox yaxın olmaq) – to be well in with someone / to be on friendly (close) terms with someone / to be on a friendly (intimate) footing with someone / to try the hail-fellow-met approach with someone / to keep up a friendship with someone / to keep an open house for someone

ÇAŞQINLIQ

çaşqınlıq(panika, təşviş)– * aflat spin

ÇATIŞMAZLIQ

çatışmayan məqam – the missing link

ÇATMAQ

çatdı (başa düşdüm) – the penny drops

çatdırmaq (başa salmaq) – to hit someone right between the eyes

çatmaq (çalışıb bir kəsə yetişmək) – **to be hard (close) on (at) someone's heels / to continue in hot pursuit**

çatmaz – *baxayaqlaşabilməz*

ÇATLAMAQ

çatlasan da – **do it by all means / to do it at any cost (at all cost) / Cf. but me no buts / grin and bear it!**

ÇAY

çay – **the cup that cheers, but not inebriates**

* **çay gəlməmiş çırmamaq** – **to do smth. before the proper time / to be in a hurry to do smth. (to do smth. prematurely)**

* **çayxor olmaq** – **to be a tea-lover (to sit long over one's tea)**

Çayın biri qaydadır, ikisi cana faydadır, üçü nəsdir, dördü bəsdir, o ki keçdi beşə vur on beşə ... – **The first one sticks in your throat but the next just slips down. (of drinks) / Lit. The first glass sticks in the throat, the second flies down like a hawk, but after the third they're like tiny little birds.**

çaypulu (vermək) – **to tip someone / to give someone a tip / to get a tip**

ÇAY

çaya susuz aparıb susuz gətirmək – **to lead someone a pretty dance / to beat someone at his own game / to make a fool of someone / to double-cross someone / to take someone for a ride / to pull someone's leg / to make a monkey of someone (to fool, to dupe someone) / to put someone in the shade / to get the better of someone / to snub someone / to wipe someone's eye / to score off against someone / to go someone one better / to steal the limelight / to steal the spotlight**

çayda balıq sövdəsi – *baxdənizdə balıq sövdəsi*

çaydaq – **long-shanks / maypole / steeple / Cf. lamp-post / telegraph pole / Amer. long drink of water**

Çayı keçməmiş “hop” demə. – *bax* Arxı tullanmamış “hop” demə.

ÇEST

çest vermək – salute / to touch one’s cap to someone / to raise one’s hand to the peak of one’s cap

ÇEŞİD

çeşidlərə ayırmaq = to arrange smth. on shelves / to find the corresponding shelf for smth. (tosortout, toclassifysmth.)

ÇEYNƏMƏK

çeynəmək – to waste words (to waste time in useless talking)

çeynənilməmiş (çoxdan hamıya məlum olan) – a hairy / trite / stale / trivial / out-of-date

çeynənilməmiş söhbət (ürək bulandırıcı söhbət) – everyone is sick and tired of it / hardly annual (a question discussed every time)

çeynənilməmiş zarafat (köhnə lətifə) – a threadbare joke

çeynə-tüpür (eyni sözü yüz dəfə təkrar etmək) – *Lit.* buttery butter (an example of tautology)

çeynə-tüpür eləmək – *bax* çeynəyib çürüyünü çürütmək

çeynəyib ağzına qoymaq – to speak in most simple terms / to chew smth. over for someone / to feed it to someone

çeynəyib çürüyünü çürütmək –*bax* çürüyünü çıxartmaq

çeynəyib tökmək – to mispronounce smth. / to butcher the language

ÇƏHRAYI

çəhrayı tonda təsvir etmək– to paint a rosy picture of smth. / to paint smth. in glowing colours

ÇƏK-ÇEVİR

çək-çevir eləmək (ətraflı düşünmək)– **to set one's wits to work / to rack one's brain / to addle brains / to beat one's head / to bother one's wit / to break one's head / to busy one's brain / to cudgel one's wit / to puzzle one's head / to weigh smth. up**

çək-çevirə düşmək (dolaşlıq vəziyyətə düşmək)– **to get into a tight corner / to get into a mess / to get into a scrape / to get into a spot**

çək-çevirə salmaq (bir kəsi məsuliyyətə cəlb edərək bir iş görməyə onu məcbur etmək) – **to bring pressure to bear on someone / to get hold of someone / to take someone to task / to tackle someone / to get at someone / to take someone in hand / to call someone to account / to put the screws to someone / to take someone by the small hairs / to bring someone to book / to clamp down on someone / to put the heat on someone**

ÇƏKİLMƏK

çəkilmək – 1. (geri çəkilmək) – **to turn one's back / to take to one's heels / to show a clean pair of heels / to pull foot / to make a run of it**; 2. (bir işdən çəkilmək) – **to withdraw / to scratch / to fall out of the race / to be (get) left out of things** (of the running); 3. (acizliyini boynuna almaq) – **to throw up one's**

ÇƏKİNMƏK

çəkinmədən – 1. (sadəcə, artıq mərasimsiz) – **without ceremony / not standing on ceremony / informally**; 2. (çox yüngül) – **to do smth. without any difficulty** (trouble, effort) / *Cf. it's mere child's play for him / he can do it with one hand tied behind his back*

çəkinmək (qorxmaq, heç nəyə getməmək) – **stop short of doing smth.**

çəkinməmək (qorxmamaq)– **to look smth. in the face / to face smth.**

ÇƏKİŞMƏK

çəkişmək (mərc çəkmək) – **to lay a wager / to take someone up on the bet / a pound to a penny** (to bet)

ÇƏKMƏ

Çəkməçi çəkməsiz gəzir. – A cobbler is always without shoes. / Cf. The cobbler's wife is the worst shod. / Ever busy, ever bare.

ÇƏKMƏK

Çəkərsən zəhmətini, görərsən bəhrəsini. – *bax* Bilik qazanmağın asan yolu yoxdur. / Bilik səy və zəhmət tələb edir.

çəkibuzatmaq – hemandhaw

Çəkməsən cəfa, görməzsən səfa. – A cat in gloves catches no mice. / You can't make an omelet without breaking eggs. / He that eat kernel must crack the nut.

ÇƏLTİK

çəltik atmaq – *bax*söz atmaq

ÇƏM-XƏM

çəm-xəm eləmək – to make excuses (to refuse)

ÇƏNƏ

çənə-bazar eləmək – to make a bear-garden / to make a scene (to argue)

çənə-bazarına çıxmaq – *bax* çənə-bazar eləmək

çənə-boğaz vurmaq – to squabble with smth.

çənə-boğaza çıxmaq – *bax*çənə-boğaz vurmaq

çənə döymək – to wag one's tongue / to jabber / to prattle (to enter on a prolonged argument)

çənə söhbəti – tittle-tattle / a chatter / a twaddle

çənə vurmaq – bla-bla / jaw-jaw / to chatter / to blather / to twaddle (to talk uselessly)

çənə yormaq – *bax*çənə vurmaq

çənədən bərk – a chatterbox / a prattler

çənədən boş – *baxağızdan boş*

çənədən möhkəm – *baxçənədən bərk*

çənədən olmaq – *baxağızdan olmaq*

çənədən pərgar – *baxçənədən möhkəm*

çənəm çıxdı yerindən – *baxçənədən olmaq*

çənəmin çüyü çıxdı – *bax çənə yormaq*

çənəsi qızıışmaq – *baxağzı qızıışmaq*

çənəsinə güc vermək – *baxçənə vurmaq*

çənəsini boş qoymaq – *baxçənə yormaq*

çənəsini yormaq – to speak incessantly / to speak for nothing

çənəsinin altına salmaq – *baxdilinin altına salmaq*

çənəsinin altında – *baxqulağının dibində*

çənəsinin ipi yoxdur – *baxağzının qaytanı yoxdur*

ÇƏNG

çənginə düşmək – in someone's clutches

çənginə keçmək – *bax çənginə düşmək*

ÇƏP-ÇƏP

çəp-çəp baxmaq – *baxəyri-əyri baxmaq*

ÇƏPİK

çəpik çalmaq (əl çalmaq, alqışlamaq) – to clap one's hands

ÇƏRÇİLİK

çərçilik etmək – to be a hair-splitter

ÇƏRÇİVƏ

çərçivədən kənar (ədəb-nəzakət normalarından uzaq) – beyond the pale

ÇƏRƏNÇİ

çərənçi – a windbag / one's tongue runs away with one

çərənçilik eləmək – to wag one's tongue / let one's tongue wag and one's teeth clack / to wag one's chin / to wag one's jaws / to wag one's beard / to engage in idle talk / to talk hot air / to beat the air / to shoot the breeze / to prate / to mill the wind / to blather

çərənləmək – *baxboşboğazlıq etmək*

ÇƏRXİ FƏLƏK

çərxi fələk – a fortune's wheel

ÇƏRLƏTMƏK

çərlətmək – to force someone to be driven to despair

ÇƏTİN

çətin adam – catastrophe (an incorrigible, hopeless person)

çətin alına (heç nə alınmayacaq)– someone will get nothing for his (her) pains / nothing will come of it

çətin bir iş (düzüm və iradə tələb edən iş haqqında)– the act of faith / a piece of work

çətin bir işi görmək – toil and moil

çətin çatır (bir şeyin azlığı haqqında)– one will never have enough (money, food, etc.) for someone or smth.

çətin məsələ – 1. (mürəkkəb və xoşagəlməyən bir şey haqqında) – a hard case / an awkward predicament / an embarrassing situation; 2. (düzəlməyən adam haqqında) – a hard case

çətin məsələni həll etmək (çətinliyin öhdəsindən gəlmək) – * to put the axe in the helve / to break the back

çətin ola bilsin (güman etmirəm) – that's a bit much! / you don't say! / not really! / oh, really! (*iron.*)

çətin və təhlükəli vəziyyətdən çıxmaq – *toturnthecorner

çətin vəziyyət – 1. (mürəkkəb və təhlükəli vəziyyət) – *a hot spot; 2. (çətin vəziyyətdə olan insan) – a dead duck

çətin (ağır) vəziyyətdə olmaq – 1. (borclu olmaq) – to be in the hole / to be in the cart / to be in low water / Amer. for the extent of / to be behind the eight ball / to be in deep waters / to get into deep waters (to be in debt); 2. (tənqid atəşinə məruz qalmaq) – to be on the hot seat; 3. (xoşagəlməyən vəziyyətdə) – in Dutch; 4. (çıxılmaz vəziyyətdə olmaq) – to be on one's back / to be up a tree

çətin vəziyyətdən çıxış yolu tapmaq – to work out one's own salvation

çətin vəziyyətdən çıxmaq – toturnthecorner

çətin vəziyyətə dözmək – to bite the bullet (to endure in a difficult situation)

(bir kəsi) çətin vəziyyətə salmaq – to get a half / to give pause to someone

çətinə düşmək – to get into a tight corner

çətinə salmaq – bax əziyyət vermək

Çətin başlamaqdır. – It is only the beginning that's hard to get over. / The beginnings are always hard. / All things are difficult before they are easy. / It is the first step that counts. / It doesn't matter. / What does it matter! / So what? / Never mind. / There's no great harm in that. / There is no harm done. / That's no problem (trouble).

ÇƏTİNLİK

(birkəsə)çətinlikdəl tutmaq – to help a lame dog over a stile

Çətinlikdə hər şey ola bilər. – Adversity makes strange bedfellows.

çətinlikdə ilişib qalmaq – to tie oneself up in a knot

çətinlikdən çıxış yolu tapmaq – to break a deadlock

çətinliklə – * no picnic

çətinliklə qarşılaşmaq – * to spell baker / *to be up against smth.

çətinliklə rastlaşmaq – bax çətinliklə qarşılaşmaq

çətinlikləri kişi kimi aradan qaldırmaq – to take the bull by the horns

çətinliyə dözmək (qəti hərəkət etmək) – * **to keep at bay/ to make heavy weather of smth.**

çətinliyə düşmək – **to come a cropper**

çətinliyə sinə gərmək (çətinliyin öhdəsindən mərdliklə gəlmək, qəti hərəkət etmək) – **to have a brave face / to take the bull by the horns / to weather the storm / to ride out the problems** (to overcome difficulties, to have courageously stood against misfortunes)

çətinliyi hiss etmək – **to see the red light / breakers ahead / rocks ahead**

ÇIĞIR-BAĞIR

çığır-bağır salmaq (boğazını yırtmaq) – **to raise hell / Amer. to raise a big smoke / to kick up a row / to raise a row**

ÇIXARMAQ

çıxarıb atmaq (qovmaq) – **to turn someone out**

ÇIXMAQ

çıxma şərti ilə – **exclusive of / minus smth. / allowing for**

çıxıb getmək – **to vote with one's feet**

ÇIXILMAZ

çıxılmaz vəziyyət – **a blind alley**

çıxılmaz vəziyyətə düşmək – **to struggle like a fish out of water / to struggle desperately to make both ends meet** (for one's living) / **to live from hand to mouth**

ÇIXIŞ

çıxış etmək – * **to take the floor**

çıxış üçün söz almaq – **to have the floor**

çıxış üçün söz vermək – **to give the floor**

çıxış yoxdur – everything is ruined (lost) / it is over and done with / it's all up with me!

çıxış yolu – the way out of a situation

Çıxış yolu yoxdur. – There is no way out. / One can see no other way out. / Every alley is a dead end.

ÇIQQIR

çıqqırını çıxartmamaq (səsini çıxartmamaq) – to keep one's mouth closed (shut) / to button on (up) one's mouth (lips) / to keep a tight tongue / to keep mum

ÇILPAQ

çılpaq qaya – a rock

ÇİRAQ

çırağı sönmək – *bax* ocağı sönmək

çırağını nohura batırmaq (uğursuzluğun səbəbkarı özü olmaq)– to ruin someone / to make oneself unhappy

çırağını söndürmək – *bax*ocağını kor qoymaq

çırağını yandırmaq – to make someone happy / to gratify someone

çıraqa axtarsan tapa bilməzsən – one wouldn't find someone or smth. if one hunted by / a daylight with a candle / a daylight with a lantern / you might hunt the world over and wouldn't find someone or smth. / you could seek high and low and you'd never find someone or smth.

ÇİRPIŞDIRMAQ

çırpışdırmaq (izn olmadan bir şeyi götürmək, oğurlamaq) – something lies in temptation way / something lies handy

ÇİRPMAQ

çırpmaq (bir kəsi döymək, kötəkləmək) – **to knock someone into the middle of next week**

ÇIRT-PIRT

çirt-pirt(müxtəlifxırda şeylər) – **this and that / one thing and (or) another / ...and that sort of thing / Flot Sam and jetsam / that, that and the other**
çirt-pirta xərcələmək – **to fritter away**

ÇIRTIQ

çirtiq çalib oynamaq – *bax*sevincindən yerə-göyə sığmamaq

ÇIRTMA

çirtma vurmaq (bir kəsi vurmaq)– **to lay a finger on someone**
çirtma vurmamaq – **never lay (set) a finger on someone**
çirtma vursan qanı çıxar – **1. (çox hirsli vəziyyət haqqında) – to clutch one's head / to be horrified; 2. *bax* çirtma vursan yanağından qan damar**
çirtma vursan yanağından qan damar – **1. (çox gözəl və sağlam görünən adam haqqında) – in blooming health / in radiant health / the very picture of health; 2. (saf və çəhrayı üz haqqında) –with roses in one's cheeks / red about the gills / rosy about the gills (of pink and white complexion)**

ÇİÇƏK

çiçək çiçəyi çağırır – **an earthly paradise**
çiçək kimi təmiz – **as fair as lily**
çiçəklənmək – **1. to be in clover; 2. (irəli getmək) – togoplaces**
çiçəkləyən – * *Amer.***up to coming**
çiçəyi açılmaq (sevinmək) – **to blossom out / to brighten up / to become radiant (to become, feel or look happier)**
çiçəyi burnunda ikən – **in the prime of life**
çiçəyi çirtləmək – *bax* çiçəyi açılmaq

ÇİLLƏ

* **çillə çıxarmaq** (uşağın doğulduğu gündən keçən qırx gün) – **forty days after child's birth**

ÇİMMİR

çimmir almamaq (yuxusuz qalmaq) – **not sleep a wink / not get a wink of sleep** (not to be able to sleep at all)

ÇİN

çini düşmək – *baxxəncərini qaşı düşmək*

ÇİN

Çin heroqlifləri – * **the Chinese characters**

çin əlifbası (ağır, çətin başa düşülən şey) – **very difficult for understanding thing**

zin səddi (keçəlməz bir maneə) = **a Chinese wall**

çin vazı – * **long Eliza**

çini qab – **a piece of china**

ÇİNƏDAN

* **çinədanı dar** (tez özündən çıxan, heç dözümü olmayan adam) – **a hot-tempered man** (an irascible man)

çinədanını boşaltmaq – *baxürəyini boşaltmaq*

ÇİRKLİ

çirkli oyun (düzgün olmayan siyasi oyun) – **foul play** (dishonest or treacherous behavior, violent conduct) / *Amer. the low road*

çirkli pullar (qeyri-qanuni gəlir) – **black money**

ÇİY-ÇİY

çiy-çiy danışmaq – to babble some nonsense / to burst out into a lot of drivel / to grind out some balderdash

ÇİYİN

çiyin-çiyinə – 1. shoulder to shoulder / shoulder pressed to shoulder; 2. (sıx əməkdaşlıqda) – shoulder to shoulder

çiyin-çiyinə olmaq (yanında olmaq)– to rub shoulders

çiyinlərinə düşmək – to be one's duty (responsibility)

çiyində başı yoxdur – someone has not a head on his shoulders / someone doesn't bear a brain

çiyindən ağır yük düşmək – *bax* çiyindən dağ götürülmək

çiyindən atmaq – to throw down one's burden

çiyindən dağ götürülmək – (as if) a mountain fell from one's shoulders / as if a load fell from one's shoulders / as if a weight has been taken off one's mind / a load has been lifted from one's heart / as if a load get off one's mind

çiyindən düşmək – to slip from one's shoulders

çiyindən (ağır) yük götürülmək – *bax* çiyindən ağır yük düşmək

çiyinə düşmək – to fall on (upon) someone's shoulder / to be a heavy burden to someone

çiyinə yükləmək – to make someone shoulder smth. / to load someone with smth. / to take smth. on one's shoulders

ÇOBAN

çoban qoyunu qırxaq kimi qırxmaq (dilənçi halına salmaq, iflasa səbəb olmaq)– to strip someone bare / to strip someone to the skin / to pare someone to the bone

ÇOX

Çox and içənin andına inanmazlar. – As much one vows, so less he is trusted.

çox asan – to perform smth. with clock-work precision / like a dream

çox az – *next to nothing / count the fingers of one hand

çox az vaxtım var – time is running out / I'm getting pressed for time

çox baha başa gəlmək – *bax* çox baha oturmaq

çox baha qiymət – an arm and a leg

çox baha oturmaq (saysız-hesabsız pula başa gəlmək) – to cost someone a pretty penny / to cost someone a tidy sum / Cf. to pay a heavy figure

Çox bilən quş dimdiyindən tələyə düşər. – The more haste, the less speed. / Haste makes waste. / Fool's haste is no speed. / Hasty climbers have sudden falls.

Çox bilən tez qocalar. – Much you know, sooner be older. / Too much knowledge makes the head bald. / Cf. Curiosity killed a cat.

Çox bilmək istəyən çox da çalışsın gərək. – He that eat kernel must crack the nut.

Çox bilsən də, az danış. = Know more, less speak.

çox böyük – God knows how good (important, *etc.*)

çox böyük ehtiyac – 1. a dire necessity; 2. (çox ağır vəziyyət) – an unrelieved poverty

çox böyük müvəffəqiyyətlər – the giant strides

çox böyük rəqəmlər – a vast sums / an astronomical figures

çox ciddi söhbət – high words / show-down

Çox çalışan, çox qazanar. – Put it on thick, and a little will stick.

çox da...! – what of it? / that doesn't mean anything!

çox da yaxşı deyildir – it is far from satisfactory / it leaves much to be desired

*** çox deyib, az eşitmək – As much one speaks, so less he is hearing. (About the man, whose words attract nobody's attention.)**

çox dəyərli – smth. very important, urgent, topical, *etc.*

çox duzlamaq (nədəsə həddini keçmək) – **to do something to death / to go to extremes / to overshoot the mark / to cut it too fat / to pass all bounds / to overstep the limits / to run to extremes / to lapse into extremity / to go a bit too far / to put it a bit too strong / to lay on the colours too thickly / to make it sound too thick / to cut it too fat**

çox ehtimal (daha doğrusu, yəqin ki) – **most likely** (probably)

çox əsəbiləşmək – **one's nerves are all to pieces / one is a nervous wreck**

çox görmək (pulunu, malını əlindən almaq)– **to fleece someone / to flay someone alive**

çoxxümanki – **1. (olabilsinki) – whynot?; 2. (ehtimala görə) – inallprobability / verylikely**

çox xoşum gəlir ondan (zəhləm gedir sifətində) – **I can't stand him / her**

çox qabağa getmək – **to get somewhere**

çox qəşəng (gözəl) – **just what the doctor ordered / just the thing I (we, you) need!**

çox qısa müddət (təzəlikcə)– **someone is a fresh hand at smth. / someone has been somewhere next to no time** (much too short a time) / **the number of days someone has been somewhere can be counted on one's fingers**

çox lazımdır! – **1. (lazım da deyil) – what do I care! / why should I?; 2. (son dərəcə lazımdır) – desperately in need of smth. / the need of smth. is dire / one is dying to have smth.**

çox mühüm məsələ (vacib məsələ) – **a vital question / a burning issue / a burning question** (a question of vital importance)

çox rahat yerləşmiş – ***as snug as a bug in a rug**

çox sadə – *Lit.* **as simple as mooing / Cf. as simple as pie**

çox sellər axıb – *bax* **çox sular axıb**

çox səmimi – **completely open**

çox sular axıb (nə qədər vaxt keçib)– **much water has flown under the bridges since that time / a lot of water has run since then / much time has**

elapsed since then / *Cf.* There has been many a peck of salt eaten since that time.

çox surətlə – like one o'clock

çox şadam – as pleased as Punch / like pleased a dog with two tails (enchanted, delighted)

çox təssüf! – *Cf.* off all things! / that's a nice thing! / that's a nice (fine) how-d'ye-do! / here's a nice go! / that's a pretty (nice) kettle of fish! / what a bother!

çox tələsmək – to go too fast / to race (rush) ahead too quick / to catch (take) the ball before the bound

çox utancaq qız – a fair maiden / a lovely maiden

çox yaxşı! – that's an up! / right on! / that's mighty rich!; 2.(əla) – 1. first-rate / capital / splendid / ripping good / good all round; 3. to do smth. excellently / to know how to do it; 4. out of this world / a perfect (choice) set of someone or smth. (splendid, wonderful); 5. *baxçoxasan*

(bir şey ilə) **çox yaxşı bacarmaq** – to get even with someone / to fix someone resolutely (have done with someone quite easily, in no time)

Çox yaşayan çox bilər. – One knows much who lives long.

Çox yaşayan çox bilməz, çox gəzən çox bilər. – He who walks long knows much.

Çox yemək adamı az yeməkdən də eliyər. – *Cf.* Grasp all, lose all.

çoxdan məlum (məşhur) – as old as the hills / older than forty hills / as old as Adam's ribs

çoxdan olmalıydı! – and high time it is! / you should have done it long ago / at long last / and about time too! / that's a boy (girl)! / that's the spirit! / now you're speaking!

çoxlu pul – large money / large notes

Çoxluq - poxluqdur. (Üçüncü adam artıqdır.) – Many hands make light work. / Two is company, three is a crowd.

çoxseriyalı film – a soap opera

Çoxu istəyən, azdan da qalar. – Grasp all, lose all.

Çoxun dalınca qaçan azdan da olar. – The better is the enemy of the good.

ÇOXSAĞOL

çox sağ ol(un)! – response phrase to “goodluck!”

Çox-sağolu cibə qoymazlar. – *Lit.* One can’t make a fur-coat of a “thank-you”. / Cf. Many words will not fill a bushel. / Praise is not pudding. / Words pay no debts. / No penny, no patern-oster.

ÇOLAQ

Çolağa axsamaq öyrətməzlər. – Don’t teach your grandmother to suck eggs. / Cooks are not to be taught in their own kitchen. / Shall the goslings teach the goose to swim?

ÇOMAQ

çomağın o biri başından yapışmaq (ifrata qapılmaq)– to run too far / to cut it too far / to overshoot the mark

çomağın o biri başını çevirmək – *bax* çomağın o biri başından yapışmaq

ÇÖL

çöldə qalmaq – 1. (rədd edilmiş olmaq) – to be considered fit for the waste-paper basket / to be turned down; 2. (evsiz qalmaq) – to have no refuge (to be homeless)

çöldən tapılmayıb ki ... – it doesn’t lie around in the road / it doesn’t lie around in the street / such people are pretty scarce these days / such things aren’t always round the corner / it cannot be picked up in the road / it doesn’t grow on bushes

çölə atılmış – *bax* bitmiş adam

çölə atmaq (evdən qovmaq) – to turn someone out of house and home

çölə çıxmaq – to go out-of-doors (to go to the laboratory)

çöllərə düşmək – *baxdərbədənər olmaq*

Çölməyə verə-verə çıxır qazan bahası. – The cheap comes to the expensive.
/ Someone is not so rich in order to buy the cheapest goods.

ÇÖMÇƏ

Çömçə ilə dəryanı qurutmaq olmaz. – *Cf.* Use a pill to cure an earthquake.

ÇÖP

çöp kimi arıq – as thin as a match-stick / as thin as a lath / as thin as a rake
/ as thin as a rail / as lean as a rake / as thin as a herring

çöpə dönmək – to become a herring / all nothing but skin and bone / a bag of bones / a rack of bones / a stack of bones

ÇÖRƏK

çörək ağacı (yaşamaq üçün zəruri olan vasitə) – bread and butter / the staff of life (the usual needs of life: food, shelter and clothing)

çörək boğazından getməmək – the food sticks in one's throat / one cannot eat a morsel / the very thought of food sickens him (her)

çörək istəmir, su istəmir – it does not require any attention (care, looking after)

çörək itirmək – to break off all kinds of relations / to forget hospitality / to forget the food given to the guest / to be ungrateful

zürə k kə smə k – 1. (dostluq etmə k, yoldaş olmaq) – to keep up a friendship with someone / to keep an open house for someone / to be friends with someone; 2. (nahar etmə k) – to have a dinner with someone/ to take pot-luck with someone; 3. to share a crust with someone; 4. (birinin qonağ ı olmaq) – to eat someone's salt

çörək pulu (cüzi məbləğ) – if only to make sop for the children (paltry sum)

çörək pulu qazanmaq – to keep the pot boiling

çörək verən əli kəsmək – to kill the goose that laid the golden eggs

çörək yolu açmaq – *bax* çörək yolu göstərmək

çörək yolu göstərmək – to show the means to one's life / to show the way to one's life / to give someone a chance to earn some money

çörəkağacı (ailədə çörək qazanan adam) – bread-winner / the goose that laid the golden eggs

*** çörəkdən düşmək – to lose one's prestige (respect, prosperity)**

çörəkdən olmaq – to lose one's job

*** çörəkli insanlar (yaxşı, faydalı məsləhətlər verən adamlar) – people, who give good advices**

çörəkpulu qazanmaq – to earn one's living / to make one's living

çörəkverən əlini kəsmək (bir kəsin yaxşılığına yamanlıq etmək)– to bite the hand that feeds one

*** çörəyi burnuma yeməmişəm ki ... – I have more sense than to ... / I am not so stupid to ... / I'm not too little to understand**

çörəyi daşdan çıxmaq – *bax*çörəyini daşdan çıxarmaq

Çörəyi dizinin üstündədir. (Yaxşılığı başa düşməyən adam haqqında.)– Not wait one's kindness for your kindness. (Of an ungrateful man.)

*** çörəyi qulağıma yeməmişəm ki ... – *bax* çörəyi burnuma yeməmişəm ki**

Çörəyi qulağımıznan yemirik. – And I am not poor uncouth simpleton. / I'm not country bumpkin. / I am not Simple Simon. / I'm not ninny. / I'm not dimwit. / I'm not hayseed. / I'm nobody's fool. / I wasn't born yesterday. / No fool. / Nobody's fool. / No common trash. / Cf. He knows his onions. / He knows what is what.

Çörəyi ver çörəkçiyə, birini də üstəlik. – The work shows the workman.

*** çörəyimin duzu yoxdur – when one's kindness is answered by ingratitude**

Çörəyin birincisi həmişə küt gedər. – *Lit.* The first pancake is always lumpy. / The first try is not always lucky. / It is the first step that is troublesome. / The first attempt is always a flop. / The first time doesn't count. / Cf. You must spoil before you spin well. / Better luck next time. / Practice makes perfect. / Use makes perfect.

çörəyinə bais olmaq – to deprive someone of a livelihood

çörəyini daşdan çıxarmaq – to earn one's daily bread with great difficulty / to earn one's daily meals with great difficulty / to be able of earning one's living out of anything

çörəyini əlindən almaq – to steal the bread out of someone's mouth / to win one's bread away from someone / to take someone's bread and butter

çörəyini kəsmək – *bax* **çörəyinə bais olmaq**

çörəyini yemək (bir kəsin hesabına yaşamaq) – to eat someone's bread (to live at the cost of somebody)

ÇUĞULLUQ

çuğulluq etmək (söz çatdırmaq, yad sirrləri açmaq) – to bring smth. to someone's notice / to whisper smth. in someone's ear / to tell tales about smth. / to sneak about / to tell tales out of school (to inform on smth., to denounce someone)

ÇUĞUNDUR

çuğundur kimi qıp-qırmızı olmaq (utandığından və ya acığından qızarmaq) – to be as red as a beetroot (to become red or pink especially because one is ashamed, embarrassed or angry)

ÇUL

çulunu sudan çıxartmaq – to live from hand to mouth / hardly make both ends meet / to keep head above water

ÇÜNKİ

Çünkü oldun dəyirmançı, çağır gəlsin dən, Koroğlu. – You can't back out once you've begun. / You never know what you can do till you try. / *Lit.* If you call yourself a mushroom - into the basket you go. / *Cf.* Once you've put your hand to the plough, don't look back. / Once you pledge don't hedge. / In for a

penny, in for a pound. / Those who play bowls must expect to meet with rubbers. / You can't back out now that you've begun. / In for a penny, in for a pound. / Over shoes, over boots. / If you say the coat fits, you must wear it. / Do or die. / You have to stick to your guns.

ÇÜRÜK

çürük alma (ailənin adına əməllərilə ləkə gətirən şəxs) – **a black sheep**

... çürük qoza da dəyməz – it isn't worth a rotten egg / it isn't worth a rap / it isn't worth a straw / it isn't worth a farthing / it isn't worth a tinker's curse / it doesn't amount to a hill of beans / it doesn't amount to a hap'orth of cat'smeat / it is not worth a damn

çürükçülük eləmək – to chew the fat / to chew the rag / to chew the cud (to talk boringly)

çürüyünü çıxartmaq – to repeat smth. with tiresome monotony / to rehash the same thing over and over / to chew the cud / to grind the organ

ÇUŞKA

çuşka (qaba, kobud, mədəniyyətsiz adam) – **an uncouth fellow / rustic / Amer. with the bark on / simple-minded fellow / Cf. hillbilly / wheat / wop / Amer. Alvin**

DABAN

Daban almaq (bərək qaçmaq) – to make a dash / to show a clean pair of heels / to change one's base / to run away at breakneck speed / to go away at full split / to take a walk at a great lick / to rush for all one is worth / to run away like the devil that's caught a whiff of incense / to take the air / to rush away at a great lick / the place is getting too hot for him (her) / to grab one's legs / to put one's best foot forward / to put one's skates on / to take to one's heels / to turn tail / to take off / to cut dirt / to pull foot / to make a run of it / to turn coward / to do bunk / to sling (slip, take) one's hook / to cut dirt / *Amer.* to show leg / to take to panic flight / to clear off / to clear out / scarper / *Amer.* to scam / *Cf.* to blow the scene / to gird up one's loins / to put one's best foot forward / to go and do it / *Amer.* to beat it / cut and run / to cut one's lucky / *Amer.* to make a get-away / to take to one's heels (legs)

***daban dabana zidd** – diametrically opposed

daban döymək – 1. (ayaq üstündə) – to be up on one's feet; 2. (ayıq vəziyyətdə) – to be on one's feet all day / to be on one's pins / to be about / to be up; 3. (daima qayğılarda, işdə, gücdə) – to be up and about / to be continually on the go

daban etmək (çox tez qaçmaq) – to clear off / to clear out / to make legs / to scarper / to move one's crabs / *Amer.* to make with the feet / to pack up one's all and go away / to pack up one's ends and awls and go off / to pack up one's traps and go off / to make off / to sling one's hook / to slip one's hook / to take to one's heels / to show someone one's heels / to turn tail / to cut one's lucky / to do a bunk / *Amer.* to beat it quick / to run for all one is worth / to rush madly (like mad) / to rush at a breakneck speed / to make a frantic dash for smth. / to run for all one is worth / *Cf.* to rush off headlong / to run helter-skelter / to run for one's life

daban vurmaq – *bax* daban döymək

*** dabanına daş dəymək** (yubanmaq, ləngimək, gecikmək) – to be slow to do smth. / to be kept / to linger / to be too long (to be late)

dabanına daş dəymiş (yazıq, bədbəxt)– **a poor creature / a poor beggar**

dabanına tüpürmək (qaçmaq)– **someone is running for all he's worth / to show a clean pair of heels / try to escape safe and sound / to make run of it / to pull foot / to show a clean pair of heels / to run at full speed / to rush away as fast as one can / to run with all one's might and main / to run like a bat out of hell / to run as fast as one can / to ride hell for leather / to double quick time**

dabanına tüpürdü – **someone is running for all one's worth**

dabanından tüstü çıxmaq (yorulmaq) – **to get tired / fatigued / to be tired (of) / to drop with fatigue / to have got exhausted**

(bir kəsin) **dabanını yalamaq** (yaltaqlanmaq) = **to lick someone's shoes / to lick someone's boots**

* **dabanla qapı açmayıb** – **a man, who never meets any difficulties in his (her) life**

dabanları ağarmaq – **to show a clean pair of heels**

dabanlarını isladıb qaçmaq – *bax* **daban almaq, dabanına tüpürmək**

dabanlarını yağlamaq – **to take to one's heels / to slip one's hook**

DABBAĞ

dabbağxanada gönünə bələd olmaq – *bax* **dabbağxanada gönünü tanımaq**

dabbağxanada gönünü tanımaq (bir kəsi yaxşı başa düşmək, bilmək) – **to know far and wide / to know something inside out / to know every single one (to know deeply) / Cf. to read someone like a book**

DAD

Dad əlindən! – **My God! / Goodness me! / Oh, God forbid!**

Dad yarımçıq əlindən. – **A little learning is a dangerous thing.**

dadanmasın deyə (təki bir kəsin belə bir iş görməyə istəyi olmasın) – **to keep someone from doing smth. again / to teach someone not to try smth. again**

dad-bidad eləmək (qəddarlıq etmək) – **to wreak one's fury / to spread terror / to rage and to fume / to rant and to rage / to be in a towering rage / to be in a passion / to be in a tizzy / to be in wax**

* **dadı damağında qalmaq** (qida haqqında) – **to continue to feel the taste of smth. pleasant** (some delicious, delightful eating)

dadı damağından getməz (çox ləzzətli) – **it's a real treat / it'll make you long for more / you'll lick your chops**

dadı qaçmaq (daha maraqlı olmamaq)– **to lose one's taste to smth.**

dadınabaxmaq(azcayemək) – **to have a bite**

dadından doymaq olmur (çox dadlı yemək haqqında)– **you'll lick your lips on it / it's a real treat / it'll make you long for more**

dadlı tikə = titbit / a dainty morsel / a bit of all right

Dadmamısan qaz ətini, nə bilərsən ləzzətini?! – **The goose-paws have a pleasant taste.**

Dadmayan dad bilməz.–**The proof of the pudding is in the eating.**

DAĞ

dağ basmaq (bir kəsi çox pis təhqir etmək) – **to spit upon someone's soul / to trample on someone's finest feelings / to inflict deep mortification / to wound deeply / to hurt someone's feelings deeply / to break someone's heart**

dağ başına çıxarmaq (hədsiz dərəcədə bir kəsi və ya bir şeyi tərifləmək)– **to praise someone to the skies / to extol smth. to the skies / to square smth.**

dağ başına qaldırmaq – **baxdağ başına çıxarmaq**

dağ çəkmək – **bax dağ basmaq**

Dağ dağ a qovuşmaz, insan insana qovuşar. – **bax Dağ dağ a rast gəlməz, insan insana rast gəlir.**

Dağ dağa rast gəlməz, insan insana rast gəlir. = **Men (friends) may meet, but mountains never greet.**

dağ-daş dilə gəlir – **baxdaşlar dilə gəlir**

Dağ iti gəldi, bağ itini qovdu. –**baxQərib gəldi, yerli qaç.**

dağ kimi arxasında durmaq – to stick up for someone or smth. / to stand firmly for someone or smth. / to defend someone or smth. with might and main / to uphold smth. staunchly / to stand through thick and thin / to be solidly behind someone

dağ kimi dalında dayanmaq – *baxdağ* kimi arxasında durmaq

Dağ qayaya rast gəlib. – The scythe clashed on stone. / One has meet one's match. / *Cf.* Diamond cut diamond. / When Greek meets Greek, then comes the tug of war.

dağ qədər güvəndiyi adam – *atowerofstrength*

dağ su (qaynar su) – a fast-boiling water

dağ vurmaq – *baxdağ* basmaq

dağa arxalanmaq – to put an implicit faith in someone or smth. / to place an implicit confidence in someone / to build upon someone or smth. as on a rock

dağa çıxmaq – 1. (hörmətə minmək, bir kəsin nüfuzu çoxalıb) – to come up in the world / to go uphill / to go up the ladder / to climb the ladder / to be on one's way up / to be making the grade; 2. (işlər əla gedir) – to be taking a turn for the better / to be on the up and up / to skyrocket

dağa-daşa düşmək – 1. (veyllənmək) – to wander / to stray; 2. (bir kəsi axtarmaq) – to look for someone

dağa-daşa salmaq (aldatmaq) – to lead astray (to confuse matters)

dağadönmək – 1. (kökəlmək) – to grow stout / to get fat (to put on weight); 2. (böyük fərəh hissi keçirmək) –one's wings have grown / one feels a fresh surge of energy / to be proud of smth. / to take pride in / to pride oneself on

dağ-daşa düşmək – 1. *bax dərbədər* olmaq; 2. (çətinliklərə dözmək) – have come through fire, water, and copper pipes / have gone through fire and flood and hell upon earth / have been through the mill / have been through very hell

dağ-daşa salmaq (bir kəsin ağır həyatının səbəbkarı olmaq)– to caused someone to knock about the world

dağ-daşa sığmamaq (çox xoşbəxt olmaq)– **to be in the seventh heaven / to tread on air / to walk upon air / to be all over oneself / to feel oneself on the top of the world**

dağdan-dərədən danışmaq – 1. (boş-boş danışmaq) – **to talk rubbish / to talk what comes to one's mind**; 2. (söhbəti uzaqdan başlamaq) – **to talk round**

dağı dağ üstə qoymaq (mümkün olmayan şeyi mümkün etmək)– **to move the mountains**

dağı dağ üstündən atmaq – *bax* **dağı dağ üstə qoymaq**

dağı-daşı yandırmaq – **one heart is torn / one heart is rent / one's heart is breaking / one's heart is bursting / one's heart is bleeding / it breaks one's heart / to distress someone**

dağı yerindən oynatmaq – *bax* **dağı dağ üstə qoymaq**

Dağın dərdi də dağ boyda olur. – **A great ship asks deep waters. / Big ships need deep waters. / A great voyage befits a great ship.**

dağlar vəd etmək – **to promise a fortune / to talk a dog's hind leg off / to talk someone's head off / to talk the bark off a tree / to talk nineteen to the dozen / to spin a long yarn / to talk a donkey's hind leg off**

dağlara düşmək – *bax* **dağ-daşa düşmək, çöllərə düşmək**

DAĞILMAQ

dağılmaq (tamamilə atılmış olmaq) – **to go bust / to go smash / to go by the board**

(bir şey) **dağılmaq bilmir** (paltar, ayaqqabı haqqında)– **it wears very well / it can never wear out / it is everlasting** (of clothing, footwear)

dağılmaq təhlükəsi altında olmaq (iflas təhlükəsi altında olmaq)– **to give at the seams / to be bursting at the seams / to be going to pieces / to be cracking at the joints / to crumble on all sides / to be shaken to the core**

DAĞITMAQ

dağıtmaq (məhv etmək) – **to cut to bits**

DAHA

daha ağ oldu – *bax* bir bu çatmırdı 2-ci mənada

daha ağıllı (yaxşı)– * **streets ahead of someone**

daha bəsdır! (bitdi!, qurtardı!, bəsdır!) – **that's the limit! / it beats all! / it beats the creation! / it licks everything! / it takes the biscuit!**

daha bir şans – * **a second bite at the cherry** (an opportunity to do something else)

daha da zəngin (varlı, dövlətli) – * **better off**

daha güclü (bic) – **one too many for smb.**

daha sadədir – **it is very easy (simple) / it costs someone nothing to do it**

daha təqətim yoxdur (daha səbrim çatmır, dözmək olmur) – **it's unbearable!**

daha yaxşı (o qədər yaxşı) – **all the better**

dahayaxşısını bilmək – * **toknowatrickenworthtwoofthat**

DAHİ

dahi – **a leading light / a shining light**

DAXİLİ

daxili istiqraz (keçəl başı gizlətmək üçün gicgahdan gicgaha saçını daramaq)–

Lit. **internal loan** (hair combed from the temple to conceal one's bald patch)

DAXMA

daxma qaraltmaq – **to start a family**

daxmaçıq (çox köhnəlmiş ev)– **dilapidated little house / slapdash shack**

DAİM

daim (həmişə) – **all along / every now and then / time and time again** (continually)

daim başına qaxmaq (həmişə yadına salmaq) – **to throw smth. in someone's teeth / to rub someone's nose in**

daima – **1. constantly / continually / all the time / Amer. without letup; 2. (həmişə, fasiləsiz) – again and again / time after time / time and time again / one after another / at regular intervals**

daimagecikmək – ***to belate for one's own funeral**

daimi işsizlik rayonları – ***a depressed area**

daimi olmayan – *** as unstable as water**

DAİRƏ

dairə vurmaq – **to make a detour / to go a roundabout way**

DAL

dal ayaqları üstə dayanmaq – **to get on one's hind legs before someone**

dal ayaqları üstə oynamaq – **to be reduced to servile obedience / to be obedient to the point of servility / to be on one's best behaviour in someone's presence / to walk on tip-toe / to walk the chalk / to toe the line / to dance to someone's piping**

dal ayaqları üstəndə gəzmək – **to dance attendance on someone**

dal çevirmək – **to turn one's back on smb. / to turn up one's nose / turn away**

dal-dalanacaq tapmaq – **bax sığınmaq**

dal-dalı getmək – **1. (dal tərəfi ilə) – back to front / backwards; 2. (sözündən dönmək) – to go into reverse / to clutch in the reverse / to move backwards**

dal göstərmək – **to turn one's back upon someone / to treat someone with contempt**

dal gün – **a rainy day / an evil day**

dal günə saxlamaq – **to lay up / to put aside / to keep for an evil day / to keep against a rainy day**

dal qapıdan ötürmək – **to sell under the counter / to trade on the sly**

dala atmaq – to keep putting smth. off till another day

dala baxmadan – 1. (geriyə baxmadan qaçmaq) – **to run quickly without ever looking back / to run hell for leather; 2.** (hər şeyi yaddan çıxararaq həyatı yaşamaq) – **to live for the moment / to enjoy oneself without a stint; 3.** (bir kəsi dəlicəsinə sevmək) – **to love recklessly / to believe without second thoughts; 4.** (ehtiyatsız bir işi görmək) – **to do smth. rashly / thoughtlessly; 5.** (tərəddüd etmədən bir işi görmək) – **to do smth. resolutely / unhesitatingly / straightaway**

dala durmaq – to fall / to lag behind (smb.) / to be behind the times / to get behind / to lag behind

dala durmamaq – to be on the march / to keep pace with smb. / to keep up with smb.

dala düşmək (getdikcə zəifləmək) – **to be / to become weaker / to become grow weak / to go behind**

dala qalmamaq – bax dala durmamaq

dala qayıtmaq – to turn tail (to turn round and go back, to go back where one came from)

*** dala vermək** (qaytarmaq) – **to give back**

dalda(görmədən) – Amer. sight unseen

dalda danışmaq (qeybət etmək) – **to sharpen one's teeth on someone or smth. / to talk scandal / Cf. to pick someone or smth. to pieces**

dalda demək (bir kəsin arxasınca demək) – **to speak behind smb.'s back in someone's absence / without someone's knowledge / behind someone's back (to gossip)**

dalda qalan– left at the post

dalda qalmaq – bax dala durmaq

dalda qoymaq – 1. (ötüb keçmək) – **to steal a march on smb. / to go smb. one better / to get ahead (of) / to go far / to cross someone's path / Amer. to cross someone's track / to snatch smth. from under someone's nose / to get in someone's way; 2.** (qabaqlamaq) – **to anticipate someone / to forestall someone / to beat someone to it**

Daldan atılan daş topuğa dəyər. – It is too late to lock the stable-door after the horse is stolen. / It is easy to be wise (to prophesy) after the event. / It is easy to be wise (to prophesy) after the event. / After death the doctor. / Lock the barn-door after the horse is stolen. / *Amer.* Shut the stable-door when the horse is stolen. / *Cf.* When a thing is done, advice comes too late.

Daldan gələn dadlı olar. – The rest is the sweet.

dalı bağlı olmaq (dayağı olmaq)– to have stand-by (support)

dalı dağa söykənmək (arxası olmaq)– a friend at court / one's own man somewhere / one's second self

Dalın dağa bağlıdır. – One has a great stand-by.

Dalına vedrə bağladılar. – One lives by begging.

dalına düşmək – 1. (bir kəsə qulluq etmək) –to make love (to) / to woo smb. (to court smb.); 2. (güdmək) – to pursue smb. / smth.; 3.(bir şeyi əldə etməyini özünə məqsəd qoymaq) – to shoot straight (to concentrate on one thing)

dalına vermək – 1. *bax* boynuna atmaq; 2. (qızıışdırmaq) – to play a mean trick on someone / to do someone a nasty trick / to do the dirty on someone / to build smth. on someone / to run the rig upon someone (to incite, to instigate someone); 3. (bir kəsin boynuna qoymaq) – to make someone shoulder smth. / to load someone with smth. / to take smth. on one's shoulders (to charge someone with smth. / commissioned to do smth.); 4. (layiq olmadan tərifləmək) – to extol someone or smth. to the skies

dalına yüklənmək – *bax*çıyninə yüklənmək

dalına-qabağına baxmaq (görəcəyi işin nəticəsini göz qabağına alaraq tədbirli hərəkət etmək) – to think twice / to think smth. over / to reflect on smth. / to meditate on smth. / to ponder (over/on) / to think smth. out in advance

dalına-qabağına baxmamaq – 1. to speak straight from the shoulder / to blurt out the truth (in spite of everything and without respect of persons); 2. to do smth. in an off-hand manner / on the spur of the moment / to strike from the shoulder / to shoot from the hip / to leap before looking

dalına mindirmək – *bax*boynuna mindirmək

dalına minmək – to jump on someone / to lead someone a fine dance / there is no telling what he would try next / if you give him an inch, he'll take a mile
dalında dağ kimi durmaq – *baxdağ* kimi arxasında durmaq

dalında durmaq – 1. (bir kəsə arxa olmaq, hər işdə kömək etmək) = to be behind someone / to be in rear of someone (to be defended) / under the protection (wardship, guardianship) of someone / to be shielded (protected) by someone; 2. (ələltindanköməkətmək) – *topullthestrings*

Dalında namaz qılıram. – One is in clover. / One lives in a bed of roses. / One enjoy cakes aand ale. / Be safe and comfortable as if in Abraham's bosom.

dalından dəymək – 1. (bir kəsi atmaq) – to turn down / to move off / to move away / down with / to treat someone lightly / to trifle (with); 2. (özünə götürmək) – to arrogate smth. to oneself / to lay false claim; 3. (rədd etmək) – to kick someone out of the place / to kick someone out on his (her) neck / to throw someone out on his (her) ear / to send someone packing / to get rid of someone; 4. (cəzalandırmaq) – to deal with someone / to make short work (of)

dalından qaçmaq (sözündən, vəddindən qaçmaq) – not to keep one's word (promise)

dalından vurmaq – *baxhaqq-hesabını vermək*

dalını dağa söykəmək (nüfuzlu insana arxalanmaq) – to be shielded by someone (to rely on someone)

dalını deməzlər ki... (məlum deyil) – the history is silent on this point

dalını günə vermək (avaralanmaq) – to lie softly on one's back / to idle one's time / to sit on one's hands (to lounge about, to loaf)

dalını-qabağını düşünmək (fikirləşmək) – after due consideration / to think about all the pros and cons / for and against

dalını-qabağını gözləmək – *baxdalını-qabağını düşünmək*

dalını yerə basmaq – *baxdalını yerə vurmaq*

dalını yerə vurmaq (məğlub etmək) – to pin someone down to the floor / to get the other down / have got someone beat / to have got someone whipped / to

lick someone / to knock someone into a cocked hat / to have someone floored
(to win / to defeat someone)

dalını yerə vurmamaq (ruhdan düşməmək) – **to keep up heart / to keep a good heart / to keep one's courage / to carry a stiff upper lip / to present (to show) a bold front / to make the best of it** (a bad bargain, job, business) / **not let it get oneself down / not to feel dejected** (disheartened) / **not to look down in the mouth**

DALAQ

dalağı sancmaq (hiss etmək, başa düşmək, bir kəsdən şübhələnmək) – **to feel it in one's bones / to smell a rat / one's heart is uneasy / one's heart is out of kilter / one's heart is in one's mouth / one is troubled / to sense smth. / fishy going on / to feel sick to one's stomach** (to become suspicious)

dalaqda sancma (intuisiya) – **thesixth sense** (a special feeling for understanding smth.)

DALAN

dalan – **1.** (keçidi olmayan küçə) – **a deadend; 2.** (çıxılmaz vəziyyət) – **a deadend**

DALAŞMAQ

dalaşanları daha da qızışdırmaq – **to add fresh fuel to a quarrel / to add fuel to the flame / to pour oil on the fire / to fan the flame / to throw fat in the fire / to heap fuel to the flame**

dalaşdırmaq (bir-birindən ayırmaq, bir-biri ilə düşmən etmək) – **to drive (thrust) a wedge between two persons**

DALBADAL

dalbadal – **1.** (sıra ilə) – **at a run; 2.** (biri o birinin ardınca) – **things have piled up** (usually against someone)

dalbadal çay içmək (çox çay içmək) – **to sit long over one's tea / to indulge in tea-drinking** (to drink innumerable glasses of tea)

DALĞA

dalğanın zirvəsində qalmaq (şöhrətli olmaq) – **to ride the crest of the wave**

DALINCA

Dalınca aftafa aparır. – **Lick the mud off one's shoes. / Lick someone's feet.**

dalınca bir qara daş – **death be with you! / go to hell!**

(bir kəsin) **dalınca dabanbasma gəzmək** – **to dog someone's steps**

dalınca danışmaq – **1. bax dalda demək; 2. (birinin qeybətini qırmaq) – to give someone a dig / to have a dig at someone / to have a knock (a fling) at someone / scoff at smth. / to come down on someone like a ton of bricks**

(bir kəsin) **dalınca düşmək** (cəlb etmək məqsədilə) – **to set one's cap at someone / Amer. to set one's cap for someone**

(bir kəsin) **dalınca getmək** – **to tread on someone's heels / to follow hard (close, fast) on (at) someone's heels / to be at (on, upon) someone's heels / to dog someone's heels / to give someone hot pursuit**

dalınca hədələmək – **to make a long nose at someone on the sly, in the absense of the person defied**

DAM

Dam dirəksiz olmaz, tövlə kürəksiz. – **Everyone needs stand-by.**

dam dolusu pulu olmaq – **bax pulunu qoymağa yer tapmamaq**

damdandüşdü – **1. (yersiz) – to do smth. without apparent cause / to play a subordinate (minor) part / to sit on the side-lines; 2. (birdən-birə, hazırlaşmadan) – straight away**

DAMAQ

damağı cağ olmaq – **bax damağı kök olmaq**

damağı çatlamaq – *bax*damağı gəlmək

damağı çəkmək (istəmək)– someone or smth. is to one's liking (taste)

damağı gəlmək (yaxşı əhval-ruhiyyədə olmaq)– to be in high spirits

damağı islanmaq –*bax* damağı pozulmaq

damağı kök olmaq – to be on top of the world / to tread on air / to be in the seventh heaven / to be all over oneself / to get high / to be in good / to be in high spirits

damağı qalxmaq – *bax*damağı gəlmək

damağı olmamaq (pis əhval-ruhiyyədə olmaq) – to be in a low spirits / to be in a bad mood / to be off form / to be out of sorts / to be out of spirits / a cup too low / to be in a bad humour / to be in low temper / to be in the blues / to feel blue / to feel anyhow (funny) / to be out of frame / to be not in the best of tempers

damağı pozulmaq (ruhdan düşmək)– to lose heart / to sink into despair / to become despondent / one's mood breaks down / to be upset / to be put out / to be discouraged / to give way to despair / to become despondent / to be dejected / to become disheartened / to become downhearted / let one's spirits sink

damağı sazlaşmaq – *bax* damağı gəlmək

damağı təlx olmaq – *bax*damağı pozulmaq

damağı yanmaq – *bax* damağı təlx olmaq

damağına dəymək (bir kəsin xətrinə dəymək) – to touch someone on the raw / to cut someone to the quick / to prick someone's vanity / to sting someone to the quick

damağını pozmaq (əhval-ruhiyyəni pozmaq) – to spoil someone's mood / to upset someone's mood

damağını sazlamaq – to get into the mood for smth. pleasant

damağını yandırmaq (bir kəsi kədərləndirmək, bir kəsə mənəvi zərbə vurmaq) – to put someone in a melancholy frame of mind (to disappoint someone)

damaq eləmək (bir kəsi maraq içində saxlamaq) – **to leave someone in squalor / to leave someone high and dry / to leave someone standing / to leave someone out in the cold / to leave someone out in the basket**

damaq qalmaq (istədiyini əldə edə bilməmək) – **to be with nothing for one's pains / to draw a blank / to be duped / to be a fool for one's pains / to have got Sweet Fanny Adams / to be left out in the cold / to be left in the lurch / to get the cheese** (to be without having got what one wanted)

damaq qoymaq (bir kəsi aldatmaq) – **to give Sweet Fanny Adams / to give someone the sack to hold / to make an ass of someone** (to dupe someone)

damaq olmaq (heç nə əldə etməmək)– **to come out the loser / to get nothing for one's pains (trouble) / to be a jackass for one's pains / to be a simpleton for one's pains / to be left in the basket / to be left to hold the sack / to have got nothing but a fig**

damaq sallamaq (ruhdan düşmək)– **to look down in the mouth / to lose heart / to pull a long face**

damaq üstə olmaq – *bax* **damağı kök olmaq**

damaq vermək (kef vermək)– **to enjoy oneself enormously / to have the time of one's life / to get a great kick out of smth. / to get a hell of a bang out of it / to get behind / to come on**

damaqda olmaq – *bax* **damaq üstə olmaq**

damaqdan salmaq (ruhdan salmaq)– **to mar someone's pleasure / to plague the life out of someone / to spoil someone's mood / to upset someone / to harass one's life / to discourage someone from smth. / to put someone out of conceit with smth.**

DAMAR

damarı tutdu – **when the mood is (was) on one**

damarı tutmaq (tərslik etmək) – **stubbornly refuse smth. / to jib / Cf. to dig one's heels in / to kick / to be stubborn**

damarına düşmək – 1.(beyninə gəlmək) – **to come into someone's head / to come into someone's pate** (of funny or absurd ideas) / **the whim seized someone / someone takes a fancy to do smth.**; 2. *baxdamağı çəkmək*; 3. (dövlətli insana rast gələrək ondan maddi cəhətdən bəhrələnmək) – **to strike gold / to strike it rich**

damarını tapmaq (dilini tapmaq, qılığına girmək) – **to find one's weak spot / to find one's weak point / to find one's weak side / to find one's weak sensitive chord / to touch the right chord / to strike the right chord**

damarını tutmaq – *bax damarını tapmaq*

damarları qurumaq – **to stand still / someone freezes with horror / to stop short / to stop dead / to stand rooted to the spot**

DAMCI

damcı-damcı (az-az, tədriclə, yavaş-yavaş) – **drop by drop / by drops / a drop at a time** (very slowly)

DAMĞA

damğa basmaq – *bax yarlıq yapışdırmaq*

damğa vurmaq – *baxdamğa basmaq*

DAMMAQ

Dama-dama göl olar, axa-axa sel. – **Every little makes a mickle. / Many a little makes a mickle. / Take care of the pence and the pounds will take care of themselves.**

Dama dama göl olar, dada-dada heç. – *bax* **Dama-dama göl olar, axa-axa sel.**

Dama-dama su da daşı deşir. – **A drop of water can wear away a stone. / Drop by drop** (constant dropping) **wears** (will wear) **away the stone. / Cf. Little strokes fell great oaks. / Small rain lays great dust.**

DAMOKL

Damokl qılıncı – the sword of Damocles (of one's continuous trouble, unpleasantness)

DAN

dan yeri sökülməmiş (səhər sübhdən) – **at the first hint of daylight / at first light / at daybreak / at dawn / at the break of dawn / at the crack of dawn** (the time in the morning when the sun's rays first appear)

DANA

dana kimi böyürmək (var səsilə bağırmaq) – **to shout at the top of one's voice / to yell oneself hoarse**

DANIŞIQ

danışığına fikir ver! – **watch your step!**

danışığını yeyəsən! (pis söz eşidəndə) – **I am sick and tired of hearing it**

danışiq aparmaq (söhbət etmək) – **to carry on a conversation with someone**

danışqları aparmaq (müzakirələrə başlamaq) – **to sit down at the negotiating table / to enter into negotiations with someone**

danışqsız (heç bir etiraz yoxdur, sözsüz) – **without further (more, much) ado / without mincing matters / without winking / no objections! / but me no buts! / no monkey business!**

DANIŞMAQ

danışanda bir az ehtiyatlı ol! – *bax* **danışığına fikir ver!**

danışdırmaq (danışmağa məcbur etmək, güclə dilləndirmək) – **to force someone to say smth.**

danışdıq! (razılaşdıq!) – **that's a bargain! / done! / settled!**

danışır ... – **... is speaking**

danqıldamaq (tez-tez danışmaq) – **to chatter / to rattle on / Cf. to chatter nineteen to the dozen**

danos vermək (xəbər çatdırmaq) – **to inform against someone / to denounce someone**

DAR

dar ağacından asılanın yumoru (nifrət oyandıran yumor) – **the gallows humour**

dar ayaqda (çətin zamanda) – **1. for a rainy day / for an evil day; 2. if the worst comes to the worst / as a last resort**

dar ayaqda qoyub qaçmaq – *bax* **axmaq yerinə qoymaq**

* **dar-balaq** – **a long pants**

dar düşüncə – **a one-track mind / a single-track mind**

dar gün (bir kəsin ağır vaxtı, ehtiyac içində olan zaman) – **hard times / hardship**

dar gündə qoymaq (kömək etməmək)– **to leave someone holding the baby bag / Amer. to leave someone holding the baby sack / to throw someone to the lions / to throw someone to the wolves**

dara-bara salmaq (səs-küy qaldırmaq) – **to make a noise / to make a fuss about smth. / to cause a stir** (sensation)

dara çəkmək – **1. (bir kəsi asmaq) – to hang oneself; 2. bax** **dara qısnamaq**

dara düşmək (çətinə düşmək, çətinliklə qarşılaşmaq, çıxılmaz vəziyyətdə olmaq) – **to be nonplussed / to be all abroad / to be out of one's bearings / to be at a deadlock / to feel at sea / to come to the end of one's rope / to drow in deep waters** (to be in serious trouble or difficulty)

dara qısnamaq – **1. (bir şeyi inadkarlıqla tələb etmək) – to pester someone as if holding a knife at someone's throat / to badger someone / to obtrude someone as if at the point of a gun / to worry the life out of someone; 2.(çıkılmaz vəziyyətə salmaq) – to drive (back) someone into a corner / to force someone to the wall / to pin someone to the wall / to push someone to the wall / to put someone to the wall / to get someone at a deadlock; 3. (çaşdırmaq) – to confuse someone / to baffle someone / to muddle someone / to nonplus**

someone / to put someone in a spot / to chase someone up a tree (to put someone in an impossible position)

dara salmaq – *bax* **dara qısnameq**

darda qalmaq – *bax* **dara düşmək**

darda qoymaq (çətin vəziyyətdə kömək etməmək) – **to leave someone in the lurch / to leave someone in the hard** (to abandon a friend when he is in trouble)

darda olmaq – *bax* **darda qalmaq**

dardan çıxmaq (çətin vəziyyətdən qurtulmaq) – **to be out of trouble**

DARĞA

* **darğa kəsilmək** (hüququ olmadan başqasının adından istifadə edərək əmr və göstərişlər vermək) – **to behave as if one is boss**

DARIXMAQ

darıxdırma! (məni rahat burax) – **Don't "come on" me! / stop urging me!**

darıxma, hər şey yaxşı olacaq! (bir kəsi sakitləşdirmək üçün) – **it'll be all right on the night!** (used to say that something will be successful even if the preparations for it have not gone well)

DARISQALLIQ

Darısqallıq olsun, inciklik yox. – **The more, the merrier.**

DARLIQ

darlıq – **an awkward situation / difficulties**

darlıq çəkmək – **to suffer privations / hardships**

DARMADAĞIN

darmadağın etmək – **1.** (tənqid etmək) – **to tear to tatters; 2.** (düşməni məhv etmək) – **to smash the enemy / to blow someone up / to beat the enemy all to pieces** (to nothing, to ribands, to smithereens) / **to cut** (to tear, to pick, to pull)

someone or smth. to pieces / to smash smth. to bits / Amer.to chew up; 3. (bir kəsi susdurmaq) – to knock into a cocked hat

darmadağın olmaq (tamamilə məğlubiyyətə uğramaq) – to meet one's Waterloo / to go to the dogs (to be ruined)

DARTMAQ

dartıb almaq (böyük əziyyətlə bir şeyi əldə etmək) – to get smth. by supreme effort / to force smth. from someone

DASTAN

dastan danışmaq – to tell tales

DAŞ

daş atıb başını tutmaq (qəti surətdə inkar etmək)– if only I'll die / wouldn't be caught (/ found / seen) dead (to deny smth. categorically)

daş atmaq – 1. (işarə etmək) – to be pebbling someone's window-pane / to throw stones at someone's window / to make a dig at someone (to hint at someone or smth.); 2. başaxırına daş atmaq; 3. (günahlandırmaq, bir kəsi mühakimə etmək) – to throw brickbats (or bricks or stones) at someone

Daş da dalınca!(çıx get)– Nobody is keeping you! / Don't let us keep you! / Get along with you! / Get out! / Good riddance to you! / Good riddance of bad rubbish! / Here lies your way! / If we never see you again it'll be too soon. / Farewell and be hanged!

daş-daşı yeyir – baxürəyim üstümdə durmur

daş-divarı gərmək (güclü insan haqqında)– to move the mountains (of a strong man)

Daş-divarın da qulağı var. – Walls have ears. / The world is full of rumours. / Lit. I've a word for your ear, but the wolf is prowling near. / News flies fast. / One hears. / Cf. A little bird whispered to me. / Beards (chins, jaws, tongues) are wagging.

daş dövrü – the Stone age

daş düşsün! (qarğış) – **may you be thrice damn! / may you be damned! / may you be hanged! / damn it all! / dammit! / may you go to hell! / to hell with it! / confound it! / damn and blast it! / damn you! / blast you! / drat you! / to hell with him (her)! / bother it!**

daş kimi bərk – 1. (qəddar adam haqqında)– **as hard as flint / as hard as stone / as hard as iron / as hard as nails / rock hard** (extremely hard); **2.** (fiziki güclü adam haqqında) – **as hard as steel**; **3.** (yemək haqqında) – **as tough as an old boot / as tough as leather**

daş kimi dibə batmaq(üzə bilməmək, batmaq)– **toswimlikeastone**

daş kimi düşmək – to drop like a stone

daş kimi düşüb qalmaq – baxdaş kimi düşmək

daş kimi soyuq (çox soyuq) – **as cold as any stone** (very cold)

daş kimi suda batmaq – to sink like a stone

daş kimi yatmaq (bərk yatmaq) – **to fall into a sound (deep) sleep / to sleep like a top dog** (to sleep very deeply and soundly)

Daş qayaya rast gəlib. – *Lit.* **The scythe clashed on stone** (*i.e.* one has met one's match). / **Diamond cut diamond.** / *Cf.* **When Greek meets Greek then comes the tug of war.**

daş olmaq (dözümlü, səbirli, təmkinli olmaq) – **as good as gold**

daş olub quyuya düşmək (qeyb olmaq)– **someone disappeared without a trace / someone melted (vanished) into thin air / gone as if the earth swallowed him (her) / nothing more was ever heard of him (her) / there is no news of him (her) / no sign or sound from him (her)**

daş üstə daş qoymamaq – bax daşı daş üstə qoymamaq

daşa dəysə, daşdan keçər – bax daşa vursan, daşdan keçər

daşa-divara danışmaq (boş yerə danışib özünü yormaq) – **to talk to a brick wall** (to talk to someone uselessly)

daşa dönmək (qəddar olmaq) – **one's heart is over-grown with moss / someone is old in (at) heart / to turn into a stone (to harden)**

* **daşa vursan, daşdan keçər** – **about smth. all-powerfull / omnipotent**
daşdan çıxan bir işi həll etmək (mürəkkəb iş haqqında) – **to scrape home**
daşdan çıxır (ağır gedir, çətinliklərlə alınır) – **to go (to run, etc.) zigging and zagging / by fits and starts**

daşdan çıxma (çox çətinliklə alınan bir məsələ haqqında)– **an obstacle race / a steeple-chase**

daşdan çıxmaq – *bax* anasından əmədiyi süd burnundan tökülmək

daşdan çörək çıxarmaq – **in the sweat of one's brow to earn one's daily bread / by the sweat of one's brow to get the be-all and end-all** (daily meals)

* **daşdan keçmək** (həlledici gücə malik olmaq)– **to have an influence on someone or smth.** (a great power)

* **daşdan pul çıxarmaq** (hər bir işdən pul qazanmaq)– **one can do one's own business**

* **daşdan yağ çıxarmaq** – **one can derive the benefit from anything**

***daşdan yumşaq** (yeməli)– **about smth. eatable**

daşı dalında gizlətmək – **to hold a stone inside one's shirt / to bear a grudge against someone / to have it in for someone / to have evil intentions**

daşı daş üstə qalmamaq – **there is not any stone standing**

daşı daş üstə qoymamaq – **1. (dağıtmaq) – not to leave a stone standing / to raze smth. to the ground / to abolish smth. completely / to take smth. to pieces; 2. (tənqid etmək) – to tear to bits / to tear to pieces / to tear to shreds / to tear to tatters**

daşı ətəyindən atmaq – *bax*daşı ətəyindən tökmək

daşı ətəyindən tökmək – **1. (ədavətə son qoyaraq barışmaq) – to bury the hatchet; 2. (razılaşmaq, yola gəlmək) – to see reason / to change one's mind / to think better of it** (to concede, especially after realizing what the facts are on a certain matter and accepting advice about it)

daşı sıxsı suyunu çıxarar – **a sturdy fellow / a strapping fellow / a stalwart fellow**

daşın böyüyündən yapışmaq – to take the work beyond one's strength / to choose the work that is too much for one

daşın böyüyünü götürmək – *baxdaşın böyüyündən yapışmaq*

daşını bir dəfəlik atmaq (vidalaşmaq)– to burn one's bridges / have dropped the matter / to give up the attempt / to give up as lost (hopeless) / to give up as a bad job / not to care what happens / to cast one's cap at smth. / to turn one's back on smth. / to give up all hope of smth. / never mind smth.

daşqalaq eləmək (linçləmək)– to throw a stone at someone / to cast the stones at someone / to lynch someone

daşlar dilə gəlir (böyük narazılığın ifadəsi) – stones and mountains yell (the expression of the extreme level of indignation)

daşürəkli insan (rəhmsiz, qəddar adam)– a lump of clay / heart of flint / heart of stone

DAŞMAQ

daşmaq (güclü büruzə olunmaq)– to be exuberant (brimming) / to be overflowing

DAVA

dava dağarcığı (davakar adam) – a fighter / a game-cock / a tease (of a pugnacious man)

dava-dalaş axtarmaq – the spoiling for a fight

dava-dava demək (dava eləmək üçün səbəb axtarmaq)– to ask for trouble

dava salmaq (ədəbsizcəsinə görünmək) – to trail one's coat

davakar (dalaşqan, savaşqan) – a fighter / a game-cock

DAY

day demə (düz deyirsən) – you're telling me (used to show that a thing is so clear that it need not be said, or just to show strong agreement)

DAYAQ

dayaqdurmaq(müdafiə etmək) – **to strike a blow for someone**

dayaq nöqtəsi tapmaq – **to gain a foot-hold**

dayaq olmaq (bir kəsə kömək etmək) – **to hold one's hand**

DAYANMAQ

dayan, sənə elə göstərərəm! (hədə-qorxu gəlmək) – **just you wait / I'll tell you have it! / you'll get it hot / you'll dance to another tune!**

Dayanansuteziylənər. – *Lit.* **Stagnant water is moping.**

dayanıb duran yerdə – **all of a sudden / for no apparent reason / all for nothing**

dayanmadan (bir kəsi) **işlətmək** – **to keep one's nose to the grindstone**

DAYI

dayısı olmaq (arxası var, köməyi olmaq) – **to have one's stand-by**

“dayısı” var – *bax* **baxtı gətirir**

DAZ

daz – *bax* **dazbaş**

dazbaş (başının tükü tökülmüş, keçəl insan) – **bald as a coot / bald as an egg / bald as a Dutch cheese / bald as a billiard ball / (as) bald as a billiard ball / thin on top** (without much hair on the head)

DEDİ-QODU

dedi-qodu (hər vaxt düz olmayan məlumat) – **gossip / petty talk / babble / through the grapevine / a web of lies / Cf. whispering gallery / grapevine telegraph / Chinese whispers** (by rumor)

dedi-qodu etmək (xəbər çatdırmaq) – **to wag one's tongue / to cut to pieces**

dedi-qoduçular (qeybət etməyi sevənlər) – **the evil tongues / the malicious tongues**

dedi-qoduya səbəb vermək (söz-söhbətə əsas olmaq) – **to set tongues wagging**

DEMƏK

...dediyi ilə oturub-durmaq – **to dance to someone's fiddle / to dance to someone's tune / to dance to someone's piping / to dance to someone's whistling / to look at things through someone else's eyes / to be led by the nose by someone / to be in the hollow of one's hand / to carry out someone's orders**

dediyinçıxdı – **it has turned out as you said**

dediyindən çox etmək – ***to be better than one's word**

dediyindən əl çəkməmək (güzəştə getməmək) – **to stand one's ground / to hold (/ keep) up one's end (to insist)**

dediyini demək (bir şeyin üstündə durmaq) – **harp on the same string**

dediyini təkrar etmək – *Amer.* ***to come again**

demə-demə (bir kəslə razılığı bildirəndə) – **you said it / you may well say so! / exactly! / you bet / right you are / oh, terribly!**

demək asandır – **it's all very well to talk**

Demək asandır, etmək çətinidir. = **It's easier said than done.**

demək caizsə – **as it were**

demək olar ki – **1. * one can tell that; 2. (həmişə) – as often as not**

demək olar ki, hər adam – **almost everyone one chances to see (to meet) / Cf. Tom, Dick and Harry**

demək olar ki, ordadır – **with one foot somewhere (in some place, etc.) / to be almost fit for smth.**

Demək asandır, yerinə yetirmək - çətin. – **Saying and doing are two things. / Easier (sooner) said than done. / Rome was not built in a day.**

demək lazımdır – **to tell the truth / the truth is / but come to think of it ... (indeed, really)**

demək olar ki, həmişə – **for the most part**

deməli – **sotospeak (say)**

deməyə söz tapmıram (təəccübdən, çaşqınlıqdan və s.) – **indeed! / well, to be sure / I must say (iron.) / there's no gain saying it (iron.) / to be lost for words** (to be surprised, confused, *etc.* that one doesn't know what to say)

deyildi ki kimi – **as the saying goes**

deyilən kimi deyil (o qədər də yaxşı deyil, pisdır) – **no great shakes / Amer. not so hot** (bad, poor)

deyəcək sözüm yoxdur – **to be sure / needless to say / there's no denying the fact / there's no doubt about it / no argument about that / there's no two ways about it / ... I must say** (certainly)

deyən-gülən adam – **a jovial man** (of a cheerful, merry man)

Deyilən söz geri qayıtmaz. – *Lit.* **A word is not a sparrow, if it flies out you can't catch it. / Cf. When the word is out it belongs to another. / A word spoken is past recalling. / Think first, then speak. / Better the foot slip than the tongue trip.**

Deyilib - olunub. – **No sooner said than done.**

deyilişigözəlsözlər(boş söhbət) – **famous last words**(a warning after an optimistic statement indicating that the person with the real outlook could easily be wrong)

deyingörək – **outwithit**

deyir: “ye məni” (ləzzətli, təmli bir şey haqqında) – **it just asks to be eaten**

Deyirəm dilim yanır, demirəm - ürəyim. – **To say is a trouble, but to keep mum is twice trouble. / Cf. I've a word for your ear, but the wolf is prowling near.**

DEFİSİT

defisit olmaq (tapılmayan bir şey haqqında) – **to be in the red**

DEKORASIYA

dekorasiyanın dəyişməsi (həyatda müəyyən dəyişikliklərin olunması) = **a change of scene**

DEKRET

dekret məzuniyyəti – maternity leave

DEMAQOQ

demaqoqluq etmək (ucuz şöhrət axtarmaq) – to play to the gallery

DESERT

desertə (xoş bir sürpriz haqqında) – for a titbit (tidbit) / as something to finish up with / as a special treat

DETEKTİV

detektiv roman – *a penny dreadful

DEYİNMƏK

Deyingən adam hər şeyə bir qulp qoyar. – A carper will cavil at anything.

deyinmək –to chew the fat

DEYİŞMƏ

deyişmə (söyüşmə)–*a slanging match

deyişmək (söyüşmək, bir-birini acılamaq) – to bang (batter or run) one's head against a brick wall

DƏB

dəb düşmək – to be in wide use / to be extremely popular

dəbdə olmaq – to be customary / to be in a great demand (request) / to be in vogue / to be extremely popular (fashionable) / to be in some taste (style, manner) / to someone's taste

dəbdəbə ilə (bütün gözəlliyi ilə) – in all one's splendour

dəbdəbəli geyinmək – dressed to the teeth (dressed elegantly)

dəbdən çıxmaq (köhnəlmək, geyim tərzı haqqında)– **to go out of fashion / to go out of vogue / to go out of date**

dəbdən düşmək – 1. *bax dəbdən çıxmaq*; 2. (köhnəlmək, sıradan çıxmaq) – **to have served one's time / to retire altogether / Cf. to be (to take) a back number / to lose ground / to be on the shelf / one's popularity is on the wane**

dəbdən düşmüş (köhnə model) – * **the end of line**

dəbin əks sədası – **quite the thing**

DƏDƏ

dədəm vay! – *bax vay dədə!*

dədəsi də gəlsə ... (heç vaxt)– **not for the world! / in no case / on no account / by no means / under no circumstances / whatever had happened (never)**

dədəsini yandırmaq – *bax atasını yandırmaq*

DƏF

dəf etmək (cavabını vermək) – **to give someone as good as one gets** (to rebuff, to repulse someone)

dəf kimi (əla sağlamlıq vəziyyəti haqqında) – **as fit as a fiddle**

DƏFƏ

dəfələrlə – **time and time again**

DƏFƏDARRAQ

***dəfədarraq et** – 1. (evi yığışdır) – **put or set own house in order**(tidy a room); 2.(söhbəti şişirtmə) – **don't make mountains out of molehills**; 3. (çox bəzənmə) – **don't be a doll or clown** (of much make-up); 4. (yola düşmək üçün paltarlarını yığ) – **take the road**(packing the things for the journey)

DƏFİ

dəfini döymək (bir kəsi amansızcasına tənqid etmək)– **to pick someone to pieces / to pull someone to pieces / to pick someone's bones / to rake someone over the coals / to enjoy muckraking**

DƏFNƏ

dəfnə əklili – **a wreath of laurels**

dəfnə tacı – *bax dəfnə əklili*

DƏFTƏR

dəftərxana sıçanı (dəftərxana xidmətçisi) – **office drudge / grim-jawed diehard**

dəftərin qulağına yazmaq (yadda saxlamaq) – **to keep in memory** (to fix smth. in one's mind)

DƏHŞƏT

dəhşət! – **1.** (təəccüb doğuran bir şey haqqında) – **to be in raptures over smth.;** **2.** (inanılmaz dərəcədə) – **amazingly / to an almost unbelievable degree;** **3.** (çox gözəl, çox qəşəng, əla) – **top flight / Cf. top notch / huge / colossal / some ... I can tell you / a hell of ... / a bit of all right / A 1** (smth. really good, regular, splendid); **4.** (qeyri-adi bir şey haqqında) – **that's something awful! / horrors!;** **5.** (çox pis bir kəs haqqında) – **horror of horrors / that's something terrible (horrible, awful)!;** **6.** (əla, çox gözəl) – **wow! / zool! / Amer. keeno! / fabulous! / great! / terrific! / super! / Cf. fantastic / incredible / massive / far-out / Amer. out of sight;** **7.** (çox vacib bir şey haqqında) – **Cf. that's grand / that's super / that's terrific / that's fantastic / that's hair-raising / that's awful / that's something like!;** **8.** (bədbəxt hadisə barədə) – **how awful!**

dəhşətə gətirmək (qorxutmaq) – **to scare someone stiff / to pile it on / to give someone the creeps / to pile up the agony / to terrify (horrify, petrify) someone / to turn one's blood cold**

dəhşətə salmaq – *bax dəhşətə gətirmək*

dəhşətli – like all get-out / as all get-out / like nothing on earth

dəhşətli Albion (qədim İngiltərənin adı) – * **a perfidious Albion**

dəhşətli qorxan – scared stiff / scared to death

DƏXLI

dəxli olmadan – 1. *bax* damdandüşdü; 2. *baxyersiz* olaraq

dəxli olmamaq (bilavasitə aidiyyəti olmamaq, günahı olmamaq) – **it has nothing to do with someone or smth. / it is no fault of someone**

dəxli yoxdur – 1. (fərqi yoxdur) – **it (that) doesn't matter / it's all the same to me / I don't mind / I'm easy**; 2. (aidiyyəti yoxdur, nə dəxli var) – **someone doesn't care**

DƏQIQ

dəqiq – on the dot / on the nose

dəqiq heç nə bilməmək – * **to be in abeyance**

dəqiq sitat – chapter and verse

dəqiqliklə – **Fr.* to the letter

DƏQIQƏ

dəqiqələri saymaq – to wait impatiently for someone or smth. / to look forward to smth.

dəqiqəsi dəqiqəsinə – on the dot / on the tick / to the minute

DƏLƏDUZ

dələduz – *bax*fırıldaqçı

DƏLİ

dəli – round the bend / far gone

dəli-divanə olmaq (bərk sevmək, vurulmaq) – **to dote upon someone / to worship someone / to think the world of someone / to treat someone / to idolize someone / as the apple of one's eye / to be crazy about someone**

dəli-divanəyə dönmək (bərk əsəbiləşmək) – **go to pieces**

Dəli dostun olunca, ağıllı düşmənin olsun. – **Better a clever enemy than a foolish friend.**

dəli eləmək – **1. (çaşdırmaq) – to go to one's head / to make one dizzy / to make one's head turn (spin); 2. (özünə cəlb eləmək) – to turn someone's head / to capture someone's heart / to steal away someone's heart / to win someone's heart / to drive someone out of his (her) head; 3. (əsəbiləşdirmək) – to drive someone round the bend / to drive someone mad (to make someone very angry, crazy or to make someone to do something extreme)**

*** dəli eybə kimi** – **as a madman**

Dəli ilə zarafat etmək olmaz. – **Jest with an ass and he will flap you in the face with his tail.**

dəli kimi – **like mad / as if gone clean off one's head / like a scalded cat / like a bat out of hell / as crazy as a loon / like fury**

dəli kimi coşmaq (hirsələnmək) – **to cut up nasty / to cut up rough**

dəli kimi maşın sürmək (maşını bərk sürətlə idarə etmək) – **to drive like a maniac (to drive dangerously)**

dəli kimi qaçmaq – **someone is running about like one possessed / someone is rushing round like one frenzied / someone is running about as if he had a torch under his tail / someone is running like a chicken with its head cut off / to run like a deer**

dəli kimi olmaq – **to go off one's head (nut, bean, chump, crumpet, onion, rocker, rocket) / to go off the hooks / to be as mad as a hatter (about utterly mad man)**

dəli kimi olub (bərk vurulub, qadın haqqında) – **mad in love with someone (of a woman)**

dəli kimi sevmək (dəlicəsinə vurulmaq, çılgıncasına, hədsiz dərəcədə sevmək, heyran olmaq) – **to dote on someone / to lose one's head over someone or smth. / to be enchanted by someone or smth. / to love someone madly / to fall madly in love with someone / to love someone to distraction**

Dəli quyuya bir daş atdı, min ağıllı çıxarda bilmədi. – **A fool may throw a stone into a well which a hundred wise men cannot pull out.**

dəli olmaq – 1. (aqlını itirmək) – **to lose one's reason / to go out of one's mind / to be out of one's senses / to have a bee in one's bonnet**; 2. (cinlənmək, qızmaq) – **to lose one's temper / to fly into a rage / Cf. to fly off the handle**; 3. (vurulmaq) – **to be dead nuts on** (to be extremely fond of someone)

dəli olmusan? – **are you in your right mind? / have you taken leave of your senses? / you are mad (crazy)!**

dəli şeytan deyir – **the devil make someone to do smth. / one's fingers are itching to do smth. / one's hands itch to do smth. / one longs for smth.**

dəli şeytan nə deyir – *bax* bir dəli şeytan deyir

Dəli utanmaz, yiyəsi utanar. – **A fool is dead to shame. / A fool has lost all sense of shame. / A fool has neither shame nor sense.**

dəlibaş – **a madcap**

dəlicəsinə – 1. (çox) – **extremely / madly / awfully / terribly**; 2. (ağılsız) – **the devil of a ...**

dəlicəsinə bir şeyi arzulamaq (bir işin həyata keçməsinə çox arzulamaq) – **burning ambition** (very strong wish)

dəli-divanəyə dönmək (çox hirsənmək) – **to go to pieces** (to be nervous)

dəlixana – 1. **mental hospital / Cf. funny farm / loony bin / booby hatch / nuthouse / bughouse / nut hatch / lunatic asylum / madhouse** (a hospital for mental patients); 2. (qarmaqarışıqlıq) – **a madhouse / bedlam / devil's (hell's) delight / an utter confusion / a hell of a noise**

dəliqanlıq (tez özündən çıxma) – **hot blood**

dəliliyi tutmaq – someone has got a pinch of salt on his tail / someone has taken the bit between his teeth / something got into someone / someone has gone wild / someone flew off the handle / someone has got a flea in his ear

Dəlinin hər işdə bəxti işlər. –Fools have fortune.

dəlinin yadına daş salmaq – *baxoğrunun yadına daş salmaq*

dəliotu yeyib – to be off one's head / to be off one's nut / to be off one's bean / to be off one's chump / to be off one's crumpet / to be off one's onion / to be off one's rocker / to be off one's rocket / to be crazy / gone balmy / gone daft / gone crackers / gone stark mad

(bir şeyin və ya bir kəsin) **dəlisi olmaq** – to be a bee in one's bonnet / to be dead nuts on something or someone (to want something or someone very strongly)

dəlisov – 1. (dəcəl, tərs, vuruşqan)– a dare-devil / a hothead; 2. (azğın) – an unbalanced / wayward / half-witted man

Dəliyə bıçaq verməzlər. – Fools should not have chapping sticks. / Give a fool rope enough, and he will hang himself. / He would throw out the child along with the bath. / Cf. He will make a mess of tying his bootlaces. / Overzeal will damage the cause.

Dəliyə gündə bayramdır. = To a fool every day is a holiday.

Dəliyə nə qanun. – What can one expect of a fool? / Fools will be fools. / Cf. A fool always rushes to the fore. / Fools rush in where angels fear to tread. / As the fool thinks, so the bell clinks.

DƏLLAL

dəllal bazarına döndərmək – to turn smth. into the market square

dəllal bazarına dönmək – to be turned smth. into the market square

DƏLLƏK

dəllək kimi baş qırmaq – *bax baş qırmaq*

dəlləkliyi ... başında öyrənmək – to ill-treat someone as the object of one's tricks

DƏLMƏ-DEŞİK

dəlmə-deşiyi tutmaq – to stop a gap / to fix smth. temporarily

DƏM

***dəm çəkmək** – to spend one's time with enjoyment (to enjoy smth.)

Dəm dəm gətirər, qəm isə qəm. – Merry comes to merry, but misfortune - to misfortune. / *Cf.* Misfortunes never come singly. / It never rains but it pours.

dəm olmaq – to be tipsy / to be a bit merry / to have drop in one's eye / to be a bit on / to be in one's cups / to be under the weather / to be half-shot / to be half-seas-over / to take a drop too much / *Cf.* to booze it up / to put it away / to drink one too many / to get tanked-up / to get charged-up / to get lit-up / to have a few

dəm tutmaq – *bax* züü tutmaq

dəm vurmaq – to hold forth on smth.

dəmli halda (kefli halda) – to be a little drunk / to be slightly tipsy / to have had a few / *Cf.* a bit tight / a bit lit up / in one's cups / half seas over

DƏMDƏMƏKİ

dəmdəməki adam – 1. a man of moods / chop and change (a person of changeable disposition); 2. *bax* arsız adam

DƏMİR

dəmir dövrü – the Iron age

dəmir əllə idarə etmək – *bax* cilovunu çəkib əlində saxlamaq

dəmir əsəblər – iron nerves / nerves of steel

dəmir iradəli adam – a man of iron

dəmir kimi bərk (güclü; kobud; quru adam haqqında) – **as hard as nails / as hard as iron / as hard as rock** (strong and tough; not gentle or mild; stern)

Dəmir qapının da taxta qapıya işi düşər. – *bax* **Varlının da kasıba işi düşər.**

Dəmir nəmdən çürüyər, insan qəmdən. – **Rust eats the iron, but grief eats the soul.**

dəmir pərdə – **the Iron Curtain**

Dəmirçi nə bilir qızıl nədir? – *bax* **Zər qədrini zərgər bilər.**

dəmirdən əsəbləri olmaq (iradəli, dözümlü olmaq) – **to have nerves of steel** (to have great courage)

dəmiri isti ikən döymək (əlverişli vaxtdan istifadə etmək) – **to make hay**

Dəmiri isti ikən döyərlər. = **Strike while the iron is hot. / Cf. Make hay while the sun shines. / A strike in time, saves nine.**

dəmiri isti-isti döyərlər – **to make hay while the sun shines**

dəmiri isti-isti döymək (yerinə düşən vəziyyətdən rahat istifadə etmək) – **to strike while the iron is hot** (to use the easy case)

DƏNƏVƏR

dənəvər kürü – **a soft caviar** (granulated caviar)

DƏNG

dəng etmək / eləmək – **1. (təngə gətirmək) – to butt in / to butt on / to jump down someone's throat; 2. (gic eləmək) – to make one sick and tired of listening to it**

DƏNİZ

dəniz xəstəliyinə duçar olmayan insan – * **a good sailor**

dənizdə balıq kimi (öz oylağında olmaq) – **to feel quite at home / to be in one's element / to take to smth. like a duck to water**

dənizdə balıq sövdəsi – it may or may not come off / it's none so sure / it's not certain yet / it is still quite up in the air / it is a castle in the air / it is waiting for dead men's shoes

dənizdə bir damçı (çox az) = a drop in the ocean / a drop in the bucket (a very small proportion of the whole) – a drop in the bucket / next to nothing

dənizdə gəmilərin batıb? – why do you look down in the mouth? / why do you pull a long face? / why do you lose heart?

Dənizə getsə dənizi qurudar. –*Cf.* One is too slow for a funeral. / One is John Long the carrier.

DƏRBƏDƏR

dərbədər olmaq – to knock about the world (to become homeless)

DƏR-DİVAR

Dər-divarın da qulağı var. = Walls have ears.

DƏRD

Dərdbir idi, iki oldu. – One misfortune comes on the back of another. / It never rains but it pours.

Dərd gələndə xalvarla gələr, misqal ilə çıxar. –Agues come on horseback but go away on foot.

dərd onu üzdü (əldən saldı) – she is wasted with grief

Dərd-sərin biri keçməmiş o birisi qapını kəsdi. – *Cf.* Misfortunes never come alone (singly).

dərd üstündən dərd – the road of sorrows

dərd yemək – to sup sorrow

dərddən ailə qurmaq (uğursuz məhəbbət ucbatından bir kəslə evlənmək) – to catch someone on the rebound (to marry without love)

dərddən içmək – drink to drown one's grief / to drown (bury) one's grief (woe) in wine / to bury one's woe in wine

Dərdimi təzələmə! – Don't touch a very sore spot. / Don't cut me on the raw. / Don't touch the right chord.

dərdin alım! – *bax* ağrın alım!

dərdin ürəyimə! – honey! / dear!

dərdindən dəli-divanə olmaq (dəlicəsinə sevmək) – to lose one's head over someone / to be enchanted by someone / to love someone madly / to fall madly in love with someone / to have head over heels

dərdindən ölmək – *bax* dərdindən dəli-divanə olmaq

dərdinə acımaq – that's someone's headache / someone worries about someone or smth. / that's someone's funeral

dərdinə ağlamaq – to be sick at heart / to be anxious (to be uneasy) / one's heart is heavy / to take smth. to heart / to watch over / to take care of someone or smth. (to worry about someone or smth.)

dərdinə dərman etmək – *bax* dərdinə qalmaq

dərdinə qalmaq – 1. *bax* dərdinə ağlamaq; 2. (bir kəsin vəziyyətini nəzərə almaq) – to put oneself in someone's position (place) / to sympathize with someone (to help someone to get out of a difficult position)

dərdinə şərik olmaq – to share someone's sorrow

dərdinə yanmaq – *bax* dərdinə qalmaq

dərdini açmaq – to reveal one's soul to someone / to open one's heart to someone / to pour out one's heart to someone

dərdini alım! – *bax* qadan(ı) alım

dərdini çəkmək – *bax* dərdinə qalmaq

dərdini dağıtmaq – to shrug off one's misfortune / to bury one's woe in wine / to take heart

dərdini təzələmək – *bax* yarasını təzələmək

dərd-qəmi görmək (ən böyük zülmərdən keçmək) – to go through hell / to go through the mill

dərdlərini bir-birinə boşaltmaq – *bax* ürəklərini bir-birinə boşaltmaq

dərd-sər bilməmək (qayğısız)– **to live in clover / to live on the fat of the land / to live on Easy Street / to live like a fighting cock**

dərd-sər çəkmək (həyatda çox əziyyətlər çəkmək) – **to have seen much sorrow / to have had no end of trouble / to have known trouble in plenty / to get knocked about**

dərd-sər vermək (əziyyət vermək) – **to cause one's headache / to make trouble for someone**

DƏRƏ

***dərəxəlvət, tülkü bəy** – **to use one's case**

DƏRHAL

dərhal (tezliklə, təxirə salmadan) – **in no time / in a jiffy / in a tick / in a trice / in half a moment / down on the nail / in cold Turkey / in a flash / right off the reel / in short order / on the spot / out of hand / right away / right off the bat**

dərhal başa düşməmək (zəif reaksiyası olan insan haqqında) – **to do a double shuffle / to do a double-take**

dərhal hərəkət etmək – *** to be quick off the mark**

DƏRİ

dəridən çıxanacan – **to work until exhaustion / to work one's fingers to the bone / to sweat blood / to sweat one's guts out**

dəridən çıxmaq – **1. (hər cür yolla cəhd etmək) – to struggle like a fish out of water / to be all out for smth. (to do smth.) / to go out of one's way to do smth. / to try one's hardest / to do one's uttermost (damnedest) / to struggle desperately to make both ends meet (for one's living) / to live from hand to mouth / to lay oneself out / Cf. to lean over backwards / to do one's utmost / to go all-out (to make an extra effort, to do more than usual); 2. (çox çalışmaq, əlləşmək) – to strain every nerve to do smth. / to lay oneself out to do or to get smth. / to bend over backwards / to do one's damnedest / to lay oneself out to**

do smth. / to break one's neck trying to do smth. / to work oneself to a frazzle / to do one's best / Cf. to try one's damndest / to turn oneself inside out to do smth.; 3. (əlləşmək, əziyyət çəkmək) – one moves heaven and earth to get, make, etc. smth. / one is doing one's uttermost (damndest)

dəridən-qabıqdan çıxmaq – try (to do) one's very best / to do one's utmost (uttermost) / to do one's possible / to lay oneself out to do smth. / to do smth. for all one is worth / to work good and hard / to do (to try) one's damndest / to bust a gut / to fall over oneself to do something

dərisi qalın olmaq (hiss etməyən) – to have a thick skin

*** dərisi odlanmaq (bərk hirslənmək) – to be greatly indignant / to be outraged**

dərisindən çıxarmaq – bax kürəyindən çıxartmaq

*** dərisinə gor doldurmaq (bir kəsi qorxutmaq) – to cause one's fear**

dərisinə-qınına sığmamaq (özündən çox razı olmaq) – to think a lot of oneself

dərisinə saman təpmək (bir kəsi bərk döymək, kötəkləmək)– to drive someone hard / to have the skin off someone / to rip the hide from someone / to play someone / to fleece someone / to sweat someone

dərisinə sığmamaq (çox kökəlmək) – to grow very fat / to be oozing fat (of persons getting fat because of their life of idleness)

dərisinə sığışmamaq – bax dərisinə sığmamaq

dərisini boğazından çıxarmaq – bax dərisini soymaq

dərisini soymaq – 1. (bir kəsi kötəkləmək) – to give someone a good thrashing / to give someone a good flooging / to give someone a good whipping / to flog someone within an inch of his life / to tan the hide off someone / to flay the hide off someone / to flog someone to death; 2. (həyasızcasına maddi cəhətdən bir kəsi istismar etmək) – to charge exorbitant prices / to flay the dead and the living

dərisini sudan çıxartmaq – to save one's bacon / to save one's hide / to save one's skin / to spare one's own hide

DƏRİN

dərin düşüncə tərzinə malik olmayan adam – not to know enough to come in out of the rain

dərinə çəkmək (öyrənib bilmək, söz almaq)– to see into someone's heart / to sound someone's intentions / to worm smth. out of someone / to worm oneself into someone's confidence / to pry into someone's heart / to meddle into someone's private affairs / to intrude into someone's privacy / to enter into all the details

dərinə düşmək – 1. (mürəkkəbləşmək) – to become complicated; 2. (dərinləşmək) – to be intensified; 3. (arıqlamaq, bir kəsin ordları batıb) – to become hollow / to be sunken

Dərinə getmə, məsələ böyüyər. – *Lit.* The deeper you go into the woods, the more trees there are. / The further into the wood, the thicker the trees. / *Cf.* As the days grow longer, the storms are stronger.

dərinə getmək (təfərrüatına qədər öyrənmək) – to get into details

DƏRK

dərk etmək – 1. (anlamaq) – to use one's brains / to use one's wits (to make out, to understand smth.); 2. (başə düşmək, düşünmək) – to realize smth. well / to be fully aware of smth. / to know what one is doing / to understand smth. well

DƏRMAN

dərman üçün tapılmaz – one wouldn't find someone or smth. if one hunted by / a daylight with a candle / a daylight with a lantern / you might hunt the world over and wouldn't find someone or smth. / you could seek high and low and you'd never find someone or smth.

DƏRS

dərs olsun deyə – as an example to others

dərs vaxtında gəzmək – *to play hookey / to play hooky / to play truant

dərsə can yandırmaq (tənbəl) – a half-hearted attitude to one's studies

dərsini almaq (töhmət almaq) – to be on the carpet / to find oneself on the carpet

(bir kəsin yaxşıca) **dərsini vermək** (bərək əzmək, zədələmək) – to give someone a good lesson / to give someone a hiding / to give someone a proper dressing-down / to give someone a licking / to make matchwood of someone / to give someone hell / to haul someone over the coals / to give it someone hot and strong / to call someone on the carpet / to make it hot for someone / to beat the living daylights out of someone / to knock the hell out of someone / to give someone a sound thrashing / to give someone the works; 2. *bax* **abrını almaq**

DƏRVAZA

dərvazasını fələk vurmaq – *baxevi* yıxılmaq

DƏRVIŞ

dərviş xəriflədi – *Lit.* the fakir was drunk, and the trick went flop (*i.e.* nothing has come of it) / no dice

* **dərviş toyu** – about one's poor wedding

dərvişin olduğundan – to eat what God has sent (*i.e.* what food there is) / you are welcome to all we have such as it is / to take potluck with someone / you are welcome to all though it's nothing much we have to offer / we make the best of what we've got / we haven't anything better to give you / you are welcome to have potluck with us

DƏRYA

dəryada balıq kimi – *bax* dənizdə balıq kimi

Dəryada balıq sevdası. – *Lit.* A fish in the sea has not any price. / Catch the bear before you sell his skin. / Wild-goose chase.

dəryada balıq sövdəsi – *bax* dənizdə balıq sövdəsi

dəryada balıq sövdəsi etmək – to cook one's hare before it is caught him
dəryada bir damla – a little fish in a big pond / a small frog in a big pond

DƏSXOŞA

dəsxəşə getmək – to be troubled by all of a sudden / to suffer for no apparent reason / to be troubled by all for nothing

DƏSMAL

dəsmal götürüb ağlamaq – to sympathize with someone in his (her) grief

DƏSTƏ

dəstə bizim dəstədir (biz çoxuq) – we have an addition to our ranks

dəstəkləmək (tərəfində olmaq) – to be all for (in favour of)

(bir kəsin) **dəstəsində olmaq** – * to have someone in tow

DƏVƏ

Dəvə böyükdür - ot yeyər, şahin kiçikdir - ət yeyər. – Cf. Little bodies may have great souls. / A little body often harbours a great soul. / Little pigeons can carry great messages. / Small rain lays great dust. / It is not the quantity that matters, but the quality.

* **dəvə dəlləklik edir** (bir adam öz işi ilə məşğul olmur)– someone, who is busy with not one's own matter

“dəvə gördün?” - **“heç qığını da görmədim”** (bilmirəm) – not have ever seen so much as seen someone or smth. / never set eyes on someone or smth. / have never even caught a glimpse of someone or smth. (to be unaware of someone or smth.)

dəvə qulağında yatmaq – *bax* dünyadan xəbəri olmamaq 2-ci mənada

dəvə nalbəndə baxan kimi (baxmaq) – to stare at smth. like a sheep does at a new gate / to stare at smth. like a booby / to look quite lost / to look blank

***dəvədən böyük fil də var** (həmişə güclü insanın qabağına ondan da güclü insan çıxı bilər) – **there is a still higher and more powerful authority to appeal to**

Dəvədən böyük fil var. = *Lit.* **There is an elephant bigger than the camel.**

dəvəni çömçə ilə sulamaq (çox az)– **as much harm as a pellet can do to an elephant / it is a mere trifle for someone / like water off a duck's back**

*** dəvəni dəngi ilə diri-diri yemək** (həyasızcasına mənimsəmək)– **to arrogate smth. to oneself / to lay false claim to** (to usurp smth.)

dəvəni palanı ilə diri-diri udmaq – *bax* **dəvəni dəngi ilə diri-diri yemək**

dəvəni yükü ilə udmaq – *bax* **dəvəni palanı ilə diri-diri udmaq**

*** dəvənin boynu kimi düz** – **about smth. uneven / crooked** (not straight)

Dəvənin qanadı olsaydı, dünyada uçmamış dam qalmazdı. – *bax* **Allah dəvəyə qanad versəydi, dünyada uçmamış dam-daş qalmazdı.**

dəvənin quyruğu yerə dəyəndə – **1.** (heç bir vədə, heç vaxt) – **to be going to recover a loan when pigs fly / to settle up with someone on tomorrow come never / on the Greek calends; 2.** (bilinmir nə vaxt) – **who knows when / maybe never / the day when pigs fly / when the moon turns green cheese / when two Sundays come together / tomorrow come never / when hell freezes over / to wait till Christmas**

Dəvənin quyruğu yerə dəyəndə. – **One fine day when it is raining. / Cf. On the second Sunday (Monday, etc.) of next week. / When three Sundays come together. / On tomorrow come never. / When (the day) pigs fly. / Until the cows come home. / When the devil is blind. / When the moon turns green cheese. / Amer. When the hell freezes over. / When the Ethiopian changes his skin. / At latter Lammas. / On St. Tib's eve.**

dəvəsi ölmüş ərəb – **a poor creature**

DƏVƏT

dəvət – *Amer.* *** a bid** (an invitation)

dəvətsiz gəlmək – **to crach a party / to crash a gate**

DƏYMƏK

dəyənərinəzək olmaq – to have a thin skin

DƏYƏNƏK

dəyənək (kötək) – Amer. * black-jack

dəyənək kimi – a blockhead

dəyənəklə döymək – Amer. * to black-jack

dəyənəyin o biri başını döndərmək – to run too far / to overshoot the mark / to cut it too fat

DƏYƏR

dəyəri yüksək olan – * the salt of the earth (of great worth)

dəyərsiz əşya (lazımsız hədiyyə) – * a white elephant

DƏYMƏK

dəyib-dolaşmamaq (toxunmamaq, rahat buraxmaq, dinc qoymaq) – to let be

DƏYİRMAN

dəyirman xoruzu kimi (qudurmuş insan)–to get a swelled head / to get conceited / to give oneself airs

dəyirmanı kardan düşmək (olan nüfuzu, gücü, hörməti itirmək)– to be on the shelf / to find oneself on the shelf / have served its time / to pass from the scene of action (to lose one's power, authority, influence upon)

dəyirmanın ağzına vermək (çox və tez yemək) – to put on the bag / to pass one's lips / to guzzle smth. / to hog smth.

dəyirmanın başından ölü salsan, ayağından diri çıxar – bax dəyirmanın boğazından salsan, altdan diri çıxar

dəyirmanın boğazından salsan, altdan diri çıxar – bax dəyirmanın gözündən diri (sağ) çıxar

dəyirmanın gözündən diri (sağ) çıxar – 1. a slippery / a nimble / an agile / a resourceful man; 2. a hardy / an enduring man

dəyirmanın gözünə atsan, sağ çıxar – *bax* dəyirmanın gözündən diri (sağ) çıxar

dəyirmanına daş atmaq – to put a spoke in someone's wheel / to throw a spanner into the works / to put the grit in the machine / to throw sand in the wheels

dəyirmanına su axıtmaq – to bring grist to someone's mill / to play into someone's hands / to play the game of someone / to add fuel to the fire / to play into the hands of someone

dəyirmanına su tökmək – *bax* dəyirmanına su axıtmaq

DƏYİRMİ

dəyirmi stol arxasında görüşmək – to sit down at the negotiating table / to enter into negotiations with someone

DƏYİŞİKLİK

dəyişiklik üçün – for a change

dəyişikliklər küləyi – the wind of change

DƏYİŞMƏK

*** dəyişmək – to dispute**

DƏYMƏDÜŞƏR

dəymədüşər (hissiyatlı, hər şeydən tez küsən adam haqqında)– touch-me-not / a touchy person / a thin-skinned man / a sensitive plant

DƏYMƏZ

dəyməz (çox sağola cavab kimi) – **not at all / don't mention it / you're welcome / think nothing of it / oh, come off it! / it is (it was) nothing / it's a mere trifle! / forget it!**

DIĞ-DIĞ

* **dığ-dığ salmaq** – **to cause an argument** (discord)

DILĞIR

dılğır – **1. (cəmiyyətin pozğun ünsürləri) – riff-raff; 2. (avara) – good-for-nothing**

DIRNAQ

dırnaqiçində (belə demək olarsa)– **in inversed commas** (so-called)

dırnaq qədər (balaca, az)– **no bigger than one's thumb (tiny) / next to nothing / a little to swear by** (very small) / *Cf.* **half-pint / pint-sized / pocket-sized**

dırnaq yeri axtarmaq (söz deməyə səbəb axtarmaq)– **to find fault with smth. / to pick on / to seek a pretext**

dırnaqarası (güya)– **iron.in inverted commas / so-called / pseudo- / would-be / self-styled**

dırnaqarası alim – **so-called scientist / pseudo-scientist**

dırnaqdan çıxmaq – **baxdəridən-qabıqdan çıxmaq**

dırnaqlarını keçirtmək – **to dig its claws in / to stick smth. in**

dırnaqlarının lehməsi axır (çirk dırnaqla haqqında)– **one's finger-nails are in mourning**

Dİ

di, tez ol – **but there, there / come on / well, well / now then / how about that?**

DİB

dibi sudadır – a gold mine / bonanza

dibindən baltalamaq – 1. (lap əvvəlindən qabağını almaq) – **to bring someone or smth. to ruin** (to ruin someone or smth.); **2.** (kökünü kəsmək, kökündən qoparmaq) – **to reduce to dust / to reduce to ashes / to crumble to dust**

dibindən vurmaq – baxdibindən baltalamaq

dibinə daş atmaq – baxaxırına daş atmaq

dibinə qədər (axıra kimi) – to drink off / to drain empty / to drink to the dregs / to drain the cup

dibinəcən iç! – bottoms up! / down the hatch! / knock it all back!

dibsiz boçka – a bottomless pit / Cf. someone has got a hollow leg or hollow legs / someone drinks like a fish

DİK

dikbaş – a cocksure person / a cocky person

*** dikili ağacı yoxdur** (yaxını, arxası, köməyi olmayan insan)– **someone, who has not any stand-by**

dikilib qalmaq (gözünü ayırmamaq) – **to bury oneself in smth. / to bury one's head in smth. / to bury one's nose in smth. / to pore over smth.**

DİKSİNDİRMƏK

diksindirmək (səksəndirmək, sarsıtmaq)– **to give smb. the willies**

DİKSİNMƏK

diksinmək(qorxudan) – **to jump over the moon**

DİQQƏT

diqqət kəsilmək – listen, one's whole being concentrated in hearing / to become all ears / to pay full attention / to strain one's ears to catch the slightest noise

diqqət mərkəzində olmaq (ictimai diqqəti özünə cəlb etmək, geniş kütlələrin marağında olmaq, çox tanınmaq) – **to be in the limelight / to be in the public eye / to come into the limelight / to take the limelight** (widely known to many people through newspapers and television)

diqqətyetirmək – to pay attention

diqqəti özünə cəlb etmək – come to one's notice / to steal the limelight / to steal the spotlight / to steal the show / to rivet one's attention on oneself

(bir kəsin) **diqqətini yayındırmaq – to steal a march on someone / to take someone's mind off smth.**

diqqətlə (səliqə ilə) – *to the nail

diqqətlə baxmaq – two upon ten (gaze intently at smb. / smth.)

diqqətsizlikdən – * in an unguarded moment

DİL

dil açmaq – 1. (bir kəsə xahiş ilə müraciət etmək) – **to appeal to someone / to address a request to someone; 2.bax diz çöküb yalvarmaq; 3.** (birinci danışmaq) – **to open the conversation / to address someone first; 4.** (təzə danışan körpə uşaq haqqında) – **to become chatterbox / to be talkative; 5.** (kobud şəkildə cavab qaytarmaq) – **to become impudent / to be bold**

dil-ağız açmaq – bax dil açmaq

dil-ağız eləmək – 1. (bir kəsə hörmətlə yanaşmaq) – **to express one's thanks to someone / to go and pay someone one's respect; 2.** (üzr istəmək) – **to be profuse in one's apologies; 3.** (bir kəslə nəzakətlə danışmaq) – **to be effusively polite / to talk someone round / to pour out one's gratitude / to be profuse in one's thanks** (to talk volubly)

dil-ağıza qoymamaq – baxdil boğaza qoymamaq

dil bağlamaq – baxürək bağlamaq

Dil başa bələdir. – One's tongue runs before one's wit.

Dil başı güdaza verər. – bax Dil başa bələdir.

dil boğaza qoymamaq – to interrupt one another / to vie with each other in telling smth. / to chatter / to jabber away / to rattle on

dil boğaza salmadan – *bax* dil qəfəsə qoymadan

dil bulamaq – *bax* dil yetirmək

dil çıxartmaq – 1. to put out the tongue at someone / to make a fool of someone / to mock someone or smth. (to tease); 2. *bax* dil açmaq 2-ci mənada

dil-dil ötmək – 1. to wag one's tongue / to twitter / to chirp / to jabber / to blather / to twaddle / to prattle / to chatter / bla-bla / jaw-jaw; 2. to twitter

dil eləmək – *bax* dil-ağız eləmək

Dil ətdəndir. – One has a long tongue. / One has a loose clapper.

dil gəlmək – *bax* dilə tutmaq

dil göstərmək – to tease someone

dil qəfəsə qoymadan – to chatter / to jabber away / to rattle on (to speak incessantly, unceasingly)

* **dil olmaq** – 1. to speak; 2. *bax* dil çıxartmaq 2-ci mənada

dil öyrətmək – *bax* dil vermək 2-ci mənada

dil pəhləvanı – a glib / to be a glib-tongued / word-painter

dil tapmaq – 1. (tez ünsiyyət bağlamaq) – to break ice / to reach understanding / to understand one another / to see eye-to-eye / to find common language with someone; 2. (bir kəsə təsir göstərmək) – to pull strings (to exert influence)

dil tapmamaq – 1. (bir kəslə yola gedə bilməmək) – you will get nowhere with him (you won't get anywhere with him) / it's hopeless; 2. (bir-birinəzidd fikirdə olmaq) – to talk in different languages / to speak different languages

dil tərپətmək – 1. (işarə etmək) – to breathe / to utter a word about smth. (to hint at); 2. (söz demək) – to put in a good word for someone / to drop a good kind word for someone

dil tökmək – 1. *bax* dil-ağız eləmək 3-cü mənada; 2. (bir təhər bir kəsi fikrindən döndərmək) – to persuade someone to do smth. / to urge someone to do smth.

dil ustası – *bax* dil pəhləvanı

dil uzatmaq – 1. to loosen one's tongue / let one's tongue wag; 2. to reproach someone with smth.

dil vermək – 1. to promise; 2. to egg someone on / to put someone up to it (to incite someone)

dil verməmək – *bax* dil boğaza qoymamaq

dil vurmaq – *bax* dilə tutmaq

***dil yarası – a wound of the feelings by a bitter word**

dil yetirmək – *bax* dil tərpətmək 2-ci mənada

dilbaz (dildən pərgar) – glib (glib-tongued)

dilbilməz – muddle-headed (of a intractable, obstinate man)

dilbir olmaq – 1. (eyni fikirdə olmaq) – to find common language with someone / to reach an understanding / to understand one another / to see eye-to-eye / hand and glove with someone; 2. (sövdələşmək) – to wet bargain

dildə – in word only / in words / so long as it is a matter of words / Cf. to pay lip-service to smth.

dildə-ağızda gəzmək – in everybody's mouth / on everybody's lips / the word (the name, etc.) keeps cropping up / it is on someone's lips

Dildə bir şey deyib, ürəkdə başqa şey tutma. – A honey tongue, a heart of gall. – Cf. One is very shrewd. / One is very canny. / One is nobody's fool. / One knows which side his bread is buttered on.

dildən-ağızdan düşmək – *bax* dildən-ağızdan olmaq

dildən-ağızdan olmaq – *bax* dildən düşmək

dildən demək – to act against one's conscience / to play the hypocrite / to dissemble

dildən-dilə dolanmaq – to be passed on from mouth to mouth / from lip to lip / by word of mouth / to make the rounds

dildən-dilə düşmək – *bax* dildən-dilə dolanmaq

dildən-dilə gəzmək – *bax* dildən-dilə düşmək

dildən diri = to be glib / to be glib-tongued / to be quick on the draw with wit

dildən düşmək – to be ready to drop / to be laid low / to be dropping with fatigue

dildən düşməmək (hər yerdə adını çəkmək, hər yerdə haqqında danışmaq) – to pass from mouth to mouth / to be passed on / it is on someone's lips

dildən iti – *bax* **dildən diri**

dildən pərgar – *bax* **dildən iti**

dildən pərgardır – someone has a quick tongue / someone has a glib / someone has a ready tongue / to possess the gift of fluent speech (of eloquence)

dildən salmaq – *bax* **əldən salmaq**

dildən sazdır (yaxşı nitq qabiliyyəti var) – the gift of the gab

dil-dil ötmək – 1. *bax* **dilə basmaq**; 2. to sing like a nightingale

dil-dodağı dolaşmaq – *bax* **dili dolaşmaq**

dil-dodağı qurudu – someone's tongue stuck to the roof of his (her) mouth / one's tongue cleaved to the roof of his (her) mouth (to be speechless from fear)

dil-dodağı qurumaq – to lose the power of speech / to lose one's tongue / one's tongue failed one / one has seen a wolf

dil-dodağını gəmərmək – *bax* **dil-dodaq gəmərmək**

dil-dodaq açmaq – to give rein to one's tongue / to loosen one's tongue

dil-dodaq gəmərmək – to bite one's lip

dilə-ağıza düşmək – *bax* **dillərə düşmək**

dilə-ağıza salmaq – *bax* **dillərə salmaq**

dilə basmaq – to fool someone by fine words / to put someone off with fair words / to fool someone with smooth talk / try to talk someone round / Amer. to shoot off one's mouth

dilə-dişə düşmək – to be flayed by someone's tongue / to become a butt for derision / to hold up to ridicule / to become the subject of conversation / to be the topic of talk

dilə-dişə salmaq – to make the subject / topic of talk (conversation)

dilə gəlmək (dillənmək) – 1. to give rein to one's tongue (to begin to to speak); 2. it is on the tip of someone's tongue (someone is itching to say it, to ask about it)

dilə gətirmək – 1. to give rein to one's tongue / to loosen one's tongue (to make someone to talk); 2. to breathe a word about smth. / to utter a word / to give utterance to something (to hint at)

dilə salmaq – to spread rumour / hearsay (about) / to set a rumour afloat

dilə-sözə çəkmək – to draw information

dilə-sözə tutmaq – 1. to distract one's attention; 2. *bax* dilə tutmaq

dilə tutmaq (yola gətirmək) – 1. to tackle someone / to get at someone / to take someone in hand / to bring pressure to bear on someone / to carry the day by wearing someone out / to wear down someone's resistance / to take someone in leading strings / to keep a tight rein on smth.; 2. to fool someone with smooth talk / try to talk someone round / to put someone off with fair words / to fool someone by fine words / to wave one's head (to entice away, to persuade someone)

dilə yatmaq – to be on allurement / someone is easily persuaded

dilxoşluq üçün (pis niyyətlə yox)– for the love of the game (of the thing) / solely for the pleasure of it / *Cf.* art for art's sake

dili acı olmaq (hazırcavab, ağıllı, düz sözü üzə deyən insan haqqında) – to be wicked / bitter / a venomous tongue / someone has a sharp tongue / someone has a caustic tongue

dili açıldı – to become chatterbox / to be talkative / to loosen one's tongue / to give rein to one's tongue

dili açılmaq – 1. (utandıqdan sonra danışmaq) – to find one's voice (tongue) / *Cf.* the power of speech returned to someone; 2. (danışmağa başlamaq) – to open the conversation / to address someone first

dili-ağzı qurudu – *bax* dil-dodağı qurudu

dili-ağzı qurumaq – *bax* dil-dodağı qurumaq

dili-ağzı tutulub (bir kəsi paraliç vurub) – one has had a stroke

dili ağzına girməmək – *baxdili* ağzına sığmamaq

*** dili ağzına sığmamaq (lovğalanmaq) – to boast of smth. / to brag of smth.**

dili ağzında dinc durmamaq – to wag one's tongue / let one's tongue wag and one's teeth clack / to wag one's chin / to wag one's jaws / to wag one's beard (to gossip)

*** dili ağzında əsmək – one wants to yawn**

dili ağzında qurudu – *baxdil-dodağı* qurudu

dili ağzında qurumaq – *bax dil-dodağı* qurumaq

dili ağzında olmayan məxluq – *bax dilsiz-ağızsız* insan

dili ağzında yoxdur (xoşxasiyyət adam) – a sweet disposition / a nice character

dili ağzından çıxı-cıxa – 1. as fast as one's legs will carry one / at full speed / at top speed / with all one's might / like mad; 2. to bustle about with one's tongue hanging out / to run about with one's tongue hanging out / to drop with exhaustion

dili bağlanmaq – *bax dil-dodağı* qurumaq

dili batmaq – *bax dili* tutulmaq

dili büdrəmək (mənasız danışmaq) – one's tongue run away with someone / to wander (in one's speech) / to become incoherent / to get confused / to flounder

dili büdrəyir – one can only mumble / one's speech is slurred

dili çıxmaq – to give rein to one's tongue / to loosen one's tongue

dili damağına yapışmaq – *baxdili* ağzında qurumaq

dili daşa dönmək – *baxdili* damağına yapışmaq

*** dili dilinə dəymək – to have an opportunity to talk**

dili dinc durmamaq – one cannot keep his tongue between one's teeth

dili dinc durmur – someone is itching to speak

dili dişlər arxasında saxlaya bilir – one is as close as an oyster

dili dolaşdı – one can only mumble / one's speech is slurred

dili dolaşır – 1. (aydın danışmamaq) – **someone talks in a confusial manner;**
2. (sərxoşluqdan) – **someone is blind drunk / someone is dead drunk / someone is sozzled / someone is sloshed / someone can't put two words together / someone stammers out / someone speaks thickly when drunk** (someone hesitates in speaking, someone falters)

dili dolaşmaq (həyəcandan) – **to stammer**

dili dönmək (bir kəsin cürəti çatıb öz sözünü demək) – **someone is able to pronounce a word**

dili dönməmək (bir kəsin cürəti çatmayıb öz sözünü deməmək) – **someone's tongue would not form the words to say it / it would stick in someone's throat to say smth. / someone cannot get his tongue around it / not have the heart to do smth.** (someone is unable to pronounce a word)

dili geyişmək – to itch to say

dili gəlməmək – baxdili dönməmək

(adamin) **dili gəlmir** (tələffüz edə bilmir) – **the word (the name, the phrase, etc.) is a real tongue-twister**

dili gicişir (bir şey demək istəyir)– **someone is itching to speak** (to tell about it) / **someone's tongue is itching to say smth.**

dili gödək olmaq – bax dili qısa olmaq

dili hulqumuna yapışmaq – bax dili damağına yapışmaq

dili iki metr çıxmış (yorğun adam haqqında) – **to be dropping with fatigue / to be falling off one's feet / to be ready to drop / to be laid low / to fall ill**

Dili ilanı yuvasından çıxardar. – **A good tongue is a good weapon.**

dili keyimək – baxdili ağzında qurumaq

dili qarnına getmək – baxdili qarnına girmək

dili qarnına girmək – baxdil-dodağı qurudu

dili qarnındadır – **someone is very shrewd / someone is crafty / someone is cunning / someone is canny / someone is deep one / someone knows very well what he (she) is about / someone is nobody's fool / Cf. someone knows which side his bread is buttered on**

dili qıfıllanmaq (susmaq) – to put a bridle on one's tongue / to have a rein over one's tongue / to hold one's tongue / to keep one's tongue between one's teeth

dili qısa olmaq – 1. to be mixed up in the affair / *Cf.* his (her) nose is not clean; 2. to be obliged to keep quiet / to hold back one's answers

dili qısalmaq – *bax* **dili qısa olmaq**

dili qurumuş – *bax* **dili yanmış**

dili qurusun! – *bax* **dili yansın!**

dili olmasaydı, qarğalar diri-diri yeyərdi – to be glib-tongued / to be quick on the draw with wit

Dili sakit olanın başı salamat olar. – You can live safe and sound if you know how to use your tongue.

dili söz tutmamaq – *bax* **dili ağzında qurumaq**

dili topuq çalır – *bax* **dili dolaşır**

dili topuq vurmaq – *bax* **dili büdrəmək**

dili topuq vurur – *bax* **dili topuq çalır**

dili tutulmaq – *bax* **dili bağlanmaq**

dili uzun olmaq – to have a long tongue / to have a loose tongue

dili var(sa), dilçəyi də var – to keep one's word / to stand by one's word / to be as good as one's word

dili yanmış! – may his (her) tongue be wither!

dili yansın! – a plague on your tongue (for saying such things)! / curse the tongue that says it! / fie on your vile tongue!

diliyatmamaq – one cannot pronounce a word

dili yovuşmamaq – *bax* **dili yatmamaq**

diliacılıq etmək – to say sneeringly / to take the rise out of someone / to be spiteful / to be sarcastic / to talk scandal

dilim ağzımda bişər – *bax* **dili ağzında qurudu**

dilim damağıma yapışdı – *bax* **dili ağzında qurudu**

dili(m) dinc durmadı – one blurts it out / one blabs

dilim gəlmir deməyə – I can't bring myself to say it / it would stick in my throat to say smth. / I just can't get it out / I won't have the heart to say it / my tongue would not form the words to say it / I cannot get his tongue around it / I can hardly bring myself to say

dilim qurusun! – *bax dili qurusun!*

dilim yansın! – *bax dili yansın!*

dilimə də dəyməmək – *baxağzına içki almamaq*

dilimin ucundadır – *bax dilin ucunda 1-ci mənada*

dilin də var danışmağa? (kim desə də, sən dinmə!) – **keep your mouth!** (shut up!)

dilin niyə dinc durmadı? – what made you say ...?

dilin sümüyü yoxdur – someone has a long tongue / someone has a loose clapper / one may speak the words at random (one can never be sure that people won't blab)

dilin ucunda – 1. (heç cür yada düşmür) – it keeps going over and over in someone's head / someone has it at the tip of his tongue (but one cannot remember, recollect it); 2. (daima beynimdə fırlanır) – it is revolving in someone's head / it is turning over in someone's mind / it runs in someone's head

(bir kəslə onun) **dilində danışmaq** – to give as good as one gets / to pay back (repay, answer) in kind / not to leave smth. unanswered / to be quick to answer back / to give someone tit for tat

dilində təkyə-kəlam olmaq – to be the talk of the town

dilində tük bitmək – 1. someone is tired of saying; 2. someone is sick and tired of it / someone is bored to death with it / to nag someone / to get on someone's nerves

dilindən bəlaya düşmək – to suffer from one's own tongue

dilindən dartan var idi? – as if it were one's for the asking / produce it on the spot

dilindəndaş asılıb – one keeps mum as a fish / *Cf.* one is close as an oyster / one is close as wax

dilindən düşmmək – *baxağzından düşmmək*

dilindən ilişmək – *baxdilindən bəlaya düşmək*

dilindən kağız almaq – to take someone a receipt

dilindən kağız vermək – to give a receipt to someone

dilindən qaçıрмаq – *baxağzından qaçıрмаq*

dilindən qaçmaq – *bax dilindən qaçıрмаq*

dilindən qıfıl asmaq – to swallow one's tongue / to lose one's tongue / to bit one's tongue / to hold one's tongue / to keep one's tongue between one's teeth

dilindən qıfıl götürülmək – to loosen one's tongue

dilindən qopmaq – *bax ağzından çıxmaq*

dilinə cidar vurmaq – *baxdilinə qıfıl vurmaq*

dilinə düşmək – *bax dilə-dişə düşmək*

dilinə düyün düşmək – *baxdilində tük bitmək*

dilinə gəlmək – *bax ağzına gəlmək*

dilinə gətirmək – to chatter

dilinə heç bir şey dəyməmişdir (heç nə yeməyib) – one hasn't had a single bite (a single scrap, a morsel of food, a crumb) for a long time

dilinə qıfıl vurmaq – to make someone to keep silent (to silence someone)

dilinə qıfıl vurulmaq – *baxdili qıfillanmaq*

dilinə pay çıxmaq – *baxdilinə düyün düşmək*

dilinə vurmamaq – 1. to eat or drink nothing (to refuse all food or drink); 2. never touch liquor (a drop of alcohol) / let no drop pass one's lips

dilinə yara çıxsın! – fie on your vile tongue! / curse the tongue that says it!

dilini açmaq – to loosen someone's tongue

dilini ağzında saxlamaq – *bax dilini saxlamaq*

dilini bağlamaq – to stop up someone's mouth / to shut someone's mouth / to shut someone up / to stop someone's talk

dilini boğazından çıxarmaq – to treat someone with a dose of birch-oil / to flog someone / to make it hot for someone / to beat the living daylights out of someone / to give someone a proper pounding / to give someone a proper dusting / to give someone a proper licking / to give someone a proper dressing-down / to give it someone hot / to give someone the whatfor / to give someone the works

dilini boğçaya qoymaq – *bax* dilini qarnına qoymaq

dilini boynunun sapından çıxarmaq – *bax* dilini boğazından çıxarmaq

dilini dinc qoymamaq – 1. *baxdili* dinc durmamaq; 2. (ağlına gələn danışmaq) – to talk out of the back of one's neck / to talk out of the top of one's head

dilini dinc saxlamaq – to keep one's mouth shut

dilini dişinə sıxmaq – to set one's teeth / to squeeze one's teeth (to keep quiet / to be patient for a moment)

dilini dişinə tutub ... – *bax* canını dişinə tutub

dilini dişinin altında saxlamaq – to save one's breath to cool one's porridge

dilini dişləmək – to bit one's tongue / to keep one's tongue between one's teeth

dilini fəraqət qoymaq – to put a bridle on one's tongue / to bit one's tongue / to have a rein over one's tongue / to hold one's tongue / to keep one's tongue between one's teeth

dilini işə salmaq – to use one's tongue as a means (instrument) to gain one's purpose / to bring smth. into action / to deploy smth.

dilini kəsmək – 1. *bax* dilini yığmaq; 2. to stop one's talk (to become silent)

dilini könlü ilə bir eləmək – to be true to one's word / to be as good as one's word / to keep one's word / to stand by one's word

dilini qarnına qoymaq – *bax* dilini qarnında saxlamaq

dilini qarnında saxlamaq – to keep one's mouth shut / to play mum / to hold one's peace / to keep one's trap shut / to pipe down / to keep a still tongue

in one's head / to keep one's tongue within one's teeth / to hold one's tongue /
Amer. to choke in / to hold one's cards close to one's chest

dilini qısa eləmək – to watch one's tongue / to put a bridle on one's tongue

Dilini qısa eylə. – *bax* Dilini qoy dilçəyinə.

dilini qısaltmaq – *bax* dilini qısa eləmək

Dilini qoy dilçəyinə. – Hear and see and be still. / Hear and see and say but little. / Hear much, speak little. / A still tongue makes a wise head. / Give every man thine ear, but few thy voice.

Dilini qoy qarnına. – Keep your breath to cool your broth. / Save your wind to cool your porridge. / Let not your tongue run at rover.

dilini pişik aparıb? – has the cat got your tongue?

dilini pişik yeyib (utandığından danışa bilməmək) – one keeps mum as a fish / cat got your tongue

dilini dinc saxlamaq (kirimək, susmaq, dinməmək) – to hold one's tongue / to watch one's tongue / to put a bridle on one's tongue / to keep one's tongue within one's teeth / to keep one's mouth shut / to keep a still tongue in one's head / to save one's breathe to cool one's porridge / to bit one's tongue / to hold one's tongue / to keep one's tongue between one's teeth / to keep quiet / to keep mum / to hold one's peace / to keep it under one's hat

Dilini saxlayan başını saxlar. – *bax* Dili sakit olanın başı salamat olar.

Dilini saxlayan salamat olar. –A still tongue makes a wise head. / Speech is silver, silence is gold. / Speech is silvern, silence is golden. / No wisdom like silence. / Cf. A fool when he is silent is counted wise.

dilini sakit saxlamaq – to hold one's tongue / to loosen one's tongue

*** dilini şirin etmək – to talk gently**

dilini tapmaq – to find common language with someone / to find the approach / to find the right key to someone or smth.

dilini təmiz saxlamaq – to be careful with expressions

dilini tutmaq – *bax* dilini tapmaq

dilini yandırma (haqsız danışma) – don't tell a lie

- dilini yığmaq** – to save one's breathe to cool one's porridge
- dilinin altına dil qoymaq** – *bax* di vermək 2-ci mənada
- dilinin altına qənd qoymaq** – *bax* dilini şirin eləmək
- dilinin altına salmaq** – to wag one's tongue / let one's tongue wag and one's teeth clack / to wag one's chin / to wag one's jaws / to wag one's beard
- dilinin bəlasına düşmək** – to suffer from one's own tongue
- dilinin bəlasını çəkmək** – *bax* dilinin bəlasına düşmək
- dilinin əzbəri olmaq** – *bax* dilindən düşməmək
- dilinin ipi-sapı yox** – someone has a long tongue / someone has a loose clapper
- dilinin qaltağı yoxdur** – someone has a loose clapper
- dilinin qaytanı yoxdur** – *bax* dilinin qaltağı yoxdur
- dilinin ucu gicişir** – someone's tongue is itching to say smth.
- dilinin ucunda dil bitmək** – *bax* dilində tük bitmək
- dilinin ucunda olmaq** – to be (to have) on the tip of one's tongue (about to say something)
- dilinin ucunda ot bitmək** – *bax* dilinin ucunda dil bitmək
- dilinin üstündə ot çıxmaq** – *bax* dilinin ucunda ot bitmək
- dilinin üstünə nabat qoymaq** – *bax* dilini şirin etmək
- Dilidlə tələsmə, əməlinlə tələs.** –Actions speak louder than words.
- diliuzunluq eləmək** – let one's tongue wag / to loosen one's tongue
- (bir kəsi) **dillə yumaq** – to tell someone the tale / to talk someone round
- dillər əzbəri etmək** – *bax* dillərə salmaq
- dillər əzbəri olmaq** – *bax* dillərdə dastan olmaq
- dillərdə dastan olmaq** – to be the talk of the town / to become legendary (to be talked of well / bad everywhere)
- dillərdə dolaşmaq** – 1. to be in everybody's mouth / to be on everybody's lips (to be talked about everywhere); 2. the name keeps cropping up / one's name is the subject of false rumours
- dillərdən düşməyən** (bütün şəhərin danışdığı) – the talk of the town

dillərə düşmək – to fall into disrepute / to become notorious / to get off / to go down / to come down / to become the object of gossip / to become the subject of scandal (to descend)

dillərə salmaq – to make the talk of the town

dilli-dilavər – *bax* dilbaz

dilli-dilavər deyil – someone is a poor speaker

dilli-dilavər olmaq – someone has a ready tongue / someone has a quick tongue / someone has a glib / to possess the gift of fluent speech (of eloquence)

dilotu yemək – 1. speaking smth. like one wound up / to talk incessantly / tirelessly; 2. to chatter / to rattle on / Cf. to chatter nineteen to the dozen

dilsiz-ağızsız insan – 1. (fağır adam) – a meek creature / a lamblike creature / pure as a lamb / meek as a lamb / as timid as a mouse; 2. (aciz adam) – a downtrodden individual

DİLƏNÇİ

dilənçi halına düşmək – *bax* varından yox olmaq

dilənçi halına salmaq – to clean someone out (at cards) / to take someone to the cleaners / to strip someone naked / to ruin someone / to do the business for someone

dilənçi olmaq – *to take to the bush

dilənçi vəziyyətində yaşamaq – to be a poor uncouth simpleton / to be a country bumpkin / to be Simple Simon

DİMDİYİ

dimdiyindən tora düşmək – to fall into a trap

DİN

dindən-dondan çıxmaq – to lay oneself out / to be all out for smth. / to go out of one's way to do smth. / to try one's hardest / to do one's uttermost (damnedest)

dini şəxs – a man of cloth / a man of God

DİNA MO

dinamo (bir kəsə ümid verib, sonra onu doğrultmayan insan haqqında) =
dinamo (a liar)

DİNC

Dinc ayağa heç nə dəyməz. – A rolling stone gathers no moss.

dincini almış (istirahət etmiş) – *Cf.* **fresh as a daisy**

DİNGİLDƏMƏK

dingildəmək (yüksək əhval-ruhiyyədə olmaq) – **to be bright and early**
(cheerful and on time or before time)

DİRÇƏLMƏK

dirçəlmək (ruhlanmaq) – **come to life**

DİRƏNMƏK

dirənmək (bərk yorulmaq) – **to be completely exhausted** (to get extremely tired)

DİRİ

diri çəki – a live weight

diri-diri qəbrə girmək – to retire from society / to seek solitude (to isolate oneself)

diri-diri qəbrə sürükləmək (lazımsız, faydası olmayan bir kəs haqqında) – **to consider oneself as unwanted one**

***diri-diri udmaq – 1. (həyasızcasına mənimsəmək) – to arrogate smth. to oneself / to lay false claim to smth.; 2. (çeynəməmiş udmaq) – to swallow unchewed**

diri-diri udub üstündən su içmək – bax diri-diri udmaq

diri ikən unudulmuş (tam naməlum şəkildə həyat tərzini sürən) – **to be buried alive**

* **diri tərpanmək** (cəld olmaq) – **to be efficient / to be prompt** (to do smth. quickly)

dirigözlü öldürmək – *bax* **diri-diri qəbrə sürükləmək**

diriliyini göy əskiyə bükmək (bir kəsə əziyyət vermək) – **to drive someone to distraction / to eat into someone / to nag at someone day and night / to make life a burden to someone**

diribaş – 1. (çevik, zirək, qıvrıq, cəld) – **light on one's feet / brisk**; 2. **a magician / a wizard / a bright man / a brisk man** (of the man, who can do impossible)

diribaşlıq (bacarıq, məharət, zirəklik) – **a sleight of hand**

DİRİLMƏK

dirilmək – *bax* **dirçəlmək**

DİRSƏK

dirsək göstərmək – 1. *bax* **dal çevirmək**; 2. *bax* **dal göstərmək**

dirsək üstündə – **the arms akimbo**

dirsəyini görəndə – *bax* **boynunun ardını görəndə**

dirsəyinin ardını görəndə – *bax* **dirsəyini görəndə**

DİSSERTASIYA

dissertasiyanı müdafiə etmək – **to defend one's thesis** (dissertation)

DİŞ

diş batmayan – 1. (çətin məsələ) – **a hard row to hoe**; 2. (məhkəm adam) – **strongmeat**

diş-diş olmaq – **to become toothed / clogged**

diş göstərmək – 1. (düşmən mövqeyini nümayiş etdirmək) – **to bare one's teeth / to show one's claws / to put out the claws; 2.** (boyun əyməmək, boyun qaçıрмаq) – **to evade someone / to dodge / to sidestep / to shirk smth.**

diş itiləmək (bir kəsə pislilik etmək fikrində olmaq) – **to have a grudge against someone / to bear someone ill-will**

diş keçirmək (bir kəsin həyatına müdaxilə etmək) – **to poke one's nose into other people's business / to butt in**

diş qıcırtmaq (bir kəsi hədələmək, bir kəsə cavab qaytarmaq, bir kəsə qərəzli olmaq) – **to show one's teeth** (to show a revengeful feeling)

*** diş qurdalamağa bir şey (çöp) yoxdur** (bir şeyin yoxluğu haqqında) – **to have nothing**

diş taqıldatmaq (bir kəsi qorxutmaq) – **to give someone a fright / to threaten someone with smth. / to menace someone with smth.**

Diş verən dişlikdə verər. – bax Ağız verən Allah tikəsini də verər.

dişə vurmaq (yaxşıca tanımaq, sınaıyb, bələd olmaq) – **to get someone taped**

dişi ağarmaq (mənasız şeyə gülmək) – **to bare one's teeth in a grin / to smirk / to show one's ivories**

dişi bağıracağı kəsir (son dərəcə əsəbi insan haqqında) – **to bare one's teeth / to snarl out / to snarl at someone / Cf. someone has hot under the collar** (about extremely angry man)

dişi batmaq (bir işi görmək bir kəsin gücündədir) – **someone is equal to the task / one is equal to the work / one is equal to the job**

dişi batmamaq (bir işi görmək bir kəsin imkanında deyil istər fiziki, mənəvi, intellektual, istərsə də maddi cəhətdən) – **it is too hard for one / it is too tough for one / it is a hard nut to crack for one / it is above one's head / it is beyond one's depth / it is out of one's depth / one is not equal to this work / one is not up to this job / it is beyond his (her) strength / one is too weak in the guts / one hasn't got the guts to do smth. (for that)**

***dişi-dırnağı ilə** (səy, güc göstərərək, böyük zəhmət çəkərək) – **with a great difficulty / with an effort**

dişi dişinə dəymək (soyuqdan əsmək) – **one is blue with cold / one is shivering so bad he cannot keep his teeth together / one cannot stop his teeth chattering**

Dişi düşmüş boz öküz qoşulub cöngələrə. – **A grey beard, but a lusty heart. / No sinner like a hoary sinner. / Cf. There is no fool like an old fool. / A curst cur (dog) must be tied short.**

dişi qarnındadır – *baxsaman altından su yeridən*

***dişində şirə qalmaq** (bir işə vərdiş etmək) – **to get used to do smth. / to get into the habit of doing smth.**

dişinə çəkməyə bir şey qoymamaq (var-yoxunu əlindən almaq) – *Amer.* **to take someone to the cleaners**

dişinə vurmaq (hər tərəfli sınamaq) – **to chew over / to ruminate on / to test (try) someone or smth. / try to form a correct estimate of someone or smth. / to get the measure of someone / to get someone's number**

dişini dişinə qıcamaq (hirsələnmək) – **to bear a grudge against someone / to nurse a grudge against someone / to owe a grudge against someone / to bear someone ill-will / to have a down on someone**

dişini dişinə qıcamaq (özünü bir şey etməyə məcbur etmək) – **to get the bit between one's teeth / to take pains** (to take a lot of trouble to do smth.)

dişini dişinə sıxmaq – **1. bax dişini dişinə qıcamaq; 2. (özünü bir şeyi etməyə məcbur etmək) – to take pains to do something** (to make a great effort to do something)

dişini qıcamaq – **1. bax diş itilmək; 2. to gaze at smth.**

dişinin dibindən çıxanı yağdırmaq (bir kəsə pis sözlər demək) – **to curse someone like hell / to curse someone for all one is worth / to give someone an earful / to curse someone up hill and down dale / to swear blue murder at someone / to call someone all the names under the sun (in the book) / to swear like a bargee / to make the air blue / to cast smth. in someone's teeth**

*** dişinin dibinə qədər saralmaq** (çox ağarmaq) – **to turn pale / to grow pale**

dişlə qoparmaq (böyük əzab-əziyyətlə bir şeyə nail olmaq) – **to get smth. by supreme effort / to force smth. from someone**

dişləri bir-birinə dəymək (üşümək) – **to be blue from cold / to be refrigerated / to be in cold storage**

dişləri bir-birinin üstündə durmamaq – *baxdişi dişinə dəymək*

dişləri dişlərinə dəymək – *baxdişi dişinə dəymək*

dişləri qamaşmaq – **to draw the mouth** (to make one's mouth sore)

dişlərini ağartmaq – *baxdişi ağarmaq*

dişlərini itiləmək – *baxdiş itiləmək*

dişlərini qarnına tökmək (bir kəsi üzündən yumruq ilə vurmaq)– **let someone get it in the teeth / to give someone a sock on the jaw / to kick someone's teeth in**

dişlərini qıcamaq (səbr etmək) – **setting one's teeth**

dişlərinigöstərmək (hədə-qorxu gəlmək, qərəzçilik etmək) – **to show one's teeth**

dişsiz adam (fağır insan haqqında) – **a toothless man** (of a weak man)

DİV

div addımları ilə – **to advance with giant strides / to make tremendous progress**

div yuxusuna getmək – **to sleep like a log / to sleep the sleep of the just**

divar kimi ağ (ağarmaq)– **to become sallow-faced / to be as white as a sheet** (to turn pale)

divar kimi ağ olmaq – *bax rəngi qaçmaq*

divara çıxarılmış bir səviyyədə (səbr kəsası dolmuş vəziyyətdə) – **to stretch oneself to the limit / to hold on for dear life**

(bir kəsi) **divara çıxartmaq** (bərk hirsləndirmək) – **to drive someone off his rocker / to make someone all hot and bothered / Cf. to drive someone crazy** (frantic, mad)

divara çıxmaq (hirsələnmək) – to be frantic with smth. / to be beside oneself with smth. / to blow one's top / to lose one's shirt / to hit the roof / to get someone's monkey up / to get someone's Irish up / to have the bit in one's teeth / to get someone's shirt out / to do things pell-mell / to hit the ceiling

divara dırmaşdırmaq (bir kəsi güclü əsəbiləşdirmək) – to rouse someone to a fury / to make someone furious / to drive someone into a frenzy / to drive someone crazy / to drive someone batty / to drive someone up the wall

divara dırmaşmaq (pis xəbərlərdən ağlını itirmək) – to be frantic beside oneself with smth. / to be up the wall / to climb the wall / to go up the wall / to kick over the traces / to hit the ceiling / to clear the walls

divara dirəmək (bir kəsi əsəbiləşdirmək) – to keep (to hold) at bay / to drive (to push / to force / to pin / to put) someone to the wall/ to bring to the bay

divara sıxılmaq(çıxılmaz vəziyyətdə olmaq) – to have one's back against the wall

divara sıxmaq – *bax* **divara dirəmək**

Divarın da qulağı var. = Even the walls have ears.

DİZ

diz çökdürmək – to force someone to his knees

diz çökmək – 1. (yalvarmaq) – to go down on one's knees to someone / to fall on one's knees before someone; 2. (təslim olmaq) – to bend the knee to someone (to give in)

diz çöküb yalvarmaq – to prostrate oneself before someone / to fall down at someone's feet / to go cap in hand to someone / to bow and scrape before someone (begging for smth.)

diz kimi çılpaq – as bold as a coot / as bold as an egg

diz üstə qoymaq (bir kəsi özünə tabe etmək) = to bring one to his knees / to bring someone to heel

Diz üstə yaşamaqdansa, ayaq üstə ölmək yaxşıdır. = Better die standing than live kneeling.

diz vurmaq (bir kəsə öz dərin ehtiramını, hörmətini, minnətdarlığını bildirmək)– **to go and pay someone one's respect**

dizə qədər (çox dayaz) – *Lit.* **a sparrow could wet his knees in it / too shallow**

dizinə döyə-döyə qalmaq – *bax* **dizinə döymək**

dizinə döymək (peşman olmaq) – **to be vexed about smth. / to gnash one's teeth** (to be sorry for)

dizləri üstündə – **on all fours**

DODAQ

dodağını dişləmək – *bax* **barmağını dişləmək**

dodağını sallamaq – **to be sulky (with) / to be in the sulks (with)**

dodağının altından gülmək – **to smile cunningly**

dodaq büzmək (bir kəsə pis münasibət bəsləmək) – **to make up a lip**

dodaq çeynəmək (bir kəsə hirslənmək) – **to get into a wax**

dodaq qarmonu – ***a mouth-organ**

(bir kəsin) **dodaqları qaçdı** (o gülümsədi) – **someone smiled**

dodaqları koppuş – **the ripe lips**

dodaqları yeri süpürür (bir kəs bir şeyə çox acıqlıdır, hirslidir, narazıdır) – **someone is (as) sulky as a bear with a sore head / someone has a long face / someone pouts / one sulks**

dodaqları yerlə gedir – *bax* **dodaqları yeri süpürür**

dodaqlarını çeynəmək – **to bit one's lips**

dodaqlarını gəmirmək – *bax* **dodaqlarını çeynəmək**

dodaqlarını sallamaq (incimək, küsmək, üzünün ifadəsi ilə bu hissləri göstərmək) – **to make up a lip / to pout one's lips / Cf. to be in a pet / to take the pat**

DODU

dodu gəlmək (yalançı bəhanələr gətirmək, fırıldaq etmək) – **try to pull the wool over someone's eyes / to throw dust into someone's eyes / to put on a good bluff / to eyewash someone / to humbug someone**

dodu vermək (bir kəsi aldatmaq) – **to make a fool of someone / to fool someone / to double-cross someone / Cf. Lead someone a pretty dance.**

DOĞMA

doğma dil – *bax* ana dili

doğma qardaş – * full brother

doğmalarla nifaq – a house divided against itself

DOĞRU

doğru bilmək (inanmaq)– **to take smth. at its face value / to take smth. in all good faith / to accept smth. on (upon) its face / to accept smth. in all earnest / to take smth. for the real Simon Pure**

* **doğruçixmaq** – to come true

doğru iş – a winning game

doğru olmayaraq – to the wrong person / to the wrong place / to the wrong quarter (of smth. misdirected) / *Cf.* to come to the wrong shop / to wake up the wrong passenger / to bark up the wrong tree

Doğru söz acı olar. – Truth has thorns. / Truths and roses have thorns about them. / *Cf.* Home truths are hard to swallow. Home truths are usually unpalatable. / Nothing stings like the truth.

doğru yol = a true way

doğru yol göstərmək (bir kəsi özünü yaxşı aparmağa çağırmaq) – **to set someone in the path of truth (on the right path) / to put someone on the right road / to put someone on the right scent**

doğru yolda olmaq – *bax* düz yolda olmaq

doğru yoldan sapmaq (izi itirmək) – to lose the scent

Doğruçuluq ən yaxşı siyasətdir. – Honesty is the best policy.

doğrudan da – 1. (doğrudur!)– just as I thought! / and sure enough! / and there you are!; 2. (mən sizə bu qədər sadələvh görünürəm?) – do you see any green in my eye?

Doğruya zaval yoxdur, çəksələr min divana. – Truth will conquer. / Truth will out. / Truth as murder will out.

DOĞULMAQ

*** Doğulan həşir salar, ölən - susar. – *Lit.* Who is born – cries, who is dead - keeps silent.**

doğulmamış uşaq kimi günahsız – as innocent as a baby unborn

DOKTOR

doktorluq dissertasiyasını müdafiə etməyən, lakin “professor” elmi adı alan insan haqqında – professor without Doctor’s degree

DOLAB

dolab gəlmək (hiyləyə əl atmaq) – to manoeuvre

DOLAQ

dolaq –the ninth part of a man

DOLAMA

dolama getmək (süni tarazlıq saxlamaq) – to walk a tight-rope

DOLAMAQ

dolamaq (ələ salmaq) – to play a trick on someone

DOLANACAQ

dolanacaq yoxdur – life is impossible

dolanışq pulu qazanmaq – to get a living / to earn one’s keep

DOLAŞDIRMAQ

dolaşdırmaq (qarışdırmaq) – **to obscure (to befog) smth. / to obscure the issue / to cover up one's tracks**

DOLAŞMAQ

dolaşib qalmaq – *bax dolaşiq düşmək*

dolaşiq düşmək – **to mark time / to make no progress / to go (run, rush) around in a circle (circles)**

dolaşiq salmaq (çaşdırmaq) – **to make a cuds of smth. / to make a cobbles of smth. / to make a hash of smth. / to make a muck of smth.** (to screw it up)

dolaşıqlıq (çıxılmaz vəziyyət) – **a vicious circle** (a hopeless, desperate situation)

DOLAYI

dolayı yol ilə (başqasının adından) – **of (from) another person / someone else's / another's**

DOLU

dolu (kök) – **buxom** (of a woman) / **fleshy** (plump, stout, fat)

dolu qiymət (ən yuxarı qiymət) – **an ample price / a fair price** (for that)

DOMİNO

domino atmaq (oynamaq) – **to play dominoes**

DON

don biçmək – **to dupe someone / Cf. Pull someone's leg.**

don geydirmək (bəraət qazandırmaq) – **try to justify someone or smth.**

dona girmək – **1. to pretend to be; 2. to put on a mask / to wear a mask** (to mask oneself)

dona salmaq – *baxdon* geydirmək

dondan-dona girmək – to be a turncoat

donuna girmə k – to put on a mask

DONKİXOTLUQ

donkixotluq etmək (boş işlə məşğul olmaq) – to fight with the windmills

DONQULDANMAQ

donquldanmaq (deyinmək, deyinə-deyinə bir şeyin üzərində durmaq) – to chew the fat / to chew the rag / to harp upon the same string / to churn smth. out / to start some rigmarole / shilly-shally

DONMA

donma nöqtəsi – a freezing-point

donmaq (sümüyünə kimi üşümək) – to be chilled to the bone / to be chilled to the marrow

donmuş – light / flimsy (of a poor, thin coat)

donub qalmaq – *baxquruyub* mat qalmaq

DONUZ

donuz damı (çirkli, pinti yer, tör-töküntü) – a pig sty (very untidy place)

donuz kimi yemə k (ağ zını marzıldaraq yemə k) – to eat like a pig

donuza oxşayır (kök insan haqqında) – *Lit.* you can see his cheeks even if you stand behind him

Donuzdan bir tük. (Xəsis insan haqqında.) – A stingy person. / *Lit.* He will grudge you snow in the middle of winter. (Ofamiser.)

Donuzdan bir tük də qənimətdir. – *Lit.* Getting a tuft of wool from a mangy sheep is better than nothing. / *Cf.* Blood out of a stone. / Half a loaf is better than no bread. (To get something out of a stingy or unfriendly man).

donuzu əskikdir – *bax* qapısında bircə donuzu əskikdir (yoxdur)

Donuzu masanın arxasına oturt, o ayaqlarını masanın üstünə qoyar. – *Lit.*
Set a pig at a table and it'll put its trotters on it. / *Cf.* Set a beggar on
horseback and he'll ride to the devil. / Give him a mile and he'll take a mile. /
What do you expect from a pig but a grunt? / Let him put in his finger, and he
will put in his whole hand. / Give him a ring, and he'll want your whole arm. /
It is hard to break a hog of an ill custom.

DOPDOLU

dopdolu – 1. (doldurulmuş insanlarla və ya əşyalarla) – packed with people or
things / jam-packed / packed to the gills / choke-full of smth. / jammed /
crammed / cram-full; 2. (lap çox) – (as) common as dirt

DOR

***dor dibindən qaçan – a confirmed swindler**

DOST

Dost dar gündə tanınar. – A friend in need is a friend indeed. / It is at
moments of need that one learns who one's friends are. / *Cf.* Calamity is man's
true touchstone. / Prosperity makes friends, and adversity tries them.

Dost dostə tən gərək, tən olmasa - gen gərək. – *bax* Yoldaş yoldaşa tən
gərək, tən olmasa - gen gərək.

dostqazanmaq(dostluqetmək) – to make friends

Dost min isə azdır, düşmən bir isə çoxdur. = *Lit.* To have a thousand friends
is less, than to have an enemy.

dostadargündə dayaq olmayan – fair-weather friend

dostluq etmək (ünsiyyət saxlamaq) – to keep company

dostum! – old bean!

Dostun yoxsa axtar, tapdın qoru. – *Lit.* If you haven't a friend - seek him, if
you find - take good care of him. / *Cf.* Be slow in choosing a friend, slower in
changing him.

Dostunu mənə de, deyim sənə sən kimsən. – You may know a man by his company. / As a man is so is his company. / A man is known as the company he keeps.

Dostluq dostluğunda, qulluq qulluğunda. – Friends are all right when they don't interfere with your career.

dostluqetmək – to keep company with smb.

dostluq əlaməti olaraq – as a token of friendship / as a sign of friendship

DOŞAB

doşab alasan, bal çıxı (istədiyindən artığını əldə etmə) – the icing on the cake (something extra that is better than it was expected)

Doşab alıb, bal çıxıb. – Surpass oneself. / Exceed all expectations. / Be one too many for someone.

DOVŞAN

dovşan kimi qaçmaq (yan yörəsinə baxmadan) – to run like a deer

dovşan kimi qorxaq – as timid as a mouse

* **dovşana deyir: “qaç”, taziya deyir: “tut”** – 1. an instigator; 2. a double faced advice (tactic of befriending with both adversaries)

Dovşana “qaç” deyir, taziya - “tut”. – Running with the hare, and hunting with the hounds.

dovşandodaq – a hare lip

* **dovşanı araba ilə tutmaq** (mahircasına bir şeyə yiyələnmək) – to get something artfully, without fuss and bother

dovşanı nallamaq (yersiz hərəkət etmək və ya danışmaq) – to speak or to do smth. at the wrong moment / out of turn / out of place / beside the mark / beside the point / beside the question / out of keeping with the time / quite inappropriately (unwelcome)

DOYDURMAQ

doydurmaq (bir kəsi yaxşı yedirmək və içdirmək) – **to feed someone like a prize turkey** (a prize pig) / **to stuff someone to bursting** (to the bursting point)

DOYUNCA

doyunca – 1. **to one's heart content** / **as much** (as long, *etc.*) **as one likes** / **as much** (as many) **as one can find room for**; 2. (bir kəsi doyunca yedirtmək)– **to feed someone to the fullest** / **to stuff someone to bursting point**; 3. (doyuna qədər yemək, içmək) – *Cf.* **to eat** (to drink, to take) **one's fill**

doyunca danışmaq – **to talk to one's heart's content**

doyunca qeybət etmək (kifayət qədər danışmaq)– **to have a good talk**

DOZANQURDU

Dozanqurdunun da balası özünə əzizdir. – **Every bird likes its own nest.** / *Lit.* **Every snipe praises its own bog.** / *Cf.* **Every bird thinks his own nest best.** / **It is a bad bird that fouls his nest.** / **Every cook praises his own broth.** / **There is nothing like leather.**

DÖNƏ-DÖNƏ

dönə-dönə (dəfələrlə) – **times out of number**

DÖNMƏK

dönmək – *bax* **üzünü çevirmək**

dönməyə yer yoxdur (tərpənməyə yer azdır) – **the place is swarming with someone or smth.** / **it's simply crammed** / **there's hardly room to move** (to turn over) / *Cf.* **there is no room to swing a cat**

DÖNÜŞ

dönüş nöqtəsi (taleyin dəyişməsi) – **the turn of the tide**

dönüş baş tutmaq – 1. (yaxşılığa doğru dəyişmək) – **to take for the better turn**; 2. (pisliyə doğru dəyişmək) – **to take for the worse turn**

dönüş yaratmaq (hadisələrin gedişistiqlamətini dəyişmək) – **to turn the tide**

DÖRD

dörd büküb cibinə qoymaq – *bax* qatlayıb cibinə qoymaq

dörd divar arasında (yaşamaq, oturmaq, qalmaq) = **to sit within four walls / to shut oneself up / to immure oneself / to lead a secluded life**

dörd əllə yapışmaq – *bax*dördəlli tutmaq

dörd gözlə – **with an impatience / to look forward to**

dörd gözlə bax – **keep your both eyes open! / keep your eyes skinned (peeled)! / keep your weather-eye awake (open)! / look sharp! / look alive!**

dörd gözlə baxmaq (diqqətlə baxmaq) – **to be all eyes / to gaze intently at someone or smth. / to gaze wide-eyed / to stare hard at someone or smth. / to stare one's eyes out at someone or smth.**

dörd gözlə gözləmək – **to be all eyes watching for someone / to look for someone with all one's eyes / Lit. to wait for someone or smth. like manna from heaven / to thirst for someone or smth.**

dörd nala, dörd ayağa – **with a great speed**

dörd yan – **all four sides**

dördayaqlıdan pişiyi də yoxdur – **a poor man, who has not any domestic animals**

dörddə alacağı yox, beşdə verəcəyi (biganə insan haqqında)– **someone is a devil-may-care fellow / not to give a damn / one can wade through any sea / one is absolutely reckless / it makes no difference to someone**

dördəlli tutmaq – **to hang on to smth. with one's teeth / to stick to smth. tooth and nail / set one's teeth into smth. / to hold one's ground / to lay hold of smth. with both hands / Cf. to jump at smth.**

dördgöz olmaq – **to be all eyes**

dördqulaq olmaq – **listen, one's whole being concentrated in hearing / Cf. to become all ears / to pay full attention / to strain one's ears to catch the slightest noise**

dördnala çapmaq – to gallop / to set off at a full gallop

DÖŞ

döş gərmək – to stand up staunchly for someone or smth. / Cf. Defend someone or smth. with might and main. / Champion someone.

döş qəfəsi – chest

döşdən (hazırlaşmadan oxumaq, oynamaq) – to play (sing) at sight / to play (to sing, to recite, etc.) without a rehearsal (without any preparation)

döşdən gələn səs – a deep voice / a resonant voice

döşdəyən olmaq (çox davamlı olmaq) – smth. can never wear out / smth. will stand any amount of wear

döş-döşə gəlmək – to join battle with someone (to fight) / hand-to-hand / man-to-man fight(ing)

döşü atlanmaq – to put on airs / to behave oneself as bully

döşünə basmaq – to press someone to one's heart / to hold someone tight

döşünə dayanmaq – to hold out against smth. / to withstand smth.

döşünə döyərək – beating one's breast

döşünə döymək (lovğalanmaq) – to pride oneself on / to boast of smth. / to swagger about smth. / to throw one's weight about

döşünə düşmək (xoşuna gəlmək) – someone or smth. is to one's liking / to be in one's taste

döşünə yatmaq – bax döşünə düşmək

döşünə yatmamaq (xoşu gəlməmək) – not to be a pleasure for someone / to hurt someone / Cf. to go against the grain with someone / not to suit (to dislike, (it's not to one's liking))

döşünü boşaltmaq (etiraf etmək) – to unburden one's heart / to relieve one's feelings / let oneself go / Cf. Let off steam. / to get it off one's chest / to find consolation

döşünü dağ kimi qabağa vermək (bir kəsi müdafiə etmək) – **to defend someone or smth. with might and main / to stand up for someone or smth. / to stand firmly for someone or smth. / to uphold smth. staunchly**

DÖŞƏK

Döşəyiniz yüngül olsun! – May you be soon healthy!

DÖŞƏMƏ

döşəmə ayağımın altında əsir – the floor is trembling under my feet

DÖŞƏMƏK

döşəmək (tənqid etmək) – **to criticize someone or smth.**

DÖVLƏT

dövlət – * the body politic

Dövlət başa bələdir. – Money is trouble, a mint of money - many troubles.

dövlətçevrilişi – * Amer.coup d’etat

dövlət içində dövlət – a state within a state

Dövlətin ən yaxşısı ağıldır. – Lit. Wit is better than gold.

Dövlətli doğulma, bəxtin olsun. = Better be born lucky than rich.

Dövlətliyə saxsı lazım olsa, kasıb kasasını sındırar. – Lit. When masters fight, it's the servants who get their heads cracked. / Cf. The pleasures of the mighty are the tears of the poor.

DÖVR

dövrə getmək (yol və ya çay haqqında) – **to snake / to loop (of roads, paths, etc.)**

dövrəvi yol – a ring road

dövriyyədə olan kapital – * a dormant account

dövrü keçmək (köhnəlmək, daha yaramamaq) – **to have had its day / to become useless / to become obsolete / to become out-of-date**

dövrünü sürüb qurtarmaq (xoş günlər keçdi) – **one's day has gone**

DÖYƏNƏK

döyənəyini ayaqlamaq – *bax yaralı yerinə toxunmaq*

döyənəyini basmaq (bir kəsin hisslərinə toxunmaq) = **to tread on someone's pet corn / to step on someone's corns / to touch a very sore spot / to hit someone where it hurts**

döyənəyini tapdalamaq – *baxdöyənəyini basmaq*

DÖYMƏK

Döymə özgə qapısını, döyərlər sənin qapını. – **People, who live in a glass houses should not throw stones.**

Döymə taxta qapımı, döyərəm dəmir qapını. – **Don't touch me, and I'll not touch you. / Wink at mine and I'll not see your faults.**

döymədiyi qapı qalmadı – **to apply (petition) with dogged persistence / to pester someone about smth. / to camp on someone's doorstep / to haunt someone's threshold**

döyməmiş qapı qoymadı – *baxaçmamış qapı qoymadı*

DÖYMƏK

döyülmüş it kimi (alçaldılmış vəziyyətdə) – **with one's tail between one's legs**

DÖYÜŞ

döyüşə girişmək (mübarizəyə başlamaq, münaqişəyə girişmək) – **to cross (to measure) swords with / to get (come) to grips with someone**

döyüşə hazır olmaq – **to be under arms / to stand to arms**

DÖZMƏK

dözmək olmur (daha təqətim yoxdur, daha səbrim çatmır) – **one can't stand it any longer / one is utterly exhausted / it is beyond endurance / it is beyond (past) all bearing / it's sheer hell / there's nothing that one longs for more**

dözülməz bir surətdə – ***beyond all bearings / past all bearings**

dözülməz ürək sıxıntısı – **an intolerable boredom**

dözümlü (möhkəm) – **as tough as an old boot / as tough as leather**

DUX

“duxu” çatmaz – **1. (cürət etməz) – someone dares not to do smth. / someone cannot to do smth.; 2. (qüvvəsini nəzərə almadan, gücü çatmayan işdən yapışmaq) – to bite off more than one can chew**

DUMBUL

dumbul kimi – **1. (sağlam adam haqqında) – Lit. as fresh as a cucumber / Cf. as fit as a fiddle (looks great) / safe and sound / sound in mind and body / alive and kicking; 2. (oyaq, içki içməyən) – Cf. as sober as a judge; 3. baxtop kimi**

dumbulağacı – **very thin legs**

DURMAQ

duran yerdə – **baxdurduğu yerdə**

durduğu yerdə (birdən, səbəbsiz) – **for no reason at all / for no reason on earth / all of a sudden / for no apparent (good) reason / out of the blue / for no cause or reason / without rhyme or reason**

durmadan – **without a break**

durmadan əyyaşlıq etmək (gecə-gündüz alkohol içkilərdən istifadə etmək) – **to drink without stopping (restraint)**

duruşuna-oturuşuna fikir ver! – **behave yourself!**

DURĞU

durğu işarələri – the punctuation marks

DURĞUNLUQ

durğunluq dövrü (tənəzzül dövrü) – a time of darkness and stagnation

DURNA

durna qatarı (düşüncələr) – a train of thoughts(a series of consecutive thoughts)

DURU

*** duru yerindən – from the best place**

duruya çıxarmaq – *bax* don geydirmək

DURUXMAQ

duruxmaq – to be rooted to the spot / to stop dead

DUSTAQ

dustağa salmaq (həbs etmək) – to take someone into custody / to present arms

dustaq olmaq (həbsdə olmaq) – to be under guard (to be in custody)

dustaqxanada (həbsdə)– *Amer.* up the river

DUYUQ

*** duyuyq düşmək – 1. (baş verəcək bir hadisəni qabaqcadan duymaq) – to be keen / to be sensitive; 2. (xəbər tutmaq, xəbərdar olmaq) – to find out**

*** duyuyq salmaq (ayılmaq, xəbərdar etmək) – to notify smb. / to give smb. notice (of) / to warn**

duyuyq vermək – *bax*duyuyq salmaq

DUZ

duz-çörək (qonaqpərvərlik göstərmək üçün) – **food given to the guest** (hospitality, hospitable welcome)

duz-çörək gözündən gəlsin! (qarğış) – **you will pay for your ingratitude, accursed! / the day of reckoning will come!**

duz-çörək haqqı (bərəkət haqqı) – **by bread and salt**

duz-çörək kəsmək (yemək) – **baxçörək kəsmək**

duz-çörək tutmaq – **to pay for one's ingratitude**

duz-çörəyi itirmək – **baxçörək itirmək**

duz-çörəyi tapdalamaq – **baxduz-çörəyi itirmək**

Duz kimi hər aşı girər. – **The scamp has a finger in every pie. / Cf. Sharp's the word and quick's the motion.**

duz kimi yalamaq (öpmək) – **to shower kisses, caresses upon someone**

* **duza getmək** (axırı bilinməyən bir işə çox meyllilik göstərmək) – **someone is carried away by smth. not knowing how it will be end**

duza qoymaq – **1. (bilərəkdən bir işin həllini uzatmaq) – to shelve smth. / to put smth. off / to keep putting smth. off / to postpone smth. indefinitely / Cf. to pigeon-hole smth.; 2. (ehtiyac olmadan bir şeyi saxlamaq) – to keep smth. unnecessarily**

duzlu qələm (yazıcının iti qələmi var) – **a lively pen**

duzlu qız (qızda özünəməxsus gözəlliyi mövcuddur) – **she has a spark**

duzlu söz (ağıllı söz, ifadə) – **a witty remark**

duzsuz lətifə (gülməli olmayan) – **as a fat pancake**

duzunu dadmaq (bir şeyibilmək, hiss etmək) – **to feel the action of smth.**

duzunu qaçıрмаq (marağı itirmək) – **to trivialize smth. / to cheapen smth.**

DUZAQ

duzaq (tələ, tor) – ***a decoy duck**

DÜBBƏDÜZ

dübbədüz (çox düz) – **1. Lit. like at a chemist's / sure (true) as the chemist's scales (i.e. exactly, accurately, in perfect order) / Cf.to a nicety / right to a T / right to the tick / right to a tittle / according to Cocker; 2. someone or smth. is just (exactly) like someone or smth. / the very image (picture) of someone or smth. / the very spit of someone / exactly the same / typical / someone all over / look, for all the world, like someone**

DÜÇAR

düçar olmaq (bir kəsin ömrünə az qalıb) – **to live on borrowed time**

DÜDÜK

düdük gəlmək – *bax düdük vermək*

düdük vermək – **to feed someone with hopes / to whet someone's appetite / to break promises / to wave one's head / to entice (to give a vain promise, to deceive)**

DÜMDÜZ

dümdüz – **1. (açıq) – above board; 2. (düz) – Cf.on the lemon / just then / just about / it hits the nail on the head (right, precisely, exactly); 3. (eyni ilə) – to do smth. just (exactly) like someone / to do smth. for all the world like someone**

dümdüz sıraya düzmək – **thin / straight / compressed / stretched**

dümsük vurmaq (təpik vurmaq) – **to kick someone with a knee from behind / to give someone a good dressing-down (hiding, licking) / to give someone what for**

DÜNƏN

dünən yediyi bu gün yadından çıxır (hafızəsiz bir insan haqqında)– *Lit. someone's head is full of holes (of an absent-minded, forgetful or careless person)*

Dünən yumurtadan çıxıb, bu gün bizə cip-cip öyrədir. – Cf. Shall the goslings teach the goose to swim? / Don't teach your grandmother (granny) to suck eggs. / Cooks are not to be taught in their own kitchen.

dünəndən lazım deyil (lüzümsüz bir şey haqqında) – Lit. need someone or smth. like a fish needs an umbrella / Lit. need smth. just as much as last year's snow / Lit. need smth. as a dog needs "How d'ye do" / Lit. need smth. as a dog needs the fifth leg / Cf. need smth. like a fish needs a bicycle / need smth. like a hole in the head / need smth. as one needs another hole in the head / it is as worthless as tits on a boar hog (of absolutely useless)

Dünənki sərçə bildirki sərçəyə çik-çik öyrədir. – Don't teach your grandmother to suck eggs.

DÜNYA

dünya – the wide world / the great world / the whole world

dünya-aləm dağılanda vecinə heç bir şey almamaq – to fiddle while Rome is burning

dünya başına dar gəlir (bütün işlərə marağını itirən insan haqqında) – one is sick to death of everything / one has no use for anything

dünya başına aylanmaq – bax dünya başına dar gəlmək

dünya başına dar gəlmək (hər şeydən bezmək) – someone will catch it hot / someone will take it in the neck / someone will get hell / Cf. everything went dark before someone's eyes / everything swam before someone's eyes / someone grew blind with smth. / everything go to pieces

dünya başına dar görünmək – bax dünya başına dar gəlmək

dünya başına dar olmaq – bax dünya başına dar görünmək

dünya başına daralmaq – bax dünya başına dar olmaq

dünya başına dolanmaq – bax dünya başına aylanmaq

dünya başına fırlanmaq – 1. bax dünya başına dolanmaq; 2. bax qəlbi parçalanmaq

dünya başına iynə gözü kimi daralmaq – bax dünya başına dar gəlmək

dünya dağılsa da ... (nə baş versə də) – for better for worse / come rain or shine

dünya dağılmaz– 1. bax heç nə olmaz; 2. bax Qarğalar qara geyər.

dünya elə bil kənddir (harda desən rast gəlmək olar) – it's a small world (the world is a small place)

dünya görmüş (çox qoca, qədim) – as old as the hills / as old as time

dünya gözümdə deyil (heç nəyin marağında olmamaq) – one is sick to death of everything / one has no use for anything

dünya gözündə olmamaq – baxdünya gözünə qara görünmək

dünya gözünə dar görünmək (ağrıdan, dərddən, hirsdən) – to be half blind with severe pain (to suffer from smth.)

dünya gözünə görünməmək – bax dünya gözündə olmamaq

dünya gözünə qara görünmək – to be half blinded by smth. / everything went dark before someone's eyes / everything swam before someone's eyes / someone grew blind with smth.

*** dünya xali deyil (gec-tez bizdə də hər şey yaxşı olacaq) – Cf. our day will come / we'll have our day, too / our day is at hand / there will be bright days yet / there's another day coming / a good time will come / the sun will shine on our street, too / the sun will shine on our side of the fence / after rain comes fair weather (sunshine) / it's a long lane that has no turning / the weariest day draws to an end / every dog has his day**

dünya xəbərlə doludur – the bush telegraph / grapevine telegraph

dünya işığı görməmək – 1. (kor) – to be blind; 2. (heç kəslə ünsiyyət saxlamamaq) – to live the hidden life

dünya işığına həsrət qalmaq – bax dünya işığı görməmək

dünya kimi qədim – as old as the hills

dünya mənə dar gəldi (bir kəs ümidini itirdi) – to lose the ground under one's feet / to be (to get) out of one's depth / to feel one's last hold slipping away

dünya vecinə deyil (hər işə laqeyd yanaşmaq) – **one doesn't care a straw for anything / one doesn't care a rap / one doesn't care a hang about anything else / one snaps his fingers at everything else / the rest of the world can go hang / someone can wade through any sea / nothing touches one / someone is absolutely reckless / someone is a devil-may-care fellow / one doesn't care a hoot / someone snaps his fingers at dangers / someone doesn't give a damn / someone is a mad-brain / it is all the same for him (her) / one cares for nothing / what does he (she) care! / Cf. it's like water off a duck's back / it's nothing to him (her)**

Dünya xali deyil. (Bir insan tapılar ki mənə çətin vəziyyətdə köməklik əlini əsirgəməsin.) – *Lit.* **The world is not without good people. / Cf. All the keys hang not at one man's girdle.**

dünya onun üstündə qurulmayıb (çoxdur)– **there are as good fish in the sea as ever came out of it / there are plenty more fish in the sea**

dünya vecinə deyil (laqeyd münasibət) – **like water off a duck's back**

dünyadan getmək (ölmək) – **to cut one's cable / to hop the stick / to lay up one's heels / to go away / to take the ferry / to go hence / to go home / to go behind the eternal cloud / to pass beyond the veil / to hop the twig / to go into the sunset / to go off the hooks / to kick up one's heels / to push up the daisies / to go to pot**

dünyadan xəbəri olmamaq – 1. *bax* ölü kimi yatma; 2. (baş verən hadisələrdən bixəbər olmaq) – **to know nothing about the happened events / to be unaware of smth.**

dünyadan köçmək (ölmək)– **to depart to God / to pass to a better world / to go to heaven / to pass on into another world / to tip p one's heels / to go to kingdom-come / to drop off the hooks / to depart out of this world / to pop off the hooks / to be gone / to topple up one's heels / to go aloft / to kick the bucket / to drop a cue / to turn up one's toes**

dünyagörmüş adam (usta, təcrübəli adam) – **an old bird / a downy bird / an old stager / a slick customer / a knowing old bird / an old hand / a tough customer / one has seen it all** (an experienced, worldly-wise man)

dünyagörüşü – ***a range of vision**

dünyanı bağışlamaq (bir kəsi çox sevindirmək) – **to tickle someone pink / to tickle someone to death**

dünyanı başına almaq – **bax dünyanı başına yığmaq**

dünyanı başına dar eləmək (bir kəsi ümitsiz hala gətirmək, ümitsiz vəziyyətə salmaq) – **to hound someone to death / to drive someone to his (her) grave / to be the death of someone / to nag someone to death / to worry someone to death / to bring someone to the grave**

dünyanı başına götürmək – **1. bax dünyanı başına yığmaq; 2. (çox doldurmaq) – to flood smth. with** (to fill smth.)

dünyanı başına təng eləmək (bir kəsə çoxlu pisliklər etmək) – **to drive someone to his (her) grave / to nag someone to death**

dünyanı başına vurmaq (duygulandırmaq) – **to tug at one's heartstrings / to pluck one by the heartstrings / to come home to one's heart / to touch one deeply / to move one deeply / to grip one's heart / to shake someone / to have a deep effect on someone / someone is staggered by smth. / to get under someone's skin**

dünyanı başına yığmaq (qışqırmaq) – **to yell at the top of one's voice / to set up a clamour / to make a row / to kick up a row**

dünyanı bir-birinə vurmaq – **bax aləmi bir-birinə vurmaq**

dünyanı bir yerə yığmaq – **bax dünyanı başına yığmaq**

dünyanı dəyişmək (ölmək) – **to kick off / to conk out / to keel over / Cf. to push up the daisies / to kick the bucket** (to die)

dünyanın axırı – **the back of beyond / out-of-the-way place** (provincial)

dünyanın axırı deyil! – **it's not the end of the world!** (not the worst thing that could happen to someone)

dünyanın axırında (çox uzaq məsafədə) – **to the back of beyond / to the other end of the world / at the ends of the earth / Amer. at the neck of the woods** (the furthest reaches of the land)

dünyanın axırında olmaq – **at the world's end / at the ends of the earth / hell and gone**

dünyanın axırında yaşamaq – **to live on the outskirts**

dünyanın başı – **the world's end / Amer. a jumping-off place**

dünyanındüz vaxtında (çoxdan) – **in the year dot / before the deluge / when Adam was a boy / in the days of Methuselah / in the days of fairy-tales / in the days of yore / when Queen Anne was alive / at the best of times** (even when the circumstances were very good)

dünyanın işləri belədir! – **so goes the world!**

dünyanın qurtaran yeri (çox uzaq yer)– *Lit.* **some place to which even a raven does not bring the bones of his prey / at the back of beyond / in the boondocks / in the sticks / to the back of beyond / to the other side of nowhere / to the edge of nowhere / to end of the world / on the other side of the world / at the world's end / in the middle of nowhere** (in a deserted, far away place)/ *Cf.* **to Timbucktoo**

dünyanın o başına (getmək) – **(to go) to the back of beyond / to the other end of the world / to the ends of the earth**

dünyanın o başında (çox uzaqda) – **at the back of beyond / at the other end of the world / at the ends of the earth / down under**

dünyanın pulunu xərcləmək – **to pay through the nose**

dünyanın sonu – *bax* **dünyanın başı**

dünyanın sonuna qədər – **to the end of time**

dünyasında (əsla, qətiyyən, heç vaxt, heç bir vəchlə)– **not for anything / not for the world / not on your life / nothing shall induce me! / not for anything in the world! / not for worlds! / not for a moment / not for love or money / not on your life / not for all the tea in China / on no account / in no case / by no**

means / for love of one / under no circumstances / not for anything / it's absolutely out of the question (never) / Cf. wouldn't be caught dead

dünyasını başına dar etmək (bir kəsə əziyyət vermək) – to lead someone to trouble

dünyasını dəyişmək (ölmək)– to hand in one's checks / to shuffle off this mortal coil / to check out / to shut up shop / to bite the dust / to conk out / to pass on / to go west / to depart this life / to die off / to die away / to curl up one's toes / to join the great majority / to kick off / to push up the daisies / to turn up one's toes / to turn up one's toes to the daisies / to go to a better world / to lay (to tip, to topple, to tumble) up one's heels / Cf. to buy the farm / to push up daisies / to kick the bucket/ to cut (to slip) the cable / to come to a sticky end / to croak / to drop (to pop) off the hooks / to hop the twig / to kick up the daisies / to go belly up / to go to heaven (to die)

dünyaya beh verib sata-sata gələn – *bax* bicok

dünyaya əlvida demək (ölmək)– to take the ferry / to go hence / to depart out of this world / to topple up one's heels

dünyaya gəlmək – 1. (doğulmaq) – to see the light of day / to come into the world (to be born); 2. (ışıq üzü görmək, çap olunmaq) – to see the light of day / to come into the world

dünyaya gəlməmişdir (misli görülməmişdir) – such that you'll not find their like anywhere in the world / such as the world, has never seen before / Cf. as they make them

dünyaya gətirmək (doğmaq) – to bring forth someone / to bear someone / to bring into the world

dünyaya göz açandan (birinci gündən)– from the very first day / since one's birthday

dünyaya göz aç– 1. (doğul) – beborn; 2. (başə düş nəyin nə olmağını) – know what is what

dünyaya gözlərini qapamaq – *bax* dünyaya əlvida demək

dünyaya gözlərini yummaq – *bax* dünyaya gözlərini qapamaq

dünyaya səs salmaq – to be resounded throughout the world / *Cf.* to be the talk of the town

DÜPDÜRÜST

düpdürüst (tam dəqiqliyi ilə)– to a T / to a tittle / to a hair / to a nicety / *Cf.* to a hair's breadth / on the dot (of time)

DÜPPƏDÜZ

düppədüz (birbaşa məqsədə)– to hit (to make, to score) the bull's eye / to hit the mark

DÜRTÜLMƏK

dürtülmək (soxulmaq) – force one's way

DÜŞGÜN

düşgün kimi (ruhən əzgin, məzlum) – as though stunned, dejected

düşgünləşmək – *baxpozğunlaşmaq*

DÜŞMƏK

düşəndə (təsadüfdən-təsadüfə) – more and more / better and better / worse and worse

düşər-düşməzi olar – you never know / who knows what may happen / one can never be too sure / one can't be too careful / why the devil not? / don't be too sure / you never can tell / *Cf.* wonders never cease

düşüb-çıxmış adam (hər tərəfli təcrübəli insan haqqında)– to have seen a lot of life / to have seen much in one's life / to have seen a thing or two in one's time / to have seen a few things in one's time / to have seen things before / to have been around / the old bird / a downy bird / a knowing old bird / the old stager / the old campaigner

DÜŞMƏN

düşmən ocaq başında (o insan haqqında ki, yaxşılığa pisləklə cavab verir)– **to warm (cherish, nourish) a snake (a servant, a viper) in one's bosom / to take a serpent to one's bosom / to nurture a viper**

düşməncilik yaratmaq – **to breed (/ make / stir up) bad blood**

düşmənciliyə son qoymaq (sülhlə məsələni həll etmək)– **to conclude a matter amicably / to stop squabbling over smth.**

düşməne öz evində hücum etmək – * **to beard the lion in his den**

düşməni onun silahı ilə vurmaq – **to turn smb.'s battery against himself/ to beat smb. at his own game / to pay smb. back in his own coin / to play someone's game / to play the same game**

Düşmənin dəyirmanına su tökür. = **One brings grist to someone's mill. – One plays into someone's hands. / One plays the game of someone. / One adds the fuel to the fire.**

düşmənlə hesabı çürütmək (düşməndən qisas almaq)– **to take vengeance on someone's enemy**

düşmənlərimin düşmənləri (nəvələr) – **grandchildren**

düşməyinə baxır (vaxtına baxır) – **it depends**

DÜŞÜK

düşük – *baxəzginiş*

DÜŞÜNCƏ

düşüncə üçün material – **food for thought**

düşünüş tərzi (dünyagörüşü) – **a way of thinking** (an outlook)

düşünmədən (hazırlıqsız) – **incoldTurkey**

DÜYMƏ

düyməni parça ilə bir yerdə qopartmaq – **to rip smth. clean off** (to tear off or to rip out smth. with a piece of cloth, cover, etc.)

DÜYÜN

düyün (çəlpəşik, dolaşiq iş, əngəl) – **the Gordian knot** (an intricate problem)

düyünü açmaq (problemi həll etmək) – **to cut the knot**

DÜZ

düz adam (vicdanlı, namuslu, sədaqətli, səmimi insan haqqında) – **straight as a die / fair and square / moral person / decorous man** (of an honest, decent man)

düz adam deyil (oğru haqqında) – **one has light fingers** (of a thief)

düz baxmamaq (bir kəsdən üzünü çevirmək) – **to look aside / to cast down one's eyes / to drop one's eyes**

düz bir saat (çox uzun çəkmək, vaxt barədə) – **for a solid hour / a whole (full, good) hour / for an hour on end / the best part of an hour**

düz danışmaq (açıq demək) – **to make no bones of the matter**

düz-düzünə (sadə, kələksiz) – **without further ado**

düz-düzünə danışmaq (eyhamsız, açıqcasına danışmaq) – **to give a bit of one's mind / to speak in plain terms / not to mince matters / without mincing one's words / without beating about the bush / getting straight to the point / to speak simply and straight out** (to tell smth. plainly)

düz gəlmək (uyğun gəlmək, uyğunlaşmaq, razılaşmaq, uzlaşmaq) – **to bring into accord**

düz gəlməmək (uyğun olmamaq, bir-biri ilə razılaşmamaq, eyni fikirdə olmamaq, zövqləri üst-üstə düşməmək) – **someone does not meet the requirements / someone is not up to scratch / not equal to the task / someone does not see eye to eye with the other man on everything** (two or more men don't share the same views about something)

düz gəlməyən fikirlər – *** the wry thoughts**

düz gəlmir – 1. out of keeping with smth. / at variance with smth. / out of tune with smth.; 2. (bir birinə uyğun gəlmir) – the things do not tally (fit) / there is a link missing in smth.

düz insan (təmiz, vicdanlı, namuslu, səmimi) – a straight arrow

düz irad (kəskin xəbərdarlıq) – a Parthian parting / a Parthian shaft / a Parthian shot

düz müraciət etmək – to come to the right shop

Düz söz acı olar. – The truth hurts.

düz yol – 1. *bax doğru yol*; 2. (daha qısa məsafə) – a short cut

düz yolda olmaq – to be on the beam / to strike the right note

düz yoldan azmaq (pis işlərlə məşğul olmaq) – to go off the rails / to go to the bad/ to walk the streets / *Cf.* to fling one's cap over the mill / to throw one's cap over the windmill / to go on the spree / to go on a blind

düz yoldan çıxartmaq (bir kəsə pis təsir göstərmək) – to lead someone astray / to turn someone's head

düz yolla-əyri yolla (bütün vasitələrlə)– by all fair means or foul / *Cf.* by hook or by crook

düzə düz, əyriyə əyri demək (hər şeyi öz adıyla çağırmaq) –to call spade a spade

düzlüklə-əyriliklə – *bax* düz yolla-əyri yolla

düzü əyri görmək – to see smth. in black / to present smth. in black

düzünü demək (həqiqəti söyləmək) – to face the truth / to face it

düzünü desək – plainly speaking / to tell the truth / to be truthful / the truth is

DÜZ

düzdə qalmaq (pis günə düşmək, tək qalmaq, kasıblamaq) – to be left to the mercy of fate / to be left to fend for himself (herself) / to become a beggar / to beg one's bread / to be sending the hat round / to become a pauper / to live by begging / to go a-begging / to be on the houses / to be begging alms

düzdə qoymaq (tək qoymaq) – **to leave someone or smth. to the mercy of fate / to abandon someone to his (her) fate / to turn one's back on someone or smth. / to leave someone to fend for himself (herself) / to ruin someone utterly / to beggar someone / to put someone on the dole / to send someone out begging**

düzlərdə qalmaq – *bax düzdə qalmaq*

düzlərdə qoymaq – *bax düzdə qoymaq*

düzün ortasında qalmaq – *bax düzlərdə qalmaq*

DÜZƏLMƏK

düzəlmək – **1. (sağalmaq) – to be on one's feet; 2. (özünü yaxşı aparmaq) – to mend one's ways**

düzəlməyənadam olmaq (heç nəyə yaramayan insan haqqında)– **one is past praying for**

düzəlməyən işi düzəltmək – **to square the circle**

DÜZGÜN

düzgün adam – ***the genuine article**

düzgün başa düşmək – *** to hold of the right end of the stick**

Düzgünlük (düzlük, düz danışmaq) ən yaxşı siyasətdir. – *** Honesty is the best policy.**

DÜZMƏK

düzüb-qoşmaq – **1. (bir kəsin xeyrinə etmək) – to do well for oneself; 2. (iş pulun vasitəsi ilə qaydasına salmaq) – to grease the wheels**

- E -

EDAM

Edam yeri (qədim Rusiyada çar əmrlərini elan olunduğu hündür yer) – **a place of execution**

EFFEKT

effekt əldə etmək üçün bir şey eləmək – **to strain after effect**

effektli (təsir edən, təəssürat yaradan) – * **on the ball** (very effective)

EHTİRAM

ehtiram göstərmək – **to do credit to someone**

EHTİRAS

ehtirası coşdurmaq (ehtirası oyatmaq) – * **to move someone's blood / to stir someone's blood**

ehtiraslar soyuyanda(hər şey yoluna düşəndə) – **after the dust settles**

ehtirasları alovlandırmaq – **to inflame the passions** (to enkindle someone)

ehtirasları qızışdırmaq – *bax* **ehtirasları alovlandırmaq**

EHTİYAC

ehtiyac içində olmaq – * **to be in the red** (not having enough money)

Ehtiyac insanı hər şeyə vadar edir. – **He must needs go whom the devil drives. / It's no good kicking against the pricks. / You can't knock your head against a stone wall. / There is no arguing with a large fist. / You can't knock down a wall with a pea-shooter. / Lit. A whip cannot stand up to an axe. / There is no arguing with a large fist. / Might is right. / Wood can't be chopped with a rusty knife. / You can't knock down a wall with a pea-shooter. / It's no**

use butting your head against a wall. / Wood can't be chopped with a penknife.

ehtiyac olsa – as the necessity arises (if necessary)

ehtiyac yoxdur (lazım deyil, məsləhət deyil) – need smth. like a fish needs a bicycle / worthless as tits on a boar hog / there is no point in doing it / there is no need

ehtiyacadözmək – to bite (on) the bullet

ehtiyacı olmaq (çətin vəziyyətdə, ehtiyac içində olmaq) – to be badly off / to be in the red

EHTİYAT

ehtiyat (ərzaq) – a shot in one's locker

ehtiyat etmək – to be overcautious / to play safe

Ehtiyatən böyük qoçaqlıqdır. – Necessity is the mother of invention. / Cf. Need makes the old wife trot.

ehtiyat göstərmək (qorunmaq) – to keep one's nose clean / to dip someone's toe in the water / to take care of

Ehtiyat igidin yaraşığıdır. – Caution is the parent of safety. / One can't be too careful. / God helps those who help themselves. / God takes care of those who take care of themselves. / Discretion is the better part of valour. / Cf. Almost never killed a fly.

ehtiyat tədbirlərini görmək – to have (or cast, lay) an anchor to windward / to lie doggo

ehtiyat üçün – 1. (ehtiyat olaraq) – as a reserve / in store / for future use / for times to come / just in case; 2. just in case / to be safe / to be (make) sure / to be on the safe side / as a safeguard / for any emergency

ehtiyat üçün əsas dəlil saxlamaq – * to have a card up one's sleeve

ehtiyatda (gizdin yerdə) – stashed / tucked away / in store / Cf. in cold storage

ehtiyatda olan bir dəstə insan – a pool of someone (a group of people available for work when needed)

ehtiyatı atmaq – to throw caution to the winds

Ehtiyatı əldən vermə. – baxEhtiyat igidin yaraşığıdır.

ehtiyatı əldən vermək – to fling caution to the winds / to throw prudence to the winds

ehtiyatla getmək – to thread one's way

ehtiyatla iş görmək – to dip your toe into the water (to start doing something very carefully)

ehtiyatla oynamaq – 1. (riskdən qaçmaq) – to play things safe; 2. (düzüm nümayiş etdirmək) – to pull one's punches

ehtiyatla yanaşmaq (bir kəsə yumşaq formada müraciət etmək) – ***to handle someone with kid gloves**

ehtiyatlı olmaq (ədəb qaydalarını gözləmək, çox diqqətli hərəkət etmək) – **to keep one's nose clean / to mind one's P's and Q's / to watch one's p's and q's / to walk on eggshells**

ehtiyatlı olun! – be careful! / have a care! / take care!

ehtiyatlılıq göstərmək (günahdan uzaq olmaq) – **to keep one's nose clean / to be on the line**

ehtiyatsız (ətraflı düşünmədən) – ***out of turn**

EL

El ağzı kəramətdir. – Lit. People speaks not for nothing. / Cf. People's voice is God's voice.

El ağzı yel ağzı. – Lit. People's voice is God's voice.

El atanı haqq da atar. – God is there, where are kind people.

El atanı - ər atar, el tutanı - ər tutar. – bax El atanı haqq da atar.

El ilə qara gün bayramdır. – bax El ilə gələn qada-bala toy-bayramdır.

El ilə gələn qada-bala toy-bayramdır. – bax Elnən gələn qara gün toy bayramdır.

El ilə ol, el ilə öl. – Together live, together die.

El səsi - haqq səsi. – *Lit.* People's voice is God's voice.

El üçün ağlamayan elindən olar. – *bax* El atanı - ər atar, el tutanı - ər tutar.

Elə arxalanan igid başa çatar. – Keep the people in order not to disgrace oneself.

Elə arxalanan igidin arxası yerə dəyməz. – *bax* Elə arxalanan igid başa çatar.

Ellərə gülən canım, el mənə gülən oldu. – If you laughs first, beware of it.

ellik zəmanət (hamının hər biri üçün və hər birinin hamı üçün zəmin olması) – a collective responsibility

Elnən gələn qara gün toy bayramdır. – Company in distress makes a trouble less. / Two in distress make sorrow less. / *Cf.* Misery loves company.

ELƏ

elə adı var (adı var, özü yox) – not up to much / just an apology for smth.

elə alındı ... – as it turned out ... / circumstances did not turn out favourably

elə belə – 1. (xüsusi məqsəd güdmədən) – unintentionally / by chance / no reason; 2. (səbəbsiz) – to no purpose / for no reason at all / without rhyme or reason / for no cause or reason / because

elə-belə deyil – *Amer.* not for one's health

elə belə lazımdır! – *Cf.* give him hell! / sock him one! / serves him right!

elə bil – as it were

elə bil aclıqdan çıxıb – *Lit.* as if one has gone from a barren region

elə bil ağıl çaşıb – as if mad / as though crazy / *Cf.* to go balmy / to go barmy / to go crackers / to go nuts / to go bugs / to go bug-house

elə bil ağzına su alıb – *Lit.* silent as if his mouth were full of water / playing mum / dumb as a fish / mute as a fish / dumb as a beetle

elə bil ağzında bişmiş kartof var – *Lit.* one speaks as if he had his mouth full of porridge (*i.e.* he mumbles)

elə bil alçaq dağları o yaradıb (lovğa insan haqqında)– **to be on the high horse / to put on airs / to do the grand / to get too big for one's boots / Cf. to turn up one's nose / to cock one's nose / to stick one's nose up / to poke one's nose up in the air / to go about with one's nose in the air** (to be conceited, to be self-satisfied)

elə bil Allahın bacısı oğludur (əsas yer tutan insan haqqında) – **the nub of the universe / a cock of the walk / he thinks he is the lord of creation / he thinks the whole world revolves around him**

elə bil almanı iki yerə bölmüsən (oxşarlıq barədə) – **with one face / Cf. as like as two peas in a pod / not a pin (a hap'orth, nothing, not much) to choose between them**

elə bil arşın udub – **someone looks as if he has swallowed a poker / Lit. One looks as if he has swallowed a yerdstick. / Cf. as stiff as a poker / as straight as a ramrod**

elə bil aydan düşüb (bir kəs heç nə bilmir) – **it's as if one had dropped from the moon / Cf. He (she) was born in the ark**

elə bil aydan gəlib – *baxelə bil aydan düşüb*

elə bil balığı suya buraxmısan (çox rahat) – **to take to smth. like a duck to water / to feel quite at home / to be in one's element**

elə bil başıma bir qazan qaynar su tökdülər (gözlənilmədən) – **as if one is thrown hot water**

elə bil başımda dəyirmən işləyir (baş ağrısı) – **someone has splitting headache / someone's head is bursting**

elə bil başına cin vurdu (ciddi çətinliyə salmaq, çaşdırmaq, karıxdırmaq)– **as if one were hit with an ax / one is thunderstruck**

elə bil başına daş düşdü (çox əziyyətli bir iş barədə) – **to make someone shoulder smth. / to load someone with smth. / to take smth. on one's shoulders**

elə bil bir almadır ikiye bölünüb (böyük oxşarlıq barədə) – **nothing (not much, not a pin, not a hap'orth) to choose between them / as like as two peas**

in a pod / as like someone as if one had been spit out of his (her) mouth / for all the world like someone or smth. / Amer. about and about

elə bil bir-birinin ağzına tüpürüblər (eyni sözü demək)– **to act in concert / Cf. to play the same hand**

elə bil boğazı gavaqla deşilib (güclü səs barədə) – **a shrill voice / a piercing voice / Cf. to yell at the top of one's voice / to bawl one's throat raw**

elə bil burnundan düşüb (çox oxşar)– **all over / the image of someone**

elə bil canını azar alıb (istəmədən, həvəssiz) – **to do smth. with a heavy heart / to do smth. with a stab of regret / to do smth. with a quaking conscience**

elə bil cida udub – *bax* **elə bil iynə udub**

elə bil çiçəyi çırtladı (gəşəngləşdi, gülümsədi) – **one is beaming with joy / one is radiant with joy / one's eyes are shining**

elə bil Çingiz-xan buralardan keçib (səliqəsizlik barədə) – **as if a herd of wild horses trampled everything down / everything is at sixes and sevens / everything is topsy-turvy / all in a tumble**

elə bil çiyimdən dağ düşdü (bir kəs yüngülləşdi, rahat oldu)– **as if a mountain fell from one's shoulders / Cf. it's a load off one's mind / it's a weight off one's chest / a load has been taken off one's mind / a load has been lifted from one's heart**

elə bil dalınca at qovur (tələsmək, bir işi tez etmək) – **like a bat out of hell**

elə bil dalından qovurlar (tələsmək)– **to run in a flying hurry / to run like hell / to ride hell for leather / to run like the clappers / to make a frantic dash for smth.**

elə bil daş-divara dəyir (fərqi yoxdur)– **it is all one / it all comes to the same thing / it makes no difference / Cf. it's as broad as it's long / it's six of one and half a dozen of the other**

elə bil dəli it dişliyə (bir kəs gözlənilmədən bərk hirsələnib)– **suddenly someone got a bee in his bonnet (got pissed-off) / something has bitten him (her)**

elə bil dəvənin qarnı yırtılıb (səliqəsizlik barədə) – **the devil himself couldn't (wouldn't) make head or tail of it**

elə bil dilotu yeyib(dayanmadan danışmaq) – **to be a chatterbox** (to talk without a stop, to speak incessantly)

elə bil divara deyirsən (heç bir təsir yoxdur) – **you might as well talk to a brick wall / it's like being up against a blank wall / it's like hitting one's head against a brick wall / Cf. it's like throwing pans at a wall / it's like preaching to the winds / it's like shouting against the wind**

elə bil dünya dağılıb (bir kəs kefsizdir) – **someone has made a sour face / look as if one swallowed a fly**

elə bil dünyanı bağışladılar (bir kəsin sevinci barədə) – **to be in the seventh heaven / to tread on air / to walk upon air / to be all over oneself / Amer.to sit on the top of the world**

elə bil dünyaya təzədən gəldim / gəlmişəm (bir kəs ürəklənib, cəsarətə gəlib) – **to take fresh heart / to take heart of grace / to take good cheer from smth. / to get a new lease of life / to feel one's spirits rise**

elə bil əli ilə qoyub (nəzərdə tutulmuş kimi) – **to go off according to plan** (to the letter) / **to be done to a T / to go without a hitch**

elə bil əllə qoymuşdun, götürdün (çox rahat) – **it has vanished as if by magic / all signs of smth. have gone / smth. seems to have been blown away / it's all gone without a trace / it cured smth. like magic (in a jiffy) / it deserted someone in a flash / it acted like a charm**

elə bil əlləri bişib – **1.** (bir kəsi səriştəsi olmadığına görə heç bir iş bacarmır) – **one's fingers go all thumbs / one is all thumbs / one is ham-handed / one is ham-fisted / butter-fingers; 2.** (bir kəs kefi olmadığına görə heç nə edə bilmir) – **one has not the heart to do anything / one cannot get down to anything / all one's efforts end in failure / one is all thumbs**

elə bil əlsiz – **1.** (aciz, bacarıqsız) – **Cf. one is all thumbs; 2.** (əlacsız) – **to feel helpless without someone or smth. / to be lost without someone or smth. / to feel disarmed without smth.**

elə bil əyninə biçilib – *baxələ bil əyninə tikilib*

elə bil əyninə tikilib (tam ölçüsündə)– **as good as someone / a match for someone / well-matched / like smth. / fitting smth. / worthy of smth. / suited to smth.**

elə bil fala baxmışdı (qabaqcadan hər şeyi bilirdi) – **someone can see through a millstone / someone must have second sight / as if a spirit whispered it in his (her) ear / as though someone guessed (saw) it in a crystal ball / it hit the nail on the head**

elə bil gordan xortamış atasını görüb (böyük sevinclə bir kəsi qarşılamaq) – **to kill the fatted calf**

elə bil göydən düşdü (gözlənilmədən)– **like a bolt from the blue / like a bolt out of a clear sky**

elə bil göydən düşüb – **1. one appeared out of the blue / one appeared out from nowhere / one dropped out of the sky; 2. one has fallen from the moon / one must have come from the moon / one is as naive as a new-born lamb**

elə bil göydən zənbillə salınıb – *baxələ bil göydən düşüb*

elə bil göyün qarnı yırtılıb (güclü leysan barədə) – ***Lit.* pour down as though from a pail / come down in torrents / pour down in bucketfuls / *Cf.* rain cats and dogs / rain to beat the band / *Amer.* rain pitchforks**

elə bil gözündən pərdə götürüldü (nəyin nə olduğunu anladı)– **as if scales had fallen from one's eyes / then one's eyes were opened**

elə bil gülmək üçün (bilərəkdən)– **as if to mock one / as luck would have it / to crown it all / sad to say**

elə bil heç nə olmayıb (heç bir şey olmamış kimi, sanki xəbəri yoxmuş kimi)– **as if nothing had happened (occurred) / as if nothing were wrong / as though nothing were the matter (were amiss) / without a care in the world / quite unconcerned / perfectly at ease**

elə bil heç olmamış (yox oldu) – **as if it was not**

elə bil ilan boğazından çıxıb (səliqəli) – **brand-new / as neat (clean) as a new pin / spick-and-span new (of clothes)**

- elə bil ilan qovub** (bərk qışqırdı) – *Lit. as if (as though) one were stung*
- elə bil ilan udub** – *bax elə bilarşın udub*
- elə bil ildırım vurdu** – *as if one is stricken by thunderstorm*
- elə bil indi dükandan alıb** (təzə bir şey haqqında) – **about smth. brand-new, untouched**
- elə bil it çeynəyib** – *Lit. as though a cow had been chewing it, i.e. crumpled, creased*
- elə bil it yalayıb** – *to lick smth. clean / to make smth. spotless / clean gone*
- elə bil it yeyib, pişik qusub** – *baxit yeyib, pişik qusub*
- elə bil iynə udub** – *baxelə bil arşın udub*
- elə bil iynə üstündə oturub** – *baxelə bil tikan üstündə oturub*
- elə bil iynəsi itib** (daim tələsən insan haqqında) – **a pusher (a pushing, restless, fussy person)**
- elə bil kiçik dağları o yaradıb** – *bax elə bil alçaq dağları o yaradıb*
- elə bil qəsdən** – *baxelə bil tərslikdən*
- elə bil qubar bağlamışam** (baş, əl, ayaq ağrıları barədə) – *Cf. leaden head (limbs, feet)*
- elə bil qurbağa gölünə daş atdılar** – **the absolute silence reigned**
- elə bil qurbağa gölünə daş atıblar** (uzanan sakitlik barədə) – *Lit. A militiaman has been born / Cf. an angel is passing overhead*
- elə bil qutuda ilan görür** (qorxub qaçır) – **to run away like the devil that's caught a whiff of incense / to slink off like an evil spirit that's caught a whiff of incense**
- elə bil meşədə** – **all at sea**
- elə bil meşədən çıxıb** – *baxelə bil meşədən gəlib*
- elə bil meşədən gəlib** (kobud, qaba, yontalanmamış, mədəniyyətsiz adam haqqında) – **as hard as iron (a rough, uncouth, ignorant man)**
- elə bil Midasdır** (əfsanəyə görə qədim Frigiyanın padşahı Midas nəyə əl uzadırdı, o əşya qızıla dönürdü; dövlətin, qızılın rəmzi kimi) – *** Midas in the table**

elə bil ovucun içindədir (aydın görünən şey haqqında) – **plain to see** (plainly / clearly visible)

Elə bil ölü qəbirdən xortdayıb. – **One looks like death warmed up. / One is on the edge of the grave. / One stands at death's door. / One is at last gasp. / One is on last legs. / One has one foot in the grave. / One is measured for one's coffin. / Cf. I've seen happier corpses.**

elə bil sifariş edilib – **as if made (done) to order / properly / swimmingly / in good order**

elə bil (ki) su ələndi – **silence reigned**

elə bil suya batdı (itdi)– **someone disappeared without a trace / someone melted into thin air / gone as if the earth swallowed him (her) / nothing more was ever heard of him (her) / there is no news of him (her) / no sign or sound from him (her)**

elə bil şeytan danışdırdı – *bax* **elə bil şeytan dedirdi**

elə bil şeytan dedirdi – *bax* **elə bil şeytan dilləndirdi**

elə bil şeytan dilləndirdi – **what the dickens ever made someone to say smth.? / it was an evil spirit that has led someone to say smth. / the devil has got hold of my tongue / what the dickens ever made someone do smth.? / it was an evil spirit that has led someone to do smth. / the devil has tempted someone / the devil has led someone astray / it must be the work of the devil / the devil has led someone astray / to loosen one's tongue / let one's tongue wag**

elə bil şeytan görüb (bərk qorxmaq) – **to look like a ghost**

elə bil tərslikdən – **as if on purpose / as bad luck would have it / just to make things worse**

elə bil tikan üstündə oturub (narahat)– **one sits as if on pins and needles / Cf. one sits on thorns / one is on tenterhooks / one is on edge / one is on nettles / one is on the anxious bench / one is on the gridiron / one is all on wires / one is like a cat on hot bricks / one is like a cat on hot bricks / one is on the tiptop of expectation**

elə bil tok vurub (əlləri əsən adam haqqında) – **someone's hands are shaking**

elə bil ürəyimə su səpildi – one feels (felt) relieved / one's heart feels (felt) easier / Cf. a load fell from one's shoulders

elə bil üstümdən bir dağ götürüldü – baxələ bil çiyimdən dağ düşdü

elə bil yerdən çıxdı (gözlənilmədən peyda oldu)– someone appeared from nowhere / someone appeared (came) out of the blue / someone seems to spring up from (out of) the ground / someone appeared as if from under the earth / someone appeared as if by magic / someone jumped up like a jack-in-the-box

elə bil yerə girdi (qeyb olundu) – someone seems to have fallen through the earth / one has vanished into thin air / one has melted into thin air / as if someone or smth. was swallowed up by the earth / clean gone / disappeared into thin air

elə bil yuxuda olub(aydın olmayan)– to have a dreamlike recollection of someone or smth.

elə bil zənciri qırıb qaçıb – 1.(bir kəs tez qaçdı) – to rush headlong as if one has been let off the lead; 2. (müvazinəti itirərək hərəkətlərində qəti tədbirlər görmək) – to be raving / to be rampaging / to break loose / holler / Cf. to rage like a bull at a gate

elə bir o qalmışdı – as if that wasn't enough! / we've had enough adventures! / iron. that's all we need! / that's a bit too thick / that's the limit! / that would be the last straw!

elə bu – and no more bother! / and that puts the lid on it!

elə bu çatmırdı – 1. (qəti rədd cavabı) – what next? / what more? / whatever else will you say? / any more bright suggestions? / the very idea! / I like that! / of all the nerve!; 2. (az imiş kimi) – I call that the limit! / if that isn't the limit!

elə bu lazım idi! – just the job! / just the thing! / just the ticket!

elə bu saat (indicə)– any minute now / at any time / in a little while / it is just going to ... / it is on the verge of ... / from moment to moment / any moment now / at any moment

elə budur – it's just the thing (prime need) for someone / that's the ticket / it's better than meat and drink to someone

Elə çobanın belə də sürüsü olar. – Like shepherd, like flock. / Cf. Like priest, like people. / Like master, like man (like servant). / Like teacher, like pupil(s).

Elə çömçənin belə də qazanı olar. – Lit. Like music, like dance.

elə danışmaq ona yaraşmaz – not to lie in his mouth to (be or say smth.)

elə də, belə də – thiswayandthat / thisway, thatwayandeveryway

elə də ki var (əlbəttə) – why, yes / why, of course / yes, indeed / certainly! / naturally! / sure!

Elə hürəyən itdən belə zıncıldayan tula olar. – Like master, like his dog. / Cf. Like priest, like people. / Like master, like man (like servant). / Like teacher, like pupil(s).

elə ki – as soon as

Elə qazana belə də çuğundur gərək. – Lit. Like God, like candle. / Like guest, like fare.

elə şey yoxdur – likehell / likefun

elə uzağa – such a long way off

elə vaxtında – in the nick of time

Elə zılxın belə də qazanı olar. – As the call, so the echo. / The echo responds to the call. / One is paid back in kind.

eləcə də (habelə, həmçinin) – equally

elədidə – allhe (she) doesis ...

elədir ki var – just as I thought! / that is so! / that's it / that's just the point / that's just what I fear / that's all there is to it / exactly! / just so! / you've got it!

eləmi? – 1. well, well! / well, I never! / well to be sure! / of all things! / I like that! / man alive! / Amer. can you beat that! / that's done it! / there you've done it!; 2. (ola bilməz?) –truly? / indeed? / really?

ELQOVAN

elqovan ay – Amer. Indian summer

ELM

Elm ağlın çırağıdır. – Learning is light and ignorance is darkness. / Cf. Learning is the eye of the mind. / Learning makes people wise, ignorance, otherwise.

elm dəryası – baxağıl dəryası

elm xadimləri – the men of science / the high priests of science

elmi dərəcə almaq – to take one's degree

Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvü (akademik)– (full) Member of the Academy of Sciences (the academician)

EN

enə vermək (kökəlmək) – to grow round / to fill out / to get fat / to put stout (to put on weight)

eni ilə uzununu birdir (kök balaca boy insan haqqında)– square (a fat, stout man)

eni uzununu basır – baxeni ilə uzununu birdir

eninə-uzununa bələd olmaq (yaxşı bilmək)– to know far and wide

eninə-uzununa ölçmək (avaralanmaq)– to loiter about / to loaf away one's time / to mop around / to loll around / to kick around / to knock around / to screw around / to goldbrick / to goof off around / to sit on one's hands / let the grass grow under one's feet / to idle one's time

eninə yeyib, uzununa gəzmək (heç bir iş görməmək) – to lie softly on one's back (side) / to lounge about / to loaf / to cool one's heels / to eat lotus / to fold one's arms

enli kürəkli adam – broad as a barrel / built like a brick / Cf.with door-wide shoulders

ENERJİ

enerjili – * on one's toes

enerjisi qaynayıb daşır (coşur) – someone is bubbling over with energy

ENMƏK

enmək (məənəvi və fiziki cəhətdən düşmək) – *Amer.* **to go to seed / to hit the skids**

enməmək – *bax* **ruhdan düşməmək**

ENTUZİAST

entuziast (daim çalışan insan) – **an eager beaver**

entuziazm – **a fire in one's belly**

EOL

eol arfası – **an Aeolian harp**

ERKƏK

Erkək itin qarnı tox gərək. – *Lit.* **The way to the man's heart is through the stomach.**

erkək Tükəzban – **an iron-willed lady**

ERKƏN

erkən duran(səhərlər tezdən oyanan insan haqqında)– **early bird** (a person who gets out of bed early)

Erkən duran itirməz. – **The early bird catches the worm.**

Ertəykən əkən erkən də biçər. – **We reap as soon as we have sown.**

ESKİZ

eskiz (qısa təsvir) – **a thumb-nail sketch**

EŞƏLƏNMƏK

eşələnmək – **1. to turn over / to toss and turn** (in one's bed); **2. (qurdalanmaq) – to be slow in smth. / to linger / to dawdle**

EŞİTMƏK

eşit! (qulaq as!) – **I say!**

eşit, inanma (hər deyilənə inanma) – **don't take anything for granted** (don't believe)

eşitmək (bilmək, öyrənmək, duymaq) – **catch wind of someone or smth.**

eşitmək belə istəmir – **he (she) won't even hear of it**

EŞQ

Eşq ağladar, dərd göynədir. – **In love one is sick at heart, without love one is ill.**

Eşq ilə ağıl əl-ələ tutub getməzlər. – **Love and wise are not akin.**

eşq macəraları yaşamaq – **to have an affair with someone / to be in amours with someone / to romance (flirt) with someone / to make love to someone / to go (walk) out with someone / to run round with someone / Cf. bill and coo with someone**

Eşq topuğuna vurub. – **One is fathoms deep in love. / One is over head and ears in love. / One's head is over ears in love. / One is up to the ears in love.**

eşqbazlıq etmək – ***torobthecradle**

eşqə düşmək – **to fall in love**

eşqi topuğuna vurmaq – **to be head over head and ears in love with someone / to fall head over heels in love with someone / to be up to the ears in love with someone**

...eşqinə düşmək – **to be bursting with a desire**

EŞŞƏK

eşşək – *** burro**

Eşşək anqırar tayın tapar. – **Marry your equal. / One shouldn't try for a branch above one's reach.**

Eşşək at yerini verməz, ciyər ət yerini. – **An ass is not a horse.**

eşşək boyda(yekə) – big as a barn

eşşək kimi işləmək (əldən düşənə qədər işləmək) – **to work like a horse / to work like a navvy / to work like a nigger / to work like a slave / to work like a galley / to work like a slave / to work like a fiend / to work like a demon / to work like the devil / to be a devil for work / to work like a Trojan / to work one's fingers to the bone**

eşşək kimi tərs (inadkar adam haqqında) – **as stubborn as a mule**

Eşşək nə bilir zəfəran nədir?! – **Don't cast pearls before swine. / Honey is not for an ass's mouth.**

Eşşək palçığa bir dəfə batar. – **It is silly fish, that is caught twice with the same bait.**

Eşşək şir cildində. – ***An ass in a lion's skin.**

Eşşəyə qızıl yükləsən, qiyməti artmaz.– *Cf.* **What do you expect from a pig but a grunt. / Give him a mile and he'll take a mile. / Set a beggar on horseback and he'll ride to the devil. / Let him put in his finger, and he will put in his whole hand. / Give him a ring, and he'll want your whole arm. / It is hard to break a hog of an ill custom.**

Eşşəyə min, ata çatınca. – **Beginning with a little you'll get much.**

eşşəyi qoyub, palandan yapışmaq – **baxeşşəyi qoyub, palanı döymək**

eşşəyi qoyub, palanı döymək – **bearing someone's trouble on one's back / taking the rap for somebody else / shouldering other people's sins**

eşşəyi ölüb – **baxhavası çalınmış**

eşşəyi palan tutan kimi tutur – *Lit.* **to suit someone as well as a saddle does a cow / to be unbecoming to someone just like a saddle on a cow**

eşşəyimin qurd dayısı – **cousin seven (several) times removed / second cousin twice removed / forty-second cousin**

eşşəyin dal ayağı – **dimwit / imbecile / Cf. as dull as a Dublin University graduate**

eşşəyin ölüb (artıq çox gecdir) – *Cf.* **the boat has left**

ETİBAR

etibar etmək (inanmaq) – * **to give credence to smth. / to give one's confidence / to place confidence in**

etibardan düşmək – *baxhörmətdən düşmək*

(bir kəsin) **etibarını qazanmaq** – * **to get a leg in/ to find someone's feet**

etibarlı əllərdə – **in safe hands**

etibarın defisiti – **a credibility gap**

etibarsız insan – * **a rotten egg**

etibarsız, şübhəli bir şey haqqında – **with some savour (smack, tinge)**

etibarsız yanaşmaq – **to take someone with a grain of salt**

ETİRAF

etiraf etmək (düz, səmimi danışmaq) – **to make a clean breast of** (to confess)

etiraf etmək lazımdır ki ...(təəssüf ki)– **1. let's tell the whole story / let's face it; 2. I must confess / I'm afraid ... / I am sad (sorry) to say / for my sins / much as I regret it**

etiraf məqamı (həqiqət anı)– **the moment of truth**

ETİRAZ

etiraz etmirəm – **Idon'tcareifIdo**

EV

Ev bizim - sirr bizim. – *Lit.* **Our house - our secret. / They that are bound must obey.**

ev dovşanı olmaq (qorxaq olmaq) – **to be a born coward / Cf. to be born in Cowards-ville (Cowardstown)**

ev heyvanları üçün ayrılmış künc (ev heyvanlarının yeri) – **a pets' corner**

ev iti (başqasına qulaq asan, iradəsiz, zəif adam) – **a tame cat**

ev sahibi kimi özünü aparmaq (qonaqları həvəslə qəbul etmək) – **to do the honours of the house**

evi silkələtmək (gurultulu alqış haqqında) – **to bring down the house**

ev şəraiti (öz evindəki kimi) – **a home from home**

ev uşağı (çətinliyə dözməyən, rahatlığa alışmış insan) – **a hot-house plant / molly-coddle**

ev yıxmaq – **to knock someone down**

evdar qadın (etibarlı, adi, gözə çarpmayan gənc qadın) – **the girl next door**

evdə başçılıq etmək – **to wear the pants / to wear the trousers**

Evdə div olur, çöldə divanə. – **Brave as a lion with a lamb. / A big fish in a little pond.**

Evdə doğma divarlar da köməkdir. – *Lit.* **At home even the walls help. / Cf.** **There is no place like home.**

Evdə xoruz. – *Ital.* **Every dog is a lion at home.**

Evdə xoruz, çöldə toyuq. – **Brave before a lamb, but a lamb before the brave. / A big frog in a little puddle. / A triton among the minnows. / Hares may pull dead lions by the beard. / A bully is always a coward. / Every dog is a lion at home.**

evdə qarımış qız – **an old maid / a spinster**

evdə oturmaq (işləməmək, istefaya getmək) – **to be retired / to rest from one's exertions / to be inactive**

evdə tibbi yardım – * **an out-relief** (home medical attendance)

Evdəki hesab bayıra çıxmaz. – **Don't wash your dirty linen in public.**

evdəkilər (ailə) – **one's people**

evdən çıxartmaq (köçməyə məcbur etmək) – **to throw someone into the street / to turn someone out into the street / to make someone homeless**

evdən-eşikdən iraq – **God forbid / Heaven forbid / on no account / perish the thought! / save us! / for God's sake! / nothing of the sort!**

ev-eşik sahibi olmaq – **to start a family / to set up house**

evə leş gəlmək (sərxoş vəziyyətdə) – **to return home being dead drunk / to come cradling home / to come home on all fours / Cf. to come back drunk as Davy's sow**

evə oxşayır – look homelike / to have a lived-in appearance

evi dağılmış –*bax* evi viran olmuş

evi viran olmuş – an unlucky man / unfortunate wretch / unhappy / miserable / defencelessness / luckless person / poor wretch / poor soul

evi yıxılmaq – to be in trouble / it's all up with me! / I've had it!

evi yıxılmış – *baxe*vi dağılmış

evim yıxıldı – it's all up with me!

evin altı üstündədir (qarışıqlıqdır) – a hurrah's nest

evin xanımı (ev sahibəsi) – lady of the house

evin işi qurtarmaz (qadının evdə həmişə görüləsi işi çoxdur) – a woman's work is never done (one has always some housework to do)

evin kişisi olmaq (evə rəhbərlik etmək, qadın haqqında) – to wear the breeches / to wear the trousers / to wear the pants (about the woman who has a man's authority and is the boss of the family or household)

evin sirrini çölə çıxarmaq –*bax* evin sirrini vermək

evin sirrini vermək – to wash one's dirty linen in public / to tell tales out of school / to foul one's own nest / to cry stinking fish / to carry tales out of school

evi(n) tikilsin – not really!

evi(n) yıxılsın – God damn you! / Curse you! / May you be thrice cursed! / May damnation take you!

Evin zibilini küçəyə atmazlar. – Don't carry tales out of school. / Don't wash your dirty linen in public.

(bir kəsin) evində –at one's own house

*** Evini təmiz saxla qəfil qonağın gələr, özünü təmiz saxla qəfil ölümün gələr. – Every man must keep own house very clean, as sudden guest may come, and also one must be always clean, as a sudden death may come.**

evini yıxmaq – 1. *bax* ev yıxmaq; 2. *bax* başını batırmaq 1-ci mənada

evlilik – marriage lines

evlilik təklif etmək – to pop the question

evsiz-eşiksiz avaralar – Flot Sam and jetsam

evsiz-eşiksiz qalmaq – to be left without a roof over one's head

EVLƏNMƏK

evlənəndə yadından çıxar – *Lit.* it will heal for the wedding / that's nothing, it's a mere scratch! / that's nothing, you'll be as good as new / it will pass before long

Evlənmək - lotereyadır, kimin bəxtini kim çıxdı bilinmir.

Evlənmək su içmək deyil. – Marriagemakesormarsaman.

**evlənməyitəklifetmək – tomakeaproposaltosomeone /
toaskforthehandofsomeone(toproposetosomeone) /
tooffersomeoneone'shandandheart(inmarriage)**

EYİB

eybi yox (narahat olmayın) – never mind

eybi yoxdur – 1. *baxeyib* etməz; 2. (qoy olsun) – if it were so, I could understand (I might agree to that) / that's passable / that will do / it wouldn't be too bad; 3. (yaxşı) – *Cf.* fine and dandy / okie dokey / *Amer.* that's the ticket; 4. (fikir vermə) – the devil with you (him, *etc.*)! / to hell with you (him, *etc.*)! / hang him (her, them)! / hang them all! / to hell with it!

eybinə gəlmək (utanmaq) – not to be (feel) quite oneself / not to be quite at ease / to be ill at ease / to feel uneasy / to feel out of sorts / to feel awkward / to be out of one's element / *Cf.* to be in the wrong box / to feel like a fish out of water

*** eybinə kor olmaq (susmaq, öz çatışmazlıqlardan danışmamaq) – to keep mum knowing one's own faults**

eyib də olsa ... – *baxeyib* olmasın

eyib etməz – 1. I don't care a fig / never mind / it doesn't matter / what does it matter! / so what? / there's no great harm in that / there is no harm done / that's no problem / that's no trouble; 2. (fərqə yoxdur, birdir) – all one / allthesame

eyib olmasın – excuse me / may I ask you...? / let me ask you

Eyib tapır özgəyə, bir baxmayır güzgüyə. – See (notice) a mote in someone's eye and not see a beam in one's own.

Eyibsiz gözəl olmaz.– baxEyibsiz gözəl olmaz, ay üzündə də ləkə var.

Eyibsiz gözəl olmaz, ay üzündə də ləkə var. – Every man has his fault.

EYBƏCƏR

eybəcər ördək (zahiri görünüşü eybəcər olan insan) – **an ugly duckling**
(unattractive man)

EYHAM

eyham – * a straw in the wind

eyham vurmaq – to be pebbling someone's window-pane / to throw stones at someone's window / to drop a hint / to make a dig at someone

eyhamsız danışmaq (açıqcasına danışmaq) – **to speak in plain terms / not to mince matters** (to tell someone smth. plainly)

EYNƏN

eynən (hərfiyyən) – **to repeat (to translate, etc.) smth. word for word**

EYİNİ

eyni açıq olmaq – baxaynası açıq olmaq

eyni açılmaq (yaxşı əhval-ruhiyyəyə düşmək) – **it gladdens the heart / it is simply a pleasure / it does one's heart good to see it** (to get affable, gracious, friendly)

EYİNİ

eyni gözlə baxmaq (eyni fikirdə olmaq, zövqləri üst-üstə düşmək) – **to be on the same wave-length / to see eye to eye on something**

eyni imkanlar – a fair crack of the whip

eyni surətdə – in equal tempo (with equal speed, *etc.*)

eyni şey (fərqi yalnız adındadır) – **six of one and half a dozen of the other**

eyni vaxtda – in the same breath / at the same time (usually of combining different qualities)

eyni vəziyyətdə olmaq – to run neck and neck / to be in the same boat / to be in someone's shoes / to be on a par with someone or something (to be in one's as good or bad place or position as somebody else)

eyni zamanda hər iki tərəfi razı salmağa çalışmaq – to fall between two stools / to sit on the fence / to serve two masters / to run with the hare and hunt with the hounds

EYİNİ

eyninə gəlməmək (bir kəs bir şeyə fərq qoymur) – **one can wade through any sea / one is absolutely reckless / one is a devil-may-care fellow / one does not care a thing / one cares for nothing / nothing touches one / one does not care a hang / one does not care a hoot / one snaps his fingers at dangers not care a straw / a rap / a damn / a fig / not give a rap / not turn a hair / to be as cool as a cucumber**

eyninə gətirməmək – baxeyninə gəlməmək

eyninə olmamaq – baxeyninə gətirməmək

EYSAN

eysan – free board / Cf. to eat someone's bread / to eat someone's salt

EYŞ-İŞRƏT

eyş-işrət yeri (kef yeri, yavaxana) – **place of frivolous amusement / disorderly house / bawdy house / brothel**

eyş-işrətdə vaxt keçirmək (kef çəkmək) – **to hit the high spot**

eyş-işrətlə məşğul olmaq (yaxşı vaxt keçirmək, istənilən hadisəni geniş şəkildə qeyd etmək, içki məclisi düzəltmək) – **to paint the town red** (to have a good time, to celebrate smth. wildly, go out to drink)

-Ə -

ƏBƏDİ

Əbədi (uzun müddət, ömürlük, həmişəlik, dünya durunca) – **for ever and ever / for all time / to the end of time / for ever / for keeps / a coon's age / a month of Sundays** (forever)

əbədi dinclik – **an eternal peace**

əbədi yuxuya getmək (ölmək) – **to sink into one's eternal sleep / to sleep the sleep that knows no waking / to sleep the slumber that knows no dreams / to go eternal rest** (to die)

əbədiyyətə qovuşmaq (ölmək) – **to go forever / to disappear forever / to sink into oblivion / to fall into oblivion / to pass into oblivion / to join the majority / to pass out of mind / to breathe one's last** (to die)

ƏBƏS

əbəs (nahaq, faydasız) – **to no purpose / uselessly / for nothing**

əbəs yerə danışmaq – **to talk at random** (to no purpose)

əbəs yerə əziyyət – **wasted effort / Cf. it is caviar to the general**

əbəs yerə getmək (faydasız olaraq, boş-boşuna) – **to go up in smoke / to end in smoke / to come to nothing / to be (to prove) a complete flop**

əbəs yerə gözləmək (əbəs yerə ümid etmək) – *Lit.* **to sit by the sea and wait for fair weather / to sit waiting for what will never come / to indulge in vain hopes / to pin one's hopes on smb. / to cherish (for) / to be in hopes/ Cf. let the grass grow under one's feet**

əbəs yerə qan qaraltmaq (sataşmaq) – **to get (jar) upon someone's nerves / to provoke someone to scandal / to make tongue / to wag**

əbəs yerə vaxt itirmək – **to bark the wrong choice** (to waste one's efforts)

əbəs yerə zəhmət çəkmək (səmərəsiz bir işlə məşğul olmaq) – **to milk the bull**
/ **to milk the ram**

əbəs zəhmət – **a mug's game / chasing one's tail / barking at (crying for)**
the moon

ƏCAYİB

əcayib adam – **a whitecrow / a whiteraven / ararebird / anoutsider**

əcayib şey deyil – **it is no wonder**

ƏCƏB

Əcəb işdir! – 1. (intonasiyadan asılı olaraq narazılıq bildirəndə) – **The idea! / What an idea! / What a suggestion! / iron. I like that! / An easy thing to say! / A pretty go (business)! / A pretty business! / A fine kettle of fish! / That's something new! / That's a fine thing to say! / A fine how-d'ye-do! / What next! / You don't say! / Fancy! / Fancy that now! / How do you like that! / The very idea! / Just think of that! / Well, I'll be hanged! / Well, well. / Well, to be sure! / Well, I never! / Well, I declare! / There! You've done it! / Well!;** 2. (intonasiyadan asılı olaraq razılıq bildirəndə) – **That's fine! / That's splendid! / Cf. Quit the cheese!;** 3. (təəccüb bildirəndə) – **of all things! / well I never! / that's a nice how d'ye do! / Amer. can you beat that!;** 4. (heyrat bildirəndə və ya bir kəsin sözü ilə razı olmayanda) – **hear that! / I like that! / iron. lovely! / the very idea!;** 5. (gülməli, gic vəziyyətə düşəndə) – **it's a nice to do / it's as good as a circus! / of all things! / well, I declare! / fancy that! / it's a nice to do! / it's as good as circus! / interesting! / that's a laugh! / scream!;** 6. (inamsızlıq, istehza bildirəndə) – **that's not bad! (iron.) / I like it (that)! (iron.) / well, fancy that! / crickey! / good grief!;** 7. (ümitsizliyi, həvəsdən düşməyi bildirəndə) – **that's done it! / there, you've done it! / well, I never! / the things you say! / there's a fair amazement, now! / of all things! / well, to be sure! / I like that! / man alive! / my aunt! / Amer. can you beat that! / that's a nice thing! / that's a nice (fine)**

how d'ye do! / here's a nice go! / that's a pretty (nice) kettle of fish! / I like that / well, well! / *Amer.* my, my!

Əcəb oldu! (başqasının bədbəxtliyindən kam almağını bildirəndə) – **It serves you (him, her, them) right! / And that's no more than he (she) deserved! / He (she) had gone where he (she) belonged. / A good riddance to him (her, etc.)! / Who cares! / To hell with it! / Hang it! / Devil take it! / Now here you are! / You've been and done it! / You've been asking for it!**

Əcəb oldu! – Hederveswhathegets. / Cf. Greaterthecrime, higherthegallows.

əcəb oyundur! (təəccüb bildirəndə)– *Cf.* **of all things! / that's a nice thing! / tha's a fine how d'ye do! / here's a nice go! / that's funny!**

əcəb tülküdir! (biri insan haqqında)– **a fine one, eh?**

ƏCƏL

əcəl girmək – to go to one's death

əcəl şərbətini içmək (ölmək) – to kick the bucket / to drop off the hooks

əcəli çatıb – someone deserves a good flogging / someone is asking for a good thrashing / someone is asking for a good hiding / there's rope on the gallows crying for someone / the gallows groans for someone

əcəli ilə ölmək (ölmək)– **to die a natural death** (to die quietly of old age or illness rather than because of an accident or in war)

ƏCİNNƏ

əcinnə (cin, şeytan) – **the evil spirit / the evil one / the author of evil / the Devil**

ƏDA

ədabaz – *baxpijon*

ədabazlıq – grandstand play

ədalı dilənçilik (dilənçilik vəziyyətində olanda da öz kübar vərdişlərini qorumaq) – **shabby gentility**

ƏDAVƏT

ədavət (düşmənçilik, ziddiyyət, qeyzləndirmə, qərəzkarlıq) – * **bad blood**

ƏDƏ

ədə, ey! – **hi, there! / now then / no nonsense now!**

ƏDƏB

ədəb dairəsindən çıxmamaq – **not to go too far**

ədəb-ərkəngöstərmədən – **neck and crop**

ədəb-ərkanla dolanmaq – **to keep oneself within bounds (the limits) of propriety / to observe the rules of propriety / to mind one's manners / to keep calm / to keep oneself in his own place / to have oneself in hand / to hold oneself in hand**

ədəb gözləyən (ifrat dərəcədə ciddi) – **as stiff as a poker / as stiff as a ramrod**

ədəb qaydalarını gözləmək – **to keep up appearances**

ədəb qaydalarını gözləməmək – **to get (or go) beyond bounds**

ƏDƏBİ

ədəbi axşam – **a literary gathering**

ədəbi dil – **a literary language**

ədəbi əlyazmalarında – **as told to someone**

ədəbi irs – **a literary legacy**

ədəbi qiraət – **recitation**

ədəbi oğurluq (plaqiat) – **plagiarism**

ədəbsiz (nalayiq, kinayəli) – * **close to the bone / near to knuckle**

ƏFİ

əfi ilan (məkrli, hiyləgər, fitnəkar adam) – **snake-in-the-grass / viper**

ƏFSUS

Əfsus ki qocaldım, ağacım düşdü əlimdən. – *Lit.* This old grey nag galloped us a steep hill or two. / He is but the shadow of his former self. / *Cf.* The feet are slow when the head wears snow. / A cracked bell can never sound well.

ƏFV

əfv edərsiniz (bağışlayın, üzr istəyirəm) – **pardon / excuse me**

ƏGƏR

əgər – **if**

Əgər-əgərə qalsa, çox qalar. – If wishes were horses, beggars might (would) ride. / If pigs had wings, they would be angels. / *Cf.* If ins and ans were pots and pans ... / If my aunt had been a man, she'd have been my uncle. / If the sky falls, we shall catch larks. / If is a big word.

əgər inciməsən – if it's all the same to you (not to be important)

Əgər Məhəmməd dağa sarı gəlməzsə, dağ Məhəmmədə sarı gələr. – If Mohammad won't come to the mountain, the mountain must go to Mohammad.

əgər səhv etmirəm – if my memory does not deceive me / if my memory serves me well

Əgər varındır, aləm yarındır. – *Lit.* Force and might are obedient to wealth.

ƏHƏMİYYƏT

əhəmiyyət kəsb etmək – to play a certain part (role)

əhəmiyyət kəsb etməmək – to play no role / to be of no importance / not matter

əhəmiyyət verməyinə dəyməz (dəyərsiz, zəhləm getmiş) – **not worth a damn / not worth a hang / Cf. not worth a button / not worth a bean / not worth a curse**

əhəmiyyətli deyil – **it is not that important / it is not the first consideration / it can wait**

əhəmiyyətli dərəcədə – **to a considerable extent**

əhəmiyyətsiz bir şey – * **leather and prunella**

əhəmiyyətsizliyi üzə çıxartmaq – **to prick smb.'s bubble**

ƏHƏNG

əhəngi söndürmək (əhəngi islatmaq) – **to slake lime**

ƏHLİ-İDRAK

əhli-idrak – **a man of intelligence**

ƏHLİKEF

əhlikef – **1. (kefçil, əyyaş) – a reckless / foolhardy; 2. (yeyib-içən adam) – merry-maker / jovial / cheery / a hearty eater / a hearty boozer (someone who knows how to eat and drink); 3. (varlı avara) – a man about town / a smart Aleck**

ƏHMƏD

Əhməd biqəm – **one doesn't give a hoot in hell / it's all the same to someone**

ƏHSƏN

əhsən! – **at-a-boy**

ƏHVAL

əhvalına soğan doğramaq – *bax* **kefinə soğan doğramaq**

əhval-ruhiyyə – **one's state of mind**

əhval-ruhiyyə düzəlir – **one's spirits rise**

əhval-ruhiyyə yaratmaq (fikir yaratmaq) – **to put someone in some frame of mind** (mood)

əhval-ruhiyyənin tez dəyişməsi – **ebb and flow**

ƏXLAQİ

əxlaqi qaydalar kodeksi – **a moral code**

ƏJDAHA

əjdaha – **the best one**

ƏKİLMƏK

əkilmək (qaçmaq) – **to pack up one's traps / to take to one's heels / to cut and to run / to be about to skip out / to make a run of it / to fly the coop / to beat it / to give someone the ship/to make off / get cracking / slip through the net**

ƏKİN

əkdiyini yığmaq (öz hərəkətlərinə görə cavab almaq) – **to lie on the bed one has made / Fr. to stew in one's own juice**

ƏKMƏK

əkmək (icazəsiz aparmaq, oğramaq) – **to steal (to filch, to flog, to lift, to nick, to pinch, to swipe) smth. / to knock smth. off**

ƏKS

əkstəqdirdə – **or / orelse / otherwise / allthe / than**

əksinə çıxmaq (ziddinə danışmaq) – **to stroke someone's hair the wrong way / to stroke someone against the hair / to rub someone up the wrong way / to stroke someone against the grain / to put someone's back up**

əksinə getmək – **baxsözünün qabağına söz demək**

ƏQİDƏ

əqidəsini dəyişən – **a recanted man** (a man, who withdraws his beliefs and alters his convictions)

əqidəsini dəyişmək (düşmən tərəfə keçmək) – **to turn one's coat**

ƏQLİ

(bir kəsin) **əqli durumunu yoxlamaq** – **need one's head examined**

ƏQRƏB

əqrəb əqrəb üstündə – **on the dot / on the minute / on the tick / at the very stroke of the hour**

əqrəb kimi sancmaq – **to take the rise out of someone / to sneer** (to say sneeringly)

ƏL

əl – * **a bunch of fives**

əl açmaq – *bax əl-ayaq açmaq*; **2.** (çörək pulu istəmək) – **to live by begging / to go begging / to cadge / to ask for alms / to beg alms / to beg one's bread**

əl altından (gizlicə) – **behind someone's back / in an underhand way / on the sly** (secretly, unnoticed)

əl atmaq – **1.** (bir şeyə qəsd etmək) – **to grain ground / to encroach upon smth. / to infringe upon / to make an attempt**; **2.** (girişmək) – **set to work on / to set about smth. / to start working**; **3.** (bir şeyə müraciət etmək) – **to take refuge in smth.**

əl-ayağa dolaşmaq – **to keep getting in the way / to be in someone's way / to get under someone's feet**

əl-ayağa düşmə (xırda qayğılar)– **fuss about nothing**

əl-ayağa düşmək (vəlvələyə, həyəcana düşmək) – **to make a great fuss about smth. / someone is thrown into a panic / one fusses about smth. / someone bustles / one is startled / one takes alarm**

əl-ayağa salmaq – 1. (vəlvələyə, həyəcana salmaq) – **to cause a hurly-burly / to cause a great fuss / to cause a bustle / to cause a confusion / to throw someone into a panic / to cause a commotion; 2. bax ayağa salmaq 1-ci mənada**

əl-ayağı boşalmaq (az qala yıxılmaq) – **to be ready to drop / to be dropping with fatigue / to be falling off one's feet / to fall ill / to be laid low**

əl-ayağı düz (ləyaqətli, vicdanlı) – **a decent person (a honest man)**

əl-ayağı qurumaq – *bax əl-ayağı süstəlmək*

əl-ayağı soyumaq – 1. (ölmək) – **to give up the ghost / to breathe one's last / to gasp out one's life / to leave this world; 2. bax əli soyumaq**

əl-ayağı süstəlmək – *bax əli soyumaq*

əl-ayağı yerdən üzülmək (heyretə düşmək) – **one can but marvel at smth. / to be struck (to be astonished)**

əl-ayağına düşmək – *bax ayağına düşmək*

əl-ayağını bağlamaq (bir işi görməyə imkan verməmək) – **to bind someone hand and foot / to tie someone hand and foot**

əl-ayağını görmək olmur – *bax əl-ayaq açmaq 2-ci mənada*

*** əl-ayağını kəsmək** – **to deprive someone of doing smth.**

əl-ayağını qayıрмаq (hazır vəziyyətdə) – **to put in order / to set in order**

əl-ayağını toplamaq (ruhlanmaq) – **to pluck up one's courage (heart) / to summon one's courage / to screw up one's courage / to recover one's spirits / to brace one's energies (heart)**

əl-ayağını uzatmaq (ölmək) – **to lose one's life / to turn up one's toes / to tumble up one's heels / to push up the daisies (to die)**

əl-ayağını yığışdırmaq – *bax əl-ayağını yığmaq*

əl-ayağını yığmaq – **to take someone down a peg or two / to keep someone in his place**

əl-ayaq açmaq – 1. (azadlıq vermək) – **to unite someone's hands / to give someone full scope (swing) / to give someone all the rope / to give someone the bridle / to give rein to someone / to give someone freedom;** 2. (hərəkətə başlamaq) – **to set (start) the ball rolling**

əl-ayaq çatmamaq – *bax əl-ayaq yetişməmək*

əl-ayaq çəkilmək – *bax əl-ayaq kəsilmək*

əl-ayaq eləmək – 1. (cəhd göstərmək) – **to show one's zeal / try to do smth.;** 2. (tələsmək) – **to make haste / to be quick / to bestir oneself**

əl-ayaq kəsilmək – *bax əl-ayaq yığılmaq*

əl-ayaq oynatmaq (hədə-qorxu gəlmək) – **to threaten someone with smth. / to menace someone with smth.**

əl-ayaq tərپətmək (uzatmadan təşəbbüs göstərmək) – **to show one's initiative / to do smth. animatedly (quickly) / one is not slow to do smth.**

* **əl-ayaq yetişməmək** (uzaqda olduğuna görə) – **one cannot get smth. because it is in the distance**

əl-ayaq yığılmaq (adam yoxdur, hərəkət dayandı) – **to become empty / to become deserted**

əl-ayaq yığışdırmaq – **to take someone strictly in hand / to take charge of someone**

əl-ayaq yığışmaq – *bax əl-ayaq yığılmaq*

əl-ayaqda qalmaq (iki şey və ya adam arasında qalmaq) – **between two fires / Cf. between the devil and the deep (blue) sea**

əl-ayaqda olmaq (tədbir görmək, hərəkət etmək) – **to take an action** (to make ready for smth., to prepare for smth., to take an active part in smth.)

əl-ayaqdan düşmək – *bax əldən düşmək 1-ci mənada*

əl-ayaqdan uzaq yer (xəlvət yer) – *Cf. God forsaken hole / out-of-the-way place / backwoods / the back of beyond*

əl-ayaqlarını uzatmaq – *bax əl-ayağını uzatmaq*

Əl bulamağına dəyməz. – *bax Əl bulaşdırmağına dəyməz.*

əl bulamaq (pis bir işə bilavasitə əlaqəsi olmaq)– **to soil (dirty) one's hands on someone or smth.**

Əl bulamaq - ad batırmaq. (Şübhəli işlə məşğul olmaq.) – **Touch pitch and you will be defiled.**

Əl bulaşdırmağına dəyməz. – **The game is not worth the candle(s). / It's not worth powder and shot. / It is not worth to soil one's hands.**

əl çatmır (işçi azdır) – **to be short of hands / to be short-handed**

əl çəkmək – **1.** (müəyyən bir hərəkəti artıq etməmək) – **to withdraw from action** (to give up doing something); **2.** (yoxa çıxmaq, gedər-gəlməzə getmək) – **to leave someone alone / to leave someone in peace / to go away** (to disappear)

əl çəkməmək – **1.** (öz varlığı ilə, iştirakı ilə bir kəsin zəhləsini tökmək) – **to stand over someone / to pester (harass, plague) someone / Cf. to breathe down someone's neck;** **2.** (daima fikrində olmaq) – **to obsess someone** (of an idea, importunate thoughts, *etc.*); **3.** (özünü istətmək) – **to throw oneself at someone / to run after someone / to chase someone;** **4.** (yapışmaq) – **to fish for an invitation** (to get oneself invited)

əl çəkmir (yordu, təngə gətirdi) – **Oh, botheration! / no peace nor rest from you (him, her, them)!**

əl çirki (pul barədə) – **what it takes / filthy lucre** (money)

əl etmək – **1.** (başı ilə işarə etmək) – **to beckon to someone;** **2.** (əkilmək, xəlvəti getmək) – **to flee / to sleep away, leaving someone out in the cold**

əl-ələ (birgə gəzmək) – **to go hand in hand / to walk arm in arm**

əl-ələ verib işləmək (həmfikir olmaq)– **to struggle arm in arm / to fight shoulder in shoulder**

Əl əli yuyar, əl də üzü. (Etdiyi yaxşılığın əvəzini görmək.) – **Ka me and I'll ka thee. / Cf. One hand washes the other. / Roll my log and I will roll yours. / Claw me and I shall claw thee. / Scratch my back and I shall scratch yours.**

əl gəzdirmək – **1.** (səliqə-səhman yaratmaq) – **to put things in order / to straighten things out;** **2.** (idarə etmək) – **to rule someone or smth.;** **3.** (yenidən bir işi işləmək) – **to put the finishing touches to smth. / to polish smth. up;** **4.**

(oğurlamaq) – **to fleece someone / to clean someone out** (to rub someone or smth.)

əl ilə (toxunaraq) – **to the touch** (by sense of touch)

əl ilə yoxlayaraq (əlləmək) – **to do smth. to the touch** (by sense of touch) / **to grope** (to feel) **one's way**

əl ilişdirmək (bir işlə məşğul olmaq) – **to set about smth. / set to work on smth. / to tackle smth.**

əl kiri – *bax əl çirki*

əl kölgəliyi (vaxt, imkan) – **it's deadline / time allowed / it's time / it's high time**

əl qaldırmaq = 1. (bir kəsi vurmaq) – **to raise one's hand against someone / to strike (hit, beat) someone**; 2. (bir kəsin həyatına qəsd etmək) – **to lift (raise) one's hand against someone / to put forth (stretch forth) the hand against someone / to make an attempt on the life of someone**; 3. (bir kəslə mübarizəyə qalxmaq, bir kəsi tənqid etmək) – **to lift (raise) one's hand against someone or smth. / to take up arms against someone or smth. / to assail someone or smth.**

əl qatmağa dəyməz – *bax əl bulamağına dəyməz*

əl qatmaq (bir işə qarışmaq) – **to poke one's nose into smth. / to thrust one's nose into smth. / to pry into smth. / to butt into smth. / to meddle into one's affairs** (to interfere with)

əl-qol açmağa qoymamaq (irəliləməyə qoymamaq) – **to keep someone down / to upstage someone**

əl-qol açmaq – 1. (fəaliyyət göstərmək) – **to get smth. going / to get cracking / to indulge in frantic activity**; 2. (özünə rəva bilmək, çəkinmədən bildiyini etmək) – **to let someone loose**; 3. (oynamaq, rəqs etmək) – **to dance**

əl-qol atmaq (dalaşmaq) – **to be ready with one's hands / to use one's fists**

əl-qol ilə danışmaq – **to saw the air**

əl-qolu açılmaq (imkan yarandığına görə bir kəs özünü göstərərək istədiyini edir) – **to give someone too much freedom / to give full (loose) rein to smth. / to give way to smth. / to give free vent to smth. / to let smth. loose**

əl-qolunu açmaq = 1. (istədiyini etmək) **to untie someone's hands – to give someone full scope (swing) / to give someone all the rope / to give someone the bridle / to give rein to someone / to give someone freedom; 2.** *baxyol açmaq*

əl-qolunu bağlamaq (bir iş etməyə imkan verməmək) – **not let someone stray one step / Cf. to keep someone in check / to keep someone in leading strings**

əl-qolunu ölçmək (əl ilə danışmaq) – **to saw the air**

əl qoymağa yer yox – **out and out**

əl qoymaq – 1. (özünküləşdirmək) – **to lay one's hands on smth. / to get a grip of smth. / to hold smth.; 2.** (bir işə razılıq vermək) – **to agree to smth. / to consent to do smth.; 3.** (bismillah etmək) – **a custom of superstitious Mussulmen to put a hand on the head of a suddenly frightened man; 4.** (işə başlamaq) – **to put one's hand to the plough**

əl mənim, ətək sənin (Allah xətrinə, yalvarıram)– **for God's sake! / for mercy's sake! / for goodness's sake! / for Heaven's sake!**

əl ovuşdurmaq (peşman olmaq)– **to be vexed about smth. / to gnash one's teeth**

əl tapmaq (üstün gəlmək) – **to put someone in the shade / to outdo someone / to shoot way ahead of someone / to put someone to shame / to outshine someone / to be one too many for someone / to get the better of someone / to snub someone**

əl tərپətmək (tələsmək) – **not to be slow / not to loiter / to show a great zeal / to work hard** (to hurry / to hasten)

əl tutmaq (bir kəsə maddi yardım etmək) – **to extend a helping hand to someone / to bear someone a hand** (to help someone)

əl uzatmaq – 1. *baxəl atmaq* **1-ci mənada; 2.** (kömək etmək, köməyə gəlmək) – **to hold out a helping hand to someone / to stretch (out) a helping hand to someone / to offer someone a helping hand to someone / to keep someone going / to meet someone half-way / to give a leg up to someone / to go to bat for someone / to meet someone's desires / to be co-operative / to meet**

someone's wants / to be accommodating / to lend someone a hand / to lend help to someone / to fill the breach / to put someone in the way of smth.

əl uzatsan, çatar(çox yaxın)– it's only a stone's throw away to smth. / it's but a step from smth. / it's almost within reach / it's close by

*** əl üstündə əl var (bir kəsin qabağına ondan da güclü insan çıxartmaq) –Lit. there is one stronger than you**

əl üstündə gəzmək (bir kəsin böyük hörməti var) – to be highly valued

əl üstündə saxlamaq – bax əldə gəzdirmək

əl üzmək – 1. (ümidini itirmək) – to lose hope / faith (in) / to despair (of) / to say good-bye to all hopes / to throw one's cap at smth. / to give up the attempt; 2. (birdəfəlik əl çəkmək) – to have dropped the matter / to give up as lost (hopeless) / to give up as a bad job / not to care what happens / to cast (to throw) one's cap at smth. / to turn one's back on smth. / to give up all hope of smth. / never mind smth. (to cease from doing something)

əl vermək – 1. bax əl uzatmaq; 2. (razılaşmaq) – to strike hands / to shake hands on smth. / to strike a bargain; 3. (əlverişli, yararlı) – fit to / good for / suitable for; 4. (münasib) – a favourable / propitious / convenient; 5. (salamlaşmaq) – to shake hands

əl verməmək – 1. (faydasız, sərfəsiz) – bad for / not suitable for; 2. (yaramayan, narahat) – an unfavourable / unpropitious / inconvenient

əl vurmaq – 1. (toxunmaq) – not to keep one's hands to oneself / to paw some (to touch / to hug / to embrace someone without someone's consent); 2. (işə girişmək, işə başlamaq) – to put in hand

əl yeri (ilişdirməyə imkan vermək) – to leave pretext

əl yetirmək –bax əl uzatmaq

əlbəəl (əldən ələ) – to be passed from hand to hand (through many hands, from one person to the next) / to change hands / for personal delivery only / in someone's own hands / personal / to hand smth. over to someone personally / to give away smth.

əldə çıraqla axtarmaq – a daylight with a candle / you might hunt the world over and wouldn't find someone or smth. / you seek high and low and you'd never find someone or smth.

əldə edilə bilən şeydir (vaxt keçdikcə hər şey əldə etmək olar)– it is easy to come by / that will come with time / one would learn one day

əldə etdiyi ilə kifayətlənmək (yüksəkliyə can atmamaq)– * to call it a day

əldə etmək – to take possession of (to obtain)

(bir şeyi) **əldə etmək üçün əlindən gələni etmək** – *to go for smth.

əldə gəzdirmək – to make much of someone / can't do enough for someone / to make a fuss over someone / to carry someone shoulder-high / to spoil someone / to pamper someone / to hug someone / to dandle someone like a baby / to worship the ground someone walks (treads) on (to treat with honour)

əldə olmaq – on loan / taken out

(bir kəsi) **əldə saxlamaq** – to keep someone in check / to hold someone in leash / to keep someone under one's thumb / to have in hand / to hold in hand / to keep in hand / to be in someone's hands / to be in someone's power / to be at someone's mercy / to be under the heel of someone / to hold someone well in hand / to keep control of someone or smth.

əldə tutacaq etmək – to make a pretext of smth.

Əldəki bir sərçə ağacdakı son sərçədən yaxşıdır. – A bird in the hand is worth two in the bush. / Cf. Never quit certainty for hope. / Better an egg today than a hen tomorrow. / A little is better than none. / A gift in the hand is better than two promises. / A pound in the purse is worth two in the book. / One today is worth two tomorrow.

əldən almaq (ticarət obyektlərindən kənar al-ver etmək) – to sell smth. privately / to flog smth. / to sell or to buy things at the second-hand market / to purchase smth. in the second-hand (often illegally)

əldən-ayaqdan diri (son dərəcə hazırcavab, hərəkətlərində çevik, cəld)– he'll cut off the soles of your shoes from under you - right on the march / Cf. a desperado

əldən-ayaqdan düşmək – *bax* əldən düşmək

əldən-ayaqdan getmə (yersiz nəzakət) – *sheepy (sloppy) sentimentality / maudlin endearments / silly sentimental stuff*

əldən-ayaqdan getmək – 1. (bir kəsi çox istəmək) – *to worship someone / to dote upon someone; 2. (yaltaqlanmaq) – to fawn on (upon) someone / to tremble before someone / to stand on ceremony with someone*

əldən-ayaqdan olmaq (çox yorulmaq) – *to be dead tired / to be run off one's feet / to run one's feet off / to wear oneself out*

əldən-ayaqdan salmaq – *bax* əldən salmaq

əldən-ayaqdan uzaq düşmək – *to be a little further / to be away from*

əldən buraxmaq – *to let smth. slip out of one's hands / to let someone go / to let someone escape / to let someone slip through one's fingers*

əldən buraxmamaq – *not to miss / not to lose*

əldən çıxarmaq – 1. (sona çatdırmaq) – *to see smth. through / to go through with smth.; 2. (şansı buraxmaq) – to miss one's chance / to lose hold of smth.*

əldən-dildən düşmək – *bax* əldən düşmək 1-ci mənada

əldən-dildən iti – *bax* əldən-dildən zirək

əldən-dildən salmaq – *bax* əldən salmaq

əldən-dildən zirək – *a sharp young man / a sharp-witted man / an efficient man / a prompt man*

əldən düşənə qədər (son dərəcəyə qədər) – *till one faints / till one is blue in the face*

əldən düşənə qədər bir kəsi döymək (bir kəsi bərk döymək) – *to beat someone within an inch of his life / Amer. to kick the crap out of someone / to beat someone to a mummy / to beat someone to a pulp*

əldən düşənə qədər içmək (çox miqdarda alkohol içkilərdən istifadə etmək) – *to get blind (dead, roaring, stinking) drunk / to drink till all is blue / to get blind to the world*

əldən düşmək – 1. (bərək yorulmaq) – **to be dead-beat / to be run off one's feet / to be ready to drop / fit to drop / to collapse / to break down / to drop with fatigue / to be worn out / to get exhausted / to be tired out / to be exhausted / to be jaded / to be languid / to be fatigued / to wear oneself to a shadow / to be dead on one's feet / to be a shadow of one's former self / Cf. not to go the distance / to pull out / to drop out / to switch off** (to feel utterly exhausted); 2. (xəstəlikdən və ya qocalıqdan) – **to be crippled by illness or old age**; 3. (köhnəlmək) – **to get worn out**; 4. (çox çalışmaq) – **to bust a gut / to sweat one's guts out / to beaver away / to be in a whirl / to be worn out** (of bustling about) / **to be dead beat** ; 5. (gəzməkdən yorulmaq) – **to be on one's last legs / to be dead-beat**

əldən düşmüş – 1. (çox yorğun insan) – **a bag of bones**; 2. (çox yorğun halda) – **to be dead beat / to be ready (fit) to drop / to be falling off one's feet / to be quite knocked up / to have got the bum** / *Amer. all shot*

əldən düşmüş halda (olaraq) yatmaq (bərək yatmaq)– **to sleep as sound as a log (a top) / to sleep like a dog (a log, top) / to snore one's head off / to snore like a bull**

əldən-ələ gəzmək – **to be passed round / to make the rounds**

əldən-ələ keçmək – **to change hands (to transfer ownership)**

əldən-ələ qapmaq (dərhal satılmaq) – **to jump at the chance / opportunity of acquiring (taking) someone or smth. / to snap up someone or smth.**

əldən-ələ vermək – **to hand smth. over to someone / to turn smth. over to someone / to pass smth. from hand to hand**

Əldən gedən ələ gəlməz. – *Lit.* **What has fallen from the load is lost. / Cf. What is lost is lost, what is lost is gone forever. / What's done can't be undone. / It is no use crying over spilt milk. / You can't eat your cake and have it.**

əldən getmək – 1. **to be killed / to be lost**; 2. **to lose one's head over someone or smth. / to become enchanted by someone or smth. / to love someone madly / to fall madly in love with someone**

əldən iti (divan tutmağa, qisas almağa hazırdır) – **short-tempered ready with rough (prompt) justice / ready to use one's fists**

əldən qaçırtmaq (fürsəti, imkanı əldən vermək, müvəffəqiyyətsizliyə uğramaq) – **to make a blunder / to overlook smth. / to miss one's chance / to miss the boat / to miss the bus**

Əldən qalan əlli il qalar. – **Delays are dangerous.**

əldən qapılaraq satılmaq (tez satılmaq) – **to go like hot cakes / to be snapped up** (usually of fashionable goods or of goods in short supply)

əldən qoymaq (atmaq) – **to come untied / to come unfastened / to leave someone alone**

əldən qoymamaq – **to come tied / to come fastened**

əldən salmaq – **1. (bir kəsi çox yormaq) – to bring someone to his (her) bed / to lay someone low; 2. (dili bir qarış çıxmaq) – to knock someone off his feet**

əldən tutma – **a lift in life**

əldən tutmaq (köməklik etmək)– **to give someone a hand**

əldən vermək – *bax əldən buraxmaq*

əldən zirək – **prompt with one's work (quick)**

əldən zirəkdir – **he works like lightning**

ələ almaq – **1. (bir şeyi) – to take smth. into one's own hands / to take someone strictly in hand / to take charge of someone / to gather all the reins of power in one's hands / to take control of smth. / to get the hang of smth.; 2. (bir kəsi) – to get one's hands on someone / to tackle someone / to get at someone / to take someone in hand / to bring pressure to bear on someone (to undertake)**

ələ baxmaq (bir kəsdən maddi cəhətdən asılı olmaq) – **to be a burden to someone / to become a burden on someone / to sponge on someone**

ələ dolamaq – *baxələ salmaq*

ələ düşmək (tapılmış olmaq)– **to fall into someone's hands / to get into someone's hands (to succeed in getting smth.)**

*** ələ keçirmək** – **to get into one's power**

ələ keçmək (tutulmuş olmaq)– **to fall into someone's clutches / to get into someone's hands** (to be arrested, to be caught)

ələ öyrənmək – 1. (heyvanlar və quşlar barədə) – **to be tamed / to be domesticated**; 2.(körpə uşaq haqqında) – **to get used to someone**

ələ öyrətmək – 1. (heyvanlar və quşlar barədə) – **to tame smth. / to domesticate smth.**; 2. (körpə uşaq haqqında) – **to accustom baby to be on one's hands**

ələ salıb oynatmaq (aldatmaq)– **to make a fool of someone / to make a monkey of someone / to pull someone's leg / Amer. to sell someone a gold brick**

ələ salmaq – 1. (bir kəsə gülmək) – **to play a practical joke on someone / to play a trick / to make a fool (of) / to make fun of someone / to dupe / to poke fun (at) / to jeer (at) / to scoff (at) / to mock (at) / to have game with someone/ to ballyrag / to laugh someone out of countenance**; 2. (bir kəsi aldatmaq) – **to dupe someone / to make a fool of someone / Cf. try to pull someone's leg**

ələ salmaq cəhdi – **leg-pull**

ələ vermək – 1. (bir kəsi və ya bir şeyi ifşa etmək) – **to give someone away / to betray someone / to deliver up / to give away the whole show / to give the game away**; 2. *bax* – **satmaq**; 3. (aldatmaq) – **to sell someone short**

əl-əl gəzdirmək (biri o birinə vermək) – **to pass smth. on**

əl-əl gəzmək (biri o birinə verilir) – **to be passed on from hand to hand / to make the rounds**

əl-əl üstə dayanmaq (əmrini yerinə yetirməyə hazır olmaq) – **someone is ready to carry out one's orders**

əl-əl üstə durmaq – *bax***əl-əl üstə dayanmaq**

əl-əldən üzüldü – **one's connection is broken off**

əl-ələ – **hand in hand**

əl-ələ, baş-başa – **in perfect harmony**

əl-ələ tutmaq – *bax***əl-ələ vermək**

əl-ələ vermək – **to keep hand in hand / arm in arm** (to cooperate, to work together)

əl-ətək eləmək (xahiş etmək, yalvarmaq)– **to prostrate oneself before someone / to fall down at someone's feet** (begging for smth.) / **to implore someone / to entreat someone**

*** əli ağır olmaq – to be in bad luck**

əli aşağı düşmək (maddi ehtiyacı var) – **to be left high and dry / to be hard up / to be short of money / to be in need of money / to get poorer / to grow poor / to go bankrupt / to fail / to ruin oneself / to be in low water / Cf. to be out in the cold / to be at low-water mark**

əli aşağı olmaq – 1. bax əli aşağı düşmək; 2. (pulsuz qalmaq) – to be penniless / to be out-of-pocket / to have not a penny

əli bala batmaq (xeyir tapmaq)– **to find one's happiness** (to have pleasure)

əli beldə gəzmək (avaralanmaq, heç bir iş görməmək) – **to idle away one's time / to dawdle about the place / Cf. to bum about / to dog about / to duff about** (to loaf, to fritter, to loiter)

əliboş getmək (heç bir nəticə əldə etməmək) – **to go away empty-handed**

əli boş qalmaq – bax əli boş getmək

əli boş çıxmaq (öz istədiyinə nail olmamaq) – **to get nothing for one's pains / not to succeed the wish / not to get one's own way / not to achieve one's object / to gain nothing / not to get what one expected (hoped) to have / to be duped / to be a fool for one's pains / to be left out in the cold / to be left in the lurch** (in the basket) / **to get the cheese**

əli böyükələr ələyinə çatmaq (şansı olmaq) – **to get a chance**

əli böyükələr ələyində olmaq (imkanlı insanlara güvənmək) – **to be in bosses' good graces / to have an influential patron / to have a protector / to have a friend at court / Cf. everything comes easy to someone / someone is always lucky and successful / someone is born under a lucky star / all water runs to someone's mill / someone was born with a silver spoon in the mouth / someone is wrapped in his mother's smock**

Əli böyükələr ələyindədir. – One is cock-a-hoop.

əli cibində gəzmək (avaraçılıq etmək, işsiz-gücsüz olmaq) – **to keep hands in pockets**

əli çatmamaq (vaxtı, imkanı olmamaq) – **one has no time for it / one just can't get it done / one hasn't got down to that problem (thing) yet**

əli çıxmaq (bir şeyi itirmək) – **let smth. slip out of one's hands**

əli çörək tutmaq – *bax əli çörəyə çatmaq*

əli çörəyə çatmaq (müstəqil olmaq) – **to make one's way in the world (in life) / to get on in the world / better oneself in the world / to rise in the world / to make something of oneself / to stand firmly on one's own feet in life (to earn one's own living)**

əli dinc dayanmamaq – **1. (bir kəsi döymək) – to beat someone / to be ready with one's hands (fists) / to use one's fists / to bring one's fists into play; 2. (bir kəsi qucaqlamaq) – to touch / to embrace someone (without someone's consent) / not to keep one's hands to oneself**

əli dinc durmamaq – *bax əli dinc dayanmamaq*

əli dinc durmur – *bax əli qaşınmaq*

əli dinc oturmamaq – *bax əli dinc durmamaq*

əli döşündə dayanmaq (yazıq kimi, tabe olan kimi dayanmaq)– **to stand submissively / humbly / ingratiatingly**

əli əsmək (simiclik etmək) – **to grudge every copeck / to be very greedy / to be stingy**

əli əsməz – **without a qualm**

Əli ətə çatmayan bu gün orucam deyər. – *bax Pişiyin ağzı ətə çatmaz, deyər: iylənib!*

əli ... ətəyində olmaq (ehtiramla bir şeyi xahiş etmək) – **to ask someone respectfully about smth.**

əli ətəyindən uzun (heç bir şey gətirmədən) – **with an empty hands / empty-handed / Cf. without having got what one wanted / with nothing for one's pains / to draw a blank**

əli ətəyindən uzun qayıtmaq (heç nə gətirməmək) – **none the wiser, no wiser / as wise as before / as wise as one went**

(bir kəsin) **əli əyridir** (oğru haqqında) – **someone is a bit of a thief / one has light fingers**

əli getməmək (heyfi gəlmək) – **one has no heart to do smth. / to feel sorry for / to be sorry about**

əli getməz – *bax əli qalxmamaq*

əli gəlməmək – *bax əli getməmək*

əli gətirmədi – *bax bəxti gətirmədi*

əli gətirmək (iş alınır)– **everything comes easy to someone / someone is always lucky and successful / Cf. someone is born under a lucky star / all water runs to someone's mill / someone is wrapped in his mother's smock / someone was born with a silver spoon in the mouth**

əli gətirməmək (iş alınmır) – **someone is not lucky and successful**

əli gicişmək – *bax əli qaşınmaq*

əli gödək olmaq(edə bilməmək) – **one's arms are too short (to get, to reach, etc.) someone or smth. / one hasn't got the power / one is far too slow**

əli hər şeydən çıxmaq (artıq lazımsız olmaq, müvəfəqiyyətsizliyə uğramaq, heç nə əldə etməmək) – **not to achieve the desired result / to be disappointed / to get nothing for one's pains / Cf. to be out of it / to fizzle (to flat, to crap, to conk, to peter) out / to go down swinging / to come a cropper / to touch bottom (to be back where one started)**

əli hər yerdən üzüldü (güman qalmadı) – **not care what happens / to cast one's cap at smth.**

əli hər yerdən üzülmək – *bax əli üzülmək*

Əli ilə verib, ayağı ilə axtarır. (Borc verib, borcunu da qaytarmırlar.)– *Lit. One lends willingly and has trouble in recovering the loan. / Cf. Lend your money and lose your friend.* (About something that one lends to someone and cannot get it back.)

Əli ilə verib, ayağı ilə ala bilmir. – *bax Əli ilə verib, ayağı ilə axtarır.*

əli iş tutan – an able-bodied

əli işdə olmaq – to be busy with smth. / to be engaged in smth.

***əli kəsilmək (itirmək) – to lose smth.**

əli qalxmaq – one lift his hand against someone / one raise his hand to someone

əli qalxmamaq (edə bilməmək)– one can't bring oneself to do smth. / one has no heart to do smth. / one can't lift his hand against someone / one can't raise his hand to someone

əli qaşınmaq (istəmək) – one's hands (fingers) itch to do smth. / one longs for smth. / one's fists are itching for a fight / one is spoiling for a fight

əliqələmtutan(oxu-yazını bilən) – a literate man

əli qələm tutmaq (savadlı olmaq) – to be capable in writing (to be a literate man)

əli qıymaq (özünə rəva bilmək) – not to spare smth. / let oneself to do smth.

əli qıymamaq (özünə rəva bilməmək) – to grudge smth. / to be mean / to be stingy / to spare smth.

əli-qolubağlı olmaq – to have one's hands tied

əli-qolu soyumaq – *bax* əl-ayağı soyumaq

əli qoynunda boynu çiyində (yazıq, ümitsiz, gümansız) – plaintively / dolefully / mournfully / meekly

əli qoynunda oturmaq (heç nə etməmək) – to sit on one's hands

əli qurğuşun – one has a heavy hand / one hits hard

(bir kəsin) əli natəmizdir – *bax* əyridir

(bir kəsin bir şeydə) əli olmaq (aidiyyatı olmaq) – to have a hand in the matter / to take a hand in the matter / to be art and part in / Cf. to have a finger in the pie / to have one's spoon in the boiling

əli olmamaq (aidiyyatı olmamaq) – someone had no hand in that / someone is in no way to blame for smth.

əli pul ilə oynayır (imkanlı şəxs haqqında) – someone is in the black/ someone keeps the wolf from the door/ man (or woman) of means (a rich person)

əli sinəsində dayanmaq – *bax* əli döşündə dayanmaq

əli soyumaq (marağı itmək) – **to lose heart / to become despondent / to be dejected / to become disheartened / to become downhearted / let one's spirits sink**

əli şahlar ətəyində olmaq – *bax* əli böyükələr ətəyində olmaq

əli təmiz olmaq (düz, vicdanlı, namuslu olmaq) – **one is a pure man / one is a honest person (of an honest man)**

əli təmiz olmamaq (oğru haqqında) – **one is a bit of a thief / money sticks to his fingers / light-fingered / a pilferer / a petty thief**

əli titrəməz (cəsarəti çatır) – **someone's hand will not falter to do smth. / someone wouldn't think twice about smth. / someone will make no scruple to do smth. (someone wouldn't hesitate to do smth.)**

əli tutmaq – *bax* əli gətirmək

əli tutmamaq – *bax* əli gətirməmək

əli üzülmək (inamı itirmək) – **have dropped the matter / to give up the attempt / to give up as lost (hopeless) / to give up as a bad job / not care what happens / to cast one's cap at smth. / to throw one's cap at smth. / to turn one's back on smth. / to give up all hope of smth. / never mind smth.**

əli üzündə qalmaq (təəccüblənmək) – **one can but marvel at smth.**

... əli var (hər hansı bir işdə iştirak) – **that's his (her, your, ours, theirs) handiwork / it's all his (her, your, etc.) / one's finger in the pie**

əli yaman gətirir (işə alınır) – **someone is always very lucky and successful / someone is wrapped in his mother's smock**

əli yandımda – *bax* bərk ayaqda

əli yanmaq (müvəffəqiyyətsizliyə uğramaq, bir kəs və ya bir şeydə yanımaq) – **to break one's teeth on smth. / to suffer a setback (defeat) / to make a blunder / to miss the mark / to come to grief / to get caught out**

əli yatmaq (xoşuna gəlmək) – **someone or smth. is to someone's liking (taste)**

əli yatmamaq (xoşuna gəlməmək) – **someone does not like someone or smth. / it is not to someone's liking / it seems distasteful to someone**

əli yetişmək (məqsədinə çatmaq) – **to succeed in getting smth. / to achieve smth. / to attain smth. / to reach smth.** (to have time to do smth.)

əli yetmək – *bax əli yetişmək*

əli yuxarıda olmaq – **to have a bargaining chip**

əli yüngül olmaq – **one brings luck**

Əliaçıq adamın ürəyi də açıq olar. – **He who is open-hearted is open-hearted.**

əliaçıq olmaq (səxavətli olmaq) – **to be an open-handed** (to be generous)

əliaçıq olmamaq (simic olmaq) – **to have death adders in one's pocket**

əliaçıqlıq etmək(simiclik etməmək) – **to give smth. lavishly / to hand out (distribute) smth. with a bountiful hand**

əliaşağı olmaq (pulsuz qalmaq) – **to be hard up / to be short of money / to be in need of money / to be in low water / to be on the rocks / Cf. to be indigent / to live from hand to mouth / to be pretty well starved**

əlibişmiş (adam) – **a numb hand / butter-fingers / Cf. his (her) fingers are all thumbs**

əliboş gəlmək (heç nə gətirməmək) – **to come with nothing in his hands / to come empty-handed** (to bring no present / no gift)

əliboş qayıtmaq (uğursuzluğa uğramaq) – **to come back as wise as one went / to suffer a reverse / to get nothing for one's pains** (to fail)

əliçiraqlı axtarmaq (heç yerdə tapmamaq) – **to look for a daylight with a candle / you could seek high and low and you'd never find someone or smth.**

əliyəri olmaq (oğru haqqında) – **to have light fingers / to have sticky fingers**

əliyəriliketmək (qanunsuz yolla dövlətli olmaq) – **to line one's own pockets**

əliküt (heç nə bacarmayan adam) – **one's fingers are all thumbs**

Əlim aşağıdır. – **I'm short of money. / Lit. One's finances sing romances. / Cf. Lean (light, short, slender) purse. / Empty pocket.**

Əlim çatmayan armud - **babamın xeyratına.** – **Lit. Your elbow is near, but you can't bite it. / Cf. So near and yet so far. / There's many a slip between the cup and the lip.**

Əlim güdədir. – One's arms are too short. / One hasn't got the power. / One is far too slow.

əlim yandıya düşmək – *bax* əlimyandıda qalmaq

əlim-ayağım sənə dəyməmiş (öz xoşunla)– to get off (away) with a whole skin / to go while the going is good / to make the best of one's way off / to save one's bacon

əlimdən gələn hər şey etmək – * to shoot one's bolt

*** əlimi xeyrə uzadım – *bax* əlimi yaxşılığa doğru uzadım**

*** əlimi yaxşılığa doğru uzadım – this expression is used as apology, when someone interrupting the speaker interferes in one's conversation, stretching his hand to him, sometimes patting him on the back**

əlimin içindən gəlir (yaxşı eləmişəm) – and a good thing I did! / I do well! / I'll do what I want!

əlimizdədir (hər şey qabaqcadan nəzərdə tutulub) – all is foreseen and taken under our control / nothing is left to chance

əlimyandı ilə iş görmək (çox tələsmək) – to hurry-scurry / to do smth. hurry-scurry / to do things in a rush

əlimyandıda (tez-tələsik) – hurriedly / in a hurry / hastily / in a rush

əlimyandıda etmək – *Cf.* to go like clockwork / to be as quick as lightning / the work just melts in someone's hands

əlimyandıda qalmaq (çıxılmaz vəziyyətdə qalmaq) – to be nonplussed / to be all abroad / to be out of one's bearings / to be at a deadlock / to be at / to feel at sea / to be at the end of one's rope / to come to the end of one's rope

əlin məharəti – *the sleight of hand

əlində alət olmaq – to be under someone's thumb

əlində deyil – it is not within his power

əlində əsir olmaq (bir kəsdən asılı olmaq) – to be in someone's hands (power) / to be at someone's mercy / in the possession of someone / at someone's disposal (depending on someone)

əlində əsir-yesir olmaq – *bax* əlində əsir olmaq

əlində fırladıb atmaq (bir qızla görüşüb, sonra onu tərk etmək) – *Cf.* **love her and leave her**

əlində girinc olmaq (bir kəsə bağlı olmaq) – **someone is bound (tied) hands and feet**

əlində işi yanır (bir iş təcili həllini gözləyir) – **to hang above one's head / to be in the air / to hang over one's head**

əlində qalmaq (bir kəsin tam tabeliyində olmaq) – **to be dependent on (upon) someone / Cf. to be under one's wife thumb / to be a henpecked husband / to be pinned (tied) to one's wife's apron strings / to be under petticoat government**

əlində mum eləmək (bir kəsi özünə tabe etmək) – **to keep (have, get) someone under one's thumb / to make someone as smooth as silk / to make someone as supple as a glove / to make someone as meek (mild) as a lamb**

(bir kəsin) **əlində mum olmaq** (başqasının dediklərini kor-koranə yerinə yetirmək) – **to be wax in one's hands**

əlində nə olsa, atıb gəlmək (bütün istəklərini yerinə yetirmək) – **to be most willing to do** (to comply with)

əlində olmaq – **1.** (bir işi görməyə qadir olmaq) – **to be within one's power** (to be able to do, one knows how to do smth.); **2.** (bir kəsin təsiri altında olmaq) – **to be at someone's mercy / to be under someone's thumb / to be at someone's disposal / to clay in someone's hands; 3.** (bir kəsdən asılı olmaq) – **to be in someone's pocket**

əlində olmamaq – **to be beyond one's power**

* **əlində-ovcunda qalsın!** (sağ-salamat olsun!)– **may your life be long! / be healthy! / be happy!** (best wishes to a new-born child)

əlində oynatmaq (öz istədiklərini bir kəsə elətdirmək)– **to make someone eat out of one's hands / to twist someone round one's little finger / to be able to get anything out of someone**

əlində ölmək = **to die in someone's arms**

əlində saxlamaq (bir kəsin tabeliyində olmaq, bir kəsi itaətdə saxlamaq)= **to keep someone in one's hands / to have well in hand / to have got someone in one's pocket / to hold someone in leash**

əlində səbəbi, hüququ olmadan bir şey etmək – ***to have no business to**

Əlində tutmasan əgər, sübut edə bilməzsən. – **No man's thief till he's caught. / If a man isn't caught he isn't a thief. / Cf. A blot is no blot unless it be hit.**

Əlindən bir iş gəlməyən (adam), çox danışan olar. = **The greatest talkers, the least doers. / Great talkers are little doers.**

əlindən bir iş gəlmir – **a shirker**

əlindən cana gəlmək (bir kəsdən yorulmaq) – **to have had enough of smb. or smth. / to set someone's teeth on edge / to get on someone's nerves / to get on someone's wick / to jar upon someone's nerves**

əlindən cilov gəlmirmək – **bax cilov gəlmirmək**

əlindən çıxmaq (bir kəsi tərk etmək) – **to slip out of someone's hands / to slip through someone's fingers / to slip through the net**

əlindən dada gəlmək (bir kəsdən bezmək) – **to be roused to a fury / to be made furious / to be driven into a frenzy / to be driven crazy / to be driven batty**

əlindən getmək (itirmək) – **to pass out of one's possession (to be lost)**

əlindən gələnə etmək (hər şeyə əl atmaq, hər şeyi alt-üst etmək) – **to leave no stone unturned / to move heaven and earth**

əlindən gəlib getmək – **to pass through someone's hands**

əlindən gəlmək – **1. bax əlində olmaq 1-ci mənada; 2. (bir kəsin bir işi görməyə imkanı, qabiliyyəti var, kontekstdən asılı olaraq pis və ya yaxşı mənalarda) – it's just what was to be expected of him / one is able to do smth.**

***əlindən gələnə beş qaba çək**(mən səndən qorxmuram, nə edirsənsə et) – **do your worst, I challenge you / you can do anything what you want / I'm not afraid of you**

əlindən gələnə etmək (heç nəyin qarşısında dayanmamaq, çox çalışmaq) – **to leave no stone unturned / to give it one's best shot / Amer. to do one's level best** (try very hard)

əlindən gəlsə, məni bir qaşığı suda boğar (bir kəsin birindən zəhləsi gedir)– **if he could, he would have drowned me in a spoon of water / he hates me like poison**

əlindən hər iş gələn adam – **regular Jack-of-all-trades / Cf. chief (head) cook and bottle washer**

Əlindən hər iş gəlir. – **One who is ready to try one's hand at anything. / Up to anything. / Clever hands make light work. / Cf. Jack of all trades.**

Əlindən iş gəlməyən çox danışar. – *Lit.* **Who speaks a lot, does no much.**

Əlindən iş gəlməyənin həmişə aləti pisdır. – **A bad work man finds fault with his tools.**

əlindən qaçıрмаq (itirmək) – **let smth. slip out of one's hands / let smth. slip through one's fingers (to miss or lose smth.)**

əlindən qaçmaq – **to slip out of someone's hands / to slip through one's fingers / to get away from one's hands / to break loose**

əlindən su dammaz (çox simic adam haqqında) – *Lit.* **he (she) will grudge you snow in the middle of winter** (of a miser)

əlindən su içmək (bir kəsə çox oxşar) – **to take one's character / to imitate someone / Cf. nothing to choose between them / as like as two peas in a pod / about and about**

əlindən tənəyə gəlmək – *bax* **əlindən cana gəlmək**

əlindən tutmaq – *bax* **əl tutmaq**

əlindən tutmamaq (bir kəsə kömək etməmək) – **not to extend a helping hand to someone / not to bear someone a hand**

əlindən yaxa qurtarmaq – **to get rid of someone or smth. / to shake off someone or smth.**

əlindən yemək (bir kəsə danışığısız qulaq asmaq) – **to eat out of someone's hand**

(bir kəsin) **əlindən yığmaq** (bir kəsə hirslənmək) – **to set one's back up / to raise one's back / to fly off the handle / to get one's knickers in a twist / to get in a huff**

əlindən zağ-zağ əsmək – **to tremble before someone**

əlindən zara gəlmək – *bax* **əlindən təngə gəlmək**

əlindən zəncir çeynəmək (bir kəsə hirslənmək) – **to have a grudge against someone / to bear someone ill-will / to hanker for someone or smth. / to whet one's teeth / to have someone or smth. lined up in one's sights**

əlindən zəncir gəlmək – *bax* **əlindən zəncir çeynəmək**

əlindən zinhara gəlmək – *bax* **əlindən dada gəlmək**

(bir kəsin) **əlindəyəm** (hökmündəyəm, ixtiyarındayam) – **to be in someone's power**

əlinə-ayağına düşmək – *bax* **ayaqlarına yıxılmaq**

(bir kəsin)**əlinə baxmaq** (başqasının hesabına dolanmaq) – **to live at someone's expense (to be dependent on one's help)**

əlinə bel vermək (qızıışdırmaq, marağı oyandırmaq) – **to encourage someone / to egg someone on smth. / to incite someone / to stir up someone's passion**

əlinə belə su tökməyə layiq olmamaq (heç nəyə yaramayan) – **not fit to wash someone's feet**

əlinə cüt-cüt verər – *bax* **əlinə çöpü cütləyib verər**

əlinə çöp verər (bir kəsi ötüb keçər, üstün gələr) – **to give someone points / to excel someone / to beat someone / to surpass someone / to be a cut above someone / Cf. to beat someone hands down / to be streets ahead of someone / to give someone odds / to give someone a start / to eclipse someone / to put someone to shame / to be too many for someone**

əlinə çöpü cütləyib verər – *bax* **əlinə çöp verər**

əlinə dolamaq – *bax* **barmağına dolamaq 1-ci mənada**

əlinə düdük vermək – *bax* **düdük vermək**

əlinə düşmək (bir şeyi təsadüfən tapmaq) – **come to one's hand**

əlinə göydən düşmək (təsadüfi əldə etmək) – **one appeared out of the blue** (from nowhere) / **one dropped out of the sky**

əlinə göz dikmək (bir kəsdən maddi cəhətdən asılı olmaq) – **to wait one's scraps** (to be dependent on someone's financial help)

əlinə keçəni götürmək (gördüyünü yığib-yığışdırmaq) – **to pack everything except the kitchen sink** (a large number of things)

əlinə keçəni oxumaq – * **to get one's hands on** (to read everything and anything)

əlinə keçmək – **to come into one's possession**

əlinə qüvvət! – *bax canına qüvvət!*

əlinə nə gəldi götürmək – *bax düz adam deyil*

... **əlinə su tökməyə yaramaz** (bir kəsin çox aşağı səviyyəsi barədə)– **someone is not fit to hold a candle to someone / someone is not a patch on someone / someone cannot show a candle to someone / Cf. someone is not fit to tie the shoelaces of someone / one is not fit to black someone's boots**

əlinə vedrəsini vermək (işdən azad etmək) – **to give the bucket** (to dismiss someone)

əlinə yapışmaq (icazəsiz bir şeyi götürmək, mənimsəmək) – **to stick to someone's fingers**

əlinə zurna vermək – *bax əlinə düdük vermək*

əlini ağdan-qaraya vurmamaq (bekar oturmaq) – **not to do a hand's turn / never lift a finger / not to move a finger / never stir a finger / not to do a stitch of work / not to raise a finger / not to do a stroke of work / not (never) to do a hand's turn / not to turn one's hand over / to do nothing** (to idle about)

əlini ağır işə vurmayan – **to be afraid of getting one's hands dirty**

əlini-ayağını çəkmək – *bax əlini-ayağını yığmaq*

əlini-ayağını yığmaq (bir kəsə öz yerini bildirmək) – **to put someone in his place / to keep someone in his place / to bring someone to his bearings / to brace someone up / to put someone in order / to clamp down (on) / Cf. to take (bring, let) someone a peg or two / to slap someone down**

əlini başına çırpmaq – *bax* əlini başına vurmaq

əlini başına vurmaq – to tear one's hair out / to pull one's hair out

əlini başına yığmaq (özünə gəlmək)– to collect one's thoughts / to take thought

əlini belinə qoyaraq (heç bir iş etməyərək)– folding one's arms (hands) / sitting idle / sitting in idleness / sitting (standing) with one's hands idle / loafing around / *Amer.* sitting on one's hands / to sit (stand, *etc.*) without doing a stroke of work (without lifting a finger)

əlini bənd etmək (işə girişmək)– set to work on / to set about smth.

əlini bir işə ilişdirmək – *bax* ayağına yer vermək

əlini böyrünə qoyaraq – *bax* əlini belinə qoyaraq

əlini bulamaq (pis işə düşmək, ilişmək)– to soil (dirty) one's hands on someone or smth.

əlini cibinə salmaq (pul xərcləmək) – to put one's hand in one's pocket

əlini dinc qoymaq (bir kəsə və ya bir şeyə vurmamaq) – don't touch anybody or anything / to keep one's hands quiet

əlini dinc qoymamaq – don't stand or sit quietly

əlini dizinə vurmaq – to be vexed about smth. / to gnash one's teeth / to tear one's hair out

əlini dizlərinə çırpmaq – *bax* əlini dizinə vurmaq

əlini döşünə qoyaraq (açıqcasına demək) – to tell smth. with one's hand on (upon) one's heart (to tell smth. honestly) / hand over heart

əlini əlinə vurmamaq – to sit with an idle hands / to sit like a dummy / to sit like a log / to sit on one's hands

əlini əlinin üstünə qoyub oturmaq (fəaliyyətsiz olmaq) – let the grass grow under one's feet

əlini ətəyində qoymaq (adaxlıya rədd cavabı vermək) – *Fr.* to give someone his walking-papers / to give someone his bird of the sack

əlini gözü(nün) üstünə qoymaq – *bax* Baş üstə!

əlinihər işə atmaq (hər işi bacarmaq) – **to turn one's hand to something** (one is able to do everything)

əlini isti sudan çıxardıb soyuq suya salmamaq (heç nə etməmək) – **one will not lift a finger / one would never move (stir) a finger**

əlini işə salmaq (bir kəsi döymək) – **to beat someone / to be ready with one's hands (fists) / to use one's fists / to bring one's fists into play**

əlini-qolunu bağlamaq – **to tie someone's hands**

(bir şeyə) **əlini qoymaq** (bir işdə iştirak etmək) – **to have a hand in smth.**

əlini ölçmək – **to saw the air**

... əlini öpür – **it's ready / it's at your's disposal**

əlini özündə saxlamaq – **to hold one's hands**

əlini özündə saxlamamaq – *bax əlini işə salmaq*

(bir kəsin) **əlini saxlamaq** – **to stay someone's hand**

(bir kəsin) **əlini sıxmaq** (salamlaşanda) – **to pump someone's hand**

əlini tutmaq (mane olmaq) – **to bind someone hand / to tie someone hand / to be in someone's way** (to prevent someone)

əlini uzatsan çatar (yaxınlıqda) – **at hand / a few steps away from someone or smth. / within two paces of someone or smth. / a short distance from smth. / within one's reach / quite near** (nearby)

əlini ürəyinə qoyaraq – *bax əlini döşünə qoyaraq*

əlini üzmək – *bax əl üzmək*

əlini ver! (salam ver!) – **Let me shake your hand! / give me your paw! / give me five!**

əlini yuyub aradan çıxmaq – *bax yaxasını kənara çəkmək*

əlinin altında – **1.** (bir kəsin imkanında) – **to be in someone's hands / to be in someone's power / to be at someone's mercy / to be near at hand / to be close at hand / to be ready to hands / right to hand / Amer. to be on hand / next one's hand / within easy reach / at call / at one's elbow / easily available / handy / in the possession of someone / at someone's disposal / depending on (upon) someone / to be on tap; 2.** (bir kəsin himayəsi altında) – **in the care of**

someone / under someone's protection; 3. (yanında) – at someone's elbow; 4. (binaküzarlığında) – to have at one's beck

(bir kəsin) **əlinin altında olmaq** (bir kəsin qulluğunda olmaq) – **to be at someone's beck and call**

əlinin altında saxlamaq (tabeliyində saxlamaq) – **to lead someone by the nose**

əlinin dalını yerə qoymaq (təslim olmaq) – **to fold one's hands (arms) / to give up the fight**

* ... **əlinin duzu yoxdur** (o kəs haqqında ki, hamıya yaxşılıq edir, lakin buna baxmayaraq “çox sağol” deyən yoxdur) – **about the man, whose dignity and services are not properly appreciated**

əlinin içi gicişmək – *bax əli gicişmək*

əlinin içində (çox aydın və anlaşıqlı bir şey barədə) – **an open book**

əliniz var olsun! (bir kəsə minnətdarlığını bildirəndə) – **your hands be healthy!**

əlinizi çəkin! (qarışmayın, müdaxilə etməyin!) – **hands off someone or smth!**

əliuzun (nüfuzlu, hörməti olan, sözü keçən insan haqqında)– **a bigwig / a big noise / an influential patron / a protector**

əliuzunluq etmək (bir kəsi döymək) – **to beat someone / to be ready with one's hands (fists) / to use one's fists / to bring one's fists into play**

əliverimli olmaq – *bax əliaçıq olmaq*

* **əliyalın olmaq** (silahsız)– **to be unarmed / to be without weapons** (with bare hands)

əliyüngül olmaq – **one brings luck**

əllər yuxarı! (təslim olun!) – **hands up!**

əllərdə gəzmək (kitab barədə)– **to pass from hand to hand** (to be a common object)

əllərə düşmək (pis yola getmək) – **to go to seed / let oneself go (slide) / to go from one man to another / to go from hand to hand**

əlləri arxada (əziyyətətsiz,asan) – **with one hand tied behind one's back / with one's eyes closed**

əlləri bumbuzdur – **one's hands are like ice**

(bir kəsin) **əlləri qaşınır** (bir kəs bir işi etməyə can atır, istəyir) – **one's hands itch to do smth. / one's fingers are itching to do smth.**

əlləri gicişir (vuruşmaq istəyir) – **one's fists are itching for a fight / one is spoiling for a fight**

əlləri xınada olmaq (heç bir iş görməmək) – **to fold one's arms / to bum about**

əlləri qana bulanmaq (bir kəsi öldürmək) – **to dip one's hands in blood (to kill someone)**

əlləri qızıldır (bacarıqlı əllər) – **Jack of all trades / master of one's craft / a wizard with his (her) hands (fingers) / one has able (clever) hands (fingers) / one has wonderful (clever) pair of hands / one has hands of gold / someone is a wizard with his hands / fingers**

əlləri qopub düşməz (heç nə olmaz) – **it is not hard labour to someone / it won't kill someone / it is nothing to speak of**

əlləri və ayaqları üstündə (iməkləmək) – **on one's hands and knees / on all fours**

əlləri və ayaqları üstündə durmaq (iki əli və iki ayağı üstündə durmaq) – **to get on all fours**

əlləri yanına düşmək (ruhdan düşmək) – **to lose heart**

əllərim qırılır (yorğunluqdan) – **one is dead tired / one is dog-tired / one is dead-beat / one is (feels) all in**

əllərində gəzdirmək (əzizləmək, nazlamaq) – **to make much of someone**

əllərini bulamaq (özünü alçaltmaq) – **to soil one's hands on someone or smth.**

əllərini dalına qanırmaq – **to twist one's arms behind one's back**

əllərini işə salmaq (bir kəsi vurmaq) – **to use one's fists (to beat someone)**

əllərini qabağına qanırmaq – **to wring one's hands**

əllərini qana boyamaq – to steep one's hands with blood / to stain one's hands in blood

əllərini ölçmək – *bax əlini ölçmək*

əllərini yumaq (məsuliyyəti öz üzərindən atmaq) – to wash one's hands of someone

əllərinin qabarını çıxartmaq (çox işləmək) – to work one's fingers to the bone (to work hard, to toil)

əllərinin lehməsi axır (dırnaqları altında olan çirk barədə) – mourning-band (of dirty nails)

... əllərinizi öpür – *bax əlini öpür*

əlli-ayaqlı (bacarıqlı) – **jack of all trades** (a person, who can do many things)

əlli-ayaqlı itirmək (məhv etmək) – to grind someone to dust / to make mincemeat of someone / to pulverize someone / to wipe someone or smth. off (away from) the face of the earth / to raze (level) smth. to the ground

əlli-ayaqlı itmək – someone disappeared without a trace / someone has vanished into thin air / someone gone as if the earth swallowed him (her) / nothing more was ever heard of him (her) / there is no news of him (her) / no sign or sound from him (her) / someone seems to have fallen through the earth / it is as though the earth had swallowed one up

əlli-ayaqlı olmaq (cəld olmaq, operativ hərəkət etmək) – to be on the ball

əlli-ayaqlı razı olmaq – 1. (böyük həvəslə) – **gladly / willingly / readily / with pleasure**; 2. (tam, bütünlüklə; birdəfəlik) – **completely / entirely**

əlli-ayaqlı yox olmaq – *bax əlli-ayaqlı itmək*

əlli tərpənmək – *bax diri tərpənmək*

əlnən – by hand / in longhand / handwritten

əlnən danışmaq – *bax əl-qolunu ölçmək*

əlsiz! – hands off! / don't touch me! / keep your hands to yourself!

əlsiz-ayaqsız (köməksiz) – helpless as new-born baby

əla – 1. (çox gözəl, çox yaxşı, tam qaydasında) – **everything is okay and no mistake / tip-top / top notch / ship-shape / all square / alpha plus / with vengeance / to be in gear / good and ... / good as a play / like nobody's business / as sweet as honey / thumbs up**; 2. (yaxşı düzəldilmiş) – **like mother makes it / thumbs up / of the first order / of the first water**; 3. (birinci dərəcəli vacib) – **of the first magnitude**; 4. (belə yaxşıdır) – **well and good**; 5. (bax ha!) – **...something like**

əla əhval-ruhiyyədə – * **fit as a fiddle**

əla fikir – **a master stroke / a stroke of genius**

əla formada olmaq – * **to run on all cylinders**

əla görünmək – **Amer.* **to look like a million dollars / to look like a million euro**

əlaişçi – **hotStuff**

əla özünü hiss etmək – **to feel like a million dollars**

əla şey – **the real McCoy**

əla vaxt keçirmək – * **to have a whale of a time** (to enjoy yourself very much, to have a very good time)

əla yaddaşı olmaq – * **one has got a memory like a sponge**

Əla yaxşının düşmənidir. = **The best is oftentimes the enemy of the good.**

ƏLAC

əlac yoxdur – **there's no getting away from it / there's nothing one can do about it / one can see no way out / there's no way around it / where will you get to ...**

əlacsız qaldıqda – *bax* **çarəsiz qaldıqda**

ƏLAHİDDƏ

əlahiddə (ayrı, ayrıca) – **in a special way**

ƏLAQƏ

əlaqə saxlamaq (bir kəslə ünsiyyət eləmək) = **to maintain communication / to keep in touch / to rub shoulders**

əlaqəni kəsmək – **to part company**

əlaqəsi olmayan – **out of things**

ƏLALTI

əlaltı kimi işlətmək – **to use someone as a stop-gap / to use someone as a mop**

əlaltından (xəlvətcə, gizlicə) – **under a bushel / quietly / on the quiet / on the sly**

əlaltından etmək (gizlicə, səssiz-səmirsiz etmək) – **to do smth. on the quiet / to do smth. on the sly / to do smth. stealthily / to do smth. behind someone's back / to do smth. in an underhand way** (to do smth. secretly)

əlaltından gülmək (xəlvəti gülmək) – **to laugh up one's sleeve / to snigger into one's sleeve**

əlaltından satmaq (gizli satmaq) – **to sell smth. on the side**

ƏLAMƏT

əlamətdar hadisə – **a sign of the times**

əlaməti olaraq – **to signify smth.**

ƏLAVƏ

əlavə xərclər – **overhead expenses / overheads**

əlavə şərhə ehtiyac yoxdur – **it speaks for itself / no comment needed**

ƏLBƏTTƏ

əlbəttə (hə) – **1. exactly! / precisely! / that's it! / well said!; 2. (şübhəsiz, qəti, yəqin, hökmən, mütləq) – no mistake / known fact / I should think (say) so! / you bet! / why, sure! / you bet! / go without saying / why not? / of course / naturally / sure** (certainly, of course, undoubtedly)

ƏLBƏYAXA

əlbəyaxa (vuruşma) – **hand-to-hand / man-to-man fight(ing)**

əlbəyaxa olmaq (dava-dalaşa başlamaq) – **come to blows**

əlbəyaxa vuruş – **hand-to-hand fighting**

ƏLBİR

əlbir olan şəxslər – **to be accessory after the fact**

əlbir olmaq (əlbir tərzdə hərəkət etmək) – **to be in full agreement with someone / hand and glove with someone**

əlbir yoldaşların adlarını çəkmək – **to name the names**

əlbirliklə – **shoulder to shoulder** (to work, to fight, *etc.*)

ƏLCƏK

əlcək qaldırmaq (cavab verməyə hazır olmaq) – *Fr.* **to take up the gauntlet**

Əlcəkli pişik siçan tutmaz. – **A cat in gloves catches no mice.**

ƏLEHİNƏ

əlehinə – **not to someone's credit / not favourable to someone**

(bir kəsin və ya bir şeyin) əlehinə olmaq – **to take issue against someone or smth.**

ƏLƏK

ələyi ələnib, qəlbiri asılıb – *bax* ələyi ələnib, qəlbiri göydə fırlanır

ələyi ələnib, qəlbiri göydə fırlanır (sona az qalıb) – **someone's song is sung / the game is up for someone / someone's goose is cooked / someone's day is over / it is all up with someone / it is all over with someone / someone is finished / someone is done for**

ələyi ələnib, qəlbiri sulanıb – *bax* ələyi ələnib, qəlbiri asılıb

ƏLƏKÇİ

ələkçinin qıl verəni (hörməti olmayan, sözü keçməyən, heç kəsə lazım olmayan, artıq insan)– **a nullity / no-account / a nothing / nixie / unnecessary / needless / not wanted / the odd man / Cf. a dead dog / a jackstraw / a man of straw**

Ələkçinin şirçisi, ayğır atın qamçısı. – **Second cousin twice removed. / Cousin several times removed. / Forty-second cousin.**

ƏLƏK-VƏLƏK

ələk-vələk eləmək (axtaranda hər yerə baxmaq)– **to turn everything upside down / to make hay of a room / to play havoc / to make a mess of smth.**

ələk-vələk olmaq (səliqə-səhman dağıldı) – **everything is turned upside down / hay of a room is made**

ƏLİ

Əli aşından da etmək, Vəli aşından da – **to dupe someone / to make an ass of someone / to leave someone out in the cold (in the basket) / to give someone the sack to hold / not to give someone what he expected (hoped) to get / to leave someone in squalor / to leave someone high and dry / to leave someone standing / to get nothing for one's pains / Cf. to leave someone out in the cold (in the basket) / Amer. to give someone the sack to hold (to have neither this nor that)**

Əli aşından da olmaq, Vəli aşından da – **to be left someone high and dry / to be left someone standing / to get nothing for one's pains / to lose one's hopes of getting rich / to be no better off than at the start / to come out the loser / to get nothing for one's pains (trouble) / to be a fool (ass, jackass, simpleton) for one's pains / Cf. to be left in the cold (in the basket) / Amer. to be left to hold the sack (to gain nothing)**

Əli, Vəli ya Pirvəli – **1.** (hər yetən, qabağına ilk çıxan) – **any Tom, Dick or Harry (anybody); 2.** (kim olur olsun) – **Tom, Dick or Harry**

Əlidən götürüb Vəliyə vermək (bir borcdan qurtarıb başqa borca düşmək) – **to rob Peter to pay Paul**

Əlinin papağı Vəlinin başında, Vəlinin papağı Əlinin başında – **everything is upside-down at sixes and sevens / a muddle / confusion turmoil / maze**

ƏLİFBA

əlifba kimi asandır (çox asan)– **simple as ABC/ to be (as) easy as ABC / Cf. as clear as day / as simple as A.B.C.**

əlifbadan başlamaq (lap əvvəldən)– **to begin with ABC** (elementary things, elementals, rudiments) / **to begin at the beginning**

əlifbey öyrətmək = to teach the alphabet

ƏLİL

əlil kağızı (əmək qabiliyyətini itirmə haqqında sənəd)

ƏLFƏCİN

əlfəcin qoymaq (son qoymaq, qurtarmaq) – **to have the last word** (in the discussion) / **to write finis to smth.** (to finish smth.)

ƏLHƏZƏR

Əlhəzər, arvad üzlü kişidən, kişi üzlü arvaddan. – **Shun a mild man and a bold woman.**

ƏLKÜT

əlküt insan (huşsuz, bacarıqsız, fərsiz)– **a bungler / a clumsy person**

ƏLLAMƏ

əllamə (özünü hər şeyi bilən kimi göstərən) – **a smart Aleck** (falseknow-it-all)

ƏLLƏŞMƏK

əlləşmək (çalışmaq) – **to run round in small circles / to bustle about / to be as a cockroach on a hot stove / Amer. to be busy as a one-armed paper-hanger**

ƏLLİ

əlli arxın suyunu bir arxa çatmaq – *bax* min dərədən su götürmək

Əlli ilin eşşəyinə dəyirmanın yolunu tanıdır. – **Cooks are not to be taught in their own kitchen. / Shall the goslings teach the goose to swim? / Don't teach your grandmother to suck eggs.**

əlli illik yubiley – * **golden jubilee**

əlli vurmaq (alkohol içkidən 50 qram içmək)– **to have a drink of alcohol / Cf. to put it down one's neck / to cheer the inner man / to get loaded**

əllini ötüb keçmək – **to be over the hill / to be past it**

ƏLÜSTÜ

əlüstü – *bax* **ayaqüstü**

(bir kəsi və ya bir şeyin) **əlüstü dəyişilməsi** – **as a stop-gap (stopgap)**

əlüstü qalib gəlmək (zəhmətsiz udmaq)– **to win hands down**

ƏLVERİŞLİ

əlverişli (sərfəli, faydalı, mənfəətli) – **not demanding of one's work (job, etc.) / cushy (easy)**

əlverişli vəziyyət (xeyirli mövqe) – **a strong position**

əlverişli olmayan cəhətdən (pis) – **in an unfavourable light**

əlverişlidir (bir kəsin xeyrinədir) – **it suits someone down to the ground / it is playing into someone's hands / it serves someone's purpose / it is for the benefit of someone / that is luck**

ƏLVIDA

əlvida! (əbədi ayrılmaq) – **farewell to ...! / you may whistle for it!**

ƏMANƏT

əmanətə bənd olmaq (bir sözə bağlı olmaq, inanmaq) – **to hang by a single hair / to hang by (on) a tread / to swing (hang, tremble) in the balance**

ƏMƏK

əmək birjası – **a labour exchange**

əmək çəkmək (bir kəsin nədəsə əməyi var) – **to make one's contribution to smth. / to do one's bit for smth.**

əməyi əlində qalmaq (faydasız iş) – **a mug's game / chasing one's tail / barking at the moon / crying for the moon**

ƏMƏKDAŞLIQ

əməkdaşlıq etmək (birgə fəaliyyət göstərmək) – **to play ball with someone**

ƏMƏL

əməli ayağına cıdar olmaq – **according to one's deserts**

əməli azmaq (həyat tərzini pis tərəfə dəyişmək) – **to stray from the right path / to go astray / to go to the bad**

əməllərinə görə cavab vermək – ***to face the music**

ƏMƏLLİ-BAŞLI

əməlli-başlı – 1. (lazımı kimi) – **all square! / all serene! / all systems are go! / all shipshape and Bristol fashion! / all Sir Garnet!;** 2. (çox bərk, çox ciddi) – **quite in earnest / in real earnest / really / properly / thoroughly / downright / beyond measure;** 3. (əhatəli) – **Amer.inabigway**

əməlli-başlı eləmək (var-gücü ilə) – **to do smth. for all one is worth / to do one's utmost (damnedest) / Cf. like anything, like hell, like beans**

əməlli-başlı yoluna düşmüş iş (gəlirli iş) – **a going concern**

ƏMİN

əmin-amanlıq (bütün dünyada sülh) – **world peace** (peace across the world)

əmin ola bilərsiniz (yaxşı) – **all right**

ƏMMA

əmma – 1. (gizli qüsurlar, ya da günahkar) – **a nigger in the fence / a nigger in the woodpile**; 2. (səbəb) – **a peg to hang a thing on**

əmma ilə danışmaq – *bax* **ikibəşli danışmaq**

əmma tapmaq olmur – *Lit.* **so tight that you can't get in a finger / there's not a weak spot anywhere / you can't find fault with it**

əmması çıxmaq (anlaşılmazlıq, problemi var) – **there is a hitch**

əmmasız (şübhəsiz) – **without further (more, much) ado / without mincing matters / without winking**

ƏMR

əmr qulu – 1. (xırda tapşırıqları yerinə yetirmək) – **to run someone's errands / to run errands for someone / to get the odd jobs to do**; 2. (asılı vəziyyətdə olaraq bir kəsin istəklərini yerinə yetirmək) – **to depend on someone / to be at someone's beck and call / to serve as (like) a messenger-boy**

əmr-vaqe qarşısında qoymaq (konkret fakt qabağında bir kəsi qoymaq) – **to confront someone with the accomplished fact** (with a fait accompli)

əmr vermək – * **to pass the word**

ƏN

ən axırda (nəhayət) – **in the end / after all / at last / at long last / in the last / in the long run / in the final (last) analysis / finally / when all is said and done / at the last moment**

ən axırıncı adam (ən xoşagəlməyən, arzuolunmayan insan) – **the lowest of the low / utterly disreputable / the last man** (the worst)

ən asan yol seçmək – **to follow the line (to take the path) of least resistance**

ən asan yolla getmək – **to take the path of least resistance**

ən aşağı (qiymət, səviyyə, yer) – **rock-bottom** (the lowest point or level that is possible)

ən azı – **1. or at least; 2. the very least** (at least); **3. least of all; 4. to say the least of it**

ən əhəmiyyətli bir hissə (nəyinsə əsası) – * **the be-all-and the end-all of something** (the most important part or thing)

ən əla donunu (paltarını) – * **one's best bib and tucker**

ən əsas dəlil – **one's best card**

ən əziz (ən istəkli) – **the dearest / the holy of holies** (longed-for)

ən istəkli arzusu olmaq – **to have smth. at heart**

ən qısa yola getmək – **to cut a corner** (the corners)

ən qiymətli çağ (xoşbəxt illər) – **the golden days**

ən məxvi (sirr) – **the holy of holies / sanctum / sacred thing** (place, etc.)

ən sadə – **this is elementary / no problem**

ən səbirli adamın da səbri sona çatır – * **enough to make a saint swear**

Ən yaxın dost - insanın öz cibidir. (Cib dolu olanda - dünya sənindir, cib boş olanda - dünya sənsizdir, dostum.) – *Lit.* **The best friend is the own pocket.**

ən yaxşı və ya ən böyükhissə – **lion's share / Benjamin's mess / hog's share**

ən yaxşısı – * **the best of the bunch / second to none** (the very best)

Ən yaxşısı yoxdursa, əlinin altında nə varsa, onu istifadə et. = * **If you cannot have the best, make the best of what you have.**

ən yüksək – **of the best water / Amer. of the highest caliber**

ən yüksək səviyyədə – *Cf.* **just like mother makes it / just what the doctor ordered**

ƏNCİR

əncir – **a fig**

əncir kimi – *bax* **əzilmiş pomidor kimi**

ƏNGƏL

əngəl (manəə) – **a stumbling-block**

əngəl (çətinlik, manəə, ilişik) **bundadır** – **there's (here's) the rub / that's where the shoe galls (pinches)**

əngəl çıxartmaq – **to play a mean trick on someone / to make a red tape**

əngəl çıxır (problem yaranır)– **it's a fine mess / Cf. that's a fine kettle of fish! / the fat is in the fire**

əngəl olmaq (bir kəsə mane olmaq) – **to stand in someone's way / to get in someone's path (road) / to stand in someone's light / to cross someone**

əngəl törənib (problem çıxıb)– **the fat is in the fire**

əngələ düşdü (gözlənilmədən çətinliyə düşmək) – **to put one's own head (neck) under the chopper**

əngələ düşmək (işə baş tutmamaq, gülünc vəziyyətə düşmək) – **to make a fool of oneself / to get into a mess / to make oneself look silly / to get into a fix / to get into a tight corner / to get into a scrape / to get into a spot / Cf. to come a cropper / to come a howler / to come a mucker**

əngələ salmaq – **to draw someone in a tight corner / to get someone in a mess / to involve someone in a scrape / to draw someone into a spot**

əngəli çıxmaq – *bax zibili çıxmaq*

əngəlsiz (çox rahat) – **without a hitch / without let / without hindrance**

ƏNGİ

əngi qızışmaq – *bax çənəsi qızışmaq*

ənginə vermək – *bax əngini yormaq*

əngini yormaq (çox danışmaq) – **to talk nonsense / to talk drivel / to talk rot / to talk rubbish / to twaddle / to prate / to talk at random (to talk to no purpose)**

ƏNTİQƏ

əntiqə – **1. (əla) – * like a million dollars; 2. (çox gözəl) – marvelous / wonderful / splendid / excellent / Cf. A-1 / first chop / first flight / top flight /**

top notch / first-rate (an excellent, super); **3.** (çox yaxşı) – **all right / fine** (of getting along, doing smth.); **4.** (çox qəşəng) – **lovely / smart / as pretty as a picture / as a little jewel / as paint**; **5.**(səviyyəli) – **one-hundred-per-cent / real / true / complete**

əntiqə şey (nadir şey) – **a rare object / a priceless object**

əntiqədir – **in the best way possible / as good as can be / ... all right**

ƏR

Ər-arvad ipəkdir, araya girən - köpək. – *Cf.* **Don't try to separate fighting dogs! / Put not your hand between the bark and the tree. / A superfluous third. / Third wheel.**

ər-arvad münasibətləri – * **bed and board**

Ər-arvadın savaşı - yaz gününün yağışı. – **Lovers' quarrels are soon mended. / Lovers' tiffs are harmless. / The falling out of lovers (faithful friends) is the renewal of love.** (The falling out of loves is the renewing of love.) / **A Woman's blow never gave a black eye. / Love's not complete without a quarrel.**

ər ilə arvadın arasına girmək (başqasının ailə işinə qarışmaq) – **to come (to go) between the bark and the tree / to put one's finger between the bark and the tree**

ərcəyöz (ər haqqında zarafatyana) – **rhymed jocular pejorative for "husband"**

ərə getməmişdən əvvəl ikicanlı olmaq – **to become pregnant out of wedlock** / *Cf.* **to break an ankle / to cheat the starter**

əri itaətdə saxlamaq – **to keep one's husband under one's thumb (heel, hoof) / to wear the breeches / to be beneath (under) someone's foot (feet)**

ərinə xəyanət etmək (əri aldatmaq) – **to make a cuckold of someone** (*i.e.* one's husband, fiancé)

Ərlə arvadın torpağı bir yerdən götürülüb. – *Lit.* **Husband and wife is the same Satan.**

Ərsiz arvad, yiyəsiz at. – *Lit.* Wife without husband is as horse collar without a tug (trace).

ərsiz qalmış elmi maraqla yaşayan qadın – a blue stocking

ƏRƏFƏ

ərəfədə – on the threshold of smth.

ƏRİMƏK

əriməz (heç nə olmaz) – *Lit.* he (she) isn't made of sugar / he (she) will not melt

ƏRİŞTƏ

əriştə doğramaq (yaltaqlanmaq) – to prostrate oneself before someone / to cringe before someone / to grovel before someone

ƏRİMƏK

əriyib çöpə dönmək – someone is wasting away / *Cf.* nothing but skin and bone / a stack of bones

əriyib muma dönmək – *bax* əriyib çöpə dönmək

əriyib şama dönmək – *bax* əriyib muma dönmək

əriyib yerə girmək – *bax* yerə batmaq

ƏRKÖYÜN

ərköyün qız (çətinliyə dözməyən, rahatlığa alışmış) – a bread-and-butter miss

ərköyün uşaq – mother's darling / sissy

ƏRSƏ

*** ərsəyə çatdırmaq – to bring up / to rear / to discover / to find out / to make ready**

ərsəyə çatmaq – to attain / to achieve perfection / to perfect oneself / to gain mental maturity

ərsəyə getmək – *bax* ərsəyə çatmaq

*** ərsəyə gəlmək** – to become famous / popular / to crop up / to show up

ərsəyə yetirmək – *bax*ərsəyə çatdırmaq

ƏRŞ

(səsi) **ərşə çıxmaq** – to cry for all one is worth / to yell at the top of one's voice

ərşə dayanmaq – *bax* ərşə çıxmaq

ərşə dirənmək – *bax*ərşə dayanmaq

ərşə ucalmaq – *bax* ərşə dirənmək

ƏSARƏT

əsarət altına almaq (istismar etmək) – to bring someone under / to make someone knuckle under (down) / to bend someone to one's bow / to overdo smth. / to be overzealous / to stop at nothing / to make the sparks fly

ƏSAS

(nəyinsə) **əsasağırlığını çəkmək** – to bear the brent of something

əsas dəlil (ən tutarlı dəlil) – one's ace of trumps

əsas divar – a main wall

əsas məqamlara toxunmaq (əsas məsələdən danışmaq) – to hit the high spots

əsas məqsədə çatmaq üçün taktikanın dəyişməsi – * a change of face / a change of front

əsas məsuliyyəti daşımaq – *to carry the ball

əsas mətləb 1. (işin mahiyyəti) – the crux of the matter; **2.** that's just the point! / that's the whole thing! / that's just the trouble! / there's the rub! / the thing (the point, the trouble) is that ...

əsas təşkilatçı – the life and soul

(bir şeyə) **əsasən** – *in line with smth.

əsasların əsası (bir şeyin əsası) – the main thing / the essence (basis)

əsaslı surətdə nəyisə etmək – to do smth. in a thorough-going manner /

Cf. to do a pretty neat job

əsaslı tikinti – a capital construction

əsassız (səbəbsiz) – for no reason at all / without rhyme or reason / not have a leg to stand on

əsassız misal (nümunə) gətirmək – to drag smth. in by the head and shoulders / to thrust (draw, bring, push) smth. by the ears

ƏSƏB

əsəb dağarcığı – *bax* əsəb düyünü

əsəb düyünü – a bundle of nerves / a bag of nerves / a nervous wreck

əsəbi halda qışqırmaq – to howl (yell) in a nasty voice / to yell one's head off

əsəbi vəziyyətdə (gərginlikdə) – on edge

əsəbləri ilə oynamaq (əsəbiləşdirmək) – *Lit.* to play on someone's nerves / to irritate someone intentionally / to strain every nerve / to do smth. with disgust / loathing / to do smth. with heavy heart / clenching one's teeth / to wear out someone's nerves / to fray someone's nerves / to get (to set) on someone's nerves / to ruffle someone's feathers (to make someone worried / nervous)

əsəbləri sakit olmaq – to have a lot of nerve

əsəbləri tarımda – *bax* əsəbləri yerində deyil

əsəbləri yerində deyil (qaydasında olmayan) – one's nerves are stretched to breaking / nervous as a cat / as nervous as a kitten

(bir kəsin) **əsəblərini pozmaq** – to get on someone's nerves / to get on someone's wick / to jar upon someone's nerves / to set on someone's teeth on edge

(bir kəsi) **əsəbləşdirməyən** – * *Amer.* out of one's hair

ƏSƏR-ƏLAMƏT

əsər-əlamət qalmadı – something has vanished (leapt off) as though swept down (blown off) by a gust of wind / as if the wind has blown something away / something disappeared like a shot from a gun

əsər-əlamət yoxdur – someone has vanished into thin air / someone disappeared without a trace / someone melted away / someone's tracks are already cold / there is no sign of someone / *Cf.* The bird has flown.

əsər-əlamətsiz – without a shadow (a trace) of smth. / without the least hint of smth.

ƏSİL

əsil (saf, xalis) – of the first water / sheerest / clearest type of someone or smth. / pure and simple / obvious

əsil mətləb budur (iş məhz belədir) – this is the crux of the matter / that's the answer to the mystery! / *Cf.* that's where the shoe galls (pinches) / here lies the rub / so that's it!

ƏSİL

əsilzadə (əsli-nəcabəti olan insan haqqında) – aristokrat / blue blood (noble man / woman)

Əsli bəd olana qamçı neyləsin? – *Lit.* Don't wait grapes out of blackthorn.

Əsli nədir, müamiləsi nə ola? – As stock, so generation.

Əsli olan dırnağından bildirər. – Every bird is known by its whistling.

Əsli pak olandan zərər gəlməz. – *Lit.* Don't wait bad from a noble man.

Əslini danan namərddir. – Wolf is wolf. / *Lit.* Born a wolf, will not be a fox.

əslini öyrənmək (kökünü axtarıb tapmaq) – to get the bottom of smth.

ƏSİM-ƏSİM

əsim-əsim əsmək – one is blue with cold / one is shivering so bad he cannot keep his teeth together / one cannot stop his teeth chattering / someone is trembling like an aspen leaf / someone is shaking like a leaf

ƏSİR

əsir götürmək (hərbiçilikdə: lazım olan, dil bilən adamı ələ keçirmək) – **to capture a tongue** (to capture an information / identification prisoner)

ƏSKƏR

əskər aparmaq (əskərliyyə alınanların başını qırxdıqları üçün belə deyiləmiş) – **to recruit someone / to accept as recruit**

ƏSKİ

əski hamam, əski tas – no changes / nothing has changed / the things are the same as they were before

əski qapı, əski daban – *bax* **əski hamam, əski tas**

***Əski pambıq bez olmaz.** – It will be no coarse calico out of old cotton wool.

Əski un çuvalın çırpdıqca toz qopar. – *Lit.* How long one shakes a fur-coat out, so much it will be dust out of it.

ƏSL

əsl (bütün yaxşı keyfiyyətlərə malik olan) – **real / true / regular / excellent / super / having all positive features / Amer. on wheels**

əsl ingilis dili (doğru-düzgün ingilis dili) – **the king's English / the Queen's English** (the British English)

əsl sənin malındır! – **it's just for you!** (used to say that something belongs to or to who it is intended for)

əslvaxtdır – **high time**

ƏSLA

əsla – 1. (qətiyyən, heç yox) – **not a bit of it! / nothing of the kind! / nothing of the sort! / not likely!** (it is not true); 2. **on no account** (consideration) / **by no means** / **not under any pretext** / **it's out of the question** / **under no circumstances** / **by no manner of means** / **on no account** / **not for love or money**

əsla gözlənilmədən – **like thunder out of a clear sky / like a bolt from the blue**

ƏSLİNDƏ

əslində – 1. **initself(oneself)**; 2. (həqiqətdə, həqiqətən) – **in essence / at bottom / really and truly / deep down / in all but name / as a matter of fact / in point of fact / in reality / in effect / when it came to the test (point) / it turned out that ...** (really, in fact, indeed); 3. (bunun yerinə gərək, həqiqətən) – **you ought to ... / and (but) you**

ƏSMƏK

əsmə! (qorxma!) – **no fear! / Amer. don't sweat it!**

əsmək (xəsislik etmək) – **pinch a penny**

ƏSMƏR

əsmər (gözəl) – **black beauty**

ƏT

ət basmaq (kökəlmək) – **to grow very fat / to be oozing fat / to grow stout** (of persons getting fat because of their life of idleness)

Ət ilə dırnaq arasına girən iylənib çıxar. = **One should not go in between flesh and nail.** (Do not meddle with intimate relations). / **Put not your hand between the bark and the tree. / Don't try to separate fighting dogs!**

Ət ilə dırnaq arasına girmə. – *bax* **Ət ilə dırnaq arasına girən iylənib çıxar.**

ət işarəsi – @ (symbol, sign)

Ət olmayan yerdə balıq da ətdir. – *Cf.* **Half a loaf is better than no bread. / A bit in the morning is better than nothing all day. / There's a small choice in rotten apples. / Any port in a storm. / In the land (country, realm) of the blind (among the blind) the one-eyed is king.**

Ət sümüksüz olmaz. = **There is no any meat without the bones. / Cf.** **Every man has his own faults.**

ət tökmək (utanmaq) – **to burn with shame** (to be greatly ashamed of smth.)

ətdən-qandan olmaq – **to lose flesh / all skin and bone / a rack of bones**

ətdən düşmək (arıqlamaq) – **to grow thin / to grow lean**

ətə-cana dolmaq – *bax* **ətə-cana gəlmək**

ətə-cana gəlmək (kökəlmək) – **to become corpulent** (to put on weight, to feed well)

ətə dolmaq (kökəlmək) – **to gain flesh / to pick up flesh / to put on flesh** (weight)

ətə dönmək – **1. (süstləşmək) to become languid / to feel slack / to be flabby / to be flaccid; 2. (yumşalmaq) – to become soft**

ətə gəlmək – *bax* **ətə-cana gəlmək**

***ətə gətirmək** – **to fatten / to flesh**

ətə-qana gətirmək – *bax* **ətə gətirmək**

əti çimçəşmək (ürək bulanması barədə) – **to be disgusted / to feel disgust / to be squeamish about smth.**

əti dərisindən çıxmaq (kök insan haqqında) – **to grow very fat**

***əti dırnaqdan ayırmaq** (yaxın olan insanları ayırmaq) – **to separate someone from his (her) close friends**

əti ətindən, qanı qanından (irsi olmaq) – **to be bred in the bone**

əti-əndamı tökülmək – *bax* **əti tökülmək**

Əti ətimdən, qanı qanımdan. – **Bone of my bone, flesh of my flesh. / One's own flesh and blood.** (of blood relationship)

* **əti sənin, sümüyü mənim** (yəni: döymək istəyirsiz - döyün) – **this expression is used in ancient times when the parents had send his own son to Moslem school, where the regime of the punishment of pupils's flogging was dominated, it means: you may punish my son so mush as you want**

əti tökülmək – 1. (arıqlamaq) – **to lose flesh / to shake off one's fat / to slenderize; 2. (xəcalət çəkmək) – to die of shame / to be consumed with shame (to be greatly ashamed of smth.)**

əti ürpərmək – *bax əti ürpəşmək*

əti ürpəşmək – **it makes one feel creepy all over / it makes one's flesh crawl / to be startled**

əti ürpəşir (qorxudur) – **it gives one shivers / it sends a chill up and down one's spine / shivers run down one's spine / it gives someone the creeps**

ətimi kəssən də əgər (əməl edəcəyəm) – **even if one's life depended on it / Cf. I can't do it for the life of me!**

ətin tökülsün! (ayıb olsun!) – **you ought to be ashamed of talking like that / you ought to be ashamed of yourself! / aren't you ashamed (of yourself)?**

ətinə-qanına keçmək – **to instill itself in human flesh and blood / to be part of someone's flesh and blood / to become part of someone's very being**

ətini aşıq, könünü qaşiq eləmək (bir kəsi döymək) – **to treat someone with a dose of birch-oil / to flog someone / to give it someone hot and strong / to give someone what for / to give someone a good talking-to / to give someone a good dressing-down (hiding, licking) / to give someone a rub**

Ətini də yesə, sümüyünü atmaz. – **Blood is thicker than water./They that are bound must obey. / Cf. Birds of a feather flock together. / Charity begins at home.**

ətini didmək (yola getməmək) – **to be on bad terms with someone / to be at odds with someone or smth. / to be out of tune with smth. / Cf. to be hammer and tongs with someone / to be at logger heads (loggerheads) with someone**

ətini kəsmək (incitmək) – **to bother (harass, nag, plague, worry, torture, torment) the life out of someone**

ətini qiymə çəkmək – *baxətini aşıq, könünü qaşiq eləmək*

ətini şişə çəkmək – *bax ətini qiymə çəkmək*

ətini tökmək – *to lose flesh/ to shake off one's fat*

ətini yesə də, sümüyümü çölə atmaz (ailə üzvlərinin bir-birinə çox oxşar və bağlı olması haqqında) – **to stand up for someone or smth. / to see that no harm comes to someone / to defend someone or smth. / Cf. blood is thicker than water / he or she is our's man**(about the persons of the same family who are closer to one another than to others, relatives are favored or chosen over outsiders)

ətini yeyib sümüyünə daraşmaq (hər şeyi əlindən almaq)– **to strip someone bare / to strip someone to the skin / to pare someone to the bone / to fleece someone / to flay someone alive**

* **ətlə dırnaq arasına girmək** (yaxın insanların işinə qarışmaq)– **to interfere with smth. / to meddle in other people's business**

ətlə dırnaq kimi (çox yaxın) – **they are bosom friends / they can't be parted for worlds / nothing can part them / they stick together** (of a very close relation)

ətli-canlı (kök) – **fleshy / buxom** (of a woman) / **plump** (stout, fat)

ƏTƏK

ətəyi böyükələr əlindədir – **to move with the upper strata / to mix with the highest circles / to be in someone's good graces**

* **ətəyində namaz qılmaq olar** (təmiz, pak insan haqqında)– **not so pure and honest man**

ətəyindən sallanmaq – *bax ətəyindən yapışmaq*

ətəyindən yapışmaq (əl çəkmədən kömək istəmək) – **to bow down to someone / to low to someone / to bow to the feet of someone / to bow to the very ground before someone / to double up in a bow / to fall down at someone's feet / to prostrate oneself before someone / to eat humble pie / to throw oneself at the feet of someone / to fall at someone's feet / to sink at the feet of someone** (begging for smth.)

ətəyinə ağlaya biləcəyin adam (bir kəsə dəstək olan insan haqqında) – **a shoulder to cry on** (a person who is willing to listen to one's complaints, problems and troubles)

ətəyini əldən buraxmamaq – *bax* **ətəyini əldən qoymamaq**

ətəyini əldən qoymamaq (sırtıq kimi əl çəkməmək)– **to stick to someone / to adhere to someone / to badger someone**

ƏTRAF

ətrafında fırlanmaq (yanından əl çəkməmək, başına dolanmaq) – **to spin like a top round someone / to fuss in the effort to please someone**

ƏTRAFLI

ətraflı (hərtərəfli surətdə) – **in different keys (ways) / in every way one can think of / from all possible angles / back and forth / Cf. to harp on the same (one) string (note)**

ƏVƏZ

əvəz etmək üçün gəlmək – **to take the place of someone or smth.** (to replace someone or smth.)

əvəzini çıxmaq – * **to give someone fits**

əvəzini çıxmaq üçün (qisas, intiqam almaq üçün) – **to do smth. in revenge** (to revenge oneself on someone) / **to do smth. by way of retaliation for smth.**

ƏVVƏL

əvvəl-axır (gec-tez, bir vaxt) – **after all is said and done / sooner or later** (eventually, after some time)

əvvəl başdan – **first of all / first and foremost / in the first place / most of all**

Əvvəl dovşanı tut, sonra dərisini soy.– **Catch the bear, before you sell its skin./ Cf. Don't count your chickens before they are hatched.**

əvvəl-əvvəl – *bax təzə-təzə*

əvvəl pulu ver! – cash down! / cash on the nail! / down with the money! /
down with the (your) dust! / let's see the colour of your money first!

əvvəl-axır – and high time is it! / at long last!

əvvəlcədən – at first / at the beginning / at the outlet / for a start

əvvəlcədən hazırlanmış – *cut and dried (decided or expected beforehand)

əvvəlcədən hiss etmək – to feel it in one's bones

əvvəldən (başlanğıcdan) –all along / from the world go (from the beginning)

əvvəldən axıra kimi – from cover to cover / through through / through
thick and thin

əvvəldən axıra qədər = from beginning to end – from A to Z / from Alpha
to Omega

əvvəldən hay-küy qaldırmaq – to cry out before one is hurt

əvvəllər (o saat) – from the very beginning / the first thing

əvvəli və axırı – Alpha and Omega

Əvvəli yaxşı olan, axırı da yaxşı olar. = A good beginning makes a good
ending.

Əvvəli yaxşı olmaqdansa, axırı yaxşı olsun. – All is well that ends well. / Cf.
In the evening one may praise the day. / The end crowns the work.

Əvvəlin gəlincə axırın gəlsin. – *bax* Əvvəli yaxşı olmaqdansa, axırı yaxşı
olsun.

əvvəlki mühitdən aralanan insan – one estranged, a severed branch (limb) /
a loner / a lone wolf / *Lit.* a slice severed from the loaf

ƏYANİ

əyani dərs – an object lesson

əyani bir kəslə tanış olmaq – to put a face to a name

ƏYİLMƏK

Əyilən baş kəsilməz. – A fault confessed is half redressed. / A sin confessed is half forgotten. / Confession is good for the soul. / Confession is the first step to repentance.

Əyilən boynu qılınca kəsməz. – *bax* Əyilən baş kəsilməz.

əyilməmək (mərdanə dözümlü göstərmək) – to put a bold (brave or good) face

ƏYLƏNCƏ

əyləncə – * beer and skittles / social activities

ƏYLƏŞMƏK

Əyləşin! – *Lit.* There is no sense (no virtue) in standing. / Sit down, take the weight off your feet. / *Cf.* It is as cheap sitting as standing. (Take your seat.)

ƏYİNİ

əyninə biçilmək (yaraşmaq, ölçüsünə uyğun olmaq) – just one's size / an excellent fit / just right / it fits like a glove (to fit perfectly)

əyninə qutu kimi oturmaq – *bax* əyninə biçilmək

ƏYRİ

əyri danışmaq (yalan demək) – to act against one's conscience / to go the hypocrite / to play the hypocrite (to dissemble)

əyri-əyri baxmaq (şübhə ilə baxmaq) – to look askance at someone / to cast dubious glances on someone / to look down one's nose at someone or smth. / to regard someone as ... / to scowl

əyri gözlə baxmaq – to look askew / to look aslant (at) / to look awry / to look askint / to glance with askance at someone

əyri güzgü – a distorting mirror

əyri oturub, düz danışmaq – let's speak one's mind (let us be frank, candid in spite of circumstances)

əyri sifət (narazılıq bildirən sifət) – **long face** (dissatisfied expression of the face)

əyri-üyrü (nizamsız) – **at random / crookedly / on the slant / haphazardly / in a slipshod (slapdash) way / in confusion / in all directions**

əyri-üyrü getmək (kefli halda) – **on wobbly legs / loop-legged** (of a drunk)

əyri-üyrü xətt – **an angular hand / an uneven hand writing**

əyri yol (natəmiz, biqeyrət həyat yaşamaq)– **a devious path / devious way**

əyri yola getmək (nəfəs yoluna düşmək) – **to go the wrong way**

əyri yolla – **under false pretences**

əyri yolla varlanmaq(qanunsuz yolla dövlətli olmaq)– **to flatter one's own nest**

ƏYYAŞ

əyyaş – *bax əhlikef*

əyyaş olub getmək (içkiyə alışmaq, içkiyə aludə olmaq) – **to become a habitual drunkard / to succumb to drink / to go right off the rails / to be wiped off the books / to be blind drunk / Amer. to be tight as a brick / Cf. to be drunk as muck**

əyyaşlıq etmək (sərxoşluq etmək) – **to drink hard in despair / to drink heavily**

əyyaşlıqdan – **being drunk / in a drunken brawl**

əyyaşlıqdan ölmək – **to die from hard drinking**

ƏZAB

əzaba sinə gəlmək – *bax məyus olmamaq*

əzab-əziyyət çəkmək – **to go through hell / to twist in the wind / to sweat blood / to be up the creek** (to be anxious, to worry, to be uneasy about)

əzab-əziyyət içində olmaq (mənəvi və ya fiziki) – **to be up the creek**

əzablı sınaq – **a rough ride**

ƏZBƏR

(bir şeyi) **əzbər bilmək** – **to have smth. at one's tongue's end / to get smth. down cold** (to get smth. by heart)

əzbərdən (yazıya baxmadan) – **to play smth. from memory** (to know, to learn, etc. smth. by heart)

ƏZCÜMLƏ

əzcümlə – **casually / as though accidentally**

ƏZƏL

əzəl başdan – *bax əvvəl başdan*

əzəl gündən – **from the very first day**

əzəldən – **since the beginning of time / since (from) time immemorial**

əzəlini qoymaq – **to originate smth.**

ƏZGİN

əzgin əhvalda olmaq (kefi pozuldu) – **one's spirits sink**

əzgin kimi – **utterly exhausted / worn out / dog-tired / heavy in hand**

əzginiş – *baxbambılı*

ƏZİLMƏK

əzilib büzülmək (naz etmək) – **to make faces / to simper / to pose**

əzilmə! – **don't be so affected! / none of your airs and graces!**

ƏZİYYƏT

əziyyət olmasa (zəhmət olmasa) – **if it's not too much trouble**

əziyyət vermək – **1. to put someone out of the way; 2. to make someone work like a cart-horse / to make a convenience of someone / to make someone fetch and carry** (to burden someone, to overburden someone)

əziyyətə dəyməz – *Cf.* **to break a butterfly on the wheel / to crush a fly with a steam-roller / to use a steamhammer to crack a nut**

ƏZİZ

əziz xələf (bir kəsin sevimli adamı) – **blue-eyed boy / girl** (a person treated with special favour by someone)

*** Əziz olasan! / Əziz olasınız!** – **a polite answer to a polite appeal**

Əzizim! – **Mydear!**

Əzizim əzizdir, canım ondan əzizdir. – *Cf.* **Charity begins at home. / Close is the shirt but closer is the skin. / Self comes first.**

Əzizlərinin yanına getmək – *bax* **Babalarının yanına getmək**

ƏZM

əzmli olmaq – *bax* **möhkəm olmaq**

ƏZMƏK

əzib suyunu çıxarmaq – **to wear someone out / to work someone to death / to harass someone with exactions / to sweat someone / to exhaust someone / to suck someone's blood**

əzilmiş əncir kimi olmaq (pis formada olmaq) – **to be out of form (case, condition) / to feel off form / to be in a bad way**

əzilmiş pomidor kimi – *bax* **xəmir kimi**

əzişdirmək (rəqibi əzmək) – **to give it someone hot / Cf.** **let someone have it with both barrels** (utterly defeat, rout the enemy)

ƏZRAYIL

Əzrayılla çiling-ağac oynamaq – **to ask for trouble**

əzrayıl canını aldı – **it is all over / it is all up / it is UP with someone / someone kicked the bucket**

əzrayılı qonaq çağırmaq – to take a risk / to take a chance / to risk one's life / to risk one's neck

əzrayılla çiling-ağac oynamaq – to play with fire / Cf. to sit on a barrel of gun-powder

- F -

FAHİŞƏ

Fahişəxana (əxlaqsız, ədəbsiz, tərbiyəsiz bir yer) – **a brothel / Amer.a parlor house**

fahişəxanalar olan rayon – * *Fr. the red-light district*

fahişələr – **a light o' love / Lit. living goods** (young women delivered somewhere as prostitutes)

FAKTİKİ

faktiki olaraq (əslində) – **in point of fact**

FAL

fal açmaq (talehi bilmək)– **to make wild guesses / to cudgel one's brains / to speculate about the future**(to tell a fortune)

fala baxmaq – **to tell someone his (her) fortune**

fala-baxan – **fortune-teller** (a man who tells someone's fortune by peering into the water in a basin, by coffee, by cards and so on)

FANATİK

fanatik (geri qalmış adam) – **a bigot**

FARAĞAT

farağat durmaq (bir kəsdən çəkinmək, qorxmaq, hörmətini saxlamaq) – **to stand at attention / to get a grip on oneself / to submit to someone**

FARMAZON

farmazon(lovğalanan insan haqqında)– **tease / bully**

farmazonluq eləmək – to cock one's nose / to stick one's nose up / to turn up one's nose / to poke one's nose up in the air / to go about with one's nose in the air / to put on airs / to be on the high horse / to do the grand / to get too big for one's boots

FATI

***... fatıya tuman olmaz (bir şeyin azlığı barədə)– it is not enough for smth.**

FATİHƏ

fatihəsini oxumaq– 1. (ümidini itirmək) – to give up the attempt / have dropped the matter / to give up as lost (hopeless) / to give up as a bad job / not to care what happens / to throw one's cap at smth. / to turn one's back on smth. / to give up all hope of smth. / never mind smth.; 2. (münasibətlərin sonu barədə) – to cut all the connections with smb.

fatihəsini vermək (ölmək) – to kick the bucket(to die)

FAYDA

fayda vermək (yaramaq) – to benefit someone / to do someone good / to do someone the world of good

faydasız bir iş haqqında – it's useless / it's pointless / it's like banging one's head against a brick wall

faydasız işlə məşğul olmaq – *Lit.* to grind water in one's mortar / *Cf.* to beat the air (wind) / to flog the air / to bay the moon / to bite (gnaw) the file / to beat (flog) a dead horse / to make bricks without straw / to lash the waves / to mill the wind / to plough the sands / to thrash over old straw

faydasız-lüzumsuz adam (artıq, gərəksiz, lazımsız) – *Cf.* the odd man out / a square peg in a round hole

faydasız-lüzumsuz bir şey haqqında – it is of no use at all (no earthly use) / it does not give one very much

FEL

felinə düşmək – *bax* **felinüüymaq**

felinə uymaq – to give way to instilling / to yield to one's influence / someone is easily persuaded

FEYZ

feyz almaq(məənəvi ləzzət, həzz almaq) – to get a kick out of smth. (to enjoy smth. a lot)

FƏAL

fəal hərəkət etmək – to put life into smth. / to put teeth into smth.

fəaliştiraketməyən şərik – * asilentpartner / asleepingpartner

fəal olmaq (fəaliyyətdə olmaq) – to get into the act/ to be all go (to be very busy or full of activity)

fəallıq – * a high profile

FƏALİYYƏT

fəaliyyət sahəsi – a sphere (scope, range) of activity

fəaliyyətini dayandırmaq – to close shop / to shut up shop / to shut up one's shop window / to put the shutters up

FƏĞAN

fəğan etmək – 1. *bax*fəryad etmək; 2. *bax* dad-bidad eləmək

FƏHLƏ

fəhlə kollektiv = abodyofworkers

FƏHM

fəhmsiz (küt)– dimwit / blockhead

FƏXR

fəxr olunası nailiyyət – a feather in someone's cap

fəxri dairə – a lap of honour

fəxri qarovul – guard of honour

FƏLAKƏT

fəlakət mənbəyi – a Pandora's box

FƏLƏK

fələk göydən yerə ensə də ... (heç vaxt) – not on your life! / never in the world! / no fear! / not for anything in the world! / not for the world! / not for love or money!

fələkin çərxi dönmək – the wheel of fortune turned away from someone

fələkin güdazına getmək – *bax* fələkin qəminə getmək

fələkin qəminə getmək (həlak olmaq) – to fall a prey to fortune / Cf. to throw simply one's life away / to die for nothing at all (to lose one's life)

fələkin qəminə vermək (xəyanət etmək, həlak etmək)– to drive someone to his (her) grave

FƏRASƏT

fərasəti çatmır (qabiliyyəti, imkanı, gücü yoxdur) – it is beyond one's power (powers, means) / it is outside one's competence / it is beyond one

fərasətli (bilən) – * to be well up in smth. / as sharp as a needle

FƏRHAD

Fərhad kimi gülüŋ çalmaq – *bax*fərhad kimi gülüŋ vurmaq

*** Fərhad kimi gülüŋ vurmaq (çoxlu işləmək)– to work as Farhad (the name of the hero of one of the famous eastern epos) / to work with all one's strength / to work hard**

FƏRQ

fərqi bilmək – *toknowapart

fərqi yoxdur (eybi yoxdur, əhəmiyyəti yoxdur) – **no object / helter-skelter / as one chooses / in a slipshod way** (anyhow)

fərqli olaraq – unlike / not like / against smth. / in contrast to someone or smth. / as distinct from someone or smth.

FƏRSİZ

fərsiz (maymaq, küt, korazehin) – **slow-witted / dense / goose-cap / a clumsy man**

fərsiz şagird (dərsə can yandırmayan) – **a slack pupil**

FƏRYAD

fəryad etmək – 1. (bərk qışqırmaq) – **to shout at the top of one's voice / to yell for all one is worth / to screech one's hardest; 2.** (kədərlənmək) – **to tear one's hair out / to pull one's hair out over** (to stay upset because of a frustrating event or situation)

fəryadı ərşə çıxdı - to cry for all one is worth / to yell at the top of one's voice

FƏSİL

fəslin sonu (həyatın sonu) – **the end of chapter**

FINDIQ

fındıq – baxmaymaq

FİR-FİR

fır-fır fırlanmaq (yaltaqlıq etmək üçün dəridən-qabıqdan çıxmaq) – **to dance attendance on someone / to hover around someone**

FIRILDAQ

fırıldaq gəlmək – 1. (aldatmaq) – **to cheat someone / let someone down / to dupe someone / to swindle someone / to pull a fast one**; 2. (bir kəsi aldadıb soymaq, xeyirsiz alış-verişə sürükləmək) – **to sell someone a bill of goods**

fırıldaqçı – 1. (avantürist) – * **a chevalier of industry / a chevalier of fortune**; 2. (hiyləgər, dələduz) – **a swindler / a shady dealer / a crook / a pilferer**

fırıldaqcının böyüydür (islaholunmaz dələduz) – **someone is bad through and through / someone has got no saving graces** (someone is an incorrigible thief, crook, *etc.*)

fırıldaqdan çıxmaq (hiyləgərlik etmək) – **to be a shady dealer / to be a crook / to be a pilferer** (to swindle, to cheat)

fırıldaqla (hiylə işlədərək) – **to do smth. by bluffing or with a high hand / to do smth. all of a rush / to do smth. on the off-chance** (at a venture)

fırıldaqlar(hiylə, aldatma) – * **wheeling and dealing / sharp practice**

fırıldaqsız – 1. (sadəliklə) – **to do smth. quite informally, simply, without ceremony**; 2. (kələksiz) – **to tell smth. straight** (not resorting to ruses)

FIRLATMAQ

fırladıb atmaq – *bax* **fırlatmaq**

fırlatmaq (bir kəsi ələ salmaq, bir kəsin münasibətindən sui istifadə etmək) – **to put someone's legs / to twist (wrap / wind) someone round one's little finger** (to fool someone, to persuade someone to do anything that you want)

FIRTINA

fırtına kimi gəlmək (gözlənilmədən içəri daxil olmaq) – **to storm into** (to go somewhere in a noisy way)

fırtınaya dözmək – *bax* **sinə gərmək**

FISQIRIQ

fısqırıq (əla)– **a real big / Cf. al / top-notch / top-hole / up to the hammer / out-of-sight / great / super / fantastic / gas / far-out / shit-hot / massive / terrific / awesome / smashing / hitching / keeno / Amer. lulu / just what the doctor ordered**

FİŞQIRIQ

fısqırığa basmaq – *baxfitə basmaq*

fısqırmaq (açıq bürüzə verilmək) – **to be in full swing (vigour) / to be bubbling over with energy / to be brimming over with life**

FİKİR

fikir aparmaq (daima düşünmək) – **to be immersed in thoughts**

fikir ayrılığında olmaq (zövqlərdə ayrılmaq) – ***to be all at sixes and sevens**

fikir ayrılığını aradan qaldırmaq (ümumi bir qərar qəbul etmək) – **to sink one's differences**

fikir dəryasına qərq olmaq (çox düşünmək) – **to be deep in one's work**

fikir götürmək – *bax fikir aparmaq*

fikir tərzı – **an attitude of mind** (a way of thinking)

fikir vermə – **take it easy** (don't worry, calm down, relax)

fikir vermək – **1. (kompliment demək) – to pay attention to someone or smth. / to take notice of smth.; 2.(bütün xırdalıqlara diqqət yetirmək) – to take care (of) / to think (of)**

fikir verməmək – **1. (diqqət yetirməmək) – * to make little account of smth.; 2. (sərəncamsız qoymaq) – to keep smth. pigeonholed**

fikir yayındıran cəhd – **a red herring across the path / a red herring across the track / a red herring across the trail**

fikirlərini bir-birinə bildirmək – **to compare the notes**

fikirlərini oxumaq – **to read somebody's mind**

fikirlərini öyrənmək – **to see into someone's heart / to sound someone's intentions**

fikrə dalmaq (dərin düşüncələrə qalmaq) – **to be deep in thought / to retire into oneself / to retreat into oneself**

fikrə getmək (dərindən düşünmək) – **to chew the food/ to think (to turn) smth. over in one's mind / to toss around (an idea) / to be absorbed in thoughts**

fikri dağınıq halda qulaq asmaq (diqqətlə qulaq asmamaq) – **to lend (to give) someone but half an ear**

fikri dağınıq olan – **someone's head is full of holes** (to be of a corrupt mind, absent-minded)

fikri özündə olmamaq – **not quite oneself / not quite one's usual self / out of sorts / out of one's mind / not quite oneself / one is absent-minded**

fikrin məndə olsun (diqqətli ol) – *Lit.* **shake off the dust from your ears!** (*i.e.* listen attentively)

(bir kəsin) **fikrincə** – **in someone's opinion**

fikrində olmaq (yadında olmaq) – **in mind / in his (her) mind's eye / Cf. his (her) mind runs on someone or smth.** (in someone's mind)

fikrində saxlamaq (daima fikirləşmək) – **to bear (to have, to keep) smth. in mind** (to think about someone or smth.)

fikrində tutmaq (bir şeyi etməyə hazırlaşmaq) – **to have smth. in mind**

fikrindən çıxmamaq (yadından çıxmamaq) – **one can't help thinking of someone or smth. / one keeps thinking of (about) someone or smth. / smth. never leaves one's mind / one never gets smth. out of one's mind (head)**

fikrindən dönmək (öz məqsədini dəyişmək) – **to change one's mind**

fikrindən qaçmaq – **to beat a retreat** (to back out)

fikrinə aydınlıq gətirmək – **to clear one's head**

(bir kəsin) **fikrinə şərik olmaq** (bir kəslə razılaşmaq) – **to stick to one's guns** (to agree with someone)

fikrini azdırmaq – **1. (dəli olmaq) – to go mad / to go babanas; 2. (bir kəsi çaşdırmaq) – to put someone in a quandary / to throw someone off course / to put someone off his stroke**

fikrini çatdırmaq – to make one's point

fikrini dağıtmaq (yüngülləşmək) – **to take mind off things** (to make someone forget about something unpleasant for a short time)

fikrini dəyişmək – * to have second thoughts

(bir kəsin) **fikrini oxumaq – to read smb. like a book**

fikrini ürəyində saxlamaq – to keep smth. to oneself / Cf. to hold one's tongue / to keep (play) mum / to keep (save) one's breath to cool one's porridge

fikrini yayındırmaq – to put someone off with fair words / to fool someone with smooth talk / try to talk someone round / to fool someone by fine words

FİKİRLƏŞMƏK

fikirləşdiyini demək (açıqca söyləmək) – **to speak one's mind**

fikirləşmədən – 1. (hazırlıqsız) – out of hand; 2. (düşünmədən) – straight from the shoulder / to attack someone root and branch / of the top of one's head

fikirləşmədən boynuna götürmək – *to buy a pig in a poke

fikirləşmədən qaçmaq (axırını düşünmədən) – **to rush headlong / to rush head-first into smth.**

fikirləşmək lazımdır (ola bilər) – *** it must be assumed** (probably)

FİL

fil qulağında yatmaq – bax dəvə qulağında yatmaq

FİLAN-BEŞ-PEKAN

filan-beş-pekan – this and that / one thing and another / this and that and the other thing

FİLANKƏSLİK

filankəslik deyil (gücü çatmır, bir kəsin görəcəyi iş deyil) –
itisoutofone'sdepth

FİLİK-FİLİK

filik-filik dolanmaq (ortabab yaşamaq) – **of anaverage family** (the state of being average)

FİLİQRAN

filıqran (müxtəlif nəcib metal tellərindən hörülmüş çox incə, zərif zərgərlik əl işləri) – **a filigree work**

FİRAVAN

firavan həyat – **one's life is a bed of down / one's life is a real picnic / one's life is a bed of roses / one's life is cakes and ale / this is the life!**

firavan yaşamaq (qayğısız yaşamaq) – **to live in clover / to live like a fighting cock / to live like a lord / Cf. to eat (feed on, live on) the fat of the land**

firavanlıq (bolluq) – **plenty of everything** (wealth)

FİRMA

firmanın sirri – **a trade secret**

FİRON

firon kimi Allahlıq iddiasında olmaq – *bax* **fironluq eləmək**

fironluq eləmək – **to wreak one's fury / to do high-handedness / arbitrariness / to be a petty tyrant** (to spread terror)

FİT

fitə basılmaq (fişdırığa basılmaq) – **to get the bird**

fitə basmaq (fişdırığa basmaq) – **to give someone the bird / to hiss someone**

fitini başa düşmək – **to understand one's hints about himself**

fitləyən adam – an accessory before the fact

FİTNƏKAR

fitnəkar sual – a loaded question

FİTRİ

fitri (anadangəlmə) – bred in bone

FİTVA

fitva vermək (qızışdırmaq)– aid and abet (to instigate / to incite someone to do smth.)

(bir kəsin) **fitvasına getmək – bax küyə getmək**

FLÜGER

flüger kimi dəyişkən – bax gündə bir avaz oxuyur

FORA

fora göstərmək (bir kəsə üstün gəlmək) – **to eclipse someone / to outdo someone / to outshine someone / to be one too many for someone / to put someone to shame**

fora vermək (bir kəsə güzəştə getmək) – **to give someone the odds / to give someone a start / to play booty**

FORMA

formada olmamaq – to have one's off day

formaya düşmək (işə yiyələnmək) – **to get into one's stride**

formaya salmaq (qaydaya salmaq) – **to lick into shape**

... formasında (... şəkildə, ... kimi) – **as**

FORS

fors atmaq – to cock one's nose / to stick one's nose up / to puff oneself up / to put on airs (to be conceited)

fors etmək – 1. (lovğalanmaq) – to put on airs / to be on the high horse / to do the grand / to get too big for one's boots / to turn up one's nose / to poke one's nose up in the air; 2. (özünü göstərmək) – to dress foppishly / to strut around / to play the dandy

fors satmaq (özünü çəkmək) – to go about with one's nose in the air

fors üçün – just to show off

forsuna dəymək – to take offence / to take an umbrage / try to stand one's ground / to get highly offended / to flare up / Cf. to go up in the air / to assume airs

FÖVQƏLADƏ

fövqəladə – * like Billy-ho / like blazes

fövqəladə tədbirlər – *bax* qəti tədbirlər

FÖVRİ

fövri yığıncaq (təcili olan yığıncaq) – on-the-spot meeting

FRAK

frak (gecə paltarı) – * full dress

FRANSIZ

fransız üsulu ilə getmək (xəbərdarlıq etmədən, icazəsiz getmək) – to take French leave

FRAYER

frayer olmaq – *bax* hərif olmaq

FÜRSƏT

fürsət gözləmək – * to bide one's time

fürsət olanda – at every opportunity / whenever an opportunity presents itself

fürsəti əldən qaçıрмаq – to let slip / to make a balk of good ground

fürsəti əldən qaçırmamaq – to bide one's time

fürsəti əldən vermək – *bax* fürsəti əldən qaçıрмаq

fürsəti fövtə vermək (məqamdır, hərəkət et!) – **there's no time like the present** (this is the right time to do something, at other times the opportunity to carry out such an activity won't be)

FÜYUZAT

füyuzat almaq – *bax* feyz almaq (feyz sözünün cəmi)

FÜZULLUQ

füzulluq eləmək – 1. (boş-boş danışmaq) – **to give rein to one's tongue / to loosen one's tongue / to argle-bargle / to tittle-tattle / to chit-chat / Cf. to wag one's tongue / Amer. bla-bla in the air; 2.** (söhbətə qarışmaq) – **to interfere other people talking**

-G -

GAH

Gah qızarıb, gah ağarmaq – to go hot and cold

gah nala döymək, gah mıxa – *bax* gah nala vurmaq, gah mıxa

gah nala vurmaq, gah mıxa (tərəddüd etmək, daima öz fikrini dəyişmək)– **to blow hot and cold / to beat around the bush / someone is always chopping and changing / someone has two minds / someone is as changeable as a weathercock / someone is as changeable as a a shuttlecock** (someone never knows what he wants from one minute to the next or someone who pleases both sides)

gah o yana, gah bu yana (irəli geri) – **back and forth / to and fro / hither and thither**

gah orada, gah burada (müxtəlif yerlərdə) – **here and there / now here, now there / first in one spot, then in another**

GEC

gecbaşə düşən (key adam haqqında)– **dimwit / blockhead**

gecgəlib tez öyrənən (sonradan gələn ağıllı olar)– **he's beginning early!**

Gec olsun, güc olsun. – Better late than never.

gec-tez – sooner or later (bir vaxt)

gec yatıb gec durmaq – to keep bad hours

GECƏ

gecə-gündüz bilməmək (çox işləmək, istirahətin nə olduğunu bilməmək) – **to work like a beast / to work like a brute / to work like a cart-horse / to work like a dog / to work like a navvy / to work like a skivvy / to work like a galley slave / to turn night into day / to burn candle at both ends** (to work or be active

from very early until very late; to use up all one's strengths by trying to do too many different things and to get too little rest)

gecə kəpənəyi (əxlaqsız qadın haqqında) – **a streetwalker** (prostitute)

gecə koru (pis görən insan haqqında)– **as blind as a bat / as blind as a brick-bat / as blind as a beetle / as blind as a mole / as blind as an owl**

Gecə qara, cücə qara. – **All cats are grey in the night.** (One can do an unseemly affair very late at night.)

gecə qiyafəti (ən yaxşı paltar) – **Amer.gladrags**

gecə quşu – **night owl** (a person who is active late at night)

Gecə mollası işini fövtə verməz. – *Lit.* **A night's cuckoo cuckoos much than day's cuckoo.**

Gecə verilən azan güclü olur. – *bax* **Gecə yazılan irad.**

gecə yarısına qədər işləmək – * **to burn the midnight oil**

Gecə yazanın yazdığı güclü olur. – *bax* **Gecə mollası işini fövtə verməz.**

gecə yazılan irad – **a curtain lecture**

gecədən xeyli keçmiş – **the dead of night**

gecədən sübhədək (axşamdan səhərə kimi) – **from dusk to dawn**

Gecən(iz) xeyr! – **Good evening!**

Gecən(iz) xeyrə qalsın! – **Good night!**

gecəni gündüzə döndərmək (gecələr işləmək) – **to turn night into day** (to work at nights)

gecəni gündüzə qatmaq – *bax* **gecə-gündüz bilməmək**

gecəni sabah eləmək – **not to close one's eyes / not to sleep a wink / one has not get a wink of sleep / one never gets a moment's sleep**

gecəni səhər eləmək – *bax* **gecəni sabah eləmək**

Gecənin xeyrindən gündüzün şəri yaxşıdır. – **Consult with one's pillow. / An hour in the morning is worth two in the evening. / Tomorrow is another day!** (used to say that someone must be patience and not to lose hope or the ability to stay calm)

gecəsi-gündüzü olmamaq – *bax* **gecəni gündüzə qatmaq**

gecəyə kimi – late at night (to work till midnight)

GEN

gen-bolluq (firavanlıq, bolluq) – **paradise** / *Cf. seventh heaven* / **cakes and ale** (something very nice, pleasant, *etc.*)

gen dünya başına dar olmaq – *baxdünya başına dar gəlmək*

gen dünyanı başına dar elmək – *bax dünyanı başına dar elmək*

gen yerini dar elmək – *baxyerini dar elmək*

GENİŞ

geniş dünya – *baxdünya*

geniş miqyasda – on a lavish scale / in a big way

geniş surətdə – to its full extent / to the full

geniş yayılmaq – to spread like a rash

GERB

gerb – *coat of arms / cognizance / armorial bearings

GERİ

geri çəkilmək (güzəştə getmək) – to pay toll to someone or smth. / to pay tribute to someone or smth. / to suffer (to endure) smth. / to lose ground

geri getmək (tənəzzül etmək) – *Lit.* to get one's brain frost-bitten / to become degraded mentally and morally

(birkəsdən) **geriqalmamaq** – to keep in step with someone

(həyatda) **geriqalmış adam** – a backnumber / a rip van winkle / a stick in the mud

geriyə dönmək – * to retrace one's steps

geriyə getmək – *bax* geriye dönmək

geriyə qayıtmaq imkanını aradan qaldırmaq – to burn one's boats / to cut oneself off from all chance of retreat

geriyə yol yoxdur – **there is no going / a point of no return / there is no turning back** (to return the way you have come is impossible)

GETMƏK

gedə-gedə (eyni zamanda müxtəlif işləri görmək) – **to do smth. while one is about it / to do smth. in passing / to do smth. at the same time**

Gedər xəncər yarası, qalar söz yarası. – **Many words cut more than swords.**

gedər-gəlməzə düşdü (qayıtmadı) – **someone or smth. has disappeared (vanished) or run out of some property / there is no trace of someone or smth.**

gedər-gəlməzə getmək (ölmək) – **to go some place to which even a raven does not bring the bones of his prey / to go at the back of beyond / to go at the boondocks / to go at the sticks**

gedər-gəlməzə göndərmək (bir dəfəlik rədd etmək) – **to send someone in the boondocks / to send someone in the sticks**

gedib o dünyanı görüb qayıtmaq – **to break loose from the death's clutches / to get away from the death**

gedir (yaraşır) – **it suits someone perfectly (just right) / it's just right / it's exactly right**

Gedir getsin, daş da dalınca. (Bir kəsin getməyinə sevinmək.) – *Lit.* **It's easier for the horse when the woman is off the cart. / Cf. A good riddance of (to) bad rubbish. / Here lies your way.**

gedir yavaş-yavaş – **things are moving to (towards) smth. / the affair is coming to smth.**

get attanmağın dalınca (yox mənasında) – **go outside** (in the meaning of the negative answer)

* **get daş at, qolların açılın** (nə edirsən, et) – **you may go and do everything what you want** (this expression means a scornful answer to one's threat)

get ə! (ola bilməz!) – *Cf.* **go on with you! / you don't say? / tell me another! / you're joking!**

get özünü dola (inam olmayanda deyilir) – **like fear! / tell me another one / oh, yes** (*iron.*)

getdikcə – *bax* **get-gedə**

get-gedə (vaxt keçdikcə) – **little by little / as time goes on / gradually / later / subsequently**

Get-gedə xərifləyir. – **The older, the sillier.**

get-gələ salmaq (vaxtı uzatmaq) – **to put obstacles in someone's way / Cf. to make a fool of someone**

get naxıra, gəl axura (avaralanmaq) – **to dawdle about the place / to fritter away one's time**

get saqqızını çeynə – *bax* **uç burdan**

Getdi gedər-gəlməz yoluna. – **One is too low for a funeral. / One is Tom Long the carrier.**

getdikcə artır (qızıışıf) – **it gets worse and worse**

* **getmə gözümdən, gedərəm özümdən** (bir-birindən ayrılmaq istəməyəndə, sevgililər haqqında) – **about inseparable lovers**

GEYİM

Geyimə görə qarşılayırlar, ağıla görə yola salırlar. – *Lit.* **Meet according to one's cloth, see off according to its mind. / Meet on clothes, escorted to the mind.**

geyinib-kecinmək (son dəbə uyğun gözəl geyinmək) – **to get up regardless / to be dressed up to the nines / to put on all one's finery / to put on one's best bib and tucker / dressed to kill**

GƏBƏRMƏK

gəbərmək (heyvanlar haqqında) – **to go belly up / to keel over / to kick off**

GƏDA

Gədədan bəy olmaz. – *Lit.* A hen never be a cock. / A little frog in a big pond. / What do you expect from a pig but a grunt.

GƏLƏCƏK

gələcək arvad (seçilmiş, bəyənilmiş xanım) – **Miss Right**

gələcək ər (həyat yoldaşı) – **Mr. Right**

gələcək ilə bağlı niyyət və fikirlərini nəzərə alaraq, bir şey etmək – to pursue (to follow) a far-reaching policy / to fire (to take) a long-range shot

gələcəkdə – the next day's / tomorrow's

gələcəyi düşünmək (gələcək haqqında fikirləşmək) – **to get a glimpse of the future**

gələcəyi olmayan iş (axırı yaxşı olmayan iş) – **a dead-end job** (a hopeless situation, from which one is unable to advance)

gələcəyi parlaqdır!(böyük ümidlər verən istedadlı gənc haqqında)– **a young hopeful!**

GƏLİRLİ

gəlirli iş (gəlirli yer, xəzinə) – **a gold mine / bonanza / Amer. a land-office business**

gəlirli olmaq (qazanclı, səmərəli olmaq, fayda vermək) – **to climb (or get, go) into the black**

GƏLMƏK

gəl, görərsən! (xəbərdarlıq formasında işlənir) – **take a smell!** (this exzpression is used in the meaning of notice, warning to someone)

gəl görəsən (çox inanılmaz, gözəl bir şey barədə)– **it is worth to see**

gəlin mövzunu dəyişək – **let's change the subject for the sake of clarity**

Gəlməyənlər həmişə günahkardır. = The absent are always wrong.

GƏMİ

gəmi tutması (dəniz xəstəliyi) – **to puke overboard / Cf. to snap (drop, throw) one's cookies / Amer. to pump ship**

gəmi tutmasına duçar olan insan – * **a bad sailor**

gəmi üçün taxta-şalban – **a ship-timber**

gəmiçi kimi (gəmiçinin yerində) – * **before the mast**

gəmidə oturub, gəmiçi ilə dava eləmək – **being unjust one argues with someone about smth. / Cf. to chop off the limb of the tree one sits on / to saw off the bough on which one is sitting**

Gəmidə oturub, gəmiçi ilə dava etmək olmaz. – **What can't be cured must be endured. / Cf. You must grin and bear it.**

gəmiləri batmış kimi ... – **a miserable / dejected / downcast / crestfallen / Cf. down in the chops / down in the dumps / down in the mouth / like a lost soul / with a face as long as a poker / with a hang-dog look on one's face**

GƏNC

Gənc vaxtından namusunu qoru. – *Lit.* **Keep your honour from your youth.**

gənclər (cavanlar) – **a callow youth**

gənclik əyləncəsi (gəncliyin səhvi) – **(to sow) one's wild oats**

Gənclik gözəllik deməkdir. – *Lit.* **Youth is a beauty and pleasure.**

gənclik illəri – * **tender years**

GƏNƏ

gənə kimi yapışmaq – **he (she) sticks to someone like a leech / he (she) sticks to someone like a flea to a fleece / he (she) sticks to someone like a limpet to a rock / he (she) sticks to someone like a glue / to be persistent as a fly / he (she) sticks to someone like a burr**

gənə olmaq – *bax* **gənə kimi yapışmaq**

GƏNƏŞMƏK

gənəşmək (məsləhətləşmək) – * **to lay one's heads together / to put one's heads together**

GƏRƏKSİZ

gərəksiz bir şey haqqında – **the best place for it is the scrap-heap** (something utterly worthless)

gərəksiz olmaq – ***go begging**

GƏRGİN

gərgin vəziyyətdə – ***on the rack**

gərginliyi aradan qaldırmaq (mehribançılıq yaratmaq) – **to start the ball rolling** (to reduce certain tension in someone's relations) / **Cf. things are moving**

gərginliyi azaltmaq (vəziyyəti yüngülləşdirmək) – **to take the heat out of / to turn the heat off / to take the sting out of smth. / sugar the pill**

GƏTİRMƏK

(bir kəsin) **gətirdi** (uğuru oldu) – **the luck of the draw**

Gətirdiyi su batırdığını arıtdamır. – *Cf.* **The game is not worth the candle** (the candles). / **It's not worth powder and shot.**

GƏVƏZƏ

gəvəzə – **a numskull / a windbag**

GƏZMƏK

Gəzən ayağa daş dəyər. – *Lit.* **Under a stone that lies still no water flows. / Lit. Wolves depend on their legs for a living. / Cf. No pains, no gains, no song, no supper. / Nothing seek, nothing find.**

gəzib dolanmaq – * **to take the air**

gəzintiyə çıxmaq – * **to be out and about**

gəzmək (eşqbazlıq etmək) – **to have an affair with someone / to go (to walk) out with someone / to run round with someone / to chase someone / to flirt with someone / to make love to someone**

gəzməklə bir kəsi çox yormaq – * **to walk someone off his feet**

Gəzməyə qərrib ölkə, ölməyə vətən yaxşı. – *Lit.* **With friends, one is well. / But at home, one is better. / Cf. East or West, home is best. / There is no place like home.** (Home is the best place to live.)

gəzməyə öyrənməmiş qaçmağa başlamaq (kifayət qədər hazırlığı olmadan işə girişmək) – **try to run before one can walk**

GİC

gic – **dimwit / fool / dunderhead / utter (arrant, brazen, damned) fool / as stupid as they make them / no end of a fool / prize sap**

gic eləmək – 1. *bax* baş-beynini aparmaq; 2. *bax* yolundan çıxarmaq; 3. (bihuş etmək)– **to make someone's head swim**

gic-gic danışma! – * **sell your ass!**

gic-gic danışmaq – 1. **to talk nonsense / to tell lies / talk rot / to talk through one's hat bullshit / to drop a clanger / Cf. to beat the lip / to spin a long yarn / to bullshit;** 2. **to wag one's tongue / to tell fibs / to tell cock-and-bull stories / to bullshit**

gic gülmək tutub – *Cf.* **a laughter-bug got in someone's mouth**

gic olma – **not being a fool / far from being a fool / being a sly fellow / not to be outdone**

gic tapmısan! = **take me for a fool! / not likely / no fear! / no thanks!**

gic yerində qalmaq = **to be fooled / to be duped / to be hoaxed / to be made a fool / to be made a laughing stock / to make a fool of oneself / to look a fool / to be a fool for one's pains / to be an ass for one's pains / to be left out in the cold**

gic yerinə qoymaq = **to make an ass of someone / to give someone the bag to hold / to fool someone / to dupe someone**

gicbəsər (ağılsız adam) – **a drip** (a stupid man)

giciklənməyən yerdən qan çıxarmaq – *bax* qan çıxmayan yerdən qan çıxarmaq

giclərin gicidir (heç nə bilmir) – *Cf. as stupid as an owl / as daft as they come / dead from the neck up / as daft as a brush / Amer. dead above the ears*

gicliyi tutmaq – 1. (təlxəklik etmək) – **to play the fool / to act the ape / to act the monkey / to act the giddy goat / to tomfool / to kid around;** 2. (düz özünü aparmamaq, səhv etmək) – **to do a foolish (stupid) thing / to act the ass;** 3. (özünü başa düşməyən kimi aparmaq) – **to act the fool / to play the ass / to make a scene / to go off into hysterics**

gicliyi tutub (bir kəs özünü saxlaya bilmir dəliliyini nümayiş etdirərək)– **someone has got a pinch of salt on his tail / someone has taken the bit between his teeth / something got into someone / someone has gone wild / someone flew off the handle / someone has got a flea in his ear**

GİCİŞMƏK

gicişməyən yerdən qan çıxarmaq (özünə problem yaratmaq) – **to ask for trouble / Cf. let sleeping dogs lie**

GİLEYLƏNMƏK

gileylənmək (şikayət etmək) – **to lament over smth. / to snivel / to whine / to whimper away / to slobber** (to complain of smth.)

GİRDƏ

girdə masa dəlində konfrans – **a round-table conference**

GİRDİRMƏ

girdirmə – *bax* saxta qızıl

GİRƏVƏ

girəvə olanda – *bax* fürsət olanda

GİRİ

girinə düşmək – *bax* çağınə düşmək

girinə keçmək – *bax* girinə düşmək

girinə salmaq (ələ keçirməyə çalışmaq, ovlamaq) – to take someone at his (her) word

GİRİŞ

giriş qadağandır – no-go area / *Amer.* off limits (an area, especially in a city, which is dangerous for people to enter)

GİRMƏK

Girdin qazana - oldun yeməli. – You cannot lie down with dogs without rising with fleas. / Who keeps company with the wolves, will learn to howl. / He that lies down with dogs must rise up with fleas. / He that lives with cripples learns to limp. / You can't back out once you've begun. / *Cf.* Once you've put your hand to the plough, don't look back. / Once you pledge don't hedge. / In for a penny, in for a pound. / Those who play bowls must expect to meet with rubbers.

girən (yaltaq adam haqqında) – dog-begged

girən kol deyil (güclü insan və ya çətin məsələ haqqında) – it is no concern of mine (yours, *etc.*) / it's none of your (his, *etc.*) business / it's not my (his, *etc.*) funeral

girmək (yaltaqlıq etmək) – to lay oneself out to please someone / to make cheeses / to lick one's boots

GİZLƏNMƏK

gizlənmək – * to keep dark

gizlənməyə siçan deşiyi axtarmaq – not to know where to hide oneself / to feel utterly at a loss / to wish the earth would open and swallow one up

gizlənpac oynamaq(bir kəsi aldatmaq) – to play blind man's buff / to play hide-and-seek / to play a shifty game / try to fool someone

GİZLƏTMƏK

gizlədilib saxlanmış bir şey haqqında (ehtiyatda olan bir şey barədə) – stashed / laid aside / kept for future use / tucked away

gizlətmək (gizli saxlamaq) – * to put out of sight / to sweep under the carpet

GİZLİ

gizli (sirli) – hole-and-corner / within these four walls / under the table / *Fr. sub rosa* (secretly)

gizli fikir (gizli məqsəd, niyyət) – some idea in the background / an ulterior motive (thought) / secret purpose

gizli gəlir mənbəyi (qeyri-qanuni yolla əldə edilmiş dövlət pulu) – *Amer. pork barrel*

gizli informasiya axınıni təşkil etmək – to spring a leak

gizli iynə (xoşagəlməyən sonluq)– a sting in its tail

gizli öpmək – to steal a kiss

gizli sirr – a skeleton in the family cupboard

gizli üstünlük –an ace up one's sleeve/ a trump card / an ace in the hole(a trump)

gizlicə – on the side

gizlicə gülmək – to laugh on the quiet / to laugh on the sly

GONBUL

gonbul – 1. (çox tosğun, kök insan haqqında) – he (she) is as broad as he (she) is long / *Cf. all that meat and no potatoes*; 2. (gonbul qadın) – a whopper (a plump girl)

GOP

gop – * an hot air

gop basma! – cut the cackle! / Cf. come off it! / wrap up! / Amer. can it!

gop basmaq (yalan danışmaq) – to tell lies (to lie) / to dust someone's eyes / to hoodwink / to flannel / Amer. to shuck / Cf. to mix

gop gəlmək (aldatmaq) – to tell lies / to boast (brag) a little / to show off / to cut a dash (to fib)

gop vurmaq – 1. (üstünə qoyub yalan danışmaq) – to tell fibs / to tell tall stories / to lay it on thick / to draw a long bow / to pull the long bow / to tell someone a pack of lies / to pile it on (thick) / Amer. to shoot the bull / Amer. to throw the bull / to be swift to imagine smth.; 2. (gülməli, gözlənilməyən, qeyri-adi söz danışmaq və ya hərəkət etmək) – to do queer (funny) things / to play tricks / to cut capers / to crack jokes / to cut jokes; 3. (bilərəkdən, məqsədlə aldatmağa cəhd göstərmək) – to throw dust in someone's eyes / to pull the wool over someone's eyes; 4. (lovğalanmaq, özünü öymək) – to show off / to cut a dash / try to dazzle someone

gopa basmaq (goplamaq, aldatmaq) – to take someone by bluffing / to catch someone with chaff – to tell lies / to bullshit / Cf. to spin a long yarn / to bull / to mix (to lie, to fool, to bluff someone)

gopla gəlsin! (guya mən inandım) – my eye! / my foot!

GOR

gor (qəbir) – deep six / coffin / Cf. wooden (pine) overcoat

gor bu nə deyir! (təəccüblənəndə) – I see! / so that's what (how) it is! / so that's it!

gor əzabı çəkmək (çox əziyyət çəkmək) – to feel pangs of death

gor qonşusu (yaxın dost haqqında) – a bosom friend

gora salamat baş aparmamaq (altını çəkmək, yaxasını qurtara bilməmək) – someone will lose his head / someone will never live through it / someone would not come out alive / someone will come to grief

gorbagor olmaq (qəbirdə çevrilmək) – to turn over in one's grave

Goru varmı ki, kəfəni də olsun. (Kasıb adam haqqında.) – One is (with) neither house nor home. / One has got neither harrow nor barrow. / One is out of God's blessing into the warm sun. (Ofanextremelypoorman.)

goruna od qalansın! – God damn you (him, her, etc.)! / Curse you! / Cf. May you be thrice cursed!

GÖBƏK

göbək bağlamaq (bir kəsin böyük qarnı çıxıb) – to be oozing fat

göbək çıxartmaq (işləyərək çox yorulmaq) – to bust a gut to do smth. / to bust one's treeches / to sweat one's guts out

göbək kəsdi (nişanlı kimi olmaq) – to have one's name on it

GÖBƏLƏK

göbələk kimi (yerdən) çıxmaq (çoxluq təşkil edir mənada) – Lit. to grow as mushrooms after rain

göbəyi düşmək – *bax* ürək-göbəyi düşmək

göbəyini tüləndirmək – *bax* göbək bağlamaq

GÖN

gönü duzlamaq (ölmək) – to topple up one's heels / to turn one's toes up / to kick off / to give up the ghost / to cut one's cable / to drop off the hooks (to die)

gönüqalın olmaq (söz çatmayan insan haqqında) – to have a hide like a rhinoceros

gönündən çıxarmaq – *bax* gönündən soymaq

gönündən soymaq (nəyin bahasına olursa olsun əvəz çıxartmaq, intiqam almaq) – to pay someone back in his own coin / to repay someone in kind / to

return someone in kind / to give as good as one gets / Cf. to serve someone with the same sauce (to take revenge on)

gönünü soymaq (bir kəsi döymək) – **to flog someone within an inch of his life / to tan the hide off someone / to give someone a good thrashing / to give someone a good flooding / to give someone a good whipping / to flay the hide off someone**

gönünü sudan çıxarmaq – *bax* **kürkünü sudan çıxarmaq**

GÖRMƏK

gör analar necə oğullar doğub (məmnunluq hissini ifadə edərək)– **that's us for you! / we are the ones! / see, what we can do! / we've done it!**

gör ha! (təəccüb, heyrət, heyranlıq bildirəndə) – **of all things**

gör neçə vaxtdır (havaxtdandır) **görüşmürük** (uzun müddət görmədiyin insanla rastlaşanda salamlamaq) – **it's ages since we met / I haven't seen you for ages / fancy meeting you after all this time (years)! / how long since I've seen you!**

gördüyün ağaclar çoxdan oduluğa kəsilib – *bax* **gördüyü ağaclar kürəkliyə kəsilib**

gördüyü ağaclar kürəkliyə kəsilib (o vaxtlardan çox vaxt keçib) – **a lot of water has flown under the bridges since then / much water has run since that time / much time has elapsed since then / Cf. there has been many a peck of salt eaten since that time**

Gördüyünü qoyub, eşitdiyinə inanma. – **Seeing is believing.**

görən gözü olmamaq (bir kəsə qəddarcasına nifrət etmək) – **to hate someone like poison / to hate someone's guts**

görər indi (görməyəcək) – **I'll give it to you! / or else! / I don't mean maybe! / I'll knock your block off! / someone's feathers will fly / someone will be beaten into a cocked hat**

görərək – **seeing**

Görərik! – **We shall see what shall see!**

görəsi gözüm yoxdur (zəhləm gedir) – **I can't bear the sight of someone or smth. / my stomach turns at the sight of someone or smth. / I am unable to stand (bear) someone or smth. / I find someone or smth. unendurable**

Görəsi günümüz varmış. – *bax* **Hələ görəcəkli günlərimiz var.**

görməmək (başə düşməmək, anlamamaq) – **not to know what is what**

görməyə gözüm yoxdur səni (sizi, onu, onları) – **I wish I never set eyes on you (him, her, etc.)! / it makes me sick to see you (him, her, etc.)! / I hate the sight of you (him, her, etc.)!**

görsən, yıxılırsan (mənasız, yersiz bir şey barədə) – **it really gets you down / it's real (proper) face / it's enough to make you cry (weep, laugh) / it beats all**

görüb-götürmüş adam (təcrübəli insan haqqında) – **a man of the world / an old hand / an old salt**

görüldüyü qədər asan olmayan – **more than meets the eye**

Görölmüş işdən gül iyi gələr. – **All is well that ends well. / The end crowns the work.**

görüm onu sağ-salamat olmasın (qarğış) – *Lit.* **I'd as well see him (her, etc.) in his (her, etc.) coffin / Cf. I don't care a damn (a hang) about someone or smth.**

Görüm onu yoxa çıxsın! (qarğış) – **Plague on him!**

GÖRÜNMƏK

Görünən dağın dibi yaxın olar. (Axırda gülən bərk gülər.) – **One has the last laugh.**

görünən hissə – **the tip of the iceberg**

göründüyü kimi olmamaq (ikiüzlü insan haqqında) – **to sail under false colours** (to pretend to be what one is really not)

göründüyü oldu, qeybə çəkildi – *bax* **papağını qoyub qaçmaq**

görünmək – * **to put one's nose in**

görünür (yəqin ki) – **in all probability** (probably, very likely)

GÖRÜŞ

görüş dairəsi (bilik səviyyəsi) – **a scope** (a field of vision)

görüş sahəsi – *bax mənzərə*

görüşə çıxartmaq (görüşə çağırmaq) – * **to make a call**

görüşə düz vaxtında gəlmək – * **to keep an appointment**

görüşə gəlmək (ziyarət etmək) – **to pay a visit to someone** (to call on someone)

GÖSTƏRMƏK

(bir kəsə) **göstərmək** (bir kəsi cəzalandırmaq, qulaqburması vermək) – **to teach someone a lesson he (she) won't forget / to show someone what's what / to give someone what for / to give someone hell**

GÖTÜR-QOY

götür-qoy edənə qədər (eyni zamanda iki iş görmək) – **in the meantime / for the present** (meanwhile)

götür-qoy eləmək – **1. bax vaxt qazanmaq; 2.** (bir işi ciddi fikirləşmək) – **to weigh for and against / to weigh pro and con / to puzzle one's brains / to beat one's brains / to break one's brains / to weigh smth. up / to put one's thinking cap on / to turn smth. over in one's mind** (to think over smth.)

götür-qoy etmədən (ciddi fikirləşmədən)– **on the fence**

GÖTÜRMƏK

götürə iş (qeyri-adi, çox yaxşı bir şey barədə) – **not run-of-the-mill / first-class / super / neat / far-out** (unique, marvellous, fantastic)

GÖTÜRÜLMƏK

götürüldü (gizlənmək)– **and off he (she) went (made) / and that was the last one saw of him (her) / and he (she) took to his (her) heels / up and left**

götürülmək (qaçmaq) – **to run like anything / to fly along / to be about to run away / to make a get-away / to run for all one is worth / to show one's heels / to make a run of it** (to make off)

GÖY

göy – *bax əl çirki*

GÖY

göy buludlarla örtülüb – **the sky is clouding over**

göy gəlib yerə dirənsə də ... (heç vaxt) – **even if the whole world stop** (never)

göy qurşağının hər rəngində (müxtəlif rəngli, çox rəngli) – **all colours of rainbow**

göydə (durmadan) – **at full speed / at a rush / in a flash / with a swoop**

göydə axtararkən yerdə tapmaq – *bax* **göydə ararkən yerdə tapmaq**

göydə axtarıram, yerdə tapmıram səni – *bax* **aya-günə dönmüsən!**

* **göydə ararkən yerdə tapmaq** – **happen to meet someone**

göydə getmək (tez satılmaq) – **to go like a bomb / to go like hot cakes**

göydə götürmək (o saat satılmaq) – **to jump at the chance, opportunity of acquiring (taking) smth. / to snap up smth. / smth. is in a great demand**

göydə qalmaq (qeyri-müəyyən vəziyyətdə olmaq) – **to be in abeyance**

göydə qapmaq – **1. *bax* göydə tutmaq; 2. (dərhal satılmaq) – to go like hot cakes** (to sell quickly in great numbers)

göydə oxumaq (sətraltı mənalara başa düşmək) – **to read between the lines** (to understand all of one's meaning by guessing at what one has left unsaid)

göydə tutmaq (tez anlamaq) – **to grasp smth. easily / to be very quick at smth. / to see with half an eye / to be quick in the uptake / to be as bright as a button / to think on one's feet**

göydə ulduzları saymaq (boş-boş oturmaq) – **to cape about / to loaf / to day-dream / to waste one's life / to idle one's life away / to crawl between earth and heaven**

göydə ulduzu qapmaq (çox ağıllı insan haqqında) – **an outstanding person**

Göydəki qazdan hindəki toyuq yaxşıdır. – **A bird in the hand is worth two in the bush. / Better an egg today than a hen tomorrow. / A gift in the hand is better than two promises. / A pound in the purse is worth two in the book. / One today is worth two tomorrow. / Never quit certainty for hope.**

göydən asılı vəziyyətdə (heç bir qanuni ixtiyarı olmadan, yeri bərk, möhkəm olmadan) – **Cf. to live a precarious existence**

göydən ayı istəmək (mümkün olmayan bir şeyi arzu etmək) – **to ask for the moon / to cry for the moon / to wish for the moon**

göydən düşmək (gözlənilmədən) – **to drop from the clouds**

göydən götürərək (hər nə cür gəldi) – **to pick smth. out of the air / to spin smth. out of thin air / to think of smth. on the spur of the moment**

göydən götürmək (əsassız demək) – **to spin smth. out of thin air / to get smth. out of the blue / to make smth. up / to cook (dream) smth. up**

göydən ulduz qoparmaq (qeyri-adi bir şey etmək) – **to set the Thames on fire / to set the world on fire**

göydən ulduz qoparmaq xülyasına düşmək (qeyri-mümkün olan bir şeyi arzulamaq, istəmək) – **to cry for the moon** (to want something impossible to have)

göydən ulduzları vədd etmək (yalan demək) – **to say (promise) a lot of things / to promise all kinds of things / to promise the earth / Cf. to talk nineteen to the dozen / to spin a long yarn**

göydən yağan pul (həddindən çox pul) – **an arm and a log**

göydən yerə endirmək (bir kəsi xəyaldan ayılmaq) – **to come back to earth with a bump** (to make someone to return to a normal way of thinking)

göydən yerə enmək (xəyalların tam itməsi, real vəziyyəti dərk etmək) – **to come back to earth / to come down to earth / to take a sober (prosaic) view of smth. / to come back to a real life / to free oneself from the illusions / to rude awakening**

göydən zənbilnən düşmüşən? – **are you crazy? / are you laughing upon me? / Cf. did you fall from the moon?**

göyə çəkilmək (birdən-birə itmək)– **someone seems to have fallen through the earth / one has vanished into thin air / it is as though the earth had swallowed one up**

göyə qaldırmaq (çox tərifləmək) – **to extol someone or smth. to the skies / Cf. to sing the praises of someone / to laud someone to the skies**

göyə sovurmaq (lazımsız yerə pul xərcləmək) – **to throw money away / to chuck money about / to throw money to the winds / to make one's money fly / to hurl money to the winds**

göylərdə uçmaq – 1. (xəyala qapılmaq) – **to be (up) in the clouds / to have one's head in the clouds / to be in cloudland / to live in cloudland / to go woolgathering; 2. (sevincindən) – Cf. happy as a lark / happy as a king / happy as a box of birds / full of beans / Austr. happy as a possum up a gum-tree**

göylərə qaldırmaq – *bax* **göyə qaldırmaq**

* **göyün altı şuluqdur** – **I felt uneasy**

göyün qarnı yırtılıb – **rain cats and dogs / Amer. rain pitchforks**

göyün yeddinci qatında olmaq (özünü dünyada olduqca xoşbəxt hesab etmək, çox sevinmək) – *Amer.* **to sit on top of the world / to be at one's best / to be over the moon / to be happy as a king / to be happy as a lark / to be happy as Larry / to be happy as a sand boy / to be on cloud nine / to feel on the top of the world (to be extremely happy)**

GÖYƏRÇİN

göyərçin (xoşbəxtlik rəmzi) – **pigeon / dove**

GÖYƏRMƏK

göyərənə kimi – **till one is blue in the face / until one drops / to the point of exhaustion**

GÖZ

göz açıb yumunca – 1. (bir anda) – in the twinkling of an eye / in a flash / in a tick / in a trice / in half a moment / in no time / not to flicker an eyelid / not to bat an eyelid (eye) / not to turn a hair / to carry it off / before someone knew where he was / before someone knew it / before someone could bat an eyelid / Cf. before one could say “knife”; 2. (bir şeyi çox tez etmək) – one can do it easily, in no time / in a jiffy; 3. as though by the wave of a wand / as if touched with a wand / at the touch of the magic wand / as if by magic

göz açmağa imkan verməmək – before one knew where he was / before one could say knife / Cf. before one could say Jack Robinson / before one could breathe sound / before one could turn round / before one knew it

göz açmağa imkan yoxdur (daima nəzarət altında olanda) – one does not let someone stir a step from one's side

göz açmağa qoymamaq – not to give any opportunity to stop (pause) for breath / to stop to take breath / to stop for a breather / to draw a deep breath (not let someone have a chance to act)

göz ağartmaq (baxışla hədələmək) – to look menacingly / to look threateningly / to have a steady gaze / to have an intent gaze / to open one's eyes wide (to stare at someone, to threaten someone)

göz alması – a ball of the eye

göz altında şislər – the rings round one's eyes

göz bağlamaq – bax göz yummaq

göz basmaq – bax göz eləmək

göz bəbəyi – bax gözünün işığı

göz bəbəyi kimi qorumaq (əsaslı qorumaq) – to guard someone or smth. like the apple of one's eye / to watch smth. like a hawk / to guard someone or smth. with one's life / to guard someone or smth. as one would one's life / to cherish someone or smth. above all else

göz bərəltmək – bax göz ağartmaq

göz çalmaq – bax göz vurmaq

göz çıxarası (əla, super)– **to someone's surprise / to everyone's envy / wonderfully well / simply splendid**

göz çıxartmaq (paxıllığa səbəb olmaq)– **to prick one's eyes / to offend the eye**

göz çıxartmaq üçün geyinmək (son moda ilə geyinmiş, çox gözəl) – **dressed to kill**

göz çuxuru – **eyehole / eye-socket**

göz dağı çəkmək (mənavi zərbə vurmaq) – **to make trouble for someone**

göz dəymək (bir kəsə göz dəydi) – **to put the evil eyes on (upon) someone / to put off** (by too much praise)

Göz dəyməsin! – Touch wood!

göz dikmək – **1. to stare goggle-eyed at someone or smth. / to goggle at someone or smth. / to peel one's peepers / to open one's eyes with wonder / to be astonished by the sight of someone or smth.** (to cast envious glances on smth.); **2. to expect help from someone**

göz dişləri = **eye-teeth / canine teeth**

göz dolusu (sevinclə) – **with a great enthusiasm (inspiration, pleasure)**

göz dustağı (ev dustağı olmaq) – **to be under house arrest / to be in house custody**

göz eləmək – **to make eyes at someone / to shoot fascination at someone / to give the glad eye to someone**

göz gəzdirmək – **1. (kitaba, sənədə, kağızlara tez-tez baxmaq) – to look over / to run through; 2. (gözlə axtarmaq) – to cast curious or greedy glances around / to poke one's nose into everything** (to cast the eye for someone or smth.); **3. (bir kəsə və ya bir şeyə tez qiymətverici baxmaq) – to run one's eyes over someone or smth.** (to scan someone or smth.)

göz gördükcə – **as far as the eye can reach (see) / as far as one can see**

göz-gözə vuraraq (gizlicə) – **on the quiet / inconspicuously** (without telling someone)

göz-gözü görməmək (heç nə görməmək) – **one can't see a jot / you can't see a foot before your nose**

göz-gözü görmür (qaranlıq barədə) – **it is pitch-dark / it is as black as night / it is as black as midnight / it is as black as hell / it is as black as my (your) hat / it is as black as pitch / one cannot see one's hand before one's face** (completely dark)

göz işlədikcə (hər yerdə, hər yanda, hər tərəfdə) – **so much so one can / far and wide**

göz kəsilmək – *Lit.* **to turn into sight**

göz kəsməmək (daima baxmaq) – **not to take (tear) one's eyes off someone or smth. / not to remove one's glance from someone or smth. / to keep one's eyes glued on someone or smth. / never lose sight of someone or smth. / to keep an eye on someone or smth.**

göz qabağında (yaxınlıqda) – **right under someone's nose / in front someone's nose / before someone's nose / at hand**

göz qabağında olmaq – *bax* **diqqət mərkəzində olmaq**

göz-qaş eləmək – **to cast (make) sheep's eye at someone / to make eyes at someone / to ogle / to flash one's eyes**

göz-qaş oynatmaq – *bax* **göz-qaş eləmək**

göz qaytarmaq – *bax* **barmaqları çəpləşdirmək**

göz qırpımında – **1. (bir anda) – in the twinkling of an eye / in a flash / in a tick / in a trice / in half a moment / in no time / at the drop of a hat / all in a breath / in one breath / in the same breath / in a twinkle / in no time / in one fell swoop / in a jiffy / Cf. as swift as lightning; 2. (bir şeyi cəld etmək) – to do smth. briskly (rapidly) / to get a move on**

göz qırpınca (birnəfəsə, birdən, bir dəfədə) – **in no time / in less than no time / in a flash** (tick, trice, jiffy) / **like a shot**

göz qırpmadan (düşünmədən, tərəddüd etmədən) – **not to flicker an eyelid / not to turn a hair / without getting a wink of sleep / to be as cool as a cucumber / to remain as cool as glass**

göz qoymaq (güdmək, nəzarət etmək) – **to cast covetous eyes (upon) / to watch someone or smth. like a hawk / to look (after) / to keep one's eye on someone / to keep a track of / have got one's eye on someone**

göz-qulaq olmaq (sayıq, ehtiyatlı olmaq)– **to watch one's step with someone / to be on the look-out for someone / to be all eyes and ears / to get up early / to be on the alert / to look sharp / to be on one's guard / to keep a sharp eye on someone / to keep one's eyes open (clean, skinned, peeled) / to keep one's ears cocked (to look after someone or smth.)**

güz oxşamaq – **to please one's eyes**

güz oxşayan – **a soothing eye**

güz olmaq – **to keep one's eye on someone**

Göz ürəyin aynasıdır. – **Eyes is the mirror of one's soul.**

Göz üstə! – *bax baş üstə*

göz üstə saxlamaq (əzizləmək, bəsləmək) – **to make much of someone / can't do enough for someone / to make a fuss over someone / to carry someone shoulder-high / to dandle someone like a baby / to worship the ground someone walks on / to pamper someone**

göz üstə yerin(iz) var (buyurun gəlin) – **in honour of someone / well, you come here, please**

göz verib, işıq verməmək – **1. (sıxışdırmaq) – to make someone sweat blood / Cf. to work someone to the bone (to oppress, to exploit someone); 2. (despotik yolla idarə etmək) – to give no rest / never to leave in peace / to take someone in leading strings / to keep a tight rein on smth. / to bind someone hand and foot / to keep someone on a string / to tie someone hand and foot / to tweak someone's tail / to put the screws on someone / to take someone down a peg / to lead someone in a string / to keep someone on a tether / to have (to hold, to keep) someone well in hand / to keep someone well under control / to hold the baby / to make someone's life a hell**

göz verib, işıq vermir (zəhlə tökür) – **someone makes life intolerable**

göz vurmaq – 1. (işarə etmək) – **to make eyes at someone / to give the glad eye to someone** (to make signs); 2. (bir kəsə gizlicə işarə vermək) – **to tip someone the wink**

göz yaddaşına malik olmaq – **to have a photographic memory** (to remember everything / everyone)

göz yaşı tökmək – **to turn on the waterworks**

göz yetirmək – *bax* **göz qoymaq**

göz yummaq (özünü elə göstərmək ki, guya görmürsən) – **to shut (close) one's eyes to smth. / to turn a blind eye to smth. / to blink at smth. / to wink at smth. / to pay no attention to smth. / to pay no heed to smth. / to overlook smth. / to look the other way** (to pretend not to have seen / known)

göz yumub açınca (bir ləhzədə, ləngimədən, yubanmadan bir yerə getmək) – **in double quick time / in a couple of shakes / in no time / in a jiffy**

gözağartısı vermək – *bax* **gözağartması vermək**

gözağartması vermək – *bax* **göz ağartmaq**

gözaltı baxmaq – **to scowl at someone or smth. / to lour at someone or smth. / to look at someone stealthily / to steal a look at someone**

gözaltı etmək – **to keep an eye on someone or smth. / to lay one's eye on someone / to have a thing for someone / to take a fancy to someone / to take a shine to someone / to be keen on someone / to get the measure of someone**

gözaltı saxlamaq (işdən azad olunandan sonra özü üçün ehtiyatda yer saxlamaq) – **“emergency landing”** (*i.e.* job in reserve that someone plans to take in case of discharge from the present office)

gözdə-qulaqda ol! (əldən vermə!) – **look alive! / keep your eyes open!**

gözdə-qulaqda olmaq (diqqətli olaraq təhlükə yarananda tez xəbər vermək) – **to watch it / to be all there / to act as a lookout / to keep one's eyes clean (peeled, skinned) / Cf. to lay chickie / to lay zex / to give jogs / to do a dairy / to be on the alert / to keep one's wits about someone**

gözdə olmaq (nəzərdə olmaq) – 1. **to be for all to see / to be in sight / to be within sight of someone / to be in the eye of someone / to be in full view of**

someone / to be thoroughly exposed (to be in favour); 2. to be conspicuous / to draw attention / to be prominent / to be in the public eye / to stand in the limelight (to be much thought of)

gözdən buraxmamaq – not to lose sight of someone or smth.

gözdən düşmək – 1. (ürəyi sınmaq) – one has a distaste for someone or smth. / one has no fondness for someone or smth. / one is not particularly fond of someone or smth. / one's heart is not with someone / one's heart is not in smth. / to lose one's interest to smth.; 2. (hörməti itirmək) – to be out of someone's books / to be deep in someone's black / to be out of favour with someone / to fall into disgrace / to fall into disesteem / to get (become) disrespectful / to be disappointed (in) / to be disillusioned (with) / to place oneself out of the pale / to put oneself beyond the pale / loss of face / to be neglected / to be deserted / to be desolate / to be under a cloud / to be in someone's back books

gözdən düşməmək – *baxbiabır* olmamaq

gözdən düşmüş – to be under a cloud

gözdən əski asmaq – to make a show of smth. / to make someone believe in

gözdən əski asmaq üçün – for form's sake / for the sake of appearances / to save appearances / for show / only outward

Gözdən iraq, könüldən uzaq. =Out of sight, out of mind. / Long absent, soon forgotten. / Seldom seen, soon forgotten. / Far from eye, far from heart. / What the eye doesn't see the heart grieve. / Seldom seen, soon forgotten. / Cf. Salt water and absence wash away love.

gözdən iraq olsun – God forbid / Heaven forbid / on no account / perish the thought! / save us!

gözdən itirmək – to lose sight of someone or smth.

gözdən itmək – 1. (görünməmək) – to pass out of sight / to disappear from sight / to forget smth. / to overlook smth. / not to bear smth. in mind / not to take into account / not to take into consideration / to vanish from view; 2. (yox olmaq) – to cease existing / to be no more / to have had it / to go blooey / to go phut; 3. (qaçıb gizlənmək) – to be in hiding

gözdən keçirmək (bir şeyə nəzər salmaq) – **to run one's eye over smth. / to look over / to look through** (to make a quick inspection)

(cəld) **gözdən keçirmək** – **to have a glance / to run over**

gözdən qaçıрмаq – 1. (nəzərə almamaq) – **to forget (overlook) smth. / not to bear smth. in mind / not to take into account (consideration) / to have it slipped one's mind**; 2. (əlindən qaçırtmaq) – **to let smth. slip through one's fingers / to miss or lose smth.**

gözdən qoymamaq (daima izləmək)– **to keep in view / not to forget smth. / not to overlook smth. / to bear smth. in mind / to take into account / to take into consideration / have it slipped one's mind** (not to leave)

gözdən-qulaqdan kənar (uzaq) – **a long way from one's eyes / to be far from one's eyes / to remote from someone / a little further from someone / a little away from someone** (at the secluded place)

gözdən pərdə asıb özünü heç nə olmamış kimi aparmaq və ya göstərmək – **to keep up appearances** (continue to dress and behave in the way that people have come to expect of this person, especially when he can no longer afford it, but he is too proud to admit it; to hide the true situation and pretend that everything was going well)

gözdən pərdə asmaq (goplamaq, aldatmaq) – **to throw dust in someone's eyes / to pull the wool over someone's eyes / to show off / to cut a dash / try to dazzle someone**

gözdən pərdə asmaq üçün (diqqəti cəlb etmək üçün) – **for the sake of appearances / for form's sake / just for show / to save appearances / to make a show of smth. / to make someone believe / as a blind / as a decoy** (just for show, for appearances)

(bir şeyi) **gözdən pərdə asmaq üçün etmək** (xoş münasibət əldə etmək üçün)– **to strive for effect / to make oneself agreeable to (with) the audience / to be a crowd-pleaser / Cf. to collect eyes**

gözdən pərdə asmaq üçün ər – **alegal husband / man to whom a woman is legally married**

gözdən salmaq – 1. *bax hörmətdən salmaq*; 2. (bir kəsi qaralamaq) – **to defame someone / to vilify someone / to besmear someone's name / to blacken someone's name / to slander someone / to smear someone or smth. / to throw mud at someone**

gözdən tük çəkmək – *bax gözdən tük qapmaq*

gözdən tük qapmaq – **to grasp smth. easily / to be very quick at smth. / to be quick in the uptake**

gözdən yaylıq asmaq (aldatmaq) – **try to pull the wool over someone's eyes / to throw dust into someone's eyes / to put on a good bluff / to eyewash / to humbug someone**

gözdustağı – **a house arrest**

gözə batmaq (paxıllıq hissi oyatmaq)– **to arouse envy in someone / to cause someone's envy**

gözə çarpan – 1. (görkəmli, məşhur) – **to be conspicuous / to draw attention / to be prominent / to be in the public eye / to stand in the limelight**; 2. (görünən)– **as large as life / Amer. big as life**

gözə çarpan rənglər – **loud colours / glaring colours**

gözə çarpmaq – **to catch someone's eye / to strike the eye / to be striking / to stand out (for) / to leap to the eye / to stare someone in the face / to arrest someone's attention / to leap to the eye / to be conspicuous to someone / to jump to the eye / to push right up under someone's nose / to be obvious to someone / to be evident to someone**

gözə çarpmayan (ən adi) – **common or garden / (as) common as dirt**

gözə dəyən deyil (balaca, görünməyən)– **not so very ... / not particularly ... / not up to much / no great shakes**

gözə dəymək – 1. (özünü çox pis hiss etmək) – **one puts the evil eyes on (upon) someone**; 2. (görmək) – **to catch someone's eye / to meet someone's eye / to catch sight of someone or smth.**; 3. (bir yerdə qısa müddətə görünmək) – **to put in an appearance**

gözə fərəh vermək – **to gladden one's eyes**

gözə gəlmək – *bax* gözə dəymək

gözə gətirmək – to put off / to put the evil eyes on someone

gözə girən pal-paltar (gözə çarpan libas) – a gawdy attire

gözə girmək – 1. (özünü göstərməyə çalışmaq) – to worm oneself into the favour (of) / to fawn on someone / to ingratiate oneself with someone / to curry someone's favour / to hang round someone / to thrust oneself into someone's presence / to hit someone in the eye; 2. (diqqəti özünə cəlb etmək) – to leap (jump) to the eye / to strike the eye / to push right up under someone's nose

gözə görünmək (bir kəsin qabağında görsənmək) – to show one's face to someone / to face someone / to appear before someone / to appear in someone's presence

gözə kül sovurmaq (bir kəsi aldatmaq)– to draw or to pull the wool over someone's eyes / to show off / to cut a dash / try to dazzle someone / to throw dust in someone's eyes

gözə kül üfürmək – *bax* gözə kül sovurmaq

gözə-nəzərə gəlmək – *bax*nəzər dəydi

gözə ox olub girmək – *bax*başının daşı

gözə oxşamaq (yaraşılıq olmaq)– to gladden the eye / to delight the eye

gözə pərdə çəkmək – *bax* gözdən pərdə asmaq

gözə pərdə salmaq – *bax* gözdən əski asmaq

gözə pərdə tutmaq – *bax*gözdən yaylıq asmaq

gözə sataşmaq – 1. (görsənmək) – to catch someone's eye / to meet someone's eye (to be noticed); 2. (o saat görünmək) – to catch sight of (to notice someone or smth. at once / immediately)

gözə soxmaq (daima başa qaxmaq, minnət qoymaq) – to throw smth. in someone's teeth / to rub someone's nose in

gözə soxulmaq (diqqəti çəkmək) – *Fr.*to leap to the eye

gözə şirin gəlmək (xoşa gəlmək, ürəyə yatmaq) – to take a liking / to take a fancy to someone or smth.

gözə şirin görünmək – *bax* gözə şirin gəlmək

gözə torpaq atmaq – *bax* gözə kül üfürmək

gözəgörünməz (nəzərə çarpmadan başqalarını izləyən adam) – **a fly on the wall** (a person who watches others)

gözəyarı (təqribi hesablama) – **by eye / by sight / by the look of it / just by looking at it / at a guess / rule of thumb** (roughly, approximately)

gözügörənlik etmək (meyl, həvəs, şövq göstərmək)– **to act with partiality / to act unfairly / to display one's passion**

gözlə qaş arasında – *bax* göz açıb yumunca

gözlə qaş arasında yox oldu (tez getmək)– **someone has vanished in the twinkling of an eye / someone has disappeared in a flash**

gözlə ölçmək (təxmini baxmaq)– **to measure someone or smth. by one's eyes**

Gözlər - könülün (ruhun) aynasıdır. – Eye is the mirror of the soul.

gözləri açıla qalmaq – *bax* gözləri bərələ qalmaq

gözləri açılmaq – someone's eyes have been opened to smth.

gözləri alacalandı – to be dazzled

gözləri alma-armud dərir – 1. (çəpgöz insan haqqında) – a cross-eyed; 2. (müxtəlif qadınlara intim əlaqəyə girən kişi haqqında) – woman-izer

gözləri ayaqlarının altını görməmək – 1. (tez qaçmaq) – to run like anything / to fly along; 2. (çox yorulmaq) – to be dead-beat / to be run off one's feet / to be ready to drop; 3. (əla əhval-ruhiyyədə olmaq) – to tread on air / to be transported with joy

gözləri ayaqlarının altını seçməmək – *bax* gözləri ayaqlarının altını görməmək

gözləri bərələ qalmaq (təəccüblənmək) – **to be shocked / to open one's eyes / to widen one's eyes on seeing someone or smth. / someone's eyes are nearly popping out of his (her) head / to stare wide-eyed at someone or smth. / to raise one's eyebrows**

gözləri çəkə bilməmək – you can't take your eyes off someone or smth. / it's hard to tear your eyes off someone or smth. / you want to look at someone or smth. all the time

gözləri çəkmədən baxmaq – *baxgöz* bərəltmək

gözləri çuxura düşmək – *bax* gözləri quyuya düşmək

gözləri dəbərə qalmaq – *bax* gözləri açıla qalmaq

gözləri dörd görmək – one is seeing double / everything is out of focus

gözləri dörd olmaq – someone is dazzled / someone's eyes are fairly dazzled by smth. / someone does not know what to look at first (which way to look) / someone's eyes wander all over the place / the contemplation makes someone giddy

gözləri göyərrib – a blue shadows under one's eyes

gözləri hədəqəsindən çıxmaq – *bax* gözləri yerindən çıxmaq

*** gözləri Həştərxan pişiyinin gözlərinə oxşayır (ehtiras barədə)– the eyes expressing an unbridled passion**

gözləri ilə deşmə! (məna baxma!) – mind your eyes: they are going to leap out!

gözləri ilə od yağıdırmaq (bir kəsə acıqla baxmaq) – to look daggers at someone

gözləri ilə süzmək – *bax*başdan ayağa süzmək

gözləri ilə yemək – to devour someone or smth. with one's eyes / to feast one's eyes on (upon) someone or smth. / to have one's eye glued to someone or smth.

gözləri kəlləsinə çıxmaq (çox təəccüblənmək) – someone's eyes are popping out with fear (effort, pain, etc.) / to knock someone down with the feather (used to express surprise)

gözləri qaçmaq (bir kəsin üzünə dik baxmamaq) – to have shifty eyes / one's eyes shift uneasily

gözləri qan çanağına dönmək – to become bloodshot

gözləri qaynamaq – 1. (sevincindən) – one's eyes sparkle with joy; 2. (hirsindən) – one's eyes flashed angrily

gözləri quyuya düşmək (çox arıqlamaq)– one has sunken eyes

gözləri quyuya düşüb – one has sunken eyes

gözləri örtülmək – *bax* gözü örtülmək

gözləri pərpər çalmaq – to roll one's eyes

gözləri təəccübdən böyüdü – *bax* gözü böyümək

gözləri təpəsinə çıxmaq – *bax* gözləri kəlləsinə çıxmaq

gözləri yaşla dolmaq – to become dim

gözləri yerindən çıxmaq – someone's eyes are popping out

gözləri yol çəkmək – *bax* gözü yol çəkmək

gözlərimə inanmamaq – cannot believe one's own eyes / one is unable to believe one's own eyes

gözlərin altında şiş (göylük) – the bags under one's eyes

gözlərində qığılcım oynamaq – *bax* gözlərindən qığılcım çıxmaq

gözlərindən cin çıxmaq – *bax* gözlərindən cin yağmaq

gözlərindən cin yağmaq – *Lit.* there is the devil in someone's eyes

gözlərindən qığılcım çıxmaq (ehtiraslı gözlər barədə) – one's eyes sparkle with passion

gözlərindən qığılcım tökülmək – *bax* gözlərindən qığılcım çıxmaq

gözlərindən qan dammaq – *bax* gözləri qan çanağına dönmək

gözlərindən od çıxdı (başə vurulan güclü zərbədən) – one saw stars before his eyes

gözlərindən od çıxmaq – *bax* gözlərindən qığılcım çıxmaq

gözlərindən od tökülmək – *bax* gözündən od tökülmək

gözlərindən oxumaq – *bax* gözündən oxumaq

gözlərindən yuxu tökülmək (yatmaq istəyi barədə) – someone can hardly keep his eyes open / one feels awfully sleepy (someone wants to sleep)

gözlərinə dəm vermək (bərək ağlamaq) – to shed floods of tears / to be drowned in tears

gözlərinə dönüm! – *bax* gözünə dönüm!

gözlərinə gül atmaq – to throw dust in someone's eyes / to pull the wool over someone's eyes / try to dazzle someone

gözlərinə inanmamaq (təəcüblənmək, heyratlənmək) – *Lit.* **one is unable to believe one's own eyes / one cannot believe one's own eyes**

gözlərinə qan sızmaq – *bax* **gözüne qan sızmaq**

gözlərinə qaranlıq çökmək – **everything is going dark (went dark) before someone's eyes / to green spots dance before someone's eyes**

gözlərinə pərdə çəkilmək (aldanmaq) – **to be under a misapprehension (delusion) / to be in error**

Gözlərini aç! (diqqətlə bax) – **Take the blinkers off your eyes! / Get your peepers open!**

gözlərini açmaq – *bax* **gözünü açmaq**

gözlərini ... ağzına tikmək – **1.** (diqqətlə bir kəsə qulaq asmaq) – **to be an open-mouthed listener / to hang on someone's every word / to nod agreement with someone / to hang upon someone's lips; 2.** (yeyən adamın ağzına baxmaq) – **to watch someone eating / to look greedily into someone's mouth** (wanting that food for oneself)

gözlərini axıtmaq – **to roll one's eyes**

gözlərini bərəltmək – **to gape at someone or smth. / to stare at someone or smth. with bulging eyes / to open one's eyes wide / to stare goggle-eyed (to goggle at someone or smth.)**

gözlərini çıxartmaq – *bax* **gözünü çıxartmaq**

gözlərini dikmək – *bax* **gözünü dikmək**

gözlərini dirəmək (gözlərini dirəyib baxmaq) – **to gaze fixedly at someone / to look closely at someone / to give someone a fixed look**

gözlərini dörd açmaq – **to be all eyes / to gaze intently at someone or smth. / to gaze wide-eyed at someone or smth. / to stare one's eyes at at someone or smth.**

gözlərini döyə-döyə qalmaq – *bax* **gözlərini döymək**

gözlərini döymək – **1.** (susmaq, hərəkət etməmək) – **to remain idle / to keep quiet / not to protest against smth. / to keep mum; 2.** (çaşqınlığını,

anlaşılmazlığını, təəccübünü bildirmək) – **to blink one's eyes / to look blank / to understand nothing**

gözlərini dünyaya qapamaq – *bax dünyanı dəyişmək*

gözlərini əbədi qapamaq – **to sleep the slumber that knows no dreams**

gözlərini götürə bilməmək – **not to tear one's eyes off someone or smth. / not to remove one's glance from someone or smth. / to keep one's eyes glued on someone or smth.**

gözlərini həmişəlik yummaq(ölmək)– **to sink into one's eternal sleep / to sleep the sleep that knows no waking / to go to eternal rest (to die)**

gözlərini qan tutmaq (gözlər qızardı) – **to become bloodshot**

gözlərini qırpmadan (sakitliyini itirmədən) – **never batted an eyelash / not bat an eyelid** (without batting or turning an eyelash)

gözlərini mozol eləmək (bir kəsi yormaq)– **to be a nuisance (an eyesore) to someone / to be a sore in someone's eyes / to pester someone with one's presence / to be a thorn in the side**

gözlərini oxşamaq (sevindirmək) – **to gladden one's heart**

gözlərini yolda qoymaq – *bax gözünü yolda qoymaq*

gözlərini yumub ağzını açmaq – *bax ağzına gələnə demək*

gözlərini zilləyib baxmaq – **to devour someone with one's eyes**

gözlərinin acısını almaq – *bax gözünün acısını almaq*

gözlərinin ağı saralmaq (xəstə insan haqqında)– **someone has a sickly look**

gözlərinin çanağı dərinə düşmək – *bax gözləri quyuya düşmək*

gözlərinin içi gülmək (çox sevinmək) – **someone's eyes are bright with laughter**

gözlərinin kökü saralmaq (gözləməkdən) – **to look for someone with all one's eyes / to be all eyes watching for someone**

gözlərinin qorasını axıtmaq – *bax gözünün qorasını sıxmaq*

gözucu baxmaq (bir kəsə nəzərə çarpmadan baxmaq) – **to notice out of the corner of one's eye** (to look secretly, without being noticed)

gözucu onu görə bilsəydim əgər – if one were just to take a peek (a look, a peep) at smth. with half an eye / to have at least a glimpse at someone or smth.

gözü açıldı – the scales fell from one's eyes

gözü açılmaq (hər şeyi başa düşmək) – to begin to see clearly / to be enlightened (to understand the situation)

(bir kəsin) **gözü alma-armud dərir** (acgözlüklə baxmaq) – someone makes eyes / to devour someone with one's eyes

gözü almaq (təcrübəli insan haqqında) – someone has got his eye in / someone has an eye for such things / to acquire some grasp of the work (job) / to become a practised hand at smth. / to get one's hand in at smth. / to train one's hand

gözü ayağının altını görməmək (sevincindən) – to tread on air / to walk on air

gözü bağlı olmaq (uzağı görməyən adam haqqında) – to wear blinkers

gözü bayıra baxmaq – to look out

gözü böyümək – someone's eyes are popping out with astonishment

gözü çuxura düşmək – *bax* gözləri çuxura düşmək

gözü ... dalınca qalmaq – 1. to be lost in contemplation of someone or smth. / to be unable to take one's eyes off someone or smth.; 2. *bax*gözü qalmaq

gözü dəymək – *bax* gözə gətirmək

gözü doyanqədər (kifayət qədər çox) – enough and to spare

gözü doymaq – to have had enough

gözü doymamaq (acgöz insan haqqında)– to be a gluttonous / to be a grasping / to be an insatiable

gözü dörd olmaq – *bax* gözü kəlləsinə çıxmaq

gözü düşmək – to take a fancy to someone / to take a liking / someone or smth. is to someone's taste (to fall in love with someone)

* **gözü əldə** (qibtə etmək, paxıllıq etmək) – to look at one's hand (to envy someone)

gözügötürmür (paxıllığı tutur) – **it makes one envious / one is green with envy / one is consumed with envy**

gözü götürməmək – *bax gözü əldə; bax gözümçixdıya salmaq* 2-ci mənada

gözü göyərtmək – **to lay one on someone / to sock it to someone / to give someone a black eye**

gözü gözünə dəymək (vədverici baxışı tutmaq) – **to get the glad eye**

gözü gözünə sataşmaq – **to catch someone's eye / to notice someone's glance**

gözü həlqələnmək – **to be shocked / to open one's eyes / to widen one's eyes on seeing someone or smth.**

(bir kəsi) **gözü ilə axtarmaq** – **try to catch sight of someone**

gözü ilə baxmaq – **in someone's opinion**

gözü ilə görəndən bilmək (eşitmək) – *Cf. to hear smth. straight from the horse's mouth*

gözü ilə quş tutmaq – *bax ağzı ilə quş tutmaq*

gözü ilə od götürmək – **to experience hardship / to know hardship / to be short of smth.**

gözü kəlləsinə çıxmaq (təəccübündən) – **to look for smb./smth. attentively / to look around worriedly**

gözü kölgəli olmaq – *bax dili qısa (gödək) olmaq*

... gözü qabağında (gözə çarpacaq qədər) – **in sight of someone / in full view of someone / before (under) someone's very eyes / as someone watched / in front of someone's very nose**

gözü qalmaq – **1. bax ağzı açıla qalmaq; 2. (tamahkarcasına baxmaq) – someone eyes smth. longingly**

gözü qamaşmaq – **1. (göz ağrısı barədə) – to feel colic in the eyes; 2. to be dazzled**

gözü qanla dolmaq (cinayət etməyə hazır olmaq) – **to become bloodshot (to be ready to commit a crime)**

gözü qıcıqlandırmaq (mənəvi cəhətdən sarsıtmaq) – **to offend the eye / to be an eyesore / to shock someone**

gözü qızışmaq (qızışmaq, alışıb yanmaq) – **to get worked up / to get into the swing / Cf. to have the bit in one's teeth**

gözü qızmaq (hirsindən) – **to fly into a rage / to become furious / to lose one's self-control / to fly into a temper**

gözü qorxmaq (qorxudan sonra daha da ehtiyatlı olmaq) – **to put one's tail between one's legs / Cf. to draw in one's horns / to show the white feather**

gözü olmaq (istəmək) – **to lay one's eye on someone / to have a thing for someone / to take a fancy to someone / to take a shine to someone / to keen on someone / to have plans about someone or smth. / to have one's eye on someone or smth. / to reckon (count) on someone or smth. / to aim at someone or smth. (to desire someone or smth. strongly)**

gözü olmamaq (istəməmək) – **to have no particular desire for**

gözü örtülmək (yaxşı bir şeyi bilməmək) – **to be in the dark / to be all adrift / to be all at sea**

gözü sataşmaq (təsadüf nəticəsində görmək) – **to see by chance / to notice accidentally**

gözü seçmək (fərqləndirmək, tanımaq) – **to make out / to discern**

gözü su içməmək (bir kəsə tamamilə etibar eləməmək, şübhələnmək) – **to take someone or smth. with a grain (or pinch) of salt / to smell a rat / to have one's doubts (as to) / not trust someone an inch (a yard) as far as one could throw him / fishy going on**

gözü süzülmək (bir kəsin yuxusu barədə) – **one feels awfully drowsy**

gözü tutmaq (bir kəsi əlinə almaq ya bir şeyi əldə etmək istəmək) – **someone has his eyes on someone or smth. / someone eyes smth. longingly / someone took a fancy to someone / an eager look came to someone's eyes / someone is dying for smth. / someone has his heart set on smth.**

gözü uçmaq (xəyal etmək) – **to have one's head in the clouds / to long / to desire for**

gözü üstündə olmaq (həmişə fikir vermək) – **to keep an eye on someone or smth.** (to look after)

gözü yaşarmaq (ağlamaq) – **to shed a few tears / to be on the point of crying / to be on the point of weeping / someone's eyes have the tap on**

gözü yol çəkmək – 1.(düşüncələrə qapılmaq) – **to stare at someone / to be thoughtful**; 2. (bir yerə baxaraq gözləmək) – **to be all eyes watching for someone / to look for someone with all one's eyes** (to stare hard somewhere waiting for someone)

gözü yolda qalmaq (gözləməkdən yorulmaq) – **to be all eyes watching for someone / to look for someone with all one's eyes** (one waits for someone till he can wait no longer)

gözü yumulu bir işi etmək (hər hansı bir işdə böyük təcrübəsi olmaq) – **to do something with one's eyes closed / shut** (someone has enough experience to do something)

gözüac (qarınqulu, çoxyeyən; simic insan haqqında) – **a gluttonous / a grasping / an insatiable**

gözüaçıq (fərasətli, zirək insan haqqında) – **as sharp as a needle**

gözübağlı almaq (bir şeyi görmədən və bilmədən almaq) – *Fr.* **to buy a pig in a poke**

* **gözükölgəli olmaq** (günahı olan insan haqqında) – **to be sinful / guilty**

gözüm – 1. *bax* **canım**; 2. (sevgi obyekt haqqında) – **one's sweetheart**

* **Gözüm(üz) aydın** (etinasızlıq, laqeydlik göstərərək) – **one doesn't care a fig (a damn, a hang) for someone or smth.**

Gözüm su içmir. (Nə isə çatışmır.) – **Something is rotten in the state of Denmark.**

* **Gözüm üstə!** – *bax* **baş üstə**

Gözüm üstə yerin var! (Buyurun gəlin!)– **Welcome! / You're most welcome! / Please do me the honour! / Be so good as to enter the house! / He (she) is esteemed and respected!**

gözümçixdiya salmaq – 1. (sıxışdırmaq, incitmək) – to give someone a hard life / to ill-treat someone / to treat someone rough / to keep someone with barely enough to live on / to keep someone on short rations / to be hard on someone / to nag at someone day and night / to make life a burden to someone / to drive someone to distraction / to eat in someone / to hound someone to death / to drive someone to his (her) grave / to be death of someone / to put the boot in; 2. (görmək istəməmək, zəhləsi getmək) – to detest someone or smth. (to abhor, to detest, to hate)

gözümdə böyümək – to rise in someone's estimation / to grow in stature in someone's eyes / to grow (improve) in someone's opinion

gözümə görünmə! – keep out of my way! / keep away!

gözümün işığı, evimin yaraşığı (əzizim) – the apple of my eye / the light of my eyes / my darling / beloved (dear)

gözümün nuru (yeganə təsəlli) – he (she) is the light of someone's life (of someone's eyes) / he (she) is the apple of someone's eye

gözümüz aydın! – that's something new! / that's a fine thing to say! / a pretty go! / a fine how-d'ye-do! / the idea! / what next!

gözümüzü yolda qoyduz! – you've come at last!

gözün altında göy – a black eye

gözün çıxsın! (qarğış) – mud in your eye!

gözün gərək onun üstündə olsun – you must keep a sharp eye on someone or smth. / you can't take your eyes off someone or smth. for a moment / you need eyes in the back of your head to know what someone is doing

gözün kor olsun! – *bax* gözün çıxsın!

“gözün üstündə qaşın var” deməmək – *bax* ağdan qaraya söz deməmək

*** Gözün(üz) aydın! – Cf. I congratulate you!**

... gözündə (bir kəsin təsəvvüründə) – to someone's eyes / in someone's eyes (opinion) / to someone's mind

... gözündə böyümək = to grow in someone's eyes / to improve in someone's opinion / to go up in someone's estimation

gözündə qalmaq – *bax* ürəyində qalmaq

gözündə olmamaq (maraqlandırmamaq) – I don't care ... / I am not interested in ...

(bir kəsin) gözündə yüksəlmək (ucalmaq, qalxmaq) – to rise in someone's esteem / to go up in someone's estimation

gözündəndüşmək – to sink in someone's eyes

gözündən əskik eləməmək (diqqətsiz qoymamaq) – not to deprive someone of his (her) kindness or favour

gözündən gəlmək – *bax* burnundan gəlmək

gözündən gətirmək – *bax* burnundan gətirmək

*** gözündən gəlsin! (qarğış) – God will punish you! / God damn you (him, her, etc.)! (of an ungrateful man)**

gözündən od tökülmək – *bax* gözlərindən od çıxmaq

gözündən oxumaq – to read someone's heart(s)

gözündən pərdə götürüldü – *bax* gözü açıldı

gözündən yayınmaq (bir kəsdən qaçmaq) – to keep out of someone's way

gözünə ağ salmaq (cəzalandırmaq) – to punish severely

gözünə batmaq (bir kəsdə paxıllıq hissini oyatmaq) – to prick one's eyes / to offend the eye

**gözünə dəymək – 1. (bir kəsin baxışını tutmaq) – to catch the speaker's eye;
2. (təsadüfən bir kəsin yanında olmaq) – happen to be around / to come handy / happen to be close (near, ready) at hand**

Gözünə dönüm! (xahiş edəndə) – Darling! / Dear, please!

gözünə durmaq – to find oneself in difficulty

gözünə gəlməmək – *bax* vecinə almamaq

gözünə görünmək – to show one's face to someone / to face someone / to appear before someone / to appear in someone's presence / to stare someone in the face

gözünə görünməmək – to steer clear of someone (to stay away from, to keep from going near someone)

gözünə xoş gəlmək – *bax* gözünə şirin gəlmək

gözünə işıq gəlmək (canlanmaq) – to come back to life / to revive

gözünə işıq vermək (ilham vermək) – to bring life to / to enliven smth. / to brighten smth. / to give smth. a lift / to revive someone / to reanimate someone / to animate smth. / to inspirit someone

gözünə kölgə çökmək – *bax* gözü çuxura düşmək

gözünə kül üfürmək (bir kəsi aldatmaq) – to throw dust in someone's eyes / to pull the wool over someone's eyes / to call someone's bluff (to fool someone)

gözünə qan sızmaq – *bax* gözləri qan çanağına dönmək

gözünə qoymağa da verməmək (bilməmək, təsəvvürü də olmamaq)– one hasn't even sniffed at smth. / one has not the faintest idea of smth.

gözünə pərdə çəkmək – 1. (bir kəsi aldatmaq) – to shift and shuffle like a fox / try to outwit someone / try to wriggle out of smth. / to cut a dash / to show off; 2. (bildirməmək, bir şeyi gizlətmək) – to keep someone in ignorance; 3. (bir kəsin üzünə dik baxmamaq) – to draw one's eyes aside

gözünə pərdə gəlmək (kor olmaq)– to lose one's sight / to become blind

gözünə püfləmək (bir kəsi aldatmaq) – to tell someone a lot of bullshit / try to dupe someone / to let someone down / to betray someone / to cheat someone

gözünə sataşmaq (bir kəsin həyat yoluna çıxmaq) – to cross someone's path

gözünə soxmaq (göstərmək) – to poke (push) someone's nose into smth. / to rub someone's nose in smth.

gözünə su vermək (bir kəsdən nümunə götürmək) – to follow someone's example / to take an example from someone

gözünə şirin gəlmək (xoşuna gəlmək) – one seems to be nice (likable) / someone or smth. is to someone's liking (taste)

gözünə təpmək (çox böyük həvəslə yemək) – to eat smth. ravenously / to eat smth. with great gusto / to eat smth. with the utmost zest / someone is eating his head off / Cf. to stuff oneself with smth. / to fill one's face with smth. / to cut and come again / to shovel up food / to play (ply) knife and fork (someone is eating heartily)

gözünə toz üfürmək – to throw dust in one's eyes

gözünə yuxu getməmək – not to sleep a wink / never get a moment's sleep

gözünə yuxu girməmək – *bax* **gözünə yuxu getməmək**

(bir kəsin) **gözünü açmaq** (başə salmaq) – to open someone's eyes on (upon) smth. / to remove the scales from someone's eyes (to give a good advice)

gözünü ağartmaq – *bax* **göz ağartmaq**

gözünü ... ağzına dikmək – 1. (bir kəsə çox diqqətlə qulaq asmaq) – to hang on someone's every word / to stare at someone / to be an open-mouthed listener / to nod agreement with someone / to hang upon someone's lips; 2. (yeyən adamın ağzına baxmaq) – to watch someone eating / to look greedily into someone's mouth (wanting that food for oneself)

gözünü almaq – 1.(bir kəsi qorxutmaq) – to put the fear of God into someone / to scare someone stiff / to strike terror into someone's heart; 2. (özündən diksindirmək) – to push someone or smth. back / to thrust someone or smth. back / to reject someone / to avert smth.

gözünü ayırmaq – to look aside

gözünü ayırmamaq – never take one's eyes off someone or smth. / not to lose sight of someone or smth.

gözünü bağlamaq (bir kəsi aldatmaq) – to double-cross someone / to tell someone a lot of crap / try to dupe someone

gözünü bir yumub min tökmək (bək ağlamaq) – to shed floods of tears / to be drowned in tears / to sob violently / to sob as if one's heart would break

gözünü çəkə bilməmək (bir kəsin dalınca çəkinmədən izləmək, heyran olmaq, bütün diqqətini vermək) – one cannot tear oneself away from smth. / to keep an eye on someone or smth. / have got one's eye on someone / to watch someone like a hawk / not to be able to take eyes off someone or smth. / to keep eye on the ball

gözünü çəkmək (bel bağlamamaq, inanmamaq, ümid olmamaq, bir kəsə güvənməmək) – to give up all hope of smth. / not to care what happens / to give

up as lost (hopeless) / to give up as a bad job / have dropped the matter / to cast one's cap at smth. / to turn one's back on smth. / never mind smth.

gözünü çəkməmək – *bax* gözünü çəkə bilməmək

gözünü çıxartmaq – to arouse a black envy in someone

gözünü deşmək – 1. (daima gözünün qabağında olmaq) – to be always with someone / Cf. to be a nuisance to someone / to be a sore in someone's eyes; 2.

***bax* gözünə batmaq**

gözünü də püfləməmək – *bax* “gözünün üstündə qaşın var” deməmək

gözünü də üfləməmək – *bax* gözünü də püfləməmək

gözünü dikmək – 1. (gözünü bir kəsə zilləmək) –to take aim at someone or smth.; 2. (bir kəsə ümid etmək) –to cherish the hope

(bir kəsin) gözünü döyənək etmək – to be an eyesore to someone

gözünü döymək – to blink / to look blank

gözünü göyərtmək – to give someone a black eye (shiner, shine)

gözünü gözünə dirəmək – to gaze fixedly at someone

gözünü kəsmək – *bax* əl üzmək

gözünü kitabdan ayırmamaq – to have one's nose in a book

gözünü qırpmadan – 1. (yatmadan) – without batting an eyelid (without getting a wink of sleep; bravely); 2. (qorxu, təəccüb və ya narahatlıq kimi hissləri göstərmədən) – without batting an eyelid / not turn a hair (bravely); 3. (sakitliyini itirmədən)– never turned a hair

gözünü qırpmağa macal tapmamaq (o saat) – before one knows where he (she) is

gözünü qıymaq – to screw upon one's eye's

gözünü qorxutmaq – 1. (bir kəsi ehtiyatlı olmağa məcbur etmək) – to strike terror into someone's heart / to make someone to be cautious; 2. (hədə-qorxu gəlmək) – try to browbeat someone / try to bully someone

gözünü oğurlamaq (bir kəsin diqqətini yayındırmaq)– to draw one's eyes aside / to divert one's attention

gözünü ovuşdurmaq – to rub one's eyes

gözünü saxlamaq – to keep an eye on someone

gözünü təpmək (acgözlüklə yemək) – **to fall upon one's food / to gluttonize**

gözünü torpaqlamaq – bax gözünü oğurlamaq

gözünü yolda qoymaq – to make someone to wait

gözünü yum-aç hazırdır (tez həll olunan iş barədə) – **one will do it in a jiffy /**

Cf. it's as easy as pie / hey, presto!

gözünü yumub ağzını açmaq – bax ağzına gələnə demək

gözünü zilləmək – bax gözləri çəkmədən baxmaq

gözünün acısı (mürgü) – **forty winks**

gözünün acısını almaq (bir az yatmaq, mürgüləmək) – **to have a nap / forty winks / to take a nap / to get a wink** (to sleep a bit)

*** gözünün ağı qarası** (tək evlad haqqında) – **the only (one) baby / darling**

gözünün altına almaq (qabaqcadan hər şeyi yaxşı başa düşmək) – **to mean someone or smth. / to have in mind someone or smth. / to refer to someone or smth. / to bear someone or smth. in mind** (to know smth. beforehand)

gözünün haşiyəsi sürmələnmək – to have a black eye

gözünün içindən çıxarmaq – bax dərisindən çıxarmaq

gözünün içinə demək (açıq söyləmək) – **to talk straight to one's face**

gözünün içinə dik baxmaq – to see straight in one's eyes / to look someone in the eyes

gözünün içinə kimi yalan danışmaq (bilərəkdən yalan demək) – **lying through your teeth** (to tell a deliberate lie)

gözünün içinə qədər – outrageously / godlessly / shamelessly

gözünün işığı (bir kəsin sevimlisi, əzizi) – **an apple of one's eye** (to be loved very much by someone)

gözünün kökü saralmaq (gözləmək, gözləməkdən yorulmaq) – **to be in an agony of suspense / to tire one's eyes out / to be tired of waiting / to wait for a long time / to cool (or to kick) one's heels**

gözünün qabağına gətirilmək (aydın bir şeyi təsəvvür etmək) – **to be (stand) before someone's eyes / to be seen in someone's mind's eye**

gözünün qabağına gətirmək (hadisələri xatırlamaq)– **to run (go) over smth. in one's mind / to go through smth. in one's mind / to keep recalling smth.**

(bir kəsin) **gözünün qarşısında** – **before one's eyes**

... **gözünün qənim** (qorxudan bir şey barədə) – **a storm / a terror**

gözünün qorasını sıxmaq (bir kəsi yumşaltmaq cəhdi) – **try to move someone to tears (to pity)**

gözünün qorasını tökmək – *bax* **gözünün qorasını sıxmaq**

gözünün qurdunu öldürmək (azacıq yemək) – **to take a bite / to have (catch) a snack / to pick a mouthful / to refresh one's inner man / to stop the rumbling / to stay the pangs of hunger**

gözünün quyruğu ilə baxmaq – *bax* **gözünün ucu ilə baxmaq**

gözünün odunu almaq (qorxutmaq)– **to put terror into someone / to intimidate someone / to horrify someone**

gözünün suyunu axıtmaq (ağlamaq) – *Cf.* **to turn on waterworks (to shed tears)**

gözünün ucu ilə baxmaq – **to look at someone or smth. from the corner of one's eye / to squint at someone or smth. out of the corner of one's eye / to glance over**

“gözünün üstündə qaşın var” deməmək – **to keep clear of someone or smth. / not to raise the slightest objection (to) / to get round smth. / to skirt smth. / to pass over someone** (to go well out of one's way to avoid someone or smth.)

gözünün üstündə saxlamaq (bir kəsə daima qayğı göstərmək) – **to take care of smb.**

(bir kəsin) **gözünün yağını yemək** (bir kəsi qabaqlamaq) – **to wipe someone's eye**

gözünün yaşı ovcundadır – **someone is tearful / someone's eyes have the tap on / someone is a cry baby**

gözünün yaşı ovcunun içindədir – *bax* **gözünün yaşı ovcundadır**

gözünün yaşı sel kimi axır (çoxlu ağlamaq) – **to shed tears / Cf. to pipe one's eyes / to turn on the waterworks**

gözünün zığını axıtmaq (ağlamaq) – **to be drowned in tears**

gözünün zılığını axıtmaq – *bax* **gözünün zığını axıtmaq**

Gözünüz aydın olsun! (Təbrik edirəm!) – **Grab my shaker! / slap (slip) me five! / press the flesh!**

gözünüzdən gəlsin! – *bax* **gözündən gəlsin**

*** gözütöx** (simic olmayan insan haqqında) – **satisfied / not greedy / not avid**

gözüyaşlı (ağlayaraq) – **to speak (to say smth.) with tears in one's voice / to say smth. (to smile) through one's tears**

gözüyumulu (hər şəraitdə özünü itirməmək) – **to get about somewhere with one's eyes closed**

gözüyumulu almaq (nəyəsə baxmayaraq almaq) – **to buy a pig in a poke**

gözüyumulu etmək (hər şeyə çox yaxşı bələd olaraq işi asanlıqla etmək) – **second nature**

gözüyumulu iş görmək – **to go it blind**

gözüyumulu satın alma – **a pig in a poke**

gözyaşı axıtmaq (ağlamaq) – **to shed a tear (tears) / to turn on the waterworks (to weep)**

gözyaşı kimi – **as limpid as spring water**

GÖZƏL

gözəl (müsabiqədə birinci yer tutan qız) – *** May queen / out of this world**

gözəl əhval-ruhiyyədə – *** in fine feather**

gözəl gözlər xatirinə (havayı) – *Fr. Pour vos (ses) beaux yeux. / Lit. for the sake of someone's beautiful eyes / for the fair eyes of someone / for love of someone / for someone's sweet sake / for nothing*

Gözəl göz üçündür, ağıllı - könül üçün. – **Beauty is but skin-deep. / Cf. Beauty is in the eye of the gazer.**

gözəl həyat sürmək (gözəl yaşamaq) – **to live in clover / to live like a fighting cock / to live like a lord / Cf. to eat (feed on, live on) the fat of the land**

Gözəl odur ki, gözəl hərəkət edir. = **Handsome is that handsome does.**

Gözəl olmaqdansa, xoşbəxt olmaq yaxşıdır. = **Better be born lucky than pretty.**

gözəlçə – **a glamour girl**

Gözəldə etibar olmaz. – *Lit.* **Beauty seldom be faithful.**

GÖZƏLLİK

Gözəllik aldadıcıdır. – **Beauty is but skin deep.**

Gözəllik və ağılsızlıq yanaşı gedir. – **Beauty and folly are old companions.**

Gözəllik ondur, doqquzu dondur. – **The tailor makes the man. / Fine feathers make fine birds.**

GÖZLƏMƏK

gözlə! (istehza ilə, gözləmə!, görməyəcəksən, qəti imtina) – *Lit.* **to hold your pocket wide! / like hell! / iron. keep hoping! / you'll have a long wait! / is it really? / come off it! / says you / my foot! / not if I know it! / Cf. nothing doing! / you've got another think coming! / you'll have a long wait! / nuts to you! / the deuce a bit! / the deuce of it! / the devil a bit! / fiddlesticks! / Cf. nix on that game! / hell on eight bells! / not bloody likely! / the hell (the devil) it is (he is, we are, etc.)! / devil a bit of it!**

gözlədiyindən də artıq – ***after all**

gözlədiyindən də artıq (ciddi, ağır) vəziyyətlə üzləşmək – ***harder than one bargains for**

gözləmə siyasəti – **a waitinggame**

gözləmədiyi halda zərbə almaq – **to pull the rug from someone's feet**

gözləmək olar (mümkün olan) – *Amer.* **to be on the cards**

gözləməkdən başqa çarə yoxdur – **remains to be seen** (said when someone remains skeptical about a statement or promise made)

Gözləməkdən gözünün kökü saralıb. – A watched pot never boils.

gözləməkdən gözünün kökü saralmaq – to be all eyes watching for someone / to look for someone with all one's eyes

gözlənilir – in the pipeline

gözlənilmədən (birdən, qəfildən) – to appear (to come) out of the blue / to come like as a bolt from the blue / to fall on someone all of a sudden (without any warning)

gözlənilmədən baş vermək – to come like a bolt from the blue / to fall plumb at someone's feet

gözlənilmədən söhbətin mövzusunda qaçmaq – *to fly off at a tangent

gözlənilməz effekt vermək – to pull smth. out of a hat

gözlənilməz fikrə gəlmək – to come into someone's head (of funny or absurd ideas) / the whim seized someone / someone has a fancy for smth.

gözlənilməz qəziyyə – a nice (fine, pretty) how-d'-yedo / a pretty kettle of fish / a pretty pair of shoes / a jolly go / a bag of tricks / a real uproar / a freak of chance / a trick of fate (fortune)

gözlənilməz uğur – a stroke of good fortune / a stroke of good luck

gözlətməmək (tez gəlmək) – to be not long in coming

GURULTULU

gurultulu alqışlara səbəb – to bring down the house

GUYA

guya – *bax* dırnaqarası

GÜC

Güc ilə bazar olmaz. – Love cannot be compelled. / There is no forcing kindness.

güc-bəla ilə – 1. (güclə) – somehow or other / in one way and another / with some effort / barely / just scraping through smth. / pretty badly / Cf. by the

skin of one's teeth; 2. (çətinliklə, zorla) – to drive (to drag smth., to fly, etc.) on the last drops of fuel

güc-bəla ilə dolanmaq – bax güc-bəla ilə keçinmək

güc-bəla ilə keçinmək (özünü çətinliklə dolandırmaq) – to keep one's end up / to keep one's head above water (to deal with a difficult situation, especially in which one has financial problems and just manages to survive)

güc-bəla ilə nəfəs alır – someone is half dead

güc toplamaq – to gain strength / to gain in force (in strength)

gücdən düşmək (əldən düşmək, taqətdən düşmək) – to be ready to drop with weariness / Cf. to be dead-beat / to be at the end of one's tether (to be / to become / to get exhausted)

güçə düşmək (bütün gücünü sərf etmək) – to strain every nerve

güclə ayaq üstə dayanmaq – 1. (xəstəlikdən, yorğunluqdan və s.) – one is ready to drop / one is dropping with fatigue / one is scarcely able to stand; 2. (kefli olduğundan) – one can hardly stand on one's feet (legs) / one can hardly keep one's feet

...güclə çatır (ancaq yetəcək) – very short / only just enough / in short supply

güclə dolanmaq (yalnız zəruri olan şeyləri almaq imkanı olmaq, çətin vəziyyətdə yaşamaq) – to live from hand to mouth / to hold (or to keep) up one's end / to make both ends meet / to live on the breadline (to earn just enough money to be able to buy the things someone needs, the situation where one is just able to feed himself or herself and his or her family)

güclə qaçıb canını qurtarmaq – to have a narrow (hairbreadth) escape / to escape by the skin of one's teeth / scarcely escape alive

güclə qaçılmış təhlükə – a close call / a close shave / a close squeak / a close thin

güclə özünü gülməkdən saxlamaq – try to suppress a laugh

güclə yemək-içməyə çatır (az miqdar pul barədə)– it doesn't butter my bread / Cf. this won't buy the baby a frock (a new dress)

gücləndirmək - * to bring smth. to a head

güclərini sınamaq – to try conclusions with someone / to try one's hand at smth.

güclü day-dayı – *Lit.* a hairy paw / *Cf.* a mighty friend at (in) court / a big shot (an influential person, one for pushing someone up)

güclü izhar – a strong revealing

güclü qazanan (həmişə bizneslə məşğul olub çoxlu qazanc etməyə səy edən) – wheeler-dealer (a person who is always making business deals and trying to get the best deal)

güclü məhəbbət (bərk məhəbbət) – an enduring love

güclü təsir etmək – *to have got a kick like a mule / to put on the heat

güclü yemək-içmək (qonaqlıq) – eat and drink one's fill / one has food and drinks enough and to spare / *Cf.* cut-and-come-again

gücsüzlüyü hiss etmək (özünü pis hiss edərək getmək *və s.*) – to feel weak in the knees

gücü çatır (bacarar) – / one can (is able to) do it / one has the strength (the power) to do it / someone is equal to the task

gücü çatdıqca (bacardıqca) – as much as one is able / as far as one can / to the best of one's ability

gücü çatmaz – 1. (qabiliyyəti, ağılı, pulu çatmaz) – one is too weak in the guts / one hasn't got the guts to do smth. (for that) / it is too hard for one / it is too tough for one / it is a hard nut to crack for one / it is above one's head / it is beyond one's depth / it is out of one's depth / one cannot stand it any more / one can endure it no longer / one cannot (is unable to) do smth. / one has not the strength to do smth. / one fails to do smth.; 2. (gücünə görə deyil) – beyond one's means / it is out of one's reach / it is more than one can afford / it hardly suits to one's pocket (too dear for one, one cannot afford it)

gücünü əsirgəmədən – like a Trojan

gücünü (bacarığını) yoxlamaq (sınamaq) üçün (azarta görə) – out of sporting interest / just to test one's ability / just for the fun of it

GÜDAZ

güdaza getmək (nahaq yerə tələf olmaq) – **simply throw one's life away / to die for nothing at all**

güdaza vermək (nahaq yerə bir kəsi tələf etmək) – **to wring someone's neck in vain / in vain to screw someone's head off**

GÜDMƏK

güdən (nəzərə çarpmadan ətrafdakıları müşahidə edən, izləyən adam) – **fly on the wall**

güdülməkdən canını qurtarmaq – **to give one's shadower the slip**

GÜL

gül ağız – **someone likes to swear** (one who uses a foul language)

gül ağzını açdırmaq (bir kəsi acı söz deməyə məcbur etmək)– **to ask for trouble / to ask for a snub / to run into unpleasantness**

gül ağzını açmaq (söyüş söymək) – **to blackguard** (to damn someone)

gül eləmək – **try to be witty / to exercise one's wits / to strain one's ingenuity**

gül gülü çağırır – **an earthly paradise**

gül gülü dindirir – *bax gül gülü çağırır*

gül gülü səsləyir – *bax gül gülü dindirir*

Gül istəyən tikanın da istəsin gərək. – **There is no rose without a thorn. / He that wants the pleasant things will accept the unpleasant side of them.**

gül kimi açılmaq – **to be in a blooming health**

gül kimi açmaq – *bax gül kimi açılmaq*

gül kimitəravətli – **fresh as a rose**

* **güldan**(tuman) – **pants**

güldən ağır söz deməmək (bir kəsə yalnız xoş söz demək) – **to dote upon someone / to worship someone / to think the world of someone / to treat someone / as the apple of one's eye**

güllə kimi qaçmaq (ildırım sürətilə tez qaçmaq) – **to run as swift as an arrow**

gülü solmuş (qoca qadın haqqında) – **of a certain age** (about an old woman)

gülüm (nəvazişli müraciət) – **1. bax əzizim; 2. bax quzum!**

gülünü vurmaq (başqalarından tez özünə ən yaxşısını, əlverişlisini götürmək) – **to skim the cream off smth.**

GÜLDÜRMƏK

güldürmə məni! (mənasız, boş bir şey eşidəndə) – *Cf.* **is that funny or is that funny! / it makes me laugh! / that's a laugh! / what a laugh! / it's hoot!**

GÜLƏRÜZ

güləruz – **affable / cheerful / smiling / joyous / friendly / affectionate / tender / sweet**

güləruzlə qarşılamaq (bir kəsi mehribancasına qarşılamaq) – **to give a warm welcome** (to do or to say something that makes one feels that you are happy to see him or her)

GÜLLƏ

güllə atmaq – **to eject a shell**

güllə kimi çıxmaq – **to dash out like greased lightning / to rush out like greased lightning / to shoot out like greased lightning / Cf. to dash out like a bat out of hell / to be off like winking**

güllə kimi getmək – *bax* **güllə kimi çıxmaq**

gülləyə basmaq (güllələmək) – **to do away with someone / to finish someone off / to expend someone / Cf. to admit (to knock, to let, to shoot) daylight into someone** (to shoot someone)

gülləyə gələsən! (qarğış) – **curse you! / may damnation take you!**

gülləyə gəlsin! – *bax* gülləyə gələsən!

gülləyə tutmaq (öldürmək) – to put someone up against the wall / to put someone in front of the firing squad

GÜLMƏK

gülə-gülə! (sağ olun!, salamat qalın!, yaxşı yol!) – bon voyage! / pleasant journey! / good journey! / I wish you godspeed! / have a good trip! / good-bye!

güləndə otuz iki dişin otuz ikisi də görsənir (açıq təbəssüm barədə)– to smile from ear to ear

Gülmək ağlamaqla əkizdir. – Joy and sorrow are akin. / Joy is always trailed by sorrow.

gülmək vaxtı deyil (zarafat etməyə yeri deyil) – it is no laughing matter for one / one is in no mood for laughter (laughing mood) / one is past laughter / one doesn't feel like laughing

gülməkdən bağırsaqları yırtılmaq (çox gülmək) – to burst out into heavy laughter / to split one's sides laughing / to be in fits / to be in stitches / to clutch one's sides

gülməkdən qarnı qırılmaq – *bax* gülməkdən bağırsaqları yırtılmaq

gülməkdən qəşş etmək (çox gülmək) – to fall about laughing / to rock with laughter / to roar with laughter / to split one's sides with laughter / to be convulsed

gülməkdən qırılmaq – *bax* gülməkdən qəşş etmək

gülməkdən ölmək (çox gülmək) – to be killing oneself with laughter

gülməkdən uğunub gedir (bir kəsin yaxşı əhval-ruhiyyəsi barədə) – one has got an attack of giggles / Cf. a laughter-bug got in one's mouth

gülməkdən uğunub getmək – *bax* gülməkdən qırılmaq

gülmə-şəkər (sevimli, əziz adam haqqında) – one's blue-eyed boy / Amer. fair-haired boy

gülümsəmək – to grin from ear to ear

gülüş dalğası – a ripple of laughter (a wave of laugh)

GÜLÜNC

gülünc (gərəksiz, heç bir dəyəri olmayan) – **is for the birds** (something meaningless, uninteresting)

GÜMAN

güman etmək (təxmin etmək, ehtimal etmək) – **to rack one's brains / to surmise smth. / to conjecture smth.**

güman ki (yəqin ki) – ***on the cards / I dare say**

güman vermək (gələcək üçün ümidverici olmaq) – **to show promise** (to be likely to become very good)

GÜMRAH

gümrah qocalıq – ***a green old age**

GÜMÜŞ

gümüş toy (ailə həyatının 25 illiyi) – **the silver wedding**

GÜN

gün ağlamaq (bir kəsin xoş gələcəyi üçün tədbirlər görmək) – **to think of future / to trouble about one's future life**

Gün aydın! (salamlaşanda) – **Good day!** (greeting)

gün batmamış kəlləni atmaq (erkən yatmaq) – *Amer.* **to go to bed with the chickens**

Gün çıxana kimi, jalə göz çıxardar. – **While the sun's rising, the dew rots the seeds. / Cf. While the grass grows the horse (the steed) starves.**

gün çıxar-çıxmaz (səhər tezdən) – **bright and early**

gün çürütmək – **to ruin one's own life**

gün-dirilik verməmək – *bax* **gün verib işıq verməmək**

gün dolandı, ay keçdi ... – **years have elapsed since then**

gün görmək (əla yaşamaq)– **to live on Easy Street / to live in clover / to live on the fat of the land / to live like a fighting cock / to live in a bed of roses**

gün görməmək (istirahətsiz yaşamaq, rahatlıq bilməmək) – **to know no rest / never have a moment's peace / to work like a cart-horse / to drag out a miserable existence**

Gün hansı tərəfdən çıxıb? (bir adamı çoxdan görməyəndə) – **What fates bring you here? / What chance brings you here? / Well, I never? / Fancy meeting you after all this time! / It's ages since we met!**

gün haradan (hayandan) çıxdı? (xeyir ola?)– **what fates bring you here? / what chance brings you here? / well, I never! / fancy meeting you!**

gün hayandan doğub? – *bax* **gün haradan (hayandan) çıxdı?**

gün kimi aydın – 1. (açıq-aşkar görünmək) – **as clear as daylight / simple (easy) as ABC / easy as pie / as plain as day / to be as plain as the nose on your face (very easy to see); 2. clear as a bell**

Gün kimi aydın. – **It's plain as a bumble-bee on a fried egg.**

gün üzünü yuyur, çaqqal yağışı yağır – **a shower of fine warm rain** (rain during sunshine)

gün verib işıq verməmək (bir kəsi incitmək) – **to make life a burden to someone / to nag at someone day and night / to drive someone to distraction / to eat into someone** (to bother, bore someone)

gün verməmək – *bax* **gün verib işıq verməmək**

günbəgün (gündən günə) – **day in and day out**

gündə bir avaz oxuyur (fikirlərini, qərarlarını tez-tez dəyişən insan haqqında) – **one is changeable as a weathercock**

Gündə eyni xörək, adamın ürəyini vurur. – **Butter to butter is no relish.**

gün-dirrik verməmək – *bax* **gün verməmək**

... günə daş düşəydi (qarğış) – **God damn that day when ...**

gün-gündən yaxşılaşmaq – **to go from strength to strength / to take a turn for the better**

günləri saymaq – 1. (bərk istəmək, çox gözləmək) – **to wait impatiently for someone or smth. / to look forward to smth.;** **2.** (ömrünün artıq böyük hissəsini yaşamaq) – **to count one's days**

günlərin bir günündə (bir dəfə) – **one fine day / once upon a time / one day** (once)

günlərin birində – *bax* **günlərin bir günü**

günlərini başa vurmaq – *bax* **gününü başa vermək**

Günortan(ız) xeyr! – **Good day!**

günü axşam eləmək (heç nə etməmək) – **to dawdle about the place / to loiter away one's time**

günü düşmək (düşmənçilik etmək) – **to feel animosity against someone**

günü elan etmək – **to name a day** (to state smth.)

Günü günə sataraq, yaşamaq. – **Day in, day out, day after day, night after night. / Life goes on its dull way.**

günü günə satmaq (ləngimək, tələsməmək) – **to put smth. off more and still more / to take one's time / to bide one's time / to lose one's time / to play for time / to mark time / to keep putting smth. off till another day / Cf. to hang fire**

günü qara gəlmək (əzəldən bədbəxt olmaq) – **to be unhappy (unlucky) in the very first days**

günü qara keçmək (çətin həyat sürmək) – **to drag out a wretched (miserable) existence**

günü qara olmaq – **1. bax günüqara; 2.** (əhvalı pozulmaq, kədərlənmək) – **to feel nervous / to worry one's head off**

günü qaradır (həyatı çətindir) – **someone or smth. makes life intolerable / one gets no peace with him (her) around**

günü olmaq – *bax* **günü düşmək**

günüqara (bədbəxt insan) – **an accident-prone person / a walking disaster** (an unfortunate, wretched, unhappy, unlucky, miserable man)

günün adamı – **the man of the hour**

günün axırında – towards evening

günün ən maraqlı (mühüm) məsələsi – a topic of the day / news (novelty, heart-swelling) of the day / talk of the town / topical subject / an urgent problem

günün günorta çağında – in a broad daylight / by open daylight (the clear light of day, when it is easy to see)

günün qəhrəmanı – a hero of the day / the hero of the hour (a person celebrating his, her name-day)

günün mühüm məsələsi (aktual problem) – **a burning question**

günün nəbzi (qısamüddətli sensasiya) – **a nine-day wonder** (a short-term sensation)

(bir kəsin) **günündə olmaq** (bir kəsin yerində olmaq) – **to be in someone's shoes / to stand in someone's boots / to be in someone's skin** (to have had one's taste of someone's life, work, etc.)

(bir kəsin) **gününə ağlamaq** (qayğılı göstərmək, halına yanmaq) – **to worry about someone or smth. / to take smth. to heart**

(bir kəsin) **gününə düşmək** (bir kəsin vəziyyətində olmaq) – **to put oneself in someone's shoes / to put oneself into someone's skin**

(bir kəsin) **gününə yanmaq – bax... gününə ağlamaq**

gününi axşam eləmək – to live a day

gününi başa vermək – to slip one's cable / to pop off the hooks / to give up the ghost / to kick off (to die)

gününi göy əskiyə bükmək – bax gününi qara eləmək

gününi göy əskiyə düymək – bax gününi göy əskiyə bükmək

gününi qara eləmək (bir kəsin həyatını korlamaq) – **to be the bane of someone's existence / one makes life intolerable / Cf. to drive someone to his (her) grave**

gününi qaraltmaq – bax gününi qara eləmək

gününi tap qılmaq – bax gününi qaraltmaq

GÜNAH

Günah çox vaxt öləndə olur. – Cf. An unlucky man would be drowned in a tea-cup. / An unhappy man's cart is eith to tumble. / Flies go to the lean horse.

günaha batmaq – to fall from grace / to take a sin on oneself / to take a sin upon one's soul / to take a sin upon one's conscience / to act against one's conscience

günahdan uzaq durmaq – let sleeping dogs lie

(bir kəsin) günahı üzündən – to be at one's door

günahı yoğurub-yumurlayıb ... boynuna qoymaq – bax günahını başqasına yükləmək

günahın boynuma – I'll take your guilt upon myself (I take you on my own responsibility)

*** günahın kafirə (qazamatdan çıxan adama təbrik sözləri) – this expression is used in order to congratulate someone who is discharged**

günahından keçmək – 1. to grant someone his (her) life; 2. (bağışlamaq) – to forgive someone

günahını başqasına yükləmək – to lay one's own fault at someone's door / to shift the blame on to someone else / to put someone in the wrong / to lay the blame on someone else / to shift the blame where it doesn't belong / to pass the buck / to blame somebody else for one's own troubles / to put the blame on to someone else

günahı başqasının boynuna atmaq – bax günahını başqasına yükləmək

günahını başqasının üstünə yıxmaq – bax günahı başqasının boynuna atmaq

günahını yumaq = to cleanse one's own sin

günahkar olmaq – * to be in the wrong

günahsız günahkar (qəlbi qırılmağa layiq olmayan adam) – more sinned against than sinning

Günahsız insan yoxdur. – We are all human, we are all sinners.

GÜNDƏLİK

gündəlik iş-güc (gündəlik məşğələlərin əhatəsi, qayğılar) – **the daily round / the order of the day**

gündəlik ruzi (yaşayış üçün ən vacib olan) – *Lit.* **a piece of bread (livelihood) / bread and butter** (*i.e.* decent subsistence)

gündəlikdən çıxarmamaq – **to leave the door open for smth.**

gündəliyə salmaq – **to place smth. on the agenda**

GÜNDƏM

gündəmdə qalmaq (müzakirə obyektə hələ də olan məsələ barədə, aktual olmaq) – **to be on (upon) the anvil / to be on the carpet** (to be under discussion)

GÜNDÜZ

gündüz çıraqla tapmazsan (tapmaq çox çətindir) – **a daylight with a candle / one wouldn't find someone or smth. if one hunted by / a daylight with a lantern / you might hunt the world over and wouldn't find someone or smth. / you could seek high and low and you'd never find someone or smth.**

gündüz fənərlə axtarsan tapa bilməzsən – *bax* **gündüz çıraqla axtarsan tapmazsan**

gündüzün günorta çağında – *bax* **günün günorta çağında**

GÜNƏŞ

günəş – * **the eye of day** (the sun)

günəş altında yer – **one's place in the sun**

günəşdə yanmaq – **to get one's brains fried**

Günəşə deyir: “sən çıxma, mən çıxım gərək”. (Özü özündən ağız dolusu danışır.) – *Cf.* **Each bird loves to hear himself sing. / Self-praise is no recommendation. / Pat one's own back. / Blow one's own trumpet (horn).**

günəşi tərsinə oxumaq (hər şeyi tərsinə başa düşmək) – **to distort / to misrepresent smth. / to twist smth. inside out / to misinterpret a word or something said / to misread smth. / to put a wrong construction on smth.**

GÜR

gür saç – **a shock of hair**

GÜRULTU

gürultulu sözlər (təmtəraqlı sözlər, boş sözlər) – **a resounding phrase**

gürultuya getmək – *bax* **güdaza getmək**

gürultuya vermək – *bax* **güdaza vermək**

GÜVƏC

Güvəcə verə-verə çıxar qazan bahası. – **The cheap brings to dear. / Cf. I am not so rich in order to buy the cheap things.**

GÜYA

güya – 1. *iron.* **in inverted commas / so-called / pseudo- / would-be / self-styled;** 2. **as though / allegedly**

güya ki (maska altında) – **under the guise of smth.**

GÜZƏŞT

güzəşt – **a middle ground**

güzəştə getmək – **to meet someone halfway / to split the difference / to strain a point / to swallow one's own pride / Amer. to take a back seat to someone**

GÜZGÜ

güzgü kimi təmiz – **(as) clear as crystal / as pure as the driven snow**

güzgülü karp = **a mirror carp**

-Ğ ğ -

Ğ ğ - is the 10-th letter of the Azerbaijani alphabet which is not used at the beginning of the words. That is why there is no word in the phraseological dictionary of the Azerbaijani language beginning with the letter ğ.

- H -

HACI

Hacı Qara olmaq (simic insan haqqında) – *Lit.* **to be Hadji Qara** (Hadji Qara – the image of a miser, who is the hero of the same name comedy of M.F.Axundov) / **to be miser** / **to be a skinflint** / *Cf.* **he'd grudge you snow in the middle of winter** / **stingily (miserly) as they make them**

Hacıqaralıq etmək – *bax* **Hacı Qara olmaq**

HADİSƏ

hadisəbaş verib – **something is rotten in the state of Denmark**

hadisələri qabaqlamaq (bir kəsi niyyətini açıb deməyə məcbur etmək) – **to force someone's hand**

hadisələrin cərəyanı – **the constant flow of events**

hadisələrin gedişinə baxırıq – ***to play it by ear**

HAXLAMAQ

haxlamaq (gəlib çatmaq, yaxınlaşmaq)– **to be on someone's tail** / **to give chase to someone** / **to follow close upon someone** / **to be hard on someone's heels** / **to overtake smb.** / **to catch up (with)**

HAKİM

hakim və vəkil – *** the bench and the bar**

HAKİMİYYƏT

hakimiyyət arxası qüvvə – *** the power behind the throne**

HAQQ

haqq qazandırmaq – 1. *bax haqlı çıxarmaq*; 2. (özünə olan münasibəti düz olaraq qəbul etmək) – **to accept (look upon) smth. as one's due**

haqq qazanmaq – **to be proved right** (to deserve)

Haqq öz yerini tapar. – **Justice will prevail.**

Haqq söz acı olar. = **Truth is always bitter.**

haqq oldu (əcəb oldu) – **it serves him right**

haqq tərəfdarı olmaq (düzlüyün tərəfində olmaq) – **to be on the side of the angels**

haqq vermək – 1. (pul vermək) – **to cross someone's hand**; 2. (təsdiq etmək) – **to affirm / to assert / to maintain / to approve / to confirm smth. / to prove the truth (of)**; 3. (düzgün qiymətləndirmək) – **to do justice to someone or smth. / to give someone his (her) due / to grant someone or smth. / to give someone credit for smth. / to do (pay) homage to someone or smth. / to do someone right**

haqqına yetmək (Allah cəzasını verdi) – **to be brought to punishment (for)**

haqqını almaq – **to get one's fair share** (to get one's due)

haqlı çıxarmaq – 1. (bir kəsin ümidini doğrultmaq) – **to prove oneself in the right / to rehabilitate / to exonerate / to come up to someone's expectations**; 2. (bir kəsi təmizə çıxartmaq, ona bəraət qazandırmaq) – **to justify someone**

haqlı çıxmaq (həqiqəti sübut etmək) – **to maintain one's opinion** (to justify oneself)

haqlısınız (yaxşı dediniz) – **Amer. you can say that again!*

haqsız olaraq təhqir edilmiş kimi (günahsız, taqsırsız) – **an insulted innocence**

HAQQ-ƏDƏLƏT

haqq-ədaləti bərpa etmək – **to get (or to keep / to put / to set) the record straight**

haqq-ədalətlə hərəkət etmək (vicdanla hərəkət etmək) – **to hold of the right end of the stick**

HAQQ-HESAB

haqq-hesab çəkmək – 1. (bir şeyin hesabını tələb etmək, bir kəsin müəyyən məsələdə aydınlıq gətirməyini istəmək) – **to request (hold, take) the account / to bring (call) someone to account / to bring someone to book**; 2. (nəyisə saymaq) – **to count / to calculate**; 3. (bir kəsdən intiqam almaq) – **to settle a score with one another / to square with each other / to settle up / to get even with each other / one another / to have one's revenge / to wreak vengeance (on)**

haqq-hesab günü – *bax axirət günü*

haqq-hesaba çəkmək – 1. (bir kəsi məsuliyyətə cəlb etmək) – **to call someone to account**; 2. (öldürmək) – *Amer.* **to take someone for a ride**

haqq-hesabı bitirmək – *bax haqq-hesabı çürütmək*

haqq-hesabı çürütdük (tam hesablanma) – **to be quits even with someone**

haqq-hesabı çürütmək (bir kəsdən qisas almaq, intiqam almaq) – **to pay off old scores / to pay someone back / to avenge (on / for) / to settle a score with someone / to square accounts with someone / to be (get) even with someone / to finish (to complete, to end) the beginning matter / to have a bone to pick with someone / to settle accounts with someone / to settle someone's hash / to take care of someone / to take someone's life (to settle up)**

haqq-hesabı itirmək – **to lose the account**

haqq-hesabı öz üzərinə götürmək – **to foot the bill**

haqq-hesabı üzmək – *bax haqq-hesabı çürütmək*

haqq-hesabını başa düşmək (özü üçün nəticə çıxartmaq) – **to make a mental note of smth. / to do some conclusions / to come to a conclusion / to take a careful (good) note of smth. / to get smth. into one's head / to store smth. in one's mind / to take wise words to heart / to take it in**

haqq-hesabını vermək (bir kəsi vəzifəsindən azad etmək, işdən qovmaq) – *Fr.* **to give someone his walking-papers / to give someone his bird of the sack / to give smb. the sack / to release smb. (to free someone)**

HAQQINDA

haqqında – 1. (bir kəsin haqqında danışmaq) – **to speak (to state one's opinion) about someone / to say smth. aimed at someone** (concerning someone);
2. (bir şeyin haqqında, xüsusunda) – **on that (this) score / about it / with regard to this**

HAQQ-SAY

haqq-say bilməmək (naşükür, nankor, yaxşılıq bilməyən olmaq) – **to be an ungrateful / thankless / unrewarding**

haqq-say itirmək – *bax* **duz-çörəyi itirmək**

HAQLAMAQ

haqlamaq (bir kəsi cinayət başında tutmaq) – **to take someone red-handed**

HAL

* **hal aparmaq** (huşunu itirmək) – **to lose consciousness / to faint**

hal-əhli (vaxtını kefdə keçirən adam) – **a well-doer / a man who is always in good spirits**

hal-əhval tutmaq – *bax* **hal tutmaq**

hal-əhval soruşmaq – *bax* **hal-əhval tutmaq**

hal-hazırda (indiki zamanda) – **for the time being** (just for the present moment)

hal-təbdən çıxmaq (müvazinətini itirmək, əsəbiyyət göstərmək) – **to go into hysterics / to make a hysterical scene**

hal tutmaq – **to make inquiries about someone / to inquire after someone's health**

hala gəlmək – **to come to oneself / to come to one's sense / to regain one's consciousness / one's sense / to come round**

hala-mexa vurmaq (mətləbdən uzaqlaşmaq) – **to beat about the bush**

haldan çıxarmaq (əhval-ruhiyyəni pozmaq) – **to disturb someone's balance / to shake someone's equilibrium / to throw someone off his (her) balance / to destroy someone's poise (composure) / to make someone lose some of his (her) composure / to upset someone's apple-cart / *Lit.* to spoil the mass for someone / to fray someone's nerves / *Cf.* to put someone off his (her) stroke / to get someone rattled**

haldan çıxmaq (müvazinəti itirmək) – **to lose one's balance**

haldan düşmək (yorulmaq) – **to have put one's guts into smth. / to be dog-tired / to be dead on one's feet / to be used up / to be played out / to grow weak / to get tired /to getfatigued / to be dead tired / to be (to feel) all in / to be dog-tired / to be dead-beat**

haldan düşmüş (çox yorğun) – **all-in**

halı dəyişmək (xəstələnmək) – **someone does not feel well / someone feels out of sorts / someone feels out off colour / someone is not himself (herself) / someone impairs one's health**

halı qalmamaq (gücü yoxdur) – **to have no strength left**

halı qarışmaq – *bax* **halı dəyişmək**

halı özündə olmamaq – 1. (xəstə olmaq) – **someone does not feel well / someone feels out of sorts / someone feels out off colour / someone is not himself (herself); 2. (kefsiz olmaq) – to be in low spirits / to be out of sorts / to be in bad humour / to be a cup too low / to be in the blues / to feel blue / to be out of frame / to be not in the best of tempers; 3. (özündə olmamaq, nə etdiyini başa düşməmək) – not to be responsible for one's actions**

halı pozulmaq – *bax* **halı qarışmaq**

halına acımaq – *bax* **ürəyi yanmaq**

halına qalmaq – 1. (həyəcan keçirmək) – **that's someone's headache / someone worries about someone or smth. / that's someone's funeral; 2. (kömək etmək, yardım etmək) – to meet someone half-way (halfway) / to meet someone's desires (wants) / to be co-operative (accommodating)**

halına qalmamaq (biganə olmaq) – **that's not someone's headache / that's not someone's funeral / someone doesn't give himself any headache thinking about someone or smth.**

halına təfavüt eləməmək (təsir etməmək) – **not to make any difference**

halına yanmaq – *bax* **halına acımaq**

halını qatmaq – *bax* **haldan çıxarmaq**

halını pozmaq – *bax* **halını qatmaq**

halını sormaq – *bax* **hal-əhval soruşmaq**

*** hallı halına görə** – **according to his strength, abilities, money, possibilities and connections**

HALAL

***halal etmək** – **to forgive / permitted by shariat / to give smb. smth. / to present smb. with**

halal xoşun(uz) olsun! – **you're welcome (to it)! / to your pleasure!**

***halal süd əmmiş** (tərbiyəli, düz, vicdanlı, namuslu) – **a honest / acquired / conscientious / painstaking / well-bred / well brought-up man** (a good man or woman of an honest family)

halal zəhmətlə yaşamaq – **to live by one's own labour / to live honestly / to keep oneself / to live on one's own earnings**

halaldır! – *bax* **bərəkallah!**

halalın olsun! – *bax* **halal xoşun(uz) olsun!**

HALAY

halay vurmaq – **to form a ring / circle and dance**

HALƏ

halə qurmaq – *bax* **halay vurmaq**

halə vurmaq – *bax* **halə qurmaq**

HALVA

Halva-halvademəklə ağız şirin olmaz. – More praise than pudding. / Mere words will not fill a bushel. / Cf. If you swear you will catch no fish.

halvası çalınıb (bir kəsin həyatının axırı gəlir) – **someone's song is sung / the game is up for someone / someone's goose is cooked / someone's day is over / it is all up / it is all over with someone / someone is finished / someone is done for**

*** halvasını çalmaq** (bir kəsin sui-qəsdini hazırlamaq) – **to prepare somebody's destruction / death / decease**

HAMAM

hamam suyu – 1. (dadsız bir şey barədə) – **a swill / hog-wash! / dish-water!;**
2. (soyuq çay) – **a cold tea**

*** hamam suyu ilə özünə dost tutmaq** (ucuz hərəkətlərlə özünə dost qazanmaq, başqasının hesabına lotuluq etmək) – **to be generous on the someone's account**

HAMAR

hamar yol deyil (əziyyəti çoxdur) – **not all honey / not all cakes and ale / not all beer and skittles / no picnic**

HAMI

hamı bir nəfər kimi – oneandall / toaman

Hamı bir olmalıdır. – One for all, all for one.

hamı bir yerdə (eyni vaxtda) – **at once / with one voice / unanimously / with one accord in chorus** (together)

hamı birdən – as if at a command / as one man

hamı kimi olmaq (eynilik barədə) – **to be a rank-and-file** (to be one of many, such as everybody is)

hamı onun qabağında baş əyir (yüksək vəzifəli insan haqqında) – **one stands bareheaded in awe before such a VIP**

hamı öz payını aldı (hamı danlandı, cəzalandı) – **everyone involved was given a whipping (a good dressing-down, hiding, licking, etc.)**

hamı piyada olub ... atlı (tapılmayan bir kəs haqqında) – *Cf.* **a daylight with a candle / a daylight with a lantern**

hamılıqla susma (qəsdən danışmama) – **a conspiracy of silence**

Hamının ağzını yummaq olmur. – *Lit.* **You cannot sew a button upon another person's mouth. / You can't gag people's mouths. / There are too many mouths to stop. / Cf. The wind cannot be prevented from blowing.**

hamının fikrincə – **on all hands**

hamının ürəyincə olmayan – **not everybody's money**

hamısı bir cür (hamısı bir boyda) – **choice / the pick of the bunch / all to a man** (without a single exception)

hamısı bir qəlibdən çıxıb – *bax* **bir qəlibdən çıxıb**

hamısı cəmdir (bir yerdə toplanmaq)– **to be assembled / to be in session / to be present / Cf. the tale is complete**

hamısı hədəər getdi (əbəs yerə)– **all was for nothing / everything has been wasted / all was in vain**

hamısından yaxşı – **the pick of the bunch**

hamıya aydın olan bir şeyi isbata çalışmaq – *Fr.* **Enfoncer une porte ouverte. (iron.) / to force an open door / to knock at an open door / try to prove the obvious**

hamıya bildirməmək – *bax* **car çəkməmək**

hamıya yaramaq və hər kəsə yarıtmaq – **to be all things to all men**

HANSI

hansı dərənin azğınıdır? (bu kimdir?) – **what kind of bird is it? (who is he / she?)**

hansı olursa olsun – **just any / a poor thing, but ... / any ... you like**

hansı pulla? – **where on earth could he (she) find the money for it?**

hansı rüzgar səni buralara atdı? – what fates bring you here? / what chance brings you here? / well, I never! / fancy meeting you!

hansı üzlə – *bax nə üzlə*

hansı yolla olursa olsun (hər bir üsulla, vasitələ) – by any means

hansı yuvanın quşudur – *bax nə yuvanın quşudur*

hansısa bir donda təqdim etmək – to serve smth. up with a certain dressing (to present smth. under the guise of ...)

HAP-GOP

hap-gop (yalan barədə)– paper tiger

HARA

hara baxsan (hər yerdə, hər tərəfdə, hər yanda) – as far as the eye could see / wherever you look / the place is swarming with their kind (lot, sort) / wherever one can see / wherever one looks / as far as the eye can see (everywhere)

hara gedirsən get – you may go wherever you choose / you are too many here

hara gəldi – 1. just anywhere / somewhere or other / simply (just) to get rid of smth.; 2. wherever possible (anywhere)

haragəldi tullamaq (dörd tərəfə atmaq) – to scatter to the four winds

HARADA

Harada aş, o orda baş. – You can meet him anywhere you go.

harada eşidilib ki...? – who ever heard the like? / whoever heard of it? / have you heard of such a thing? / there is no word for it!

harada gəldi – just where one is / wherever one happens to be (anywhere)

harada görülmüş (eşidilmiş) ki ... (belə şey olarmı ki ...) – have you ever seen anything like it! / who ever heard of it? / was such a thing ever heard of? / there is no word for it! / just fancy that!

harada görünüb ki ...? – who ever heard the like? / whoever heard of it? / have you heard of such a thing? / have you ever seen anything like it? / there is no word for it!

Harada zəifdir, orada qırılar. – A chain is no stronger than its weakest link.

haradansa – suddenly there appears (appeared) ... / all of a sudden / out of the blue / as if from nowhere / God (goodness) knows where from

haralarda gəzirsən? – where on earth (the hell) have you been?

HARAM

haram (yasaq şey) – forbidden fruit

Haram mal ağız yandırır. – *bax* Haram malın bərəkəti olmaz.

Haram malın bərəkəti olmaz. – Ill-gotten, ill-spent. / Ill-gotten wealth never thrives.

haram pulla yaşamaq – to live by one's wits

Haram tikə boğazda qalar. – *bax* Haram malın bərəkəti olmaz.

HARAY

haray çəkmək (mübarizəyə çağırış) – to call out for help

haray salmaq (həyəcan qaldırmaq) – to raise the alarm / to goad someone into resolute action / to sound the alarm

HARDA

harda aş orada baş – noser / buttinsky (person who pokes his (her) nose into other people's business)

harda gəldi – here, there and everywhere

Harda qolun var, orda başın var. = *Lit.* Where is your signature, there is your head.

harda oturur, ordan da durar (çox əldə qazana bilməzsən) – you cannot wheedle much out of him

hardan tapım? – where in the world can I get it? / where can it come from?

HARINLIQ

harınlığ etmək (qudurmaq) – to suffer from excess of prosperity / to be crazy out of boredom / to play antics / Cf. madness from overfeeding

HAVA

hava açılar-açılmaz (səhər tezdən) – at the first hint of daylight / at first light / at daybreak / at dawn / at the break (crack) of dawn

hava almağa çıxmaq – to be out and about

hava almaq – to take the air / to take fresh air

hava bulanır (dumanlı hava barədə) – the weather is getting dull (of cloudy weather)

hava buraxmaq – *bax* havanı korlamaq

hava ilə dolanmaq (çətin yaşamaq) – to be on short commons / to live on (upon) air / to live on nothing / *Amer.* to live on wind pudding

havada (göydə) – flying / in mid-flight / on the wing / in the air

havada qalmaq (qeyri-dəqiq bir vəziyyətdə olmaq) – to be in the air

havada olmaq – *bax* havada qalmaq

havada tutmaq (o saat başa düşmək)– to grasp smth. easily / to be very quick at smth. / to see with half an eye / to be quick in the uptake

havadan almaq (özündən demək) – to make smth. up / to present pure fiction / to spin smth. out of thin air / to suggest a solution out of the top of one's head / to think of smth. on the spur of the moment

havadan asılı qalmaq (həll olunmamış, qərara alınmamış, sual altında qalan) – to hang in the air / to fail to materialize / to be pigeonholed / to stop in midair / it's up in the air / it's touch and go (not yet settled, uncertain, undecided)

havadan götürmək – *bax* havadan almaq

havalanmaq (müvazinəti itirmək) – to raise the roof / to run amok

havalı (axmaq, başıçatmayan) – as nutty as a fruitcake

havanı korlamaq – to make winds / to break wind / to cheese / to fart

havanı təmizləmək (hansısa məsələyə aydınlıq gətirmək, gərginliyi azaltmaq, vəziyyəti yüngülləşdirmək) – **to clear the air** (to remove angry feelings, misunderstanding or confusion)

havası çalınmış (qocalıb əldən düşmüş, vaxtı keçmiş) – **over the hill** (getting too old, therefore no longer useful or attractive, one pasts his / her prime, one is unable to function as someone used to)

* **havası dəyişib** (bir kəsin xasiyyəti, davranışı əvvəlki kimi deyil) – **someone has changed** (of character, conduct)

havası özündə olmamaq – not to be responsible for one's actions

havasını dəyişmək (enerji yığmaq, gümrahlaşmaq, istirahət etmək) – **to recharge the batteries** (to get back one's strength and energy by resting for a while)

hava-su kimi lazımdır (böyük ehtiyac barədə) – **I need it desperately, as if I had a knife at my throat!**

havaya (boş yerə) – **down the drain**

havaya bax (yağmurlu hava barədə) – **a fine day (or weather, week) for the (young) ducks**

havaya çıxmaq (gəzməyə getmək) – **to go out for a breath of air / to stretch one's legs / to take a stroll / to blow away the cobwebs / to be out and about**

havayahürmək (vaxtı boş yerə itirmək) – **to bark at the moon / to bay at the moon**

havaya sovurmaq (boş şeylərə pul xərcləmək) – **to throw money away / to chuck money about / to throw money to the winds / to make one's money fly / to hurl money to the winds**

havaya sovurulan kimi (nəticə verməyən çoxlu xərclər barədə) – **Cf. down the drain**

havayı (müftə, pulsuz, məccani) – **to do smth. for nothing at all / for next to nothing / for free / Cf. for a song / for a pat on the back / dirt cheap**

havayı da lazım deyil (bir şeydən etinasız imtina) – **I wouldn't take it for anything / I wouldn't buy it for a song / I wouldn't take it (have it) as a gift**

havayı danışmaq (əbəs yerə demək) – **to throw words away / to spend breath / to waste one's breathe / to speak at random / to whistle down the wind / to use words lightly / to spend one's wits to no purpose / to waste one's powder (time, energy, etc.) and shot / to waste one's fire**

havayı gələn pullar (zəhmətsiz qazanılmış pul) – **easy money / money to burn**

havayı işləmək (pul almadan işləmək)– *iron.* **to do smth. for love** (to work hard for someone, getting nothing for one's pains)

havayı qazanc axtarmaq (asan qazanc ələ keçirməyə çalışmaq) – **to chase after high wages / to chase the big money / to be eager to make big money / try to get rich quick / to be after a big pay-pocket**

havayı qazanca qaçmaq – *bax* **havayı qazanc axtarmaq**

havayı pul qırpməq (çox əziyyət çəkmədən) – **to rush someone a sizable sum / Cf. to make someone pay through the nose**

havayı söz demək (söyləmək) – *bax* **havayı danışmaq**

havayı vermək (bir kəsə bir şeyi təmənnasız vermək) – **to give someone smth. on a plate / to hand smth. to someone on a plate**

havayı yemək-icmək – (to eat or to drink) **for free** (for nothing) / **at other's expense / to sponge off / Cf. to press free-bie**

havayı yerə (heç bir dəyəri olmayan) – **for the birds** (in vain)

HAY-HARAY

hay-haray – **1.** (bir kəsin arxasınca qaçanda) – **hue and cry; 2. Amer. song and dance; 3.** (dava, qırğın, qışqırıq) – **a piece of work**

hay-haray qaldırmaq (dava salmaq) – **to raise a hullabaloo / to raise an uproar / to kick up a row / Amer. to raise Cain**

hay-haray salan (davakar insan haqqında) – **someone has a throat of cast iron / someone has a leather throat / a rude woman / a vulgar woman / a quarrelsome woman / a clamorous woman / apple-wife / fishwife**

HAY-HAY

... hay-hayı gedib, vay-vayı qalib – 1. (yaşlı, qoca insan haqqında) – **someone is falling apart to pieces / gone to seed / one is half dead / one hardly keeps soul and body together / Cf. a squeezed lemon / a squeezed orange / a has-been / one is as weak as water / one is as weak as a cat / one is as weak as a straw; 2.** (köhnə, cırıq ayaqqabı barədə) – **one's boots (shoes, etc.) are yawning at the toes (are gaping)**

Haynan gələn, vaynan gedər. – **What is got over the devil's back is spent under his belly. / I'll gotten ill spent. / Lightly come, lightly go. / Easy come, easy go.**

HAY-KÜY

hay-küy (səs-küy, həngamə) – **a wild revelry (rumpus, hullabaloo) / a din / an uproar / a racket / a turmoil / hurly-burly / the clouds of dust / regular uproar / Sodom and Gomorrah / the sparks fly (commotion)**

hay-küy nədən düşdü? (mübahisənin səbəbi nədir?) – **so that's what all the fuss (row, rumpus) is about? / that's what started all the hullabaloo (trouble) / that was the beginning of the strife / that was the spark that set the forest on fire**

HAYIL-MAYIL

hayıl-mayıl olmaq (valeh olmaq) – **to be struck / to be delighted with smth. / to be in raptures over / to be astonished / to be amazed / to be astounded**

HAZIR

hazır edəndən sonra vermək (təzə bina, ev və ya mənzil haqqında) – **of a building project ready to be put into operation**

hazır vəziyyətdə –* **dry /cut and dried**

hazır yeməklər (sifarişlə olan naharlar) – **take-home meals**

hazır yeyən (müftəxor) – **ready meal seeker** (a parasite a drone)

hazıra gəlmək – **to skim the cream off / to get as a windfall** (to harvest what others have prepared or provided)

hazıra qonmaq – *bax* **hazıra gəlmək**

hazıra nazir olmaq – *bax* **hazıra qonmaq**

HAZIRCAYAB

hazircayab olmaq – **to know all the answers / to have a glib tongue / to have ready tongue / to be apt at reporter / to think on one's feet** (to be able to give prompt and witty answer, to be ready answer, to rejoin)

HEÇ

heç – **1.** (heç bir şey) – *Lit.* **sleeves of one's waistcoat / nothing / a fig; 2.** (nüfuzsuz, hörməti olmayan bir adam) – **a nobody / nonentity / someone ignored; 3.** (əhəmiyyətsiz bir kağız) – **a mere scrap of paper / tosh; 4.** (qətiyyən) – **not a bit / not in the least / nothing of the sort**

heç adı-sorağı da olmayıb – **someone was not so much as a twinkle in his (her) father's eye**

heç adı-sorağı yoxdur (heç yoxdur) – **there is no trace of someone or smth. / not a vestige remained of smth.**

heç ağılıma batmır (düşünmürəm) – **I can't well believe that ... / I don't assume that ...**

heç ağılıma da gəlmirdi – **such a thing never entered one's head / it never crossed one's mind / it was out of a clear sky / it was out of the blue**

heç ağlına da gəlməzdi (təəccüb, dilxorluq, heyranlıq bildirəndə) – **my aunt! / my hat! / my word!**

heç ağına gələrdi! (heyfət və yavaleh olmanı bildirəndə) – **how about that! / what about that!**

heç ağzını da açma bilmədi (imkan olmadı) – **before he (she) knew what had happened / before he (she) could open his (her) mouth** (utter a sound)

heç ağzını da açmağa imkan verməmək – **not let someone even squeak**

heç barmağını da tərpətmədi – **someone did not move a muscle**

heç bəxti gətirmir (bədbəxt insan haqqında) – **Cf. as good luck as had the cow that struck herself with her own horn**

Heç bilmir, harda bişib, deyir: “Mənə də bir çömçə tök!” – **One heard bells, but he didn’t know where the sound was coming from. / One does not know what he is talking about.**

heç bir damla da – **not a bit / not a morsel / not a scrap / not a crumb**

heç bir dərd-qəm bilmədən – **to be unaware of anything**

heç bir əhəmiyyəti yoxdur – **not to set the tone / not to count / to carry no weight / to pull little weight**

heç bir əlaqəsi (münasibəti) **yoxdur** – **to lose sight (track) of someone / to have been out of touch with someone / in no ways** (haven’t any connections)

heç bir gizli fikir olmadan – **without any ulterior thoughts**

heç bir güclə qopara bilməmək – **wild horses wouldn’t drag (pull or tear) someone**

heç bir halda – **on no account (consideration) / by no means / not under any pretext / it’s out of the question**

heç bir hazırlıq görmədən (hazırlaşmadan) – **to act with daring / to stake one’s all**

heç bir ipə yatmır – **someone loses control of oneself / someone is not responsible for one’s actions**

heç bir kəlmə (eşitməmək, deməmək) – **not a word / not a murmur**

heç bir qapıdan girmir = **it’s outrageous! / it’s unthinkable! / it’s positive scandal!**

heç bir pula – no money would buy it / not for all the money in the world / not for the world / not for love or money / Cf. not for the love of Mike

heç bir şey – not a drop (crumb, morsel, scrap) / not a jot (dreg, tittle, bit, mite)

heç bir şey bilməmək(başa düşməmək) – not know a thing (the first thing) about smth. / to be unable to make out a letter of smth. / Cf. not know A from B / not know a “be” from a bull’s foot / not know a “be” from a battledore

heç bir şey çıxmayacaq (xeyri olmayacaq) – this won’t buy baby a frock (a new dress) / many words will not fill a bushel / praise is not pudding / words pay no debts

heç bir şey deyil (əziyyət deyil, asandır) – he (she) thinks nothing (little) of doing smth.

heç bir şey qanmamaq – not to know the first thing about smth. / to have no idea about smth. / not to have a clue / Cf. not to know “a” from “b” not to know beans

heç bir şey olmaz – he (she) won’t be any worse for it / nothing will happen to him (her), etc.(as a result of smth.)

heç bir şeydən başı çıxmamaq – not to know the first thing about smth. / Cf. not to know a damn thing about smth. / not to know bugger all about smth. / not to know chalk from cheese

heç bir şeydən qorxusu yoxdur – someone has nothing to lose

heç bir şeyə baxmayaraq (qərəzsiz olaraq) – without respect of persons / without paying attention to rank and social position

heç bir şeyə əli getməmək – 1. (bacarıqsızlığa görə alınmamaq) – one’s fingers are all thumbs / one is all thumbs / one is ham-handed / one is ham-fisted / one is butter-fingers; 2. (pis əhval-ruhiyyədən alınmamaq) – one has not the heart to do anything / one cannot get down to anything / all one’s efforts end in failure / one is all thumbs

heç bir şeyə yaramayan (pis barədə) – it won’t do at all / it’s no good at all / it is sheer nonsense

heç bir şeyi yoxdur (bir kəsdən almağa bir şey yox) – **you won't get anything out of him (her, them) / you can't expect anything from him (her, them) / nothing can be got out of him (her, them) / Cf. you can't draw blood out of a stone**

heç bir şeylə aldada bilməzsən – **you can't get (lure) someone somewhere for love or money / nothing shall induce (entice, lure, tempt) someone to come here (there, etc.)**

heç bir vaxt (heç cür, qətiyyən) – **not for worlds!**

heç bir vəchlə – **1. (qətiyyən) – not for anything / on no account / not at all / someone wouldn't listen / someone wouldn't hear another word about it; 2. (heç vaxt) – not for the world / Cf. not for love or money / not for the world and his wife / not for all the gold in Arabia / not for all the tea in China**

heç bir yolla (heç cür, qətiyyən) – **on no account / by no means**

heç burnuna dəyməyib – *bax* **burnuna dəyməyib**

heç cür (heç bir yolla, heç bir vəchlə) – **no force (no obstacles, nothing) can (could)**

heç cür ayıra bilməmək – **a team of wild horses couldn't drag him (her) away** (from smth. tasty, delicious)

heç cür mümkün deyil! – **it's a real no-no!**

heç danışmağına dəyməz (keyfiyyətsiz bir şey barədə) – **to be beneath criticism / to be widely open to criticism / to be no good at all / it cannot stand up to criticism / Cf. it doesn't hold water / it is beneath contempt**

heç də(b)elə deyil – **far from it / nothing of the kind / nothing of the sort / not by a long chalk**

heç də hədiyyə deyil – **none too good / Cf. no sugar / no prize package**

heç də ondan pis deyil – *** none the worse**

heç fikirdə olmamaq (bir şey haqqında düşünməmək) – **I didn't mean that for a moment / it never crossed my mind**

heç görmədən – **without ever having seen someone or smth. / on spec**

heç gözləməzdim (heç gözləmək olmazdı) – **here's a nice go! / of all things! / that's a nice thing! / that's a fine how-d'ye-do! / that's a pretty (nice) kettle of fish!**

heç gözlənilmədən (birdən) – **thunderstruck like thunder out of a clear sky / quite suddenly / unexpectedly / all of a sudden** (to be surprised, to be astonished)

heç-heçə (hesab bərabərdir) – **love all**

heç hənanın yeridir (yersiz bir şey barədə) – **to be off the mark / to be wide of the mark / to find a mare's nest / to get the wrong sow by the ear / to miss the point by a mile** (about smth. irrelevant, this is Mashadi Ibad's expression, who is the hero of one of the famous musical comedy of U.Hadjibekov)

heç kar eləmir (tez unudulur) – **it's like water off a duck's back / cares sit lightly upon him (her) / it disappears without leaving a trace / someone is not affected by smth. / it is child's play for someone / someone is none the worse for smth.**

Heç kəs ana qarnından gətirməyib. – **One doesn't need the divine spark to make pots. / Not God but man makes pot and pan. / It doesn't take gods to make pots. / It's no gods who bake the pots. / It is not as hard as that. / Whatever man has done, man can do.**

Heç kəs ayranına turş deməz. – **No one runs his own wares. / No one cries "stinking fish".**

heç kəs heç kəsin kağızını oxumur (səliqəsizlik, özbaşınalıq, qarmaqarışıqlıq, nizamsızlıq, hərc-mərclik barədə) – **everything is upside-down at sixes and sevens / muddle / confusion turmoil**

heç kəs heç kəsin kitabını oxumur – *bax* **heç kəs heç kəsin kağızını oxumur**

Heç kəsöz ayranına turş deməz. (Hamı özünü tərifləyir.) – **Every cook praises his own broth. / Every man thinks his own geese swans. / Everyone calls his own geese swans.**

heç kəsdən asılı olmamaq (öz taleyinin sahibi olmaq) – **to be the captain of one's soul**

heç kəsdir (yad, özgə adam) – **a perfect stranger (to me, us, them, etc.) / he is of no interest to me / Cf. no wooer, no doer**

heç kəsə güldən artıq söz deməmək (fağır, sakit insan haqqında) – **someone would not say “boo” to a goose / someone wouldn’t harm a fly**

heç kəsi saymamaq (heç kimlə haqq-hesab etməmək, öz qanunları ilə yaşamaq, ənənələrin əleyhinə getmək, ümumi qəbul olunmuş qanunların əleyhinə, heç kəsi saymayan) – **to be a law into oneself**

heç kəsi saymır (heç nəyi vecinə almır, heç nə vecinə deyil) – **someone is a regular daredevil / someone could defy the devil himself / the devil is no match for someone / hell itself holds no fears for someone / one is a law into oneself**

heç kəsin ağlına gələ bilməzdi – **who would have thought it**

heç kəsin sözünün qabağına söz deməz (heç kəsin ziddinə söz deməz) – **he (she) will never contradict anyone / he (she) will never talk (answer, speak) someone back**

heç kəsin toyuğuna daş atmaz (heç kəsin xətrinə dəyməz) – **he wouldn’t hurt (harm) a fly**

heç kəsin toyuğuna “kiş” deməz – **he would not say “boo” to a goose**

heç kim – **neither**

heç kimə dəxli yoxdur – **for all one cares**

heç kimə imkan vermə ki, səni əzsın – **don’t let someone get you down**

heç kimin ərizəsini oxuyan yoxdur – *bax* **heç kəs heç kəsin kağızını oxumur**

heç könlü açılmamaq (daim ağlamaq) – **to cry one’s eyes out**

heç milçəyin də burnunu qanatmayıb – *bax* **milçəyin də burnunu qanatmayıb**

heç nə – **1. what of it? / so what? / what then? / that doesn’t matter / that doesn’t mean anything; 2. nothing** (happened then, will happen later, etc.)

heç nə almamaq – **to receive a snub / to get (to give) of ... all**

heç nə qarşısında dayanmamaq – **stop at nothing**

heç nə olmaz – **it won’t get up and go away / not made of salt**

heç nə verməmək – nuts! / snooks! / not a snap! / like hell! / not bloody likely!

heç nədən başı çıxmır (heç nə bilmir) – to know less than a sheep knows about the Bible / Cf. to understand as much as pig does about poker

heç nədən çaxnaşma salmaq – * much ado about nothing

heç nədən qalmaqal etmək – bax heç nədən çaxnaşma salmaq

heç nəyə dəyməz (yaramaz) – no good at all / lousy / not worth a pin (a curse, a damn, a darn) / Amer. not worth shucks

heç nəyə sahib olmamaq – to have not a rag

heç nəyi yox – to have not a rap

heç nəyin qabağında dayanmamaq (istədiyini əldə etmək üçün hər alçaqlığa əl atmaq) – to stop at nothing (to be willing to do anything to get what you want, even if it is dishonest or wrong)

heç olmaq (əhəmiyyətini itirmək) – not to make sense / to become senseless / not matter in the least

heç olmamaq (tam yoxluq barədə) – there is not a single drop of smth. (talent, taste, etc.)

Heç olmamaqdansa, az olsun. (Tamamilə çörəksiz olmaqdansa, para kömbəli olmaq yaxşıdır.) – Half a loaf is better than none.

Heç olmamaqdansa, gec olsun. – Better late than never.

heç olmazsa (ən azı) – at least / at the very least / at any rate / not less than / anyway

heç ruhu da inciməz – not to take offence / someone has not a grain of wounded feelings

heç ruhunun da xəbəri yoxdur – someone had no hand in that / someone is in no way to blame for smth.

heç söz ola bilməz! (tam razılaşma barədə) – but, of course! / how can you doubt it? / if you say the word / out of the question

heç şansı yoxdur – a thousand to one

heç şey yoxdur (heç nə yoxdur) – **not a blasted** (damn, damned, darned) **thing** (bit) / **notarag** (scrap, shred) of smth.

heç üzünü görməmək – **not have ever so much as seen** someone or smth. / **never set eyes on** someone / **have never even caught a glimpse of** someone or smth.

heç vaxt – **not once** / **when hell freezes over** (never)

Heç vaxt bilmirsən nəyə qadirsən. = **Never know what can do till try.**

heç vecinə almır (diqqət yetirmir)– **someone doesn't** (didn't) **turn a hair** / **someone doesn't** (didn't) **stir a muscle** / **someone is as cool as a cucumber** / **without turning an eyelash** / **without batting an eyelid**

heç vecinə də deyil – **what does he care!** / **someone does not care a bit** / **someone does not care a brass button** / **someone does not give a damn** / **someone does not care a rap about smth.**

heç vəchlə (qətiyyən) – **by no means** / **no way** / **it is out of the question** / **over my dead body** (never, under no circumstances)

heç yada salan da yoxdur (izsiz-soraqsız, tamamilə yox oldu)– **heç adını çəkən də yoxdur** – **heç yadda da yoxdur** – **not a trace of smth. is left** (smth. completely disappeared)

heç yanından keçməyib (heç nə bilməmək, başa düşməmək) – **there is not a trace of smth. in it** / **there is no trace of smth. about it** / **not to know a thing about it** / **not to know a word of it** / **to have not a clue about it** / *Cf.* **not to know chalk from cheese**

heç yanından ötməyib – *bax* **heç yanından keçməyib**

heç yazığın gəlməsin! – **no reason for a pity!**

Heç yox idin. – **When you were just.** / **No more than a twinkle in your father's eye.**

heç yoxdur – **not a grain** (spark, pennyworth) of smth. / **not a farthing's worth** (a ha'p'orth) of smth. / **a fat lot of use it is**

heç yuxusuna da gəlməmək – *bax* **yuxusuna da gəlməmək**

heç zaman – *bax* **heç vaxt**

heç zərrə qədər də olsa (heç bir az da olsa, heç, qətiyyən) – **not a bit / not in the least / not in a least bit**

HEÇƏ

heçə bənddir – *bax*bir him-cimə bənddir

heçə çıxartmaq (mənasız etmək) – **to come to naught (nothing) / to fade away / to come to a standstill / to bring smth. to nought (nothing) / to be (to turn) an utter failure / Amer. to throw smth. out of the window**

heçə çıxmaq (nəticəsiz olmaq) – **to go for nothing / to come to nothing / to come to naught / Cf. to go to pot / Amer. to go to grass / to fizzle**

heçə lənət (başqa əlacı olmamaq) – **it's better than nothing / it's something at least / let's be thankful for small mercies / one should make the best of what there is / might as well** (as there is nothing better)

Heçə lənət. – *Lit.* **Getting a tuft of wool from a mangy sheep is better than nothing. / Cf. Blood out of a stone. / Half a loaf is better than no bread.**

HEÇLİK

heçlik (sözü keçməyən adam haqqında) – **a negligible quantity / a nonentity / a nobody** (worthless creature)

HEKAYƏT

hekayət başlayır (hadisələr inkişaf etməyə başlayır) – **the curtain rises**

HESAB

hesaba alınmamaq (nəzərə alınmamaq) – **someone or smth. does not count / someone or smth. does not matter / it is (was) naught**

hesaba almaq (nəzərə almaq) – **to take account of smth.**

hesabda – **not a single thing to spare**

hesabda yanılmaq (səhv hesablamaq) – **back the wrong-horse / Cf. to bring one's eggs to the wrong basket** (to make a mistake, to miscalculate)

hesabı bütövləşdirmək üçün – to make a round sum / to make it even

hesabı çürütmək – *bax* haqq-hesabı çürütmək

(bir şeyin) hesabına – 1. at the expense of smth. / by smth. / owing to smth.;

2. on account of smth. / to the account of smth.

hesabını aparmaq – *bax* haqq-hesabını başa düşmək

hesabını götürmək – *bax* hesabını aparmaq

hesablaşmamaq (nəzərə almamaq) – to leave someone or smth. out of one's reckoning / to leave someone or smth. out of account (consideration) / to wipe smth. off the slate / to ignore (to disregard) someone or smth.

HEYF

Heyf ki qocaldım, ağacım düşdü əlimdən. – The feet are slow when the head wears snow. / This old grey nag galloped up a steep hill or two. / He is but the shadow of his former self. / A cracked bell can never sound well.

heyf qoyulan xərcə (qoyulan xərcə, çəkilən zəhmətə dəyməz) – wasted effort

heyfini almaq (qisas almaq)– to pay off old scores / to settle accounts with someone / to get even with someone

heyfini çıxmaq – *bax* hayfini almaq

HEYKƏL

heykəl kimi durmaq – to stand stock-still / to stand as still as a statue / Cf. to stand like a dummy (a lump, a stuffed mummy)

HEYRAN

heyran-heyran baxmaq (məftun edilmək) – to listen to someone open-mouthed (with one's mouth open) / to watch smth. holding one's breath / to listen spell-bound to someone

heyran olmaq (heyran olmaq) – to lose one's head over someone or smth. / to be in raptures over smth. / to be crazy about someone or smth. / to be

enraptured by someone or smth. / to be sold on someone or smth. / to be pissing oneself / Cf. to be shitting bricks / to have kittens

heyranedici (çox cazibədar) – the real stuff / a piece of cake / real jam / one licks one's chops

HEYRƏT

heyətdə qalmaq (təəccüblənmək) – one can but marvel (at)

heyətdən papağı qalxmaq – to be taken aback

heyətə salınmaq (təəccüblənmək) – to be amazed / to be dumbfounded / to be blown away

heyətə salınmış – someone is stunned (by surprise, etc.)

heyətə salmaq – to knock someone off his pins

HEYVAN

heyvan dozası (çox böyük doza) – a huge dose

heyvan kimi ac (böyük aclıq hissi barədə) – hungry as a hunter

heyvan kimi baxmaq (hirsələnmiş insan haqqında) – as cross as a bear with a sore head

heyvan kimi içmək (çox içmək) – to get (be) blind drunk / Cf. to get drunk as a fiddler / to be drunk as a lord / to be drunk as a fish / to be drunk as an owl / to be drunk as a wheelbarrow

heyvan kimi işləmək (çox işləmək) – to put one's guts into work / to slave one's guts out / to crack into one's job like a tiger

heyvanlar padşahı (şir) – the king of beasts (the lion)

HƏ

“hə” cavabını almaq – to get the go-ahead for smth.

“hə” cavabını vermək – 1. (razılıq vermək) – to say Amen / to give the go-ahead for smth. / to set the seal on smth. (to consent, agree to smth.); 2. (ərə

getməyə razılıq vermək) – **to give one's hand and heart to someone / to accept someone's proposal**

hə, nə oldu? – well? / whatthen? / sowhat? / whatofit? / what'swrongwithit?

hə, sonra? – well?

hərisini vermək – to say Amen to smth.

HƏBS

həbs etmək – to arrest someone

həbsdə olmaq – to be a guardhouse prisoner / to be canned / to sit in a cooler / to be behind bars (to be in prison)

həbsə salmaq – to put someone into guardhouse prison / to can someone

həbsxana gözləyir – *bax* yeri həbsxanadır

HƏC

Həcdən gələn mən - xəbər gətirən sən?! – *bax* Kənddən gələn mən, xəbər verən bu.

HƏDD

hədd-hüdəd bilmə (həddi aşmama) – a sense of proportion

hədd qoymaq – to keep someone at arm's length / to keep someone at a distance

həddən artıq – 1. (hədsiz) – beyond measure / out of measure / excessively / immoderately / no end / there are as good fish in the sea (many); 2. beyond measure / much too / excessively / inordinately / immoderately

həddən artıq yemək (çox yemək) – to make a pig of oneself

həddi-bülüğ – the age of consent

həddi-bülüğa çatmaq (uşaqlıq yaşını aşmış olmaq) – to be no spring chicken (to be no longer younger)

həddindən artıq (həddindən çox) – there is no end to smth. / there is no getting rid of someone / packed like herrings in a barrel / packed in (together)

like sardines in a tin / more than enough of someone or smth. / to be beyond (all) measure / to the maximum extent possible / loaded up to capacity / choke-full of smth./ nice and ...

həddindən artıq çox yandırmaq – *bax ağ eləmək*

həddindən artıq işlə yükləmək – to rush someone off his feet

həddini aşmadan (qədərində) – moderately / in moderation / with a measure of smth. / within bounds

həddini aşmaq – 1. (sözə baxmamaq, işinə baxmamaq) – to get out of hand; 2. (ədəb dairəsindən çıxmaq) – let oneself go / to throw aside all restraint / to start lashing out / to pass all bounds / to overstep the limits / to run into the ground / to sail near to the wind / to go (run) too far / to carry it too far (to great length) / Cf. it beats all / that's the limit / to go it strong / to stray far afield / to blurt out; 3. (qızıışmaq) – to get more and more exacting / to lose all sense of moderation

həddini aşmaq üzrə olmaq (hisslərdə, hərəkətlərdə son pilləyə çatmaq) – to lapse into extremity / one's nerves are near breaking point

həddini azmaq – 1. (ədəb dairəsindən çıxmaq) – to have gone a bit too far in smth. / to have overdone smth. / to go too far; 2. (spirtli içkilərdən çox artıq içmək) – to take (have) a drop too much / Cf. to see the lees

həddini bildirmək – to show someone his own place / to put things in their right places / to set everything in its place (to teach someone how to behave)

həddini bilmək (yerini bilmək) – to know one's place / to know when to stop / to draw the line

həddini bilməmək – to be above oneself (to presume)

hədsiz – in (to) the last degree

hədsiz çox giley-güzar (sonsuz şikayətlər) – a perpetual complaints

hədsiz-hesabsız – hell (devil, heck) of a lot / more than you can shake a stick at / heaps (lots) of ...

hədsiz-hüdudsuz (hədd yoxdur, qeyri-məhdud) – to a degree / to the n-th degree / Amer. the sky's the limit / to a fault

HƏDƏF

hədəfə düşmək (məqsədinə çatmaq) – **to drive the center / to come (get / hit / strike / go) home**

hədəfə düşməmək (yanından keçmək) – **to be wide of the mark / Cf. to carve the breeze / to fan the air** (to miss the mark)

HƏDƏ-QORXU

hədə-qorxu gələn (göründüyü kimi olmamaq) – **one's bark is worse than their bite** (used to say that one is not really as angry and aggressive as they sound)

hədə-qorxu gəlmək (qorxutmaq, hədələmək) – **to scare the daylight out of someone/try to bully someone / to shout someone down / try to browbeat someone into doing smth. / to play someone up / try to shout someone down / to bark at someone / to order someone about / to handle someone roughly / to shout someone down / to put fear into someone's heart / Amer.to bulldoze someone / to put the fear of God into someone**

HƏDƏR

həder getmək (pulu, vaxtı boş yerə getdi) – **to go down the drain / to be gone / to be snuffed out / come to nothing / come to naught**

həder yerə (getmək) – **to perish to no purpose / come to grief for nothing**

həder yerə çalışmaq – **to batter (to bash) one's head against a stone wall / to beat one's head into a brick wall**

həder yerə yaşamaq (faydasız həyat tərzini sürmək) – **not be worth one's salt**

həder zəhmətdir (uğursuzluğa düşən iş) – **something useless or doomed to failure / a wasted labour / one's effort gone phut / Cf. a dead frot / a dead dog / a dead duck**

HƏDƏRƏN-PƏDƏRƏN

həderən-pəderən (mənasız söz, cəfəngiyat) – **double Dutch**

hədərən-pədənən danışmaq – to burst out into a lot of drivel / to grind out some balderdash / to talk nonsense / to twaddle / to prate about smth. / to talk rubbish

HƏDİK

hədik qabına qoyulan pay (körpənin birinci dişi çıxanda) – as a gift to a newborn baby (for tooth cutting)

HƏDYAN

hədyan demək (bir kəsi danlamaq) – to put salt on someone's tail / to give someone a bit of one's mind

HƏFTƏ

həftə səkkiz mən doqquz (tez-tez) – to spend days and nights (all one's time) somewhere

HƏFTƏBECƏR

həftəbecər (müxtəlif adamlar) – a mixed bag

HƏKİM

həkim elə lazım olanı yazıb – just what the doctor ordered

həkimin nəzarəti altında olmaq (xəstə haqqında) – the doctor is keeping the patient under observation

HƏQİQƏT

həqiqət budur (faktları inkar etmək olmaz) – facts are stubborn / facts are a stubborn thing / there is no getting away from the facts / you can't argue with facts

həqiqət gec-tez bilinər – truth will out (the truth will become known eventually)

həqiqətdə (reallıqda) – **in reality / I own it / I can't deny it / there is no getting away from it / to tell the truth / to all intents and purposes**

həqiqətdən uzaq – **far off the mark**

həqiqətə oxşamayan (inanılmaz) – **incredible! / you don't say so!**

həqiqətə yaxın – **near the mark**

həqiqətən siz mənim razılığımıza şübhə edirsiniz? (böyük məmnuniyyətlə) –
***can a swim? / will a swim?** (with a great pleasure)

həqiqəti gözünün içinə demək (açıq demək) – **to blurt out the plain truth / to tell it to someone flatly / to tell someone the bald truth / to get right at the truth without mincing matters**

həqiqəti öyrənmək(nəyisə ifşa etmək) – **to get next to smth. / to get wise to smth.**

HƏQİQİ

həqiqi xidmət (orduda) – **an active service / service with the colours**

HƏLƏ

hələ anadan olmayıb (cürəti çatan insan yoxdur) – **someone is not yet born, who ...**

hələ bilmək olmaz(bilinmir) – **it (that) depends / how can one say / how shall I put it?**

hələ bu?(yalnız bu?) – **only / in all / no more than**

hələ bu harasıdır? (bu azmış kimi) – **it's the first step that counts / to cap it all / to add insult to injury / on the top of that** (used to introduce the final piece of information that is worse than the other bad things that you've just mentioned, to make bad trouble worse)

hələ burnu fırtıqlı idi (o vaxt çox balaca idi) – **he (she) could not yet see the top of the table** (he / she was a little one)

hələ canında su qalıb – **bax hələ canında su var**

hələ canında su var (sağlam insan haqqında)– **there's plenty of pep in someone yet / the man is himself again / he is alive and kicking / Cf. there is life in the old dog yet / Richard is himself again!**

hələ (ki) gec deyil (həyat hələ davam edir) – **one's life is far from ebbing away / Cf. the night is still young / there is life in the old dog yet**

Hələ görəcəkli günlərimiz var. – *Lit.* **Everything will be yet! / This is a mere trifle (nothing) compared with what is to come. / To cheer up: the worst is yet to come.**

hələ həyatın enişli-yoxuşlu yollarını keçməyib (bu günə qədər filankəs həyatda əziyyət görməyib, çətinə düşməyib) – **he (she) has never taken a real knock / he (she) has never been up against it / he (she) is still wet behind the ears**

hələki gec deyil – * **while the going is good**

hələ məlum deyil (bilinmir) – **it's by no means certain / it's more than doubtful / it remains to be seen / it's an open question / it might go any way / Cf. we'll see what we'll see / there is many a slip between the cup and the lip**

hələ onu (onları) gördük ki ... (bir kəs tez yoxa çıxdı, qaçdı)– **and that was the last they saw of him (her, etc.) / he (she) was gone in a flash (in a trice)**

hələ uşaqsan (naşı adam haqqında) – **someone is too young for smth. / Cf. fresh from the nursery / wet behind the ears / scarcely out of the shell yet**

HƏLƏLİK

hələlik! – **1.** (bir kəslə xüdəhafızlaşəndə) – **so long! / see you soon (again)! / cheerio! / bye-bye! / for the time being; 2.** (bir kəslə ayrıləndə əl sıxmaq) – **take my five! / slap (slip) me five!**

HƏLL

həll olunmuş işdir (yalnız elan etmək lazımdır) – **to be all over bar (but the shouting) / out of the way**

HƏLLEDİCİ

həlledici an gəldikdə – * **when the chips are down** (when a situation has reached its most critical point)

həlledici döyüş – **the tug of war**

həlledici həlqədən yapışmaq (cəsarətli olmaq) – **to take the bull by the horns**
(to take a decisive action in a difficult situation)

həlledici mərhələyə keçmək – **to get into high gear**

HƏLLƏM-QƏLƏM

həlləm-qələm adam (evyıxan, firıldaqçı, hiyləgər, adamaldadan, dələduz insan haqqında) – **an old fox / a cheat / swindler / rouge**

həlləm-qələm danışmaq (çaş-baş, karıxmış halda danışmaq) – **to beat about the bush**

həlləm-qələm eləmək (firıldaqçılıq etmək) – **to cheat / to swindle**

HƏM

Həm gülməlidir, həm ağlamalı. (həm müsbət, həm də mənfi cəhətləri mövcuddur) – **It's funny and tragic at the same time. / You don't know whether to laugh or cry. / It's wrong but you can't help laughing. / You can't help laughing though it isn't so funny. / A mixed blessing.**

həm mələk, həm iblis (yaxşılıq və pislik edə bilən insan haqqında) – **Dr. Jekyll and Mr. Hyde** (the man, who can do as goodness, so badness)

həm ucuz, həm yaxşı – **cheap and good / cheaply and just as effective / filling at the price (F at the P) / a good bargain / Cf. cheap and cheerful**

HƏMAHƏNG

həmahəng – **1.** (bir şey ilə müvafiq olaraq) – **in accordance with smth. / in time with smth. / in tune with smth. / in the picture; 2.** (birgə) – **in accord / in tone / in harmony with smth.**

HƏMFİKİR

həmfikir olmaq (eyni fikirlərin tərəfində olmaq) – **to be on the same side of the fence / flesh of someone's flesh / kith and kin of someone / a man after your own heart**

HƏMİN

həmin dəqiqə (eyni zamanda) – **in the same instant**

həmin dilək, həmin duz (dəyişikliksiz, köhnə adət-ənənə ilə)– **the same old sixpence / everything is in the old way / all is as of old**

həmin geyimdə – **not bothering to change** (one's clothes)

həmin şeydir – **that's just it / that's what it is / that is just the point / there you are then / that's all there is to it**

həmin tonda danışmaq – **to take up someone's tone / to maintain the tone of someone or smth. / to speak (to talk, etc.) in the same tone**

həmin yerindən başlamaq (təzədən başlamaq) – **to be back to where one started / to begin all over again / to begin again from the beginning**

HƏMİŞƏ

həmişə - **1.**(daim, əbədi) – **at all times; 2.** (həmişə, hər vaxt) – **in season and out of season**

* **Həmişə ayaq üstə!** (xəstəlikdən sonra insana deyilir) – **Be in a good health! / Happy recovery!** (this expression means the wish of health to the man who has just got better)

Həmişə evinizdə-eşiyinizdə! (yoldan gələndə deyilir) – **You are welcome!**

Həmişə eyni şey olmaz. – **It's not always the same. / It depends on God. / You never know what may turn up. / You can never be sure. / You can never tell.**

həmişə gözdə olmaq (nəzarət altında olmaq) – **to have someone or smth. in view / to have one's (an) eye on someone or smth.**

həmişə hazır olmaq (müharibəyə) – **to keep one's powder dry / not to allow any weakening of one's defence**

Həmişə təmizlikdə! (çimməkdən sonra deyilir) – **this expression means the greeting to the man who just has a bathe**

həmişə üzdə olmaq (yuxarı təbəqənin arasında olmaq) – **frequent the society of someone / to move in someone's circle / to mingle (to associate, to mix, to consort) with someone**

həmişəki əhvalat (yorucu eyni şey barədə) – **always the same old story! / there we are at it again! / here we go again! / there we are!**

həmişəki kimi – **as usual**

həmişəki şeydir – **after all, it's common practice / there's nothing out of the ordinary in it**

həmişəlik (birdəfəlik) – **once and for all**

həmişəlik yox olmaq (ölmək) – **to perish (to die)**

HƏNDƏVƏR

... həndəvərinə dolanmaq olmur (yaxınına düşmək olmur) – **one can't get on the right side of someone / no road can be found leading up to someone**

... həndəvərinə dolanmaq mümkün deyil – *bax* **həndəvərinə dolanmaq olmur**

HƏNGAMƏ

həngamə– *bax* **səs-küy**

həngamə çıxarmaq – **to make scenes / to stage a row with someone / to make a noise / to make a fuss about smth. / to cause a stir / to cause a sensation**

həngamə qaldırmaq – *bax* **küy qaldırmaq**

həngamə qopmaq – **there is a lot of noise / the fuss flares up**

həngamə salmaq – *bax* **həngamə çıxarmaq**

həngaməsiz – *bax* **hoqqasız**

HƏR

hər adambaşından – from each

Hər adamın öz yeri var, hər yerin də öz adamı. – *Lit.* The holy place is never empty. / A good job won't go begging. / A golden opportunity won't go begging. / *Cf.* Nature abhors a vacuum. / *Lit.* Where there is a trough, there will the pigs be also.

hər addımbaşı – at every step / often

hər addımbaşında – *bax* hər addımbaşı

hər addımda (tez-tez, demək olar ki həmişə) – quite often / as often happens / on every hand / at every step

hər ağızdan bir avaz çıxır (fikir ayrılığı barədə) – one pulls one way, the other pulls the other way / all at sixes and sevens / haphazardly (about lack of coordination or harmony)

hər ağızdan bir səs çıxır – *bax* hər ağızdan bir avaz çıxır

Hər axan su şirin olmaz. – *bax* Hər xoş danışan dost olmaz.

Hər anın bir hökmü var. – To every thing there is a season. / Everything is good in its season. / All in good time. / Place for everything and everything in its place. / New times, new songs.

Hər aşiqin dövranı var. – Time and tide wait for no man. (Everyone has its time. / Everything has its season.)

Hər aşiqin öz havası var. (Hərənin öz maraq dairəsi və zövqü var.) – Different strokes for different folks. (Everyone has different interests and tastes.)

hər bir boş şey üçün qan-qaraçılıq salmaq – *Lit.* to be glad to drawn someone in a spoonful of water / to bear (to carry, to have, to nurse, to owe) a grudge against someone

hər bir halda mən uduram – *heads I win, tails you lose

hər bir işdən yapışmaq – to lay oneself out to do smth. / to do smth. for all one is worth / to work good and hard

hər bir kəlamı qızıldır – every word of someone is saying

hər biri (adambaşına) – **for each / per head / a head**

hər biri bir oğula dəyər – **someone or smth. is invaluable / smth. is beyond price / smth. is above price / smth. is priceless / someone is worth his (her) weight in gold**

hər bucağı ələk-vələk etmək (axtarmaq) – **to leave no stone unturned (to do everything possible, to miss no chance, to try in every way)**

hər cəhətdən – **on all counts / at everything / on all accounts / on every account**

hər cür (hər cins, hər növ) – **of every stripe and colour**

hər çatan – *bax* **hər kol dibindən çıxan**

hər çəpərin dibi – **the ins and outs of smth.**

hər dəqiqə (hər an) – **from hour to hour / any moment / every moment**

hər ehtimala qarşı – **at all events / in case of smth. / on the off-chance / in the event of smth. / for an emergency / for a special emergency / just in case / just to be on the safe side / not to be caught short / to be safe / to be (make) sure / to be on the safe side / as a safeguard / in case of special emergency / at any rate / in a pinch / Jolly well / just in case / to leave nothing to chance**

hər ehtimala qarşı bir şeyi saxlamaq – **to have smth. up one's sleeve**

Hər gecənin bir gündüzü var. – **Every cloud has a silver lining.**

hər gördüyündən göz kirəsi istəmək – **to have the habit to begg**

Hər gözəlin bir eybi var. – **Every bean has its black. / Every man has his weak side. / There is no joy without alloy.**

Hər gülün öz ətri, öz qoxusu var. – **Every flower has its own smell.**

hər günün qədrini bil – **take one day at a time (don't think about what will happen in the future)**

hər halda – **1. anyhow / for all that / still / nevertheless; 2. (ən azı) – in any case / in any event / in either event / be that as it may / however that may be / at all events / at any rate / in any case / at any rate / say what you like (will) / whatever you (anybody) may say; 3. (əgər bilmək istəsəniz) – if anything**

hər hansı (hər bir) – **whatever**

hər hansı birdildə ana dili kimi danışmaq (çox yaxşı danışmaq) – **to speak a foreign language like a native** (to speak fluently)

hər hansı bir işdə bacarıqlı (qabiliyyətli) olmaq – **to have a good head** (to have a special talent in a certain area)

hər hansı üzünə çevirsən – *bax min yolla*

hər havada (yenidən)– **back and forth**

Hər xoş danışan dost olmaz. – **All are not friends that speak us fair.**

hər iki ayağından axsamaq – **someone is weak in smth.**

hər iki dünyada – **in this world and the next**

hər iki tərəfücün sərfəli bir iş – ***a two-way street**

hər iki tərəfi eyni zamanda razı salmağa çalışmaq – **to fall between two stools / to sit on the fence / to serve two masters / to run with the hare and hunt with the bounds**

hər ikisi – **both**

hər incəliyi ilə – **the ins and outs of smth.**

Hər insanın öz zövqü var. – **Beauty is in the eye of the gazer.**

Hər iş ustasının əlində asandır. – **The good workman does a good job. / You've only got to know how. / Clever hands make light work. / Cf. As is the workman so is the work. / The work shows the workman. / He works best who knows his trade. / Practice makes perfect.**

hər işdə həddini bilmək lazımdır – **the great thing is moderation**

Hər işi başlayanda, onun axırını fikirləş. – **In every beginning think of the end.**

Hər işin axırı yaxşı olsun. – **All is well that ends well.**

Hər işin əvvəli çətindir. – **It is only the beginning that's hard to get over. / The beginnings are always hard. / All things are difficult before they are easy. / Cf. It is the first step that counts (costs). / Well begun is half done. / First blow is half the battle. / A good beginning makes a good ending.**

Hər işin öz ustası olmalıdır. – **A bad workman quarrels with his tools.**

hər işin sonunda bir xeyir var – every cloud has a silver lining (every sad or difficult has a positive side)

Hər işdə arxa lazımdır. – bax Hər işdə təkan lazımdır.

hər işdə bir xeyir var – a blessing in disguise (some unexpected good that came about as the result of something bad or undesirable)

Hər işdə təkan lazımdır. – He may well swim that is held up by the chin.

hər işə burnunu soxan (hər məsələyə qarışan, hər zaman münasibətini bildirən)– **nosey** (the man who always wants to know other people's business)

hər işə əl atmaq (çox işdən yapışmaq) – **to have got too many irons in the fire**

hər işi qaydasına salan – *Amer. Mr. Fixit

Hər işin əvvəli var. = Everything must have a beginning.

hər it-qurd – every riff-raff

hər kəs gəldi – bax hər rast gələn

Hər kəs öz ağlını bəyənər. – Every cock sings in his own manner. / Every bird thinks his own nest best. / Cf. Every cook praises his own broth. / There is nothing like leather.

Hər kəs öz ağlının bəhrəsini yeyir. – Cf. Everybody lives by his own work (knowledge).

Hər kəs öz arşını ilə ölçər. – Lat. Quot homines, tot sententiae. / So many men, so many minds.

Hər kəs öz elimindən dəm vurur. – A cock is valiant on his own dunghill.

Hər kəs öz ölçüsü ilə ölçər. – bax Hər kəs öz arşını ilə ölçər.

Hər kəs öz ölüsünü oxşayır. – Every bird likes its own nest. / It is a bad bird that fouls his nest.

hər kimdir – this expression is used when one does not want to answer a question like “Who is it?”, “Who are you?”, “Who can do it?”, etc. Cf. “Whoareyou?” “Cat’smother.”

Hər kişi elə bilir ki, doşab almışdı bal çıxıb. – There is one good wife in the country, and every man thinks he has her.

hər kol dibindən çıxan – anyone who feels like it / whoever isn't too lazy

hər küçədən keçən – *bax* hər yoldan ötən

Hər qaranlıq gecənin bir işıqlı səhəri var. – Every cloud has a silver lining.

Hər qatırçı Murad olmaz. – *bax* Hər şeypur çalan ovçu olmaz.

Hər qazanda qaynayır. – The scamp has a finger in every pie. / *Cf.* Sharp's the word and quick's the motion.

Hər meyvə öz vaxtında yetişər. – *Lit.* Every vegetable has its season. / There is time for everything. / Everything in good season. / All in good time. / *Cf.* The morning to the mountain, the evening to the fountain.

Hər molla'nın avazı özünə xoş gəlir. – *bax* Hər kəs öz ağlını bəyənər.

hər necə çalsa(lar) eləcə də oynamaq – to dance to someone's fiddle / to dance to someone's tune / to dance to someone's piping / to dance to someone's whistling / *Cf.* to be twisted round someone's little finger

hər necə olsa – 1. (hansısa dərəcədə) – somehow or other / to a certain extent (degree); 2. (fərqi yoxdur, olsa əgər) – like / just the same as / equivalent to; 3. (mütləq, hökmən) – at any cost / at all costs / at whatever the cost / no matter what / blow high, blow low; 4. (belə olsa da) – one way or another

hər necə olursa olsun – be that as it may / however that may be / at all events / at any rate / in any case / at any rate

hər nə cür gəldi (hazırlaşmadan) – at random / anyhow

Hər oxuyan Molla Pənah Vaqif olmaz. – *bax* Hər şeypur çalan ovçu olmaz.

Hər parlayan qızıl olmaz. – All that glitters is not gold. / All is not gold that glitters. / *Cf.* Many a fine dish has nothing on it. / All are not hunters that blow the horn. / All are not saints that go to church.

Hər Pirə gedən pak deyil. = All are not saints that go to church.

Hər pis işin əvvəli olduğu kimi, axırı da var. – The pitcher goes once too often to the well but it is broken at last. / One's sin will find one out.

hər rast gələn – *bax* hər yoldan ötən

hər saatdan bir çay qaşığı ilə (asta-asta) – in minute doses (portions) / in dribblets (very slowly)

Hər səbir kasası dola bilər. – A worm will turn. / Enough to make a saint swear.

hər sözü tutmaq (heyranlıqla qulaq asmaq) – **to hang on someone's lips**

Hər sözün öz yeri, öz məqamı var. – Lit. Every said word must be in time. / Cf. It's at dinner-time you need a spoon.

hər şey – 1. (hamısı) – everything in the world / everything you can think of; 2. (hər hansı bir işdə hələdici faktor) – * all in all

hər şey ağıllı-başlıdır (necə lazımdır) – **everything's fine / everything's hunky-dory / everything's peachy**

hər şeybihudə oldu (əbəs yerə getdi) – **but that's not how it turned out! / no such luck / far from it / nothing of the sort / not this time! / it was no use / but in vain / Cf. it was easier said than done**

hər şey əldən çıxdı (hər şey məhv oldu) – **it's all over! / it's a dead end! / the game is up! / finish! / Cf. it's a passing bell! / taps!**

hər şey hazır olanda gəlmək – **to come when someone else has got things going / to have it brought in on a tray**

Hər şey keçib gedəcək. – Lit. When it's milled there will be flower. / When the rough places are smoothed over. / It'll all be pleasant again. / Time would knock the rough edges off one. / Cf. In the end things will mend. / Things will come right in the end. / All will come out in the wash. / Time works wonders.

hər şey qabaqcadan nəzərdə tutulub – **everything has been grasped, foreseen, concerted, arranged, etc. / everything is OK**

hər şey qaydasındadır (yaxşıdır) – **in perfect (complete) order / in apple-pie order / everything is in order / everything is fine (all right) / Cf. all square / nice going / tip-top / top whack / hunky-dory / ship-shape / ticketty-boo / to a T / top notch / Amer. okay and no mistake / properly / as it should be / an excellent fit / to a fit / to a turn / in perfect order / Amer. everything is O.K. / all fine**

hər şey mümkündür – **anything goes / never say “never” (you can do as you please)**

hər şey öz vaxtında – all in good time

Hər şey tədricən mənimsənilir. – Learn to say before you sing.

hər şey yaxşı olacaq – everything will be all right / everything will be in order / everything will be tip-top / everything will be O.K. / it's probably for the best

hər şey yaxşıdır (hər şey qaydasındadır) – everything is fine / everything is jake / everything is hunky-dory / everything is tip-top / everything is top notch / everything is squeaky-clean / everything is ticketty-boo / everything is ship-shape

hər şey yaxşılığa doğru gedir (hər işin sonunda xeyir var) – it's all for the best / all's well that ends well (a successful outcome is worth the effort)

hər şey yerində, birsaqqaldarağı çatmır (hər şeydən çox) – all but the kitchen sink (a lot of smth.)

hər şey yerindədir (iş düzəlibdir) – (and) the trick is done / the job is in the bag / the thing is in the bag / it is as good as done

hər şeydən az – at least of all

hər şeydən əlini üzmüş kimi (ruhdan düşmüş kimi) – someone wanders like a lost soul / someone goes about in a daze

(bir kəs üçün) hər şeydən əzizdir (vacibdir) – it's better than meat and drink to someone / nothing pleases someone so much as ... / there's nothing someone enjoys more than ... / someone asks no better of life than ...

hər şeydən xəbərdar olmaq (məlumatlı olmaq) – to have finger on the pulse

hər şeyə dözmək – * to have a broad back / one's back is broad

hər şeyə fikir verən – *one has got eyes in his (her) head

hər şeyə hazır – all found

hər şeyə qulp bağlamaq – to pick on everything / to find fault in everything

hər şeyə qulp qoymaq – *bax* hər şeyə qulp bağlamaq

hər şeyə pis gözlə baxmaq – to see things bloodshot

hər şeyi açıq-aşkar görmək – to have eyes in the back of someone's head

hər şeyi adamın üzünə vurmazlar (hər şeyi adama irad tutmazlar) – **you mustn't be too exacting / finicky**

hər şeyi bilmək istəyən (maraqlanan adam haqqında) – **to be of an inquiring turn of mind / to have a love of knowledge**

hər şeyi çəhrayı görmək – **to see everything through rose-coloured spectacles**

hər şeyi dinməzcə qəbul etmək – **to take it lying down**

hər şeyi göz qabağına qoymaq (nümayiş etdirmək) – **to put all one's goods in the shop window**

hər şeyi nəzərə alaraq (ümumiyyətlə)– **taking one thing with another**

hər şeyi öz adı ilə adlandırmaq – **to call a spade a spade** (to call things by their proper names)

hər şeyi pis görmək (nöqsanları görmək, pessimist olmaq) – **to look at the dark side of things**

hər şeyi söz eləmək – **to attach a great importance to every trifle**

hər şeyi yaxşı görmək (nöqsanları görməmək, ideallaşdırmaq, optimist olmaq) – **to see smth. through rose-coloured spectacles / to look at smth. through rose-tinted (or rosy) glasses / to cast (to put) a lively colour (colours) on smth. / to look at the bright side of things / to depict (to paint, to represent) smth. in glaring colours**

hər şeyi yenidən başlamaq – **to be back to the drawing board**

hər şeyi yerindədir – **there's a beauty for you: everything is as it should be, all smooth and lovely / she's got what it takes / she has plenty of here and there (of these and those) / she has a lot of what she's got / she is quite something**

hər şeyin acığına – **hope against hope**

Hər şeyin qədrini vaxtında bilmək lazımdır. – **We know not what is good until we have lost it. / Cf. The cow knows not what her tail is worth until she has lost it. / We never know the value of water till the well is dry. / When the pinch comes, you remember the old shoe.**

Hər şeyin öz vaxtı var. (Həyatda hər kəsin xoşbəxt olacağı gün var.) – **There is a time for all things. / To every thing there is a season. / Everything is good in its season. / All in good time. / Place for everything and everything in its place. / New times, new songs. / Cf. Fun is fun, but there's the job waiting. / Business before pleasure. / Place for everything and everything in its place. / Everything has one's innings. / Every dog has his day.**

Hər şeyin sonu vardır. – **The mills of God grind slowly, but they grind exceedingly small. / The pitcher goes once too often to the well but it is broken at last. / At length the fox is brought to the furrier. / At the run comes the fall. / One's sin will find one out. / Truth will out.**

Hər şeyin təzəsi, dostun köhnəsi. – **Short acquaintance brings repentance. / Old friends and old wine are best. / An old friend is better than (is worth) two new ones.**

Hər şeypur çalan ovçu olmaz. – **All are not hunters that blow the horn.**

hər tərəfdən – **on all accounts / on every account**

hər tərəflərdən nəzərə alaraq –* **taking it all round**

hər tinbaşı (hər yerdə) – **to sing the praises of someone or smth. in every quarter / to curse someone or smth. for all to hear**

hər tinbaşı düdük çalmaq (hamıya danışmaq) – **to proclaim smth. from the house-tops / to cry (declare, shout) smth. from the roof-tops**

hər tükü bir qızıl (qiymətli bir şey barədə) – **to fetch a good price / to be at a premium**

hər üzünə – **back and forth**

hər vasitəyə əl atmaq – **1. (var gücü ilə işləmək, hər yerə müraciət etmək) – to stand on the pedals (to do one's utmost, uttermost, damnedest); 2. (heç nəyin qarşısında dayanmamaq) – to go a great length**

Hər yağan qar olmaz. – *bax* **İt hürənin hamısı oğru olmaz.**

hər yanda – **here and there / here, there and everywhere**

hər yandan (hər tərəfdən, hər yerdən) – **from every quarter / from all quarters / from every corner**

hər yanı ələk-vələk etmək (hər tərəfi axtarmaq) – **to search high and low** (everywhere)

hər yerdə – * **all over the place / here, there and everywhere / high and low / up and down / far and away / up hill and down dale / hither and thither / Lat. hic et ubique** (here and everywhere)

hər yerdə adını çəkmək (hər yerdə haqqında danışmaq) – **to speak evil (ill) of someone or smth. in all notes and keys / Cf. to pick someone or smth. to pieces**

hər yerə burnunu soxur (hər işə maraq göstərən) – **someone pokes (thrusts) his nose into everything / someone butts (pries) into everything / one has got a finger in everything / one is nosey parker**

hər yerindən duran – **everybody who feels like it / anybody who cares / whoever isn't too lazy**

hər yetən – 1. *bax* **hər yerindən duran**; 2. ***any Tom, Dick or Harry**

hər yoldan ötən – 1. (ən yaxında olan insan) – **the nearest one / the first person / the first thing one comes across / the man in the street**; 2. (təsadüfi adam) – **any / of any kind (sort) / chance, casual / everyone and anyone / anybody and everybody / everyone one chances to meet / all and sundry / Cf. every Tom, Dick, and Harry / every Joe Shmo**; 3. (hamı) – *Lit.* **every dog knows someone** (everybody knows him or her); 4. (hər biri, hər kəs) – **to everyone and anyone / to anybody and everybody / to the first man one meets / Cf. to every (any) Tom, Dick or Harry**

HƏRARƏT

hərarətlə salamlamaq (alqışlamaq) – **to raise the roof**

HƏRBƏ-ZORBA

hərbə-zorba gəlmək (qorxutmaq) – **try to browbeat someone into doing smth. / to play someone up / to scare the daylight out of someone / try to bully someone / try to shout someone down / to have big stick policy** (about the threat of using force to get what one wants)

HƏRBİ

hərbi əməliyyat – the hostilities (military operations)

hərbi qulluqda olmaq – to be under arms

hərbi ruhda olmaq – to keep the flag flying

hərbi sıraya düzülmək – to assemble in full battle dress

hərbi vərəq – wall news-sheet

HƏRCAYI

hərcayı danışmaq (məsuliyyətsiz demək)– to use words lightly / to speak thoughtlessly (irresponsibly)

HƏRÇƏND

hərçənd – 1. * none the less; 2. (baxmayaraq) – but for all that / none the less / nevertheless / still / all the same / even though / although

HƏRÇİ

hərçi bada-bad (nə olursa olsun)– here goes! / come what may! / well, I can only die once! / never say die! / I've seen worse than that / to do smth. on the off-chance / to do smth. in a happy-go-lucky fashion

HƏRDƏMXƏYAL

hərdəmxəyal adam – 1. *bax dəmdəməki adam*; 2. (etibarsız adam) – weathercock / turncoat / double-crosser / two-timer

HƏRDƏN

hərdən – 1. (bir az, az-az) – in minute doses (portions) / in dribblets / in microscopic doses (very slowly); 2. (arabir, hərdənbir, bəzən) – at times / from time to time (sometimes, but not regularly)

hərdənbir (nadir hallarda) – **in ages / every now and again / every now and then / off and on / Cf. once in a blue moon** (very rarely)

HƏRƏ

Hərə bir cür başını itirir. – **Each to his own taste. / Every man is mad on some point. / Every man has his hobby-horse. / Cf. Every cock sings in his own manner. / Every man buckles his belt his ain gate** (*i.e.* his own way).

hərə bir dərədən (kim gəldi)– **to chosen haphazard / to chosen at random / a scratch lot / what is (was) going / of doubtful parentage (of children)**

hərə birtərəfə çəkir (razılaşıdırılmamış, fərqli)– **one pulls one way and the other pulls the other way**

hərə birtərəfə qaçır – **to run (disperse) in all directions / to scatter (make off) in different directions / to run helter-skelter**

Hərə bir tük versə, kosa da saqqallı olar. – **Many a little (pickle) makes a mickle. / Cf. Grain by grain, and the hen fills her belly. / A pin a day is a groat a year.**

hərə bir zurna çalır – **bax hər ağızdan bir avaz çıxır**

hərə istədiyi kimi (hər kəs öz bildiyi kimi) – **each in his (her) own fashion (way) and as hard as he (she) can / each does whatever he (she) is able / in disunity**

hərə öz atını minib istədiyi yerə çapır – **bax hər ağızdan bir avaz çıxır**

hərədən (adambaşı) – **a head / per head** (of collecting smth. at the rate of ...)

hərənin ağzından bir avaz gəlir – **bax hər ağızdan bir avaz çıxır**

hərənin ağzından bir hava çıxır – **bax hərənin ağzından bir avaz gəlir**

Hərənin könlündən bir şey keçir. – **Lit. One man loves the priest and another the priest's wife. / Cf. Tastes differ. / There is no accounting for tastes. / Everyone to his taste.**

HƏRƏKƏT

hərəkət azadlığı – **a free hand**

hərəkət tərzi – a mode of action

hərəkətə başlamaq – to come into play / come (or go, move) into action/ to take the road of smth. / to embark on the path of smth. / to set foot on the road of smth.

hərəkətə gəldi (birinci addım atıldı) – things are moving / we've taken the first step / it's begun

hərəkətə gəlmək (bürüzə olunmaq)– to be in a flurry / to be in a whirl / to be in disorderly motion (activity) / to rock

hərəkətə gətirmək – to put smth. in motion

(bir kəsin) hərəkəti yüksək qiymətləndirilir – one's stock in trade

(bir kəsin) hərəkətinin qarşısına zərbə endirmək – to charge (to blow) head on / Cf. to blow right in the teeth

hərəkətsiz halda – stock-still / not a scrap of progress / not go any further

HƏRF

hərf və ruh – the letter and the spirit

HƏRFİ-HƏRFİNƏ

hərfi-hərfinə (eynilə) – word for word / just the same / exactly as (literally, to the letter)

HƏRGAH

hərgah – 1. (əgər) – were it not (unless); 2. (...təqdirdə) – if need be / if anything goes wrong; 3. if ifs and ans were pots and pans

HƏRİF

hərif deyil – 1. baxağlı başındadır; 2. (ağıllı insan haqqında) – no fool / not born yesterday / one who knows what's what

hərif olma (vaxtında düz hərəkət et) – he's no fool / he is not a lad to waste time

hərif olmaq (müvəffəqiyyətsizliyə uğramış bir insan haqqında) – **to go flop / to go fut / to go pfut / to go off like a damp squib / to go to pigs and whistles / to come a cropper**

hərifləmək (sadələvhlük etmək)– **taking advantage of someone's inexperience / at someone else's expense / to lead someone a pretty dance**

HƏRLƏNMƏK

hərlənmək (gəzməyə getmək) – **to take a turn / to take the air**

HƏRRAC

hərracla satmaq – *bax* **auksion ilə satmaq**

hərracdən satılmaq – **to come under the hammer** (to be sold by auction)

HƏRTƏRƏFLİ

hərtərəfli (hər şeyi nəzərə alaraq) – **on all accounts**

hərtərəfli usta – **a versatile worker / all-round craftsman / handy man / he can turn his hand to anything** (try his hand at anything) / **he is up to anything / there's nothing he can't do / Cf. Jack-of-all-trades / chief (head) cook and bottle washer**

hərtərəfli yaxşı təsir bağışlamaq – **someone has all merits and virtues possible / someone gets me (him, her, you, them) all ways / someone is a first-rate lad (girl)**

hərtərəfli yaramaq (bütün tələblərə uyğun olmaq, tam uyğun olmaq)– **to fill the bill**

HƏRZƏ

hərzə (gic adam haqqında) – **someone's head is stuffed with straw**

hərzə danışmaq (bir kəsi söymək) – **to throw salt on someone's tail / to tell someone a piece of one's mind / to call names**

HƏSƏN

* **Həsən də qəlyan çəkən, Hüseyn də qəlyan çəkən** (bir kəsin dalınca onun hərəkətlərini təkrar etmək) – **to imitate someone / try to look like someone**

HƏSRƏT

(bir kəsin) **həsrətini çəkmək** – **1. bax üzünə həsrət qalmaq; 2. (bir şeyin) – to miss something**

HƏSSAS

həssas – * **down-to-earth**

HƏŞİR

həşir qoparmaq – *bax* **qiyamət qoparmaq**

həşir salmaq – *bax* **həşir qoparmaq**

HƏŞTADİ-PÜŞTÜN

həştadi-püştünü yandırmaq (bir kəsin dərslərini vermək, qulaqburması vermək, bir kəsi bərk döymək) – **to show someone a thing or two / to make it hot for someone / to give someone hell / to give someone a good dressing-down (a wiggling, a sound thrashing, a licking, a hiding, a good talking-to) / to give someone hot and strong / to give someone a piece of one's mind / to teach someone a lesson he (she) won't forget / to give someone a real blast / to show someone what's what / to give someone what-for / to give someone the drubbing of his (her) life / to give it someone good and hard / to haul someone over the coals**

HƏTTA

həttə – **1. (bundan başqa) – andeven ... / and even then ...; 2. (heç) – * so much as**

HƏVƏS

həvəsdən salan (başqalarının kefini korlayan) – **a wet blanket**

həvəsdən salmaq – **to cause smb. to lose desire to smth.**

həvəsdir bəsdir (kifayətdir)– **enough is as good as a feast / enough is enough / moderation in all things / plenty is no deinty / it is too much of a good thing / extremes are dangerous / more than enough is too much / too much water drowned the miller / better a little fire to warm us, than a great one to burn us**

həvəsini öldürmək (qarışmış hala salmaq)– **to throw a wet blanket on someone or upon smth. / to pour cold water on someone or upon smth.**

həvəslə (etmək)– **1. (məmnuniyyətlə, razılıqla) – to enjoy smth. / to do smth. with the utmost pleasure / to work with a verve** (to get / to set to work heartily); **2. (ruh yüksəkliyi ilə) – to do smth. with enthusiasm (zest, verve, gusto) / to put spirit into one's work / to take smth. like a duck to water**

həvəslənmək – **1. bax cürətə gəlmək; 2. (bərk alışmaq) – begin to enjoy (relish) smth. / to acquire a taste for smth. / to get into one's stride**

həvəssiz (istəksiz)–**willingly / readily / with enthusiasm / with animation**

HƏYA

həya-abır saxlamaq – **to save (to keep) up appearances / to spare someone's blushes**

həya etmədən (utanmadan, vicdansızcasına, həyasızcasına) – **without remorse / without any scruples / without the slightest prick of conscience / with no sign of shame** (shamelessly, ruthlessly)

həya etmək – **bax xəcalət çəkmək**

həyanı yeyib abır tullamaq – **someone is dead to shame / someone has lost all sense of shame / no shame or sense**

həyasız adam – *Lit.* **you could spit in his eye and he'd call it God's dew / you could spit in his face and he'd call it divine dew**

həyasızcasına yalan danışır – *Cf.* **he lies like a gas-meter / he lies like a trooper / he is lying in his teeth**

həyasızlıq etmək – to get wise

HƏYAT

Həyat – bir zəncirdir, xırdalıqlar isə zəncirin tərkib hissələridir. (Bütün xırdalıqlara mütləq fikir vermək lazımdır.) – **A straw shows which way the wind blows.**

həyat deyil, fantastikadır! (firavan həyat haqqında) – **this is the life!**

həyat dərsi almış qadın (kübar qadın)– **a woman of the world**

həyat eşqi ilə dolu – 1. (gülərzüzlü, həmişə şən, gümrah) – **as lively as a cricket / alive and kicking** (about the man who is always very active and lively); 2. (diqqət mərkəzində olan) – **life and soul of the party**

həyat xətti – * **the line of life**

Həyat qısa, incəsənət əbədidir. = **Art is long, life is short**

həyat səhnəsində saxlamaq (həyat vermək) – **to keep alive**

həyat təcrübəsini qazanmaq – **to see the world**

həyat tərzı – **a mode of life / a way of life**

həyat vermək (diriltmək, bərpa etmək)– **to bring life to smth. / to put life into smth.** (to revive smth., to brighten up smth.)

həyat vəsiqəsi (faydalı işlə məşğul olmağa imkan verən təcrübə, bilik və s.) – **a start in life**

həyat yoldaşı – 1. *bax* baş yoldaşı; 2. (ər) – **lord and master / the old man**

həyat yoldaşına xəyanət etmək – **two-time someone / to play around / to tip someone / Cf. to stretch the rubber**

Həyat - zarafat deyil. – **Life is not all clear sailing in calm waters. / There is a crook in the lot of everyone. / Life is not a bed of roses. / Life is not all cakes and ale.**

həyata keçirmək (gerçəkləşmək) – **to put smth. into life / to make smth. a reality / to bring smth. into effect / to put in hand / to bring to pass / to come true / to get under way / to make good**

həyata keçirməyə başlamaq – **to ring up the curtain on smth.**

həyata kənardan baxıb zövq almaq – * **to watch the world go by** (to relax and watch people in a public place)

(bir kəsi) **həyata qaytarmaq** – **to restore someone to life / to bring someone to life**

həyata vəsiqə vermək – **to bring up / to give someone a start in life**

həyata vida demək – *bax* **həyatla vidalaşmaq**

həyatda aciz (işsiz, yersiz, işi gətirməyən) – **at a loose end**

həyatda aciz kimi yaşamaq (rahatsız həyat sürmək) – **to lead a bachelor's life**

həyatda hər şeyi əldə etmək (sərf olunmuş söyləri tam doğrultmaq)– **to get one's money worth**

həyatda özünə yol açmaq – *bax* **özünə yol açmaq**

həyatdan geri qalmış adam – **an old hat**

həyatdan getmək (ölmək) – **to depart this life / to depart this world** (to die out)

həyatdan həzz almaq (vaxtı yaxşı keçirmək) – **have the time of one's life**

həyatdır, həyatda hər şey ola bilər (hər yerdə köhnə dost-tanışla təsadüfən rastlaşmaq olar)– **the world is a small place / it's a small world**

həyatı görmək – **to see life**

həyatı ilə oynamaq (özünü təhlükəyə atmaq) – **to take one's life in his own hands** (to put oneself in danger of death)

(bir kəsin)**həyatı üçün həyat vermək** – **life for life**

həyatım – **darling / dear**

həyatın bir anı – ***a slice of life**

həyatın çox acısını görmək(çox əziyyət çəkmək) – **to drain the cup of bitterness to the dregs / to drink the cup of sorrow to the bottom / to have seen (known) much sorrow / to know what it's like / to see how tough it is / to stand a severe test**

həyatın eniş-yoxuşu ilə üzləşmək – **to have ups and downs** (the mixture of good and bad things in life or in a relationship)

həyatın ən gözəl dəqiqələrini yaşamaq – **to have time of one's life* (to have a very happy and wonderful time)

həyatın əsası – *bax çörək ağacı*

həyatın nəbzini tapmaq – *Lit. to be in step with life / to be in step with the times*

həyatın nəbzini tutmaq – *bax həyatın nəbzini tapmaq*

(bir kəsin) **həyatına daxil olmaq** – *to come into someone's life*

həyatını cəhənnəmə çevirmək (bir kəsi incitmək) – *to make someone's life a misery* (to behave in way that makes someone else feel very unhappy)

həyatını puç etmək – **1.** (pozğun həyat keçirmək) – *to burn the candle at both ends*; **2.** (bir kəsin həyatını puç etmək) – *to warp a person's life*

həyatını Vətən üçün qurban vermək – *to lay down one's life for one's country*

həyatla ayaqlaşmaq – *bax zamanla ayaqlaşmaq*

həyatla ölüm arasında (bir kəsin həyatında olan çox ciddi bir məqam hansıda ki, kiminsə köməyindən çox şey asılıdır) – **between life and death** (an extremely serious, dangerous situation when someone may die if somebody doesn't act immediately)

həyatla vidalaşmaq – *to say good-bye to one's life / to take one's leave of the whole world / to bid farewell*

həyatla üzüllüşmək – *bax həyatla vidalaşmaq*

HƏYƏCAN

həyəcana gətirmək (əsəbiləşdirmək) – *to strike someone to the core / to cut (to sting) someone to the quick*

HƏZM

həzm eləmək – *bax həzm-rabedən keçirmək*

həzm-rabedən keçirmək (özbaşına özünküləşdirmək) – *to take possession of smth. / to arrogate smth. to oneself / to lay false claim to smth. / to usurp smth.*

həzm-rabedən ötürmək – *bax* həzm-rabedən keçirmək

HƏZRƏT

Həzrət Abbas haqqı! (bir şeyə andla inandırmaq) – **cross my heart and hope to die / I swear it / by George! / to swear by all that is holy / to swear by all that is sacred**

HƏZZ

(bir şeydən) **həzz almaq – to get a kick out of smth. / to get a bang out of smth.**

HIR

hır-hır hırıldama(gülüş barədə) – **giggling and tittering / tee-hee and he-he-he / haw-haws and hee-hees / jokes and jeers**

hırla zırı bilmir (heç nə bilməmək) – **not to know a thing / not to have a clue / to have no idea about smth. / not to have an inkling of anything / Cf. not to know “a” from “b” / not to know B from a battledore / not to know B from a bull’s foot / not to know B from a buffalo foot / not to know B from a broomstick / not to know beans**

Hırnan zırı qanmır. – **Not to know “a” from “b”. / Cf. Not to know chalk from cheese.**

HİMAYƏ

himayədar (nüfuzlu dost) – **a friend at court**

himayəsi altında – under the aegis of

HİM-CİM

him-cim dili – body language

him-cim eləmək – *bax* him-cimlə danışmaq

him-cimlə danışmaq (/demək) – to make eyes at someone / to give someone the wink / to shoot fascination at someone/ to give the glad eye to someone

HİN

hin (çox darısqal otaq) – **swing a cat** (of very small flat)

HİND

hind toyuğu kimi qırmızı – **as red as a turkey-cock**

HİRS

hirs bağırsaqlarını kəsmək – *bax* **hirsdən qovrulmaq**

hirs başına vurmaq – **to fly into a rage**

hirs beyninə vurmaq – *bax* **hirs başına vurmaq**

hirs boğmaq – *bax* **hirs bağırsaqlarını kəsmək**

hirs təpəsinə vurmaq – *bax* **hirs beyninə vurmaq**

hirsdən qovrulmaq – **to do smth. with complete abandon / to be beside oneself with anxiety (rage, terror, etc.) / not to realize what one is doing**

hirsdən nəfəsi daralmaq – **to choke with anger**

hirsdən partlamaq – **to be keyed up**

hirs soyumaq – *bax* **hirs yatmaq**

hirs yatmaq – *bax* **acığı soyumaq**

hirsindən boğulmaq – *bax* **acığından boğulmaq**

hirsindən cilov çeynəmək – *bax* **hirsindən zəncir gəmərmək**

hirsindən çırtma vursan qanı damar – *bax* **acığından boğulmaq**

hirsindən divara dırmaşmaq – *bax* **başından tüstü çıxmaq 2-ci mənada**

hirsindən dodaqlarını gəmərmək – *bax* **hirsindən cilov çeynəmək**

hirsindən partlamaq – *bax* **acığından partlamaq**

hirsindən partlayır – **he is seething with anger**

hirsindən zəncir çeynəmək – *bax* **hirsindən zəncir gəmərmək**

hirsindən zəncir gərmək (qəzəblənmək, hirslənmək) – **to rage and fume against someone / to breathe thunder and lightning at someone / to fulminate (storm, thunder) against someone / to curse the life out of someone / to see red**

hirsini basmaq – **to suppress an anger / to hide a wrath**

hirsini boğmaq – *bax* **hirsini basmaq**

hirsini soyutmaq – **to blow off some steam / to throw a wet blanket on(over)someone** (to let off the pressure)

hirsini yemək – *bax* **hirsini boğmaq**

hirslənmək (acıqlanmaq) – **to lose wool**

Hirsli başda ağıl verməz. – *bax* **Acıqlı başda ağıl olmaz.**

hirsli vaxtda – **to do smth. in a hasty moment when one is roused / to do smth. in the heat of the moment / to do smth. in hot blood**

hirsli vaxtda düşmək – **to run into a squall**

HİSS

hisslərə qapılmaq – **to keep at arm's length**

hisslərin bolluğu – * **the abundance of heart**

hisslərinə toxunmaq – **to step on someone's corns / to tread on someone's toes**

hisslərini cilovlamaq (özünü ələ almaq) – **to pull yourself together** (to bring one's emotions under control so that one can behave calmly and reasonably, think clearly) / **to bite lips** (to force yourself to remain silent and not to reveal your feelings)

HİSSƏ

hissə-hissə yığmaq (yol hadisəsində, qəzada zərər çəkən bir kəsə tibbi yardım vasitəsilə kömək göstərmək) – *Lit.* **to gather up someone's pieces, i.e.** to render medical aid to a person severely injured in an accident

HİT-PARAD

hit-parad (populyar mahnılardan ibarət olan konsert) – **hit-parade**

HIYLƏ

hiylə anbarı (min cür bicliklər) – **the whole bag of tricks / one's stock in trade**

hiylə gəlmək (aldatmaq) – **to cheat someone / let someone down / to dupe someone / to swindle someone**

hiylə işlətmək (cavabdan qaçmaq üçün aldatmaq cəhdi) – **try to wriggle out of smth. / to cut a dash / to show off / to try to outwit someone / to fool someone / to use trickery to avoid a sharp issue / to dodge (shirk) the issue / to beat about (around) the bush / to give someone the runaround / to talk rubbish / to beat about the bush / to try one's double talk on someone / to bullshit someone**

hiylədə üstün gəlmək – ***to take advantage of someone**

hiyləgər – *bax* **fırıldaqçı**

hiyləni duymaq – **to smell a rat**

HM

“hm”demək olmaz (şansı əldən vermək olmaz) – **not to be sniffed at** (good enough to be accepted or considered seriously)

HOQQ

*** hoqq çıxmaq** (bir işin həllində yeni bir maneənin baş verməsi) – **a new obstacle arising during the decision of any question**

hoqqa çıxarmaq (gözlənilməz qeyri-adi hərəkətlər etmək) – **to play mad tricks / to do strange things / to go in for antics / to play pranks / to cut a caper / Cf. to do a queer (odd, funny) thing**

hoqqa düzəltmək – *bax* **hoqqa çıxarmaq**

hoqqabazlıq etmək – *bax* **gicliyi tutmaq 1-ci mənada**

...hoqqadan çıxmaq – *bax* **hoqqa düzəltmək**

* (bir kəsin) **hoqqalarına dözməmək** (səbr etməmək) – **to stand no nonsense from someone**

hoqqasız (sadəcə, kələksiz) – **quite informally** (simply)

HOLLAND

holland kətan – * **holland**

holland kirəmit – * **pantile**

holland sobası – * **tilled stove**

HOP

“hop” eləyib diri-diri udmaq – **to take someone or smth. with bare hands / to take someone or smth. without firing a shot / to take someone or smth. without striking a blow / to pick smth. up bare-handed**

hop tutmaq (danışmamaq mərci) – **to play a game of silence (of verbal hide-and-seek) / to play mum / to be close-mouthed / to keep one’s tongue between one’s teeth** (to stare at each other playing mum)

HOPPANMAQ

Hoppanmamış “hop” demə. – **Look before you leap.**

hoppanmamışdan əvvəl baxmaq (ehtiyatlı hərəkət etmək) – **to look before one leaps**

HOYDU-HOYDU

hoydu-hoyduya götürmək (bir kəsi ələ salmaq) – **to mock at someone / to make a laughing-stock of someone / to jeer at smth. / to make sport (fun, game) of someone or smth. / to get the rise out of someone / to take a rise out of someone**

HÖKM

* **hökmü olmaq** – **to be valid**

HÖKMƏN

hökmən – for sure / for certain / *Cf.* dead cert

hökmən ver (bu saat ver) – give it without delay at all costs! / *Cf.* fork it out at once / you must have it there and then / you think it's yours for asking

HÖKMLÜ

hökmlü – high and mighty

HÖKMRAN

hökmran – *high and mighty

HÖKÜMƏT

hökümət – * the ship of state

hökümət böhranı – a cabinet crisis

hökümət dairələri – the government circles

HÖNKÜR-HÖNKÜR

hönkür-hönkür ağlamaq (hıçqıraraq ağlamaq) – to bellow / to howl frenziedly / to wail one's eyes out / to scream one's head off / to burst into tears / to sob violently (to sob as if one's heart would break)

HÖRMƏT

hörmət etmək – 1. (bir kəsə rüşvət vermək) – to give a bribe; 2. * to have smb. in reverence

Hörmət hörmətə baqlıdır. – He that respects not is not respected.

hörmətdə olmaq (sözü keçmək) – to be in someone's good books

hörmətdən düşmək (etibarı itirmək) – to lose one's position of trust (to become distrusted)

hörmətdən düşməmək – *bax gözdən düşməmək*

hörmətdən düşür (nüfuzu itir) – **his stock is going down**

hörmətdən salmaq – **to prick the bubble**

hörmətə malik olmaq – ***to be held in esteem**

hörməti olmaq (nüfuzu olmaq) – **bax sözü keçmək**

hörməti var – **to be held in high esteem** (someone is respectful, honoured)

(bir kəsə öz) **hörmətini izhar etmək** (bir kəsin görüşünə getmək) – **to pay one's devoirs**

hörmətini daha da artırmaq – **to do credit to someone or smth.**

hörmətini yerə vurmaq – **to damp one's authority**

hörmətli (nüfuzlu, əla) – **of the first water**

hörmətli adam (siyasət yaradan ictimai fikrin lideri) – **Amer. mover and shaker**

HÖVLANK

hövlank qaçmaq (dəli kimi qaçmaq) – **like a cat in a fit / like a scalded cat**

HÖVSƏLƏ

hövsələdən çıxartmaq (əsəbləşdirmək, hirsləndirmək) – **to throw someone off (his) balance / to knock someone (completely) of balance / to upset someone's equilibrium**

hövsələdən çıxmaq (qızıışmaq, özündən çıxmaq) – **to get one's blood up**

hövsələsi daralmaq – **to become impatient**

hövsələsini basmaq – **to damp one's impatience**

hövsələsiz uşaq (uzun müddət bir yerdə oturub işləyə bilməyən) – **a restless child**

hövsələsizlik etmək (tələsmək) – **to jump the gun** (to be hasty)

HUŞ

huş aparmaq (yuxuya qalmaq) – **to doze**

huşsuz olmaq (yaddaşsız adam haqqında) – **someone's head is full of holes** (about an absent-minded, forgetful or careless person)

huşsuzluq – **1.** (hafizəsizlik, unutmamlıq, yaddaşsızlıq) – **a poor memory / a short memory / Cf. the memory of a mackerel** (a bad memory); **2.** * **absence of mind**

huşu alaqaqıda olmaq (o tərəfə, bu tərəfə boş-boş baxmaq) – **to bum about / to dawdle about the place / to dog about**

huşunu itirmək – **to lapse (slip) into oblivion / to lose consciousness / to go out like a light**

HÜCRƏ

hücrə (darısqal otaq) – *Amer.* **a hole in the wall**

HÜCÜM

Hücum – müdafiənin ən yaxşı vasitəsidir. – **Attack is the best method of defence.**

hücuma keçmək (təcavüzkar mövqe tutmaq) – * **to open an attack / to take the offensive**

HÜDUD

hüduddan kənar (sərhəddən kənar) – * **out the pale**

hüdudsuz imkanlar – **an open field**

hüdudu aşmamaq (özünü saxlamaq) – **to keep smth. within the bounds**

hüdudunda – * **within the pale**

HÜQUQ

(bir kəsin) **hüququnda** – **1.** **as someone** (in the exercise of one's rights); **2.** (bir şeyin) **hüququnda** – **by right of smth.**

HÜLQUM

hülqumundan keçirtmək – *bax həzm-rabedən keçirmək*

hülqumundan yapışmaq – *bax xirtdəyindən yapışmaq*

hülqumu qurumaq – *it would stick in someone's throat to say smth.*

hülqumunu üzmək – *to cut someone's throat / to bite someone's head off*

HÜNƏR

hünəri deyil (gücü çatmaz) – *someone has not the guts to do smth. / he is not man enough to do smth. / it's above (beyond) someone / Cf. his fly-wheel is loose / he isn't very strong in the attic / it is out of his depth*

HÜRKÜTMƏK

hürkütmədən saymaq olmur (çoxluq barədə) – *people are packed like cucumbers in a barrel / there is hardly room to move / there is no room to swing a cat / countless multitudes / an enormous number of smth. / hordes (thousands) of people*

HÜRMƏK

Hürən it qapmaz. = *Barking dogs seldom bite.*

Hürən itdən qorxma, qapan itdən qorx. – *His bark is worse than his bite.*

Hürən itdən yox, hürməyən itdən qorx. – *Great barkers are no biters. / Dumb dogs are dangerous.*

hürmə (səsini çıxartma) – *don't give tongue*

-X-

XAHİŞ

Xahiş edirəm ki, filankəslə mülayim olasınız – I beg you to be kind and gracious to him (her, *etc.*) / I beg you to be loving and kind to him / please love and befriend him (her, them) / I rely on your good offices / I hope you'll like him (her) / make him (her) welcome!

XAIN

xain (satqın) – a turn-coat

Xain adam özündən xoflu olar. – *bax* Xain xoflu olar.

Xain xoflu olar. – *Lit.* God brands rogues (of men with birth-marks, scars, *etc.*) / The cap fits.

xaincəsinə zərbə (satqıncasına hərəkət etmək) – to stick a knife in someone's back

XAKİ

xaki rəng – khak

XAL

xal vurmaq (lap yerinə düşmək) – to hit the right nail on the head / to hit smth. on the nail / *Cf.* to hit the bird in the eye / to be dead right

XAL-XAL

xal-xal (parça) – polka-dotted / spotted (of spotted design)

XALA

xala xətrin qalması (ədəb qaydalarına görə, bir işi həvəssiz görmək)– **for decency's sake / for form's sake / for the sake of decency**

Xalam bildi, aləm bildi. – *Lit.* **If my godmother have heard something, everybody would know about it.**

XALÇA

xalça kimi sərilmək (yaltaqlıq etmək) – **to make a doormat of oneself / to be used as a doormat / to prostrate oneself before someone / to grovel before someone / to fawn on someone**

xalçaya çağırmaq (ciddi mövzuda söhbət etmək üçün bir kəsi çağırmaq)= **to call someone on the carpet / to carpet someone / to reprove someone for smth.** (misconduct, error, etc.)

XALI

xalın altına qoymaq (iş ləngitmək) – **to sweep smth. under the carpet / to sweep smth. under the rug**

XALİS

xalis qızıl (yüksək əyarlı qızıl) – **a high-carat gold**

XALQ

xalq iclasçısı – **people's assessor**

XAM

xam – **1.** (təzə, təcrübəsiz işçi, naşı adam haqqında) – **a callow youth / greenhorn / hardly out of pinafores / babes and sucklings / Cf. fresh from the nursery / wet behind the ears / scarcely out of the shell yet / a stripling** (very small and young); **2.** (çox balaca və ya azyaşlı insan haqqında) – **green / half-baked / hardly out of pinafores / wet behind the ears** (inexperienced) / *Cf.* **scarcely out of the shell yet / a stripling** (very small and young); **3.** (sadə qəlbli, etibarlı adam haqqında) – **babes in the wood**

xam xəyal – a bird in the bush / wild-geese chase

xam xəyala qalmaq (fantaziya etmək) – to build castles in the air / to build castles in Spain / to give oneself up to reverie / to be daydreaming

xam tapmaq – to take someone by bluffing / to fool someone / to bluff someone / *Cf.* to catch someone with chaff

xamdırlar (təzə, təcrübəsiz işçilər, naşı adamlar haqqında) – * **babes and sucklings**

xamlamaq (aldatmaq) – to cast pearls before swine

XAN

Xan eylər xan divanı. – A great ship asks deep waters. / Big ships need deep waters. / A great voyage befits a great ship.

xanlara layiq hava (əla hava) – king's weather / queen's weather / royal weather (very nice, beautiful weather)

XANIMBÖÇƏYİ

xanımböcəyi (sakit, özünü müdafiə edə bilməyən adam) – a shrinking violet

XARAB

xarab edər səni (yersiz çoxdur) – that's too much for him (her) / fat for you (him, her, etc.) / isn't that a bit steep?

xarab olmaq (sıradan çıxmaq) – to be as dead as a dodo

xaraba qalma (boş, adamsız qalan yer) – a state of neglect / a state of disrepair

xaraba qalmaq – to lie in ruins

xarabı çıxmaq (nəzarətdən çıxmaq) – get out of hand

XARAKTERİK

xarakterik (tipik) – true to type

XARİC

***xaric dəftəri** (idarədən çıxan məktublar)– **the letters going out from the state institution**

(bir kəsi) **xaric etmək** – *** to take someone's name off the books**

xaric oxumaq(düzgün oxumamaq)– **to sing false / wrong note**

xaric səslənmək (düzgün olmayan tonu seçmək) – **to strike a false note / to strike the wrong note**

xaricən (zahiri görünüşlə mühakimə yeritmək) – **in appearance / in looks / apparently / outwardly / someone or smth. looks** (by looking at someone or smth.)

xarici görkəminə görə – **on the face of it**

XASİYYƏT

xasiyyəti dəyişdirmək – **to alter the character**

... xasiyyətidir – **it is in his (her) character / it is like him (her) / it is his (her) way (nature)**

XATA

xata başından əskik olmamaq – *Lit.* **it is not far from misfortune (sin) / Cf. an unlucky man / a poor wretch**

XATA-BALA

xata-bala canından iraq – **God forbid / on no account / perish the thought! / save us! / Heaven forbid!**

xata-bala canından uzaq – *bax* **xata-bala canından iraq**

xata-baladan uzaq durmaq – *bax* **xata-baladan uzaq olmaq**

xata-baladan uzaq gəzmək – *bax* **xata-baladan uzaq olmaq**

xata-baladan uzaq olmaq (ehtiyatlı olmaq) – **to keep one's nose clean** (to be out of danger)

XATİR

***xatiri qalmaq** (küsmək) – **to take offence / to be offended (with) / to feel hurt / to be disappointed**

xatiri olmaq (hörməti, nüfuzu olmaq) – **to be held in respect**

***xatiri yanında əziz olmaq** – **to be esteemed / to be respected / to be taken into account**

(bir kəsin) **xatirinə** (xatiri üçün) – **in the name of someone or smth. / for the sake of someone or smth.**

xatirinə dəymək – *bax* **xatirini sındırmaq**

xatirinə toxunmaq – **to spit upon someone's soul / to trample on someone's finest feelings**

***xatirini almaq** (sakitləşdirmək) – **to clear the air** (to soothe, to comfort, to console someone)

xatirini istəmək (hörmət etmək) – **to hold someone in respect / to treat with respect / to be respectful to someone**

xatirini gözləmək – *bax* **xatirini istəmək**

xatirini saxlamaq – *bax* **xatirini gözləmək**

xatirini sındırmaq – **to break one's heart / to hurt someone / to wound someone's feelings**

XATİRƏ

xatirə üçün (bağışlamaq, hədiyyə etmək) – **as (for) a keepsake / as (by way of) a souvenir / as mementoes** (to remember someone or smth. by)

XEYİR

xeyir – * **grist for someone's mill**

xeyir görməyəcək (onun üçün yaxşı olmayacaq) – **someone will get into trouble / someone will be for it / someone will have to pay for it**

xeyir güdmək – ***to put smth. to good account**

Xeyir ilə şər qardaşdır. – Joy and sorrow are akin. / Joy is always trailed by sorrow.

xeyir işə pul qoymaq – * to get in on the ground floor

*** xeyirişlərdə görüşək – meet you at the best of times**

xeyir ola? (nə üçün?, nəyə görə?, nə münasibətilə?) – what on earth for? / why on earth should I (we, you, etc.)? / must you ...? / what is all this in aid of? / what is the point in ...? / why should I (we, etc.) ...? / what next? / the idea! / now, why? / what's the cause? / Amer. how come?

*** xeyir-şər adamı (hamıya köməklik göstərən insan haqqında)– a man, who helps everybody in misfortune and joy**

xeyir vermək – bax fayda vermək

xeyirə-şərə yarayan (xeyirxah insan haqqında) – a shoulder to cry on

xeyirxah pəri (hamıya yaxşılıq edən qadın haqqında) – a fairy godmother

xeyirxahlıq – 1. sweetness and light; 2. (iltifat, meyl, rəğbət, təvəccöh, hüsn-rəğbət) – * the light of countenance

xeyirinə demək – to speak in someone's favour / to testify on behalf of someone / to testify good qualities of smth.

(bir kəsin) xeyrinə olan acı xəbər – * a blessing disguise

xeyirlibirtərzdə tənqid etmək bacarığı – windowdressing

xeyirliyə çevrilmək (uğurlu qurtarmaq)– to turn up trumps / to turn the tide

xeyirliyə deyil – it bodes ill / no good will come of it

xeyri dəymək (faydalı olmaq) – to serve a useful purpose (to be of use)

xeyri nədir? (faydasız nədir?) – and what's the point? / what's the use? / and all for nothing

xeyrinə – 1. (bir kəs udub) – *to the good; 2. (bir kəsin yaxşı olmağına) – for one's own good

(bir kəsin) xeyrinə danışmaq (bir kəsin lehinə şəhadət etmək) – to speak in someone's favour / to testify on behalf of someone / to testify to good qualities of smth.

xeyrinə olmaq – to weigh in one's favour

(bir kəsin) **xeyrinə olmayan deyilmiş bir söz** (bir kəsi günahlandırmaq üçün nəşə) – * **a bad mark**

xeyrini görmək – **to enjoy the advantages** (to profit of smth.)

XEYLİ

xeyli (daha çox) – **right and left / much / by a long chalk / a great deal** (better, worse, etc.)

XƏBƏR

xəbər almaq – **to make inquiries about smb./ smth.**

xəbər-ətər yoxdur (heç bir xəbər yoxdur) – **one has never heard of someone or smth. / one has not the faintest idea of smth. / no word / no sign**

xəbər tutmaq – *bax xəbər almaq*

xəbər vermək – **1.** (bildirmək, xəbərdar etmək) – **to inform someone / to notify someone / let know; 2.** **to make itself felt / Cf. smth. is beginning to tell** (to have its effect)

xəbərçilər – **1.**(qeybətçi insan haqqında) – **the evil tongues / the malicious tongues; 2.**(casus, xəfiyyə) – *Amer.* **undercover man**

xəbərçilik etmək – **to bring smth. to someone's notice / to whisper smth. in someone's ear / to tell tales about smth. / to sneak about** (to inform on smth., to denounce someone)

xəbərdar etmək (məlumat vermək) – **to keep someone informed of smth. / to keep someone advised (posted) on smth.**

XƏCALƏT

xəcalət çəkmək (utanmaq) – **to cry five**

(bir kəsə) **xəcalət vermək** (bir kəsi utandırmaq) – **to put someone to the blush / to make someone blush** (to confuse, embarrass someone)

xəcalətdən ölmək (utanmaq) – **to burn with shame / to flush with shame / to blush with shame / to die of shame / to be confused with shame**

xəcalətdən yerə girmək (utanmaq) – **not to know where to look / not to know where to hide oneself / to feel utterly at a loss**

xəcalətindən çıxmaq (minnətdarlığını bildirmək) – **to pay someone back in his own coin / to repay (answer, return) someone in kind / to give as good as one gets / Cf. to serve someone with the same sauce**

XƏFİF

xəfif külək (meh) – **a gentle breeze**

XƏFİYYƏLİK

xəfiyyəlik etmək (müstəqil hərəkət etmək) – **to take the law into one's own hands**

XƏLBİR

xəlbirlə su daşımaq (səmərəsiz işlə məşğul olmaq) – **to fan the breezes / to pour water in a sieve / to draw water in a sieve / to mill the wind / to beat the air / to fish in the air / to plough the air / to drop a bucket into an empty well**

XƏLƏL

xələl gətirmək – ***to make a dent in smth.**

XƏLVƏT

xəlvətdən bir kəsin üstünə atılmaq – **to attack someone from behind / to carry out a “hit-and-run” strike / to hit someone when it is least expected**

xəlvəti (gizlicə) – **underhandedly / behind the curtain / in secret (secretly)**

XƏMİR

xəmir kimi (yorğun, əzgin) – **to be jaded / to be worn-out / to be washed-out / to be flaccid / to be sluggish / to be apathetic (to be tired)**

Xəmiri bir yerdə yoğrulubdur. – *Lit.* **Husband and wife is the same Satan.**

* **xəmiri musiqi ilə yoğrulub** – someone is gifted by music (of talented man)

xəmiri sıyıq olmaq – *bax* **xəmiri yumşaq olmaq**

xəmiri yumşaq olmaq – to be as soft as wax

xəmirləri bir yoğrulub – the same breed / *Amer.* to cut from (out of) the same cloth / *Cf.* birds of a feather / nothing to choose between them / to be of the same batch / to be of the same leaven / to be of the same ilk / to be of the same kidney

XƏMİRƏŞİ

Xəmirəşi bəylər aşı, umac onun yoldaşı. – *Lit.* A buckwheat porridge is our mother, but rye bread is our father.

XƏNCƏR

xəncər-bıçağa çıxmaq (soyuq silahla bir kəslə dalaşmaq) – come to blows / to have a fight with someone using a cold steel

xəncər-bıçaq olmaq (bir kəslə düşmən olmaq) – to be at daggers drawn with someone / to be at loggerheads with someone / *Amer.* to be on outs with someone / to be at swords' points with someone / to be at each other's throats / there is ill blood between them / there is ill will between them / there is ill feeling between them / there is bad blood between them

xəncər kimi sağından keçib solundan çıxmaq (bir kəsin ürəyinə dəymək)– to pierce someone's heart (soul) / to run someone's heart through

xəncər kimi ürəyinə batmaq – like a stab in the heart

Xəncər yarası sağalar, söz yarası sağalmaz. – *bax* **Gedər xəncər yarası, qalar söz yarası.**

xəncərinin qaşı düşmək – to brush against someone / to sting someone / to take an umbrage (to wound someone's honour, dignity, pride)

xəncərin qaşı düşməz – *Lit.* world will not overturn

XƏRC

xərclöz üzərinə götürmək – to pay piper

xərclərə nəzarət etmək – **Amer.* to hold the purse-strings

xərcləri artırmaq (xəsislik etməmək) – to loosen one's purse strings

XƏRİF

xərifləmək (qocalıqdan güclə düşünmək)– **to take leave of one's senses / to have lost one's wits / to become a dotard / to be in one's second childhood / to become feeble-minded / to be senile / *Amer.* to be quite gaga**

xəriflər (sadələvh insanlar haqqında) – **babes and sucklings / babes in the wood**

XƏSİS

Xəsisin qarnı doyar, gözü doymaz. – Greedy's eyes are bigger than his belly.

XƏSTƏ

xəstə adam – * a bad life

xəstə düşmək – to be bedridden (of a sick person) / to lie like a log (being drunk)

xəstə yeri – a weak point / a tender spot

xəstəliyin tarixi – a case history

xəstənin yatağından aralanmamaq (sağalanadək qulluğunda durmaq) – **to nurse someone back to health**

XƏŞİL

xəşilini çalmaq (bir kəslə hesablaşmaq, bir kəsdən intiqam almaq) – **one is beaten to a pulp / one is beaten to a frazzle / one is beaten to a mummy / one is beaten black and blue / there isn't a whole spot on someone / smth. is smashed to a pulp**

xəşilini çıxartmaq (bir kəsi bərk döymək) – **to beat someone to a pulp / to make mincemeat out of someone / to beat the crap out of someone / to wipe up the floor with someone**

XƏTA

xəta (danışığıda səhv) – **slip of the tongue / Amer. break**

xəta-bələdan uzaq gəzmək – *bax* **qara gün görməmək**

Xəta insandan baş verər. – **No man is wise at all times. / Every man has a fool in his sleeve. / Even a wise man stumbles. / To err is human. / None but a fool is always right. / Homer sometimes nods (sleeps).**

XƏTİR

xətir-hörmətin qalmaması (bir-birinə hörmət etməmək) – **there is no love between them** (they don't like each other)

xətir qoymaq – **1. to hold someone in respect; 2. to discriminate between someone / to make distinctions between someone / to make concessions**

xətir qoymamaq – **1. not to pay one's respects to someone; 2. not to make distinctions between someone / not to make concessions**

xətir saxlamaq – *bax* **xətir qoymaq**

*** xətri xoş tutmaq** – **to keep one's mind at ease about smth. / to keep another satisfied**

xətri istədiyi qədər – **as many (as much) as one likes / to one's heart's content / to one's wish**

xətri qalmaq (bir kəsdən incimək, küsmək) – **to have a grudge against someone / to get highly offended / to flare up**

(bir kəsin) **xətriüçün** – **for the sake of ... / out of regard for ...**

xətrim istəmir – **I'm not longing for ...** (someone does not want to do smth.)

xətrindən keçməmək – **1. (bir kəsin xahişini etməmək) – to comply with someone's request; 2. (lazımı diqqəti yetirməmək) – one cannot be nice to someone**

xətrinə dəymək (bərək toxunmaq) – **to take offence / to take umbrage / try to stand one's ground / to get highly offended / to flare up / to give offence to someone / to wound someone's vanity / to fly into a huff / Cf. to go up in the air / to assume airs / to give oneself airs / to put on airs / to get one's back up / to set up one's bristles / to get one's goat / to come (get / hit / strike) home**

xətrinə dəyməmək – **not to wound someone's pride / not to sting someone / let someone down easy (gently or softly)**

xətrinə toxunmaq – *bax xətrinə dəymək*

xətrinə toxunmamaq – *bax xətrinə dəyməmək*

xətrini qırmaq – *bax xətrinə dəymək*

xətrini sındırmaq – *bax xətrini qırmaq*

xətrinizə dəyməsin – **no offence meant / without offence / if you don't mind my saying so / I do not mean this as a slight on someone / God save the mark**

XƏTT

... xətti (üzrə) – **along the line (lines) of smth.**

xəttindən artıq – * **over the odds**

XƏYA

xəyasız (utanmaz adam) – **as bold as brass** (without showing any respect, shame or fear)

XƏYAL

xəyal (ən istəkli arzu) – **the fondest dream / a mare's nest**

xəyala dalmaq – **to lose oneself in dreams**

xəyala qapılmaq – **to build castles in the air (in Spain) / to give oneself up to reverie / to be daydreaming / Cf. to have one's head full of bees**

xəyallar aləmi (qeyri-real dünya) – **a fool's paradise**

XƏZAN

xəzan – the golden autumn

XƏZƏR

Xəzər peşə kam maya – *bax* bicok

Xəzərin o biri tayında – overseas (abroad)

XƏZRİ

Xəzri gəldi, gilavar qaç! –*bax* Qərib gəldi, yerli qaç.

XİMİR-XİMİR

Xımır-xımır - həmişə. – Enough is as good as feast.

XİNCİM-XİNCİM

xıncım-xıncım etmək (darmadağın etmək) – to reduce smth. to match wood / to break smth. to (in) smithereens

XİRAD-XİRDA

xırad-xırda (az miqdarda) – by trifles / be retail / in small quantities / in little things

XİRDA

xırda – * dribs and drabs

xırda addımla – with short quick steps

xırda bir şeyə fikir verərək, əsas məsələyə fikir verməmək – * to strain at a gnat and swallow a camel

xırda bir şeyə görə nəsə qiymətli bir şeyi itirmək – * to spoil the ship for a Ha’porth of tar

xırda-xırda – *baxaz-az*

xırda ilə – odd / and more / more than / over

xırda işlərlə məşğul olmaq – to squander one's gifts on trifles / to waste one's life on trifles / to waste one's energy on trifles / to fritter away one's energy

xırda məsələ qalıb – one thing is missing

xırda-para(diqqəti çəkməyən) – small fry / *Amer.* small potatoes

xırda-para söhbət aparmaq – *Lit.* not to see the woods for the trees / to be unable to grasp the whole because of too many details

xırda pul – (small) change

xırdaca (çox kiçik) – tiny as a pinhead

xırdaçı adam – penny wise and pound foolish

xırdalığa varan – *bax* xırdaçı adam

xırdalıqlara qədər – till to trifles

xırdavat dükanı – haberdasher's shop / haberdashery / *Amer.* dry goods store

xırım-xırda – *bax* uşaq-muşaq

XİRMANÜSTÜ

xırmanüstü vədə (boş vədlər) – mere words / empty words / *Amer.* weasel words / *Cf.* *Amer.* hot air

XIŞ

Xış kötüyə dirənib. – *Lit.* The scythe clashed on stone, *i.e.* one has met one's match. / *Cf.* Diamond cut diamond. / When Greek meets Greek then comes the tug of war.

XİDMƏT

xidmət göstərmək (qulluq etmək)– to do someone a good service / to do someone a good turn (to do someone a favour)

XİFFƏT

xiffət etmək – *bax* malxülya etmək

XİLAF

xilaf olaraq (zidd olaraq) – in contempt of

XİNGAL

xingal kimi doğramaq – to chop someone into mincemeat / to make matchwood of someone / to cut someone to ribbons

XİRTDƏK

xirdək – * Adam's apple

xirdəyə çıxmaq (çox iş-güc barədə) – up to the neck / more than enough / enough (work) and to spare

xirdəyə qədər işdə batıb qalmaq – to be head over ears in work / to be up to one's eyeballs (eyebrows, eye, neck) in work / to have one's hands full / to have one's work cut out

xirdəyi ələ keçmək – to fall into someone's clutches / to get into someone's hands

xirdəyi əlində olmaq – to fall into someone's clutches / to get into someone's talons

xirdəyindən yapışmaq – to take someone by the throat / to be on someone's neck about smth. / to rush someone / to go for someone / to pester someone

xirdəyinə keçmək – to stick in someone's throat / to be a thorn in someone's flesh / Cf. to touch someone to the quick / to get up someone's nose / to turn someone's stomach / to make someone sick

XİZƏK

xizək krossu – a cross-country ski-race

XOD

xodunu almaq – *bax* piçini burmaq

XOF

xofla rəca arasında qalmaq – to be lost in guesses (conjectures) / to indulge in all sorts of speculations

XOX

xox gəlmək – *bax* diş taqqıldatmaq

XOR

xor baxmaq – 1. (etinasızlıq göstərmək) – to look down (to turn up) one's nose at someone or smth. /to treat someone or smth. with contempt / to set someone or smth. at nought / to abuse authority / to slight one's subordinates / Cf. to pull rank / to crack the whip; 2. (etina etməmək, saymamaq) – not to care a damn (a hang, a curse, a fig, etc.) for someone or smth.

xorxaxor yatmaq (bərək yatmaq) – to sleep like a log / to sleep like baby (to sleep very deeply and soundly)

xor-xor xoruldamaq – to snore with all one's might / to snore one's head off

xorasına duz basmaq – to put salt on one's wound / to reopen old sores / to rub salt into the wound / to aggravate the wound / to torment someone / to rub salt into someone's wounds

xorasına duz səpmək – *bax*xorasına duz basmaq

XORUZ

xoruz (erkən duran) – early bird

xoruz banı ilə durmaq – to rise at (with the) cock-crow / Cf. to get up with the lark

xoruz banına qədər oturmaq (səhərə kimi oturmaq) – **to sit up till cock-crow**
(till daybreak)

xoruz buraxmaq – **to let out a squeak (to crack) on a high note**

xoruz kimi davakar – **always ready to pick a quarrel / fond of a scrap / as bad as a game-cock**

xoruz quyuya baxan kimi – **to stare at smth. like a sheep does at a new gate / to stare at smth. like a booby / to look quite lost / to look blank**

xoruz səsi eşitməmiş – **aquitenew**

xoruza yük eləmək – **to strip someone bare / to strip someone to the skin / to pare someone to the bone / to fleece someone / to flay someone alive**

xoruza yükləmək – *bax* **xoruza yük eləmək**

xoruzlanmaq (kəkələnmək) – **to set up one's comb**

xoruzların ilk banında – **early in the morning**

xoruzlarla bir oyanmaq – **to rise with the lark**

Xoruzun quyruğu görünür. (açıq görünür) – *Lit.* **You can't hide an awl in a sack. / Cf. You can't hide an eel in a sack. / What is done by night appears by day. / Murder will out.** (of smth. transparent, obvious)

xoruzunu divara dırmaşdırmaq – **to have someone cornered / to drive someone into a corner / to hold someone at bay / to bring someone to bay / to drive someone into a corner / to force (pin, push, put) someone to the wall / to get someone at a deadlock**

xoruzunu qoltuğuna vermək – **to dismiss someone / to sack someone / to fire someone / to send someone packing (flying) / to show someone the door / to turn someone out of the house / to kick someone out of the place / to kick someone out on his (her) neck / to throw someone out on his (her) ear / to send someone packing**

XOSKA

xoska boyda yer (çox darısqal otaqhaqqında) – **to swing a cat** (about very small room)

xoska boyda yerdə yaşamaq (bir-birinin üstündə) – **to be on top of each other** (to live very close, lying on each other)

XOŞ

xoş-beş elmək – **to greet one another / to exchange greetings**

Xoş davadansa naxoş sülh yaxşıdır. – **A bad compromise is better than a good lawsuit.**

xoş getdiniz – **welcome / bye-bye**

Xoş gəlmisiniz! – **Welcome! / You are (most) welcome. / Please, do me the honour! / Be so good as to enter the house!**

*** xoş gün** – **a happy life**

xoş xidmətlərin bürosu – **a personal services bureau**

xoş-xoşuna aralanmaq (sakitcəsinə, xoşluqla) – **to get divorced peacefully and for good / to break with someone without rows and recriminations / to go (to run) away in good time, while the going is good**

xoş söz (xoşa gəlmək üçün söylənən söz) – **witticism / a witty remark / a jest / a quip**

xoş sözə görə (xoşa gəlmək üçün söylənən söz) – **for the sake of a witty remark / for effect / because it sounds good / for the sake of being clever to make a speech**

xoşagəlməyən sual – *** Amer. a hot potato**

xoşagəlməz hallara mərdliklə dözmək – *** to face the music**

xoşagəlməz xəbəri yumşaltmaq (pis xəbərləri ehtiyatla demək) – *** to break the news**

xoşgəldin etmək – **to bid welcome**

Xoşla olmasa, zorla. – **By hook or by crook.**

XOŞBƏXT

xoşbəxtçəğlər (sakit günlər) – **Halcyon days**

xoşbəxt doğulmaq – to be born under a lucky star / to be born with a caul
(to be born lucky)

xoşbəxt etmək (bir kəsi sevindirmək) – to make one's day

xoşbəxt hadisə – * happy event

xoşbəxt həyat – * a bed of roses

xoşbəxt qocalıq – a green old age

xoşbəxt təsadüf nəticəsində – the devil's own luck

xoşbəxt ulduz altında doğulmaq – someone is born under a lucky star / all water runs to someone's mill / someone was born with a silver spoon in the mouth / someone is wrapped in his mother's smock / everything comes easy to someone (someone is always lucky and successful)

XOŞBƏXTLİK

xoşbəxtlikdən – as luck would have

xoşbəxtlikdən parlayan gözlər – stars in someone's eyes

XOŞMƏRAMLI

xoşməramlı vizit – a goodwill visit

XÖRƏK

(bir kəsin) **xörəyi deyil** (çətin məsələ haqqında) – it is too hard (tough) for one / it is hard nut to crack for one / it is above one's head / it is beyond (out of) one's depth

XUDAHAFİZ

xudahafiz! – sağ olun! – good luck!

XUDMANI

xudmani (böyük məşəddə olmayan) – in a small way

XUX

* **xux gəlmək** – to give someone a fright

XUMARLANMAQ

xumarlanmaq (narkotik maddələrin təsiri altında olmaq) – to get one's brains fried

XURD-XƏŞİL

xurd-xəşil eləmək – 1. to smash someone's skull; 2. to give someone a sound licking (thrashing) / to thrash someone's sides / to beat someone black and blue

xurd-xəşil olmaq – someone breaks one's own head

XÜLYA

xülya (həyata keçməyən arzu) – a bird in the bush

XÜSUSİ

xüsusi dərslər (repetitor tərəfindən evdə keçirilən dərslər) – the private lessons

xüsusi xəfiyyə – a private eye

xüsusi olaraq nəzərə çatdırmaq (xüsusi qeyd etmək, vurğulamaq, qəsdən nəzərə çatdırmaq) – to play up smth. / to lay stress upon / to make a point of / to put the accent on smth. (to emphasize)

-I -

I ı - is the 13-th letter of the Azerbaijani alphabet which is not used at the beginning of the words. That is why there is no word in the phraseological dictionary of the Azerbaijani language beginning with the letter ı.

-İ-

İBRƏT

İbrət almaq (özünü bir kəsə bənzətmək) – **to follow someone's example / to take an example from someone**

İbrət dərsi almaq – **to learn one's lesson**

İbrət götürmək (bir kəsdən nümunə götürmək) – **to study (for) a will / to do a bit of studying**

İbrət olaraq – *bax* **İbrət üçün**

İbrət üçün – **as an example to others**

İCAZƏ

İcazə –* **thumbs up**

İcazənizlə – **if you please / God save the mark**

İCRA

İcra vərəqəsi – **a court order / a writ / a warrant**

İCTİMAİ

İctimai pilləkən – **the social ladder**

İctimai rəy – **the bar of public opinion**

İctimai yerlər – **the public conveniences**

İÇ

İç xəbər – **a talking shop**

İç tərəfini bilmək (gizli tərəfindən tanımaq) – **to know something inside out / on the underside**

iç üzünü açmaq (həqiqəti bilmək) – **to expose someone / to unmask someone / to tear the mask off someone / to lay smth. bare**

iç üzünü bilmək – **1.** (bir kəsi yaxşı tanımaq) – **to see through someone / to know something inside out; 2.** (niyyətini, fikrini, qəsdini yaxşı anlamaq) – **to find out (worm) some cherished secrets / try to know all the ins and outs of someone / try to know the inner secret**

iç üzünü bilməmək – **not to know the inside face**

iç üzünü göstərmək – **to throw off the mask (to disguise) / to unmask oneself / to come out in one's true colours / to show one's true colours (to betray one's real character or intentions)**

iç üzünü tanımaq – *bax iç üzünü bilmək*

iç üzünü üzə çıxarmaq – *bax iç üzünü açmaq*

İÇALAT

*** içalatını tanımaq** (bir kəsin nəslini, kökünü bilmək) – **to know the history of the family**

İÇƏRİ

içəri ötürmək (özünküləşdirmək) – **to arrogate smth. to oneself / to swallow smth.**

içəri salmaq – *bax içəri ötürmək*

içəridən yanmaq (birinə qarşı acıqlı olmaq) – **to bear a grudge against someone / to bear a malice against somebody**

İÇİ

içi getmək (çox istəmək) – **to burn with desire**

içi gülmək (kam almaq) – **to gloat over someone or smth.**

içi qan ağlamaq (dərd çəkmək) – **one's heart is bleeding / its makes one's heart bleed**

içi üzülmək (çox yorulmaq) – **one feels empty (hollow inside)**

içində yel gəzib, yelkənlər oynayır (tam boşluq, viranəlik barədə) – *Cf.*
abomination of desolation

içindən qənbərqulu çıxmaq (əngəl, problem barədə) – **to cause a mess (a scrape, a spot)**

içindən qırıla-qırıla qalmaq – *bax* **içindən qovrulmaq**

içindən qovrulmaq – *bax* **içini yemək**

içini çəkmək (qəm-qüssə barədə) – **to sigh (yearn) for someone or smth.** / *Cf.*
to be heavy at heart

içini də bilmək, bayırını da – **to know someone or smth. inside out / to know someone or smth. like the palm of one's hand**

içini gəmərmək – *bax* **içini yemək 2-ci mənada**

içini kəsmək – *bax* **içini gəmərmək**

içini yemək – **1.** (bir kəsə mənəvi zərbə vurmaq) – **to plague the life out of someone / to rack someone's soul; 2.** (bərk həyəcan keçirmək) – **one heart is torn (rent) / one's heart is breaking / one's heart is bursting / one's heart is bleeding / it breaks one's heart**

İÇİRTMƏK

içirdib kefləndirmək (həddindən çox içki içmək) – **to make someone blind (dead) drunk / to fill someone up**

İÇKİ

içki düşgünlüyünə düşmək (çox spirtli içki içmək) – **to be drunk to premises / to be drunk galley-west / to go on the bottle / to take a drop / to take a nip / to kiss the baby / to wet one's whistle / to hit the bottle / to drink a bottle of liquor / Cf. to crack (hit, crush, punish) a (the) bottle** (to have a drink of alcohol)

içki içməmək (spirtli içkilər haqqında) – **to be a tee-totaller / never touch wine / not to touch a drop of drink / Cf. to be on the tack / to be on the water-cart / Amer. to be on the water-wagon**

içki içməyi sevmək (vaxtaşırı spirtli içkilərdən istifadə etmək) – **tolikeone's drop**

(bir kəsə öz minnətdarlığını ifadə etmək üçün) **içki içməyi təklif etmək** – **to stand a bottle of vodka (wine, etc.) as an entertainment / to wet a bargain**

içki ilə arası olmaq – **to be fond of the bottle**

içki ilə yekunlaşan saziş – * **Dutch bargain / wet bargain**

içki mübtəlası olmaq (içkiyə aludəlik etmək) – **to kick over the traces / to go on the loose / to get loaded**

içkidən sonra yeməyə bir şey tapmamaq – **not to eat anything while drinking vodka, but rather rub the lips with one's sleeve after a drink**

içkinin küpünə girmək (hədsiz içmək) – **to be a bottomless pit / to drink like a fish / to drink like a lord / to have got a hollow leg / to get blind drunk / Cf. to get loaded (sloshed, pissed) / to see double**

içkiyə aludə olmaq – **to get blind (dead) drunk / to be pissed out of one's mind / Cf. to drink until one sees pink elephants**

içkiyə həvəsi olmaq – *Lit.* **to peep into a bottle / Cf. to take a glass now and then**

içkiyə qonaq etmək – **to stand a treat / to treat someone to a good drink** (usually to thank someone)

içkiyə meylli olmaq – **to drink from time to time / to take a nip (a glass) now and then**

İÇMƏK

İçmə çaxırı, açar paxırı. – *Lit.* **What a person thinks sober, he says drunk. / What's on a drunk's tongue is in his mind when he's sober. / Cf. What soberness conceals, drunkenness reveals. / Wine in, truth out. / Drink loosens the tongue. / Good ale (liquor) will make a cat speak.**

içmək (birlikdə) – **to crack (crush, kill, punish) a bottle**

İDARƏ

idarə etmək – to take by the short hairs

idarə olunmayan – like a ship with out a rudder

idarə üsulu – a form of government

İDBAR

idbar (çirkin qadın haqqında) – **as ugly as sin / Cf. homely as a mud fence** (of an ugly, hideous woman)

İDDIALI

iddialı olmaq – 1. (məqsədi olmaq) – to have as its aim; 2. (yüksəklərə göz dikmək) – to raise one's sights / to set one's sights high / to be high and mighty

İDEAL

ideal adam – phoenix

ideal səliqə – * apple-pie order

ideallaşdırmaq (hər şeyi yaxşı görmək, nöqsanları, çatışmazlıqları görməmək) – **to see (look at) someone or smth. through rose-coloured spectacles (glasses)**

İFADƏLİ

ifadəli portret – a speaking likeness

İFLAS

iflas etmək (xaraba qoymaq, var-yoxdan çıxarmaq) – **to bring someone to ruin / to beggar someone / to ruin someone utterly / Cf. to cook someone's goose**

iflas olmaq (var-yoxdan çıxmaq) – **to become bankrupt / to go bankrupt / to go bust / to go smash / to be ruined root and branch**

iflasa uğrama (viran olma) – **bad luck / failure / flop / fall / blowout / flat (point-blank) refusal**

iflasa uğramaq (müvəffəqiyyətsizliyə uğramaq) – **to draw a blank**

İFLİC

iflic oldu (vurğun vurdu, bədəni qurudu) – **one has had a stroke / one kicked the bucket / one dropped off the hooks / one hopped the stick (the twig) / one conked out / one croaked / one cut his cable**

İFRAT

ifrat inzibatçılıq – **an extreme administrative ability**

ifrata qapılmaq – **to go to extremes / to run to extremes / to lapse into extremity / to overdo smth. / to be overzealous / to stop at nothing / Cf. to make the sparks fly**

İFRATÇILIQ

ifratçılığa qapılmaq – *bax* **ifrata qapılmaq**

ifratçılıq etmək – **to lay on the colours too thickly**

İFRİTƏ

ifritə (həyasız qadın haqqında) – **a witch / a hag / a rattlesnake / a holy terror**

İGİD

İgid bir dəfə ölər, qorxaq min dəfə. – **Cowards die many times before their deaths.**

İgid ölər, adı qalar, müxənnətin nəyi qalar?! – *Lit.* **The brave are dead, but their affairs are still living. / Cf. None but the brave deserve the fair.**

İgid ya tər altda, ya yer altda. – **It's do or die! / Cf. It's death or glory for one.**

İgidim igid olsun, kol dibi evim olsun. – *Lit.* **A cottage is Paradise with the man you love. / Cf. Lovers live by love. / As larks live by leeks. / In love is no lack.**

İgidin adını eşit, üzünü görmə. – Lit. The devil is not as terrible (fearful) as he is painted. / Cf. The lion is not so fierce as he is painted. / Don't cry before you are hurt. / It is nothing when you are used to it.

igidlik göstərmək – *to take the bull by the horns

İXTİYAR

ixtiyar mənim əlimdə olsa – if one had it one's way / if one were free to do smth.

İxtiyar öz əlindədir. – As you please. / Have it your own way. / To each his own.

ixtiyar sahibi olmaq – 1. (tam müvəffəqiyyət qazanmaq) – to put a fine show; 2. (kimsə bir kəsin əlindədir, hökmündədir, ixtiyarındadır) – to have power over someone / to have someone in one's power

ixtiyar sahibi sizsiz (öz işindir, necə bilirsən elə də et) – it's for you (for master) to decide / that's up to you / do as you please, please yourself

ixtiyar vermək (imkan yaratmaq, hədd qoymamaq) – let someone loose

ixtiyarı əldən getmək – to be over come by emotion

ixtiyarı öz əlində deyil (özünü idarə edə bilməmək) – not be able to see beyond one's nose / not be able to see further the end of one' nose

İKİ

İki adam danışanda üçüncüsü dinməz. – Don't try to separate fighting dogs! / Cf. Put not your hand between the bark and the tree. (When two are spoken, the third is a superfluous.)

iki addımlıqda – bax ağzının içində

iki ağaya qulluq etmək – to run with the hare and hunt with the hounds / to have got a foot in both camps / to play fast and loose

iki ayağını bir başmağa basmaq (bir kəsi bizdəmək)– to make someone hurry up

iki ayağını bir başmağa dirəmək (inad göstərmək) – **to dig one's heels in / to plant one's feet against smth.** (to be stubborn)

iki ayağını bir başmağa soxmaq – 1. *bax* **iki ayağını bir başmağa dirəmək;**
2. (iki bir-birinə zidd olan fikirdə olmaq) – **to have it both ways**

iki ayağını bir başmağa təpmək – *bax* **iki ayağını bir başmağa soxmaq**

İkiyə bir yuvada yaşaya bilməz. – **Two bears don't go in one the same den (lair).** / *Cf.* **Two devils cannot live in one and the same marsh (bog).** / **Two cats don't go in one the same bag.**

İki baş bir başdan yaxşıdır. = **Two heads are better than one.**

*** iki bədəndə bir ürək** – **about lovers**

iki bölünmüş alma kimi (çox bənzər) – **not a pin to choose between them / as like someone as if one had been spit out of his (her) mouth / for all the world like someone or smth. / a living (spitting) image of someone**

iki can bir qəlb (çox mehriban) – **to be heart and soul to one another / to be all in all together / to get on like a house on fire / to live in harmony (concord, perfect amity) / Cf. they are bosom friends / they stick together**

iki cüt, bir tək (çox az) – **no more than one or two / one, two and that's it / a mere handful / next to nothing**

iki damcı su kimi (çox oxşar, eyni şəkildə) – **as like as two peas in a pod / Amer. about and about / about and about**

*** iki daşın arasında** (çox çətin, yersiz məqamda) – **at the most inconvenient time / at the time of pressure of work**

iki daşın arasında qalmaq (pis vəziyyətə düşmək) – **to fall between two stools**

iki dəfə iki dörd edən kimi (aydın, dəqiq, anlaşıqlı) – **as plain (clear) as two and two make four / Cf. as simple as ABC / as plain as a pikestaff / as sure as eggs is eggs / as sure as a gun (as shooting) / as sure as death and taxes / as sure as fate / as plain as the nose on your face**

iki dovşan dalınca qaçmaq (eyni vaxtda iki məqsəd güdmək) – *Lit.* **to run after two hares**

İki dovşan dalınca qaçan, heç birini tuta bilməz. – If you run after two hares, you will catch neither. / Dogs that put up many hares kill none. / Cf. Grasp all, lose all. / All covet, all lose.

iki dünya bir olsa ... (heç vaxt)– not for the world / not for anything in the world / not for worlds / Cf. not for love or money / not on your life / not for all the tea in China

iki eşşəyin arpasını bölə bilməmək – 1. (müəyyən bir sahədə heç nə bilməmək) – Lit. to know no more than pigs know about oranges / Cf. to understand as much about smth. as a pig does about poker / it is not for asses to lick honey / not to know a thing about it / not to know a word of it / to have not a clue about it / not to know chalk from cheese / Cf. blockhead / numskull / dolt / a prize sap; 2. (seçim edə bilməyən adam haqqında) – Buridan's ass

İki eşşəyin arpasını bölə bilmir. – Lit. Know no more than pigs know about oranges. / Not know one's arse from one's elbow./ Honey is not for the ass's mouth. / Cf. It is not for asses to lick honey. / Not know the first thing about. / Not know chalk from cheese. / Not know bugger all about (smth.).

ikievarasında qalmaq – bax iki yol ayrıcında qalmaq

(bir şeyi) iki görmək – to see double

iki göz gərək ağlasın (acınacaqlı bir şey barədə) – I'm sorry for you / it's a pity to see it

iki göz gərək tamaşa eləsin (çox gözəl, yaraşıqlı insan haqqında) – you can't take your eyes off someone or smth. / it's hard to tear your eyes off someone or smth. / you want to look at someone or smth. all the time

iki göz lazımdır ağlasın – bax iki göz gərək ağlasın

iki gözdən bir tük çəkmək (bacarıqlı, zirək, çevik, diribaş insan haqqında) – a pusher (a pushing, crafty, sly person)

iki gözü (ən doğma, əziz insan haqqında) – the most close man / the dearest man

iki gözüm çıxsın (and verəndə) – I'll be blowed if ... / I'll be damned if ... / I'll be hanged if ... / I'll be shot if ...

iki gözünü bir deşikdən çıxarmaq (bir kəsi söymək və ya döymək) – **to give someone hell / to give it someone hot and strong / to give someone a good talking-to / to give someone a piece of one's mind / to give someone a real blast / to give someone good and hard / to call someone over the coals**

iki hesablı buxalteriya (riyakarlıq barədə) = *Lit.* **book-keeping by double entry / Cf. a double-dealing / a double-talk / a duplicity / a hypocrisy**

(bir kəsin) **iki imkanı** – * **two strings to one's bow**

iki kəlmə ilə (müxtəsərcə, bir neçə sözlə demək) – **in a nutshell**

iki kəlməni (sözü) bir-birinə bağlaya bilməmək (fikrini başa sala bilməmək, səlis danışa bilməmək) – *Lit.* **to be unable to put two words together / one is not able to say a word / to be unable to say two words in a row that make any sense / Cf. you can't get anything coherent out of him (/her)**

iki kəlməyə (bir kəsi çağırmaq) – *Cf.* **Can I have a word with you?**

* **iki könül bir olmaq** (bir-birini çox istəmək) – **about the lovers**

iki qaçan gənc arasında bağlanan nigah – ***a Gretna Green marriage**

İki qibləyə namaz olmaz. – **Try to please both sides. / Cf. Be on both sides of the fence. / Run with the hare and hunt with the hounds. / Hide two faces under one hood. / Play Janus.**

İki qoçun (qoyunun) başı bir qazanda qaynamaz. = *Lit.* **Two sheep's heads cannot get in one and the same boiler. / Two heads of sheep are too much for one boiler. / Two dogs over one bone seldom agree. / Cf. Two devils cannot live in one and the same marsh (bog). / Two bears don't go in one the same den (lair). / Two cats don't go in one the same bag.**

iki quşu bir güllə ilə vurmaq – **to kill two birds with one stone**

iki məzhəbə qulluq eləmək (etmək) – **one runs with the hare and hunts with the hounds / to be a manservant of two masters**

iki od arasında – **between two fires / between hammer and anvil / Cf. between the devil and the deep (blue) sea / between a rock and a hard place**

iki ordlu (yemək) – **to eat smth. with the utmost zest / to eat smth. with great gusto**

iki ordunu doldurmaq – *bax* qurd iştahası ilə yemək

*** ... iki siçan oynaya bilməz** (darısqal yer barədə) – **a tight place**

iki şəraitdən bacarıqla istifadə etmək – *** to make the best of both worlds**

iki-üç dənə – **two or three**

iki ürəyi, dörd böyrəyi var (mərd, qoçaq insan haqqında) – **he (she) has a big (generous) heart / he (she) has a heart of gold**

iki üstə gəl iki - dörd etdiyi kimi aydındır – **(as) certain (or clear) as two and two - four**

iki yol ayrıcında / arasında qalmaq (məəttəl qalma, tərəddüd içində qalma, nə edəcəyini bilməmək) – **to be (to stand, etc.) at the cross-roads / to be at the parting of the ways / to be in (to fall into) abeyance / to be in a dilemma**

ikidən biri – *** one or the other**

ikiəlli qol çəkmək (tam razılıq mənasında) – **I fully endorse that** (to sign smth. with pleasure)

ikiəlli qol qoymaq – *bax* **ikiəlli qol çəkmək**

ikiəlli razılaşmaq (böyük məmnuniyyətlə razılıq vermək) – **to subscribe to smth. heart and soul / to put one's signature under smth.** (to sign smth. Ready and willingly)

ikiəlli tutmaq – **to lay hold of smth. with both hands / Cf. to jump at smth.** (to seize smth. with both hands)

ikiəlli yapışmaq – *bax* **ikiəlli tutmaq**

ikiqat бүкүlmək – *bax* **ikiqat olmaq**

ikiqat olmaq – **to bow to someone**

ikiqat əyilmək – **to bend double**

ikilikdə (təklildə) – **in private / privately / with just the two of us (you, them) present (alone)**

İkisi də bir bezin qırağıdır. – **Tarred with the same brush. / Cut from the same cloth. / Birds of a feather.**

ikisi də bir yuvanın quşudur (eyni xasiyyətli insan haqqında) – **nothing to choose between them / they make a pair / they are well-matched / one is the spit of the other / birds of a feather**

İKİBAŞLI

ikibaşlı danışmaq (eyhamla danışmaq, birmənalı deməmək) – **to beat about the bush**

* **ikibaşlı xeyir** (ikitərəfli) – **a mutual advantage**

ikibaşlı qarğış – **a double-edged sword**

ikibaşlı qohum olmaq (iki ailə biri birinə qız alıb - qız verib) – **to conclude cross marriages** (to form marriages between two sisters and two brothers)

ikibaşlı ola bilər (nəticəsi bəlli olmayan qeyri-müəyyən, şübhəli bir şey haqqında) – *Lit.* **a stick of two ends / it cuts both ways / it has two ways and hits either way / it is a two-edged weapon / a double-edged weapon** (something that cuts both ways)

İKİCANLI

ikicanlı (hamilə qadınhaqqında) – **in the family way** (of the pregnant woman)

ikicanlı olmaq – **to carry a child / to be in the family way** (to be pregnant)

ikicanlıdır (boyludur, hamilədir) – **in an interesting condition / Cf. in the family way** (pregnant)

İKİNCİ

ikinci bahar yaşamaq (yaşlı adamın özündə yenidən qüvvə və enerji hiss etməsi) – **to have the second youth**

ikinci dərəcəli rol oynamaq – **to play a second fiddle / to play second**

ikinci əldən almaq – **at second hand**

ikincinəfəs (yeni enerji, güc) – **second wind**

İKİTƏRƏFLİ

ikitərəfli oyun oynamaq – to run with the hare and hunt with the hounds

İKİTİRƏLİK

ikitişləlik salmaq (ara vurmaq) – to play hell with someone / to play havoc

İKİÜZLÜ

ikiüzlü adam – 1. (qeyri-səmimi insan) – a reticent / a two-faced person / a double-faced man / a whited sepulchre / tongue in cheek / one has tongue in his (/her) cheek (not to be sincere or serious about what you say); 2. (günah edən insan haqqında) – a Sunday saint

ikiüzlülük (ikiqat, ikitərəfli oyun, riyakarlıq) – ambidexterity / a double game

ikiüzlülük etmək – to sail under false colours

İKRAH

(bir kəsdə) **ikrah hissi oyatmaq** – to make smb.'s gorge rise / to leave a bad taste in one's mouth (to make someone feel disgusted or ashamed afterwards)

İL

ildə-ayda bir dəfə (nadir hallarda) – once in a blue moon (very rarely)

ilin-günün bu vaxtı (hal-hazırkı vaxtda) – in this day and age (now in the modern world)

ilin oğlan çağında (payızın əvvəllərində isti günlər) – an Indian summer

illik qatlar (ağacda) – an annual ring (of a tree)

İLAHİ

ilahi qüvvələr – *Lit.* celestial office / the office upstairs

İLAN

ilan ağzından çıxan kimi (qorxulu vəziyyətdən çıxan insan haqqında) – a man, who gets out of a tight corner (of a difficulty, mess, scrape, spot)

ilan ağzından qaçıb qurtaran qurbağa kimi – *bax* ilan boğazından çıxan kimi

ilan ağzından qaçıb qurtaran quş kimi – *bax* ilan ağzından çıxan kimi

ilan ağzından qurtarmaq – to break away from the death / to take refuge from the death

ilan boğazından çıxan kimi – *bax* ilan ağzından çıxan kimi

ilan çalmış – *bax* ilan sancan kimi

ilan dili çıxarıb yalvarmaq – *bax* ilan dili tökmək

ilan dili çıxarmaq (yalvarmaq)– to throw oneself at the feet of someone / to fall at someone's feet

ilan dili tökmək – *bax* ilan dili çıxarmaq

ilan əlindən qurtarmaq – *bax* ilan ağzından qurtarmaq

*** ilan gözü kimi (çox zəif işıq barədə)– very weak, dim light**

*** ilan ilə belə yola getmək (çətin xasiyyətli insan ilə dil tapmaq, dolanmaq) – to get on with difficult (disagreeable) nature / to get on with strong-willed person**

ilan kimi dil çıxarmaq – *bax* ilan dili çıxarmaq

ilan kimi qabıq qoymaq (çox cəhd etmək, səy göstərmək, can yandırmaq) – to lay oneself out / to be all out for smth. / to go out of one's way to do smth. / try one's hardest / to do one's uttermost / to do one's damndest

ilan kimi qıvrılmaq (ağrıdan, hirsdən əziyyət çəkmək) – to writhe with pain (anger, etc.)

ilan kimi sürüşkən (fəndgir, fərasətli, çevik insan haqqında) – as slippery as an eel

ilan-qurbağa (pis xətt barədə) – a scrawl (about illegible hand writing)

*** ilan-qurbağa görmək (bir kəsi artıq sevməmək) – to get tired of someone / to stop loving someone**

ilan-qurbağa yazmaq (pis xəttlə yazı yazmaq) – to scrawl (scratch, scribble) smth.

ilan mələyən çöllər (isti, quraqlıq yer barədə) – arid / waterless district

İlan öz qonşusunu sancmaz. – Cf. Crows do not pick crow's eye. / Hawks will not pick hawks' eyes out. / Dog does not eat dog. / Ravens do not peck out one another's eye.

ilan sancan kimi – bax ilan vurankimi

İlan vuran ala çatıdan da qorxar. – Once bitten, twice shy. / A bitten child dreads the dog. / A burnt child dreads the fire. / A scalded cat (dog) fears cold water. / Burn yourself on hot milk, blow on cold water.

ilan vurankimi (dəli kimi, tez qaçmaq) – Lit. as if (as though) one were stung

ilan vuran yatdı, ... yatmadı – not to sleep a wink / not to get a wink of sleep (about one's sleeplessness)

ilan yuvası (təhlükəli yer barədə) – a hornet's nest

ilana ağı (zəhər) verən kərtənkələ (təhrikçi, fitləyən insan haqqında) – the man behind the scenes (the instigator) / Cf. a snake-in-the-grass / a viper

*** ilanboğan vaxtıdır (təzə gəzməyə öyrənən körpə uşaq haqqında) – about an infantile age of the child, who does not understand what he (she) is doing**

ilanıboğazıma salsan da ... (heç vaxt) – one might as well hang oneself / not for the world / not for anything in the world (never)

***ilanı öldürüb balasını buraxmaq (yersiz comərdlik, alicənablıq barədə) – about irrelevant, inexcusable generosity**

ilanı öldürüb yavrusunu buraxmaq – baxilanı öldürüb balasını buraxmaq

ilanı özgə əli ilə tutmaq – bax ilanı Seyid Əhməd əli ilə tutmaq

ilanı Seyid Əhməd əli ilə tutmaq (başqasının yerinə çətin işi görmək) – to pull someone's chestnuts out of the fire / to make others do the dirty work for one / to make someone pull the chestnuts out of the fire for one / to use the cat's paw / to make a cat's paw of other people

ilanı yuvasından çıxarmaq (başqasını fikrindən daşındırmaq) – to have a way with words / to stand in someone's way (to be talented at speech and to be able to influence others by expressing oneself persuasively)

ilanın ağına da lənət, qarasına da (hər ikisi pis adamdır) – *Cf.* **birds of a feather / chips of the same block / of the same batch / of the same kidney / tarred with the same brush (stick) / cut from the same cloth**

İlanın ağına da lənət, qarasına da. – **It is the same. / Cf. Birds of feather. / Chips of the same block.**

ilanın böyüyünə də lənət, kiçiyinə də – *bax* **ilanın ağına da lənət, qarasına da**

ilanın quyuğunu basmaq (bir kəsin xətrinə dəymək)– **to tread on someone's corns / to make someone cross / to whet someone's anger** (to tease someone)

İlanın quyuğunu basmasan sancmaz.– **Don't trouble trouble till trouble troubles you.**

İLDIRIM

ildırım kimi (çox böyük sürətlə) – **to go (to run, to advance, etc.) at full speed** (full steam ahead) / **full sail / full tilt / like a shot**

ildırım sürətilə – **at lightning speed / as quick as a flash / as quick as thought / as swift as thought**

ildırım sürətilə yayılmaq (çox tez)– **to spread like wildfire**

İLHAM

(bir kəsdən) **ilham almaq** (yalnız bir nəfərlə maraqlanmaq) – **to have eyes only for someone**

ilham pərisi – **a nymph (a houri) of inspiration / the moving spirit**

İLİŞDİRMƏK

ilişdirmək (vurmaq) – **to strike (hit) someone hard, with force / to sock someone / to plant one on his nose**

İLİŞMƏK

ilişib qalmaq (söhbətə qızışmaq) – **to forget the time in conversation / to be carried away by conversation / to have a very long chat**

İlismə mənə, ilisməyim sənə. – *bax Döymə taxta qapımı, döyərəm dəmir qapını.*

ilismək – 1. (yersiz irad tutmaq) – **to get on someone's back / to knock (to pick or to shoot) holes in someone or in smth. / to twist someone's remark (to find fault with someone);** 2. (bir şeydə dolaşmaq) – **to get one's wires crossed / to go around in a circle;** 3. (bir kəslə küsməyə səbəb axtarmaq) – **to pick a quarrel with someone;** 4. (pis vəziyyətə düşmək, biabır olmaq) – **to put one's foot in it / to put one's foot in one's mouth**

ilisməyə yer tapmamaq (bir kəsdə nöqsan tapa bilməmək) – **nothing to get a grip on / nothing to pick at** (there's not a weak spot anywhere)

İLİK

iliyinə-damarına işləmək – *baxiliyinə işləmək*

iliyinə-damarına qədər – 1. (bütün varlığı ilə) – **to the bone / to the marrow of one's bones / of the first water / sheerest (clearest) type of smth.;** 2. (bütünlüklə, axırıncı səviyyəyə qədər) – **to the very bone / to the backbone / to the marrow**

iliyinə işləmək – **to be pierced to the bone / to be frozen to the marrow / to be chilled to the bone / to get frozen stiff / to be drenched to the skin / to be soaked through to the skin / to be wet to the marrow**

iliyinə kimi üşümək (bərk üşümək, donmaq) – **to be frozen to the bone / to be chilled to marrow / to get frozen stiff / to be chilled to the bone**

iliyinə qədər – **to the backbone / to the core**

iliyini-sümüyünü tanımaq – 1. (bütün istiqamətlərdə) – **far and wide / the length and breadth / all over / from one end to the other / criss-cross;** 2. (bütün xırdalıqlarla) – **to know someone or smth. inside out** (thoroughly, minutely, through and through, from every angle) / **to know someone or smth. like the palm of one's hand / to know the ins and outs of smth.;** 3. (yaxşı tanımaq,

niyyətini başa düşmək) – **to see right through someone / to know every thought of someone**

İLK

ilk addım (təşəbbüs, başlanğıc) = **the first step** (an initiative, beginning)

ilk addımı atmaq (hərəkət etməyə başlamaq) – **to get the ball rolling / to scratch the surface / to skim the surface / to get one's foot in the door**

ilk baxışda – **at first sight / at first glance / on the face of it**

ilk baxışdan (bir dəfə görməklə) – **from the first / at the first glance / at first sight / on the surface**

ilk baxışdan anlamaq – **to see with half an eye**

ilk baxışdan olan sevgi – **love at first sight**

ilk çağlarda (əvvəllər) – **to begin with / at the start / for the present / for a time** (at first, at the beginning)

ilk dəfə bir işdən yapışmaq – *Amer.* togetone'sfeetwet*

ilk dəfə eşitmək – **to be the first to hear of it** (the first time to be aware of it)

ilk əlamət (birinci nişanə) – **the first portent (sign, herald) of smth.**

ilk əlverişli şəraitdə (ən kiçik imkanda) – *** at the drop of a hat**

ilk əvvəl (birinci növbədə) – **first of all / first thing / the first thing to do / in the first place / in the first instance / first and foremost / above all things / above everything / primarily**

ilk həlledici addım atmaq – ***to fire the first shot / to fire the opening shot**

ilk qələm təcrübəsi – **a literary debut / the first fruits of one's pen**

ilk mənbədən (bilmək, öyrənmək) – **to get (to learn, etc.) smth. at first hand / to get first hand information / Cf. straight from the horse's mouth**

ilk nitq – *** a maiden speech**

ilk növbədə – **in the first place**

ilk sınaq (ilk iştirak) – **baptism of fire** (the first time under fire)

ilk tamaşa – **first night**

İlk təəssürat güclü olar. – First impressions are half the battle. / First impressions are most lasting.

ilk təəssüratla mühakimə etmək – to take someone at his face value

ilk uğuru əldə etmək – * Amer. to get the first base with someone or smth.

İLTİFAT

*** iltifatınız artıq olsun – to thank someone**

iltifatına nail olmaq – to worm oneself into someone's favour

iltifatla dinlənilmək – to gain someone's ear

(bir kəsə) iltifatla qulaq asmaq – to bow down one's ear to smb.

iltifatla yanaşmaq (sakit qəbul etmək) – to take smth. in good part

İMALƏ

imalə olmaq (zəhlə tökmək, bir kəsə qəmiş olmaq)–to pursue someone everywhere / to give smb. a pain in the neck (to annoy, to pester)/ Cf. he (she) sticks to someone like a leech (a burr) / he (she) sticks to someone like a flea to a fleece / he (she) sticks to someone like a limpet to a rock / he (she) sticks to someone like a glue / to be persistent as a fly

İMAN

imanı kamil olmaq (sakitləşmək) – one feels relieved / one's heart feels easier / Cf. a load fell from one's shoulder's

imanını yandırmaq (günaha batmaq)– to take a sin upon one's soul / to act against one's conscience

İMDAD

imdada çatmaq – baxəl uzatmaq

İMƏKLƏMƏK

iməkləmək (əlləri və ayaqları üstündə getmək) – **on one's hands and knees / on all fours**

İMKAN

imkan vermək – to give someone a free hand / to put in someone's way

imkan verməyin sizin başınızı bişirsinlər – don't take any wooden money / don't make a fool of you / don't double-cross you / don't lead you a pretty dance / don't put funny ideas into you

imkandan istifadə etmək – to play one's cards well

imkandan istifadə etməmək – to play one's cards badly

imkanı əldən qaçıрмаq – play one's cards badly

imkanı əldən verməmək – *Amer.* never miss a trick

imkanlarından məharətlə istifadə etmək – to play one's own cards right (to use abilities and opportunities so as to be successful, to act cleverly, to make the best use of one's place and skills)

imkanlı adam – a man of mark

imkanlı olmaq – to be man of means / to be cashed up: moneyed / in cash / in funds

İMPERİYA

İmperiya şəhəri (Nyu-York) – *Amer.* * the Empire City

İMTAHAN

imtahandakəsilmək – be spent spinning / to get a spin / spin / ship / post / plough / pip / pill / hit the ceiling / gravel / flub / flub up / flub the dub / come down / cluck / bottle / boss / stump / floor / throw down / cane

imtahandan çıxmaq – to bear the test

İMZA

imza atmaq – to put one's name to smth.

İNADKARLIQ

inadkarlıq – a bulldog determination

İNAM

inam göstərmək – to give credence / to display faith / to show belief / trust

(bir kəsin) **inamını qırmaq** – 1. to cut the ground from under someone (from under someone's feet) / to knock the bottom out of smth. / to take the wind out of someone's sails; 2. (çaşdırmaq) – to break down one's faith / to put out / to confuse / to mislead / to cause to be mistaken

İNANMAQ

* **inanan daşa dönsün** – I can't believe it / I refuse to admit the possibility of smth.

inanan deyil – a doubting Thomas / a very Thomas

inanılmaz (təsəvvür olunmayacaq dərəcədə) – **baloney** (unimaginable)

inanırsan inan, inanmırsan inanma (özün bilərsən) – **believe it or not / take it or leave it** (as you want)

İNCƏ

incə-mincə (oğlan haqqında) – a miss Nancy

İncə yerdən üzülər. – *Lit.* The cloth tears where it is thin. / *Cf.* The chain is as strong as (no stronger than) its weakest link. / The thread breaks where it is weakest. / The worst spoke in a cart breaks first.

incəbel – slender (small) waist / wasp-waist

incəlib sapa dönmək – *bax iynə kimi incəlmək*

incəliklər (işdə spesifik xirdalıqlar) – **tricks of the trade**

İNCƏSƏNƏT

incəsənət xadimləri – the art-pundits

İncəsənət qurbanlar tələb edir. – Art demands sacrifices.

İNDİ

indi görərsən! – I'll give it to you! / I'll pay you! / I'll give you what-for! / I'll show you! / just you wait!

indilərdə (indi-indi) – only now / only just / any minute now / any moment now / at any time / in a little while / it is just going to ... / it is on the verge of ...

indiyə kimi görülməmiş bir dərəcədə – never better

indiyə qədər (bu vaxta kimi) – up todate

İNDİKİ

indiki zaman – the present time

İNƏK

inək kimi sağmaq (bir kəsdən təmənnalı istifadə etmək) – to strip someone bare / to strip someone to the skin / to pare someone to the bone / to flay someone alive

inəyə yəhər yaraşan kimi yaraşır (yaraşmır) – *Lit.* to suit someone as well as a saddle does a cow / to be unbecfitting to someone just like a saddle on a cow

İNGİLİS

ingilis bayrağı kimi olmaq (fikrini tez-tez dəyişmək, bir fikirdə olmamaq)– someone is as changeable as a a shuttlecock / someone is always chopping and changing / to blow hot and cold

ingilisbankı kimi etibarlı (tamamilə təhlükəsiz)– safe as the Bank of England / as safe as houses

ingilis dilində altı-beş vurmaq (danışmaq) – in broken English

ingilis dilini korlamaq – to murder the king's English / to murder the Queen's English

İNKİŞAF

inkışaf çətinlikləri – the growing pains

inkışafın son nailiyyəti əsasında – according to the latest achievements in smth. / on extremely modern lines

İNLƏMƏK

inləmək (özünü kasıb insan kimi göstərmək) – **moan and groan** (to moan, to whimper about smth.)

İNSAF

insaf da yaxşı şeydir (bəsdır!) – one ought to know what conscience is / it's disgraceful! / it's scandalous! / it's shocking! / there's a limit!

insafa gəldi (bir kəs utandı) – someone's conscience began to prick him (her) / to give voice within him (her)

İNSAN

insan adam (gözəl, mükəmməl insan) – the bee's knees

insan ayağı dəyməyib (yaşayış olmayan yer barədə)– the foot of someone never stepped (trod) here (there, etc.)

İnsan bir dəfə ölür. – A man can die but once.

insan deyil, bir parça daşdır (heç kəsin halına yanmayan, ürəyibərk insan haqqında)– he has a heart of flint

İnsan döyüş meydanında tanınar. = A hero may be known in the battle - field.

İnsan əməyi ilə tanınar. – Whatever man has done, man can do. / Cf. One doesn't need the divine spark to make pots. / Not God but man makes pot and pan. / It doesn't take gods to make pots. / It's no gods who bake the pots. / It is not as hard as that.

insan simasını itirmək – to come all to pieces

insan təbiəti – flesh and blood

insan yox flüger – *bax* flüger kimi dəyişkən

İnsanı qeyrət işlədər, dəyirmanı su. – *Lit.* A man is known by his deeds, but the mill - by water. / *Cf.* No sweet without some sweat. / No pains, no gains.

İnsanı geyiminə görə qarşılayıb, ağına görə yola salırlar. (Bir kəsin xarici görkəminə, paltarına görə deyil, ağına və əməllərinə görə qiymət vermək.) – **Judge a book by its corner. / *Cf.* Appearances are deceptive.** (This expression is used to say that you shouldn't form an opinion about someone or smth. from their appearance only.)

insanın taleyi – the web of life

İnsanın zilləti də, izzəti də öz əlindədir. – *Lit.* Everyone is a blacksmith of his own fate (happiness).

İNTELLEKTUAL

intellektual həyat – * the life of the mind

İNTİHAR

intihar – * the Dutch act

intihar etmək (özünü öldürmək) – to be called to one's account

İNTİQAM

intişam – tit for tat

intişam almaq (xətrə dəyməyə görə, təhqirə görə qisas almaq) – **to get back one's own / to settle accounts with someone / to square one's accounts with someone / to settle someone's hash**

İNTİM

(bir kəsi) **intim əlaqəyə girməyə vadar etmək – to demand sexual intercourse from someone as a payment for a good turn (service, etc.)**

İNZİBATİ

inzibati yolla (icra orqanlarının əmri ilə) – **by administrative means**

İP

ip ucu vermək – **to give rise to smth.**

ipə gətirmək – *bax* **ipə yatırtmaq**

ipə götürmək (*Turk.*) – **to hang one's head**

*** ipə-sapa düzəlmək** (səlis, gözəl nitq barədə) – **about the expressive speech**

ipə-sapa gəlməmək – *bax* **ipə yatmamaq**

ipə yatırtmaq (məsuliyyətə cəlb etmək) – **to curb someone / to subdue someone / Cf. to call someone to account / to give someone a rub or two / Amer. to kick ass and take names**

ipə yatmamaq (sözə qulaq asmamaq) – **to yield to no persuasion / to stand one's ground / to get violent (turbulent, uncontrolled)**

ipə-yüyənə yatmamaq – *bax* **ipə-sapa gəlməmək**

ipi qırıb qaçmaq – **to rush headlong as if one has been let off the lead**

ipi qırmaq (artıq sözə qulaq asmamaq) – **to be beyond control / to get out of / to get out of hand / to be above oneself / to become unmanageable / to slip away / to get out of hand**

ipi-sapı yox (özbaşına qalan insan haqqında) – **a reckless / foolhardy** (about unbridled, ungovernable man)

ipin ucunu buraxmaq (uşağı qudurtmaq) – **let someone get out of hand** (to spoil child)

ipindən çəkmək (bir kəsi çərçivəyə salmaq, hərəkətlərinə nəzarət etmək) – **to take someone in hand / to bring pressure to bear on someone / to get at someone / to tackle someone / Cf. to take someone in leading strings / to keep a tight rein on smth.**

ipini boşaltmaq (bir kəsin hərəkətlərinə nəzarət etməmək) – **let go of someone's reins / to release someone out of a tight rein**

ipini buraxmaq – *bax* **ipini boşaltmaq**

ipini burmaq (məsuliyyətə çağırmaq, itaətə məcbur etmək)– **to keep someone or smth. on a tight rein / to pull someone up / to hold back / to tighten up on someone / to tighten the screw a bit / to put the screws on / to crack down**

ipini çəkmək – *bax ipini yığmaq*

ipini dartmaq – *bax ipini çəkmək*

ipini yığışdırmaq – *bax ipini dartmaq*

ipini yığmaq – *bax ipini burmaq*

ipinin üstünə odun yığmaq olmaz (bir kəsə bel bağlamaq olmaz, inanmaq olmaz) – **an untrustworthy man**

ipləri açmaq (ölmək)– **to give up the ghost / to slip one's cable / to pop off the hooks / to kick off** (to die)

İPƏK

ipək kimi (yumşaq, sözə qulaq asan insan haqqında) – **as smooth as silk / as fine as silk / as smooth as velvet / Cf. as supple as a glove / as meek (mild) as a lamb**

ipəyə dönmək (sözə qulaq asmaq) – **to be as smooth as silk**

İRAD

irad tutmayın (tənqid etməyin) – **do not judge me too severely! / be lenient! / I am afraid I can do no more! / it's the best I can do! / don't expect too much!**

İRADƏ

iradəli (adam) – **a strong-willed person / a person with a temper / a tough character**

İRƏLİ

irəli! – 1. **steady! / bear steady! / keep her steady! / steady as you go! / steady there!;** 2. **to arms!**

irəli çəkilmək (görməli şəxsiyyət olmaq, nüfuzlu yer tutmaq)– **come to the fore**

irəli düşmək – to gain time

irəli getmək (yüksəlmək) – to go far a long way / to make one's way up / to rise high / to make out very well / to make something of oneself (to make yourself important)

irəlidə olmaq – to be in advance of

irəliləmək (müvəffəq olmaq, müvəffəqiyyət qazanmaq) – to go places / to bring home the bacon / to be in advance of / to put oneself on (or upon) record

irəliləyiş – * a leap forward

irəlisini-gerisini düşünmədən (bir anda, o saat) – with a stroke of the pen

irəliyə baxmaq – to look ahead / to look forward

İRİ

iri addımlarla irəliləmək – to advance with giant strides (to make tremendous progress)

İRQİ

irqi ayrı-seçkinlik – * the colour bar

İRSİ

irsi xətt olmaq (nəsildən nəsilə ötürülmək) – to run in the family

İRTİCAN

irtican Arab. (hücum, təcavüz) – an attack (to take the offensive)

İSFAHAN

isfahan lotusu (xuliqan) – an old fox / a swindler / a crafty man / a wily man / an artful person

İSİNİŞMƏK

isinişmək (bir kəsə öyrəşmək) – to warm up to someone (begin to like one)

İSİTMƏ

isitmə sistemi – * stove heating

İSLAM

İslam zəifdir. (*iron.pulsuzluq barədə*) – *Lit.* A flea in one pocket and a louse in the other. / *Cf.* One is poor as a church mouse.

İSLANMAQ

islanmış cücə kimi – *bax* islanmış toyuq kimi

islanmış toyuq kimi (*yazıq görünən insan haqqında*) – as limp as rags / like a dying duck in a thunderstorm

İslanmışın yağışdan nə pakı (*qorxusu*)? – The beggar may sing before the thief. / *Cf.* The beggar may sing before a footpad. / A beggar car never be bankrupt.

İSTEDADLI

istedadlı adam – a one-man band

İSTEFA

istefaya çıxmaq – * to accept the Chiltern Hundreds

İSTEHZA

istehza etmək (*bir kəsi ələ salmaq*)– to have game with someone / to play tricks / to make fun of someone

istehzalılıq irad (*ağıllı bir ifadə*)– a witty remark / a witticism / a jest / a quip

İSTEMAL

istemaldan çıxmaq (*daha işlənməmək*) – to fall into disuse / to go out of use

İSTERİYA

isteriya çıxarmaq – *bax* hal-təbdən çıxmaq

İSTƏMƏK

istədiyinə nail olmaq üçün yollar çoxdur – **there are more ways of killing a dog than by hanging*

istədiyinə yetişmək (nail olmaq) – *to get one's way / to gain (to win, to achieve) one's end(s)*

istənilən qədər (çox, çoxlu) – *any number*

istərgöydən daş yağsın (hava necə olursa olsun) – *rain or shine* (whatever the weather is like)

istər-istəməz – *like it or not / willy-nilly / whether you like it or not / no matter how you look at it / whichever may you turn*

istər-istəməz uğursuzluq (itki, fəlakət) qaçılmazdır – *to write it off as lost / to consider it gone / you may reckon all is lost / it is as good as lost (done for) / it is a write-off / to give up all hope*

istər özünü öldür, istər özünü cır! – *it's simply unbearable! / it is positively terrifying / it's enough to make you shout for help* (the situation is desperate)

istəsən də, istəməsən də (hər cürünə)– *wherever you turn / whichever may you turn / like it or not* (it makes no difference to you)

istəsən də, istəməsən də udmalısan – *if you don't like it you can jump it*

İstəyənin bir üzü qara olub, verməyənin hər iki üzü. – *There's no harm in trying. / There's nothing like trying. / A trial is no denial.*

istəyirsən göyə çıx (çarəsiz hal barədə) – *one could howl like a wolf / one might as well go and hang oneself / you can't do anything about it / it's simply unbearable! / one might as well do what he wants / it's enough to make you cry (weep)! / it's enough to drive you mad (crazy, frantic)! / I can't for the life of me (do smth.) / there's not a thing in hell you can do about it / one might as well be in one's grave / Cf. it is enough to make you cry*

İSTİ

... **isti aşına soyuq su qatmaq** (bir kəsə bilərəkdən pislik etmək) – **to put grit in the machine / to put a spoke in someone's wheel / to throw a spanner into the works / Amer. to throw sand in the wheels**

isti alt paltarı – * **long johns**

isti münasibət bəsləmək – **to have a soft spot for someone / to have a warm spot in one's heart for someone**

isti münasibət qurmaq (birkəslə tez və asan əlaqə yaratmaq, yaxşı ünsiyyətdə olmaq) – **to get on like a house on fire** (to become friends quickly and have a very friendly relationship)

isti yerindən eləmək (bir kəsin planlarını tamamilə pozmaq və çıxılmaz vəziyyətə qoymaq) – **to knock the bottom out of smth. / to cut the ground under someone's feet / to take the wind out of someone's sails** (to trouble someone)

istidən nəfəsi darıxmaq – **to suffocate with heat**

İstidən ölən olmayıb. – *Lit.* **Fair heat breaks no bones. / Warmth never broke any bones.**

isti-isti (o saat, gecikdirmədən) – **following a hot scent / hot on the heels of someone or smth. / close in the tracks of someone or smth. / without delay / while the scent is still hot**

isti-isti getmək – **to be hot on the trail (track) / to follow hot on the track / to follow a hot scent**

isti-isti ikən (yaddan çıxmamışkən) – **to do smth. with a clear (fresh) mind / to do smth. with a clear head** (while smth. is fresh in one's memory)

isti-isti izinə düşmək – **to follow (tread) in someone's footsteps / to be in the track of someone**

isti-soyuqluğu yoxdur – **it is not to someone's liking / it goes against the grain with someone**

isti yer (gəlirli yer, xeyirli iş) – **a snug job / a cushy job / a soft post / a fat job / a fat office**

isti yerini soyutmaq – to lose prosperity for his (her) own fault

İstisini sevən, tüstüsünə də dözər. – *Lit.* If you like to slide down-hill you've got to pull up your sled. / *Cf.* After the feast (dinner) comes the reckoning. / He that would eat the fruit must climb the tree. / He that would have eggs must endure the cackling of hens. / He who would eat the nut must first crack the shell. / He who would search for pearls must dive below. / If you dance you must pay the fiddler. / If you can a tune you must pay the piper.

isti-soyuğa alışmaq – one accustoms oneself to misfortunes of life

isti-soyuq(uşaq oyunu) –to get hot or cold

isti-soyuq bilmək – *bax* isti-soyuq dadmaq

isti-soyuq dadmaq (əzab-əziyyət görmək) – to have seen much sorrow / to have had no end of trouble / to get knocked about / to have got one's share of trouble / to have gone through a lot (a great deal) / to have had one's fill of trouble / to have been through it / to have had a taste of misfortune

isti-soyuq dadmamaq (əzab-əziyyət görməmək) – not to get knocked about / not to have got one's fill of trouble

isti-soyuq görmək – *bax* isti-soyuq bilmək

isti-soyuqdan çıxmaq (əzab-əziyyətlərə dözmək) – *Lit.* to have come through fire, water, and copper pipes

İSTİFADƏ

istifadə olunmamış vasitə – *an arrow left in one's quiver

istifadəsiz saxlamaq – to keep smth. hidden away / to hide smth. away / to keep smth. back / to be hidden away (shelved) / to be kept in store

İSTİQAMƏT

istiqamət götürmək (yönəlmək) – to set one's course / to shape one's course

İSTİOT

istiot dadmaq –*bax* isti-soyuq dadmaq

İSTİRAHƏT

istirahət etmək – to take a load off / to be retired / to rest from one's exertions / to be inactive

istirahətvaxtı (istirahətsaatı) – rest-hour

İSTİSNA

istisna etmək (qaydalara riayət etməmək)– *to stretch a point

İSTİSMARÇI

istismarçı siniflərin qırğına göndərdikləri soldatlar – cannon-fodder / food for powder

İŞ

iş açmaq (cəncəlli iş başlamaq) – to stir up trouble / to make a mess / to make a muddle of things / to start the ball rolling / to put the chestnuts in the fire / to make a fuss about smth.

İş adamın cövhəridir. – The good workman does a good job. / Cf. As is the workman so is the work. / The work shows the workman. / He works best who knows his trade. / Practice makes perfect.

iş almaq(qazamata düşmək) – to get a stretch

iş arasında (işarası, boş vaxtlarda) – at odd moments / in spare time / between things / between this and then / as a side-line / in passing / while one is about it

iş başımdan aşır (çox qayğılar barədə) – to be snowed under / to be bustling about (someone has a lot of urgent things to do)

iş başına! – set to work!

iş başına keçmək – to be at the head of smth. / to take over the leadership / to become the leader

iş başında duranlar (hakimiyyət başında duranlar) – **those in power / the powers that be**

iş başından aşırı daşır – *bax iş başından aşırı*

iş çıxarmaq – *bax iş açmaq*

iş çıxarmamaq – **nothing had gone / to give no effect / to exercise no any influence / to have no effect on someone or smth.**

iş çox dərinə getdi – **the matter has gone too far**

iş dalınca getmək (qayğılarda olmaq) – **to be on the run**

iş danışmaq – *bax işgüzar söhbət eləmək*

iş deyil (belə olmaz) – **it's no go / that's not the way (to behave) / that is no good at all / that won't do at all**

iş düşmək – **to take a place** (to happen)

iş düz gəlmir (iş alınmır) – **it isn't working out**

iş əngəldir (vəziyyət pisdır)– **things are looking rotten / things are looking black / things are looking blue / things are looking grim / it's bad lookout / Cf. someone's goose is cooked**

iş görmək (işə başlamaq)– **to get down to smth. enthusiastically, without delay / to take the bull by the horns / to take steps**

iş görmək istəmir – **he (she) does not care a straw (a damn, a rap, a fig) / someone couldn't care less**

iş gününə bənzəyən bayram – * **a busman's holiday**

iş hazır deyil – **one's cake is dough** (the business is not completely ready)

iş həmişə tapılar, təki sən istə – * **go begging**

iş xarəbdır – *bax iş əngəldir*

iş içində iş var – **a shady business / it's all a mystery**

İş insanın cövhəridir. – **The work is the essence of the life. / To live is to create.**

iş işdən keçib (artıq hadisə baş verib) – **and that's that / and there's an end to it all / and that puts the lid on it / and be done with it / the milk is spilled / when all is said and done**

İş kefdən irəlidir. – Work done, have your fun. / Work's done, now for some fun. / *Cf.* Business first, pleasure afterwards. / Business before pleasure.

iş kəsilmək – to be a convicted person (convict)

iş kəsmək – to sentence someone to imprisonment

iş qətiyyən yerindən tərpənmədi – things haven't budged an inch

iş o yerə yaxınlaşır (ki ...) – that is where this is all leading to / things are clearly moving toward it

iş sona yaxınlaşır (həlledici ana yaxınlaşmaq) – matters are coming to a head / matters are coming to the point / the curtain drops / the curtain falls

iş şuluqdur – *bax iş əngəldir*

iş üstə qoymaq (bir kəsi öyrətmək, qızıışdırmaq, fitləmək) – to egg someone on smth. / to incite someone to smth. / to put someone up to it

iş yaxşı gedir – things are looking up / to go well / to be going alright / things are going smoothly / to take a turn for the better / to be on (upon) the mend / things are going better / things are taking a turn for the better / things are in a fair way / things keep improving / everything seems favourable

işarası (iş arasında) – at odd moments / in spare time / between things / between this and then / as a side-line / in passing

işbaz (fırıldaqcı) – a big operator / a swindler / a spiv

işdə – in reality

işdən azad etmək (qovmaq) – to send someone packing / to send someone flying (to dismiss, to sack, to fire someone)

işdən azad olunmaq (qovulmaq) – to get one's walking-orders / to get one's walking-papers / to get one's walking-ticket / to get the bird / to get the kick / to get the mitten / to be sacker / to get the push / to be fired / to get the sack / to get the boot / to catch it in the neck / to get the bounce / to get the chuck / to get the order of the boot / to get the air / to get the ax / to take it in the neck / to get the gate

işdən çıxarılmaq (vəzifədən azad olunmaq) – to get the bird / to get the boot / to walk the plank

işdən çıxarmaq (vəzifədən azad etmək) – **to give someone the bird / to give the boot / Amer. to put the skids under**

işdən çıxmaq – **to give (to get) the bucket**

işdən düşmək – **1. (yararsız olmaq) –to be put out of action / to be knocked out of the ranks / to leave the ranks / to come out of action / to break down; 2. (qocalmaq) – ушмл. to grow (get, become) old**

işdən xəbərdar olmaq – **1. (vəziyyətdən məlumatlı olmaq) – to be in the know / Amer. to be on the inside / to know the ropes / to keep close track of smth. / to have one's finger on the pulse of smth. / to be right up to the minute; 2. (bir şeydən ümumi və ya müəyyən anlayışı olmaq) – to become well informed (posted) about smth. / to begin to feel at home in one's role / Cf. to get the feel of smth. / to find one's feet**

işdən iş çıxartmaq (özünü əngələ salmaq) – **it's nothing to make a song and dance about**

işdən soyumaq – **the work's interest has waned / to damp one's enthusiasm**

işdən yapışmağın vaxtıdır – **back to the salt mines**

işdi-gücdü adam – **go-ahead / an energetic man / an industrious person / a diligent man**

işdir, birdən – **if / in case of smth. / in the even of smth. / otherwise**

işə aidiyyatı olmayan (mənası olmayan) – **neither here nor there**

işə bax! – **well, this is a fine thing! / that's a nice how-d'ye-do! / what a business! / look at that now! / of all things! / what a nuisance! / well, I never (did)!**

işə baxma (təhqiqat) – **reconsideration** (examination, investigation, review)

işə buraxmaq (bir şeyi satmaq)– **to put smth. on sale / to sell smth. off / to flog smth.**

işə can yandırmaq (artıq işləməmək) – **to watch the clock**

işə ciddi girişmək (ciddi olaraq işə başlamaq, qəti hərəkət etmək) – **to take the bull by the horns**

işə düşdü – **to be caught before one knows it**

işə düşmək – 1. (işləmək) – **to be put in operation / to come into service / to be commissioned**; 2. (çətin vəziyyətə düşmək) – **to get into a spot / to get into a scrape / to be in a bit of a jam** (in a difficult situation); 3. (çıxılmaz vəziyyətdə olmaq, nə edəcəyini bilməmək) – **to be at one's wits' end**

işə getməmək – *bax işə keçməmək*

işə gəlmək – 1. *bax işə yaramaq*; 2. (münasib, yararlı olmaq) – **it suits / it's suitable / it's just to one's liking**

işə girişmək (ciddi bir işdən yapışmaq) – **to turn one's hand to smth. / to start working / to get to work / to get one's teeth into something / to pull one's socks up**

işə keçməmək – **to be uncustomary / to be unfit for smth. / to have no demand**

(bir kəsi) **işə qoşmaq** – **to set someone to work**

işə salmaq – 1. (güc, təsir tətbiq etmək) – **to use smth. as a means (instrument) to gain one's purpose / to bring smth. into action / to deploy smth. / to use smth. as a weapon / to make use of smth. as a weapon / to set a-going / to bring smth. to bear**; 2. **to draw someone into a mess**; 3. (istifadə etmək) – **to put smth. into service / to bring smth. into play / to send (troops) into action / to press smth. into service**

işə yaramaq – **to be in a great demand**

işə açmaq (faktları ətraflı öyrənmək) – **to get down to brass tacks**

işə Allaha qalmaq (baxımsız böyümək) – **to run wild**

işə Allaha qalıb (vəziyyət gərgindir)– **things are looking black / things are looking grim / it's bad lookout / one is get out of hand**

işə başından aşmaq (çox çalışmaq, məşğul olmaq) – **there is no end of smth. (wealth (lot) of smth., heaps of smth.) / to have much work to do / to have one's hands full / to be up to one's eyes in something / to be up to one's ears in work** (to be too busy with lots to do)

işə basməmmədi görmək (necə gəldi etmək)– **to do things carelessly** (in a slapdash way)

iş batırmaq (bir işi gizlətmək üçün) – **and the whole thing is wiped out / to run smth. into the ground / Cf. and none will be the wiser / and nobody is hap'orth the wiser**

iş bitirməyə qərar vermək – ***callitaday**

iş bitmək – **to come to the end**

iş bitmiş adam (siyasi xadim haqqında) – **a dead duck / Amer. a dead pigeon**

iş bitmişdir – **1. (məhv olmuş insan haqqında) – the game is up for someone / Cf. someone's song is sung; 2. (ümitsiz, səmərəsiz iş haqqında) – a dead duck**

iş dayandırmaq – **to keep the ball rolling**

iş deyil (gücü çatmaz) – **it is too hard for one / it is a hard nut to crack for one / it's beyond one's depth**

iş dolaşığa düşmək (çətinliyə düşmək) – **to get into a tight corner / to get into a mess**

iş düşmək (məcburiyyət qarşısında bir kəsə xahişlə müraciət etmək)– **to deal with someone or smth. / to have to do with someone or smth.**

iş düyünə düşmək – **bax iş dolaşığa düşmək**

iş düz gətirmək (hər işi alınır)– **someone is in luck / everything comes easy to someone / someone is always lucky and successful / someone is born under a lucky star / all water runs to someone's mill / someone was born with a silver spoon in the mouth / someone is wrapped in his (her) mother's smock**

iş düz gətirməmək – **someone is in bad luck**

iş evə götürmək – **to take work home**

iş əla görmək (yüksək səviyyədə) – **to make a good job of it / to make a good show of smth. / to do smth. brilliantly (to perfection)**

iş əldən vermək (hər şeyi itirmək) – **to go for wool and come home shorn (to lose everything)**

iş əngəldir (çıxılmaz vəziyyət) – **a really tight corner / a pretty bad fix**

iş əymək – **bax iş düz gətirməmək**

iş fırıq olmaq – **bax iş əngəldir**

işi xod getmək (yaxşı pul qazanmaq) – **to have still got one's head above water / to keep afloat / to hold one's own / to remain in effect**

işi işə qatmaq (bir işi qurtarmamış başqa bir iş görmək) – **not finishing one work, to start the other**

işi keçmək (bir kəsdən asılı olmaq) – **to be dependent on someone**

işi korlamaq – **to make a mess of things / to make a lot of blunders / to cause a lot of damage (trouble) / to make a balls-up of smth.**

işi olmamaq (fikir verməmək) – **to leave someone out of the picture / not to deal with someone**

işipırtlaşmaq – *bax işi düyünə düşmək*

işi pozmaq – **to fall down on the job**

işirastgətirmək – *bax işi düz gətirmək*

işirastgətirməmək – *bax işi düz gətirməmək*

işirastınadüşmək – *bax işi rast gətirmək*

işi sürətli getmək (uğurlu alınmaq) – **to set one's best leg first (foremost, forward)**

işi süründürmək (ləngitmək, yubatmaq, uzatmaq) – **to mark time / to waste one's time / to delay things / to dawdle / to mess about / to drag out / to take ages to do or finish smth.**

işi şuluq olmaq – *bax işi fırlıq olmaq*

işi taraz olmaq – *bax işi tutmaq*

işi tərs gətirmək – *bax işi əymək*

işi tutmaq – *bax işi düz gətirmək*

işi tutmamaq – *bax işi düz gətirməmək*

işi uzatmaq – **to shelve smth. / to pigeonhole smth. / to put the matter on file / to put smth. in the files / to put smth. off**

işi var (bir yerə getmək üçün bir səbəb kimi işlənir) – *** go and see a man about a dog / go to see a friend**

işi yaşıdır – *bax işi əngəldir*

işi yöndəmə salmaq – to civilize someone or smth. / to tidy up someone or smth. / to tidy up a bit someone or smth.

... işidir – 1. someone's creation (work, handiwork, *etc.*); 2. it's all his (her) doing / that's his (her) handiwork / his (her) hand has been at work here

işim-gücüm qurtarıb! (həvəsi olmamaq) – why should I? / a fat lot I care! / not me!

İşim şuluqdur. (Vəziyyət pisdır.) – Things look black (blue, nasty). / It's as rotten (bad) as can be.

işin çətin hissəsini görən adam – * man Friday / girl Friday (someone who does a large variety of tasks on the job)

İşin(iz) avand olsun! (bir kəsə uğur arzu edəndə) – Good luck to you! / Every blessing and success attend you! / May all day go round! / Cf. Break a leg!

işin başı (təşəbbüs göstərən) – an instigator

işincanı və ruhu (işin baş təşkilatçısı) – the life and soul of smth.

işin cəmini tapmaq – *bax* işin ucunu tapmaq

* **işin dalınca düşmək** – to go for something (to put a lot of effort into something so that to get the necessary achievements)

işin damarını tutmaq – to lay one's finger on smth.

işin gedişinə baxarıq – play it by ear (to decide how to deal with a situation as it develops rather than by having a plan to follow)

işin gedişinə gizli təsir etmək – to pull the strings / to pull the wires

işin içində boğulmaq – to be lost in someone's work / to be over head and ears in work

işin içində olmaq (hadisələrdən xəbərdar olmaq) – to be in the know / to be in the swim / to keep ears to the ground

işin içindən çıxmaq (özünə bəraət qazandıraraq təmizə çıxartmaq) – to get out of a tight corner / to live by one's wits

işin içindən iş çıxarmaq (səhv etmək) – to do a lot of silly things / to make a stir / to cause trouble / to commit blunders / Cf. there's the devil to pay / he (she) has been and done it!

işin içindən iş çıxar – (I'm afraid,) it may be some trouble

işin içindən iş çıxmaq (ləngimə, yubanma barədə, işi təxirə salmaq) – it's now only a matter of smth. / one thing is missing / smth. is standing in the way / it depends on someone

işin kökü buradadır (problem bundadır) – that's where the shoe pinches

işin mahiyyəti – the root of the trouble

işin mahiyyətinə fikir vermək – to get at the root of smth. / to get to the root of things / to look at the root of things / to go to the bottom of things / to look below the surface

işin (söhbətin) mahiyyətini müxtəlif cür başa düşmək – to talk in different languages / to speak different languages

işin məğzi (ən əsas) – nuts and bolts / Amer. the name of the game

işin tərs üzü (mənfi tərəfi) – the reverse of the medal / the other side of the coin / the other side of the shield / the dark side of the picture

işin tərsliyindən – as bad (ill) luck would have it / by bad fortune / by ill luck / by mischance

işin ucunu tapmaq (təcrübəsi olmaq) – to adapt oneself to work / to get the knack of work

işin üstündə olmaq (idarə etmək, rəhbərlik etmək) – to be in charge of / to be at the head of smth. (to lead smth., to guide, to rule over)

işin vəziyyəti – the lay of the land

işinə görə (xidmətinə, əməlinə görə) – according to someone's deserts

işinə pər qatmaq – *bax* işinə pər vurmaq

işinə pər vurmaq (işə korlamaq)– *Lit.* to spoil the mass for someone / to upset someone's plans (calculations, etc.) / to thwart someone's plans / to spoil someone's hand / to work havoc / *Cf.* to knock someone's plans into a cocked hat / to upset someone's apple-cart

işini biləndir – 1. (ağlı başındadır) – he knows how many beans make five; 2. (əla usta) – *Fr.* a past master

işini bilmək (bir işdə yaxşı başı çıxmaq) – **to know one's onions / to know one's stuff**

işini bitirmək (öldürmək, ölümcül hala salmaq)– **to run someone through the guts / to rip up someone's belly / to disembowel someone / to drive someone to his (her) grave / to do away with someone / to send someone to glory / to send someone to kingdomcome** (to kill someone)

*** işini görmək** (öz təsirini göstərmək) – **to exert an influence upon something / to have an influence on smth.**

işini möhkəm tutmaq – **1.** (yaxşı-yaxşı götür-qoy etmək, ətraflı düşünmək) – **to get for and against weighed / to get pros and cons weighed / to think twice / to think smth. over / to reflect on smth. / to meditate on smth. / to ponder (over/on) / to think smth. out in advance; 2.** (bir şeyə nəzarət etmək) – **to keep a firm hand on smth.**

işinin ritmini pozmaq (bir kəsə mane olmaq) – **to put someone off his stride**

işinin üstünü açmaq (ifşa etmək) – **to show someone up in his true colours / to expose someone / to unmask someone / to show up / Cf. to put light through someone / to bring someone to light / to bring someone in (into) the open**

işlə tam məlumatlandırmaq (bir kəsi işlə tanış etmək) – **to show someone the ropes**

işlək etmək – **to put teeth in to smth.**

işlək vəziyyətdə (işləyən zamanı) – **to be in working condition** (to be working)

işlər fırıxdır – **lost cause / lost hope / bad job / hopeless job / it's all up / it's a gone case / it's a dead frost / it's all day domino with someone or smth. / it's a rotten business / it's a bad lookout / things are looking black (grim, blue) / one is in a bad hole / it is getting hot / this means trouble / things do not smell too healthy / Cf. the band begins to play / war is in the air / things look blue**

işlər getmir – **things are not going well**

işlər qızgın çağdadır (hər şey yaxşıdır) – **things go swimmingly / things are in full blast (swing, riot) / business as usual, things are moving, and everyone is happy**

işlər necədi? – **to find which way the wind is blowing / see how the cat jumps / see which way the gander hops / to trim one's sails to the wind / what price...?**

işlər yağ kimi gedir (işlər düzəldi, işlər öz qaydasındadır) – **everything is going smoothly**

işlər yaxşıdır – **in the bag / in the can**

işlər yaman xarəbdir – **things come to a fine pass upon / things come to a pretty pass**

işləri aparmaq (idarə etmək) – **to rule the roost**

işləri daşa dirənmək (bütün cəhdlərə baxmayaraq istədiyinə nail olmamaq) – **to bang one's head against a brick wall / to set one's back against a brick wall** (to be unable to make any progress because there is a difficulty that stops something)

işləri korlamaq – **to make a muck (a mucker) of smth. / to foul (to screw) smth. up** (to spoil smth.)

işləri öz əlinə götürmək – **to take smth. in to one's own hands**

işləriyerinə qoymaq (iş qaydaya salmaq, yerbəyer etmək) – **to put in order some affairs**

işlərimiz fırxıdır – **the things look blue**

işlərin necə olmasını aydınlaşdırmaq – *** to find out where one stands**

işsiz – **to be out of work (business) / to be out of office (employ) / to be (get) left out of things (of the running) / to be at a loose (an idle) end**

İşsizlik arsızlıq gətirər. – *Lit.* **Indolence spoils a man.**

İŞARƏ

işarə etmək – ***to allude**

işarə qoymaq (yadında saxlamaq üçün) – **to fix smth. in the memory / Cf. to nick smth. down**

işarəni başa düşmək – **to take one's cue from someone**

İŞGƏNCƏ

işgəncə ilə sorğu-sual – *Amer.* **the third degree**

İŞGİL

işgildən çıxmaq – **to get out of a tight corner**

işgilə düşmək – **to get into a scrape**

işgilə salmaq – **to drive someone into a trap**

İŞGÜZAR

işgüzar söhbət eləmək (professional mövzularda danışmaq) – **to talk shop / Amer. to talk Turkey**

İŞIQ

işığa kor baxım əgər ... (and verəndə) – **strike me down on the spot if ... / may I die on the spot if ... / I'll be damned (blowed) if ...**

işıqkimisürətli (çox cəld) – **as quick as a flash** (very fast, very quickly)

işiq ucu (ümid yeri) – **light at the end of the tunnel** (the sign of hope after a long period of difficulties)

işiq ucu yoxdur (heç bir əlamət, işarə, nişan yoxdur) – **no sign / no chance** (there is no any event, an action, a fact that shows something may happen in future)

işiq üzü görmək (çap olunmaq) – **to be off the stocks / to come out / to appear** (to be published, to be issued)

işiq üzü görməmək (çap olunmamaq) – **not to be published (issued)**

ışıq üzünə həsrət qalmaq – 1. (istirahət bilməmək) – **to know no rest / never have a moment's peace / to work like a cart-horse; 2.** (ağrıdan, xəstəlikdən əziyyət çəkmək) – **to behalf blind with severe pain / to suffer from smth.**

ışıqlı dünya başına iynə gözü kimi daralmaq (ağrıdan və ya qorxudan bir kəs özünü çox pis hiss edəcək) – **someone will get hell / someone will catch it hot / someone will take it in the neck / Cf. everything went dark before someone's eyes / everything swam before someone's eyes / someone grew blind with smth.**

ışıqlı dünya gözü qaranlıq görünmək – bax ışıqlı dünya başına iynə gözü kimi daralmaq

ışıqlı dünya gözü zülmət görünmək – bax ışıqlı dünya gözü qaranlıq görünmək

ışıqlı dünyaya çıxarmaq (bir kəsi xoşbəxt etmək) – **to open someone's eyes to smth.**

İşıqlığa çıxasınız! – Be happy! / May you be happy!

ışıqlığa çıxmaq (xoşbəxt olmaq) – **to be happy**

İŞLƏMƏK

İşləməyən dişləməz. = He who does not work, neither shall he eat. / He who would catch fish must not mind getting wet. / Nothing to be got without pains. / No pains, no gains. / Nothing venture, nothing have (gain, win). / No sweet without some sweat. / No cross, no crown. / A cat in gloves catches no mice. / He that will eat the kernel must crack the nut. / He that would eat the fruit must climb the tree. / He that will not work shall not eat.

işlənməyə başlamaq (tətbiq edilməyə başlamaq) – **to be of use / to be used for practical purposes / to be put to good use / to be pressed into service**

İşləməyən səhvi də olmaz. – Lit. He who makes no mistakes, makes nothing.

İŞTAHA

iştaha açmaq üçün yeyilən xörək (başlangıç üçün) – for a starter / for brewing smth.

İştaha yeməklə gəlir. = Appetite comes with eating./ Cf. One leg of mutton helps down another. / Eating and scratching wants but a beginning. / One shoulder of mutton draws (or drives) down another.

iştahanı şəş elə (ümid etmə, bel bağlama)– Lit. to hold your pocket wide! / Cf. keep hoping / no hope / not a hope / nuts to you! / iron. rather!

iştahası küsmək (yeməyə həvəsi ölmək) – the appetite has disappeared

iştahası yeddi yerdən açılmaq (çox yemək istəyi) – Lit. the appetite of a wolf (a beast) / voracious appetite

iştahasını küsdürmək (bir kəsin həvəsini öldürmək) – to discourage someone from smth. / to put someone out of conceit with smth.

iştahasını qaldırmaq (bir kəsin həvəsini oyatmaq) – to whet someone's appetite

İŞTİRAK

iştiraketmək – * to take a turn

İT

it abırında – bax it diriliyində

it aparən olsun – 1. (bir şeyi könülsüz vermək) – cough smth. up / let it will stick in your throat!; 2. (könülsüz olaraq)– to greet someone slightly, reluctantly, unwillingly

İt aparən olsun. – Cough it up!

İt araba kölgəsində yatar, elə bilər öz kölgəsidir. – Cf. Don't plunge where you are not wanted.

it canı kimi (tez sağalanan yara barədə)– it will heal quickly enough

it də getdi, ip də – 1.(hər şey əldən getdi, hər şeyi itirmək) – to be no better off than at the start / to get nothing for one's pains / to lose one's hopes of getting rich; 2. (qaytarmaq olmur) – you can (may) whistle for him (her, it,

etc.)! / try and catch him out!; 3. (yoxa çıxdı) – and he (she) vanished into thin air / he (she) has gone for good now / and that was the last you ever saw of him (her) / finished / gone / lost / spent / kaput / fini / shot / pfit / *Cf.* you can kiss someone or smth. goodbye / you can whistle for someone or smth.

it dəftərində də adı yoxdur (hörmətsiz, sayılmaz, avara adam haqqında) – about an unrespectful man

İt dəvəyə hürər, dəvə eşitməz. – The braying of an ass does not reach heaven.

it diriliyində – *baxit* günündə

it döymək – *bax* it qovmaq

İt elə it kimi ölməlidir. – The dog shall die a dog's death. / To a dog a dog's death. / A cur's death for a cur. / *Cf.* He that lives wickedly can hardly die honestly.

it əl-ayağını yemiş kimi bir yerdə qərar tutmayan – fidget (of a restless man)

it günügörmək (yoxsulluq içində yaşamaq) – to live dog's life

it günündə – *bax* it kökündə

it gününə düşmək – to go to the dogs

it güzəaramı – *bax* it həyatı

it həyatı (ağır həyat) – a dog's life

İt hürər, karvan keçər. = The dogs bark, but the caravan goes on. – *Lit.* The dog barks, but the wind bears it away. / *Cf.* The moon does not heed the barking of dogs. / What does the moon care if the dogs bark at her? / The braying of an ass does not reach heaven. / More bark than bite. / A dog in the manger.

İt hürənin hamısı oğru olmaz. – All are not thieves that dogs bark at.

it xasiyyətli adam (yola getməz insan haqqında) – one is set his ways

it ilində (lap çoxdan) – when Adam was a boy / when queen Anne was alive / in the year dot (one)

it işi (işin ən çətin hissəsi) – donkey work

İt itin ayağını basmaz. – Dog does not eat dog. / Lit. Ravens do not peck out one another's eye. / Crows do not pick crow's eye. / Hawks will not pick hawks' eyes out.

İtkimi – utterly / extremely dead (-tired)

İtkimiac(aclıq hissi barədə)– as hungry as a bear / as hungry as a wolf / as hungry as a hunter

İt kimi çıxartmaq (qovmaq) – to turn someone out ignominiously

İt kimi hirsli – as cross as two sticks

İt kimi iy bilir – an extraordinary nose for

İtkimiqapmaq(bir kəsin sözünü ağzında qoymaq) – to bite someone's head off / to snap back / to come down like a ton of bricks (to answer someone in great anger, to say something impatient)

İt kimi qovmaq = Lit. to turn someone out as a dog

İt kimi peşman – a hang-dog air / a hangdog expression / a hang-dog look

İt kimi peşman olmaq – to be vexed about smth. / to gnash one's teeth (to repent bitterly)

İt kimi sadıq (çox sadıq insan haqqında) – as true as steel

İtkimisadiqolmaq – to be true to one's salt

İt kimi yorulmaq = to be dog tired / to be dead-beat / to be dog-sick / to be knackered / to be worn to a frazzle / to be dead to the world

İt kökündə – as a dog / in a canine sight / in a pickle

İt kökünə düşmək (korlanmaq) – to go to the dogs

İt qovmaq – to hang about / to loaf (loiter, fritter) one's time away

İt-qurd – every riff-raff / every rabble

İt oğlu – son of a bitch

İt ölüsü, köpək sürüsü (çoxdur) – thick on the ground

İt payı vermək (könülsüz pul vermək) – to cough something up (to give money unwillingly)

İt-pişik – bax it-qurd

it-pişik kimi boğuşmaq – *Cf.* **to fight like cats (and dogs)** (to disagree or argue violently)

it-pişik kimi həyat tərzi – **cat and dog life**

it-pişik kimi yola getməmək – *bax* **it-pişik kimi boğuşmaq**

it-pişik kimidirlər (onlar düşməndi) – **they are cat and dog**

it sifəti (çox hirsli) – **as cross (glum, sulky, surly, vicious) as a bear with a sore head / as cross as two sticks** (someone is very very angry)

it sifəti almaq (hirsələnmək) – **to get one's Indian up / to get off one's bike / to get one's Irish up / to get one's rag out / to get one's shirt off / to get one's monkey up**

it sürüsü kimi (hamı)– **as a dog's pack / all the people / children and grown ups** (all)

it sürüsü kimi dalınca düşmək – **to flock after someone**

it sürüsü, köpək sürüsü – **1.** (müxtəlif insanlar haqqında) – **two of every living creature under the sun / it's a Noah's Ark of a kind / all sorts and kinds of people / hotchpotch of people / hodgepodge of people; 2.** (həddindən çox) – **two a penny / ten a penny**

it yemi (aşağı keyfiyyətli kolbasa) – **cat's meat sausage**

it yerinə qoymamaq (hesaba almamaq, saymamaq) – **not to care a brass farthing (button, pin, fig, straw) for someone or smth. / not to give a damn (curse, darn, hoot) for someone or smth. / to think that someone or smth. is not worth a groat / to make no account of someone or smth. / to hold cheap**

* **it yesə gözləri ağarar** (keyfiyyətsiz qida barədə) – **about smth. uneatable** (inedible)

İt yeyəsinə oxşayar. – **As master, so is his dog.**

it yeyəsini tanımır (qarışıqlıq, səliqəsizlik, həyəcan barədə) – **one pulls one way, the other pulls the other way / all at sixes and sevens / Cf. Dutch concert**

* **it yeyib, pişik qusub** – **1.** (ürəkbulandırıcı qida barədə) – **about smth. sickening / nauseating; 2.** (çirk, pis yazılan kağız barədə) – **about scrawls**

itdən betər rəftar etmək (bir kəslə pis rəftar etmək) – **to treat someone like dirt**

İtdən qurtardıq, qurda tuş (rast) gəldik. – *Cf.* **From bad to worse. / Out of the frying-pan into the fire. / From smoke to smother.**

itə ağac atırsan (çoxluq barədə)– *Lit.* **as many of them as stray dogs / Cf.** **they are thick as flies**

*** İtə bax qarpız yeyir.** (qudurmuş, quduz adam haqqında) – **to become impudent / insolent / barefaced / a rabid man / furious man / wild man**

itə daş atma (yatanları oyatma) – **let sleeping dogs lie**

itə daş atsan oğlana (və ya qıza) dəyir (bir kəsin və ya bir şeyin çox olması)– **there's plenty more fish in the sea** (there are many other people or things as good as one has failed to get)

İtə də bir çörək borcludur. – **One is up to the neck (ears, chin, elbow) in debts.**

itə dönmək (hırs lənmək, kefsiz olmaq) – **to be as black as thunder / to be like the devil / to get one's Indian up / to get off one's bike**

itə dönmüş (tamamilə narazı, əsəbi) – **as sick as a dog**

İtə hörmət edərlər - yiyəsi xatirinə. – **Love me, love my dog.**

itə payla, bir anbar, it ölüsü köpək sürüsü (həddindən artıq çoxdur) – **not the only fish in the sea** (many)

İtimin qurd dayısı. (Uzaq qohum haqqında.) – **Nullity. / No-account. / A nothing. / Nixie. / Cf. Jackstraw. / A man of straw. / A dead log. / Cf. The odd man out.** (unnecessary, needless, not wanted)

itin ağzına sümük atmaq (bir kəsə rüşvət vermək) – **to grease someone's palm / to give a bribe / to buy someone / to appeal someone / to bribe someone**

itin başını ağzına almaq (gic-gic danışmaq) – **to burst out into a lot of drivel / to rave about smth. / to grind out some balderdash / to talk rot / to prate / to twaddle / to say what comes into one's head / to let smth. out / to give smth. away / to talk utter nonsense / to write rubbish / to babble some nonsense**

İtin dilini bilir. – **A sly one. / A sly rogue. / A queer customer. / An artful fellow. / A fast fellow. / A bad egg. / One can't get on the right side of someone. / No road can be found leading up to someone.**

İtin duası qəbul olunsa, göydən sümük yağar. (Boş söhbət, qargış tökməyin mənasızlığı.) – **Babble some nonsense.**

itin rəngi – **the colour of one's dog**

itinə tök – **1. (çoxlu) – helluva lot; 2. (son dərəcədə çox) – Lit. As many of them as stray dogs / lots (heaps) of smth. / running over (overflowing) with smth. / enough and to spare / Cf. They are thick as fleas.; 3. (çoxlu pis şey barədə) – helluva / hellova (hell of a smth., usually of smth. bad, wrong, reprehensible, etc.)**

İtlə dost ol, çomağı yerə qoyma. – **He that lies down with dogs must keep a stick.**

İtlə pişik kimi yaşamaq (daima dava-dalaş içində olmaq) – **to live a cat-and-dog life / to bicker (quarrel) like cat and dog / to agree like cats and dogs / to agree like pickpockets in a fair**

İtlərə payla – *bax* **itinə tök**

İtlərnən yatan, bitlərnən durar. – *Lit.* **If would like to be with the dog, you will be with fleas.**

*** itoynadan** (zarafatçıl adam) – **joker / jester**

İTAƏT

itaətdə saxlamaq (ipini boş buraxmamaq, bir kəsi tam asılı vəziyyətdə saxlamaq) – **to keep someone under one's thumb / to keep someone or smth. on a tight rein / to keep someone or smth. in check / to hold someone in leash / to put a curb on someone or smth.**

İTALYAN

italyan tətili (tətilçilər iş yerinə gəlir, amma iş görmür) – **a sit-down strike**

İTƏLƏMƏK

itələyib yerində oturub (bir çox məqamlarda və ya tərəflərdən oxşar insan haqqında)– **the image of someone**

İTİ

iti ağıl (tez dərk etmə qabiliyyəti) – **a quick mind / a quick wits / a mind like a steel trap**

iti ağla malik olan (çox zirək, fərasətli) – **clever as paint**

iti baxış – **an eagle eye**

iti balta kimi başına enmək (gözlənilməyən bir hadisə barədə) –*Lit.* **like a thunder out of a clear sky / Cf. like a bolt from the blue**

itibıcaq (ürəkbulandıran bir şey və ya zəhləmgetmiş bir kəs haqqında) – **gallandwormwood**

iti çaparaq (qaçmaq) – **to rush like mad / to rush at a breakneck speed / to make a frantic dash for smth. / to run for all one is worth / Cf. to rush off headlong / to run helter-skelter / to run for one's life**

iti getmək (tələsmək) – **to put one's best foot forward**

itigdən çəkmələr – *Fr.* **seven-league boots**

iti göz (müşahidə qabiliyyəti) – **a quick eye / true eye / keen eye**

iti qələmi var – **someone has a lively pen**

iti ola-ola, özü hürür – **one keeps a dog but barks himself**

İti öldürənə sürütdürərlər. – **As you make your bed, so you must lie on it.**

itidil – *bax* **acıdil**

itidilli olmaq (yazmaq) – **to dip one's pen in gall**

İTİL

İtil! – **Get knotted! / Get along with you! / Shut the door behind you! / Clear off! / Keep out of sight!**

İtil buradan! – Get away with you! / Go to hell! / Go to pot (grass, thunder)! / Go fly a kite! / Go and put (stick) your head in a bucket! / Go jump in the lake! / Get stuffed! / Bugger off! / Buzz off! / Piss off! / Eff off!

itil cəhənnəmə! (rədd ol buradan!) – away with you!

İTİRMƏK

itir-batır eləmək (məhv etmək)– to bring smth. to naught (nothing) / to set smth. at naught (nothing) / to reduce smth. to naught (nil)

itirəsi bir şeyim yoxdur – anyhow my life has not worked out for me / I have nothing to lose

*** itirib-axtaran yoxdur (heç kəs maraqlanmır) – no one is interested in / nobody takes an interest in**

itirilmiş – * down the drain

itirilmiş görkəmlə – to like a duck in a thunderstorm / to like down the drain

itirilmiş üstünlüyü geri qaytarmaq – to recover lost ground

itirmək (bir kəsi qovmaq) – to send someone about his business / to send someone flying / to send someone packing / to send someone to the right-about / to send someone away with a flea in his ear

itirmək təhlükəsində olmaq – to be on the line

itkin düşmüş qohum (uzun müddət xəbər-ətdər çıxmayan qohum) – a long-lost relative (one whom you haven't seen for many ages)

itkinə düş! (bas bayıra!)– make yourself scarce! / Cf.get lost!

İTMƏK

itmək (gözə görünməmək) – to drop out sight / to take wing

İY

iy bilmək (qabaqcadan bir şeyi bilmək)– to have a nose (for) / to get wind of smth.

*** iyi burnunda qalıb** (unuda bilmir) – **one cannot forget someone or smth.**

iyi burnundan getməmiş (təzəlikcə) – **not a trace remained of smth. / not a trace of smth. was left**

... iyi də gəlməsin (burada olmasın) – **get off with you! / get out and stay out! / don't you ever dare to set foot here again! / mind there's no sight or sound of you here!**

iyi də gəlmir (əlaməti də yoxdur) – **there isn't a whiff of smth. / there is no sign of smth. / there is no question of smth.**

İyirmisində yel çəkən, altmışında sızıldar. – *Lit.* **If one is not healthy at twenty, is not clever at thirty, is not wealthy at forty, he never will be healthy, clever and wealthy.**

iyi-tozu gəlmir (güman, imkan yoxdur) – **someone does not have a hope (a chance) in hell / someone doesn't get the ghost of chance / it's no go**

iyi-tozu qalmamaq (heç kəs, heç nə yoxdur) – **not a trace remained of smth. / not a trace of smth. was left / there is neither sight nor sound of smth. / something melted into thin air / there is not a trace of someone / not a vestige remained of something**

İylənmiş suyu içməzlər. – **Stagnant water is not fitting for drinking.**

İYNƏ

İynə ağzından çıxmış (çox gözəl) – **brand-new / as neat as a new pin / spick-and-span new**

İynə atsan yerə düşməz (basırıq barədə) – **there is hardly room to move / there is no room at all / the place is filled to capacity / the place is simply filled to suffocation / the place is simply jam-packed / the place is simply cram-full / to swing a cat / the place is simply chock-full / the place is crammed / the place is cram-full of people / Cf. there is no room to swing a cat / the place is swarming with people (birds, animals, etc.) / packed like sardines**

İynə batırana biz batırmaq (yaxşılığa yaxşıqla, pisliyə pislik ilə cavab vermək) – **to pay someone back in his own coin / to reay (answer, return)**

someone in kind / to give as good as one gets / *Cf.* to serve someone with the same sauce

İynə batırana şiş batırmaq – *bax* İynə batırana biz batırmaq

İynə deyil (mənasız şey deyil)– **not a pin / *Cf.* not a needle in a haystack**
(someone or smth. that cannot vanish or remain unnoticed)

İynə düşsə tapılar – *bax* İynə itsə tapılar

*** İynə gözü kimi** (çox darısqal)– **very poky**

İynə hara, sap da ora. (Ər hara gedər arvad da ora getməlidir.) – **Where the needle goes, the thread must follow. / The thread follows the needle.**

İynə ilə gör qazımaq (çox əziyyətli bir iş haqqında) – **to break stones / to toil and moil / to bear the burden / to lead a life of drudgery / to drudge along in the dreary routine / to stick to a routine job / to be slogging away at the job / to be sticking it out / to grin and bear it / to be busy with a killing work / to be occupied with a drudgery / to do a labour of Sisyphus**

İynə ilə sap kimi (daima bir kəsin arxasınca getmək) – **to follow someone like a thread following a needle** (to follow someone obediently)

İynə itsə tapılar (çox aydın bir yer barədə) – **a moonlit night**

İynə kimi incəlmək (çox arıqlamaq) – **to be converted into a skeleton**

İynə olub gözə batmaq (paxıllıq obyektı olmaq) – **to arouse someone's envy**

İynə olub yoxa çıxmaq – *bax* İynə samanının içində itən kimi itmək

İynə salmağa yer tapılmır – *bax* İynə salmağa yer yoxdur

İynə salmağa yer yoxdur – *bax* İynə atsan yerə düşməz

İynə samanının içində itən kimi itmək (tapa bilməmək) – **to be lost as if a needle in a haystack**

İynə udmuş it kimi – *bax* İynə yemiş it kimi

İynəüstündə oturmaq (nigarançılıqla bir şeyi gözləmək) – **to sit as if on pins and needles / *Cf.* to sit on thorns / to be on tenterhooks / to be on edge / to be on nettles / to be on the anxious bench / to be on the gridiron / to be all on wires / to be like a cat on hot bricks / to be on hot coals / to be on the tiptop of expectation / to sit on a powder keg**

inyəüstündə oturmuş kimi (əsəbi, narahat) – **to be on pins and needles**

inyə üstündədir(narkotik maddələr daima qəbul edən insan haqqında) – **tobeonthehype (needle, prod)**

inyə yemiş it kimi (çox arıq insan haqqında) – **nothing but skin and bone / a track of bones / a stack of bones**

inyəcə – ***a flying adder**

inyədən(lap təzə) – **as clean as a pin** (very new)

inyədən qurtarmaq (narkotik maddələrin qəbulunu dayandırmaq) – **to kick the drug habit / to be on the hatch**

inyədən sapa qədər – **bax inyəyə qədər**

inyəyə qədər – **1. absolutely all** (of someone's belongings) / **down to the last scrap; 2. fully / thoroughly / in the minutest details / inside out**

inyəyə oturmaq (narkotik maddələri qəbul etmək) – **to take to the needle / to join up**

inyəni salsan yerə düşməz – **bax inyə atsan yerə düşməz**

inyəningözündən keçib – **bax inyə yemiş it kimi**

inyənin ucu boyda(çox az) – **next to naught / next to nothing / next to no ... / less than nothing / nothing to speak of / a little to swear by / hardly anything**

inyənin ucu qədər (çox balaca) – **very small / tiny / wee / pint-sized / pocket-sized**

İZ

iz azdırmaq – **1. to make buttonholes / to cover up one's tracks (traces) / to conceal all traces of a crime; 2. to fool someone by fine words / to put someone off with fair words / to fool someone with smooth talk / try to talk someone round**

iz buraxmaq (bir kəsin həyatında unudulmaz təəssürat qoymaq) – **to leave one's mark on someone**

iz itirmək – **bax iz azdırmaq 1-ci mənada**

iz qoymaq – to leave its mark (imprint) on someone or smth. / to stamp someone or smth. with smth.

izsapdırmaq – to cover up one's traces / to throw smb.off the track

izi-tozu da bilinməmək (itmək) – and the whole thing is wiped out / Cf. and none will be the wiser / and no one is the wiser / nobody is any the wiser / and nobody is hap'orth the wiser

izi-tozu da qalmadı – 1. (ölüb) – there'll be nothing left of someone but his name / someone's goose is cooked (someone perished, died / will perish, will die); 2. (qaçıb gizlənib) – someone disappeared without a trace / and that was the last that was ever seen (heard) of someone; 3. (əbədi itirilib) – you have seen the last of it / you can whistle for it

izi-tozu da qalmayıb (itib) – not a trace remained of smth. / not a trace of smth. was left / there is not a trace of smth. / there is neither sight nor sound of smth. / smth. melted into thin air

izi-tozu da qalmamaq – bax izi-tozu da bilinməmək

izi-tozu da tapılmamaq – bax izi-tozu da qalmamaq

izini itirmək – to cover up one's traces

izləmək (bir kəsin dalınca düşmək) – to run someone to earth

izləyən adam – *fly on the wall

izsiz-soraqsız itmək (birdəfəlik itmək) – not a trace of someone or smth. remained / someone or smth. vanished without a trace / in a moment someone or smth. was gone / someone or smth. instantly (completely) disappeared / gone with the wind / to be off the face of the earth

izsiz-tozsuz itmək – bax izsiz-soraqsız itmək

İZAFİ

İzafi (artıq, lazımsız, gərəksiz, lüzumsuz) – ne'er-do-well / good-for-nothing / neither fish nor fleshy / nor good red herring / he is one too many here

İZAHAT

izahatsız – all of a rush / with a high hand / insolently / unceremoniously

İZDİHAM

izdihamın ağzı açıldı – someone was assailed on all sides by the crowd of people

İZTİRAB

iztirab çəkmək (nigaran olmaq) – to take it hard (to worry about smth.)

iztirablı inciklik – * a chip on the shoulder

-J -

JARQON

Jargon (bir kəsin hamıya aydın olmayan, xüsusi nitqi)– * **mumbo jumbo**
(language that cannot easily be understood)

JELELİ

jeleli piroq – * **a dog in a blanket**

JEST

jest etmək / eləmək (əl-qol ilə danışmaq)– * **to saw the air**

-K -

KABAB

Kabab eləmək (bir kəsə mənəvi zərbə vurmaq, yandırmaq) – **to rub salt in (into) someone's wound (wounds) / to reopen old sores / to aggravate the wound / to torment someone / one's heart is torn / it rends one's heart / it is like a knife in one's heart**

* **kabab iyinə getmək** (ümidlərində aldanılmaq) – **to be deceived in one's hope / to be disappointed in one's expectations**

kabab iyinə gəlmək – *bax* **kabab iyinə getmək**

kabab kimi qovrulmaq – *bax* **kabab olmaq**

kabab olmaq (kədərlənmək, qüssələnmək) – **one's heart is bleeding / its makes one's heart bleed**

KABİNET

kabinet portreti = **a cabinet photograph**

KADR

kadr arxasına çəkmək (ikinci plana çəkmək) – **to move smth. to the background, behind the scenes**

kadr arxasında olmaq (görünməz, gizli, xəlvəti yerdə, ikinci planda olmaq) – **to be (remain) in the background / to be inconspicuous / to go unnoticed**

kadrlar şöbəsi = **a personnel department**

KAĞIZ

kağız qoymaq – **to leave word**

kağız kimi (dadsız) – **tasteless as paper**

kağız kimi ağ (ağarmış insan haqqında) – **as white as sheet / Cf. as white as a ghost / as white as death / as white as ashes** (about the man whose skin is pale because of emotion or illness)

kağız kimi nazik (çox nazik) – **paper thin** (very thin)

kağız üzərində(yazılı formada və ya çap olunmuş formada) – **in black and white** (in print or in writing)

kağız üzərində qalmaq (həyata keçməmək, yerinə yetirilməmək) – **come to nothing / to remain ink on paper / to be as dead as a (or the) dodo / to be as dead as a doornail / to be as dead as a herring / to be as dead as a mutton / to die on the vine**

kağızını vermək (nigahın pozulması haqqında şəhadətnaməni vermək) – **to grant a divorce / agree to a divorce**

KAL

kal durmaq – *bax yuxudan kal oyanmaq*

KALAN

kalandır (pulu çoxdur) – **one is rolling in money / one has money to burn**

KALEYDOSKOP

kaleydoskop (hadisələrin tez-tez dəyişməsi) – **ebb and flow**

KAM

kam almaq (qisas almaq)– **to take vengeance on someone** (to avenge someone)

KAMAL

kamal attestatı (orta məktəbi qurtarmaq haqqında şəhadətnamə) – **a school-leaving certificate**

KAMİL

Kamil bir palançı olsa da insan, yaxşıdır yarımçıq papaqçılıqdan. – **A little knowledge is a dangerous thing.** (A person who knows a little - may think he knows it all and make bad mistakes.)

kamil musiqi qavrama qabiliyyəti – **a perfect ear** (an absolute pitch)

kamillik dövrü (bir kəsin həyatının çiçəkləndiyi dövr) – **in the flower of life / in the prime of life** (to be at the time in one's life when he / she is the strongest and most active)

KANDAR

kandarı keçmək – **to darken someone's door(s)**

(bir yerin) **kandarını çıxararaq bir şeyə nail olmaq** – **strive to get results through urgent appeals to official bodies**

kandarını çıxartmaq (çox gedib-gəlmək) – **to come to the same place several times / to walk smb. off his feet / to walk smb. off his legs**

KAPİTAL

kapital qazanmaq – **to make capital by (out of) smth.**

kapital qoyuluşu (əsaslı inşaat üçün buraxılan pul) – **capital investments**

kapital yığmaq – *bax* **kapital qazanmaq**

KAR

kar aşmamaq – 1.(əbəs yerə, nəticəsiz) – **to yield no results / to be of no effect**; 2.(kifayət qədər olmamaq) – **to be of no sufficient**

Kar dedi: “Səs gəlir!”, **kor dedi: “Odur, gəlirlər!”**, **çolaq dedi: “Durun, qaçaq!”**, **lüt dedi: “Qaçmayın, məni soyarlar!”** – *Lit.* “Let me see,” the blind man said. / *Cf.* A blind man would be glad to see. / We shall see what we shall see.

kar etmir (fərq eləmir) – **you might as well talk to a brick wall / it's like being up against a blank wall / it's like hitting one's head against a brick wall**

kar olmaq (laqeyd olmaq) – **to turn a deaf ear to smth.**

kara gələn adam (yaxşı adam) – **a good sort**

Karın könlüdəki. – **Every heart knows its own bitterness. / Everyone talks about the things on his mind. / Amer. It's my funeral. / Cf. What the heart thinks the tongue speaks. / The tongue ever turns to the aching tooth.**

karqulaq – *Lit.* **deaf woodcock / Cf. deaf as a post / deaf as an adder / deaf as a stone / stone deaf** (completely deaf)

karqulaq olmaq – **hard of hearing / harder of hearing**

KARANDAŞ

karandaşla çəkilmiş şəkil – **in pencil**

KARIXDIRMAQ

karixdirmək (çaşdırmaq) – **to cause to be mistaken / to confuse someone / to baffle someone / to muddle someone / to dampen one's spirits / to throw someone off course / to put someone off his stroke / to put someone in a quandary / to strike someone all of a heap / to rub someone up a wrong way**

KARIXMAQ

karixmaq (çaşmaq) – **to take a back seat to someone**

karixmaq vəziyyətində olan insan haqqında – ***at a loss**

KARTA

karta qoymaq (təhlükə altına qoymaq) – **to be at stake**

KARTLAR

kartları açmaq (öz planlarını açıq söyləmək) – **to hoist one's flag / to put one's cards on the table / to show one's hand** (to make one's plans or intentions known)

KARTOF

kartof unu (nişastası) = **a potato flour**

KASIB

Kasıb insan müflis olmaz. = **A beggar can never be bankrupt.**

Kasıb pul tapdı, qoymağa yer tapmadı. – **Burn a hole in your pocket.**

kasıbçılıq – ***a light purse / a slender purse**

kasıbçılıqla – *Amer.* **on a shoestring**

kasıbın aqibətini yüngülləşdirmək – **to temper the wind to the shorn lamb**

Kasıbın gözü tox olar. – **A beggar is satisfied by little.**

kasıbın olduğundan – *bax* **dərvişin olduğundan**

Kasıblar seçmək imkanına malik olmur. = **Beggars cannot be choosers.**

Kasıblığı və sevgini gizlətmək çətindir. = **Love and poverty are hard to hide.**

Kasıblıq eyib deyil, fəlakətdir. – **A light purse is a heavy curse.**

KAŞ

kaş siz deyən olaydı – **your lips dispense sweet honey / it is too good to be true / if only you were right! / that's wishful thinking**

KAYF

kayfa girmək (birişə alışmaq) – **to take blood**

KEÇƏL

Keçəl dərman bilsə, öz başına edər. – **The needy cannot be helpful. One that is of no use.**

keçəl Həsən, ya Həsən keçəl (yalnız adında fərqi olan, eyni şey haqqında) – **six of one and half a dozen of the other / there is nothing to choose between** (both are the same things, the only difference is in their names)

Keçəl qız bəzəninçə, toy əldən gedər. – Cf. It is easy to be wise after the event. / When a thing is done, advice comes too late.

keçəl suya gedən deyil (aldada bilməzsən) – you can't catch him with chaff / you can't fool him / he won't be taken in / he won't be had for a fool / Cf. take me for a fool! / not likely / no fear! no thanks!

Keçəl suya getməz. – An old bird is no to be caught with chaff. / Old birds are not to be caught with chaff. / There is no catching old birds with chaff. / You cannot catch an old bird (old birds) with chaff.

keçəl suya getməz – nothing of the kind! / not likely! / no fear / not a bit of it / ...my foot / iron. oh yes, indeed! / iron. oh, of course! / nuts to you! / there is nothing doing

keçələ daraq lazım olan kimi (lazımsız bir şey haqqında) – Lit. one needs it as much as a bald man needs a comb / Cf. need smth. like a hole in the head (of smth. absolutely useless)

KEÇƏN

Keçəngünə gün çatmaz, calasan günü günə. – Lit. What has fallen from the load is lost. / Cf. What is lost is lost, what is lost is gone forever. / What's done can't be undone. / It is no use crying over spilt milk. / You can't eat your cake and have it.

keçən illərin işi – water under the bridge

Keçən zaman qayıtmaz. – What is past is past. / It has gone the way of all flesh. / It was a short-lived joy.

Keçənə güzəşt deyərlər! – What's done can't be undone. / It's all over. / The mill cannot grind with the water that is passed. / Let bygones be bygones. / It's no use crying over spilt milk. / A lost time is never found again. / Cf. Let the dead bury their dead. / An injury forgiven is better than an injury revenged. / In trouble to be troubled is to have your trouble doubled.

KEÇİ

Keçi can hayında, qəssab piy axtarır. – Charity begins at home. / Self comes first. / If you are in a bad fix be content with very little. / Cf. Better one small fish than an empty dish.

keçi kimi bəyirmək (cır səslə oxumaq) – to sing (play) out of tune / to pull different ways

*** Keçi qaçmaqla kökəlməz. – bax Halva-halva deməklə ağız şirin olmaz.**

keçi qiymətinə (çox ucuz) – dirt-cheap / cheap as dirt / dog-cheap / for a song

keçi qiymətinə satmaq – perish to no purpose / come to grief for nothing

Keçi öldü, qoturu qurtardı. – Cf. All is well that ends well.

keçi su bulandırması (qisas alma üçün əsas) – a quibble / cavil

keçi təzə qapıya baxan kimi – Lit. to stare at smth. like a sheep does at a new gate / to stare at smth. like a booby / to look quite lost / to look blank

Keçidə saqqal var, amma şeyx deyil. – Wisdom is not attained with years, but by ability.

Keçini dəvə adına satır. – Lit. One sells a sparrow as a nightingale.

Keçinin başı gicişəndə, buynuzunu çobanın çomağına sürtdür. – A burden of one's own choice is not felt.

Keçinin bu meydanda nə işi ki, dərisi boğazından çıxa. – Yes, to some extent. / I dare say you're right. / There's no getting away from it. / I own it.

keçinin əcəli çatıb – someone asks for a good hiding (licking, thrashing, dressing-down)

Keçinin əcəli yeyişən zaman, çoban çomağına sürtdünər heyvan. – The burden one likes is cheerfully borne.

Keçiyə qurd dəyməsə, gedib həccə çıxar. – Someone will pass all bounds if one don't stop him (her).

KEÇMƏK

keçmək (güzəştə getmək, güzəşt etmək) – to lower one's colours

KEÇMİŞ

keçmiş – the past / the remote past / yesterday's

Keçmiş ola! – That's ancient history! / Dead and buried!

keçmiş olsun – let it pass

keçmiş tarixlə (sonradan)– decades after the event / in retrospect / looking back

keçmişdə – 1. (keçmiş vaxtlarda) – the days of yore / bygone days / in olden days (the past times); 2. (keçmişində) – behind someone / to someone's name

keçmişdə adamlar – have-beens

keçmişdəki xoşbəxt günləri yada salmaq – *to take a stroll down memory lane (to remember some of the happy things you did in the past)

Keçmişin arabasında uzağa gedə bilməzsən. – Cf. Let bygones be bygones.

keçmişin üstündən xətt çəkmək (pis olan hər şeyi arxada qoyub irəliyə baxmaq) – to burn one's bridges behind him (/her) (to destroy all means of going back, so that one must go forward)

KEF

kef (əhval) – a state of mind / a frame of mind (mood, humour, spirits)

kef almaq (şənlənmək, vaxtı yaxşı keçirmək) – to make merry / to go on the spree / to have a ball / to have a high old time

kef çəkmək(gəzmək) – to binge / to be on the sauce / let oneself slide / to go to seed / to raise Cain / to raise hell / to raise the devil / to go on the booze after a long period of abstention / to hit the high spots

kef etmək – to have lovely merry-making / Amer. to go on a bat (to amuse / to enjoy / to divert oneself)

kef-əhval (əhval-ruhiyyə) – frame of mind

kef-hal? (nəcəsiniz?) – how are you getting along? (how are you?)

kefsürmək (coşqun həyat tərzi keçirmək) – to go the pace

kef vermək (razı etmək) – to meet the wishes of someone (to satisfy, to please someone)

kef üçün (içki üçün) – some money to wet one's clay (whistle)

kefçil – 1. (əxlaqsız) – a reckless / foolhardy; 2.(şən, həyat eşqi ilə dolu) –

Jolly as a sand boy / merry as a cricket

kefdən düşmək – bax kefi pozulmaq

kefə baxmaq (ləzzət almaq)– to tread on air / to walk upon air

kefə qoymaq (xərcləmək) – to throw smth. down the drain (of money)

kefi açılmaq (canlanmaq, sevinmək)– to take fresh heart / to take heart of grace / to take good cheer from smth. / to get a new lease of life / to feel one's spirits rise / to feel up a good humour (to be delighted)

kefi ala dağda (çox razı, məmnun olmaq) – to be in the seventh heaven / to be all over oneself

kefi buludlarda – bax kefi ala dağda

kefi çatlamaq – bax kefi açılmaq

kefi çəkmək (xoşa gəlmək) – to my taste

kefi çırtıq çalmaq (özünü xoşbəxt hiss etmək) – Amer. to be on top of the world

kefi doxsan doqquz vurmaq –bax kefi çırtıq çalmaq

kefi duru olmaq – bax kefi kök olmaq

kefi durulmaq – bax kefi açılmaq

kefi gələndə – according to one's mood

kefi gəlmək – 1. to take a violent fancy to do smth.; 2. bax kefi açılmaq

kefi(n) istədiyi kimi – anything one likes / anything one wishes

kefi(n) istədiyi qədər – as many as one likes / to one's heart's content / to one's wish

kefi kök, damağı çağ olmaq (yaxşı əhval-ruhiyyədə olmaq)– to be in the seventh heaven / Amer. to be on the top of the world

kefi kök olmaq (özünü dünyada ən xoşbəxt hesab etmək) – Amer. to sit on top of the world / to be at one's best / to be in good (great) form / to be in a good vein / full of beans

kefi kökəlmək – bax kefi durulmaq

kefi qaçmaq – *bax* kefi pozulmaq

kefi qalxmaq – *bax* kefi gəlmək

kefi özündə olmamaq (pis əhval-ruhiyyədə olmaq) – **to be in a bad mood / to be off form / to be in low spirits (humour, temper) / to be out of sorts / to be a cup too low / to be in the blues / to feel blue / to feel anyhow (funny) / to be out of frame / to be not in the best of tempers / to be out of spirits**

kefi pozan soğan – a death's head at the feast

kefi pozulmaq – to lose heart / to despond / to be dejected / to become downhearted / let one's spirits sink / to be out of spirit

kefi saz, damağı çağ (yaxşı əhval-ruhiyyədə olmaq)– **to be in a perfect bliss / Amer. to be on the top of the world**

kefi saz olmaq – *bax* kefi kök olmaq

kefi üstürüngü vurmaq – *bax* kefi çırtıq çalmaq

kefi yerində olmaq – *bax* kefi kök olmaq

kefi yoxdur (narahatdır, naqolaydır) – **someone feels ill (not quite) at ease / someone feels awkward (uneasy, uncomfortable) / someone is put off balance**

kefi yuxarı olmaq – *bax* kefi qalxmaq

kefikök – *bax* kefkom

kefim olanda (müvafiq əhval-ruhiyyədə olanda) – **when the spirit moves (takes) one**

kefimin o vaxtı deyil – someone does not feel well / someone feels out of sorts / someone feels out off colour / someone is not himself (herself)

kefin necədi? – how's life? / how goes it? / how is it going? / how are things with you?

Kefin yaxşı olsun! (bu ifadə “Kefin necədir?”, “Necəsən?” suallarına cavab olaraq işlənilir) – **Thanks, and how are you?** (it is the answer to the questions “how are you?”, “how do you do?”)

kefinə bax – if you were free to do smth.

kefinə buraxmaq (bir kəsi öz başına buraxmaq) – **to give someone too much freedom**

kefinə dəymək (bir kəsin xətrinə dəymək) – **to sting someone / to wound someone / to upset someone**

kefinə gəlmək – *bax* **kefinə yatmaq**

kefinə soğan doğramaq – 1.(bir kəsin kefini, əhvalını korlamaq) – *Lit.* **to spoil the mass for someone / to play havoc / to piss on someone's fireworks / to upset someone's mood / to put someone out of humour / to put over / to dampen one's spirits / to put a damper / to hit home / to strike home** (to strike a vulnerable spot); 2. (bir kəsə öz yerini bildirmək) – **to cut someone down to size**

kefinə soğan doğrayan (başqasının kefini pozan adam) – **a wet blanket** (dull or boring person)

kefinə toxunmaq – *bax* **kefinə dəymək**

kefinə yatmaq (xoşuna gəlmək)– **someone or smth. is to someone's liking** (taste)

kefini açmaq (bir kəsi ilhamlandırmaq, ruhlandırmaq) – **to keep up someone's spirit / to raise morale**

kefini kök eləmək (ruhdan düşməmək, məyus olmamaq, ümitsiz olmamaq) – **to keep up heart / to keep a good heart / to carry a stiff upper lip / to keep up one's courage / to present a bold front / to take things on the chin / to keep one's chin up / to make the best of it / to make a bad bargain / not to let it get oneself down / not to feel disheartened / to keep one's pecker up / Cf. to keep one's shirt (hair) on**

kefini kök saxlamaq – *bax* **kefini kök eləmək**

kefini pozmaq – **to put someone out of humour / to cast a shadow on (upon) smth. / to throw a damp (a damper) on (upon) smth. / to take the starch out of someone**

kefiniz necədir? – **how is it going? / well, any luck? / well?**

Kefinizə baxın (necə istəyirsiniz) – **Go ahead / I don't care! / by all means! / to your pleasure! / iron. you're welcome! / let him (her, them)!**

kefkom (şən, yaxşı vaxt keçirdən insan haqqında) – **a well-doer**

keflənmək (sərxoş olmaq) – **to drink hard / to get blind drunk / to get bug-eyed / to get cock-eyed / to get cross-eyed / to get pie-eyed / to get pop-eyed / to get stewed to the eyebrows / to get loaded / to get pissed / Cf. to binge / slew / sozzle / sponge / to be on the sauce / to be on the bash / to get drunk to premises / to hit the booze / to go on the piss / to drink until one sees pink elephants / to be blind (hopelessly) drunk / to get pissed out of one's mind**

kefli halda – **a bit in one's cups / half-seas over / three sheets in the wind / half seas over / under the influence / on the go / Cf. in one's cups / Amer. shot in the neck** (slightly tipsy, drunk, tight)

kefli halda bir şey etmək – **to do smth. in a state of drunkenness** (in one's cups)

kefli halda qoçaqlıq – **Dutch courage**

kefli-kefli (sərxoş halda) – **being drunk / being tight / being soused / being gassed / being in one's cups / being in liquor / being very much on / one over the eight / with drink running freely**

kefli olmaq (bir az içkili vəziyyətdə) – **to be tipsy / slightly under the weather / a bit on / half seas over / on the go / Amer. half shot / in one's cups / groggy / boozed up / tight / gassed / blotto / canned / to walk on air / to be transported with joy / to get drunk / to get stoned / to be light-headed / to be mellow**

kefsiz olmaq (özünü pis hiss etmək) – **to be in a bad mood / to be off form / to be off colour / to feel blue / to be under the weather**

KEŞEYİNDƏ

...keşeyində durmaq (müdafiə etmək) – **to stand guard over smth. / to watch over smth. / to look out for smth.**

KEY

key (aciz, maymaq, əlindən işgəlməz adam) – **a ditherer**

key kimi (yorğun, əzgin halda) – **utterly exhausted / worn out / dog-tired**

key molla (kütbeyin adam haqqında) – **blockhead / dunderhead / long ears**
(about stupid man)

key molla olmaq – **to be slow in the uptake**

keyxanım(çətin dərk edən, qavrayan qadın) – **slowcoach**

keyimək (donub qalmaq) – **to be rooted to the spot / to stop dead**

KEYF

keyf etmək (yaxşı vaxt keçirtmək, səhərə kimi içki məclisində olmaq) – **to paint the town red**

keyf vermək – **to make merry / to go on the spree**

keyfi-kök (xoş əhvali-ruhiyyədə) – **in good humour**

keyfi kök damağı çağ – **to sit on top of the world / to be (to live) in clover / Cf. to live like a fighting cock / to live like a lord**

Keyfi kök, damağı çağ. – **One lives on the fat of the land. / One is in clover. / One eats the bread of luxury. / One lives in a bed of roses.**

keyfinin şəngüllüm vaxtı (yaxşı əhval-ruhiyyədə olanda) – *bax* **keyfi-kök**

keyfkom adam – **a gay dog**

keyfsəfa içində olmaq – **to be in a perfect bliss / to be in the seventh heaven**
/ Amer. to be on the top of the world

KEYFİYYƏT

(bir şeyi) **keyfiyyətli etmək** – **a firm is very reliable and trustworthy / someone is no man to waste his time on trifles / someone won't fritter away his energy** (strength, resources, *etc.*) / **someone is very business-like** (efficient)

KƏBİN

***kəbin kağızı** (evlənmə haqqında şəhadətnamə) – **marriage certificate**

kəbin kəsdi (nigahda olmaq, evlilik əlaqələri) – **Hymen's meshes / Hymeneal connections** (marriage bonds)

kəbinləri göydə kəsilib (bir birinə yaraşan insanlar haqqında)– *Lit.* **they are born for each other**

KƏC

kəc gözlə baxmaq – **to look askance**

kəclik etmək (tərslik etmək)– **stubbornly refuse smth. / to jib / Cf. to dig one's heels in**

KƏDƏR

kədərləndirmək (qəmləndirmək) – **to shadow smth. / to cast a shadow on (upon) smth. / to throw a damp(er) on (upon) smth.**

kədərlənmək – * **to laugh on the other side of one's face**

kədərli hal –***an albatross about one's neck**

KƏF

kəf getmək – **1. (aldatmaq) – to make a fool of someone / to dupe someone / to swindle someone; 2. (fırıldaqla işlətmək) – to cheat; 3. (pis vəziyyətdə qoymaq) – let someone down; 4. (oğurlamaq) – to steal smth.**

kəf gəlmək – *bax* **kəf getmək**

KƏFƏN

kəfən kimi ağ (çox ağ) – **as white as sheet / as white as snow**

kəfəni boğazına salmaq – *bax* **kəfəni boynuna dolamaq**

kəfəni boynuna dolamaq (təhlükəli addım atmaq) – **to go to one's death**

kəfəni çoxdan çürüyüb (çoxdan ölən insan haqqında) – **one's bones are rot long ago (of a dead man)**

kəfəni yırtmaq (sağalmağa başlamaq, yaxşılaşmaq) – **he (she) had a miraculous escape / one gets away from death / to be on the road to recovery (going from bad condition to good)**

KƏFKİR

kəfkir kimi yellənmək – to swim like a pendulum

KƏG

kəg qabırğa – to be stubborn as an ass

KƏHƏR

Kəhərim altında, ağlım başımda. – One's own master. / Master of oneself.

KƏKƏLƏNMƏK

kəkələnmək (lovğalıq etmək) – to get a swelled head over / to grow proud (be proud of)

KƏKLİK

Kəklik qaqqıldamasa, qaranquş onu tapmaz. – One's language is his (her) enemy.

kəkliyi azmaq (artıq yeməkdən gəyirmək) – to have too much to eat (to overeat)

KƏL

Kəl qoşub cüt sürməyən, çörəyin qədrini bilməz. – Nothing to be got without pains. / Nothing venture, nothing gain.

KƏLAN

kəlan – 1. (çoxluq mənasında) – a hundred and one; 2. (varlı insan haqqında) – a money-bag

kəlan problem – a sea of trouble (a lot of trouble)

kəlan pul – heaps of money (colossal wages, profits, etc.)

kəlan vaxt – oceans of time (a lot of time)

KƏLBƏTİN

kəlbətinlə çəkmək olmur (bir kəsdən söz soruşmaq, məlumat almaq mümkün deyil) – **one would not get a word out of someone with red-hot pincers / Cf. wild horses shall not drag it from someone**

kəlbətinlə dartıb çəkmək (çətinliklə bir kəsdən söz almaq) – **hot tongs would wrench it out of someone**

KƏLƏF

kələfi dolaşmaq – **to get into a scrape / to get into a mess**

kələfi pırtlaşmaq – *bax* **kələfi dolaşmaq**

kələfin ucunu itirmək – 1. (çaşmaq) – **to be taken aback / to be bewildered;**
2.(fikrini unutmaq) – **to lose the thread of the conversation;** 3. (izi azdırmaq) –
to cover up one's traces / to conceal all traces of a crime / to lose the track of
kələfin ucunu tapmaq – **to get on the track of someone**

KƏLƏK

(məənə) **kələk gələ bilməzsən** (aldada bilməzsən) – **you can't fool (dupe, mislead) me / I am not to be had with such humbug**

kələk gəlmək – 1. (aldatmaq, aldadıb soymaq) –**to sell someone a gold brick/to have the better of / to play the advantages over someone / to come Yorkshire over someone / to put Yorkshire over someone / to pull someone's leg / to hand someone a lemon / to play the advantages over someone / to have (or to get) the better of / try to wriggle out of smth. / to cut a dash / to show off / to try to outwit someone / Lit. to catch someone with whitebait / Cf. to catch someone with chaff (to fool someone);** 2. (çaşdırmaq) – **to tell someone a lot of crap (bullshit) / to talk someone round / to mislead someone / to throw someone off course / to cover up one's traces / to palm off the wrong pieces of evidence on someone / to bamboozle someone (to confuse someone)**

Kələk ilə gələn, külək ilə gedər. – **Easy come, easy go.**

kələk qurmaq (hiylə etmək) – **to lie in wait for someone**

kələyə düşmək (aldanılmaq) – **to put one's foot in it / to get into hot water / to put one's own head (neck) under the chopper / to be caught before one knows it / to fall into a trap / to rise to the bait / to swallow (jump at, take) the fly / to fall for the bait**

kələyə qoymaq – *bax* **kələyə salmaq**

kələyə salmaq (problemə salmaq) – **to make someone to fall into a trap**

kələyini kəsmək (bir kəsi dayanmadan işlətmək) – **to put one's nose to the grindstone**

KƏLLƏ

kəllə kəlləyə gəlmək (güzəştə getməmək) – **to kick against the pricks / to cannon (run) into each other / to come across one another / to run into someone** (to collide with someone)

kəllə gəkmək (öz gücünü sınağına şərait yaratmaq) – *Lit.* **to give someone to try one's strength**

kəllə suyu (pis hazırlanmış qida barədə) – **a swill / hog-wash / dish-water**

kəlləçarxa çıxmaq (vəziyyətin son həddə çatması) – **come to a head** (a situation becomes very bad)

kəlləçarxa vurmaq (artıq hərəkət etmək və ya artıq danışmaq) – **to go too far / to overdo it / to pass all bounds / to overstep the limits**

kəllələr dəstəsi (mütəxəssislər qrupu) – **brains trust**

kəlləmayallaq gəlmək (başı üstə gəlmək) – **to fall head over heels / to be turned upside down / to be shattered / to go flying head over heels / to go topsy-turvy** (to fall down, to go down on the head)

kəlləni ağartmaq – **1.** (saçı ağarıb) – **to turn grey; 2.** (böyük təcrübə yığıb, yaxşı bilir) – **he knows all there is to know about that / he knows the subject inside out / he has no match in smth. / he is a past master at smth. / Cf. he has at his finger-ends (finger-tips) / he knows his onions / he is master at smth.**

kəlləni yastığa qoymaq – *bax* **kəlləni yerə qoymaq**

kəlləni yerə qoymaq (ölmək) – **to go belly up / to kick the bucket / to turn up one's toes / to push up the daisies / to take the big jump** (to die)

kəlləsi boş – **a dimwit / noddy / goof / numskull / blockhead / dunderhead / dolt / dunce / dullard / thick skull / brazen-faced**

kəlləsini atmaq (yatmağa getmək) – **to go to bed / to go to one's dreams / to turn in / to have a rest / to sit back and take it easy / Cf. to hit the hay** (the sack) / **to have a spot of shut-eye / to go to roost / to go to bye-bye / to be off to Bedfordshire**

KƏLMƏYİ-ŞƏHADƏT

kəlməyi-şəhadətini oxumaq (ölümünü gözü qabağına gətirib, ölməyə hazırlaşmaq) – **someone's day is over / it is all over with smb. / someone's song is sung / the game is up for someone / someone's goose is cooked / it is all up with someone / someone is finished / someone is done for**

KƏMƏND

kəmənd ilə gətirə bilməzsən (qəti rədd cavabını eşidəndə) – **you couldn't drag him** (her, etc.) **there at the end of a rope / Cf. wild horses would not drag him** (her, etc.) **there**

KƏMƏR

kəməri bərk çəkib bağlamaq (doyunca yeməmək) – **to tighten one's belt**

KƏM-OYAQ

kəm-oyaq (təzə yuxudan duran) – **have just got one's peepers open**

KƏMSİK

kəmsiyini çeynəmək (hirsindən partlamaq) – **to bit one's lips**

kəmsiyini gəmərmək – *bax* **kəmsiyini çeynəmək**

KƏNAR

kənar etmək (uzaqlaşdırmaq, rədd etmək) – **to put someone on the shelf / to take someone out of circulation**

kənar insanlara daxil olmaq qadağandır – * **out of bounds**

kənara! (gedin!, çəkilin!) – **to the devil with him (her, them, it)! / down with it! / leave it off!**

kənarda durmaq (bir kəsdən və ya bir şeydən uzaq olmaq) – **to fight shy of someone**

kənarda qalmaq (aralı olmaq) – **to stand all by itself / to be at a little distance / to keep aloof**

kənarda qoymaq (diqqətdə saxlamamaq) – **to leave someone out in the cold**

kənarda saxlamaq – **to hold smth. in an outstretched hand (away from smth.)**

KƏND

kəndçimizdir (bizlərdəndir) – **join the club!** (it is used when something bad that has happened to somebody else has also happen to one)

kənddə moda ilə geyinən adam – **quite the boy / Cf. cock of the walk**

kənddən aralı (kənddən kənarda) – **some way off from smth. / standing on its own (by itself)**

Kənddən gələn mən, xəbər verən bu. – **All at sixes and sevens. / Cf. Cat's concert. / Dutch concert.**

kəndin ayağı – **the end of the village**

kəndinə qayıtmaq (öz aləminə dönmək) – **to come full circle**

kəndirini kəsmək (pislik etmək) – **to let someone down / to trip someone up / to spoil someone's work**

kəndtoş – **1.** (yaxşı, ləyaqətli, lakin zahiri bəzəyi olmayan kənd adamı) – **a diamond in the rough / an uncouth fellow / rustic / simple-minded fellow / Cf. hillbilly / wheat / wop / Amer. Alvin; 2.**(mədəniyyətsiz, tərbiyəsiz kənddən gələn insan haqqında) – **rustic / boor / Cf. a coutry bumpkin / a hill billy / alvin / hick**

kətçi – a country cousin

KƏS

kəs səsin! – shut up! / shut up your shop (bazoo)! / keep your clappar shut! / shut your trap! / hold your jaw (noise, row)! / stuff (put) a sock in it! / dry up! / zip it! / zip up!

KƏSALƏT

kəsalət basmaq(tənbəllik etmək) – to goof off / to bum / to goldbrick / lollywag / to hold up a corner / to do nothing (to become lazy, to idle, to loaf, to lounge about)

KƏSİLMƏK

kəsilə-kəsilə gəlmək(peşman olmaq) – to gnash one's teeth / to be vexed about smth.

kəsilməz həqiqət – *bax* təmiz həqiqət

Kəsilmiş başın zülfü üçün ağlamazlar. – *Lit.* It's no use bewailing the loss of your hair when your head's cut off. / Once your head's cut off, no sense in crying about your hair. / *Cf.* If you sell the cow, you sell her milk too. / You can't make an omelet without breaking eggs. / It's no use crying over spilt milk.

kəsilmiş dırnağına dəyməz (müqayisə oluna bilməz) – one is not worth someone's little finger / one does not come anywhere near someone / one is not a patch on someone / one is nothing compared to someone / *Cf.* not fit to hold a candle to someone

KƏSİR

kəsir (təkrar imtahan vermə) – *Amer.* a condition

KƏSKİN

kəskin qalxmaq (qiymətlər haqqında) – **to hit the roof / to hit the ceiling**

kəskinmübahisə etmək – * **to cross swords**

kəskin rəqabət – **cut-throat competition**

kəskin tənqid etmək – **to get one's knife into someone**

KƏSMƏ

kəsmə (düz, qısa yolla) – **as the crow flies**

KİÇİK

Kiçik açar böyük qıfılı açar. – **A little body often harbours a great soul. / Small rain lays great dust. / Little pigeons can carry great messages.**

Kiçik Ayı bürcü – **the Little Bear**

kiçik məbləğlərlə – * **in dribs and drabs**

kiçik mötərizə – **round brackets**

kiçiltmək – ***to make a dent in smth.**

Kiçiyin kiçik yeri var, böyüyün - böyük. – **Everyone must know one's own place.**

KİFAYƏT

Kifayət də bərəkətdir. – *bax* **Xımrı-xımrı - həmişə.**

kifayət qədər ədalətli – ***fair enough** (plausible, acceptable)

KİFİR

kifir (çirkin) – *Amer.* **homely / plain**

KİM

kim bilə? (məlum deyil, bəlli deyil) – **nobody knows / who knows / God (goodness, Heaven) knows / the Lord only knows how ...**

kim bilir? (məlum deyil) – **who knows? / who can tell? / the devil knows what / goodness knows? / who can tell? / there's no making head or tail of it /**

the deuce knows / the devil alone knows / the devil only knows / for all one knows / Cf. damned (darned) if I know (smth. disgusting, shocking, outrageous, etc.)

Kim danışsa da, sən danışma. – Those who live in glass houses should not throw stones. / Cf. The pot calls the kettle black. / The devil rebuking sin.

Kim eşşəkdir, mən ona palanam. – If you are chief, I am fool, if I am chief, you are fool.

kim gəldi – anybody and everybody / every (any) Tom, Dick or Harry (anybody)

kim kimədir (iğtişas, çaxnaşma, qanunsuzluq, anarxiya) – muddle / confusion
turmoil / everything is upside-down

kim olursa olsun, o buna edə bilməzdi – others might have done it, but not he

kim onu bilir? – who knows? / goodness knows!

KİMİ

(bir kəs) **kimi** – 1. (bir kəsin hüququnda) – exercising one's rights as ...; 2. (oxşar, bənzər) – in the form of smth. / shaped like smth.; 3. (...sifətilə, ...kimi) – by way of smth. / as; 4. (bir kəs və ya bir şey kimi çıxış etmək) – to act as someone or smth. / to play the role of someone or smth. / to play someone or smth.

kimi desən ağladar – * enough to make the angels weep

kimi görürəm! (burdasınız!) = look who's here! / well, I never! / fancy meeting you! / there you are!

KİMİN

Kimin arabasında gedirsən, onun mahnısını oxu. – *Lit.* If you are in someone's boat, you must dance to his (her) fiddle (tune, piping, whistling).

kimin cürəti çatıb əl qaldırmağa? – 1. (kim öldürüb?) – how could one raise his hand against (to) someone?; 2. (kim bunu edib?) – how could one bring oneself to do smth.?

kimin iti tutub? – what's bitten you? / what's eating you?

kimin qabağına nə etməsən, deyər nəyi yoxdur – fight fire with fire
(respond to an attack by using a similar method as one's attacker)

Kiminin əvvəli, kiminin axırı. – Cf. New times, new songs.

KİMSƏSİZ

kimsəsiz (tək, qohum-əqrabasız) – **without kith or kin / rootless and homeless**

KİMYƏVİ

kimyəvi zavivka – a permanent wave

KİN

kin-küdurəti unutmaq (kin saxlamamaq) – **to bury the hatchet**

kin saxlamaq (qərəzi olmaq) – **to hold a stone inside one's shirt / to bear (hold, have, carry, nurse, owe) a grudge against someone / to have it in for someone / to have evil intentions / to have a down on someone**

kinayəli söz – a witty remark / a witticism / a jest / a quip

kinli baxış (qəzəbli, hirsli baxış) – **black look** (an angry one)

KİRİMƏK

kirimək (susmaq, dinməmək) – **to be close-mouthed / to play mum / to keep one's tongue between one's teeth / Cf. to come a dumber**

KİRPİ

kirpi fason (biz-biz duran saç düzümü haqqında) – **having one's hair cut en brosse / wearing a crewcut**

KİRPİK

kirpikləri titrəmək (çox həyəcan keçirtmək) – **to lay smth. to heart / to be anxious about someone or smth.**

kirpiyi ilə od götürmək (var gücü ilə işləmək) – **to work until exhaustion / to work one's fingers to the bone / to sweat blood / to sweat one's guts out**

kirpiyi ilə od qaldırmaq – *bax* **kirpiyi ilə od götürmək**

kirpiyi ilə yolları daramaq – **to be all eyes watching for someone / to look for someone with all one's eyes**

kirpiyini qırpmadan – **without getting a wink of sleep / to be as cool as a cucumber / not to flicker an eyelid / not to turn a hair / to remain as cool as glass**

KİRŞƏ

Kirşəni yayda hazırla, arabanı qışda. – **Make provision for a rainy day beforehand (in good time).**

KİSƏ

kisə dibi güdən (simic insan haqqında) – *Cf.* **he will grudge you snow in the middle of winter (of a miser)**

Kisəsi dolu - hamı onun qulu. – **Money answers all things. / Money talks. / Cf. Money makes the mare go.**

kisəsindən getmək (gəlir mənbəyini itirmək) – **to live on one's own fat**

kisəsinə daş atmaq (bir kəsi pul xərcləməyə vadar etmək) – **to make someone to fork out / to make someone to loose one's purse-strings**

kisəsini doldurmaq (çox yemək) – **to put on the feed-bag/to get outside of / to pass one's lips**

KİŞİ

kişi adamdır (yüksək mənəvi-əxlaqi keyfiyyətlərinə malik olan insan haqqında) – **a knight in shining armour** (a man doing chivalrous actions)

kişi kimi (mərd, qəhrəman kimi) – **like a Trojan**

kişi kimiçətinlikləri həll etmək – **to grasp the nettle**

kişi kimi dözmək(ağır ehtiyaca dözmək)– **to bite the bullet**

kişi kimi olmaq – **1.** (kişi xasiyyətində olmaq) – **to wear the breeches; 2.** (dinməz uğursuzluğa dözmək, ruhdan düşməmək) – **to make the best of smth. / to make the best of a bad job**

kişi ləyaqəti – *Cf.* **necessaries / three-piece set / marriage gear / family jewels / meat and two vegetables** (male genitals)

kişi olmaq– *bax* sözünün üstündə dayanmaq

kişi olmamaq– *bax* sözünün üstündə dayanmamaq

kişilənmək – *bax* xoruzlanmaq

kişilər – **the stronger (sterner) sex**

kişiliyi var (qabiliyyət sahibi olmaq) – **to maintain (or to keep, to wear, to have) the stiff upper lip**

... kişilikdən deyil – **not as a gentleman / it does not become you to act like that**

kişini caynağına keçirmək (bu ifadə işlənilir qadın zorla kişiyə ərə getmək cəhdini nümayiş etdirəndə) – **to get one's claws into somebody** (this expression is used when a woman tries hard to make man marry her or to have a relationship with her)

Kişinin sözü ilə işi bir olar. – **No sooner said than done. / So said so done. / Once I have said it, I will do it.**

Kişinin yaşı onun özünü hiss etməsi ilə təyin olunur, qadının yaşı isə onun zahiri görünüşü ilə bilinir. – **A man is as old as he feels, and a woman as old as she looks.**

KİŞ-KİŞ

kiş-kişlər olsun (Allah göstərməsin) – **God forbid! / On no account. / Perish the thought! / Save us!**

KİŞMİŞ

kişmişi gülmək (şirin-şirin gülmək) – **to laugh in chuckle**

KİT

kit sümüyü (üst çənədə) – **whalebone**

KİTAB

kitab açmaq (fala baxmaq)– **to tell someone his (her) fortune**

kitab bağlamaq(hekayə yazmaq) – **to write novel**

kitab dilində danışmaq (elmi sözlərlə danışmaq) – **to speak like a book / to swallow the dictionary**

kitab həvəskarı (kitab oxumağı xoşlayan insan) – **bookworm** (a person who likes reading very much)

kitab palatası (mərkəzi biblioqrafiya müəssisəsinin adı) – **Central Institute of Bibliography**

kitab vərəqlərinin çirklənməsi – **dog-eared** (about the pages in the book that have been used too many times)

kitabdan yapışmaq(çoxlu dərs oxumaq) – **to hit the books**

kitabı bağlandı (bir kəsə pis olacaq)– **kaput / he's done for / someone's song is sung / the game is up for someone / it is all over with someone**

Kitabı dost kimi seç. = **Choose an author as you choose a friend.**

KLASS

klass göstərmək (bir işi əla edərək nümunə göstərmək)= **to do some first-rate work / to show smth. to the best advantage**

KLOUN

kloun (çirkin, gülməli, zövqsüz geyinən insan haqqında) – **a scarecrow / a bugbear / a laughing-stock**

KOBUD

kobud münasibət – **rough stuff**

KOL

kol dalında gizlənmək (qorxmaq) – **to back out / to slink away / Cf. to show the white feather / to wash one's hands off smth.**

kol-kos basmış (baxımsız vəziyyətdə) – **to run wild**

KOLLEKTİV

kollektiv müqavilə = **a collective agreement**

KOMA

koma (balaca yoxsul ev) – *Amer.* **a dog-house**

komaçıq – **a fairy-tale witch's hut**

KOMPLİMENT

kompliment istəmək – **to fish for compliments**

KOMPRAMAT

kompramat yığmaq – **to get the goods on someone**

KOMPROMİS

kompromis (qarşılıqlı güzəşt) – **give and take / a half-way house**

kompromisə getmək (qarşılıqlı güzəştə getmək) – **to meet someone halfway**
(to do one's share in reaching an agreement with someone)

KOMSOMOL

komsomol toyu (beş-üç nəfərlə toy etmək) – **a Scotch marriage**

KONDİSİYA

kondisiyaya çatdırmaq (bir işi necə lazımdır etmək) – **to bring (get, put, set) smth. to rights / to make a do (a go) of it**

KONKA

konkadan çıxmış (tərbiyəsiz, gəzəyən, pozulmuş qadın haqqında) – **a seedy woman**

KONSERT

konsert royalı – **concert grand**

KONSERVATOR

konservator (heç nəyi dəyişməyən adam) – * **fuddy-duddy**

KONTEKST

kontekstdən çıxartmaq – **to wrench smth. out of its context**

KONTROL

kontrol rəqəmlər – **estimated figures / scheduled figures**

KONTUR

kontur xəritəsi – **outline-map / skeleton-map**

KOR

Kor atın kor nalbəndi olar. – **Like priest, like people. / Cf. Like master, like servant. / Like teacher, like pupils.**

kor da görər (tam aydındır) – **it is as plain as a pikestaff / Cf. even blind Freddie could see that**

kor güman(balaca fürsət) – **a long shot**

Kor həvəs ancaq zərər gətirər. = **Blind zeal can only do harm.**

kor-kor, gör-gör (aydın işdir; əlbəttə, sözsüz) – **it's as clear as daylight (as day, as noonday) / terse and clear / perfectly (quite) plainly / in black and white / it's natural / it's clear / of course / certainly / Amer. sure**

Kor kora kor deməsə, bağı çatlar. – **Blind leaders of the blind. / The kettle calls the pot black. / The pot calls the kettle black. / Cf. If the blind lead the blind, both shall fall into the ditch.**

Kor kora rişxənd edər. – *bax* **Kor kora kor deməsə, bağı çatlar.**

kor-koranə – **1.** (düşünmədən, ağılsız, ehtiyatsız bir surətdə hərəkət etmək) – **to do smth. blindly, headlong / on the off-chance; 2.** (görmədən, bilmədən, qarasına, hər nə cür gəldi) – **to do smth. by choosing blindly / at random / to do smth. by “trial and error” method**

kor-koranə al-ver etmək (qiymətinə dəyməyən şeyi almaq) – **to buy a pig in poke**

kor-koranə atəş (düşünülmədən deyilən) – **a shot in the dark**

kor-koranə hərəkət etmək – **to grope in the dark**

kor-koranə inanmaq (bir şeyi həqiqət kimi qəbul etmək) – **to take smth. as gospel**

kor qəpiyə dəyməz – **someone is not worth a brass farthing / smth. is not worth a brass button (a damn, a pin)**

kor qruşa dəyməz – *bax* **kor qəpiyə dəyməz**

Kor nə istər? - İki göz, biri əyri, biri düz. – **A blind man would be glad to see.**

kor olmaq(bir kəsə qulaq asmamaq) – **to turn deaf ear to smth.**

kor-peşman – **in distress / in grief / in chagrin**

kor-peşman geri qayıtmaq – **to come back in distress**

kor-peşman olmaq – **to regret / to be sorry about smth. / Cf. to be vexed about smth. / to gnash one's teeth**

kor şeytan deyir ki ... – **someone had a great mind to tell him (her) smth.**

kor şeytan nə deyir – *bax* kor şeytan deyir ki ...

kor toyuq (pis görən) – blind as a bat

Korlar arasında birgözlü də şaxdır. = Among the blind one-eyed man is king.

... korlar şəhəri deyil – I'm not such a fool as you may think / not likely! /

***Cf.* no fear! / *Amer.* I'm from Missouri**

korsan, görmürsən? – have your eyes trickled out?

KORAZEHİN

korazehin – 1. (fərsiz)– slow-witted / thick-headed / obtuse / dull of apprehension; 2. (key insan haqqında) – dolt / blockhead / numskull

KORİDOR

koridor söhbətləri (ara söhbətləri) – gossip / petty talk / babble / *Cf.* whispering gallery / grapevine telegraph

KOSMETİKA

kosmetika üçün çanta – vanity bag / vanity case

KOTAN

kotan salmaq – 1. (hər şeyi dağıtmaq) – to turn everything upside down / to make hay of room / to play havoc / to make a mess of smth.; 2. *baxat* başı salmaq

KOTLET

(bir kəsdən) kotlet düzəltmək (bir kəsi döymək, yox etmək, məhv etmək) – to make mincemeat of

KOZIR

kozır (əsas sübut) – the ace of trumps

kozırla vurmaq (üstün gəlmək, ötüb keçmək) – **to take with a trump** (to trump)

KÖÇƏRİ

köçəri quş (bu gün burda, sabah orda) – **a bird of passage / here today and gone tomorrow**

KÖHNƏ

Köhnəadət başında qalıb. – **The same old sixpence.**

köhnə adət üzrə (köhnə xatirə ilə) – **for old times' sake / in memory of old days / from force of habit**

köhnə adətləri aradan qaldırmaq – **to sweep away old customs**

Köhnə araba kimi cırıldayır. – **A creaking door hangs long on its hinges.**

Köhnə bazara təzə qiymət qoymaq. – **Do in Rome as the Romans do. / When in Rome, live as Romans live. / When you go to Rome, do as Rome does. / Every land has its laugh (=law), every corn has its chaff.**

Köhnə bazara təzə nırx qoymaq. – *bax* **Köhnə bazara təzə qiymət qoymaq.**

köhnə dostluq naminə – **for old sake's sake**

köhnə əhvalat (hamıya məlum olan köhnə məzəli hadisə) – **trite (stale, overworked, hackneyed) joke / Cf. Joe Miller**

köhnə hamam, köhnə tas – **1.** (hər dəfə eyni zəhlə tökən təkrar olunan hərəkət barədə) – **the same old story! / the same old game! / here we go again! / we're back to where we started!; 2.** (köhnə qayda ilə, əvvəlki kimi, eyni iş rejimi) – **no changes / nothing has happened / the mixture as before / humdrum / to go round and round in circles** (the things are the same as they were before, to work hard without making any progress, repeated activities)

Köhnə hamam, köhnə tas. (heç vaxt heç nəyi dəyişməyən adam) = **The same old bath, the same old cup. / The same old sixpence. / Fuddy-duddy.**

köhnə haqq-hesab çürütmək (bir kəsdən qisas almaq) – **to pay off an old score / to settle an old score**

*** köhnə iy burnunda qalıb – the man, who loses its own old privileged position, lives on his memories and who is not able to get on with new customs**

köhnə kəndə təzə dəb salmaq – *bax* köhnə şəhərə təzə nırx qoymaq

köhnə kəndin təzə darğası (yeni məna köhnə formada) – the new song of the old village (the new meaning in the old form)

köhnə kişilərdəndir (müsbət xarakterli kişi haqqında) – of a good old stock / of the old school / brewed years ago (about the man who has many good features)

köhnə küllükləri eşləmək (keçmiş yada salmaq) – to stir the things of the past

köhnə-kürüş – *bax* cır-cındır

köhnə qaloş (köhnə gəmi) – a coffin

köhnə qayda üzrə – to do smth. as of old (as in the old times, in old way)

köhnə qəzet nömrəsi – a back number

köhnə qurd – 1. (təcrübəli insan haqqında) – a sly dog / a cunning fox / an old bird / a downy bird / an old stager / a slick customer / an old hand / down-to-earth / Cf. a knowing old bird / an old capaigner / an old salt; 2. (təcrübəli dənizçi haqqında) – an old salt / a sea-dog / a sea wolf

Köhnə qurddur. – Cf. Experience teaches us wisdom.

köhnə palan içi açmaq – *bax* köhnə küllükləri eşləmək

köhnə palan içi sökmək – *bax* köhnə palan içi açmaq

köhnə plastinkanı qurmaq (sevimli mövzuda yenidən söhbət açmaq) – to be playing one's old record again / to harp on (upon) the same string

köhnə sənət (fahişəliklə məşğul olmaq) – * the oldest profession

köhnə sənətkar – *bax* bar qızı

köhnə şəhərə təzə nırx qoymaq – *bax* köhnə bazara təzə qiymət qoymaq

köhnə tarixlə – *bax* keçmiş tarixlə

köhnə yaranı təzələmək – to reopen old sores / to rub salt into the wound / to aggravate the wound / to torment someone

köhnəni təzəyə dəyişmək (ciddi dəyişiklikləri etmək) – to change horses crossing a stream

KÖK

Kök arıqlayana kimi, arığın canı çıxar. – *Lit.* Till a fat man gets thin, a thick man will be dead.

kök salmaq – 1. (daimi olmaq, kök salmaq) –to take (strike) root / to drive one's roots into smth.; 2. (bir yerdə qalmaq) – to stay put

kökdən düşmə (işlənilib köhnəlmə) – wear and tear

köklü surətdə dəyişmək – to turn smth. inside out

kökü kəsilsin! (qarğış)– ... be damned! / be hanged! / damn it all! / dammit! / may you (he, she, etc.) go to hell! / to hell with it! / confound it! / damn and blast it! / may go to hell! / drat you!

kökündən baltalamaq (məhv etmək)– to reduce to dust / to reduce to ashes / to crumble to dust

kökündən çıxarib atmaq – *bax* kökündən baltalamaq

kökündən dəyişdirmək – radically / completely (change or wipe out smth.)

kökündən kəsib atmaq (lap əvvəlindən qabağını almaq) – to nip smth. in the bud

kökündən qoparıb atmaq – to root smth. out (up) / to tear smth. out by the roots / to uproot smth. / to eradicate smth.

kökündən vurmaq (bünövrəni sındırmaq) – to strike at the root of smth.

kökünü götürmək (əmələ gəlmək) – to stem from (to originate from)

kökünü kəsmək (məhv etmək) – to root out someone or smth. mercilessly (to extirpate smth.)

kökünü tapmaq (məhzi başa düşmək) – to get to the back of smth.

KÖLGƏ

kölgə iqtisadiyyatı – in the sphere of shadow economy

kölgə kimi dalınca gəzmək (izləmək) – to follow someone about / to follow someone like his (her) shadow / to lurk behind someone like a shadow

kölgədə qalmaq (insanlardan kənarda qalmaq) – **to be left in the shade / to be (to keep, to remain, to stand, to stay) in the background / to remain in the shadow / to keep shady / to keep out of the way / to keep a low profile**

kölgədə qoymaq (üstələmək) – **to bang the bush / to drag the bush up / to take the rag off the bush / to put a fine show / to outdo smb. / to outshine someone / to put someone in the shade / to shoot way ahead of someone / to put someone to shame / to be one too many for smb. / to get (have) the better of someone / to throw smth. into the shade / to steal the show**

kölgədə saxlamaq (göstərməməyə çalışmaq) – **to keep someone or smth. in the background / to put (to cast, to throw) someone or smth. in (into) the shade**

kölgəsindən qorxan (ehtiyatlı insan haqqında) – **someone is trembling like an aspen leaf**

kölgəsindən qorxmaq (hər şeydən ehtiyat etmək) – **to fear one's own shade (of coward)**

kölgəsindən ürkən – *bax* **kölgəsindən qorxan**

kölgəsindən qorxmaq – **someone is shaking like a leaf**

kölgəsinə çəkilib oturmaq – **to be into a tight corner / to be at a deadlock**

kölgəsini qamçılamaq (tənqid etmək, qınamaq, tənə vurmaq)– **to run down smth. behind someone's back**

kölgəsini qılınclamaq – *bax* **kölgəsini qamçılamaq**

KÖMƏK

kömək etmək – **to assist someone in misfortune / to lend assistance**

kömək(lik) əlini uzatmaq – **to help a lame dog over a stile/ to bear a bob / to throw weight to smb. or in smth.**

köməklik göstərən insanları unutmaq – **to kick down the ladder**

KÖMÜR

kömür kimi qara – as black as coal / as blank as ink / as black as jet / as black as night / as black as the ace of spades

kömürə qatıq, qatığa kömür demək (ağa qara, qaraya isə ağ demək, düzgün deməmək) – **to call white black / to turn white into black**

KÖNÜL

könül sevinci (fərəhləndirici hal barədə) – **a sight for sore eyes**

könlü açılmaq (bir kəsi kefi açıldı, əhval-ruhiyyəsi yaxşı oldu) – **to feel one's spirits rise / to take good cheer from smth.**

könlü atlanmaq (canlanmaq, ruhlanmaq, ürəklənmək, cürətlənmək) – **to take fresh heart / to get a new lease of life**

Könlü balıq istəyən ayağını suya salar. – *Lit.* He who would catch fish must not mind getting wet. / If you like to slide down-hill you've got to pull up your sled. / No cross, no crown. / A cat in gloves catches no mice. / He that will eat the kernel must crack the nut. / He that would eat the fruit must climb the tree. / *Cf.* After the feast (dinner) comes the reckoning. / He that would eat the fruit must climb the tree. / He that would have eggs must endure the cackling of hens. / He who would eat the nut must first crack the shell. / He who would search for pearls must dive below. / If you dance you must pay the fiddler. / If you can a tune you must pay the piper.

Könlü balıq istəyən, quyruğunu suya vurur. – *bax* Könlü balıq istəyən ayağını suya salar.

könlü bulanmaq (xoşuna gəlməmək) – **someone feels sick at heart / it is not to someone's liking**

könlü qalmaq (həyəcan keçirtmək) – **to take smth. to heart / one is sick at heart / one is feeling blue**

könlü qana dönmək – **one's heart is bleeding**

könlü-gözü tox – ***bax* gözü tox**

könlü tutmaq (sevmək) – **someone or smth. is to someone's liking**

könlü tutulmaq (məyus olmaq) – **to be in low spirits / to be out of sorts**

Könlü yemiş istəyən, dolanar tağ başına. – He that eat kernel must crack the nut.

könlü-gözü tox – *bax* könlütox olmaq

*** könlündən keçirmək (düşünmək) – to entertain an idea (to meditate doing smth.)**

könlündən keçmək – *bax* ürəyindən keçmək

könlünə dəymək (incitmək, xətirə dəymək, toxunmaq) – to cut someone on the raw / to touch someone to the quick / to prick someone's vanity / to tread on someone's toes

könlünə düşmək (istəmək) – to feel like oneself

könlünə toxunmaq – *bax* könlünə dəymək

könlünə yatmaq (xoşuna gəlmək, bir kəsi heyrləndirmək) – to catch the fancy of smb. (someone or smth. is to one's heart or taste)

könlünü açmaq (sevindirmək) – it gladdens the heart / it does one's heart good to see it (to cheer someone up)

*** könlünü almaq – 1. (bir kəsə təskinlik vermək) – to take one's heart / to appose one's resentment; 2. (münasibətləri yenidən bərpa etmək) – to mend the relationship (to find a solution to a problem or disagreement)**

könlünü çalmaq – to win all hearts

könlünü ələ almaq – 1. (rəğbət doğurmaq, rəğbətini qazanmaq) – to get a firm hold of one's heart / to gain someone's heart / to wind round someone's heart / to find the way to one's heart / to gain someone's affections / to get grip on one's heart / to make a good impression on someone / to win favour; 2. (sakitləşdirmək) – to calm someone down

könlünü ələ gətirmək – *bax* könlünü ələ almaq

könlünü qırmaq (bir kəsin mənliliyinə toxunmaq) – to give offence to someone / to touch someone on the raw

könlünü sındırmaq – *bax* könlünü qırmaq

*** könlütox olmaq – to be satisfied / not greedy / not avid**

könül açmaq – *bax* ürəyini açmaq

könül bağlamaq – to give one's heart to someone / to take someone to one's heart / to set one's heart on (to fall in love)

könül bulandırmaq (zəhlə tökmək) – someone feels sick (queer) / to rouse one's disgust (repugnance, loathing, aversion)

Könül sevən ağanın nə ağı, nə qarası? – *Lit.* Heart does not obey orders. / *Cf.* Love cannot be forced. / You can take a horse to the water, but you cannot make him drink.

Könül sevən göyçək olar. – Love is blind. / Beauty lies in lover's eyes. / Beauty is in the eye of the gazer. / Beauty is in the beholder's eye.

könül vermək (bir kəsin arvadı olmağına razılıq vermək) – to take someone to one's bosom / to fall in love with someone

könülsüz (maraqsız, həvəssiz) – with half a heart

könülsüz qarşılamaq (hər hansı bir fikri müsbət qarşılamamaq, narazılıqla) – to go over like a lead balloon (fail to generate a positive response or enthusiasm, to meet something with boredom or disapproval)

könülsüz tikə kimi qəbul etmək (istəməyərək, həvəssiz) – to bear with the utmost reluctance / to receive with a stab of regret / with a heavy heart / setting one's teeth / much as one hated doing it / *Cf.* to swallow the pill

KÖP

köp! (yat!, yuxuya get!) – sleep!

köpmək (yatmaq) – to be snoring away / to have a snooze / to hit the hay / to go to roost / to have a nap / to get some kip / to pad down / to hit the hay / *Cf.* to pound the bell / to sack out

KÖP

köpü yatmaq (qorxmaq, cəsəmətsizlik göstərmək) – to put one's tail between one's legs / to show the white feather

köpünü almaq (burnunu ovmaq, yerinə oturtmaq) – **to take someone down a peg or two / to clip someone's claws / to crop someone's feathers (ears) / to throw cold water over someone** (to discourage someone)

köpünü azaltmaq – *bax köpünü almaq*

köpünü yatırtmaq – *bax köpünü azaltmaq*

KÖPƏK

köpək oğlu – **son of a gun / sun of a bitch**

köpəyin ağzına sümük atmaq – *bax itin ağzına sümük atmaq*

KÖPMƏK

köpməyə getmək (yatmaq) – **to hit the hay** (to go to bed and sleep)

KÖRPƏ

körpə kimi yatmaq (sakitcə yatmaq) – **to sleep like a log / to sleep like a top / to sleep like a dog / to sleep the sleep of the just**

körpənin yumşaq yeri kimi (çox yumşaq əl dərisi haqqında) – **as smooth as a baby's bottom**

KÖRPÜ

* **körpü qaldı çayın o tayında** – **a discrepancy** (about disagreement between someone) / *Cf. all at sixes and sevens*

körpü qurmaq (əlaqələr yaratmaq) – **to build bridges**

Körpüdən keçəndə yan-yan dəyiblər. – **Second cousin twice removed. / Cousin several times removed. / Forty-second cousin.**

KÖRÜK

körük basmaq (qızışdırmaq) – **to add fuel to the fire / to pour oil on the flame / to throw fat in the fire / to heap fuel to the flame**

KÖSÖVÜ

kösövü tüstülüdür (maraq obyektı olaraq diqqət və müzakirə mərkəzində olmaq) – **to be the object of gossip / tittle-tattle**

KÖTƏK

kötək yemək (döyülmək və ya söyülmək) – **to know what blows feels like / to taste strokes / to get a good thrashing / to get a proper cudgeling**

kötək yemi (döyülmə) – **the birch / flogging**

kötəkləmək (döymək, əzişdirmək)– **to treat someone with a dose of birch-oil / to flog someone / to beat someone to a pulp and chuck him out / to give someone a good thrashing / to give someone a proper dressing-down (hiding, licking) / to give someone a sound thrashing / to tweak someone's ears / Cf. to knock the tar (stuffing) out of someone / to give it good and proper to someone / to give it to someone / to bop someone one / to give someone a good flogging / to beat someone black and blue**

KÖTÜK

kötük kimi (tamam kar) – **as deaf as a post**

KÖYNƏK

Köynək bədənə daha yaxındır. – Blood is thicker than water. / Close is the shirt but closer is the skin. / Cf. Self comes first.

Köynək dondan irəlidir. – Near is my shirt, but nearer is my skin. / They that are bound must obey. / Blood is thicker than water. / Cf. Charity begins at home. / Deep will call deep. / Birds of a feather flock together.

köynək-köynək ət tökmək (utanmaq) – **to be consumed with shame (to be greatly ashamed of smth.)**

köynəyinin yaxasından keçirmək – bax yaxadan keçirmək

KÖZ

köz üstündə oturmaq (narahat olmaq) – **to be on hot coals / to be on pins and needles / to be on tenter-hooks / to be on the gridiron / to be (sit) on thorns / to be on nettles / to be all on wires / to sit on pins / to feel like a cat on hot bricks**

KREDİT

kreditə (qaytarmaq şərti ilə) = **on credit**

KRISA

krisaolmaq (səxavətin artılığından zərər çəkməmək, simic insan haqqında) – **one is no better than he / she should be**

KRİSTAL

kristal adam (çoxlu ləyaqətli xüsusiyyətlərə malik olan insan haqqında) – **a diamond of the first water**

kristal kimi təmiz – *bax* **güzgü kimi təmiz**

KRİTİK

kritik anda (ən məsuliyyətli, təhlükəli zamanda) – **when the chips are down**

kritikvəziyyət – ***touch and go**

KUB

kub ölçüləri – **cubic measures**

KULMİNASIYA

kulminasiya nöqtəsi – **high-water mark**

KURORT

kurort mövsümünün ən yaxşı dövrü (sentyabr, oktyabr ayları) – **the mellow season**

KÜBAR

kübar qadın (əsli-nəcabətli xanım) – **a lady of quality**

kübarlar aləmi (bütün kübar cəmiyyət) – **all the world**

KÜÇƏ

küçə açmaq (başqa mövzuda olan söhbətlərlə bir kəsin başını qarışdırmaq; bir kəsin fikrini yayındırmaq, bir kəsi aldatmaq) – **to fool someone by fine words / to put someone off with fair words / to fool someone with smooth talk / try to talk someone round**

küçə adamı – **1.** (davranışsız, tərbiyəsiz) – **cheeky / saussy / Amer. sassy; 2. bax küçə qızı**

küçə qızı (fahişə) – **a hooker / strumpet / a street-walking / trollop / lewd / whorish** (prostitute)

küçə söyüşü söymək – *Lit.* **to swear like a cabbie / Cf. to swear like a trooper** (a bargee, a lord)

küçə uşağı (baxımsız, yiyəsiz) – **street arab**

küçədə qalmaq – **1.** (evsiz qalmaq) – **to be thrown out on the street / to get (have) the key of the street; 2.** (işsiz, pulsuz qalmaq) – **to be thrown out of work / to be left high and dry**

küçələri ölçmək (çoxlu ayaqla gəzmək; avaralanmaq, heç bir iş görməmək) – **to cut roadway**

küçəyə atmaq (işdən azad etmək) – **to throw someone out of work / to fire someone / to sack someone**

KÜÇÜK

küçük! (söyüş) – **suffering cats! / hell's bells! / great snakes!**

küçüklənmək (yaltaqlıq etmək) – **to dance before someone on one's hind legs / to bow and scrape to someone / to flap around someone / to walk on tiptoe before someone / Lit. to get on one's hind legs before someone / Cf. to dance attendance on (upon) someone / to fawn on (upon) someone**

KÜL

kül başına! (söyüş) – *Cf.* **eff you (him, her, them)! / blast you! / drat you! / may damnation take you! / blankety-blank!**

kül edib sovurmaq – *bax* **külünü göyə sovurmaq**

kül eləmək – **to be reduced to dust (ashes) / to crumble to dust**

kül gözüne! – *bax* **kül başına!**

kül və qalıq – **dust and ashes**

külbaş – **bloody**

külə çevirmək – *bax* **kül eləmək**

külə döndərmək – *bax* **külə çevirmək**

külə dönmək – **to be reduced to ashes**

külü də qalmayıb(heç bir şey qalmayıb) – **not a trace remained of smth. / there is neither sight nor sound of smth. / smth. melted into thin air / there was only a grease spot left of him (her) / he (she) was flattened into a pancake (flattened out) / he (she) was blown to atoms**

külü göyə qalxmaq (enmək, müflis olmaq) – **to go down in flames / to go bust / to go smash / to go to blazes / to go to hell / to go to the devil / to go to the dogs / to go up the spout**

külü göyə sovrulmaq – *bax* **külü göyə qalxmaq**

külünü göyə çevirmək (nəyisə məhvedici tənqiddə məruz qoymaq) – **to blow smth. sky-high**

külünü göyə sovurmaq (yox etmək) – **to beat the enemy all to pieces (to nothing, to ribands, to smithereens) / to cut (tear) smth. to pieces / to smash smth. to bits / to grind someone to dust / to make mincemeat of someone / to pulverize someone**

KÜLƏK

külək hara əssə, o da o tərəfə baxır – *bax* **gündə bir avaz oxuyur**

külək hayandan əsir? = **what wind has blown that in?**

külək hayandan əssə, o yana əyilmək – **a weathercock / one who sees how the gander hops** (one who goes whichever way the wind blows)

külək kimi (çox tez) – **like the wind** (very quickly)

külək kimi azad – **free as the wind**

küləklər şəhəri (Bakı) – **the Wind City** (Baku)

küləksiz ləpə – **a grounds well**

KÜLLİ

külli miqdarda pul (çoxlu məbləğ, var) – **a big sum of money**

KÜLÜNG

külüng çalmaq (çox əziyyət çəkmək) – **to toil and moil / to bear the burden / to lead a life of drudgery / to stick to a routine job / to be slogging away at the job / to be sticking it out / to grin and bear it**

külüng vurmaq – *bax* **külüng çalmaq**

külüngü bir yerə vurmaq (hər hansı problemin həllini tapmaq üçün bir kəslə fikir mübadiləsini aparmaq) – **to put heads together** (to cooperate with someone else in order to find the solution to the given problem)

KÜNC

künc-bucaqda danışmaq – **to converse in whispers / to whisper to someone in the corner**

küncdə-bucaqda qalmaq (ən axırıncı yerdə) – **to be in the background**

küncə qısnamaq (bir kəsi çıxılmaz vəziyyətə salmaq) – **to keep at bay / to drive someone into a corner / to force someone to the wall / to get someone at a deadlock / to have a gun at someone's head / to hold a pistol to someone's head**

küncə qoymaq – **to put someone at the corner** (to punish someone)

küncə sıxmaq – *bax* **küncə qısnamaq**

KÜP

küp dibində yatmaq (çox spirtli içkidən qəbul etmək) – **to be a bottomless pit / to drink like a fish / Lit. as drunk as a cobbler / Cf. as drunk as a fiddler / as drunk as an owl / blind drunk / soaked**

küp dibindən əl çəkməmək – *bax* **küp dibində yatmaq**

küpə girən qarı (aravuran) – **trouble-maker / instigator / provoker**

küpünə girmək (çox içmək)– **to drink like a lord / to have got a hollow leg / to get drunk as a piss ant / to get drunk as a fiddler's bitch**

KÜRƏK

kürək kürəyə vermək (bir-birinə dayaq olmaq) – **to work shoulder to shoulder** (to rely on someone)

kürək söykəmək (ümid etmək)– **to have an influential patron**

kürəklə ağzına vurmaq – *bax* **ağzına vurmaq**

kürəyi qovuşmaq – **1. (hirsələnmək) – to bear someone ill will (ill feeling) / to bear someone a grudge; 2. (narahat olmaq) – to take smth. to heart**

kürəyi üstə qoymaq (bir kəsin üzərində tam qələbə əldə etmək) – **to pin someone down / to pin someone to the floor / to get the other down / to have got someone beat (whipped) / to lick someone / to knock someone into a cocked hat / to have someone floored / to beat all hollow**

kürəyindən çıxartmaq (nəyin bahasına olursa olsun qisas almaq) – **to pay someone back in his own coin / to repay someone / to return someone** (to take revenge on)

kürəyinə bıçaq (satqınlıq) – **a stab in the back**

kürəyinə ... yapmaq (cəza vermək) – **to give someone stretch**

kürəyinə zərbə vurmaq (bir kəsə xəyanət etmək) – **to stab someone in the back**

kürəyini işə verməmək (iş görməmək) – **to shirk one's work / to slack**

kürəyini yerə vurmaq – **1. Bax kürəyi üstə qoymaq; 2. (yaş barədə) – to be past**

KÜRKÜ

kürkünə birə darışmaq – *bax* kürkünə birə düşmək

kürkünə birə dolmaq – *bax* kürkünə birə düşmək

kürkünə birə düşmək (nigaran olmaq)– **ants in one's pants** (someone is anxious or uneasy about smth.)

kürkünə birə salmaq (nigaran qoymaq)– **to put the fear of God into someone / to scare someone stiff / to strike terror into someone's heart**

kürkünü sudan çıxarmaq (bir təhər işlərini düzəltmək) – **someone is able to cope with one's work somehow / to get out of a tight corner / to get out of a difficulty / one is able to arrange one's affairs**

KÜRT

kürt toyuq (daima evdə oturan insan haqqında) – **a stay-at-home**

KÜSDÜRMƏK

(bir kəsi) **küsdürmək** – **to set someone by the ears**

KÜSMƏK

Küsəndə də elə küs ki, barışanda ayaq yeri olsun. – *Lit.* **A bad peace is better than a good quarrel. / Cf. Better a lean peace than a fat victory. / A bad compromise is better than a good lawsuit. / A bad arrangement is preferable to the best lawsuit.**

Küsənə pay düşməz. – *Cf.* **If you are angry, drink some water.**

Küsənin payını yeyərlər. – *bax* **Küsənə pay düşməz.**

küsənləri barışdırmaq – **to knock their heads together**

küsmək – ***to take a miss**

küsülü olmaq (bir-biri ilə danışmamaq) – **to be on speaking terms** (to be so angry with each other that they refuse to speak to each other)

KÜT

küt – fool / dunce / numskull / dimwit

kütbaş (axmaq, ağılı başında olmayan adam haqqında) – **wooden head / blockhead / dunderhead / dullard / fool / fat head / someone's head is stuffed with straw (someone has an empty head on his shoulders) / to be out of one's mind / clod / bone-head**

kütbeyin – as stupid as a goose / as stupid as an owl / as stupid as a pig / as dense as a donkey

küt getmək (pis qurtarmaq) – **to be a failure**

KÜTLƏ

kütlənin sevimlisi – a matinee idol

kütləvi informasiya vasitələrində sakitlik (avqust-sentyabr aylarında parlamentdə olan tətil barədə) – * **the silly season**

KÜY

küy qaldırmaq (səs-küy etmək) – **to make a fuss about smth. / to raise (set up) a clamour / to make a great noise about smth. / to raise a lot of fuss**

küyə getmək (bir kəsin təsiri altına düşmək) – **rise to the bait** (to react when someone is deliberately trying to make you angry or get you interested in something)

küyə getməmək (heç kimin dediyi ilə oturub-durmamaq, təsir altına düşməmək, öz bildiyi kimi hərəkət etmək) – **wild horses wouldn't drag / make / stop someone to do something** (noone can influence on somebody's decision or opinion)

-Q -

QAB

Qab dibi yalamaq (yaltaqlanmaq) – **to lick someone's shoes / to lick someone's boots / to lick the mud off someone's shoes / to lick someone's feet**

qabı boş olmaq – *bax qabında bir şey olmamaq*

qabına-qacağına sığmamaq – *bax qabına sığmamaq*

qabına sığmamaq (öyünmək) – **to turn up one's nose / to cock one's nose / to stick one's nose up / to poke one's nose up in the air / to go about with one's nose in the air / Cf. to put on airs / to be on the high horse / to do the grand / to get too big for one's boots**

qabında bir şey olmamaq – *bax qabında bir şey yoxdur*

qabında bir şey yoxdur (savadsız insan haqqında) – **slightly foolish / not all there / empty-headed / scatter-brained / a bit weak in the top storey**

QABA

qaba adam (tərbiyəsiz insan haqqında) – *** a tough egg / a boor**

QABAQ

qabağa düşmək – **1. *(boynuna məsuliyyət götürmək) – to act as a guide / to act as a forerunner; 2. (bir kəsdən zirək tərpanmək) – to get the jump on someone (to get the advantage over someone)**

qabağa getmək (irəliləmək, yüksəlmək) – **to get somewhere / to jump the gun / to go up a gear (to move highest, to rise, to increase)**

qabağa getməmək (bir yerdə, eyni vəziyyətdə, köhnə vəzifədə qalmaq) – **to be in a rut** (stick in an unchanging may be for the job, marriage, children or something else)

***qabağı açılmaq** (külli miqdarda gəlmək) – **to assail by**

qabağı görmək (gələcəyi bilmək) – **to look ahead**

qabağı görməmək (gələcəyi təsəvvür də etməmək) – **not to see an inch before one's nose / to see nothing before the tip of one's nose**

qabağına ağac atmaq (süni maneələr yaratmaq) – **to put a spoke in someone's wheel / to throw a spanner in the works / to put grit in the machine / Amer. to throw sand in the wheels**

qabağına atmaq (könlünü ələ almaq üçün) – **to give someone a bone to pick**

qabağına çöp atmaq – *bax* **qabağına doqquzluq çıxarmaq**

qabağına çöp salmaq – *bax* **qabağına çöp atmaq**

qabağına doxsan doqquz çıxarmaq – *bax* **qabağına doqquzluq qoymaq**

qabağına doqquzluq çıxarmaq (öz üstünlüyünü bir kəsə sübut etmək)– **to give someone points / to excel someone / to beat someone hands down / to surpass someone / to be a cut above someone / to be streets ahead of someone / to get the better of someone / to snub someone / to wipe someone's eye / to score off against someone / to put someone's nose out of joint**

qabağına doqquzluq qoymaq – *bax* **qabağına doqquzluq çıxarmaq**

qabağına keçmək (bir şeyə mane olmaq) – **to leave behind** (to prevent)

qabağına kötük atmaq (hərəkət etməyə qoymamaq) – **not to give someone a chance / to push someone into the background / to keep someone down**

qabağına kötük itələmək – *bax* **qabağına ağac atmaq**

qabağına şalban uzatmaq – *bax* **qabağına kötük itələmək**

qabağında diz çökmək – **1.** (böyük rəğbətlə bir kəsə və ya bir şeyə münasibət bəsləmək) – **to kneel before someone or smth. / to worship someone or smth. / to revere someone or smth.; 2.** (yaltaqlıq etmək) – **to grovel on one's belly before someone / to prostrate oneself before someone / Cf. to lick someone's boots / to brown-nose; 3.** (alçalmaq) – **to cringe to (before) someone / to slave for someone / to abase oneself before someone**

qabağında dörd qat olmaq (yaltaqlanmaq) – **to wriggle before someone / to grovel on one's belly before someone**

qabağında dura bilməmək – **not to hold out against smth.**

qabağında əsim-əsim əsmək (qorxmaq) – **to tremble with fear / to shudder with fear / to put one's tail between one's legs / to dance to someone's tune / to show the white feather / Cf. to be reduced to servile obedience / to be on one's best behaviour in someone's presence**

qabağında küçüklənmək (yaltaqlıq etmək) – **to wag one's tail cringingly before someone**

qabağında ləbbeyk durmaq – **1. (birinin qabağında tir-tir əsmək) – to be obedient to the point of servility / to walk on tip-toe / to walk the chalk / to toe the line / to dance to someone's piping; 2. bax farağat durmaq**

qabağında mil dayanmaq – **bax qabağında ləbbeyk durmaq**

(bir kəsin)qabağında qaçmaq– **bax qulluğunda hazır**

qabağında quyruq bulamaq (biciklər işlətməklə bir şeydən boyun qaçırtmaq) – **to wriggle / to use trickery to avoid a sharp issue / to dodge the issue / to shirk the issue**

qabağında lələlik eləmək – **bax lələşlik eləmək**

qabağında tir-tir əsmək – **bax qabağında əsim-əsim əsmək**

qabağında yeddi qat təzim etmək(bir kəsdən çəkinmək) – **to be doubled up / to bend double / to bend in two / to bend oneself into a triangle / to fold up like a carpenter's rule / to stand at attention / thumbs to trouser seams / to spring to attention with hands at one's sides**

qabağındakı hərif (/xam) deyil (bir kəsi olduğu kimi, lazımı qədər dəyərləndirməmək) – **you've got hold of the wrong kind for that! / you've chosen the wrong customer this time! / you've caught the wrong bird**

qabağından qaçmaq (bir kəsdən qorxmaq) – **to put one's tail between one's legs / Cf. to draw in one's horns / to show the white feather**

qabağından yemək (öz sözünü dala götürmək) – **to eat one's word**

qabağından yeməmək (mübarizə etmək çağırışına cavab vermək) – **to throw one's hat into the ring**

qabağından yeməyən (lovğa, iddialı, heç kəsi bəyənməyən, başqalarına xor baxan insan haqqında) – **a man who takes too much upon oneself** (about too arrogant, proud, haughty, bumptious man)

qabağını almaq (vaxtında tədbir görmək) – **to keep smth. on its feet**

qabağını almaq mümkün deyil (saxlamaq mümkün deyil) – **someone knows no restraint / there's no stopping someone**

qabağını-gerisini düşünmək (ətraflı düşünmək) – **to weigh all pros and cons / to weigh all for and against** (to think smth. out in detail, in advance)

qabağını-gerisini düşünməmək (ətraflı düşünməmək) – **not to think smth. out beforehand**

qabağını tutmaq (bütün cəhətləri müqayisə edəndə bir kəsdən üstün olmaq) – **to mop the floor / to wipe the floor**

qabaqdan gəlmişdik eləmək (özünü sığortalamaq) – **to hedge one's bets**

qabaq-qabağa – *bax üz-üzə*

QABAQCADAN

qabaqcadan həll olunmuş məsələ – * **a foregone conclusion**

qabaqcadan hər şeyi bilmək (düşünülmüş şəkildə nəticələri əvvəlcədən nəzərə alaraq hər şeyi götür-qoy etmək) – **to know smth. beforehand / to be with eyes wide open** (to be fully aware of the possible problems or results of a particular course of the action)

qabaqcadan öyrənmək (qabaqcadan yoxlamaq, bələdləmək) – **to explore the ground / to find out the lie of the land / to find out how things stand / to put out feelers**

Qabaqcadan sevinmək lazım deyil. (Qabaqcadan demək düşür.) – *Cf. If you laugh before breakfast you'll cry before supper.*

Qabaqcadan yox demə. – **Never give up once you've started. / You can't back out once you've begun. / Cf. Once you've put your hand to the plough, don't look back. / Once you pledge don't hedge. / In for a penny, in for a pound. / Those who play bowls must expect to meet with rubbers.**

QABANA

qabana dönmək (çox kökəlmək) – **to grow very fat / to be oozing fat**

QABARIQ

qabarıq döş – **a bulging chest / someone is barrel-chested**

QABIQ

qabığına sığmamaq – *bax* **qabığına yerləşməmək**

qabığına yerləşməmək – *bax* **qabına sığmamaq**

qabıq qoymaq (çox əlləşmək, çalışmaq) – **to lay oneself out / to be all out for smth. / to do one's damndest**

qabıqdan çıxmaq (bir şeyə nail olmağa görə çox əziyyət çəkmək) – **to go out of one's way to do smth. / to try one's hardest / to do one's uttermost**

qabıqdan-dəridən çıxmaq – *bax* **dəridən çıxmaq**

qabıqla bişmiş kartof – **potatoes boiled in their jackets / potatoes cooked in their jackets**

QABIRĞA

qabırğa olmaq (dəvət almamış bir kəsə qoşulmaq) – **to cling to someone like a leech / try to get a food ration (a drink, etc.) out of someone**

qabırğa kimi (böyükdən çıxmış) – *Cf.* **latchon**

qabırğa kimi əyri (tərs insan haqqında) – **to be a stubborn / obstinate / pig-headed / restive man**

qabırğa olmaq (artıq olmaq)– **a superfluous third / Cf. a third wheel** (to be unwanted man)

qabırğa söhbəti (uzanan yerdə bir kəslə söhbət etmək) – **to utter nonsense or rubbish** (to have a chat with someone usually in the lying position)

qabırğa vermək – 1. (ayağı dolaşmaq, büdrəmək) – **to stumble (over) / to trip (over)**; 2. (bir kəsin sözünə qulaq asmamaq, öz bildiyini etmək) – **to pay no attention to smth. / to turn a deaf ear to smth.**

qabırğalarına əl gəzdirmək – *bax* **qabırğalarını əzişdirmək**

qabırğalarını əzişdirmək (bir kəsi döymək) – **to give someone a sound licking / to give someone a good thrashing (dressing-down, hiding, licking) / to thrash someone's sides / to beat someone black and blue**

qabırğalarını yumşaltmaq (bir kəsin qabırğalarından vurmaq) – **to poke (to dig) someone in the ribs**

qabırğası qalın (kütbeyin) – **a dull / dim-witted / obtuse / stolid person**

qabırğasına döşəmək – 1. (yapışdırmaq) – **to solder smth. to / to stick smth. to**; 2. (bərk danlamaq) – **to give someone a proper dressing-down / to put the heat on someone / to give someone what for / to blow someone up**

QABİLİYYƏT

qabiliyyəti olmamaq (biliyi olmamaq, gücü çatmamaq) – **to be shallow-brained / to be a goose / to be a small fry / not to be up to the mark / to lack depth**

(bir kəsin) **qabiliyyətini lazımi qədər qiymətləndirməmək** – * **to sell someone short** (to underestimate someone)

qabiliyyətli olmaq (fərasətli olmaq) – **one has got a lot on the ball / to be jack of all trades** (a person who can do many things)

QABLANMAMIŞ

qablanmamış halda – * **in bulk**

QAC

qac düşmək (düşmən olmaq) – **to be at each other's throats / there is bad blood between them / to be at loggerheads with someone / to be at daggers**

**drawn with someone / to be at swords' points with someone / Amer. to be on
outs with someone / there is ill will between them**

qac olmaq – bax qac düşmək

QAÇMAQ

qaça-qaç (qarışıqlıq, çaxnaşma) – the alarms and excursions–шум и суета

**qaça-qaç deyil (tələsmək lazım deyil) – there's no hurry / we are not in a
hurry / we can take our time / it can wait /there's no fire / the place isn't on
fire / don't be in a hurry! / take your time! (there's plenty of time)**

**Qaç-qaç deyil ki. – Lit. Business is no bear to run away to the forest. /
Work is not like a bear. / It doesn't rush off into the wood. / Cf. We can take
our time.**

qaça-qaça salma (tələsmə!) – hold your horses! (fig.)

qaça-qaçdadır (gizlənir) – on the run

**qaçaraq (yüyürərək) – at a run / take a running jump over (into, onto)
smth.**

**qaçaraq yıxılmaq – to fall flat / to go crashing full force to the ground / to
cannon into smth.**

**qaçıb başını qurtarmaq – to take to one's heels / to try to escape safe and
sound / to make a run of it / to pull foot / to show a clean pair of heels**

**qaçılmaz hadisəni yaxınlaşdırmaq – to meet smth. inevitable / to
precipitate (hasten) smth. predetermined**

qaçılmaz hal (talehdir) – as sure as death / sure as fate

qaçılmaz olmaq – to stare someone in the face

qaçmağa hazırlaşmaq – to be about to run away / to make tracks

**qaçmağa üzqoymaq – 1. (tərk etmək, imtina etmək) – to turn one's back; 2.
(çətinlikləri görərək qaçmaq) – to turn one's tail**

qaçmır (gözləyə bilər) – someone or smth. can wait

QADA

Qadan(ı) alım! – 1. *bax* dərdin ürəyimə; 2. (*rica edirəm*) –not likely! / no fear! / not a bit of it / oh yes, indeed! / oh, of course! (to implore someone)

qadan mənə gəlsin! – *bax* qadan(ı) alım!

QADAĞA

qadağa – thumbs down

qadağa altında saxlamaq – to maintain a ban on smth.

qadağa qoymaq (qadağan etmək) – to place a ban on smth. (to prohibit, to forbid smth.)

Qadağa qoyulan şey şirin olar. – Stolen pleasures are sweet.

qadağan olunmuş mövzu – forbidden ground

qadağan zona – restricted area

qadaqda saxlamaq (imkan verməmək) – to keep someone or smth. in check / to hold someone in leash / to keep someone under one's thumb / to keep someone on a string / to lead someone in a string / to keep someone on a tether / not to give someone much freedom

QADIN

qadına pərəstişkarlıq etmək – to set one's cap for someone / *Cf.* to pop the question / to make time with someone / to go steady / to make a play for her / to pay attention to someone / to chase (to dangle, to run) after a female / to make advances to girls / women / *Cf.* to go bigdame hunting (to court to someone)

Qadının işi evdə qurtarmır. – A woman's work is never done.

qadınlar – fair sex / gentle sex (women)

QAFA

qafa taşı (kəllə) – death's head

QAFİYƏ

qafiyəsiz şer – a blank verse

QAHMAR

(bir kəsə) **qahmar çıxmaq** (bir kəsi müdafiə etmək) – **to hold a brief for someone or smth.**

QAXLANMAQ

* **Qaxlan!** (otur, əyləş!) – **Sit down!**

QALMAQ

qalan mal (satılmayan mallar) – **a drug in the market**

QALIQ

qalıqlar (çatışmazlıqlar) – **survival of smth.**

QALIN

qalın file (can ətindən və ya sümüyü təmizlənmiş ət parçasından bişirilmiş xörək) – * **baron of beef**

QALIB

qalib çıxmaq (qalib gəlmək) – **to take the cake**

qalib gəlmək – 1. *bax* üstünlüyü əldə etmək; 2. (mübahisədə bir kəsin fikirlərini alt-üst etmək) – **to shoot down in flames**

qalibə qeydsiz-şərtsiz təslim olmaq – **to give oneself up to the tender mercies of the enemy**

QALMAQ

qalmışdı saqqal darağı (sanki elə bu çatmırdı) – **as if that wasn't enough! / we've had enough adventures! / iron. that's all we need! / that's a bit too thick / that's the limit! / that would be the last straw!**

QALOŞ

qaloşa oturtmaq (bir kəsi pis, gülməli vəziyyətə salmaq) – **to make an ass (s fool) of someone / to put someone into a mess / to get someone into a fix / to catch someone napping / Cf. to chase someone up a tree**

QALSTUK

qalstuk – **tie / necktie**

QALÜ

qalü bəladan (çoxdan) – **since the beginning of time / since (from) time immemorial**

QAMÇI

qamçı kimi hərəkət etmək – **to lash like a whip**

qamçılamaq (hədə-qorxu ilə razılıq almaq, özünə tabe etmək) – **to crack the whip**

QAN

qan ağlamaq – **1. (çoxlu-coxlu ağlamaq) – to shed floods of tears / to be drowned in tears (to weep bitterly, to be in deep distress); 2. bax cana doymaq**

qan ağlatmaq (bir kəsə böyük mənəvi zərbə vurmaq) – **to make someone's heart bleed**

qan axıtmaq – **1. (tələf olmaq) – to shed one's blood for someone or smth.; 2. (öldürmək) – to spill (shed) someone's blood**

qan axtarmaq – **bax qan istəmək**

qan aparmaq (çox qan itirmək) – **to pour out one's life-blood**

qan bahasına (böyük itkilər bahasına) – **to pay dearly for smth.**

qan başına vurmaq (hirsələnmək) – **to get / fly into a rage**

qan beyninə vurdu (bir kəs xəcalətindən, utandığından qızardı) – **the blood rushed to one's head / one's blood rose in a jet / the colour rushed to one's cheeks / it brought a blush to one's cheeks / one's face was flushed**

qan çanağı(fitnəçi, araqarışdıran) – **a potential murder (killer) / a stool-pigeon**

qan çəkir (ailə üzvlərinin bir-birinə çox oxşar və bağlı olması haqqında) – **blood is thicker than water** (about the persons of the same family who are closer to one another than to others, relatives are favored or chosen over outsiders)

qan çəkmək – 1.(bir kəsin xasiyyəti barədə) – **one's blood is up / one's blood boils**; 2. (qohumluq hiss edilir) – **blood will tell / it is the call of the blood / the ties of blood are beginning to tell / Cf. blood is thicker than water**

qan çıxmayan yerdən qan çıxarmaq – *bax* **qaşınmayan yerdən qan çıxarmaq**

qan düşmək (düşmənçilik yaranıb barədə) – **there is animosity between them**

qan düşməni (qəddar düşmən) – **deadly enemy**

qan eləmək – 1. (bir kəsi öldürmək) – **to spill someone's blood / to bleed someone / Amer.to take into camp**; 2. (qəzəbə gəlmək) – **to wreak one's fury / to be in a towering rage / to be in a passion / to spread terror / to be on the warpath**

qan gölü (qırğın) – **the bath of blood**

qan görmək (qadınlarda ay başı olmaq)– **to have menstruation**

qan içdirmək – *bax* **qan uddurmaq**

qan içində üzmək (insanları edam etmək, kütləvi qırğınlar törətmək) – **to wallow in blood**

qan içmək (bir kəsə əziyyət verərək onu istismar etmək) = **to drink the blood of someone /to suck someone's blood**

qan ilə yumaq – 1. (öz həyatı bahasına günahını yumaq) – **to wash away smth. with one's blood**; 2. (rüsveyçılıqdan, biabırçılıqdan həyatının bahası ilə təmizlənmək) – **to wipe it out with someone's blood (in blood)**

qan intiqamı (qan davası) – **a blood feud / vendetta**

qan istəmək (qisas istəmək) – **to long for blood / to crave for revenge**

qan-qan demək – *bax qana susamaq*

qan qaraltmaq (bir kəsin kefini bərk pozmaq) – **to upset someone / to bother (harass, nag, plague, worry) the life out of someone**

qan qaynayır (bir kəsin gücü artıqlaması ilədir) – **one's blood is hot / one's blood is up**

qan-leysan olmaq (çoxlu qan itirmək) – **to bleed like a stuck pig**

qan qohumluğu – **the ties of blood**

qan qoxusu gəlir (ölüm-itim ola bilər) – **a smell of blood is wafted (here / there)**

qan qusdurmaq – *bax qan ağlatmaq*

qan ocağı – **1. bax qan çanağı; 2. (fitnə məkanı) – the origin of provocation**

qan salmaq – **to provoke a fight, enmity, hostility**

qan su yerinə axır (çoxlu vəfat eləyənlər var) – **blood is pouring out as a brook / Cf. a mincing-machine / Amer. meat grinder**

qan təpəsinə sıçramaq – *bax qan beyninə vurmaq*

qan tutmaq – **1. (qətl təsiri altında olmaq) – to be in trans / to be under the influence of what one has seen; 2. (qatili bir kəsin qarğıışı tutdu) – one's curse came true**

qan uddurmaq (bir kəsə çox əziyyət vermək) – **to drink the blood of someone / Cf. to eat into someone**

qan udmaq – *bax qan ağlamaq 2-ci mənada*

qan-yaş tökmək (çarəsiz, təsəllisiz ağlamaq) – **to be drowned in tears / to dissolve in tears**

qana çalxalamaq – *bax qana çalxamaq*

qana çalxamaq (bir kəsi təhlükəyə salmaq) – **to throw someone into the risk of one's life / to plunge someone into danger**

qana çalxatmaq – *bax qana çalxalamaq*

qana düşmək (pis vəziyyətə düşmək) – **to get into a scrape / to get into a mess / to get mixed up in an unpleasant affair / to be caught up in something rotten / Cf. to find oneself in hot water / to land in a pickle**

Qana qan deyiblər. – **Eye for eye, tooth for tooth. / Cf. Tit for tat. / Measure for measure.**

qana qan eləmək (qisas almaq üçün bir kəsi öldürmək) – **to revel in blood / Cf. blood for blood**

qana salmaq (təhlükəli işə bir kəsi cəlb etmək) – **to nonplus someone / to put someone in an impossible position / one get someone into a mess / to involve someone in an unpleasant affair / to confuse someone / to baffle someone / to muddle someone / Cf. to put someone in a spot / to chase someone up a tree**

qana susamaq (qisas istəmək) – **one longs for taking revenge on someone**

qançır-qançır – **black and blue**

qanda üzmək – *bax qan içində üzmək*

qanıçən (hamını özünə tabe edən insan haqqında) – *Amer. the man on horseback*

qanı bahasına başa gəlmək (çox baha başa gəlmək) – **to sell one's life dearly**

qanı batmaq – *bax qanı yerdə qalmaq*

qanı coşmaq – **1. (vəcdə gəlmək) – to take fresh heart / to be delighted with smth.; 2. bax qanı cuşa gəlmək**

qanı cuşa gəlmək (bir kəs bərk həyəcanlanır) – **the blood is fresh in one's veins**

qanı damarlarında donur (bir kəs bərk qorxur) – **one's blood freezes (chills) / one's blood turns to ice / one feels the blood freeze in his (her) veins / one is terror-stricken (terror-struck)**

qanı durulmaq (kef-əhvalı düzəlmək) – **to take heart of grace / to take good cheer from smth. / to get a new lease of life / to feel one's spirits rise**

qanı halaldır (bir kəs ölməlidir) – **he is worth a death / Cf. there's a rope on the gallows crying for someone / the gallows groans for someone**

qanı ilə yumaq (bir kəsin günahını günahkarın həyatı bahasına yumaq) – **to wash out a stain / to wash off a stain / to cleanse oneself of the shame / to remove smth. / to expunge smth.**

qanı qaçmaq (üzü ağarmaq) – **to turn (grow, become) pale**

qanı qanımdan (qohum haqqında) – **one's own flesh and blood / bone of the bone and flesh of the flesh**

qanı qanla yumaq (bir kəsin qətlini qatilin qətli ilə qisas almaq) – **bloodforblood**

qanı qara getmək – *bax sözlə getmək*

qanı qaradır (kefi yoxdur) – **someone is out of sorts (spirits)**

qanı qaralmaq (məyus olmaq, narahat olmaq, hirslənmək) – **to wear out someone's nerves / to fray someone's nerves / to make someone nervous / to worry one's head off**

qanı qaynamaq (bir kəsə xoş münasibət bəsləmək) – **to have a liking for someone / to take a liking to someone**

qanı qaynamamaq (bir kəsdən xoşu gəlməmək) – **to feel an aversion for someone / to nurse hatred / to nourish hatred**

qanı qaynayır – **1.** (bir kəs cuşa gəlir, həyəcanlanır) – **one is overflowing with energy and physical strength / the blood is fresh in one's veins / one has plenty of good red blood in one; 2.** (bir kəsdə müəyyən hisslər oynayır, ehtiras, sevgi, istək və s.) – **one's blood boils / one's blood is hot / one's blood is up / one's blood surged madly in one's veins**

qanı qətrana dönmək – *bax qanı qaralmaq*

qanı tərپətmək (bir kəsi həyəcanlandırmaq) – **to sting someone's blood**

qanı üstündə qaldı (günahkar olmaq) – **one's blood is fallen upon someone**

qanı üstündə qalmaq (bir kəsin vəfatına görə məsuliyyət aparmaq) – **someone bears the responsibility**

qanı üstünə düşmək – *bax qanı üstündə qalmaq*

qanı üstünə tökülmək (bir kəsin ölümündə günahkar olmaq) – **to have someone's blood on one's hands (or head)**

qanı yerdə qalmaq (bir kəsin vəfatına görə günahkardan qisas almamaq) – **someone won't turn a hair / someone will never raise a hair / someone is as cool as a cucumber / someone is remained without punishment** (not to get revenge)

qanı yerdə qalmamaq (qisas almaq) – **to take revenge on someone / to pay someone back** (to punish someone)

qanı yerdə qoymamaq (intişam almaq) – **to take vengeance on / to take blood feud / to take vendetta / to avenge smb.** (to revenge on)

qanıqara olmaq (məyus olmaq) – **to fret / to feel restless / to be unable to keep still** (to settle down) / **to find no solace / not to know what to do with oneself / to be sad** (upset, depressed, downcast, distressed) / **to be out of one's wits with worry**

qanın son damlasına qədər (axırncı nəfəsə qədər) = **to fight to one's last drop of blood / to fight to the last / to fight to the last man**

qanına-iliyinə işləmək – **1.** (artıq bir kəsin adəti, vərdişi olmaq) – **to instill itself in human flesh and blood / to be part of someone's flesh and blood / to become part of someone's very being; 2.** (bir kəsin orqanizminin içinə getmək) – **to get into one's blood**

qanına-iliyinə keçmək – *bax qanına-iliyinə işləmək*

qanına-iliyinə yerimək – *bax qanına-iliyinə keçmək*

qanına susamaq (birinin öldürməyini arzu etmək) – **to wish vendetta**

qanına keçmək– **1.** (soyuq bir kəsin iliyinə, damarına işləmək) – **to penetrate to the marrow / to be chilled to the bone / to be frozen to marrow / to get frozen stiff / to be drenched to the skin / to be soaked through to the skin / to be wet to the marrow; 2.** (bir kəsi sirayət etmək) – **to infect / to pass on (to)**

qanına yerimək – *bax qanına keçmək*

qanında olmaq (bir kəsə xas olmaq) – **he (she) has it in his (her) blood / it runs in his (her) blood**

qanını almaq – *bax qisası yerdə qoymamaq*

qanını durultmaq (bir kəsin kefini açmaq) – **to keep up someone's spirit / to raise morale**

qanını xarab eləmək / etmək (kədərlənmək, öz əhvalını pozmaq) – **to upset oneself / to bother the life out of someone / to harass the life out of someone / to nag someone / to plague someone / to worry someone**

qanını içmək – **1.** (bir kəsi istismar etmək) – **to suck someone's blood / to exploit someone / to revel in someone's blood / to drive someone up the wall;**
2. (bir kəsin həyatını korlamaq) – **to be the bane of someone's existence**

qanını qaraltmaq – **1.** (bir kəsin əhvalını pozmaq) – **to gibe at someone / to jeer at someone / to prick one's eyes / to offend the eye / to throw smth. in someone's teeth / to cloud someone** (to depress one); **2.** (bir kəsi peşiman etmək) – **to rub salt into the wounds**

qanını sormaq (bir kəsi istismar etmək, müflis vəziyyətinə gətirmək) – **to wear someone out / to work someone to death / to harass someone with exactions / to sweat someone / to suck someone's blood**

qanını yerdə qoymamaq (intiqaq almaq)– **blood for blood**

qanının arasına girmək (bir kəsi müdafiə etmək) – **to take someone out of a mess (a spot, a scrape, a tight corner) / to go to bat for someone** (to help out and support someone)

qanışirin – *bax* yapışıqlı

qanqaralıq salmaq (bir kəsin kef-əhvalını pozmaq) – **to upset someone / to nag the life out of someone**

qanqırmızı – **as red as blood**

qanla yumaq (qisas almaq üçün bir kəsi öldürmək) – **to take a revenge on someone**

qanlı-bıcaq olmaq (düşmən olmaq) – **to be at daggers drawn with someone / to be at loggerheads with someone / to be at daggers' points with someone / to be at swords' points with someone / Amer. to be at (on) outs with someone / to be at each other's throats / there is bad blood between them / there is ill blood(ill feeling, ill will) between them**

qanlı bifşteks (qızardılmış ət) – **a rare steak**

qanlı görsə qan ağlar (bir kəsin çox ağır vəziyyəti barədə) – **a deplorable condition (state) / a catastrophe**

qanlı göz yaşları – **the bitter tears**

qanlı göz yaşları axıtmaq – **to shed floods of tears / to be drowned in tears**

qanlı göz yaşları tökmək – *bax* **qanlı göz yaşları axıtmaq**

qan-tər ilə (böyük əziyyət ilə) – **by one's sweat and blood / with one's own sweat and blood**

qan-tər tökmək (çoxlu işləmək) – **to work till one sweats blood / to work until exhaustion / to work one's fingers to the bone / to sweat blood / to sweat one's guts out**

qan-tərə batmaq (bir kəsi ağır iş ilə bərk yormaq) – **someone has worked up seven sweats doing smth. / someone must have sweated blood over smth.**

QANAD

qanad açmaq (fəaliyyətə başlamaq) – **to start working**

qanad alıb uçmaq (cuşa gəlmək) – *Lit.* **one's wings have grown / to acquire wings / to be uplifted / to be filled with inspiration / to be encouraged by smth.**

qanad çalmaq – **1.** (öz gücünü, qabiliyyətini göstərmək) – **to spread one's wings / to take wings; 2.** (hansısa fikri beynində fırlatmaq) – **to take wings**

qanad vermək (bir kəsə ruh vermək) – **to elate someone / to lend (to give / to add) someone wings**

qanadı altına almaq (bir kəsə himayədarlıq etmək) – **to take someone under one's wing / to take someone under one's guidance (or patronage, or protection) (to take care of someone who has less experience of smth.)**

qanadı altına çəkmək – *bax* **qanadı altına almaq**

qanadı altında – **to grow up (live, etc.) under someone's wing**

qanadım olsaydı, uçardım (böyük sevinc hissi barədə) – *Lit.* **if I have wings, I'll collapse / to blow up / to be blown sky-high / Cf. to be in the seventh heaven**

qanadının altına almaq (bir kəsə himayə etmək) – **to have someone in tow**

qanad-quyruq bağlamaq (böyümək, kişiləşmək) – **to grow into a man / someone is quite grown-up**

qanadlanıb uçmaq (ürəklənmək, şövqə gəlmək) – *Lit.* **one's wings have grown / one feels a fresh surge of energy**

qanadları qırılmaq (ruhdan düşmək) – **to lose heart / to be apathetic / to be disheartened / to mope**

qanadları sınmaq – *bax* **qanadları qırılmaq**

qanadlarını kəsmək (özünə inamını qırmaq) – **to cut one's wings / to clip someone's wings**

qanadlarını yandırmaq (müvəffəqiyyətsizliyə uğramaq) – **to singe one's wings**

qanadsız quş kimi (çətin vəziyyətdə olmaq) – *Cf.* **to be left stranded / to be left in the basket / to be in low water / to be on the rocks**

QANDIRMAQ

qandın?(başa düşdün?) – **did the penny drop?**

qandırmağa çalışmaq (təsir etmək) – **get to work on someone**

qandırmaq olmur – *bax* **beyninə yeritmək olmur**

QANE

qane olmaq (razı olmaq)– **to make do**

QANMAQ

qana bilmirəm (başa düşə bilmirəm) – **I'm at a loss / I'm at my wits' end / I just don't know what I should do (what will happen, etc.)**

QANMAZ

qanmaz (başiboş)– **an uncouth fellow / a country bumpkin / moron / hick / Amer. Alvin / dimwit / noddy / ggof /an utter blockhead / a downright fool / Cf. as stupid as an owl / as stupid as a goose / cabbage-head / turnip-head**

QANUN

qanun qoruyucusu – * **limb of the law**

(müxtəlif məsələlər üzrə) **qanun layihəsi** – * **omnibus bill**

Qanun zora tabedir. – **Might is right. / There is no arguing with a large fist. / Cf. One cannot swim against the tide. / What may the mouse do against the cat. / Oaks may fall when reeds stand the storm.**

qanuni evlənmə (nigah, kabin) – **a lawful wedlock**

qanunitələb – * **one's pound of flesh**

qanunla yaşayan adam – * **stuffed shirt** (someone who lives keeping order)

qanunsuz qazanılmış pul – **laundered money**

qanunsuz hərəkət etmək – **to cut a corner (the corners)**

qanunu keçmək – **to drive a coach and horses through**

qanunun hər maddəsi – **the letter of the law**

qanunun qüvvəsi – * **the long arm of the law**

QAPANMAQ

qapanıb qalmaq (adamlardan qaçmaq) – **to retire (retreat, shrink, shut, withdraw) into oneself / to withdraw into one's shell**

QAPAZ

qapaz vurmaq (bir kəsin başına vurmaq) – **to bounce / to clock / to clonk / to hammer home / to swipe / to lay one on right between the eyes (also fig.)**

(bir kəsə) **qapaz vurub qovmaq** – **bax haqq-hesabını vermək**

qapaz yemək (boynunun ardından bir sillə almaq) – **to get it in the neck**

qapazaltı – 1. (başqalarının günahından məsuliyyət çəkən bir kəs) – **a scapegoat / a fall guy / Cf. a whipping boy**; 2. (daimi hücumlara məruz qalan insan) – **a fair game**

qapazı vur başına, çörəyi əlindən al (dilsiz-ağızsız, fəqir insan haqqında) – **meek creature / lamblike creature / meek as a lamb / pure as a lamb**

QAPI

qapı açmaq (qonaq qəbul etmək) – *Lit.* **to open the door / to show hospitality to someone** (to receive the guests)

qapı az qalır dabanından çıxsın (çoxlu qonaqlar haqqında) – **as if the day of open doors / as though there is a hostel / the place for anybody to idle about** (about perpetual visitors) / *Cf.* **picnic ground**

qapı dalında (kənar şəxslər olmadan) – **in camera / in private**

qapı dalında qoymaq (bir işi görməyə imkan verməmək) – **not to let someone in / never let someone set foot on one's threshold / not to allow someone on the doorstep (past the door) / to lock the door against someone**

qapıdaca (o anda, dərhal) – **then and there**

qapıdan baxmaq (bir kəsə və ya bir şeyə yol tapmamaq) – **someone has not a right to come in / to camp on someone's doorstep** (someone does not gain an access to smth.)

qapıdan qovsan bacadan girər (sırtıq, utanmaz, abırsız insan haqqında) – **to be impudent man / to be insolent person**

qapı-qapı dolaşmaq – *bax* **qapı-qapı düşmək**

qapı-qapı düşmək – *bax* **qapı-qapı gəzmək**

qapı-qapı gəzmək (çörək pulu istəmək) – **to live by begging / to go a-begging / to beg one's bread / to be on the houses**

qapılar döymək (hər yerə müraciət etmək) – **to apply petition with dogged persistence / to pester someone with (about) smth. / Cf. to camp on someone's doorstep / to haunt someone's threshold**

qapılara düşmək(sədəqə istəmək) – **to become a beggar / to become a pauper / to be sending the hat round / to be begging the alms**

qapılara salmaq (bir kəsi müflis etmək) – **to ruin someone utterly / to beggar someone / to put someone on the dole / to send someone out begging**

qapıları açıq qoymaq (qonaqpərvərliyi ilə seçilmək) – **to keep open house**

qapıları üzünə çırpmaq – *bax* **qapını üzünə bağlamaq**

Qapın çırpılsın! (qarğış)– **Confound you! / Blast you! / Drat you! / Devil take you! / Plague take you!**

qapınıayaq ilə açmaq (yüksək vəzifəli şəxslərlə özünü çox ədəbsiz aparmaq) – *Lit.***to kick someone's door open / to be too familiar / to have the cheek to be too familiar / to take liberties with higher authorities / to boss the show / Cf. to be on close terms with someone (to be too (unceremonious, cheeky)**

qapını dabanından çıxarmaq – *bax* **qapısının kandarını yerindən çıxarmaq**

qapını döymək (yaxınlaşmaq) – **to be approaching / to be near / to be at hand / to be just round the corner / to be at one's doorstep / to be upon one / to be at the door / not a long time ahead / not far off**

qapını göstərmək (evdən qovmaq) – **to show someone the door / to turn someone out of the house**

qapını kandarından çıxarmaq – *bax* **qapını dabanından çıxarmaq**

Qapını o biri tərəfdən bağla. – **Go to hell and shut the door behind you. / Close the door from the other side.**

qapını öpmək (qapıda qalmaq) – **come too late and find the door locked / Cf.to kiss the post**

qapını təpik ilə açmaq – *bax* **qapını ayaq ilə açmaq**

qapını üzünə bağlamaq (bir kəsi qovmaq)– *Lit.* **to close the door before one's nose**

qapının kandarını yerindən çıxarmaq – *bax* **qapını dabanından çıxarmaq**

qapısı açıq olmaq (qonaqpərvər, ürəyiaçıq, əliaçıq, səxavətli insan haqqında) – **a good host**

qapısı bağlandı (bədbəxt hadisə baş verdi) – **misfortune descends on someone**

qapısı bağlanmaq (ailəsi dağıldı)– **the home of someone is ruined**

qapısı çırpınmaq – *bax* **qapısı bağlanmaq**

qapısına buraxmamaq – *bax* **qapıya qoymamaq**

qapısında bircə donuzu əskikdir / yoxdur (hər şeyi var, imkanlı insan haqqında) – **to live in clover / to live on the fat of the land / to eat the bread of luxury / to live in a bed of roses / to live like a fighting cock**

qapısında yatmaq (daima bir kəsin yanında olmaq) – **to camp on the doorstep**

qapısını döymək (bir kəsin könlünə dəymək, bir kəsi kədərləndirmək) – **to give offence to someone / to wound someone's vanity**

qapısının ağzını kəsdirmək – **1.** (həmişə yanında olmaq) – **to haunt someone's threshold; 2.** (bir kəsin zəhləsini tökmək) – **to give someone no peace / to pursue someone everywhere**

qapısının kandarını yerindən çıxarmaq (bir şeyi istəmək üçün bir yerə tez-tez getmək)– **to pester someone about smth.**

qapıya qoymamaq (yaxın buraxmamaq) – **never let someone set foot on one's threshold / to lock the door against someone**

QAPIŞDIRMAQ

qapışa-qapışa almaq (bir-birinin əlindən qaparaq almaq) – **to take smth. like hot cakes**

QAPMAQ

qapmaq (hamının üstünə qışqırmaq) – **to run amuck**

QAR

qar dənəciyi (həmişəkindən tez gələn qışın qarı) – **first snow / snowflakes**

qar heykəli – **a snow-man**

qar kimi ağ (çox ağ) = **as white as driven snow**

qar kimibaşına tökülmək (gözlənilmədən görünmək) – **to drop from the clouds (or skies)**

Qar suyundan qaymaq yığır. – *Lit.* **He skims the cream off the sheet.**

qar yağıb, qapı örtülüb (ömürlük unudulub) – **it's gone and long forgotten / it's all over and done with / it's all past and done with / that's ancient history / it's a thing of the past / it's all part of the deep dark past / Cf. it's all old hat now**

QARA

qara bağlamaq (qırx gün və ya bir ilin ərzində qara paltar geyinmək) – **to be in mourning for someone**

qara basmaq (gözə görünmək, hallyusinasiyaya tutulmaq) – **it seems to him (her) to see things** (to suffer from hallucinations)/ **someone fancies** (to see nightmare)

qara bayraq açmaq – *bax* **qara bayraq çəkmək**

qara bayraq çəkmək (bir kəsin ölüsünə görə yas saxlamaq) – **to be in deep mourning**

qara bazar – **black market**

qara buludlar (xoşbəxtliyi, əminamanlığı təhlükə altına alan bir şey) – **a loud in the sky / a loud on the horizon**

qara camaat – **the common people**

***qara dediyinə ağ deyən yoxdur** (başqalarının fikirlərini nəzərə almayan) – **the man, who does not bear the objections** (not taking into consideration the others's opinion)

qara geymək (bir kəsin vəfatına görə yas saxlamaq) – **to be dressed in black / to be in mourning for someone**

qara gözlərinə bağışlamaq (bir şeyi elə-belə keçmək) – **to forgive for someone's sweet sake**

qara gözlərinin xatirinə (elə-belə) – *Lit.* for the sake of someone's beautiful eyes / for the fair eyes of someone / for love of someone / for someone's sweet sake / for nothing

qara gün – 1. (kasıblıq) – **the nakedness of the land**; 2. (bir kəsin həyatının ən pis, kədərli günü) – **the blackest day of one's life** (a day of great unhappiness)

qara gün görməmək (ciddi çətinliklərlə üzləşməmək) – **to keep one's nose above water** (to be out of serious difficulty)

qara gün keçirmək (maddi çətinliklərlə yaşamaq) – **to be famishing** / *Cf.* **to tighten one's belt**

qara gün üçün pul yığmaq (qənaət etmək) – **to put money aside** (to save money)

qara günə düşmək – *ba xqara günə qalmaq*

qara günə qalmaq (pis kökdə olmaq) – **to be in deplorable condition (state)** / **to be up to the ears in garbage** / **to fall descend**

qara günə saxlamaq (hər ehtimala qarşı saxlamaq) – **to keep on ice**

qara günlər yaşamaq (acınacaqlı həyat keçirmək) – **to fall on evil days**

qara xətt (uğursuzluq xətti) – **a losing streak**

qara iqtisadiyyat (qeyri-qanuni yolla qazanılan var-dövlət) – **black economy** (unofficial and illegal finances)

qara kağız (pis xəbər) – **bad news** / **gloomy news** (news about someone's death)

qara kişmiş – *bax qarayanız*

qara qarğa (dustaqları aparən maşın, araba) – *Cf.* **black Maria**

qara qaşına, ala gözüne görə ... (elə-belə, havayı) – **for the fair eyes of someone**

qara qəpiyə dəyməz (heç nəyə dəyməz) – **someone or smth. is not worth a brass farthing** (a brass button, a damn, a pin) / **two a penny** / **ten a penny** (about something worthless, useless, not valuable)

qara qəpiyə satmaq (xəyanət etmək) – **to sell someone down the river** (to betray someone)

Qara qız bəzənincə, toy əldən gedər. – *bax* Keçəl qız bəzənincə, toy əldən gedər.

qara ləkə (təmiz adı ləkələyən bir şey) – **a dark stain / blemish**

qara məxluq (heç bir əhəmiyyəti olmayan adam) – **an unhappy creature**

qara məni basana kimi, mən qaranı basım (günahı, məsuliyyəti və s. özgəsinin üstünə yıxmaq, atmaq) – **to shift the blame on to somebody else**

Qara səni basınca, sən qaranı bas. (Qıgılcımı alovdan əvvəl söndür, zərbənin qarşısını bədbəxtlikdən əvvəl al.) – **A little fire is quickly trodden out.**

qara siyahı (təhlükəli insanların siyahısı) – **rogues' gallery**

qara siyahıyadüşmək (bir kəs haqqında pis fikirdə olmaq) – **to be in someone's bad books**

qara siyahıya salmaq – **to black-list**

qara sudan qaymaq tutmaq (iğtişaşdan təmənnalı istifadə etmək) – **to fish in troubled water / to fish in muddy waters**

qara torpaq (qəbir) – **long home**

qara torpaq altına yollamaq (öldürmək) – **to send someone to glory / to drive someone to his (her) grave / to do away with someone / to send someone to kingdom-come**

Qara toyuq ağ yumurta yumurtlar. = A black hen lays a white egg.

qara vermək – **1.** (bir işi gözdən pərdə asmaq üçün etmək, aldatmaq üçün etmək, yalnız yanlış təsəvvür yaratmaq üçün) – **to do smth. as a blind (decoy) / to do smth. just for show / to divert attention from smth.;** **2.** (öz varlığını başqalarına hiss etdirmək) – **to make someone feel one's presence**

qara yaxmaq (böhtan atmaq, ləkələməyə çalışmaq) – **to throw mud at someone / to defame someone / to vilify someone / to besmear someone's name / to back-bite someone / to bespatter someone / to sully someone's name / to stain (to blemish) someone or smth. / to blast someone's reputation / to cast aspersions on someone / to breathe upon someone / Cf. to give a black eye to someone or smth. (to calumniate, to tovilify, to slander someone)**

qara yel kimi qarşılamaq (bir kəsi istəməyərək, sərt qarşılamaq) – **to meet someone coldly** (unfriendly)

qara yerə girəsən! (qarğış) – **bad luck to you! / damn you! / blast you! / drat you!**

qara yerə girsin! (qarğış) – **cess to him (her, etc.)! / damn him (her, etc.)! / drat him (her, etc.)!**

qara yuxu olmaq (ölmək) – **to make a die of it / to kick the bucket / to drop off the hooks / to push up the daisies / to hop the twig / to give up one's soul to God / to breathe one's last / to give up the ghost / to depart to God / to go the way of human flesh / to go to one's account** (to die)

qara yumor (kobud zarafat) = **a black humour / blue joke**

qaraçı kimi yaşamaq (maddi çətinliklərlə yaşamaq, pulsuzluq barədə) – **to live as Gipsy**

qaraçı günündə (dilənçi kimi) – **to live as beggar / to beg alms**

qaraçılıq eləmək (həyasızlıq etmək) – **to go into hysterics / to make a hysterical scene / to make a noise**

qaragözlük eləmək (çox ağlamaq) – **to shed crocodile tears**

qaragün – **1. bax günüqara; 2. (bədbəxt) – a miserable / unlucky / unfortunate / unhappy life**

qaragünlüyünü qablaşdırmaq (hər bir pis hala hazır olmaq) – **to be ready for anything** (about the man, who is waiting smth. bad, danger, misfortune, trouble)

qaragünlüyünü yığışdırmaq – **bax qaragünlüyünü qablaşdırmaq**

qaragündə yaşamaq (pulun çatışmazlığından güclə dolanmaq) – **to make two ends meet / to live poorly / Amer. to make buckle and tongue meet**

qaraqapağını basmaq (dınməmək) – **to shut up / Cf. to button one's flap (lip) / to stop one's jaw / to hold one's mouth / to stop someone's mouth / to gag someone**

Qaraqapağını bas! (danışma!) – **Shut up! / Stop your jaw!**

qaraqorxu gəlmək (qorxutmaq, hədələmək) – **to scare someone stiff / to put the fear of God into someone / to strike terror into someone's heart**

qaranı ağdan seçmək (nəyin nə olduğunu yaxşı bilmək) – **to know what is what / to know one's business / to know the how and why of things / to have one's own wits about oneself / Cf. to see daylight / to be able to tell cheese from chalk / to know what o'clock it is**

qaranı ağdan seçməmək (nəyin nə olduğunu bilməmək) – **someone does not know the how and why of things**

qaranı seçmək (güclə oxumaq) – **to read with a great difficulty**

qaranı seçməmək (oxuya bilməmək, əlifbanı bilməmək) – **to be without elementary knowledge** (about an illiterate man)

Qaranı (qara iti) yumaqla ağarmaz. – *Lit.* **There's no washing a black nag white. / Cf. The cask savours of the first fill. / The leopard cannot change his spots.**

qarasına (düşünmədən) – **at random / anyhow / by guess-work / all of a rush / to go at things like a bull at a gate**

qarasını geymək – *bax qara geymək*

qarasını tökmək (qaralama yazmaq) – **to sketch smth. / to outline smth. / to jot down smth. / to draw up a project** (to make rough draft)

qaraya ağ demək – *bax ağa qara demək*

qarayaxalıq eləmək (əl çəkməmək) – **he (she) sticks to someone like a limpet to a rock / he (she) sticks to someone like a glue**

qarayanız (tünd dərisi olan insan haqqında) – * **brown as a berry**

QARALTI

qaraltıya hürmək (əbəs yerə vaxt itirmək) – **to bark up the wrong tree to**

QARAQUŞ

Qaraquş milçək tutmaz. – *Lit.* **An eagle doesn't catch flies. / Neither lion presses mice, nor eagle catches flies.**

QARANQUŞ

Qaranquş gəldi-gedərdir, sən sərçənin qədrini bil. – A bird in the hand is worth two in the bush.

QARANLIQ

qaranlıq (gecəyarı) – **the cope of night**

qaranlıq quyuya daş atmaq (fala baxmaq) – **to read the tea-leaves / to tell fortunes in a teacup**

qaranlıq meşədəki kimi olmaq (tamamilə çaşıb qalmaq, çətinlikdə olmaq) – **to be all at sea**

qaranlıq məsələ (tamamilə aydın olmayan) – **it is a dark forest for someone / as clear as mud / Cf. it's Greek to someone / someone is at sea**

qaranlıq məsələ haqqında – **all at sea / baffled / lost (not understanding smth.) / Cf. to go astray**

qaranlıq məsələdir (məlum olmayan bir şey barədə) – **it is shrouded in mystery / it is plunged in the mist of uncertainty / to be lost in the darkness of uncertainty / to be lost in obscurity / wrapped in mystery**

qaranlıq yerə daş atmaq – *bax* **qaranlıq quyuya daş atmaq**

qaranlıqda saxlamaq (bir kəsi məlumatsız saxlamaq) – **to keep someone out of ignorance**

qaranlıqdır (aydın deyil) – **something is not clear, it is obscurity**

QARATİKAN

qaratikan kimi bir kəsin yolunun üstündə bitmək (bir kəsə mane olmaq) – **to stand in the way of someone (to prevent someone from doing something)**

QARDAŞ

qardaş məzarı – **common grave**

qardaşım sənsən (uzun sözün qıçası)– **in a word / in short / in fact / in a nutshell**

QARĞA

qarğa beyni yedirtmək (bir kəsi dəli etmək) – **to be out of one's head / to go out of one's mind / to go mad / to go crazy / to go insane / to lose one's mind / to go off one's head**

qarğa beyni yemək (dəli olmaq) – **to take leave of one's senses / to lose one's wits / to go out of one's mind / to go off one's head / to go off one's loaf / to go off one's nut / to go gaga / to be a little touched / to be cuckoo / to go crackers / to go nuts**

qarğa dili (jarqon) – **slang / jargon**

qarğa kimi qara (çox qara) = **as black as a crow**

qarğa məndə qoz var (o insan ki, özünü aparmaq tərzilə gizli hərəkətlərini, istəklərini büruzə verir) – **to give oneself away**

Qarğadan qırğı olmaz. – *Lit.* **A raven never be an eagle.**

qarğadili danışmaq (anlaşılmaz bir surətdə danışmaq) – **to speak the language of Aesop / to speak cant / to speak in a muddle** (indistinctly, inarticulately, unintelligibly)

Qarğalar qara geyər. – **Nothing will happen.**

Qarğanı yüz il bəsləsən də tər lan olmaz. – *bax* **Qarğadan qırğı olmaz.**

QARĞIŞ

qarğış etmək (qarğamaq) – **to call someone all the names under the sun in the book / to let fly / to curse someone like hell / to swear blue murder at someone / to curse someone for all one is worth / to swear like a bargee / to turn the air blue**

Qarğışın iki başı olur. (Qarğış tökənin öz başına gələr.) – **Curses like chickens come home to roost.**

QARI

qarı nənə(qoca qadın) – **an old duck / one's old Dutch**

qarımış qız qalmaq (ərə getməmək) – **to be on the shelf**

QARIXMAQ

qarixmaq (özünü itirmək, çaşmaq) – **one is at a loss / one addles** (beats, breaks, cudgels, racks) **one's brains**

QARIN

qarın açmaq (çoxlu yemək) – **to get outside of / to put on the feed-bag / to pass one's lips** (someone's appetite arises and becomes intense)

qarın bağlamaq (kökəlmək) – **to grow very fat / to run to fat / to become fat-faced**

qarın bərkiməsi (qarın ağrısı) – **a clogging of the bowels**

Qarın doyubsa, göz doymur. (Çox qida qəbul edən insanlar haqqında.) – **So near and yet so far. / Eyes are bigger than his (/ her) stomach. / Cf. There's many a slip' twixt cup and lip. / The grapes are sour. / Sour grapes!** (Take more food than one can eat.)

qarın-qarın sürünmək (yaltaqlanmaq, alçalmaq, qulluq göstərmək, yaltaqlıq etmək)– **to cringe on one's belly before someone / to prostrate oneself before someone / Cf. to lick someone's boots / to brown-nose**

qarın otarmaq (başqasının hesabına dolanmaq) – **to be at someone's expense / to live at expense of others**

Qarın partlasın, yemək batmasın. – **Better belly burst than good drink lost.**

qarın sallamaq – 1. *baxqarın bağlamaq*; 2. *bax qarın vermək*

qarın vermək (qarını çıxmış insan haqqında)– **to get out of shape / to be deformed / to curl** (about the clothes)

qarınağrısı vermək (bir kəsi narahat etmək, bir kəsə əziyyət vermək) – **to rouse someone to a fury / to nag someone's life / to drive someone into a frenzy / to drive someone batty**

qarınağrısına düşmək (bərk həyəcan çəkmək) – **to fuss about / to bustle / one's heart gave a jump / one's heart sank**

qarınağrısına salmaq (həyəcanlandırmaq) – **to strike terror into someone's heart** (to frighten someone)

qarınqulu (çox yeyən) – **one is hungry as a bear (a hawk, a hunter, a wolf) / one could eat a bear (a horse) / one must have a tapeworm / a bottomless pit / big eater / light eater / fussy eater** (someone who eats a lot)

qarnı ağrmaq (bir şeyə güvənmək, ümid etmək) – **to have plans about someone or smth. / to have one's eye on someone or smth. / to reckon (count) on someone or smth. / to aim at someone or smth. / to want smth. in one's soul / to wish at heart (inly) / to long for smth. deep in one's heart (inwardly)**

qarnı başına bəla olmaq – *bax* **qarnının əsiri olmaq**

qarnı burnunda (boylu qadın haqqında) – **to be near her time** (of a pregnant woman)

(bir şeyi) **qarnı cırlaraq etmək** (fiziki cəhətdən böyük əziyyət çəkərək bir işi görmək) – **to sweat one's guts out to do smth.**

qarnı cırılmaq (gülməkdən ölmək, gözündən su gələnə qədər gülmək) – **to split one's sides with laughter**

qarnı qurdlu (ikiüzlü insan haqqında) – **a fox / an old dog** (of an insincere man)

qarnı (sözlə) doludur (çox danışan insan haqqında) – **to wag one's tongue / to talk hot air / to shoot breeze / to mill the wind**

qarnı partlayınca (çox yemək) – **to eat one's fill / to eat till one is full** (till one can eat no more) / **to stuff oneself to bursting point**

* **qarnıaçıq olmaq** (yazıq insan haqqında) – **to be poor / wretched**

* **qarnıboğaz olmaq** (boylu qadın haqqında) – **to be pregnant**

* **qarnıqurdlu olmaq** (paxıl olmaq) – **to be envious**

Qarnım üçündeyil, qədrim üçündür. – *Lit.* **It is not useful for stomach, it is good for me.**

qarnına girgi düşmək (bərk qorxmaq) – **to have the fear of God**

qarnına girgi salmaq (bir kəsi qorxutmaq) – **to put the fear of God into someone / to scare someone stiff / to strike terror into someone's heart**

qarnına qulluq eləmək (yaxşı və çox yemək) – **to eat greedily / Cf. to blow oneself out / to cram / to dig in / to fill one's face / to grub it up / to hog it down / to knock it back / to lay into / to shovel it down / to stack it away**

qarnında ilan var (pis, hirsli, məkrli, qəddar insan haqqında) – **snake-in-the-grass / viper**

qarnında saxlamaq (deməmək) – **to keep quiet about smth. / to keep smth. to oneself / to keep smth. under one's hat** (to keep smth. as a secret)

qarnını balıq qarnı kimi yırtmaq (bir kəsi öldürmək) – **to run someone through the guts / to rip up someone's belly / to disembowel someone**

qarnını bərkitmək (bir az yemək) – **to have a bite / to take a bite / to have a snack / to catch a snack / to pick a mouthful / to refresh one's inner man / to stop the rumbling**

qarnını doldurmaq (yemək) – **to have a bite / to have a snack / to put on the feed-bag** (to have a meal)

qarnını doydurmaq (yeyib doymaq) – **to have a square meal**

qarnını əritmək (arıqlamaq) – **to shake off one's fat / to slenderize**

qarnını suya qoymaq (ehtiyac içində olaraq özünü lazımi şeylərdən məhrum etmək) – **to be famishing / Cf. to tighten one's belt**

qarnını tüstü ilə doldurmaq (bir kəsi odlu silahla öldürmək) – **to kill someone outright**

qarnını yağunlatmaq (çox kökəlmək) – **to be oozing fat**

qarnının ağrısını bilmək (bir kəsin niyyətlərini, istəklərini bilmək) – **to read someone's heart / to read someone's mind**

qarnının əsiri olmaq (həmişə yemək istəyən insan haqqında) – *Lit.* **to be a slave of one's own belly**

QARIŞ

qarış-qarış ölkəni gəzmək (başdan-başa gəzmək) – **to travel the length and breadth of a country**

QARIŞQA

qarışqa kimi işgüzar (istənilən işə həvəslə girişən insan haqqında) – **a willing horse**

qarışqa kimi qaynaşmaq – *bax qarışqa yuvası kimi qaynaşmaq*

qarışqa yuvası kimi qaynaşmaq (çoxlu insanlar haqqında) – **to be teeming with someone or smth. / to be teeming as ant-hill / to swarm with someone or smth.**

qarışqa yuvasına dən daşıyan kimi (əldən salan, üzücü, çox ağır, əziyyətli iş barədə) – **never look up from one's work / to work like a mule**

qarışqanın (belə) ayağını basmaz (heç kimin xətrinə dəyməyən) – **someone would not say “boo” to a goose / someone wouldn't harm a fly**

QARMA-QARIŞIQLIQ

qarma-qarışıqlıq – 1. *bax tar-mar*; 2. *bax dəlixana*

qarma-qarışıqlıqda sahman yaratmaq (başqasının cəfasını, əzabını çəkmək) – **to carry the ball / to carry the can**

QAROVUL

qarovulda olmaq – **to be (out) on patrol**

QARŞI

(bir kəsə) **qarşı çıxmaq** – *bax sözünün qabağına söz demək*

qarşıda gələn (az qalıb yaxınlaşması) – **on the brink (threshold) of smth. / at the point of smth. / in the face of smth. / facing smth. / before smth.**

qarşıdan qış gəlir – **winter is just round the corner**

qarşı-qarşıya (üz-üzə gəlmək) – **to attack frontally / to make a frontal attack / to charge someone head on**

qarşısına çıxmaq (rast gəlmək, rastlaşmaq) – **to barge against / to barge into**

qarşısına məqsəd qoymaq – *Amer. to hitch one's waggon to a star / to have one's sights set on smth. (to set oneself the task of doing smth.)*

(bir kəsin) **qarşısında** – **in the face of someone / in someone's presence / in front of someone**

(bir kəsin) **qarşısında baş əymək** (bir kəsə dərin ehtiram bəsləmək) – **one hat is off to someone / to sit at someone's feet**

* (bir kəsin) **qarşısında boğaz olmaq** (bir kəsin qabağında öhdəliklər götürmək) – **to have responsibility before someone for some reason**

qarşısını almaq – **to prevent from smth. / to let know beforehand of / about smth.**

QARŞILIQLI

qarşılıqlı tələb – **a counterclaim / a countercharge / a cross-action**

qarşılıqlı tərif dəsgahı – **a mutual admiration society**

qarşılıqlı yardımkassası – **mutual assistance fund**

QARTAL

qartal çaynağı (uzun dırnaqlar haqqında) – **long fingernails in mourning**

QASTRONOM

gastronom (ərzaq dükanı) – **food store / Amer. delicatessen**

QAŞ

qaş çatmaq – **to frown / to knit one's brows**

Qaş düzəltiyi yerdə, vurdu gözün çıxartdı. – **When trying to effect an improvement to spoil the lot.**

qaş düzəltməyin əvəzinə, göz çıxartmaq (əldə olanı da itirmək, pisdən canını qurtarmağa çalışarkən yaxşıdan da olmaq) – **to throw the baby out with the bathwater**

qaş-göz atmaq (bir kəsə nazla baxmaq) – **to make eyes at someone / to flash one's eyes**

qaş-göz elmək (/ etmək) (göz vurmaq, bir kəsə baxıb bir gözünü yumub-açmaq) – **to make eyes at someone / to shoot fascination at someone / to give the glad eye to someone** (to make a sign with one's eye and eyebrow)

qaş-göz oynatmaq – *bax qaş-göz atmaq*

Qaş ilə göz arasında işini görür. (Çox tez hərəkət etmək.) – **Do smth. in the twinkling of an eye.**

qaş qaralmaq (hava qaralır) – **the twilights fall**

qaş qayıran yerdə göz çıxar(t)maq – **1.** (kömək etmək əvəzinə tərsinə bir işi korlamaq) – **to confer a dubious benefit upon someone; 2.** (daha da korlanmaq) – *iron.* **to recover from bad to worse / to be not long for this world**

Qaş qayıрмаq əvəzinə göz çıxarmaq. – *bax* **Qaş düzəltiyi yerdə, vurdu gözün çıxartdı.**

qaş qayıрмаq əvəzinə vurub gözü çıxarmaq – *bax* **qaş qayıran yerdə vurub gözü çıxarmaq**

qaş qayıran yerdə vurub gözü çıxarmaq (iş düzəltmək əvəzinə daha da hər şeyi bərbad vəziyyətinə salmaq) – **to confer a dubious benefit upon someone**

Qaşını düzəlməkdənsə, vurub gözünü çıxartdı. – **The cap fits.**

qaşını oynatmaq (qaşlarını qaldırmaq) – **to raise one's eyebrows**

qaşla göz arasında (çox tez) – **in the twinkling of an eye**

qaşlarını çatmaq – *bax* **qaşqabağını sallamaq**

qaşlarını qaldırmaq – *bax* **məəttəl qalmaq**

QAŞINMAQ

qaşınmayan yerdən qan çıxarmaq (səbəbsiz problem yaratmaq, zəhlə tökən söz-söhbət salmaq) – **to ask for trouble / Cf. let sleeping dogs lie**

Qaşınmayan yerdən qan çıxartma. – **Don't ask for trouble. / Let sleeping dogs lie. / If you're well off you don't seek better. / Cf. Let well alone. / Enough is as good as a feast. / The best is oftentimes the enemy of the good. / Why look for a good thing when you have one?**

QAŞQABAQ

qaşqabağı açılmaq (bir şeyə sevinmək) – **one's face brightened with joy**

qaşqabağı açılmamaq (bir kəsin kef-əhvalı yoxdur) – **to be always morose**
(gloomy)

qaşqabağı turşumaq – *bax* **qaşqabağı tutulmaq**

qaşqabağı tutulmaq (kefsiz olmaq) – **to pout one's lips / Cf. to be in a pet /**
to take the pat

qaşqabağı yer süpürür – *bax* **qaşqabağı yerlə gedir**

qaşqabağı yerlə gedir (bir kəs çox hirslidir) – **someone is sulky with smth. /**
someone is offended with smth. / someone is hurt / someone gets huffy /
someone is in the blues / someone has a cloud on one's brow

qaşqabağı yerlə sürünür – *bax* **qaşqabağı yerlə gedir**

qaşqabağından ilan-əqrəb sallanıb – *bax* **qaşqabağından zəhər yağır**

qaşqabağından qar yağır – *bax* **qaşqabağı yer süpürür**

qaşqabağından zəhər yağır – *bax* **qaşqabağından qar yağır**

qaşqabağını düyünləmək – *bax* **qaşqabağını tökmək**

qaşqabağını sallamaq (kədərli görünmək) – **to knit one's brows (to frown, to**
scowl) / to get a long face / Cf. to give someone wintry looks / to look daggers
at someone or smth. / to look dark (black) / to look surly (morose, sullen,
crusty) / to glower at someone

qaşqabağını tökmək – **1. bax** **qaşqabağını sallamaq; 2. (bir kəsdən küsmək,**
incimək) – to put one's lips / to be in a pet / to take the pat / to be in the pouts /
to puff up one's cheeks / to make a sulky face

qaşqabağını turşutmaq – *bax* **qaşqabağını tökmək**

qaşqabaq göstərmək (acıq etmək) – **to gloom / to sulk with someone**

QAT

qatı açılmamış (istifadə olunmamış, təp-təzə, yeni) – **brand-new** (as new or
fresh as when just made and sold by the manufacturer, showing no use or wear)

QATAR

qatar getdi (imkan əldən verildi) – **the boat is missed / the bus is missed**

QATI

qatı yalançı (oğru, fırıldaqçı, alçaq adam haqqında) – **of the first water / of the top quality / A 1**

QATIQ

qatığa qara demək (bilərəkdən düz, haqlı danışmamaq) – **to give the wrong names to the things**

qatıq (səhv) – **a wet blanket** (a mistake)

qatıq qaradır ki, qara (gic inadkar, tərs adam haqqında) – **to be stubborn as an ass** (about lethargic obstinacy)

qatıqdan da aşağı (bundan daha pis ola bilməz) – **to excess, to the limit / smth. proper / as ... as can be / smth. that beats everything / Cf. bad is the best**

qatıqlamaq (hər şeyi çaşdırmaq, işləri korlamaq) – **to make a mess of smth.**

QAT-QAT

qat-qat artıq olmaq (bir kəsdən bir çox hallarda üstün olmaq) – **to stand head and shoulders above someone / to run circles around someone / to run rings round smth.**

qat-qat qabıq qoymaq (var gücü ilə səy göstərmək) – **to lay oneself out / to be all out for smth. / to go out of one's way to do smth. / to try one's hardest / to do one's damndest**

QATLAMAQ

qatlayıb cibinə qoymaq (bir kəsdən hər cəhətdən üstün olmaq) – **to put someone in the shade / to shoot way ahead of someone / to put someone to shame / to be too many for someone / to get better of someone / to outdo someone / to outshine someone**

qatlayıb cibində gəzdirmək (bir kəslə müqayisədə üstünlüyü olmaq) – **to be one up on somebody**

QATMAQ

qatıb-qarışdırmaq (çaxnaşma salmaq) – **to make a lot of noise / to cause a panic** (commotion)

QAYA

qaya (sərt xasiyyətli insan haqqında) – **a man of iron**

qaya kimi etibarlı (möhkəm, dözümlü) – **as steady as a rock**

qaya kölgəsində yatmaq (özünü sakitləşdirmək) – **to take to smugness / to give oneself up to complacency**

QAYDA

qayda ilə (...üsulla, ...kimi, ...tərzində) – **in (after) the manner of someone or smth. / like someone or smth.**

qayda-qanunla (yerli yerində, dəqiq, tam qaydası ilə) – **according to the rules of the craft / in craftman's fashion / Cf. according to Cocker**

qayda qoymaq – **to put things in order / to straighten things out**

qaydasına düşmək – **to get into the old groove / to resume one's natural course / to get back into one's routine / to become completely settled / to settle down / to come to one's self**

qaydasında olmaq (nümunəvi, ideal şərait) – *** an apple-pie order** (everything is in order)

qaydasız – ***no holds were barred**

qaydaya salmaq – **1. (uğursuzluqdan sonra işi düzəltmək) – to pick up the pieces; 2. (düzəltmək) – to put smth. to rights**

qaydaya uyğun gəlməyən (normadan kənar, üstün) – *** above the mark**

QAYĞI

qayğılardan özünü qoruya bilməzsən (əziyyətlər lap çoxdur) – **there is hell to pay / there is the devil to pay**

qayğısız(dərdsiz) – **light as air**

qayğısızcasına yaşamaq (ev-eşik, yemək-içmək dərdi çəkməmək) – **everything is provided for one / all found / board and lodging found / to live carefree**

QAYMAQ

qaymağını götürmək (hamıdan tez tərpənərək özünə ən yaxşısını, xeyirli, mənfəli şeyi əldə etmək) – **to skim the cream off smth.**

qaymağını yığmaq – *bax* **qaymağını götürmək**

QAYNAMAQ

qaynamaq – *bax* **fısqırmaq**

qaynayan (bir yerdə qərar tutmayan narahat adam haqqında) – **a rolling stone / Cf. a rolling stone gathers no moss**

QAYNAR

qaynar xətt – **1.** (birbaşa telefonla əlaqə xətti) – **hot line; 2.** (telefonda inam, kömək etmə xətti) – **hot line**

QAYTAQ

qaytağı oynamaq (ağrıdan ağrımaq) – **to writhe with ache**

QAZ

qazını azalt! (sakit ol!) – **be quiet!**

qaz vermək(tələsmək) – **to press down the accelerator / Amer. to step on the gas / to step on it** (to go faster, hurry)

qaz vur, qazan dolsun (xırdaçılıq etmə) – **not to squander one's gifts on trifles / not to waste one's life (energy) on trifles**

qaz vurur, qazan doldurur (maddi cəhətdən imkanlı və zəngin şəxs haqqında) – **to live in fine grand style / to live at a high rate / to live in the lap of luxury / to live on a large scale / to live fast / to be rolling in money / to be flushed with money / to be made of money**

qaza basmaq (böyük sürətlə avtomobili idarə etmək və ya qaçmaq) – **to step on it (to go, to run, etc. at full speed)**

qazı azaltmaq (sakitləşmək) – **to slow down**

qazı qaçmaq – **1. to be taken aback; 2. bax qazı yatmaq**

qazı yatmaq (fəsadlardan qorxaraq daha diqqətli, ehtiyatlı olmaq) – **to put one's tail between one's legs / Cf. to draw in one's horns / to show the white feather**

qazını almaq (bir kəsə onun yerini göstərmək, bir kəsi məsuliyyətə çağırmaq) – **to cool someone's ardour / Lit. to tweak someone's tail / Cf. to put the screws on someone / to take someone down a peg or two / to clip someone's claws / to crop someone's feathers (ears)**

qazını yatırtmaq – **bax qazını almaq**

QAZ

qaz dərisi (soyuqdan ya qorxudan biz-biz olmuş dəri) – **goose bumps / goose pimples / goose flesh**

qaz yerişi yerimək (bir kəsə özünü bənzətmək, ondan nümunə götürmək) – **to walk with an air of importance / to walk pompously**

qazdan ayıq (çox ayıq-sayıq, diqqətli insan haqqında) – **Lit. to keep one's ears on the top** (of a vigilant, sensitive man)

QAZAMAT

qazamat (həbsxana) – ***a boarding-school / Amer. a calaboose / college**

qazamata salmaq (həbsxanaya salmaq) – **to put someone away behind bars / to put someone away under lock and key / to cage someone / to bottle (can, to settle) someone / Cf. to send up the river**

qazamatda olmaq (dustaqxanada olmaq) – **to pull time / to take a vacation / to pack away / Cf. to lie in state / to lay in lavender** (to serve a term of imprisonment)

qazamatda oturmaq (həbsdə olmaq) – **to be (to find oneself) behind the bars / to be put away / to be caged**

QAZAN

qazan asmaq (ailə qurmaq) – **to build a nest / to start a family**

Qazan daşanda, çömçənin biri bir tümənə gedər. – **It's at dinner-time you need a spoon. / Cf. After dinner comes meat. / After meat, mustard. / After death the doctor.**

qazan dibi yalamaq (müftəxor, özgə hesabına dolanan) – **to be a sponger / parasite**

qazan qaynatmaq (təşəbbüs göstərmək) – **to set smth. in motion / to set an affair going / to set an affair on foot / to set matters moving / to get things going / to give free course to smth. / to follow up smth. / to set smth. free**

Qazan olmayan yerdə, güvəc də qazandır. – **Better one-eyed than stone-blind. / Among the blind the one-eyed is king. / In the land of the blind the one-eyed is king. / In the realm of the blind the one-eyed is king. / Half a loaf is better than no bread. / A bit in the morning is better than nothing all day. / There's a small choice in rotten apples. / Any port in a storm.**

Qazanolsun, doluolsun: yeyən tapılar. – **Cf. A golden opportunity won't go begging. / Nature abhors a vacuum.**

Qazanına görə qaynat aşını. – **Don't bite off more than you can chew. / Cf. Marry your equal. / One shouldn't try for a branch above one's reach.**

QAZANC

qazanca qalmaq (problemdən salamat qurtarmaq, bələdan yaxasını qurtarmaq) – **to come off clear / to be in the clear / to get out of it with clean hands / to come out smelling like a rose / to come off scot free / to come through**

unscatched / to come off cheap with a whole skin / to come well out of a scrape / to fall (land) on one's feet

QAZANMAQ

qazanan da sənsən, xərcləyən də sən – *bax* canınsağ olsun

Qazanmaq çətin, xərcləmək asan. – *Lit.* Easier to waste money than to earn.

QAZMAQ

qazdığı quyuya düşmək (başqasına ziyan edərək özü problemə düşmək, öz cəzasını çəkmək) – **to stew in one's own juice** (to suffer from something that one has caused to happen)

QEYBƏT

qeybət etmək (bir kəsin dalınca, pisinə danışmaq) – **to chatter / to jabber / to blather / to twaddle / to prattle / to wag one's tongue / bla-bla / jaw-jaw / judging by smth. / to talk behind someone's back**

qeybət qırmaq (dedi-qodu ilə məşğul olmaq, söz gəzdirmək) – **to pick (pull) someone to pieces / to pick someone's bones / to rake someone over the coals / to enjoy muckraking**

qeybətçilər – *bax* dedi-qoduçular

(bir kəsin) **qeybətini qırmaq** (bir kəsi ələ salmaq, araya qoymaq, bir kəsin barəsində pis danışmaq) – **to give someone a dig / to have a dig at someone / to have a knock (fling) at someone / scoff at smth.**

QEYD

qeyd etmək – 1. (xüsusi əhəmiyyət vermək) – **to put the accent on smth.;** **2.** (yazmaq) – **to take a note of smth.** (someone's behaviour, *etc.*) / **to fix smth. in one's mind / to keep someone or smth. under observation**

qeyd-şərtsiz olaraq (sözsüz, danışığısız, tərəddüd etmədən) – **without further (more, much) ado / without mincing matters / without winking**

qeydə almaq (yadda qalmaq üçün yazmaq) – **to be under suspicion / to be kept under observation**

QEYRƏT

***qeyrətə gəlmək** (çox səy, cəhd göstərmək) – **to display zeal or energy** (to bestir oneself)

qeyrətə gətirmək (qızıışdırmaq, coşdurmaq) – **to give someone a hot one / to add fuel to the fire (flames) / to put on steam / to put a whiplash to someone's heels**

qeyrəti çatmır (gücü çatmır) – **someone lacks the energy (strength) / someone hasn't got it in him / someone has not the courage (to do smth.) / someone has not the nerve (to do smth.)**

*** qeyrəti əldən buraxmamaq** (sözündən dönməmək, inad göstərmək, bir işin üstündə möhkəm durmaq) – **to persist**

*** qeyrətinə sıxılmaq** (həyasız adamdan həya saxlayaraq hansısa bir sözdən, ifadədən, hərəkətdən vaz keçmək) – **to refrain from any action or word, considering it as something awkward, indecorous for his dignity**

qeyrətinə toxunmaq (bir kəsin şəxsiyyətini, mənliyini təhqir etmək, bir kəsə sataşmaq) – **to touch one's pride / to offend one's dignity** (to goad someone by reminding him of his duty, his honour)

QEYRİ

qeyri-adi bir hərəkət etmək – ***to set the Thames on fire**

qeyri-müntəzəm surətdə (daimi olmayan) – **irregularly**

qeyri-rəsmi görüş – **of an informal meeting or personal contacts of VIPs / in all but name / off the record**

QEYZ

Qeyz dərrakəni məhv edər. – *bax* Acıqlı başda ağıl olmaz.

QƏBİR

qəbir kimi (səssiz) – **as silent as the grave**

qəbir qazımaq (bir kəsə pislik, yolvuranlıq etmək, zərər vermək) = *Lit.* **to dig a pit / to make trouble for someone**

qəbirdəki kimi qaranlıqdır (çox qaranlıqdır) – **it's as dark as hell**

qəbirdəki kimi sakitlikdir (çox sakitlikdir) – **as still as the grave**

qəbirdən xortdamış ölü kimi (çox çirkin, arıq, qorxulu adam haqqında) – **someone came from kingdom-come**

qəbrə aparmaq (bir məsələni açmadan, gizli sözü danışmadan, istədiyi bir işi görmədən ölmək) – **to take smth. away to his (her) grave**

qəbrə göndərmək (bir kəsi öldürmək) – **to bring (send) someone to his (her) grave / to be the death of someone**

qəbrə qədər (həyatın axırına kimi) = **till one's grave**

qəbri qazılmaq (bir kəsin ölümünə az qalıb) – **to be too near one's end / to be at one's last gasp / to be on one's last legs / to have one foot in the grave / to be on the edge of the grave / to be measured for one's coffin / to be at death's door**

qəbri od tutub yanar(dı) (ölən insan haqqında, o bunu bilsəydi, görsəydi dəhşətə gələrdi, dəli olardı) – **it would make him (her, etc.) turn in his (her, etc.) grave**

QƏDDAR

qəddarcasına (yazıqı gəlmədən, rəhmsiz) – * **with a high hand**

QƏDƏM

qədəm başı (hər yerdə) – **at every step**

qədəm əziz eləmək (bir yerə getmək) – **to wend one's way**

qədəmini belə atmır heç yerə (bir kəs heç qısa bir müddətə uzaqlaşmır) –
someone never moves (stirs) a step from some place

qədimdən bəri (çoxdan) – **since the beginning of time / since (from) time immemorial**

QƏDİR

*** qədir ağacı əkmək** (bir kəsə düzgün qiymət vermək, dəyərləndirmək) – *iron.*
to appreciate someone

qədir-qiymətini bilmək (qədrini bilmək) – **to know someone's worth (price, value) / to know the value (price) of smth.**

qədrini bilməmək (qayğısına qalmamaq) – *** to hold cheap**

QƏFƏS

qəfəsdə quş kimi (könülsüz) – **like a bird in a gilded cage**

qəfəsdə olmaq (qazamatda olmaq) – *Lit.* **to see the sky checked / to be put behind bars / Cf. to be put in the clink / to be slapped in the can**

qəfəsə dönmək (çox arıqlamaq) – **nothing but skin and bone**

QƏFİL

qəfil qəza etmək (osturmaq) – **to make winds / to break wind / Cf. to backfire / to drop a beast / to drop a tumper / Amer. to beep**

qəfildən hücum edilmiş (pərt edilmiş, utandırılmış) – *** taken aback**

qəfildənpeydaolmaq (gözlənilmədən bir kəsin qabağına çıxmaq) – **to take someone by surprise**

qəfildən tutmaq (qəflətən, gözlənilmədən yaxalamaq) – **to take someone by surprise / to take someone unawares / to take someone by surprise / to catch someone napping**

qəfildən yaxalanmış (gözlənilmədən tutulmaq) – *Amer.* **to be asleep at the switch**

QƏFLƏT

qəflət yuxusuna getmək (heç nə bilməmək) – **to be in the dark / to be all adrift / to be all at sea**

qəflət yuxusundan oyatmaq (bir kəsə nəyin nə olduğunu demək, başa salmaq) – **to open someone's eyes to smth.**

qəflətən (gözlənilmədən, qəfildən) – **when all of a sudden**

qəflətən gəlmək – **to descend out of the blue**

qəflətən ölmək (heç kəsəngözləmədiyi bir vaxtda ölmək) – * **to die in one's boots**

qəflətən vaqe olmaq (qəfildən baş vermək) – **to come like a bolt from the blue / to fall plumb at someone's feet**

QƏHƏR

qəhərdən boğulmaq (boğazda gicişmə barədə) – **a dry lump clogs one's throat**

QƏHƏT

qəhətə çıxmaq – *bax yoxa çıxdı*

QƏHBƏLİK

Qəhbəliklə oğurluq qırx gün çəkir. – **What is done by night appears by day.**

qəhbəliklə - oğurluğun qırx gün ömrü var (gec-tez sirr açılır) – **the lid is off**

QƏHQƏHƏ

qəhqəhə (ucadan olan gülüş barədə) – * **Homeric laughter**

qəhqəhə çəkmək (bərk-bərk gülmək) – **to laugh like a drain**

QƏHVƏ

qəhvədə fala baxmaq – **to read the tea-leaves / to tell fortunes in a teacup**

QƏLB

qəlb rahatlığı vermək (sevindirmək) – **to do one's heart good**

qəlbi dağa dönmək – *bax ürəyi dağa dönmək*

qəlb pul kəsmək (saxta pul kəsmək) – **to print counterfeit money / Cf. front / Amer. kone**

qəlbsiminə toxunmaq (bir kəsi dərinə həyəcanlandırmaq) – **to strike a deep chord in someone's heart**

qəlbi-kövrək olmaq (yumşaq-ürəyi olan insan haqqında) – **to be soft-hearted / to be a touchy man**

qəlbi qaralmaq (çox acı çəkmək) – **to feel nervous / to worry one's head off**

qəlbi qırılmaq (bir kəsdən bərk incimək) – **to have a grudge against someone**

qəlbi parçalanmaq (çox həyəcan çəkmək) – **go to pieces**

qəlbi sevindirmək – **to warm the cockles of one's heart**

qəlbi və canı ilə bağlı (sadiq, etibarlı) – **as true as steel**

qəlbi yanmaq – *bax ürəyi yanmaq*

qəlbiaçıq məhlul (sadə, mərhəmətli, rəhmli insan haqqında) – **a shoulder to cry on**

qəlbigeniş olmaq – **to have a large heart**

qəlb iqara olmaq (hər şeydən şübhələnən, heç kəsə inanmayan, paxıl insan haqqında) – **to be distrustful / mistrustful / envious person**

qəlbin dərinliyindən – *bax səmimi qəlbdən*

qəlbinazik olmaq – **to be soft-hearted / merciful / pitiful / fragile / frail / touchy / sensitive**

qəlbindən keçmək – *bax ürəyindən keçmək*

qəlbinə dəymək – **1. (incitmək, pərt etmək) – to give offence to smb. / to cut someone to the soul; 2. bax qəlbi qırılmaq**

qəlbinə girmək (könlünə yatmaq) – **to intrude on someone's feelings**

qəlbinə hakim olmaq (bir kəsə özünü sevdirmək) – **to conquer the heart of someone / to gain (win) someone's heart**

qəlbinə toxunmaq – *bax* qəlbinə dəymək

qəlbinə yaxın olmaq – to be close / dear / near to one's heart (having a lot of importance and interest for someone)

qəlbinə yol tapmaq (bir kəsə özünü sevdirmək) – **try to win someone's favour at any cost / to insinuate oneself into someone's favour / to curry favour with someone**

qəlbini açmaq – *bax* ürəyini açmaq

qəlbini didən nədir? (bir kəsin narahatçılığının səbəbini soruşmaq) – **what's eating you?**

qəlbini ələ almaq – *bax* ürəyini ələ almaq

qəlbini ələ keçirmək – *bax* qəlbinə hakim olmaq

qəlbini qırmaq – *bax* qəlbinə toxunmaq

qəlbini oxşamaq – *bax* ürəyini oxşamaq

qəlbini oxumaq – *bax* ürəyini oxumaq

qəlbini ovlamaq – *bax* ürəyini ovlamaq

qəlbini sərinləndirmək – *bax* ürəyini sərinləşdirmək

qəlbini sındırmaq – *bax* qəlbinə toxunmaq

qəlbini sındırmaq – *bax* ürəyini sındırmaq

qəlbini üzmək – *bax* ürəyini üzmək

qəlbini vermək – *bax* ürəyini vermək

qəlbinin dərinliklərinə kimi – to the marrow of one's bones

qəlbinin dərinliyində (bir kəsin daxilində) – **in one's heart of hearts** (in one's innermost feelings)

qəlbiyumşaq olmaq (mərhəmətli olmaq) – **to be mild-hearted / gentle-hearted**

QƏLBİR

qəlbirdən keçirmək (yoxlamaq) – **to screen someone / to test someone**

qəlbirlə su daşımaq (boş bir işlə məşğul olmaq) – **to pour water in a sieve / to drawwater in a sieve / to make clothes for fishes / Cf. to mill the wind / to beat**

the air / to fish in the air / to plough the air / to drop a bucket into an empty well

QƏLƏBƏ

qələbə çalmaq (qalib gəlmək) – to give someone a good thrashing (pounding, dusting, licking) / *Amer.* to give someone a nice shake-up / to beat (to knock) the hell out of someone / to beat someone hollow / to have (to get) the best of it

qələbə yoxsa məğlubiyyət (müvəffəqiyyət və ya müvəffəqiyyətsizlik) – hit or miss

QƏLƏM

qələm adamı (jurnalist) – knight of the pen (journalist, pressman)

qələmacızdır(yazmaq artıqdır) – smth. staggering, astonishing

qələm çalmaq (yazılı surətdə şərh etmək) – to praise someone or smth. (to adorn smth. in written form)

qələm çəkmək – 1. (son qoymaq) – to give smth. up as a bad job (as a hopeless case) / to put finish to smth. / to give smth. up for lost / to call it a day / to consider someone a hopeless case / to cross (write) someone off / to wash someone out / to blue-pencil smth. / to cross out smth. / to strike out smth.; 2.(unutmaq) – to slip one's memory (to forget smth.) / *Cf.* have dropped the matter / to turn one's back on smth.; 3. (bir kəsi həyatından çıxartmaq) – to strike someone out of one's life; 4. (işdən kənarlaşdırılmış olmaq) – to be on the shelf

qələm qatmaq (bir kəsin yazısına bəzi qeydlər, düzəlişlər etmək) – to make corrections into other's composition

Qələm yazanı qılınc poza bilməz. – What is writ is writ. / *Cf.* Come what may, it's there to stay. / Never write what you dare not sign. / The pen is mightier than the sword.

qələm yoldaşı – brother of the quill

qələmdən düşmək (yazıda bir şeyi yaddan çıxartmaq) – **someone left out smth. / to be missed** (in the letter)

qələmə almaq (yazmaq, qeyd etmək)– **to write smth. down / to put smth. down / to make a note for oneself / to jot smth. down / to take note of smth. / make a mental note o smth.**

qələmə getmək (bir nəfər başqasından xəbərçilik edir və o insan buna görə qurban gedir, ziyana düşür) – **to be the victim of denunciation**

qələmə sarılmaq (yazmağa başlamaq) – **to put (set) pen to paper**

qələmə vermək – **1. (satqınlıq etmək) – to surrender someone; 2. (bir kəsi istədiyi kimi təqdim etmək) – to display smth. to advantage**

qələmi daşdan keçmək (yaxşı yazı üslubuna malik olmaq) – **to write well / someone has a lively pen**

qələmin ucuna almaq (qeydiyyatata almaq, nəzərə almaq) – **to make a note of smth.**

qələmin ucuna qoymaq – *bax qələmin ucuna almaq*

qələmin ucuna qoyub yazmaq – *bax qələmin ucuna qoymaq*

qələmindən çıxmaq (bir kəsin yazısı barədə) – **to come off the pen of someone**

qələmlə çəkilmiş (adi karandaşla yazılmaq) – **to draw by pencil**

QƏLİB

qələbdən qəlibə girmək – **1. (prinsipial olmayan, şəraitdən asılı olaraq tez-tez mövqeyini dəyişən insan haqqında) – to be turncoat / to turn oneself inside out; 2. (ikiüzlülük etmək) – to play the hypocrite / to be hypocritical**

qələbini dəyişdirmək – *bax qələbdən qəlibə girmək*

QƏLYANALTI

qəlyanaltı etmək (bir az yemək) – **to satisfy the worm**

QƏM

qəm dəryasına batmaq (kədərlənmək) – **to crush one's hopes / to frustrate one's hopes / to tear one's hair (out) / to pull one's hair out** (to stay upset because of a frustrating event or situation)

qəm dəryasına cummaq – *bax* **qəm dəryasına batmaq**

qəm dəryasına qərq olmaq – *bax* **qəm dəryasına cummaq**

qəm dəryasında qərq olmaq – *bax* **fəryad etmək 2-ci mənasında**

qəm-kədərini dağıtmaq (dərdini unutmək üçün çoxlu spirtli içkilərdən istifadə etmək) – **to drown one's sorrows**

qəm yemək (çox mənəvi əziyyət çəkmək) – **have seen much sorrow / have had no end of trouble / have known trouble in plenty / get knocked about**

qəmə batmaq – *bax* **qəm dəryasına qərq olmaq**

qəmli olmaq (pis əhval-ruhiyyədə olmaq) – **to be down in the mouth / to be down in the chops / to be down in the dumps**

QƏMGİN

qəmgin görünmək (kədərli olmaq) – * **to look blue**

QƏMİŞ

qəmiş adam (əlindən can qurtarılması çətin olan adam) – **the old man of the sea**

qəmiş qoymaq – 1.(bir kəsə maneələr yaratmaq) – **to throw a spanner into the works / Amer. to throw sand in the wheels**; 2. (bir kəsə irad tutmaq) – **to find fault with smth. / to pick on someone**

qəmiş olmaq (əl çəkməmək) – **to stick to someone like a leech / a burr / to stick to someone like a flea to a fleece / to stick to someone like a limpet to a rock / to stick to someone like glue / to be persistent as a fly / to bore smb.**

qəmişini bənd eləmək – *bax* **qəmiş olmaq**

qəmişini çək! (əl çək!) – **Leave me alone! / go chase yourself! / piss off! / get off my back!**

qəmişini çəkmək (əl çəkmək) – **to leave someone alone / to leave someone in peace**

QƏMQİN

qəmqin mənzərə (ürəkaçan bir şey yoxdur) – **a black picture** (a depressing one)

QƏMZƏ

qənzə satmaq (bir kəsə nazla baxmaq) – **to make eyes at someone / to cast sheep's eyes at someone / to ogle**

QƏNAƏT

Qənaət edilib yığılmış pul qazanılmış pul deməkdir. – * **A penny saved is a penny gained.**

QƏNBƏRQULU

qənbərqulu (maneə, əngəl) – **a hindrance / a hitch / a scrape / a rub** (an obstacle)

qənbərqulusu çıxmaq (problem yaranmaq) – **to cause a mess (a scrape, a spot)**

QƏPİK

qəpik-quruş (az miqdarda pul) – **peanuts** (little money)

qəpiksiz olmaq (pulsuz) – **to be penniless / to have empty pockets** (to be without money)

qəpiyə (az pulla) – **for peanuts** (for little money)

qəpiyə güllə atmaq (tam pulsuzluq barədə)– **someone is out of pocket / someone does not have a penny to his name** (to bless himself with) / **someone is broke**

qəpiyi qəpiyinə (tam dəqiqliyi ilə) = **exactly / to the last copeck / in full**

qəpiyin üstündə əsmək (pula qənaət etmək) – **to haggle over every copeck / Cf. to grudge every penny / to shiver in one's boots / to shiver over every copper**

QƏRAR

qərar tapa bilmir (dinclik, rahatlıq bilmir) – **someone cannot calm down / someone cannot have enough of it / there's no holding him (her) / he (she) gives one no peace**

qərar tutmamaq (həyəcan içində olmaq) – **one's heart is out of kilter / one's heart is in one's mouth**

qərara gəlmək (düşünüb qəti qərar çıxartmaq) – **to make up one's mind / to put two and two together (to decide)**

QƏRƏZ

qərəz – **acceptance of persons**

qərəzsiz münasibət (bir kəsə düz rəftar etmək) – *** a square snake / white light / square deal (to give smb. a square snake)**

qərəzsizliklə – **without fear or favour**

QƏRİB

Qərib gəldi, yerli qaç. – *Lit.* **When stranger comes, the native (countryman) is gone.**

QƏRİBƏ

qəribə adam (qəribəliklə dolu adam) – **an odd bird / an odd fish / a queer beggar / a queer bird / a queer fish**

qəribə işdir! (ola bilməz!) – **it is strange! / it is funny! / just think! / fancy that! / incredible! / it's awful (horrible, terrible)! / horrors!**

qəribə təsadüf (tərslikdən) – **the irony of fate / the tricks of fortune**

QƏRİBƏLİK

qəribəlik – kink / crotch / crankiness / *Cf.* a bee in one's bonnet

qəribəliklərlə – having odd kinks / kinky / eccentric

QƏRİBLİK

qəribliyə salmaq – 1. (bir kəsin sözünə, düşündüyünə fikir verməmək) – **to underestimate / to underrate someone or smth.**; 2. (qəsdən fikir verməmək) – **to disregard someone or smth.**

Qəribliyi görməyən, vətən qədrini bilməz. – *Lit.* Who wasn't abroad, doesn't know his native land's own value.

QƏSDƏN

qəsdən(hazırlanmış şəkildə) – **on purpose** (by plan)

qəsdən çaşdırmaq (dolaşdırmaq) – **to throw dust in (into) someone's eyes / to draw (to pull) the wool over someone's eyes / to blear someone's eyes / to dust someone's eyes / to cast (to throw) a mist before someone's eyes / to muddy (to stir) the waters**

qəsdən danışmama (hamılıqla susma, dinməmə, sükut etmə) – **to maintain a stubborn silence**

QƏŞŞ

qəşş etmək (gülməkdən qırılıb getmək) – **to hold one's sides / to split one's sides (stomach) with laughter (laughning) / to have in stitches**

QƏTİ

qəti (razı olmamaq) – **categorically / flatly (object) / utterly** (be opposed to smth.)

qəti addım atmaq – 1. (ciddi qərar qəbul etmək) – **to go over the top / to take the plunge**; 2. – *bax iş görmək*

qəti etiraz etmək – **up in arms over something** (to protest strongly)

qəti surətdə (hökmən) – **it's all one / in any case / in any event / all the same**

qəti tədbirlər – **the extreme measures**

qəti yaramayan bir kəs haqqında – *Lit.* **as good a nightingale as a parrot / Cf. as good a scholar as my horse Ball**

qəti yox! – **but no! / * but no such luck!**

qətiyyən (heç bir vəchlə) – **on no account / not for anything / by no means**

QƏTL

qətl – **1. (ölüm) – death by violence; 2. (öldürmə) – Cf. dust-off / bump-off / one-way ticket** (murder, killing)

qətlə gətirilmək – **to die in one's boots / to lay down one's life** (to be killed)

qətlə yetirilmək – *** to get his**

QƏZA

qəzadan bir təhər can qurtarmaq (möcüzə nəticəsində sağ qalmaq) – **by the skin of your teeth**

QƏZET

qəzet (çöllərdə yaşayan insanlar bu kağızlarla üstlərini örtürlər) – *** a comforter**

qəzet işçisi (jurnalist) – **journalist / pressman / news-writer**

qəzet kiosku – *** a news-stand**

qəzetlərin birinci səhifəsinə düşmək (qəzetlərə mövzu olmaq) – *Amer.* **to make the headlines / to hit the headlines**

qəzətsatan – **news-vendor / newspaper-boy / news-boy**

QICIQLANDIRMAQ

qıcıqlandırmaq – **1. bax qanını qaraltmaq; 2. (bir kəsin əsəblərinə toxunmaq) – to set someone's teeth on edge / to ruffle someone's feathers** (to make someone annoyed)

QIFIL

qifil altında (bağlı olmaq, qıfillanmaq) – **under lock and key**

qifil altında saxlamaq (bağlı saxlamaq) – **to keep someone under lock and key**

QIĞILCIM

qığılıcım kimi yanıb söndü – **to go out as a spark**

Qığılıcımdan alov doğar. – **The spark will kindle a flame.**

QIL

qıldan asılmaq (təklükə altında olmaq) – **to hang by a thread**

qılı qıldan seçmək (incəliklərə, təfərrüata fikir vermək) – **to make niceties / to distinguish fine points**

QILAFLI

qılaflı adam (cəmiyyətdən, geniş ünsiyyətdən uzaq duran insan haqqında)– **a secluded man / an unsociable man**

QILIQ

qılığa girmək – **1. (etibarını qazanmaq) – to worm oneself (one's way) into someone's confidence / to ingratiate oneself with someone; 2. (yaltaqlıq etmək) – try to please someone / to fawn on (upon) someone / to bow and to scrape / to curry favour with someone / Cf. to lick someone's boots / to brown-nose**

qılıq eləmək (girənlik etmək, yaltaqlanmaq)– **try to get into someone's favour / to make up to someone**

QILINC

qılinc çəkmək (müharibə elan etmək) – **to take up one's sword**

qılinc-qalxana çıxmaq – **bax qılinc-qılınca gəlmək**

qılınc-qılınca gəlmək (mübahisəyə girişmək) – **to cross swords**

* **qılınc müsəlman** (yalnız güc dilini başa düşən, xoşluğu qəbul etməyən insan haqqında) – **of the men, who understand only the law of power, not a good will**

qılınc oynatmaq (bir kəsi müharibə ilə hədələmək) – **to rattle the sabre / to brandish one's arms**

qılıncdan keçirmək (dağıtmaq, xaraba qoymaq, viran etmək, talan etmək, ölkə, xalq, millət barədə) – **to waste somewhere with fire and sword**

qılıncı qınına qoymaq (davanı qurtarmaq, çəkişməni bitirmək, sakit əməyə keçmək) – **to sheathe the sword**

qılıncını çiyinə qoymaq (dava, mübahisə üçün əsas, səbəb axtarmaq) – **to ask for trouble**

qılıncının arxası da kəsir qabağı da (nüfuzlu, sözü kəsərli, imkanlı insan haqqında) – **to have a hand of iron**

qılıncı olan müsəlman – *bax qılınc müsəlman*

QIN

qınına çəkilmək – *bax qınına girmək*

qınına girmək (gizlənmək) – **to retire into one's shell / to draw into one's shell**

qınından çıxmaq (artıq demək və ya hərəkət etmək) – **to overstep the limits / to pass all bounds**

qınından çıxıb qınıni bəyənmmək (öz keçmişinə, qohumlarına ögey münasibət bəsləyən insan haqqında) – **the man, who does not remember his relationship**

QINAMAQ

qınamayın (irad tutmayın, bağışlayın) – **please, don't judge too severely / don't take it amiss / don't be angry**

QIPQIRMIZI

qıpqırmızı(sifəti qırmızı rəngdə olan insan haqqında) – **as red as fire / as red as flame**

qıpqırmızı qızarmaq(utanmaq) – **to flush to the roots of one's hair / to be as hot as fire**

qıpqırmızı olmaq (sərxoş adam haqqında) – *Lit.* **his face is so red that one could light his cigarette from it** (of a drunk)

QIR

qır satmaq – *bax* **qır vermək**

qır vermək (bir kəsə nazla baxmaq, özünü əzib-büzmək) – **to make eyes at someone / to flash one's eyes**

QIRAQ

qırağa çəkilmək (bir işdə iştirak etməmək) – **to keep out of the affair / to dodge the responsibility / to slip away**

qırağa pul qoymaq (özü üçün pul saxlamaq, yığmaq) – *Amer.* **cash on the barrelhead**

Qırağına bax bezini al. – *bax* **Anasına bax qızını al.**

qıraqda (evində yox, başqa yerdə) – **elsewhere / outside from ...**

qıraqda arvad saxlamaq(rəsmi həyat yoldaşına xəyanət etmək) – **to be drawn to the side** (*i.e.* practice infidelity to one's wife) / *Cf.* **to stretch the rubber**

qıraqdan baxmaq (bir işdə qərəzsiz insan kimi) – **to take a detached view / to look at someone or smth. from the side**

QIRĞIN

qırğın – **1.** (dava) – **carnage / butchery** (brawl / fight); **2.** (kütləvi, bərk bıçaqlaşma) – **a blood-bath / a bath of blood**

qırğını qarğaya dəyişmək (bir şeyi və ya bir kəsi ondan pisinə dəyişmək) – **to make a senseless swop**

QIRHAQIR

qırhaqır – *bax qırğın*

QIRX

qırx armudu-stəkan çay içmək (çox çay içmək) – **to drink tea until it comes out of one's ears**

Qırx dayəsi olan uşaq aciz olar. – *Cf.* **Too many cooks spoil the broth. / Everybody's business is nobody's business. / If you want a thing done well, do it yourself. / Many commanders sink the ship. / Many physicians have killed the king.**

Qırx yaş gəncliyinin qocalığı, əlli yaş qocalığın gəncliyidir. – **Forty is the old age of youth, fifty is the youth of old age.**

Qırx yaş - qadının əsridir. = *Lit.* **Forty years - is the golden age of the woman.**

qırxı ayaq üstündə çıxıb (çox arıq insan haqqında) – **a bag of bones / a rack of bones / a stack of bones / all (nothing but) skin and bone** (of a very thin man)

qırxında yorğalamaq (özünü yaşına görə aparmamaq) – **to do smth. much too for one's age / beyond one's years (age)**

QIRILDATMAQ

qırıldatmaq (nahaq yerə danışmaq) – **to cast pearls before swine**

QIRIŞ

qırıqlı üz – **a wrinkled face**

QIRQOVUL

qırqovul kimi başını kolda gizlətmək (məsuliyyətdən qaçaraq bir yerdə gizlənmək) – **to slink away / to back out / Cf. to show the white feather / to wash one's hands off smth.**

QIRMAQ

qırıb çatmaq (qırıb tökmək) – **to make (to drop) a lot of crumbs**

QIRMIZI

qırmızı danışmaq (kobudcasına danışmaq) – **to speak right to (in) someone's face**

qırmızı xətlə keçmək (əsas məsələ olmaq) – **to be the key-note**

qırmızı kitaba düşmək (bir kəs haqqında yaxşı fikirdə olmaq) – **to be in someone's good books**

qırmızı kürü – **red caviar**

qırmızı-qırmızı (utanmadan) – **with no sign of shame / without remorse / without scruple** (shamelessly, ruthlessly)

qırmızı yumurta bayramı – **Easter**

QIR-SAQQIZ

qır-saqqız olmaq – *bax* **qır-saqqız olub yapışmaq**

qır-saqqız olub yapışmaq (bir kəsdən əl çəkməmək) – **he (she) sticks to someone like a burr / to be persistent as a fly**

QISA

qısa (gödək) – *Lit.* **shorter than a sparrow's beak / quite short / scanty / curtailed**

qısa dalğa – **a short wave**

qısa divantutma – **a short shrift**

qısa keçmək – *bax* **qısa kəsmək**

qısa kəsmək (nitqi bitirmək) – **to take final shape**

qısa yol (məqsədə çatmaq üçün ən tez üsul) – **a short cut**

qısamüddətli uğur – **the short-lived success**

qısaşı – **in a bee-line**

QISQANAN

qısqanan – * **the green-eyed monster**

QISQANCLIQ

Qısqanlıq sevginin yaraşığıdır. – *bax* **Qısqanlıqsız** sevgi yoxdur.

Qısqanlıqsız sevgi yoxdur. – * **Love is never without jealousy.**

QIŞ

qışın oğlan çağı (qışın ən soyuq vaxtı) – **winter is at its height / in the depths of winter** (the coldest time of the winter)

qışın ortası – * **in the dead of winter** (in the middle of winter)

QIŞQIRICI

qışqırıqçı (həyasız qadın) – **a quarrelsome woman / a clamorous woman**

QIVRAQLAŞMA

qıvraqlaşma (özünə gəlmə) – **a second wind**

qıvraqlaşmaq (bərkimək, möhkəmlənmək) – **to store up fresh energy / to muster up one's strength**

QIZ

Qız evində toydur, oğlan evinin xəbəri yox. – **It was done in my absence. / It was done without my knowledge, without consulting me, etc. / Cf. The absent party is still faulty.**

qız gəlmisən, ya oğlan? (uğurdu ya yox) – **do you return home victorious or not?**

qız kimi (çox utancaq oğlan haqqında) – **a shy / timid person**

qız qalmaq (ərə getməmək, ailə qurmamaq) – **to stay a spinster (to stay single) too long / to end up an old maid / Cf. to be left on the shelf**

qız ölmək (müasir cəmiyyətdə: heç vaxt kişi ilə intim əlaqəyə girməyən qızlar haqqında) – ***to lead apes in hell**

qızibibi (ev uşağı) – **mother's darling / milksop**

qızcığaz – **1. bax incə-mincə; 2. a slip of a girl**

qızı yoldan çıxartmaq (başdan çıxartmaq, aldadıb aparmaq) – **to carry the girl away / to entice / to lure / to tempt / to captivate / to enthrall**

Qızım, sənə deyirəm, gəlinim, sən eşit. – **An indirect allusion, make remarks intended for somebody, but not directly addressed to him.**

qızlar bulağından su içmək (həddi-bülüğa çatmaq) – **to be in the age of consent**

qızların xəyalı / arzusu (gözəl subay kişi) – **the answer to a maiden's prayer**

QIZARMAQ

qızarıb pula dönmək (çox qızarmaq) – **to blush to the roots of one's hair**

qızarmaq – **to walk up a colour**

(bir kəsi) **qızartmaq** – **bax xəcalət vermək**

qızartmaq (utandırmaq) – **to put someone to the blush / to make someone sweat / to make someone blush**

QIZĞIN

qızğın çağda (intensiv, sürətlə getmək, keçmək, bir proses, iş barədə) – **to be in full swing**

qızğın mübahisə (dava, savaş, səs-küylü mübahisə) – **a battle Royal**

qızğın müzakirə (alovlu, səs-küylü müzakirə) – **heated discussion** (a loud, often violent discussion)

qızğın silahlanma – **the armaments / arms race / drive**

qızğın vaxtda – ***in full cry / in full swing / in the thick of smth.**

qızğın vuruşma – **a worm work**

QIZIL

qızıl insan (yaxşı, alicənab, təmiz, ləyaqətli insan haqqında) – **good as gold**
qızıl bahasına (çox baha) – **extremely valuable** (important) / **worth its weight in gold**

qızıl(dan) dağlar vəd etmək(bir kəsə yalan demək) – *Lit.* **to promise mountains of gold / to promise wonders / to promise the earth / to promise the moon / to promise a fortune / to promise a land flowing with milk and honey**

qızıl dövr (hər bir xalqın tarixində yüksək tərəqqi və inkişaf dövrü) = **the Golden Age**

qızıl əllər – 1. (əlindən hər iş gəlir) – **green fingers / a green thumb**; 2. **a man of his hands**

qızıl fond – **the golden fund**

qızıl xəzinəsinə düşmək (gözlənilmədən uğur qazanmaq) – **to hit the jackpot / to hit the mark**

qızıl içində üzmək (varlı yaşamaq) – **to roll in money**

qızıl kimi yaxşı (çox yaxşı) – **as good as gold**

qızıl küpünə düşmək (dövlətli yerə düşmək) – **to be in a gold mine / Amer. to be in bonanza**

qızıl qana bulanmaq (bir kəsi öldürmək və ya onun ölümündə əli olmaq) – **to turn crimson / to turn red**

qızıl qayda (hər zaman və hamıya kömək edən ağıllı qayda) – **the golden rule**

qızıl qəlbli olmaq (çox xeyirxah olmaq) – **to have heart of gold**

qızıl qiymətinə (çox baha sayılan bir şey barədə) – **to be worth its weight in gold**

qızıl mənbə (gəlir mənbəyi) – **gold mine**

qızıl orta prinsipini gözləmək (orta vəziyyətdə durmaq) – **to steer a middle course / to steer safe course / to steer steady course**

Qızıl parçası. – *Lit.* **Gold glitters even in the mud. / Cf. True blue will never stain. / A good name keeps its lustre in the dark.**

qızıl pul (dövlət, sərvət) – **a golden calf**

qızıl standart = **the gold standard**

Qızıl taxtın olunca, qızıl bəxtin olsun. – *Lit.* Be lucky is best, than be beautiful.

qızıl tərəzisi kimi düz (dəqiq)– *Lit.* like at a chemist's / sure (true) as the chemist's scales (i.e. exactly, accurately, in perfect order) / *Cf.* to a nicety / right to a T / right to the tick / right to the tittle / according to Cocker

qızıl toy (evliliyin 50 illiyi) – the golden wedding

qızıl ürək (saf qəlbli, xeyirxah insan haqqında) – a heart of gold

qızılda çimmək (dövlətli yaşamaq) – to coin money

qızıldan qızılı, puldan pulu var – *bax* süd gölündə üzmək

qızıldan tac vəd etmək – *bax* bağ-bostan vəd etmək

Qızılı yusan da, yenə qızıldır. – *Lit.* However one washes gold, it is gold again.

QIZIŞDIRMAQ

qızışdıran – *bax* fitləyən adam

qızışdırmaq (bir kəsi bir işi etməyə fitləmək, vadar etmək) – to egg someone on to do smth. / to pour oil on the fire

QIZIŞMAQ

qızışaraq etmək (hırlənib etmək) – to do smth. in the heat of the moment / to ask for trouble / to stick one's neck out / to spoil for a fight / to rush in where angels fear to tread / to ask for it / to take risks

qızışmaq (özündən çıxmaq, hırlənmək) – to get more and more exacting / to lose all sense of moderation / to get worked up / to run wild (to show one's feelings conspicuously)

QİSAS

qisası yerdə qoymamaq – *bax* qanı yerdə qoymamaq

QİSMƏT

qismətinə çıxmaq – *bax bəxtinə çıxmaq*

QİYAM

qiyam etmək (hay-küy qaldırmaq) – **to make waves / to start a row / to raise a big smoke** (to get annoyed)

QİYAMƏT

qiyamət deyil ki (tələsmə) – **there is no hurry! / no need to hurry! / it (one's business) can wait / the place isn't on fire**

qiyamət eləmək (bir kəsi yaxşı mənada təəccübləndirmək) – **to create a furore**

qiyamət gününə qədər (son dərəcə uzun, əbədi) – **till doomsday / until hell freezes over / till the cows come home**

qiyamət qoparmaq (dava etmək) – **to make scenes / to stage a row with someone / to make a noise / to make a great fuss about smth. / to cause a stir / to cause a sensation / to cause an uproar**

qiyamət qopmaq (dava düşmək) – **there is the fuss / to make a noise / to cause a stir (sensation)**

qiyamət qopmaz (heç nə olmaz) – **it doesn't matter / what does it matter! / so what? / never mind / there's no great harm in that / there is no harm done / that's no problem (trouble)**

qiyamətə qalmaq (çox vaxt keçmək, çox uzanmaq) – **till doomsday / to (till) the crack of doom / till the Second Advent (Coming)**

qiyamətə qədər – **1. (həmişə, uzun müddət) – always / perpetually / for ever and ever / for all time / forevermore / to the end of time / forever / Cf. till the cows come home; 2. (heç vaxt) – who knows when / maybe never / Cf. the day when pigs fly / when the moon turns green cheese / when two Sundays come together / tomorrow come never / Amer. when hell freezes over / at the Greek calends**

qiyamətə kimi – *bax qiyamətə qədər*

qiyamətəcən – **till the end of time**

QIYBƏT

qiybət etmək (başqasının sirrini danışmaq) – **to rummage in someone else's dirty laundry / to wash someone's dirty linen in public**

Qiybət ev yıxar. – Loose lips sink ships.

QIYMƏT

qiymət oxumaq (çox baha qiymət demək) – **try to put up one's price / to enhance one's reputation / to make oneself sought after**

qiymət vermək (lazımı dərəcədə qiymətləndirmək) – **to bate an ace / to pay tribute to someone or smth. / to pay acknowledgement to someone or smth.**

qiymət verməmək(fikir verməmək, laqeyd yanaşmaq) – **one does not mind (care) / one does not take any notice / one does not give a damn for smth. / to put someone out of court**

qiymətdə razılaşmaq (ümumi məxrəcə gəlmək) – **to split the difference**

qiymətdən salmaq (dəyərsiz etmək, mənasını heç nə etmək, sıfıra bərabərləşdirmək) – **to take the bark off smth.**

*** qiyməti ceyran belinə çıxmaq** (çox baha) – **to rise in price**

qiyməti qaldırmaq (bahalaşdırmaq, bahalıq salmaq) – **to jack up the price of smth.**

qiyməti öldürmək (qiyməti aşağı salmaq)– **to cut the price of smth.** (to reduct the price)

qiymətləndirmək – *** to have a good ear for smth.**

qiymətləndirməmək – ***to sell someone short**

qiymətlənmək (sayılmaq) – **to be regarded**

qiymətləri çox aşağı salmaq – *** to cut to the bone**

qiymətləri şişirtmək – **to jack up prices**

qiymətlərin düşməsi (qiymətlərin azalması) – **Amer. *break**

qiymətli kağızlar – **the securities**

Qiyəətli yük yüngül olar. – Little bodies may have great souls. / A little body often harbours a great soul. / Cf. Little pigeons can carry great messages. / Small rain lays great dust. / It is not the quantity that matters, but the quality.

qiyəətsiz sərvət – a pearl of great price

QLADIATOR

qladiatorların döyüşü – a roman holiday

QOCA

Qoca ayrı, qocaman ayrı. – The old horse wouldn't mess up the furrows. / An old horse ploughs better furrows. / Cf. An old ox makes a straight furrow. / The devil knows many things because he is old.

qoca itə təzə fənd öyrətmək (qoca adamı yenidən öyrətmək) – to teach an old dog new tricks

qoca kaftar (qocalıqdan haldan düşmüş adam) – an old buffer / an old duffer / an old coot / an old goat / an old bag / an old fogey / an old grumbler / an old sod / an old wreck / a ruin / an old geezer / an old codger / an old foggy / long in the tooth (of a person)

qoca qarı – 1. (yaşlı qadın haqqında) – an old hag / an old cat / haridan / crone / old woman (derog) / gossip / taleteller / squabblers / Cf. blabbermouth / tattle-tale / Amer. gatemouth / shit-stirrer / an old henwife; 2. (çox arıq, qoca qadın haqqında) – Lit. God's dandelion / Cf. old pussy / old bones; 3. (deyingən qarı) – an old cat

qoca qartal (kifayət qədər təcrübəli insan haqqında) – have seen a few things in one's time / have seen things before

qoca qurd (böyük təcrübəsi olan insan haqqında) – an old bird / someone has an old hand

qocaman – advanced in years

Qocaya gedən quyruq yeyər, cavana gedən yumruq. – *Lit.* Better live with the wise old, than the stupid young.

QOCALIQ

qocalığında yorğalamaq – *bax* qırxında yorğalamaq

qocalıq – chair days / grey hairs

Qocalıq da bir şey deyil. – Old age is a trying stage. / Old age is not a blessing. / *Cf.* When bees are old, they yield no honey. / A cracked bell can never sound well.

Qocalıq soruşmaz, gələr. – *Cf.* An old ass is never good.

Qocalıqda yorğalıq eləyir. – A grey beard, but a lusty heart. / No sinner like a hoary sinner. / *Cf.* There is no fool like an old fool (to the old fool). / A curst cur (dog) must be tied short.

QOCALMAQ

Qocalıb, belbükülüb, amma başda ağıl yox. – Better fed than taught.

Qocalmışam, başımı rüzgar ağardıb. – This old grey nag galloped up a steep hill or two. / He is but the shadow of his former self. / The feet are slow when the head wears snow. / A cracked bell can never sound well.

QOÇ

Qoç döyüşünə qoç dözər (gərək). – A Hercules can resist a Hercules.

QOÇAQ

qoçaq! – 1. (çox cəsarətli, mərd adam haqqında) – dare-devil / madcap / hothead / a dashing fellow / a man of courage (of a reckless, daring, bold, brave man); 2. (cəsarətli, fərasətli, lakin kobud) – *Lit.* as pushy as a tank (i.e. stopping at nothing to get one's way, impudent); 3. (əhsən) – at-a-boy / bully for you! / good lad! / well done!

Qoçaqsan! (Afərin!) – **Grab my shaker! / slap (slip) me five! / press the flesh!**

QODUQ

qoduq! (söyüş) – **hell's bells! / Cf. suffering cats!**

QOHUM

qohum – **1.** (yaxınlar) – **one's kithandkin** (of the relatives); **2.** (yaxın əqidəli, baxışları üst üstə düşən insan haqqında) – **a man after my own heart** (a kindred spirit, someone you can agree with)

qohumluq hissini itirən (qohumluq hissini unudan, nanəcib insan haqqında) – **lotus-eater** (a man, who breaks off relations with the relatives)

QOXU

qoxusu gəlir (qabaqcadan bilinir, duyulur) – **smth. is in the air**

QOL

qol çəkmək (ciddi məşğul olmaq) – **to bear a hand in smth. / to take a hand in smth. / to set one's hand to smth. / to show great zeal for one's work**

qol qoymaq – *bax* **qol çəkmək**

qolaylanaraq bir kəsi vurmaq (bir kəsi əl ilə bərk vurmaq) – **to strike someone with all one's strength (might) / to give a violet backhand stroke / straight from the shoulder / with a full swing of the arm**

qolları arasına almaq (bir kəsi qucaqlamaq) – **to embrace someone / to give someone a hug / to put one's arms round someone**

qolları yanına düşmək (ümidini itirmək) – **one has lost all interest / one is losing heart / one feels discouraged / it gets one down / one gave up**

qollarını çırmayıb işə girişmək (bir iş edəcəyinə hazır olmaq) – **to roll up one's sleeves and set to work / to show great zeal for one's work**

qollarını çırmayıb meydana girmək – *bax* **qollarını çırmayıb işə girişmək**

qollarını ölçmək (bir kəslə əl ilə danışmaq) – **to gesticulate**

qoluna qüvvət! – *bax canına qüvvət!*

qolundan tutmaq – *bax qolundan yapışmaq*

qolunu uzatmaq (bir kəsə kömək etmək) – **to give (lend, bear) someone a helping hand**

qolunu çırmayıb işə girişmək (iş daha yaxşı görmək üçün ciddi, cəhdlə çalışmaq) – **to pull someone's socks up** (try to do better either in terms of one's behavior or at a task one is performing)

QOL-QABIRĞA

qol-qabırğasını əzişdirmək (bir kəsi bərk döymək) – **to thrash someone's sides / to beat someone black and blue / to give someone a sound licking / to give someone a good thrashing (hiding, dressing-down) / to give someone a flogging / to make it hot for someone**

qol-qabırğasını sındırmaq – 1. *bax qol-qabırğasını əzişdirmək*; 2. (düz tələffüz etməmək) – **to mispronounce smth.**

qol-qabırğasını yumşaltmaq – *bax qol-qabırğasını sındırmaq 1-ci mənada*

QOL-QANAD

qol-qanad açmaq (öz gücünü, qabiliyyətini, bacarığını tamamilə göstərmək, nümayiş etdirmək, fəal hərəkət etmək) – **to start working**

qol-qanad vermək (bir kəsi ilhamlandırmaq) – **to give way / to fill someone with enthusiasm** (to inspire someone)

qol-qanadı açılmaq – *bax qol-qanad açmaq*

qol-qanadı qırılmaq (ruhdan düşmək) – **to lose heart / to be broken / to be disheartened** (to be helpless)

qol-qanadı sınıb yanına düşmək – *bax qol-qanadı qırılmaq*

qol-qanadı sınmaq – *bax qol-qanadı qırılmaq*

qol-qanadını kəsmək (bir kəsin öz gücünə, biliyinə, imkanına, ümumiyyətlə, özünə inamını sındırmaq, öldürmək) – **to cut someone's wings / to clip someone's wings**

qol-qanadını qırmaq – *bax* **qol-qanadını kəsmək**

qol-qanadını sındırmaq – *bax* **qol-qanadını qırmaq**

QOL-QOLA

qol-qola getmək (biri o birinin qolundan və ya dirsəyindən tutaraq getmək) – **to take someone by the arm / to take someone's arm / to slip one's arm through someone's / to lock arms**

QOLTUQ

qoltuğa girmək (utanmaq, sıxılmaq, pərt olmaq) – **not to be quite oneself / to be ill at ease / to feel uneasy / to be confused / to feel out of sorts / to be embarrassed of smth.**

qoltuğa sığınmaq – *bax* **qoltuğa girmək**

qoltuğa soxulmaq – *bax* **qoltuğa sığınmaq**

qoltuğu şişmək – *bax* **qoltuğunun altı şişmək**

qoltuğuna xoruz(unu) vermək – **1.** (bir kəsi amansızcasına təhqir etmək, günahlandırmaq, bərk tənqid etmək) – **to defame someone / to vilify someone / to besmear someone's name / to throw mud at someone / to sully someone's name / to denounce someone / to drive someone out / to criticize someone mercilessly; 2.** (işdən qovmaq) – **to sack someone / to fire someone**

qoltuğuna qarpız vermək (bir kəsi artıq dərəcədə, olanları şişdirərək tərifləmək) – **to sing the praises of someone / to laud someone to the skies / to flatter someone / to adulate someone**

qoltuğuna qoymaq – **to put (to take) smth. under one's (the) arm**

qoltuğuna vermək – *bax* **qoltuğuna qarpız vermək**

qoltuğunda – **to hold smth. under one's (the) arm**

qoltuğundan tutmaq – **to take hold of someone under the armpits**

qoltuğunun altı şişmək (lovğalanmaq, özünü öymək) – **to become proud (of) / to get a swelled head (over)**

qoltuğunun altına almaq – *bax qoltuq altına almaq*

qoltuğunun altına çəkmək – *bax qoltuğunun altına almaq*

qoltuğunun altına qarpız qoymaq (bir kəsi tərifləmək, həvəsləndirmək) – **to encourage someone** (to praise someone)

qoltuğunun dibində yaşamaq (başqasının hesabı, pulu ilə yaşamaq, dolanmaq) – **to live at the expense of others / to live under the patronage / to live under the protection of someone**

qoltuq altına almaq (bir kəsi yanında saxlamaq, sığındırmaq) – **to take someone under one's wing** (guidance, patronage, protection)/ **to shelter / to give refuge**

qoltuq altında – *bax qoltuğunun dibində yaşamaq*

qoltuq altında yaşamaq (bir kəsin sayəsində, əməyinə görə dolanmaq) – **to live under someone's wing**

qoltuqlarda yaşamaq (müftəxor olmaq, başqasının zəhmətinin hesabına yaşayan insan haqqında) – **to be a sponger / to live as a parasite**

QONAQ

Qonağa görə süfrə açarlar. – **Like guest, like fare.** / *Cf.* **Like master, like servant.**

qonaq eləmək (bir kəsə yeyib-ichmək vermək) – **wine and dine someone**

qonaq gəlmək (bir kəsi görməyə, baş çəkməyə gəlmək) – **come to see someone**

QONDARMA

qondarma (uydurulmuş bir şey haqqında) – **made-up / invented / fabricated / concocted** (of false information, news, *etc.*)

QONŞU

Qonşuda bişər, bizə də düşər. – What's sauce for the goose is sauce for the gander?

qonşudan qalma geri (çalışıb başqalarından pis yaşamamaq) – **to keep up with the John's**

qonşuluqda (yanında) – ***next door**

qonşuluqda yaşamaq (evlərinə yaxın) – **to live in the neighbourhood**

Qonşunu ikiinəkli istə ki, özün də birinəkli olasan. – *bax* **Qonşuda bişər, bizə də düşər.**

Qonşuya ümid olan, şamsız qalır. – *Cf.* **God helps them who help themselves.**

QOPMAQ

qopmaq(düymə haqqında)– **to part company**

QORA

qora kimi (kal üzüm kimi)– **very sour** (sharp, strong)

QORXAQ

Qorxaq gündə yüz yol ölər, igid - ömründə bir yol. – Cowards die many times before their death. / *Cf.* A man can die but only once. / He that fears death lives not. / We shan't die before we're dead.

Qorxaq kölgəsindən də ürkər (qorxar). – Once bitten (bit), twice shy. / A bitten child dreads the dog. / A burnt child dreads the fire. / A scalded cat (dog) fears cold water.

qorxaqlardan deyil (cəsarətli, mərd insan haqqında)– **no coward / not of the timid serf / made of stern stuff / plucky soul**

qorxaqlıq göstərmək – 1. (ağlamaq) – **to play the woman/ no hero / no dare-devil; 2. (qorxmaq)** – **to show the white feather**

Qorxan gözə çöp düşər. – The most cherished meets with accident. / Fear sees danger everywhere. / Fear is liable to make one see all sorts of things. / *Cf.*

Fear takes molehills for mountains. / Fear breeds terror. / Faint hearts see danger lurking even where is none. / A burnt child dreads the fire.

QORXU

qorxu gəlmək (bir kəsi hədələmək) – **to put the wind up someone**

qorxu salmaq canına (bir kəsi qorxutmaq) – **to put terror into someone** (to intimidate someone)

qorxudan adını yadından çıxarmaq (çox qorxmaq) – **to be frightened out of my wits**

qorxudan ayaqları əsir – *bax qorxudan dizləri titrəyir*

qorxudanağlı başındançaşmaq – *bax qorxudan bağı yarılmaq*

qorxudan bağı yarılmaq (çox bərk qorxmaq) – **to be as afraid of smth. as the devil is of incense / to be dead scared of smth. / to be frightened out of one's wits** (to be so afraid that one can no longer think clearly)

(bir işi) **qorxudan deyil, vicdanla görmək** – **not only for fear but for conscience's sake / not as an obligation but for love of one's work (job) / willingly, heart and soul**

qorxudan dizləri titrəyir (əsir) – **someone is shaking (quaking) with fear / someone is shaking in his (her) shoes / someone is knocking at the knees / someone has got the jim-jams**

qorxudan dünya başına dar oldu – **to see stars**

qorxudan əsmək – **someone is trembling like an aspen leaf / someone is shaking like a leaf / Cf. someone is shivering in one's boots**

qorxudan nitqi qurumaq – *bax qorxudan bağı yarılmaq*

qorxudan titrəmək – **to tremble from fear**

qorxudan ürəyim ağzıma gəldi (bərk qorxmaq) – **one's heart gave a jump / one's heart sank**

qorxulu düşmən – * **a rotten egg**

qorxulu işə girişmək – **1. (təhlükəli iş görmək) – to batter one's head against a stone wall / to bash one's head against a stone wall / to beat one's head**

against a stone wall / to kick against the pricks; 2. (ətraflı düşünmədən, fəsadları nəzərə almadan bir işi etmək) – **to ask for trouble / to ask for it / to take risks / to stick one's neck out / to spoil for a fight / to rush in where angels fear to tread** (to make unnecessary troubles / problems for oneself)

qorxusundan tük salmaq – to break out in a sweat

qorxusuz işə girişmək (səhvsiz iş görmək) – **to take no chances / to take no risks**

QOŞA

***Qoşa qarıyasın!** (bir yerdə uzun həyat yaşayasınız) – **Live long!**

Qoşa qarıyasınız! – bax Qoşa qarıyasın!

QOTUR

Qotur dana bütün naxırı korlar. – bax Bir qotur dana bir naxırın adını batırar.

Qotur qoyundan bir çəngə yun da qənimətdir. – Lit. Getting a tuft of wool from a mangy sheep is better than nothing. / *Cf.* Blood out of a stone. / Half a loaf is better than no bread.

Qotur qoyunu qırxmazlar. – Cf. A beggar can never be bankrupt.

Qotur qoyunu sürüdən qovarlar. – The black sheep must leave the flock. / Cf.No mercy on the weeds.

Qoturun var ki, qaşınırsan. – If you've stolen a pig its squeal will stick in your ears. / Cf. Guilty conscience needs no accuser.

Qoturun yoxdur, niyə qaşınırsan?! – Cf.An uneasy (guilty) conscience betrays itself (gives itself away). / He that has a great nose thinks everybody is speaking of it.

QOVMAQ

qovub çatmaq (bir kəsə nailiyyətlərində çatmaq) – **to be hard on (at) someone's heels / to be on the heels of someone**

QOY

qoy bu sizə dərs olsun! – let that be a lesson to you!

qoygörək! (bəsti!)– come, come!

qoy-götür etmədən (ətraflı düşünmədən, fikirləşmədən, dəqiq qərara gəlmədən) – **on the fence/ at random / by guess-work / all of a rush / go all things like a bull at a gate / on the spur of the moment**

qoy olsun – so be it / all right / very well / have it your own way

QOYMAQ

Qoyma başın balısa, ver özünü yarısa. – Lord helps them who help themselves. / Cf. It's a blessing in disguise.

(bir kəsə) **qoymaq** (bir kəsi vurmaq) – **to lay one on right between the eyes (on the face) / to give someone socks**

qoyulan xərcə dəyməz – bax zəhmətinə dəyməz

qoyulmuş qaydada getmək – to take its course

QOYUN

qoyun (ağılsız, tərs insan haqqında) – **a thick skull / brazen-faced / blockhead / dunderhead**

qoyun cildinə girmiş canavar – bax qoyun dərisinə girmiş qurd

qoyun dərisinə girmiş qurd (saxtakarlıq edən adam) – **a wolf in sheep's clothing** (a dangerous enemy who plausibly possess as a friend)

qoyun donuna girmiş qurd – bax qoyun cildinə girmiş canavar

qoyun kimi baxmaq – 1. (təəccübdən çaşmış kimi baxmaq) – to stare like a stuck pig / to be amazed / dumbfounded / to be blown away; 2. (başə düşmədiyinə görə çaşb qalmaq) – to make a stupid (dull, dense) face

qoyun kimi başıboş (çox ağılsız) – **Cf. as stupid as a goose / as stupid as an owl / as stupid as a pig / as dense as a donkey**

qoyun kimi dayanmaq (heç nə başa düşməyərək dayanmaq) – **to stand like a dummy / like a stuffed mummy**

qoyun-quzu kimi (bir-birinə qarışıb) **mələşmək** (dayanmadan ağlamaq)– **to raise a howl**

Qoyun olmayan yerdə keçiyə Kəraməddin ağa deyərlər. – **All's good in a famine. / Cf. Half a loaf is better than no bread. / A bit in the morning is better than nothing all day. / There's a small choice in rotten apples. / Any port in a storm. / In the land (country, realm) of the blind (among the blind) the one-eyed is king.**

qoyun sürüsü (ağılsız, düşüncəsiz təqlidçilər) – **the foolish mimickers**

qoyunu qurda tapşırmaq (elə bir insana iş tapşırmaq ki, o bundan özü üçün sui-istifadə edəcək, ona bu işi demək olmaz) – *Lit.* **to turn a hegoat into one's kitchen-garden / Cf. to give the sheep in care of the wolf / to set a wolf to keep the sheep / to set a fox to keep one's geese / to put the cat near the goldfish bowl / to put the cat among the pigeons / Scot. to teach the cat the way to the kirk**

qoyunu quzudan ayırmaq (yaxşını pisdən ayırmaq) – **to separate the sheep from the goats**

QOZ

qoz dağarcığı – *bax boş dağarcığı*

qoz kimi – **1. bax top kimi; 2. (əla) – alive and kicking**

qoz qabığına salmaq (bir kəsə ağır iş tapşırmaq) – **to make someone work like a cart-horse / to make a convenience of someone / to make someone fetch and carry**

qoz qabığına soxmaq (bir kəsi bərk döymək) – **to give someone a good thrashing / to cut someone to ribbons**

qoz qabığına yerləşdirmək (bir kəsi əzişdirmək) – **to give someone a licking / to put someone on the carpet / to chop someone into mincemeat**

qoz-qoz oynamaq (mübahisə etmək, güzəştə getməmək) – **to wrangle with someone / to squabble with someone / to altercate with someone / to fool someone by fine words / to put someone off with fair words / to fool someone with smooth talk / try to talk someone round**

qozunun üstünə qoz qoymaq (vəziyyəti daha da korlamaq) – **to increase one's troubles** (one's state, conditions have set in)

QOZBEL

Qozbeli qəbir düzəldər. – *Lit.* **Only the grave can straighten the hunchback.**
/ Cf. He who is born a fool is never cured. / Can the leopard change his spots?(The leopard cannot change his spots.) **/ What is bred in the bone will not go out of the flesh. / You cannot wash charcoal white. / The fox may grow grey, but never good. / He will die as he lived. / You cannot make a silk purse out of a sow's ear.**

QU

ququşunun nəğməsi (bir kəsin qabiliyyətinin axırıncı ifadəsi) – **the last hurrah**

QUDURMAQ

qudurma! (yerini bil!) – **none of your lip!**

qudurmaq (özünə güvənərək özündən razı olmaq) – **to feel one's oats / to pass all bounds / to overstep the limits / to go (run) too far / to carry it too far / to grow (to get) too big for one's boots (to become more and more insolent)**

qudurmuş olmaq(çox həyasızlaşmaq, artıq dərəcədə sırtıqlaşmaq) – **to run wild**

qudurmuşduqdan deyil (ələcsiz, istər-istəməz) – **not the result of good living / not for the fun of it / because there is nothing else to do / because one has to / whether one likes it or not / willy-nilly**

qudursun, qudursun – *bax olsa, olsa*

QUL

qul etmək (bir kəsi özünə tabe etmək) – **to make a cat's paw of someone**

QULAQ

qulağa dəymək (eşitmək) – **reach to one's hearing**

qulağa gəlib çatmaq – *bax qulağa dəymək*

qulağa girmək (başqasının daxili dünyasını bilmək, onun hisslərini, fikirlərini, niyyətlərini öyrənmək) – **to see in to someone's heart / to sound someone's intentions / to worm smth. out of someone / to meddle in someone's private affairs / to intrude into someone's privacy**

qulağa girənlik eləmək (xəbərçilik etmək) – **to inform against someone / to whisper smth. in someone's ear / to tell tales about someone / to sneak someone**

qulağı dəng olmaq – **1. Bax qulaq-başı getmək; 2. (səs-küydən çox yorulmaq, dəng olmaq) – to make one sick and tired of listening to it / to make someone's ears ring with telling him / her smth. / to give someone an earful about someone / smth. / to deafen / to stun**

qulağı dırmalayır (xoşagəlməyən səs barədə)– **it jars (grates) upon one's ears / it offends the ear**

qulağı dincəlmək (qayğılardan azad olmaq)– **to be free from troubles**

qulağı dinc olmaq – *bax qulağı dincəlmək*

qulağı dolmaq (daimi, uzunmüddətli təsir etmənin, öyrətmənin nəticəsində bir kəsin beynində bir fikir yadda qalır)– **to be under suggestion / someone gets it into one's head**

qulağı dörd olmaq (bir kəsə diqqətlə qulaq asmaq) – **to prick up one's ears / to cock one's ears / to listen all ears**

qulağı ilə (qulaq asaraq bilmək, tanımaq) – **to know (to judge) smth. by ear**

qulağı qabar olmaq – *bax qulağı dəng olmaq*

qulağı səsdə olmaq – 1. (daima xəbər, məlumat gözləmək) – **someone is constantly waiting for one's news**; 2. (çox ehtiyatlı, ehmallı olmaq) – **to be on the alert** (to be watchful) / *Cf.* **to keep a sharp look-out for someone**

Qulağı səsdədir. (Çox maraqlandığı bir məsələni eşitməyə tələsmək, diqqətlə qulaq asmaq.) – **Be on the look out. / Be on one's guard. / Prick up one's ears. / Be all ears. / Cf. Keep one's weather eye open.**

qulağı səsə düşmək (səs gəlmək, eşidilmək) – **to be heard / someone thought he (she) heard a voice (noise)**

qulağı ağır (qulağıkar) – **a bit deaf / hard of hearing / harder of hearing**

qulağıma çatıb ki ... (deyirlər ki...) – **A little bird told me. / Cf. I got wind of it.**

qulağına arı vızıltısı kimi gəlmək (heç fikir verməmək) – **let smth. float past one's ears / to ignore smth. / to turn a deaf ear to smth. / to give no ear to smth. / to take no heed of smth. / to pay little heed to smth. / to gape and flap one's ears / Do nothing, remain idle.**

qulağına barmaq tıxamaq (eşitməmək, qulaq asmamaq üçün) – **to stop one's ears**

qulağına batmaq (yadda saxlamaq) – **to prick up one's ears / to take a mental note of smth. / to remember once and for ever / to have an unforgettable reproof / reproach**

qulağına çatdırmaq (bir kəsə eşitdirmək, bildirmək) – **to bring it to someone's notice / let someone know / to get smth. to someone**

qulağına çatmaq (eşitmək, bilmək) – **to reach to someone's notice / come to someone's ears**

qulağına demək (pıçıldamaq) – **to whisper** (to utter, *etc.*) **smth. in someone's ear**

qulağına deyil (vecinə deyil) – **someone is as cool as a cucumber / someone won't turn a hair**

qulağına dəymək – 1. **bax qulağına çatmaq**; 2. (təsadüfən eşitmək) – **to reach someone's ears**

qulağına inanmamaq (deyilən sözə inanmamaq) – **to be unable to believe one's own ears**

qulağına gəlmək (bilmək) – **to become all ears**

qulağına girməmək – *bax qulağına söz batmamaq*

qulağına girmir (təsir etmir, vecinə deyil) – **not to care a straw (a rap, a damn, a fig) / not to give a rap (a damn) / not to turn a hair / to be as cool as a cucumber / that is nothing to him (her, etc.) / he (she) is all right**

qulağına pambıq tıxamaq (eşitməmək üçün) – *Lit.* **to stop one's ears by cotton wool**

qulağına sırğa edib asmaq – *bax qulağında sırğa etmək*

qulağına söz batmamaq (diqqətsiz olmaq, xüsusi maraq göstərməmək) – **listen to someone or smth. with half an ear / to have one ear for someone or smth. / to pay no attention (to) / to take no heed (of)**

qulağına söz girməmək (sözə qulaq asmamaq, bir kəsə söz təsir etmir) – *Lit.* **the words don't reach one's ears / someone doesn't see the point / someone doesn't get it**

qulağına tanış gəlmək (səsindən tanımaq) – **one realizes someone by his (her) voice (sound)**

qulağına yetişmək – *bax qulağına dəymək*

qulağında cingildəmək (bir şeyi xatırlamaq) – **to ring a bell (to make you remember something)**

qulağında qalmaq – *bax qulağına batmaq*

qulağında qalsın – *bax qulağında sırğa olsun*

qulağında saxlamaq (unutmamaq) – **to keep within the memory of someone / to be within the memory of someone / to have within someone's recollection / to be engraved (impressed, imprinted, stamped) on one's memory / to stick (ingrained) in one's memory**

qulağında sırğa etmək (yadda saxlamaq) – **to get it into one's head and let it stay here / Cf. to bite into smth. / to put that in one's pipe and smoke it / to make a mental note of smth. / to get smth. into one's head / to store smth. in**

one's mind / to take wise words to heart / to take it in / one keeps thinking about someone or smth.

qulağında sırğa olmaq (bir kəsədərs olmaq) – **to be a lesson for someone**

qulağında sırğa olsun (ömürlük yadınızda qalsın) – **put that in your pipe and smoke it**

qulağında sırğa olsun (yadında qalsın) – **to bear it (that) in mind / put that in your pipe and smoke it**

qulağından pambıq çıxartmaq (hər şeyi birdən başa düşmək) – **to arouse oneself / to bestir oneself**

qulağından tutub dartmaq – **1.** (bir kəsi tapşırıq vasitəsi ilə vəzifəyə qoymaq) – **to take someone in tow; 2.** (bir kəsi bir şeyə məcbur etmək, təhrik etmək) – **to drag (to pull) someone by the ears**

qulağını batırmaq – *bax qulağı dəng olmaq 2-ci mənada*

qulağını burmaq (bir kəsi söymək) – **to pull someone's ears / to give someone a thrashing / to give someone a dressing-down**

qulağını çəkmək – *bax qulağını burmaq*

qulağını dəng eləmək (bir kəsi eyni söhbətlərlə yormaq) – **to din smth. into someone's ears / to make someone's ears ring with telling him (her) smth. / to give someone an earful about someone or smth.**

qulağını doldurmaq (inandırmaq, təsir etmək, beyninə yeritmək) – **to hammer smth. into someone's head / to drive smth. into someone's head** (to prime someone)

qulağını kəsmək (aldadıb pullarını əlindən almaq) – **to put Yorkshire over someone / to pull someone's leg / to hand someone a lemon**

qulağını sallamaq – **1.**(böyük maraqla bir kəsə qulaq asmaq) – **look blank, understand nothing / to swallow everything someone is telling / to lap it all up / to hang on someone's lips; 2.**(özünü gicliyə vurmaq, özünü başa düşməməzliyə qoymaq) – **to make a fool / a scapegoat of someone**

qulağını saza vermək – *bax qulaqardına salmaq*

qulağını şəkləmək (diqqətlə qulaq asmaq) – **to sit up and take notice / to prick up one's ears / to cock one's ears / to pin one's ears back**

qulağını yerindən çıxarmaq – **to pull someone's ears**

qulağının ardını görər – *bax dəvənin quyruğu yerə dəyəndə 1-ci mənada*

qulağının birindən girib o birindən çıxmaq (bir kəsi eşitməmək, dediyinə fikir verməmək)– **go in bar and out of the other**

qulağının dalını görəndə – *bax qulağının ardını görər*

qulağının dibi saralmaq (son nəfəsdə olmaq) – **to be at death's door / to have one foot in the grave / to be at one's last gasp / to be on one's last legs / to be on the edge of the grave / to be measured for one's coffin**

qulağının dibində (yaxınlıqda)– **to stand side by side / side-to-side / alongside of / shoulder to shoulder / neck and neck / cheek by jowl**

qulağının dibində halva iyi gəlmək (bir kəsin ölümünə az qalıb) – **to have got one foot in the grave**

qulağının dibində top atılsa, eşitməz (tərs, sözə qulaq asmayan insan haqqında) – **once an idea gets into his head you won't knock it out with any wedge / once he gets an idea into his head there's no getting it out / once an idea gets into his head you won't drive it out with a hammer / to be as stubborn as an ass**

qulağının dibində top atılsa, oyanmaz (bir kəs bərk yatıb) = **a cannon would not wake him (her) / Cf. to sleep like the dead**

qulağının dibindən halva iyi gəlir (bir kəsin ömrünə az qalıb, ölüm saati yaxınlaşıb) – **the sands are running out**

qulağının dibini görəndə – *bax qulağının dalını görəndə*

qulağının dibini qızısdırmaq (bir kəsə şillə vurmaq)– **to give a box on someone's ear / to strike someone's mug**

qulağının ucu ilə (eşitmək) – **to hear smth. with half an ear / chance to hear smth.**

qulaq aparmaq (yormaq, zəhlə tökmək) – **to din smth. into someone's ears / to make someone's ears ring with telling him smth. / to give someone an earful about someone or smth.** (to persuade someone)

qulaq asaraq (qulağı ilə) – **by listening**

qulaq asmaq – **1.**(diqqətlə bir kəsə qulaq asmaq) – **to listen (to) / to hear / to ear;** **2.** (bir kəsi eşitmək, onun dediyi kimi etmək) – **to follow / to take smb.'s advice**

qulaq dincliyi (sakitlik, rahatlıq) – **to rest from one's exertions / to be inactive / quietness / stillness**

qulaq kəsilmək – **1.** (şayiəyə dönmək) – **to become all ears / to pay full attention / to strain one's ears to catch the slightest noise;** **2.** (diqqətlə, maraqla qulaq asmaq) – **to prick up one's ears / to cock one's ear**

qulaq kəsmək (bir kəsi aldadaraq, pulunu almaq) – **to tell someone a lot of bullshit / crap / to try to dupe someone**

qulaq qabartmaq (gizlicə qulaq asmaq) – **to listen in to other people's conversation**

qulaq olmaq (bir kəsi güdmək, bir şeyə gizlicə baxmaq) – **to watch someone / to spy upon someone / to track someone down / to run someone to earth / to keep someone under observation / Cf. to keep a check on someone / Amer. to keep tab on someone**

qulaq sırğası etmək (yadda saxlamaq) – **to make a mental note of smth. / to take good note of smb. / to make a careful note of smth. / to get smth. into one's head / to store smth. in one's mind / to take wise words to heart / to take it in**

qulaq vermək – **1. bax qulaq asmaq; 2.** (diqqətlə qulaq asmaq) – **to prick up one's ears / to cock someone's ear**

qulaq yoldaşı(həmsöhbət, söhbət yoldaşı) – **to be interesting to talk to / to be excellent company / interlocutor** (the person smb. is talking to)

qulaqardına salmaq – **bax qulaqardına vurmaq**

qulaqardına vermək (vecinə almamaq) – **to turn a deaf ear to someone or smth. / to pay no heed to smth. / let smth. slip through one's fingers / to miss smth. / to lose smth. / to forget and forget**

qulaqardına vurmaq – **1.** (diqqətsiz qulaq asmaq, əhəmiyyətsiz yanaşmaq) – **listen to someone or smth. with half an ear / to have one ear for someone or smth. / to turn a deaf ear to smth.** (to ignore what someone says); **2.** (anlamadan dinləmək) – **to look blank / to understand nothing;** **3.** (fikir verməmək) – **to gape and flap one's ears / to fall of deaf ears** (to do nothing, to remain idle)

*** qulaqbalışı** – **a small pillow**

qulaq-baş aparmaq – *bax qulaq aparmaq*

qulaq-başı getmək – *bax qulaq-baş aparmaq*

qulaqburma (bərk məzəmmət) – *Amer. a call-down*

qulaqburması almaq (söyülmək, danlanmaq) – **to catch (to get) it hot / Cf. to catch (to get, to take) it in the neck / to get a rap on (over) the knuckles / to get a wiggling / to get a good talking-to (telling-off, ticking-off, dressing-down) / to get a kick in the pants / to catch hell / to catch it hot / to get beans / Amer. to catch Jesse**

qulaqburması vermək (bərk danlamaq) – **to give someone a fine ticking-off to someone / to give someone a piece of one's mind / to give someone a real blast / to take someone to task / to give someone hot and strong / to give someone hell / to give someone a good talking-to / to call (to have) someone on the carpet / to rake (to haul) someone over the coals / to give someone hell / to give someone a good lesson / to give someone a good dressing-down / to give someone a good rating / to haul someone over the coals / to rap someone's fingers / to rap someone over the knuckles / to play a dirty trick on someone / to give someone an earful / to teach someone a lesson he won't forget / to show someone what's what / to give someone what-for / to comb someone's hair / to give someone a rub or two / to give it hot for someone / to put the slug on someone / to give someone a kick in the pants / to give someone a stick / to give a proper telling-off to someone / to rate someone / to give it someone good and**

hard / to give someone a good working-over / Cf. to give someone the rough edge of one's tongue / to give someone the drubbing of his (her) life / to give someone a wiggling / to give someone a sound thrashing

qulaqda cingilti səsi – a ringing in one's ears

qulaqda qalmaq (yadda qalmaq) – to be engraved (impressed, imprinted, stamped) on one's memory / to stick (ingrained) in one's memory

qulaqda qalmamaq (yadda qalmamaq) – to slip one's memory / to fly straight (right) out of one's head / to escape one's memory

qulaqda saxlamaq (yadda saxlamaq) – to take a careful note of smth. / to store smth. in one's mind

qulaqda saxlamamaq (yadda saxlamamaq) – one clean forgot smth.

qulaqlamaq (bir kəsin tam tabeliyində, ixtiyarında olmaq) – to have smb. (well) in hand / to have smb. under one's thumb

Qulaqlara qurğuşun! (Allah göstərməsin!, heç vaxt olmasın) – God forbid! / Heaven forbid! / On no account! / Perish the thought! / Save us!

qulaqları üstündə dayanmaq (sevincindən) – to be (to get) highly excited / to be in raptures over smth. (to enjoy oneself enormously)

qulaqlarım dəng oldu (yoruldum) – it makes me sick to hear it / I am sick and tired of hearing it / it makes my ears burn

*** qulaqlarımın pası getdi (bir kəsə musiqi və ya bir kəsin nitqi zövq verdi)– it is pleasant to listen to someone**

qulaqlarına inana bilməmək – bax qulaqlarına inanmamaq

qulaqlarına inanmamaq (eşitdiyinə təəccüblənmək) – to be unable to believe one's own ears

qulaqlarına qədər qızarmaq (çox utanmaq)– to blush to the ears / to blush to the roots of one's hair

qulaqlarını doldurmaq – bax qulağını doldurmaq

qulaqlarını şəklədi (bir kəs diqqətlə qulaq asır) – someone is on one's guard

qulaqlarını şəkləmək – bax qulağını şəkləmək

qulaqlarını tıxamaq (bir kəsi eşitmək, ona qulaq asmaq istəməmək) – **to stop someone's ears** (one does not want to hear or to listen to someone)

qulaqlarını tutub qaçmaq (xəttindən artıq bərk səs barədə) – *Lit.* **you have to carry out the saints** (*i.e.* icons) **to avoid shocking them** / *Cf.* **you have to call the fire department** / **hell broke loose**

qulaqlarının dibi saralmaq (son günlərini yaşamaq) – **to be too near one's end** / **to be at one's last gasp** / **to be on one's last legs** / **to have one foot in the grave** / **to be on the edge of the grave** / **to be measured for one's coffin** / **to be at death's door**

qulaqlarının ucuna qədər qızarmaq – *bax* **qulaqlarına qədər qızarmaq**

qulaqlaşmaq (pıçıldaşmaq) – **to whisper** / **to converse in whispers**

qulaqyoldaşı (həmsöhbət) – **interlocutor** / **interlocutress** (the person somebody is talking to)

QULDUR

quldur-qaçaq yuvası – *bax* **ilan yuvası**

QULLUQ

Qulluğunda olum! / **Qulluğunuzda olaq!** – **I'm at your service**

qulluğunuzda hazıram! – **1.** (can-başla bir şeyi etmək) – **ready and willing to do smth.** / **only too glad (willing)** / **enjoying smth.** / **getting pleasure** / **be my guest**; **2.** (mən sizin sərəncamınızdayam) – **I am at your disposal** / **use me as you think best** / **take me as you find me** / **I will not keep from you ...** / **yours to command** / **yours truly** / **I'm your man**

qulluq etmək (baxmaq) – **to keep company with someone**

qulluq göstərmək – **1.** (bir kəsə yaxşılıq etmək) – **to do a service** / **to do a favour**; **2.** (qadına pərəstişkarlıq etmək) – **to make love**

Qulluq qulluğunda, dostluq da dostluğunda. – **Friends are all right when they don't interfere with your career.**

Qulluq olmasın, dostluq olsun. – For friendship's sake. / Out of friendship. / As a personal favour. / Not as a duty but as a friendly service. / Cf. May I ask a favour of you, friend? / Please, do me a good turn.

QULP

qulp bağlamaq (bir şeyə irad tutmaq) – **to find fault with / to pick on someone**

qulp qondarmaq – *bax* **qulp bağlamaq**

qulp qoymaq – *bax* **qulp qondarmaq**

qulp taxmaq – *bax* **qulp qoymaq**

qulpunu itirmək (nədən başlamağı bilməmək) – **to lose one's head / to be at one's wits' end / to go nuts over smth.**

qulluğunda hazır (buyruq qulu olmaq, buyruqları yerinə yetirmək) – **at someone's beck and call**

QUM

qum göyərəndə – *bax* **dəvənin quyruğu yerə dəyəndə**

qum üstündə qurmaq – **to build on sand**

qum üzərində qurmaq – *bax* **qum üstündə qurmaq**

QUMAR

qumar – **1. (oyunu) – a game of chance / hazard; 2. (sonu nə cür olacağı bilinməyən iş) – a bit of a gamble** (to take a risk with something, hoping that it will be successful)

qumarda ortaya atılan kiçik stavkalarnan (kiçik həcmdə pulnan) **oynamaq** – **to play low** (to play at low stakes)

QUNDAQ

qundaqdan (körpə vaxtlardan, lap uşaqlıqdan) – **from the cradle / from the time one wore knee breeches / from swaddling clothes**

QURAN

quran ayəsinə çevirmək (ehkam şəklinə salmaq) – **to turn smth. into dogma**

QURBAĞA

qurbağa gölünə daş atılıb (qeyri-müəyyən sakitlik haqqında) – **the rest is silence**

QURBAN

qurban kəsim! – *bax* **qurbanın olum!**

qurban-sadağa getmək (bir kəsə qayğı göstərmək) – **to pamper someone / to coddle someone / to cherish someone / to tend someone**

qurban olduğum (əzizim) – **darling / dear**

qurban vermək – **to stand to lose**

* **qurbandır sənə** (ala, götür, bağışlayıram, hədiyyə verirəm sənə) – **you may take it / I can give it to you**

Qurbanın olum! (mehriban müraciət) – **Honey! / Dear! / My heart!**

QURD

* **Qurd ağacıçindən yeyər.** – **The worm of the tree would be from within.**

qurd doğur – *bax* **gün üzünü yuyur, çaqqal yağışı yağır**

qurd iştahası – *bax* **canavar iştahası**

qurd iştahası ilə yemək (əla iştaha ilə seçilərək çox və acgözlüklə yemək) – **to eat like a wolf / to eat like a horse**

qurd kimi yemək – *bax* **qurd iştahası ilə yemək**

Qurd qoyun dərisində gəzir. = **A wolf in sheep's clothing.**

qurd qoyun-quzu ilə otlayır – *bax* **qurdla quzu (qoyun) bir yerdə otlayır**

qurd nağılı (yalan söhbət) – **old wives' tales (fables) / Lit. the tale of the White Bull-calf / Cf. a shaggy dog story**

qurd ürəyi yemək (təhlükəli bir iş, tədbir barədə) – *Lit.* **someone eats a lion's heart**

* **qurd yağı sürtmək** (yaxın insanları cadu-piti vasitəsilə ayırmaq) – **to separate one from someone / to cause an aversion of someone by the help of poison draught** (poisonous concoction)

Qurddan qorxan qoyun saxlamaz. – *Lit.* **He that's afraid of wolves should keep out of the woods. / Cf. He that fears every bush must never go a-birding / He that is afraid of wounds must not come near a battle. / Nothing venture, nothing have (gain, win). / Little venture, little have. / No cross, no crown. / Fear is a bad companion.**

Qurddur, qoyun dərisinə girib. – **Wolf in the sheep's skin is wolf.**

Qurdla dost olan, ulamaq öyrənər. = **Who keeps company with the wolf will learn to howl. / Cf. You cannot lie down with dogs without rising with fleas. / He that lies down with dogs must rise up with fleas. / He that lives with cripples learns to limp.**

qurdla qiyamətə qalmaq (uzun ömür sürmək) – **someone lives a long life**

qurdla quzu (qoyun) bir yerdə otlayır(zahiri sülh barədə) – **peace and harmony (repose) / peace and quiet / peace and tranquility and the divine blessing / all peace and the Lord's good grace**

qurdlara yem olmaq (ölü olmaq) – **to be the food for worms (to be dead)**

qurdlu olmaq – *bax* **qarnıqurdlu olmaq**

Qurdun qoyuna yazığı gəldi, (yalnız) quyruğunu saxladı. – *Lit.* **The wolf pitied the mare, left only her tail and mane. / Cf. As much love as there is between the old cow and the haystack.**

QURDALAMAQ

qurdalamaq – **1.** (keçmiş yada salmaq) – **to rake up the past; 2.** (bir şeyi araşdırmaq, axtarib tapmaq) – **to dig out** (to find by searching, to bring out something that was put away)

QURDALANMAQ

qurdalanmaq (bir işi asta-asta etmək, əlləşmək, yubanmaq) – *Lit.* **to creep around like a beetle in a dung heap / to be dawdling over smth.**

QURĞUŞUN

qurğuşun kimi ağır olmaq (çox ağır) – **to be as heavy as lead** (to be very heavy)

Qurğuşun qulağına! – *bax* **Qulaqlara qurquşun!**

QURSAQ

qursağı daralmaq – **1.** (ac qalmaqdan çox arıqlamaq) – **one is awfully hungry / one feels empty (hollow inside) / Cf. a vacuum in the lower regions / one's stomach is howling / one's belly cries cupboard; 2.** (darıxmaq, qüssələnmək) – **to be melancholy / to long for someone or smth.** (to miss someone)

qurşağa çıxmaq (böyük miqdar barədə) – **there is plenty (loads, a profusion) of smth. / enough and to spare / Cf. they are a dime a dozen / you may find them under every bush**

qurşağının altını bərkitmək (yaxşı, çox yemək) – **to put on the feed-bag**

qurşaq yapışmaq (döyüşə girişmək) – **to lock horns**

QURŞANMAQ

...qurşanmaq (...başlamaq) – **to enter the path of smth.**

QURTARMAQ

qurtar! – *baxbəsdir!*

qurtardı! (yalnız belə olacaq!) – **and that's all! / and that's that! / and that's all there's to it! / you can take it or leave it! / do or die! / so much for something**

qurtarmaq lazımdır, artıq gecdir – * **call it a night**

qurtarmaq üzrə olmaq (axıra yaxın) – **to be nearly out / to be on its way out / to be on the wane / to be drawing to its close / to be running out / to be coming to an end / to be nearing the end / to be practically over**

QURU

quru adam (darıxdırıcı, cansıxıcı insan) – **to be a drip** (a boring, stupid person with a weak personality)

quru çörəyə bir kəsi oturtmaq (bir kəsi cəzalandırmaq) – **to put someone upon bread and water**

Quru qaşiq ağız yırtar. – *Cf.* **An empty hand is no lure for a hawk.**

quru qəfəs (çox arıq insan haqqında) – **all skin and bone / a bag of bones / a stack of bones**

quru qəfəsi qalmışdır (arıqlamış insan haqqında) – **someone is the mere shadow of his (her) former self / someone is worn to a shadow**

quru nəfəs (yalnız nəfəs alır) – **I wonder how he keeps body and soul together / he is so thin and feeble / it's a wonder he is alive at all**

quru sümük (arıq) – **nothing but skin and bones**

quru taxta (çox arıq insan haqqında) – **a rack of bones**

quru vədlər vermək (başını bişirmək, aldatmaq) – **to feed someone with hopes / to whet someone's appetite / to break promises**

quru vədlərlə tovlamaq (quru vədlər vermək) – **to keep promising**

quru yazılan əsər (darıxdırıcı, maraqlı olmayan əsər) – **dry as dust**

quru yeməklə dolanmaq – **to live on snacks** (to live on dry rations)

quru yerdə qalmaq (heçnəsiz qalmaq) – **not to get what one expected (hoped) to get / to get nothing for one's pains / Cf. to be left high and dry / to be left out in the cold**

quru yerdə qoymaq (heçnəsiz qoymaq) – **not to give someone what he expected (hoped) to get / to dupe someone / to leave someone in squalor / Cf. to leave someone high and dry / to leave someone standing**

Qurunun oduna yaş da yanar. – Bearing someone's trouble on one's back. / Taking the rap for somebody else. / Shouldering other people's sins.

QURUmaq

qurumaq (qeyb olmaq) – **dry up** (to disappear)

quruyub qaxaca dönmək (təəccüblənmək) – **to stand as though struck dumb (thunder-struck) / to stock-still / to be dead / to be rooted to the ground (spot) / to be petrified / to be transfixed**

quruyub mat qalmaq (təəccübdən, heyrətdən) – **to stand as though struck dumb / to stand as though thunder-struck / to stand as though stock-still / to stand as though dead / to stand as though rooted to the ground / to stand as though rooted to the spot / to be petrified / to be transfixed / to be petrified with smth.**

QUŞ

quş (pozğun qadın) – **lady bountiful**

quş bişirmək (bərk qorxmaq, narahat olmaq) – **to play the coward / Cf. to be in a pretty funk / to show the white feather / to get (have) cold feet / to turn white-livered / to cry craven**

quş buraxmaq– 1. (mahnını pisoxumaq) – **to let out a squeak** (to sing song wrong); 2. (səhv buraxmaq) – **to trip up / to make a slip** (to do something out of carelessness)

Quş dimdiyi ilə, insan biliyi ilə tanınar. – A bird may be known by its song.

quş evi (çox darısqal otaq) – **to swing a cat / the place is simply chock-full**

quş iliyi (gərəkli və zəruri olan hər şey) – **what the doctor orders** (exactly what one wants or needs, smth. useful for the health)

quş kimi dimdikləmək (az yemək) – **to eat like a bird**

quş kimi şən (çox şən)– ***as merry as a cricket**

quş kimi yemək (az miqdarda qidalanmaq) – **to eat like a sparrow / to eat like a bird** (to eat very little)

quş kimi yüngül (çox yüngül) – **light as a feather / light as thistledown**

quş qondarmaq (əsassız günahlandırmaq) – **to hang (pin) smth. on someone / to pit the blame on someone / to point the finger at someone / to treat someone like a whipping-boy**

quş qoymaq (qeyd etmək) – **to tick smth. off**

quş-quş olmaq (bir-birinə yapışmaq) – **to stick one to another**

Quş nəğməsi ilə tanınar. – **A bird may be known by its song.**

quş olub göyə uçmaq (izsiz yoxa çıxmaq) – **someone seems to have fallen through the earth / one has vanished into thin air / it is as though the earth had swallowed one up**

quş südü – **pigeon's milk**

quş yeməyi qədər (çox az) – **precious few nothing to speak of it / next to nothing / dribs and drabs** (very little)

quşbeyin(başiboş) = **birdbrain**

quşbeyin olmaq (huşsuz olmaq) – **to have a memory like a sieve** (to have a very bad memory, to forget things easily)

quşlar xəbər gətirib (məlumatı gizli mənbədən bilirəm) – **a little bird told me**

* **quşu əldən buraxmaq** (olan fürsəti əldən vermək) – **to lose the opportunity**

quşu göydə tutan (çox ağıllı, düşüncəli, dərəkəli insan haqqında) – **quick in the uptake / bright as a button**

quşu gözündən atmaq – **bax quşu gözündən vurmaq**

quşu gözündən vurmaq – **1. (düz hədəfə düşmək) – to hit the mark / to hit bull's eye / Cf. the blow went home / to hit the nail on the head / to strike between wind and water / to put one's finger on it / too close for comfort / to hit the bird in the eye / to drive the words home; 2. (məqsədə çatmaq, istəyinə nail olmaq) – to do the trick**

quşu gözündən vurmamaq (səyi boşa çıxmaq) – **to miss one's aim / to miss the mark**

quşu havada tutur (hazırcavab, diribaş, cəsərətli, zirək insan haqqında) – **he'll cut off the soles of your shoes from under you - right on the march / a desperado**

quşu qonmaq (xoşuna gəlmək) – **to take a liking / to take a fancy to someone**

QUŞQUN

quşqun bağlamaq – *bax* **vedrə bağlamaq**

QUYRUQ

quyruğu ələ keçmək (tutulmaq, ələ keçmək) – **to fall into someone's clutches / to get into someone's talons**

quyruğu ilə qoz sındırır (sağlam və qıvraq) – **safe and sound / sound in mind and body / alive and kicking**

Quyruğu qapı arasında qalıb. – **One is between two fires. / One is between the devil and the deep blue sea.**

quyruğu qapı arasında qalmaq (pis, çıxılmaz vəziyyətdə qalmaq) – **to get into a tight corner**

quyruğu qapı arasından çıxmaq (çətin vəziyyətdən çıxmaq) – **to get out of a mess**

quyruğu paçada olmaq (hərəkətlərinin fəsadlarını nəzərə alaraq daha ehtiyatlı, diqqətli olmaq) – **to put one's tail between one's legs / to show the white feather**

quyruğu tələdən çıxmaq – *bax* **quyruğu qapı arasından çıxmaq**

quyruğu üstə (üstündə) oturmaq (tərslik etmək) – **someone is kicking / someone is stubborn**

quyruğunu basdalamaq – *bax* **quyruğunu basmaq**

quyruğunu basmaq (bir kəsin xətrinə dəymək) – **to tread on someone's corns**

quyruğunu belinə qoymaq (özünü qudurğan kimi aparmaq) – **to get on one's high horse / to put on airs / to be on high ropes / to cock one's nose / to stick**

one's nose up / to poke one's nose up in the air / to go about with one's nose in the air / to do the grand / to get too big for one's boots

quyruğunu belinin tirinə qoymaq – *bax* **quyruğunu belinə qoymaq**

quyruğunu düyünləmək (hazır olmaq) – **to be in readiness**

quyruğunu eşmək – 1. (qaçmaq) – **to take to one's heels / to take to flight / to run away / to cut and run / to cut one's lucky / to cut one's stick / to cut dirt / Amer. to scarper / to take it on the lam / to blow the joint / to cop a mope / to take a powder; 2. *bax* **quyruğunu belinin tirinə qoymaq****

quyruğunu əldən buraxmaq (əldən vermək, itirmək) – **let smth. slip out of one's hands**

quyruğunu əldən vermək – *bax* **quyruğunu əldən buraxmaq**

quyruğunu qısmmaq (qorxaraq ehtiyatlı olmaq) – **to draw in one's horns**

quyruğunu tapdalamaq – *bax* **quyruğunu basmaq**

quyruğunu tutmaq – 1. (ələ keçirtmək) – **to be hard at someone's heels** (to seize someone); 2. (bir kəsi güdmək) – **to be on someone's tail / to give chase to someone / to follow close upon someone / to be hard on someone's heels / to follow someone as (like) a dog / to dog someone's steps (footsteps)**

quyruq bulamaq (yaltaqlıq etmək, alçalmaq) – **to wag one's tail cringingly before someone / to wriggle / to shift / to dodge**

quyruq bulayan (əhəmiyyəti, nüfuzu olmayan bir kəs) – **a small frog in a big pond**

***quyruq doğmaq** (yayın ikinci yarısı, isti artıq düşən, azalanan vaxt) – **the beginning of the second part of the summer, which is less warm**

quyruq ələ verməmək (təsir altına düşməmək, boyun qaçırtmaq) – **to wriggle / to use trickery to avoid a sharp issue / to shirk the issue**

quyruqda bıçağı sındırmaq – *bax* **bıçağı quyruqda sındırmaq**

quyruqda getmək – *bax* **quyruqda sürünmək**

quyruqda sürünmək (hamıdan geri qalmaq) – **to lag behind / to drag behind / to drag along at the tail (end) of smth. / to tail behind others / to be the tail-end / to be in the trail of someone or smth.**

quyruqda qalmaq – bax quyruqda getmək

quyruqlu ilan (yaltaq insan haqqında) – **a sycophant / toady / bootlicker / lick-spittle / wheedler**

QUYU

quyu qazmaq (bir kəsə pislik etmək, ziyan vurmaq, zərər yetirmək) – **to dig a pit for someone / to plot against someone / to intrigue against someone / to trip someone's heels**

quyuya daş düşən kimi (bir kəs yoxa çıxdı) – **someone disappeared without a trace / someone melted into thin air / nothing more was ever heard of him (her) / no sign or sound from him (her)**

Quyuya tüpürməzlər: vaxt gələr suyundan içməli olacaqsan. = *Lit.* **Don't spit into the well from which you drink yourself. / Don't foul the well, you may need its water. / Don't muddy the water, you may have to drink it. / Never cast dirt into that fountain of which you have sometime drunk. / Cf. Let every man praise (speak well of) the bridge he goes over (that carries him over). / Scornful dogs will eat dirty puddings.**

QUZĞUN

quzğun leşə qonan kimi (bir kəsə yapışmaq) – *Lit.* **as flies on honey**

QUZU

quzu-bala (sakit, sözə qulaq asan insan haqqında) – **the exact innocence / innocent as a babe / innocent as a lamb / innocent as a new-born babe**

quzu kimi həlim (mülayim) – **gentle as a lamb / as meek as a lamb**

quzum! (mehriban müraciət forması, uşaq haqqında) – **a little one / a mite**

quzunu qurda tapşırmaq – bax qoyunu qurda tapşırmaq

Quzunun təqsiri qurdun acmasıdır. – **When the wolf is hungry, the sheep is always guilty.**

quzuya dönmək (sakit, sözə qulaq asan olmaq) – **to turn into a lamb**

QÜDS

Qüds şəhəri (Yerusəlim) – * **the Holy City**

QÜRUR

qüruruna boyun əymək (qürurunu gizlətmək) – **to put one's pride in one's pocket / to swallow one's pride**

qüruruna toxunmaq – *bax qeyrətinə toxunmaq*

QÜSUR

qüsurlar (çatışmazlıqlar) – **the loose ends**

qüsursuz (mükəmməl) – **as sound as a bell**

QÜVVƏ

qüvvədən düşmək (taqətdən düşmək, üzülmək) – **to have a break-down / to crack up** (to collapse)

qüvvəsində (yerində) – **to have a great credit / to be very powerful / to have a great influence / to be influential**

qüvvədə qalmaq (söz, prinsip haqqında) – **to hold good**

qüvvəyə minmək (qanuni olmaq) – **to come into force** (effect, power) / **to gain strength / to gather strength** (momentum)

-L -

LABÜD

Labüd vəziyyətdə (zəruri vaxtda) – **in bounden duty**

LACİVƏRDİ

lacivərdi rəng (göy rəngi) – **sky-blue** (colour)

LAĞ

lağ eləmək (bir kəsi ələ salaraq xətrinə dəymək, bir kəsə gülmək) – **to make fun of someone or smth. / to jeer at someone / to make sport of smth. / to scoff at someone / to play a malicious (mean, nasty) trick on (upon) someone / to get the rise out of someone / to pull someone's leg / to sell someone a gold brick**

lağa qoymaq – 1. (bir kəsi ələ salmaq) – **to make an object of derision / to mock at someone / to hold up to ridicule / to take a rise out of someone / to make game of someone / to have a game with someone / to take smth. in bad part / to make a laughing-stock of someone / to make a monkey of someone (to laugh at someone) / to abuse authority / to slight one's subordinates / Cf. to pull rank / to crack the whip; 2. (zarafat etmək) – **to make fun of someone / to play a practical joke on someone / to play a trick****

lağ-lağ danışmaq (bir kəsə irad tutaraq danışmaq) – **to speak with a mockery / derision / ridicule**

lağlağı (çox danışan insan haqqında) – **an empty chatter / a windbag**

LAX

lax çıxmaq (bir kəsin ümidləri boşa çıxdı) – **to come to nothing / to come unstuck / to be still-born**

LAQEYD

laqeyd görünmək (özünü əldə saxlamaq, daxili hisslərini nümayiş etdirməmək) – **to play it cool**

laqeyd olmaq (bir kəsə biganə olmaq) – **all one to someone / one doesn't care a fig for someone or smth. / one doesn't care a damn for someone or smth. / one doesn't care a hang for someone or smth.**

LAQQIRTI

laqqırtı vurmağa getmirəm ki – *bax* **oynamağa getmirəm ki**

laqqırtı vurmaq (boş-boş danışmaq) – **to prate / to talk idly / to wag one's tongue / to talk hot air / to shoot breeze / to mill the wind**

LAL

Lal axan su dərin olar. – *bax* **Sakit axan su dərin olar.**

lal-dinməz oturmaq (sakit durmaq, heç nə deməmək) – **he (she) keeps mum as a fish / he (she) is as close as an oyster / Cf. to play mum / to keep a quiet (still, tight) tongue / to keep a tight lip / to keep one's mouth shut (closed) / to keep one's tongue between (within) one's teeth / seem to have swallowed one's tongue**

lal-kar dili (bir kəsə əl ilə bir şeyi başa salmaq) – **a finger language**

lal-kar oturmaq (danışmamaq) – *Lit.* **silent as if his mouth were full of water / playing mum / dumb as a fish / mute as a fish / dumb as a beetle**

lal olmaq – **1. (susmaq) – to take the bit between one's teeth; 2. (dinməmək) – to swallow one's tongue / to lose one's tongue**

LAP

lap (tamamilə, büsbütün) – **to bring smth. to ruin** (to ruin smth. completely)

lap axırda (hamı dağılanda gəlmək) – **to come when the show (the party) is over / to arrive at the last moment / Cf. to come after the feast (the fair) / to miss the boat / to miss the bus**

lap atasıdır (bir kəs atasına oxşayıb) – **a chip of the old block** / *Cf.* **Ot kökü üstə bitər.**

lap az (cüzi miqdarda) – **just a trifle / next to nothing** (very little, few)

lap az qalmışdı ... (heç bir şey qalmamışdı ki...) – **to be within a hairbreadth of smth. / to be within a hair's breadth of smth. / to be within an ace of smth. / to be touch and go**

lap başını vur divara (nə edirsən et, xeyri yoxdur) – **it's enough to make you cry (weep)! / Cf. I might as well as hang myself! / I might put a rope round my neck!**

lap canlara dəyən oğlandır (mərifətli, qabiliyyətli insan haqqında) – **a nice fellow / a lad / a chap / a reliable friend**

lap əla – **1.** (əla etmək) – **to do smth. in the best form / to do smth. in a way that leaves nothing to be desired / to do smth. in a shipshape manner / to know smth. to a T; 2.** (əla, çox gözəl, çox yaxşı) – **just right / very good / excellent / Cf. Al. / top notch / top flight / shipshape / in top form; 3.** **very well / perfectly well / splendidly / in the best way possible**

lap əvvəldən xoş təəssürat yaratmaq – * **to start off on the right foot**

lap əvvəldən pis təəssürat yaratmaq – * **to get off on the wrong foot**

lap əyninə olmaq (ölçüsünə uyğun gəlmək, geyim barədə) – **just right / it's just right / it's exactly right** (it fits someone perfectly)

lap gicdir – *Cf.* **as stupid as an owl / as daft as they come / dead from the neck up / Amer. dead above the ears**

lap havayı – *bax su qiymətinə*

lap havayı almaq (bir şeyi çox ucuz almaq) – **to buy for a song** (to buy something very cheaply)

lap heç kəs – **not a soul / not a single living creature / not a mortal man**

lap heç nə – **1.** (bir şey yoxdur) – **not a bloody thing (chance) / not a damned bit / sweet nothing / bugger-all** (absolutely nothing); **2.** (lap heç nə yoxdur) – **no nothing / absolutely nothing / not the slightest inkling of smth. / not a rag (scrap, shred) of smth. / not a single drop of smth. is left / Cf. it is bone dry**

lap qədimdən (çoxdan) – **since the beginning of time / since (from) time immemorial**

lap təngə gəlmişəm (lap zəhləm gedib) – **to stretch oneself to the limit / to hold on for dear life**

lap təngə gətirdi (yordu) – **one is fed up to the back teeth with smth. / one has had a bellyful of smth.**

lap topdan da atsan oyanmaz (bərk yuxuya gedən insan haqqında) – **you could fire off cannon in his (her) ears without waking him (her) / it would take nothing less than a burst of gunfire to wake him (her) up**

lapuşaq (köməksiz və sadələvh adam) – **babe in the arms**

lap ürəyindən oldu – **that's just what he's after / nothing pleases him better**

lap vaxtı (firsət) – **it's the very moment / it's just the time**

lap vaxtında – **it's just the right time (moment) / just in time / in the very nick of time / at the very stroke of the hour / just then**

lap yadımdan çıxdı (tamamilə unutdum) – **it went clean out of one's head / it slipped from one's mind / it slipped out of one's memory (one clean forgot about smth.)**

lap yaxın – **to be in immediate contact with someone (in earnest)**

lap yaxında – **quite near / near by / within one's reach / Cf. close right at hand / at one's elbow / next one's hand / next door to / round the corner / under one's hands / smth. one puts his hand to**

lap yaxşı (əla) – ***all the better / so much the better / tip-top (everything is okey)**

lap yeni (təzə) – **a brand-new / as neat as a new pin / as clean as a new pin / spick and span (of clothes)**

lap yerində – **exactly (precisely) at the spot**

lap yerinə düşmək – **1. (vaxtında) – to be (become, turn up, prove, etc.) well-suited / to fit well / to be no stranger somewhere / to hit the right nail on the head; 2. (bir şeyi yüksək səviyyədə eləmək) – to hit the right nail on the head**

lap zəhlə apardı (təngə gətirdi) – **someone bored one stiff / one is sick and tired of someone or smth. / one is sick (bored) to death of someone or smth.**

LAPDAN

lapdan (fikirləşmədən, düşünmədən, hazırlaşmadan, işi anlamadan, qeyri-ciddi) – **off-hand / through slapdash / on the spur of the moment** (lightly, in an offhand way)

LAT-LÜT

lat-lüt (kasıb) – **as poor as a church mouse (as a rat, as charity)**

LAVAŞ

lavaş qırağı sulayan (yaltaq insan haqqında)– **a toady / a bootlicker / a sycophant / a lick-spittle / a wheedler**

lavaş qırağı sulamaq – *bax* lələşlik eləmək

LAY

lay divar kimi (etibarlı bir kəs haqqında) – **as safe as houses**

LAYİQ

(bir kəsə) **layiq olduğunu vermək** (bir kəsə borcunu qaytarmaq) – **to give someone credit for smth.**

layiq olmaq – **to become someone to do smth. / to befit someone to do smth.**

layiqli cavab vermək (bir kəsə etdiyi yaxşılığına və ya pisliyinə görə eləcə də cavab vermək) – **to give someone a taste of his (/her) own medicine**

layiqli rəqib – * **a foeman worthy of someone's steel**

layiqli yer tutmaq (müvəffəqiyyəti əldə etmək) – **to come into one's own**

LAZIM

lazım deyil – 1. (bir işi görməmək üçün bir kəsin xahişi) – **don't! / stop it! / skip it! / cut!**; 2. (mənası yoxdur) – **there is no point in it / why should you (I, he, etc.)?**

lazım gələrsə (ehtiyac olsa) – **in case of need (necessity) / if necessary**

lazımınca (xeyli, kifayət qədər, olduqca) – **more than enough / enough and to spare / to have one's fill**

lazımlı saymaq (ehtiyacı olan) – * **to see fit**

lazımi cavabını vermək (bir kəsin səviyyəsində cavab vermək) – **to turn the tables upon someone**

lazımi dərəcədə – **everything in moderation**

lazımi qaydada – 1. (müəyyən formada) – **in the form of smth. / shaped like smth.**; 2. (bütün qayda-qanunu ilə) – **strictly according to procedure / according to all the rules / with formality**

lazımi istiqamətdə addım (bir addım irəli) – **a step in the right direction**

lazımsız məqamlarla lazımi məqamı buraxmaq – * **to throw the baby out with the bath water**

LENT

lent mişarı – **a band-saw**

lent verilişi – **a belt feed**

LEŞ

leş kimi – **bax yarıcan-yarıölü**

leşi çıxan gəmi (köhnə gəmi) – **an old tub**

leşiçixıb – **bax sifəti çıxıb**

LEYLİ-MƏCNUN

* **Leyli-Məcnun olmaq** (sevgililər haqqında) – **to love one another madly / to love someone to distraction / to love as Romeo and Juliet**

Leyliyə Məcnunun gözü ilə bax (hər kəsin gözəllik haqda öz müstəqil fikri var) – **beauty lies in lover's eyes** (different people have various opinions about what is beautiful)

LEYSAN

leysan kimi göz yaşı axıtmaq (bərk ağlamaq) – **to shed floods of tears / to be drowned in tears / to melt into tears / to burst into tears**

leysan yağışı kimi yağmaq – *bax nisan yağışı kimi yağmaq*

LƏBBEYK

ləbbeyk demək – *bax bəli-bəli demək*

LƏC

ləc düşmək (bir kəsi görməyə gözü olmamaq) – **to feel hatred towards / to hate / to detest / to abhor / to execrate / to dislike greatly**

ləcləşmək – *bax ləc düşmək*

LƏÇƏR

ləçər (həyasız qadın) – **a rude / vulgar / quarrelsome / a clamorous woman / Cf. an apple-wife / a fishwife**

LƏHCƏ

ləhcə – **mumbo jumbo** (dialect)

LƏKƏ

ləkə yaxmaq – **1.** (bir kəsin təmiz adını batırmaq) – **to stain someone's good name / to disgrace / to dishonour / to soil / to swear someone's reputation / to get oneself dirty / to defame someone / to vilify someone / to besmear someone's name / to throw (sling, fling) mud at someone / to sully someone's name / to nail one's colours to the mast / to blast someone's reputation / to**

drag someone through the mire (or the mud) / Cf. to give a black eye to someone or smth.; 2. (bir kəsi günahsız taqsırlandırmaq) – to bring slander (reproach) on (upon) someone / to speak badly about someone / Cf. to blow the whistle on someone / to throw bricks at someone / to paint somebody black

ləkələnmiş ad – a clean sheet / a clean state

ləkəsiz (düzgün, qüsursuz, nöqsansız, eyıbsız) – faultless

LƏLƏ

Lələ köçüb, yurdu qalıb. – bax Baba köçüb, yurdu qalıb.

LƏLƏK

lələk kimi yüngül olmaq (çox yüngül) – to be as light as a feather (to be very light)

LƏLƏŞLİK

lələşlik eləmək (yaltaqlıq etmək) – to lick someone's shoes / to lick someone's boots / to lick the mud off someone's boots / to lick someone's feet

LƏNƏT

lənət (kor) seytana! – 1. bax lənət sənə, kor şeytan!; 2. (müxtəlif emosiyaları bildirmək üçün istifadə olunan bir ifadə) – for crying out loud! / Cf. hell's bells! / gee whillikins! / suffering cats! / fuck a duck! / Gorbliney! / fuck it all! / hell's bells! / gee whiskers (whiz)! / strike me! / sakes alive

lənət sənə! (qüssələnərək və ya təəccüblənərək) – what the hell! / hang it all! / damn it all! / dammit! / by the Lord Harry!

lənət sənə, kor şeytan! (söyüş) – damn it! / dash it! / drat it! / curse it! / damn! / dammit!

lənət şeytana! (hırlənəndə) – to hell with you (him, her, etc.)! / confound you (him, her, etc.)! / damnation take you (him, her, etc.)! / what the hell! / by

thunder! / what on earth is this? / what the hell is this! (expresses the speaker's anger)

lənətə gələsən! – 1. (söyüş) – **what the devil! / what blazes! / what the hell! / for crying out loud;** 2. (o lənətə gəlsin!, onlar lənətə gəlsinlər!) – **eff you (him, her, them)! / blast you! / drat you! / may damnation take you! / blankety-blank! / curse you! / may you be thrice cursed!**

lənətə gəlsin! – 1. (söyüş)– **God damn him (her)!;** 2. (laqeydlik ifadə edəndə) – **let it go to blazes! / let it go hang! / hang it all! / to hell with it! / blast it all to hell and back!**

LƏNG

ləng (ağır, aramla tərپənən insan haqqında) – *Cf.* **his fingers are all thumbs**

LƏNGƏR

ləngər vura-vura (yırğalana-yırğalana gəzən insan haqqında)– **to waddle / to roll from side to side**

LƏNGİMƏ

ləngimə nədəndir? – **what stops you from doing it (going on with it)? / what is the hitch?**

ləngimək (yubanmaq) – **to shake in one's boots / to be slow off the mark / to take one's time / to be slow on the uptake / Cf. hem and haw** (to hesitate, to linger, to funk)

LƏRZƏ

lərzəyə salmaq (bir kəsi qorxutmaq) – **to chill one's spine / to make one's flesh**

LƏTİF

lətif sözlər – * **soft nothings / sweet nothings**

LƏYAQƏT

ləyaqətlə (lazımı qaydada, ədəb-ərkanla) – **just as it should be / on the level / in the proper way / in good order / with all due ceremony / in a dignified manner / as it should be / shipshape** (properly)

ləyaqətsiz adam (pozğun, tərbiyəsiz, yaramaz, şərəfsiz, pis) – **a bad character / a bad egg**

LƏZGİ

Ləzgi damarı tutmaq (tərslik, inadkarlıq etmək)– **to dig one's heels in** (to be obstinate)

* **ləzgi qonağı olmaq** (yemək yeyən kimi o saat çıxıb getmək)– **someone goes out immediately after having a dinner**

ləzgi qaxacı kimi qurumaq (ürəyibərk insan haqqında)– *Lit.* **one's heart is over-grown with moss / he (she) is old in (at) heart**

LƏZZƏT

ləzzət almaq (həzz almaq) – **to take blood / to get a kick out of smth.** (to enjoy smth. a lot)

ləzzət etmək – *bax* **ürəyinə yatmaq**

ləzzət etməmək – *bax* **ürəyinə yatmamaq**

ləzzətlə (böyük istəklə) – **with enjoyment and relish / with gusto**

ləzzətli (baxıb həzz alınası) – **to do smth. surprisingly well**

LİRT

lırt – **1.** (çəkisi çox olan insan haqqında) – **a sluggish man**; **2.** *bax* **xəmir kimi lırt oturmaq** (düz əyləşməmək) – **to hang loosely on one's limbs / to be baggy**

LİFTÇİ

liftçi (mehmanxanada) – **a boy in buttons**

LİLLİ

lilli suda balıq tutmaq – *bax bulanıq suda balıq tutmaq*

LİMON

limon kimi suyunu sıxmaq (bir kəsin axırncı qəpiyini, bütün məlumatlarını ya da fiziki gücünü almaq) – **to milk someone dry / to suck someone dry**

LİNK

link gəlmək – *bax link salmaq*

link salmaq (bir kəsə yolvuranlıq edərək pislik etmək) – **to put a spoke in someone's wheel / to throw a spanner in the works / to put grit in the machine / Amer.to throw sand in the wheels**

LİRİK

lirik ricət (mətləbdən kənar çıxma, haşiyə çıxma) – **a lyrical digression**

LONDON

London mətbuatı – *** fleet street**

LORU

loru adı – **a trivial name**

LOŞ

loş (hind xoruzu) – **a turkey (-cock)**

LOTU

lotu – **1.** (quldur, soyğunçu, yolkəsən) – **a highwayman / a highwayrobber / footpad (bandit);2.** (müəyyən ərazidə sözü keçən adam) – **a big fish in a little**

pond / cock of the walk; 3. (sözü qanun, arxası güclü olan insan haqqında) – **a big bug / a big frog / a big gun / a big bug / a big shot / a big wheel**

lotu-bambılı (bic, hiyləgər insan haqqında) – **a sly one / a sly rogue / a queer customer / an artful fellow / a fast fellow / a bad egg**

lotuluq eləmək (biclik işlədərək bir kəsi aldatmaq) – **to waste one's time on cracking jokes / to make up / to bullshit**

Lotunun dilini lotu bilər. – **A thief knows a thief as a wolf knows a wolf. / Like to like. / Deep will call deep. / Like draws to like the whole world over. / Birds of a feather flock together.**

LOV

lov düşmək (çaxnaşma olmaq) – **to be thrown into a panic**

lov-xəbər (bədbəxtçiliyi qabaqcadan deyən adam) – **a prophet of doom**

lov salmaq – **1.** (səs-küy qaldırmaq) – **to cause a bustle / to make hurly-burly (a confusion) / to cause a panic / to cause a commotion / to make a noise / to alarm to agitate someone; 2.** (bir kəsi fəal iş görməyə məcbur etmək) – **to rouse many people to action**

LOVĞA

lovğa (özünü öyən) – **highbrow / as proud as a peacock / vain as a peacock / as proud as Lucifer / Amer. a stuffed shirt / Amer. a publicity hound**

lovğalanmaq (öyünmək) – **to blow one's bags / to write home about / to talk through one's hat / to feel one's oats / to do smth. for greater show / to make oneself sound (look) important / to enhance the effect / to pull rank on someone**

lovğa-lovğa baxmaq – **to look defiantly**

LÖHRƏM

löhrəm yerişlə – **at a gentle trot**

LÖVBƏR

lövbər salmaq (bir yerdə uzun müddət olmaq) – **to cast an anchor / to drop an anchor / to find a haven** (to settle down)

LÜLATƏŞ

lülətəş olmaq (həddən artıq içki içmək) – **to get soaked to the gills / to booze oneself off one's rocker / he gassed (smashed, soused) / to see double / to get drunk out of one's mind / to drink oneself blind / to be far gone / to see pink elephants / to be stone drunk / to get drunk as muck / Amer. to be as drunk as a boiled owl / Cf. to drink until one sees pink elephants / to souse oneself senseless / to drink till all's blue / to be blind (dead) drunk / to be stoned / to be smashed / to be annihilated / to lie like a log (being drunk) / to become a habitual drunkard / go to seed through drink**

LÜLQƏNBƏR

lülqənbər olmaq (artıq spirtli içki içmək) – **to be blind drunk / to get dead drunk / to be drunk as a cobbler / to be drunk to premises / to be drunk galley-west / to see snakes / to be drunk as a fish / to drink oneself silly / to be as drunk as a boiled owl / to be drunk as a lord / to be drunk as a fiddler / to be drunk as a piper / to be pissed out of his mind (head) / to get tanked up / to be drunk as muck / tight as a brick / Amer. tight as a drum / to lie like a log / to be dead (blind) to the world / annihilated / skunked / slashed to the ears / annihilated / Cf. to get glazed / pissed as a newt / pissed as rat / pissed as a fart / Amer. to be drunk as a boiled owl / Amer. tight as a brick (being drunk) / Cf. gassed / smashed / high / charged-up / lit-up / well-oiled / sauced / screwed / soaked / tubed / in one's cups / half seas over / pissed out of one's mind / to be the worse for wear**

LÜLPYAN

lülpyan olmaq (alkoqol içkilərdən çox istifadə etmək) – **someone is dead (blind) drunk / to be tipsy / to be tight / to be soused / to be gassed / Amer. to be tight as a brick / to be drunk as muck / Cf. in one's cups / half-shot / to be dead drunk / to be drunk as a fiddler's bitch / to be drunk as a fart / to get soused / to drink oneself stupid / to be pissed out of one's head / to go in for drinking / to have a drop / to get drunk / in wine / higher than a kite / to smell of the cork / out of altitudes / potted off / to be drunk as a piss ant / to be drunk as a rolling fart / to drink till all's blue / to cool one's coppers / to drink stupid**

LÜT

lüt (yoxsul) – **as poor as Job / as poor as a church mouse / as poor as a rat / as poor as charity / as bare as the palm of your hand / as naked as a picked bone / without a penny to bless him**

lüt eləyib buraxmaq (bir kəsi dilənçi kökə salmaq) – **to put someone on the dole / to send someone out begging / to ruin someone utterly / to beggar someone / Cf. to strip someone bare / to strip someone to the skin / to pare someone to the bone / to fleece someone / to flay someone alive**

lüt eləmək (bir kəsi müflis etmək) – **to leave someone without a shirt to his back / Cf. to leave someone high and dry / to leave someone stranded**

lüt qalmaq – **1. (heçnəsiz qalmaq, pulsuz olmaq) – to be left without a shirt to one's back / Cf. to be left high and dry / to be left stranded; 2. (dilənçi halına düşmək) – to be on the beach**

lüt qoymaq (bir kəsi müflis etmək) – **to rob someone of his last shirt / to tear last shirt off someone's back**

lüt-madər (kişi haqqında) – *Lit. in Adam's suit / Cf. in one's birthday suit / in the buff / in the raw / in a state of nature / in the altogether*

lüt-üryan (qadın haqqında) – *Lit. in Eve's suit / Cf. in one's birthday suit / in the buff / in the raw / in a state of nature / in the altogether*

lütə ərə getmək (kasıb kişi ilə ailə qurmaq) – **to form a bread-and-cheese marriage**

Lütün soyğunçudan nə qorxusu. – **A beggar can never be bankrupt.**

Lütün ya yağışdan, ya soyğunçudan qorxusu olmaz. – *bax* **Lütün soyğunçudan nə qorxusu.**

LÜTF

lütf edin, deyin (zəhmət olmasa, mükündürsə deyin) – **tell me, please**

-M-

MAAŞ

Maaşın dondurulması (əmək haqqının saxlanılması) – **wage-freezing / wage-freeze**

MACAL

macal hanı! (vaxt hanı!) – **there's no time!**

macal yoxdur – **1.** (həddindən artıq) – **plenty / any number of (people, things, etc.) / more than enough / enough and to spare / more than one's share / more than one knows what to do with / there is no end to someone or smth. / there is no getting rid of someone or smth. / more than enough of someone or smth.; 2.** (vaxtım yoxdur) – **he (she) couldn't careless / Cf. someone has other fish to fry**

MACƏRA

macəra axtaran adam – **a gentleman of fortune**

macəraçı (macəra axtaran, avantürist) – **an adventurer / a vagabond in search of adventure / a soldier of fortune**

MAÇ

* **maç eləmək** (bir kəsi öpmək) – **to blow a kiss** (to kiss someone)

MAÇA

maçası alçı durub (bəxti gətirən insan haqqında) – **to be born under a lucky star / to be born lucky / to be born with a silver spoon in one's mouth** (in a rich family)

MADƏRZAD

madərzad (lüt, geyimsiz) – *Lit.* **In Adam's suit / in Eve's suit / Cf. in one's birthday suit / in the buff / in the raw / in a state of nature / in the altogether**

MADDİ

maddi böhran içində olmaq (pulsuz qalmaq) – **to be at a low ebb / to be in low water / to be on the rocks** (in strained financial circumstances)

maddi neymətlər (rifah) – **the earthly blessings**

MAHİR

mahir əllər (hər sənəti bacaran) – **jack of all trades**

mahirləşmək (ustalaşmaq) – **to get one's hand in at smth.**

MAHİYYƏT

mahiyyət(əsas)– *Alpha and Omega

mahiyyətcə eyni (mənası bir olan) – **it's the same everywhere – * N**

mahiyyətini açmaq (mənasını dərk etmək) – **to get to the back of smth.**

MAHNI

mahnısı oxunmuşdur (hansısa bir işin axırı çatdı) – **someone's song is sung / the game is up for someone / someone's goose is cooked**

(bir kəsin) **mahnısı oxunub** – *bax* **mahnısı oxunmuşdur**

MAKSİMUM

maksimum səviyyədə (ən böyük) – **at most / at the very most / at the outside / that's the limit / as much as one is able**

MAKULATURA

makulatura (yararsız kitab) – **a rubbish / a pulp**

MAQNİT

maqnit kimi özünə çəkmək (bir kəsi cəlb etmək) – **to draw someone like a magnet**

MAL

mal göydə uçar (tez satılır) – *Amer.* **to sell like hot cakes**

mal tırıǵı(lap çox) – **(as) common as dirt**

Malı mala qatma. (Müxtəlif şeyləri qarışdırma.) – **Don't compare apples and oranges.**

MALALAMA

malalama (bəraət qazandırma) – **don't try to get out of it**

malalamaq – **1.** (bir şeyi susmaqla gizlətmək) – **to draw a veil over something; 2.** (əminamanlıq, qayda-qanun yaratmaq) – **to paper over the cracks**

MALAY

malay – *bax* **maymaq 1-ci mənada**

MALXÜLYA

malxülya (ruh düşkünlüyü, bədbinlik, xifət) – **melancholy** (depression)

malxülya etmək (ürəyi sıxılmaq, darıxmaq) – **to feel blue**

MALİYYƏ

maliyyə direktoru – **a financial manager**

MAMA

mama canı! – *bax* **papacanı!**

MAMAÇA

Mamaça çox olanda, uşaq tərs gələr. – **Too many cooks spoil the broth.**

MANE

mane olmaq (ləngitmək, məhdudlaşdırmaq, əksiltmək, dayandırmaq) – **to apply / to put down / to put on the brakes/ to put a damper / to put smth. in someone's way**

MANEƏ

maneə – **1.** (onların arasında duran divar) – **a wall of partition; 2.** (təsəvvür edilən maneə) – *** a lion in the path**

maneəni aradan qaldırmaq (problemləri həll etmək)– ***to carry all before one**

maneəsiz (çox yaxşı) – **flawless / faultless / impeccable**

MANİKEN

maniken – **a lay figure**

MANKA

manka (məsaməli ayaqqabı altı) – **a shoe sole made of synthetic spongy white porous material**

MANNA

manna (arzuolunan şey) – *Amer.* **money from home**

MARAQ

marağa oynamaq (pula görə yox, pulsuz oynamaq) – **to play for love** (without money)

(bir kəsin) **marağında olmaq** (bir kəsi tam qane etmək, marağına uyğun olmaq) – **to be just down one's alley / to be right up one's strut**

maraq dairəsi – **field of view / Cf. in the offing**

maraq üçün (təmənnasız) – **for love**

maraq oyatmaq – to rouse someone’s interest (for)

maraq yaratmaq – *bax maraq oyatmaq*

maraqların oyunu (mürəkkəb vəziyyət) – **wheels within wheels**

maraqlı hadisə – **a nice pair of shoes/ high spot**

maraqlı xəbər – ***a titbit**

maraqlı vəziyyətdə olmaq (hamilə olmaq) – **to be in a delicate condition** (to be pregnant)

MARIQ

mariq vermək (suyun istiqamətini dəyişmək)– **to change the direction of the water for the crop**

MARKA

markası düşmək (keyfiyyətsiz qiymətlənən bir şey haqqında) – **to be quoted not high / to be not regarded**

markası düşür – **one’s stock is going down**

markası qalxıb – **one’s stock stands high**

markası qalxmaq (yaxşı, bahaqiymətlənən bir şey haqqında) – **to be high quoted / to be regarded**

MART

mart dovşanı kimi qorxaq (çox qorxaq bir şəxs haqqında) – **as mad as a March hare**

MASKA

maska taxmaq (ikiüzlülük etmək, iç üzünü gizlətmək) – **to disguise someone / to put on a mask / to wear a disguise / to mask oneself**

(bir kəsin) **maskası altında** (özünü hamıya başqa insan kimi göstərmək, nümayiş etdirmək) – **under the guise of someone or smth.**

maskanı atmaq (riyakarlıq etməkdən əl çəkmək) – **to throw off the mask**

maskasını çıxartmaq (bir kəsi ifşa etmək, bir kəsin əsl niyyətini, yalanın üstünü açmaq) – **to tear the mask from smb./ to put light through someone / to bring someone to light / to bring someone into the open** (to expose, to unmask, to show up someone)

maskanı üzündən atmaq (əsl üzünü, xassiyətini göstərmək) – **to unmask oneself / to come out in one's true colours / to throw off the mask / to show one's true colours** (disguise)

maskasını yırtmaq – *bax* **maskasını çıxartmaq**

MASQARAYA

masqaraya qoymaq – **1.** (bir kəslə zarafat eləmək) – **to make a laughing-stock of someone / to get the rise out of someone / to make fun of someone / to take a rise out of someone / to make a monkey of someone / to pull someone's leg / to sell someone a gold brick** (to laugh at someone); **2.** (bir kəsi təhqir etmək, alçaltmaq) – **to wipe one's boots on someone / to walk all over someone**

MAŞIN

maşın kimi işləmək (tez, cəld, çox işləmək) – **doing smth. mechanically**

MAT

mat qalmaq – **1.** *bax* **duruxmaq**; **2.** (son dərəcə təəccüblənmək, heyrətlənmək) – **to throw (lift) up one's hands / to spread one's arms** (in amazement, despair, dismay, surprise, *etc.*) / **to stand petrified** (to gape)

mat qalmışam! (çox təəccüblənmişəm, çaşmışam) – **that beats me!**

mat qoymaq (pis cəhətdən bir kəsi təəccübləndirmək) – **to make smb. sit up / to hit someone right between the eyes**

MATƏM

matəm zəngi kimi çalınmaq (bir şeyin sonu) – **to sound the death knell for smth.**

MATI-QUTU

mati-qutu qurumaq (təəccübdən şoka düşmək) – **to have the shock of one's life** (one can but marvel at smth.)

MATIŞKƏ

matışkə (bir kəsin ünvanına olan söyüş) – **wretch / scarecrow / bugaboo / bogy**

MAVİ

mavi ekran (televidiniya) – **the silver screen / TV** (television)

mavi rəng – * **Berlin blue** / * **Prussian blue**

MAYA

maya qoymaq (pul, sərmayə qoymaq) – **to plough money into** (to invest a lot of money)

mayadan getmək – *bax mayadan yemək*

mayadan yemək(özü yığdığı pulu xərcləmək) – **to live on one's own fat / to live from hand to mouth** (to live on little money and spend it as fast as it comes in, to live without saving for the future)

mayası başqa xəmindən olmaq (başqa təbiətdə olan insan) – **quite a different breed / quite a different stamp / not the one to do smth. / it isn't the stuff he (she) is made of**

mayası bir xəmindən olmaq (eyni təbiətdə, eyni xasiyyətdə olan insan) – **the same breed / Cf. birds of a feather / nothing to choose between them / of the same batch / of the same leaven / of the same ilk / of the same kidney / Amer. to cut from (out of) the same cloth**

mayasına haram qatmaq (özünü hörmətdən salmaq) – **to bring discredit on someone** (to discredit someone)

MAYALLAQ

mayallaq – a loop

mayallaq vurmaq – to loop the loop

MAYGÜLÜ

maygülü (həyatda olan mövqeyini, baxışlarını tez-tez dəyişən, şəraitdən asılı olaraq hər işi təmənnalı görən insan haqqında) – **a weathercock / one who sees how the gander hops** (one who goes whichever way the wind blows)

MAYMAQ

maymaq – 1. (sadələvh adam) – **an easy game** (a gullible person) / **as innocent as a babe unborn / (as) innocent as a dove / a soft touch; 2.** (iradəsiz, qətiyyətsiz, müterəddid adam) – **a milksop** (an irresolute person); **3.** (elə bil əlləri bişib) – **a numb hand / butter-fingers / Cf. his (her) fingers are all thumbs; 4.** *baxfərsiz*; **5.** (hər bir söz ona gec çatan) – **wise after the event / good at thinking in hindsight / Cf. An after wit is everybody's wit.**

maymaq kimi dayanmaq (iş görməmək, hərəkətsiz dayanmaq) – **someone keeps mum** (someone is indecisive, inactive, vacillating)

maymaqlıq etmək – bax huşu alaqapıda olmaq

MEDAL

medalı(n) düşməz ki ... (heç nə olmaz) – **the earth will not overturn**

MEHMANXANA

mehmanxanada aşxana (yemək otağı) – *** a coffee-room**

MEHRİBAN

(bir kəsə) **mehriban baxmaq – to favour someone with a charming smile**

mehriban dəstə (səmimi kompaniya) – **a jolly company / a close circle / the whole lot of them / rascally crew / Cf. birds of a feather**

MEHRİ

mehrini salmaq (meyl göstərmək, sevmək, əzizlənmək) – **to display a keen interest in**

MELODRAMA

melodrama – soap opera

MELOMAN

meloman (musiqini sevən, musiqidə gözəl zövqü olan insan haqqında) – **music-lover** (fonder of music)

MEŞƏ

Meşə çaqqalsız olmaz. – There is a bad one in any family. / Many a good father has but a bad son. / Accidents will happen in the best regulated families. / *Cf.* There is a black sheep in every flock (fold). / It is a small flock that has not a black sheep. / No garden is without its weeds.

Meşədə ağacın düzünü seçərlər. – *Lit.* Fell a healthy tree as a rotting tree will fall off independently.

Meşədə ayı olmasa çaqqalar oyun çıxardar. – *bax* **Meşədə şir olmasa tülkü ağalıq edir.**

meşədə böyüyüb (tərbiyəsiz, mərəfətsiz, ədəbsiz, mədəniyyətsiz insan haqqında) – **an ill-bred man / an uncouth person**

Meşədə şir olmasa tülkü ağalıq edir. – Dangers keep people on the alert.

meşədən tutulub – *bax* **meşədə böyüyüb**

meşəyə baltasız getmək (riskə getmək, ehtiyatlılıq etməmək) – *Lit.* **to go to the forest without a axe**

meşəyə odun aparmaq – to carry coal to Newcastle

MEYDAN

meydan oxumaq (duelə çağırmaq) – **1. to fling down the gauntlet / to throw down the gauntlet to someone / to challenge someone / to be on the ground / to rattle one's sabre; 2. (abır gözləməmək) – to fly in someone's face / to behave tactlessly (indelicate)**

meydan oxurcasına demək (bir kəsə işarə etmək) – **to say challengingly**

meydan sulamaq – **1. bax meydan oxumaq 1-ci mənada; 2. (özünü qələbə çalan kimi hiss etmək) – to be on one's own ground / to be on a good wicket / Cf. to be in one's element / to feel one's wings (feet, legs)**

meydana at salmaq – **1. bax meydan sulamaq; 2. (yersiz danışmaq) – to interrupt someone at the wrong moment / to say smth. quite irrelevant**

meydana çağırmaq – *bax meydan sulamaq*

meydana gəlmək (ön plana çəkilmək, görünmək) – **to come into the public eye / to enter into the picture / to set foot**

meydanda tək qalmaq (problemlərdə olan insanı tərk etmək) – **to be left holding the baby** (suddenly to be left to with a problem alone)

meydandan getmək (aradan çıxmaq) – **to be out of the picture**

meydanı daralmaq – *iron. one's sphere of activity became narrower*

meydanı qızışdırmaq (bir kəsə fitva vermək, bir kəsi qızışdırmaq, təhrik etmək) – **to add fuel to the flame / to pour oil on the fire / to throw fat in the fire / to heap fuel to the flame**

MEYİT

meyiti çıxana kimi (var gücü ilə vurmaq) – **to beat someone out and out / to beat someone out of his boots / to beat someone black and blue**

Meyitin gəlsin üstümə! (qarğış) – **Blast you! / Drat you! / Damn you! / Confound you!**

meyitinə qoymaq (bərək əzişdirmək) – **to beat someone to a mummy** (to a frazzle, to a pulp) / **to beat the shit out of someone / to beat someone up / Cf. to mess up / to waste / to wax**

(bir kəsin) **meyitini çıxartmaq** (bir kəsi döyüb əzişdirmək) – **to do someone what God did to the turtle / to disfigure someone until he (she) is ugly as sin / to beat (kick) someone black and blue / to beat someone to a mummy / Amer. to beat someone to a pulp / to make short work of someone / to beat someone within an inch of his life / to whip the daylight (daylights) out of someone** (to beat someone ruthlessly)

meyitinin üstündən keçmək (məqsədinə çatmaq üçün rəqiblərini məhv etmək) – **to rise up the ladder making victims of one's rivals**

MEYLLİ

meylli olmaq (məqsədində olmaq) – **to have half a mind to do smth. / to feel like** (doing something)

meyllilik və meylsizlik – * **likes and dislikes**

MEYMUN

meymun kimi atılıb düşmək (özünü səviyyəsiz aparmaq) – **monkeying around** (to play around)

meymun kimi dəcəl (nadinc, dəcəl uşaq haqqında) – **artful as a barrel of monkeys / crafty as wagon-load of monkeys**

meymun sifət (çox kifir, əntər) – **as ugly as sin** (a person with repulsive appearance, a disgusting grimace)

meymuna oxşayır (çirkindir) – **one hasn't the right kind of a mug for smth. / one's mug keeps one from smth.**

meymunluq etmə! (özünü əməlli apar) – **stop play-acting!**

meymunluq etmək – **1.** (bir kəsi yamsılamaq) – **to play the fool / to act (to play) the ape; 2.** (başqalarında olduğu yaxşı şeyləri istəmək) – **to keep up with the Joneses** (to want the same nice things that other people have)

MEYVƏ

meyvəsini dərmək (gördüyü işin səmərəsini, müsbət nəticəsini görmək) – **to bear the fruits of / to reap the fruits of smth.** (to have a result of smth.)

MƏBADƏ

məbadə (ola bilsin ki, birdən, olmaya...) – **may ... for all I know / I am afraid that ... / and don't you dare! / none of that!**

MƏCBUR

məcbur etmək (bir kəsi sıxışdırmaq) – **to do smth. under compulsion / to compel / to force smb.**

məcburiyyət qarşısında – **1.** (özünün istəyi olmamağına baxmayaraq bir işi görmək) – **forcing oneself / at all costs / at any cost (to do smth.) / Cf. but someone no buts; 2.** (seçimin olmayan şəraitində, məcburi seçim) – *** Hobson's choice** (when there is no any choice)

məcburiyyət qarşısında öz mövqeyini, məqsədini dəyişmək – *** to shift one's ground**

məcburiyyət qarşısında səxavətli olmaq (təzyiq altında olaraq jest etmək) – **to make a virtue of necessity**

MƏCLİS

məclis tutmaq (insanların çoxluğundan özünü narahat hiss etmək, özünü itirmək, utanmaq, çaşmaq) – **to feel awkward / to be out of one's element / Cf. to be in the wrong box / to feel like a fish out of water**

məclisin canı olmaq (hamının diqqətini, marağını cəlb edən bir kəs haqqında) – **to be the (life and) soul of (party)**

MƏCNUN

Məcnun olub çöllərə düşmək (sevgidən dəli olmaq, özünü itirmək)– **to be mad for love to someone**

Məcnuna dönmək – 1. (dəli kimi sevmək, bir kəsi çox istəmək) – **to love someone madly**; 2. (pərişan görsənmək) – **to become senile / to grow decrepit**

MƏDƏ

mədə – * **the inner man**

MƏDƏNİ

mədəni istirahət – **a holiday** (arecreation with cultural opportunities)

MƏDH

mədh etmək (tərifləmək) – **to shower praises on someone / pat someone on the back (head) / to give someone a pat on the back**

MƏƏTTƏL

məəttəl qalmaq (bir şeyə təəccüblənmək) – **to raise one's eyebrows at smth.**

MƏFTUN

məftun olmaq (heyran olmaq, valeh olmaq) – **to be in raptures over smth. or someone / to go ape over (about) someone or smth. / to flip over smth.**

məftunedici (əla) – **good / super / great / far out / just the thing / just the job**

MƏĞİŞ

məğiş (qorxunc, dəhşətli adam mənasında) – **an awful man** (about smb. or smth. terrible)

MƏĞLUB

(bir kəsi) **məğlub etmək** – **to cream someone**

məğlubiyyət – **a damp squib**

məğlubiyyətə uğramaq (uğursuzluğa uğramaq) – **to fall flat/ to lose the battle**

məğlubiyyətəni boynuna almaq (başqasının üstünlüyü ilə razılaşmaq) – **to throw in the sponge / to throw in the towel**

MƏĞZ

məğz (həqiqət) – **a grain of truth / an atom of truth**

MƏHARƏT

məharətlə – **Amer. slick as a whistle*

MƏHƏBBƏT

məhəbbət buxovu – **the shackle of love**

Məhəbbət gözdə olar. – **Love begins by sight.**

Məhəbbət hər evdə yaşayar. – **Love lives in cottages as well as in courts.**

Məhəbbət hər şeyə üstün gəlir. – **Love will creep where it may not go.**

Məhəbbət sədəqə deyil ki, hamıya paylayasan. – *Lit.* **Love isn't alms, to give it to everybody.**

Məhəbbət ürəkdən silinməz. – **Old love never dies. / Cf. The heart that once truly loves never forgets.**

Məhəbbət və ağıl dostluğu tutmaz. – *bax* **Eşq ilə ağıl əl-ələ tutub getməzlər.**

Məhəbbət zəif olan yerdə qüsurlar böyük olar. = **Faults are thick, where love is thin.**

Məhəbbətdə və müharibədə bütün vasitələrdən istifadə etmək olar. = **All is fair in love and war.**

Məhəbbətə cavab olan sevgi ən böyük səadətdir. – * **Love is the reward of love.**

MƏHƏK

məhək daşı (başqasının xüsusiyyətlərini və keyfiyyətlərini üzə çıxardan bir şey) – **a touchstone for someone or smth. / an acid test**

MƏHKƏMƏ

məhkəmə işi – * **amicable action**

MƏHRƏM

məhrəm (yaxın) – **cheek by jowl**

MƏHŞƏR

məhşər ayağına çəkmək (bir kəsdən hesabat tələb etmək) – **to call (bring) someone to account / to make someone answerable / to bring someone to book**

MƏHV

məhv etmək (bir kəsi talan etmək, iflasa uğratmaq) – **to knock someone off his perch / to nip smth. in the bud**

(bir kəsin) **məhv olunmasına bərabər bir şey** – * **a nail in one's coffin**

MƏHZ

məhz elə də olmalıdır! (şübhəsiz) – **I should think (say) so! / Amer. and how! / you bet! / why, sure! / I should say so! / rather! / certainly! / of course! / not half! / Cf. you can say that again / will a duck swim?**

məhz elə özüdür ki var – **that's about the size of it**

MƏXVİ

məxvi (gizli, xəlvəti) – **behind the scenes / under wraps**

MƏİŞƏT

məişət-xidmətlər kombinatı – **a service shop**

MƏKKƏ

Məkkədən gələn mən, xəbər verən sən. – bax Həcdən gələn mən - xəbər gətirən sən?!

MƏKRİLİ

məkrlihədiyyə (məkrli xidmət)– **a Trojan horse**

məkrli insan (başqalarına pislilik edən insan haqqında) – *** the devil's limb**

məkrli məqsədlər güdmək – *Amer. one has got an axe to grind / one has an eye to the main chance*

məkrli olmaq (hər kəsdən və ya hər şeydən təmənna güdən insan haqqında) – ***to have an itching palm**

MƏQAM

məqamında (yerində) – **quite appropriate / quite suitable / quite timely / well-timed / quite apt / to the point**

MƏQSƏD

məqsədə çatmaq üçün bütün vasitələrdən istifadə etmək – ***to play one's hand for all it is worth**

məqsədə çatmaq üçün ən asan yol – *** royal road to smth.**

... məqsədilə – **with the purpose of doing smth.**

məqsədinə çatmaq (uğur əldə etmək) – **to get there / to hit the bull's eye / to hit the mark / to hit the right nail on the head**

məqsədinə çatmamaq (uğur əldə etməmək) – **to miss one's tip / to get nowhere**

məqsədlərin dəyişməsi – *** a change of heart**

MƏLƏK

mələk cildinə girmiş şeytan – **bax qoyun dərisinə girmiş qurd**

mələk kimi səbri olan (çox səbrli) – **as patient as job**

MƏLHƏM

məlhəm qəlb (oxşar düşüncəli insan haqqında) – **a kindred spirit**

MƏLUM

məlum qədər (müəyyən dərəcədə) – **in some measure**

MƏLUMAT

məlumat çəkmək (bir kəsi danışmağa vadar etmək) – **to try to make someone tell smth. / to loose (loosen) someone's tongue / to draw an information**

məlumat gizlədilir (o haqda danışılmır) – **the lid is on**

məlumatkitabçası – * **the yellow pages**

məlumat vermək – **1.** (bir kəsin gəlişi barədə bildirmək) – **to send in one's name; 2.** (xəbər vermək) – **to bring word to someone/ to put someone into the picture; 3.** (xəbərdar etmək) – **to keep someone informed of smth. / to keep someone advised (posted) on smth.**

məlumatı mötəbər yerdən əldə etmək (dəqiq bilmək) – * **to get smth. from the horse's mouth**

MƏMƏYƏYƏN

məməyeyəndən pəpəyeyənə qədər (hamı) – **old and young / big and small / all the people / children and grown ups / kith and kin** (all the relatives)

MƏMNUN

məmnun-məmnun baxmaq (gülər üzlə baxmaq) – **to look bright and happy / to be blissfully happy / to look cheery / to look on top of the world**

məmnun-məmnun gəzmək(özünü çox məmnun hiss etmək) – **to go about swaggering**

məmnuniyyətlə (həvəslə, azartla) – **as soon as look at someone (enjoyably) / with gusto / with relish / most willingly / with a will / with pleasure / powerfully / Fr. de bonne grasse** (vigorously)

MƏN

mən biləsi (mən biləni) – **in my opinion / as I see it / it seems to me / as for me / as far as I am concerned**

məndə eləyəm – **samehere**

(*iron.*) **mən elə bilirdim ki...** – *ironical remark on “I thought...”*

mən girən kol deyil (mənim səviyyəmdə deyil, səviyyə çox yüksəkdir) – **out of my depth** (in a situation in which one feels unprepared or not ready to react intelligently)

mən hamıya “do”, sən mənə “lya”? (sən məni aldatmağa cəhd göstərirsən?) – **will you tell lies to me?**

mən haradan bilim (bilmirəm) – **ask me another / Amer. search me!** (I don't know)

mən, mən deyiləm əgər (bir işi görmək üçün and verəndə bu ifadə işlənilir)– *Lit. I shall not be I, if ... / Cf. hang me if ... / damned if ... / I'll be blowed if ... / I'm a Dutchman if ...*

mən, mən olmaram əgər – *bax mən, mən deyiləm əgər*

mən nə bilim! (“harada?” sualına cavab vermək istəməyəndə) – **down the plughole!** (an evasive answer to the question “and where ...?”)

mən öləndən sonra (qəti narazılıq əlaməti) – **over my dead body** (under no circumstances, by no means)

mən ölü, sən diri (görərsən, mən deyən düz olacaq) – **the time will show my rightness**

mən ölüm! (xahiş edirəm!) – **for my sake!**

“mən ölüm”ə getmək (mənasız bir şeyə görə məhv olmaq) – **simply throw one's life away / to die for nothing at all**

mən səhərə sağ çıxmayım, əgər ... (and verəndə bu ifadə işlənilir) – **I'm damned if ... / I'll be damned if ...**

Mən sənə göstərərəm! (bir kəsi hədələyəndə) – **I'll show you! / I'll teach you! / I'll give it to you! / I'll make it hot for you!**

mən sizə ciddi iş təklif edirəm – I am talking sense

mən sizə demədimmi?! (gördünüz, mən deyən oldu) – there you are!

mən yaxalandım! (mən tora düşdüm!) – I'm booked!

məncə (zənnimcə) – to my eye / in my opinion

məndə o baxt hanı! (bir kəsin uğursuzluğu barədə) – no such luck!

məndə qalmaz (borclu qalmaram) – it will not be wasted on someone / he (she) won't be slow in answering the debt (repaying someone's kindness or mean action)

Məndən olub, mənə oxşamır. – Many a good father has but a bad son. / There is a black sheep in every lock (fold). / It is a small flock that has not a black sheep. / Cf. There is a bad one in any family. / Accidents will happen in the best regulated families. / No garden is without its weeds.

Məndən uzaq olsun! (Allah göstərməsin!) – Far be it for me!

mənə bundan asan olmur (mənə çox çətindir, heç nə fərqetmir) – it's no comfort to me

mənə çatmır (mən başa düşə bilmirəm) – one can hardly take it in / it is hard to believe (grasp) it / it's beyond belief / it passes my comprehension / it beats me / it is beyond my compass

mənə dəxli yoxdur (mənə aidiyyatı yoxdur) – it is no concern of mine / it's none of my (your, his, her, etc.) business / mine is not to reason / that's no business of mine (your, his, hers, etc.) / no concern of mine

mənə kələk gələ bilməzsən (məni aldada bilməzsən) – you can't catch him with a chaff / you can't fool him / he won't be taken in / he won't be had for a fool / I wouldn't go there for anything! / nothing would make me go there!

mənə kələk gəlmə (özünü yorma məni aldatmaq istəyi ilə, yalan demə!) – don't try to pull my leg! / don't tell me fibs!

mənə qalsa (mənim fikrimcə) – for my money / if you ask me / to my mind

mənə nə? (mənim vecimə deyil)– what's it to me? / what business is of mine?

Mənə usta deyərlər, arvadıma ustazən. – *Lit.* Where is the husband, there will be the wife.

Mənə yaxşıdırsa, sənə də yaxşıdır. – * What's sauce for the goose is sauce for the gander.

mənəm-mənəm demək (özünü çəkmək) – to be self-satisfied / to be smug / to throw one's weight about / *Cf.* to turn up one's nose / to go about with one's nose in the air

Məni sevən, itimi də sevər. = Love me, love my dog.

Mənim də yerimə yandım de. (Tənbəl haqqında.) – Cry instead of me: I am on fire. (Ofalazyman.)

Mənim dilim – mənim düşmənimdir. = *Lit.* My tongue - is my enemy. / Suffer from own tongue.

Mənim komam kənardadır. (Mənlik deyil. Mən heç nə bilmirəm. Mənə aidiyyatı yoxdur.) – I have nothing to do with it. / That is nothing to do with me. / It's no business of mine. / It's no business concern me. / Leave me out of this, it is not my pigeon. / It's not my headache. / It's got nothing to do with me. / *Cf.* It's not me and it's not my dog.

mənim qədər (mən gördüklərimi - görsün, mən çəkdiklərimi - çəksin) – as long as I have / as much as I have (lived, gone through, etc.)

mənim ondan nəyim əskikdir? (mən heç kəsdən zəif deyiləm) – why should I (he, etc.) be a scapegoat? / why should I be a dupe?

mənim sözlərimi yada salarsınız! (vaxt keçəndən sonra başa düşərsiz ki mən haqlı idim) – mark my words!

mənim vaxtım çatdı (vaxtdır) – one's hour has come

mənim yalnız iki əlim var, qırxayaq deyiləm ki ... (bir işi bitirmədən başqa bir işi edəcəyim mümkün deyil) – one has got only one pair of hands

mənimki mənə dəydi (böyük əziyyət ilə bir şeyə nail olmaq) – I have come through fire, water, and copper pipes / I have gone through fire and flood and hell upon earth / I have been through the mill / I have been through very hell

mənlik deyil – 1. *bax mənə daxil yoxdur*; 2. (bir kəsin bacarığı xaricində, gücü xaricində) – **above one's bend**

MƏNA

... mənada – as / by the way of smth. / in the character of smth.

mənası yoxdur – 1. (hesab olunmur) – **no object**; 2. (əbəsdir) – **it is useless / it is a sheer waste of time / no call for it**

mənasız – * **to be strictly for the birds**

mənasız hərəkət etmək – **to make a mull of**

mənasız şey – *bax cüzi şey*

MƏNFƏƏTGÜDMƏ

mənfəətgüdmə (tamahkarlıq, acgözlük, hərislik) – **the love of gain** (mercenary spirit, cupidity)

MƏNGİRLƏMƏK

məngirləmək (yiyələnmək) – **to rake smth. in / to seize smth.**

MƏNKƏNƏDƏ

mənkənədə saxlamaq (özünə tabe etmək) – **to have (to hold, to keep) someone well in hand / to keep someone well under control**

MƏNSƏB

mənsəbə çatmaq (cəmiyyətdə öz yerini tutmaq, artmaq) – **to come (to get or to go) up in the world**

MƏNSUB

(bir kəsə) **mənsub olmaq** – **one's name**

MƏNSULİYYƏT

mənsuliyyətə cəlb etmək – to take someone to task / *Cf.* to take someone by the scruff of the neck

MƏNTİQ

məntiq sahibi olmaq(ağıllı olmaq) – * **to hold water**

məntiqsiz düşünmək (düşüncələrində çaşmaq) – **to argue in a circle or to talk in circles**

MƏNZƏRƏ

mənzərə (görünüş) – **a scope** (a sight of vision)

MƏRAM

məramını dəyişmək (niyyətini, münasibətini dəyişmək) –* **to have a change of heart** (one's attitude towards smth. changes)

MƏRC

mərc çəkmək (mübahisə edəndə kim uduzsa pul ödəyəcək) – **to lay a bet / to lay a wager / to take someone up on the bet**

mərc etmə – * **even bet**

mərc gəlirəm (sizi əmin edirəm, inandırırım ki) – **I bet my boots / I'll bet my bottom dollar and my life / ten to one**

mərc gəlmək (mərcləşmək) – **to bet / to wager / to lay a bet on smth.**

mərc quruşmaq (mərc etmək) – **to lay a bet**

MƏRD

Mərdi qova-qova namərd eləməzlər. – *Lit.* **Evil (malicious) tongues make an honest man to be a scoundrel.**

mərdi qova-qova namərd etmək (bir kəsi pis hərəkət etməyə vadar etmək) – **as well be hung for a sheep as for lamp**

MƏRDİMƏZAR

mərdiməzar (pisniyyətli tənqidçi, başqalarında ancaq çatışmayan cəhətlərini qeyd edən adam) – **the devil's advocate** (of a harmful man)

mərdi-məzarlıq etmək (iş müvəqqəti saxlamaq) – **to put something on ice** (to set aside for future use)

MƏRƏKƏ

mərəkə (vəl-vələ, çaxnaşma) – **a din / an uproar / a racket / a turmoil / hurly-burly / the clouds of dust**

mərəkə qoparmaq (səs-küy salmaq) – **to sound the alarm bells / to raise a storm in a tea-cup**

mərəkə salmaq – *bax mərəkə qoparmaq*

MƏRHƏMƏT

mərhəmətli olmaq (çox qayğıkeş olmaq) – * **to have got one's heart in the right place**

MƏRUZƏ

məruzə etmək – **to deliver a report**

MƏRYƏMQURDU

məryəmquurdu (bütün günü çox kitab oxuyan adam haqqında) – **bookworm**

MƏSCİD

məsciddən qovulmuş it kimi (hər yerdən qovulan insan haqqında)– **to be thrown out on his (her) ear / to be kicked out of the place**

MƏSƏLƏ

məsələ açıq qaldı – **the question remained open** (unsolved)

məsələ bunda deyil – **neither here nor there** (off the subject)

məsələ ilə tanış etmək – to acquaint someone with the facts of the case (matter) / to put someone in the way of things / *Cf.* to show someone the ropes / to put someone up to the ropes

məsələni qəti şəkildə qoymaq – to put a question with an edge to it / to put a question point-blank (squarely) / to pose smth. in a straightforward fashion / not to mince words (matters)

məsələnin ətrafında fırlanaraq, əsas mahiyyətindən danışmamaq – to argue round and round the subject / *Cf.* to beat about the bush / *Amer.* to beat around the bush

məsələnin həllinə ciddi yanaşmaq – * to be on the verge of solving a problem

məsələnin üstündən sükutla keçmək – to pass smth. over in silence

məsələyə aydınlıq gətirmək (təfərrüata varmaq) – to come / to get down to brass tacks (to discuss the basic and most important facts)

MƏSLƏHƏT

məsləhət almaq – to take an advice / counsel

MƏST

məst etmək (kefləndirmək) – to go (rush) to one's head / to get into the head

məstlikdən (içkidən, çox içməkdən) – from drinking to excess / drunk as one is (was) / having a hang-over / having a jim-jams / having a snuzzle-wobbles / having a bad (thick) head

MƏSTAN

məstan pişik kimi yeyib xumarlanmaq (özündən razı görkəmi olan insan haqqında) – to look like the cat that stole the cream / to look like the cat who swallowed a canary

MƏSULİYYƏT

məsuliyyətə çağırmaq (cavabdehliyi tələb etmək) – **to hold someone to account / to bring (to call, to hold, to take) someone to account / to bring to book / to take someone to task**

məsuliyyəti bir kəsin üzərinə qoymaq – **to make someone responsible**

məsuliyyəti öz öhdəsinə götürmək – **1. (bir kəsə görə) – to take in hand; 2. (bir şeyə görə) – to carry the torch**

məsuliyyəti öz üzərinə götürərək – **to do smth. off one's own risk (bat) / to do smth. at one's own risk / at one's peril / on one's own account (to do smth. on one's own responsibility)**

məsuliyyəti özgənin boynuna atmaq – *Amer.* **to pass the buck to someone**

məsuliyyətli (səliqəli) – **to be careful and precise**

məsuliyyətsizlik göstərmək – *** to lose one's senses**

MƏŞƏDİ

Məşədi İbad kimi özündən çıxmaq (bərk hirslənmək) – **to be steamed up about smth. / to be angry for no reason at all / Cf. to put (set) one's back up / to raise one's back / to fly off the handle / to get one's knickers in a twist / to get in a huff**

MƏŞĞUL

(bir şeylə) **məşğul olmağa davam etmək** – **to keep one's eye in smth. / to keep one's hand in**

MƏTANƏT

mətanət (iradəli insan haqqında) – **presence of mind**

MƏTBUAT

mətbuat – **the fourth state**

MƏTLƏB

mətləbə keç! (söhbəti uzatma!) – **keep (stick) to the point!** / **don't get off the subject!** / **come nearer the subject! (question!)** / **come on!** / **stick to the point!** / **fire away!** / **lively, now!**

MƏYUS

məyus etmək (bir kəsi kədərləndirmək) – **to break someone's heart** (to make someone feel very unhappy or hopeless)

məyusgörünmək (qüssəli olmaq) – **to pull a long face**

məyus olmaq (dərdli, qüssəli, ümitsiz, ələcsiz, zəif olmaq) – **to be as blank as ink** / **to be as black as jet** / **to hang one's head** / **to look downcast** / **to look depressed** / **to look down in the mouth** / **to be as black as coal** / **to be as black as night** / **to be as black as the ace of spades** / **to feel as sick as a parrot**

məyus olmamaq (əzablara dözmək) – **to come up smiling**

MƏZAR

məzar – * **the bed of honour**

MƏZƏLƏNMƏK

məzələnmək (bir kəsi gülünc vəziyyətə salmaq) – **to put someone's legs** (to fool someone)

MƏZƏLİ

məzəli danışmaq (zarafatyana sözlər demək) – **to crack wise**

MƏZƏMMƏTLƏNDİRMƏK

məzəmmətləndirmək (danlamaq) – **to give someone a fine talking-to** / **to give someone a piece of one's mind** / **to give it someone hot and strong** / **to give it someone good and hard** / **to give someone hell**

MIX

mıx kimi (vaxtında gəlmək) – **without fail / for sure / on the dot / on (to) the tick**

mıx olub yerə batmaq (yoxa çıxmaq) – **someone disappeared without a trace / someone vanished into thin air / gone as if the earth swallowed him (her) / there is no news of him (her) / no sign or sound from him (her) / nothing more was ever heard of him (her) / someone melted away / someone's tracks are already cold / Cf. the bird has flown**

mıxından çıxmaq (nəzarətdən çıxmaq) – **to get (go) out of control / to get out of hand**

mıxını çalmaq (öz yerini bərkitmək) – **to take root / to settle down (in)**

MIXLANMAQ

mıxlanıb durmaq – *bax* **mıxlanıb qalmaq**

mıxlanıb qalmaq (çaşıb tərpənməmək) – **to stand as though struck dumb / to stand as if thunder-struck / to stand as if rooted to the ground**

MIRT

mırt vurmaq (boş-boş danışmaq) – **to prate / to talk idly / Cf. to wag one's tongue / to be given to gossip / to talk scandal / to mill the wind / to talk hot air / to shoot the breeze**

mırtını sallamaq (hırs lənmək) – **to pout one's lips / to take the pat / to be in a pet / someone has a long face / someone pouts / someone sulks / someone is as sulky as a bear with a sore head**

MISMIRIQ

mısmırığını sallamaq – 1. (hırsli görünmək) – **to knit one's brows (to frown, to scowl) / Cf. to give someone wintry looks / to look daggers at someone or smth. / to look dark (black) / to look surly (morose, sullen, crusty) / to glower at someone / to look down in the mouth / to pull a long face / to lose heart; 2. (ağlamaq) – to turn on the waterworks**

MIS-MIS

mıs-mıs eləmək (məsələnin ətrafında fırlanmaq, əsil mətləbə çatmamaq) – **to circumambulate / Cf. to beat about the bush / to confuse the issue** (to dawdle, to mess about)

MIŞIL-MIŞIL

mışıl-mışıl yatmaq (rahat yatmaq) – **to sleep like a baby**

MIZI

mızı – **1. bax üz-gözündən zəhirmar tökülür; 2.** (aciz, əlindən işgəlməz insan haqqında) – **mumbler**

MİL

mil durmaq (dümdüz, dimdik dayanmaq) – **to snap to attention / to draw oneself up at attention / to stand stiffly erect** (at attention)

MİLÇƏK

milçək kimi qırılırlar (çoxlu ölüm hadisələri qeydə alınıb) – **they die like flies**

milçək qovmaq (avaralanmaq) – **to catch flies / to gape about / to dawdle about the place / to fritter away one's time**

Milçək özü bir şey deyil, ancaq könül bulandırır. – **It's a fly in the ointment. / A bug in the butter. / It's a blot on the landscape. / One drop of poison inflects the whole tun of wine. / Cf. A worthless word may make a bad impress on. / A fly in the ointment.**

milçək şirniyə yığılan kimi (bir kəsin başına yığılmaq, bir kəsdən əl çəkməmək) – **Lit. to cling to someone as a fly to honey**

milçək tutmaq (işsiz qalmaq) – **Lit. to count flies / to gape about**

milçək uçsa eşidilər (sakitlik barədə) – **Cf. you could hear a pin drop / not a breathe is heard**

milçək vızıltısı qədər (əhəmiyyətsiz sözlər barədə) – **having no meaning at all**

Milçəkdən dəvə düzəltmək. – *bax* **Milçəkdən fil düzəltmək.**

Milçəkdən fil düzəltmək. (Bir işi şişirtmək, olduğu kimi qələmə verməmək.) –
Make something out of nothing. / Cf. Make a mountain out of a molehill.

milçəyin də burnunu qanatmayıb (fağır, sakit insan haqqında) – **he wouldn't harm a fly / he cannot hurt a fly / Cf. he would not say "boo" to a goose / he looks as if butter would not melt in his mouth**

MİLLİ

milli azlıq (azlıqda qalan millət) = **national minority**

MİLYON

milyon – **a million** (one million)

milyona bir şans – **a million to one**

MİMOZA

mimoza – *bax* **dəymədüşər**

MİN

Min acını udarlar bir şirinin xətrinə. – **With time and patience the leaf of mulberry becomes satin. / Everything comes to him who waits. / Diligence is the mother of good luck. / Cf. Little strokes fell great oaks. / It is dogged that does it. / Constant dropping wears away a stone. / Elbow grease gives the best polish.**

min cildə girmək – *bax* **min qəlibə girmək**

min cür xırdaşat (xırda-xırda əşyalar) – **odds and ends**

min dərədən su götürmək (hər şeyi qarışdırmaq) – **to make muddle / to make confusion turmoil**

min dona girmək – *bax* **qəlibdən qəlibə girmək**

min fırıldaqdan çıxmaq – *bax* **fırıldaqdan çıxmaq**

min ilin ölüsüdür (çox arıq insan haqqında) – **a rack of bones / a stack of bones / all (nothing but) skin and bone / a bag of bones** (of a very thin man)

min qəlibə girmək – *bax min dona girmək*

min rəngə girmək – *bax min qəlibə girmək*

min ütüdən çıxmaq (həyatda çox əziyyətlərə dözmək) – *Lit. have come through fire, water, and copper pipes / Cf. have been through fire and flood and hell upon earth / have been through the mill / have been through very hell*

min yerə parçalanmaq (çox işləri görmək) – **try to do a thousand and one things at once**

minyolla(hər hansı vasitə ilə) – **by hook or by crook**

mindən biri (hələ məlum deyil, baxarıq görək) = **one in thousand / – a chance in a thousand**

minə bir dənə (tapılar) – **one in a thousand**

Minə dözən, min birə də dözər. – *Cf. Everything comes to him who waits. / Patience brings everything about. / Slow and steady wins the race. / It's dogged does it. / With time and patience the leaf of the mulberry becomes satin. / Diligence is the mother of success (good luck). / joc. As long as we're alive we aren't dead. / Cf. Never say die! / While here's life, there is hope.*

MINİATÜRA

miniatürada (kiçik ölçüdə, balaca) – **in miniature**

MINİMUM

minimum iş – * **a stroke of work**

MİNİMƏK

minib səyirmək (töhmət vermək) – **to take someone to task**

minmək (tamamilə özünə tabe etmək) – **to ride rough-shod over someone / to make someone sweat his guts out**

MINNƏT

* **minnət çəkmək** (bir işi hamıdan tez etmək) – **to go ahead / to do smth. with great pleasure**

minnət çəkməmək (heç kəsə borclu olmamaq) – **not to be in a debt**

minnət etmək (bir kəsdən bir işi xahiş etmək) – **to ask (beg) someone a favour**

minnət götürməmək – *bax minnət çəkməmək*

minnət qoymaq (xidmət, qulluq etmək) – **to reproach for service / goodness**

minnətdarlıq əlaməti olaraq – **as a mark of gratitude**

Minnətli plovdan minnətsiz pendir-çörək yaxşıdır. – **Better is a bit of one's own bread than other people's pie.**

MİR MÖVSUM AĞA

Mir Mövsum Ağanın cəddi haqqı! (and içəndə) – **cross my heart and hope to die / I swear it**

MİRVARİ

mirvari kimi düzmək (xırda xətlə yazmaq) – **to have a fine hand** (a delicate handwriting)

MİS

Mis əsr – **the Age of Copper**

MİSAL

misal gətirmək = **to give an example**

misal üçün göstərmək olar – **need one look far for an example? / no need to look far afield / you haven't far to go either**

MİSGİN

misgin varlıq – **a living death**

MİSQAL

misqalla yığıb xalvarla dağıtmaq (mənasız yerə pul xərcləmək) – **to hurl smth. to the winds** (to waste smth.)

MİŞARLAMAQ

mişarlamaq (deyinə-deyinə bir şeyin üzərində durmaq) – **to chew the fat / to chew the rag / to harp upon the same string / to churn smth. out / to start some rigmarole**

MİTİL

(bir kəsin) **mitili çıxıb** (çirkli qadın haqqında) – **dog / frump / fright / Cf. old hag** (skinny, ugly woman)

mitili çıxmaq (pis kökdə gəzmək) – **to become senile / to grow decrepit / let oneself slide / to go to seed**

mitilini bayıra atmaq (bir kəsi qovmaq) – **to dismiss someone / to sack someone / to fire someone / to send someone packing / to send someone flying / to kick someone out of the place / to throw someone out on his (her) ear / to kick someone out on his (her) neck**

mitilini bayıra qoymaq – *bax* **mitilini bayıra atmaq**

MİYANƏ

miyanə (babat, ortabab) – **second-rate / mediocre / fair-to-middling sort**

MİZRAB

mizrabı sarı simə vurmaq (işarə etmək) – **to have a keen eye for smth. (to hint at smth. finely) / to breathe a word / to utter a word (about)**

MODABAZ

modabaz – *bax* **pijon**

MOQİKAN

moqikandan sonuncu (nəslin sonuncu nümayəndəsi) – **the last of the mógicans**

MORDA

morda (böyük ölçüdə sifət, üz) – **mug / dial / kisser / boat / mattress**

MOSKVA

Moskva bir günə tikilməyib. (Hər bir işi görəndə vaxt lazımdır.) – **Moscow was not built in a day. / Cf. Rome was not built in a day.**

Moskva göz yaşlarına inanmır. – **You can't move Moscow with tears. / Moscow is not to be taken in by tears. / Moscow has no faith in tears. / Moscow does not believe in tears.**

MOTAL

motal atmaq (ələ salmaq) – **to needle someone / to give digs to someone / to bite someone** (to sting someone)

MOZALAN

mozalan tutmuş dana kimi (dəli kimi, sakit olmayan tərzdə) – *Lit.* **as if (as though) one were stung**

MÖCÜZƏ

möcüzə (əcayib şey) – **a fantastic tale (smth. unbelievable, funny, strange)**

möcüzə yaratmaq – **to do wonders / to work wonders**

möcüzəli (mələk kimi) – **like an angel**

möcüzənin baş verəcəyinə ümid etmək – **hope against hope** (to hope for something that seems impossible)

MÖHKƏM

möhkəm (əsaslı)– * **up hill and down dale**

möhkəm dayanmaq – 1. (öz mövqeyini möhkəmlətmək) – **come to stay / to hold the field**; 2. (uymamaq, öz fikrində qalmaq) – **to hold (to stand) one's ground**; 3. (güzəşt etməmək, öz dediyində durmaq) – **to hold one's own**; 4. (öz mənliliyini qorumaq) – **to hold one's own**; 5. (son nəfəsə qədər qorunmaq) – **to make one's last stand**

möhkəm əl (möhkəm rəhbərlik) – **a firm hand**

möhkəm olmaq (əzmli, mətənatli olmaq) – **to remain true to one's character / to be true to oneself / to hold one's ground / to stand firm / to stick fast / to stick one's guns / to sit tight / to stand on one's dignity / to keep up one's part / to stand firm / to keep the field**

(bir kəsin) **möhkəm tərəfi** – **one's strong point / one's strong suit**

möhkəmlənmək (hisslər haqqında) – **to run high**

MÖHLƏT

möhlət verin (bir az gözləyin) – **give me (him, etc.) time! / just wait!**

MÖTƏRİZƏ

mötərizə xaricinə çıxarmaq – **to put outside the brackets**

MÖVQE

mövqeni saxlamaq (döyüş meydanını) – **to hold a position / to be in position / to take up a position / to dig in**

MÖVSÜM

mövsümün ən əsas tamaşası – **the hit of the season**

MÖVZU

mövzudan kənara çıxmaq (məhzdən uzaq danışmaq) – **to wander from the point / to wander from the subject**

“MS-MS”

“ms-ms” demək (açıq sözünü deməmək) – *Lit.* **what about chopping some potatoes to fry the firewood?** (*jocular question implying a suggestion or a request*)

MUĞAYAT

muğayat olmaq (daima nəzarət etmək) – **to keep an eye on someone or something** (to watch carefully)

MUM

mum eləmək (yumşaltmaq, tamamilə özünə tabe etmək) – **to reduce someone to servile obedience / to bring someone under / to make someone knuckle down / to bend someone to one's bow / to keep someone under one's thumb / to have someone under one's thumb / to get someone under one's thumb / to make someone to be as meek (mild) as a lamb / Cf. to make someone lick the dust / to make someone to eat dirt / to make someone to eat humble-pie / to make someone to knuckle under (down) / to wring someone's neck / to turn the screws / Lit. to tie someone up in a knot / Cf. to make someone knuckle under (down)**

mum gün üçün (çətin vaxtlar üçün, işsizlik, pulsuzluq olanda) – **against a rainy day / for an evil day**

mum kimi yumşalmaq (sakit olmaq) – **to become as supple as a glove**

muma döndərmək (bir kəsi sakit, sözə qulaq asan eləmək) – **to make someone to be as smooth as silk**

muma dönmək – *bax* **mum kimi yumşalmaq**

MUMLAMAQ

mumla! (sakit ol!, danışma!) – **chuck it! / keep your mouth shut!**

mumlamaq – **1.** (susmaq) – **to hold one's noise/ to bottle up / to shut up; 2.** (öz fikirlərini deməmək) – **to keep one's own counsel**

MURAD

murad (ən müqəddəs məqsəd) – **the cherished goal**

MURDAR

murdar (çox pis) – **too bad / very poor / wretched / terrible** (very bad)

murdar adam (axmaq subyekt) – **a nasty bit of work**

murdar fikir (pis fikir)– **wicked (foul) thought**

MURİKLƏŞMƏK

murikləşmək – **1.** (bir kəsi tora salmaq üçün söhbət aparmaq) – **one talks small, flirting with someone, making advances to someone; 2.** (eşqbazlıq etmək) – **to have an affair with someone / to go with someone / to be taken up with someone**

MUSIQİ

(bir kəsin) **musiqini düzgün qavrama qabiliyyəti yoxdur** – **someone is stone-deaf** (someone has no ear for music at all)

“MUS-MUS”

“mus-mus” deyincə, birdəfəlik “Mustafa” de (açıq dərdini, sözünü, istədiyini de)– **stop pussyfooting and say what you mean**

MUŞTULUQÇU

muştuluqçu – **1.** *bax* müjdəçi; **2.** *Mother Cary's* chicken

MUZDLU

muzdlu əsgər (başqa ölkədən pulnan dəvət olunmuş əsgər, muzdlu qulluq edən əsgər)– *Fr. a soldier of fortune*

MÜAMMA

müamma bir şey (başda düşülməyən bir şey) – **Greek to somebody**

MÜBADİLƏ

mübadilə ticarəti – **exchange in kind (barter)**

MÜBAHİSƏ

mübahisə etmək – **to break a lance with smb.**

mübahisəsiz – * **out the peradventure**

MÜBALİĞƏ

mübalığa etmək(bir işi şışirtmək, ifratçılıq etmək) – **to pile on the agony**

MÜBARİZƏ

mübarizə bayrağı qaldırmaq (müharibə elan etmək) = **to raise the banner of struggle for smth.**

MÜDAFİƏ

müdafə etmək – * **to go to bat for someone**

müdafəni qəbul etmək – * **to throw in the towel**

müdafəyə hazır olmaq – **to hold a defensive position / to hold a defensive line**

MÜDRİK

müdrək kəlam – **a witty remark / a witticism / a jest / a quip**

MÜƏLLİF

müəllif vərəqi – a signature (containing 40000 characters)

MÜƏLLİM

müəllim-tələbə heyəti – * town and gown

MÜƏMMA

müəmma (anlaşılmaz bir şey) – **it is Greek to someone / it is sealed book to someone**

MÜƏYYƏN

müəyyən dərəcədə – 1. (bir qədər) – **something of that sort / something like that; 2. to the extent that ...; 3.** (məlum ölçüdə) – **to a certain extent / up to a point**

müəyyən dərəcəyə qədər – *after a fashion

müəyyən zaman ərsiz qalan xanım haqqında – a grass widow (a woman temporarily separated from her husband)

MÜFƏSSƏL

müfəssəl bilmək (bir şeyi mükəmməl səviyyədə bilmək) – **to know smth. from A to Z / to know smth. like a book / to know smth. like the back of one's hand / to know smth. like the palm of one's hand**

müfəssəl surətdə öyrənmək (yaxşı-yaxşı bir şeyi öyrənmək) – ***to learn the ropes**

MÜFLİS

müflis olmaq – 1. (dükan bağlamaq) – **to put up the shutters; 2.** (uduzmaq, kart oyunu zamanı hər şeyi itirmək) – **to lose everything** (at games) / **to be shut in / Cf. to blow**

müflis olmuş idarə – * a lame duck

MÜFTƏ

müftə (yemək, içmək, bir kəsin hesabına) – **to eat or to drink for free, at others' expense / to sponge off**

Müftəheç nə vermirlər. – **If you touch pot, you must touch penny.**

Müftə mal şirin olar. – **To eat for a song.**

müftə yemək (müftə almaq) – **to take smth. for nothing / for a very low price / Cf. for a song**

müftəxor (başqasının hesabına yaşayan) – **useless mouth / sponger / idler / parasite / tied to someone's apron** (a man, who takes money and hospitality, but never pay anything back)

MÜHACİRƏT

mühacirət etmək (başqa ölkəyə köçmək) – **to take off overseas** (to emigrate)

MÜHARİBƏ

müharibəyə nəhayət vermək (konfliktə son qoymaq) – **to put an end to the war / to bury the hatchet** (to stop the conflict)

MÜHÜM

mühüm (əhəmiyyətli, ciddi) – * **of much account**

MÜXTƏLİF

müxtəlif səbəblərin nəticəsi olaraq – * **what with one thing and another**

müxtəlifləşdirmək (eyni şeyi cürbəcür şəkildə göstərmək) – * **to branch out into** (to expand and diversify)

MÜJDƏÇİ

müjdəçi (tay-tuşların arasında birinci olmaq) – **the first harbinger**

MÜKƏMMƏL

(bir kəs bir şeyi) **mükəmməl surətdə bilir** – **someone knows smth. almost by heart / someone can reel it off forward and backwards**

MÜQAVİLƏ

müqaviləyə görə (sazişə əsasən) – **due to the agreement / according to the contract**

MÜQAVİMƏT

müqavimət göstərmək – 1. (razılaşmamaq) – **to renounce smth. most emphatically / to protest strongly / to take a firm stand / to resist hand and foot / to put one's foot down / to set one's face against smth. / to stick in one's heels / Cf. to dig one's heels in; 2. (özünə pis etmək) – to kick against the pricks**

MÜQƏDDƏS

müqəddəs həqiqət – **a gospel truth**

MÜQƏVVA

müqəvva – 1. (şəxsi fikri, mövqeyi olmayan insan haqqında) – **a rubber stamp; 2. (söyüş) – skunk / bastard / rat / bad (rotten) egg**

müqəvva kimi dayanmaq (tərpənmədən, elə bil heç nə başa düşməyərək dayanmaq) – **to stand like a dummy / to stand like a stone idol / to stand like a stone image / to stand there like a stuffed dummy**

müqəvva kimi oturmaq (nəyin nə olduğunu dərk etmədən oturmaq) – **to sit like a stone image/ to sit like a block of wood**

MÜLKİ

mülki izdivac (qeyri-dini kəbin) – **a civil marriage**

MÜMKÜN

mümkün qədər – **as far as possible**

mümkün qədər yaxşı – to perfection

mümkünmü? (ola bilməz!) – far from it! / what a hope! / not likely! / nothing of the sort! / like hell...!

mümkünsüz bir şeyi etməyə çalışmaq – to square the circle

MÜNASİB

münasib olmaq (necə lazımdır)– to be appropriate for someone's position / to be fitting for someone's age

MÜNASİBƏT

münasibəti kəsmək (bir kəslə əlaqə saxlamamaq) – to send someone to coventry

münasibəti pozmaq (bir kəsi hirsləndirmək) – to get on someone's wrong side

... münasibətilə (... görə) – owing to / on account of / on the occasion of smth.

münasibətlərə son qoymaq (əlaqələri kəsmək) – * to call it a day

münasibətlərin məntiqi nəticəsi (toy) – the logical ending of the relations (wedding)

MÜNBIT

münbit Arab. (əlverişli, faydalı) – in a favourable light/ in a strong position / it suits someone down to the ground / it serves someone's purpose /that is luck (it is cushy, easy)

MÜRACİƏT

müraciət etmək – 1. (bir kəsə) – to apply to someone; 2. (xalqa) – to issue an appeal

MÜRDƏŞİR

mürdəşir üzünü yumuş – *bax yaman dəymiş*

MÜRGÜ

mürgü (qısa yuxu) – **forty winks**

mürgü çalmaq – *bax mürkü döymək*

mürgü döymək – *baxmürkü vurmaq*

mürgü vurmaq (oturan yerdə başı aşağı salaraq yatmaq) – **to nod / to be nodding / to be drowsy**

MÜSAİDƏ

müsaidənizlə (icazənizlə) – **an apology for smth. / if it may be called that / if one may call him (her) so / ... my foot**

MÜSƏLMAN

müsəlmanın sonrakı ağı (vaxtında tədbir görməyən, pis bir işin qabağını almayan insan haqqında) – **wise after the event / on second thoughts**

MÜSTƏQİL

müstəqil addım atmaq (heç kəslə məsləhət etmədən, icazə almadan qərar qəbul etmək) – **to find one's feet** (to be able to act independently and with confidence)

müstəqil olaraq yaşamaq (bir kəsdən maddi asılılıq olmadan yaşamaq) – **to live (to exist) separately, without contact**

müstəqil olmaq (maddi cəhətdən) – **to be on one's feet**

MÜSTƏSNA

müstəsna hadisə (qeyri-adi hadisə) – **it's a rarity**

MÜSÜN

müsün (yaşlı) – **not in one's first youth / past one's prime / past the bread-and-butter period of life**

MÜŞAVİR

müşavir kimi – ***in an advisory capacity** (as an adviser)

MÜŞGÜL

müşgül məsələdir – **1.(çətindir, əziyyətli) – a Herculean labour / an act of faith / a large order / a job of work / fly in the ointment / Cf. it is not all cakes and ale; 2. (başə düşülmə üçün çətin bir şey) – strong meat; 3. (çətin vəziyyət) – up a tree** (a difficult situation)

MÜŞKÜLPƏRƏST

müşkülpərəst olmaq – *bax vasvası olmaq*

MÜŞTƏBEH

müştəbeh (özündən razı) – **feather in one's cap / wise guy**

MÜŞTƏRİ

müştəri çıxmaq (istəyəni olan) – **there is a plenty of those who wish**

müştəri gözü ilə(qiymətverərək) – **with a thrifty eye**

müştəri gözü ilə baxmaq (qiymətverici gözlə baxmaq) – **to look at someone or smth. appraisingly**

müştərisi başının altındadır (istəyənləri çoxdur) – **there is no end to someone who wishes / there is no getting rid of someone / more than enough of someone / anyone who wishes is close at hand** (ready to hand / *Amer.* on hand / within easy reach / at call / at one's elbow / easily available / handy)

MÜTƏŞƏKKİL

mütəşəkkil qarşılıqlı əlaqə – **a hair-line cooperation**

MÜTLƏQ

mütləq – * **by all means**

mütləq olunacaq bir iş haqqında – **to require immediate accomplishment**
(realization, fulfilment, *etc.*)

MÜVAZİNƏT

müvazinətdən çıxartmaq (əsəbləşdirmək, hirsləndirmək) – **to throw smb. off (his) balance / to knock someone (completely) of balance / to upset someone's equilibrium**

MÜVƏFFƏQ

müvəffəq olmaq (irəliləmək) – **to make the grade/ to strike gold / to strike it rich / to sweep the board**

müvəffəqiyyət – * **big time**

müvəffəqiyyət qazanmaq (bütün çətinliklərə üstün gələrək gözlənilməz uğur qazanmaq) – **to carry all (or everything) before one / hit the jackpot / to lay smb. in the aisles / to come off with flying colours / go all the way**

müvəffəqiyyətlərdən yolunu azmaq (çaşmaq, uğur gözüünü bağlamaq) – **to have one's head turned by success**

müvəffəqiyyətsizliyə uğramaq – **1. (uduzmaq) – to lose the day / to go to the bottom (to fail, to flop, to sink) / not to achieve the desired result / to get nowhere with smth. / come off second-best / Cf. to come a mucker / to go down like a lead balloon / to fall by the wayside (to collapse); 2. (həyata keçməmək, olmamaq) – to come unstuck; 3. (səhv etmək, yanlışmaq) – * to drop a brick**

MÜVƏQQƏTİ

müvəqqəti olaraq bir yerə gedib ərindən ayrı yaşayan qadın – **a grass widow**

MÜZAKİRƏ

müzakirə etmək – to shout (about) / to raise a clamour about (to discuss something)

müzakirədədir (hansısa məsələ haqqında) – *on the carpet

-N-

NACİNS

Nacins adam (miskin, xırda adam) – **pip-squeak / small fry / Amer. small potatoes / a cog in a machine / small beer / sparrow fart** (an ignoble man)

NADİNC

nadinclik etmək (dəcəllik etmək) – ***to be up to something**

NADİR

nadir bir şey kimi (təəccüblü) – **as they come** (extremely)

nadir hal(ümumi normalar çıxan) – **a caprice of nature / a trick of nature / a freak of nature / one in a thousand / one in a million**

nadir quş (adi olmayan) – **a rare bird**

nadir rast olunan – *** a fifth wheel**

nadir şey olmaq – **to become a rarity**

nadir şeydir – **1.** (yüksək keyfiyyətli bir şey haqqında) – **unique / rarity** (as to her beauty, elegance, glamour, *etc.*); **2.** (az rast gəlinən) – **few and far between** (not often met or found)

NADİR

Nadiri taxtda görüb, Suleymanı qundaqda (uzun ömür sürmək, çox yaşamaq) – **someone lives a long life**

NAFTALİN

naftalinli (çox köhnə) – **on the shelf** (of very old)

NAĞD

nağd (əldə olan) – **on hand**

nağd eləmək (bir şeyi ciddi qəbul etmək) – **to take smth. at its face value / to accept smth. on (upon) its face value / to take smth. in all good faith / to accept smth. in all earnest / to take smth. for the real Simon Pure / to believe in one's word**

nağd pul (əldə olan pul) – **cash / ready money / money in hand / a shot in one's locker**

nağdı qoyub nisyə dalınca getmək (realı qoyaraq arzu olunan bir şeyin dalınca qaçmaq) – **to strain after smth. unreal / to be out for impractical**

nağdı qoyub nisyədən yapışmaq – *bax* **nağdı qoyub nisyə dalınca getmək**

nağdı nisyəyə satmaq – *bax* **nağdı qoyub nisyədən yapışmaq**

NAĞIL

nağil (doğruya oxşamayan hekayət) – **a cock and bull story** (an untrue story)

nağil açmadan (artıq uzatmadan, vaxtı itirmədən) – **shortly speaking**

nağil açmaq (uzun əhvalatı düzüb-qoşmaq) – **to spin a yarn / to talk to no purposes / to babble / to have an idle talk / to wag one's tongue / to beat the air / to shoot the breeze / to tell fishy stories / to tell fish tales / to tell tall stories / to tell fairy stories / to tell piper's tales / to tell traveller's tales / to tell tales of the long bow / to tell tales of a tub**

nağil danışmayın! – *bax* **bu nağılı nənənizə danışarsız!**

nağılı həqiqətə çevirmək (arzu olunan bir şeyi həyata keçirtmək) – **to make dreams come true**

NAHAQ

nahaq iş (əbəs yerə olunan bir iş) – **it's a worthless thing / lost hope (cause) / bad job / Cf. dead duck**

nahaq yerə (əbəs yerə, boş yerə, hədər) – **all for nothing / without reason**

nahaq (əbəs, hədər) **yerə atmaq** – **to cast (to send, to throw) smth. to the dogs**

nahaq yerə danışmaq (açıqlamağa ehtiyacı olmayan bir şeyi açıq söyləmək)–
to give away too much / to blab smth. out / to blurt smth. out

NAHAR

nahara gecikmək – * **kiss the hare's foot**

nahardan sonra olan söhbət zamanı – * **over the walnuts and the wine**

NAXÇIVAN

Naxçıvana duz aparmaq. – **Carry coals to Newcastle.**

NAXIŞ

naxış gətirmək (uğuru əldə etmək, xoşbəxt olmaq) – **to be born under a lucky star / to have good luck / to be in luck / to have a lucky dip** (to be lucky)

naxışı korlayan (ad batıran) – **a black sheep**

naxışı tutmaq – *bax* **naxış gətirmək**

NAXOŞ

naxoş (xəstə, özünü pis hiss edən) – *Amer.* **under the weather**

NAKAM

nakam qız (bəxti gətirməyən qız) – **ill-fated girl** (luckless)

NAQQAL

naqqal adam – **1.** (çox danışan insan haqqında) – **to be an empty chatter;**
2.(sirr saxlaya bilməyən insan haqqında) – **a garrulous person** (a talkative man)

naqqallıq etmək – *bax* **boşboğazlıq etmək**

NAQOLAY

naqolay vəziyyətdə olmaq (narahat olmaq, bir kəsi vahimə basır)–**someone feels ill at ease / someone feels not quite at ease / someone feels awkward /**

someone feels uneasy / someone feels uncomfortable / someone is put off off balance / to be all fingers and thumbs

NALA-MIXA

nala-mıxa döymək (boş-boş danışmaq) – **to drivel nonsense / to talk bullshit / to mill the wind / to shoot the breeze / to beat around the bush / to fish in the air / to keep chin-wagging with someone / to talk bunkum / to jabber**

nala-mıxa vurma (aldatma məni) – **don't beat about the bush**

NALAYİQ

nalayiq (ədəbsiz, yaraşmaz, qəbahətli) – **indecent / obscene / lewd / bawdy / dirty**

NAMAZ

namaz üstə (dua edən vaxt) – **on bended knees**

NAMƏRD

Namərd qəddar olar. – Cowards are cruel.

NAMİNƏ

naminə (xatirinə, ...xatiri üçün) – **in the name of someone or smth. / for the sake of someone or smth.**

NAMİZƏD

(parlament seçkiləri ilə əlaqədar) **namizədin yenidən yazılmış tərcümeyi-halı** – *** campaign biography**

namizədlik minimumu (fəlsəfə doktoru adını almaq üçün dissertasiya müdafiəsindən öncə imtahan vermək) – **minimum requirements for a Candidate's degree**

NAMUS

namuslu (vicdanlı, təmiz, pak insan haqqında) – * **fair and square**

namusluluq (düzgünlük, vicdanlılıq) – * **straight dealing**

NANƏ

nanə yarpağı kimi əsmək (bərək qorxmaq) – **to tremble like an aspen leaf / to shake like a leaf / to quiver like a jelly**

NANƏCİBLİK

nanəciblik etmək (bir kəsə haqsız, ədalətsiz yanaşmaq) – **to give someone the short end of the stick** (to fool someone)

NANKORLUQ

nankorluq (yaxşılığa yamanlıq) – **a black ingratitude**

NARAHAT

narahat(fikirçəkən, qayğıcıçəkən) – **sick at heart**

narahat etmək (bir kəsə əziyyət vermək)– **to make anxious / to disquiet / to make uneasy**

narahat olmağa dəyməz!(fikir vermə) – **no hard feelings!**

narahat olmayın – **1. (sakit olun, arxayın olun) – don't you worry! / be dead sure! / Cf. don't fret! / Amer. you betcha! / never mind; 2. (qorxusu yoxdur) – it doesn't matter / what does it matter! / never mind! / Cf. I don't care a fig**

narahatçılıq yaratmaq (sakitliyi pozmaq) – **to make waves**

narahatdır (naqolaydır) – **someone feels ill (not quite) at ease / someone feels awkward (uneasy, uncomfortable) / someone is put off balance**

NARAZI

narazı qalmaq (incimək) – **to have a grievance (a grudge) against someone / Cf. to have a bone to pick with someone**

NASAZ

nasaz olmaq (özünü həm mənəvi, həm fiziki cəhətdən pis hiss etmək)– **to be unwell / to be unhealthy** (to be ill)

nasaz vəziyyətdə (pis halda) – **on the blink**

nasazlıqda (xarab)– * **out of commission**

NAŞI

naşı (təcrübəsiz) – **hardly out of pinafores / Cf. wet behind the ears / scarcely out of the shell yet / a stripling** (very small and young)

NAŞÜKÜR

naşükürlük – *bax* **nankorluq**

NATAMAM

natamam faktlar (ayrı-ayrı, tək-tək hallar)– * **bits and pieces**

NATƏMİZ

natəmiz olmaq (vicdansız, namussuz olmaq) – **someone is dead to shame / smb. has lost all sense of shame / no shame or sense**

natəmiz oyun (düzgün aparılmayan haram iş)– **a foul play**

natəmizlik (vicdansızlıq, prinsipsizlik)– **an unscrupulousness**

NATURAL

natural təsərrüfat – **a subsistence economy**

NAÜMİD

naümid etmək (axırncı ümidi öldürmək) – **to make hopeless**

NAY

nay qız (işvəli, şıltaq, şən, mehriban qız haqqında) – **a jovial girl**

NAZ

naz satma! – **none of your airs and graces!** (don't be so affected!)

naz satmaq (əzilib-büzülmək, özünü bir kəsə bəyəndirməyə çalışmaq) – **to make a fuss / to play hard-to-get / to be affected** (to flirt with someone, to pretend)

nazı ilə oturub-durmaq (bir kəsin istədiyi ilə hərəkət etmək) – **to flatter someone / to gratify someone / to pat someone on the back / to be polite to (with) someone** (to tend, to cherish someone)

nazı ilə oturub-durmamaq (bir kəsin dedidiyinə zidd getmək) – **to stroke someone's hair the wrong way / to stroke someone against the hair / to rub someone up the wrong way / to stroke someone against the grain / to pat someone's back up**

nazı ilə oynamaq (bir kəsə artıq qayğı göstərmək) – **let someone like a child / to take someone under one's wing** (to nurse someone)

nazı ilə oynamamaq – *bax nazı ilə oturub-durmamaq*

nazınca oynamaq – *bax nazı ilə oynamaq*

nazınca oynamamaq – *bax nazı ilə oynamamaq*

(qadının) **nazını çəkmək** (qadına pərəstişkarlıq etmək) – **to court smb. / to make love (to) / to woo someone**

nazla baxmaq (bir kəsə göz-qaş atmaq) – **to make eyes at someone / to shoot fascination at someone / to give the glad eye to someone**

nazsatan qız (özünü əzib-büzən xanım haqqında) – **a mincing girl**

NAZİK

nazik buzda sürüşmək (təhlükədə olmaq) – **to be in dangerfield / to skate on thin ice**

nazik damarını bilmək (bir kəsin qüruruna, mənliyinə toxunmaq, bir kəsi mənəvi cəhətdən bərk narahat etmək) – **to find someone's weak sensitive chord**

(point, side, spot) / to touch someone on the raw / to sting (cut, touch) someone to the quick / to prick someone's vanity

nazik damarını tanımaq – *bax* nazik damarını bilmək

NAZİR

nazir yeri – * a front bench

NECƏ

necə çalsalar eləcə də oynamaq (bir kəsin dediyi ilə oturub-durmaq, hərəkət etmək) – **to have no mind (opinion) of one's own / not to know one's own mind**

necə deyərlər (ümumi qaydada) – **as the saying goes / as the phrase is / so to say (speak)**

necə gəldi – 1. (qabiliyyətsiz bir şü görmək) – **just anyhow / in a careless way / in a slipshod (slapdash) manner / at random / crookedly / on the slant / haphazardly / in confusion / helter-skelter / as one chooses / in all directions / hit or miss (to do smth. negligently); 2.** (bir kəsi əlinə düşdüyü şey ilə döymək) – **with anything that comes to hand / with anything one can lay hands on / with whatever is handy**

necə gəldi bir-birinə qarışdırmaq (hər şeyi çaşdırmaq, müxtəlifliyinə baxmayaraq fərqli şeyləri eyni tutmaq) – **to lump everything together / to throw everything in a heap**

necə gəldi etmək (başdansovdu etmək) – **to do something by halves**

necə gəldi oxumaq (intonasiya qaydalarına riayət etməməklə) – **to read monotonously (to read without any expression)**

necə istəyirsiz (sizin ixtiyarınıza) – **take it or leave it**

necə lazımdır – 1.(çox gözəl) – **it's great / super / terrific / massive / far-out / regular / A 1 / top notch / a bit of all right / just the ticket / up to the mustard/ Amer. all wool and a yard wide; 2.** (necə olmalıdır) – **in fine style (properly); 3.**(yaxşı insan haqqında) – **Amer.all wool and a yard wide**

necə oldu (fikirləşmədən) – **at random / anyhow**

necə var elə (natural) – **real / regular / genuine**

necədir sənin üçün! (təəccüb, isehza bildirərək) – **how do you like that! / you don't say! / fancy that now! / just think of that! / well, I never!**

NEYLƏMƏK

Neyləyirəm qızıl testi ki, içində qan qusum. – **A happy heart is better than a full purse. / Anything for a quiet life.**

NEYTRALLIQ

neytrallığı saxlamaq (gözləmə mövqeyində olmaq, hadisələrin axarını izləmək, öz fikrini deməmək, susmaq) – *Amer.* **to sit on the fence / to sit tight**

NƏ

nə ağına baxmaq, nə bozuna (heç nəyi nəzərə almadan) – **to rush headlong into smth. / to rush head-first into smth. / anyhow / helter-skelter / as one chooses / in a slipshod way**

nə ağlına batır? (necə düşünürsən?) – **how do you think?**

nə axtarırsınız? – *bax* **nə qoyub nə axtarırsan?**

Nə altda undur, nə üstə kəpək. – *Lit.* **Neither fish, nor flesh, nor good red herring. / Neither fish, flesh nor fowl. / Cf. Neither a candle for God nor a stick for the devil.**

nə az, nə çox – **1.** (düppədüz) – **as much as / no less than; 2.** (qaydasında) – **if one is a day**

nə azarı var? (bir kəs narazılığını bildirəndə)– **what the hell! / what the deuce! / what the devil! / what the blazes!**

nə “B” bilir, nə “M” (heç nə bilməmək) = **not to know “a” from “b” / not to know a thing / not to have a clue / to have no idea about smth. / not to have an inkling of anything / Cf. not to know beans / not to know head or tail about smth. / not to know B from a battledore / not to know a B from a bull's foot /**

not to know B from a broomstick / not to know chalk from cheese / not to know B from a buffalo foot / not to know beans

nə baş verib? (nə olub?) – what's the matter? / what's the problem? / what's up? / what's this?

nə başı var, nə ayağı? (bir işdə məntiq yoxdur, əlaqə yoxdur) – neither rhyme nor reason / without rhyme or reason / Cf. one can't make head or tail of it

nə başınızı ağrıdım ... (uzun sözü qıtası) – to be brief / in short / in a word / to put it briefly

nə biləsən? – who can tell?

nə bilim? – 1. (gözləməirdim) – who would have thought it?; 2. (bilmirəm) – I am not quite sure / I don't know about it / the opposite is nearer the truth; 3. (bir şeyə pis münasibət bildirəndə) – deuce knows / there is no knowing

nə böyük adammış? (burada nə qeyri-adi bir şey var?) – who cares?

nə cür? (necə?) – how?

nə cür olursa olsun – bax hər ehtimala qarşı

nə dala, nə qabağa – 1. (yerindən tərpənməyərək) – at a standstill / at a deadlock / neither backwards nor forwards / not budge an inch; 2. (heç bir şey çıxmır) – it's a deadlock / it's a standstill / stuck fast / nothing at all / without any result / he (she) won't budge

nə danışırırsız?! (zarafat edirsiniz?, ola bilməz) – what's the matter with you? / why, what's up? / oh, come now? / heh! what are you up to?! / you're crazy! / come, come! / you must be joking! (used to show that you are very surprised at what someone has just said)

nə desən (hər şey, nə istəsən, cürbəcür, hər növdən) – all sorts of things (stuff) / all sorts of odds and ends / sundries / this and that / hotchpotch / etceteras / omnium gatherum

nə deyəsən (şübhəsiz, əlbəttə) – there is no denying it / it cannot be denied / it goes without saying / no doubt about it

nə dərdimə qalıb (mənlilik deyil) – **I have nothing to do with it / that is nothing to do with me / it's no business (concern) of mine / what's it to me? / Cf. leave me out of this / it is not my pigeon / it's not me headache**

nə dərdinə qalıb (sənə nə var?, sənə aidiyyatı yoxdur) – **what's that got to do with someone? / what does someone care of it!? / what's it to someone? / what business is someone of his (hers)?**

Nə dərin suya gir, nə də Xıdır Nəbini çağır. – **Let every herring hang by its own gill. / The gunner to his linstock, and the steersman to the helm. / Cf. Let the cobbler stick to his last.**

nə dil bilsin, nə dodaq (heç kəsə demə) – **on the sly / on the q.t. / hush-hush / smth. kept in the dark**

nə edə bilərsən (artıq heç nə etmək olmaz) – **what have to do?**

Nə edir etsin, təki səsi çıxmasın. – **Play keeps the baby from tears. / Cf. Anything for a quiet life.**

nə edirsən et, xeyri yoxdur (gərəksiz, lazımsız insan və ya əşya haqqında) – **no good at all / very bad / couldn't be worse / what's the good! / it's enough to make you cry! / to do what you will but ... / whatever you do ... / there's nothing for it but ... / I can't for the life of me (to do smth.)**

nə etmək? – bax nə edə bilərsən?

nə etmək olar? (bir hal-hadisə baş verəndən sonra, məcburiyyət qarşısında olanda, barışıq mənasında deyilir) – **well, then / oh, well! / well, so what if ...? / why not? / why?**

nə etməli (başqa çarə yoxdur) – **it can't be helped / there's nothing to be done / there's nothing for it / there's no help for it / there's no way out**

nə əcəb gəlmisən?! (çoxdan görmədiyini insanı görəndə, təəccüb hissini bildirərək) – **at long last! / where did you vanish to?**

Nə əkərsən, onu da biçərsən. = **As you sow, you shall mow. / As you sow, so shall you reap. / As a man sows, so he shall reap. / We reap as we have sown. / Cf. As you brew, so must you drink. / As you make your bed, so you must lie on it. / He that mischief hatches, mischief catches. / A bad beginning makes a**

bad ending. / Who breaks, pays. – An eye for an eye. / A tooth for a tooth. (For every wrong done there should be a compensating measure of justice).

nə əldən qoyur, nə də yardan doyur (özü bir hərəkət etmir, başqalarını da qoymur) – **a dog in the manger**

nə ətdir, nə balıq (qabiliyyətsiz adam haqqında, heç neyə yaramayan) – **lowbrow / * also ran / neither fish nor fowl / King Log**

Nə ətdir, nə balıq. = Neither flesh nor fish. / Neither fish, flesh, nor good red herring.

nə faydası var? – **what use is that?**

nə fərqi var? (hamısı bir deyilmi?) – **what does it matter? / what's the difference? / much it matters!**

nə fikirləşirsiniz? – *** a penny for your thoughts!**

nə gəldi – **1.** (fərqi yoxdur) – **just anything of this kind / no matter what; 2.** (əlinə nə düşdü, ağlına nə gəldi) – **anything that comes to hand / all sorts of rubbish (nonsense, bullshit) / this and that (anything)**

nə gəzir?(haradan?) – **where it will be from ...? / what is that?**

nə gizlətmək (etiraf etmək lazımdır) – **no sense (use) trying to hide it (hiding it) / one must (might) admit / to be honest / truth to tell / it must be owned (confessed) / let's tell the whole story / let's face it / let's admit it in all frankness / there is no denying it / there's no concealing the fact (that)**

nə gün vermək, nə dirilik (zəhlə tökmək, bir kəsi yormaq) – **to make life a burden to someone / to nag at someone day and night / to drive someone to distraction / to eat into someone (to bother, bore someone)**

Nə günah yiyəsidir, nə savab yiyəsi. – *Lit.* **Neither a candle for God nor a stick for the devil. / Cf. Neither fish, nor flesh, nor good red herring. / Neither fish, flesh nor fowl.**

nə halda (qəti yox)– **in no case / on no account / by no means / under no circumstances**

nə “hə” deyir, nə “yox” (bir kəs hərəkət etmir, bir işi görməyə boyun qaçırır) – **someone does not move (raise, stir) a finger / someone sits on his (her) hands / someone sits idly**

nə hə, nə yox = neither yes, nor no

nə xəbər var, nə ətər (sorağı yoxdur) – **nothing is (has been) heard of someone or smth. / there is neither sight nor sound of of someone**

nə istədiyini yaxşı bilmək – **to know one’s own mind**

nə istəsən (hər şey) – **anything / all kinds of things**

nə istidir, nə soyuq (bir kəs üçün fərqi yoxdur) – **there is no any difference for me**

Nə it yiyəsidir, nə gön yiyəsi. – **One has got neither harrow nor barrow. / One is with neither house nor home. / One is out of God’s blessing into the warm sun.**

nə iti azıb (mənə nə?, ona nə?, nə işi var?) – **why the hell someone got to do? / why the deuce someone cares of ... ? / why the devil someone has business of ...? / why the blazes someone got to do? / why the dickens someone cares of ...?**

nə iyi tapıldı, nə piyi (yoxa çıxdı) – **smth. disappeared completely / there is no sign of someone or smth.**

nə izi məlumdur, nə tozu – *bax* **nə izi var, nə tozu**

nə izi var, nə tozu (heç bir məlumat yoxdur) – **there is no news of of someone or smth. / there hasn’t been hide or hair of of someone**

nə qədər canımda can var (imkanım olduğu qədər) – **until am I alive**

nə qədər istəsən (çox) – **more than one / more than you can shake a stick at / more than one has bargained for**

nə qədər olar?! (bir şeydən yorularaq, təngə gələrək demək) – **here (there) we (you) go again! / we’re back to where we started! / same old story!**

nə qədər ... olsa da – **though / no matter how**

Nə qoyarsan aşına, o da çıxar qaşığına. – *As you sow, you shall mow. / Cf. Don't dig a pit for others, or you will fall in it yourself. / He that mischief hatches, mischief catches. / Curses like chickens come home to roost.*

nə qoyub, nə axtarırsan? – **1.** (ondan nə gözləmək olar?) – **what can you expect from ...?; 2.** (nə istəyirsən?) – **what may you want here? / we don't need you here / you are one too many here**

nə qulluq?(qulluğunuzda hər an hazıram) – **this child**

Nə o yanlıqdır, nə bu yanlıq. – *Lit. Neither one way nor the other. / Neither forward nor back. / Stuck fast.*

nə olar, olar – **1.** (nəticə necə olursa olsun) – **come what may (or might) / what will be, will be / what would be would be / let the chips fall where they may; 2.** (hardan başlayaq) – **here goes / here we go**

nə olmalıdır, olacaq (olacağa çarə yoxdur)– **what is to be will be / make or mar / sink or swim / neck or nothing here goes!**

nə olsun ki! (çox da!) – **what of it? / that doesn't mean anything!**

nə olur olsun – **1.** (möcüzəyə güman olmaq) – **hope against hope; 2.** (dünya dağılsa da) – **not for all the tea in China / not for love or money / not for the world; 3.** (heç bir vəclə) – **noway; 4.** (nə olar olar!) – **sink or swim**

nə olursa-olsun – **1.** (hər nə cür olsa) – **any ... what so ever; 2.** (heç olmaqdansa bu olsun) – **just anything / any, something / no matter what**

nə ondandı, nə bundan – **1.** (baxışlarına, maraqlarına görə başqalarından çəkilən, lakin o biri insanlara yaxınlaşmayan bir şəxs haqqında) – **neither peahen, nor crow; 2.** (orta) – **betwixt and between** (smth. vague, uncertain)

Nə olsun! (biz bunu bilirdik)– **Hear, hear! / Cf. Every Barber knows that! / Queen Anne is dead! / the Dutch have taken Holland! / iron. the ark rested on Mt. Ararat! / even blind Freddie wouldn't miss it!**

nə olub? (nə baş verib?)– * **what gives?**

nə olur olsun – **1.** (fərqi yoxdur) – **all the same; 2.** (hər bir şərtlə) – **come rain or shine**

nə olursa olsun, amma ... (bir təkzibolunmaz fakt mövcuddur) – **if he (she) has anything, he (she) has ... / if there's anything in the world that he (she) is not, it's that**

nə ölən var, nə də goru qazılıb (hələ heç nə yoxdur) – **nothing has been done yet / one hasn't stirred (moved, lifted) a finger / Cf. and not a bone in the truck**

Nə ölüdür, nə diri. – *bax* **Nə ölüyə hay verir, nə diriyə pay.**

nə ölüdür, nə diri (bir kəs bərk qorxub) – **neither dead nor alive / more dead than alive / in mortal fright / paralysed with fear**

nə ölümü var?(nəyinə lazımdır?) – **why the hell? / why the devil? / why the deuce? / why the blazes? / what the hell ...for?**

Nə ölüyə hay verir, nə diriyə pay. – *Lit.* **Neither a candle for God nor a stick for the devil. / Cf. Neither fish, nor flesh, nor good red herring. / Neither fish, flesh nor fowl.**

Nə özü yeyir, nə başqasına verir. – **Like the dog in the manger.**

nə özünü bilir, nə sözünü – **1.** (həmişəki kimi deyil) – **not quite oneself / not quite one's usual self / out of sorts / out of one's mind / not quite oneself; 2.** (bir kəsin qəribəlikləri var) – **not quite all there / a bit eccentric / Amer. kinky**

nə pisdir, nə yaxşı – **1.** (belə də, orta) – **neither one thing nor another / neither here nor there; 2.** (ortabab) – **so-so / fair to middling**

nə salam, nə kəlam (heç bir məlumat yoxdur) – **not a sound from someone / nothing is (has been) heard of someone / there is neither sight nor sound of someone**

nə səs var, nə səmir – **1.***bax* **rahatçılıq; 2.** (bir yeni məlumat yoxdur) – **someone does not give a hang (a damn, a darn, a fig, a rap)**

nə şiş yansın, nə də kabab – **1.** (hamıya yaxşı olsun, heç kəs ziyan çəkməsin) – *Lit.* **to want the wolves to be fed and the sheep to be safe / Cf. to hold with the hare and run with the hounds; 2.** (nə yuxarı, nə aşağı, orta səviyyə) – **the golden mean**

nə təhər olsa (hər halda) – **at any rate / in any case / whatever happens / at all events** (anyway)

nə tələb eləyib ondan? (bir kəsin imkansızlığı baarədə) – **what can (could) you expect of him (her)?**

Nə tökərsən aşına, o çıxar qaşığına. – *bax* **Nə qoyarsan aşına, o da çıxar qaşığına.**

nə tufəngə çaxmaq, nə dümbəyə toxmaq (heç bir xeyri yoxdur) – *Lit.* **as much good as milking a billy-goat / Cf. you can't milk a bull (a he-goat) into a sieve**

Nə tufəngə çaxmaqdır, nə dümbəyə toxmaq. – **Neither flesh nor fish. / Neither fish, flesh, nor good red herring. / Mediocre. / Fair-to-middling sort. / Plain. / Neither one thing nor the other.**

nə üzlə? (utanmırsan?) – **how dare you see at him?**

nə var, nə var? (burada qeyri-adi nə var?) – **it doesn't matter in the least / it doesn't matter all that much / what does it matter! / much it matters! / it's a minor thing / no big deal / who cares?**

nə var, nə yox?(necəsən?) – **how's life treating you? / how goes it? / how do? / how are things? / how are you? / how are things with you? / how goes the world with you? / how's things? / how's it going? / how's everything? / how fares it? / how's life? / how matters stand? / what is in the wind? / do you find which way the wind is blowing? / do you see how the cat jumps? / how the cookie crumbles? / do you see which way the gander hops? / how trims your sails to the wind?**

nə var, nə yoxu öyrənmək (bir şeyi bilmək) – **to get wind of something**

nə var orda? (niyə mən ora getməliyəm?) – **why on earth should I ...? / a fat lot I care! / not me!**

nə vermişən, alabilmirsən? (məndən nə istəyirsən?) – **why do you stick to me? (what do you want from me?)**

nə yaxşı! – **1. (sevinc hissini bildirəndə) – how lovely!; 2. (lap yerində) – that is just what was wanted! / it'll come in very handy!**

Nə yardan doyur, nə əldən qoyur. – She wants to, but she is afraid, and her mamma won't let her. / The cat would eat fish and would not wet her feet. / Honey is sweet, but the bee stings. / Dog in the manger. (Of a skinflint who does not let other people use or enjoy something, though he does not use it himself.)

Nə yazılıb, o da olacaq. – One cannot escape from his fate (destiny). / Will be that, what is predestined. / Putting it off won't make it any easier. / Cf. As well be hanged for a sheep as for a lamb. / In for a penny, in for a pound. / Over shoes, over boots. / Pay all scores at once.

nə yemisən? - xingal! (yaxşı döyülmüsən) – to treat someone with a dose of birch-oil / to birch someone / to flog someone

nə yemisən? - qovurma! (yaxşı söyülmüsən, əcəb oldu!) – to give someone a proper thrashing (pounding, dusting, licking, dressing-down) / to make it hot for someone

nə yemisən? - turşulu aş! (dərsini aldın!) – to give someone the works / to give someone a nice shake-up / to give someone what for

nə yolla?(necə?) – Amer. how come?

nə yuvanın quşudur? (bu kimdir?) – what kind of bird is it? / who is he?

NƏBZ

nəbzini yoxlamaq (bir kəsin nəzərdə tutduğu planı öyrənmək) – to feel somebody's pulse

NƏCİB

nəcib metallar (qızıl, gümüş, platin) – the precious metals (the gold, the silver, the platinum)

NƏCİS

Nəcis deyil - babam batırıb. – It's six of one and half a dozen of the other. / It's all one. / It's as broad as it's long. / Cf. Of the same batch. / Of the same kidney. (It is the same.)

nəcis yemiş xoruz kimi qürrələnmək (forsetmək) – *Lit.* **to puff up one's cheeks / to put on airs / to give oneself airs**

NƏDƏN

nədən biləsən? – *bax nə biləsən?*

nədən ötrü? (niyə görə?) – **why? / what for?**

NƏDİR

nədir? (nə üçün soruşursan?) – **why? / but what? / what about it (him, her, etc.)?**

NƏFƏS

nəfəs al (tələsmə)– **hold your horses!**

nəfəs almadan – **with bated breath**

nəfəs almaq (yaşamaq) – **to draw breath**

nəfəs almaq mümkün deyil (ağır hava barədə) – *Cf.* **the air is (has got) so thick you could cut it with a knife** (of close atmosphere)

nəfəs almamaq – **1.** (bir qədər nəfəsini dayandırır maraqla qulaq asmaq) – **to bate (catch, hold) one's breath; 2.** (qorxudan bir qədər nəfəsini dayandırmaq) – **to hold one's breath**

nəfəs dərmədən (durmadan) – **to start smth. right in / to do smth. right from the start** (to do smth. at the first try, without any preparation, pause, *etc.*)

nəfəsi darıxmaq (özünü narahat hiss etmək) – **to be strangled by smth.**

nəfəsi dərmək – *bax* **nəfəsi gəlmək**

nəfəsi gedib gəlməmək – **1.** (ölmək) – **to give up the ghost / to breathe one's last / to gasp out one's life / to leave this world; 2.** (boğulmaq) – **to choke (with) / to be suffocated (by) / to be out of breathe**

nəfəsi gəlmək (nəfəs almaq) – **to take a breath / to recover one's breath** (to breathe, to respire)

nəfəsi kəsildi (təəccübləndirmək, heyətləndirmək) – **it takes one's breath away** (to surprise)

nəfəsi kəsilənə qədər (ciddi və cəhdlə bir şeyə nail olmağa çalışmaq) – **till one is ready to drop / till one is blue in the face** (try to do smth. as hard and as long as one possibly can but without success)

nəfəsi kəsilmiş (heç bir həyat əlaməti olmayan) – **as dead as a (or the) dodo / as dead as a doornail / as dead as a herring / as dead as a mutton**

nəfəsi qarnına getdi (bir kəsin nəfəsi kəsildi, ürəyi düşdü, qorxdı) – **it takes one's breath away / it makes one catch one's breath**

nəfəsi tutuldu – *bax nəfəsi kəsildi*

nəfəsini çəkməyə macal tapmamaq (o saat) – **before one knows where he (she) is** (immediately)

nəfəsini dərmədən (dayanmadan) – **on and on**

nəfəsini dərmək (dincini almaq) – **to breathe in / to take breath / to catch one's breath / to get back one's breath** (to take a short rest)

nəfəsini kəsmək – 1. (qabırğasının altına vurmaq) – **to hit someone in the wind / to give someone a haymaker**; 2. (qorxudan nəfəsi kəsilmək) – **to catch one's breath**; 3. (bir kəsi tənbeh etmək) – **to give someone the rough side of one's tongue**

nəfəssiz (ölü) – **as dead as doornail / as dead as a herring**

NƏFS

Nəfs qazamatdan pisdir. – **A good will does more than compulsion.** / *Cf.* **Where there's a will there's a way.** / **Desire has no rest.**

* **nəfsi çəkmək** (bir şeyi çox istəmək) – **to be pleased with smth.** (to like smth.)

nəfsinə güc gəlmək (özünü əldə saxlamaq) – **mind over matter** (the power of mind over physical matters)

nəfsini saxlamaq (səbr etmək, özünü saxlamaq) – **to keep the lid on smth.**

NƏĞMƏ

nəğməsi çoxdan oxunub (kitabı bağlanıb, bir kəsin işləri çox pisdır) – **someone's day is over / it is all up with someone / someone is finished / someone is done for**

NƏHAYƏT

nəhayət vermək (son qoymaq) – **to put an end to smth.**

NƏHƏNG

nəhəng (iri) – **titanic** (big)

nəhəng addımlarla (çox sürətlə) – **by leaps and bounds**

NƏHS

nəhs danışmaq (bəd gətirmək)– **to speak evil to speak ill**

nəhs ədəd (on üç, köhnə ingilis adətinə görə çörəkçilərdən çörək alan alverçilər əskik çəkiyə görə on iki çörək əvəzinə on üç çörək alırdılar və bu da alverçinin öz xeyrinə hesablanırdı) – **a baker's dozen** (thirteen)

nəhsə düşmək (bir kəsin ömrünün pis dövrü, bədbəxt çağı) – **to come upon some obstacle** (to meet with some kind of obstacle)

NƏQARƏT

nəqarətə qoşulmaq (bir kəsin oxumağına kömək etmək, bir kəslə bir yerdə oxumaq)– **to bear a bob**

NƏQLİYYAT

nəqliyyat işinin ən qızgın vaxtı (tıxac) – **rush hour** (hours)

NƏLƏR

nələr yoxdur! (malların geniş çeşidi var) – **the amount of stuff there! / simply everything is there** (it is stocked with all kinds of things, provisions, *etc.*)

NƏM-NÜM

nəm-nüm etmək – 1. (bir kəsin nazı ilə oynayaraq qəti istəyini bürüzə verməmək, tərəddüd etmək) – **to have no heart to do smth. / to lack in spirit / not to be able to summon up enough courage / not to be able to bring oneself to do smth.** (not to have heart to do smth., to lack the spirit to do smth.); 2. (bir kəsin qabağında özünü əzib-büzmək) – **to be affected / to make faces / to simper / to pose / to put on airs / to give oneself airs**; 3. (qeyri-dəqiq danışmaq) – **to pull someone's leg** (to answer indefinitely)

NƏNƏ

nənəmin nağılları (yalan söhbət) – **an old wifes's tales**

NƏRƏ

nərə çəkmək (nərildəmək) – **to give a roar** (to growl)

NƏRMƏ-NAZİK

nərmə-nazik – 1. (boylu-buxunlu, qədd-qamətli insan haqqında) – **molly-coddle** (fine man); 2. (əlini ağır işə vurmayan) – **a shirker**

NƏSİHƏT

nəsihət oxumaq (bir kəsi tənbeh etmək) – **to read someone a lesson / to moralize** (to lecture someone)

nəsihət vermək (bir kəsə ağıl öyrətmək) – **to give an exhortation**

NƏSİL

nəsilliklə (bütün ailə üzvləri) – **with kith and kin** (all the family)

NƏŞƏ

nəşəxorxana (marixuana çəkilən yer) – **balloon room**

nəşələnmək (nəşə çəkmək) – **to make a joint / to make a joint-stick / to make tea stick / to make reefer**

nəşəli əhvalda olmaq (yaxşı əhval-ruhiyyədə) – **to be in good form**

nəşəli olmaq (özünü birtəhər aparmaq, qeyri-adi formada) – **to get high on drugs / to get stoned**

nəşəsinə soğan doğramaq (bir kəsin kef-əhvalını pozmaq) – *Lit.* **to spoil the mass for someone / to play havoc / to spoil the whole show / to upset the apple-cart / to piss on someone's fireworks**

NƏŞR

nəşretmək(çapetdirmək) – **to publish, to issue smth.**

NƏTİCƏ

nəticə çıxartmaq – **1. (özü üçün) – to draw a conclusion; 2. (yekunlaşdırmaq) – to sum up / to make a summary of smth. / to take stock of smth. / to cast the numbers / to strike balance / to reckon up the total / to cast up results / to wind things up**

nəticə etibarilə (axırda, nəticədə, nəhayət) – **in the final (or last) analysis**

nəticədə (sonda, axırda)– **after all / in the final (last) analysis / when all is said and done / in conclusion / as a result / in the long run (in the end)**

nəticənivurmaq – *bax* **yekun vurmaq**

nəticəyə gəlmək – * **to put two and two together**

NƏVƏ-NƏTİCƏ

nəvə-nəticə – **descendants / progeny**

nəvəli-nəticəli olmaq (uzun ömür sürmək) – **to live long** (to live as long as to see one's grand and great grand-children)

NƏYƏ

nəyə əsasən? (nədən belə nəticə çıxardın, ki ...?) – **what makes you think (say) that? / where did you get it from? / what put that into your head?**

nəyə görə? (nəyin əsasında?) – **what makes you (do smth.)? / why should you ...?**

nəyə qadir olduğunu göstərmək – ***show what one is made of**

nəyə lazımdır? – **that's no use / that's no good**

NƏYİ

nəyi çatmır? (daha nə lazımdır?) – **what the blazes (deuce, dickens, devil, hell) do you want? (are you driving at?)**

NƏYİN

nəyin bahasına olursa olsun (hər bir vasitə ilə) – **for love or money / blow high, blow low / try to get smth. at all costs / to gain (to get) smth. at any price (cost) / catch as catch can / you'll do it if you croak doing it! / you'll do it at any price / do it by all means / do it at any cost / do it at all costs / by all means / never mind what it costs / at all costs (hazards) / at any cost (price) / come hell or high water / by hook or by the crook / Cf. but me no buts / grin and bear it!**

nəyin çatmır? – **what else do you want, drat you! / what the blazes are you driving at?**

nəyin nə olduğunu bilmək (nəyin nə olmağını yaxşı bilmək, yaxşı başa düşmək) = **to know what's what / to get the knack of things / to know on which side one's bread is buttered / to know a thing or two / to know how many beans make five / to be nobody's fool**

nəyinə lazımdır? – **what the bloody hell for? / why the hell! / why the devil! / why the deuce! / why the blazes!**

NƏZAKƏTSİZLİK

nəzakətsizlik etmək – ***to play rough**

NƏZARƏT

nəzarət etmək – to keep a look-out

nəzarət üçün əlverişli mövqe – * a coign of vantage

(bir kəsin) **nəzarəti altında olmaq** – to be kept (put) under observation (surveillance) / *Cf.* to be under a cloud

nəzarəti itirmək (çox kefli olmaq) – blind drunk / *Cf.* drunk as a fiddler (a lord, a fish, a piper) / drunk as muck / pissed up to the eyebrows / *Amer.* drunk as a boiled owl

NƏZƏR

nəzər dəydi (filankəsin baxışından sonra bir kəsözünü pis hiss etdi ya o insanla pis hadisə baş verdi)– the evil eye has been cast upon someone / to put the evil eyes on (upon) / to put off

nəzər nöqtəsi (həyatda olan bir kəsin mövqeyi)– point of view / stand point

nəzər salmaq – 1. (düşüncələrində bir fikir üstündə dayanmaq) – to cast a glance (at) / to have a look (at); 2. (gözlərini qaldıraraq baxmaq) – to look up suddenly at someone

nəzər yetirmək (bir kəsə və ya bir şeyə fikir vermək) – to pay attention (to) / to pay heed (to) / to take into account / to take into consideration

nəzərdə saxlamaq (niyyəti olmaq) – to intend to do smth. / to mean to do smth.

nəzərdə tutmaq (fikrində tutmaq) – to have someone or smth. in view / to have one's (an) eye on someone or smth.

nəzərdə tutulmaq (gözlənilir) – * to take a shape (to be outlined)

nəzərdə tutulmuş vaxtından əvvəl – * to be ahead of the game

nəzərdən çıxartmaq (unutmaq) – to lose sight of smth. / not to bear smth. in mind / not to take smth. into account / consideration (to forget smth.)

nəzərdən düşmək (artıq xoşa gəlməmək) – to lose prestige / to fall from favour

nəzərdən keçirmək – to look through / to look over / to run over

nəzərdən qaçırılmamaq (bir şeyi unutmamaq) – to bear smth. in mind (to remember)

nəzərdən qaçıрмаq – *bax nəzərdən keçirmək*

nəzərə alaraq (bir şeyi dəqiq bilərək) – in the light of smth. (concerning someone or smth.)

nəzərə almaq (bir şeyi hesab almaq) – to make a mental note of smth. / to make (take) a careful (good) note of smth. / to get smth. into one's head / to store smth. in one's mind / to take wise words to heart / to take it in / to make allowances for (to take into account)

nəzərə almamaq (hesaba almamaq) – to leave smth. out of account

nəzərə çarpmaq (görünən olmaq) – to catch / to strike someone's the eye / to be striking / to stand out / to leap to the eye / to stare someone in the face / to arrest smb.'s attention / to be evident / conspicuous / obvious to someone

nəzərə dəymək – *bax nəzərə çarpmaq*

nəzərə gəlmək – *bax nəzər dəydi*

nəzərimcə (məncə, zənnimcə) – in my opinion / to my mind

nəzərinə çatdırmaq (bir kəsə bir şeyi bildirmək, irad tutmaq) – to reprove someone for smth. / to reprimand someone / to hold someone to account for smth.

(bir kəsin) **nəzərini** (bir şeyə) **cəlb etmək** – to draw / to direct someone's attention to smth.

nəzərlərini qaçıрмаq (bir kəsdən gözlərini qaçırtmaq, bir kəsin üzünə dik baxmamaq) – to look aside / to cast down one's eyes / to drop one's eyes

NƏZƏRİYYƏ

nəzəriyyədə – on paper

NƏZİR-NİYAZ

nəzir-niyaz vermək – to give alms (money, clothes, food, etc.)

NƏZMƏ

nəzmə çəkmək (şer yazmaq) – **to make verses** (to compose a poem)

NİCATVERƏN

nicatverən – **God / redeemer**

NİFAQ

nifaq salmaq (dava qoparmaq) – **to cause a quarrel / to breed strife**

nifaq toxumu səpmək (bir kəsi başqası ilə dalaşdırmaq)– **to sow the seeds of dissension**

nifaqa səbəb olan şey (narazılıq törədən şey) – **an apple of discord / a bone of contention**

NİFRƏT

nifrət (ikrah) hissi oyadan adam – **the abomination of desolation**

nifrət (ikrah) hissi ilə yanaşmaq – **to spit in someone's eye / to spit in someone's face**

nifrətoyadan – **one'spetaversion**

(bir kəsə) **nifrətini açıq bildirmək** – ***to snap one's fingers at someone / to thumb one's nose at someone**

NİFRİN

nifrinlər olsun sizə! (qarğış) – **damn you! / go to hell! / go to the devil! / go to thunder! / go to blazes!**

NİGAH

nigah kəsmək (bir kəslə rəsmi nigah bağlamaq) – **to register the marriage**

NİGARAN

nigaran etmək (bir kəsə mənəvi əziyyət vermək, bir kəsi narahat etmək) – **to make anxious / to make uneasy / to trouble**

nigaran qalma! – 1. (narahat olma!) – **there'll be no hindrance from someone's side / there will be no difficulty in smth. / that will be no problem;**
2. (əmin ol!, şübhələnmə!) – **don't you worry! / be dead sure!**

nigaran qalmaq (narahat olmaq, əsəbləşmək) – **one's heart is heavy / to be anxious about someone / to worry about someone or smth. / to take it hard / to be anxious / to be uneasy about someone or smth. / Amer. to have kittens** (to worry about smth.)

nigaran qoymaq – 1. (bir kəsi intizarda saxlamaq) – **to cause to be uneasy / anxious;** 2. (bir kəsi şübhədə, naməlumluqda, həsrətdə saxlamaq) – **to keep someone in the air / to keep someone on tenterhooks / to keep in the dark** (to keep someone in ignorance, without information)

nigaran olmaq – *bax nigaran qalmaq*

nigaran olmamaq (özünə dərd etməmək, fikir etməmək) – **not to lose any sleep over it / not to care a dam about it / to take it easy**

nigarançılığa səbəb yoxdur (hər şey yaxşıdır) – * **there's no call to worry**

nigarançılıq (tam məlumatsızlıq) – **in the dark** (of absolute uncertainty)

nigarançılıqdanüzülmək (çox həyəcanlanmaq) – **to eat one's heart out**

nigaranlıq çəkmək – *bax nigaran olmaq*

NİKOLAY

Nikolaydan qalma (çox qoca) – **as old as the hills** (very old)

Nikolayın vaxtında(çoxdan) – **when Queen Anna was alive / in the year dot / in the past times / days**

NİMDAŞ

nimdaş (geyilmiş, köhnəlmiş) – **to be old and battered / to be weathered / to be well-worn / to be an old-timer / to have seen a thing or two / not very fresh / not very clean** (of clothes, handkerchiefs, etc.)

nimdaş kostyum (köhnə geyim barədə) – **a shabby suit / a threadbare suit**

NİSAN

nisan yağışı kimi yağmaq (bərk yağış barədə) – **to rain down as if out of the horn of plenty / in abundance (profusion)**

NİSQİL

nisgil çəkmək (qüssələnmək, qəm yemək) – **to languish**

nisgil eləmək (bir kəsin varlığını çox arzulamaq) – **to thirst for / to long for / to hunger for / to crave for**

nisgil qalmaq (bir kəsin və ya bir şeyin olmadığına görə məyus vəziyyətində olmaq) – **one heart is torn / one heart is rent / one's heart is bursting / it breaks one's heart**

nisgil olmaq – *bax* **nisgil qalmaq**

NİSYƏ

nisyə dərd axtaran (səbəb olmadan bütün günü kefsiz olmaq) – **to get up on the wrong side of the bed** (to be bad-tempered for the whole day for no particular reason)

nisyə dərd axtarmaq (əvvəlcədən həyəcanlamaq, vaxtından qabaq nigarəncilik çəkmək) – **to cross one's bridge before one comes to it / to look for something for nothing** (to behave in a way that one seeks unpleasantness in vain)

nisyə söhbətlər (dəqiq olmayan məsələlər) – **meaningless (empty) phrase / just (merely) a name / it does not mean much to someone**

NİŞAN

nişan almaq – 1. (bir kəsi tuşlamaq) – **to take aim at someone or smth. / to draw a bead on someone or smth. / to put someone on the spot / to get the drop on someone/to get someone in bad/to raise a laugh against someone; 2. (bir kəsin dalınca düşərək onu izləmək) – to take sight of someone**

nişanı qaytarmaq (öz adaxlısı ilə sövdəni kəsmək, onunla ayrılmaq) – **to break off the engagement** (of marriage)

nişan qoymaq – 1. (bir şeyi qeyd etmək) – **to tick smth. off**; 2. (toy qabağı yığıncaq etmək) – **to arrange an engagement**

nişanlıqız – *Fr. fiancée* (the engaged girl)

nişanlı oğlan – *Fr. fiancé* (the engaged fellow)

NİŞANƏ

nişanə kimi (bir şeyə sübut kimi, dəlil kimi) – **as a sign (a token) of smth. / as a mark of smth. / to signify smth.**

NİTQ

nitq etiketi – *Fr. facon de parler*

nitq hissələri – **the parts of speech**

nitq qabiliyyətinə malik olmaq – **to find one's tongue**

nitq söyləmək (iclasda çıxış etmək) – **to make (to deliver) a speech (to speak)**

nitqi qurudu (bir kəsin sözü yoxdur deməyə) – **one's tongue is paralysed / someone goes numb**

nitqi qurumaq (bir kəsin sözü olmamaq) – **to lose the power of speech / to lose one's tongue / Cf. one's tongue failed one / one has seen a wolf**

nitqsiz rol – **a non-speaking part**

NİYAZ

niyaz (dilənçi payı) – *Amer. handout* (alms)

niyaz etmək (bir kəsə yalvarmaq) – **to go down on one's knees to someone / to fall on one's knees before someone** (to entreat for smth., to ask as a favour)

NİYƏ

“Niyə?”, - “elə ona görə”. – Because why ends in “Y”. (A teasing evasive answer to someone's “why?” question.) / Cf. Curiosity killed the cat.

**niyə görə? – why the blazes (deuce, dickens, devil, hell)? / why in the devil?
/ why in thunder?**

NİYYƏT

niyyəttutmaq(ianə, qurban etmə)– **to ask God for smth.**

niyyəti boşa çıxdı (baş tutmadı) – **one holds the losing cards in the game / Cf.
one's game is up / one's plans fell through / it's all up with one / one has had it**

Niyyətin hara, mənzilin də ora. – **Where is a will there is a way.**

niyyəti açmaq (öz planlarını gizlətmək) – **to show one's cards / to place
(put, throw) one's cards on the table**

NİZAM

nizama düşmək – **to come right / to get into the old groove / to resume
one's natural course / to come to one's self**

nizama qoymaq – **to put in order**

NOXTA

noxta taxmaq (özünə tabe etmək) – **to take in hand / to take charge of smth.
/ to gather all reins of power in one's hands (to bend to one's will)**

noxta vurmaq – *bax* **noxta taxmaq**

noxtanı ələ vermək (başqasından öz hərəkətlərini asılı etmək)– **let oneself be
led by someone / to be in leading strings / to be led on a string / to follow
someone's lead**

noxtasını çəkmək –1. (özünə tabe etmək) – **to keep someone or smth. on a
tight rein / to put a curb on someone or smth. / to take someone in hand / to
deal with someone firmly; 2. (bir kəsi itaətdə saxlamaq) – to keep someone or
smth. in check / to hold someone in leash / to keep someone under one's
thumb**

NORMAL

normal səviyyədə yaşamaq (orta səviyyədə) – **short of a bob or two** (usual, customary, ordinary routine)

NOT

notsuz çalmaq (əzbər çalmaq, hafizə ilə çalmaq) – **to play (to sing, etc.) smth. by ear**

NOTA

nota vermək (öz etirazını bildirmək) – **to give a note of protest**

NÖQTƏ

nöqtə – **dead stop**

nöqtə qoymaq (qurtarmaq, kəsmək) – **to cross the T's / dot the i's / to have the last word (in the discussion) / to write finis to smth.** (to finish smth.)

nöqtəbənnöqtə (dəqiqliklə) – **to a hair / to at**

nöqtəbənnöqtə oxumaq – **to read paragraph after paragraph**

nöqtəsi-nöqtəsinə – **1. (eynilə) – word for word / just the same / to a hair's breadth / exactly as** (literally, to the letter); **2. (dəqiq, dümdüz) – by the book** (exactly, absolutely)

nöqtəsi qədər – **punctually / exactly (on time) / precisely / to the tick / to the tittle / right to a T**

nöqtəsi-nöqtəsinə (eynilə) – **dead right! / exactly! / it hits the nail on the head! / Cf. the spit and image of someone**

(bir) **nöqtəyə vurmaq** (bir kəsin diqqətini, hərəkətini bir şeyə, bir nöqtəyə cəlb etmək) – **hammer it home / hammer away at smth. / to harp on one string / to harp upon one the same string**

NÖQTEYİ-NƏZƏR

nöqtəyi-nəzər – **point of view**

...nöqtəyi nəzərindən (nəzərə alaraq) – **in the light of smth. / concerning someone or smth. / that's how it is / to see someone or smth. in a certain light / to paint smth. in certain colours / from the standpoint of someone or smth. / from the point of view of someone or smth.**

NÖMRƏ

nömrə (zarafat) – **Amer. monkey business / monkey tricks** (jokes)

nömrə çıxarmaq (oyun çıxartmaq) – **to play a prank / to play a mad (fine) trick / to do a queer (odd, funny) thing / to make a play of smth.**

nömrə gələ bilməzsən (aldada bilməzsən) – **you can't fool (dupe, mislead) him (her, etc.) / he (she, etc.) is not to be had with such humbug**

nömrə gəlmək (bir kəsi aldatmaq) – **to pull someone's leg / to sell someone a gold brick / to have the better of / to play the advantages over someone / to come Yorkshire over someone / to hand someone a lemon / to cut a caper / try to wriggle out of smth. / to cut a dash / to show off / to try to outwit someone / to bamboozle someone** (to dupe, to fool someone)

nömrə işlətmək (bir kəsi aldatmaq cəhdi) – **try to kid someone / to bally-hoo / to bam-bozzle someone** (to deceive, to dupe someone)

nömrəsi keçməyəcək! (aldada bilməzsən!) – **the answer's a lemon**

nömrəsi keçmədi (aldada bilmədi) – **Cf. that can won't jump**

nömrəsi keçməz (aldada bilməz!) – **it's no go / it won't do / that trick won't work**

NÖVBƏ

növbə ilə – **take turns**

növbə sizindir – **the ball is with you / the ball is in your court / the ball rests with you**

növbənöv adamlar (müxtəlif peşə sahibləri) – **diverse persons**

NUH

Nuh əyyamında (çoxdan) – **when Queen Anna was alive / in the year dot / in the past times / days**

Nuh əyyamından qalma (köhnə) – **antediluvian / antiquated / threadbare**

* **Nuhu taxtda, Suleymanı qundaqda görüb** (çoxdan yaşayır) – **someone lives a long life**

NURANİ

nurani qoca (alicənab, nəcib insan haqqında) – **a noble-looking old man** (a fine-looking old man of noble appearance)

NURLU

nurlu gələcək – **a bright future / a radiant future**

NÜFUZ

nüfuzdan düşmək (təmiz adı batırmaq, itirmək) – **to lose prestige / to lose one's good name**

nüfuzdan salan materialların toplanması – * *Amer.* **a fishing expedition**

nüfuzdan salmaq – **to discredit someone**

nüfuzu əldə etmək (həyata keçmək) – **to become powerful (influential) / to gain (to have) the upper hand of someone / to have power over someone** (to become powerful, influential)

nüfuzu olmayan – **of no account**

NÜMUNƏ

nümunə deyil (yaramır) – **it's no go / that won't do at all / lost hope / bad job**

(bir kəsi) **nümunə göstərmək** – **to hold someone up as an example / to set the tone for smth.**

(bir kəsdən) **nümunə götürmək** – to take one's colours from someone / to follow someone's example / to take an example from someone/ to take a leaf out of someone's book / to take one's cue from someone

nümunə olmaq – to become a model for someone

nümunə vermək – to give an example

NYUKASL

Nyukasla kömür aparmaq – to carry coal to Newcastle

-O-

O

O asılmağa hazırlaşsın (o cavab verməli olacaq) – *Lit.* **our calf is going to be roped / he'll get under his (her) thumb**

o baş bu başa – **1.** (hər iki tərəfə) – **there and back / both ways / the way there and the way back; 2.** (dala qabağa getmək) – **to walk up and down the room / to pace about / to stride about**

o çox həyasızdır (utanmazdır) – **she gets hysterical / she is barefaced** (shameless, impudent)

o çox qırmızıdır – *bax o çox həyasızdır*

o çox üzlüdür – *bax o çox qırmızıdır*

o deyil (keyfiyyətsiz bir şey barədə) – **exactly what isn't wanted** (of smth. of low quality, undesirable, *etc.*)

o (biri) dünya (axirət) – **a better world / another world / the next world / the other world / the world to be / the world to come / behind the veil / beyond the veil / within the veil / the world beyond**

o dünyalıq oldu (öldü) – **someone goes hence / someone goes away / someone goes to heaven**

o dünyalıqdır (ölməlidir) – **someone has not long to live**

o dünyanı görüb gəlmək (az qala ölmüşdü) – **to break away from the death / to break loose from the death's clutches / to get away from the death**

o dünyaya getmək (ölmək) – **to push up the daisies**

o dünyaya göndərmək – **1.** (bir kəsi öldürmək) – **to send someone to glory / to take someone for a ride** (to kill / to murder someone) – **to send someone to glory / to send someone to kingdom-come / to drive someone to his (her) grave / to do away with someone / to do the business for someone; 2.** (bir kəsin axırına çıxmaq) – **to drive (to hammer, to knock, to put) a nail in someone's coffin**

o dünyaya köçmək (ölmək) – to depart to God / to go aloft / to go to kingdom-come / to take the ferry / to go to heaven / to pass to a better world / to go into the sunset / to pass beyond the veil / to go behind the eternal cloud / to go home / to be gone / to depart out of this world / to pass on into another world

o gülümsədi – someone smiled

o günə bir daş düşəydi (qarğış) – God damn that day, when...!

o hara, bu hara (bir kəsin filankəslə yer-göy fərqi var) – not a chance! / not a hope! / far from it! / nothing of the sort! / some hopes!

o hələ mənim əlimə keçəcək (o cəza alacaq) – wait till I have a go at him (her)

o hər şeyi şişirdir (böyüdür, üstünə qoyur, bir şeyi olduğu kimi qələmə vermir) – all one's geese are swans

o insan, ki ən çox verər – * the highest bidder

O insan ki, pisi bağışlayır, yaxşını məhv edir. = He that spares the bad injures the good.

o ki qaldı – as to / as for

o qədər də ... deyil (gurultulu sözlər) – it's a too high-sounding title / big words! / big phrases!

O mənim qətiyyən dostum deyil. – He is no friend of mine, we have nothing in common. / Cf. I would not touch him with a barge-pole. / I don't care a rap about him.

o məsələ – bax o söz

o ölsün! – for his sake!

o ömür boyu yubanır – he's such a dawdler!

o saat – 1. (ilk baxışda) – from the first / at the first glance / at first sight; 2. (o dəqiqə, dərhal) –in less than no time / in no time / in a tick / in a jiffy / in a crack / in a trice / at one stroke / in two ticks / in two jiffs / in two shakes / in two twos / in half a trice / out of hand / before you can count to two / at short notice (at once, immediately, without delay)

o saat fikirləşmək (o an başa düşmək) – **to come to mind / to spring to mind**
(immediately think of)

o sənə bab ola bilməz (sənin tayın deyil) – **he's not good enough for you** (he can't be equal to you)

o söz ... – 1. (gizli bir şeyə işarə) – **that matter** (to drop a hint at smth. secret or unpleasant, about which it is uncomfortable to talk straight); **2. bax başdan xarab;**
3. bax kefli olmaq

o tərəfə-bu tərəfə – 1. (arxaya və qabağa) – **to and fro / back and forth / up and down / backwards and forwards;** **2.** (müxtəlif istiqamətlərə) – **in all directions**

o və onun tayları – they / their kind (lot, sort) / the likes of them

o yan bu yan eləmək (müxtəlif səbəblər demək) – **to protest / to make excuses** (not to obey someone or smth. / to answer evasively)

o yanlış-bu yanlış eləmək (hər şeyi aydınlaşdırmaq) – **to dot one's i's and cross one's t's / to put it bluntly**

o zərrə qədər belə güzəştə getməz – he will not yield one iota / an inch

ona dəxli yoxdur (ona aidiyyatı yoxdur) – **what's that got to do with someone? / what does someone care of it!? / what's it to someone? / what business is someone of his (hers)?**

onaelə də lazımdır! – bax əcəb oldu!

ona elə o da azdır (cəza çəkməyə layiq olmaq) – **to have it coming to one**

ona görə (“niyə görə?” sualına cavab vermək istəməyəndə deyirlər elə “ona görə”) – **this expression is used when one does not want to answer someone's “Why?”; 2. one doesn't care a damn (a curse, a fig) about smth.**

ona qalsa (ehtiyac varsa) – **as far as that goes / if this is the way things are / since we are talking about it / if you want to know it / for that matter / if that is the case**

onda ağıl nə gəzir? – how can he be clever?

ondan daha nə gözləmək olar? (hörmətsiz insan haqqında) – **what else is (/was) to be expected of him (her)?**

Ondan qışda buz almaq olmaz. (Olduqca çox simic insan haqqında.) – **He will grudge you snow in the middle of winter.**

ondan müsbət nəticə əldə etmək olmur – **you can't get any sense out of him**

ondan ötrü çox ürəyim atır! (o mənə heç dünəndən lazım deyil) – **a fat lot I care / a fat lot of use it is to me! / why should I? / not me! / the very idea! / iron. a fine idea! / iron. that's all I need!**

ondan uzağa getməmək (eyni xasiyyətli insanlar haqqında) – **not to go further than**

onsuz da – **as it is**

onu tərpadən nədir? (onun davranışını nə ilə izah etmək olar?) – **what makes him (/her) tick?**

Onun ayağının altı biləni, bunun başı bilməz. – **He is not a patch on someone. / Cf. He is not fit to hold a candle to someone. / He is not fit to tie the shoelaces of someone. / He is not fit to black someone's boots.**

onun hesabına bir sıfır (bir kəsin qələbəsi barədə) – **one up on someone**

Onun ipi ilə quyuya düşmək olmaz. (Ona bel bağlamaq olmaz, ona arxayın olmaq olmaz.) – *Lit.* **One cannot go down to the well with his rope.** (Someone is not relied on.)

onun işi bitmişdir (haqqında danışmağa dəyməz) – **failure / also-ran / no-good**

Onun ipinin üstünə odun yığmaq olmaz. – *bax* **Onun ipi ilə quyuya düşmək olmaz.**

onun sözü - qanundur – **what he (/she) says goes**

onun tərəfinə heç tüpürmək də istəmirəm (bir kəsdən zəhləm gedir) – **to sneeze at someone or smth. / not to give a damn (a fart) for someone or smth.**

Onun toruna düşən balıqdır. – ***All is fish that comes to his net.**

OBA

Oba durdu köçməyə, gəlin getdi seçməyə. – Lit. Feed the dogs before going out to hunt. / Cf. Don't have thy cloak to make when it begins to rain. / A fool wants his cloak in rainy day. / Be calling mustard after dinner.

OCAQ

ocağa yağ tökmək (aranı qızışdırmaq) – **to pour oil on the flame**

ocağı sönmək – **1. (müflis olmaq) – to ruin oneself; 2. (bir kəsin ailəsi dağıldı) – someone's family is not existed**

ocağını kor qoymaq (bir kəsin ailəsini dağıtmaq, bir kəsin həyatını sındırmaq) – **to break one's family / to shatter someone's hopes / to break one's heart**

ocağını söndürmək (bir kəsin nəslini kəsmək) – **to wreck one's native home / to destroy one's family**

OD

od aparsın! – *bax od aparmış!*

od aparmış! – **1. (qarğış) – hell be with you! / death be with you! / be in hell's fire!; 2. (nadinc uşağa müraciət) – a scamp / an imp**

od bahasına(çox baha) – **to be through one's nose / ever so much expensive (to become dearer)**

od çıxarmaq (çaxmaqdaşı ilə) – **to strike fire / to strike a spark**

od götürmək (bərk hirslənmək) – **to fly into a temper / to flare up / to get into a rage**

od qiymətinə – *bax od bahasına*

od-ocaq ayaqlamaq (bir kəsin yaxşılığını qiymətləndirməmək, bir kəsə nankorluq etmək) – **to answer for good by evil / to do someone great harm instead of good (to act ingratitudely)**

Od olmasa, tüstü çıxmaz. (Hər deyilən sözdə həqiqət var.) – **There is no smoke without fire.** (it is usually has some truth in it)

od parçası – **1. (mərd, qoçaq, dəlicəsinə cəsur insan haqqında) – head-strong; 2. (çevik insan haqqında) – someone is always up to something / someone is a**

real dare-devil! / fire-brand / to live wire / Cf. a magician / a wizard / a bright man

od tutub alışmaq – 1. (acıdan özünə yer tapmamaq, bərk qəzəblənmək, özündən çıxmaq) – **to fly into a rage; 2. bax od götürmək**

od tutub yansın! (qarğış)– let it go to blazes! / let it go hang! / hang it all! / to hell with it! / blast it all to hell and back!

od və qılıncla – with fire and sword

od vurmaq – 1. (bir kəsi qəzəbləndirmək) – **to drive someone into a rage / to infuriate someone; 2.** (bir kəsi danlamaq, söymək) – **to make it hot for someone / to give someone a nice shake-up**

od vurub yandırmaq –bax od vurmaq 1-ci mənada

Od yanmayan yerdən, tüstü çıxmaz. = There is no fire without smoke. / There is no smoke without fire. / Where there is smoke there is fire. / Cf. Nothing is stolen without hands.

oda düşmək (pis vəziyyətə düşmək) – **to get into a mess (a scrape, a spot) / to get mixed up in an unpleasant affair / to be caught up in something rotten / Cf. to find oneself in hot water / to land in a pickle**

oda yanmaq – 1. bax oduna yanmaq; 2. (bərk qüssələnmək) –**Cf. one's heart is bleeding**

oddan diri, sudan quru çıxmaq (cəzadan boyun qaçırtmaq, özünü təmizə çıxartmaq, adı ləkələnmemiş qalmaq) – **to come off cheap (with a whole skin) / to come well out of a scrape / to fall (land) on one's feet / to come off clear / to be in the clear / to get out of it with clean hands / to come out smelling like a rose / to come off scot free / to come through unscathed**

oddan-qılından keçirmək (qəddarcasına bir yeri dağıtmaq, xaraba qoymaq, yox eləmək) – **to put to the sword / to waste smth. with fire and sword**

oddan qorxan kimi qaçmaq (təlaşla qaçmaq) – **to run away (flee) from someone or smth. as if from fire**

oddan qorxan kimi qorxmaq (bir kəsdən bərk qorxmaq) – **to fear someone or smth. like death (plague) / to be scared to death of someone or smth. / to fear**

someone like the devil / *Cf.* to fear someone or smth. like the devil / to fear someone or smth. an evil spirit

odla oynamaq (risk etmək, özünü təhlükəyə atmaq) – *Amer.* **monkey with a buzz-saw / to play with fire** (to act in a way that is not sensible and take dangerous risks)

odla oyun (təhlükəli iş) – **playing with fire**

odla su arasında (belə bir vəziyyətdə ki, iki tərəfdən təhlükə və ya xoşagəlməz bir şey olanda) – **between two fires / between the devil and the deep blue sea / between a rock and a hard place**

odu söndürüb külü ilə oynamaq (əlverişli imkanı buraxaraq boş-boş, mənasız şeylərlə məşğul olmaq) – **missing one's chance, to waste time on trifles**

odun kimi quru (çox quru) – **bone dry** (very dry)

odun üstünə od tökmək – *bax* **odun üstünə yağ tökmək**

odun üstünə yağ tökmək (vəziyyəti bir azda korlamaq) – **to add fuel to the flames / to throw fat in the fire / to pour oil on the fire / to fan the flame** (to make a bad matter worse by adding to its cause)

oduna düşmək – 1. (mənavi əzab çəkmək) – **one's heart is torn / it breaks one's heart** (to suffer for someone); 2. *bax* **oduna yanmaq**

oduna yanmaq (başqasının günahından xoşagəlməz bir vəziyyətdə olmaq) – **bearing someone's trouble on one's back / taking the rap for someone else / shouldering other people's sins**

OD-ALOV

od-alov (enerjili adam haqqında) – **a ball of fire / Amer.** **alive wire**

oddan-alovdan keçmək (çox sınaqlardan keçmək, çox əziyyətlər görmək) – *Lit.* **have come through fire, water, and copper pipes / Cf.** **have been through the mill / have been through very hell**

odlu-alovlu danışmaq – *bax* **sağına-soluna baxmadan doğramaq**

odu-alovunu itirmək (bir kəsdən və ya bir şeydən soyumaq) – **to go off the boil**

odun-alovun içindən çıxarmaq (bir kəsi canını pis vəziyyətdən qurtarmaq) – **to get someone out from the hell**

odunu-alovunu azaltmaq (öz istədiklərini məhdudlaşdırmaq) – **to shorten sail / to take in sail**

ODLU-ODLU

odlu-odlu baxmaq (hirsə baxmaq) – **to saw with anger**

odlu-odlu danışmaq – **1. (həyəcanla danışmaq) – to speak with animation / to speak with heat; 2. (fikirləşmədən demək) – to go off at half cock**

OĞLAN

... oğlan çağı (inkişaf, tərəqqi, yüksəliş dövrü) – **it's time of golden age / the period of blossoming forth / in one's prime / at the peak / at the height / at the climax**

oğlan çağında(ən yaxşı vaxtında) – **in the prime of life / in one's prime / in full power / at its height**

oğlan qonaqlığı – **a stag party**

oğlancığaz (cavan oğlan haqqında) – **a slip of a boy**

OĞRAŞ

oğraş olmaq(həyat yoldaşı xəyanət edən qürursuz, şərəfsiz, binamus, biqeyrət kişi haqqında) – **to be a cuckold**

OĞRU

oğru dili – **thieves' cant (argot) / thieves' Latin / Cf. flash / the lingo**

Oğru elə bilər hamı oğrudur. – **One fits everyone and everything into the own pattern. / Cf. One measures everyone with the same yardstick.**

Oğru oğrunun saqqızını oğurladı. – **Thief robbed thief. / The deceiver is deceived. / Cf. To deceive a deceiver is no deceit.**

oğrun(gizlicə;qədim Romada qızılıgöl susmaq simvolu olub) – **under the counter** / *Lat.undertherose*

oğrunun yadına daş salmaq (bir kəsə bir şeyi xatırlamaq) – **to suggest smth. to someone**

OĞUL

Oğul atasına oxşayar. – **Like father, like son.** (a son is usually like his father in the way he acts)

OĞURLAMAQ

(bir kəsin pulunu) **oğurlamaq** – **to put the nips into someone**

OĞURLUQ

Oğurluqla fahişəliyin qırx gün ömrü var. (Gec-tez hər gizli bir məsələ hamıya məlum olur.) – **The mills of God grind slowly, but they grind exceedingly small. / At length the fox is brought to the furrier. / At the run comes the fall. / Truth will out.**

OX

ox kimi düzdür – **as straight as an arrow**

ox olub bu tərəfindən dəyib o biri tərəfindən çıxmaq (bir kəsə mənəvi zərbə vurmaq) – **to hurt someone**

oxu atıb yayını gizlətmək (axıra kimi sözü, məğzi deməmək, bir çox məqamları gizlətmək) – **to hold smth. back / to leave smth. unsaid**

oxu daşa dəymək (bir kəsin bəxti gətirməmək) – **someone is out of luck**

OXŞAMAQ

oxşamaq (həzz vermək, zövq vermək) – **to soothe the ear**

Oxşayıb oxşamışlara. – Like father, like son. / Like mother, like daughter. / Like parents, like children. / Like begets like. / As the old cock crows the young one learns. / Cf. As the tree, so the fruit.

OXŞAR

...oxşar – in the form of smth. / shaped like smth.

OXUMAQ

oxu, bülbülüm, oxu! (həmsöhbətə inanmayanda deyilir) – Cf. Don't give me that! / I don't buy that! / tell me another! / tell it to the marines! / Amer. sez you!

OXUMAQ

oxuduğunu yaxşı mənimsəmək – to read, mark and inwardly digest

OKSİDLƏŞƏN

oksidləşən metallar (paslanan metallar) – base metals

OKSİGEN

oksigen yastığı (çox lazım)– a breathing bag (oxygen bag)

OLACAQ

Olacağa çarə yoxdur. – What must happen, will happen. / What must be, must be. / A man can die but once. / Cf. He that is born to be hanged shall never be drowned. / As well be hanged for a sheep as for a lamb. / Win or lose. / Come what may! / What is done cannot be undone. / As sure as fate. / As sure as death. / As sure as a gun. / As sure as eggs is eggs./ What is fated to happen must happen.

OLDUQCA

olduqca çox – far and away / to a degree / of rare (extraordinarily, exceptionally, uncommonly, especially, unusually, remarkably, surprisingly)

olduqca yaxşı (son dərəcə yaxşı) – **splendidly / extremely well**

OLMAQ

ola bilməz! – 1. (nə deyirsiniz?!) – *Lit.* **tell it to your granny (old woman)!** / **it's a lie! / stuff and nonsense! / don't (never) tell me! / tell me another / too good to be true / Cf. tell that to the horse marines! / Amer. I'm from Missouri! / but really? / not really? / what do you know? / give over! / what next! / oh, come now!;** 2. (doğrudanmı?) – **ho?! / honestly? / indeed?! / really? / is that so? / you don't say so! / upon (on) my word! / like that, is it? / what! / Amer. are you for real? / isn't that nice! / not really!;** 3. (yaxşı da!) – **well I never! / that's something like! / that's mighty rich! / splendid! / super! / blimey! / jeepers creepers!;** 4. (mümkün deyil, çətin ki, heç vəchlə) – **no way** (not at all, never, under no circumstances)

olan işdir (adi işdir) – **after all, it's common practice / there's nothing out of the ordinary in it**

Olan oldu, keçən keçdi. – **What's done can't be undone. / What is past is past. / It has gone the way of all flesh. / It's all over. / It was a short-lived joy. / The day after the fair. / The horse has gone. / Cf. The mill cannot grind with the water that is passed (past). / Let bygones be bygones. (too late)**

Olan oldu, torba doldu. – *Lit.* **You can't throw words out of a song. / The milk is spilled. / Cf. Varnished tale can't be round. / The truth, the whole truth, and nothing but the truth.**

Olanolsun! – **Come what may!**

olan şeydir (çətin deyil) – **it is not too far from misfortune**

olan olub, keçən keçib (heç nəyi dəyişmək olmaz) – **the milk is spilled / Cf. there's no use crying over split milk**

oldu! (bir kəsə razılıq bildirəndə) – **O.K. / all right! / good! / all fine! / Cf. everything's hunky-dory! / everything's peachy! / all Sir Garnet!**

oldu-bitdi qarşısında qoymaq – *bax* əmr-vaqe qarşısında qoymaq

Oldu ilə öldüyə çarə yoxdur. – What is past is past. / What's done can't be undone. / It's all over. / Cf. What is lost is lost, what is lost is gone forever. / It is no use crying over spilt milk. / You can't eat your cake and have it. / What has fallen from the load is lost. / It has gone the way of all flesh. / It was a short-lived joy. / The mill cannot grind with the water that is passed. / Let bygones be bygones. / In trouble to be troubled is to have your trouble doubled.

oldu, keçdi (çoxdan baş verən hadisələr barədə) – it's ancient history

olduğu kimi(necə var) – warts and all

olduğu kimi qalmaq(təbii olmaq)– to remain one's old self

olduğu kimi qəbul etmək (necə var elə) – to take for granted / to throw in the towel / to take smth. at face value

olduğu kimi olmaq – *bax* olduğu kimi qalmaq

olduğu yerin səmtini müəyyən etmək – to see the way

olmadı ki olmadı – *bax* yoxdur ki yoxdur

Olmasaydı cahanda sarsaqlar, ac qalardı yaltaqlar. – As there are fools, so lickspittles are not hungry.

olsa, olsa – at the best

olsun (yaxşı) – I don't care what happens / come what may! / let's chance it!

olum ilə ölüm arasında – within an inch of death

OLİMPİYA

Olimpiya sakitliyi – Olympian calmness

ON

on dörd gecəlik ay(çox gözəl xanım haqqında) – a beauty

on iki nəğməni tamam eləmək (ən qəti, kritik tədbirlər görmək) – to go (run) to extremes / to lapse into extremity

on üç – baker's dozen

ondan doqquzu (çox hallarda; demək olar ki, həmişə) – **nine times out of ten**
(almost always)

onuncu dərəcəli işdir (vacib, əhəmiyyəti olmayan) – **it is not that important /**
it is not the first consideration / it can wait

ONANİZM

onanizm etmək – to masturbate (of a male) / *Cf.* **to choke the chicken / to**
milk the chicken / to beat one's hog / to flog one's mutton (the dolphin, the
dog) / **to spank the monkey / to beat (jerk) off / to live with Mary Fist / to see**
Madame Hand / to see Madame Thumb and her four daughters

ORA-BURA

ora-bura (müxtəlif istiqamətlərə) – **here and there / hither and thither / up**
and down / to and fro

ora-bura çəkmək (bir kəsi çaşdırmaq) – **to have someone cornered / to drive**
someone into a corner / to hold someone at bay / to bring someone to bay (in
order to find out some cherished secrets or to throw someone off course / to put
someone off his stroke)

ORA

orada oturma, burada otur (hörmətli yerə bir kəsi dəvət etmək) – **to show a**
special place for someone honourable / Cf. you are welcome

oradan-buradan soruşmaq (müxtəlif mövzulardan suallar vermək) – **to put**
the questions at random on smth.

oraya yolu heç yadına salma! (ora getmə!) – **never go there again!**

ordan ("haradan?" sualına qeyri-müəyyən cavab) – **an evasive answer to**
"where are you from?" (– how do you come to know about it?)

ordan-burdan danışmaq (mənasız şeylərdən söhbət etmək) – **to chat about this and that / to talk about one thing and another / to have a small talk / to beat around the bush**

ORD

ordları ordundan keçib (bir kəs çox arıqlayıb) – **one's cheeks are drawn / someone looks hollow-cheeked / to shake off one's fat / to slenderize**

ORDU

ordu yaratmaq – **call to arms**

ORTA

orta əsrlər – * **the dark ages**

orta hesabla (təxminən) – **on (in) the average**

orta qiymət çıxarmaq – **to define the average mark**

ortada yeyib qıraqda gəzmək (heç bir iş görməyən, lakin özünü bir işdə iştirakçı kimi göstərən insan haqqında) – **about the man who does not take part in smth. but speaks as he does**

ortaya çıxarmaq (hörmətə minmək) – **to set (put) someone on his (her) feet / to give someone a start in life / to set someone up in the world / to introduce someone to the world**

ortaya çıxmaq (aşkar olmaq) – **to come into the open / to come out in the open / to come to light**

ortaya düşmək (vasitəçi olmaq) – **to take the lead in smth. / to be go-between**

ortaya söz qatmaq (bir kəsin diqqətini yayındırmaq) – **to fool someone by fine words / to put someone off with fair words / to fool someone with smooth talk / try to talk someone round**

ortaya tökmək (sirri açmaq) – **to make a clean breast of it / to speak one's mind / to make smth. known**

ORTABAB

ortabab – 1. (qeyri-dəqiq, orta) – **neither one nor the other** (something indefinite, uncertain, vague); 2.(heçə lənət, dözmək olar) – **so-so / middling / nothing special / neither here nor there / neither fish nor fowl**; 3. (babat, nə pis, nə yaxşı) – **so-so / fair to middling / not up to much / neither bad nor good / betwixt and between**

ortabab adam (qeyri-adi bir şeyi olmayan, gözəçarpmayan insan haqqında) – *Lit.* **neither a candle for God nor a stick for the devil / Cf. neither fish, nor flesh, nor good red herring / neither fish, flesh nor fowl**

ORTAQ

(bir kəslə) **ortaq malı olmamaq** (bir kəsə aidiyyatı olmamaq) – **to have nothing to do with someone**

ORTALIQ

ortalığa çıxartmaq (bir kəsi adam eləmək, əliçörəkli etmək, məşhur eləmək, tanınmış insanların arasına çıxartmaq) – **to give someone a start in life / to set someone up in the world / to introduce someone to the world / to set (put) someone on his (her) feet**

ortalıqda qalmaq (təhlükəli, xoşagəlməz vəziyyətdə olmaq) – **between two fires / Cf. between the devil and the deep (blue) sea**

ortalıqdan itmək (özünü gizlətmək) – **to go into hiding / to drop out of sight / to lie low / Cf. to tunnel (to conceal oneself)**

ORUC

oruc tutub namaz qılmaq olmaz (bir kəsə inanmaq olmaz, ümumi iş qurmaq olmaz) – **you will get nowhere with him / you won't get anywhere with him / it's hopeless**

orucu pozmaq (qida qəbul etmək) – **to break one's fast**

OT

Ot kökü üstə bitər. – Like father like son.

OTURMAQ

oturduğu budağı kəsmək (tələsik qərar vermək, tələsik addım atmaq, geriye yol qoymamaq) – **to chop off the limb of the tree one sits on / to saw off the bough on which one is sitting / to burn one's bridges (behind one) / Cf. to cook their goose here / to cook their own dinner** (to make a decision that one cannot change)

Oturduğum yerdə işə düşdüm. – As if there were not troubles enough. / As if there wasn't enough trouble. / As if that wasn't enough. / iron. That's all we need!

oturmaq(birkəsin əyninə yaxşı olmaq) – **to fit someone like a glove**

(bir kəsi) **oturtmaq** (yerini bildirmək) – **to take someone down a peg / to put someone in his (her) place** (to rebuff, to snub someone)

oturub-dincəlmək – **to take the weight off one's feet**

oturub-durmaq (bir kəslə dostluq etmək) – **to be well in with someone / to be on friendly (close) terms with someone / to be on a friendly (intimate) footing with someone / to try the hail-fellow-met approach with someone**

OTURUŞMUŞ

oturuşmuş – *bax* **müsün**

OVÇU

ovçu hekayətləri (olmayan şeylər) – **traveller's tale**

OVQAT

ovqatı acılaşmaq (pis əhval-ruhiyyədə olmaq) – **in low spirits / out of sorts / Cf. a cup too low**

ovqatı təl x eləmək (bir kəsin əhval-ruhiyyəsini korlamaq) – **to piss on someone's fireworks / to play havoc**

ovqatı təl x olmaq (ruhdan düşmək, qəzəblənmək) – **to lose heart / to be dejected / to become downhearted / let one's spirits sink / to despond**

Ovqatımı təl x elədi. – **Upset the apple-cart. / One bothers the life out of someone.**

ovqatına soğan çırtmaq – *bax ovqatına soğan doğramaq*

ovqatına soğan doğramaq (bir kəsin əhvalını pozmaq) – *Lit. to spoil the mass for someone / to spoil the whole show / to upset the apple-cart / to make trouble for someone*

OVMAQ

ovub tökmək (xırda-xırda doğramaq) – **to cut someone to pieces**

OVRAQ

Ovraqı kürk vaxtı, kürkü ovraq vaxtı al. – *Cf. Make provision for a rainy day beforehand (in good time).*

OVSUNLAMAQ

ovsunlamaq (bir kəsin diqqətini cəlb eləmək) – **to make a place for someone**

OVUC

ovcumu iyləmişdim? – **how can I know? / where can I know about it from?**

ovcumun içini iyləmişdim? – *bax ovcumu iyləmişdim?*

ovcumun içindən gəlir – *bax əlimin içindən gəlir*

ovcun içi kimi – **1. (çox aydın, aşkar) – clearly (completely) visible / in plain sight / a clear view / plain to see / to spread before the eyes / Lit. the palm of one's head; 2. (anlaşıqlı) –as plain as can be / a full (clear) picture of smth. / to laid bare / as clear as daylight / he (she) is an open book / you can size him (her) up at a glance / to hand someone smth. on a silver plate**

ovcun içi kimi bilmək (bir şeyi yaxşı bilmək) – **to know smth. like the back of your hand** (to know smth. inside out)

ovcuna basmaq (pul, rüşvət vermək) – **imperceptibly to thrust money (bribe) into someone's hands**

ovcuna qoymaq (bir kəsə tez məlumat çatdırmaq) – **to denounce someone immediately** (to spy / to inform on)

ovucun içi kimi (bir kəsə etirazsız, hazır vəziyyətdə bir şeyi təqdim etmək) – **to hand someone as if smth. on a plate / to present someone smth. as if on a silver platter**

ovucunun içindədir (məqsədinə tez çatmaq imkanı barədə) – **and the trick is done / and that's the end of the game / it's in the bag**

ovcunun içinə qoymaq – *bax* **ovcuna qoymaq**

ovcunun içi kimi bilmək (bir kəsi və ya bir şeyi çox yaxşı tanımaq) – **to have smth. at one's fingers' ends / to know something inside out**

OYANMAQ

oyandım (illüziyalar dağıldı) – **the bubble burst**

oyanmaq (birdən maraq göstərmək) – **sit up and take notice**

OYATMAQ

oyatmaq – 1. (fikrini dağıtmaq) – **to bring someone back to himself (to reality) / to rouse someone;** 2. (bir kəsi hərəkət etməyə vadar etmək) – **to rouse many people to action / to give (to sound, to raise) the alarm**

OYNAMAQ

oynamağa getmirəm ki (əylənməyə getmirəm) – **it's by no means pleasant to go there**

Oynamaq bilməyən gəlinə oyun yeri dar gələr. – *Lit.* Who cannot dance finds different causes (reasons). / *Cf.* A bad workman finds fault (quarrels) with his tools.

Oynamaq bilməz, yerim dardır - deyər. – *bax* Oynamaq bilməyən gəlinə oyun yeri dar gələr.

OYNATMAQ

oynatmaq (aldatmaq) – to dupe (fool, kid) someone / to make a fool of someone / to put funny ideas into someone's head / Cf. try to pull someone's leg / try to bluff someone / to drivel / to talk someone round / to bullshit / to go into trifling details

OYNAYA-OYNAYA

oynaya-oynaya (etirazsız) – like a lamb / without resistance (objections)

OYUN

oyun çıxartmaq – *bax* hoqqa çıxartmaq

oyun əldən çıxdı – the game is up

oyun gəlmək (bir kəsi cəzalandırmaq) – to give someone a good talking-to / to give someone a fine ticking-off / to rake (call, haul, take) someone over the coals / to give it someone hot and strong / to give someone a piece of one's mind / to give someone a real blast / to give someone what for / to give someone hell

oyun növü – a fresh-killed poultry (game)

oyun oynamaq – 1. (qeyri-səmimi olmaq) – to play-act / to keep up a farce / try to fool someone / to make believe / to play fast and loose / to put on a good show; 2. (bir kəs arsızcasına bir şeyə yanaşır) – it's all a game (trifle, child's play) to someone

oyun-oyuncaq – Flot Sam and jetsam

oyun tutmaq – *bax* oyun gəlmək

oyuna girmək (hərəkətə başlamaq) – to come into play (begin to act)

oyuna düşmək (pis vəziyyətdə olmaq) – to get into a tight corner

oyunbazın papağı – * cap and bells

oyundan çıxmaq (müvəffəqiyyətə şansı olmadığı üçün) – **to be out of the running / to cut one's losses / to throw cards in one's hand / to throw in the sponge / to throw in the towel**

oyunu düz oynamaq – *bax* vicdanlı olmaq

oyunu udmaq (qalib gəlmək) – **to carry the day / to win the day**

oyunu uduzmaq (itirmək, hər şey batdı) – **the jig is up**

-Ö -

ÖCƏŞKƏN

Öcəşkən (sataşqan) – **a tease**

ÖD

ödü ağzına gəlmək – **1.** (bir kəsin ürəyi bulanır) – **it turns one's stomach / it makes one sick / it chokes the soul out of you / to be as sick as a dog** (vomiting); **2.** (bir şeyə dözməyə və ya bir şeyi görməyə bir kəsin heç gücü yoxdur) – **it turns one's stomach to see (to look at) someone or smth. / one's gorge rises at smth.**

ödü köpmək – *bax ödü ağzına gəlmək*

ödünü tökmək (bir kəsisöymək) – **to call someone names**

ÖDƏR

ödər (birinci, ilk) – **number one** (the first)

ÖGƏY

ögəy-doğmalıq eləmək (ayrı-seçkilik eləmək, bir kəsə yaxşı münasibət, başqasına isə pis münasibət göstərmək, hüquq bərabərliyini pozmaq) – **to have preconceived opinion of someone / one is related to someone with partiality / to take a biased view of smth. / to have to do with someone unfairly** (to discriminate against someone)

ÖHDƏSİNDƏ

öhdəsində olmaq (bir kəsin hesabına dolanmaq) – **on someone's hands / in someone's care** (to be kept, supported by someone)

öhdəsindən gələ bilər (bacarar) – **someone is equal to the task** (work, job)

(bir şeyin) **öhdəsindən (durmadan) gəlmək** (çətinliklərə baxmayaraq işi yaxşı görmək) – **to take (to capture) smth. in (at) one fell swoop / to make a good fist at (of) smth. / to keep (to hold) at bay / to make light work of smth.**

ÖKÜZ

öküz – 1. (ağır, ləng, ağır-tərپənən adam) – **lump / clumsy fellow / flabby fellow / Cf. muff / gawk / lout; 2.** (yöndəmsiz, yatımsız adam) – **a bull in a China shop**

öküz boyunduruğına baxan kimi (bir şeyə və ya bir kəsə key kimi baxmaq) – **to stare at smth. like a sheep does at a new gate / to stare at smth. like a booby / to look quite lost / to look blank**

öküz kimi (ləng adam haqqında) – *Lit. like an elephant in a china shop / Cf. like a bull in a china shop / Lit. like a dog astride a fence* (of a poor seat in the saddle)

öküz kimi güclü olmaq (çox güclü) – **to be as strong as an ox** (to be very strong)

öküz kimi sağlam (tam sağlam) – **as sound as a bell / as strong as an ox**

öküzü buynuzundan tutmaq (dərhal işə başlamaq) – **to take the bull by the horns** (to go straight to the matter)

Öküzü soyub, qumuzunda bıçağı sındırdı. – *Lit. One swims across the sea and drowns (is lost in) in the pool (puddle).*

öküzün böyüyü pəyədə qalıb – *bax öküzün yekəsi pəyədədir*

öküzün yekəsi pəyədədir (bu elə başlanğıcdır, ağırı sonra görəcəksiniz) – **this is a mere trifle (nothing) compared with what is to come / Cf. to cheer up / the worst is yet to come**

ÖLÇÜ

ölçü götürmək (qəti addım atmaq) – **to put one's foot down / to take action** (to take a decided stand, to be stubborn in decision, to do things in order to deal with or achieve something)

ölçüsündə – *to the tune of ...

ölçüsüz (çox, hüdudsuz)– **too / infinitely / excessively / extremely / utterly**

ÖLDÜRMƏK

öldürsəndə (bir şey etmək mümkün deyil) – **I can't do it for the life of me! / I couldn't do it to save my life! / so help me! / I couldn't do it even if my life was at stake / I couldn't do it however hard I tried / for love of one**

ÖLMƏK

öldü var, döndü yox(dur) (and içəndə) – **here goes! / come what may! / well, I can only die once! / Cf. never say die! / I've seen worse than that**

ölənə kimi (axıra kimi)– **to the end of one's days / to the end of one's life**

ölənə qədər (mümkünsüzlüyə qədər) – **to death**

ölərsən ah! – bax əzilmə!

Öləsən səni! (qarğış) – **Blast you! / Drat you! / Damn you! / Confound you!**

ölmək ölməkdir, xırıldamaq nə deməkdir (udmaq ya da uduzmaq) – **neck or nothing / sink or swim / stand or fall**

ölmək ya da qalmaq – bax ölmək ölməkdir, xırıldamaq nə deməkdir

ölmək ya da udmaq – bax ölmək ya da qalmaq

ölməmişik (hələ hərəkət etməyə imkan var) – **a shot in the locker**

ölməyi çatıb (bir kəs mütləq cəzalandırılacaq) – **the gallows groans for him (her)**

ölmüş dil (artıq işlənməyən) – **a dead language**

ölmüşəm, yerdən götür (kömək xahişi) – **help me, please, I am losing / it's all up with me, help me, please / I've had it!**

öl-öl, qal-qal! (sözsüz, mütləq tabe olma) – **all right / OK! / it's not worth mentioning! / Cf. I am ready!**

ölsən də ... – bax ölsən də, qalsan da

ölsən də, qalsan da! – 1. (heç nəyə baxmayaraq) – **if you had to die for it / by all means / never mind what it costs / at all costs (hazards) / Cf. but me no buts**

/ to get it for him (her) if you die in the attempt / Cf. to give it to him (her) if you have to rob the cradle; 2. (nə etsən də xeyri yoxdur) – you can run yourself ragged (but you can't please everybody, be everywhere at once, *etc.*)

ölüb sabaha qalıb (pis kökdə) – someone looks like death warmed up / Cf. I've seen happier corpses

ölüb sabaha qalmaq (çox zəif, arıqlamış insan haqqında) – all skin and bone / a rack of bones

ÖLÜ

ölü atı qamçılamaq (gücünü əbəs yerə sərf etmək) – to flog a dead horse

ölü atın nalı (vaxtından əvvəl sevinmək) – to sell the bear's skin before one has caught the bear / to count one's chickens before they are hatched / to cook the hare before catching him / to eat the calf in the cow's belly

ölü atın nalını axtarır – *bax* ölü eşşək axtarırnalını çıxartsın

ölü dirilməz (meyit haqqında)– * as dead as a door-nail / as dead as a herring / as dead as the dodo / as dead as Julius Caesar / as dead as mutton / as dead as Queen Anne / Amer. as dead as a mackerel / as dead as Moses / *Austr.* as dead as a meat axe / as dead as a mutton chop

* **ölü eşşək axtarır nalını çıxartsın** (havayı şey axtaran, müftəxor haqqında)– about the man, who greeds for easy money

ölü göz – the lifeless eyes

ölü kapital – a dead stock

ölü kimi ağ (çox ağ)– as pale as a ghost / as pale as death itself / pale as a sheet / pale as a muffin / white as a sheet / white as a ghost / white as ashes / white as death / white as marble

ölü kimi yatma (bərək yuxu) – a sound sleep / dead to the world (fast asleep)

ölü kimi yatmaq (bərək yatmaq) – to sleep soundly / to sleep like a top / to sleep like a log / to sleep the clock round / to be dead asleep / to be dead to the world

ölü məkan – a dead ground

ölü milçək (çox zəif, üzgün insan haqqında) – **a sleepy fly**

ölü milçək kimi (təbatsız, ləng iş görmək) – **like a sleepy fly / Cf. like a tired butterfly / slow-coach**

ölü nöqtədə (eyni vəziyyətdə) – **at dead centre**

ölü nöqtədə qalmaq (heç nə əldə etməmək) – **to mark time / not to move an inch / to be at a standstill / to get nowhere**

ölü nöqtədən tərpənmək (başlamaq) – **to get off the ground**

ölü nöqtəyə dirənmiş iş – *bax gələcəyi olmayan iş*

ölü rəngində – **as pale as death**

ölü yuxusu (bərk yuxu barədə) = **deathly sleep / Cf. to sleep like the dead**

ölü yuxusuna düşmək (bir kəs təzəlikcə, indi yuxuya düşdü) – **to be fast asleep**

ölü yuxusuna getmək (bərk yatmaq) – **to sleep like the dead**

ölüdən can istəmək – **1.** (bir kəsin ölümünə az qalıb) – **to be too near one's end / to be near to death / to be at death's door / Cf. to be at one's last gasp / to be on one's last legs / to have one foot in the grave / to be on the edge of the grave / to be measured for one's coffin; 2.** (bir şeyin sonuna az qalıb) – **smth. has become dilapidated / smth. goes to pieces / smth. falls into despair / smth. is unfit for use / Cf. smth. is at its last gasp**

ölünü də oyadar (çox bərkdən) – **enough to wake the dead** (very loud)

Ölünün dalınca danışmazlar. – **Speak well of the dead.**

ölüsünə də bəsdir, dirisinə də (lap çoxdur) – **it is too enough for someone, his children and grandchildren** (quite enough)

ölüvay (bacarıqsız, fərsiz adam) – **a numb hand / butter-fingers / a bungler / a clumsy person / Cf. his (her) fingers are all thumbs**

ölüyə oxşamaq (xəstə, ümitsiz, rəngi solğun görünən insan haqqında) – **to look like death warmed up** (to look very sick, ill or tired)

ÖLÜM

ölüm –* **the debt of nature (death)**

ölüm ayağında (ölüm ərəfəsində) – **at death's door** (dying)

ölüm cəzası – a death / supreme penalty

ölüm ərəfəsində (ölüm qabağı) – a mortal hour / a death-hour / the eve of death

ölüm kimi dəhşətli – * as ugly as sin

ölüm məqamında – * in the article of death

ölüm nöqtəsi – black picture

ölüm ona azdır (bir kəs mütləq cəza almalıdır) – he (she) cannot be punished too severely / killing would be too good for him (her)

ölüm ondan yaxşıdır (bir şey bir kəsə çox ağırdır) – it is death to someone

ölümöpüşü (gözlənilməz nəticələr doğuracaq hadisələr) – *Lit.* a king's ransom

ölüm şərbəti içmək (gecə-gündüz sərxoşluq etmək) – *Lit.* to drain the cup of death / *Cf.* to slip one's cable / to pop off the hooks

ölümcül vəziyyətdə olmaq (bir kəsin ölümünə az qalıb) – to be near to death / to be at death's door / to be on (upon) the point of death / to be by the skin of one's teeth (a narrow escape from a disaster)

Ölümdən başqa hər şeyə çarə var. (Hər dərdin bir əlacı var.) – There is more than one way to skin a cat. (There are different ways of doing something.)

Ölümdən başqa hər şeyə əlac var. – Every door may be shut but death's door.

ölümdən sonra böyük var-dövlət qoymaq – * to cut up well

ölümə bərabərdir (çox ağırdır) – a nail in it's coffin

ölümə göndərmək – to send someone to be massacred (butchered, slaughtered) / to send someone to the slaughter

ölümlə çilingağac oynamaq – *bax* ölümlə üz-üzə durmaq

ölümlə üz-üzə durmaq – *bax* ölümlə üz-üzə gəlmək

ölümlə üz-üzə gəlmək (həyatını təhlükəyə atmaq) – to face death / dice with death (to risk own life by doing something that is dangerous)

ölümü çatıb (işlər pisdır) – he's done for / one's number is up

ölümü gəlib! – *bax* ölümü çatıb

ölümün çatıb? (ehtiyatsızlıq etməyə dəyməz) – **are you fed up with living? / are you crazy (gaga, bonkers)?**

ölümün (təhlükənin) gözüne dik baxmaq (qorxmamaq) – **to look danger / death straight in the eye**

ölümünə (bu ifadə bir şeydən cuşa gələndə işlənir) – **it'll knock you off your feet! / it's what you've always wanted! / could anyone ask for anything more! / what more could anyone want!**

ölümünə geyinmək (ən yaxşı paltarını geyinmək) – **dressed to kill** (to wear one's finest clothing)

ölümünə qədər (həddsiz içmək) – **to get dead (blind) drunk / Cf. to be drunk as a hog / to get drunk as a fiddler's bitch / to be drunk as a boiled owl**

ölümünə səbəb olmaq – **to drive someone to his (her) grave**

ölümünü göz altına almaq (bilərəkdən ölümə getmək) – **to go to one's death**

ölümünü gözünün qabağına tutmaq – *bax* **ölümünü göz altına almaq**

ÖLÜM-DİRİM

ölüm-dirim məsələsi (çox vacib olan bir iş) – **a vital question / a burning issue / question of vital importance / a matter of life and death**

ÖLÜM-İTİM

ölüm-itim dünyası (fani dünya) – **an ephemeral world**

ÖMÜR

ömrü az qalıb (bir kəs tezliklə öləcək) – **one is not going to live / one has not long to live / someone's days are numbered / one's hours are numbered / someone goes to eternal rest (somebody will soon die out)/ the days of someone or smth. are the last / Cf. he is not long for this world**

ömrümdə (bütün həyatı boyu) – **in one's time (day, life) / in the course of (during) one's life**

ömrün bir gününü yaşamaq – **to wear the day away**

ömrün payızı (ömrün axırı) – the end of the chapter / the afternoon of life

ömrün son hissəsi – *bax* ömrün axırı

ömrün yay fəslində (bir kəsin ən yaxşı vəziyyətində) – in one's prime / in one's heyday

ömrünə balta vurmaq (gününü yeyib içməkdə keçirmək, kef çəkmək, daima şənlik etmək) – *Amer.* to paint the town red

ömrünə zəhər qatmaq (öz həyatını korlamaq) – someone is corrupted by his life / to spoil one's life

ömrünü Allaha bağışladı (öldü) – to sleep the sleep that knows no waking / to sink into one's eternal sleep / to sleep the slumber that knows no dreams

ömrünü Allahatapşırtdı – *bax* ömrünü Allaha bağışladı

ömrünü bağlamaq (bir yerdə ömür sürməyə qərar vermək) – to tie the knot (to get married)

ömrünü bağışlamaq (ölmək) – to kick the bucket / to drop a cue / to turn up one's toes / to slip one's cable / to pop off the hooks / to hop the stick / to kick up one's heels / to pass away / to depart from this life / to go over (to join) the great majority / to go to one's account / to go to one's long rest / to give up the ghost / to go to pot / to shuffle off this mortal coil / to check out / to shut up shop / to bite the dust / to conk out / *Cf.* to buy the farm / to push up daisies (to die)

ömrünü biçmək – to tip up one's heels / to push up the daisies

ömrünü çürüdən (sürünən) – a linger

ömrünü çürütmək (maraqsız, sevincsiz həyat tərzini sürmək) – to drag out a wretched (miserable) existence

ömrünü puç eləmək – 1. (pozğun həyat keçirmək) – to live fast / to lead a fast life / *Cf.* to take one's life in both hands and eat it; 2. (sağlamlığını mənasız yerə sərf etmək) – to burn the candle at both ends

ömrünü tapşırmaq – *bax* ömrünü bağışlamaq

ömrünü uzatmaq (bir kəsi yeni həyata həvəsləndirmək) – to give someone a new lease of life

ömrünün çiçəklənən çağında (ömrünün ən yaxşı çağında, cavanlıqda) – **in the prime of life / in one's hey-day / in the flower of one's age / at the height of one's physical (mental, emotional) powers**

ömrünün qış çağında (qoca yaşlarında, qocalana yaxın) – **in one's declining years (days) / in the evening of life**

ömrünün oğlan çağında – *bax* **ömrünün çiçəklənən çağında**

ömrünün sonuna qədər – **to the end of one's days / up to one's death**

Ömür qısa, sənət əbədidir. = **Art is long, life is short.**

ömür sürmək (yaşamaq) – **to live a full life**

ÖMÜRLÜK

ömürlük yadında qalacaq(heç vaxt unudulmayacaq) – **someone will never forget it / something that someone won't forget in a hurry (of smth. awful, terrible, horrible)**

ÖPMƏK

öpüb gözünün üstünə qoymaq (bir kəsi çox əzizləmək) – **to make much of someone / can't do enough for someone / to make a fuss over someone / to carry someone shoulder-high / to worship the ground someone walks (treads) on**

öpürəm! (məktubda) – **love and kisses!**

ÖPÜŞ

öpüş göndərmək – **to blow a kiss / to kiss one's hand to**

ÖRNƏK

örnək olmaq = **to be an example / to become a model**

ÖRT-BASDIR

ört-basdır edən adam (gizlədən) – **accessory after the fact**

ört-basdır etmək (gizlətmək) – **to gloss over smth. / to cover up one's tracks / to put the lid on**

ÜRTĞLĞ

Ürtğlg bazar dostluğu pozar. – **Never buy a pig in a poke (bag).**

örtülü bazarın üstü açılmaq (gec-tez hər şey aşkar olur, bilinir) – **to bring smth. out into the open / smth. secret is revealed / to expose someone as a liar / Cf. you can't hide an eel in a sack / what is done by night appears by day / murder will out**

ÖTƏRİ

ötəri (tez, tələsik) – **1. while one is about it / in passing on one's way / on the way / in passing; 2. bax necə gəldi; 3. at once / immediately / right away / promptly / like clockwork; 4. (ötəri bir kəsə dəymək) – just drop in on the chance / pop in to see someone (to talk someone, etc.)**

ötəri səslər – **the fugitive vowels**

ÖTMƏK

ötmək – **bax kölgədə qoymaq**

ötüb keçmək (üstün gəlmək) – **to go someone one better / to take the biscuit / to take the cake**

ötüb keçmək çətindir – ***one takes a bit of beating**

ÖTÜR-ÖTÜRƏ

ötür-ötürə salmaq (uzatmaq)– **to drag smth. out / to spin smth. out / to fuss (mess) about / to dawdle / to waste one's time / to harp on the same string**

ÖTÜRÜCÜ

ötürücü qutu (sürət qutusu) – **gear-box**

ÖTÜRMƏK

ötürümüş vaxtın yerini doldurmaq – **to make up for lost time** (to catch up on what one has missed)

ÖVQAT

övqatını təlخ etmək (dilxor, acıqlı, hirsli olmaq) – **to prick one's eyes / to offend the eye**

ÖVLAD

Övlad atadan yetim qalmaz, anadan yetim olar. – *Lit.* **Be without father is half-orphan, be without mother is full-orphan.**

ÖYRƏNMƏK

Öyrənməyə ar olmaz. – **Live and learn. / It's never too late to learn.**

ÖZ

öz adammızdır (sadə, özünü boğmayan, asan ünsiyyətə girən insan haqqında) – **good (jolly) fellow / one of the boys / Cf. hail-fellow-well-met / a good egg**

Öz adammızdır. – **We are of the same kin (we are friends) - we'll settle it ourselves.**

öz adətini pozmaq (həmişəki kimi hərəkət etməmək) – **to change one's mode of living**

öz adına çıxmaq (öz adına çıxartmaq) – **to ascribe smth. to someone**

öz adını (da) başqasından soruşmaq(özünü itirmək) – **not one's usual self / not oneself / beside oneself / deeply perturbed / as if demented / out of one's depth**

öz adını (da) yadından çıxarmaq (bərk məşğulluq barədə) = **not to remember one's own name** (to be very busy)

öz ağır təcrübəsində (böyük çətinliklə) – **on the hard way**

öz ağılı ilə iş görmək (öz bildiyi kimi hərəkət etmək) – **to live with one's own brains / to live as one thinks fit / to take one's own line**

öz ağılı ilə yaşamaq (heç kəsdən heç nə soruşmamaq) – **one has got a mind of one's own**

öz axırıncı göynəyini əynindən çıxarmaq(axırıncı tikəni də bir kəslə bölüşmək, əliaçıq olmaq) – **not to grudge one's last shirt for someone / to share one's last shirt with someone**

öz ailəsi içərisində – **in the family circle**

öz aktuallığı ilə diqqəti cəlb etmək – **to arise before someone in all its urgency (importance, stature)**

öz aramızda – **among intimates**

öz aramızda qalsın – **let it remain (be) between you and me and the post / off the record**

öz aramızdır (gizli söz barədə) – **between ourselves / between you and me and the gate-post / between you and me and the bed-post / between you and me and the door-post / between you and me and the lamp-post / between you and me and the post**

öz ardınca dartıb aparmaq (bir kəsi özünə məcburi təbə etmək) – **to lead by the nose**

öz arşını ilə ölçmək – **1. bax başqasının taxılını öz çanağı ilə ölçmək; 2. (yalnız öz baxışlarına uyğun, tələblərinə müvafiq olaraq bir kəsin haqqında fikir söyləmək)** – **to judge everyone or everything by one's own standards / to measure other's corn by one's own bushel / to measure others by one's own yardstick / to square other men by one's rule / to judge everybody by oneself / Cf. to measure another man's foot by one's own last**

öz arzusuna çatmaq (məqsədinə nail olmaq) – **to get home**

öz atına minib sürmək (/çapmaq) – **1. (sevdiyi mövzuda danışmaq)** – **to be off on one's favourite theme / to mount one's hobby-horse / to ride a cockhorse / to be on one's pet subject; 2. (bir kəsi özünə təbə etmək)** – **to dominate someone / to saddle someone**

öz ayağı ilə gəlmək – *bax* ayağı ilə gəlmək

öz ayağı ilə tələyə düşmək – 1. *bax* ayağı ilə tələyə düşmək; 2. (özünə problem yaratmaq) – to stick one's head into the noose / to put one's neck in the noose / to put one's head in chancery / to ruin oneself / to kill oneself

öz ayağı ilə tora düşmək – *bax* öz ayağı ilə tələyə düşmək

öz ayağına çıxartmaq (öz adına çıxartmaq) – to arrogate smth. to oneself / to lay (false) claim (to) / to usurp smth. / to ascribe smth. to oneself / to put smth. down to oneself / to attribute smth. to oneself

öz ayağına yazmaq – *bax* öz ayağına çıxartmaq

öz ayağından başqa ikisini də borc alıb qaçmaq (tez qaçmaq) – to take to one's heels / to sling (slip) one's hook

öz ayaqları üstündə durmaq (müstəqil olmaq, maddi tərəfdən təmin olunmaq) – to stand on one's own feet (or legs)

öz başına buraxmaq (bir kəsi baxımsız, diqqətsiz qoymaq) – to leave someone without attendance

öz başına gəlmək (öz təcrübəsində olub) – to have left smth. on one's own back (hide) / to know what smth. feels like

öz başına güllə vurmaq (özünə sui-qəsd eləmək) – to blow one's brains out

öz başına qalmaq (diqqətsiz qalmaq) – to be neglected / to be kept in the background / to be treated badly

öz başına iş açmaq (özünə ziyan eləmək) – to find out smth. to one's cost / to bring smth. upon one's own head / to do smth. to one's own misfortune (cost, risk) / to pile up trouble on one's own head

öz başına olan adam (öz hərəkətlərində heç kəsdən asılı olmayan adam) – someone is one's own master / someone is free as a bird

öz başına oyun açmaq – *bax* öz başına iş açmaq

öz beyninə yeritmək (özünə zəhmət, əziyyət vermək, özünü çətinə salmaq) – to get smth. into one's head / to take smth. into one's pate / to worry one's head off / to addle one's brain / to bother one's brains / to busy one's head

öz bəxtindən küs – *bax* bəxtindən küs

öz bildiklərini eləyən (heç kəsin məsləhətinə qulaq asmayan) – **full of hot air**
(talking a lot but never doing what one says)

öz bildiyin kimi etmək (özü istədiyi kimi) – *Lit.* **to be in one's own repertoire**
/ Cf. to do in one's own way

öz bildiyindən qalmamaq – *bax* **öz bildiyini etmək**

öz bildiyini edən (öz ağılı ilə hərəkət edən insan haqqında) – **full of hot air**

öz bildiyini etmək (öz ağılı ilə hərəkət etmək) – **to do smth. in one's own way**

öz biliyi ilə lovğalanmaq (təşəxxüs satmaq) – **to air one's knowledge** (to show off smth.)

öz boğazından kəsmək – *bax* **boğazından kəsmək**

öz borcunu yerinə yetirmək (borcu qaytarmaq) – **to do one's bit**

öz boynuna (özünə problem yaratmaq) – **to do smth. to one's own misfortune**
(cost, risk) / **to bring smth. upon one's own head**

öz boynuna götürmək (öhdəlik götürmək) – **to take smth. on (upon) one's self** / **to assume responsibility for smth.** / **to take in hand**

öz bucağı olmaq (şəxsi evi olmaq) – **to have a home of one's own**

öz canına qəsd etmək – **1.** (özünü qurban vermək) – **to sacrifice one's life** (to sacrifice oneself); **2.** (özünə sui-qəsd eləmək) – **to lay hands on oneself / to take one's own life / to make an end of oneself / to do oneself in** (to commit suicide)

öz canından artıq istəmək (bir kəsi çox istəmək) – **to adore someone / to love someone the most of all**

öz canından qorxmaq – *bax* **canından qorxmaq**

öz canını qurtarmaq (özünü xilas eləmək) – **to save one's bacon**

öz canının hayında olmaq – **1.** (özünü qorumaq) – **to be concerned for one's own skin** (bacon, hide); **2.** (can sağlığını qorumaq) – **to take good care of one's health**

öz canının hayına qalmaq – *bax* **canının hayına qalmaq**

öz cibini güdmək – *bax* **cibini güdmək**

öz çirkli niyyətlərini gizlətmək (ört-basdır etmək) – **to mask one's batteries**

öz çiyində daşımaq (həyatda çox çətinliklərə dözmək) – **to bear smth. on one's shoulders / the burden of smth. is on one's shoulders / to carry an unbearable load (burden)**

öz dediyində möhkəm durmaq (fikirindən dönməmək) – **to stick to one's guns**

öz dediyini yeritmək (inadkarlıq etmək) – **to have one's own way / to do in one's way / Cf. to be in one's own repertoire**

öz dərisinə sığmamaq – **1. (çox kökəlmək) – to grow very fat / to be oozing fat; 2. bax öz qınına sığmamaq**

öz etirazını bir yerə getməməklə nümayiş etdirmək – **to vote with one's feet / to stay away** (not to attend official meetings, elections, *etc.*)

öz evində səliqə-sahman yaratmaq (öz işlərini qurmaq) – **to put one's own house in order / to set one's house in order**

öz evini yıxmaq (özünə pislik etmək) – **to cut one's own throat**

öz əcəli ilə ölmək (təbii şəraitdə dünyasını dəyişmək) – **to die with one's boots off**

öz əli ilə boğazına ip salmaq (bir kəs özü özünə problem yaratdı) – **to stick (put, run) one's head into the noose / to put one's neck in (into) the noose / to put one's head in chancery**

öz əli ilə özünə quyu qazmaq – *bax* **öz ayağı ilə tələyə düşmək**

öz əli, öz başı (azad, sərbəst insan) – **someone is one's own master / one acts just as one feels like it (at one's own sweet will) / it's up to you / to be free (independent) / someone is free as a bird / Cf. we may give advice but we cannot give conduct**

Öz əlim, öz başım. – **Be one's own master.**

öz əlimizdədir (imkanımız var) – **in one's hands (power) / at someone's mercy**

öz əlində saxlamaq (bir kəsi asılı vəziyyətə qoymaq) – **to get a half**

öz əlinə almaq – **1. bax cilovunu yığmaq; 2. to take in hand**

öz əməyi ilə (qazanmaq, yaşamaq) – **by the sweat of one's brow**

öz əməyindən həzz almaq – *to have a good run for one's money

öz əsil üzünü göstərmək – to show one's true colours

öz fikirlərini acmaq –to throw up one's cards / to show one'a hand / to lay one's cards on the table / to see through someone's game / to tell one's story

öz fikri olmamaq – *bax* özgənin sözü ilə oturub durmaq

öz fikrində qalmaq – to agree to differ

öz fikrində möhkəm durmaq (fikrindən dönməmək) – to nail one's colours to the mast / to nail one's flag to the mast

öz fikrini bildirmək (açıq şəkildə elan etmək) – * to go on record / to have one's say / to put oneself on (or upon) record

öz fikrini sübut etmək – to carry one's point

öz fikrini (prinsiplərini, görüşlərini) yeritmək – to follow (to pursue) one's own line / to go (have it) one's own way / to shape one's own course / Cf. to stick to one's guns / to stand one's ground

öz fikrinin üstündə dayanmaq (inadkarlıq eləmək) – to stand one's ground / to hold one's own / Cf. to stick to one's guns

öz fitini anlamaq – *bax* öz fitini başa düşmək

öz fitini başa düşmək – one thinks he know what he's up to / one had a sense that it is matter of him

öz fitini qanmaq – *bax* öz fitini anlamaq

öz fitnə-fəsadından zərər çəkmək – *bax* özünə quyu qazmaq

öz gözlərinə inana bilməmək – *bax* öz gözlərinə inanmamaq

öz gözlərinə inanmamaq = cannot believe one's own eyes / to be unable to believe one's eyes

öz gözü ilə görmək – to see smth. with one's own eyes

öz gözündə tiri görmür (öz çatışmazlıqları görmür) – a beam in one's (own) eye

Öz gözündə tiri görmür, başqasında qılı seçir. (Özün günahkar olduğu halda, başqasına ağıl öyrətmə.) = The cat shuts its eyes while it steals cream. / One don't see a beam in one's (own) eye, but looks for branch of someone. / See

(notice) a mote in someone's eye and not see a beam in one's own. / People who live in glass houses shouldn't throw stones.

Öz gözündə tükü görmür, başqasının gözündə tir axtarır. – *bax* Öz gözündə tiri görmür, başqasında qılı seçir.

öz gücünə (özü, kənar kömək olmadan) – under one's own steam

öz gücünə (öz səyinə) həyatda layiqli yer tutmaq – to lift (pull) oneself (up) by one's own bootstraps

öz gücünə inanmaq (özünə inanmaq) – *to feel one's oats

Öz günahını başqasında axtarma. – *Lit.* Don't blame the looking-glass if your mug is crooked. / If your face is ugly, don't blame the mirror. / *Cf.* Lay one's own fault at someone else's door. (to lay smth. On someone's head)

öz günahını başqasının üzərinə yıxmaq – to put the blame on someone else for one's own troubles / to shift the blame on to someone else / to shift the blame where it doesn't belong / to lay one's own fault at someone else's door / *Fr.* to pass the buck

öz gününə ağlamaq (öz gələcəyi üçün çalışmaq) – to think about one's own future / to be concerned about one's life

öz hesabına (öz puluna) – to undertake personally to finance smth.

öz hisslərini gizlətməyi bacarmamaq – to wear one's heart upon one's sleeve

öz hüququnu tələb etmək – *Cf.* to harp about rights / to lay down the law / to throw one's weight around / to pull rank

öz xoşuna – at one's own free will (to do something because one wants to do it, he / she isn't forced to do it)

öz iç üzünü göstərmək – to show one's real face (worth) / to show one's true colours

öz ixtiyarına buraxmaq – to leave someone to his own resources (devices)

öz ixtiyarınızdadır (bir şeyi bir kəsin mülahizəsinə buraxmaq) – *up to you

öz istedadını boğmaq (inkışaf etməyə qoymamaq) – to bury one's talent / let one's talent go to waste / to hide one's light under a bushel

öz işimdir, özüm bilərəm – **it is my affair / it is my business**

öz işini bilmək (bir kəsin bir şeydə başı çıxır) – *Amer.* **to know score**

öz işini görmək (itkilər, qurbantələbetmək) – **to take its toll**

öz işinin mütəəssibi olmaq – *Lit.* **holier than the Pope / a greater Catholic than the Pope / Cf. more royalist than the king**

(bir kəsə) **öz kartı ilə cavab vermək** (haçansa edilən pisliyin və ya yaxşılığın əvəzini qaytarmaq) – **to give someone a taste of his (/her) dose of their own medicine** (to treat someone the way he / she treats others)

öz kartlarını açmaq (məqsədlərini, niyyətlərini) – **to put one's cards on the table / to show one's cards**

öz kefi üçün (özü üçün) – **for one's soul** (for oneself)

öz kefində olmaq (yaxşı yaşamaq) – **to do oneself well**

öz kefinə bax – *bax kefinə bax*

öz kölgəsindən ürkmək – *bax kölgəsindən qorxmaq*

Öz qabağından ye. – **Know your place! / Stay on your own side of the fence! / If you are a cricket stay on your hearth. / This is none of your business! / Let every herring hang by its own gill. / Cf. Let not the cobbler go beyond his last. / Let the cobbler stick to his last. / The gunner to his linstock, and the steersman to the helm.**

öz qabağından yeməmək (özündən razı insan haqqında) – **to stick one's nose up / to go about with one's nose in the air / to be on the high horse / to do the grand**

öz qabiliyyətini gizlətmək – **to hide one's light under a bushel**

öz qanadı altına almaq (bir kəsə himayədarlıq etmək) – **to take someone under one's wing / to take someone under one's guidance or patronage or protection** (to help someone)

öz qanı ilə yumaq – *bax qanı ilə yumaq*

öz qanını qaraltmaq (öz kefini pozmaq) – **to get upset / to upset oneself / to nag** (bother, harass, plague) **one's life out / to worry unnecessarily**

öz qanını korlamaq – *bax öz qanını qaraltmaq*

öz qaydasilə (lazımı kimi) – **taking its (their) regular course** (of things)

öz qəbrini öz əli ilə qazımaq (özü özünə pislik eləmək) – **to dig one's own grave by oneself**

öz qədrini bilmək – **to know one's own worth (price) / to be conscious of one's worth / to have a high opinion of oneself**

Öz qədrini bilməyənin qədrini özgəsi də bilməz. – **Respect yourself, otherwise no one will respect you.**

öz qəlbinə girmək (öz hisslərini yoxlamaq, hərəkətlərini təhlil etmək) – **to search one's heart / to search one's soul**

öz qınına çəkilmək – *bax* **qınına girmək**

öz qınına girmək – *bax* **qınına girmək**

öz qınına sığmamaq (lovğalanmaq) – **to cock one's nose / to poke one's nose up in the air / to put on airs / to get too big for one's boots**

öz qınından bayıra çıxmamaq – *bax* **öz qınına girmək**

öz qınından çıxıb qınıni bəyənmemək (öz qohumlarını, yaxınlarını bəyənməyən insan haqqında) – *Cf.* **to get too big for one's boots / to be on the high horse**

öz qınından çıxmağa məcbur etmək (bir kəsi açmaq) – **to bring out of his shell**

öz qınından çıxmaq (qapalı olmağı dayandırmaq) – **to come out of one's shell**

öz qınından kənara çıxmamaq – *bax* **öz qınından bayıra çıxmamaq**

öz qiymətinə almaq (artıq pul verməmək) – **to get one's money worth**

öz qiymətini artırmaq – **try to put up one's price / to enhance one's reputation / to make oneself sought after** (to enhance one's reputation)

öz qiymətini qaldırmaq – *bax* **öz qiymətini artırmaq**

öz qulağı ilə eşitmək – **to hear something by word of mouth**

öz qulaqlarına inanmamaq – **to be unable to believe one's own ears**

öz qüvvələrini sınaqmaq – **to flex one's muscles**

öz maraqlarını unutmamaq – * **to know on which side one's bread is buttered**

özmaraqlarınınəksinə hərəkət etmək (özü özünə ziyan eləmək)

öz məğlubiyyətini etiraf etmək – **to throw cards in one's hand**

öz məqsədinə nail olmaq – **to attain one's object / to secure one's object / to hit (or to strike) pay dirt**

öz məqsədləri üçün başqasının əməyindən istifadə etmək – *Lit.* **to ride to Paradise on someone's back / to steal someone's thunder / Cf. to take advantage of someone (to sponge)**

öz mövqeyinə (vəzifəsinə, dərəcəsinə) layiq olmaq – **to be up to the mark / to be at one's best / to be equal to smth. / to rise to the occasion / to be equal to the occasion / Amer. to fill the bill / Cf. to come up to scratch**

öz namizədliyini geri götürmək – **to withdraw one's candidature**

öz nəfsini basmaq (çox şey tələb etməmək) – **to keep one's sights low**

öz növbəsində – **in turn / on one's part**

öz oturduğu budağı kəsmək (özü özünə pislik eləmək) – **to burn one's bridges**

öz oylağında olmaq (özünü yaxşı hiss etmək) – **to take smth. like a duck to water**

öz ölümünü tapmaq (ölmək) – **to meet one's end / to meet one's death**

öz ömrünü yaşamaq (köhnəlmək) – **to have known better days / to have had one's day / to have seen better days**

öz paxırını açıb tökmək (xoş olmayan məsələdən danışib aləmə car çəkmək) – **to wash your dirty linen in public** (to speak about unpleasant subjects in public which ought to be kept private)

öz payına götürmək – **to take smth. as though it refers to oneself / Cf. to fit the cap on**

öz payını artıqlaması ilə almaq – **1. (bir kəs cəzasını aldı) – to get what's coming to one; 2. (bir kəsin hörməti var) – to take advantage of one's confidence, respect; 3. (layiqli yerini tutmaq) – to get smth. by right (rightly) / to be well-deserved**

öz pərəstişkarlarını ətrafına yığmaq – **to hold court**

öz planını açmaq (özünün əsl məqsədini açıqlamaq) – **to show one's cards / to show one's colours / to show oneself in one's true colours**

öz planını həyata keçirmək – ***to get the show on the road**

(bir kəsə) **öz puluna görə kef vermək** – **to give someone a good run for his money**

öz rolunu oynamaq (öz təsirini göstərmək, müsbət ya da mənfi) – **to have played its part** (either positive or negative)

öz sədaqətini partiyaya bəyan etmək – *** to fly the flag**

öz səhvini etiraf etmək – **to stand corrected**

öz sələflərinə laqeyd olan insan – **a man, who indifferently treats the precursors**

öz sözü ilə başa salmaq – *bax* **öz sözü ilə demək**

öz sözü ilə demək (tam hərfən deməmək) – **to put (to tell, to answer, etc.) smth. in one's own words**

öz sözünü demək (öz münasibətini bildirmək) – **to utter one's weighty word / to express one's opinion / to have one's say / to contribute substantially to smth. / to make one's mark**

öz sözünü yeritmək (öz təsirindən istifadə etmək) – **to swing one's weight**

öz sözünün ağası olmaq (sözünə sahib çıxmaq, bir kəsin sözü ilə əməli düz gəlir) – **to be true to one's word / to be as good as one's word / to keep one's word / to stand by one's word / someone is as good as his word / someone sticks to his word**

öz sözünün sahibi olmaq – *bax* **öz sözünün ağası olmaq**

öz şirəsində bişmək (bir kəs öz bildiyi kimi yaşayır) – *Fr. tostewinone'sownjuice*

öz tabeliyində saxlamaq (özünə tabe etmək) – **to lead someone by the nose**

öz taleyinə ağlamaq (şikayət etmək) – *Amer. to cry in one's beer*

öz taleyinin sahibi olmaq (asılı olmamaq) – **to run one's own show**

öz təbiətini dəyişmək (tanınmaz dərəcədə xasiyyətini dəyişmək) – **to change one's spots**

öz təcrübəsizliyi ilə hərəkətlərini izah etmək – to plead the baby act

öz təsirini göstərmək – to have an effect on (upon) someone or smth. / to take effect / to take its toll / to make itself felt (to overcome)

öz üzərində çalışmaq (işləmək) – to make efforts (strive) to improve / to cultivate one's abilities

öz üzərində yoxlamaq (özündə hiss etmək) – to get in the neck

öz vaxtında – 1. (haçansa) – at one time; 2. (ömrün müəyyən hissəsində) – in one's day; 3. (vaxtında) – in due time / when the time comes

öz vəzifəsinə (dərəcəsinə, mövqeyinə) layiq olmaq – to rise to the occasion

öz vəzifəsinə (dərəcəsinə, mövqeyinə) layiq olmamaq – to be not at one's best

öz vəzifəsini yerinə yetirmək – * to pull one's weight

öz vicdanını satma (mənaəviyyatına zidd etmək) – a bargain (a deal) with one's conscience

öz yağı ilə qovrulmaq (başqa insanlarla ünsiyyətə girmədən yaşamaq və işləmək) – to stew in one's own juice

öz yağında qovrulmaq – baxöz yağı ilə qovrulmaq

öz yerində olmaq – 1. (tutduğu vəzifəsinə layiq olmaq) – to be the right man in the right place / to be doing what one should be doing / to suit to one's office / to be equal to the job / to fit the job well; 2. (ürəyincə olan, zövq verən işi görmək) – to be in one's element (doing what one is good at and enjoy)

öz yerində olmamaq – to be a square peg in a round hole (to be a misfit)

öz yerində olmayan adam – 1. (özünü narahat hiss edən insan) – a fish out water; 2. (gülünc görünən adam) – a square peg (a person who doesn't fit into a job or position)

öz yerində oturtmaq – bax öz yerini göstərmək

öz yerinə (qoymaq) – in one's place

öz yerini bilmək (məsafə saxlamaq) – to know one's place / to keep one's distance

öz yerini bilməmək – not to know one's place / not to keep one's distance

öz yerini göstərmək – to put someone in his place / to keep someone in his place / to bring someone to his bearings / *Cf.* to take (bring, let) someone a peg or two / to slap someone down

öz yerini tanıtmaq – *bax* **öz yerini göstərmək**

öz yolu ilə getmək – 1. (müstəqil hərəkət etmək, öz işi ilə məşğul olmaq) – to keep one's own line / to run its course / *Amer.* to hoe one's own row / to go one's own way (to do what one wants or wishes rather than what everyone else does or expects); 2. (ancaq özünə güvənmək, heç kimdən asılı olmamaq) – to paddle one's own canoe / to plough a lonely furrow (to rely on yourself only); 3. (əlaqələrə son qoymaq) – to go separate ways (to finish a relationship with someone)

öz yoluna qoymaq (məsələyə aydınlıq gətirmək) – to fall into place

öz zəhməti ilə dolanmaq (/yaşamaq) – to keep oneself (to live by one's work) **özləri bilərlər** – do it as you know

özü bildiyi kimi (özünə görə) – in one's own way / the way one wants it / to suit one's own ends

özü bilər (özünə pis edəcək) – *Amer.* it is one's funeral / that's one's pigeon

özü boyda qızıla dəymək (çox dəyərli olmaq) – worth one's weight in gold (extremely useful or valuable)

özü deyib, özü eşitmək (cavabsız qalan imdad) – the unanswered call for help

Özü doğub, özü də göbəyini kəssin! – You've made the mess, you'll have to clear it up. / *Cf.* You've made your bed, now lie on it. / You made the broth, now sup it. / As you brew, so must you drink. / Drink as you have brewed. / Who breaks, pays.

özü gəlir (asan əldə olunur) – someone or smth. is simply asking for it / someone or smth. cries out to be taken

özü haqqında böyük fikirdə olmaq – to think highly of oneself

özü ilə gora aparmaq – to take smth. away to his (her) grave

Özü öz ağasıdır. – Master of oneself.

özü öz yoluna çəpər çəkmək – *bax* aranı kəsmək

özü özünə ağa – one's own master / master of oneself

özü özünə quyu qazmaq (özünə ziyan etmək) – to dig a pit for oneself / to cook one's goose / to cut off one's nose to spite one's face / to ride for a fall

özü özünü yemək (özünə mənəvi əzab-əziyyət vermək) – to worry oneself to death

özü özünə yol açmaq (hər şey üçün özünə minnətdar olmaq) – to pull oneself up by one's bootlaces / to pull oneself up by the bootstraps

özü özünü zibilə salmaq (özünə ziyan eləmək) – to bring smth. upon one's own head / to do smth. to one's own misfortune (cost, risk) / to pile up trouble on one's own head

özü özünün boyüyüdür (sərbəst, heç kəsdən asılı olmayan adam haqqında) – Cf. one's own master (mistress) / free as a bird / fancy free / free lance

özü üçün – to enjoy one's life / to get the most out of life

özü üçün gün ağlamaq (öz xeyrinə çalışmaq, öz xeyrini güdmək) – to play for one's own hand

Özü yeməz, özgəyə də verməz. – *bax* Nə özü yeyir, nə başqasına verir.

Özü yıxılan ağlamaz. – The burden one likes is cheerfully borne.

özüdür ki, var – in the flesh

ÖZBAŞINA

özbaşına (müstəqil surətdə) – by (for) oneself / of its own volition / without assistance / Cf. off (on) one's own bat

özbaşına etmək (öz istəyi ilə, öz təşəbbüsü ilə) – to do smth. on one's own

özbaşınahərəkət etmək – * to paddle one's own canoe

özbaşınaməhkəmə etmək – to take the law in to one's own hands

özbaşına yaşamaq (özü) – to live (to grow up) by oneself / on one's own

ÖZƏL

özəl məktəb – a private school

ÖZGƏ

özgə cibinə əl uzatmaq (oğurluq eləmək) – **to pick pockets / to pick and steal**

özgə əli ilə ilan tutmaq (başqasının yerinə çətin işi görmək) – **to pull someone's chestnuts out of the fire**

Özgə əlində kömbə böyük görünər. – *Lit.* **In others' hands the slice looks big (great).** / *Cf.* **Grass is always greener on the other side of the fence (of the hill).**

özgə əməyindən istifadə etmək (özgə əlilə vicdansızcasına iş görmək) – **to make others do the dirty work for one / to make someone pull the chestnuts out of the fire for one / to use the cat's paw / to make a cat's paw of other people / to make someone draw the burning chestnuts out of the fire for oneself**

özgə xərcinə dolanan adam (müftəxor) – **an extra (another) mouth to feed**

Özgə malına göz tikən malsız, davarsız qalar. – **Don't poach on another man's preserves.**

*** Özgənin atına minən tez düşər.** – *Cf.* **God helps them who help themselves.**

özgənin cəzasını çəkmək – **to pay for someone else's doings (errors, mistakes, etc.) / to be answerable for another**

özgənin hesabına yaşamaq (həyatda müftəxor olmaq) – **to have one's feet under smb.'s mahogany / to put one's legs under smb.'s mahogany / to stretch one's feet under smb.'s mahogany (to live at someone's expense)**

Özgənin qəlbi qaranlıq gecədir. – **The soul of another is a dark place (a dark forest, a dark chamber).** / **Another person's soul (heart) is a mystery.** / **Who can read another man's soul? / You can never see into another heart.**

Özgənin sirrini sənə söyləyən, sənir sirrini də özgəyə söylər. = **Who chatters to you, will chatter of you.**

özgənin sözü ilə oturub-durmaq (başqasının fikri ilə hərəkət etmək) – **to be under someone's thumb / to have no mind (opinion) of one's own / not to know one's own mind**

özgənin şeyləri (paltarları) – **passed on to one by someone / inherited from someone / that had once belonged to someone else / from someone else's shoulders** (second-hand clothes)

Özgəyə quyu qazan özü düşər. – **Don't dig a pit for others, or you will fall in it yourself. / Cf. He that mischief hatches, mischief catches. / Curses like chickens come home to roost.**

ÖZ-ÖZÜNƏ

öz-özünə – **1.** (istər-istəməz, təbii yolla) – **by (of) itself / of its own accord** (involuntarily, automatically); **2.** (heç kəs qarışmadan) – **by (with) a wave of the wand / by jiggery-pokery / hey-presto!**

öz-özünə getmək (özünə qapanıb qalmaq, adamlardan qaçmaq) – **to keep oneself to oneself**

öz-özünə iş açmaq (özünə problem yaratmaq) – **to put one's head in a noose**

öz-özünə quyu qazmaq (öz qurduğu tələyə düşmək) – **to hoist by one's own petard**

öz-özünü aldatma (yeri olmayan, mümkün olmayan, həyata keçməyən arzular) – **wishful thinking**

öz-özünü arxayınlaşdırmaq (ümid bağlamaq) – **to flatter oneself with the hope**

öz-özünün hökmünü vermək – **to sigh one's own death-warrant**

ÖZÜL

özülünü götürmək (başlanğıc götürmək) – **to have origin from (in) smth. / to originate from (in) smth. / to take rise in smth. / to trace one's ancestry (lineage) back to someone**

özülünü qoymaq – *bax əzəlini qoymaq*

ÖZÜM

özümdə peşmanam – I regret it myself / I'm not happy about it myself

özüm ölüm! (and içəndə) – I'll stake my head on it / bet anything / bet a cookie

özümdə az yoxdur (özüm günahkaram) – I am also a hard nut to crack

Özümü bu gün bir təhər hiss edirəm. (Özünü yaxşı hiss etməmək, kefi yaxşı olmamaq, əhvalı olmamaq.) – I am a worm today.

özümü öldürsəm də (ümitsiz vəziyyətdə olan insan) – I might put a bullet through my brains! / it's enough to make you cry (weep)

özümüz də o birilərindən pis deyilik (biz onlardan zəif, ağılsız deyilik) – someone is big enough to look after oneself / someone has got a head on his shoulders, too

özümüzünkü (öz adamımız) – a friend at court / our chum / one of us / our own world

özümüzünkülər (hamımız) – the whole boiling / a bunch of fives (everybody)

ÖZÜN

özün beləsən! (güya sən belə deyilsən!) – you are another! / ... yourself!

özün bil (heç kəsə və heç nəyə fikir vermədən) – one just goes on doing smth. / one just keeps doing smth. as if nothing had happened

özün bilərsən (sözüm yoxdur) – do it as you know / suit yourself! / well and good!

Özün bişirmisən, özün də dad. – Drink as you have brewed. / You got yourself into the mess, so get yourself out of it! / You made the broth, now sup it!

özünə aşiq etmək (bir kəsin diqqətini özünə cəlb etmək) – to turn someone's head

özünə bax, işinə bax (çox vəd verib, az iş görən adam haqqında) – the mountain has brought forth a mouse

özünə bəzək vermək (bəzənmək) – **to smarten oneself up / to preen oneself**

özünə borclu çıxartmaq (özünün günahı olaraq başqasını günahkar çıxartmaq)
– **to put the blame on someone else / to shift the blame on to someone else / to shift the blame where it doesn't belong / to lay one's own fault at someone else's door / to pass the buck**

(bir kəsi) **özünə cəlb etmək** – * **to make an appeal to someone**

özünə çox götürmək – *bax* **özünə çox yaxmaq**

özünə çox yaxmaq (lovğalanmaq)– **to lose one's head from smth. / to get a swelled head**

özünə çıxmaq – *bax* **öz ayağına çıxartmaq**

özünə dərd eləmək (hər şeyi ürəyinə salıb ona görə narahat olmaq) – **to make a tragedy of smth.**

özünə eyib bilməmək (utanmamaq) – **not to feel a shame to oneself / not to be ashamed / to take leave**

özünə gedib (dərin düşüncədə) – **in a brown study**

özünə get (məzələnmə) – **don't make merry**

özünə getmək (heç kəsə fikir vermədən öz daxili dünyasına qapanmaq) – **to be absorbed in oneself / to be deep in one's own thoughts / to keep oneself to oneself**

özünə gəlmək – **1.** (yenidən qaydasına düşmək) – **to come to one's senses / to come round / to come to oneself / to collect one's wits / to regain control of oneself / to get a grip on oneself / come to / to be as right as rain** (to regain, to recover consciousness, to be completely well and healthy again); **2.** (xəstəlikdən sonra sağalmaq) – **to be on one's feet again / to be out and about / to get on one's feet again / to get well**; **3.** (sakitləşmək) – **to smooth one's ruffled feathers / to relax / to calm down**; **4.** (sərxoşluqdan ayılmaq) – **someone has got the wine fumes out of his head / someone has got stone cold sober**; **5.** (olan hadisələri aydınlaşdırmaq, nəyin nə olduğunu anlamaq, məğlubiyyətdən sonra düzəlmək) – **to find someone's bearings / to lick one's wounds**; **6.** (alışmaq, həyatda öz yerini tapmaq) – **to find someone's feet**; **7.** (hər hansı bir hadisədən sonra yenidən həyata

qayıtmaq) – **to put one's life back together / to pick up the pieces** (to come to oneself, to continue living life normally after some tragedy that put a major roadblock in one's way)

özünə gətirmək – 1. (ayılmaq) – **to bring someone round / to bring someone back to consciousness** (to revive someone); 2. (bir kəsi düşüncələrindən ayırmaq) – **to bring someone back to reality / to rouse someone**

özünə görə (zövqünə uyğun, ölçüsünə görə) – **to find (to choose) smth. to suit oneself** (to one's liking)

özünə götürmək – 1. (özünə aid etmək) – **to take smth. as though it refers to oneself / Cf. to fit the cap on**; 2. (bir şeyi ürəyinə salmaq) – **to take smth. to heart**

özünə (bir) gün ağlamaq (öz gələcəyi üçün çalışmaq) – **to think of one's future / to trouble about one's future life / to take care of oneself**

Özünə hörmət et ki, başqaları da sənə hörmət etsinlər. = **Respect yourself or no one else will respect you.**

özünə inanaraq, səhvsiz hərəkət etmək – **only shoot once**

özünə istirahət vermək (bir kəs və ya bir şey haqqında düşünməmək və ya danışmamaq) – **to give someone or smth. rest**

özünə iş açmaq – *bax* **özünü işə salmaq**

özünə qapanıb qalmaq (cəmiyyətdən uzaqlaşmaq) – **to draw (to withdraw, to shrink) into oneself / to clam up / to retire into oneself / to be fed up / to live in a world of one's own / to keep one's own company**

özünə quyu qazmaq (özü özünə zərər vermək) – **to cook one's own goose**

özünə layiq bilmədiyini başqasına rəva görmə – **do as you would be done by**

özünə rahat yer eləmək (özünə məskən salmaq) – *** (as) snug as a bug in a rug**

özünə umac ova bilmir, başqasına əriştə kəsir (öz problemləri ilə məşğul ol) – **put your own house in order** (to sort out one's own problems first)

özünə tabe etmək – to take someone in hand / to bring pressure to bear on someone / to tackle someone / to get at someone

özünə yaxmaq (lovğalanmaq, özünü çəkmək) – **to put on airs**

özünə yer eləmək (vəziyyətini möhkəmlətmək) – **to strengthen someone's hand**

özünə yer tapa bilməmək (özünü narahat aparmaq) – **to fret / to feel restless / to be unable to keep still / to be unable to settle down / to find no solace / not to know what to do with oneself / to be out of one's wits with worry / to wriggle / to twist and turn / not to know what to do with oneself / to have kitten / Cf. to jiggle around like a cricket on a hot grill / to jiggle around like a hen on a hot girdle / to jiggle around like a cat on hot bricks**

özünə yer tapmayan (nə edəcəyini bilməyən, narahat, qərarlı) – **one goes (wanders) about like a lost soul / one cannot find a place (perch)**

özünə yol açmaq (cəmiyyətdə müəyyən, layiqli yer tutmaq) – **to build oneself a road through life / to find one's way / to make one's way / to carve one's way / to force one's way in life / to fight one's way / to elbow one's way / to push one's way / to shoulder one's way**

özünə yük eləmək (özünə əziyyət vermək) – **to put someone on to someone's shoulders / to do a burden to smb. / to have a drudgery**

özünə yük tutmaq (çoxlu pul, zinət əşyaları yığaraq öz başını ağrıtmək) – **to have colossal wages / profits / heaps of money**

özünə zəhmət vermək – to take the trouble

özünə ziyan etmək (təcavüzkar bir surətdə hərəkət edərək özünə pis eləmək)–

*** Amer. to shoot oneself in the foot**

özünə arxayın adam – * smart Aleck

özünlə – *along with

özünsən! (qarşılıqlı söyüş) – **you are another!**

özünü abırdan salmaq (özünü biabır eləmək) – **to disgrace oneself**

özünü açıq-saçıq aparmaq (tərbiyəsizlik nümayiş etdirmək) – **to be unduly familiar / to be free and easy**

özünü ağıllı aparmaq (tərbiyəli, düzgün, abırlı) – **to come to one's senses**

özünü ağıllı hesab edən – **wise guy**

özünü ağır aparmaq (ədab-ərkanla hərəkət etmək) – **to keep oneself in his own place / to have oneself in hand / to hold oneself in hand / to keep oneself within bounds (the limits) of propriety / to observe the rules of propriety / to mind one's manners / to keep calm**

özünü ağır tutmaq (özünü tərbiyəli aparmaq) – **to keep someone in his (her) place / to have (hold, keep) someone in hand / to keep someone within bounds**

özünü axmaq yerinə qoymaq – **to lose one's senses** (to pretend to be fool)

özünü analiz etmək (ürəyində götür-qoy eləmək) – **to analyse one's feelings** (to indulge in self-analysis)

özünü apara bilməmək (müvazinəti itirmək) – **to forget oneself**

özünü aparmaq (özünü müəyyən çərçivədə saxlamaq) – **to behave, conduct oneself** (of someone's manners)

özünü aralığa soxmaq (özünə problem yaratmaq) – **to ask for trouble / to ask for it**

özünü araya soxmaq (bir kəslə güclə tanışlıq eləmək, dəvətsiz yerə getmək) – **to force oneself on** (to force one's acquaintance on)

özünü başqasının yerinə qoymaq (başqasının halına yanmaq) – **to get into someone's skin / to put oneself in someone's shoes** (to put oneself in someone's place or position)

özünü bəbə kimi aparmaq (uşaq kimi ağılsızlıq etmək) – **to behave oneself as a baby**

özünü bərkə salmaq (özünə əziyyət vermək) – **never look up from one's work / to work like a mule / to undertake many duties / to load oneself with responsibilities / Cf. to work till one sweats blood / to bathe in sweat**

özünü bərkitmək – **1.** (müvazinəti itirməmək) – **to take oneself in hand / to pull oneself together / to control oneself / to get a grip on oneself / to regain control of oneself; 2. bax qarnını bərkitmək**

özünü bəyənən (bir kəsin özündən xoşu gəlir) – **conceited / self-satisfied / to be selffish / to have a great self-love / to be egoist**

özünü bicliyə qoymaq – *bax* **özünü bicliyə vurmaq**

özünü bicliyə vurmaq (bir kəsə biclik işlətmək) – **to keep up a farce / play-act / to try to fool someone** (to toady, to fawn upon)

özünü bilməmək(özündən çıxmaq, müvazinəti itirmək) – **someone is quite beside oneself with smth. / one is nearly out of one's mind**

özünü bir kəsin əlinə vermək – *bax* **saqqalı ələ vermək**

özünü bir kəsin tayı kimi aparmaq – **to be on an equal (on the same) footing with someone / to be on even board with someone**

özünü bir kəsin yerinə qoymaq – *bax* **özünü başqasının yerinə qoymaq**

özünü bir təhər dolandırmaq (acından ölməmək) – **to keep the wolf from the door** (to have enough money to avoid going hungry, poverty)

özünü bir yerə soxmaq (bir kəsdən üstün olmağı üçün cəhd göstərmək) – **try to get the upper hand of someone / to push (elbow) one's way**

özünü birtəhər hiss etmək (bir şeyə görə narahat olmaq) – **to feel constraint**

özünü boğmaq (lovğalanmaq, özü haqqında yüksək fikirdə olmaq) – **to take too much upon oneself / to be on one's high horse/ to get on one's high horse / to puff up / to be too proud / to put on / to give oneself / to assume aids / to get too big for one's boots**

özünü boş buraxmaq (pis yola düşmək) – **to go off the deep end**

özünü boş tutmaq(acizlik nümayiş etdirmək) – **to do smth. negligently / in a slipshod manner**

özünü cəncələ salmaq (danışığı və ya hərəkətləri ilə özünü təhlükə altına qoymaq) – **to put one's own head on the block / to lay one's own neck on the block** (to risk losing one's smth. dear thing, it may be job, reputation or smth. else)

özünü cırmaq – **1.** (bərk qışqırmaq) – **to yell (sing) at the top of one's voice / to bawl one's throat raw / Cf. to hurl abuse at someone from the roof tops; 2.** (hirsələnmək) – **to fly off the handle / to foam at the mouth**

özünü çaqqal ölümünə vurmaq – *bax* **tülkü ölülüyünə vurmaq**

özünü çəkən(lovğalanan) – **too big for one's boots**

özünü çəkinmədən aparmaq (özünə bir kəsə tay kimi aparmaq) – **to be free-and-easy with someone / to be on hail-fellow-well-met terms with someone**

özünü çəkmək – 1. *bax* **özünü boğmaq**; 2. (özünü itirmədən aparmaq) – **to behave / to conduct oneself of someone's manners**

özünü çətinliyə salmamaq (canının halına qalmaq) – **to keep one's nose above water**

özünü çox ağıllı aparır (məcazi mənada çox ağıllıdır) – **too clever by half**

özünü dağ başına qoymaq – 1. *bax* **özünü qaldırıb göyün yeddinci qatına qoymaq**; 2. (bir kəsi çox xahiş eləməyə vadar eləmək) – **to be hard to persuade**

özünüdağa-daşa çırpmaq (maddi böhran vəziyyətindən çıxmaq üçün çox, lakin nəticəsiz bir işin üzərində əziyyət çəkmək, güclə dolanmaq) – **to struggle like a fish out of water / to struggle desperately to make both ends meet (for one's living) / to live from hand to mouth**

özünüdağa-daşa vurmaq – *bax* **özünü dağa-daşa çırpmaq**

özünüdartmaq – 1. (lovğalanmaq) – **to turn up one's nose / to put on airs / to give oneself out to be / Cf. to get too big for one's boots**; 2. *bax* **böyük danışmaq 2-ci mənada**

özünü dəliliyə qoymaq (özünü xəstəliyə vurmaq) – **to play the fool / to sham**

özünüdəmə qoymaq (istirahət eləmək) – **to get a (great) kick from smth. / to get a hell of a bang out of it / to enjoy oneself enormously / to have the time of one's life**

özünüdəyişdirmək (özünü dəyişdirməyə məcbur eləmək) – **someone has a great change**

özünü dikbaş aparmaq (lovğalanmaq) – **to ride the high horse** (to behave oneself in a superior haughty, overbearing way)

özünüdilə-dişə salmaq – *bax* **özünü dillərə salmaq**

özünüdillərə salmaq (müzakirə obyektı olmaq) – **to spread hearsay about oneself / to become a topic of gossip / to become a matter of scandal / to set a rumour afloat**

özünü doğrultmaq – to justify oneself

özünü dünyanın yiyəsi kimi hiss etmək – *bax* özünü göyün yeddinci qatında bilmək

özünüdüz aparmaq (mədəni danışmaq) – to keep a civil tongue in one's head

özünü evində kimi hiss etmək (rahat olmaq) – to feel at home / to make oneself at home (to feel comfortable, relaxed, at ease)/ Cf. to hang up one's hat in someone's house

özünü əldən salmaq – 1. (özünü yormaq) – to suffer through one's fault / to blame oneself / to take smth. to heart / to feel unhappy about smth.; 2. (çox və ağır iş görmək) – to stave away / to bust a gut / to sweat one's guts out / to overtax someone's strength / to undermine someone's health (to work very hard)

özünü ələ al! (ağlama!, sakit ol!) – there, there! (don't cry!, that's enough!)

özünü ələ almaq – 1. (müvazinətini saxlamaq, öz hisslərinə qatılmamaq, sakit olmaq) – to keep one's balance / to take oneself in hand / to pull oneself together / to control oneself / to get a grip on oneself / to regain control of oneself / to store up fresh energy / to keep oneself in hand / to control one's temper / to take a grip on oneself / to have well in hand / to take a firm on oneself / to take a hold on oneself / Cf. to keep one's nose to the grindstone; 2.(tənbəlliyə son qoymaq, daha fəal olmaq) – to take oneself in hand / to brace one's energies (heart) / to summon one's strength (abilities)

özünü ələ salmaq (özünü pis, gülməli vəziyyətdə qoymaq) – to play the fool / to act the ape / to make a fool of oneself / tomfool / kid around

özünüələ vermək (bir kəs tutuldu) – to deliver up / to give up

özünüələ verməmək(bir kəs yaxalanmadı) – not to give up

özünüəldən-dildən salmaq (dayanmadan işləmək) – to keep someone's nose to the grindstone

özünü əsdirmək – 1. (bərk qışqırmaq, bir kəsi söymək) – to open full mouth / to open one's trap too wide / to swear like a trooper; 2. (bir kəsə naz eləmək) – to be self-advertising

özünü əskiltmək (alçalmaq) – **to lose face / to be little of oneself**

özünü əzgin hiss etmək (çox yorğun və ya kefsiz olmaq) – **to feel like a boiled / wet rag / to feel fragile** (very tired)

özünü əzib-büzmək – **1.** (özünü dartmaq, insanlara yuxardan aşağı baxmaq, adam saymamaq) – **to give oneself airs / to be affected / to put on airs; 2.** (özünü yaxşı nəzərə verməyə çalışmaq) – **to spread one's tail like a peacock / to be cock-a-hoop / to show off** (to pose, to boat, to bluster, to brag of smth.)

özünü əziyyətə salmamaq (səy göstərməmək, o qədər də çalışmamaq, başdansovdu yanaşmaq) – **to take smth. easy**

özünü gənc göstərmək (cavan insan kimi özünü aparmaq, yaşına uyğun hərəkət etməmək) – **to put on youthful airs** (try to look younger than one is)

özünü gic yerinə qoymaq (meymunluq eləmək) – **to play the monkey / to act the giddy goat**

özünü gicliyə vurmaq (axmaq hərəkət etmək) – **to act the monkey / to play the ape / to pretend to be a simpleton / to make a fool of oneself / to act the ass / to play the ass**

özünü göstərmək – **1.** (bir işdə fəal iştirakçı olmaq) – **to get into the act; 2.** (özünü yaxşı tərəfdən bir kəsə göstərmək) – **to show one's worth / to put one's best foot foremost / to show off; 3.** (var gücü ilə görünmək) – **to come into one's own / to assert oneself; 4.** (özünü bir kəsə tanıtdırmaq) – **to make itself felt**

özünü göyün yeddinci qatında bilmək (özünü xoşbəxt hiss etmək) – **to be in the seventh heaven / to tread on air / to walk upon air / to be all over oneself / to be on top of the world / to sit on top of the world / to fell on top of the world / to have the world by the tail**

özünü gözdən salmaq (özünü hörmətdən salmaq) – **to fall into the background / to fall into the shade / to be in disgrace**

özünü gözə çarpdırmaq (bir kəsin yanında öz üstün cəhətlərini bir kəsə tanıtmmaq, göstərmək) – **to spread one's tail-feathers before someone** (to show off)

özünü gözə soxmağı bacarmaq (özünü istətməyi bilmək) – **to know which side your bread is buttered** (to know how to make oneself liked by people in power or how to gain their approval, to know what is one's advantage)

özünü gözə soxmaq (hərəkətləri, geyimi ilə və s.) – **to hang round someone / to thrust oneself into someone's presence / to catch someone's eye / to strike the eye / to be striking / to stand out / to leap the eye / to stare someone in the face / to arrest someone's attention / to be evident to someone / to be conspicuous to someone / to be obvious to someone / to stick out like a sore thumb** (to be different from the rest)

Özünü gözə soxur. – **The scamp has a finger in every pie.** / *Cf.* **Sharp's the word and quick's the motion.**

özünü güdaza vermək (özünü məhv eləmək) – **to break one's (own) neck / to come a cropper over smth. / to fall through**

özünü həlak eləmək (bir şeyi əldə etmək üçün çox əziyyət çəkmək) – **to go all out to do smth. / to go out of one's way to do smth.**

özünü (bir şeyə) həsr etmək – **to throw oneself into smth. / to plunge into smth. / to be (become) utterly absorbed in smth. / to be deeply occupied doing smth.**

özünü həyasız aparmaq (bir kəsin qonaqpərvərliyi ilə sui-istifadə eləmək) – **to overstay (to outstay or to wear out) one's welcome**

özünü xəstəliyə vurmaq (bir iş görməmək üçün, işdən boyun qaçırtmaq) – **to swing the lead / to pretend to be ill / to play possum**

özünü xoruz kimi dartmaq – *bax* **özünü dartmaq**

özünü istətmək (sevdirmək) – **to turn someone's head / to get on someone's right side**

özünü itirmədən (çaşmayaraq) – **to keep one's head / not to lose one's head / to have one's brains on ice / not to lose one's self-control**

özünü itirmək – **1.** (ən adi bir vəziyyətdən çıxış yolu tapa bilməmək) – **to lose (one's) head / to lose one's self-control / to be bewildered / to be taken aback / to be at a loss / to get confused in a very simple matter / to lose one's way in**

broad daylight / to be at one's wits' end / to go nuts over smth. / to come all to pieces / to go up in smoke / to lose one's bearings / not to know whether one is coming or going / not to know if one is on one's head or one's heels / not to know where to look / not to know where to turn one's eyes / not to know which way to turn / not to know where to put oneself / not to know where to put one's face / not let one's left hand know what one's right hand does / to run amok; 2. (işin çoxluğundan başını itirmək) – *Lit.* to rush round like a squirrel in its tread-mill / to run round like a squirrel in a cage / to be in a squirrel trap

özünü itirməmək (özünü əldə saxlamaq, müvazinəti itirməmək) – **to keep one's head / not to lose one's head / to have one's brains on ice / not to lose one's self-control / to keep the wits about someone**

özünü itirməyən (sakit, soyuqqanlı, təmkinli) – **as cool as cucumber** (very calm and controlled)

özünü işə salmaq (özünə problem yaratmaq) – **to get into a tight corner / to get into a mess / to get into a scrape / to get into a spot**

özünü işə verməmək (avaralanmaq) – **to loaf / to idle / to fritter / to loiter away one's time / to dawdle about the place**

özünü ... kimi qələmə vermək (başqası kimi özünü aparmaq) – **under (in) the guise of someone or smth.**

özünü kor kimi aparmaq – *bax* kor olmaq

özünü küçə adamı kimi aparmaq – *bax* özünü ləçər kimi aparmaq

özünü qabağa vermək (bir işdə öz köməyini təklif etmək) – **to take it upon oneself**

özünü qaldırıb göyün yeddinci qatına qoymaq (özünü dartmaq, lovğalanmaq) – **to give oneself airs / to pose as someone / to get a swelled head (over)**

özünü qırağa çəkdi (məsafə saxlamaq) – **to go out of the way / to move aside (away) from ...**

özünü qoymağa yer tapmamaq (çaşıb qalmaq) – **not know where to hide oneself / to feel utterly at a loss / to wish the earth would open and swallow one up**

özünü qoyun yerinə qoymaq (sadələvhlük nümayiş etdirmək) – **to be too naive, credulous, kind, good-natured**

özünü qurd qayırıb ortalığa atmaq (başqasının işinə müdaxilə etmək) – **to meddle in other people's business**

özünü quzu kimi qələmə vermək (özünü fağır aparmaq) – **look as if butter wouldn't melt in one's mouth**

özünü ləçər kimi aparmaq (bərək qışqırmaq) – **to argue (swear, curse) like an apple-wife (a fishwife)**

özünü lotuluğa qoymaq – **1. bax özünü gicliyə vurmaq; 2. bax yerini bilməmək; 3. (özünü pis aparmaq) – to play at wild asses**

özünü masqaraya qoymaq – **bax özünü lotuluğa qoymaq 1-ci mənada**

özünümazata mindirmək (öz qiymətini qaldırmaq) – **to try to put up one's price / to enhance one's reputation / to make oneself sought after**

özünün yerə vurmaq (müxtəlif iş görmək) – **to try to do ten different jobs at once / to try to do a thousand and one things at once**

özünü naqolay hiss etmək (yerində olmamaq) – **to feel like a fish out of water** (about a person who is out of his proper place in life)

özünü nasaz hiss etmək (naxoşlamaq) – **to feel out of sorts / to feel off colour** (to feel unwell)

özünü naza qoymaq – **bax özünü əzib büzmək**

özünü nəcis yemiş toyuq kimi aparmaq (bir kəs imkanı olmadığı, cəmiyyətdə yüksək vəziyyəti tutmadığını yalandan başqasına işarə verir) – **to be cock-a-hoop / to show off (to boast, to bluster, to brag of smth.)**

özünü nizama salmaq – **to tidy oneself up**

özünü o yerə qoymamaq (tələşini büruzə verməmək, öz narazılığını üzə verməmək) – **Fr. Faire bonne mine au mauvais jeu. / to make no sign / to show no sign of smth. / not to give oneself away / to give no sign of smth. / not to**

betray one's feelings / not to let on / to carry it off / to pretend / to make believe / to keep up (save) appearances / to behave oneself as if nothing had happened

özünü oda-alova vurmaq – 1. *bax* çalışıb-çapalamaq; 2. *bax* özünü oda vurmaq 2-ci mənada

özünü oda-közə atmaq – *bax* özünü oda-alova vurmaq

özünü oda salmaq (güzəşt etmədən, bir kəslə dava-qırğın yaratmaq) – to be in the thick of the fighting / to kick against the pricks / to come across one another

özünü oda-suya atmaq – *bax* özünü oda-közə atmaq

(bir kəsə görə) özünü oda vurmaq – 1. (var gücü ilə bir işi görmək üçün, bir şeyi sübut etmək üçün səy göstərmək) –to go all out / to do one's damndest / to lay oneself out / to be all out for smth. (to do smth.) / to go out of one's way to do smth. / to try one's hardest / to do one's uttermost (damndest) / to work hard / to do one's best; 2. (başqasının yerinə ağır iş görmək) – to pull someone's chestnuts out of the fire; 3.(təhlükəli, fəsadları olan iş görmək) – to batter (bash, beat) one's head against a stone wall /to kick against the pricks / *Lit.* to go through fire and water (to sacrifice oneself)

özünü oda-alova vurmaq – *bax* çalışıb-çapalamaq

özünü ora-bura vurmaq (hər iş görmək) – to get into a flurry

özünü oxşatmaq (özünü bir kəsə bənzətmək) – to pose as someone or smth. / to play someone or smth. / to put on airs

özünü öldürmək – 1. (çox cəhd göstərmək) – to upset oneself (over) / to lament (over); 2. (intihar etmək) – to put a bullet through one's brains / to blow out one's brains / to take one's own life / to make away with oneself / to put an end to oneself (to commit suicide); 3. (çox işləməklə özünü əldən salmaq) – to burn the candle at both ends

özünü öldürsən də (nə qədər can yandırsan da, xeyri yoxdur) – it won't work / whatever you do / one might as well hang oneself

özünü ölü kimi hiss etmək (çox xəstə olmaq) – **to feel like death warmed up**
(to feel very ill)

özünü ölülüyə vurmaq – **to feign death / to pretend to be dead**

özünü öymək (özünü tərifləmək) – **to blow one's bags / to write home about / to talk through one's hat / to brag (of) / to boast (of) / to swagger (about)**

özünü öz yerində hiss etmək (özünü yaxşı hiss etmək) – **to feel like a million dollars**

özünü öz yerində hiss etməmək (özünü pis hiss etmək) – **to feel like to be in anybody's shoes**

özünü öz yerində hiss etməyən (narahatçılıq çəkən insan haqqında) – **a fish out of water** (someone who feels uncomfortable in familiar surroundings or company)

özünü pis hiss etmək (ümitsiz, əlacsız, zəif) – **to feel as sick as a parrot** (bad feeling of disillusionment, frustration)

özünü pis vəziyyətə salmaq – **to make an ass of oneself**

özünü rahat hiss etmək – * **to let down one's hair**

özünü reklam etməklə məşğul olmaq (lovğalanmaq) – **to blow one's own horn / Amer. to toot one's own horn / to blow one's own trumpet**

özünü rəngə qoymaq – *bax* **özünü masqaraya qoymaq**

özünü ruhlandırmaq (cəsarətlənmək) – **to whistle in the dark**

özünü saxlama (özünü itirməmə, soyuqqanlılıq, mətanət) – **a presence of mind**

özünü saxlamaq – 1. (öz hisslərini göstərməmək, heç bir tədbir görməmək) – **to keep smth. within bounds/to keep oneself in hand / control oneself / control one's temper / to keep within the bounds of decency / to control (to restrain, to stop) oneself / to hold one's hand / to keep the lid on smth.;** 2. (ciddi görkəm saxlamaq) – **to keep a straight face**

özünü saxlamamaq (coşmaq) – **to flare up / Cf. to fly (go, slip) off the handle / to fly (get, go off) into a tantrum / to get one's shirt off (out)**

özünü saxlaya bilməmək (stres keçirtmək, mənəvi zərbə almaq) – **not to control / not to restrain / not to stop oneself / to be quite beside oneself with smth. / to fly (to go, to slip) off the handle**

özünü sıxmaq (pula, yeməyə qənaət etmək) – **to tighten one's belt** (to live on less money than usual, to use less food and other things)

özünü sındırmadan (elə bil heç nə olmayıb, heç nə baş verməyib) – **as if nothing had happened**

özünü sındırmamaq (özünü sakit, həmişəki kimi aparmaq) – **to make no sign / to show (give) no sign of smth. / not to give oneself away / not to betray one's feelings / not to let on / to carry it off / Fr. Faire bonne mine au mauvais jeu. / to put a good face on the matter / to keep up appearances. / Amer. Save appearances. / to make the best of a bad bargain**

özünü soyuğa vermək (soyuqlamaq) – **to catch a cold / to catch one's death of cold** (to become ill with a cold)

özünü-sözünü bilməmək (özünü tərbiyəsiz, ədəbsiz aparmaq) – **not to keep within the bounds (the limits) of propriety / not to observe the rules of propriety / not to mind one's manners / not to keep calm**

özünü şam eləyib yandırmaq (ağır iş görmək) – **to hold one's nose to the grindstone / to work till one sweats blood / to work until exhaustion / someone has worked up seven sweats doing smth. / someone must have sweated blood over smth.**

özünü şax tutmaq (müvazinəti itirməmək) – **to behave / to conduct oneself of someone's manners**

özünü şişirtmək (özünü tərifləmək) – **to exaggerate oneself / to overstate oneself / to swagger / to become boastful / to inflate smth. / to enlarge upon smth.**

özünü tam göstərmək (öz gücünü nümayiş etdirmək) – **to manifest itself in full / to come into one's own / to regain its sway**

özünü tanımaq (həddi-buluğa çatmaq) – **to come of age / to be of age**

özünü tanımmamaq (həddi-buluğa çatmamaq) – **to be under age**

özünü tanıتماq – *bax* özünü göstərmək

özünü təlxək kimi aparmaq (özünü səviyyəsiz aparmaq, bir kəslə gic-gic zarafat etmək, şitlik eləmək) – **to be a buffoon / to be a clown / to be a tomfool / to be a jester / to be a bugbear / to be a laughing-stock**

özünü təmizə çıxartmaq (özünə bəraət qazandırmaq) – **to justify oneself**

özünü təmkinləmək (sakit, rahat olmaq) – **to recover one's spirits / to feel like (quite) oneself**

özünü tərifləmək – **to write home about oneself / to sing one's own praises / to pat oneself on the back**

özünü təzə anadan olmuş kimi hiss etmək (özünü əla hiss etmək) – **to feel like a million dollars** (to feel wonderful)

özünü tox tut (özünə əmin ol, inan) – **keep yourself in hand / control yourself / control your temper**

özünü tox tutmaq – *bax* özünü ələ almaq

özünü toplamaq – **1. (əvvəlki halına düşmək) – to collect one's strength / to gather oneself up / to muster up one's strength; 2. (qeyrətə gəlmək, cürətlənmək, ürəklənmək) – try to brace oneself / try to pull oneself together / to master oneself / to take oneself in hand / to pull oneself together / to control oneself / to get a grip on oneself / to regain control of oneself; 3. (gücünü toplamaq) – to get up stream**

özünü tutmaq (maddi cəhətdən heç kəsdən asılı olmamaq) – **to find one's feet / to get on one's own feet / to stand on one's (own) feet / to become independent**

özünü tülkü ölümünə vurmaq (özünə yatmış kimi göstərmək) – **to play the dead**

özünü tülkülüyə qoymaq – *bax* özünü tülkülüyə vurmaq

özünü tülkülüyə vurmaq (biclik işlətmək, hiylə etmək) – **to play act / to keep up a farce / to try to fool someone**

özünü uca tutmaq (hamıya yuxardan aşağı baxmaq) – **to hold one's head high / to turn up one's nose / to cock one's nose / to put on airs**

özünü ucuz eləmək (hörmətdən düşmək) – **to make oneself cheap / to fall into disgrace / to fall into disesteem / to get / to become disrespectful / to be disappointed (in) / to be disillusioned (with)**

özünü üçyaşar qoduq kimi çəkmək – *bax* **özünü xoruz kimi dartmaq**

özünü yaddan çıxarmamaq (öz mənafeini güdmək, maraqlarını müdafiə etmək) – **to bear in memory / to carry in mind / to think about oneself / to keep in smb's mind**

özünü yaxşı saxlamaq (yaşanı görə cavan və ya yaxşı görünmək) – **to keep one's looks / to bear age well / to carry off his (/her) age well** (continue to be physically attractive, to look younger than one actually is)

özünü yaxşı tərəfdən göstərmək (bacarıqlı adam kimi) – **to hit one's stride**

özünü yalandan ... göstərmək – **to pretend / to make believe / to keep up (save) appearances**

özünü yalandan laqeyd göstərmək – **to pretend to be smth. / to sham smth. / to play someone**

özünü yazıq, bədbəxt göstərməyə çalışan adam – **a poor soul (thing) / a whimperer / a whiner / a moaner** (*iron.* of a person pretending to be poorer, humbler than he / she is)

özünü yeddinci qatında hiss etmək (çox sevinmək) – **to feel on top of the world / to be floating on air / to be walking on air** (to be very happy about something good that has happened)

özünü yekə-yekə aparmaq (lovğalanmaq) – **to affect smth. / to put on smth. / to put on airs / to swan around**

özünü yenidən dünyaya gəlmiş kimi hiss etmək (özünü əla hiss etmək) – **to feel like a million dollars** (to feel wonderful)

özünü yerində hiss etməmək (arzuolunmaz qonaq) – **a cuckoo in the nest**

özünü (bir kəsin) yerinə qoymaq – **1.** (bir kəsin halına yanmaq) – **to put oneself in someone's place / to place oneself in another's shoes / Cf. if I were you; 2.** (oyun oynamaq) – **to put on an act / to play the simpleton / to make a fool of oneself**

özünü yetirmək (özünü vaxtında bir yerə çatdırmaq)– **to come just on / to arrive in time / to be quite appropriate** (suitable, timely, well-timed, apt, to the point)

özünü yeyib tökmək (mənəvi əziyyət çəkmək, nigarançılıq çəkmək) – **to be out of sorts / not to be quite oneself / not to be quite one's usual self / to be out of one's wits with worry / to be unable to keep still / to find no solace / to fret / to feel restless / not to know what to do with oneself / to be unable to settle down / to be in a tizzy / to be in a wax**

özünü yığışdırmaq – 1. *bax* **toqqasını bərk çəkmək**; 2. (müvazinəti itirməmək) – **to pull oneself together**; 3. (fəsadlardan qorxaraq daha da ehtiyatlı olmaq) – **to put one's tail between one's legs** (to be frightened of)

özünü yırtmaq (bərk hirslənmək) – **rage and fume / rant (storm) and rage / to be in a towering rage / to be in a passion**

özünü yolmaq (çox həyəcan keçirtmək) – **to suffer a great grief or anxiety**

özünüyorgan-döşəyə vermək (yatmağa getmək) – *Amer.* **to hit the hay / to hit the sack** (to go to sleep)

özünü yormaq (özünə istirahət verməmək) – **to keep one's nose to the grindstone** (to overwork)

özünü yuxarı tutmaq – *bax* **özünü uca tutmaq**

özünü yuxuluğa vurmaq – *Amer.* **to play possum**

özünü yüngül aparmaq – *bax* **özünü təlxək kimi aparmaq**

özünü zərbə altına qoymaq (özünü təhlükə altına qoymaq, bilərək ölümə getmək)– **to lead with one's chin / to stick one's chin out / to stick one's neck out**

özünü zərbə altına salmaq – *bax* **özünü zərbə altına qoymaq**

özünü zərbə salmaq (ağır əşya qaldıranda) – **to bust a gut to do smth.**

özünü zibilə salmaq (çətin və təhlükəli vəziyyətə düşmək) – **to dig someone into a hole / to be in dire straits**(to cause a problem that will be difficult to escape from)

özünü zora salmaq – *bax* **özünü bərkə salmaq**

özünün qiymətini qaldırmaq – to play hard to get

özünüz bilərsiniz (necə istəyirsiniz) – you know best / do as you like / it is up to you / get on as best as you can / do it as you know

özünüz bilərsiz – *bax* özünüz bilərsiniz

özünüə gəlin! (sakit olun!) – what you need is a change!

özünüə evinizdə kimi hiss edin (rahat olun, utanmayın, sərbəst olun) – please, make yourself at home / let your hair down

ÖZÜNDƏ

özündə deyil – 1. (bir kəs həyəcan içindədir, sakitliyini itirib) – not one's usual self / not oneself / beside oneself / deeply perturbed / as if demented / out of one's depth / I'll at ease; 2. (kefi yoxdur, halı yaxşı deyil) – one is ill at ease / one does not feel at home somewhere / something is not to one's liking

özündə olmamaq (bir kəs narahatdır) – to be not quite oneself / not quite one's usual self / out of sorts / out of one's mind / not quite oneself

özündəsaxlamaq (bir kəsə deməmək) – to keep smth. to oneself

özündə-sözündə deyil (fikri qarışıqdır) – one is muddle-headed / one is a muddle-head / one's thoughts are in a muddle

özündən bədgüman olmaq (özündən çox razı olmaq) – to think a lot of oneself / to have a high opinion of oneself / to think highly of oneself

özündən çıxaraq (hirsənərək, çəşaraq) – (to do smth.) in the heat of the moment / (to do smth.) in a fit of temper

(bir kəsi) özündən çıxarmaq – 1. *bax* özündən toxumaq; 2. (birini əsəbiləşdirmək, hirsəndirmək) – to put someone out of temper / to drive someone to distraction / to disturb someone's composure / to disturb someone's balance (equilibrium) / to upset someone / to get someone rattled / to exhaust someone's patience / to rub someone the wrong way / to drive someone out of his wits / to put someone beside himself / to make someone lose his temper / to drive someone to the last shifts / to drive someone to the verge of desperation / to get rise out of someone / to drive someone mad (crazy,

frantic) / to get someone's blood up / to make someone's blood run cold / to turn someone's stomach / to enrage someone / to exhaust (to try) someone's patience / to exasperate someone / to jolt someone out of his (her) patient attitude / to drive someone out of his senses / to get someone's back / to dander up / to get someone's goat / to make someone's blood boil (to infuriate someone)

Özümdən çıxma! (sakitləş!) – Don't make waves! / Cool it! / Don't rock the boat! / Keep your hair on!

özümdən çıxmaq – 1. (müvazinətini itirmək, hirslənmək, hiddətlənmək, əsəbiləşmək) – to lose one's temper / to fly into a rage / to be nearly out of one's mind / to lose control of oneself / to be beside oneself with smth. / to lose one's balance / to fly off the handle / to go crazy / to see red / to be steamed up about smth. / to be angry for no reason at all / to lose one's shirt / to get one's back up / to set up one's bristles / to get someone's goat / to get someone's Irish up / to get someone's monkey up / to get someone's rag out / to get someone's shirt off / to run amok / to get someone's shirt out / to get in a rage (passion) / to fly into a passion / to work oneself up into a fury / to have the bit in one's teeth / to be out of one's mind with worry / to be worried sick (to death) / to go crazy / to get in (into) a wax / to fly up in the snuff / to fly off the handle / to get one's shirt off (out) / let oneself go / to throw aside all restraint / to start lashing out / to do things in a rush (hustle) / to be in the greatest hurry / to do smth. in hot haste / to do things pell-mell / to run amuck / to get (to put, to set) one's back up / to be in a flying rage / to be at the boiling-point / one's blood is up / to blow one's top / go to town / to get one's knickers in a twist / to go bananas; **2.** (itaətdən çıxmaq) – to kick over the traces

özümdən çıxmaq (əşəblərini cilovlamaq) – to keep one's hair / to keep one's shirt

özümdən çox razı olmaq – to be all smiles / one's head swells / to toot one's own horn (to praise one's own abilities and achievements, to boast)

özündən getmək (huşunu itirmək) – **to faint / to swoon / to fall into syncope / to lose consciousness**

özündəniyrəndirmək (özünə bir kəsdə ikrah, nifrət hissi oyatmaq) – **to turn someone off** (to disgust someone)

özündən küs(sün)(cəza alacaqsınız!) – **take offence at yourself**

özündən qoşma! (bir kəslə razılaşmayanda) – **I like that! / the idea! / any more bright suggestions?**

özündən quraşdırmaq(yalan demək) – **to pull smth. out of a hat**

özündən müştəbeh olmaq – *bax* **özündən bədgüman olmaq**

özündən razı olmaq – **to be the cat's whiskers / to be the bee's knees**

özündən razılıq – **a high stomach / a proud stomach**

özündən toxumaq – **1. (gopa basmaq) – to tell stories / to tell fibs / make it up / to spin smth.; 2. (uydurmaq) – Cf. to spin smth. out of thin air** (to fabricate, to concoct smth.) / **out of thin air**

- P -

PAÇKA

paçka basmaq – *bax* gözünə püfləmək

PADŞAH

Padşahın bir də dilənçinin dostu olmaz. – Neither king nor beggar has a friend.

Padşahın da rəiyyətə işi düşər. – And king may apply to subject.

Padşahın söhbətinin əvvəli - dirilik, axırı - ölüm. – Begin (start) on a merry note, but finish (end) on a sad one. / Start with laughter and end with tears. / A cheerful (happy) beginning and sad ending.

PAXIL

Paxıl adam ac canavardan pisdir. – Ill-natured man is worse than wolf.

Paxılın gözü doymaz. – *Lit.* Envious eyes don't know satiation.

PAXILLIQ

paxılıqdan göm-göy olmaq (bir kəsin paxıllığını çəkmək) – to be green with envy / to suffer from sour grapes (being jealous about something one can't have)

paxılıqdan (simicdikdən) ölür – someone is consumed (green) with envy / stinginess got the better of him (her)

paxılıqdan partlamaq (bir kəsə güclü nifrət hissi barədə) – to burst with envy / to get consumed with envy / to eat one's eyes out / to be green with envy

PAXIR

paxırı açılmaq (yalanı hamıya bilindi) – to be brought into the open

paxırı üzə çıxmaq – *bax* paxırı açılmaq

Paxırını açdılar. – Show up. / Bring one into the open.

paxırını açmaq (bir kəsin yalanını ifşa etmək) – **to unmask someone / to tear the mask off someone / to expose someone / to show up / to put light through someone / to bring someone to light / to bring someone in (into) the open**

paxırını üzə çıxarmaq – *bax* **paxırını açmaq**

paxırının üstü açılmaq – *bax* **paxırı açılmaq**

paxırının üstünü açmaq – *bax* **paxırını üzə çıxarmaq**

paxırının üstünü örtmək (bir kəsin çatışmazlıqlarını ört-basdır etmək, başqalarına bildirməmək) – **to put on mask / to wear a mask**

PAQON

paqonun düşməz (dünya dağılmaz, heç nə olmaz) – *Cf.* **the world would not be upside-down**

PALAZ

Palaza bürün, elnən sürün. (Özünü hamı kimi apar.) – **Who keeps company with the wolves, will learn to howl. / Go with the flow. / Cf. You cannot lie down with dogs without rising with fleas. / He that lies down with dogs must rise up with fleas. / He that lives with cripples learns to limp.**

palaza bürünüb, elnən sürünmək (çoxunun etdiyi kimi hərəkət etmək) – **to follow the crowd**

PALÇIQ

palçıq yaxmaq – *baxqara* **yaxmaq**

PALTAR

paltarı boğçalanmaq (ölmək) – **to say good-bye to someone / to take leave of life / to kick off / to slip one's cable / to give up the ghost**

paltarına birə düşmək – *bax* **kürkünə birə düşmək**

Paltarını boyuna görə biç. – Cut the coat according to the cloth. / Stretch your legs according to the coverlet. / Cf. Stretch your arm no further than your sleeve will reach.

PAMBIQ

pambıqdan olan ədyal (yorğan) – * a comforter

pambıqla baş kəsmək (bir kəsi çox müşğul vəziyyətə salmaq) – to put someone in a desperate situation / to cut someone to the quick / to be quietly cutting someone's throat / to be death to someone

Pambıqnan baş kəsir. – Eat into someone. / Nag at someone day and night.

PAPA

papa cam!(doğrudan, həqiqi sözümdür!) – honour bright! / upon my life! / upon my soul! / upon my word!

PAPAQ

papağı boş qalmaq (ölmək) – to pass into another world / to depart out of this world / to be gone / to depart to God / to go behind the eternal cloud / to pass to a better world / to go to heaven / to go to kingdom-come / to take the ferry / to give up the ghost / to cup one's cable / to leave this world / to breathe one's last / to gasp out one's life

papağı çəp qoymaq (papağı yan qoymaq) – to cock one's hat

papağını əyri qoymaq (bir kəsin yaxşı əhval-ruhiyyəsi var) – to be in high spirits / Cf. a cup too high

Papağını göyə at. (Şad ola bilərsən.) – Take a leap for joy.

papağını göyə atmaq (çox sevinmək) – to throw one's hat into the air / to take a leap for joy / to walk on air / to tread on air / to be transported with joy / to be beside oneself (to jump with joy, triumph, etc.)

papağını günə yandırmaq (əbəs yerə gözləmək) – it was no use to wait

papağını qabağına qoymaq (bir şey haqqında ətraflı, hərtərəfli, ciddi fikirləşmək) – **to put on one's considering cap / to put one's thinking cap on**

papağını qabağına qoyub fikirləşmək (bütün üstün və mənfi cəhətlərini götür-qoy etmək, əvəllində hər şeyi düşünmək) – **to realize smth. well / to be fully aware of smth. / to know what one is doing / to understand smth. well**

papağını qoltuğına vermək – *bax xoruzunu qoltuğına vermək*

papağını qoyub qaçmaq (bərk qaçmaq) – **to show someone a clean pair of heels / to take one's heels**

papağını quma basdırmaq – *bax papağını yerə vurmaq*

papağını yan qoyub gəzmək – *bax papağını əyri qoymaq*

papağını yerə soxmaq – *bax börkünü yerə soxmaq*

papağını yerə vurmaq (bir kəsi biabır eləmək) – **to besmear someone's name / to defame someone / to vilify someone / to disgrace someone**

papaq açmaq (yoxsulluq içində yaşamaq, dilənçilik eləmək) – **to become beggar / to become pauper / to go a-begging / to beg one's bread / to be sending the hat round / to be begging alms / to be on the houses**

papaq atmaq (bir kəsin diqqətini cəlb etmək) – **to set one's cap at someone / to dance attendance on somebody** (try and please to attract a man, to show exaggerated attention to somebody)

papaq çıxartmaq – *bax baş etmək*

papaq eləmək (bir kəsi çağırmaq) – **to give know / to press someone to come**

papaq aldı-qaçdı (özbaşınalıq, hərki-hərkillik, itaətsizlik barədə) – **loony bin / booby hatch / nuthouse / bughouse / nut hatch / hell's delight / a hell of a noise / bedlam / an utter confusion** (of high-handedness, arbitrariness, anarchy, chaos)

papaq mənə haram olsun əgər ... (and verəndə) – **I'll not be a man, if**

Papaqçının papağı yırtıq olar. – **A cobbler is always without shoes. / The cobbler's wife is the worst shod. / Ever busy, ever bare.**

papaqla vursan yıxılar (çox arıq, fağır insan haqqında) – **you'd think you could break him (her) in two** (of a puny creature)

papaqla vurub yıxarıq (bir kəsi rahatlıqla yıxarıq, basarıq, əzərik, rəqib haqqında) – **we'll win by sheer numbers / it'll be a walk-over**

PARA

Parasız adamın üzü qaradır. – **Be without money is worse of the worst.**

PARAŞÜT

paraşütdən tullanmaq – * **to bail out**

PARÇA

parça-parça etmək – *bax xıncım-xıncım etmək*

parça-parça olmaq (sınmaq, dağılmaq) – **fly to pieces / to break into smithereens**

PARLAQ

parlaq nitq danışmaq (gözəl, fəhətlə nitq söyləmək) – **to speak volumes for smth.**

parlaq surətdə (çox gözəl) – **brilliantly**

PARLAMAQ

parlamağa başlayan ulduz (məşhurlaşmağa başlayan alim, artist və s.) – **rising star** (genius)

parlayan ulduz (istedadlı insan haqqında) – **rising star**

PARLAMENT

parlament işçilərinin yeri – * **back bench**

PARTİYA

partiya rəhbərlərinin pərdə arxası söhbətlərinin keçirildiyi görüş yeri – * *Amer. a smoke-filled room*

PARTLAMAQ

partlamaq – to sail close to the wind

partlasan da, çatlasan da (nə edirsən et heç nə dəyişməz)– **I can't for the life of me (do smth.) / there's not a thing in hell you can do about it**

partlaya-partlaya qalmaq (hirsdən, qüssədən, dilxorluqdan həyəcan keçirtmək) – **to be vexed about smth. / to gnash one's teeth**

PAS

pas atmaq (həyatda inkişafdan geri qalmaq, cəhalət içərisində boğulmaq)– **to become overgrown with moss / Cf. to run to seed**

PASLANMAQ

paslanıb qalmaq – *bax pas atmaq*

PATRON

patron kimi açılmaq –*bax barıt kimi açılmaq*

PAY

pay vermək (kəskin, kobud cavab vermək) – **to answer back** (rudely)

paya girmək (şərik olmaq) – **to go shares with someone**

payı artıq olmaq (çox içmək) – **to have one over the eight / to have one two many**

payına çıxmaq (bəxtinə çıxmaq) – **to fall to someone's lot (share) / to come one's way** (of misfortunes, etc.)

payına düşmək –*bax qismətinə çıxmaq*

payını alacaqsan! (cəzanı alacaqsan!) – **you will catch it!**

payını almaq (bir kəs mütləq əməlinə görə cəzalanacaq) – **someone got a good rating / someone really got it / someone got it hot and strong / to get in the**

neck /Cf. someone gt a good going-over / someone had a hot time / to get one's portion (to be rebuked)

payını götürmək (özünə nəticə çıxartmaq) – **to get smth. into one's head / to store smth. in one's mind / to take wise words to heart / to take it in / to make a mental note of smth.**

payını vermək (bir kəs əməlinə görə qiymətini alacaq) – **to give as good as one gets / to answer in kind / to pay someone back in his own coin / to hit back**

PAYIZ

payız yarpağı kimi əsmək – *bax* **nanə yarpağı kimi əsmək**

payızın əvvəllərində isti günlər – *Cf.* **Indian summer / St. Martin's summer**

PAZ

paza keçmək (gözlənilmədən bir kəsə bərk aşiq olmaq) – **to fall in love with someone**

Pazı paznan çıxarırlar. – **Like cures like. / Habit cures habit. / One fire drives out another. / Desperate diseases must have desperate remedies. / One nail drives out another. / Fight fire with fire. / Take a hair of the dog that bit you.**

PESSIMIST

pessimist adam – **Jeremiah / croaker / doomster / gloom-and-doomer**

pessimist danışığı – **bad talk / black comedy**

PEŞKA

peşka (heç bir nüfuza malik olmayan insan haqqında) – **a lay figure**

PETYKA

Petyka günündə (pis halda olmaq) – **all over the place/ to be pissed out of his mind (head) / to get tanked up / to be drunk as muck / tight as a brick / Amer. tight as a drum / to lie like a log**

PEYDA

peyda olmaq (özünü göstərmək) – **to put one's nose in / to become visible** (the unexpected appearance of someone, to become suddenly manifest)

PƏH-PƏH

pəh-pəh gətirmək (heyran olmaq, valeh olmaq) – **to be carried away by someone or smth. / to be carried off one's head / to go mad (crazy) about someone or smth. / to be touched / to be moved / to be in raptures over smth.** (to be delighted with smth.)

PƏL

pəl vurmaq (bir kəsin planlarını pozmaq) – **to spill the beans**

PƏNCƏ

pəncəsi altında (bir kəsdən asılı olmaq, bir kəsin əlində olmaq) – **in someone's clutches**

pəncəsindən buraxmaq (bir kəsi və ya bir şeyi əldən vermək) – **let someone or smth. out / let smth. go**

pəncəsindən buraxmamaq (bir kəsi və ya bir şeyi asılı saxlamaq) – **not to set someone free**

pəncəsindən xilas olmaq – *bax* **pəncəsindən qurtarmaq**

pəncəsindən qurtarmaq (bir kəsdən can qurtarmaq) – **to break (get) away from someone's clutches**

pəncəsiniqoymaq (bir şeyi mənimsəmək, icazəsiz götürmək, əldə eləmək, bir şeyə sahib çıxmaq) – **to get one's paws on smth.**

pəncəyə keçirmək – *bax* **caynağına keçirmək**

PƏNCO-PƏNCO

pəncə-pəncə içək (spirtli içkilərdən istifadə etmək üçün irəli sürülən təklif) – **I'm afraid I've got a chill, let ma have a bit of swill!**

pəncə-pəncə vurmaq (alkoqol içkilərdən bir az içmək) – **to have a drop (a little one) / to toss off a glass / to drink a small glass of liquor / Cf. to kiss the baby / to wet one's whistle / to wet (to moisten) one's clay**

PƏNCŞƏNBƏ

Pəncşənbənin gəlişi çərşənbədən bəllidir. – **Friday shows how Saturday it will be.**

PƏR

pər qatmaq (pislik etmək) – **to queer someone's the pitch/ to cross someone's path / Amer. to cross someone's track / to snatch smth. from under someone's nose / to get in someone's way / to rub salt in(to) someone's wound(s)**

pər vurmaq (bir kəsə pislik eləmək) – **to put a spoke in someone's wheel / to throw a spanner into the works / to put grit in the machine / Amer. to throw sand in the wheels**

PƏRDƏ

pərdə altında saxlamaq (bir kəsi bağlı yerdə dustaq kimi saxlamaq) – **to keep someone under lock and key** (often in a cell, prison, *etc.*)

pərdə arxasında (gizli, məxvi, xəlvəti) – **behind the scenes / in secret / privately**

pərdə arxasında qalmaq (münaqişə iştirakçılarının arxasında durmaq, münaqişəyə başçılıq etmək, lakin açıq iştirak etməmək) – **to hold (to keep) the ring**

pərdə götürmək (bir kəslə məsafəni, hörməti saxlamamaq) – **to take off all bounds / to take off partition**

pərdə saxlamaq– 1. (böyük məsafəsaxlamaq) – **to keep someone at arm's length / to keep someone at a distance**; 2. (ədəb-ərkan gözləmək) – **to keep within the bounds of decency / to restrain oneself**; 3. (özünü elə göstərmək ki, heç nə olmayıb) – **to keep up the appearances / to save the appearances**; 4. (hörmət saxlamaq) – **to know one's own place**

pərdəarxası qüvvələr (uzaqdan görünməyən, lakin ümumi vəziyyətə, hadisələrə təsir edən insan haqqında) – **backseat driver(s)**

pərdəni götürmək (ədəb-ərkan qaydalarını gözləməmək) – **to pass all bounds / to overstep the limits / Cf. it beats all / that's the limit**

pərdəni yırtmaq (həyasız olmaq) – **to lose all sense of shame**

...pərdəsi altında (niyyətini, məqsədini gizlədərək) – **under the flag of smth. / under the guise of smth. / under the slogan of smth.**

PƏRƏN-PƏRƏN

pərən-pərən düşmək (artıq hamıya məlum olmaq) – **to become dispersed**

pərən-pərən olmaq (ümidlər puça çıxdı) – **someone is out of luck / to be thrown about / to get scattered**

pərən-pərən salınmış (fikri dağınıq, huşsuz olan) – **someone's head is full of holes** (about an absent-minded, forgetful or careless person)/ **to be sparsed / to be scattered** (of incoherent thoughts)

pərən-pərən salmaq (bir kəsin fikirlərini dağıtmaq) – **to drive away**

PƏRƏSTİŞKAR

pərəstişkarları arasında bir kəsi görmək – * **to take someone in the tow**

PƏRSƏNG

pərsəng aparmaq (dəli olmaq, özündən çıxmaq) – **to go out of one's mind / to go mad / to lose one's mind / to go off one's mind**

PƏRT

pərt etmək (utandırmaq) – **to put someone to a stand**

pərt vəziyyət (sıxıntılı vəziyyət) – **a false position / an ambiguous position**

PƏRVANƏ

pərvanə kimi başına dolanmaq (bir kəsə diqqət və qayğı göstərmək) – *Lit.* **to blow the dust off someone / to cherish someone / to pamper someone / to coddle someone / to tend someone**

PƏRVƏRDİGAR

Pərvərdigar! (sevinəndə) – **Good gracious! / Holy Mother of God! / well I never!**

PIÇ-PIÇ

pıç-ha-pıç birliyi (qiybət, məlumat gələn məkan barədə) – **a source of a false news or a baseless prediction / Cf. a bum steer / a cook-house rumour / a latrine rumour**

pız-pız danışmaq (başqalarının yanında gizli danışmaq) – **to exchange confidences**

pıç-pıçla (pıçiltı ilə) – **below (under) one's breath**

PİÇ

pıçını burmaq (bir kəsi daha fəal olmağa məcbur etmək, ona müəyyən təsir göstərmək, onu boş buraxmamaq) – **to tighten up on someone / to tighten the screw a bit / to put the screws on / to crack down**

PİJON

pıjon (lovğa insan haqqında) – **a tailor's dummy**

PİLLƏKƏN

pilləkən – a staircase

PİLLƏ-PİLLƏ

pillə-pillə böyümək (artmaq, böyük postlarda, məsuliyyətli vəzifələrdə çalışmaq) – **to work one's way to the top** (rise to more responsible positions by one's own efforts)

PİNTİ

pinti kimi (sahmansı şərəitdə) – **all anyhow**

PİONER

pioner olmaq (yeni iş başlamaq, yeni yollar açmaq, bir işdə birinci olmaq) – **to break fresh ground**

PİR

* **Pir mənimdirsə, kəramətimə bələdəm.** – **Know what is what.**

PİRANİ

pirani qocalıq – an extreme old age / a venerable age

PİRAT

pirat nəşri (müəllifin icazəsi olmayan, onun əsərinin çap edilən və satılan nəşri) – **a piratic edition**

PİRİ

Piri babanın nağılları (uydurma əhvalatlar) – **an old wives' tales / old wives' fables / a cock-and-bull story / a mare's nest**

Piri babanın nağıllarını danışmaq (özündən söz uydurmaq, yalandan danışmaq) – **to tell stories / make it up / to tell fibs / to tell fish tales / to tell piper's tales / to tell traveller's tales / to tell tales of the long bow**

PİS

pis (alçaq adam haqqında) – **of the lowest (worst) type**

pis ad (bir kəsin el içində nüfuzsuz olması barədə) – **one's bad name**

pis adama haqq qazandırmaq (düşməyə aid müsbət keyfiyyətlərini vurğulamaq) – *** to give the devil his due**

pis atıcı olmaq – *** not to be able to hit a barn-door**

Pis başlanğıc pis nəticə verir. = **A bad beginning makes a bad ending.**

pis başlamaq (yola getməmək) – **to start off on the wrong foot with someone**
(to make a bad start, to begin with a mistake, to have a relationship badly)

Pis başlayan, pis bitər. = **Who begins bad, ends bad. / A bad beginning makes a bad ending.**

pis dolanmaq (kasıblıqla yaşamaq) – **to live from hand to mouth / to be hardly able to make both ends meet**

pis əhvali-ruhiyyədə olmaq (bir iş görməyə həvəsi olmamaq) – **not to be taking any / to be in bad humour to do smth. / to be in low spirits (humour, temper) / to be out of sorts / to be a cup too low / to be in the blues / to feel blue / to feel anyhow (funny) / to be out of frame / to be not in the best of tempers / to be out of humour**

pis əllərə düşmək (bir kəsin yan-yörəsi yönsüz olanda) – **to fall into one's wrong hands** (to become controlled by someone)

(bir kəsin haqqında) **pis fikirdə olmaq** – **to be in someone's bad / to be in someone's bad books / to be in someone's black / to be in someone's black books / to sell someone short**

pis gün – *bax* **dar gün**

pis gün görmək (çətin həyat yaşamaq) – **to live a hard life / to be unhappy / to be miserable**

pisgündə qoymaq (bir kəsi çətinlikdə qoymaq, ona əl tutmamaq, kömək etməmək) – **to leave someone in the lurch**

pis gündə olmaq – 1. (ehtiyac içində yaşamaq) – **to be in low water / to be on the rocks / to be at rock bottom / to be completely out of smth. / to be in a bad way / to go to the bottom / Cf. someone's end is near / someone's day is over / someone's goose is already cooked / to be in bad (straitened, poor, reduced) circumstances / come to grief; 2. (qaydada olmamaq) – Amer. on the blink**

pis günə düşmək (çətin vəziyyətdə olmaq) – **down on one's luck**

pis günə qalmaq (fiziki və mənəvi cəhətdən düşmək, kifirləşmək, korlanmaq) – **to lose one's good looks / to go off / to be not so good-looking**

pis günə qalmış (çətinlikdə atılan şəxs haqqında) – **high and dry**

Pis günün ömrü az olar. – Our day will come. / The weariest day draws to an end (to a close). / We'll have our day, too. / Our day is at hand. / There will be bright days yet. / There's another day coming. / The sun will shine on our street, too. / The sun will shine on our side of the fence. / After rain comes fair weather (sunshine). / It's a long lane (run) that has no turning. / Cf. Every dog has his day.

pis xəbər gözləmək – **to be for the high jump**

Pis işçi aləti təqsirkar görər. – A bad workman quarrels with his tools.

pis kökdə (formasız) – **like a sack of potatoes / like hell**

pis kökə düşmək (zəhəri cəhətdən pis görünmək) – **someone looks like death warmed up / Cf. I've seen happier corpses**

pis qələmə vermək (bir kəsin haqqında olduğundan da daha nalayiq söz demək) – **to put smth. in a bad light / to paint the devil blacker than he is**

pis qoxulu – **gone off / a bit (a little) off**

pis qurtarmaq (nəticəsi pis olmaq) – **come to a bad end / to be badly over / to misfire / to turn out a proper messy / to turn out wrong / to take a bad turn / not to work out / to come out cockeyed / to cost someone dear / to seal one's fate**

pis mühitə düşmək – **to be at the bottom** (around the dregs of the society)

pis olmazdı – *bax bəd olmazdı*

pis oturmaq (sallanmaq, geyim haqqında) – **to hang loosely / bag / slouch / to be baggy / to be far too loose for someone** (of clothing)

pis oynamaq (sirk artisti haqqında) – ***to miss one's tip**

pis-pis baxmaq (əyri-əyri baxmaq, bir kəsi və ya bir şeyi yaxşı cəhətdən qəbul etməmək) – **to look askance**

pis rəng vermək – to besmear someone's name / to sully someone's name / to blacken someone / to smear someone

pis sakit edən (təskinlik verə bilməyən) – *** a Job's comforter**

pis təəssürat bağışlamaq (xoşa gəlməmək) – **to leave a bad taste in one's mouth**

pis vaxtda (lazımı zamanı və məkanı olmayanda) – **in a evil hour**

pis vərdişi mənimsəmək – to be behaving in a strange (bad) fashion / Cf. a fine way he (she) carries on nowadays (iron.)

pis vəziyyətə düşmək (biabır olmaq, işləri korlamaq) – **to put one's foot in it / to get into a scrape (difficulty) / to make oneself particularly ridiculous / to make a fool of oneself / to egg on one's face**

pis vəziyyətə qoymaq – *bax pis vəziyyətə salmaq*

pis vəziyyətə salmaq – 1. (bir kəsi təhlükəli vəziyyətə salmaq) – **to put someone on the spot / to get the drop on someone/to get someone in bad/to raise a laugh against someone / to have someone over a barrel; 2.** (bir kəsi çətin vəziyyətə salmaq) – **to get someone in trouble (into a mess) / to put one's foot in someone's mouth / let someone down very badly / Cf. to put someone in the cart / to give (leave) someone the bag to hold** (to hurt another's feelings without intending to)

pisyarısı (bir kəsin arvadıvə ya ərihaqqında) – **one's worse half**

pis yola düşmək – 1.(nalayiq işlərlə məşğul olmaq) – **to go off the rails / to stray from the right path / to go astray / to go to the bad / Cf. to go all lengths / to cast prudence to the winds / to fling one's cap over the mill / to throw one's cap over the windmill / to go on the spree / to go on a bat (a bender, a blind) /**

to rush in where angels fear to tread; 2. (əxlaqsız həyat tərzini sürmək, fahişə haqqında) – **to walk the streets / to become a hooker**

Pisi görməsən, yaxşının qədrini bilməzsən. – He knows best what good is that has endured evil. / *Lit.* No such good luck had not bad luck helped. / Nothing so bad, as not to be good for something. / Bad luck often brings good luck. / We never know the value of water till well us dry. / *Cf.* It's a blessing in disguise. / No great loss without some small gain. / It's an ill wind that blows nobody any good. / What you lose on the swings, you gain on the roundabouts. / Every cloud has a silver lining.

PİSLƏŞMƏK

pisləşmək (səhhətvə ya maddi vəziyyət haqqında) – * **to go downhill**

PİSLİK

(bir kəsə) **pislik etmək** – **to make it hot for someone / Cf. to rake (to take) someone over the coals / to give someone hell**

pisliyə pislik etmək – **to pay one in his own coin**

pisliyə yaxşılıqla cavab vermək (bir kəsi mənəvi məhv etmək, öldürmək) – **to heap coals of fire on someone's head**

pisliyin kökü (pul haqqında) – **the root of all evil** (about money)

PİSNİYYƏBƏT

pisniyyəbət danışmaq (pessimist danışmaq) – **bad talk**

PİŞİK

pişik ağlayıb (çox az) – **next to nothing** (very few or little) / *Cf.* **chicken feed** (of money)

pişik asqırdı (azlıq barədə) – **precious little (few) nothing to speak of / next to nothing / dribs and drabs**

pişik başı bəzəmək (bir şeyin barədə şışirdilmiş məlumat vermək) – **to engage in idle talk / to wag one's tongue / to talk hot air / to beat the air / to shoot the breeze**

pişik ətə baxan kimi baxmaq (bir kəsə və ya bir şeyə ehtiraslı baxmaq) – **to look eagerly**

pişik kimi məst (melanxolik insan haqqında) – **as melancholy as a cat**

pişik nərdivanı ... gətirməyib? (yeri və məqamı olmayan bir iş haqqında) – **to miss the point by a mile / out of place (unnecessary)/ beside the mark / beside the point / beside the question / out of keeping with the place / out of keeping with the time / to be far off the mark / to be wide of the mark / to get the wrong sow by the ear (unwelcome)**

pişik payından da az – bax uşağa da versən küsər

pişik-siçan oyunu oynamaq (bir kəsi aldatmaq, bir kəsə birlilik işlətmək) – **to play cat-and-mouse with someone / to play a cat-and-mouse game with someone / to play blind man's buff with someone**

Pişik siçanla oynayan kimi oynayır. – **Play cat-and-mouse.**

Pişik yaxşı bilir kimin ətini yeyib. = **Well knows the kitten whose meat it has eaten. / The cat knows well whose butter he ate and what that meant for his own fate.**

pişiyə rast gələn siçan kimi (dəhşət içində)– **to be horrified by smth. / to be appalled by smth. / to tremble with fear**

pişiyimiz oğlan doğub! (təbrik edirəm!, nə xoşbəxtlikdir!) – **iron. congratulations! / oh, it is a big joy! / oh, it's a big happiness!**

pişiyi torbadan buraxmaq (sirri açmaq, vermək) – **let the cat out of the bag**

Pişiyin ağzı ətə çatmaz, deyər: iylənib! – **The grapes are sour! / Sour grapes! / So near and yet so far. / There's many a slip between the cup and the lip. / Cf. Your elbow is near, but you can't bite it.**

pişiyini divara dırmaşdırmaq (bir kəsi çıxılmaz vəziyyətə salaraq bir işi görməyə vadar etmək) – **to drive someone into a corner / to hold someone at bay / to bring someone to bay**

PIŞİM-PIŞİM

pişim-pişim eləmək – *bax* **pişim-pişimlə dolanmaq**

pişim-pişimlə dolanmaq (mübahisəni sülhlə həll etmək) – **to treat someone gently in order not to offend / to patch smth. / to settle an affair**

PIY

piy bağlamaq (çox kökəlmək) – **to become bloated**

piy basmaq – *bax* **piy bağlamaq**

piydən partlamaq (kök insan haqqında) – **to grow very fat / to be oozing fat**

piyini əritmək (arıqlamaq) – **to shake off one's fat / to slenderize**

PIYADA

piyada (nəqliyyat vasitələri istifadə etməyərək) – **Shank's Mare / Shanks' pony / Cf. on shank's pony / by shank's mare / on foot's horse / on horse of ten toes / on shank's facet (on foot)**

PLAN

planına pəl vurmaq – *bax* **planını pozmaq**

(bir kəsin) **planını pozmaq** – *bax* **yolvuranlıq etmək**

(bir kəsin) **planları, niyyətləri ilə üst-üstə gəlmək** – * **to suit someone's book planlaşdırılmamış** –* **on the spur of the moment**

PLASTİNKİ

plastinkanı dəyişdirmək (mövzunu dəyişdirmək) – **to change the record / to drop the subject / to talk about something else for a change**

PLATFORMA

platformada durmaq (öz fikrini, mövqeyini dəyişdirməmək) – **to have one's own opinion**

POLAD

Polad sına, əyilməz. – You can take the horse to the water, but you cannot make him drink.

POLİS

polis nəfəri – Myrmid on of the law

POMİDOR

pomidor –* an apple of love (tomato)

PORTFEL

portfelsiz nazir – Minister without portfolio

POST

postda ölmək (iş vaxtı ölmək) – to die in harness / to die in one's boots / to die with one's boots on

POZA

pozada olmaq (özünü çəkmək) – to strike an attitude

POZĞUNLAŞMAQ

pozğunlaşmaq(mənəviyyatı pozulmaq) – to go down hill (rapidly deteriorate)

PRESEDENT

president olmadan işə baxmaq – an action of the first impression

PREZİDENT

prezidentin qeyri-rəsmi məsləhətçiləri – * Amer.kitchen cabinet

PRIKOL

prikola tutmaq (bir kəslə zarafat etmək) – **to pull someone's leg**

PROBLEM

problem ondadır ki (işin kökü, əsası buradadır) = **there's the rub / fly in the ointment**

problemyoxdur (asan şeydir) = ***no problem / no sweat / there's nothing to it**

problemin ucu-bucağı yoxdur (hədsiz-hesabsız qayğılar barədə) – **no end of problems** (so many as seem almost endless)

PSIXOLOJİ

psixoloji təzyiq – **a war of nerves**

PUÇ

puç etmək (işləri korlamaq, bir şeyi zay etmək) – **to put the skids under**

puça çıxma (boşa çıxma, iflasa uğrama) – *** a bad egg**

puça çıxmaq – **1. (alınmamaq) – to come unstuck / to go west; 2. (boşa çıxmaq, heçə çıxmaq) – come to nought / come to nothing / to fizzle / to collapse**

PUL

pul açmayan qapı yoxdur – **money talks**

pul almaq (bir kəsin pulunun olmağına əmin olmaq) – *** to see the colour of someone's money**

pul batdı (lazımsız, faydasız, boş yerə xərcləndi) – **good-bye my money / you (he, she, etc.) can kiss your (his, her, etc.) money good-bye / you can whistle for your money / Cf. someone's money went west**

pul cibini deşir – *bax* **pul cibini yeyir**

pul cibini yeyir (bir kəsin pul xərcləmək istəyi barədə) – **one's hands are itching to throw money away**

(bir kəsdən) **pul çırpışdırmaq** (oğurlamaq) – *** to put the nips into someone**

pul göydən tökülür (əziyyətsiz əldə olunan pul barədə) – **pennies from heaven**

pul xərcləmək (əvvəlcədən edilmiş təliqəyə görə bir işi maliyyələşdirmək) – *
to put one's money where one's mouth is

pul içində üzmək – *bax* **pul kəsmək**

pul kəsmək (pulu çox olan insan haqqında) – **to be made of money**

(yaşayış üçün)**pul qazanmaq** – **to make heaps of money / to rake in the shekels / to make money**

(çoxlu) **pul qırmaq** (yaxşı gəliri olmaq) – **to make heaps of money** (about the man who tries to earn as much money as possible) / *Cf.* **to rake in some cash / to rake in the shekels / to shovel in the money**

pul qırmaq (çoxlu pul qazanmaq) – **to make money / to rake in the money / to coin money / to mint money / Amer. to be in the money** (to make a lot of money)

pul qoymaq – **1.**(ödəmək) – **to lay it on the line; 2.** (bir kəsə sərmayə yatırmaq) – **to put money on someone** (to feel very sure that someone will succeed)

pul mal tırığı – **1.** (mal-dövlət) – **wool on the back; 2.** (zəhmətsiz qazanılmış çoxlu pul) – **money to burn**

Pul pulu gətirər. – **Money begets money. / Money breeds money. / Money draws money. / Money gets money. / Money makes money. / Much will have more.**

Pul özünə hörmət istər. – *bax* **Pul yerdən yığılmır.**

pul uçdu – *bax* **pul batdı**

Pul verən, sifariş edər. – **He who pays the piper calls the tune.**

pul vəsaiti – ***the ways and means**

Pulyerdən yığılmır. (pulun qədrini bilmək lazımdır) – **Money doesn't grow on trees.**

pul yığmaq – **1.** (pulu xərcləməmək) – **to build up smth. / to save up; 2.** (pulu bankda saxlamaq) – **to hoard one's money / to keep one's savings in a money-box**

pul yox oldu – *bax* pul uçdu

pula görə hər nə desən etməyə hazır olan – * any man's money

pula qənaət etmək – to make one's money run to smth.

pula pul demir (imkanlı, çoxlu pul qazanan haqqında) – **someone is in the black / to have got money to burn / Cf. someone can buy and sell anyone** (of a man who makes a great deal of money)

pulla satın ala bilmək (çox dövlətli olmaq) – **someone can buy and sell anyone** (to have a lot of money)

pullanmaq (əyri yolla varlanmaq) – **to reap a fat profit / Cf. to line one's pockets (coat) / to feather one's nest / to take care of number one / to get a big piece of the pie**

pulu başından aşır (pulu çoxdur) – **to be flush with money / to be made of money / to have money to burn / to wallow in money / to stink of money**

pulu bel ilə kürümək (çox pul qazanan insan haqqında) – **roll in money**

pulu çölə atmaq (pulu boş yerə xərcləmək) – **to throw good money after bad** (to waste a lot)

pulu dağıtmaq (ağılsız pul xərcləmək) – **to make the money fly / to throw one's money away / to fling one's money right and left / to throw money down the drain / to play ducks and drakes with money / to spend money like water / Amer. go to town**

pulu faizə vermək (faizlə borc vermək) – **to lend (money)**

pulugöyə sovurmaq – *bax* pulu səpələmək

pulu kürəklə kürümək (zəngin insan haqqında) – **to coin money / to have got money to burn**

pulu küpədə saxlamaq (pulu evdə saxlamaq) – **to hoard one's money / to keep one's savings in a money-box**

pulu mal tırığı (çoxlu pul barədə) – **to have more money (gold) than one can count / to be flush of coin (money) / to roll in money / to roll in riches / to roll in wealth / to stink with brass / to be in the gravy**

pulu sağa-sola sovurmaq (pulu boş-boşuna xərcləmək) – **to hurl smth. to the winds / to cast smth. to the winds / to throw one's money about / to chuck money away / to make one's money fly / to throw good money after bad** (to waste smth.)

pulu sağına-soluna xərcləmək (çox pul xərcləmək) – **to spend money like water**(to spend too much money)

pulu səpələmək (əbəs yerə pulu xərcləmək) – **to spend money like water**

pulu sukimixərcləmək (çox pul xərcləmək) = **to spend money like water**(to spend too much money)

Pulu su yerinə axıdır. – Spend money like water. / Make the money fly. / Play ducks and drakes with money.

pulu zibil kimidir (bir kəsin pulu həddindən artıq çoxdur) – **to have more money (gold) than one can count / to be flush of coin (money) / to be made of money / to have money to burn / to roll (wallow) in money (riches, wealth) / to stink of (with) money (brass) / to be in the gravy**

pulun başına tez daş salmaq (pulu tez xərcləməyə çalışmaq) – **to burn a hole in one's pocket** (one wants to spend money as soon as possible)

Pulun gərək sayını biləsən. – Money likes to be counted. / Cf. Even (short) accounts (reckonings) make long friends.

Pulun var giriş, pulun yox sürüş. – If you have money - come in, if you haven't - go out.

pulunaərə getmək (sevgisizbir kəsə ərə getmək) – **to marry money**

pulunu nağd vermək (dərhal hesablaşmaq) – **to pay on the nail**

pulunu qoymağa yer tapmamaq (dövlətli insan haqqında) – **one has money to burn / one flushes with money / one has deep pockets** (about a rich man)

PUL

pul kimi qızarmaq (çox qızarmaq) – **to become red as a lobster / to be red as a crab / to be red as a crayfish / Cf. red as a turkey-cock / red as a beetroot**

PULEMYOT

pulemyot lenti – a machine-gun bel

PUŞKA

puşkaya götürmək (bir kəsi aldadaraq nəyisə əldə etmək) – **try to get smth. by bluffing / try to bully someone / try to browbeat someone into doing smth.**

PÜXTƏLƏŞMƏK

püxtələşmək (mahirləşmək, ustalaşmaq) – **to get (or to have / to keep) one's hand in** (to become perfect, more experienced)

PÜSTƏ

püstə dodaq – Cupid's bow

PÜŞK

püşk atılmışdır (qərar qəbul edilmişdir) – **the die is cast**

püşk atmaq – to cast lots (between) / to draw lots (for) / to crowd one's luck

PYANİSKALIQ

pyaniskalıq etmək (çox alkoqol içkilərdən istifadə etmək) – **to go on the binge / to go from one pub to another / pub-cawl** (usually of a company)

-R -

RADİO

Radiodan xəbər verilmək – * to be on the air

RAHAT

rahat (sərbəst) – quite freely / without standing on ceremony

rahat buraxmaq – to let someone alone / to leave someone in peace / to get off someone's back

rahat həyat (xoşbəxt, sakit həyat) – * a bed of roses

rahat həyata görə hər şeyi edərəm – anything for a quiet life

rahat keçmək (problemsiz həyata keçmək) – to go without a hitch / to go off smoothly

rahat qazanılmış pul (çətin işi görmədən pul qazanmaq) – money for jam / money for old rope

rahat mənzil (hər şəraiti olan mənzil) – a well-appointed flat (a comfortable flat)

rahat nəfəs almağa başlamaq – to get wind

rahat nəfəs almaq – 1.(dincəlmək, asudə nəfəs almaq) – to breathe freely / to get peace and quiet (the state of being calm); 2. (vaxtını şən keçirtmək, sevinclən göyə uçmaq) – to kick up one's heels

rahat olmaq (sakitləşmək) – come to oneself / to recover (to collect) one's wits / to regain control of oneself / to get a grip on oneself (to recover)

Rahat oturana nə vali gələr, nə hakim. – He lives long that lives well.

rahatölmək (öz əcəli ilə ölmək) – to die in one's boots

rahat yerləşmiş (uğurlu, uduşlu vəziyyətdə olan) – sitting pretty

rahatçılıq (harmoniya və intellektuallıq, tam əminamanlıq) – sweetness and light

RAHATLAŞMAQ

rahatlaşmaq (yüngülləşmək) – **to be a load off one's mind/ to be home and dry**(to feel relieved because a worry is removed)

RAHATLIQ

rahatlığı yoxdur – **the place has got too hot for someone**

rahatlıq verməmək (bir kəsi daima xahişlərlə yormaqla) – *Lit.* **to tear someone apart / to tear someone to pieces** (someone has many demands on his / her time)

RAXİT

raxit (xəstəlik) – **rickets** (rachitis)

RASİONAL

rasional nüvəsi – **a rational kernel**

RAZ

razçalmaq (bir kəslərin arasını vurmaqla) – **to drive a wedge between**

RAZI

razi baxış – **a contended look / a pleased look**

razi olmaq – **to be as proud as punch**

razi salmaq (bir kəsi məmnun etmək) – *Cf.* **to pat someone on the back** (to flatter someone, to gratify someone)

razi təbbəssüm – **1.** (özündən razı olan təbbəssüm) – **a smug smile; 2.** (mehriban olmayan, adamayovuşmayan insan haqqında) – **an unsociable man**

RAZILIQ

razılığa gəlmək – **come to terms / to make arrangements with someone about smth.**

razılığı güclə almaq – to wring consent from someone

razılıq əlaməti kimi – as a sign of assent / as a sign of consent

REAL

real (tipik, əsl) = real / regular

real iş (mümkün ola bilər) – *a bird in the hand / the done thing

REALLIQ

reallıqla barışmaq (həqiqətlə üzləşmək) – to face the fact (to accept existing difficult situation)

REJİM

rejimdan çıxmaq (ənənəvi həyat tərzini pozmaq) – to be unsettled / to have one's routine upset / to throw someone off / to upset the tenor of life

rejimə düşmək (ənənəvi həyat tərzini bərpa etmək) – to resume one's natural course / to get back into one's routine / to get into the old groove / to become completely settled / to settle down / to come to one's self

RELS

relsdən çıxmaq – bax cızıqdan çıxmaq

REVANŞ

revanş götürmək (uğursuzluqdan sonra özünə gəlib populyarlığı qaytarmaq) – to make a come-back

REZİN

rezin deyil ki (hamı o yerə yerləşə bilməz) – it isn't made of rubber (elastic) / it can't stretch / you'll bust it!

RƏDD

rədd cavabı vermək (kobud cavab ifadəsi) – **anything else you'd like? / like hell / catch me doing that! / nuts to you! / snooks! / snorks!**

rədd etmək (qovmaq) – **to send someone to hell (to the devil) / Cf. to tell someone where to get off**

Rədd ol! (çıx get burdan) – **Close the door from the other side. / Get knotted! / Get along with you!**

rədd olsun! (bir şeydən uzaq olmaq istəyi barədə) – **to hell with you (him, her, etc.)! / go lay an egg! / go lay a brick! / go to hell! / go to the devil! / go to blazes! / go to thunder! / let it go to hell / let it go to the devil!**

RƏF

rəfdə qalmaq (istifadəsiz qalmaq) – **to gather dust /to become overgrown with moss / Cf. to run to seed**

RƏĞBƏT

rəğbət bəsləməmək (bir kəsin hörmətini itirmək) – **to get into smb's bad (black) books**

(bir kəsin) **rəğbətini qazanmaq** (bir kəsin hörmətini əldə etmək) – **to get into someone's good books / to be in favour with someone**

RƏHBƏR

rəhbər rol oynamaq – **1. (bir işdə əsas yer tutmaq) – to play the first fiddle / to play a leading part; 2. (bir işdə nümunə olmaq, təsir göstərmək) – to lead (to set) the fashion / to give a lead / to give the tone / to set the tone / to set the pace**

RƏHBƏRLİK

(bir kəsin) **rəhbərliyi altında** (işləmək) – **under someone's command / under someone / in subordination to someone / under the direction of someone / under someone's authority**

RƏHM

rəhm edin! (mərhəmət göstərin) – **have a heart!**

rəhmsiz adamın ürəyini yumşaltmaq – * **to get blood out of a stone**

RƏHMƏT

rəhmətə getmək (ölmək) – *Cf.* **to kick the bucket / to tip (topple) up one's heels / to drop (to go, to pop, to slip) off the hooks** (to die)

RƏHMƏTLİK

rəhmətlik (haçansa olan şey barədə) – **of notorious memory** (of lamentable, sorry, evil memory)

RƏQABƏT

rəqabət aparmaq – * **contest the chromo**

RƏQİB

rəqibi onun silahı ilə vurmaq (bir kəslə onun başa düşdüyü dildə danışmaq) – **to fight fire with fire**

RƏQS

rəqs etmək – * **to shake a leg**

RƏMMAL

Rəmmaldır, peyğəmbərlik iddiası eləyir. – **Not a prophet, but a conjecturer.**

RƏNG

rəng verib, rəng almaq – 1. (utandığından qızarmaq, qorxudan ağarmaq, qüssədən qaralmaq) – **to be gleaming / to be glistening**; 2. (biabırçılıqdan, rüsvayçılıqdan) – **to change countenance / one first grows red, then turns pale**

rəng vermək – 1. (istədiyi kimi bir şeyi təqdim etmək) – **to attach great importance to smth.**; 2. (yaxşı qələmə vermək) – **to put smth. in a favourable light**; 3. (qiymətləndirmək) – **to appreciate someone or smth.**

rəng yaxmaq (bir kəsi pis qələmə vermək) – *Lit.* **to mix someone with the dirt / to defame someone / to vilify someone / to besmear someone's name / Cf. to throw (sling, fling) mud at someone / to sully someone's name / to drag someone through the mud / to drag someone in the mire / to blacken someone's name**

rəngdən-rəngə düşmək – *bax* **rəng verib, rəng almaq**

rəngdən-rəngə girmək (ikiüzlülük etmək) – **to be turncoat**

rəngi ağarmaq (qorxudan və ya həyəcandan öz təbii rəngini itirmək) – **to change countenance – to be as white as a sheet / to be as white as a ghost / to be as white as death / to be as white as ashes**

rəngi külə dönmək – *bax* **rəngi qaçmaq**

rəngi (üzündən) qaçmaq (qorxudan və ya həyəcandan birdən-birə rəngi ağarmaq)

rəngi qaçmış (qanı qaçmış) – **deathly pale / not a drop of blood in one's face**

rəngi üzündən qaçıb (ağarmaq, saralmaq) – **to become pale**

rəngi üzündən götürülmək – *bax* **rəngi külə dönmək**

rəngi üzünə gəlmək (qızarmaq, ayılmaq, özünə gəlmək) – **to come to one's senses / to come to oneself**

rənglərin ahəngi – **a range of colours**

RƏNG-RUH

rəng-ruh üzündə qalmamaq (çox ağarmaq) – **to be as pale as a ghost / to be as death itself / to become pale as a sheet / to become pale as a muffin**

rəng-ruhunu itirmək – *bax* **rəngi-ruhu qaçmaq**

rəngi-ruhu açılmaq – *bax* **rəngi-ruhu özünə gəlmək**

rəngi-ruhu qaçmaq – *bax* **rəng-ruh üzündə qalmamaq**

rəngi-ruhu özünə gəlmək – *bax* **rəngi üzünə gəlmək**

RƏSMİ

rəsmi ziyafət – * **a kid glove affair**

RƏSMİYYƏTÇİ

rəsmiyyətçi (bürokrat) – **bureaucrat / Cf. office drudge / office rat / pen-pusher / paper-shuffler**

RƏVA

rəva görməmək (bir kəsdən və ya bir şeydən utanmamaq) – **not to feel a shame to oneself / not to be ashamed / to take leave**

RƏVANLIQ

rəvanlığı pozmaq (işlərin gedişini korlamaq) – **to throw smth. out of gear**

RƏZİL

rəzil (şərəfsiz, alçaq adam, pis reputasiyası olan şəxs) – **a mean soul / a base creature / a bad character / a bad hat / a bad lot**

RİSK

risk etmək – *bax* **riskə getmək**

risk etməyə dəyər – **here goes! / come what may! / there's nothing for it! / Cf. blow high, blow low / make or mar / sink or swim / let's take a chance**

Risk - mərdlərin işidir. – **Nothing venture, nothing have. / Cf. He that hesitates is lost. / Faint heart never won fair lady.**

riskə getmək (bütün ümidlərini bir kəsə və ya bir şeyə bağlamaq, təhlükə altına qoymaq) – **to have all eggs in one basket / to keep all one's eggs in one basket /**

to put all one's eggs in one basket / to take one's chance / to stake smth. / to lay down (set) smth. at stake / to stake one's all / to risk it all / to stake smth. / to play one's last card / to chance one's arm / to sail close to the wind / to chance one's luck / to lay it on the line / to ride the tiger / to risk one's head / to risk one's neck / to risk one's skin / to rush in where angels fear to tread / to stick one's chin out / to stick one's neck out (to place all efforts, interests and hopes in a single person or thing)

riskliaddım – a leap in the dark

riskli məsələ (təhlükəli iş) – **the kiss of death / a bit of a gamble** (an event that seems good, but it is certain to make something else fail)

RİŞXƏND

rişxənd etmək (bir kəsi ələ salmaq, arxasınca gülmək) – **to laugh someone out of countenance / to make a fool of someone / to have game with someone / to play tricks / to make fun of someone / to make a laughing-stock of someone / to take the rise out of someone / to laugh at someone behind his (/ her) back**

rişxəndli irad – a witty remark / a witticism / a jest / a quip

RİTM

ritmsiz – out of time / out of step

RİYAKAR

riyakar öpüş – a Judas kiss

ROL

rola girmək – 1. (yüksək səviyyədə artistlik etmək) – **to begin to feel at home in the role of someone / to transform oneself; 2.** (yeni yerə yiyələnmək) – **to get into the way of things / to begin to cope / to become accustomed to one's role / to enter into one's role / to shake down into one's role (place) / to take on the role of someone**

rolunu yaxşı ifa etmək (qarşısına qoyduğu məqsəddən kənarlaşmamaq) – **to keep up the role of someone / to keep one's own line** (form, role) / **to hold (to stand) one's ground / to stand by one's guns / to stick to one's guns** (colours)

ROMA

Roma bir gündə qurulmamışdır. = Rome was not built in a day.

RÖYA

röyalarda görmək (bir işin həyata keçməsinə ürəkdən istəmək) – **to be (all) agog** (about / for / on / over / upon / with)

RUBL

rubl (rus pulu) – **of roubles**

RUH

ruh yüksəkliyində olmaq (böyük döyüş əhval ruhiyyəsində olmaq) – **to keep the flag flying**

ruha gəlmək (cuşa gəlmək)– **to take fresh heart / to take heart of grace / to take good cheer from smth. / to get a new lease of life / to feel one's spirits rise**

ruhan düşmək (ruh düşkünlüyünü hiss etmək) – **to lose heart / to have low spirits**

ruhdan düşmə (tamamilə bədbinlik) – **rock-bottom** (the worse moral situation)

ruhdan düşmə! (özünü ələ al!, qəm yemə!) – **chin up! / keep smiling! / never say die! / keep Britain tidy! / look on the bright side!** (be positive even if there is a bad situation)

ruhdan düşmək (ümitsiz olmaq) – **to hang one's head / to lose heart / to despond / to be dejected / to become disheartened** (despondent, downheartened) / **let one's spirits sink**

ruhdan düşməmək (ümitsiz olmamaq) – **to keep one's chin up / to keep one's pecker / to take things on the chin / to keep up heart / to keep a good heart / to keep up one's courage / to carry (keep) a stiff upper lip / to present (show) a bold front / to make the best of it / to make a bad bargain (job, business) / not let it get oneself down / not to feel dejected (disheartened) / to be able to hold one's ground against someone / not to shrink from difficulties / to hold out / to bear it / to make the best of a bad bargain / to keep a stiff upper lip / to keep one's end up**

ruhdan düşmüş halda (qəmgin, kədərli, sınımış, dilxor olmuş vəziyyətdə) – **to be miserable / to be dispirited / to be despondent / to be dejected / to be downcast / to be crestfallen / Cf. down in the chops / down in the dumps / down in the mouth / like a lost soul / with a face as long as a poker / with a hang-dog look on one's face**

ruhu açmaq – *bax* **ruhu təzələnmək**

ruhu da inciməz (qəti surətdə inciməz) – **someone has not a grain of sense of injury**

ruhu təzələnmək – **1. bax ruha gəlmək; 2. (dirilmək, dirçəlmək, canlanmaq) – to come back to life (to revive)**

ruhu şad olsun! (həyatını dəyişmiş insanı yada salanda) – **may he (she) rest in peace!**

ruhumun da xəbəri yoxdur (heç bir məlumatım yoxdur) – **someone had no hand in that / someone is in no way to blame for smth.**

ruhuna qaşov çəkmək (bir kəs özünü çox pis hiss edir) – **one is sick at heart / one is feeling blue (out of sorts)**

ruhunu qaşovlamaq – *bax* **ruhuna qaşov çəkmək**

ruhuna oxşamaq (zövqünə uyğun gəlmək) – **to please one's soul (heart) / to gladden (delight) one's eye**

ruhuna yatmaq (xoşa gəlmək) – **someone or smth. is to someone's liking (taste)**

RUHLANDIRMAQ

ruhlandırmaq (bir kəsi həvəsləndirmək, şirnikdirmək, bir işi görməyə təşviq etmək) –* **to put a premium on smth.**

RUHLANMAQ

ruhlanmaq (dirilmək, cəsarətlənmək) – **to take fresh heart / to cheer up / to take heart**

RUS

rus Allahı kimi dayanmaq (ayaq üstə dayanıb tərpənməmək) – **to stand (sit, etc.) like a dummy / like a stone idol / like a block of wood**

rus Allahı kimi qoymaq (dik, şaquli, vertikal qoymaq) – **to stand smth. on end / to set smth. foursquare**

rus dilində demək (aydın danışmaq) – **to tell smth. quite perfectly / to tell smth. in plain language / to tell smth. in plain words**

RÜSVAY

rüsvay etmək – 1. *bax* biabır etmək; 2. (bir kəsi biabır etmək) – **to throw mud at someone / to sling mud at someone / to fling mud at someone / to sully someone's name / to defame someone / to vilify someone / to besmear someone's name / to cast a shadow over someone or smth. / to put someone or smth. in a bad light / to blacken someone or smth. / to put the finger on someone**

rüsvay olmaq – *bax* rüsvayi-cahan olmaq

rüsvayçılıq hissi keçirmək (çox utanmaq) – **to feel small**

RÜSVAYİ-CAHAN

rüsvayi-cahan etmək (bir kəsi biabır etmək) – **to put someone to shame / to pillory someone / to hold someone up to public scorn**

rüsvayi-cahan olmaq (özünü biabır etmək) – **to bite the dust** (to disgrace oneself)

RÜŞVƏT

rüşvət almaq (qanunsuz yolla dövlətləşmək) – **to take the bribes / to be on the take / to accept the bribes / Cf. to have an itchy palm / to dip one's beak / to be on the take**

Rüşvət qapıdan girəndə, iman bacadan çıxar. – **Money makes the mare (to) go.**

rüşvət vermək (bir kəsə pul vermək və ya bahalı bir şey bağışlamaq) – **to bribe someone / Cf. to grease someone's palm / to oil someone's fist / to juice (oil) someone / to dash / to pay smth. extra / to warm someone's hand / to tip someone**

RÜŞVƏTXOR

Rüşvətxorun amalı da, imanı da puldur. – **Money talks.**

- S -

SAAT

Saat kimi (dəqiq) – **on the tick / at the very stroke of the hour / on the dot / on the minute / like a clock / as regular as clockwork** (very regular)

saat kimi işləmək (dəqiq işləmək) – **to work as smoothly as clockwork / to work like a clock / to be in first-rate working order**

saat pis gətirmək (bəxti gətirməmək) – **he's out of luck / he is unlucky**

saatına düşmək (bəxti gətirmək) – **to prove useful / to turn up just at the right moment / someone is (was) very lucky (he's in luck) / Cf. the devil is good (kind) to his own**

saatları saymaq (bir kəsi və ya bir şeyi səbirsizliklə gözləmək) – **to wait impatiently for someone or smth. / to look forward to smth.**

SAATBASAAAT

saatbasaat – **1.** (çox sürətlə böyümək, çox tez artmaq və s.) – **not from day to day, but from hour to hour / very quickly / by leaps and bounds / (grow, change, improve, etc.) by the hour** (grow very quickly); **2.** (getdikcə, anbaan) – **with every hour / from hour to hour / hour by hour**

SABAH

Sabah gec olacaq. – **Tomorrow will come never.**

sabaha kimi! – **see you tomorrow!**

sabahıdüşünməmək (çox pul xərcləmək) – **to spend like there is no tomorrow** (to spend much money)

sabahı gözü ilə açmaq (gecə yatmamaq) – **not to close one's eyes / not to sleep a wink / not to have (get) a wink of sleep / never get a moment's sleep**

sabahın gözü açılmadan (çox erkən) – **at the daybreak**

Sabahın(ız) xeyr! – Good morning!

sabah-sabaha salmaq (yalan vədələrlə aldatmaq) – **to put someone off from day to day / to feed someone with hollow promises** (empty hopes) / **to talk nineteen to the dozen / to spin a long yarn / to talk a dog's hind leg off / to talk someone's head off / to talk the bark off a tree / to talk a donkey's hind leg off / to talk a horse's hind leg off**

SABUN

sabun köpüyü (müsbət keyfiyyətləri şişirdilmiş reputasiyalı insan haqqında) – **an empty vessel / a wind bag / a bag of wind / Amer. a gas bag**

sabun köpüyü kimi göyə üfürülmək (mənasız yerlərə çox pul xərcləmək) – **to chuck money away / to make one's money fly / to throw money to the winds**

sabun köpüyü kimi partlamaq (fikirləri puça çıxmaq) – **to burst like a bubble**

sabun opera (çoxseriyalı film) – **soap opera**

sabun qovuğuna dönmək (bir insan haqqında çoxları yüksək fikirdə olan zaman birdən birə onun alçaq, səviyyəsiz, pis olduğunu biləndə) – **to be bubble / Cf. to be pipe-dream / a castle in the air**

sabunsuz girmək (yaltaqlıqla, biclik işlədərək bir kəsin qılığına girmək, onun inamını qazanmaq) – **to worm oneself into someone's favour / to worm someone's good graces / to win someone's graces by a lot of blarney / Cf. to have kissed the Blarney stone**

Sabunsuz gözə (ürəyə) girir. – **One sees into someone's heart. / One tries to win someone's favour at any cost.**

SAC

saç ağartmaq – **1. bax ürəyini yemək; 2.** (böyük həyat təcrübəsinə malik olmaq) – **to have much in the course of one's life; 3.** (uzun həyat yolu keçmək, çox yaşamaq) – **to live till grey hair; 4.** (müəyyən bir sahədə biliklərə yiyələnmək, hansısa bir işi yaxşı bilmək) – **to acquire some grasp of the work (job) / to**

become a practised hand at smth. / to get one's hand in at smth. / to train one's hand / Cf. he is a past master at smth.

saçın çox qısa forması – pixy (pixie) cut

saçın dairəvi kəsilməsi – to have one's hair bobbed

saçını yolmaq – *bax* fəryad etmək 2-ci mənasında

saçları viz dayanıb (daranmamış saç) – fell of hair

saçlarına dən düşmək (ağarmış saç barədə) – to turn (go) grey (of hair)

saçlarını yolmaq (bərk hirslənmək) – to tear one's hair / to pull one's hair out

SAÇ-BİRÇƏK

saç-birçək ağartmaq – *bax* saç ağartmaq 2-ci mənada

saç-birçək qoymamaq – *bax* saç-birçəyə çıxmaq

saç-birçəyə çıxmaq (qadınlar dalaşanda) – to seize someone by the hair

SAÇ-SAQQAL

saç-saqqalı ağartmaq – *bax* saç-birçək ağartmaq

saçından-saqqalından utanmamaq – *bax* saqqalından utanmamaq

SAÇ-YOLMA

saç-yolmaya çıxmaq (bərk dalaşmaq) – to have had a tremendous row / to have had a stormy quarrel with someone / to reach all-out warfare

SADƏ

sadə adam (sadəlövh, hərif insan haqqında) – a simple Simon

sadə insanlarla dil tapmaq (xeyirxahlıq göstərmək) – to show the common touch

sadə bürokratik vasitələr – purely bureaucratic methods

SADƏCƏ

sadəcə (asanca) – **hands down / in a walk / right off the bat / Cf. no sweat (easily)**

SADƏLİK

Sadəlik gözəlliyi daha da artırır, daha yüksəklərə qaldırır. – Lit. One is enriched by modesty.

SADƏLÖVHLÜK

sadələvhlük (sadələvh, hamıya inanan insan haqqında) – **a holy simplicity**

Sadələvhlük oğurluqdan pisdır. – Lit. Simplicity is worse than robbery. / Cf. Though modesty be a virtue, yet bashfulness is a vice. / Be just before you are generous.

SADİQ

sadiq qulluqçu – * man Friday

SAF

saf qəlb – a pure soul

safqəlbli (ürəyiaçıq, səmimi, təmiz, pak insan haqqında) – **one's soul lies open before someone / one's heart is unbuttoned to (before) someone / Cf. to wear (carry) one's heart upon one's sleeve (of an open-hearted person)**

SAĞ

sağ ol! (ayrılanda) – good day! / good evening!

sağ olmamış (qarğış) – God damn him (her)! / damned!

sağ olmuş (Allah salamat eləsin filankəsi) – be healthy!

sağ olun! – bax salamat qalın!

sağ və salamat (həyat eşqilə dolu, gümrah olmaq) – **alive and kicking / alive and well / safe and sound / hale and hearty/ as right as rain / as right as a trivet / as right as nails**

sağ yer qoymamaq (bir kəs bərk döyülüb) – **one is beaten to a mummy / smth. is smashed to a pulp / one is beaten black and blue**

sağ yeri qalmamış (bir kəsin çoxlu əzilmiş yerləri barədə) – **there isn't a whole spot on someone**

SAĞ

sağ əl (bir kəsin etibarlı işçisi, köməkçisi, bütün işləri aparan insan haqqında) – **a man Friday / someone's right-hand man / someone's second self / head cook and bottle washer / one's number two**

sağ əlin başıma (Allah sizə də qismət eləsin) – **God, give me too, please**

Sağ gözdən sol gözə etibar yoxdur. – *bax Sağın soldan xəbəri yoxdur.*

sağ gözü kimi (bir kəsin əzizi, bir kəs və ya bir şey barədə) – **to guard someone or smth. like the apple of one's eye / to watch someone or smth. like a hawk / to guard someone or smth. with one's life**

sağ gözüüm üstə! – *bax baş üstə*

sağ qulağından alıb sol qulağına ötürmək – *bax bu qulağından alıb, o biri qulağına vermək*

Sağın soldan xəbəri yoxdur. – **One's left hand does not know what one's right hand does.**

sağını solundan ayıra bilməmək – *bax sağını solundan ayırmamaq*

sağını solundan ayırmamaq (başə düşməmək, heç nə bilməmək) – *Lit. to know no more than pigs know about oranges / Cf. to understand as much about smth. as a pig does about poker / it is not for asses to lick honey*

SAĞALMAQ

sağalmağa başlamaq (xəstəlikdən və ya problemlərdən qurtulmaq) – **to turn the corner / to be over the hill**

SAĞA-SOLA

sağa-sola – *bax ağına-bozuna baxmadan*

sağa-sola sovurmaq (pulu lazımsız yerlərə xərcləmək) – **to throw money away / to chuck money about / to throw money to the winds / to make one's money fly / to hurl money to the winds / to play ducks and drakes with smth.**

sağa-sola səpələmək – *bax* **sağa-sola sovurmaq**

sağına-soluna (hər tərəfə, yersiz pul hərccləmək) – **right and left** (to squander one's money)

sağına-soluna bax (başqalarından nümunə götür) – **follow the example of someone / look all around yourself**

sağına-soluna baxmadan (ətraflı düşünmədən, hər şeyi götür-qoy etmədən) – **without distinction / indiscriminately** (blunderly)

sağına-soluna baxmadan doğramaq (fikirləşmədən hərəkət etmək) – *Amer.* **to shoot from the hip**

sağına-soluna keçmək – *bax* **başına dolanmaq 2-ci mənada**

SAĞLAM

sağlam düşüncə (ağıllı fikir) – **common sense** (reasonableness)

sağlam düşüncə sahibi olmaq – *bax* **sağlam düşüncəyə malik olmaq**

sağlam düşüncəyə malik olmaq (yaxşı düşünmə qabiliyyətinə malik olmaq) – **to have both feet planted on the ground / to have one's head screwed on his (/her) shoulders** (to be sensible, to have common sense)

Sağlam ol(un)! (asqıran adama deyilir) – **Bless your heart! / God bless you! / Good health! / Bless you!**

Sağlam ruh sağlam bədəndə olar. – **A sound mind in a sound body.**

SAĞLIQ

(bir kəsin) **sağlığına içmək** – **to drink someone's health**

Sağlığına qismət! (bir kəsi təbrik edəndə) – **My congratulations**

sağlığında özünə heykəl qoymaq (yaxşı reputasiya qazanmaq, el içində özünə gözəl, nüfuzlu ad etmək) – **to put memorial to someone / to set up memorial to someone**

Sağlıq olsun görərik! (bir kəsə xəbərdarlıq edəndə) – **We shall see what shall see!**

sağlıq və salamatçılıq (hər şey yaxşıdır) – **peace and harmony (repose) / peace and quiet / peace and tranquillity and the divine blessing / all peace and the Lord's good grace**

Sağlıqla işlədəsiniz! – *bax Sağlığına qismət!*

SAĞMAQ

(bir kəsi) **sağmaq** (pul almaq) – **to extort money from someone / Cf. to milk someone**

SAĞMAL

sağmal inək (daimi gəlir mənbəyi) – **a milch cow / a dairy cow**

SAĞOL

sağolun, sağlıqla qalın (bir kəslə ayrılanda) – **goodbye / see you soon / good bye**

SAĞSAĞAN

sağsağan kimi dil boğaza qoymamaq (dayanmadan danışmaq) – **to chatter like a magpie**

sağsağan kimi qırıldamaq – *bax sağsağan kimi dil boğaza qoymamaq*

SAĞ-SALAMAT

sağ-salamat – **all in one piece / safe and sound**

sağ-salamat canını qurtarmaq (bir işi yaxşı qurtarmaq) – **to escape with life and limb**

sağ-salamat qalmaq istəyirsənsə, sürüş burdan! (bir kəsi hədələyəndə, qorxudanda) – **off with you while you are safe! / get out while the going's good!**

SAHİBKARLIQ

sahibkarlıqla məşğul olmaq (işgüzar insan haqqında) – **to cash in (on) smth.** / *Cf.* **to be a go-better / to be a weeler-dealer**

SAHİL

sahilə atılmış gəmi – * **high and dry**

SAXLAMAQ

saxla! (dayan!) – **stop it (stop it)! / cut it! / drop it! / leave off!**

Saxla samanı, gələr zamanı. – **Keep a thing seven years and you will find a use for it.**

saxlamaq (bir kəsin qayğısını çəkmək) – **to take care of someone**

SAXTA

saxta qızıl (qəlb şey qayıрма) – **base-alloy gold (false gold) / Cf. fool's gold**

saxta nigah – **bogus marriage / paper marriage**

şırma (nüfuzu olmayan, sözü keçməyən, heç bir işi həll edə bilməyən rəhbər) – **phantom**

SAKİT

Sakit axan su dərin olar. – **Still waters run deep.**

(bir kəsi) **sakit bir surətdə buraxmaq** (bir kəsi cəzalandırmamış, sülhlə rahat qoymaq) – **to allow someone to go / let someone go in peace**

sakit buraxmaq (birkəsi narahat etməmək) – **to get someone's back**

sakit həyat (bir kəsin ona lazım olan hər şeyi var) – **the life of Riley**

Sakit ol! (təmkinli ol!) – **Don't be scared! / calm yourself! / relax! / draw it mild! / ease up a bit!**

sakit ürəklə (qorxmadan, çəkinmədən) – **to do smth. with a light heart** (light-heartedly)

sakitcəsinə – * **on an even keel**

SAKİTLƏŞMƏK

sakitləşmək (narahat olmamaq) – * **to recover one's temper**

SAKİTLİK

(bir şeydə) **sakitlik axtarmaq** – **to take refuge in smth.**

sakitlikdir (xəbər-ətər yoxdur) – **to be as silent as the grave / Cf. to put the lid on** (there is no any information about something)

sakitliyi pozmaq – **1. (sabitliyi pozmaq) – to rock the boat (fig.); 2. (bir işdə ilk addım atmaq) – to break the ice**

SAQQAL

Saqqal ağarıb, başda ağıl yox. – *bax* **Yaşı çox, ağı yox.**

saqqal ağartmaq (bir kəsi müəyyən sahədə böyük təcrübəsi, biliyi var) – **he knows all there is to know about that / he knows the subject inside out / he has no match in smth. / he is a past master at smth.** (someone has a great experience in a definite area)

saqqal tərپətmək (bir kəsdən bir şeyi xahiş etmək) – **to put in (say) a good word for someone**

saqqala dən düşmək (yavaş-yavaş qocalmaq) – **one's beard is silvered** (one gets old)

saqqala gülmək (gizli-gizli gülmək) – **to give a short laugh / to smile slightly** (ironically)

saqqala salam verməmək (bir kəsə fikir verməmək) – **not to greet someone for one turns up his nose** (for one does the grand)

saqqala soğan doğramaq (bir kəsi ələ salmaq, lağa qoymaq) – **to say (do) smth. for fun / to play tricks**

saqqalı ələ vermək (inanmaq) – **to put into someone's hands**

saqqaldan kəsib bığa yamamaq (güclə dolanmaq) – **make both ends meet / Amer. to make buckle an tongue meet**

* **saqqalı dəyirməndə ağartmaq** (qocaldı, lakin ağılı olmadı) – **to grow old, being known nothing**

saqqalı ələ vermək – 1. (bir kəsin təsiri altında olmaq) – **to be under someone's thumb**; 2. (özünə olan hörmətini itirmək) – **to lose one's weight, authority**

saqqalım yoxdur, sözüm ötmür (axır ki, mən deyənə gəldin!) – **now you're talking! / no one believes me / nobody pays attention to my words** (this is the right attitude, now you're on the right track)

saqqalının ağ vaxtında (yaşlı vaxtında) – **in one's old age**

* **saqqalın tökülsün!** (bir kəsi utandıranda) – **a term of reproach in jest**

saqqalına salam vermək (bir kəsə hörmət etmək) – **copy cat**

saqqalında bir tük qoymamaq (bir kəsin arvadı ərinə döydü) – **one's husband is beaten to a pulp (to a frazzle, to a mummy) by his wife**

saqqalında sağ yer qoymamaq – *bax* **saqqalında bir tük qoymamaq**

saqqalında şeytan tükü var (qadınların diqqətini cəlb edə bilən kişi haqqında) – **a sharp fellow**

saqqalından utan! (bir kəsi utandıranda) – **shame on him!**

saqqalından utanmamaq (yaşından utanmayanda) – **to be dead to shame of one's grey hair**

saqqalının altından keçmək (bir kəsə rüşvət vermək) – **to grease someone's palm / to give a bribe / to buy someone / to appeal someone / to bribe someone**

SAQQIZ

saqqız (kimi) çeynəmək (eyni sözü təkrar-təkrar boş-boşuna danışmaq, yazmaq) – **to repeat smth. with tiresome monotony / to rehash the same thing over and over**

saqqız kimi yapışmaq (bir kəsi rahat buraxmamaq) – **he (she) sticks to someone like a leech (a burr) / to be persistent as a fly / he (she) sticks to someone like a limpet to a rock**

saqqız oğurluğuna getmək – *bax* **saqqızını oğurlamaq**

saqqızını oğurlamaq – 1. (bir kəsi gizlicə razı salmaq, bir işə təhrik etmək) – **to persuade someone to do smth.;** 2. *bax* qızı yoldan çıxartmaq

SALAM

salam! (salamlaşanda) – **my compliments! / my humblest respects! / your humble servant! / cheerio(h)!**

salam beş da artıq (bir kəsi zarafatcasına salamlamaq) – **huy!**

salam vermək (hərbi qaydada) – **to salute**

salamlar olsun! (salamlaşanda) – **hello there! / hi! / well met!**

salamsız dərviş kimi (səviyyəsiz, hörmət gözləməyən, ədəbsiz, nəzakətsiz, saymazıyana) – **high-handedly / impudently / impolitely**

SALAMAT

Salamat baş yastığa gəlməz. – *bax* Ağrımayan baş yastığa gəlməz.

Salamat başı gora aparmaz. – *Lit.* He never be alive and kicking.

Salamat qalın! – 1. (sağolaşanda) – **Cheerio! / Good bye! / So long!;** 2. (bir kəslə ayrılanda, vidalaşanda) – **Good luck (to you)! / May you be happy!**

salamat qurtarmaq (çıxış yolu tapmaq) – **to come off clear / to be in the clear / to get out of it with clean hands / to come out smelling like a rose / to come off scot free / to come through unscathed / to come off cheap** (with a whole skin) / **to come well out of scrape / to fall land on one's feet / to pull smth. out of the bag**

salamat yer qoymamaq (bir kəs bərk döyüldü) – **one is beaten to a pulp (to a frazzle, to a mummy) / one is beaten black and blue / there isn't a whole spot on someone / smth. is smashed to a pulp**

SALAM-DUA

salam-dua! (bir kəsləxudahafizləşəndə) – **my compliments! / my humblest respects! / your humble servant!**

salam-dua çatdırın ... (bir kəslə ayrılanda) – **present my compliments to ...**

salam-dua göndərmək (salam yetirmək) – **to give one's love to someone**

* **salam-dua göndərən sağ olsun** (bir kəsə təşəkkür bildirəndə) – **thank you**
(the answer to the expression “present my compliments to ...”)

SALAM-ƏLEYKÜM

(bir kəslə) **salam-əleyk tanışlığı** (sadəcə bir-birini tanımaq, yaxın ünsiyyət saxlamamaq) – **a nodding acquaintance with someone**

salam-əleyk vermək (salamlaşmaq) – **to give someone the time of day**

salam əleyküm (təəccüb, qüssə, dilxorluq bildirəndə) – *iron.* **lovely! / iron. I like it / any more bright ideas (/suggestions)?**

salam-əleyküm beş də artıq! (istehzalı ifadə) – **my (our) compliments! / my (our) respects! / compliments of the day!**

salam-əleyküm, bilməmişdik! (bərk təəccüb və ya yersiz, qabaqcadan nəzərdə tutula bilməyən bir şeyə qəti etiraz bildirəndə) – *Cf.* **the things you say! / of all things! / what are you talking about? / (iron.) lovely! / (iron.) I like it!**

salam-əleykümvar(tanışlığım var) – **a nodding acquaintance**

salam-əleykümü kəsmək (bir kəslə münasibətləri pozmaq) – **to part company / call it a day**

SALLAĞI

sallağı oturmaq (çömələrkə oturmaq) – **to squat (on one's heels) / to squat down / to crouch**

SALON

salon-vaqon – * **a parlour-car**

SAMAN

saman altından su yeridən (heç kəsə bildərmədən, astaca işlərini görən insan haqqında) – **mole** (someone, who acts stealthily, surreptitiously, who does smth. in an underhand way)

saman altından su yeritmək (şiddətləndirmək, gərginləşdirmək) – **to add fuel to the flame / to pour oil on the fire / to fan the flames / to heap fuel to the flame / to throw fat in the fire / to keep smth. on the boil**

Saman altından su yeridir. – **Smooth waters run deep. / Still waters have deep bottoms. / Beware of a silent dog and still water. / Dumb dogs are dangerous. / The devil lurks behind the cross.**

saman çöpündən yapışmaq – *bax* **samanın ucundan yapışmaq**

samanın ucundan yapışmaq (çox çətin, çıxılmaz vəziyyətdə axırncı vasitəyə əl atmaq, lakin oda fayda verə bilməz) – **to catch (clutch, snatch) at a straw / to cling to a straw**

samanlıqda çöp (çətin tapıla bir şey barədə) – **a needle in a haystack**

samanlıqda iynə axtarmaq (vaxtını boş yerə keçirmək, yersiz bir işlə məşğul olmaq) – *Fr.* **to look for a needle in a bundle of hay (or in a haystack)**

SAMOLYOTÇILIQ

samolyotçılıq –*bax* **babat**

SANCAQ

sancaq – **safety pin**

SANCMAQ

sancan toz – **a stinging dust**

sancmaq – **1.** (məzəli danışmaq, bir şeyə sataşmaq, zarafatyana sözlər demək) – **to crack wise; 2.** (acılamaq) – **to get at someone / to have a dig at someone / to say (sneer) smth. sneeringly / to take the rise out of someone to have sly digs at someone / to draw blood / to give digs to someone / to needle someone / to sting**

someone / to cut someone to the heart (to be sarcastic); **3.** (bir kəsə sataşmaq) – **to bite someone** (to be spiteful)

sancmaq (acı söz deyərək) – **to say (to ask, etc.) smth. slyly** (with a teasing hint)

SANIYƏ

saniyə saniyəyə (düz müəyyən edilmiş vaxtda) – **on the very second / right on the dot** (on time) / **to a split second**

SANKİ

sanki dünyanı bağışladılar (bir kəsin hədsiz-hüdudsuz sevinci barədə) – **to be transported with joy / to walk on air**

sanki gözündən pərdə götürüldü – *bax* **elə bil gözündən pərdə götürüldü**

sanki tilsimdən çıxmaq (möcüzənə təhlükələrdən qurtulmaq) – **to bear a charmed existence**

SAP

sap kimi incəlmək (çox arıqlamaq) – **to be converted into a skeleton**

* **sapa gəlməyən** (avara bir kəs haqqında) – **a vagabond**

sapda durmaz dəhrə (tezdəyişkən, hərdəmxəyal, hövsələsiz, özünü saxlaya bilməyən, yelbeyin bir kəs haqqında) – **a frivolous man**

SARALMAQ

saralıb meyitə dönüb (arıq və solğun adam haqqında) – **someone looks like death warmed up / someone looks like a ghost / Cf. I've seen happier corpses**

saralıb sapa dönmək – *bax* **sap kimi incəlmək**

saralmaq – **1.** (yazıq vəziyyətdə olmaq) – **to be a sorry sight; 2.** (qorxudan) – **to be all Green about the gills / to look white around the gills**

SARAY

saray çevrilişi – a palace revolution / coup d’etat / coup

SARI

sarı mətbuat – the gutter press

sarı vərəqlər (çox istifadədən sonra kitabın vərəqlərinin çirklənməsi) – **dog-eared**

sarıdimdik (təcrübəsiz adam haqqında) – **still wet behind the ears**

sarisını ötürmək – bax sarısını udmaq

sarisını udmaq – bax bağı yarılmaq

SARSAQ

sarsaq (ağlı başında olmayan adam haqqında) – **to be out of one’s mind / bone-head / clod / blockhead / numskull / dumbbell / dumbdumb / nitwit / dimwit / booby**

sarsaq iş görmək (işdə çoxlu səhv buraxmaq) – **to do a lot of foolish (stupid) things / to act the ass / to make a fool of oneself / to act like a fool**

sarsaq-sarsaq danışmaq (ağılsızcasına fikir söyləmək) – **to talk through the back of one’s neck / to talk out of the top of one’s head / Amer. to talk through one’s hat**

sarsaqlıq etmə! (axmaqlama!) – **to sell your ass**

SARSITMAQ

(bir kəsi) **sarsıtmaq – 1.** (bir kəsə gözlənilmədən pis məlumat çatdırmaq, demək) – **to strike someone dumb / to flabbergast someone** (to dumbfound someone, usually of unpleasant news); **2.** (incitmək, təhqir etmək) – **to give someone a bitter pill to swallow**

SATAŞMAQ

sataşma (dəymə, toxunma) – **leave me (him, her, etc.) alone! / don’t touch me (him, her, etc.)!**

sataşmaq (qəlbə toxunmaq) – **to cut (touch) someone on the raw / to sting (cut, touch) someone to the quick / to prick someone's vanity / to tread on someone's toes / to thumb one's nose at someone**

SATICI

satıcı qız – * **shopgirl**

SATQIN

satqın zərbəsi vurmaq (beldən aşağı zərbə vurmaq) – **to hit below the belt**

SATMAQ

satmaq (bir kəsə xəyanət etmək) – *Amer.* **to sell someone down the river / to sell the pass / to turn King's evidence / to turn Queen's evidence / Amer. to turn State's evidence**

SAVAD

Savada qoyulan pul heç vaxt nahaq yerə xərclənmir. – **Money spent on the brain is never spent in vain.**

SAY

saya oturmaq (çox ağır vəziyyətdə olmaq) – **to be in low water (waters) / to be at low-water mark / to be on the rocks / to hit rock bottom / to be on the beach / Cf. to be right on one's bones / to be behind a cloud / to be in a jam**

SAY

saya almaq – *bax* **saya salmaq**

saya almamaq – *bax* **saya salmamaq**

saya salmaq (bir kəsə hörmət etmək) – **to have the greatest respect for someone / one's opinion carries great weight with us**

saya salmamaq (bir kəsə hörmət etməmək) – **to have no respect for someone / to ignore someone / not to consider someone**

Sayanın quluyam, saymayanın ağası. – **One will respect the others, when they respect him. / He that respects not is not respected.**

saysız (külli miqdarda) – * **out of number / without number / beyond number**

SAYƏSİNDƏ

... sayeyi-mərhəmətindən (filankəsin ucbatından) – **by grace of someone / through someone's favour / iron. thanks to someone / as the result of someone's successful initiative**

... sayəsində olmaq – *bax* **qanadı altında**

SAYI-HESABI

sayı-hesabı olmayan (hədsiz-hüdudsuz çox) – * **their name is legion**

saysız-hesabsız (son dərəcə çox) – **hell of a lot / helluva / bags (loads, lots, heaps, masses) of smth. / a pack (a great deal) of smth. / endless profusion / immense quantity / multitudes / huge numbers of smth. / in abundance / Cf. enough and to spare / enough for a man and his dog / no end of ... / countless**

SAYIQ

sayıq olmaq – *bax* **ayıq olmaq**

SAYIR-BAYIR

sayır-bayır danışmaq (gic-gic danışmaq) – **to mill the wind / to shoot the breeze / to beat around the bush / to rubbish nonsense / to twaddle**

SAYMAMAQ

saymamazlığa yol vermək (salamlaşmadan yan ötmək) – **to give someone the goby / to ride roughshod over someone**

saymazlıq göstərmək (bir kəsə əmr etmək, hakimlik etmək) – **to slight one's subordinates / to abuse authority / Cf. to pull rank / to crack the whip**

saymazyana (başdansovma etmək) – **to do smth. anyhow / in a careless / in a slipshod manner / to do smth. on the off-chance / roughly / hastily / just throw (knock) together** (trusting to luck)

SAZ

saz kimi – 1. *bax dəf kimi*; 2. *bax dumbul kimi*

saz olmaq (özünü mənəvi və fiziki cəhətdən yaxşı hiss etmək) – **to be well / to be healthy**

SAZİŞ

sazişə gəlmək (razılaşmaq) – **that's bargain! / done! / settled!**

SEÇİCİ

seçici səslərinin əksəriyyətini almaq – * **to sweep a constituency**

SEÇİLMƏK

seçilmək (irəli getmək, insanlar arasına çıxmaq, uğur əldə etmək) – **to make one's mark**

SEHR

sehrasına (ecazkarcasına) – **like a charm**

sehrli lampaya əl çəkmək (sehrin gücünə öz arzusuna çatmaq) – **to rub Aladdin's lamp**

SEL

sel kimi axışmaq (bir kəsin qapısına) – **to beat a path to somebody's door**

SENSASIYA

sensasiya yaratmaq (diqqəti cəlb etmək) – **to throw a bomb into / to make a splash** (to do something in a way that attracts a lot of attention or causes a lot of excitement)

SERİYALI

seriyalı istehsal olunan (hər yerdə olduğu kimi, standart) – *Cf.* **assembly-line / run-of-the-mill**

SEVGİ

Sevgi harada, iman orada. – *Lit.* **God is there where is love.**

Sevgi hər yerdə yaşayar: komada da, sarayda da. – **Love lives in cottages as well as in courts.**

sevgi ilə məşğul olmaq (bir kəslə intim əlaqəyə girmək) – **to make love**

Sevgi komada da özünə məskən salar. – **Love in a cottage.**

sevgi nəğməsi (hər şey bir insan üçün) – **all-in-all**

Sevgi od deyil, oddan betərdir. – *Lit.* **Love is worse than fire.**

Sevgi olan yerdə qısqanclıq da olur. – **Love is never without jealousy.**

Sevgi sevən mərd olar, sevməyən namərd olar. – **Love will creep where it may not go.**

Sevgi sevgini yaradar. – **Love is the mother of love. / Cf. Love is the reward of love.**

Sevgidə bəxti gətirmirsə, oyunda gətirər. – **Unlucky in love, lucky at play.**

Sevgidə və müharibədə bütün vasitələr istifadə olunur. – **All is fair in love and war.**

sevgim (müraciət forması) – **my love**

Sevgini və kasıblığı gizlətmək çətindir. – *** Love and poverty are hard to hide. / * Love and a cough cannot be hid.**

sevgisiz bağlanan nigah – **a marriage of convenience / Fr. mariage de convenance**

Sevgiyə sədd yoxdur. – **Love laughs at locksmiths.**

SEVGİLİ

sevgili (bir kəsin istəklisi) – **all in all / one's best girl / boy**

Sevgililər üçün koma da cənnətdir. – *Lit.* **A cottage is Paradise with the man you love. / Cf. Lovers live by love, as larks live by leeks. / In love is no lack.**

SEVİMLİ

sevimli məşğuliyyət (bir kəsin zövq aldığı iş) – * **one's cup of tea** (something that one enjoys or does well, a special interest or favourite occupation)

(bir kəsin) **sevimlisi olmaq** – **to be sweet on (upon) someone**

SEVİNC

sevinc dolu –* **(as) gay as a lark**

sevincimiz çox çəkmədi (qanqaralıq oldu) – **it didn't last long / it was short-lived** (of one's joy, happiness, *etc.*)

sevincindən (şənlikdən, şadlıqdan) – **for joy / in one's joy** (gladness, high spirits)

sevincindən dəli olmaq (atılıb düşmək) – **to go crazy / to go bananas**

sevincindən göyə uçmaq (şən vaxt keçirtmək) – **to kick up one's heels** (to be relaxed and enjoy)

sevincindən könlü attandı (sevinmək) – **it gladdens the heart / it is simply a pleasure / it does one's heart good to see it / one jumps over the moon**

sevincindən papağını göyə atmaq – *bax* **şadlıqdan papağını göyə atmaq**

sevincindən uçurdu (çox sevinmək) – **he (she) was bubbling with joy**

sevincindən yerə-göyə sığmamaq (şadlanmaq, fərəhlənmək) – **to walk on air / to tread on air / to be transported with joy / to be as happy as a lark**

sevincindən uçmaq – *bax* **sevincindən yerə-göyə sığmamaq**

sevinclə (şadlıqla) **qəbul etmək** (böyük istəklə) – **welcome someone with open arms**

SEVMƏK

Sevəndə sirr saxlamaq olmur. – * **Love and a cough cannot be hid.**

Sevəningözü pərdəliolar. – **Love is blind.**

SƏADƏT

səadət qisməti – **as hare of the cake / one's slice of the pie**

SƏBAT

səbat (israr, inad, təkid) – ***to get up and go**

SƏBƏB

səbəb olmaq (törətmək, nəticələnmək) – **to bring smth. in its trail** (to entail smth.)

... səbəbilə (görə, üzündən) – **in line of smth.**

SƏBİR

Səbir acıdır, meyvəsi - şirin. – **Get used to it and you'll like it. / Cf. Habit cures habit. / Time works wonders. / Marry first, and love will come afterwards. / Age and wedlock tames man and beast.**

Səbir edən dərviş sonunda muradını dərmış. – *bax* Səbir edən muradına yetişər.

Səbir edən muradına yetişər. (Səbir edən hər şeyə nail olar.) – **Diligence is the mother of success (good luck). / Cf. Little strokes fell great oaks. / With time and patience the leaf of mulberry becomes satin. / Everything comes to him who waits. / It is dogged that does it.**

səbir etmək – **1. (özünü saxlamaq) – to keep one's temper; 2. (münasib vaxt gözləmək) – to bide one's time** (to wait patiently the opportunity until the chance comes)

Səbr (səbir) ilə halva bişər, ey qora, səndən, bəsləsən atlas olar tut yarpağından. – Patience and hard work can do anything. / Cf. Constant dropping wears away (will wear away) a stone. / Elbow grease gives the best polish.

səbir kasası daşmaq (müvazinəti itirmək) – **to lose one's temper / to lose one's patience** (to be exasperated)

səbir kasası doldu (bir kəsin səbri tükəndi, özündən çıxdı) – **to reach the end of one's tether / the last straw breaks the camel's back / to be at the end of one's rope / to run out of patience / Cf. to fly (to go, to slip) off the handle** (to feel that you cannot deal with a difficult situation any more because you are too tired, worried; to be at the limit of one's ability to rope)

səbir kasasını doldurmaq (bir kəsi özündən çıxartmaq) – **to reach the limit of his (her) endurance / to reach the end of his (her) tether**

səbir kasasının aşib-daşması (əsəblərin son həddə çatması) – **the last straw** (a small trouble which follows other troubles and makes one lose patience and be unable to bear them)

səbir kasasının son damlası (bir kəsin dözə bilmədiyi axırıncı məqam, hərəkət, hal, hadisə) – **the last drop which overflowed the cup / Cf. the last straw**

səbirli olmaq (dözümlü, hövsələli olmaq) – **to possess one's soul in patience / to sit tight** (to be patient)

səbirsizlikdən alışıb yanmaq (artıq özü ilə bacarmamaq) – **to strain at the leash**

səbirsizliklə gözləmək (bir kəsi və ya bir şeyi çox arzulamaq) – **just can't wait for someone or smth. to come**

səbri tükənmək (özündən çıxmaq) – **to get out of patience / to lose patience**

səbrini tükəndirmək (özündən çıxartmaq) – **to exhaust someone's patience**

səbrini tükətmək (bir kəsin dözümlünü sınaqmaq) – **to try someone's patience** (to exasperate someone)

səbrini yığmaq (özünü əldə saxlamaq) – **to possess someone's soul in patience**

SƏDAQƏT

sədaqətlə və vicdanla qulluq etmək (bir kəsə sadıq olmaq) – **to serve someone in faith and truth / to serve someone faithfully / to serve someone with fidelity / to perform faithful service / to serve someone loyally**

SƏFEH

səfeh (ağlı başında olmayan adam haqqında) – **a silly Billy / nuts / the lights are on but no one at home / fat-head / someone has an empty head on his shoulders / someone's head is stuffed with straw** (a fool)

SƏFƏR

səfərə hazır olmaq – **to be completely ready to go on a trip / Cf. to live in one's boxes / to live in one's trunks**

SƏFƏRBƏR

səfərbər etmək – **to call to arms** (to mobilize the people)

SƏFİLLƏŞMƏK

səfilləşmək (sinfı simasını itirmək) – **to go to the bottom / to come down in the world / let oneself go** (slide)

SƏFİR

səfir (Amerika prezidentinin xüsusi rəsmi nümayəndəsi) – * **at large** (ambassador)

SƏHƏR

səhər-axşam (daima) – **morning, noon and night** (used to emphasize that something happens a lot or continuously)

səhər toyuqlar ağacdən töküləndə (çox erkən) – **at daybreak**

səhər yeməyi yaxud erkən nahar vaxtı (on iki bir arası) – **breakfast or dinner**

səhərin gözü açılmamış (çox tez) – **at the first hint of daylight / at first light / at daybreak / at dawn / at the break (crack) of dawn**

SƏHNƏ

səhnədən çəkilmək (uğursuzluğa uğramaq) = **to quit (leave) the stage / to retire from the stage / to vanish from the scene of action / to go to the wall** (to suffer a reverse)

səhnədən düşməmək (ürəkləri fəth etmək) – **to hold the stage**

səhnəni canlandırmaq (hərəkətin baş vermə yerini və orada iştirak edən şəxslərini təsvir etmək) – **to set the scene**

SƏHRA

səhra gəmisı (dəvə) – **the ship of the desert** (the camel)

SƏHV

səhv (yazıda) – **a slip of the pen**

səhv etmək (yanılmaq) – **to fail / to blunder / to make a blunder / to miss a chance** (an opportunity)

Səhv eləmək qəbahət deyil, qəbahət onu düzəltməməkdir. – *Lit.* **To be wrong is not a sin, a sin is not to correct a mistake.** / *Cf.* **A miss is as good as a mile.**

səhv yolda (düz olmayan) – **on the wrong way**

Səhvsiz insan olmaz. – **Even a horse will stumble on four legs.** (A horse stumbles that has four legs.) / *Cf.* **It is a good horse that never stumbles. / A good marksman may miss. / Every man has a fool in his sleeve.**

SƏXAVƏT

səxavətə gəlmək (xərcləmək) – **to dip into one's pocket**

SƏİDƏŞ

səidəş – 1. *baxbambılı*; 2. (axmaq insan haqqında) – **a proper charley / a right charley**

səidəş-səidəş danışmaq – *bax sayır-bayır danışmaq*

SƏKSƏKƏLİ

səksəkəli yatmaq (hər səsə oyanmaq, bərk yatmamaq) – **to sleep with one eye open and an ear to the ground**

SƏKSƏN

Səksən, doxsan - axırı yoxsan. – **It doesn't get any easier from hour to hour. / Things are getting worse and worse. / Things are going from bad to worse. / One thing on top of another. / Cf. Anything to make it tougher!**

SƏKSƏNMƏK

səksənmək (gözlənilməz hadisədən diksinmək) – **to give a start of surprise**

SƏLƏMƏ

sələmə pul vermək (faizlə vermək) – **at interest (to lend, to lend out, etc.)**

SƏLİQƏ

səliqəli geyinən insan (əsasən kişi haqqında) – **clean as a pin / neat as a new pin** (of a beautiful, tidy man)

SƏLİS

səlis danışmaq (yaxşı dil, nitq qabiliyyəti olmaq) – **to speak like a book / to speak smoothly as if by rote / to speak as if from a book / to speak as if reading a speech** (to speak fluently)

səlis üslubla yazmaq – **to have an easy style**

SƏMA

səmalarda uçmaq, sanki bu dünyadan olmamaq (heç bir işə qarışmayan, xəyalara qapılan insan haqqında) – **to be up in the clouds / / to be not of this world / to be out of this world / to be other-worldly / to stay starry-eyed / to have one's head in the clouds / to be unworldly innocent / Cf. to go woolgathering / let one's thoughts go woolgathering**

SƏMƏRƏ

səmərəsiz iş (ümitsiz iş) – **lost cause / lost hope / bad job / hopeless job / it's all up / it's a gone case / Cf. it's a dead frost / it's all day (domino) with someone or smth.**

SƏMİMİ

səmimi qəlbdən – **1. (səmimiyyətlə) – with all one's heart / from the bottom of one's heart / whole-heartedly / heartily / with all one's soul / putting one's heart into it / sincerely / in all sincerity / out of the goodness of one's heart / openly; 2. (bir kəsə yaxşılıq arzusu ilə, xoş niyyətlə) – not meaning any harm; 3.(bütün qəlbi ilə) – heart and soul**

SƏN

Sən ağa, mən ağa, inəkləri kim sağa? – **You are a chief, I am a chief, who is to milk the cow?**

sən dedin mən də inandım! (eşid, inanma) – **don't give me that! / like fun / pull the other leg / to pull the other one**

sən demə (həqiqətdə belə imiş) – **it turns out to be ... / it appears that ...**

sən deyən ... (elə də yox) – **it is not so as you think / not very**

sən deyən igidlərdən deyil (qorxaq adam haqqında) – **no hero / no dare-devil**

sən (mən, o və s.) girən kol deyil (sənlik deyil, sən qarışma) – **it's none of your (my, his, etc.) business / mind your own business! / Cf. it is no concern of mine (yours, etc.) / it's not my (your, his, etc.) funeral**

sən hara, bura hara (hardan belə?) – **what wind has brought someone here? / what bring someone here? / what's blown someone in?**

sən heç planda yox idin – *bax sənin heç iyin-tozun bu dünyada yox idi*

sən kim(sən), mən kim(əm) (mənim səninlə ümumi, oxşar heç nəyim yox) – **I have nothing in common with him / it has no connection with someone**

sən mənim canım! (çox xahiş edirəm) – **for my sake** (I ask you)

sən öl! (and verəndə) – **I swear by your life / I vow**

sən öləsən! – **1. bax sən öl!; 2.(güman etmə, zənn etmə, gözləmə ki...) – keep hoping / iron.rather! / Lit.hold your pocket wide! / nothing doing! / you've got another think coming! / nuts to you!**

sən (siz) hara, bura hara! (bura necə gəlmisən?) – **what fates bring you here? / what chance brings you here? / well, I never! / fancy meeting you!**

sən hara, mən hara! – **1. (sənin nailiyyətlərin mənimkindən çoxdur) – iron. I'm far from you!; 2. bax sən kim(sən), mən kim(əm)**

Sən saydığını say, gör fəlak nə sayır. – **That which one least anticipates soonest comes to pass. / Man proposes but God disposes.**

sən və sənə oxşayanlar – **you / your kind (lot, sort) / the likes of you / people of your ilk**

*** sən vurmadın, mən yıxılmadım** (səbəbsiz heç bir şey olmur, hər halın əsası var) – **without a cause nothing had happened**

səndən bir dənədir! – *bax səndən yoxdur!*

Səndən hərəkət, məndən bərəkət. – **God (Lord, Heaven) helps those (them) who help themselves.**

səndən soruşan yoxdur (kəs səsini!) – **it's none of your business / Cf. didn't ask your opinion! / keep your mouth shut**

səndən sözlər çıxır! (bir kəslə razılığa gəlməyəndə) – **what an answer (a question, etc.)! / don't be crazy (daft)! / the very idea! / you says! / you sez!**

səndən yoxdur! (bir kəsdən valeh olanda) – **you're one in a million!**

sənə güvənən dağlar, sənə də qar yağarmış (etibarsız dost haqqında) – **a fair-weather friend**

sənə qalmayıb (sənin dərdin deyil, sənin işin deyil) – **it is not your concern (business) / that's no concern of yours / that's naught for you to fret over / mind your own business** (it is not someone's matter)

sənə nə? (sənin işin deyil) – **is it your matter? / what do you care of smth.?**

Sənə kələk gəlmək çətindir. = **It is too hard to deceive you.**

Sənə qeybət edən, səndəndə qeybət edər. – **Who chatters to you will chatter of you.**

sənə yaxşı yol! – *bax* **sənsiz də keçinərik!**

Səni göydə axtarırdım, yerdə tapdım. – **The game walks into one's bag. / Just the person I've (we've) expected! / Cf. The ball comes to the player. / Skill and luck go together.**

səni heç dünəndən saymıram (bir kəsin filankəsə hörmət etməyəndə deyilir) – **to piss on someone or smth. from a great height / not to give a shit (a fart) about someone or smth. / one doesn't care a fig (a damn, a hang) for someone or smth.**

səni it yesin! (bəyənilmə, təəccüb, pərtlik hisslərini bildirən zarafatcasına söyüş) – **blast you! / drat you!**

səni (sizi, o, onlar) lənətə gələsən (gələsiniz, gəlsin, gəlsinlər)! (söyüş) – **blast you (him, her, them)! / plague on you (him, her, them)! / well, you're a nice one! / drat you!**

Sənin ağzının yemi deyil. (Sənin ona gücün çatmaz nə mənəvi-fiziki, nə də maddi cəhətdən.) – **There is a brew but not for you! / Cf. You'll have along wait! / Nuts to you!**

sənin dərdindir, irəli! (sənlikdir, sənin problemindir) – **that's your business, go ahead!** (but that's not my worry)

sənin heç iyin-tozun bu dünyada yox idi (bir kəsin doğulmasına qədər çox əvvəl) – **someone wasn't being thought about then / someone was still a sparkle (a twinkle) in his (her) father's eyes** (too before someone's birthday)

Sənin xörəyin deyil. – *bax Sənin ağzının yemi deyil.*

sənin (sizin) yerində (yerinizdə) – **if I were you**

səninki gəlmədi! (siz uduzduz!) – *Cf. like hell! / not bloody likely! / that won't wash! / nix on that game! / you're a loser!*

səninlə adam darıxmaz (sakit həyat tərzini yaşamayan, həmişə narahat olan insana deyilir) – **there's never a dull moment with you (him, her, them)! / you don't let me get bored! / you are full of surprises / iron. any more bright ideas? / wonders will never cease**

“sən”lə danışmaq (arada sərhədi götürmək, bir kəslə aranı daha da açmaq) – **to get onto familiar (intimate) terms of address with someone**

sənlik deyil (sən qarışma!) – **it is none of your business / yours is not to reason / keep your mouth shut**

sənli-mənli olmaq (yaxın münasibətlərdə olmaq) – **to be on familiar (casual) terms with someone / to talk to smth. like an equal**

Sənsiz də keçinərik! (çıx get!) – **Oh, to hell with you! / Oh, bother you! / Go jump in the lake! / Go lay an egg!**

SƏPƏLƏNMƏK

səpələnti top atəşi – **a rapid fire**

SƏRBƏST

sərbəst adam (heç kəsdən asılı olmayan, sərbəst hərəkət edən adam) – **a free agent / someone is one's own master / someone is free as a bird / free and easy man**

sərbəst şer – **a free verse**

sərbəst tərcümə – **a free translation**

SƏRÇƏ

sərçə yeməyi (az yemək) – **to eat like a sparrow** (to have little appetite)

sərçə yuxusu (hər səsdən tez oyanmaq) – **a light sleep / slumber**

Sərçəyə cib-cib öyrətməzlər. – **Don't teach your grandmother (granny) to suck eggs. / Cf. Shall the goslings teach the goose to swim? / Cooks are not to be taught in their own kitchen. / To teach one who knows does nothing but harm. / Never offer to teach fish to swim. / Never offer to teach the dog to bark.**

sərçəyə dönmək (gözlənilməz pis vəziyyətdə yazıq görənmək) – **to look wretched / Cf. to get into hot water / to put one's own head under the chopper / to be caught before one knows it**

sərçəyə topdan atəş açmaq – **to break a butterfly on the wheel / to take a sledgehammer to crack a walnut**

SƏRƏLƏNMƏK

sərələndi yerə (zərbədən yerə yıxılmaq) – **and over he went** (of being knocked down)

SƏRXOŞ

sərxoş olmaq (çoxlu spirtli içkilərdən istifadə etmək) – **to get a jag on / to have a heat on / to kill one's dog / to burn with a low blue flame** (to get drunk)

sərxoşolsa da, ayıq olmaq (içkili vəziyyətdə ağılını, özünü itirməmək) – **tinned throat / go to seed but be sober**

sərxoş vəziyyətdə (kefli halda) – **being drunk (tight, gassed) / being in one's cups / Amer. being half shot**

SƏRXOŞLUQ

sərxoşluğa başlamaq (daima spirtli içkilərdən istifadə edərək ayıq olmamaq, düşgünləşmək) – **to binge / to be on the sauce / let oneself slide / to go to seed**

sərxoşluq etmək (əyyaşlıq etmək) – * **to splice the main brace**

sərxoşluqdan sonra ayılmaq üçün içki içmək – to take a hair of the dog that bit you

SƏRİN

sərin baxmaq (bir kəsə soyuq yanaşmaq) – **to treat someone coolly** (badly)

sərinləşdirici içki – *Amer.* ***cobbler**

SƏRRAST

sərrast göz – *bax iti göz*

SƏRSƏRİ

sərsəri həyat keçirmək (avara həyat tərzini yaşamaq) – **to hit the road** (to live an idle life)

SƏRT

sərt külək (soyuq, kəsən külək barədə) – **an icy wind**

(bir kəslə) **sərt rəftar etmək** (bir kəsi çox kəskin tənqid etmək) – **to give someone the gaff**

sərt şərtlər – *** hard and fast**

sərt təzadlar – *** light and shade**

SƏS

səs dalğası – **a sound-track**

səs tellərini zildə kökləmək – *bax səsinin yoğun yerinə salmaq*

səs toplamaq (sms vasitəsilə müsabiqəni udmaq) – **to win by a landslide**

səsə düşmək – **1.** (hamıya bildirildi, aləmə yayıldı) – **to be made known; 2.** (çaxnaşmaya uğramaq) – **to be panic-stricken**

səsə salma! (kəs səsini!) – **bit your tongue! / hold your tongue! / keep your tongue between your teeth!**

səsə salmaq (hamıya bildirmək, bir iş barədə aləmə car çəkmək) – **to give rein to one's tongue / to loosen one's tongue / to make smth. known**

səsə salmamaq (sirri heç kəsə deməmək, gizli saxlamaq) – **to hold (watch) one's tongue / to put a bridle on one's tongue**

səsi aləmi basmaq (bir kəs bərk qışqırır) – **to cry at the top of one's voice / to yell at the top of one's voice** (very loudly)

səsi dünyanı götürmək – *bax səsi aləmi basmaq*

səsi özünə xoş getmək (yalnız özünə qulaq asmaq) – **like the sound of one's own voice**

səsi var (bir kəs oxuya bilir) – **someone has a good voice** (someone can sing)

səsinə səs vermək (bir kəsin çağırışına cavab vermək) – **to give a call / to announce one's presence**

səsini çıxartmamaq (dinməmək) – **not a murmur (a word) of smth. (about smth.) to someone! / keep mum about that! / mum's the word!**

səsini içəri salmaq – *bax səsini udmaq*

səsini kəs! (dinmə!) – **put a sock in it! / stop talking! / shut up! / hold (stop) your jaw! / shut your trap! / stuff it up your nose!**

səsini kəsmək (artıq qışqırmamaq) – **to hold one's noise / to bottle up / to shut up**

səsini udmaq (danışmamaq) – **to swallow one's tongue / to lose one's tongue**

səsini üstünə qaldırmaq (bir kəsə qışqırmaq) – **to raise one's voice**

səsinin yoğun yerinə salmaq (çığıra-çığıra danışmaq, boğazını yırtmaq, bağırmaq) – **to shout (yell) at the top of one's voice**

səsləri hesablamaq – **to count noses / to tell noses**

səslərin rəsmi hesablanması – *Amer. *canvass*

səssiz kino – **a silent picture (film)**

səssiz-səmirsiz – **1. bax səs-səmirsiz; 2. (etirazsız) – without a word (a murmur) / without arguing / without demur**

SƏS-KÜY

səs-küy – a wild revelry / a wild rumpus / hullabaloo / a regular uproar (commotion)

Səs-küy ilə iş aşmaz. – *Cf.* Much (a good deal of, a great deal of) cry and little wool. / All talk and no cider.

səs-küy qaldırmaq (hansısa səbəbə görə dava, qalmaqal qaldırmaq) – to make a noise/ to kick up a dust / to raise a dust / *Amer.* to make the feathers fly / to raise the roof / to make the fur fly / to raise Cain / to raise hell / to raise the devil

səs-küy salmaq (vəlvələ, təlaş yaratmaq) – to cause a panic (commotion)/ to make a splash / to make a matter

səsə-küyə salmaq – *bax* səsə salmaq

səsli-küylü adam – someone has a throat of cast iron / someone has a leather throat

SƏS-SƏMƏR

səs-səmirsiz (çox sakit şəraitdə) – voiceless / still / out-of-the way / deserted

SƏTHİ

səthi bilik qazanmaq (dərin olmayan biliklərə malik olmaq, bir şeyi üzdən tanımaq) – to get a surface (superficial) knowledge / to get a mere smattering of smth. / to have a mere smattering of knowledge (of the subject)

SƏTİRARASI

sətirarası oxumaq (gizli mənanı anlamaq) – to read between the lines / to have the sense to understand the meaning (to guess)

SƏTİRBAŞI

sətirbaşı – a new paragraph

SƏVİYYƏ

səviyyəli (müasir tələblərə cavab verən, uyğun gələn) – **up to date / right up to the minute**

SƏY

səy göstərmək (cəhd etmək, səy etmək, təşəbbüs göstərmək) – * **to take the trouble / to have a dig at smth.**

SƏYYAH

səyyah (əyləncəni, macəranı, sərgüzəşti sevən insan haqqında) – **a seeker after adventures / a traveller / a pathfinder**

SİFİR

sıfır – **1.** (heç bir əhəmiyyəti olmayan, dəyərsiz, diqqətəlayiq olmayan adam) – **a mere cipher / nothing but a cipher / a complete nullity / Amer. an abbreviated piece of nothing / Lit. absolute zero / a nobody / a nonentity / a good-for-nothing / a cipher; 2.** (heç nə) – *Cf.* **sweet Fann Adams / bugger-all**

sıfırdan başlamaq (həç nəyi olmadan, yenidən başlamaq) – **to start again from nothing / to be back where one started from**

SİĞİNMAQ

sığınmaq (bir yerdə yuva qurmaq) – **to lay one's head / to rest one's head**

SIXINTILI

sıxıntılı vəziyyətdə olmaq (maddi ehtiyacı olmaq) – **to feel the draught**

SIXIŞDIRMAQ

sıxışdırmaq (yol verməmək, gözümçixdiyə salmaq, mane olmaq) – **to cramp someone's style / to push someone into the background / to keep someone down / to upstage someone**

SIXMA

sıxma (təzyiq) – **a turn of the screw**

SIXMA-BOĞMA

sıxma-boğma vermək – *bax* **sıxma-boğmaya salmaq**

sıxma-boğmaya salmaq – **1.** (divara dirəmək) – **to have someone cornered / to drive someone into a corner / to hold someone at bay / to bring someone to bay; 2.** (bir kəsə əziyyət vermək, zülm etmək, bir kəsi sıxmaq) – **to crack down on someone / to deal hardly with someone** (to oppress someone); **3.** (bir kəsə təzyiq edərək bir işi görməyə məcbur etmək) – **try to psyche someone up**

SIXMAQ

sıxıb suyunu çıxarmaq (bir kəsi əldən salmaq, taqətdən salmaq, üzmək) – **to wear someone out / to suck someone's blood / to work someone to death / to harass someone with exactions / to sweat someone / to exhaust someone**

sıxmaq (tələsdirmək) – *Amer.* **to step on it / to step the gas**

SIMSIRIQ

sımsırığını sallamaq (qaşqabağını tökmək, bir kəsdən küsmək) – **to pout one's lips / Cf. to be in a pet / to take the pat**

SINAQ

sınağa sinə gərmək (dözmək) – **to pass muster / to ride the storm**

sınaqdan çıxmış (təcrübəli, səriştəli) – **well-tried / tried and tested**

SINDIRMAQ

(bir kəsi) **sındırmaq** – *bax* **qol-qanadını kəsmək**

SINIQ

sınıq çıxmaq (nüfuzunu itirmək) – **to be discredited**

sınıq düşmək(müflisləşmək) – **to go bankrupt / to fail**

SINMAQ

sınmaq – 1. (ruhdan düşmək) – **to break up**; 2. (incimək, küsmək) – **to get highly offended / to flare up / to take offence / to take umbrage / try to stand one's ground / Cf. to go up in the air / to assume airs / to give oneself airs / to put on airs / to get one's back up / to set up one's bristles / to get one's goat**

SIPA

sipa – *bax qanmaz*

sipa quyruğu qopardan (tərbiyəsiz, ədəbsiz, səviyyəsiz insan haqqında) – **uncouth / a rough man / cudgel**

SIRA

sıradan çıxartmaq (bir yerə şuluqluq salmaq) – **to throw smth. out of gear / to put someone or smth. out of action / to knock out / to disable someone**

sıradan çıxmaq – 1. (işləməyi kəsmək) – **go dead / to be dead as a dodo**; 2. (daha işə yaramamaq) – **to be put out of action / to come out of action**

sırası adamlar (lovğa olmayan insanlar haqqında) – ***rank and life**

SIRIMAQ

sırmaq (bir şeyi satmaq) – **to deceive in selling**

SIRTIQ

sırtıq (utanmaz) – **flip / blanky / a smart Aleck** (very insolent, impudent)

sırtıqlıq etmək – *bax həyasızlıq etmək*

SISQA

sısqa – *bax üfürsən yıxılar*

SİTQ

sıtqı siyirmək (bir kəsə artıq hörmət etməmək) – **someone doesn't respect one any more / to feel an aversion for someone**

SİZANAQ

Sızanaqdan qara yara eləmək. – **Make a mountain out of a molehill.**

SİZLAMAQ

sızlamaq – *bax ağlayıb-sızlamaq*

SİÇAN

siçan (heç gözəçarpmayan, adi insan haqqında) – **the man in the street**

siçan deşiyini satın almaq (qorxmaq, qorxaqlıq göstərmək) – **to play the coward / Cf. to be in a pretty funk / to show the white feather / to get (have) cold feet / to turn white-livered / to cry craven**

siçan kimi deşik axtarmaq – *bax siçan deşiyini satın almaq*

siçan kimi sakit (çox sakit) – **as quiet as a mouse** (to be very quiet, silent)

siçan-pişik oynamaq (biclik işlətmək, hiylə etmək, kələk gəlmək, bir kəsi aldatmaq) – **to play cat-and-mouse with someone / to play a cat-and-mouse game with someone / to play blind man's buff with someone**

siçanyolu vermək (bir kəsə yol vermək) – **to move aside (away) from passage / to leave someone a passage-way**

SİFƏT

sifət açmaq (yaxşı mənada dəyişmək, göyçəkləşmək) – **to get pretty** (to become good-looking)

sifət göstərmək – *bax üz göstərmək*

sifətdən çıxarmaq (yormaq) – **to wear someone out / to enervate someone**

sifətdən necədir? (zahiri görünüşü necədir?) – **what is he like? / what does he look like?**

sifəti ağardı çəkildi (bir kəsin rəngi ağardı) – **to fade into insignificance / someone looks terrible (awful)**

sifəti çəkilmək (arıqlamaq) – **to lose weight / to get thin / to become thin in the face**

sifəti çıxıb (bir kəs çox yorğun görsənir) – **one is worn-out (exhausted) / someone looks like haggard** (emaciated)

sifəti dönmək (bir kəsi atmaq, tərək etmək) – **to turn one's back on someone**

sifəti əyildi (görünüşü dəyişdi) – **one's countenance fell** (the expression of one's face has changed)

sifəti tutuldu (bir kəs üz-gözünü turşutdu) – **to be as black as a thunder-cloud**

sifəti tutulmaq (bir kəsin kef-əhvalı pozuldu) – **to knit one's brows** (to become gloomy, sombre, dismal, to frown)

(qonaq) ...**sifətilə** – **exercising one's rights as ...**

sifətin tökülsün! (bir kəsi mehribancasına qınamaq) – **oh, my offensive!** (affectionate term of reproach)

sifətindən zəhər tökülmək – *bax* **sifətindən zəhər yağmaq**

sifətindən zəhər yağmaq – *bax* **sir-sifətindən zəhər dammaq**

sifətini bozartmaq (bir kəsə acı, kobud cavab qaytarmaq) – **to talk back / to be insolent / to answer back / to be rude to someone / to be cross with someone**

sifətini turşutmaq – *bax* **sir-sifətini turşutmaq**

SİKKƏ

sikkə (metal pul) – **a hard cash**

sikkəxana – **the mint**

SİLAH

silah altına çağırmaq – *bax* **silah altına almaq**

silah altında(təzyiq altında, təzyiq nəticəsində) – **at the pistol's point**

silah gəzdirmək (silah daşımaq) – **to bear arms / to carry arms**

silah oynatmaq (müharibə ilə hədələmək) – **to rattle the sabre / to brandish one's arms**

silaha sarılmaq (müharibə etmək, bir kəslə vuruşmağa hazır olmaq) – **to take up arms**

silahı yerə qoymaq (müharibə etməmək) – **to put down arms**

silahı yerə qoymayın (ruhdan düşməyin) – **never say die**

SİLLƏ

sillə çəkmək (ilişdirmək) – **to kick up someone's arse**

SİLMƏK

silib süpürmək (bir kəsdən sui istifadə etmək) – **to eat someone out of house and home** (to eat a lot of supply of food of somebody)

silinib süpürülübdür (bir şey yoxdur) – **clean as a whistle / not a bloody chance / sweet nothing / not a single drop of smth. is left** (absolutely nothing)

silmək (unutmaq) – **to slip one's mind (/ memory)** (to forget about something)

SİM-SİM

“sim-sim açıl” (bütün qapıları açan sehrli sözlər) – **open sesame**

SİNƏ

sinə dağı (mənəvi ağrı, acı, inciklik, küsü, qəm, dərd, qüssə) – **an emotional shock / a mental suffering / anguish of mind**

sinə dəftər (çox bilmiş, məlumatlı, hazır cavab insan) – **know-it-all / smart Aleck / weisenheimer / Amer.wisen heimer / wiseacre**

sinə gərmək (bir kəsi və ya bir şeyi mərdcəsinə müdafiə etmək, çətinliyə qalib gəlmək) – **to stand up staunchly for someone or smth. / weather the storm / Cf. to defend (champion) someone or smth. with might and main**

sinəsində ilan bəsləmək (diqqəti, qayğını, sevgini belə bir insana göstərmək ki, o sonradan bunun cavabında nankorluq etsin) – **to cherish (or to nourish) a viper in one's bosom**

sinəsinə basmaq – *bax döşünə basmaq*

sinəsinə dağ çəkmək – *bax ürəyinə dağ çəkmək*

sinəsinə döymək – *bax döşünə döymək*

sinəsinə yağ kimi yayılmaq – *bax yağ kimi ürəyinə yayılmaq*

sinəsinə yatmaq – *bax döşünə yatmaq*

sinəsini boşaltmaq – *bax ürəyini boşaltmaq*

sinəsini (çalın-çarpaz) dağlamaq (bir kəsə mənəvi əziyyət vermək) – **to break one's heart**

sinəsini qabağa vermək – *bax döşünü dağ kimi qabağa vermək*

SİNƏDƏFTƏR

sinədəftər eləmək (qeyd eləmək, yadda saxlamağa çalışmaq) – **to imbibe smth. / to fix smth. in one's mind / to make a mental note**

sinədəftərinə yazmaq (yadda saxlamaq) – **to commit something to memory** (to make yourself remember something)

SİNO

sino getmək (bərk istəmək) – **to long for someone or smth. to death / to have head over heels in love / Cf. to be all agog to do smth. / to be dying for smth. / to dote on smth. / to be bored (pestered) to death**

SİRKƏ

sirkə kimi tünd (turş) – **as sour as vinegar**

Sirkə tünd olanda, öz küpünü (qabını) çatladar. – **He that is angry, is seldom at ease. / Two to one in all things against the angry man.**

Sirkənin öz qabına zərəri var. – **A man of evil temperament harms himself.**

SİRR

sirr – * a cat in the meal-tub / hush-hush

sirr açıldı (aşkar oldu) – **the murder is out**

sirr açmaq (gizli məlumatı danışmaq) – *** to give the game away** (to let out a secret)

sirr dağarcığı (gizli söhbəti saxlaya bilən, heç kəsə deməyən insan haqqında) – **a store of secrets** (a man, who knows much about one's secrets and can keep his mouth shut)

sirr saxlamaq (məlumatı heç kəsə deməmək) – ***to keep dark**

sirri vermək (açıb danışmaq) – **to spill the beans / to let the cat out of the bag**

Sirrini dostuna demə, dostunun da dostu var. – **Let your secret die with you.**

sirrini faş etmək (özünü büruzə vermək) – **to give oneself away**

SİR-SİFƏT

sir-sifət eləmək (artıq dərəcədə mimika ilə danışmaq) – **to overplay due to excessively mobile features**

sir-sifətdən çıxmaq (bir kəsin zahiri görünüşü korlandı) – **to lose a man's appearance**

sir-sifəti dəyişdi (təəccübdən, pərtlikdən) – **someone's face fell**

sir-sifəti dəyişmək (üzündən tanımamaq) – **to change countenance**

Sir-sifətindən ölümlər hürkür. – *bax* **Üz-gözündən ölümlər hürkür.**

sir-sifətindən zəhər dammaq – *bax* **sir-sifətindən zəhirmar tökülmək**

sir-sifətindən zəhirmar tökülmək – *bax* **üz-gözündən zəhirmar tökülmək**

sir-sifətini əzişdirmək (burnunu sındırmaq) – **to wipe someone's nose / to give someone a smack in the kisser / to give someone a bloody nose**

sir-sifətini əzmək (bir kəsi döymək) – **to smash someone's mug / to sock someone hard**

sir-sifətini turşutmaq (öz narazı olduğunu bildirmək) – **to put a bad face on the matter / to make a sour face**

SİTAYIŞ

sitayış etmək (bir kəsəpərəstiş etmək) – **to make an idol**

SİYAHİ

siyahıda olmaq (üzv olmaq) – **to be on the books**

siyahıya salmaq (bir kəsi nəzərdə saxlamaq) – **to take someone on the strength** (to enter someone on the list)

SİYASƏT

siyasətin yeni kursu (yeni istiqaməti) – *Amer.* **a new departure**

SİYASİ

siyasi böhran – **a political crisis**

siyasi məhbus (siyasi baxışlarına və öz ölkə hökumətinin yürütdüyü siyasətini tənqid etdiyinə görə azadlıqdan məhrum olan insan) – **political prisoner** (someone who is put in prison because he opposes and criticizes the government of his own country)

siyasi müvazinət – **the balance of power**

siyasi polemika – **a political football**

siyasi sığınacaq – **a political asylum** (the right to remain in another country for a person who cannot live in his own country for his political situation)

SİYİRMƏQILINC

siyirməqılinc eləmək (bir kəsi başqasına düşmən etmək) – **to sow a discord**

siyirməqılinc olmaq (bir kəslə kəskin düşmən münasibətlərində olmaq) – **to be at daggers drawn with someone / to be at loggerheads with someone / to be at swords' points with someone / Amer. to be at outs with someone / to be at each**

other's throats / there is a bad blood between them / there is ill feeling between them / there is animosity between them

SİZ

siz deyən ... (siz düşünən kimi deyil) – **it is not so, as you think**

siz də məni bağışlayın (kobud olduğum üçün üzr istəyirəm) – **God forgive me / may God forgive me for saying it / so help me!**

siz səhvə yol vermisiniz! (nahaq yerə belə düşünürsüz!) – **there you're wrong!**

siz və sizin taylarınız – **you writers**

sizin adresinizə – **that is a dig at you**

sizin dualarınızla (bir kəs “sağ-salamatlıqdır?, iş-güc necədir?” suallarını verəndə bu ifadə cavab kimi səslənir) = **thanks to your prayers**

sizin qulluğunuzda hazıram (buyurun!) – **yours to command**

sizin sağlığınıza! (bir kəsin şərəfinə badə qaldıranda) = **your health! / to your health! / cheerio(h)! / here's now!**

sizlə əlləşməyə vaxtım yoxdur (nə vaxtım, nə istəyim yoxdur) – **I have no time to bother with you**

sizlər (sən və sizin kimilər, siz qadın-qızlar) – **you women (girls) / your kind (lot, sort) / the likes of you**

SKELET

skelet – *bax* bir dəri bir sümük

SKEPTİK

skeptik (hər şeyə şübhə ilə yanaşan insan) – **a doubting Thomas**

SOĞAN

... soğan başı deyil (dəyərli insandır, belə insanlar azdır) – **one of many / such as everybody is**

soğan (qabığı) kimi soymaq (bir kəsdən çoxlu pul almaq) – **to strip someone bare / to strip someone to the skin / to pare someone to the bone / to fleece someone / to flay someone alive**

Soğan olsun, nağd olsun. – **Never quit certainty for hope. / Better an egg today than a hen tomorrow. / A bird in the hand is worth two in the bush. / A little is better than none. / Half a loaf is better than no bread. / Cf. You can't feed the hungry with words. / A fine cage won't feed the bird. / A fine cage does not fill a bird's belly. / A hungry belly has no ears. / Fine (kind, soft) words butter no parsnips. / It's no use preaching to a hungry man. / Many words will not fill a bushel.**

Soğan yeməmişən, için niyə göynəyir. – *Cf.* **He that commits a fault thinks everyone speaks of it. / An uneasy (guilty) conscience betrays itself (gives itself away). / He that has a great nose thinks everybody is speaking of it. / If the cap fits, wear it.**

SOXULCAN

soxulcan qurdu – **the tapeworms**

SOXULMAQ

soxulmaq (bir yerə tətbiq olunmaq) – **to get one's foot in the door**

SOXUŞ

soxuş – **1.** (saxta, qayıрма, qondarma) – **false / artificial / faked / fictional / fictitious; 2.** (bacarıqsız görülən iş) – **a dog's breakfast / a dog's dinner**

soxuş papiros (əldə qayrılmış siqaret) – *Lit.* **goat's leg / screw of tobacco**

SOXUŞDURMAQ

soxuşdurmaq – **1.** *bax* **sırmaq; 2.** (yeritmək, yəni öz istədiyini başqasına məcburi qəbul etdirmək) – **to cram smth. down someone's throat / to speed up one's ideas / wishes** (to make someone to do something against his / her's will);

3.(bir kəsi başqasına bağlamaq) – to force (to push / to shove / to thrust) smb. down someone's throat

SOL

sol ayağı üstə durmaq (pis əhval-ruhiyyədə olmaq, boş-boş danışmaq, düz olmayan hərəkət etmək) – **to get up on the wrong side of the bed / to get out of bed on the wrong side**

SOLĞUN

solğun (zəif) – **wishy-washy**

SOLMUŞ

solmuş (köhnəlmiş) – **far gone**

SON

son anda – 1. (son dəqiqədə) – * **at the eleventh hour / if the worst comes / in the nick of time** (at the last possible time); **2.** (yatmamışdan əvvəl) – **the last thing**

son anda xilas edilmiş olmaq – * **to be saved by the bell**

son badə (getməmişdən öncə axırıncı badə barədə) – **stir rup-cup / one for the road**

son borcunu vermək (ölü ilə vidalaşmaq) – **to pay the last honours to someone / to show the last respects to someone**

son damla (bir kəsin artıq dözümü yoxdur) – **the last drop which overflowed the cup / it is the last straw that breaks the camel's back**

son damla (damcı) qanına qədər (axırıncı nəfəsə qədər) – **to the bitter end / (to fight) to one's last drop of blood / to fight to blood / to fight to the last / to fight to the last man / to fight tooth and nail / Cf. to die in the last ditch**

son damlasına qədər (içmək) – **to drink to the less / to drink to the dregs / to drink to the last drop / to drain one's glass**

son damlasına qədərəciliğin piyaləsini içmək (çox əziyyətlər çəkmək, çətinliklər görmək, əzab çəkmək) – **to drain the cup of bitterness to the dregs**

son dərəcə – 1. (olduqca çox) – **awfully / terribly / tremendously / stupendously / fantastically / fine and ... / hellishly / a devilish lot of smth. / lots of smth. / a hell of a lot / awfully (horribly, terribly) much / heaps / loads / bags / devil of a lot / helluva lot / excessively**; 2. (son həddə çatdırılaraq) – **extremely / in the extreme / enormously / to the fullest degree possible / very much / devilishly / hellishly / awfully / terribly / no end / very / to the utmost / as (like) hell**; 3. (çox gözəl, çox yaxşı) – **exceptionally good / exceptional / excellent / perfect / splendid / wonderful / marvellous**; 4. (çox güclü) – **used as an intensifier** (very much, extremely, awfully, terribly, *etc.*); 5. (gülməlidir, yol verilməzdir, mənasızdır) – **ridiculously / to the point of absurd / absurdly**; 6. (fövqəladə, olduqca) – **unbelievably**; 7. (yüksək dərəcədə) – **as you please**

son dərəcə pis qarşılamaq (çox pis qəbul etmək) – **to give someone or smth. a hostile reception / to rise up in arms about smth.**

son dərəcə uzun söhbət – **an interminable story**

son dərəcə uzun yol – **an endless road**

son dərəcə yaxşı – **arranged for the best / in the best way possible / never better / wonderfully well** (excellently, perfectly, splendidly)

son əsər – **as wan song**

son güman gələn yer – **the last card** (hope)

son günlərini yaşamaq (ölümünə yaxın olmaq) – **to be on your last legs** (final stages of physical weakness before dying)

son köynəyini çıxarıb vermək (bir kəs artıq dərəcədə ürəyiaçıqdır) – **not to grudge one's last shirt of someone / to share one's last shirt with someone**

(bir kəsin) **son köynəyini çıxartmaq** (bir kəsi müflis eləmək, bir parça çörəyə belə möhtac etmək) – **to rob someone of his last shirt / to tear the last shirt off someone's back**

son qələbəyə qədər (istənilən nəticəyə kimi) – **till final victory / Cf. to be game to the last / to hold out / to sit it out**

son qəpik-quruş (qara gün üçün yığılan, saxlanılan pul) – **pin money** (a small amount of money that one can spend on himself rather than on necessary things)

son qəpiyə qədər xərcləmək (bütün pulu) – **to the last copeck / every copeck of it**

son qoymaq – **1.** (bir işi məhv etmək, dağıtmaq) – **to bring down the curtain / to put an end (a stop) to smth. / to draw the line / to do away with smth. / to reject smth. / to put paid to smth.;** **2.** (keçmiş həyatı ilə qurtarmaq) – **to renounce a life of crime / to reform / Cf. to go straight / to hit the shelf / to slipper / to cut smth. short;** **3.** (iş qurtarmağa qərar vermək) – **to call it a day** (decide to finish working)

son qüvvəsinə qədər (var gücü ilə bir işi görmək) – **exerting all one's powers / doing all one can / doing one's utmost (uttermost)**

son mənzilə göndərmək (bir kəsi öldürmək) – **to drive someone to his (her) grave / to send someone to kingdom-come**

son moda – *Lit.* **the latest shriek of fashion / the latest fashion (style) / the latest thing out / all the go / the latest word in fashion / Cf. graze / fad**

son nəfəsə qədər (axıra qədər) – **for dear life / to the death** (of a life-and-death struggle) / **to the last moment of one's life**

son nəfəsədək – *bax* **son nəfəsə qədər**

son nəfəsinədək vuruşmaq (son qüvvəsinə qədər) – **to fight to the last (man)**

son nəfəsini kəsmək – *bax* **limon kimi suyunu sıxmaq**

son nöqtəsinə çatmaq (çıxılmaz vəziyyətdə olmaq) – **to be at the end of one's rope**

son zamanlar (axır vaxtlarda) – **lately / oflate**

sonacandözmək (təslim olmamaq) – **to stay the course**

sonadək bilmək(bütünlüklə) – **to sort someone out good and proper / to know someone like a book / to make the best of smth.**

sonuna kimi vermək – **down to the last scrap**

sonuncu dəb (hamının xoşa gəldiyi bir şey) – **all the go / all the rage**

sonuncu imkanları istifadə etmək – **to scrape the bottom of the barrel**

sonuncu sözü özündə saxlamaq – to get the last word

sonuncu vasitəni istifadə etmək – * to fire one's last shot

SONRA

sonra gec olacaq (öz günahkar olmamağını sübut etmək) – *Cf.* **then try and prove that dogs don't climb trees / try and prove you're not four-legged**

sonradan görmə (nəsli-nəcabəti olmayan insan haqqında) – *Lit.* **new azeri / new Russians** (not of noble family)

sonrakı ağıl – wise after the event

Sonrakı peşmançılıq fayda verməz. – Wise after the event. / Cf. An after wit is everybody's wit.

sonraya (gələcək üçün nəzərdə saxlamaq) – **for later** (of laying smth. up, putting smth. by postponing smth., *etc.*)

sonraya qaldı (naməlum vaxtda qaldı) – **to be in mothballs** (to be put off, to be shelved)

SORAQ

soraq vermək (bir kəsə xəbər vermək) – **to have an information / a piece of news / tidings**

SORAQLAŞMAQ

soraqlaşmaq (öyrənmək, bilmək) – **to make inquiries**

SORĞU-SUAL

sorğu-sual etmək (məlumat bilmək) – **to make inquiries**

sorğu-sual günü – bax haqq-hesab günü

SORUŞMAQ

soruşmaq ayıb olmasın ... (müraciət forması) – **let me ask you about ... / let me know ... / may I ask you ...? / I think you don't mind my asking**

soruşmaq eyib olmasın ... – *bax* soruşmaq ayıb olmasın

Soruşmaq pulnan deyil ki. – *Nothing is lost for asking. / Nothing lose nothing for asking. / Council breaks not the head.*

SOSİSKA

sosiskalı isti bulka – * **hot dog**

SOYMAQ

soyub quyruğunda saxlamaq (bir işi yarıyolda qoymaq) – **to stop half-way**

soyub quyruğunda sındırmaq – *bax* soyub quyruğunda saxlamaq

soyub soğana döndərmək – *bax* soyub-soymalamaq

soyub-soymalamaq (bir kəsin əlindən hər şeyi almaq, bir kəsi qarət etmək) – **to strip someone bare / to strip someone to the skin / to pare someone to the bone / to fleece someone / to flay someone alive**

Soyub-soyub quyruğunda bıçağı sındırdı. – *bax* Öküzü soyub, qumuzunda bıçağı sındırdı.

soyub suyunu çıxarmaq – *bax* sıxıb suyunu çıxarmaq

SOYUQ

soyuq (rəhmsiz, daşürəkli, mərhəmətsiz insan haqqında) – **cold as a fish / cold as charity**

soyuq baxış – **an icy look / a chilling look**

(bir kəsə) soyuq baxmaq – **to give someone the cold shoulder** (to snub someone)

soyuq dolanmaq – **to behave indifferently / to be dead to the world** (to act coldly)

soyuq qarşılamaq – **to cold-shoulder someone / to give someone the cold / to sit on one's hands**

soyuq münasibət (tamamilə fərqsizlik, laqeydlik) – **absolute absence of attention / switch-off**

soyuq olmaq (fikirində səbatlı olan, yolagəlməz) – **unyielding / intractable / reserved / unfriendly**

soyuq şərait – **ice conditions**

soyuq yanaşmaq (canfəşanlıq etmədən, tələsmədən) – **to make only a half-hearted effort / to take one's time over smth.**

soyuqdan nə durmaq olur, nə də oturmaq (bərk soyuq barədə) – **it is freezing so hard that you can neither sit nor stand, your limbs are paralysed**

soyuqdan titrəmək – **to shiver with cold / Cf. one's teeth are chattering**

SOYUQQANLI

soyuqqanlı (təlaşa düşməyən, təmkinli) – * **as cool as a cucumber**

soyuqqanlılıq etmək (sakitliyi qorumaq) – **to keep one's head / to have a cool head / to keep a cool head**

soyuqqanlılıqdan – **in cold blood**

soyuqqanlılıqla rastlaşmaq (kömək almamaq) – **to come up against a blank wall**

SOYULMAQ

soyulmaq (pul haqqında) – **to pay through the nose** (to pay too high a price)

SÖHBƏT

söhbət bitdi (elə bil ki hər şey bitdi) – **with an air of finality**

Söhbət danışıqdan keçər. – **A bargain is a bargain. / Be slow to promise and quick to perform. / Promise is debt. / If you pledge, don't hedge. / A promise is a promise.**

söhbət də ola bilməz (bu yolverilməzdir) – **it is out of the question / there can't be any question of smth. / there can be no thought of smth. / this subject can't be discussed**

söhbət ...dən gedir – **the point is that ...**

söhbətə başlamaq (bir kəslə ünsiyyət yaratmaq) – **to enter into conversation with someone / to start a conversation with someone**

söhbətə çəkmək – **to get someone to talk**

söhbətə qarışmaq – **to take up the ball**

söhbətə nəhayət vermək (söhbəti qurtarmaq) – **to break off the conversation**

söhbətə tutmaq (azdırıb aldatmaq) – **to fool someone by fine words / to put someone off with fair words / to fool someone with smooth talk / try to talk someone round**

söhbəti açmaq (bir məsələnin müzakirəsini açmaq) – **to start the ball rolling / to open the ball**

söhbəti davam etdirmək (kəsilməyə qoymamaq) – ***to keep up the ball / to keep the ball rolling**

söhbəti fırlatmaq (vəziyyətdən çıxmaq üçün bilə-bilə söhbəti lazımı tərəfə çevirmək, əsas məsələdən yayınmaq) – **to do the double shuffle / to go round in circles / to drag a red herring across the path / to draw a red herring across the track (or the trail) / to beat around the bush** (try to avoid answering a question or saying something immediately and directly)

söhbəti gedən – **in question**

söhbəti uzaqdan başlamaq (mətləbə aidiyyatı olmayan mövzuda söhbəti açmaq) – **to take a roundabout approach to the subject**

söhbəti yekunlaşdırmaq (danışığı bitirmək) – **someone wants to complete one's conversation**

söhbətimiz baş tutmadı (anlaşma baş vermədi) – **the conversation flagged**

söhbətin qabağını almaq (bir kəsə istədiyi sözü deməyə imkan verməmək) – **to hush up a talking**

söhbətin mövzusuna qayıtmaq – *Fr.* **to return to one's muttons**

SÖNMƏK

sönmək (pisliyə doğru dəyişmək, olan vəziyyəti itirmək, heçliyə enmək) – **to go down in the world**

* **sönmüş ocağa odun atmaq** (qızısdırmaq) – **to stir up against someone / to set someone on smth.** (to provoke someone to smth.)

SÖVDƏ

sövdəni kəsmək – **1. bax sazişə gəlmək; 2. (bir kəslə razılığa gəlmək) – to strike hands / to shake hands on smth. / to strike a bargain**

SÖVDƏLƏŞMƏK

sövdələşmək (razılaşmaq) – **to put one's heads together**

SÖYLƏM

söyləm tərzi (bir kəsin nitqi) – **a turn of phrase**

SÖYLƏMƏK

söyləmək caizsə (sizin icazənizlə) – **forgive me for saying it / pardon me for mentioning it / God forgive me / if you'll excuse my language**

SÖYMƏK

söyüb biabır etmək – **to give it someone hot / to give it someone good and hard / to give someone hell / to beat (thrash) someone black and blue / Cf. to throw salt on someone's tail**

SÖYÜŞ

söyüş (lərzə, nəlayiq sözlər) – * **billingsgate language / bad language**

Söyüş boyundan asılıb qalmır. – **Hard words break no bones.**

söyüş söymək (bir kəsin ünvanına təhqiredici sözlər demək, bir kəsi ciddi tənqid etmək) – **to call names / to shut at someone / to make a noise / to give someone a good talking-to / to give someone a good scolding (dressing-down, wiggling) / to make someone smart / to put (throw) salt on someone's tail / to give (tell) someone a bit (a piece) of one's mind / to use the strong language /**

to swear like a bargee / to turn the air blue / to curse up hill and down dale / to run through all the dirtiest curses one knows / Cf. to swear like a trooper

söyüşmək – *bax* söyüş söymək

SÖZ

söz açmaq (danışmağa başlamaq, öz fikrini bildirmək) – **to open one's mouth (trying to speak one's piece, the word) / to give voice to smth. / to start an indirect conversation (about) / to open one's lips** (come to the point of what is in one's mind)

söz axtarmaq (müvafiq sözlər axtarmaq) – **to seek for a cause / to seek for a word / to seek an excuse**

söz almaq – **1.** (bir kəsi danışmağa vadar etmək, bir kəsə hansısa məlumat verməyə imkan, şərait yaratmaq) – **to make someone talk / to force someone to tell smth. / to try to make someone tell smth. / to loose (loosen) someone's tongue; 2.** (iclasda, yığıncaqda çıxış etmək üçün) – **to take the floor / to step out / to come forward / to emerge (address) a meeting / rise to speak / to catch the speaker's eye; 3.** (vəd almaq) – **to make someone promise / to exact a promise from someone** (to receive a promise)

söz almaq belə mümkün deyil (dinməz, azdanışan, sakit insan haqqında) – **you can't get a word out of him (her) / wild horses can't drag a word out of him (her)**

Söz altında qalan deyil. – **One is never at a loss for a word (words). / Someone does not cast about for words. / Someone does not mince words. / Someone has a ready tongue. / Someone is quick on the draw with wit.**

söz altında qalmamaq – **1.** (bir kəsin gözəl danışiq qabiliyyəti var) – **to possess the gift of fluent speech (of eloquence) / someone does not cast about for words / someone has a ready tongue; 2.** (bir kəs ünsiyyətdə çox hazırcavabdır) – **someone does not cast about for words / someone has a ready tongue / not to swallow a remark**

söz altında yatmamaq – *bax* söz altında qalmamaq

söz anlamaq (gözəl natiq haqqında) – **to be quick on the draw with wit / to be glib / glib-tongued**

söz anlatmaq (bir kəsi başa salmaq) – **to speak in most simple terms / to chew smth. over for someone / to feed it to someone**

söz aparmaq (bir kəsə xəbər çatdırmaq) – **to talk scandal / to gossip / to sneak about / to tell tales**

söz aramızda qalsın (başqalarına danışma) – **between ourselves / between you and me and the bed-post (the door-post, the lamp-post, the post)**

söz arasına söz salmaq (əsas məsələdən diqqəti yayındırmaq) – **to fool someone by fine words / to put someone off with fair words / to fool someone with smooth talk / try to talk someone round**

söz arasında (yeri gəlmişkən) – **in the course of conversation / by the way / for example**

söz atmaq – **1. (sataşmaq) – to make remarks and innuendo es to a girl / to be pebbling someone's window-pane / to throw stones at someone's window / to make a dig at someone / to get a word in edgeways** (to hint at someone or smth., to hurt smb. by saying smth. unpleasant); **2. (söhbətə qarışmaq) – to put in a word (remark) / to get just one word in edgewise** (to throw out a suggestion)

söz ayağa düşmək (bir kəsin sözü eşidilmədi) – **one's word has not weight, influence, authority, power**

söz(ü) azdırmaq (sualdanqaçmaq)– **to evade from answer**

söz burada qalsın (sirr barədə) – **between ourselves / between you and me and the gate-post**

söz buraxmaq (bir kəsin barəsində müxtəlif sözlər uydurmaq) – **to loosen one's tongue / let one's tongue wag / to set a rumour / to tell tales (stories) / to build a word / to gossip / judging by smth. / cast (throw) a stone at someone / to besmear (sully) one's name / to throw (sling, fling) mud at someone / to throw a damp on smth.**

söz çatdırmaq – *bax* xəbərçilik etmək

söz çəkmək (ehtiyatla bir məsələ barədə məlumat bilmək, yığmaq) – **to cast a hook (a line) / to put out a feeler / to drop (throw out) a hint / to see how the land lies**

söz çıxarmaq – *bax söz buraxmaq*

söz dağarcığı – **chattebox / prattler** (about the man, who does not mince the words, who has a ready tongue)

Söz danışığından keçər. – **A man's word is worth more than money. / Cf. A bargain is a bargain. / A promise is a promise. / If you pledge don't hedge.**

söz davası (bir birini ittiham edəndə) – **war of words**

söz demək (xahiş etmək) – **to put in a word for someone**

söz dilimin ucundadır (bir kəs bir sözü demək istəyir, lakin onu yadına sala bilmir) – **it is on the tip of someone's tongue, and someone is itching to say it, to ask about it**

söz düşdü-düşmədi (yerli-yersiz) – **suitable for or out of place / to the occasion or irrelevant / at the moment or at the wrong moment / in turn or out of turn / appropriately or quite inappropriately**

söz düşmək (söhbət açıldı) – **the conversation touched on him (her)**

söz düzəltmək – *bax söz çıxarmaq*

söz eləmək – **1. (bir kəsə illişmək, yersiz irad tutmaq, bəhanə axtarmaq) – to find fault with / to pick on; 2. bax sözünü söz eləmək; 3. (müzakirə obyektinə çevrilmək) – to be the talk of the town / to gossip unfavourably about someone**

*** söz əhli** – **eloquence**

söz gəlişi demək (yeri gəlmişkən) – **by the by**

söz gəlmək (bir kəs tənqid atəşinə tutulub) – **to be subjected to remarks / to be severely criticized**

söz gəzdirənlər – *bax dedi-qoduçular*

söz gəzdirmək (xəbərçilik etmək, dedi-qodu ilə məşğul olmaq) – **to chew the fat / to tittle-tattle / to tell the tales / to gossip / to chatter / to jabber / to blather / to twaddle / to wag one's tongue / bla-bla / jaw-jaw**

söz götürmək (bir kəsdən acı bir sözü eşidib, cavab qaytarmadan susmaq, acını udmaq, bir kəsin qabağında alçalmaq, öz qürurunu tapdalamaq) – **to swallow one's bitter pill / to swallow an insult / to bear a humiliation**

söz götürməmək (öz qürurunu tapdalamağa imkan verməmək) – **not to swallow one's bitter pill**

söz güləşdirmək (sonda heç bir şey əldə etməyərək fikir mübadiləsini aparmaq, boş-boşuna danışmaq) – **to be empty chatter** (to dispute to no purpose, to argue about something in vain)

Söz gümüş olsa, süküt qızıldır. = **Speech is silver, silence is gold.** / **Speech is silvern, silence is golden.** / **No wisdom like silence.**

söz istəmək – *bax söz almaq*

söz kəsmək (razılığa gəlmək) – **to see eye-to-eye / to find common language / to reach an understanding with someone / to understand one another**

söz qaçırtmaq (bir kəsə demək istəmədiyi məlumat vermək) – **one never meant to say it**

söz qaytarmaq (bir kəsə kobud cavab qaytarmaq) – **to raise an objection (to, against) / to object (to) / to be impudent / insolent (to) / to sauce** (to answer back)

söz qoşmaq – 1. (şer yazmaq) – **to write verses**; 2. *bax söz düzəltmək*

söz qoymaq – *bax sözü bir eləmək*

Söz quşdur, buraxarsan, uçar gedər. = **A word is not a sparrow, if it flies out you can't catch it.** / **When the word is out it belongs to another. A word spoken is past recalling.** / **Think first, then speak.** / **Better the foot slip than the tongue trip.**

... **söz ola bilməz** – 1. *bax söz yoxdur*; 2. (əla, irad tutmağa yeri yoxdur) – **there's not a weak spot anywhere / it's all done (fixed up) to a "T" / it is tip-top / it is neat and slick / you can't pick a hole in it / even a bloodhound couldn't sniff it out**

söz olmaq (acı söz-söhbətə, küsməyə əsas olmaq) – **an apple of discord**

söz oynatma – **a pun / play on words**

söz pəhləvanı – *bax dil pəhləvanı*

söz saxlaya bilir – *bax dili dişlər arxasında saxlaya bilir*

söz salmaq (bir kəsdən bir şeyi xahiş etmək) – **to get talking to someone / to put in good word for someone**

söz-söhbət gəzir ki (deyilənə görə) – **by all accounts / they say** (people say)

söz söhbətlə adamı bezdirmək (bir kəsi söz-söhbətlə yormaq) – **to talk someone's head off / to talk the hind leg off a donkey**

söz sözə (araları dəymək, dalaşmaq) – **one word led to another, and they came to blows / to fall out / to have a row with someone**

söz sözü çəkər – *bax söz sözü gətirər*

söz sözü gətirər (bir məlumat başqa məlumatın deməyinə gətirir) – **word by word / from word to word / one word (thing) leads (led) to another / Cf. to jaw on about this and that**

söz tapmamaq (nitqi itirmək) – **words fail one**

Söz tez yayılır. – *Cf. Good news lies buried, but bad news flies.*

söz tutmaq – **1.** (bir kəsi son dərəcə heyrtləndirmək, karıxdırmaq) – **to stun someone / to stupefy someone; 2.** (hansısa məlumatı biləndə çaşıb qalmaq) – **to be struck / to be astonished / to be embarrassed / to be shy of**

söz tutmamaq (bir kəslə ümumi razılığa gəlməmək) – **you will get nowhere with him** (you won't get anywhere with him) / **it's hopeless / not to make arrangements with someone about smth. / not to come to an agreement** (understanding)

söz üçün cibə girən deyil (hazırcavab insan haqqında) – **someone is never at a loss for a word (words) / someone is quick on the draw with wit**

söz üçün cibə girməmək (bir kəsin nitqi çox gözəldir) – **someone does not cast about for words / someone does not mince words / someone has a ready tongue**

söz üstünə gətirmək (bilərəkdən danışığı istənilən söhbətə gətirmək) – **to direct conversation to one's desirable theme in roundabout way**

söz vaxtına çəkər (hansısa söz bir əhvalatı xatırladı) – **approximately at the same time**

Söz var el içində, söz var ev içində. – **Don't wash your dirty linen in public.**
/ **Don't carry tales out of school.** / *Cf.* **Don't foul your own nest.** / **Don't cry stinking fish.**

söz verdiyi kimi ildə bir dəfə – **once in a blue moon / once in a while**

söz verib dalından qaçmaq (dediyini əməl etməmək) – **not to keep one's word** (promise)

söz verib, söz almaq (bir kəslə razılığы əldə etmək) – **to secure someone's consent** (to come to an agreement / understanding with someone about smth.)

söz verib, üstündə durmamaq (verdiyin sözlərə məsuliyyətsiz yanaşmaq) – **to use words lightly / to speak thoughtlessly** (irresponsibly)

Söz vermə, verdin - üstündə dur. – **Be slow to promise and quick to perform.** / *Cf.* **Promise is debt.** / **If you pledge, don't hedge.** / **A promise is a promise.**

söz vermək – **1.** (vəd etmək) – **to give (pass, pawn, pledge, plight) one's word** (to promise smth.); **2.** (nitq söyləmək üçün bir kəsə şərait yaratmaq) – **to give someone the floor** (to allow someone to speak); **3.** (and içmək) – **to give (to pledge) one's word of honour / to give one's word**

söz yığını (boş-boş sözlər) – **just a conglomeration of words / mere verbiage / mere (empty) words**

söz yığmaq (bir yerə xəbər çatdırmaq) – **to collect (gather) an information for report** (to spy)

söz yox (təbii, şübhəsiz, əlbəttə) – **there's no doubt about it / to be sure / it goes without saying / as a matter of course / as something quite natural / it is self evident / it stands to reason / naturally enough / to be sure / there's no denying it / it's self-evident / can you ask! / you bet! / rather! (surely, ofcourse, certainly)**

söz yoxdur! – 1. (şübhəsiz, əlbəttə) – **there's no denying it / of course / I don't think / there is nothing to say**; 2. (biabırçı, çox pis, yaramaz) – **that's the limit! / it beats everything! / it's outrageous!**

sözarası (yeri gəlmişkən) – **by the way / incidentally / by the by**

sözbaz – *bax sözgəzdirən*

sözbazlıq eləmək (hər yanda demək) – **to trumpet smth. / to set all the bells a-ringing / to tell fibs / to lay it on thick / to draw (pull) a long bow / Amer. to shoot (throw) the bull / Cf. to shout the news from the housetops**

sözbazlar – *bax dedi-qoduçular*

sözbəsöz (olduğu kimi, eyni ilə) – **word for word** (in exactly the same words)

sözdə (şifahi) – **to report smth. by word of mouth**

sözdə təşəkkür, əməldə isə yox – **more praise than pudding**

sözdə tutmaq – 1. (bir kəsi vəd etdiyi bir işin edəcəyini məcbur etmək) – **to take someone at his (her) word**; 2. (bir kəsin sözündə bir-birinə zidd olan fikirlərini tutmaq) – **try to catch someone tripping / to trip someone up / to catch at someone's words / to play word games with someone**

sözdən çıxmaq (dediyi sözdən, verdiyi vəddən, etdiyi əməldən imtina etmək, danmaq, dönmək, bir kəsdən üz döndərmək) – **to go back on one's word / to renounce / to withdraw one's words / not to keep one's word / to retract / to take back one's words / to eat one's words**

sözdən dönmək – *bax sözdən çıxmaq*

sözdən əmələ keç (vədinə həyata keçir) – **put your money where your mouth is** (follow through with a stated intention)

sözdən əmələ keçmək (vədinə həyata keçirmək) – **to get the ball rolling** (to initiate action)

sözdən qaçmaq – *bax sözdən dönmək*

sözdən məna çıxartmaq – *bax sözdən söz çıxartmaq*

sözdən söz çıxartmaq (düzgün başa düşməmək, lazımi nəticə çıxartmamaq) – **to misinterpret a word or something said / to misread smth. / to put a wrong construction on smth.**

sözə baxmaq (bir kəsin məsləhətinə qulaq asmaq) – **to follow (to listen to, to obey, to heed, to take) someone's advice**

sözə basmaq – *bax dilə basmaq*

sözə gəlmək – **1.** (söhbətə başlamaq) – **to open the conversation / to adress someone first; 2.** (bir-birinə güzəşt etmədən mübahisə etmək) – **to fall out with someone over smth. / to have a quarrel with someone / a tooth for a tooth / to answer someone back / to be engaged in frantic argument; 3.** (bir kəsi bərk danlamaq) – **to give someone a piece of one's mind / to give someone a real blast / to give someone's hell**

sözə inanmaq (bir kəsə inanmaq) – **to take someone at his word / to give someone the benefit of the doubt**

sözə qoymaq (lağ etmək, bir kəsi lağa qoymaq, ələ salmaq) – **to make a laughing-stock of someone / to make fun of someone or smth. / to get (take) the (a) rise out of someone / to take a joke**

sözə qulaq asan olmaq (səssiz-səmirsiz tabe olmaq) – **come to heel (to be under one's command)**

sözə quyruq bağlamaq – *bax sözə quyruq qoymaq*

sözə quyruq qoymaq (hər şeyə irad tutmaq) – **to find fault with / to pick on one's each word**

sözgəlişi (yeri gəlmişkən)– **by the by / by the way / for example / incidentally / while one is about it / so to speak / supposing that / for instance (to mention, to say, smth. parenthetically, in passing)**

sözgəlişi demək (yeri gələndə demək) – **I was just saying this by the way / it just came out**

sözgəzdirən (xəbərçi) – **an old wife / catty**

sözlə deyiləsi deyil (dəhşətli bir mənzərə) – **too awful for words (very terrible accident)**

sözlə getmək (kefi pozulmuş halda) – **one has lost all interest / one is losing heart / one feels discouraged / it gets one down / one gave up / one is downcast (sad, depressed, upset, distressed) / Lit. as if one's ships are sunk**

Sözlə yox, işlə göstər. – Deeds no words. /Action speaks louder than words.

sözləri ciyərinə çəkmək (bir kəsə diqqətlə və zövqlə qulaq asmaq) – **to drink in someone's words** (to pay a lot of attention to or to enjoy something)

sözləri çəp gəlmək – *bax* **sözləri düz gəlməmək**

sözləri düz gəlməmək – *bax* **sözləri tərs gəlmək**

sözləri musiqiyə salmaq (mahnı bəstələmək) – **to put (to set) the words to music**

sözləri tərs gəlmək (ümumi dil tapmamaq, bir-birinə zidd olan fikirlərdə olmaq) – **to disagree with someone / the opinions differ / someone does not reach an understanding / to be at odds with someone**

sözləri yemək (aydın danışmamaq) – **to swallow half one's words** (to mumble)

sözlərlə ifadə etmək – **to put into words**

Sözləşmə puldan bahadır. – bax **Söhbət danışığından keçər.**

söz-sözə gələndə – 1. *bax* **sözarası**; 2. (söhbət ...dan / -dən gələndə) – **when the talk is about ... / when it is a question (matter) of ...**

söz-sözə gəlmək (polemika açmaq, mübahisə etmək) – **to enter into polemics** (dispute, controversy) / **to take up an argument**

sözsüz (şübhəsiz, təbii) – **it goes without saying**

sözsüz səhnə – **a dumb show**

sözü açılmaq (bir kəsdən və ya bir şeydən söhbət etmək) – **to get talking to someone**

sözü ağzında bişirib çıxarmaq (danışığına fikir vermək) – **to mind one's P's and Q's** (to take care in speech and action)

sözü ağzında qalmaq (bir kəs fikrini açıqlamadı) – **to stop half-way through the sentence / to break off abruptly**

sözü ağzından qaçırmək (sirri açmaq) – **to spill the beans** (to reveal a secret)

sözü ağzından tökülür (bir kəsin səlis nitqi yoxdur) – *Lit.* **someone cannot combine two words together / one is not able to say a word / someone is**

wandering (in one's speech) / **to become incoherent** (someone cannot speak intelligibly)

Sözü bal təki şirin, könlü buz təki sərin. – **The bait hides the hook.**

sözü bir eləmək – *bax sözü bir yerə qoymaq*

sözü bir olmaq (əlbir olmaq) – **to be in full agreement with someone**

sözü bir yerə qoymaq (bir kəslə eyni fikirdə olmaq) – **to find common language with someone / to make an appointment with someone / to reach an understanding / to arrange things / to come to an agreement** (arrangement) **with someone / to understand one another / to see eye-to-eye**

sözü boğazında qurudu (bir kəs danışmağa söz tapmadı) – **words would not leave one's lips / one won't have the heart to say it / the words stick to one's tongue**

sözü boş yerə demək (bir şeyi əbəs yerə söyləmək) – **to waste one's breath**

sözü bütöv olmaq (bir kəs verdiyi vədi yerinə yetirir) – **to be a man of one's word / a man of his word / to keep one's word** (promise)

sözü çəp gəlmək (bir-biri ilə düz gəlməmək, biri o birinin sözü ilə razılaşmır) – **to talk in different languages / to speak different languages / not to find common language with someone / to have a quarrel with someone over smth. / to squabble**

sözü çürütmək (yorucu surətdə və nəticəsiz eyni sözü demək) – **to chew the fat / to chew the rag / to chew the cud / to talk boringly**

sözü daşdan keçər (hər yerdə hörməti olan, sözü keçən, nüfuzlu insan haqqında) – **an influential patron / friend at court / protector / bird flying high / Amer. big number / big shot / big card / big bug / big gun / big dog / big pot / big fish / big shot / big wig / big noise / V.I.P. / prize rabbit**

sözü dəymək (bir kəsin xətrinə dəymək) – **to tread on someone's toes / to tread on someone's corns / to touch (cut) someone on the raw / to sting someone to the quick / to prick someone's vanity**

sözü fırlatmaq (aldatmaq cəhdi göstərərək, cavabdan qaçaraq, söhbəti dəyişdirmək) – **to talk rubbish / to beat about the bush / to try one's double talk on someone / to bullshit someone**

sözü geri götürmək (verdiyi sözü, vədi əməl etməmək) – **to go back on one's word / to renounce / to withdraw one's words / not to keep one's word / to retract / to take back one's words / to eat one's words**

sözü gətirər (yerində, məqamında) – **one topic leads to another / by the by**

sözü havaya buraxmaq (yalandan söz demək) – **to throw words away / to waste one's words (breath) / to speak at random / to whistle down the wind**

sözü işlə təsdiq etmək – * **to suit the action to the word**

sözü keçir (bir kəsin sözü eşidilir) – **one's word carries weight**

sözü keçmək (bir kəs böyük nüfuza malikdir) – **to set the tone / to make public opinion / to weigh / to count for much / to have authority (over) / to carry (or to have) weight** (to be influential, one enjoys prestige among someone)

sözü keçməmək (hörməti, təsiri olmamaq, heç bir rol oynamamaq) – **one's word has not weight / to cut no ice with someone** (someone has not authority, one does not enjoy prestige among someone)

sözü kəlbətinlə dartıb çəkmək (bir kəs söz danışan, söhbət edən deyil) – **one can't get a word out of him**

sözü qaçırmmaq (gizli olan sözü bir kəsə bilmədən demək) – **to let the cat out of the bag / to let out a secret / to tell a secret / to blab out**

sözü olmamaq (bir kəsdə söz qıtlığıdır, bir kəs duyğularını ifadə etməyə söz tapmır) – **to have no words to express smth.**

sözü ötmək – *bax* **sözü keçmək**

sözü ötməmək – *bax* **sözü keçməmək**

sözü sınmaq (bir kəsin xahişi eşidilmədi) – **to meet with a refusal of one's request**

sözü söz olmaq (verdiyi vədi həyata keçirtmək) – **someone has an influence / one's word has weight / Cf. someone sticks to his word**

sözü uzatmaq (eyni tərzdə, darıxdırıcı danışmaq) – **to drag smth. out / to spin smth. out / to fuss (mess) about / to waste one's time / to harp on the same string / to drawl smth. / hem and haw / to engage in idle talk / to talk hot air / to beat the air / to shoot the breeze**

sözü ürəyində qalmaq (istədiyini deyə bilməmək) – **someone has not an opportunity to speak out**

sözü yerə düşmək (bir kəsə təsir edə bilməmək) – **not to have authority (over) / not to be influential**

sözübütöv insan (verdiyi sözə sahib çıxan insan, dediyini edən insan haqqında) – **a man of his word**

sözübütöv olmaq (dediyini etmək) – **to be as good as one's word / to be true to one's word / to keep one's word / to stand by one's word**

sözüm sözdür – *bax sözümüz sözdür*

sözüm yoxdur (bir kəs bir şeydən narazı olanda) – **I don't think**

sözümün canı odur, ki ... (sözün mənası, əsas mətləb) – **the gist of the matter is ...**

sözümün canı var – **I come to the gist of the matter**

sözümün canına gəlmək (əsas məsələyə çatmaq) – **to come to the point / to get at the root of things / to get down to bed-rock**

sözümüz sözdür (məsələni birdəfəlik həll etdik) – **it is settled / one made arrangements with someone about smth.**

sözün açığı (doğrusu, düzü) – **about East / frankly speaking / to speak honestly**

sözün başını açmaq (söhbətə başlamaq) – **to get talking to someone**

sözün doğrusu – **1. (etiraf edərək) – to tell the truth / truth to tell / to be truthful; 2. (həqiqətən) – as a matter of fact**

sözün düzü (həqiqətdə) – **the truth is / upon my word! / on my honour! / honest word! / honest! / really**

Sözün düzü acı olar. – Truth has thorns. / Truths and roses have thorns about them. / Cf. Home truths are hard to swallow (are usually unpalatable). / Nothing stings like the truth.

sözün düzünü demək (bütün olanı, həqiqəti açmaq) – **to tell the truth and shame the devil**

Sözün düzünü uşaqdan xəbər al. – Lit. If you will know the truth, ask the child about it.

Sözün düzünü zarafata salıb deyərlər. – Many a true word is spoken in jest.

sözün əsl mənasında (sözün həqiqi mənasında) – **in every sense of the word**

sözün qisası – **to put it briefly / in short**

Sözün qisası yaxşıdır. – An honest tale speeds best being plainly told.

sözün var, söz danış (ciddi söhbət et!) – **don't talk drivel / don't talk rot / don't talk rubbish / Amer. not be all wet**

Sözün varsa söz danış, lakin mənə mane olma. – Lit. If you don't like it, don't listen, but don't interfere with his (her) lying.

sözündə durmaq (fikrini dəyişməmək) – **to stand by one's word / to abide by one's word**

Sözündə hörmət, qəlbində lənət. – bax Sözü bal təki şirin, könlü buz təki sərin.

sözündən baş açmamaq (bir kəsi başa düşməmək) – **what for?**
(nottounderstandwhatsomeonesaid)

sözündən çıxmaq – **bax sözündən keçmək**

sözündən çıxmamaq – **bax sözündən keçməmək**

sözündən dala durmaq – **bax sözü geri götürmək**

sözündən dönmək (fikrini dəyişmək) – **to turn tail / to go back on one's word / to break (to go back on) one's promise**

sözündən keçmək – **bax sözünü yerə salmaq**

sözündən keçməmək – **bax sözünü yerə salmamaq**

sözündən qaçmaq (fikrindən dönmək, qərarını dəyişdirmək) – **to withdraw one's words**

sözünə ara vermək (dayanmaq) – **to keep up a pause / to maintain a pause**

... sözünə görə (bir kəsin dediyinə görə) – **to repeat what one has heard** (has been told) / **to learn smth. from hearsay**

sözünə qatlaşmaq (istər-istəməz razılaşmaq) – **to agree willynilly**

sözünə qüvvət vermək (bir kəsin sözünü təsdiq etmək) – **to signify assent to someone / to echo someone / to play up to someone**

sözünəməl etmək – *bax* **sözünə sahib çıxmaq**

sözünə sahib çıxmaq (bir kəsin üzərində olan öhdəliklərini yerinə yetirmək) – **to keep one's side of the bargain / to be a man of word** (about the man who keeps his promises, a man who can be trusted)

sözünü ağzına təpmək (bir kəsin nitqini kəsmək) – **to break someone off abruptly / to gag someone / to shut someone up**

sözünü ağzında qoymaq (bir kəsi danışmağa qoymamaq) – **to cut someone short / to break off someone's talk suddenly / all of a sudden / to jump down someone's throat / to curtail someone's speech / to take someone up short** (to interrupt someone); **2.** (deyəcəyini qabaqlamaq, dilindəkini söyləmək) – **to take the words out of someone's mouth**

*** sözünü balla kəsim** (bir kəsin sözünə müdaxilə edəndə deyilir) – **may I tell? / excuse me, will you give me a chance to say (to add) ...? / excuse me, interrupting**

sözünü bilmək (ünsiyyətdə ədəb qaydalarını gözləmək) – **to be tactful and considerate in one's talk / to realize smth.**

sözünü bilməmək (özünü ədəbsiz aparmaq, danışqda) – **not to give an account of one's words / not realizing smth.**

sözünü deyən adam (əməlləri ilə özünü tanıdan) – **a household word**

sözünü dəbbələmək (vədinə sahib çıxmamaq) – **to renounce one's words**

sözünü geri götürmək (dediyi sözdən vaz keçmək) – **to take back one's words / to eat (to swallow) one's words / to withdraw one's promise**

sözünü keçirmək – *bax* sözünü yeritmək

sözünü kəsmək – 1. *bax* sözünü ağzında qoymaq; 2. (susdurmaq) – to stop up (shut) someone's mouth / to sit on the lid / to shut someone up / to stop someone's talk / to jump down someone's throat; 3. to sit on the lid / to stop talking / to cut short

sözünü sındırmaq – *bax* sözünü yerə salmaq

sözünü sındırmamaq – *bax* sözünü yerə salmamaq

sözünü söz eləmək (hər deyilən sözə fikir vermək) – to cling to one's words / to attach a great importance to smth.

sözünü söz eləməmək (hər səslənən sözə fikir verməmək) – to attach a little importance to smth. (not to pay attention to the spoken words)

sözünü tutmaq – 1. (bir kəsi verdiyi sözü əməl etməyə məcbur etmək) – to take someone at his (her) word; 2. (bir kəsin danışığında bir-biri ilə düzgəlməyən məqamlar tutmaq) – try to catch someone tripping / to trip someone up / to catch at someone's words / to play word games with someone

sözünü yarımçıq kəsmək (bir kəsin sözünü birdən-birə yarımçıq saxlamaq) – to stop half-way through the sentence / to break someone off abruptly

sözünü yarımçıq qoymaq – *bax* sözünü yarımçıq kəsmək

sözünü yelə vermək (bir kəsin sözünə fikir verməmək) – let smth. float past one's ears / to ignore smth. / Cf. to turn deaf ear to smth. / to give no ear to smth. / to take no heed of smth. / to pay little heed to smth.

sözünü yerə salmaq (bir kəsin xahişini əməl etməmək) – no to fulfil someone's wish / not to meet someone's wish

sözünü yerə salmamaq (bir kəsin xahişini yerinə yetirmək) – to comply with someone's request / to meet someone's wish

sözünü yeritmək (dediyindən dönməmək) – to stick to one's guns (to maintain one's position) / to insist on one's suggestion (opinion)

sözünün ağası (dediyi sözü əməl etmək) – someone is as good as his word / one's word is as good as one's bond (a man who can be trusted)

Sözünün ağası ol! – Be slow to promise and quick to perform. / Be as good as his word. / Cf. If you pledge, don't hedge.

sözünün biri iki deyil – *Lit.* a word is a law

sözünün kəsəri yoxdur (bir kəsin ağzına baxan yoxdur, sözü keçmir, o insanın hörməti yoxdur) – *Amer.* **to cut no ice**

sözünün qabağına söz demək (bir kəsə etiraz etmək, onunla razılaşmamaq) – **to run counter to smth.**

sözünün qüvvəti (filankəs düz deyir) – **to say the very words someone does (did) / just what someone said**

sözünün sahibi (dediyini əməl edən insan haqqında) – **someone sticks to his word**

sözünün üstə söz olmamaq – *bax* sözünün üstünə söz qoymamaq

sözünün üstündə dayanmaq (sözü və hərəkəti bir olan insan haqqında) – **to keep one's word (promise) / to stand by one's word / to be as good as one's word**

sözünün üstündə dayanmamaq – not to stand by one's word

sözünün üstündə durmaq – *bax* sözünün üstündə dayanmaq

sözünün üstündə möhkəm durmaq (sözündən dönməmək) – **to nail one's colours to the mast**

sözünün üstünə söz qoymamaq – *bax* bir dediyini iki eləməmək

SPIRTLİ

spirtli içkilər – demon drink / hard drinking / hard stuff (alcohol)

spirtli içkiləri məzəsiz içmək (qəlyanaltı etmədən) – **to sniff one's sleeve** (to drink alcohol not followed by any snack)

SRAĞAGÜN

srağagün – the day before yesterday

STABİL

stabil (davamlı, sabit) – **on an even keel**

STENOQRAFIYA

stenoqrafiya tutmaq (stenoqrafiya etmək) – **to take short-hand notes**

STİL

...stildə (üslubda) – **in the same tone** (style, manner)

STİMUL

stimul (ümidlərin doğulması, həyat enerjisinin axını) – **a new lease of life / Amer. a new lease on life / Amer. a shot in the arm**

STUL

(oturmaqdan) **stula yapışmaq** (uzun müddət oturan yerdə iş görmək) – **to polish school benches (office, chairs, etc.) with one's trousers / Cf. to polish one's ass / to shiny-bum**

SU

Su axar çuxurun tapar. – **Birds of feather flock together.**

Suaxdığı yerdən bir də axar. – **Our day will come.**

su altından yasa gedən – **1. bax saman altından su yeridən; 2. (fağır insan haqqında) – a timid man / Cf. Still waters have deep bottoms. / Smooth waters run deep.**

su altından yasa getmək (gizlicə, heç kəsə bildərmədən) – **to do smth. stealthily / surreptitiously**

su bahasına (çox ucuz, az pula) – **dirt-cheap / for a song / cheap as dirt / dog-cheap** (very inexpensive)

su bulandırmaq (qarışıqlıq salmaq) – **to stir things up the mud (trouble) / to sow (spread) discord**

su bulandırılmaz (heç kəsin xətrinə dəyməz, sakit insan haqqında) – **to look as if butter wouldn't melt in one's mouth**

Su daşı quma döndərar. = *Lat. Gutta cavat lapidem.* / **They drop wears away the stone.** / *Cf. Little strokes fell great oaks.* / **Patience and hard work can do anything.**

Su daşı quma döndərar, arvad kişini - muma. – *Cf. Every man does that what wants his wife.*

Su gələn arxa bir də gələr. – *bax* **Su axdığı yerdən bir də axar.**

su içmək kimi asan (çox asan) – **a piece of cake / nothing could be simpler / it's mere child's play for someone / dead easy / that's nothing / duck soup / one can do it with a snap of his (her) fingers / one can dash it off in no time / it's no great shakes for him (her) to do it / plain sailing / Cf. as easy as ABC / as easy falling (rolling) off a log / as easy as damn it / easy as pie** (very easy, effortless)

su ilə çörək kimi lazımdır (çox lazımdır) – **it is necessary as our daily bread**

su ilə od arasında (çox müşgül vəziyyətdə olanda) = **between two fires** / *Cf. between the devil and the deep blue sea*

su ilə od arasında bişib bərkimək – *bax* **su ilə od arasında bişmək**

su ilə od arasında bişmək (olduqca çox çətinliklər görmək, əziyyətlərdən keçmək) – *Lit. have come through fire, water, and copper pipes / Cf. have been through the mill / have been through very hell*

Su ki girdi qaba - oldu içməli. – **After dinner comes the reckoning.**

su kimi (çox bol, bolluqda) – **rain down as if out of the horn of plenty** (in abundance, profusion)

su kimi axmaq – *bax* **su kimi getmək**

su kimi bilmək (çox yaxşı) – **to have smth. at one's fingertips / to be word-perfect in smth.** (to know by heart)

su kimi əzbərləmək – *bax* **su kimi bilmək**

su kimi getmək (çoxlu pul xərcləmək) – **to throw money away / to chuck money about / to make one's money fly**

su kirpisi – a sea-urchin

su qiymətinə –*bax* su bahasına

su qiymətinə almaq (ucuz qiymətə almaq) – to buy smth. dirt cheap / Cf. to buy smth. for a song

su nişanı (bəzi kağız növlərində olan nişan) – a watermark

su puluna (çox ucuz) – dirt-cheap / cheap as dirt / dog-cheap

su tökmək (vəziyyətdəki gərginliyi zəiflətmək, azaltmaq, sakitləşdirmək) – to clear the air / to pour oil on the troubled waters

Suda boğulan saman çöpündən də yapışar. – A drowning man catches (or clutches) at a straw.

suda dayanmaq – to tread water

suda üzən balıq kimi (öz aləmində olmaq, nəyəsə sərbəst yiyələnmək) – to feel quite at home / to be in one's element / Cf. to take to smth. like a duck to water

sudan çıxmış balıq kimi (çox çətin şəraitdə) – like a fish out of water

Sudan quru çıxmaq. – Come unscathed out of the battle.

sudan quru çıxmaq (vəziyyətdən çıxmaq) – to come off clear / to be in the clear / to get out of it with clean hands / to bluff one's way through something / to come out smelling like a rose / to come off scot free / to come through unscathed / to come off cheap (with a whole skin) / to come well out of a scrape / to fall (land) on one's feet (to be successful no matter what happens)

sudan ucuz – it is cheaper than water

sular qaralanda – when it was growing dusk

sular qaralmaq (hava qaralır, axşam olur) – dusk is falling / night is coming on

suları bir arxda axmır (bir kəsin yolları fərqlidir) – Lit. to be on different sides of one river / their ways are different

susuz aparıb susuz gətirmək – *bax* çaya susuz aparıb susuz gətirmək

susuz dəyirmanı oxşayır – *bax* suyu kəsilmiş dəyirman kimi

susuzluqdan ürəyim cızıldayır – one's heart is bursting for thirst

suya düşmək (müvəffəqiyyətsizliyə uğramaq) – **to be a failure**

suya düşmüş kimi – *bax* **suyu süzülən qarı kimi**

suya düşmüş cücə kimi – *bax* **suyu süzülmiş cücə kimi**

suyoluna getmək (tualetə getmək) – **to go out to take a leak (a piss, a pee) / to go out for a wee (for a lag) / to see a man about a dog / to check the plumbing**

suyu bulandırmaq (qarmaqarışıqlıq etmək) – **to muddy the waters**

suyu kəsilmiş dəyirman kimi (atılmış, baxımsız qalmış, heç kəs olmadığı yer barədə) – **hole / slum** (of a neglected, uncared-for, unfrequented place)

suyu qurumuş dəyirman kimi – *bax* **suyu kəsilmiş dəyirman kimi**

suyu süzülən qarı kimi (məyus, dilxor, çox sarsılmış, incidilmiş, sıxılmış insan haqqında) – **crestfallen / downcast / miserable / dejected / Cf. down in the chops / down in the dumps / down in the mouth / like a lost soul / with a face as long as a poker / with a hang-dog look on one's face**

suyu süzülə-süzülə (taqsırını boynuna alaraq getmək, gəlmək, qayıtmaq) – **without having got what one wanted / with nothing for one's pains / to draw a blank / confessing one's guilt / hanging one's head / shamefaced and apologetic**

suyu süzülmüş cücə (həyəcandan tərləyən insan haqqında) – *Lit.* **wet as a mouse / wet as a drowned rat / sweating in one's shoes** (wringing wet, dripping wet)

suyu süzülmüş cücə kimi (pis əhval-ruhiyyədə) – **down in the dumps / Cf. as limp as rags / like a dying duck in a thunderstorm**

suyu süzülür (çox qoca adam haqqında) – **long in the tooth** (about the old man)

suyu üfləyə-üfləyə içmək (ehtiyatla hərəkət etmək) – **to do smth. with caution** (very carefully) / **with an eye to someone / to be careful to fall in with someone's wishes**

suyu üfürə-üfürə içmək – *bax* **suyu üfləyə-üfləyə içmək**

suyu çəkmək (bir kəsə çox oxşamaq) – **to look (be) rather like someone**

Suyun lal axanı, adamın yerə baxanı. – Barking dogs seldom bite. / Dumb dogs are dangerous. / Great barkers are not biters. / Cf. Dogs that bark at a distance don't bite at hand.

suyunu dəyişmək – 1. (başqa yerə getmək, havasını dəyişmək) – to change a climate; 2. (öz ərinə və ya arvadına xəyanət etmək) – to defile the marriage-bed / to violate the marriage-bed

suyuşirin qız – *bax* duzlu qız

SUAL

sual altında olmaq (dəqiq bilinməmək) – it's still to be seen / that remains to be seen / it is still doubtful / a question mark hangs over smth. (questionable)

sual atəşinə tutmaq (bir kəsə çətin suallar vermək) – to bombard someone with questions / to pelt someone with questions / to be in a running fire

sualı sual üstündən yağdırmaq (səbəbləri öyrənmək) – to ask the whys and the wherefores

suallar – a class of problems

sualları yağdırmaq – *bax* sual atəşinə tutmaq

SUBAŞI

subaşı (tualet) – craphouse /Cf. John / head (public toilet or lantrine)

subaşına getmək (işəmək) – to take (to have) a leak / Cf. to piss / to tinkle (to urinate)

SUBAYLIQ

subaylıq (bekar olmaq, evli olmamaq) – single blessedness

SUI

sui istifadə etmək (pis niyyətlə istifadə etmək) – *to take advantage of smth. (to abuse smth.)

SULEYMAN

Suleymanı taxtda, Nuhu gəmidə görüb – *bax* Nuhu taxtda, Suleymanı qundaqda görüb

SUPER

super (əla, yüksək keyfiyyətlərə malik olan bir kəs haqqında və ya bir şey barədə) = **super / someone or smth. out of the common** (ordinary) / **not to be sneezed at**

SURƏT

surət – 1. (zahiri görünüş) – **the cut of one's job**; 2. *bax* şəkil kimi gözəl

SURƏT

surət götürmək – **to get up steam**

surəti artırmaq (tez getmək) – **to get on steam**

surəti cırmaq (tez öz işi ilə məşğul olmaq) – **get cracking**

surətlə getmək (istənilən nəqliyyat vasitəsilə) – **to burn (up) the road**

SUSMAQ

sus! (sükut saxlamağın əmr və ya xahiş forması) – **not a word** (a murmur) of smth. / **mum's the word** / *Cf.* **keep it under your hat**

susmaq andını vermək (bir sözü deməmək andı) – **to take a vow of silence**

Susmaq razılıq əlamətidir. = **Silence gives (is, means) consent.**

SÜBH

sübhdən gecəyədək (səhərdən axşama kimi) – **from dawn to dusk**

sübhün gözü açılmamış (lap tezdən) – **long before dawn** / **at the crack of dawn** / **at an unearthly (ungodly) hour** / **at an unholy time**

SÜBUT

sübut kimi – by way of evidence

SÜD

süd çayları (bol-bərəkətli ölkə) – **a land flowing with milk and honey**

süd dişləri – **milk-teeth**

süd gölü (maddi cəhətdən təmin olunmuş həyat) – **Cf. a land flowing with milk and honey**

süd gölündə üzmək (var-dövlət içində yaşamaq) – **to live in the lap of luxury / Cf. to live in clover / to live on the fat of the land / to live on Easy Street / to live like a fighting cock** (well supplied with luxuries, having most things that money can buy)

süd gölünə düşmək (çox dövlətli yerə düşmək) – **to live on the fat of the land / to be in clover / to eat the bread of luxury / to live in a bed of roses / to live like a fighting cock / to swim in luxury**

süd iyi gələn (sadələvh adam haqqında) – **bax lap uşaq**

süd qardaşı (bir qadının südü ilə qidalanmaq) – **a foster-brother**

süd verən inək (sonsuz gəlir mənbəyi) – **the streets are paved with gold**

südlə və ya südsüz çay və ya kofe – **white or black tea or coffee** (with or without milk)

SÜFRƏ

süfrə açmaq (bir kəsi qonaq etmək) – **to lay the table / to stand treat / to stand a round** (of drinks)

Süfrəniz açıq olsun! (minnətdarlıq əlaməti olaraq bir kəsə arzu etmək) – **May your table always be spread open!**

süfrəsi açıq olmaq (qonaqsevən, qonaqpərvər olmaq) – **to keep an open house** (to be hospitable)

SÜKAN

sükan arxasında olmaq – **to be at the wheel**

sükanı belə saxla! (başladığın kimi davam et!) – **keep it up! / crack on! / that's your sort!**

sükanı əldən vermək (könüllü istefa vermək) – **to hand the reins over** (to retire voluntarily)

SÜKÜT

süküt (sakitlik, səssizlik) – **the silence of the grave / tomb-like silence**

SÜLƏNMƏK

sülənmək – **1. bax avara-avara gəzmək; 2. (yaltaqlanmaq) – to curry favour with someone / to cringe before someone**

SÜLH

sülh bağlamaq (barışmaq, düşmənçiliyə son qoymaq) – **to bury the hatchet**

sülh göyərçini – **the dove of peace**

Sülh istəyirsənsə, hər bə hazır ol. = **If you are for peace be prepared for war.**

sülh rəmzi – **the olive branch**

SÜMÜK

sümük azarı (meyl, həvəs) – **a tendency / inclination / bent / propensity / passion**

sümük sındırmaq (bir şeyin üzərində çox zəhmət çəkmək) – **one cut his teeth (eyeteeth) on smth. / he knows all there is to know about that / he knows the subject inside out / he has no match in smth. / he is a past master at smth. / Cf. to be a past master at smth. / to be old dog at smth. / to be dead nuts on smth. / to be mustard at smth. / he has it at his finger-ends (finger-tips) / he knows his onions / he is master at smth.**

sümükləri oynamaq – **bax sümüyünə düşmək**

sümüksüz dil (çox danışan insan haqqında) – **someone has a long tongue / someone has a loose clapper**

sümüyə düşmək (xoşuna gəlmək) – **to be fitting to someone's taste**

sümüyə qədər (fikrində, canında, iliyində, genində) – **to the bone / through and through**

sümüyü oynamaq – *bax sümüyünə düşmək*

sümüyünə düşmək (oynamaq həvəsi barədə) – **someone is longing to dance / music is to someone's liking / music suits to someone's taste**

sümüyünə qədər işləmək (bütün bədənində keçmək) – **to be frozen to the bone / to be chilled to the marrow / to get frozen stiff / to be drenched to the skin / to be soaked through to the skin / to be wet to the marrow**

sümüyünə qədər üşümək – *bax illiyinə qədər üşümək*

SÜNİ

süni istək (məqsədli məhəbbət) – **a cupboard love**

süni peyk – **an artificial Earth satellite** (sputnik)

süni təbəssüm (qeyri-səmimi təbəssüm) – **a wry smile** (an ironic smile)

SÜPÜRGƏ

süpürgə bağlamaq – *bax vedrə bağlamaq*

süpürgə çəkmək (bir kəsi müflis etmək) – **to strip someone bare / to strip someone to the skin / to pare someone to the bone / to fleece someone / to flay someone alive**

SÜRƏKLİ

sürəkli tullanış – **a free-fall jump / delayed jump**

SÜRƏTLƏ

sürətlə (cəld, ildırım kimi) – *** like sixty**

sürətlə düşmək – *** to take a tumble**

SÜRPRİZ

sürpriz (yaxşı və ya xoş olmayan xəbər) – **a bolt from the blue sky** (a good or unpleasant event, something sudden and unexpected)

SÜRÜ

sürüdən ayrı düşmək (özünüklərdən uzaq olmaq) = **to stray from the herd**

SÜRÜNDÜRMƏÇİLİK

süründürməçilik (rəsmiyyətçilik, bürokratizm barədə) – **red tape**

SÜRÜNƏ-SÜRÜNƏ

sürünə-sürünə (tısbağa yerişi) – **at a snail's pace**

SÜRÜŞMƏK

Sürüş burdan! (çıx get!) – **Trundle off! / Kiss off! / Piss off! / Cf. Chase yourself! / Go lay an egg! / Go lay a brick! / Go fly a kite! / Good riddance to bad rubbish!**

SÜRÜŞDÜRMƏK

sürüşdürmək (satmaq) – **to get smth. off one's hands** (to sell smth.)

SÜRÜŞKƏN

sürüşkən (əxlaqsız qadın) – **street-walker** (prostitute)

SÜRÜŞQULU

sürüşquluya dəm vermək (bir yerdən gizlicə getmək) – **to pack up one's all and go away / to pack up one's ends and awls and go away / to pack up one's awls and go off / to pack up one's traps and go off / to go away on the quiet / to make off on the sly**

- § -

ŞABALID

Şabalıddan yağ çıxartmaq (hər şeydən xeyir əldə etmək) – **to skim the cream (off) / to make others do the dirty work for one / to make someone pull the chestnuts out of the fire for one / to use the cat's paw / to make a cat's paw of other people**

ŞABLON

şablon ifadələr – * **one's stock in trade**

ŞAD

şad əhval-ruhiyədə olmaq – **to be in good form**

ŞADLIQ

şadlığına şitlik eləmək (talehindən gileylənmək, həyatından narazı olmaq) – **to suffer from excess of prosperity / to be crazy out of boredom / to play antics / to grow fastidious / to grow fussy / Cf. madness from overfeeding**

Şadlığına şitlik eləyir. – **If you're well off you don't seek better. / Cf. Let well alone. / Enough is as good as a feast. / The best is oftentimes the enemy of the good. / Why look for a good thing when you have one?**

şadlığından papağını göyə atmaq (çox sevinmək) – **to be walking on air**

Şadlığından uçur. – **Be on the top of the world.**

şadlığından yerə-göyə sığmamaq (çox sevinmək) – **to tread on air / to walk upon air / to be all over oneself / Amer. to sit on the top of the world / Cf. to be in the seventh heaven**

şadlıqda və şərdə (hər zaman) – **for better or for worse**

şadlıqdan papağını göyə atmaq (çox sevinmək) – **to be pleased / glad / delighted**

ŞAFTALI

şaftalı tabağı kimi ortaya düşmək (bir kəsin yersiz diqqəti və qayğısı barədə) – **to poke one's nose into other people's business / to butt in / not to keep one's nose out of smth.**

ŞAH

* **Şah Abbasi taxtda, İsmayılı qundaqda görən** (ömrünün çox hissəsini yaşayan) – **someone who lived the most part of his life**

Şah Abbasın tənbelidir. (Çox tənbel insan haqqında.) – **One cools his heels. / One eats lotus. / One folds his arms.**

şah nömrəsi (ən gözəl nömrə) – **a star turn / a star performance**

şah rol (artistin ən müvəffəqiyyətlə ifa etdiyi rol) – **the best part**

şah(ın) tənbeli (çox tənbel insan haqqında) – **an idler / a lazy fellow / lazy-bones**

şaha yarayan (əla) – **fit for a king**

ŞAHANƏ

şahanə yemək (çox dadlı, ləzzətli qida barədə) – **a dish for the Gods**

ŞAHİD

şahid (nigah mərasimində) – **the best man**

şahidlik etmək – * **to speak well for smth.**

ŞAHİN

Şahini tarlandan ayıra bilmək. (Nəyin nə olduğunu bilmək.) – **Know a hawk from a handsaw.** (To know what is what.)

ŞAX

şaxını saldırmaq (bir kəsin burnunu ovmaq, bir kəsə yerini bildirmək) – **to take someone down a peg (or two) / Cf. to clip someone's claws / to crop someone's feathers / ears**

şaxını sındırmaq – *bax* **şaxını saldırmaq**

ŞAXTA

Şaxta Baba – Jack Frost

ŞALVAR

şalvar – * **continuation**

ŞAM

şam kimi ərimək (çox istəmək) = **someone is wasting away / Lit. someone is melting away like a burning candle**

Şam kimi əriyib. – **One is melting away like a burning candle.**

şam yeməyi – **high tea**

şamın hər iki ucunu yandırmaq (mənasız yerə qüvvəni, sağlamlığı sərf etmək) – **to burn candle at both ends**

ŞAMAXA

***Şamaxıda danışır, Bakıda eşidilir.** – **Yell at the top of one's voice.**

ŞAMPLENA

şamləna (əla, super) – **the cat's pajamas / the cat's whiskers** (super, wonderful)

şamləna etmək – *bax* **kabab eləmək**

ŞAN-ŞÖHRƏT

şan-şöhrət (populyarlıq) – **red carpet** (special honours for VIP)

ŞANS

şansı azalır (bir kəsin imkanı azalır) – **the chances of someone get lower**

şansını əldən vermək (uduzmaq) – **blow it** (fail smth.)

ŞAPALAQ

şapalaq ilişdirmək – **to box one's ear**

ŞAPPILDATMAQ

şappıldatmaq (bir kəsi bərk vurmaq) – **to hit (strike) someone hard, with force / to sock someone / to plant one on his nose**

ŞAYİƏ

şayiələrə görə (söz-söhbətə görə) – **it is rumoured / according to the rumours** (from hearsay)

ŞESTYORKA

şestyorka (bir kəsdən asılı vəziyyətdə olaraq buyruqlarını əməl edən insan haqqında) – **someone's errand-boy / person at someone's beck and call**

ŞEY

şey, zad (düzgün söz tapmayanda) – **general vulgar intensifiers / Cf. shit / fuck**

şey-şüyünü bayıra atmaq – *bax* **şələ-küləsini bayıra atmaq**

ŞEYTAN

şeytan – *bax* **meymun kimi dəcəl**

şeytan da baş çıxara bilməz (heç kəs başa düşmür) – **the devil himself couldn't (wouldn't) make head or tail of it**

şeytan da baş çıxarmaz = 1. (dolaşıqlıq, qarışıqlıq) – **even the devil will fail to make it out / a fine kettle of fish / Cf. the devil only knows what (which, why, etc.);** 2. (bir şey barədə böyük narazılıq, hiddət, qəzəb bildirəndə) – **there's no making head or tail of it / it makes the devil himself sick / the devil knows what / it's outrageous! / what hell is all this? / hang it!**

Şeytan əməlinə uyma. – **An idle brain is the devil's workshop.**

şeytan fəhləsi kimi işləmək (gecə-gündüz nəticəsi olmayan iş görmək) – **someone works in vain till he sweats blood / someone works away hour after hour (day and night, from morning till night) for nothing**

şeytan kirəyə tutub (xeyri,nəticəsi olmayan iş görmək) – **to rush round like a squirrel in its tread-mill / to run round like a squirrel in a cage / to be in a squirrel trap (to be continually on the go) / to work unceasingly, tirelessly / to have no rest at all / Cf. to work double tides / to keep one's nose to the grindstone**

şeytan nə deyir (tərəddüd edərək bir şeyi istəmək) – **the devil make someone to do smth. / to be longed for smth. / to feel drawn to / one has a great mind to do smth. / someone is itching to do smth.**

şeytan özü də baş çıxarmaz(nə?, kim?, hansı?, necə?, harda?, haçan? – sualların əvəzində) – **it will make the devil himself to see (to hear) / the devil knows what / it's outrageous! (smth. disgusting, shocking) / what the hell is all this? / damn it! / the deuce knows / damned if I know / darned if I know / the devil only alone knows (what, who, which, how, where, when)**

şeytana papaq tikər (yaşına görə çox bilən insan haqqında) – **a desperado**

şeytana papaq tikmək (hazırcavab, bic, diribaş, fərasətli olmaq) – **he'll cut off the soles of your shoes from under you - right on the march / Cf. a desperado (of an ingenious, daring, bold man)**

şeytana papiş tikmək – **bax şeytana papaq tikmək**

Şeytana papuş tikir. – **He is a desperado. / One is ready-witted. / One is a sharp fellow.**

şeytancasına (dəhşətli) – **as all get-out (terribly)**

şeytanı bulağa susuz aparıb susuz gətirər – *bax* şeytana papaq tikər

*** şeytanın ayağını sındırmaq** (bir insan bir yerə nadir hallarda gələndə bu ifadə işlənir) – **it is spoken about the man, when he comes somewhere very rarely**

şeytanın da ağlına gəlməz (heç kəs bunu bilməz) – **not to come into someone's head / not to enter someone's head / not to cross someone's mind / not to occur to someone / an inadmissible idea**

şeytanın dal ayağı (hədsiz-hüdudsuz bir insan haqqında) – **to shift and shuffle like a fox**

şeytanın əlinə çöp verər – *bax* şeytanı bulağa susuz aparıb susuz gətirər

Şeytanın qulağına qurğuşun! (Allah göstərməsin!) – **God forbid! / Heaven forbid! / On no account! / Perish the thought! / Save us!**

şeytanlıq etmək – *bax* çuğulluq etmək

ŞƏBKOR

şəbkor – *bax* gecə koru

ŞƏFQƏT

şəfqət bacısı – sister of mercy / sister of charity (hospital nurse)

ŞƏHƏR

Şəhərdə onuncu olmaqdan, kənddə birinci ol. – *Lit.* It is better to be the first in the village, than to be the tenth in the town.

ŞƏXSƏN

şəxsən özü – in person / in the flesh / as ever was

ŞƏXSİ

şəxsi heyət – personnel / members

şəxsi iş – personal records / documents / dossier

ŞƏXSİYYƏT

şəxsiyyət – 1. (tam, bütöv xasiyyətli insan) – ***all of a piece**; 2. (çox maraqlı və qeyri-adi insan) – **a character** (an interesting and unusual person)

ŞƏKİL

şəkil kimi gözəl (çox gözəl) – **as pretty as a picture** (very pretty)

... **şəkildə** (bir kəsi və ya bir şeyi hansısa bir tərəfdən təqdim etmək) – **to see someone in a certain light / to paint smth. in certain colours**

şəkli korlayan (ümumi mənzərəni korlayan) – ***a blot on the landscape**

ŞƏKK

şəkk gətirmək (qan qaraltmaq, övqatını təlx etmək, əhvalı pozmaq) – **to cast doubt on smth. / to call smth. in question**

şəkk-şübhəsiz (hökmən, mütləq, yəqinən) – **as sure as eggs is eggs / as sure as fate / as easy as winking / I'll bet my cookie / as sure as a gun / as sure as death / as sure as I'm sitting here / as sure as you're born / as sure as I'm alive / Amer. as sure as God made little (green) apples / Amer. as sure as shooting**

şəkkvermək (bir kəsi ruhlandırmaq, sakit etmək) – **to put someone at his ease**

ŞƏKLİNDƏ

(bir kəsin) **şəklində** (konkret insanda) – **in someone / as represented by someone / in the person of someone**

ŞƏLƏ

şələni qoy, gəl dalaşaq (səbəbsiz dava etmək) – **to challenge someone without any reason**

şələsini qoltuğuna vermək – *bax* **şələ-küləsini qoltuğuna vermək**

şələsini sudan çıxara bilmək – *bax* **çulunu sudan çıxarmaq**

şələsini sudan çıxarmaq (maddi cəhətdən güclə dolanmaq) – **to make both (two) ends meet / hardly make ends meet / to make buckle and tongue meet**

şələsini tutmaq (həddindən artıq mal-dövlət sahibi olmaq) – **to rake in some cash / to rake in the shekels / shovel in the money / to have colossal wages (profits, heaps of money)**

ŞƏLƏ-KÜLƏ

şələ-küləsini bayıra atmaq (bir kəsi qovmaq) – **to give someone the gate / to fire someone / to sack someone / to give someone the sack / to throw away one's bag and baggage**

şələ-küləsini dalına sarımaq – *bax* **şələ-küləsini bayıra atmaq**

şələ-küləsini qoltuğuna vermək – *bax* **şələ-küləsini dalına sarımaq**

şələ-küləsini yığışdırmaq – *bax* **şələ-küləsini yığmaq**

şələ-küləsini yığmaq (şeylərini bir yerə yığmaq) – **to gather one's bag and baggage / to collect one's bits and pieces**

ŞƏN

Şən arvad həyatın şənliyidir. = **A cheerful wife is the joy of life.**

şən gülüş – **sunny smile**

şənlik – * **cakes and ale**

ŞƏNBƏ

şənbəsiz həftə olanda (bilinmir nə vaxt, heç vaxt) – **who knows when / maybe never / the day when pigs fly / when the moon turns green cheese / when two Sundays come together / tomorrow come never / when hell freezes over**

ŞƏR

şər atmaq – *bax* **böhtan atmaq**

Şər deməsən xeyir gəlməz. – **Nothing so bad, as not to be good for something. / But there is no good without evil. / The darkest hour is that**

before the dawn. / *Cf.* No great loss without some small gain. / Bad luck often brings good luck. / It's an ill wind that blows nobody (no one) any good. / Every cloud has a (its) silver lining. / A blessing in disguise.

şər qarışana kimi (çox gec saata qalmadan) – **till the cows come home** (until sunset)

ŞƏRAB

şərab – *a hear of the dog

Şərab dənizdən çox insan məhv edib. = **Bacchus has drowned more men than Neptune.**

ŞƏRAİT

şəraitdən asılı olaraq = **depending on circumstances**

ŞƏRƏF

(bir kəsə) **şərəf gətirmək** (bir kəsin qabiliyyətini göstərir və ya bir şeyin səciyyəvi xüsusiyyətlərini təsvir edir) – **to do credit to someone or smth.**

şərəf haqqı!(and verəndə) – **word of honour!** / **as I live by bread!**

şərəf işi – *Fr. affaire d'honneur* / **affair of honour**

şərəf lövhəsi – **a roll of honour**

şərəfə! (sağlıq) – * **happy days!**

...şərəfinə (hansısa hal-hadisənin, əlamətdar bir günün, bayramın şərəfinə) – **in honour of someone or smth.**

(bir kəsin və ya bir şeyin) **şərəfinə sağlıq demək** – **to give a toast to someone or smth.**

şərəfini itirmək – **to make oneself cheap**

şərəflisürgünə göndərmək (bir kəsi tutduğu vəzifədən azad edərək daha da yüksək vəzifəyə qoymaq) – **to kick someone upstairs**

şərəfli yer – **pride of place**

ŞƏRİK

şərik olmaq (bir kəslə bir işdə bərabərhüquqlu olmaq) – **on a sharing (co-operative) basis / with equal shares / share and share alike**

şərikli çörəyimiz yoxdur (bir kəsi başqa insanla heç nə bağlamır) – *Lit.* **we are not to baptize (to christen) each other's children / we're not standing god father to each other's children** (*i.e.* why should I / we be too ceremonious?) / **there's no need to stand on ceremony with him (her, them)**

şərikli malımız yoxdur (küsməyə, dava etməyə, düşmənçilik aparmağa əsas yoxdur) – **we (you, they) have nothing to quarrel over / there's nothing to make bad feeling between us (you, them)**

ŞƏRT

Şərti şumda kəs, xırmanda yabalaşmayasan. (Şərtləri qabaqcadan aydınlaşdırmaq.) – *Cf.* **A man's word is worth more than money. / If you pledge don't hedge.**

Şərti şumda kəsək, xırmanda yabalaşmayaq. – *bax* **Söhbət danışiqdan keçər.**

şərti şumda kəsmək (sonradan mümkün olan narahatçılıqları yaşamamaq üçün, baş verməsin deyə) – **to make arrangements with someone about smth. in advance / to come to an agreement beforehand**

şərtsiz refleks – **an unconditioned reflex**

ŞƏST

şəstini sındırmamaq (qürurunu itirməmək) – **not to lose pride / to keep an arrogance / to keep a majesty**

ŞƏTƏL

şətəl qatmaq (bir kəsə bilərəkdən mane olmaq) – **to put a spoke in someone's (the) wheel / to throw a spanner in (into) the words / to put grit in the machine / Amer. to throw sand in the wheels / to cut (clip) someone's wings**

şətəl-qətəl qatmaq – bax şətəl qatmaq

ŞIDIRĞI

şıdırğı getmək (oynamaq tərzı barədə) – **to cut capers** (to perform all kinds of intricate steps, figures, *etc.*)

şıdırğı oynamaq (ayaqları ilə gözəl oynamaq) – **to stagger / to stumble / to weave along / to reel / to do financial steps (when drunk) / Cf. to walk like a Virginia fence / Amer. to make a Virginia fence / to do some fancy footwork (when dancing) / to execute fancy twists and turns**

şıdırğı yağış (güclü yağış haqqında) – **pour with rain** (to rain very hard)

ŞIQ

şıq (çox eleqant) – **spick and span**

şıq geyinmək – 1. (ən son dəbə uyğun yüksək zövqlə geyinmək) – **to cut a dash / dressed to kill / Amer. to cut a wide swath** (to dress elegantly); **2.** (özünü göstərmək) – **to strut like a turkey-cock**; **3.** (geyiminə xüsusi diqqət yetirən şəxs haqqında) – **dressed to a tea**

şıq görünmək (təptəzə, dəbdəbəli geyinmək) – **to look as if one just came out of a bandbox**

ŞILLAQ

şıllaq atmaq – 1. (nankorluq etmək, yaxşılıq bilməmək) – **to be a thankless (an unrewarding) man**; **2.** (lovğalanmaq, qudurmaq) – **to turn up one's nose / to poke one's nose up in the air / to be on the high horse / to do the grand / to get a swelled head / to get conceited / to give oneself airs / to put on airs / to get too big for one's boots / Amer. pile on lugs / to put on the lugs** (to become more and more insolent)

ŞILTAQLIQ

şıllaqlıq (tühaflıq, qəribəlik, ədəbazlıq) – ***a bee in bonnet**

ŞİDDƏT

şiddətlə tənqid etmək (tamamilə pisləmək, üstünü açmaq) – **to tear to tatters**

şiddətli vuruşmaq – * **to fight like Kilkenny cats**

şiddətli yazmaq arzusu – **the literary urge / the itch to write**

ŞİLLƏ

şillə (təhqir) – **a slap in the eye / a smack in the eye**

şillə dartmaq – *bax şillə vurmaq*

şillə tutuzdurmaq (şillə vurmaq) – **to give someone a slap / to smack someone's face / to give a box on the ear / to paste someone / to wipe someone's nose / to plant one's fist on someone's nose / to give someone a black eye** (to slap someone in the face)

şillə vurmaq (bir kəsin üzündən şillə vurmaq) – **to paste someone / to clock someone / to sock someone hard / to wipe someone's nose / to hammer home / to bash someone one / to sock someone hard / to give someone a smack in the kisser / to slap someone in the face / to cuff (box) someone's ears / to bounce / to clock / to clonk / to swipe / to lay one on right between the eyes** (also *fig.*) / **to box someone's ear / to give someone a thick ear / to give someone a slap**

şillə yedizdirmək – *bax şillə tutuzdurmaq*

şillə yemək – **to get a box on the ear / to get a slap in the face** (also *fig.*)

ŞİR

şir kimi vuruşmaq (şiddətli vuruşma barədə) – **to fight like a lion**

şir ürəyi yeyib (mərd, qorxmaz, cəsarətli insan haqqında) – **he (she) has a big (generous) heart / he (she) has a heart of gold**

şirürəkli (mərd insan haqqında) – **lion-hearted man / a man of his hands / the man of iron**

ŞİRƏ

şirəyə yığılan milçək kimi (bir kəsdən əl çəkməmək) – *Lit. as flies on honey / Cf. as sweet as honey*

ŞİRİN

Şirin aşına zəhər qatma. – If you're well off you don't seek better. / *Cf. Let well alone. / Enough is as good as a feast. / The best is oftentimes the enemy of the good. / Why look for a good thing when you have one?*

şirin cana (canına) qəsd etmək (çoxlu işləmək) – to work double tides / to hold one's nose to the grindstone / to roll up one's sleeves and set to work / to show great zeal for one's work / to work away hour after hour (to work unceasingly, tirelessly)

şirin candan adamı bezdirmək – 1. *bax* mişarlamaq; 2. (bir kəsi dəli etmək, özündən çıxarmaq) – to make one's hackles rise / to raise one's hackles

şirin candan bezdirən (adamın əsəbləri ilə oynayan, zəhlətökən) – a pain in the neck

şirin danışmaq – to speak kindly / pleasantly

Şirin dil adama dost qazandırar. – *Lit. A friendly calf sucks twomothers.*

şirin dilə tutmaq (bir kəsi yola gətirmək məqsədilə, aldatmaq üçün mehribancasına, şirin sözlərlə dilə tutmaq) – to fool someone by fine words / to put someone off with fair words / to fool someone with smooth talk / to try to talk someone round

şirin dilini işə salmaq – *bax* şirin dilə tutmaq

şirin dillə – with sweet mouthed / smooth-spoken

Şirin söz daşdan keçər. – A soft answer turneth away wrath.

şirin sözlə – with sweet mouthed

şirin vaxtında (ən yaxşı məqamında) – when the talk was at its height / peak

şirin yerində (ən maraqlı məqamında) – at the most interesting moment

şirinlik (daxili və xarici gözəllik) – sweetness and light

şirinsevən (şirniyyatı sevən adam) – to have a sweet tooth

şirni dəlisi (şirniyyat sevən) – one has a sweet tooth

ŞİRNİKDİRMƏK

şirnikdirmək (bir kəsi tərifləmək, göylərə qaldırmaq) – **pat someone on the back (head) / to give someone a pat on the back**

ŞİRNIYYAT

şirniyyatdan keçə bilməmək (şirniyyatı xoşlamaq) – **to have a sweet tooth** (to be excessively fond of dessert, especially ice cream, sweets, pies, *etc.*)

ŞİŞ

şiş (yox) – **fig** (a gesture denoting contempt, derision or refusal)

şiş sənə – **you'll have nothing**

ŞİŞ

şiş olub gözə girmək (bir kəsi yormaq, əldən salmaq, bir kəsə mane olmaq, bir kəsin zəhləsini tökmək) – **to stick in one's throat like a fishbone / to make one sick / it won't go down any more**

şişə taxıb gözə tutmaq (bir kəsə mənəvi zərbə vurmaq, əziyyət vermək) – **to rub salt in (into) someone's wound (wounds) / to reopen old sores / to aggravate the wound / to torment someone**

ŞİŞİRTMƏK

şişirdib fil eləmək (balaca, xırda məsələni böyütmək) – **to make a mountain out of a molehill**

şişirtmə! (düz danış, üstünə qoyma!) – **don't carry it too far! / don't lay it on! / draw it mild!**

şişirtmək – **1.** (bir kəsin və ya bir şeyin mənfi cəhətlərini olduğundan da pis qələmə vermək) – **to lay it on thick / to pile on the agony / to exaggerate, overdo smth. / to lay on the colours too thickly / to blacken the picture; 2.** (bir kəsin və ya bir şeyin müsbət cəhətlərini olduğundan da yaxşı təqdim etmək) – **to**

produce smth. ponderable / to deliver up smth. significant / Cf. to make a do (a go) of it; 3. (çox üstünə qoymaq, yalandan böyütmək, olduqca uydurma sözlər danışmaq) – **to draw the long bow**

ŞİŞMAN

şişman (dolu adam haqqında) – **as plump as a partridge**

ŞİŞMƏK

şişmiş qulaq – * **a thick ear**

ŞİT

şit söz – *bax* **duzsuz lətifə**

şit yağ kimi canına yayılmaq (bir kəsin xoşuna gəlir, bir kəsə ləzzət eləyir) – **doing great pleasure, refreshing / exquisite, delightful / Cf. not half bad / that's the stuff**

şit zarafatlar (gülməli olmayan əhvalatlar) – **a feeble witticisms / a feeble cracks**

şitini çıxarmaq – *bax* **şitini-şorunu çıxarmaq**

şitini-şorunu çıxarmaq (ağ etmək, artıq söz demək və ya yersiz hərəkət eləmək) – **to pass all bounds / to overstep the limits / to run to extremes**

ŞİVƏN

şivən qoparmaq (hönkürtü ilə ağlamaq) – **to cry one's head off / to howl one's eyes out / to set up a fearful howl / to howl dismally / to bellow out loud / to bawl one's head off / to cry buckets**

şivən salmaq (var gücü ilə qışqırmaq) – **to scream (or to yell) blue murder**

ŞOK

şoka düşmək – *bax* **gözləri kəlləsinə çıxmaq**

şoka salmaq (başqalarını çaşdırmaq, təəccübləndirmək) – **to raise one's eyebrows / to blow or to knock someone's socks off** (to shock people)

ŞOPAQLIK

şopaqlıq (alış-veriş sevən və tez-tez edən insan haqqında) – **trademaker**

ŞORBA

şorba qızdırmaq (üzə gülmək, yaltaqlıq etmək) – **to flatter one's vanity / to signify an assent (to) / to echo someone / to play up to someone**

ŞORGÖZ

şorgöz (arvadbaz, qadınların vurğunu olan, əxlaqsız, pozğun kişi haqqında) – **a philanderer**

ŞORTU

şortu (yüngül həyat tərzini yaşayan, əxlaqsız, pozğun qadın haqqında) – **a streetwalker / a loose woman / whore** (prostitute)

ŞOTLANDIYA

şotlandiyalı – **blue bonnet**

ŞÖHRƏT

şöhrətləndirmək (bir kəsi məşhur etmək) – **to put someone on the map**

şöhrətpərəstlik – * **a fire in one's belly**

ŞÖVQ

şövqə gətirmək (bir kəsi ürəkləndirmək) – **to warm someone up** (to make someone more lively or enthusiastic)

ŞPARQALKA

şparqalka (imtahanda köçürmə) – *Amer. cheat sheet / crib / cold copy / bug out / animal / beast / horse / pony / mule / trot / bicycle / jack / plug / gauge / growl / rack*

ŞURA

şura gəlmək – *bax qanı coşmaq 1-ci mənada*

ŞÜA

şüa kimi ayrılmaq – **to radiate**

ŞÜAR

... şüarı altında (hansısa bir fikir naminə, müəyyən məqsədlə idarə olunaraq) – **under the badge of smth. / guided by smth. / under the banner of smth.**

ŞÜBHƏ

şübhə altında olmaq – **to be hooked / to be kept under observation** (to be under suspicion)

Şübhə doqquz gün çəkər. – * **A wander lasts but nine days.**

şübhə yaratmaq (bir kəsdə şübhə oyandırmaq) – * **to raise the eyebrows**

şübhədən kənar – *Amer. in the clear*

şübhələnirəm (mənə elə gəlir ki) – **something tells me**

şübhələri atmaq (bir kəsin sözünə inanmaq) – **to give someone the benefit of the doubt**

şübhələri dağıtmaq (artıq tərəddüd etməmək) – **to put smth. to rest / to set smth. at rest / to make someone's mind easy / to put one's mind at ease / to set one's mind at rest**

şübhəli adam (xasiyyəti, niyyətləri, fikirləri, planları məlum olmayan insan haqqında) – **a dark horse**

şübhəsiz (təbii) – * **hands down / it stands to reason / without a shadow of a doubt / and no mistake** (no doubt)

ŞÜKÜR

şükür Allaha – **1.** (sağ-salamatlıqdır) – **thank God** (all is well); **2.** (hər şey yaxşıdır) – **everything in the garden is rozy** (everything is all right)

ŞÜŞƏ

şüşə kimi – **1.** (tərtəmiz) – **clean (bright) as a new pin / neat as a bandbox / spick and span / neat as a new pin;** **2.** (saf) – **having a clean record / a clean sheet / a clean state;** **3.** (ayıq) – **as sober as a judge (a parson) / as smooth as silk;** **4.** (hamar) – **as smooth as glass**

ŞÜÜR

şüurun səsi (sağlam düşüncə) – **the voice of reason**

- T -

TA

Ta qocalığa qədər (uzun müddət) – **till a great age**

TABAĞ

tabağ başında sınmaq – **1.** (şikəst olmaq, məhv olmaq) – **to break one's own neck; 2.** (müvəffəqiyyətsizliyə uğramaq) – **to break one's own neck** (while doing smth.) / **to come a cropper over smth. / to fall through**

TABE

tabe olmamaq (tabelikdən çıxmaq) – * **to have one's leg over the harrows**

TABUT

tabutda olmaq (ölü olmaq) – **to be in a coffin / Cf. to be stiff / to be dead as a doornail** (to be dead)

(bir kəsin) **tabutunu çıxartmaq** (ölünü çıxartmaq, dəfn mərasimi) – **bearing-out / carrying-out** (of bier, at funerals)

TAC

tac edib göylərə qaldırmaq (bir kəsi yüksəltmək) – **to place (to put or to set) someone on a pedestal**

TAXÇA

taxçada-boxçada nə var açıb tökmək (hər şeyi danışmaq) – **to put light through someone / bring someone to light / to bring someone in (into) the open / to make known / to give publicity / to tell everything that one knows / to reveal one's secret**

TAXT

taxtdan salmaq (bir kəsdən ümidini kəsmək, məyus olmaq) – **to knock someone off his pedestal**

Taxtım üçün deyiləm, baxtım üçün deyirəm. – *bax* **Qarnım üçündeyil, qədrim üçündür.**

Taxtına nə baxırsan, bəxtinə bax. – *bax* **Qızıl taxtın olunca, qızıl bəxtin olsun.**

TAXTA

taxta kimi arıq – *bax* **boynu incəlib armud sapına dönmək**

Taxta qaşığı ağız yırtar. – *Cf.* **An empty hand is no lure for a hawk.**

taxtabaş (key insan haqqında) – **one has nothing between his (her) ears** (of a foolish man)

taxta-para üstündə (olum ölüm arasında) – **within an inch of death**

taxta-para üstündə olmaq (qalmaq, oturmaq) (təhlükədə olmaq) – **to hang by a thread / to hang on a thread / to hang on a hair / to swing (be, hang, tremble) in the balance / to be within an inch of death**

taxtaya dönmək (arıqlamaq) – **to consume** (to grow weak, to pine away)

TAKTİKA

taktikanı dəyişmək (bir kəslə davranışı fərqli etmək, siyasəti olduğundan fərqli aparmaq) – **to change one's battery**

TAQƏT

taqətdən düşmək (əldən düşmək) – **to be ready to drop with weariness / to wear thin / Cf. to be dead-beat / to be at the end of one's tether / to be dropping with fatigue (to be / to become / to get exhausted)**

taqətdən düşüncə işləmək (ağır iş görərək özünü əldən salmaq) – **to work very hard / Cf. to break one's back / to beaver away / to bust a gut / to toil and moil**

taqəti qırılmaq – *bax* **taqətdən düşmək**

TAQSIR

(bir kəsin) **taqsırı üzündən** (...üzündən, ... ucbatından, ...sayəsində) – **thanks to someone**

TALAMAQ

(bir kəsi) **talamaq** (bir kəsin qonaqpərvərliyindən sui istifadə etmək) – **to eat someone out of house and home**

TALAN

talən (məğlubiyyət) – **a bloody nose**

talən etmək (müflis etmək) – **to lay waste**

TALE

tale dönüşü – **fortune's wheel**

tale yollarına çıxan insan – * **a strange bed fellow**

Taledən qaçmaq olmaz. = **No flying from the fate.**

talelə barışmaq (vəziyyətlə razılaşmaq) – **to take one's chance / to bite (on) the bullet / to make the best of a bad job** (to accept a bad and difficult situation and do as well as one can)

taleyə boyun əymək (çətin vəziyyətlə barışmaq, əzab-əziyyətə mətanətlə dözmək, qismətlə barışmaq) – **to grin and bear** (to accept a situation one doesn't like because he / she can't change it)

taleyi ilə oynamaq – *bax* **riskə getmək**

taleyi sınamaq (ələ düşən imkandan istifadə etmək) – **to press one's luck / to take one's chance / to try one's fortune**

Taleyi tükdən asılıdır. – Hang by a thread. / Hang on a hair. / Swing in the balance. / Be within an inch of death.

taleyi uğurlamaq (özünü xoşbəxt sayaraq, Allahına şükür etmək) – **to count one's blessings**

taleyin acılıqlarına mərdliklə dözmək – **to take the rough with the smooth**

taleyin çarxı – **Fortune's wheel**

taleyin dönüklüyü (uğurlar və məğlubiyyət, şadlıq və qəm) – **ups and downs**

taleyin qisməti (bəxt) – **the luck of the draw** (the fact that chance decides something in such way that one cannot control)

taleyin oyunu (həyatda çox əziyyətlər görən, sınaqlardan keçən insan haqqında) – **a ball of fortune**

taleyinə çıxmaq – *bax* **payına düşmək**

taleyinə lənət oxumaq (özünü söymək) – **to curse one's star**

taleyinə şükr oxumaq – **to bless one's star**

(bir kəsin) **taleyni qabaqcadan müəyyən etmək** – **to shape someone's ends**

taleyin bütün dönüklüyünə səylə dözmək – **to bear one's cross / to carry the cross**

taleyin özü onun əksinə idi (hər şey onun əleyhinə idi) – **the stars were against it** –

taleyni sınamaq (özünü təhlükəyə salmaq) – **to tempt fate / to tempt fortune / to tempt providence**

TAM

tam əmin olmaq – * **to feel in one's bones**

tam itaətdə saxlamaq (bir kəsin tam təsiri ya hökümü altında olmaq) – **to be under someone's thumb / to be in someone's pocket / to be in the hollow of someone's hand / to take someone or smth. into one's own hands / to be petticoat-ridden / to be under petticoat government / Cf. to be under one's wife thumb / to be a henpecked husband / to be inned (tied) to one's wife's apron strings**

tam qaydasında (hər şey əla, normada) – **Shipshape and Bristol fashion**

tam qələbə – * **a clean sweep** (about victory)

tam mənası ilə (həqiqətdə, reallıqda) – **in the proper (true, full) sense of the word (term) / literally**

tam süküt – **a dead silence**

tam sürətlə (maksimum sürətlə, çox cəld) – **at full speed / with full steam on**

tam sürətlə getmək (başladı var gücü ilə) – **and then it began / and then it all started / Cf. now we're in for it**

tam tərkibdə – * *Lat.* **in a body**

tam uğur – **a winning streak**

tam yaraşır – **it suits someone perfectly (just right) / it's just right / it's exactly right**

TAMAH

tamah dişini çək (gözləmə!, güman etmə!) – **don't wait for smth. / don't expect it**

tamah etmək (bir şeyə meyl etmək, əl çatmazı çox istəmək) – **to lick one's chops / to smack one's lips / Cf. one's mouth waters (is watering) / one is simply craving for smth. (to gaze longingly at someone or smth.)**

tamaha salmaq (bir kəsdə maraq oyatmaq) – **to tempt (entice, seduce) someone with smth.**

Tamahkar öz nəfsinin quludur. – **Desire is stronger than compulsion. / A good will does more than compulsion. / Cf. Where there's a will there's a way. / Desire has no rest.**

TAMAMİLƏ

tamamilə – **1. (çox ciddi) – with no holds barred / up hill and down dale / with all might (force) / with (by) a strong hand (to curse someone); 2. (hər cəhətdən) – out-and-out / completely / extremely / in the extreme / root and branch / to the end / thoroughly / down to the ground / root and branch;**

3.(bütövlükdə) – * hook, line and sinker / lock, stock and barrel / through and through / neck and crop (entirely, altogether, thoroughly)

tamamilə ayıq – quite sober / *Cf.* as sober as a judge

tamamilə keçəl – as bold as an egg / as bold as a coot

tamamilə kor – * blind as a beetle

tamamilə qurtarmış – all over (completely finished)

tamamilə quru – * as dry as a chip

(bir kəsi) **tamamilə özünə tabe etmək** – to make someone eat out of one's hands / to twist someone round one's little finger / to be able to get anything out of someone

tamamilə razı olmaq – go all the way

tamamilə razı olmamaq – categorically / flatly (object) / utterly (be opposed to smth.)

tamamilə yerinə düşmək (bir şeyi tapmaq, bilmək, anlamaq, duymaq) – to hit the right nail on the head (to guess smth.)

TAMAM-KAMAL

tamam-kamal – 1. (başdan-ayağa kimi) – to one's finger-tips / to one's finger-ends / to the finger-nails / with bag and baggage / with all one has got / lock, stock and barrel; 2. (tamamilə, büsbütün) – *Cf.* to lose one's shirt (pants) at cards

tamam-kamal məhv etmək (bir şeyi bütöv ləğv etmək və ya məhv etmək) – to abolish or wipe out completely

TAMAŞA

tamaşa göstərmək – *bax qiyamət qoparmaq*

tamaşa üçün (diqqəti cəlb etmək, göstərmək üçün) – for show / for form's sake / for the sake of appearances / to save appearances / to make a show of smth. / to make someone believe

tamtəraqda bəzənmiş (gecə, qiyafət paltarı) – in fine feather / in full fig

TANIMAQ

tanıyan-tanımayan (bütün aləm) – **all the world**

TANINMAQ

tanınmamış adam (hər hansı bir işdə az tanınan insan) – **a dark horse** (an unknown man to the general public)

tanınmış adam (kütlənin sevimlisi, kumir) – **a golden boy**

tanınmış alim – **a prominent scientist / distinguished scientist**

tanınmış olmaq (populyar olmaq) – **to ride high**

tanınmış olmamaq – **to be bare of credit**

tanınmış siyasi xadim – *** favourite son**

TANIŞ

tanış olmaq – **to enter into relations with someone**

tanışlığım var – ***a speaking acquaintance**

tanışlıqla (qanunsuz yol ilə, rüşvət yolu ilə bir şeyə nail olmaq) – **on the quiet / through a pull / by pulling strings / through (by) backstairs influence / to get something through the back door / to do (get) smth. by backstairs influence** (having a pull in, in an unfair) / *Cf. finagle smth.*

TANRI

tanrı günü görməmək – *bax* **gün görməmək**

Tanrı verəni, qurd yeməz. – **What God gives, nobody takes.**

tanrının verən (var) günü – *bax* **Allahın verən (var) günü**

tanrısına təpik atmaq (həyatından narazı olaraq bir kəsin yaxşılığına pisliliklə cavab vermək) – **to answer for someone's kindness by black ingratitude** (unkindness)

TAPMAMAQ

(bir yerdə) **tapmamaq** (görməmək) – *Cf.* **to kiss the post**

TAPPILTI

tappıltı səsi – pitter-patter (sound of quick)

TAPŞ

tapş (himayəçilik, dostbazlıq, qohumbazlıq, tanışbazlıq) – **protection** (protectionism, pull, influence, pressure on the part of the higher organ of government)

tapş etmək (tapşıрмаq) – **to intercede for someone on someone's behalf**

TAP-TUP

tap-tup (səs-küy) – **a hell of a noise** (an infernal din)

TARAZLIQ

tarazlığı pozmaq (gündəlik, ənənəvi həyat tərzini pozmaq) – **to rock the boat** / **to upset the tenor of someone's life** / **to throw someone of** / **to upset smb.** / **to unsettle someone** / **to upset someone's routine** / **to strike up someone's heels**

TARİX

tarixə düşmək (tanınmaq, populyarlıq qazanmaq) = **to go down in history** / **to make history**

tarixi qərar (ciddi dəyişikliklər edən qərar) – **an epoch-making decision**

tarixin dərsi (çıxarılan nəticə) – **the lesson of history**

TAR-MAR

tar-mar – **1.** (böyük narazılıq, dava) – *Lit.* **the slaughter of Mamay** / **a regular Tatar massacre** / **brawl**; **2.** (səliqəsiz yer) – **topsy-turvy** (messy)

tar-mar etmək (rəqibi, düşməni məhv etmək)– **to smash the enemy** / **to blow someone up**

TAPANCA

tapanca kimi açılmaq – *bax* **barıt kimi açılmaq**

TAPDAQ

tapdaq altında qalmaq (bir kəsin əlində, ixtiyarında, hökmündə, təzyiqində) –
to be under the heel of someone

tapdaq altında olmaq – *bax* **tapdaq altında qalmaq**

TAPMACA

tapmaca danışmaq (açıq danışmamaq) – **to beat about the bush**

TAPPILTI

tappıltı səsi (yağış və ya ayaq səsi) – **pitter patter** (sound of quick, rain or foot)

TARİX

tarix açmaq(yorucu, uzun-uzun danışmaq) – **to drag smth. out / to spin smth. out / to fuss about / to mess about / to dawdle / to waste one's time / to harp on the same string**

“Tarix-Nadir” açmaq – *bax* **tarix açmaq**

tarixin çarxını döndərmək – **to reverse the course of history**

TAS

tasa-baxan – *bax* **fala-baxan**

TASA-PASA

tasa-pasası yatdı (bir kəs sakitləşdi, hirsini soyudu) – **someone recovers his composure / someone calms down / someone settles down**

tasası yatmaq (bir kəsin acığı soyudu) – *Lit. to change one's anger on favour* (mercy)

TAT

... tat dəftərində də yazılmayıb – *bax tat dəftərində də yoxdur*

... tat dəftərində də yoxdur (qeyri-adi bir şey barədə) – **out of the common (general) run**

tatı çevir, tatı tut (köhnə qayda ilə, yenilik olmadan) – **no changes / nothing has happened / the mixture as before** (the things are the same as they were before)

TAVAN

tavan altında qalan (yatan) deyil – **1.** (bir kəsə layiqli cavab verən insan haqqında) – **someone gives as good as one gets / someone pays back (repays, answers) in kind / someone does not leave smth. unanswered / someone is quick to answer back / one gives someone tit for tat; 2.** (bir kəsə minnətdar olmaq, mükafat vermək) – **to repay someone in kind / not to forget someone's kindness, service, etc.**

tavan altında qalmamaq – *bax* (bir kəslə onun) **dilində danışmaq**

TAY

tayı-bərabəri olmayan (hamıdan, hər şeydən fərqli) – **one of a kind / out of this world**

tayı-bərabəri yoxdur (rəqibi yoxdur) – **beyond compare / one of a kind** (unrivalled, the only one like this)

tayı deyil (keyfiyyətlərinə, qabiliyyətinə, cəmiyyətdə tutduğu mövqeyinə görə bir kəsə yaraşmayan həyat yoldaşı haqqında) – **no match for someone / not someone's equal**

tayı kimi (bərabəri kimi danışmaq, bir iş görmək) – **as an equal / enjoying (exercising) equal rights / on equal terms / on equal footing with someone**

tayıdır (xüsusiyyətlərinə görə bir kəsə yaraşır) – **a match for someone / someone's equal**

Taylı tayın tapmasa, günü ah-vayla keçər. – *Lit.* **A goose is no playmate (not a good companion) for a pig. / A sow is no match for a goose. / Cf. You can't put the wolves in with the sheep.**

TAYA

tayada iynə axtarmaq (çətin tapıla bir şeyi axtarmaq, boş işlə məşğul olmaq) = **to look for a needle in a haystack**

TEATR

teatr işlərindən qeybət etmək – **to talk green-room**

TELEFON

telefon aç (zəng et) – **drop a dime** (call me)

telefonda asılıb qalmaq (uzun müddət telefon danışığını aparmaq) – **to keep on phoning / to be always on the phone / Cf. to hog the phone**

telefonda sallanıb qalmaq – *bax* **telefonda asılıb qalmaq**

telefonda tüstü çıxır (bir kəsə çoxlu telefon zəngləri vurulur) – **someone's telephone has got hot** (because of constant ringing)

TELEVİZOR

televizor aludəçisi (bütün günü televizora baxan adam) – **a couch potato** (a person who is addicted to watch TV all day)

TEZ

Tez alışan, tez yanar. – **A wonder lasts but nine days, and then puppy's eyes are open.**

Tez ayrılan, az göz yaşı tökər. – **The shorter the parting, the less tears. / Long farewells mean more tears. / A long goodbye only means extra tears.**

tez baxıb gözünü çəkmək (bir kəsə nazla baxmaq) – **to give the glad eye to someone**

tez çatmaq (bir yerə tez gəlib çatmaq) – **to make good time**

Tez duran, tez evlənən peşman olmaz. – **The early bird catches the worm.**

Tez qaçan, tez yorular. – **Slow but sure. / Make haste slowly. / More haste, less speed. / Slow and steady wins the race. / Cf. Haste makes waste. / Take heed will surely speed. / The furthest way about is the nearest way home.**

Tez qızan, tez soyuyar. – *Lit.* **Who is quicker in a temper, that cools down sooner.**

Tez qızan, tez söner. – **Soon learnt, soon forgotten.**

tez ol görək! (tərpən!) – **now then!**

tez özündən çıxmaq (tez hirslənmək, mübahisə etmək, qışqırmaq) – **to fly off the handle at the drop of a hat / Cf. to get one's monkey up / to blow one's top / to get one's shirt out (off) / to lose one's shirt (to flare up)**

tez-tez təkrar etmək (tez demək) – **to rattle on / to speed on**

tez tərpənəndir (cəld işi görən insan haqqında) – **light on one's feet / quick off the mark** (brisk, active, always ready)

Tez yatan və tez duran insanda - can sağlığı, dövlət və ağıl olar. = **Early to bed and early to rise makes a man healthy, wealthy and wise.**

TEZBAZAR

tezbazar – *bax əlimyandıda*

tezbazar eləmək – **1.** (bir işi tez görmək) – **to do smth. in a rush / to hurry through smth. (to do smth. quickly); 2.** (necə gəldi) – **to do smth. in a slipshod way / to do smth. in an off-hand way / to do smth. in a rough and ready fashion / to do smth. in rough haste (to do smth. just anyhow); 3.** (bir kəslə və ya bir şeylə tez qurtarmaq) – **to do away with someone / to put an end to smth.**

tezbazar olmaq – **1.** (bir işin tez qurtarmağı barədə) – **its end is quickly approaching / to draw to its close / to come to an end; 2.** (məhv olmaq) – **to be wiped out**

TEZQIZIŞAN

tezqızışan – 1. (tez özündən çıxan adam) – **hot blood**; 2. (şənliyi sevən) – **lively**

TEZLƏŞDİRMƏK

tezleşdirmək (yaxınlaşdırmaq) – **to set spurs to smth.**

TEZ-TEZ

tez-tez – **often and often**

TEZ-TƏLƏSİK

tez-tələsik (təcili) – **with the greatest possible speed / in a great haste / in a rush**

tez-tələsik bir yerə getmək – *Cf.* **to put one's best leg forward / to put one's skates on**

TƏBAŞİR

təbaşir dövrü – **the Cretaceous period**

təbaşirli kağız – **an art paper**

TƏBƏDDÜLAT

təbəddülat etmək – *bax* **sifət açmaq**

TƏBƏXXÜR

təbəxxür eləmək (izsiz-soraqsız itmək) – **to be vanished / to be disappeared**

TƏBİƏT

Təbiət boşluğu sevmir. = **Nature abhors a vacuum.**

təbiətcə (meylinə, həvəsinə, qabiliyyətinə görə) – **by nature**

təbiətin ağuşunda (açıq havada) – **in the bosom of nature / in the lap of nature / out in the great wide open / alone with nature / in the open air**

təbiətin qanunu (həyatda hər hansı bir hadisənin təbii olaraq baş verməsi) – **the course of nature** (the usual or natural way that something happens, develops or is done)

təbiətin şıltaqlığı (eybəcərlik, qeyri-adilik) – **caprice of nature / trick of nature / freak of nature**

TƏBİİ

təbii çiçəklər – **a real natural flowers**

təbiifəlakət (insan idarə edə bilmədiyi təbiətdə baş verən hallar barədə) – **an act of God**

təbii görkəmində – **in the raw**

təbii qəbul etmək (həyatda necə var elə də qəbul etmək) – **to take smth. in one's stride**

təbiidir (əlbəttə ki ...) – **no wonder / it is quite simple / there's nothing strange about that / come natural to someone**

TƏBİL

təbil zarı (qulaqda) – **an ear-drum** (tympanic membrane)

TƏCƏLLA

təcəlla olmaq *Arab.* (olmaq, işıq üzü görmək) – **to come out / to appear** (to be published, to be issued)

TƏCİLİ

təcili yardım maşını – **an ambulance**

TƏCRÜBƏ

Təcrübə ağır zəhmət ilə qazanılır, lakin maymaqların (giclərin) təcrübəsi heç zaman olmur. – * Experience keeps a dear school, but fools learn in no other.

Təcrübəmədriqliyin anasıdır. – * Experience is the mother of wisdom.

***Təcrübə yüksəlişin qanadıdır. – *Lit.* The experience is the wing of the progress. / *Cf.* The experience is the high step of the development.**

təcrübəli olmaq (qabiliyyətli, bilikli, bacarıqlı olmaq) – **someone has a good nose for smth. / someone has got his eye in / someone has seen much in one's life / someone has seen a thing or two in one's time / someone has seen a few things before / someone has an eye for such things / someone has been around / to be down-to-earth** (to be an experienced)

təcrübəsiz cücə (təcrübəsiz cavan insan) – **(as) green as a gooseberry / a callow fledgeling / a greenhorn**

TƏDBİR

tədbir görmək (hərəkət etmək) – **to take measure**

tədbir görməmək (hərəkətsiz olmaq) – **not to take measure / to lie dormant**

tədbirli olmaq (bir şeyi araşdırmaq, yoxlamaq) – **to test the waters** (to find out what the situation is before doing something or making a decision)

TƏDQİQ

tədqiqləndirilməmiş, öyrənilməmiş bir şey – **an obscure place** (passage, etc.) / **blank** (of smth. unexplored, uninvestigated, etc.)

TƏDRİCƏN

tədricən – **little by little / as / bit by bit** (gradually)

TƏƏCCÜB

təəccüb doğurmaq – **to raise an eyebrow**

təaccüblü bir şey yoxdur (tamamilə təbiidir) – **it's perfectly simple / as a matter of course**

təaccüblü deyil – **small wonder / no wonder** (not surprising)

Təəcüblüdür! – **It is strange! / It is funny!**

TƏƏSSÜF

təəssüf! (məyus olanda)– **well! / there! / oh, really! / well, I never! / that's a nice thing for you**

təəssüf yaratmaq (bir kəsdə pis təəssürat qoymaq)– **to cut a figure**

TƏƏSSÜRAT

təəssüratları ilə bölüşmək – **to compare notes**

TƏFAVÜT

təfavütü yoxdur (hamısı bərabərdir) – **as much as to say**

TƏFSİLAT

təfsilatı ilə (bütün xırdalıqları ilə, təfərrüatı ilə) – **at length / to give a detailed account of smth. / to report on smth. in detail**

təfsilatına varmadan (dərinliyinə getmədən) – **at large** (in general, generally)

təfsilatına varmaq – **1. (səbəbini öyrənmək) – to go into the whys and the wherefore; 2. (xırdaçılıq etmək, boş şeyə görə mübahisə etmək) – to split hairs**

TƏHƏR

təhər çəkmək – **1. (bir işlə bacarmaq qabiliyyəti barədə) – to make short work of smth.; 2. (qaydasına qoymaq) – to set one's affairs in order / to put smth. in good order**

TƏHQİR

təhqir (məcburiyyət qarşısında alçaldıcı təhqirə susmaq) – * **a bitter pill for someone to swallow**

təhqiri udmaq (təhqirə dözmək) – **to eat crow / to eat humble pie**

TƏHLÜKƏ

təhlükə altında olaraq – **on pain of smth. / under penalty of smth. / in deep water / Amer. on the line**

təhlükə başının üstünü aldı (alıb) – **the clouds are gathering (continue to gather) above someone or smth. / someone or smth. is under a threatening cloud**

təhlükədən kənar (təhlükəsiz) – **out of the wood**

təhlükədən qorxmayaaraq hərəkət etmək – **1. (var gücü ilə tədbir görmək) – to go for broke; 2. (riskə getmək) – to take a chance (to risk it)**

təhlükəli addım atmaq – **to leap in the dark**

təhlükəli an (ölüm-itimə, müflis olmağa yaxın olmaq) – **a narrow escape / a narrow shave**

təhlükəli yer – * **a black spot** (a dangerous place)

təhlükəli vəziyyət – **a near thing / a tight corner / a tight fix / a tight squeeze**

təhlükəli vəziyyətdə – **out on a limb / on a thin ice** (in a risky position)

təhlükəli yol (fəsadları olan, ağır nəticəli yol) – **the slippery slope**

təhlükəni hiss etmək – **to see the red light / breakers (or rocks) ahead**

təhlükəsiz – * **out of the woods** (out of danger)

TƏXƏRRÜŞƏ

təxərrüşə gətirmək (dilxorluğa əsas olmaq, ikrah, ədavət hisslərini oyatmaq) – **to prick one's eyes / to offend the eye**

TƏXİRSİZ

təxirsiz (olaraq, dərhal) – **at once / rushly / right away**

TƏXMINƏN

təxminən – * in round numbers

təxminən eyni (təqribən eyni) – * much of a muchness

TƏXMINİ

təxmini desək – roughly speaking

təxmini hesabat aparmaq – * to chalk on the barn-door

təxmini olaraq (təqribi, təqribən) – in idea / as it was intended (planned, timed, etc.)

TƏK

Tək atdım, cüt vurdum. – Kill two birds with one stone.

Tək əldən səs çıxmaz. – Lit. One man in the field is no warrior. / Cf. One man no man. / One man does not make a team. / The voice of one man is the voice of no one.

TƏKAMÜL

Təkamül həyatın anasıdır. = A good beginning - is a half of matter.

TƏKBAŞINA

təkbaşına mübarizə aparmaq (bir şeyə təkbaşına nail olmağa çalışmaq) – **to sink or to swim** (to succeed or fail by one's own efforts, without help or interference from anyone else)

TƏKBƏTƏK

təkbətək (şahidsiz, kənar insansız) – **tete-a-tete / cheek by jowl / in private / alone / face to face with smb. / heart to heart / confidentially**

TƏKƏBBÜRLÜK

təkəbbürlük (davakarlıq) – **a chip on the shoulder** (of a supercilious man)

TƏKƏR

təkər üstündə olmaq (avtomobili idarə etmək) – **to have wheels** (*i.e.* a car)

təkəri geri fırlanır (bir kəsin bəxti gətirmir) – *Lit.* **one's fate betrays someone**

təkəri geri fırlanmaq (bəxti gətirməmək) – **someone is out of luck**

təkərlər üstündə yaşamaq (daimi yaşayış yeri olmamaq) – **to live out of a suitcase**

TƏKİ

təki Allah deyən olsun (kaş belə olsun) – **God forgive you / let it pass / never mind / forget it**

Təki hər şey yaxşı qurtarsın. – **All is well that ends well. / The end crowns the work.**

Təki ürək geniş olsun. – *Lit.* **Crowded, but not aggrieved. / Cf.** **The more the merrier. / Plenty is no plague. / There's always room on top of us (at the top, at the bottom). / It never troubles a wolf how many sheep there are.**

TƏKİD

(bir kəsin) **təkidilə** (bir kəsin təklifi ilə) – **on someone's initiative / at someone's suggestion**

TƏKLİF

təklif irəli sürmək – **to submit a proposal / to move a proposal**

TƏK-TƏK

tək-tək satılan mallar – *** a job lot**

TƏK-TƏNHA

tək-tənha – all alone in the world / all by oneself / having not a soul in the world

tək-tənha qalmaq (bayıra çıxmadan yaşamaq) – to live in seclusion / to keep oneself to oneself

tək-tənha olmaq – to keep aloof / to be an outsider / to keep oneself at a distance

TƏK-TÜK

tək-tük (çox az, nadir halarda)– **once in a blue moon** (very rarely, very seldom, almost never)

tək-tük hallarda – *bax ayda-ildə bir dəfə*

TƏKZİBEDİLMƏZ

təkHzibedilməz dəlil (mübahisəsiz sübut) – **a smoking gun**

TƏLAŞ

təlaş salmaq (təşviş, vəlvələ, çaxnaşma, həyəcan) – **to spread a confusion**

təlaşa düşməmək (çətinliklə qorxmadan üzləşmək) – **to face the music**

TƏLATÜM

təlatümdə yaşamaq (rahatçılığ, sakitliyi olmamaq) – **to sit on a volcano**

təlatümlü gecə keçirmək (gecə yatmamaq, fəal həyat yaşamaq) – **to make a night of it**

TƏLƏ

tələ qurmaq = **to make a trap**

Tələ yeminə baxarsan, tilova düşərsən. – **The bait hides the hook.**

tələsinə salmaq = **to entrap someone**

tələyə düşmək (çətin, çıxılmaz vəziyyətə düşmək) = **to fall into a trap / to jump at the bait / to have one's back to the wall** (to be in a trap, with no way to escape, to be in bad trouble)

tələyə düşmüş canavar kimi (çıxılmaz və ya çətin vəziyyətdə olaraq) – **at bay**

TƏLƏB

tələblərəcavab vermək (münasib olmaq, yararlı olmaq, uyğun gəlmək) – **to fit the bill / to fill the bill** (to be what is needed in a particular)

TƏLƏBAT

tələbatda olmaq (insanlar ehtiyac duyduğu bir şey barədə) – **to be in demand**

TƏLƏBƏ

tələbələr – the students

TƏLƏF

tələf olmaq (məhv olmaq) – **go to hell! / go to the devil! / go to blazes! / go to the dogs! / go down the drain! / go to the devil and dogs!**

TƏLƏSDİRMƏK

tələsdirmək – * **to get one's skates on/ to rush someone off his feet**

TƏLƏSƏN

Tələsən ayaq büdrər. = *Lit.* More haste, more men laughed at you. – The more haste, the less speed. / Fool's haste is no speed. / More haste less speed. / Haste makes waste. / *Cf.* The furthest way about is the nearest way home.

Tələsən təndirə düşər. – *Lit.* Don't rush into Hell before your father. / *Cf.* Don't run before your horse to market. / Don't leap over the hedge before you come at the stile. / Throw the baby out with the bathwater.

Tələsən tündlüyə düşər. – Abrupt attempts are sure to fail. / Take heed will surely speed. / Haste makes waste. / Cf. Sooner said than done.

Tələsən yolda qalar. – Hasty climbers have sudden falls.

TƏLƏSİK

tələsik hərəkət etmək (hadisələrin axınını sürətləndirmək) – **to rush one's fences**

tələsik nəticə çıxartmaq (dərindən düşünmədən) – * **to jump at a conclusion**

TƏLƏSMƏK

tələsmə! – * **take your time!** (do not hurry, do something as slowly as necessary)

tələsmək (zirək olmaq) – **to make haste** (to hurry)

TƏLXƏK

təlxək (oyunbaz) – **a buffoon / a clown / a tomfool / a jester / a laughing-stock**

TƏLİMAT

təlimatı rəhbər tutaraq – * **go by the book**

TƏLQİN

təlqin olunmaq *Arab.*(yeridilmək, bir kəsin təsiri altına düşmək) – **at someone's bidding** (just because one is told by someone)

TƏMAS

təmas nöqtəsi = **a point of contact**

TƏMƏL

təməl daşı (güşə daşı) – **a cornerstone / a foundation stone / a basic principle / an essential part**

TƏMƏNNA

təmənna ilə (müəyyən niyyətlərlə, fikirlərlə, qərəzlə) – * **in bad faith**

təmənnalı məhəbbət – **a cupboard love** (about mercenary relation)

təmənnalı nigah (razılaşma ilə nigah) – *Fr.* **a marriage of convenience**

təmənnalı sevgi – *bax* **təmənnalı məhəbbət**

təmənnasız (təmiz ürəklə, qəlblə, fikirlə, qərəzsiz) – * **in good faith**

təmənnasızış – **a labour of love**

TƏMİN

təmin olunmamış yaşayış – **an ill-provided existence**

təminatsız adam – **someone has no regular livelihood**

TƏMİZ

təmiz (əsl) – **exactly the same / the very image (picture, spit) of someone (real, genuine)**

Təmiz ad hər şeydən üstündür. = **A good name is better than riches.**

Təmiz ad var-dövlətdən yaxşıdır. – *bax* **Təmiz ad hər şeydən üstündür.**

təmiz adam olmaq (həyatda özünü düz aparmaq, yaxşı adam olmaq) – **to have one's heart in the right place**

Təmiz adama zaval yoxdur. – *bax* **Təmiz əlin yuyunmağa ehtiyacı yoxdur.**

Təmiz adı itirmək asandır, nəinki onu qorumaq. – * **A good name is sooner lost than won.**

təmiz adı qorumaq (öz hörmətini, nüfuzunu saxlamaq) – **to save one's face**

təmiz adını bərpa etmək – *bax* **bəraət qazanmaq**

təmiz başla (yorulmamış) – **with a clear head / with a clear (fresh) mind / with fresh eyes**

Təmiz əlin yuyunmağa ehtiyacı yoxdur. – **A clean hand wants no washing.**

təmiz əllər (düzlük, şöhrət, namusluluq mənasında) – **clean hands / Mr. Clean**

təmiz hava almaq (təmiz hava ilə nəfəs almaq) – **to take the air**

təmiz həqiqət – **God's truth / the naked truth**

təmiz insan – **1.** (təmiz qəlbli) – **pure in heart; 2.** (bəziləri təsəvvür elədiklərindən pis adam olmamaq) – *** not so black as one painted**

təmiz mal (əsl, original) – **a real product**

təmiz oğlandır (üzügülər, sadədil, ürəyiaçıq) – **a straightforward (plain) fellow / Cf. he wears his heart on (upon) his sleeve / happy-go-lucky fellow / a good sport / Amer. a good egg / Amer. a good onion / a broth of a boy**

təmiz oyun – **1.** (qabaqcadan şərtləri danışılan oyun) = **a fair play; 2.** (düzgün siyasət) – **Amer. the high road**

təmiz oyun oynamaq (bir kəslə özünü düz aparmaq) – **to play the game**

təmiz söhbət (açıq-danışma, düzgünlük, doğruluq) – **a plain dealing**

təmiz ürəklə – **1.** (rahatlıqla, saf niyyətlə) – **with an open heart; 2.** (insafla, ədalətlə) – **to do smth. with an easy (clear) conscience**

təmizə çıxarmaq (nəyisə müəyyən etmək, üzə çıxarmaq) – **to bring smth. to light**

təmizə çıxartmaq (kifayyət qədər sübut olmadığına görə bir kəsə bəraət qazandırmaq) – **to give someone the benefit of the doubt**

təmizə çıxmaq – *bax* **təmiz adını bərpa etmək**

TƏMKİN

təmkinli olmaq (sakitliyi saxlamaq) – **to keep one's wits / head about someone** (to stay calm when there is trouble or danger)

TƏN

tən bölünmüş alma kimi – *bax* **iki damcı su kimi**

TƏNASÜL

tənasül orqanları (cinsiyyət orqanları) – *Cf.* **privates / stones / seeds / nuts**
(genitalia, genitals)

TƏNBƏL

tənbəl (avara) – **lazy-bones / good-for-nothing**

Tənbəl həmişə “xəstəyəm” deyər. – **For a fool every day is holiday.**

tənbəllik etmək (uzanmaq, iş görməmək, heç nə etməmək) – **to be lying like a log**

tənbəllikdən düşməninə “dayı” demək (heç bir işə yaramamaq) – **not to be able to do something save own life** (to be completely unable to do something)

TƏNƏ

tənə vurmaq (bir kəsi danlamaq, söymək, bir kəsə irad tutmaq, töhmət vermək)
– **to reprove someone for smth.** (misconduct, error, *etc.*)

TƏNGƏ

təngə gəlmək – *bax cana doymaq*

təngə gətirmək (bir kəsi yormaq, bir kəsin zəhləsini tökmək) – **to stand over someone / to pester (harass, plague) someone / to cross someone’s path / to take someone down a peg or two / Cf. to breathe down someone’s neck**

təngə gətirməklə əldə etmək (bir kəsin zəhləsini tökərək, beynini xarab edərək bir şeyə nail olmaq, bir şeyi güclə əldə etmək, qazanmaq) – **to carry the day by wearing someone out / to wear down someone’s resistance**

TƏNGNƏFƏS

təngnəfəs danışmaq (həyəcandan, qorxudan və s.) – **to splutter**

təngnəfəslik etmək (hövsələsizlik etmək, tələsmək) – **to jump the gun** (to be hasty)

TƏNQİD

tənqid atəşinə məruz qalmaq (bir kəs tərəfindən ciddi tənqid olunmaq) – **to run the gauntlet**

tənqid atəşinə tutmaq (şiddətli tənqid etmək) – **to centre fire on someone / to concentrate fire on smth. / to subject someone or smth. to criticism / to reprimand someone severely / to give someone a good telling off (dressing-down) / to make a dead set at someone / to rake someone over the coals / to tear it to shreds / Cf. to catch (touch) someone on the raw** (to criticize someone severely)

tənqidçi – * **a back-seat driver**

tənqidə tuş gəlmək (danlanmaq, tənbeh olunmaq) – **to face the music** (to accept one's punishment)

TƏNLƏŞDİRMƏK

tənləşdirmək (bərabərləşdirmək) – **to paint all the same colour / Cf. to reduce everyone to the same level / to make everyone fit into the same pattern**

TƏNTƏNƏLİ

(bir kəsi) **təntənəli qarşılamaq** – **to put out the welcome mat for someone**

TƏPƏ

təpədən dırnağa kimi (tamamilə islanmaq) – **to be drenched to the skin / to get soaked to the bone / to get wet to the marrow of one's bone / to be drenched to the last thread / to get wet through / to have not a dry thread on oneself / to be soaking wet / absolutely all** (of someone's belongings) / **down to the last scrap**

təpədən dırnağa qədər = 1. (bütövlüklə) – **from head to foot / from top to toe / from top to bottom** (completely); 2. (tamamilə) – **to one's finger-ends / to one's finger-tips / to the finger-nails / to the tips of one's fingers**

təpədən dırnağa qədər islanmış (yaş olmaq, bütün suyun içində olmaq) – **to wet** (to drench or to soak) **to the skin**

təpədən dırnağa qədər silahlanmış (əsaslı surətdə, tam döyüş hazırlığı ilə) –
to be armed to the teeth / to be armed from head to foot / to be armed at all points / to be armed cap-a-pie / to be heavily armed

təpədən dırnağacan – *bax* **təpədən dırnağa qədər**

təpədən dırnağacan süzmək (bir kəsə qiymətverici bir baxışla baxmaq) – **to cast a glance at someone from head to foot**

təpəsi üstə (çevrilmiş bir halda) – **upside down / topsy-turvy**

təpəsi üstə gəlmək – *bax* **kəlləmayallaq gəlmək**

təpəsində qoz sındırmaq – *bax* **başında qoz sındırmaq**

təpəsindən tüstü çıxmaq – *bax* **başından tüstü çıxmaq**

TƏPİK

təpik altında olmaq (tam tabelikdə olmaq) – **to be under the heel of someone**

təpik atmaq – *bax* **şıllaq atmaq**

TƏPTƏZƏ

təptəzə geyinmək – * **to look as if one came out of a bandbox**

TƏR

tər basmaq – **to sweat like a pig**

tər dabanlarından süzülmək (tam gücdən düşənə qədər) – **to work in (by) the sweat of one's brow / to work until exhaustion / Cf. to work one's fingers to the bone / to sweat blood / to sweat one's guts out**

tər sel kimi axmaq (çox tərləmək) – **to be rolling down one's cheeks (of tears) / to be pouring off one (of sweat) / one is running (dripping) with sweat**

tər tökdürmək (yormaq, əldən salmaq) – **to make someone sweat / to drive someone hard**

tər tökənə qədər işləmək (yorulana qədər işləmək) – **to bathe in sweat / to be dripping (wet) with sweat / to get into a lather of sweat**

tər tökənə qədər sözləşmək (tam yorulana qədər sözləşmək) – **to haggle with someone till one is blue in the face**

tər tökmək – **to sweat one's guts out**

təri dabanından çıxanadək işləmək (əl saxlamadan işləmək) – **to sweat blood**

TƏRBİYƏ

tərbiyəsiz (özünü apara bilməyən) – *** born in a barn**

TƏRƏDDÜD

tərəddüd (qərarsızlıq) – *** backing and filling**

tərəddüd etmədən (fikirləşmədən) – **through thick and thin / to do smth. without a moment's thought / to do smth. as easy as winking**

tərəddüd etmək (qərarsızlıq göstərmək) – **to shake in one's boots / to be of two minds / Cf. hem and haw** (to hesitate, to linger, to funk)

tərəddüd etməmək (qərarsızlıq göstərməmək) – ***to make no bones of the matter**

tərəddüd içində olmaq – **to back and fill**

tərəddüddən əsər-əlamət də yoxdur – **beyond the shadow of doubt / without the shadow of doubt**

TƏRƏF

tərəf saxlamaq (bir kəsi müdafiə etmək, bir kəsə tərəfdar olmaq) – **to be on someone's side / to side with someone / to intervene on someone's behalf / to be in league with someone**

tərəfgirlik – *** an acceptance of persons**

tərəfgirlik etmək (tərəf saxlamaq) – **to be on someone's side / to side with someone / to intervene on someone's behalf / to be in league with someone**

(bir kəsin) **tərəfində olmaq** (lehinə olmaq, müdafiə etmək) – **to be on someone's side / to side with someone / to intervene on someone's behalf / to be in league with someone**

(bir kəsin) **tərəfindən** – **on someone's part** (of someone)

(bir kəsin) **tərəfinə baxmaq (tüpürmək) belə istəmirəm** (bir kəsə laqeydliklə yanaşmaq) – **to spit on someone or smth. / to send someone to hell / to send someone to blazes / not to care a damn (a fig) about someone or smth.**

(birinin) **tərəfini saxlamaq** (xeyirxahlıq etmək) – **to take someone's side (part) / to side with someone / to be on someone's side / to do yeoman's service / to play the same game** (to support someone)

tərəfini tutmaq – *bax tərəfini saxlamaq*

TƏRƏZİ

tərəziyə vurmaq (dərindən, ətraflı düşünmək) – **to weigh all for and against / to think over pros and cons** (pro and con)

TƏRİF

tərif (həvəsləndirmə, rəğbətləndirmə) – **a pat on the back**

Tərif halva deyil, ağız şirinlətsin. = Praise is not pudding.

tərif oxumaq (bir kəsi yorulmadan mədh etmək) – **to sing the praises of someone or smth. / to be lavish in one's praise(s) / to be loud in one's praise / to extol (praise) someone or smth. to the skies**

tərif üçün ürəyi getmək (tərifə xoşlamaq) – **fishing for compliments**

tərif yağdırmaq – *bax tərif oxumaq*

tərifə basmaq – *bax tərif oxumaq*

tərifə layiqdir (bir kəslə razılaşıanda) – **good! / that's something like! / now you're talking! / that's the talk! / that's the way to talk!**

tərifə tutmaq – *bax tərif oxumaq*

tərifini göyə qaldırmaq – *bax tərifini göylərə qaldırmaq*

tərifini göylərə qaldırmaq (bir kəsi çox tərifləmək) – **to praise someone to the skies / to extol smth. to the skies / to write home about someone / to elevate someone to the rank of genius / to promote someone to the rank of genius / not**

to be stingy with the paint / to pile on the colours / to lay it on thick / not to be stinting of bright colours in painting smth.

TƏR-QAN

tər-qan içində (əldən düşmək, yorulmaq) – **in a lather / in a sweat** (utterly exhausted)

TƏRLƏMƏK

Tərləməmiş heç nə qazanmaq olmaz. – **Nothing to be got without pains. / No pains, no gains. / Nothing venture, nothing have (gain, win). / No sweet without some sweat. / He who would catch fish must not mind getting wet. / No cross, no crown. / A cat in gloves catches no mice. / He that will eat the kernel must crack the nut. / He that would eat the fruit must climb the tree.**

tərləməyə məcbur etmək (bir kəsi cəld hərəkət etməyə məcbur etmək)– **to give someone a good run for his money**

TƏRPƏNMƏK

Tərpən! (tələs!) – * **Get a hump on!**

tərpənmə! (hərəkət etmə!) – **halt! / stay where you are! / don't budge from here! / not a step further! / not another step! / stay where you are!**

tərpənmədən (bir vəziyyətdə, hərəkət etmədən) – **not budge / refuse to budge**

tərpənmək (bir şeyi etməyə başlamaq) – **to get cracking / to get a move on / to get on the ball**

tərpənməyə yer yoxdur (çox darısqal yer barədə) – **there's scarcely room to turn round / Cf. there is no room to swing a cat**

TƏRS

tərs adam (inadkar adam) – * **a stubborn beggar**

tərs baxmaq(bir kəsə əyri, bədxahlıqla, qərəzkar baxmaq) – **to look askance**

tərs damarı tutmaq (inadkarlıq nümayiş etdirmək) – **someone is kicking**
(someone is stubborn)

tərs damarı tutub (bir kəs müvazinətini itirmiş, özünü saxlaya bilməyən bir vəziyyətdə dəlik edir) – **someone has got a pinch of salt on his tail / someone has taken the bit between his teeth / something got into someone / someone has gone wild / someone flew off the handle / someone has got a flea in his ear / Lit. someone is as stubborn as an ox**

tərs damarına düşmək – *bax* **tərs damarı tutmaq**

tərs damarına salmaq – *bax* **tərs damarına düşmək**

tərs damarına sındırmaq – **to overcome one's stubbornness**

tərs danışmaq (bir kəsin dediyinə əksinə, zidd demək) – **to speak contrarily**

tərs gəlir (iş düz gəlmir) – **out of tune / not quite in tune / out of time / out of harmony**

tərs xasiyyət (insanlarla yola getməyən insan haqqında) – **an inflexible character / a harsh temper**

tərs kimi (bədbəxtlikdən) – **as ill luck would have it**

tərs-məsəb etmək(necə lazımdır etməmək) – **to begin (to start) at the wrong end of the ladder / to have got the wrong end of the stick / to do things topsy-turvy / Cf. to put (to set) the cart before the horse**

tərs-tərs baxış – **a savage look**

tərsin biridir (bir kəsi qandırmaq çətindir) – **you can't get at him (her, them) / you can't take (get) blood from (out of) a stone**

tərsinə (düz olmayan bir şey barədə) – **back to front**

tərsinə başa düşmək (bir şeyi düzgün, olduğu kimi başa düşməmək) – **to interpret smth. in the most distorted manner possible / to get the wrong end of the stick** (to understand something in the wrong way)

tərsinə tumarlamak (bir kəsin istədiyi kimi danışmamaq və ya hərəkət etməmək) – **to stroke someone's hair the wrong way / to stroke someone against the hair / to rub someone up the wrong way / to stroke someone against the grain / to put someone's back up**

TƏRSLİK

tərslik etmək – 1. (qəti surətdə bir işdən imtina etmək) – **to refuse to budge / to refuse point-blank / Cf. to dig one's heels in / to jib** (flatly, stubbornly refuse smth.); 2. (özünü naza qoymaq) – **to pretend / to make a fuss / to play hard-to-get**

tərslikdən (bədbəxtlikdən) – **unfortunately / as if on purpose / Cf. as bad (or ill) luck would have it / to crown it all / just my (his, her, etc.) luck! / Murphy's Law / Sod's Law / of course / it had to happen / iron. the devil's own luck**

tərsliyinə salmaq – *bax* **tərs damarına salmaq**

TƏRS-TƏRS

tərs-tərs baxmaq – *bax* **tərs baxmaq**

tərs-tərs danışmaq – *bax* **tərs danışmaq**

TƏRTƏMİZ

tərtəmiz – 1. (çox təmiz bir şey barədə) – **spotlessly clean / spick and spin** (very clean); 2. (əsil, ən doğru) – **quite clean / perfectly clean / neat**

tərtəmiz süpürüb aparmaq (bir kəsi soymaq və ya bir kəsin evini oğurlamaq) – **to clean someone out**

TƏSADÜF

təsadüf etmək (gözlənilməyən və ya başa salmaq çətin olduğu bir vəziyyət barədə) – **to meet by chance / to happen by chance / to coincide with**

təsadüfdən təsadüfə (arabir, bəzən) – **from time to time / at times / not very often / occasionally / once in a great while**

təsadüfən aşkar olmaq – **to discover smth. by chance**

təsadüfən qovuşan adam – ***a strange bedfellow**

təsadüfi bir hal – * **flash in the pan** (something that starts out well but that may not continue)

təsadüfi çörək pulu (gözləmədiyi bir yerdən tapılan yaşayış vasitəsi) – **hand-to-mouth prospects**

təsadüfi gəlmiş adam – **a bird of passage / a stranger to these parts**

təsadüfi görüşlər – * **the ships that pass in the night** (chance acquaintances)

təsadüfi olaraq almaq – **to buy (to get, to sell, etc.) smth. by chance**

TƏSƏLLİ

təsəlli vermək (sakitləşdirmək) – **to put someone's mind at rest / to console (to comfort) someone** (to do or to say something to make one stop worrying about)

TƏSƏVVÜR

təsəvvür olunmayacaq dərəcədə (inanılmaz) – **at baloney**

təsəvvürü də olmamaq (bilməmək) – **I have no idea / search me! / ask me another!**

TƏSİR

təsir göstərmək – **1.** (bir kəsə təsir etmək) – **to call the tune (part of the proverb “He who pays the piper calls the tune”) / to give orders / to be the boss /to hold sway (over); 2.** (bir kəsi işləməyə məcbur etmək) – **to tackle someone / to get at someone / to take someone in hand / to bring pressure / to bear on someone / to take someone in hand**

(bir kəsin) **təsiri altında** – **1.** (bir kəsin əmri ilə) – **at someone's bidding / just because one is told by someone; 2.** (bir şeyin təsiri altında olmaq, hökmü olmaq) – **to be in the grip of smth.**

TƏSLİM

təslim olmaq (özünü məğlub hesab etmək) – **to lower one's colours / to strike one's colours / to take it lying down / to bow to the storm / to cry craven / to haul down colours** (to surrender, to give in)

təslim olmamaq (özünü bir kəsin əlinə verməmək) – * **to keep going**

TƏSVİR

təsviri incəsənət – **the fine arts**

TƏŞKİLAT

(bir kəsi) **təşkilata qəbul etməmək** – * **to keep someone's name off the books**

(hansısa) **təşkilatın üzvü qalmaq** – * **to keep one's name on the books**

TƏŞƏBBÜS

təşəbbüs göstərmək (istədiyini nümayiş etdirmək: demək və ya etmək) – **to open the ball**

TƏŞƏXXÜS

təşəxxüs satmaq (özünü çəkmək, burnunu qaldırmaq, lovğalanmaq) – **to show an arrogance (haughtiness, pride) / to show off / to swagger / to puff oneself up**

təşəxxüslə yerimək (özünü dartmaq) – *Cf.* **to go (parade) about with one's head in the air / to do the grand**

TƏŞKİLAT

təşkilatın başçısı (ən nüfuzlu, hörmətli, etibarlı adamı, başbiləni) – **top banana / top dog** (the head of any business or organization, the most influential or the most prestigious person in an establishment)

TƏŞRİF

təşrif aparmaq (qaçıb getmək) – **to take to one's heels / Cf. to sling (slip) one's hook / to pack up one's all (one's ends and awls, one's awls, one's traps)**

and go off (away) / to make off / to put one's best foot forward / to put one's skates on / to grab one's legs / to run like anything / to fly along

təşrif buyurmaq (qonaq gəlmək) – **to honour (favour) someone with coming / to pay a visit**

təşrif gətirmək – *bax* **təşrif buyurmaq**

təşrifat göstərmək (bir kəsdən ədəb-ərkan normalarını gözləməyini tələb etmək) – **to stand on ceremony**

TƏŞVİQ

təşviq etmək (şirnikdirmək, rəğbətləndirmək, şövqləndirmək, həvəsləndirmək) – *** to be thumbs up on someone or smth.**

TƏŞVİŞ

təşvişə düşmək (qorxmaq) – **to take it hard / it makes someone hot (feverish) / it throws someone into a fever / someone goes (feels) hot all over / to get the wind up** (to worry about smth.)

təşvişə salmaq (həyəcana salmaq) – **to tug at one's heartstrings / to pluck one by the heartstrings / to come (go) home to one's heart / to touch (move) one deeply / to grip one's heart (to upset, worry someone) / to agitate someone / to make anxious / to disquiet someone / to make uneasy**

TƏVAZÖLƏ

təvazölə (təvazökarlıqla, sadə) – **without showing off** (modestly, with restraint)

TƏVƏKKÜLƏ

təvəkkülə (bəxtəbəxt) – **in a happy-go-lucky fashion / at all adventure, a venture / at hazard / by haphazard / in the dark / trial and error**

təvəkkülə getmək (uğurlu nəticə əldə etmək istəyi ilə bir işi görmək) – **to go on the off-chance**

TƏYYARƏ

təyyarə meydanı – an airfield

TƏZƏ

Təzə ağa, təzə ağacan. – New lords, new lows.

təzə ay – new moon

təzə ay çıxanda köhnə ayı doğrayıb ulduz qayırırlar – the moon is not seen when the sun shines

Təzə bardağın suyu sərin olar. – A new broom sweeps clean. / *Cf.* New lords, new laws.

təzə cücə (səriştəsiz, təcrübəsiz adam) – *Amer.* a spring chicken

təzə çıxmış (təzə) – newly-fledged / new-fledged

təzə xanə (ailənin yeni üzvləri) – fresh blood / new blood

təzə süpürgə (yeni rəhbərlik) – a new broom

Təzə süpürgə təmiz süpürər. – A new broom sweeps clean.

təzə-təzə (əvvəlcə, ibtidada) – at first / in the beginning

təzə yara – an open wound

təzədən anadan olmaq (özünü həm fiziki, həm də mənəvi cəhətdən çox yaxşı hiss etmək) – to return to life / to come back to life (to revive)

təzədən dünyaya gəlmək – *bax* təzədən anadan olmaq

təzədən salam-əleyk – Hello once more / salute once again

TƏZİM

təzim etmək (alqışlara cavab olaraq səhnəyə çıxmaq) – to take a call

TƏZYİQ

təzyiq göstərmək (təsir etmək) – to bring to bear / to put the screw on

TFU

tfu, tfu, göz dəyməsin (təki hər şey yaxşı olsun) – *Cf.* **touch wood! / knock a wood! / keep your fingers crossed!**

TIX

tix basıb cana demək (nərazılıqla, nifrətlə danışmaq) – **to speak (hiss, mutter, etc.) through clenched (gritted) teeth / to mutter under one's breath / to grind out the words**

tıxsız balıq kimi (çox rəhmli, ürəyi yumşaq, xoşxasiyyətli insan haqqında) – *iron.* **a ladybird / a dandelion / a harmless creature**

TIXAC

tıxac (yol hərəkətin dayanması) – **a traffic-jam**

TIXMAQ

tixmaq (çox miqdarda qida qəbul etmək) – **to put on the feed-bag/to get outside of / to pass one's lips** (to eat so much)

TISBAĞA

tısbağa addımı ilə yerimək (çox ağır yerimək) – **to move (to crawl) at a snail's pace**

tısbağa kimi başını qınına çəkmək (özünə qapanıb qalmaq, cəmiyyətdən uzaqlaşmaq) – **to retire into one's shell**

tısbağa kimi yerimək (çox asta gəzmək) – **to crawl along at a snail's pace** (to go very slowly)

tısbağa yerişi ilə (asta-asta, aramla) – *Lit.* **at a tortoise's pace / Cf. at a snail's pace**

TİKAN

tikan kimi gözə batmaq – *bax* **tikan olub gözə batmaq**

tikan olub gözə batmaq (bir kəs üçün dözülməz olmaq, bir kəsin zəhləsini tökmək) – **to stick in someone's throat / to be a thorn in someone's flesh / to touch someone to the quick / to get up someone's nose / to turn someone's stomach** (to make someone sick for being a persistent difficulty or annoyance)

tikan üstündə oturmaq – *baxələ bil tikan üstündə oturmuşam*

TİKƏ-TİKƏ

tikə-tikə etmək – *bax* parça-parça etmək

TİLOV

tilov atmaq (bir kəsə ehtiyatla söz atmaq, kinayə atmaq, işarə etmək) – **to cast a hook (a line) / to put out a feeler / to drop (throw out) a hint / to see how the land lies**

tilovu uzağa atmaq (axtardığını əldə etmək üçün fərqli insanlarla görüşmək, müxtəlif variantları nəzərdən keçirmək) – **to cast your net wider** (when one is looking for something, he (/she) will consider a lot of people, activities, possibilities, *etc.*)

tilovuna düşmək (bir kəsə aldanılmaq) – **to rise to someone's bait / to swallow (take) the bait / to fall for the bait / to get hooked / to rise to the fly**

TİLSİM

tilsim (çıxılmaz vəziyyət) – **a vicious circle / hopeless (desperate) situation** (a situation in which the solution produces a result that brings back the initial problem)

TİP

tipdir (tərs adam haqqında) – **a piece of work / a cup of tea**

tipik (real) – **genuine / full-blown / pure and simple** (real, typical)

TİR

tir kimi uzanmaq (üzüqoylu uzanmaq) – **to measure one's length**

TİR-TAP

tir-tap yerə uzanmaq (yerə uzanıb tərpənməmək) – *Lit.* **to lay as a log**

* **tir-tapa düşmək** (təlaşa düşmək) – **to get excited / to be in agitation / to fuss about smth.** (to bustle)

TİR-TİR

tir-tir əsmək – **1.** (qorxudan titrəmək) – **someone is trembling all over / someone is trembling like a leaf / to be in motion / to be shaking (shaken) with smth. / to shake in all directions** (to shake, to tremble, to rock); **2.** (üşümək) – **to be blue from cold / to be refrigerated / to be in cold storage**

TİTRƏTMƏ

titrətmə tutmaq – *bax* **tir-tir əsmək**

titrəməyə salmaq – *bax* **lərzəyə salmaq**

TİTUL

titul (ad, rütbə) – * **the strawberry leaves / a handle to one's name**

TOX

Tox nə bilir, ac nə çəkir. – **A man with a full belly thinks no one is hungry.**

toxluqdan qudurmaq (işsizlikdən və ya toxluqdan çaşmaq) – **to suffer from excess of prosperity / to be crazy out of boredom / to play antics / Cf. madness from overfeeding**

Toxun acdan xəbəri olmaz. – *Lit.* **The full man does not understand the hungry. / It is ill speaking between a full man and a fasting.**

TOXUM

toxumu (yer üzündən) kəsilmək (qırılıb qurtarmaq, nəsli kəsilmək) – **to disappear from the face of the earth / to be rooted out** (to be dead / to become extinct)

toxumu(nuz) yer üzündən kəsilsin! (qarğış) – **bad luck (cess) to him (her, etc.)! / damn (blast, drat) him (her, etc.)!**

toxumunu (yer üzündən) kəsmək (məhv etmək) – **to wipe someone or smth. off (away from) the face of the earth / to raze (level) smth. to the ground / to eradicate smth. / to root out smth.**

TOXUNMAQ

toxunan söz və ya hərəkət (bir kəsə deyilən xoşagəlməyən, acı söz, təhqir) – **bitter pill to swallow / bitter nut to crack**

toxunmaq (bir kəsin bərk xətrinə dəymək) – **to catch (touch) someone on the raw / to lay (put) a finger on somebody**

TOXUNULMAZ

toxunulmaz şəxsiyyət – * **a sacred cow**

TOQQA

toqqanın altını bərkitmək – *bax* **qarnını bərkitmək**

toqqasını bərk çəkmək (bilərəkdən özünü çox şeydən məhrum etmək) – **to pull in one's belt**

TON

ton vermək (bir işdə rəhbər rol oynamaq) – **to rule the roost / to set the pace / to set the tone for smth.**

TOP

top ağzına getmək (bilə-bilə ölümə getmək) – **to go to one's death**

top kimi(özünü çox yaxşı hiss etmək) – **as fit as a fiddle**

top kimi açılmaq (bir nəfəsə danışmaq) – **to blurt out point-blank**

topdan satış – **wholesale** / *Cf.* **to buy smth. up lock / stock and barrel**

topla vursan dağılmaz (bir kəsin varı, dövləti barədə) – **a bag of money / gold-fields**

toplanmış pulu vermək (film, tamaşa barədə) – **to give good box-office returns**

TOPAL

Topal ilə gəzən axsamaq öyrənər. – **A man is known as the company he keeps.** / *Cf.* **He that lies down with dogs must rise up with fleas.** / **Who keeps company with the wolf will learn to howl.** / *Lat.* **Qui cum canibus concumbunt cum pulicibus surgent.**

TOPLƏLƏ

toplələ(başqalarının yerinə günahı boynuna götürən insan haqqında) – **a scapegoat** / *Cf.* **a whipping boy**

toplələ olmaq (başqasının taqsırını öz adına çıxartmaq) – **to take the rap for someone / to have to stand the racket / to turn out to be a scapegoat**

TOPPUŞ

toppuş (kök uşaq haqqında) – **as fat as butter / as plump as a partridge**

TOP-TÜFƏNG

top-tüfənglə gəlmək (bərk hirslənmək) – **to rage and fume against someone / rant (storm) and rage / to breathe thunder and lightning at someone / to fulminate (storm, thunder) against someone / to curse the life out of someone / to be in a towering rage / to be in a passion** / *Cf.* **to be in a tizzy (a wax)**

TOR

tor hörmək – *bax* **tələ qurmaq**

tor qurmaq (bir kəsə badalaq gəlmək) – **to spread one's net for someone**

tora düşmək – *bax tələyə düşmək*

tora salmaq (bir kəsi aldatmaq, hiylə işlətmək) – **to catch someone neatly / to catch someone with chaff / to lure someone into a trap / to entice someone in a trap / to set nets / to put out feelers**

tordan çıxmaq (ağır, çıxılmaz vəziyyətdən çıxış yolu tapmaq) – **to work out one's own salvation**

(bir kəsin) **toruna düşmək** – **1.** (aşıq olmaq) – **to fall into someone's net** (to fall in love with someone); **2.** (pis işə cəlb olunmaq) – **to fall (to get) into someone's toils (clutches, fangs) / to get mixed up in a mess / to fall into one's trap**

TORAQAY

toraqay kimi oxumaq – **to sing like a lark**

TORBA

torbada pişik almaq (bir şeyi görmədən almaq) – **someone buys smth. without ever having seen it / Cf. on spec**

Torbada pişik var. – **This is the crux of the matter. / That's the answer to the mystery! / Cf. There's (here's, here lies) the rub. / That's where the shoe pinches. / That's what behind it all. / That's the long and the short of it.**

torbada pişik var (çaxnaşmanın mənbəyi haqqında) = **there is a cat among the pigeons / there's something fishy (underhand) about that / fishy (funny, monkey) business / shady affair / foul play**

torbasını qoltuğuna verilmək (obyektiv səbəblərə görə qovulmaq) – **to get the ax** (to be fired from a job)

TORMOZ

tormozlayaraq (hərəkəti yavaşdıraraq) – **to do smth. with the brakes on / to put the brakes on / to hush smth. up**

TORPAQ

torpağa düşmək (bir kəsi salamlayanda başı çox əymək) – **to bow respectfully to someone / to bow low to someone**

torpağa təslim etmək (bir kəsi dəfn etmək) – **to commit a body to the earth / to consign a body to the grave / to lay someone to rest**

* **torpağı sanı yaşasın!** – **1.** (dünyasını dəyişən insanı yad edərək ona oxşar adama uzun ömür arzulamaq) – **live long life** (this expression is used when someone mentioned the name of somebody who is dead a long time ago); **2.** (bir kəsin xatirəsi əbədi olsun) – **may his (her, etc.) memory live for ever**

torpaq atmaq – *bax toz eləmək*

TOST

tost demək (sağlıq demək, badə qaldırmaq) – **to take wine** (with someone)

TOTUQLAŞMAQ

totuqlaşmaq (qoca vaxtında uşaq kimi hərəkət etmək) – **to be in one's second childhood** (to grow chubby)

TOVUZ

tovuz quşu kimi lovğa (şöhrətpərəst) – **as proud as a peacock**

tovuz tükünə bəzənmiş qarğa (zövqsiz geyinən insan) = **a crow in borrowed plumes / an ass in a lion's skin / a jackdaw in peacock's feathers**

TOY

toy-bayramdır – **wedding-party**

toy bazarı – **the marriage market**

toy eləmək (evlənmək) – **to celebrate a wedding**

toygünü – * **happy day**

toygününü təyin etmək – **to name the day**

toy tutmaq – 1. (danlamaq) – **to give someone hell (what-for) / to give someone a fine talking-to / to give it someone good and hard / Cf. to dust someone's coat (ticket) / to rake (call, take, haul) someone over the coals / to give it someone hot and strong / to inflict reprisals / to give short shrift to someone / to punish sternly (pitilessly, mercilessly, ruthlessly); 2. (cəzalandırmaq) – to beat someone all hollow / to beat someone or smth. all to pieces / to beat someone to nothing / to beat someone to ribands / to beat someone to smithereens**

toydan sonra nağara (mənasız işlə məşğul olmaq; artıq gecdir) – **to lock the stable door after the horse is stolen** (to take precautions too late, when the mischief is done)

Toydan sonra nağara?! – Be calling mustard after dinner. / After dinner comes meat. / After meat, mustard. / After death the doctor. / Cf. A fool wants his cloak in a rainy day. / Don't have the cloak to make when it begins to rain. / Lock the barn-door after the horse is stolen. / Amer. Shut the stable-door when the horse is stolen. / Cf. When a thing is done, advice comes too late.

TOYUQ

toyuğun da gülməyi gəlir (çox yersiz, gülməli bir şey barədə) – **it is enough to make a cat laugh**

toyuq kimi tez yatmaq(tez yatan insan haqqında) – **to go to sleep at the same time as the hens do, i.e. too early**

TOZ

Tozbucağım, öz bucağım. – **There is no place like home.**

toz bucağım, öz bucağım əldə etmək (öz evini qazanmaq, əldə etmək) – **to have one's own roof over one's head**

toz eləmək – *bax* **tozanaq qaldırmaq**

toz üfürmək – *bax* **gözünə pərdə çəkmək**

tozanaq qaldırmaq – 1. (bir kəsi aldatmaq cəhdi barədə) – **to throw dust in someone's eyes / to pull the wool over someone's eyes; 2.** (yalandan özünü dövlətli göstərmək və bununla lovğalanmaq) – **to show off / to cut a dash / try to dazzle someone**

TÖHMƏT

töhmət – * a black mark

töhmət vermək (bir kəsi tənbeh etmək) – *** to have someone on the carpet / to read the riot act**

TÖKMƏXANA

tökməxana – a casting bed

TÖKMƏK

tökdüklərini yığmaq – bax əlindən su içmək

tökülüb gəlmək – bax axışıb gəlmək (getmək)

TÖRƏMƏK

(filankəslərdən) **törəmək – to trace one's ancestry (or lineage) back to someone**

TÖR-TÖKÜNTÜ

tör-töküntü (tullantı) – odds and ends

TÖVBƏLƏTMƏ

tövbələtmə göstərmək – bax tövbələtmə vermək

tövbələtmə vermək – 1. (tövbə etmək) – **to cause someone to repent / to promise not to do smth.; 2.** (pis halların qabağını almaq) – **to give someone a rap on (over) the knuckles / to rap someone over the knuckles**

TÖVR

tövrümü pozmadan *Arab.*(psixoloji durumumu pozmadan, müvazinətimi itirmədən) – **without throwing me off my balance**

TREPAÇLIQ

trepəçliq etmək – *bax* başından böyük danışmaq

TUFAN

tufan qaldırmaq (öz diqqətsizliyindən zərər çəkmək) – **to sow the wind and reap the whirlwind**

tufan qoparmaq (kəskin etiraz etmək) – **to raise a stink** (to protest strongly)

TUĞİ-LƏNƏT

tuği-lənət olub boğaza keçmək (bir kəsdən əl çəkməmək) – **he (she) sticks to someone like a leech (a burr) / he (she) sticks to someone like a flea to a fleece / he (she) sticks to someone like a limpet to a rock / he (she) sticks to someone like a glue / to be persistent as a fly**

TULA

tula – *bax* xəbərçilər 2-ci mənada

Tula itdən murdardır. – *Lit.* A horse-radish is no sweeter than a black radish. / *Cf.* Between two evils 'tis not worth choosing. / It is six of one and half a dozen of the other. / Same thing only different.

TUM

tum kimi çırtlamaq (bir şeyi yaxşı bilmək) – **to make light (short) work of smth. / to deal with smth. very easy** (as easy as shelling peas, as easy as falling off a log, as easy as pie)

tumpulu – *bax* cib xərci

TUMAN

tumanını başına çevirmək (bərk hirslənmək) – **to get one's knickers in a twist** (to become angry, confused or upset)

tumanını batırmaq (bərk qorxmaq) – **to shit in one's pants / to crap oneself / to shit oneself / to be scared shitless / to chicken out**

tumansız qalmaq (dilənçi halına düşmək) – **to lose all one's money (at cards) / to be cleaned out / to whack out / to be ruined**

TUPİK

tupik (çətin və dolaşlıq vəziyyət) – **a pretty (jolly) mess / a pretty bad fix** (awfully awkward situation)

TURP

turp deyilik ki (bir şeydən başı çıxır) – **not born yesterday / nobody's fool / no common trash / Cf. he knows what's what / he knows his onions**

turp kimi (sağlam) – **fresh as a daisy**

turp olmaq (başqalarından heç də geri qalmayan, dəyərli insan haqqında) – **a good-for-nothing / ne'er do well**

TURŞ

turş sifət göstərmək – *bax* **turş üz göstərmək**

turş üz göstərmək (bir kəsi mehribancasına qarşılamamaq) – **to give someone a cool welcome**

TUTQUN

tutqun (dilxorluq, darıxma) – **dull as ditch water** (dull, blunt)

TUTMA

tutma (qəribəlik, şiltaqlıq) – **a bee in one's bonnet**

tutma tutanda (bir kəsin kefi olmayanda) – *Lit.* **what one's left foot wants / whatever might come into someone's head** (of absurd whims)

tutma tutub (tərslik etmək) – **to dig in one's heels**

tutmalı adam (özünü kefindən asılı olaraq müxtəlif cür aparan, əhli-kef insan haqqında) – **a man who behave himself as his left foot wants**

tutması tutmaq (çox şıltaq, tez-tez dəyişkən insan haqqında) – **to behave wildly / to indulge whims**

tutması tutub (bir kəs pis əhval-ruhiyyədədir və özünü qeyri-adi aparır) – **someone has got a pinch of salt on his tail / someone has taken the bit between his teeth / something got into someone / someone has gone wild / someone flew off the handle / someone has got a flea in his ear**

TUTMAQ

tut ucundan göyə çıx (bərk yağmur barədə) – *Lit.* **it pours down as though from a pail / it comes down in torrents / it pours down in bucketfuls / Cf. it rains cats and dogs / it rains to beat the band / Amer. it rains pitchforks**

tutdu qatıq, tutmadı ayran – **1.** (bəxtəbəxt) – **at random / by guess-work / all of a rush / Cf. to go at things like a bull at a gate / on the off-chance / in a happy-go-lucky fashion / at all adventure, a venture / at hazard / by haphazard / in the dark / trial and error; 2.** (ətraflı şəkildə işi bilmədən, onun uğurlu nəticəsini əldə etmək üçün hərəkət etmək) – **to do smth. on the off-chance / to take a shot at random / to do smth. at a venture / try one's luck / to trust to chance / to leave smth. to chance / to put one's hope in one's luck / to hope for the best**

tutduğu yerdən kəsmək (yersiz inadkarlıq göstərmək) – **someone is kicking / someone is stubborn**

tutduğunu buraxmamaq (yersiz inadkarlıq barədə) – *Lit.* **someone is as stubborn as an ox / someone is as stubborn as an ass**

tutmaq (tez dərk etmək, işin nə yerdə olduğunu tez başa düşmək) – **to be quick in the uptake**

tut-tut! – hue and cry!

TUTUQUŞU

tutuquşu kimi (eyni sözü təkrar etmək) – **someone repeats smth. like a parrot / someone harps on one string** (someone repeats the same thing over and over again)

TUTMAQ

tutur (yarayır, yararlıdır, münasibdir) – **it suits one very well / it's very much to the point / that's cool**

TUTUŞDURMAQ

tutuşdurmaq (işin nə yerdə olduğunu duymaq) – **to put two and two together**

TUTUZDURMAQ

tutuzdurmaq (müvəffəqiyyətə malik olmaq) – **to be in the running**

TUZ

tuz adam – 1. (vacib adam) – **a big pot / a big bug / Amer. a big gun / Amer. a big noise / Amer. a big shot / a big wig / a big dog / a big fish / a big cheese / a big frog / Amer. a bigwheel / Mr. Big; 2.** (varlı, zəngin adam) – **man of means / woman of means / oof / oof-bird / oofy**

tuz olmaq (varlı olmaq)– **to be flush with money / to be oof-bird**

TÜFEYLİ

tüfeyli– *bax hazır yeyən*

tüfeyli həyat sürmək (mənasız həyat yaşamaq) – **to dangle (bob, flop) around / to go from job to job / to lead a wretched life**

TÜFƏNG

tüfəngin xəznəsi – a breech

TÜĞYAN

tüğyan etmək *Arab.*(qətiyyətli etiraz etmək) – **to kick over the traces / to be up in arms**

TÜK

tük qədər = **1.** (azacıq da olsa yox) – **not a all**; **2.** (az qalmışdı ki) – **to be within (by) a hairbreadth (a hair's breadth, an ace) of smth. / to be touch and go**

tük salmaq (qorxaqlıq göstərmək, qorxmaq) – **to play the coward / Cf. to be in a pretty funk / to show the white feather / to get (have) cold feet / to turn white-livered / to cry craven** (to show faint heartedness)

tükdən asılı olmaq – **1.** (ciddi təhlükə içində olmaq) – **to hang by a thread (on a thread) / to hang on a hair / to swing (hang, tremble) in the balance / to be within an ace of smth.;** **2.** (fəlakət, ölüm qarşısında olmaq) – **Cf. to be handing in one's ticket any time now**

tüklənmək (varlanmaq) – **to feather one's nest / to be in the money / Cf. to strike it rich / to hit the jackpot / to rake it in / to scoop the pool / to carve a slice** (to grow rich)

tüklənmiş (yetkin, təzə olmayan) – **dry behind the ears**

tükləri biz-biz durmaq (qorxudan, həyəcandan) – **one's hair stands on end / it curls someone's hair / Cf. one feels cold shivers running down one's spine / one feels cold shivers running down all over one's skin / one gets chill bumps / it makes one's skin creep / it gives one the shivers**

Tüklərim biz-biz oldu. – **One feels cold shivers running down one's spine all over skin. / One gets chill bumps. / It makes one's flesh creep. / It gives one the shivers.**

tükləri biz-biz olmaq – *bax* **tükləri biz-biz durmaq**

tükləri ürpərmək – 1. *bax səksənmək*; 2. (həyəcanlanmaq) – **someone is made shuddered**

tüklərim ürpərir (müxtəlif hisslərin təsiri altında) – **it makes one feel creepy all over / it sends a chill up and down one's spine / shivers run down one's spine**

tükü də tərpanməmək – *bax bir түкү də tərpanməmək*

(bir) **tükü də tərpanməmək** (qəti qorxmamaq, çəkinməmək) – **not to display a shadow of fear / one's heart doesn't miss a beat / one's heart gave a shudder**

tükü də tərpanmir (tam sakit, soyuqqanlı, təmkinli insan haqqında) – **as cool as a cucumber** (one does not pay attention to someone or smth.)

tükü tükdən seçmək (yaxşı və düzgün seçim etmək qabiliyyəti barədə) – **to know what is what / to know the how and why of things / to have one's own wits about oneself / to know one's business / to make someone or smth. out / to distinguish someone or smth. / to have a good understanding of smth. / Cf. to see daylight / to be able to tell cheese from chalk / to know what o'clock it is**

tükünü də tərpatməmək (qəti vecinə almamaq) – **one does not give a shit for someone or smth. / one does not give a darn for smth. / one does not care a fig about that / that's not one's worry (funeral) / not to give a rap / not to turn a hair / to be as cool as a cucumber / one can wade through any sea**

tükünü didmək (cırmaq, parçalamaq, tikə-tikə etmək, bir kəsə mənəvi əzab vermək) – **to tear one's hair / to tear someone to pieces**

tükünü göyə sovurmaq – 1. (düşmən mövqeyində olan insanın fikirlərini darmadağın etmək, alt-üst etmək, məhv etmək) – **to beat the enemy all to pieces (to nothing, to ribands, to smithereens) / to cut (tear) smth. to pieces / to smash smth. to bits**; 2. (bir kəsi bərk döymək, sağ yer saxlamamaq) – **one is beaten to a pulp / one is beaten to a frazzle / one is beaten to a mummy / one is beaten black and blue / there isn't a whole spot on someone / smth. is smashed to a pulp**

TÜKƏNMƏK

tükənməyən məlumat mənbəyi – a mine of information

TÜLƏNMƏK

tülənmək (tökülmək, tük, saç haqqında) – **to come out / to fall out**

TÜLKÜ

tülkü (bic adam) – **1. a sly dog / a sly one / sly rogue / queer customer / artful fellow / a bad egg / a fast fellow / a long head / someone is very cunning / someone is a very crafty fellow / as artful as a cart-load / as cunning as a fox** (very sly, crafty); **2. (yalançı) – an old fox / a cheat / swindler / rouge; 3. (şit, səmimi olmayan insan haqqında) – all sugar and honey**

tülkü kimi hiyləgər olmaq (bic olmaq) – **to be as sly as a fox** (to be very sly, cunning)

tülkü ölülüyünə vurmaq (*Fars.* bir kəsi aldatmaq) – **to hand someone a lemon**

tüklük etmək (biclik işletmək) – **to play the simpleton**

tülkünün quyruğu (çox hiyləgər insan haqqında) – *Lit.* **a tail of fox / a sly one / a crafty fellow / a sharp fellow** (of cunning, hypocritical man)

TÜLÜNGÜ

tülüngü (bic, hiyləgər, diribaş, zirək insan haqqında) – **a sly one / a sly rogue / a queer customer / an artful fellow / a fast fellow / a bad egg**

TÜND

tünd brünet (qaraqaş-qaragöz adam) – **a raven-head**

tünd göy rəng – * **Oxford blue**

tünd rənglərlə təsvir etmək (bir şeyi pis qələmə vermək) – **to paint a black picture / to paint a gloomy picture of smth. / to paint smth. in black** (dark or lurid) colours

tünd yaşıl rəng – **bottle-green**

TÜPÜRCƏK

tüpürcəklə yapışdırılmış (pis düzəldilmiş, möhkəm olmayan bir şey barədə) – **to held together with spit** (*i.e.* made roughly, hastily, just anyhow)

tüpürdüyünü yalamaq – **1.** (sözündən qaçmaq) – **to beat a retreat / to back the oars / Amer. to back water / to go back on (upon) one's word / back-pedal / to back off / to back out / to backslide / to eat one's own words** (not keeping a given word); **2.** (tonunu aşağı salmaq) – **to draw in one's horns**

TÜPÜRMƏK

tüpürmək belə istəmirəm (heç vecimə deyil) – **a fat lot one cares for someone or smth. / smth. can go to hell (to blazes) for all one cares / one is just going to sneeze at someone or smth.**

TÜRK

* **türk sultanı** – **Grand Turk**

* **türkə-çarə etmək** (otlarla müalicə barədə) – **to treat someone by quackery**
türkün sözü (necə deyərlər) – **as the saying goes / as the phrase is / as I said**

TÜSTÜ

tüstü kimi yox olmaq (bir kəs izsiz itib, gözə görsənmir) – **to vanish (to disappear or to melt) into thin air**

tüstü pərdəsi – **a smoke-screen**

tüstüsü başından, təri dabanından çıxmaq (yorulana qədər işləmək) – **to work until exhaustion / Cf. to work one's fingers to the bone / to sweat blood / to sweat one's guts out**

* **tüstüsü düz çıxsın** (əsas məğzə fikir vermək lazımdır, qalanı vacib deyil) – **it is necessary to pay main attention to the essence of something, and the rest is not so important**

tüstüsü göyə qalxmaq – **bax tüstüsü təpəsindən çıxmaq**

tüstüsü kəsilmək (dilənçi halına düşmək) – **to stop one's existence / to ruin oneself**

tüstüsü təpəsindən çıxmaq – *bax* **təpəsindən tüstü çıxmaq**

TÜTƏK

tütəyinin dilini içəri çəkmək (danışmamaq, sakitcəsinə gözləmək) – **to be silent / to keep silence / Cf. to bit one's tongue / to hold one's tongue / to keep one's tongue between one's teeth**

- U -

UCBATINDAN

Ucbatından – 1. (günahından) – **by grace of someone / through someone's favour / iron. thanks to someone**; 2. (bir kəsin sayəsində, vasitəsilə, köməyi ilə, bir kəsə görə) – **by grace of someone / thanks to someone**

UCU

ucu görsənir (təhlükəli əlamət) – **the thin edge of the wedge**

ucu-qulağı olmayan (axırı olmayan) – **and so on, and so on**

ucundan-qulağından (eşitmək) – **to understand (to hear, etc.) a half or a quarter of it all / to interpret every other word or so**

Ucundan tutub ucuzluğa gedirsən. – **One shoots the breeze.** (One talks a lot of nonsense.)

ucundan tutub ucuzluğa getmədən(qısa və lakonik danışmaq) – **short and sweet** (brief and to the point)

ucundan tutub ucuzluğa getmək (həddindən artıq danışmaq) – **to loosen one's tongue / let one's tongue wag**

ucunu bir qırağa yığmaq olmur – 1. (bir şey çox uzanır, məsafə baxımından) – **the end is not in sight**; 2. (bir şey çox uzanır, vaxt baxımından) – **there seems to be no end to it / it is interminable**; 3. (bir şeyin çoxluğu barədə) – **there is no end of smth.**

ucunu qoymaq (bir şey etmək üçün əsas hazırlamaq) – **to lay down the foundations for smth. / to make good reasons** (to prepare the basis for doing smth.)

UCUZ

Ucuz ətin şorbası olmaz. – *Lit.* From cheap meet cannot be (made) soup. / *Cf.* Do not expect good result from a wretched material. / Cheapest is the dearest.

ucuz qurtarmaq (yaxşı bir işi yola vermək) – to get off lightl

ucuz siqaret – * long nine

ucuz tutmaq (ləyaqətlə qiymətləndirməmək) – to underestimate someone / to underrate someone or smth.

ucuzvarı (ucuz vasitələri istifadə etmək) – by doing cheap tricks

UÇ

uç burdan (çıx get) – go fly a kite (go away)

uçmaq – 1. (işdən qovulmaq) – to get one's walking-papers; 2. (yaddından çıxmaq) – to slip one's memory / to slip one's mind

UÇURUM

uçurumda dayanmaq (ciddi təhlükə qarşısında olmaq) – to stand on the edge of a precipice / to sit on a volcano

UDQUNMAQ

udğunmağa vaxt tapmamaq – bax başını qaşımağa vaxt tapmamaq

UDMAQ

udmaq – 1. (uğur qazanmaq) – * to put smth. on ice; 2. (yemək, içmək haqqında) – to pass one's lips; 3. (qaçılmaz xoşagəlməyən bir şeylə barışmaq) – to take one's medicine

udub üstündən su içmək – bax yeyib üstündən su içmək

UDUŞ

uduş vəziyyətində olmaq (bir kəsi ötmək) – * to get in on the ground floor / to have (or to get) the better of

UF

uf da deməmək – 1. (bir işi tərəddüd etmədən görmək) – **not to flicker an eyelid / not to bat an eyelid / not to turn a hair / to carry it off**; 2. (sakitliyini, rahatçılığını əlindən verməmək) – **to be as cool as a cucumber / to remain as cool as glass**

UĞUNMAQ

uğunub getmək (çox gülmək) – **to split one's sides laughing / to burst one's sides with laughter / to be in fits / to be in stitches**

UĞUR

uğur arzulamaq – **to wish someone all the luck in the world**

uğurəldə etmək (yaxşı nəticələr əldə etmək) – **to ring the bell / to bring the house down** (to start an audience laughing and clapping enthusiastically)

uğur qazanmaq – 1. (yaxşı nəticələr əldə etmək) – **to bring home the bacon / to grain ground / go all the way / to go into orbit / to pan out / to go like a bomb / Amer. go to town**; 2. (çox xoşuna gəlmək) – **go down a bomb!**

uğur olsun! – **I wish you every happiness / good luck!**

uğura inanmaq (barmaqları bir-birinin üstünə qoymaq və işin uğurlu alınacağına inanmaq) – * **fingers crossed** (to believe in luck)

uğura qənşər gələsən! (xoş arzu)– **Be happy! / May you be happy!**

uğuraşanslı olmaq – **to stand to gain / to stand to win**

uğurla başlamaq – * **to get off on the right foot / to get smth. off the ground**

uğurlar diləmək – * **to wish someone God speed / to wish someone good luck (success) / Good luck to you! / Success attend you!**

uğurlar və uğursuzluqlar – * **snakes and ladders**

uğurlu iş – **a sure thing**

uğursuz başlanmış bir işi uğurla bitirmək – * **to save the day**

uğursuzluğa düşər olmaq (istədiyini əldə etməmək) – **to get nowhere / not to get anywhere / to take the knock / to get the worst of smth. / to strike a bad patch / to take the count / to fall flat on someone's face / to bite the dust** (to fail, to be defeated)

uğursuzluq (bir kəsin bəxti gətirməmək barədə) – ***a stroke of bad luck**

uğuru qara gəlmək – *bax bəxti qara gəlmək*

ULAMAQ

ulamalı mahnı (qəmgin, həzin mahnı) – **a mournful song**

ULDUZ

ulduz xəstəliyi (lovğa, təşəxxüslü, heç kəsi bəyənməyən insan barədə) – *Lit.* **star disease / conceit / putting on airs / giving oneself airs / getting a swelled head / an intoxication with success / star fever / big headedness**

ulduzları barışmaq – 1. (bir kəslə əmin-amanlıqla yaşamaq) – **to be heart and soul to one another / to be all in all together / to get on like a house on fire / to live in harmony / to live concord** (to be on good terms with someone, of perfect amity); 2. (bir birini bərk sevmək) – **to give one's heart to someone** (to fall in love with someone)

ulduzları barışmamaq (bir kəslə xasiyyətə düz gəlməmək) – **one doesn't get on (with) someone**

ulduz-ulduzu çağırır – **stars are twinkling in the sky**

ulduzu barışmaq – 1. (bir kəsi xoşlamaq) – **to sympathize with**; 2. (evlənmək) – **to get on well with someone** (to marry)

ulduzu parlamağa başlayır (bir kəs şöhrətə doğru gedir) – **one's star is in the ascendant**

ulduzu üzünə gəlmək (bir kəsin bəxti çox gətirir) – **to be born under a lucky star / one must thank one's lucky star (stars)**

UN

un çuvalına tay olmaq (bir kəsə yük olmaq) – **to be a burden on (to) someone**

un yemiş eşşəyə döndərmək (bir kəsi bərk döyüb əzişdirmək) – **to give someone a good thrashing (flogging, whipping) / to thrash (flog) someone within an inch of his life**

UNUDULMAZ

unudulmaz gün (yadda qalan bayram günü) – **a red-letter day** (a holiday, memorable day)

UNUTQAN

unutqan olmaq (yaddaşı zəif olan, hər şeyi unutqan insan haqqında) – **someone's head is full of holes**

URVA

urva kimi ağarmaq (çox ağ görsənmək) – **to be pale as a dead**

urvası bir undandır – *bax* **bir xəmərdən yoğurulub**

USTA

usta olmaq (müəyyən bir sahəni yaxşı bilmək) – **to be dead nuts on something**

usta tərpnəmək (tez, cəld hərəkət edən, fərasətli insan haqqında) – **to be a sharp fellow**

ustalaşmaq (bir sənətə yiyələnmək) – **to get one's hand in something**

UŞAQ

Uşağa buyur, dalınca yüyür. – **If you want a thing well done do it yourself.**

uşağa qalmaq (hamilə olmaq) – **to become a pregnant**

uşağa da versən küsər (çox az, kifayət qədər deyil) – **thin on the ground**

uşağı korlamaq (xasiyyətini korlamaq) – **to ruin a child**

uşağın böyüməsini nəzərə alaraq, bir paltarı böyük ölçüdə almaq – to allow for growth (when making or buying clothes)

uşağın dünyaya gəlişi (xoş hadisə) – * **a happy event**

uşağın dünyaya gəlişini bayram etmək – to wet the baby's head

uşaq bağçası (bir kəsin təcrübəsizliyi, sadələvhlüyü, bir şeyi başa düşməməyi barədə) – **a pack of kids / greenhorns** (childish, infantile behaviour, childishness)

uşaq deyil (təcrübəsi var) – **not born yesterday / Cf. not a spring chicken**

uşaq deyil qızıldır (sözə qulaq asan uşaq haqqında) – **good as gold**

uşaq hissi (birinci sevdə, eşq, məhəbbət) – * **puppy love**

uşaq kəkələməsi (uşaq söhbəti) = **a childish prattle / a childish drivel / baby-talk / babble / a lot of jibberish**

uşaq kimi (uşaqlıq dövrünün xüsusiyyətlərini saxlayan insan haqqında) – **a peter pan**

uşaq kimi nazını çəkmək (bir kəslə körpə uşaq kimi davranmaq) – **to handle someone with kid gloves**

uşaq-muşaq (körpə balalar) – **kids / kiddies / teeny-boppers / tots / small fry**

uşaq payı (cüzi məbləğ) – **chicken feed** (a very small sum of money)

uşaq payı yemək – bax quş kimi yemək

* **uşaq saldırmaq** (abort etmək) – **to do a abortion**

uşaq sevgisi – calf love

uşaq vaxtı (axşam saat doqquz – on arası) = **a child's time / the night is young**

uşaq vaxtından (uşaqlıqdan) – **from childhood** (ever since one was a child)

uşaqdır hələ (bir kəsin hərəkətləri onun təcrübəsizliyindən danışır) – **young and green / unripe / as green as a gooseberry / Cf. salad days**

uşaqların anası (bir kəsin arvadı) – **one's second half / the better half** (a wife)

uşaqların atası (bir kəsinəri) – **one's second half / the better half** (a husband)

uşaqlığı yadına düşmək – 1. (qocalıqdan ağılını itirmək) – **to be in one's dotage / to become a dotard / to become feeble-minded; 2.** (özünü uşaq kimi

aparmaq) – **to be in one's second childhood / to relapse into childhood / to grow childish**

uşaqlıq etmək (özünü uşaq kimi aparmaq, özünü yüngül aparmaq) – **to play (to plead) the baby act**

uşaqlıq günləri – * **salad days** (the days of one's youthful inexperience)

uşaqlıq illəri – * **small years**

UTANMAQ

utanmaq (bir kəsdən çəkinmək) – **to egg on one's face**

utanmamaq (heç kəsdən çəkinməmək) – * **to make no bones of the matter**

Utanmasan, oynamağa nə var?! – As bold as brass. / Conscience was hanged long ago. / One is dead to shame.

UYĞUN

uyğun (həmahəng) – **in tune with smth.**

uyğun olaraq (həmahəng olan) – **in tune**

uyğun gəlmək – **1. bax oturmaq; 2. (münasib olmaq) – to meet the case/to be the picture**

uyğunlaşdırmaq – * **to bring into accord**

UYUMAQ

uyumaq – **bax xumarlanmaq**

UZAQ

uzağa getmək (həyatda çox şey əldə etmək, bir çox problemlərin öhdəsindən gəlmək) – **to come a long way / to go a long way**

uzağa getmək lazım deyil – **bax uzağa niyə gedək**

uzağa qaçmaq (tələsmək) – **to go too fast / to run ahead**

Uzağa qoyulan, tez tapılar. – Lit. The better it's hidden the easier it's found. / Cf. Fast (safe, sure) bind, fast (safe, sure) find.

uzağa niyə gedək (misallar çoxdu)– **need one look far for an example? / no need to look far afield / you haven't far to go either / not far to seek** (one does not have to look far for an example)

uzağı (ən çox) – **at most / at the very most / at the outside / that's the limit**

uzağı görməyən adam – **1. (gələcəyi düşünməyən) – someone is rather limited person; 2. (ağılca məhdud adam) – a poor (sorry) excuse for a professor / professor, my foot**

uzaq başı – **1. (işdir birdən) – in the last resort / if the worst comes to the worst; 2.(ən geci, ən uzağı) – at the latest / at the longest**

uzaq dolanmaq – *bax uzaq durmaq*

uzaq durmaq – *bax uzaq olmaq*

uzaq keçmişdə (qədimdə) – **in ancient days / in the remote past**

(bir kəsdən) **uzaq məsafədə durmaq** – *bax uzaq qaçmaq*

uzaq qaçmaq (bir kəsdən qaçmaq, uzaq olmaq, bir kəslə görüşməmək) – **to give someone a wide berth / to stand aside / to step aside / to keep away from someone / to keep (to stay or to steer) clear of someone or smth. / to run a mile from someone or smth.**

(çox) **uzaq qohum** – **cousin seven times removed / second cousin twice removed / forty-second cousin / cousin several times removed**

uzaq məsafədə saxlamaq (bir kəsi özündən uzaqlaşdırmaq) – **to keep at arm's length**

uzaq olmaq – *bax uzaq qaçmaq*

uzaq olsun! (Allah eləməsin!) – **Heaven forbid! / on no account / to perish the thought! / save us!**

Uzaq yerin arpasından yaxın yerin samanı yaxşıdır. – *Cf. Never quit certainty for hope. / Better an egg today than a hen tomorrow. / A bird in the hand is worth two in the bush. / A little is better than none.*

uzaqda olmaq (bir işdə iştirak etməmək) – **to hold oneself aloof / to keep (to stand) aloof / to stand aside / to remain on the side-lines / to be out of the picture / to keep out of the affair**

uzaqdan iy gəlir – one can smell this stench a mile (miles) off (away)

uzaqgörənlik göstərmək (gələcək haqqında qayğı çəkmək) – **to take the long view**

uzaqməqsədli siyasət – a far-reaching policy

UZANAN

uzanan mübahisə (uzun müddət davam edən) – **a running battle**

uzanan yerdə (uzanmış halda) – **in a lying position (lying)**

uzatmadan (artıq danışmadan) – **without wasting words / without wasting time on talking**

UZUN

uzun ayaqları olan qadın haqqında – Cf. she has got legs right up to her bum / she is leggy

uzun bağırsaq (uzun söhbət, əhvalat barədə) – **as long as one's arm**

uzun dərə – long story (talking for a long time)

uzun eləmək – bax uzunçuluq etmək

uzun əhvalat (tezliklə baş tutmayan iş barədə) – **a long story**

uzun getmək – bax uzun eləmək

uzun iş – bax uzun əhvalat

uzun küsülülüyə son qoymaq (barışdırmaq) – **to heal the breach**

uzun məsələ – a long business / a tedious business

uzun müddət – * a coon's age

uzun müşərrəf eləmək – bax uzunçuluq etmək

uzun ömür arzulamaq (ad günü münasibətilə təbrik edəndə) – *** many happy returns of the day**

uzun ömür sürmək (çox yaşamaq) – **to make a fortune**

uzun sallanan bıqlar – walrus moustache

uzun söhbət (bir saat) – **long hour**

uzun sözün qıçası – 1. (artıq söz danışmayaraq) – **that is the long and the short of it / to be brief / in short / in a word / in a nutshell** (in a few words, briefly speaking); **2.** (qısaca deyərək) – **be as brief as possible**

uzun və xoşbəxt həyat yaşamaq – * to have a good and long innings

uzun yol keçmək (şərəfli ömür sürmək) – **to come a long way** (to make great progress)

uzunçuluq etmək – 1. (uzatmaq, çərtləmək) – **to drag smth. out / to spin smth. out / to fuss (mess) about / to waste one's time / to harp on the same string / to linger / to fiddle about / Cf. to beat about the bush / to flog a dead horse; 2.** (eyni sözü demək) – **to harp on the same string**

uzundraz (hündür boyda adam) – **steeple / bean-pole / lamppost / Amer. long drink of water / Cf. long-shanks / maypole / telegraph pole / lanky / hulking fellow / Amer. long drink of water / as tall as a maypole** (very tall, lanky man)

uzunluq ölçüləri – linear measures

- Ü -

ÜÇ

Üç cüt, bir tək (bir kəslərin və ya bir şeylərin azlığı barədə) – **no more than one or two / one, two and that's it / a mere handful / next to nothing**

Üç eşşək bir axurdan arpa yeməz. – *bax İki qoçun (qoyunun) başı bir qazanda qaynamaz.*

üç qat bahasına haqqını vermək (artıqlaması ilə pulunu ödəmək) – *** to pay through the nose**

üç nəfərə atışmaq (bir araq şüşəsinin alınmasına üç insan pul verib) – **to form a threesome** (to drink a bottle of vodka)

üçdə alacağı yox, beşdə verəcəyi – **1.** (bir kəsin heç vecinə deyil) – **it is all one (all the same) for him (her) / he (she) doesn't care (give) a straw (two straws, etc.) for (about) nothing; 2.** (dılənçiliyə düşmək) – **not have a shirt to one's back**

üçqat uğur – **the hat trick**

üçlük (orta dərəcəli, gözə çarpmayan, adi) – **not worth very much / not highly regarded / no great shakes**

üçlük taxta (arıq adam haqqında) – **as an alley cat**

üçüncü artıqdır – **the third wheel**

ÜÇÜN

(bir kəs) **üçün bu təzədir** – **it is a novelty for someone / it is something new to one / one is new to something**

üçün qayda-qanun yoxdur (bir kəs cəmiyyətdə qəbul olunmuş ümumi etik normalarına riayət etmir) – **someone thinks the law is not intended (meant) for him (her) / one doesn't care / one couldn't care less / Cf. a fool always rushes to the fore**

ÜFÜRMƏK

üfürsən yıxılar (çox zəif, ariq insan haqqında) – **I wonder how he keeps body and soul together / he is so thin and feeble / it's a wonder he is alive at all**

ÜLFƏT

ülfət bağlamaq (bir kəslə dostluq münasibətini saxlamaq) – **to have friendly relations (with) / to be on good / friendly terms (with)**

ülfət etmək – *bax* **ülfət bağlamaq**

ÜLGÜC

ülgüc kimi iti (çox iti) – **razer sharp** (very sharp)

ÜMİD

ümid bağlamaq – *bax* **ümid bəsləmək**

ümid bəsləmək (güman etmək) – **to cherish the hope**

ümid çırağı (güman yeri) = **a ray of hope / the light at the end of the tunnel**

ümid işığı – *bax* **ümid çırağı**

Ümid olmasaydı, ürək partlardı. = **If were not for hope, the heart would break.**

ümid simvolu (rəmzi) – * **come to anchor**

ümid var ki, bu gün hava açıq olacaq – **the day looks like being fine**

ümid vermək (söz vermək, vədə vermək) – **to give one's word** (to promise)/ **to make overtures** (advances)

ümidi alt-üst etmək (bir kəsin umidini boşa çıxartmaq) – **let him down / to fall short of his sexual expectations** (to disappoint, frustrate a man)

ümidi boşa çıxmaq (məyus olmaq) – **to get one's walking-papers / to be disappointed** (in / with)

ümidi itirməmək (həyat sınaqlarından mərdcəsinə keçmək, dilxor olmamaq) – **to take smth. (right) on the chin/ to keep up heart / to keep a good heart / to**

keep up one's courage / to carry (keep) a stiff upper lip / to present (show) a bold front / to take things on the chin / to keep one's chin up / to make the best of it (a bad bargain, jod business) / not let it get oneself down / not feel dejected (disheartened)

ümidini kəsmək (güman etməmək) – **have dropped the matter / to give up the attempt / to give up as lost (hopeless) / to give up as a bad job / not to care what happens / to cast one's cap at smth. / to turn one's back on smth. / to give up all hope of smth. / never mind smth. / to be unhopeful** (to lose hope)

ümidini qırmaq (bir kəsin özünə inamını sındırmaq, bir işi görmək imkanını əlindən almaq, onu məyus etmək, mənəvi öldürmək) – **to cut (clip) someone's wings / to dash someone's hope to the ground**

(böyük) ümidlər vermək (bir kəsin gözəl gələcəyi var) – **to be very promising / to show (to give) great promise / to promise well / to shape well / to have good prospects / to show brilliant potentialities**

ümidləri doğrultmaq (bir kəsin böyük uğurlar əldə etməsi barədə) – **to cut the mustard**

ümidləri doğrultmamaq (bir kəsin heç bir uğur əldə edə bilməməsi barədə) – **to fall short of someone or something**

ümidləri doğrultmamış insan – * **a flash in the pan**

ümitsiz iş (səmərəsiz iş) – **bad job / lost cause**

ümitsizlikdən aqlını itirmək (dəli olmaq) – **to be frantic with despair**

ümidverici olmaq (güman var ki, hər şey yaxşı olacaq) – **to show promise**

ÜMMAN

ümman *Arab.*(dəniz,həddindən artıq,həddindən çox) – **there is no end to smth. / more than enough of someone or smth. / the sea** (a lot of)

ÜMUMİ

ümumi diqqətin mərkəzi (hamının marağında olmaq) – **the observed of all observers**

ümumi dil (qarşılıqlı anlaşıma) = **common language / common ground**

ümumi dil tapmaq (bir kəslə razılığa gəlmək) = **to find common language with someone**

ümumi məxrəcə gətirmək (müəyyən mənada tənləşdirmək, bərabərləşdirmək) – **to reduce someone or smth. to a common (to the same) denominator**

ÜMUMİYYƏTLƏ

ümumiyyətlə (xırdalıqlarsız, təfəsilətsiz, təfərrüatsız) – **at all / by and large / on the whole / in generalities**

ümumiyyətlə desək (əsasən) – **by and large / generally speaking**

ÜNVAN

ünvanı səhv salmaq (bir kəsə düz müraciət etməmək) – **to bark up the wrong tree**

(bir kəsin) **ünvanına axırncı sözləri demək** (söyüş söymək) – **to call someone or smth. all kind of names / to curse someone or smth. to high heaven / to curse someone up hill and down dale / to turn the air blue**

ÜRƏK

ürək açıqlığı ilə söyləmək (/demək, danışmaq, məlumat vermək) (etiraf etmək) – **to open one's heart (to) / to speak of private matters (to) / to confide (in)**

ürək ağrısı ilə (böyük təəssüf hissə ilə) – **with a great pity**

ürək bağlamaq (bir kəsi sevmək) – **to become attached (to) / to become fond (of) (to love someone) / to take a shine to someone / have got it bad**

ürək bulandırmaq (bir kəsdə nifrət oyatmaq) – **someone bored one stiff / one is sick and tired of someone or smth. one is sick to death of someone or smth. / one is fed up to the back teeth with smth. / one has had a bellyful of smth. / to make someone sick / to turn someone's stomach / to hold someone in contempt / to despise / to scorn someone / to nauseate**

ürək çəkmək (bir kəsi mənəvi yormaq) – **to take the heart out of someone**

ürək çırpıntısı ilə – **1.** (dərin hisslə, həyəcanla, titrəmə ilə) – **with one's heart in one's mouth** (eagerly); **2.** (narahatçılıq, dilxorluq, nigaranlıq hissi ilə bir şey etmək) – **to do smth. with a heavy heart** (to worry, to be uneasy, to be anxious about someone or smth.)

ürək çürütmək (bir kəsə əldən salmaq, üzmək, təngə gətirmək) – **to squeeze the guts out of someone**

Ürək daş deyil. – **Everyone has feelings. / It is only human. / One's heart is not a stone.**

ürək-dirək vermək – *bax* **ürək vermək**

ürək-dirək olmaq (bir kəsə arxa olmaq) – **to be a stand-by**

ürək dostu (yaxın yoldaş, səmimi dost) – **a bosom-friend / as thick as thieves**

ürək döyüntüsü ilə (bərk həyəcanla) – **with one's heart in one's mouth**

ürək eləmədi (bir kəsin cürəti çatmadı) – **someone has no heart to do smth. / someone lacks in spirit / someone lacks the spirit to do smth. / someone is not able to summon up enough courage / someone is not able to bring oneself to do smth.**

ürək eləmək (cürət etmək) – **to make up one's mind to do smth. / to decide on smth. / to venture (dare) to do smth.**

ürək eləməmək(cürət etməmək) – **not dare to do (say) smth.**

ürək-gediləsi deyil (çox da yaxşı deyil) – **not particularly good (well) not so many (much) / nothing much to look at / no great shakes (scratch) / Amer. no great shucks / it's not such excellent**

ürək-göbək qalmamaq (çox gülmək) – **to split one's sides laughing / to burst one's sides with laughter**

ürək-göbək qoymamaq – *baxcan* **qoymamaq** **2-ci mənada**

ürək-göbəyi düşmək – *bax* **ürəyi düşmək**

ürək qalmamaq – **to lose one's strength** (for fear or emotions)

ürək qıçqırması (bərk sərxoşluqdan sonra) – **one's throat is parched (dry) from hangover / Cf. one has a mouth like the inside of an Arab's underpants**

ürək qızdırmaq – 1. *bax* **ürək vermək**; 2. (bir kəsə etiraf etmək) – **to have confidence / faith (in)** (to believe in)

ürək qoymamaq (bir işin həll olunmasını uzadaraq bir kəsi yormaq) – **to bother / to pester / to bore**

ürək məsələsi (sevgi, məhəbbət işləri) – **an affair of the heart**

ürək sındırmaq – **to break someone's heart**

ürək vermək – 1. (bir kəsdə xoş əhval-ruhiyyə yaratmaq, bir kəsi ilhamlandırmaq, ruhlandırmaq, həvəsləndirmək) – **to keep countenance to someone / to give courage / to comfort someone / to cheer up / to encourage / to make someone calm down / to put heart into someone** (quiet, soothe, compose someone); 2. (bir kəsi bərk sevmək) – **to give one's heart to someone / to take someone to one's heart (bosom)**

ürək yandırmaq – 1. (nigaran qalmaq, narahat olmaq) – **to be anxious (about) / to worry (about)**; 2. (bir iş üçün ürək yandırmaq) – **to do one's bit / to contribute one's share / to make one's contribution to smth.**

ürək yangısı ilə – *bax* **ürək ağrısı ilə**

Ürək yanmasa, gözdən yaş çıxmaz. – **Until one's heart is heavy, eyes are crying.**

* **ürək yoldaşı** (sirdaş, ən yaxın dost) – **the best friend / intimate**

ürək bir olmaq (bir kəslə həmfikir olmaq) – **to be at one (with) smb. / to agree (with / in / about)**

ürək bulandıran (xoşagəlməyən, zəhlə tökən bir şey barədə) – **a loathsome**

ürək bulandırıcı – *bax* **ürək bulandıran**

Ürəkdə gizlənən üz də görsənər. – *Cf.* **The eyes are the mirror of the soul.**

Ürəkdə kin olanda dalaşmaq asan olur. – *Cf.* **Who wants to be at war, that needn't seek a pretext.**

Ürəkdə nisgil olanda, deməyə söz çox olar. – *bax* **Ürəyi dolu olanın dili uzun olar.**

ürəkdən (səmimi qəlbdən) – **whole-heartedly / heartily / from the bottom of one's heart / with all one's heart (soul) / putting one's heart into it**

ürəkdən başa düşmək (bir şeyi dərindən, ətraflı, düz duymaq) – **one's heart goes out to someone**

ürəkdən çalışmaq (böyük istəklə, var gücü ilə) – **to work tooth and nail** (to work with diligence)

ürəkdən çıxan söz ürəyə gedər (ürəyitəbiz, düz, vicdanlı insan haqqında) – **to wear one's heart upon one's sleeve / someone is open-hearted**

ürəkdən gələn (əsl, həqiqətə oxşayan) – **have the ring of truth**

ürəkdən gəlmək (bir kəsin səmimiyyəti və böyük istəyi barədə) = **to go from the bottom of one's heart / with all one's heart (soul)**

ürəkdən gəlməmək (bir şeyi könülsüz, həvəssiz, istəksiz, məcburiyyət qarşısında etmək) – **to say smth. not from the bottom of one's heart**

ürəkdən işə girişmək – **1. bax həvəslə etmək; 2. (fəal, ciddi işdən yapışmaq) – to put one's shoulder to the wheel**

ürəkdənşad olmaq(çox sevinmək) – **as pleased as punch / the pleasure is mine**

ürəkdən tikan çıxarmaq (bir kəsdən qisas almaq) – **to vent one's spleen (anger, indignation, wrath) on someone or smth. / to work off one's bad temper on someone or smth. / to take one's temper out on someone / to blow off at someone**

Ürəkdən ürəyə yollar görünür. – *Cf.* **Every heart has a way to another.**

ürəkdolusu (böyük istəklə, həvəslə) – **with all one's heart and soul**

ürəkqopmasına düşmək – *bax* **ürəyi qopmaq**

ürəkqopmasına salmaq – *bax* **ürəyini qoparmaq**

ürəklə – **1. (həvəslə) – with enthusiasm / with animation; 2. (vicdanla, insafla) – to do smth. conscientiously (well, properly)**

ürəklə işə girişmək – *bax* **ürəkdən işə girişmək**

ürəkləndirmək (cürətləndirmək / cəsarətləndirmək) – *bax* **ürək vermək**

ürəklənmək (cəhd etmək, təşəbbüsü öz üzərinə götürmək) – * **to bell the cat**

ürəklərini bir-birinə boşaltmaq (bir kəslə səmimi danışmaq, sirrlərini açmaq, bir kəsə etiraf etmək) – **to open one's heart to someone / to pour out one's heart**

to someone / to talk one's heart out to someone (to let out one's own some secrets)

ürəksiz olmaq (qəddarlaşmaq) – **to harden one's heart**

ürəksizlik – *bax ağciyərlik*

ürəkverici sözlər (ürəkləndirici sözlər) – **a consolatory / consoling / comforting words**

ürəkyandıran (ürəkyandırıcı) – **a heart-burning / heart-trending / heart-breaking**

ürəyə dəymək (bir kəsin xətrinə dəymək, qüruruna toxunmaq) – **to touch (cut) someone on the raw / to cut (sting, touch) someone to the quick / to prick someone's vanity / to offend (hurt) someone heavily (violently) / to wound someone's feelings / to move (to stir, touch) someone's heart**

ürəyə işləmək – *bax ürəyini yandırmaq*

ürəyə yatmaq (bir kəsin xoşuna gəlmək, bir kəsdə istək, sevgi yaratmaq) – **to like / to be likeable / to win someone's heart / to wind round someone's heart / to gain someone's affections**

ürəyi açılmaq – **1.** (bir şeydən rahat olmaq) – **a load has fallen off someone's mind / a weight seems to fall from someone's shoulders** (to roll off someone's back); **2.** (bir şeyə sevinmək) – **to take fresh heart / to take heart of grace / to take good cheer from smth. / to get a new lease of life / to feel one's spirits rise / someone's heart fills with joy / something makes one's day** (smth. makes one feel very happy)

ürəyi ağrımaq (bir şeydən narahat, nigaran olmaq) – **to be sick at heart / to take smth. to heart / to be anxious / to be uneasy / one's heart is heavy** (to be sorry for, to feel sorry for, to pity someone, to grieve about, to worry about someone)

ürəyi ağzına gəlmək – **1.** (bir kəsə nifrət etmək) – **to feel as sick as dog / smth. made one sick / one feels sick** (one feels an aversion for someone); **2.** (bərk qorxmaq) – **to be frightened to death / to be scared to the last**

ürəyi alışıb yanmaq – 1. (çox susuzlaşmaq) – to be thirsty; 2. bax ürəyi yanmaq

ürəyi aşıb-daşmaq – bax ürəyi açılmaq

ürəyi atlanmaq – 1. (çox istəmək) – to long for / to hunger for / to crave for / to endure smth.; 2. (bir kəs bir şeyə görə bərk narahatdır) – one is sick at heart / one is feeling blue / one is out of sorts

ürəyi atmaq – bax ürəyi atlanmaq

ürəyi ayağının altına düşmək – bax ürəyi dabanına düşmək

ürəyi bir tikə olmaq – bax ürəyi ərimək

ürəyi birtəhər olmaq (bir kəs dilxor vəziyyətindədir) – everything went dark before someone / everything swam before someone's eyes (someone feels bad)

ürəyi birtəhər olub – bax ürəyi qubar bağlayıb

ürəyi boşaltmaq (rahatlaşmaq, sakitləşmək) – to open (uncover) one's heart to someone / to talk one's heart out to someone / to pour out one's feelings to someone / to blow off steam

ürəyi böyümək – 1. (fərəhlənmək, qürurlanmaq) – to take pride (in) / to be proud of someone; 2. (məmnunluq hissi ilə olmaq) – to be filled with joy, contentment / to be beside oneself with joy

ürəyi bulandırmaq (zəhlə tökmək) – someone is sick and tired of it / someone is bored to death with it

ürəyi bulanmaq (bir kəsin qusmağı tutub) – to turn someone inside out / to make someone puke

ürəyi buz kimi olmaq (tam sakit olmaq) – to be placid (quiet, confident, sure)

ürəyi cız-cız cızıldamaq (bir kəsin susuzluğu barədə) – to be parched with thirst / to suffer agonies of thirst (to be very thirsty)

ürəyi çatlamaq – 1. (bərk əsəbiləşmək, hirslənmək) – to be sick at heart / to feel (be) nervous / one's heart is heavy / to suffer a great grief or anxiety (to be excited, worry); 2. bax ürəyi partlamaq 2-ci mənada

ürəyi çəkilmək – bax ürəyi dağdağaya düşmək

ürəyi çəkməmək (istəməmək, həvəsi olmamaq) – **it goes against the grain with someone / someone does not like smth. / it seems distasteful to someone**

ürəyi dabanına düşmək (qorxmaq) – **one's heart failed one / Cf. one's heart slipped down to (sank into) one's boots / one's heart leaped into one's mouth (throat) / one has one's heart in one's mouth**

ürəyi dağ boyda olmaq (fərəhlənmək) – **to be filled with pride**

ürəyi dağa dönmək (qürurlanmaq) – **one's heart is filled with proud of someone**

ürəyi dağdağaya düşmək (bərk narahat olmaq) – **one's heart is rent / one's heart is bursting / it breaks one's heart / one is troubled (worried, frightened) / one's heart is uneasy (anxious) / Cf. one's heart is out of kilter / one's heart is in one's mouth**

ürəyi dağlanmaq (qüssələnmək, kədərlənmək) – **to be thrown into confusion / to be distressed (about) / to grieve (over) / someone felt a twinge at heart / someone's heart ached**

ürəyi darıxmaq (qəribsəmək, bir kəsin həsrətini çəkmək) – *Lit.* **cats scratch at someone's soul / Cf. one is sick at heart / one is heavy of heart / one's heart feels like a lump of lead / to be bored / to have a tedious time**

ürəyi daşa dönmək (qəddar olmaq) – **a heartless nature / to be stony-hearted / hard-hearted**

ürəyi daşa dönüb (rəhmsiz adam) – **to be stony-hearted**

ürəyi daşdan (sərt, mərhəmətsiz insan haqqında) – *Lit.* **one's heart is overgrown with moss / he (she) is old in (at) heart**

ürəyi dəmirdən (rəhmsiz insan haqqında) – **to be stony-hearted**

ürəyi dilində (həssas, qeydkeş, xeyirxah insan haqqında) – **to be frank / open-hearted / kind-hearted / well-wishing / candid**

ürəyi dolmaq (duygulu olmaq, acımaq, gözləri yaşarmaq, doluxmaq) – **to be moved (touched) to tears / to be keyed up / Cf. to cry (weep) on someone's shoulder**

ürəyi dolu (dərdi çox olan insan haqqında) – *Lit.* **one's soul has much to say**

Ürəyi dolu olanın dili uzun olar. – Cf. Who has much at heart, has much at tongue.

ürəyi döyünmək – bax ürəyi atmaq

ürəyi düşdü – bax nəfəsi tutuldu

ürəyi düşmək (qorxmaq; ümidini, cəsarətini itirmək; kədərlənmək) – **to get strongly / deadly frightened (of) / to be / to feel frightened (of) / to take fright (at) / to tremble / to thrill / to be afraid of smth. / to feel strong disgust / to feel aversion / to go down in one's boots / one's heart sink** (to lose hope, courage, to be very disappointed)

ürəyi düşmüş halda (narahatlıq, qorxu vəziyyətində) – **to do smth. with a sinking heart**

ürəyi ərimək – 1. (dərd çəkmək, dərd əlindən dəli olmaq) – **one's heart failed one / one has one's heart in one's mouth; 2.** (riqqətlənmək, mərhəmətli olmaq, təəssür altına düşmək) – **to swallow the bait of someone's flattery / to sob-stuff / to lap it all up**

ürəyi əsmək (bərk qorxmaq) – **someone is shaking (quaking) with fear / someone is shaking in his (her) shoes / someone is knocking at the knees / someone has got the jim-jams**

ürəyi fəth etmək (özünü sevdirmək) – **to take by storm**

ürəyi getmək – 1. *bax ağzı sulanmaq*; **2.** (müvazinətini itirmək) – **to fall down in a faint / to faint away / to have a fit / to switch off** (to faint, to lose consciousness); **3.** (bir kəsi dəlicəsinə sevmək) – **to dote upon someone / to worship someone / to think the world of someone / to treat someone as the apple of one's eye; 4.** (bir şeyi çox, son dərəcədə istəmək) – **beyond measure / in the extreme / it takes your breath away** (to want, to desire someone or smth. unbearably, awfully, terribly); **5.** (bir kəsə bərk vurulmaq) – **to lose one's heart to someone** (to fall in love)

ürəyi getməmək (bir kəsi və ya bir şeyi sevməmək, bir kəsə və ya bir şeyə laqeyd olmaq) – **one is perfectly indifferent to someone or smth. / to remain unmoved by smth.**

ürəyi gəlmək – 1. (bir işi etmək istəyi) – **one would like to do smth.**; 2. (qərara gəlmək) – **to decide / to bring oneself**

ürəyi gəlməmək – 1. (istəməmək, həvəsi olmamaq) – **to feel sorry (for) / not to want**; 2. (cürət etməmək) – **not have the heart to do smth.** (to be careful of, to beware of smth.)

ürəyi götürməmək – 1. (ürəyi bulanmaq, qusmaq istəyi) – **to make someone sick / to turn someone's stomach** (to sicken); 2. (bir kəs zəhlə tökür, yorur) – **someone is sick and tired of it / someone is bored to death with it**; 3. (qəbul etməmək) – **not to admit someone / not to accept smth.**

ürəyi gürp eləmək – *bax* **ürəyi güp elədi**

ürəyi gülmək – *bax* **ürəyi açılmaq**

ürəyi güp elədi(bir kəs nigarançılıq, narahatlıq, həyəcan hiss edir) – **one's heart missed a beat / one's heart throbbed / one's heart sank / one felt a twinge of misgiving**

ürəyi hara istəsə gedə bilər (hara gəldi) – **to go where** (wherever) **one likes / let someone go where** (wherever) **he likes / to dismiss someone in peace / to turn someone loose in the world**

ürəyi xarab olmaq – 1. (zəiflik hiss etmək) – **to feel bad / to faint away / to feel faint / to feel ill**; 2. (dixor olmaq) – **to be upset / to be put out / to be discouraged**

ürəyi içinə düşmək – *bax* **ürəyi düşmək**

ürəyi(n) istədiyi kimi (necə istəyirsiniz) – **anything one likes**

ürəyi(n) istədiyi qədər (istənilən qədər) – **as many as one likes / to one's heart's content / to one's wish / as much as one wants / one's head off / to the top of one's bent**

ürəyi(n) istəyən – **anything one wishes**

ürəyi istəmək – *bax* **ürəyi gəlmək**

ürəyi köksünə sığmamaq (qürurlanmaq) – **one's heart is filled to overflowing with proud**

ürəyi köksünə sığmır (fərəh hiss etmək) – **one's heart is gone out of one's breast for pride**

ürəyi kövrəklənmək (gözləri yaşarmaq, doluxmaq) – **to be moved to tears / to be touched to tears**

ürəyi kövrəlmək – *bax* **ürəyi kövrəklənmək**

ürəyi qalmaq (bir kəsə görə nigaran qalmaq) – **one is out of sorts / one's heart is uneasy**

ürəyi qan olmaq (oldu) (bir kəsə görə narahat olmaq) – **one's heart is bleeding / its makes (made) one's heart bleed**

ürəyi qana dönmək (dərd çəkmək) – **one heart is torn (rent) / one's heart is breaking (bursting, bleeding) / it breaks (rends) one's heart**

ürəyi qanla dolmaq – *bax* **ürəyi qan olmaq**

ürəyi qəfəsə salınmış quş kimi çırpınmaq – *bax* **ürəyi quş kimi çırpınmaq**

ürəyi qəşş eləmək (çox məmnun olmaq) – **to be in raptures over smth. / to be enthusiastic about smth. / to be delighted with smth.**

ürəyi qəşş eləməmək (bir şeyi heç də xoşlamamaq) – **to be out of raptures over smth.**

ürəyi qıldan asılı olmaq (ürəyi xəstə olan insan haqqında) – **one's heart hangs on a hair / one's heart hangs on a thread / one's heart is in the balance**

ürəyi qırılıb ayaqlarının altına düşmək – *bax* **ürəyi ayağının altına düşmək**

ürəyi qırılmaq (bərk qorxmaq) – **to be scared to death / to be frightened to the last**

ürəyi qısılmaq – *bax* **ürəyi dağlanmaq**

ürəyi qızınmaq (bir kəsə daxili yaxınlıq hiss etmək) – **someone feels warmth (cordiality)**

ürəyi qızışmaq – *bax* **ürəyi qızmaq**

ürəyi qızmaq (bir kəsə inanmaq) – **to put one's trust in someone / to depend upon someone / to rely upon someone / to believe (in) / to have faith (in) / to have confidence in someone (to trust in someone)**

ürəyi qızmammaq (bir kəsə inanmammaq) – **not to trust someone / to have no confidence (faith) in someone** (to mistrust, distrust someone)

ürəyi qopmaq (bir şeyi istəmək) – **one's heart misses a beat**

ürəyi qubar bağlamaq – *bax* **ürəyi dağlanmaq**

ürəyi qubar bağlayıb (bir kəs bərk həyəcanlanır) – **he (she) is eating his (her) heart out / to be lying like a heavy weight on someone's heart / to weigh upon someone's heart**

ürəyi qubar olmaq – *bax* **ürəyi qubar bağlamaq**

ürəyi qubarlanmaq – *bax* **ürəyi dağlanmaq**

ürəyi quş kimi çırpınmaq – *bax* **ürəyi yarpaq kimi əsmək**

ürəyi nanə kimi titrəmək – *bax* **ürəyi quş kimi çırpınmaq**

ürəyi nanə yarpağı kimi əsmək – *bax* **ürəyi nanə kimi titrəmək**

ürəyi nazikləşmək (mütəəsir olmaq, kövrəlmək) – **to swallow the bait of someone's flattery / to sob-stuff / to lap it all up**

ürəyi od tutmaq – *bax* **ürəyinə od düşmək**

ürəyi od tutub yanmaq (bir kəs bərk nigarançılıq çəkir) – **one's heart is bursting / it breaks one's heart**

ürəyi oxşamaq (sevindirmək) – **to please one's heart / to give delight (enjoyment, pleasure) / to pleasure (delight) greatly / to warm the cockles of one's heart**

ürəyi olmaq (bir şeyi bərk istəmək) – **to feel a desire to have / to long for (desire, want) smth.**

ürəyi parçalanmaq (bərk təşvişə düşmək, əsəbiləşmək, narahat olmaq) – **one's heart is torn / one's heart is bleeding / it rends one's heart**

ürəyi parça-parça olmaq – *bax* **ürəyi parçalanmaq**

ürəyi partlamaq – 1. (bir kəs bərk həyəcan, qəm, qüssə keçirir) – **one's heart rent / one's heart is breaking / it breaks one's heart; 2. (ölmək)** – **to sink into the grave / to go the way of all flesh / to go the way of all the earth / to kick the bucket / to drop a cue / to turn up one's toes / to cut (slip) one's cable / to drop**

(pop) off the hooks / to hop the stick (the twig) / to kick up one's heels / to lay (tip, topple) up one's heels / to push up the daisies / to go to pot (to die)

ürəyi rahat olmaq (bir kəs sakitləşdi) – **one feels at ease about smth. / one feels relieved / one's heart feels easier / Cf. a load fell from one's shoulders**

ürəyi sakitləşdi (bir kəs artıq narahat deyil) – **one feels relieved / one feels a weight roll off oneself / it is a load off one's mind**

ürəyi sapdan asılı olmaq (ürəyi xəstə insan haqqında) – **one's heart hangs on a hair**

ürəyi sevinir (şadlanmaq) – **it gladdens the heart / it is simply a pleasure / it does one's heart good to see it**

ürəyi səksədə olmaq (bərk həyəcanlanmaq) – **one's heart is out of kilter / one's heart is in one's mouth**

ürəyi sərinləmək (narahatçılığa səbəb yoxdur) – **one's heart feels (felt) easier**

ürəyi sərinləməmək (bərk hirslənmək) – **one's heart doesn't feel relieved**

ürəyi sıxıla-sıxıla (istəmədən, könülsüz, həvəssiz) – **with a heavy heart / with the utmost reluctance / grudgingly / reluctantly / with a stab of regret /with a quaking conscience / much as one hated doing it**

ürəyi sıxılır (ürəyi bulanır) – **it makes (it will make) the devil himself sick (to see, to hear smth.)**

ürəyi sıxılmaq (qəm, qüssədən) – **one is sick at heart / one is heavy of heart / one's heart feels like a lump of lead / to be bored / to have a tedious time**

ürəyi sınmaq (bir kəsdən küsmək) – **to have a grudge against someone**

ürəyi sızıldamaq – *bax* **ürəyi ağrımaq**

ürəyi soğan qabığı kimi soyulmaq (bir kəsin halına acımaq) – **one's heart sank / Cf. one's heart is bleeding**

ürəyi soyumaq – *bax* **ürəyi sərinləmək**

ürəyi soyumamaq – *bax* **ürəyi sərinləməmək**

ürəyi sökülmək – *bax* **ürəyi tel-tel olmaq**

ürəyi şam kimi ərimək – *bax* **ürəyi şama dönmək**

ürəyi şama dönmək – *bax* **ürəyi ərimək**

ürəyi şan-şan olmaq – bax ürəyi parça-parça olmaq

ürəyi şişmək – bax ürəyi dağa dönmək

ürəyi tel-tel olmaq – bax ürəyi soğan qabığı kimi soyulmaq

ürəyi təmiz olan (sadə, sadələvh insan haqqında) – **good sport**

ürəyi tık elədi – bax ürəyi güp elədi

ürəyi tıp eləmək – bax ürəyi gürp eləmək

ürəyi tir-tir əsmək (həyəcandan, narahatçılıqdan, qorxudan titrəmək) – **someone is trembling like an aspen leaf / someone is shaking like a leaf**

ürəyi titrəmək – bax ürəyi əsmək

ürəyi tutmaq – bax ürəyi yatmaq

ürəyi tutulmaq (dilxor olub qüssələnmək) – **one's heart is bleeding / its makes one's heart bleed** (to miss someone)

ürəyi tükdən asılmaq – bax ürəyi qıldan asılı olmaq

ürəyi tükdən nazik (çox duyğulu insan haqqında) – **to be soft-hearted / to be a gentle person / to have a pliable character / to be a kind man** (about a sentimental man)

ürəyi uçmaq (çox sevinmək) – **to be filled with joy, contentment / to be beside oneself with joy / to fly for joy**

ürəyi üstündə durmamaq – bax ürəyi tir-tir əsmək

ürəyi üstünə gəlmək – bax ürəyi sərinləmək

ürəyi üzmək – bax ürək qoymamaq

ürəyi üzülmək – bax ürəyi ərimək

ürəyi vurulmaq – bax ürək bağlamaq

ürəyi yanmaq – 1. (son dərəcə, olduqca çox) – **to tug at one's heartstrings / to be sick at heart / to be anxious about someone / to pluck one by the heartstrings / to come home to one's heart / to touch one deeply / to move one deeply / to grip one's heart** (to sympathize with, to feel for smth., to suffer greatly); **2.** (bərk suzumaq) – **to be thirsty** (to want to drink)

ürəyi yaralanmaq – bax ürəyi dağlanmaq

ürəyi yarpaq kimi əsmək – bax ürəyi əsmək

ürəyi yatmaq – *bax ürəyinə yatmaq*

ürəyi yatmır (bir kəsin ürəyi bir şeyi istəmir) – **one's heart is not in smth.**

ürəyi yerində olmamaq – *bax ürəyi səksədə olmaq*

ürəyi yerindən qopdu (bir kəs bərk qorxu, həyəcan hissi keçirir) – **one's heart sank / one's heart missed a beat / one's heart throbbed / one felt a twinge of misgiving / one's blood freezes / one's blood runs cold / one's blood turns to ice**

ürəyi yerindən oynadı – *bax ürəyi yerindən qopdu*

ürəyi yerinə gəlmək (bir kəs mənəvi cəhətdən rahatlıq, sakitlik tapdı) – **a load has fallen off someone's mind / a load has been lifted from someone's mind / a weight seems to fall from someone's shoulders / a weight seems to roll off someone's back**

ürəyi yerinə gətirmək (bir kəsi narahatçılıq hissindən qurtarmaq) – **to take a load from smb.'s mind**

ürəyi yuxalmaq (təsir altında olmaq) – **to be deeply moved**

ürəyi yumşalmaq (bir kəsin acığı soyumaq) – **one feels (felt) relieved / one's heart feels (felt) easier / to be soften after the anger / Cf. to change one's wrath to favour**

ürəyiaçıq adam – **1.** (geniş ürəyi olan insan haqqında) – **Mr. Nice guy** (of a person who likes to do things in a big way); **2.** (düzgünlük tərəfdarı olan adam) – *** plain dealer**

ürəyiaçıq olmaq (safqəlbli, səmimi insan haqqında) – **to be well-wishing / open-hearted / frank / candid / kind-hearted / open-hearted**

ürəyibərk olmaq – *bax ürəyi daşdan*

ürəyidaş – *bax ürəyibərk olmaq*

ürəyiəyri adam (səmimi olmayan insan haqqında) – **a hypocrite**

ürəyigeniş adam (təmizürəkli insan haqqında) – **a good-natured man / to be a man of magnanimous (generous) soul**

ürəyiisti (hamının halına yanan insan haqqında) – **a warm-hearted / out-going man** (of a hearty, cordial man)

ürəyiqurdlu olmaq – 1. (xain insan haqqında) – **to be a hypocrite**; **2.** (paxıl insan haqqında) – **to be an envious man**; **3.** (simic insan haqqında) – **to be greedy / to be stingy / to be niggardly man**

ürəyim ağrayır (ürək ağrısı barədə) – **one feels a vacuum in the lower regions / one feels an unpleasant flutter (pain, etc.) in the pit of one's stomach / one has a sinking sensation**

ürəyim bulanır (özünü pis hiss etmək) – **I feel dizzy**

ürəyim buz kimi oldu (bir kəs sakitlik tapdı) – **one feels (felt) relieved / one's heart feels (felt) easier / Cf. a load fell from one's shoulders**

ürəyim düşdü (bir kəs bərk həyəcan içindədir) – **one's heart failed one / one's heart slipped down to sank into one's boots / one's heart leaped into one's mouth / one's heart leaped into one's throat / one has one's heart in one's mouth**

ürəyim gedər, ah! (ələ salmaq mənasında) – **you don't say! / don't make me laugh! / that's a scream! / the idea! / Amer. are you for real?**

ürəyim qana dönüb (bir kəs bərk ürək ağrısı keçirdir) – **one's heart is bleeding / its makes (made) one's heart bleed**

ürəyim qubar bağlayıb (bir kəsin dilxor vəziyyəti barədə) – **(to be lying like) a heavy weight on someone's heart / to weigh upon someone's heart**

ürəyim sakitdir (rahatam) – **one is in good heart / one has a light heart**

ürəyim tir-tir əsir (bir kəs həyəcanlanır) – **it gives him (her) the shudders**

ürəyim üstümdə durmur (bir kəs müəyyən səbəblərə görə çox narahatdır) – **one's heart is uneasy / one is troubled (worried, frightened) / Cf. one's heart is out of kilter / one's heart is in one's mouth**

ürəyim yerinə gəldi (bir kəs həyəcan keçirdikdən sonra sakitləşdi) – **one feels (felt) relieved / one's heart feels (felt) easier / Cf. a load fell from someone's shoulders**

ürəyim qopdu (bir kəs qorxdı, səksəndi) – **one's heart throbbed / one felt a twinge of misgiving**

ürəyim partlayır (bir kəs siqaret çəkmək istəyəndə, amma siqaretı yanında olmayanda) – **one is dying for a smoke** (but he has not got any tobacco; the phrase is used when one is asking for a smoke)

ürəyim yerində deyil (bir kəs bir işə görə nigarandır) – **one is troubled** (worried, frightened) / **one's heart is uneasy** / **one's heart is heavy** / **one is sick at heart** / Cf. **one's heart is out of kilter** / **one's heart is in one's mouth**

ürəyim yerindən oynadı (bir kəs narahatçılıq yaşadı) – **one's heart missed a beat** / **one felt a twinge of misgiving**

ürəyimcə deyil (bir kəsin arzusunun ziddinə) – **against the grain**

ürəyimə dammaq (duymaq, hiss etmək) – Cf. **to feel smth. in one's bones** / **to have a nose for smth.** (to sense smth., to suspect smth.)

Ürəyimə dammışdı. – Cf. **Heart senses everything.**

ürəyimə düşmək (xəlvətcə girmək, gizlicə keçmək) – **to have a presentiment** / **to have a premonition** / **to have a hunch**

ürəyimə qara-qura gəlir (bir kəsin beyninə pis fikirlər, xoşagəlməyən düşüncələr gəlir) – **to become lost in black thoughts** / **to give oneself up to one's black thoughts**

ürəyimə yatan (zövqümə uyğun gələn) – **to my taste** (in a way that I like)

ürəyimə yatmır (bir kəsin xoşuna gəlmir) – **it's not to my taste** / **it's not my type of ...** / **my heart isn't in it**

ürəyimi açır (sevinc, şadlıq gətirir) – **one rejoices at smth.** / **it brings one joy**

ürəyimi açmır (sevinc gətirmir) – **it brings one no joy**

ürəyimi vurdu (bir kəs artıq müəyyən şeyi istəmir, hansısa bir iş etməkdən təngə gəlib) – **one's tongue trips on it** / **one is sick and tired of smth.** / **one has had more than enough of it** / **one is sick to death of it**

Ürəyimin daşqınını ağız deyər. – **One blows off at someone.** / **One gets it off one's chest.**

Ürəyimin dərdini təzələmə. – **Don't catch me on the row.** / **Don't rub salt in my wounds.**

ürəyin dərinliklərində (bir kəsin daxilində) – **in the bottom of one's heart / at heart / in one's heart / of hearts**

ürəyin istəyən qədər – **1. (çox güclü) – with might and main / with all one's might (force) / up hill and down dale** (curse someone); **2. (olduqca çox) – a fat lot**

ürəyin lap içində (müəyyən daxili vəziyyətdə) – **in one's soul / on (upon) one's mind**

ürəyin səsi (gizli istədiyi bir şey) – *Fr. cri de coeur*

ürəyin vurması (həyat, yaşamaq əlaməti) – **the pulse of life**

ürəyinazik olmaq (rəhmdil, şəfqətli insan haqqında) – **to be soft-hearted / to be tender-hearted / to be kind / sensitive**

ürəyincə (xoşuna gəlmək) – **someone or smth. is to one's liking / one has taken to someone or smth. / it is agreeable to / to one's heart's content**

ürəyincə deyil (xoşuna gəlməmək) – **someone or smth. is not to one's liking / it goes against the grain with one / one does not take to smth. / not to suit someone / disagreeable to someone / Cf. it goes against his (her) grain / he (she) has no stomach for smth.**

ürəyincə olan iş (bir kəs üçün əlverişli iş) – **right up one's street** (very suitable for one because it is something that one knows a lot about or is interested in)

ürəyincə olmayan (bir kəsin istəyinə qarşı) – **against the grain**

ürəyində (bir kəsin daxilində, təhtəlşüur, instinktiv olaraq) – **in one's heart / deep down in one's heart / in one's heart of hearts / at the bottom of one's heart / at heart (in one's heart)**

ürəyində daş asılıb (bir kəsi bir şey narahat eləyir) – **weigh on one's mind**

ürəyində daş bağlamaq – *bax ürəyində qalmaq*

ürəyində demək (fikir etmək) – **to speak in one's soul (heart) / to speak at heart / to say smth. deep in one's heart / to tell inwardly (inly) / to chew the cud / to chew the food / to chew the fancy / to speak to oneself**

ürəyində dərin iz buraxmaq (ömürlük yadda qalmaq) – **to sink home** (to sink into someone's mind)

ürəyində kök salmaq – **1.** (dərin iz buraxmaq, təsir etmək, nəqşə salmaq) – **to gain someone's heart / to win the heart of someone / to come (get / hit / strike) home; 2.** (bir şeyi yaddan çıxartmamaq) – **to remember always**

ürəyində qalmaq – **1.** (həyata keçməmək, baş tutmamaq) – **it would not to happen / not to be put into effect** (practice); **2.** (deyilməmiş qalmaq) – **it would not be to said**

ürəyində qubar eləmək (özünə dərd etmək) – **to be a heavy burden to someone**

ürəyində qubar olmaq (bir kəsin ağır dərdi, ciddi problemi var) – **my heart is heavy**

ürəyində nisgil qalmaq – *bax* **nisgil qalmaq**

ürəyində olan dilindədir (səmimi insan haqqında) – **to be an open book** (everybody can easily understand such kind of man)

ürəyində oxumaq (astaca, mırıltılmaq, öz-özünə burnunun altında danışmaq) – **to whisper (to mutter, to hum) to oneself / to say smth. under one's breath**

ürəyində saxlamaq – **1.** (yaddan çıxartmamaq) – *Lit.* **to keep at someone's heart / to keep (preserve) the memory of smth.** (to remember smth.); **2.** (hamıdan gizli saxlamaq) – **to keep smth. secret / to keep smth. to oneself**

ürəyində tutaraq (fikrində) – **quietly to oneself** (inwardly) / *Cf.* **to make mental note of smth.**

ürəyində yağ qalmamaq – *bax* **ürəyinin yağı ərimək**

ürəyində yer eləmək – **1.** *bax* **ürəyində kök salmaq 1-ci mənada; 2.** *bax* **ürəyinə yol tapmaq**

ürəyində yer tutmaq – *bax* **ürəyində kök salmaq**

ürəyində yığılmaq (bir kəs bərk hirsələnib) – **one was seething with resentment**

ürəyindəkiləri boşaltmaq (sözünü demək) – **to get someone or something out of of one's system**

ürəyindən çıxarib atmaq – *bax* ürəyindən çıxarmaq

ürəyindən çıxarmaq (yaddan çıxarmaq) – to tear (to banish) someone or smth. from one's heart / to cast someone or smth. out of one's heart / to pull out from one's heart (soul) / to force from the heart / to put someone's nose out of joint

ürəyindən xəbər vermək – 1. (bir kəsin fikirlərini, istəklərini qabaqcadan bilmək, duymaq) – **to foretell / to divine smb.'s intentions;****2.** (bir kəsin bir şey xoşuna gəlib, ürəyincə olub) – **someone or smth. is to someone's liking (taste) / to be approved;****3.** (bir kəs demək istəyəni başqası onu qabaqlayıb dedi, onların arzuları üst-üstə düşdü) – **to take the words out of someone's mouth** (to say what another is just going to say)

ürəyindən keçmək– 1. *bax* ürəyi istəmək; **2.** (bir kəsin niyyətində olmaq, fikrində olmaq) – **someone contemplates smth.**

ürəyindən qara qanlar axmaq (çox fikir etmək, bir kəsin dərini çəkmək) – one's heart is bleeding / it makes one's heart bleed / one is sick at heart / one is heavy of heart / one's heart feels like a lump of lead / Lit. cats scratch at someone's soul / it is a perfect hell at someone's soul

ürəyindən qara qan(lar) getmək – *bax* ürəyindən qara qanlar axmaq

ürəyindən qoparıb atmaq – *bax* ürəyindən çıxarmaq

ürəyindən olmaq – *bax* ürəyinə yatmaq

ürəyindən olmamaq – *bax* ürəyinə yatmamaq

ürəyindən silib atmaq – *bax* ürəyindən çıxarib atmaq

ürəyindən silmək – *bax* ürəyindən silib atmaq

ürəyindən tikan çıxmaq (bir şeydən tam məmnun olmaq) – to get a full gratification of one's desires / to take vengeance on someone

ürəyinə dağ basmaq (bir kəsi həyəcan keçirtməyə məcbur etmək) – to make someone nervous / to put someone to the torture / to cause someone to suffer pangs (torments)

ürəyinə dağ çəkmək – *bax* ürəyinə dağ basmaq

ürəyinə dağ qoymaq – *bax* ürəyə dəymək

ürəyinə dağ vurmaq – *bax* ürəyinə dağ qoymaq

ürəyinə dağdağa düşmək (müəyyən səbəblərə görə bərk narahat olmaq) – **to be sick at heart / to be uneasy / Cf. one's heart is heavy**

ürəyinə dağdağa düşüb (bir kəsi nigarançılıq, qorxu, xoşagəlməyən hisslər bürüyüb) – **smth. worse tortures someone / one is eating his heart out**

ürəyinə dağdağalar gətirmək (özünü müxtəlif fikirlərlə, şübhələrlə yormaq) – **to be tortured by conjectures, doubts / to be a prey to doubt**

ürəyinə dammaq (qabaqcadan hiss etmək) – **to have a presentiment (of / about) / to have a foreboding (of / about) / to feel(it) in one's bones / to have a feeling that ... / to feel intuitively that ... / to have a premonition of (about) smth. / to have a hunch (to expect smth. intuitively)**

ürəyinə dərd eləmək – *bax* ürəyinə salmaq

ürəyinə dəymək – *bax* ürəyinə toxunmaq

ürəyinə düşmək (çox xoşuna gəlmək) – **to win one's heart / to gain the heart of someone**

ürəyinə gəlmək – *bax* ürəyinə qara-qura gəlmək

ürəyinə gətirmək (ehtimal etmək, güman etmək, fərz etmək, mümkün hesab etmək) – **to admit the possibility of smth. in one's thoughts (mind) / to get smth. mentally**

ürəyinə girmək – 1. (bir kəsin başqasının iç dünyasını bilmək cəhdi barədə) – **to see into someone's heart / to sound someone's intention / try to worm intimate secrets out of someone; 2.** (başqasının şəxsi həyatına qarışmaq, müdaxilə etmək) – **to worm smth. out of someone / to worm oneself into someone's confidence / to pry into someone's heart / to meddle in someone's private affairs / to intrude into someone's privacy / to poke one's nose into other people's intimate affairs / to trample rough-shod over someone's soft spot; 3.** (müxtəlif vasitələrlə bir kəsin inamını, hüsn-rəğbətini qazanmaq) – **try to win someone's favour at any cost / to insinuate (ingratiate) oneself into someone's favour / to curry favour with someone; 4.** (bir kəsin ürəyində istək,

sevgi, rəğbət yaratmaq) – **to win (gain) someone's heart / to wind round someone's heart / to gain someone's affections**

ürəyinə güllə dəymiş! (qarğış)– thunder be with him! / death be with him! / hell be with him!

Ürəyinə güllə dəysin! (qarğış) – Death be with you! / Cholera be with you! / Damn (darn, drat) you! / Blast you! / May damnation take you!

ürəyinə xal düşmək – bax ürəyinə ləkə düşmək

ürəyinə xal salmaq – bax ürəyinə ləkə salmaq

ürəyinə qara-qura gəlmək (bir kəsdə özünə qarşı xoşagəlməyən bir şey duymaq, şübhələnmək) – **to suspect something wrong in respect of oneself**

ürəyinə qaynar su səpmək – bax ürəyinə dağ basmaq

ürəyinə ləkə düşmək (şübhə düşdü) – **a suspicion crept into his mind**

ürəyinə ləkə salmaq (şübhə yaratmaq) – **to cause someone's doubt (suspicion)**

ürəyinə od düşmək – bax ürəyində yağ qalmamaq

ürəyinə od salmaq (bir kəsi bərk həyəcanlandırmaq) – **to tug at one's heartstrings / to pluck one by the heartstrings / to come (go) home to one's heart / to touch (move) one deeply / to grip one's heart**

ürəyinə ox batsın! (qarğış) – thunder be with you! / death be with you! / hell be with you!

ürəyinə ox dəymiş! – bax ürəyinə güllə dəymiş!

ürəyinə ox dəysin! – bax ürəyinə güllə dəysin!

ürəyinə salma (narahat olma) – **take it easy / never mind**

ürəyinə salmaq (çox fikir etmək, dərd çəkmək) – **to take (lay) smth. to heart**

ürəyinə su səpilmək (bir kəs sakitləşdi) – **one feels (felt) relieved / one's heart feels (felt) easier / Cf. a load fell from one's shoulders**

ürəyinə su səpmək – bax ürək vermək

ürəyinə toxunmaq (bir kəsin qüruruna toxunmaq, xətrinə dəymək) – **to prick someone's vanity / to touch (cut) someone on the raw / to cut (sting, touch) someone to the quick**

ürəyinə yağ kimi yayılmaq (bir kəsə bir şey çox ləzzət, zövq, nəşə, həzz verir) – **doing great pleasure, refreshing, exquisite, delightful / Cf. not half bad / that's the stuff!**

ürəyinə yaxınqoyma (fikir vermə, narahat olma, zərər yoxdur, unut getsin)– **never mind / take it easy / no hard feelings!** (don't worry, don't give it a thought)

ürəyinə yatmaq (çox xoşuna gəlmək) – **to take blood** (someone or smth. is to someone's liking or taste)

ürəyinə yatmamaq (xoşuna gəlməmək, ləzzət verməmək) – **to is not to** someone's liking (taste) / **Cf. it goes against the grain with someone / someone does not like smth. / it seems distasteful to someone**

ürəyinə yol tapmaq (bir kəsin rəğbətini, sevgisini qazanmaq) = **to find the way to someone's heart**

ürəyinə zəhərli ox sancılsın! – bax ürəyinə ox batsın!

ürəyini açıb tökmək (bir kəs özü öz haqqında hər şeyi açıq deyir, bütün sirrlərini, hisslərini, məqsədini, həyatında gizli olan məqamlarını etiraf edir) – **to make a clean breast of one's soul / to lay one's cards on the table**

ürəyini açmaq – **1.** (etiraf etmək, hər şeyi təmiz, düz, olduğu kimi demək) – **to reveal one's soul to someone / to pour one's heart to someone / to open one's heart to someone / to lay bare one's heart / let one's hair down** (to cheer up); **2.** (bir kəsə öz sevgisini açıq surətdə elan etmək) – **to declare one's love to someone**; **3.** (bir kəsi sevindirmək, şadlandırmaq) – **to take someone out of himself / to take someone's mind off his (her) troubles (sorrows) / to make glad / to cause joy**

ürəyini açmamaq (fikirini, düşüncələrini başqası ilə bölüşməmək) – **to keep cards close to one's chest**

ürəyini ağratmaq (bir kəsi qəmləndirmək) – **to give someone the pip**

ürəyini almaq – **bax ürək vermək**

ürəyini bezikdirmək – **bax ürəyini vurmaq**

ürəyini bilmək istəmək (bir kəsin daxili dünyasını bilmək) – **to see into someone's heart / to sound someone's intention**

ürəyini bir-birinə açmaq (dərdləşmək, səmimi söhbət etmək) – **to have heart-to-heart about smth.**

ürəyini boşaltmaq (bir kəslə öz problemləri ilə bölüşmək) – **to get smth. off one's chest / to unburden oneself / to unburden one's heart (soul) / to relieve one's feelings / let oneself go / to give vent to one's feelings / Cf. let off steam / to get it off one's chest / to find consolation / to allow that** (to pour out)

ürəyini bulandırmaq (nifrət yaratmaq) – **one's gorge rises at smth.**

ürəyini buz kimi saxlamaq (bir şeyi vecinə almamaq) – **to keep one's head**

ürəyini çalmaq – *bax* **ürəyini ovlamaq**

ürəyini çəkmək (bir kəsi ağır işlə, həddən artıq tələblərlə bərk yormaq, əldən salmaq) – **to take the heart out of someone / to squeeze the guts out of someone / to wear someone down / to wear someone out / to tire someone to death** (to torment, rack someone)

ürəyini çürütmək (bir kəsi tənqəd gətirmək, zəhləsini tökmək, yormaq) – **to drag smth. out / to spin smth. out / to harp on the same string**

ürəyini deşmək – *bax* **ürəyini dəlmək**

ürəyini dəlmək (bir kəsi ciddi surətdə duyğulandırmaq) – **to cut someone on the raw / to sting someone to the quick / to prick someone's vanity**

ürəyini dindirmək (zövq vermək, oxşamaq, həzz vermək) – **to soothe the ear (one's heart)**

ürəyini düşürmək – *bax* **ürəyini qoparmaq**

ürəyini ələ almaq – *bax* **könlünü ələ almaq**

ürəyini əritmək – *bax* **ürəyinin yağını əritmək**

ürəyini fəth etmək (bir kəsin nigaha razılığını almaq, sevgisini qazanmaq) – **to win someone's hand / to win someone's heart**

ürəyini gen saxlamaq (hər şeyi ürəyinə salmamaq, fikir etməmək) – **not to take (lay) smth. to heart**

ürəyini gizlətmək (bir kəsə fikirlərini deməmək, açmamaq, gizli saxlamaq) – **to conceal one's thoughts** (intentions)

ürəyini qan etmək – *bax ürəyinə dağ basmaq*

ürəyini qana döndərmək (bir kəsə mənəvi zərbə vurmaq, əziyyət vermək, bir kəsi ürək ağrısına salmaq) – **to cause someone to suffer pangs** (torments) / **to make someone nervous** / **to put someone to the torture**

ürəyini qırmaq (güclü təsir etmək, bir kəsin kefini korlamaq) – **to break someone's heart**

ürəyini qısmmaq(iztirablar keçirtmək, dilxor olmaq) – **one heart is rent** / **one heart is torn** (to grieve over smth., to be in torment, to be racked with smth.)

ürəyini qızmaq – *bax ürəyi qızmaq*

ürəyini qoparıb vermək – *bax ürəyini yedirtmək*

ürəyini qoparmaq (bir kəsi bərk qorxutmaq) – **to frighten (scare) someone to death** / **to frighten the life out of someone** (to make suddenly feel afraid)

ürəyini qoymaq – **1. bax ürəyini vermək; 2. bax aludə olmaq**

ürəyini qubar etmək – *bax ürəyini qubarlatmaq*

ürəyini qubarlatmaq (bir kəsə mənəvi zərbə vurmaq) – **to hurt someone's heart**

ürəyini qurd yemək (bərk nigarançılıq çəkmək) – **it breaks one's heart** / *Cf.* **one's heart is bleeding**

ürəyini oxşamaq (bir kəsin saqqızını oğurlamaq, onun xoşuna gələn hərəkət etmək) – *Lit.* **to please one's heart** / **to gild the pill** / *Cf.* **someone or smth. is to someone's liking** (taste)

ürəyini oxumaq (bir kəsin söyləmək istədiyini ondan qabaq demək, fikirləri üst-üstə düşmək) – **to read someone's heart(s)** / **to take the words right out of someone's mouth** (to say what another man is just going to say)

ürəyini ovlamaq (bir kəsin məhəbbətini qazanmaq) – **to conquer the heart of someone** / **to gain (win) someone's heart**

ürəyini ovuşdurmaq – *bax ürəyini yemək*

ürəyini parçalamaq – *bax ürəyini partlatmaq*

ürəyini partlatmaq (bir kəs bir şeyə görə bərk narahatdır) – **it rends one's heart / one's heart is torn**

ürəyini salmaq – *bax ürəyini qoparmaq*

ürəyini sərinləşdirmək – *bax ürək vermək*

ürəyini sıxmaq –1. *bax ürəyini qısqmaq*; 2. (usandırmaq, kədərləndirmək) – **to make the heart sick / to evoke despair / to bore to death**

ürəyini sındırmaq (bir kəsin xətrinə dəymək, qüruruna toxunmaq) – **to break one's heart / to hurt someone / to wound someone's feelings / to spit upon someone's soul / to trample on someone's finest feelings**

ürəyini soyutmaq – *bax ürək vermək*

ürəyini üzmək – 1. *bax ürəyini çəkmək*; 2. (bir kəsə mənəvi əziyyət vermək) – **it breaks one's heart / one's heart is rent**

ürəyini vermək (bir kəsi sevmək) – **to give one's heart to someone / to take someone to one's heart (bosom)**

ürəyini vurmaq (bir kəsi yormaq) – **one is fed up to the back teeth with smth. / one is sick and tired of smth. / one is sour of smth. / Cf. it sets one's teeth on edge**

ürəyini yandırmaq (bir kəsə təsir göstərmək) – **to have an influence on someone** (to influence, affect)

ürəyini yaralamaq (bir kəsin bərk xətrinə dəymək) – **to touch someone on the raw / to prick someone's vanity / to cut someone to the quick** (to hurt someone)

ürəyini yarmaq – *bax ürəyini qoparmaq*

ürəyini yedirtmək (bir kəsi çox sevmək) – **to think the world of someone / to treat someone as the apple of one's eye / to dote upon someone / to worship someone**

ürəyini yemək (bərk həyəcanlanmaq, fikir etmək) – **to have butterflies in one's stomach / one has a sinking sensation**

ürəyini yerindən oynatmaq – *bax ürəyini qoparmaq*

ürəyini yeyə-yeyə qalmaq – *bax ürəyini yemək*

ürəyini yumşaltmaq (bir kəsi mərhəmətə çağırmaq) – **to urge someone to the mercy / to win someone over**

ürəyini zorlamaq (özünə mənəvi əziyyət vermək) – **to force oneself**

ürəyinin başı ağrımaq – *bax ürəyi ağrımaq*

ürəyinin başı sızıldamaq – *bax ürəyinin başı ağrımaq*

ürəyinin başı yanmaq – *bax ürəyinin başı sızıldamaq*

ürəyinin başına ox dəysin! – *bax ürəyinə ox batsın!*

ürəyinin dərin güşəsində (bir kəsin daxilində, gizlində, heç kəs bilmədən, xəlvəti) – **deep in one's heart / in one's soul (heart) / at heart / inwardly / inly**

ürəyinin içini yemək – *bax ürəyini yemək*

ürəyinin qanı ilə yazmaq (böyük səmimiyyətlə yazmaq) = **to write smth. in blood of one's heart**

ürəyinin qurdunu öldürmək(azca yemək) – **to take (have) a bite / to have (catch) a snack / to pick a mouthful / to refresh one's inner man / to stop the rumbling**

ürəyinin quşu uçmaq – *bax ürəyi uçmaq*

ürəyinin odu sönmək (bir kəsin bir insana sevgisi, istəyi artıq yoxdur) – **someone's ardour is cooled**

ürəyinin odunu söndürmək (həvəsdən salmaq) – **to cool someone's ardour**

ürəyinin piyi ərimək – *bax ürəyinin yağı ərimək*

ürəyinin piyini əritmək – *bax ürəyinin yağını əritmək*

ürəyinin telləri əsmək – *bax ürəyi əsmək*

ürəyinin ucu ağrımaq – *bax ürəyinin başı ağrımaq*

ürəyinin ucu göynəmək – *bax ürəyinin ucu ağrımaq*

ürəyinin ucu sökülmək – *bax ürəyinin başı ağrımaq*

ürəyinin yağı ərimək (xoşagəlməyən bir şeyi gözləməkdən üzülmək) – **to be in agony of suspense of smth. bad / Cf.it breaks one's heart / one's heart is bleeding**

ürəyinin yağını əritmək – *bax ürəyinə od düşmək*

ürəyinin yağını əritmək – *bax ürəyini qana döndərmək*

ürəyinin yağını yedirtmək – *bax* ürəyini yedirtmək

ürəyinin yağını yemək – *bax* ürəyini yemək

ürəyinin yağısını söndürmək (susuzluğu yatırtmaq) – to quench thirst

**ürəyiyanıqlı olmaq (qəm-qüssə içində olmaq) – to become (to be) embittered
/ someone has a sorrowful / someone has a mournful heart**

ürəyiyaralı olmaq – *bax* ürəyiyanıqlı olmaq

ürəyinə dəymək – *bax* qəlbinə dəymək

ürəyinə gətirmək – *bax* ürəyinə salmaq

**ürəyinə hakim olmaq (bir kəsin məhəbbətini qazanmaq) – to obtain / to gain
smb.'s heart / to win the sympathy of smb. / to be in smb.'s good graces / to
stand high in smb.'s favour / to be in high favour with smb.**

*** ürəyinə xal düşmək (şübhə etmək) – to have doubts about smth.**

**ürəyinə xal salmaq (şübhəyə salmaq) – to make smb. to doubt / to keep smb.
guessing**

ürəyinə salmaq (bir şeydən narahat olmaq) – to take smth. to heart

ürəyinə toxunmaq – *bax* ürəyinə dəymək

**ürəyinə yağ kimi yayılmaq (çox yaxşı, xoş, məmnun olmaq) = doing great
pleasure / doing refreshing / doing exquisite (delightful)**

ürəyinə yatmaq (xoşdur) – someone or smth. is to someone's liking (taste)

**ürəyinə yatmamaq (xoş deyil) – someone does not like someone or smth. / it
is not to someone's liking / it seems distasteful to someone**

**ürəyinə yol tapmaq (bütün vasitələrlə bir kəsin rəğbətini qazanmaq) – to find
the way to smb.'s heart / try to win someone's favour at any cost / to insinuate
oneself into someone's favour / to curry favour with someone / to ingratiate
oneself into someone's favour**

**ürəyini açmaq – 1. (düz demək) – to come clean; 2. (bir kəsi sevindirmək) –
to make glad / to cause joy / to gladden**

**ürəyini açıb tökmək (açıq, səmimi hər şeyi söyləmək) – to let down (one's)
hair / to display / to discover one's secret / to cheer up / to pour one's soul / to
pour out one's heart to someone**

ürəyini boşaltmaq (bir kəsə etiraf etmək) – **to brighten one's heart / to open one's heart to someone / to reveal one's soul to someone / to pour out one's heart to someone / to unburden one's soul**

ürəyini buz kimi saxlamaq (sakitliyi qorumaq) – **to keep serenity / tranquillity / peace of mind**

ürəyini çəkmək (daima gərginlikdə kimisə saxlamaq) – **to keep smb. dangling** (to pester, to bother, to bore, to plague, to exhaust, to tire out smb.)

ürəyini çürütmək – *bax ürəyini çəkmək*

*** ürəyini dindirmək** (bir kəsi əzizləmək) – **to fondle / to caress**

ürəyini ələ almaq – **1.** (bir kəsin könlünü almaq) – **to gild (to sweeten, to sugar) the pill; 2.** (bir kəsin sevgisini qazanmaq, ürəyini fəth etmək) – **to win someone's heart**

ürəyini gen saxlamaq (narahat olmamaq, əmin olmaq) – **to be sure / to be confident / to be convinced**

ürəyini gizlətmək (fikirlərini, niyyətlərini açıq deməmək) – **to keep to oneself / to dissemble**

ürəyini qısmaq (özünə dərd eləmək) – **to be in torment / to be racked with** (to grieve over)

ürəyini qoparmaq (bir kəsi bərk qorxutmaq) – **to terrify / to horrify / to petrify / to frighten hardly**

ürəyini qoymaq – *bax ürəyini vermək*

*** ürəyini ovlamaq** (özünü sevməyə bir kəsi məcbur etmək) – **to cause / to force smb. to love / to charm / to fascinate**

ürəyini sərinləşdirmək (bir kəsi bir işdən soyutmaq) – **to calm someone / to quiet someone**

ürəyini sıxmaq – *bax ürəyini qısmaq*

ürəyini sındırmaq – *bax ürəyinə toxunmaq*

ürəyini soyutmaq – *bax ürəyini sərinləşdirmək*

ürəyini üzmək – *bax ürəyini çürütmək*

ürəyini vermək (bir kəsi sevmək) = **to give one's heart to smb.**

ürəyini vurmaq – *bax ürəyini üzmək*

ürəyini yedirtmək – *bax ürəyini dindirmək*

ürəyini yemək (bərk narahat olmaq, fikir etmək, sakit ola bilməmək) – **someone got the jitters / someone got the willies / to get gray** (to grieve, to be anxious)

ürəyini yerindən oynatmaq – *bax ürəyini qoparmaq*

ürəyini yeyə-yeyə qalmaq – *bax ürəyinə salmaq*

ürəyini yumşaltmaq (bir kəsi mərhəmətli olmağa çağırmaq, rəhmə gətirmək) – **to move to pity / to stir the pity (of)**

ürəyinin açıqlığından (sadəlikdən, sadələvhlükdən) – **in the simplicity of one's heart**

ürəyinin içində (bir kəsin iç, daxili dünyasında) – **at heart / in one's heart / inside one's heart / inside someone**

ürəyinin içini yemək – *bax ürəyini yemək*

ürəyinin qanı ilə (təəssüflənərək) – **with a great pity**

ürəyinin qurdunu öldürmək (bir balaca qəlyanaltı etmək) – **to stay the pangs of hunger** (to have a snack, to eat something)

ürəyinin yağı ərimək (xoşagəlməyən bir şeyi gözləyərək narahat bir halda olmaq) – **to be in agony of suspense**

ürəyinin yağını öldürmək – *bax ürəyinin qurdunu öldürmək*

ürəyiniz nə istəsə (xətrin nə istəsə, xoşuna nə gəlsə) – **anything one likes / anything one wishes**

ürəyisınıq (xətrinə dəymiş bir halda) – **to be with a broken heart / disappointed / disillusioned / depressed / dispirited / hapless / ill-starred**

*** ürəyisözlü olmaq** – **to be pained / offended**

ürəyitəmiz olmaq – *bax ürəyiaçıq olmaq*

ürəyiyuxa olmaq – *bax ürəyinazik olmaq*

ürəyiyumşaq olmaq – *bax ürəyiyuxa olmaq*

ÜSLUB

Üslub - insanın özüdür. – The style is the man.

...üslubda (müvafiq rəngdə, rəng çalarında) – to match smth. / to be a good match for smth.

ÜST

üst dodağı göy süpürür, alt dodağı - yer (bir kəs hirslənib və ya küsüb) – someone is as sulky as a bear with a sore head / someone has a long face / someone pouts, sulks

üstdən-aşağı süzmək – bax başdan-ayağa süzmək

üstələmək (bir kəsə qalib gəlmək) – to have (or to get) the better of

üstəlik olaraq (bu azmış kimi) – * into the bargain / not to mention / on the top of that (in addition to, besides, along with)

Üstü bəzək, altı təzək. – Beauty is but skin - deep. / Great boast, small roast. / Fair without, false within. / Fine feathers don't make fine birds. / Cf. Rob your belly to cover your back.

üstü yoxdur (müqayisə olunmayan, əla, gözəl bir şey barədə) – to be unrivalled in smth. (of an excellent one, the best)

Üstümdən ağır bir daş götürüldü. – It is a load off one's mind. / One feels a weight roll off oneself. / As if a mountain fell from one's shoulders. / It's a weight off one's chest (shoulders). / A load has been taken off one's mind (chest, shoulders). / A load has been lifted from one's heart (shoulders).

üstümdən elə bil dağ götürüldü (bir kəs mənəvi rahatlıq qazandı) – a weight off one's mind

Üstümü (üst-başımı) unlu görüb, adımlı dəyirmançı çağırma. – Not judge by appearances, the outside is false.

üstündə əsmək – 1. (bir kəsi çox sevmək) – to think no end of someone / to think the world of someone; 2. (artıq dərəcədə bir kəsə qayğı göstərmək) – to fuss over someone or smth. like an old hen / to brood over smth. like a hen over an egg

üstündə haqqı olmamaq (bir kəsin bir şeyə ixtiyarı yoxdur) – **to have no business to do smth.**

üstündə zağ-zağ əsmək (bir kəsi əzizləmək, qorumaq) – **to think the world of someone / to treat someone as the apple of one's eye / to dote upon someone / to worship someone**

Üstündən ağır bir daş götürüldü! – **A load fell from one's shoulders (mind, chest). / A weight seems to roll off someone's back. / As if a mountain fell from one's shoulders.**

üstündən bir daş! (birdəfəlik yaddan çıxıb, unudulub) – **it's gone and long forgotten / it's all over and done with (all past and done with) / that's ancient history / it's a thing of the past / it's all part of the deep dark past / Cf. it's all old hat now**

üstündən bir stəkan su içmək (yemək, udmaq) – **to swallow smth.**

üstündən elə bil dağ götürüldü (bir kəs sakitləşdi) – **as if a load has been lifted from one's heart (shoulders) / it's as if a weight off one's shoulders (chest)**

üstündən keçmək – *bax üstünü vurmamaq*

üstündən (bir) qələm çəkmək – *bax qələm çəkmək*

üstündən vaz keçmək (özünü görməməzliyə vurmaq) – **to turn a blind eye to smth. (to show as if one pay no attention to smth.)**

üstünə ağlamaq (bir kəsə şikayət etmək) – **to cry on someone's shoulder**

üstünə artırmadan (olduğu kimi demək) – **not a word more or less**

üstünə artırmaq – *bax üstünə qoymaq*

üstünə atılmaq (bir kəsi danlamaq, bir kəslə dalaşmaq) – **to fall on someone / to be spoiling for a fight / to let fly**

üstünə ayaq almaq (bir kəsə mənəvi zərbə vurmaq, xətrinə dəymək) – **to jump on someone / to go for someone / Cf. to touch someone on the raw / to sting someone to the quick / to prick someone's vanity / to tread on someone's corns**

üstünə ayaqlanmaq – *bax üstünə ayaq almaq*

üstünə buzlu su tökmək – *bax üstünə soyuq su tökmək*

üstünə çıxmaq (müəyyən gizli məsələnin üstünü açmaq) – **to catch someone napping / to catch someone off balance / to catch someone off guard / to catch someone on the wrong foot / to catch someone unawares**

üstünə diri ilan salsan yerindən tərpənməz – **1.** (soyuqqanlı insan haqqında) – **an iceberg / an ice-floe** (of a cool man); **2.** (ağır, yavaş-tərpənən insan haqqında) – **a mumbler** (of a sluggish man)

üstünə düşmək – **1.** (bir işlə ciddi məşğul olmaq) – **to set to work on smth. / to set about smth. / to start working**; **2.** (bir kəsi bərk danlamaq) – **to nag at someone day and night / to make life a burden to someone / to drive someone to distraction / to eat into someone**

üstünə elə bil bir qazan qaynaq su tökdülər (bir kəs gözləmədiyi bir şeyi görəndə və ya eşidəndə) – *Lit.* **as if someone is scalded by boiling water**

üstünə əl qaldırmaq (bir kəsi vurmaq, döymək) – **to raise one's hand against someone / to strike (hit, beat) someone**

üstünə fitləmək (bir kəsi bir işə qızıışdırmaq, təhrik etmək) – **to set one against someone** (to incite someone)

üstünə getmək (bir kəsi qorxutmaq, narahat etmək) – **to curl someone's hair**

üstünə gülmək (bir kəsi ələ salmaq, lağlağaya qoymaq) – *Amer.* **to sell someone a gold brick / to mock (jeer) at someone or smth. / to make sport (fun, game) of smth.**

(bir kəsin) **üstünə hürə-hürə atılmaq** (bir kəsi danlamaq) – **to rush at someone barking**

üstünə xoruzlanmaq (bir kəsə kəkələnmək, şeşlənmək) – **to get on one's high horse / to ride the high horse / to be cock-a-hop / to be bluster / to jump at someone as a cock**

üstünə ildırım düşsün! (qarğış) – **go to thunder! / go to blazes!**

üstünə kəkələnmək – *bax* **üstünə xoruzlanmaq**

üstünə qoymaq – **1.** (bir şeyi şişirtmək, olduğu kimi deməmək) – **to draw a long bow**; **2.** (yalan danışmaq) – **to talk nonsense / to talk through one's hat / to**

spin a yarn / to spend one's time in idle chatter (talk) / to cackle; 3. (qorxuya salmaq) – to make one's story a horror of horrors

üstünə neft töküb odlanmaq – bax üstünə neft töküb yandırmaq

üstünə neft töküb yandırmaq – 1. bax od vurub yandırmaq; 2. bax yarasını təzələmək

üstünə peşkəşlər (töhvələr, sovqatlar) yağdırmaq (bir kəsə çoxlu hədiyyələr vermək) – to shower someone with gifts

üstünə pərdə çəkmək (bir şeyi susmaqla gizlətmək) – to draw a veil over something

üstünə (soyuq) su ələmək (bir kəsdə bir işi görməyə həvəsi öldürmək) – to cool someone's ardour / to pour cold water on smth.

üstünə (soyuq) su ələnmək (həvəsdən düşmək) – to lose heart / to despond / to be dejected / to become despondent (disheartened, downhearted) / let one's spirits sink

üstünə soyuq su tökmək (bir kəsi sakitləşdirmək) – to throw a cold water over someone (to discourage someone)

üstünə şığımaq (bir kəsə qarşı kəskin davranmaq) – to come down like a ton of bricks (very severely)

üstünə tullanmaq – bax üstünə atılmaq

üstünü açıb ağartmaq – bax açıb ağartmaq

(bir şeyin) üstünü açmaq – 1. bax üstünə çıxmaq; 2. (ifşa etmək) – to give someone a back cap/ to blow the lid off someone / to take the lid off smth. / to tear to tatters; 3. (aydınlaşdırmaq) – to lift the veil

üstünü açmamaq (bilərəkdən deməmək, gizlətmək) – to keep back smth. / to gloss smth. over / to cover up smth. / to disguise smth.

üstünü alıb (yaxın gələcəkdə) – around the corner (soon)

üstünü almaq (yaxın zamanlarda olacaq, bir şey gözlənilir) – to be hard on (at) someone's heels / to continue a hot pursuit

üstünü altına çevirmək (hər yeri dağıtmaq) – to turn everything upside-down

üstünü basdırmaq – *bax üstünü açmamaq*

üstünü kəsmək (bir kəsi qovmaq, tələsdirmək) – **to breathe down someone's neck**

üstünü malalamaq – *bax üstünü basdırmaq*

üstünü ot basmaq (baxımsız, atılmış vəziyyətdə olmaq) – **to be forgotten / neglected**

üstünü ot basmış (həmişəlik unudulmaq) – **that's ancient history / it's a thing of the past / it's all part of the deep dark past / it's gone and long forgotten / it's all over and done with (all past and done with) / Cf. it's all old hat now**

üstünü pərdələmək – *bax üstünü malalamaq*

üstünü vurmamaq (üzə vurmamaq, bir kəsə açıq bir şeyi söyləməmək) – **to pass smth. over in silence / to hush up smth. / to smother smth. / to suppress smth.**

* **üstünüzə sağlıq** (bir kəs öz xəstəliyi və ya fiziki ağrısı barədə danışanda həmsöhbətə deyir ki, siz sağ olun, mənim filan yerim ağrayır) – **be healthy** (this expression is spoken when one tells about his (or her) illness or aches, he (or she) wishes health to the person he (or she) is talking to)

ÜST-BAŞ

üst-baş (paltar, geyim) – **a bag of fruit**

üst-başını bulamaq (üst-başını batırmaq) – **to get oneself dirty**

ÜSTÜN

üstün gəlmək – **1. baxüstünlüyü əldə etmək; 2. (xeyir götürmək) – to be the gainer; 3. (işin nəticəsini öz xeyrinə həll etmək) – to tip the balance / to turn the scales**

ÜSTÜNLÜK

üstünlük verən rol – **a rewarding part**

üstünlüyü əldə etmək – 1. (bir kəsin üzərində üstünlüyə malik olmaq)– **to get** (have, keep) **the bulge on someone /to get the weather gauge of someone / to have the weather gauge of someone / to carry the garland / to gain the garland / to get the garland / to go away with the garland / to win the garland / to hold the age/to get the jump on someone / to carry all before one / to get the bulge on smb. / to keep the bulge on someone / to make the grade / to eclipse someone / to outshine someone / to hold the belt / to make a conquest / to gain (to get or to have) the upper hand; 2.** (çətinliklərin öhdəsindən gəlmək) – **to get the best of smth. /to have the better of smth. / to prevail over smth. / to conquer smth. / to come out on top**

üstünlüyü qazanmaq – *bax* üstün gəlmək

ÜSTÜÖRTÜLÜ

üstüörtülü danışmaq (eyhamla danışmaq) – **to beat about the bush / to beat around the bush**

ÜSYAN

üsyən etmək – 1. (qətiyyətli etiraz etmək) – **to be up in arms; 2.** (itaətdən çıxmaq) – **to kick over the traces**

ÜŞÜTMƏ

üşütmə tutub (soyuqdan titrəmək) – **one feels shivery / one is shivering all over** (with cold, from hangover, *etc.*)

ÜZ

üz ağartmaq (bir kəsin ümidlərini doğrultmaq) – **to come up someone's expectations / to justify someone's confidence** (to do honour to someone, to show good results)

üz ağartmamaq (bir kəsin ümidlərini doğrultmamaq) – **to fall short of someone's expectations**

üz ağılığı (fərəh olunası bir kəs və ya bir şey) – **an object of pride / a matter of honour**

üz bozartmaq (bir kəsə kobudcasına cavab qaytarmaq) – **to talk back** (to be insolent, to be rude to)

üz çevirmək (bir kəsə olan münasibəti dəyişmək) – **to take umbrage at someone / to feel hurt / to turn away from someone or smth. / to modify one's attitude towards someone / to drop someone or smth. like a hot brick / to drop someone or smth. like a hot potato**

üz döndərmək – **1.** (bir kəsi tərk etmək) – **to betray someone or smth. / to turn on one's heel; 2.** (bir kəsə və ya bir şeyə laqeyd münasibət bəsləmək) – **to turn up one's nose at someone or smth.**

üz görmək (bir kəsin könlünü almaq, nazını çəkmək) – **to be biassed / to pander to someone / to please someone**

üz göstərmək – **1.** (bir kəsi səmimi və yaxşı qarşılamaq) – **to give someone a hearty welcome (reception) / to be gracious; 2.** (bir kəsin xoş münasibətinə xoşluqla cavab vermək) – **to please someone / to give satisfaction / to be indulgent to someone / to give encouragement**

üzgöstərməmək (bir kəsi çox soyuq qarşılamaq) – **to receive someone coldly / to treat someone badly / to meet someone coldly / to send someone packing / to show the door to someone**

üz-gözü gülmək – *bax üzü gülmək*

üz-gözünə bəzək vermək – *bax üz-gözünü çəkmək*

üz-gözünü çəkmək (özünə bəzək-düzək vermək) – **to put one's face on / to spruce oneself up / to titivate oneself / to tidy smth. up / to put on make-up**

üz-gözünü düzəlmək – *bax üz-gözünü çəkmək*

üz-gözünü turşutmaq – *bax üzünü turşutmaq*

... üz istəyir (bir kəsin vicdanı yoxdur) – **one had the cheek to do smth. / one had the gall to do smth. / one had the nerve to do smth. / one must abandon conscience to do smth.**

üz qoymaq – **to turn on one's heel**

üz tutmaq – bax üz qoymaq

Üz ürəyin aynasıdır. – Lit. Face is the mirror of one's soul.

üz-üzə (təkbətək)– face to face

Üz verdik dəliyə, palçıqlı çıxdı xaliya. – Fools never know when they are well. / There are many places to a fool.

Üz verdikcə astar da istəyir. – bax Üz verirsən, astar da istəyir.

Üz verəndə, astar istəməzlər. – There's a limit to everything. / It's time to stop. / One ought to know when one's time is up. / Enough's enough.

Üz verilən yerdən ərinmə, üz verilməyən yerdə görünmə. – bax Çağırılan yerə ərinmə, çağırılmayan yerdə görünmə.

Üz verirsən, astar da istəyir. – If you give him an inch, he'll take a mile. / Let him put in his finger, and he will put in his whole hand. / Give him a ring, and he'll want your whole arm. / It is hard to break a hog of an ill custom.

üz vermək – 1. (bir kəsə imkan vermək, bir kəsi qudurtmaq) – to indulge someone's whims / to give way to someone / pat someone on the back (head) / to give someone a pat on the back (to pander to someone); 2. (baş vermək) – to happen / to occur

üz verməmək – 1. (bir kəsi uzaq, özündən aralı məsafədə saxlamaq, yaxın buraxmamaq) – to keep someone at a respectful distance / to keep someone at arm's length; 2. (cəzasız buraxmamaq) – to permit someone no liberties (nonsense) / not let someone get away with it / to give no quarter / never let things slide / to be tough with someone / to crack down on someone

üz vurmaq (bir kəsdən təkidlə bir şeyi xahiş etmək, ondan əl çəkməmək) – to put someone in an awkward position by his pressing requests

üz vurmamaq (bir kəsdən heç nə xahiş etməmək) – not to have recourse to

üzbəsurət – bax üzbəüz

üzbəüz (bilavasitə bir kəslə ünsiyyətdə) – face to face (to see someone, smth.)

üzbəüz gəlmək (çox yaxınlaşmaq) – to come (to stand, etc.) close to someone or smth.

Üzdə gülür, ayaqdan çəkir. – A tail of fox. (about hypocritical person)

Üzdə gülür, dalda hürür. – *bax* Üzdə gülür, ayaqdan çəkir.

üzdə yumşaq (fikrindən dönməyən insan haqqında) – **an iron fist in a velvet glove**

üzdən (bir kəsi zahiri görünüşündən mühakimə etmək) – **in looks / outwardly / apparently / in appearance / someone or smth. looks** (by looking at someone or smth.)

Üzdən bir şey deyil, amma bədəndən yaxşıdır. – *Lit.* Badly cut, but reliably sewn. (Of a heavy-set man or woman.)

üzdən dəyişmək (ağarmaq, saralmaq) – **to change colour**

üzdən düşmək (çox arıqlamaq, pis görsənmək) – **to lose weight / to get thin / to become thin in the face**

üzdən iraq – 1. (Allah göstərməsin) – **God save! / pass me! / pass us!; 2.** (pislikdə adı çıxmış) – **iron. notorious / the so-called**

üzdən getmək (dərinlikə getməmək) – **never go below the surface**

üzdən salmaq – *bax* gözdən salmaq

üzdən tanımaq (xasiyyətinə bələd olmamaq) – **to know someone by sight only**

üzdən tanımamaq (bir kəsin haqqında bir təsəvvürü olmamaq) – **not to know someone from Adam**

üzdənirəq (Allah göstərməsin) – **God forbid!**

üzə çıxarmaq (ifşa etmək, üstünü açmaq, aşkara çıxartmaq) – **to put light through someone / to show someone or smth. up in his (her, its) colours / to bring smth. out into the open / to bring someone to light / to show oneself / to bring someone in (into) the open / to blow the lid off someone or smth.** (to expose, to unmask someone or smth., to disclose smth., to speak out openly)

üzə çıxmaq – 1. (məlum olmaq) – **to come to the surface / to come in sight; 2.** (ortalığa çıxmaq) – **to become a member of a reputable circle / to become a celebrity / to make one's mark in life; 3.** (bir şeyi ictimaiyyətin nailiyyəti etmək) – **to blow something wide open; 4.** (sual haqqında) – **come to the fore**

üzə çıxmamaq (cəmiyyət içində görsənməmək) – **not to come in sight / not to achieve a position in life**

üzə dayanmaq (bir kəslə razılaşıbmamaq, hər şeyi inkar etmək, boynuna almamaq, tərslik etmək) – **to kick up a fuss / to get uptight against smth. / to bristle up / to go up in the air / to get (to put, to set) one's back up / Cf. someone would not hear of it / someone walks out on someone** (to be opposed to someone, to kick, to revolt against smth.)

üzə demək (bir kəsə bir şeyi açıq söyləmək) – **to say smth. right to (in) someone's face**

üzə durmaq – 1. (qudurmaq, sırtıqlaşmaq, həyasızlaşmaq) – **to do the grand / to get too big for one's boots / to be on the high horse / to put on airs / to be on the high ropes** (to become more and more insolent); 2. *baxüzə dayanmaq*

üzə düşmək – *baxüzə durmaq*

üzə gülmək – 1. (yaltaqlanmaq, alçalmaq) – **try to please someone / to curry favour with someone / try to ingratiate oneself with someone / to wag one's tail cringingly before someone / to fawn on (upon) someone / to prostrate oneself before someone / Cf. to lick someone's boots / to brown-nose**; 2. (ikiüzlük etmək, riyakarlıq etmək) – **to be hypocritical**

üzə qabarmaq – *bax üz bozartmaq*

üzə salmaq (utanmadan bir işi etmək) – **to get smth. by cheek** (to do smth. forgetting the sense of shame)

üzə vermək (göstərmək, aşkara çıxartmaq) – **one is not able to disguise one's feelings / let on / to make sign**

üzə verməmək (gizlətmək, aşkara çıxartmamaq) – **to make no sign / to show (give) no sign of smth. / not to give oneself away / not to betray one's feelings / not let on / to carry it off**

üzə vurmaq – 1. (bir kəsi bir işdə utandırmaq) – **to say smth. right to (in) someone's face**; 2. (bir kəsin çatışmazlıqları barədə açıq söyləmək) – **to remind someone about one's short-comings** (deficiency) / **to show one's weak points**

üzə vurmamaq – 1. (bir şeyi ört-basdır etmək, açıq deməmək) – **not to say smth. right to (in) someone's face**; 2. (bir kəsin çatışmazlıqlarını açıq üzünə söyləməmək, söhbətdə zəif yerlərinə toxunmamaq) – **no to show one's defects / not to touch upon one's weak points**

üzərindən atmaq – *bax çiyindən atmaq*

üzgörənlik etmək – *bax üz görmək*

üzlər görmüş – *bax üzünün suyu tökülmüş*

üzlərdən iraq – *bax üzdən iraq*

üzləşmə təşkil etmək (bir kəsləri üzləşdirmək) – **to confront with someone**

üzlü olmaq (abırsız, həyasız, utanmaz insan haqqında) – **to have the brass neck** (a combination of confidence and lack of respect)

üzlülüynə salmaq – *bax üzə salmaq*

üzü açılmaq – 1. (bir kəs mənəvi cəhətdən korlanıb) – **to become corrupted / to develop a flaw / to go to the bad / to lose one's virginity / to give oneself up to debauchery**; 2. (artıq heç kəsdən utanmamaq) – **to be over-free / to be off-hand / to be brash**

üzü ağ çıxmaq – *bax üzü ağ olmaq*

üzü ağ etmir (hörmətdə deyil) – **it is not to his (her) credit / it is not a very creditable doing of his (hers, etc.)**

üzü ağ olmaq – *bax üz ağartmaq*

üzü astarından baha oturmaq (bir şey ona dəyməz, çox bahadır) – *Fr. Le jeu ne vaut pas la chandelle. / the game is not worth the candle (the candles) / Cf. it's not worth powder and shot*

üzü bu yanadır (bir kəs ölümcül vəziyyətdədir) – **someone gets out / one extricates oneself** (a sick man is promising to get better)

üzü bulud kimi tutulmaq (bir kəsin kefi-əhvalı yoxdur) – **to look crusty / to glower at someone / to be grimmer than a storm / Cf. to be as black as a thunder-cloud**

üzü dönmək – 1. *bax üz döndərmək*; 2. (bir kəsə xəyanət etmək) – **to break one's fidelity** (to betray someone)

üzü gəlməmək (bir kəsdən bir şeyi xahiş etmək və ya bir sözü demək, bir kəsə müraciət etməkdən utanmaq, çəkinmək) – **to feel shy of smth.**

üzü gülmək (bir kəsin kef-əhvalı yaxşılaşdı) – **one beams with pleasure / one's face brightened with joy**

üzü gülməmək (bir kəsin kef-əhvalı yoxdur və ya pisdir) – **to be as black as thunder / to be as black as a thunder-cloud / to be as black as sin / to grimmer than a storm cloud**

üzü qara çıxmaq – 1. (biabır olmaq) – **one turns out to be disgraced; 2. baxüzü qara olmaq**

üzü qara olmaq – 1. (bir şeyin öhdəsindən gəlməmək) – **to show oneself at one's worst / to disgrace oneself / to make a poor showing / to be found wanting (to be guilty); 2. (borclu qalmaq)– to be in the hole / Amer. for the extent of**

üzü qara olmamaq (özünü yaxşı tərəfdən göstərmək) – **to show oneself at one's best / to put on the best front possible / to do one's best / to be equal to task / not to disgrace oneself / not to make a poor showing / not to be found wanting / to give a good account of oneself / to make the best of a bad bargain (business, job) / to make the best if it / to acquit oneself well / to come out on top / to come up to scratch / to have done oneself proud**

üzü qıbləyə olmaq (ölü haqqında) – **to be dead / Cf. to be pushing up daisies / to be snuffing it**

üzü o yanadır (ömrünə az qalmış, ağır xəstə insan haqqında) – **to look as if he (she) would not last much longer / to have one (one's) foot in the grave / one is not going to live / one has not long to live / one's hours are numbered / Cf. he is not long for this world**

* **üzü olmaq** (bir sözü deməyə hünəri çatmaq) – **to have courage to ask / to say**

***üzü sulu-sulu** (biabır olmadan) – **to go out in time / to disgrace oneself**

Üzü şeyx, astarı kafir. – *Lit.* She is beautiful, but her language is stinging-nettles.

üzü tutulmaq – *bax* üzü bulud kimi tutulmaq

üzü üzlər görmüş (kifayət qədər təcrübəyə malik olan insan haqqında) – **not born yesterday / have seen a lot of life / have seen a thing or two in one's time / have been around**

üzü yumşaq (ürəyiuxa insan haqqında) – **to be soft-hearted / to be mild / to be friable**

üzüaşağı sürüşmək (bir kəs mənəvi cəhətdən korlanıb) – **to go downhill / to sink rapidly in the social scale / to be slipping morally / rapidly deteriorate**

*** üzüboz – shameless / impudent**

*** üzüm ayağının altına** (bir kəsdən üzr istəyəndə) – **I beg your pardon! / I'm sorry! / Excuse me!**

üzüm qaradır – *bax* üzüm yoxdur

üzüm yoxdur (özümü günahkar hiss edirəm) – **someone shows oneself at one's worst / someone is guilty / one feels awkward**

Üzümə bax, halımı sor. – Everything is clear when one looks at your face.

Üzün ağ olsun! (bir kəsi danlayanda) – *iron.* **Thanks, you did me a good turn!**

Üzün qara olsun! (bir kəsi danlayanda) – **It's a crying shame! / Shame! / For shame! / Shame on you! / Fie for shame! / A shame and a disgrace!**

üzündə abır-haya yoxdur (utanmaz insan haqqında) – **one is dead to shame / one has lost all sense of shame / no shame or sense**

üzündə su yoxdur – *bax* üzündə abır-haya yoxdur

üzündə yazılıb (hər şey bilinir, aydındır) = *Lit.* **it is written on someone's face / Cf. you can read in someone's face (countenance)**

üzündəki qırıqlar açılmamaq – *bax* üzü gülməmək

... üzündən – 1. (... səbəbindən, ... görə) – **owing to smth. / by virtue of smth. / because of smth. / due to smth. / on account of smth. / as a result of smth.; 2.** (sifətindən) – **apparently / in appearance / in looks / someone or smth. looks ... / by looking at someone or smth.**

üzündən gəlmək (həyasız insan haqqında) – **not to be over-nice in one's expressions / not to mince one's words / not to feel shy**

üzündən gəlməmək (abır-həya bilən insan haqqında) – **to feel shy / to be ashamed of / to be too shy**

üzündən keçə bilməmək (bir kəsə “yox” cavabını deyə bilməyəndə) – **not to comply with someone's request**

üzündən qan qaçıb (bir kəsin üzü həyəcandan yaman ağarıb) – **deathly pale / not a drop of blood in one's face**

üzündən nur tökülmək – *bax* **üz-gözündən nur yağır**

üzündən oxumaq – *bax* **gözlərindən oxumaq**

üzündən zəhər tökülmək – *bax* **üz-gözündən zəhirmar tökülmək**

üzünə (açıq demək) – **right to (in) someone's face (to say, laugh, etc.) / to attack frontally / to make a frontal attack / to charge someone head on / to ask (to say) smth. point-blank**

üzünə açıq demək (söyləmək) – **plain speaking**

üzünə baxan kəffarə verməlidir (zahiri görünüşü çox kifir olan insan haqqında) – **an ugly creature**

üzünə baxılası deyil (xoşagələməyən bir kəs və ya bir şey barədə) – **smth. sickening, nauseating**

üzünə baxmadan qaytarmaq – **to reject smth. out of hand**

üzünə baxmaq istəməmək – *bax* **üzünə baxmamaq**

üzünə baxmamaq (bir kəsi soyuq qarşılamaq) – **to have no further consideration for someone / to give a frosty reception to somebody** (to have nothing more to do with someone or to do something that makes someone feels that you aren't happy to see him or her)

* **üzünə bir batman darı töksən birisi də yerə düşməz** (çopurlu üzü olan insan haqqında) – **about the pitted (pock-marked, dappled) man**

üzünə bozarmaq (bir kəsə cavab qaytarmaq) – **to cheek someone**

üzünə demək (bir şeyi açıq söyləmək) – **to tell someone point-blank** (to tell someone straight)

* **üzünə demək olmasın** (utanmadan bir kəsə aid olan sözü o insanın üzünə demək) – **let me disclose you my personal opinion**

üzünə dəsmal tutmaq – *bax üzünə ələk tutmaq*

üzünə dik baxmaq – **1.** (utanmadan, çəkinmədən bir kəsin gözlərinə baxmaq) – **to look someone straight in the eye(s) / to look someone right square in the face / to stare boldly into someone's face; 2.** (bir kəsin gözlərindən göz çəkməmək) – **to bear someone's sight; 3.** (bir şeyin olmağını aydın dərk etmək) – **to face smth.**

üzünə dik söyləmək (düzünə demək) – **to prefer plain speaking / Amer. to talk cold turkey / Cf. to call a spade a spade**

üzünə durğuzmaq (bir kəsi başqasına qarşı çıxartmaq) – **to hound / to persecute someone**

* **üzünə ələk tutmaq** (yalandan utanmaq) – **about someone's shame for show**

* **üzünə gəlmək** – **1.** (bir kəsi qınamaq, utandırmaq) – **to gibe (jeer) at someone or smth. / Cf. to throw smth. in someone's teeth** (to reproach, to nag someone); **2.** (bir kəsdə dilxorluq hissi yaratmaq) – **to prick one's eyes / to offend the eye**

üzünə güləb suyu! (bu ifadəmə görə sizdən üzr istəyirəm, hansısa ədəbsiz söz və ya ifadə deyiləndə) – **I beg your pardon for the expression**

üzünə gülmək – **1.** *bax üzünə xoş baxmaq; 2.* (göz oxşamaq) – **to gladden (delight) the eye; 3.** (ikiüzlük etmək) – **to feign friendship / to smile at one's face** (to dissimulate, to flatter)

üzünə gün doğmaq (çox xoşbəxt, məmnun görünmək) – **life is kind to him** (to be lucky, happy)

üzünə gün doğdu (bir işi etməyə bir kəsin gözəl, əlverişli imkanı yarandı) – **fortune smiled upon him**

üzünə həsrət qalmaq (bir kəs üçün burnumun ucu göynəyir, bir kəsi görmək istəyi barədə) – **to long to see someone again** (to feel the loss of absence of person, to miss someone)

üzünə xoş baxmaq (bir kəsi mehribancasına qarşılamaq) – **to meet someone friendly / to give someone a cordial reception**

üzünə qapını örtmək (yeni üzvlərin qəbulunu dayandırmaq) – **to close one's doors**

üzünə qayıtmaq (bir kəsə kobud cavab vermək)– **to talk back / to be insolent** (to object / to contradict)

üzünə maska geymək – *bax maska taxmaq*

üzünə pərdə çəkmək – *bax üzünə ələk tutmaq*

üzünə pərdə tutmaq – *bax üzünə dəsmal tutmaq*

üzünə söz gəlmək (bir kəsdən töhmət almaq, irad eşitmək) – **to get an official reprimand, reproof**

üzünə şax demək – *bax üzünə dik söyləmək*

üzünə tüpürmək (bir kəsə özünün nifrətini, ona olan etinasızlığını, hörmətsizliyini kobud surətdə nümayiş etdirmək) – **to spit in someone's eye (face)**

üzünə vurmaq (bir şözü açıq, birmənalı demək) – **to speak smth. right to (in) someone's face**

üzünə yaraşır (rənginə düşür) – **to become / to suit someone**

üzünə yazılmaq (aydın, anamlı) – **to be written all over one's face** (to be very obvious to other people from the expression on someone's face)

üzünü açmaq (bir kəsi mənəvi cəhətdən korlamaq, əxlaqını pozmaq) – **to deprive someone of her virginity / to go to the bad / to become corrupted**

üzünü ağ eləmək – *bax üzünü ağartmaq*

üzünü ağartmaq (bir kəsə özünü yaxşı tərəfdən göstərmək) – **to show oneself at one's best / to put on the best front possible / to do one's best / to be equal to task / not to disgrace oneself / not to make a poor showing / not to be found wanting / to give a good account of oneself / to make the best of a bad bargain (business, job) / to make the best if it / to acquit oneself well / to come out on top / to come up to scratch / to have done oneself proud**

üzünü bozartmaq – **1. bax üz bozartmaq; 2. (özünü ciddi göstərmək) – to assume a severe look**

üzünü çevirmək (bir kəsə öz münasibətini mənfi tərəfə dəyişdirmək) – **to turn on one's heel** (to change one's attitude to someone to the bad side)

üzünü görək! (bir kəsi çoxdan görməyəndə və nəhayət təsadüfi olaraq rastlaşanda bu ifadə işlənir) – **we haven't met for ages!**

üzünü görmə! (bir kəsin davranışı, özünü aparmağı onun ətrafına çox dözülməzdir) – *Lit.* **you have to carry out the saints (i.e. icons) to avoid shocking them / Cf. you have to call the fire department / hell broke loose**

üzünü (də) görməmək (bir kəsi heç vaxt, bir dəfə də olsa görməmək) – **not have ever so much as seen someone / never set eyes on smth. / have never even caught a glimpse of someone / smth.**

üzünü it də görsə yalamaz (zahiri görünüşü eybəcər olan insan haqqında) – **one is hideous** (about an ugly creature)

üzünü it yalasa doya? (qarayanız uşaq haqqında) – **chocolate-brown / mulatto** (about a dark-skinned man)

üzünü külək əsən tərəfə çevirmək – *bax* **üzünü külək əsən tərəfə tutmaq**

üzünü külək əsən tərəfə tutmaq (iradəsiz, namərd, heç bir prinsipallığa malik olmayan, istənilən mühitdə tez-tez öz fikrini, mövqeyini dəyişən insan haqqında) – **to veer the wind / to trim one's sails to the wind / to see how the cat jumps / to watch which way the cat jumps / Cf. one who goes whichever way the wind blows / a weathercock / one who sees how the gander hops**

üzünü qara çıxartmaq (bir kəsi biabır etmək) – **let someone down**

üzünü qara eləmək – *bax* **üzü qara olmaq**

üzünü turşutmaq (bir kəsdən və ya bir şeydən narazılığını açıq şəkildə nümayiş etdirmək) – **to make a sour face**

Üzünün əti tökülsün! (ayıb olsun!) – **Fie for shame! / A shame and a disgrace! / It's a crying shame! / Shame! / For shame! / Shame on you! / You ought to be ashamed of yourself! / Aren't you ashamed of yourself?**

üzünün qırıqları açılmamaq – *bax* **üzündəki qırıqlar açılmamaq**

üzünün suyu tökülmək – *bax* **abır-həyası getmək**

üzünün suyu tökülmüş (bilikli, çox təcrübəli insan haqqında) – **an old hand**

üzünüzün suyu tökülsün – *bax üzünün əti tökülsün*

üzünün suyunu tökmək – *bax abrını götürmək*

üzüyola uşaq (sözə qulaq asan uşaq) – **a good child**

üz-üzə – **1.** (çox yaxınlıqda, bir kəsi lap yaxın görmək) – **face to face** (to see someone or smth.); **2.** (bilavasitə, bir kəsləüzəüz gəlmək, rastlaşmaq) – **face to face (to come)** / *Cf. to run into each other / to come to close quarters*; **3.** (əsaslı surətdə, ciddi, doğrudanda bir halla rastlaşmaq) – **face to face** (to stand with smth.) / **to face smth.**; **4.** (bir kəslə təkbətək, şahidsiz, kənar insanlar olmadan görüşmək) – **confidentially / in private / alone / face to face / heart to heart / cheek by jowl / tete-a-tete**

ÜZ-GÖZ

üz-göz eləmək (bir kəsi bir kəslə küsdürmək) – **to make a mess with someone**

üz-göz olmaq (bir kəslə düşmən olmaq) – **to make a mess with / to be on bad terms with someone / to be at odds with someone / to be hammer and tongs with someone / to be at logger heads (loggerheads) with someone / to be at daggers drawn with someone / to be at swords points with someone / Amer. to be at (on) outs with someone / to be at each other's throats / there is bad blood between them / there is ill feeling (will) between them**

üz-göz salmaq – *bax üz-göz eləmək*

üzdən-gözdən düşmək (bir kəsin yanında nüfuzunu, hörmətini itirmək) – **to abase oneself** (someone hasn't respect for oneself)

üzdən-gözdən olmaq – *bax üzdən-gözdən düşmək*

üzdən-gözdən salmaq – *bax gözdən salmaq*

üz-gözü gülmək – **1.** (bir kəsə və ya bir şeyə görə çox sevinmək) – **to smile broadly / to be radiant with happiness / one's face brightens with joy / one beams with pleasure**; **2.** (üzügülər insan haqqında) – **to be affable**

üz-gözü gülməmək (ciddi və ya qəmgin insan haqqında) – **to look surly** (morose, sullen, crusty) / **to glower at someone**

üz-gözündən ağıl yağır (çox ağıllıdır) – **one who has a sixth sense / Cf. as wise as Solomon** (wise, terrifically clever)

üz-gözündən nur yağır (ümumi halda alicənab, əsilzadə, yaşlı insan haqqında) – **as holy / someone is like saint**

üz-gözündən zəhirmar tökülmək (bir kəsin kef-əhvalı yoxdur, pozulub) – **to knit one's brows** (to frown)

üz-gözündən zəhirmar tökülür (kədərli, dərqli, qaşqabaqlı insan haqqında) – **as black as a thunder-cloud / as black as a thunder / as black as sin / grimmer than a storm cloud**

üz-gözünü büzüşdürmək – 1. *Bax* **üz-gözünü turşutmaq**; 2. (bir kəsə sir-sifət etmək) – **to draw (to make, to pull) a face / to make (to pull) faces / to make a mouth (mouths) / to screw up one's mug**

üz-gözünü turşutmaq (bir kəsə öz narazılığını bildirmək) – **to put a bad face on the matter / to make a sour face / to make a wry face**

ÜZLÜŞMƏK

üzlüşmək (bir kəslə ayrılmaq) – **to say good-bye to smth.**

ÜZMƏK

üzmək (bir kəsin kef-əhvalını pozmaq, bir kəsi qorxutmaq, narahat etmək) – **to throw someone into a sweat** (a perspiration)

ÜZMƏK

üzüb getmək – ***to set sail**

ÜZR

Üzrü günahından artıq. – *Lit.* **One confesses more than sins.**

ÜZÜK

*** Üzük qaşı ilə tanınar.** – **The woman is respectful for her husband.**

üzük qaşı kimi araya almaq (bir kəsi hər tərəfdən əhatə etmək)– **to take someone into a ring / to surround someone**

üzüyü qaytarmaq – *bax nişanı qaytarmaq*

ÜZÜLMƏK

üzüldüm (bir kəsin əsəbləri yerindən oynadılıb, əsəbləşib) – **one has lost one's nerve / one's nerves are shattered / one's nerves are wearing thin / one's nerves are playing tricks on one**

üzülmək (yorulmaq) – **to be in a whirl / to be worn out** (of bustling about) / **to be dead beat**

üzülmüş adam – *bax əldən düşmüş*

- V -

VACİB

Vacib məsələ (yetişmiş, lakin həlli çətin olan məsələ) – **a sore subject / a burning question / a burning issue**

VADAR

(bir kəsi işləməyə) **vadar etmək** – **to sweat someone good and plenty**

VAHİMƏ

vahimə götürmək (gözlənilməyən qorxu, həyəcan, narahatlıq hissləri barədə) – **one's heart sank / one's heart missed a beat / one's heart throbbed / one felt a twinge of misgiving** (one is frightened, terrified, horrified) / **to become panic-stricken / one's heart failed one / Cf. one's heart slipped down to (sank into) one's boots / one's heart leaped into one's mouth (throat) / one has one's heart in one's mouth**

vahimə salmaq (bir kəsi qorxuya salmaq) – **to put the fear of God into someone / to scare someone stiff / to strike terror into someone's heart / to pile up horrors (the agony) / try to scare someone stiff**

vahiməyə düşmək (bərk qorxmaq) – **one's heart gave a jump / one's heart sank / one is troubled (worried, frightened) / one's heart is uneasy / Cf. one's heart is out of kilter / one's heart is in one's mouth / one is sick at heart / one's blood freezes (chills) / one's blood turns to ice / one feels the blood freeze in his (her) veins / one is terror-stricken (terror-struck)**

vahiməyə salmaq (çaxnaşma, vəlvələ, tələş, qorxu yaratmaq) – **to raise a panic / to cause a scare / to give someone a fright** (to frighten, terrify, horrify someone)

VAXT

Vaxt atlı, biz piyada. – *Lit.* **Time runs as fast as water. / Time is short. / Time presses.**

vaxt ayırmaq (bir iş üçün) – **to make time**

vaxt çatıb (artıq zamandır) – **time is right** (it is good time to do smth.)

vaxt çıxdı (vaxt qurtardı) – **time is up**

vaxt gedir (vaxt az qalır) – **the sands are running out**

vaxt getmir (vaxt çox asta gedir, bir kəs darıxır) – **time hangs heavily on one's hands**

vaxt göstərər (yaşayarıq görərik) – *Cf.* **time will tell / let's wait and see / we'll take it from there**

Vaxt gözləmir. (Yubanmaq olmaz). – **Time is short. / Time presses. / Cf. Time and tide wait for no man. / Time passes. / There is no time to be lost.**

vaxt israfı (nahaq yerə vaxt sərf etmə, itirmə) – **to waste one's time / energy / to spend one's wits to no purpose**

vaxt kecikdirmək (bir işin həllini süni sürətdə, qəsdən yubatmaq) – **to take / to bide one's time / to play for time / to mark time / to hang fire**

vaxt qazanmaq (təxirə salıb vaxtı uzatmaq) – **to play for time / to sleep on something** (to delay making a decision about something until the next day, so that one has time to think about it)

Vaxt qənimətdir. (Tələsməyə səbəb yoxdur.) – **There's no hurry. / There is still (plenty of) time.**

Vaxt qızıldan bahadır. – *Cf.* **Time is money.**

Vaxt insanı hər dərddən sağaldır. – **Time cures all things. / There's a salve for every sore.**

vaxt tapanda (hərdən, imkan olanda) – **when opportunity offers / should an opportunity arise**

vaxt (bir kəsin) **tərəfindədir** (bir kəsə müəyyən bir vəziyyət əlverişlidir) – **time is on someone's side**

vaxt uçar (hənsisa bir işə vaxt çatmır) – **time flies**

vaxt uzanır (bir işin həlli və ya baş tutması tez alınmır) – **time hangs heavily (heavy) on someone's hands**

vaxt uzatmaq – *bax* **vaxt gecikdirmək**

vaxt yetişib – *bax* **vaxt çatıb**

vaxtaşırı – **periodically**

vaxtdır (getmək üçün) – **it's time to go** (to be going) / **it's time for honest folks to be abed** / **one must not overstay one's welcome**

vaxtı çatana qədər (müəyyən vaxta qədər) – **for the time being** / **for the present** / **until a certain time** / **for so long and no longer**

Vaxtı çatıb. – **The time is ripe.**

vaxtı deyil (müvafiq məqam deyil)– **this is not the moment**

vaxtı gələndə (müəyyən zaman və məkan olanda) – **in due course** / **in time**

vaxtı keçirmək (başını bir işlə məşğul etmək) – **to while away the time**

vaxtı qeyd etmək (başlanma, qurtarma vaxtını qeyd etmək) – **to note the time**

vaxtı qənaət edib tapmaq (çox işin içində başqa bir iş etmək) – **to make time** (to find time)

vaxtı öldürmək (başını bir işlə qatmaq) – **to kill time** / **to pass the time of day with someone**

vaxtı udmağa cəhd göstərmək (cavabdan yayınmaq üçün) – **to play for time**

vaxtı udmaq (vaxtı uzatmaq) – **to gain time**

vaxtı ilə – **1.** (bir dəfə) – **once** / **at one time**; **2.** (lap çoxdan) – **formerly** / **in former times** / **it's ancient history** / **since Adam was a boy** / **when queen Anne was alive** / **in the year dot (one)**

vaxtım heç yoxdur (bir işə vaxt ancaq yetəcək, boş vaxt, asudə vaxt yoxdur) – **time is running out** / **I'm getting pressed for time**

Vaxtın qiyməti yoxdur. – *Cf.* **Time is money.**

vaxtın sahibi olmaq (uduş vəziyyətində olmaq) – **to hold all cards**

Vaxtında atılan tufəngin səsi vaxtsız atılan topun səsindən üstündür. – **A stitch in time saves nine.** (Everything must be in time.) / *Cf.* **Haste makes waste.** / **The more haste, the less speed.**

vaxtında verilən məsləhət – a word in season

vaxtını boş-boş keçirmək (avaralanmaq, heç bir iş görməmək, maymaqlıq etmək) – **to stand and gape** (usually during one's work) / **to gape about** / **to loaf** / *Cf.* **to sit with idle hands** / **to sit twiddling one's thumbs** / **to sit like a dummy** / **to sit like a log** / **to keep one's hands in pockets** / **to fold one's arms**

vaxtını öldürmək = 1. (xeyirsiz bir işlə məşğul olmaq) – **to kill time** / **to while away one's time**; 2. (boş işlə başını qatmaq) – **to cause delays** / **to keep on putting things off** / **to drag things out** / **to chew the fat** / **to chew the rag**; 3. (mənasız həyat keçirmək) – **to tread the earth** / **to idle one's life away** (to vegetate)

vaxtsız xoruz kimi banlamaq (nə məkan, nə zamanı deyil, yersiz bir sözü demək) – **utterly irrelevant, quite irrelevant** / **for no apparent reason** / **for no reason at all** / **apropos of nothing** / **neither here nor there** / **quite** / **just out of the blue**

VAQE

vəqə olmaq (müəyyən bir hadisə baş verdi, oldu) – **come to pass** (to happen)

VAL

valı dəyişmək (hamını boğaza yığan hərəkəti etməmək) = **to change the record** / **to drop the subject** / **to talk about smth. else for a change**

VALAY

valay vura-vura gəzmək – *bax valay vurmaq*

valay vurmaq (düz getməmək, elə bil sərxoş vəziyyətində) – **to reel** / **to stagger** / **to sway**

VALEH

vəleh edilmiş (heyrtləndirilmiş) – **to be taken aback** / **to take someone unawares**

valeh etmək (təəccübləndirmək, heyrləndirmək) – **to make somebody open his (/ her) eyes**

valeh olmaq (heyrlənmək) – **to give rise to smth.**

valehedici bir şey (qeyri-adi, gözəl bir şey barədə) – **almost unbelievable, bordering on fantasy (usually *joc. or iron.*)**

VALLAH

vallah – *bax* **vallahi-billahi**

vallah-billah (həqiqətdə) – **it's true** (really, indeed)

vallahi-billahi – **1.** (and mənasında işlənir) – **by bread and salt / Amer. honest Injun!; 2.** (müxtəlif məna çalarlarını ifadə etmək üçün işlənir) – **used as emphatic parenthesis**

VALYUTA

valyutanın qızıl təminatı – **a gold content of a currency** (extent to which a currency is backed by gold)

VAR

var-dövlət (bir kəsin maddi imkanı barədə) – **a small fortune**

var-dövlətli olmaq (maddi cəhətdən imkanlı olmaq) – **to be well-to-do / to be better off**

var-gəl etmək (vurnuxmaq) – **to hold one's breath**

var güc ilə – **1.** (qışqırmaq, bağırmaq) – **to yell (shout, etc.) with all one's strength / to shout (to yell, to wail, etc.) at the top of one's voice (lungs, throat) / to yell for all one is worth / to screech one's hardest / Cf. to howl blue murder; 2.** (tez-tez)– **to rush headlong / to run (rush, race, etc.) at full (top) speed (at full gallop, at a stretch gallop, with all one's might) / to run at full (breakneck) speed / like all get-out / as fast as one can / double quick time / Cf. to run for dear life / to run for one's life / to rush (fly, go, dash out, etc.) like a bat out of hell / to belt along; 3.** (bütövlüklə, çox bərk) – **do smth. for all one is**

worth / to do one's utmost (damnedest) / *Cf.* like anything, like hell, like beans / to go at full speed / to go at breakneck speed / to belt along / to run as fast as one's legs can carry one / to go like a bat out of hell / with all one's might / with might and main / with vengeance / for all one's worth / hell for leather / more heaven and earth / with a bang

var gücü ilə – *tooth and nail

var gücü ilə işləmək (bütün varlığını bir işə sərf etmək) – to work like a beaver / to do smth. with all one's strength / like all get-out / to strain every sinew / to do one's very best / to do smth. with utmost effort / to do smth. with all one's might / to do smth. for all one is worth / to give it all one has got / to do one's possible (one's utmost, one's uttermost, one's damnedest) / to do more heaven and earth / to sail along at full speed / to do smth. with all one's might (strength, force) / to do smth. with all one's might and main

var gücü ilə qaçmaq (bərk qaçmaq) – to go at full speed / to belt along / to run as fast as one's legs can carry one / to race like the wind / to go like a bat out of hell / to go full speed ahead / to run (to drive, *etc.*) for all one is worth (with all one's might) / to run as fast as one can / to run hell for leather / to go for dear life / *Cf.* like a bat out of hell / to step on it, step on the gas / to get cracking / to go full bat / to go lickety split / to go like a bullet from (or out of) a gun

var gücü ilə yaxasından yapışb əl çəkməmək (bərk yapışmaq) – to cling (hang on or hold on) like grim death

var gücünü qoymaq (çox çalışmaq) – to take pains

var qüvvəsi ilə çaparaq sürmək (tez sürmək) – to rush (to race, *etc.*) at full speed / not to share the horses

varam (hazıram, razıyam, məmnuniyyətlə) – wouldn't mind doing smth. / have no objection to doing smth.

var-gəl etmək(vurnuxmaq) – to hold one's breath (to pause, to stop and think very modest)

var-gücünü qoymaq – *bax* var-gücünü toplamaq

var-gücünü toplamaq (çox çalışmaq) – **to strain every nerve**

var qüvvə ilə (bütün vasitələrə əl atmaq, hər imkandan istifadə etmək) – **as hard as one can / with all one's strength / trying one's best / with all one's might**

varıdır (bir kəsin hesabında var) – **to be available**

varından yox olmaq (müflis olmaq) – *Lit.* **to sink into extreme poverty / to lose large property / to ruin oneself / not to have a rag to one's back / to go to the wall / to go to the dogs**

Varını verən utanmaz. – **You are welcome to all we have such as it is (though it's nothing much we have to offer). / We make the best of what we've got (we haven't anything better to give you). / You are welcome to have potluck with us.**

varlanmaq – **1.** (dövlətlənmək) – **to make a fortune** (to get rich) / *Amer.* **to hit (or to strike) pay dirt; 2.** (əyri yollarla) – **to line one's pocket**

varlığa nə darlığ (bir kəsin gözəl maddi imkanı barədə) – **a land flowing with milk and honey**

Varlığa nə darlığ?! – Cf. **The given hand never be depleted.**

VARLI

varlı olmaq (maddi cəhətdən imkanlı olmaq) – **to live in clover / to live on the fat of the land / to be flush with money / to live on Easy Street / to live like a fighting cock / Amer.** **to have got what it takes**

Varlı olmaqdanısa, xoşbəxt olmaq yaxşıdır. – **Better be born lucky than rich.**

Varlının da kasıba işi düşər. – *Lit.* **Rich also applies to poor.**

VAR-YOX

var-yoxdan çıxmaq – *bax* **varından yox olmaq**

var-yoxdan çıxarmaq – **1.** (iflasa səbəb olmaq) – **to ruin someone or smth. completely / to bring someone or smth. to ruin; 2.** (hər şeyi yeyib qurtarmaq) –

to eat someone out of house and home (to eat so much as to cause economic hardship, to overstay one's welcome)

var-yoxdan çıxmaq (çox pul itirmək) – **to lose all one's money** (at cards) / **to be cleaned out** / **to whack out** / **to be ruined** / **come to grief** / **to lose one's shirt** (to lose a lot of money)

var-yoxuəldən çıxmaq (kasıblamaq) – **to go down the drain**

var-yoxu göyə sovrulmaq (hər şeyi itirmək, müflis olmaq) – **to lose one's shirt** / **to take the knock**

var-yoxu ilə (bütün əşyaları ilə) – **with bag and baggage**

var-yoxu qanmaq (hər şeyi başa düşmək, düzgün anlamaq) – **to learn sense** / **to grow wise** / **to pick up a thing or two from one's elders** / **to come to one's senses** / **to come to reason** / **to know what is what** / **to know one's business** / **to know the how and why of things** / **to have one's own wits about oneself** / *Cf.* **to see daylight** / **to be able to tell cheese from chalk** / **to know what o'clock it is**

var-yoxunu almaq (viran etmək, talan etmək) – **to bleed smb. white**

var-yoxunu qoymaq (bir şeyin yolunda canını, həyatını, malını sərf etmək) – **to put one's back (/ heart / whole heart / soul / life) into something** (to work very hard mentally or physically at something)

VASİTƏÇİ

vasitəçilik diplomatiyası (müxtəlif ölkələr arasında sülh əldə etmək üçün aparılan beynəlxalq danışıqlar zamanı vasitəçi siyasi insanlar tərəfindən aparılan siyasət) – **shuttle diplomacy** (international talks, politicians who travel between the countries concerned taking messages and suggesting proposals in order to solve problems for making peace)

VASVASI

vasvası olmaq – **1.** (çox tələbkər olmaq) – **to pick and choose**; **2.** (ehtiyatla seçmək) – **pick and choose**

vasvasılıq etmək (çox özünü əzib-büzərək artıq dərəcədə yumşaqılıq göstərmək) – **to waste one's time for niceties / to be too delicate** (ceremonious) / **to treat someone with kid-gloves**

VAVEYLA

vaveyla düzündə qalmaq (çox çətin, ağır bir vəziyyətdə olmaq) – **to be in a pretty bad fix / to be in a jolly mess / to be in jam / to be in awfully awkward situation / to be in the difficult situation / there is no way out / a really tight corner**

vaveylada qalmaq – *bax vaveyla düzündə qalmaq*

VAY

vay dədə! – **good heavens!**

vay dədəm vay! (təəccüb, təəssüf və s. bildirən ifadə) – **man alive!**

vay-haray salmaq – *bax vay salmaq*

vay nənə! (təəccüb, qorxu və s. bildirən ifadə) – **Good gracious! / saints! / mercy on us! / my sainted aunt!**

vay salmaq (ucadan, bərk qışqırmaq) – *Lit.* **to cry in a voice not one's own / to cry (shout, yell) one's head off / to make a noise / to raise / to set up a clamour / to cry in an unnatural voice / to scream hysterically** (to yell as if one's heart would break)

vay-şivən qoparmaq – *bax vay-haray salmaq*

Vay-vay-vay! (narazılıq bildirəndə) – **to cry fie upon someone**

vay(ını) vermək (bir kəsi bərk danlamaq, söymək və ya döymək, əzişdirmək) – **to call someone names / to swear (at) / to curse someone / to scold someone / to run someone down / to give someone a proper thrashing (dusting, pounding, licking, dressing-down) / to give it someone hot / to give someone what for / to give someone the works / to give someone a nice shake-up / to smash someone's mug / to sock someone hard**

VAZ

vaz keç! (fikir vermə, sakit yanaş, unut getsin) – **take it easy / no hard feelings!**

vaz keçmək (əhəmiyyət verməmək, maraqlanmamaq) – **one doesn't care a fig / a damn / a hang for someone, smth.** (not to be interested (in), not to show any interest for)

vazını aşma! (qudurma!, həddini bil!, çaşma!) – **watch your step!**

VEC

vecimə də deyil! (mənim üçün bu maraq kəsb etmir) – **I don't care! / I don't care a cent!**

vecinə alma – *bax vaz keç*

vecinə almamaq (bir kəsi maraqlandırmamaq) – **not care a straw / a rap / a damn / a fig / not give a rap / not turn a hair / to be as cool as a cucumber / one can wade through any sea / one is absolutely reckless / one is a devil-may-care fellow / one does not care a thing / one cares for nothing / nothing touches one / one does not care a hoot / one snaps his fingers at dangers / one couldn't care less / one doesn't give a damn / one is a mad-brain / no matter (to take no heed to smth.) / what does he care! / to have contempt / one doesn't care a damn (a hang, a fig) for someone or smth. / one is ready to spit at someone or smth. / Cf. I flush him / I slight over him / I don't care a fig (a damn, a curse, etc.) about it**

vecinə deyil (maraqlı deyil) – **one does not mind / one does not care a damn / one does not take any notice / one does not give a darn for smth. / one couldn't care less about someone or smth. / one does not give a fart for someone or smth. / one does not give a shit for someone or smth. / one does not give a hoot for someone or smth. / you can't put it in the bank / it is all the same / it makes no difference to someone / someone doesn't care a stuff (a bit, a button, a pin, a rap, a fig, a hang) about someone or smth.**

vecinə də almır (qəti maraqlandırmır) – **one does not care a fig about that / that's not one's worry (funeral) / paying no attention to someone or smth. / taking no notice of someone or smth. at all**

vecinə gəlməmək – *bax* **vecinə almamaq**

VEDRƏ

vedrə bağlamaq – 1. (bir kəsin adını ləkələmək, reputasiyasını batırmaq, bir kəsi gözdən salmaq) – **to speak badly (maliciously) about someone / to turn in / to rat on / to blow the whistle on / to snitch on someone / to cut a beef / to make a complaint / to scoff someone / to mock someone / to sneer someone / to defame someone / to besmear one's name / to throw (sling, fling) mud at someone / to sully someone's name; 2. to make a fool (a monkey) of someone / to pull someone's leg / Amer. to sell someone a gold brick**

vedrə dibi döymək (boş-boş danışmaq) – *Lit.* **to decant from empty into empty / Cf. to pour water into a sieve / to mill the wind / to fish in the air / to chatter / to jabber / to blather / to twaddle / to prattle / to wag one's tongue / bla-bla / jaw-jaw**

vedrə qoşmaq (bir kəsə qara yaxmaq, bir kəsi biabır etmək) – **to calumniate someone / to vilify someone / to slander someone / to turn in / to rat on / to blow the whistle on / to snitch on someone / to cut a beef / to make a complaint / to scoff someone / to mock someone / to sneer someone / to asperse someone / to back-bite someone / to bespatter someone / to say evil thing about someone**

vedrəsini əlinə vermək (işdən azad etmək) – **the give the bucket** (to dismiss someone)

VERGİ

vergidən azad olmaq – * **go scot-free**

vergiləri ödəmək – **to pay scot and lot**

VERMƏK

Ver əlini! (barışdıq!) – **Grab my shaker! / slap (slip) me five! / press the flesh!**

verdiyi sözə sahib çıxmaq (götürdüyü öhdəçiliyi yerinə yetirmək) – **to deliver the goods**

verdiyin pula dəyməz (bir şeyin dəyəri, qiyməti çox baha deyil) – **it is a bad buy** (is not worth the price one paid)

Verən əl ac qalmaz. – **The given hand never be depleted.**

verən əli yoxdur – *bax al-molla*

Verirlər - al, döyürlər - qaç. – *Lit.* **When one gives you, take it, when one beats you, run away.**

VETO

veto qoymaq (bir şeyə qadağa qoymaq) = **to veto / to place a veto (on) / to put a veto (upon)**

VEYL

veyllənmək (heç bir iş görməmək) – **to loaf around / to lounge about / to be busy doing nothing / to fritter away one's time / to dawdle / to sit with idle hands / to sit like a bump on a log / to idle away one's time / to sit picking one's nose / to loiter away one's time / to waste one's life / to idle one's life away / Cf. to twiddle one's thumbs / to twirl one's fingers / to fold one's arms (hands) / to eat lotus / to kick one's heels doing nothing / to blow the gaff**

veyl-veyl gəzir (bir kəs avaralanır, lazımı işi görmür) – **someone goldbricks / someone goofs off**

VƏ

və sairə, və ilaxir (başqa) – **and such like / and so on / etcetera / and what not**

VƏCD

vəcdə gəlmək (ruh yüksəkliyini hiss etmək, ruhlanmaq, dirilmək) – **to be delighted / to be enraptured (with) / to go into raptures / ecstasies**

vəcdə gətirmək (bir kəsi şadlandırmaq, sevindirmək) – **to bring a rapture / a delight / an ecstasy**

VƏD

vəd vermək (söz vermək) – **to give someone one's word**

Vədə xilaf olma. – **Be as good as your word. / Stick to your word.**

vədinə naxələf çıxmaq (sözünə əməl etməmək) – **to break one's word / to depart from one's word / to go back on one's word / to fail keeping one's promise**

vədini yerinə yetirmək – **to keep one's end up**

vədlər piroq qırağına bənzəyir, onu elə qırıb atmaq üçün bişirirlər (vədinə xilaf çıxmaq) – *** promises are like piecrust, made to be broken**

VƏFALI

Vəfalı dost yad olmaz, görməsə yüz il səni. – **A bosom (faithful) friend is a friend till his dying day.**

VƏHŞİ

vəhşi heyvan kimi baxmaq (hirsli insan haqqında) – **to have a baleful / ferocious look in one's eyes**

vəhşiyə dönmək (bərk əsəbiləşmək) – **to hit the ceiling / to hit the roof (to go into a rage)**

VƏKALƏT

vəkalət vermək (etibar etmək) – **to place trust in someone**

VƏKİL

vəkil etmək – *bax* **vəkalət vermək**

VƏLVƏLƏ

vəlvələ etmək – *bax çaxnaşma etmək*

vəlvələ götürmək (bədən ürpərdici vahimə, qorxu) – **to give smb. the creeps**

vəlvələ salmaq (hamını ayağa qaldırmaq, təhlükə signalı vermək) – **to give the alarm / to sound the alarm / to raise the alarm**

VƏRDİŞ

vərdiş (bir kəsin adəti) – **second nature**

vərdiş etmək (adət etmək) – **to keep harping on the same string**

vərdiş halına keçmiş – ***used and want**

Vərdiş - ikinci xasiyyətdir. – Habit is second nature.

VƏRƏQ

vərəqi çevirmək (bərk utanmaq, xəcalət çəkmək) – **to feel upset (over) / to be disappointed (at) / to be confused / to be upset / to repent / to be sad / to grieve**

vərəqi çevrilmək (bir kəs bir şeydən öz narazılığını bildirir) – **to put beside himself / to drive someone out of his wits / to drive mad / to lose his temper / to get / to have blood up / to enrage smb. / to disturb someone's composure (balance, equilibrium) / to drive to distraction**

vərəqlərin saralması (kitab haqqında) – **pages are foxed**

VƏRƏQƏ

vərəqəsini bükmək (ərazini tərk etmək, bir kəsi tərk etmək, bir kəslə münasibətini kəsmək, bir işi atmaq) – **to leave / to abandon / to desert / to forsake / to put an end (to) / to bring to stop / to make an end (of) / to break off**

VƏRƏNDƏZ

vərəndaz etmək (dərin, ətraflı düşünmək) – **to set one's wits to work / to rack / to busy / to addle one's brains / to beat / to bother / to break one's wits / to cudgel one's head / to puzzle one's brain / to weigh smth. up**

VƏSSALAM

vəssalam! – **1.** (hər şey bitdi, qurtardı) – **it's a dead end! / the game is up! / finish! / Cf. it's a passing bell! / taps! / it's all over!;** **2.** (artıq heç nə) – **and that's all! / and that's that! / and that's all there's to it! / you can take it or leave it! / do or die! / and that's end of it!**

vəssalam, şüdə tamam(artıq bu haqda danışmağa zəruriyyəti yoxdur) – **(and) that's all / (and) that's all there's to it / tha's the long and the short of it / and that's (let that be) the end of it / well, there you are / well, now / it's all over / it's finished / (and) that's that / that's it / and there is an end to it all / and that's that / and there's an end to it all / and that puts the lid on it / and be done with it / so that is an end of the matter! / Cf. the game is up! / the jig is over!**

VƏTƏN

Vətən mülkü doğmadır, özgə diyar - ögey. – *Lit.* **The native land is Motherland, the strange (alien) land - stepmother.**

Vətən viranə də olsa, cənnətdir. – **There is nowhere the land better than our Motherland.**

Vətənə gəldim imana gəldim. – *Lit.* **The foreign parts teach you much grief. Vətəni yadına düşən qərrib ağlamasın, neyləsin?** – **I never known much joy of life in homeland until I had been in a strange land.**

Vətənin bir qışı qərbətin yüz baharından yaxşıdır. – **It is better winter in homeland than spring in a strange land.**

vətəndaş müharibəsi (bir millətin nümayəndələri arasında olan savaş) – **the civil war**

VƏZİFƏ

vəzifə – a destination / room at the top

vəzifə başında dünyasını dəyişmək (iş yerində ölmək) – **to die in one's boots**

vəzifəsi böyümək – **to rise steadily in one's career**

vəzifəsinə görə – * **in the performance of one's official duty / in line of duty**
/ **in one's official capacity**

VƏZİYYƏT

vəziyyət dəyişdi – ***the boot is on the other leg**

vəziyyət dəyişir (hadisələr başqa şəkil alır) – **the tide turns**

vəziyyət qətiyyən dəyişmədi – **the situation hasn't changed a bit**

vəziyyət rusca (işlər pisdır) – **the things look blue**

vəziyyətdən çıxmaq (çətin şəraitdən qurtulmaq) – **to get out of a difficulty / to get out of a tight corner / manage to get around the situation**

vəziyyətdən istifadə etmək (bir kəslə yaxşı münasibətdə olmaq) – **to stand well with someone**

vəziyyətə nəzarət edə bilməmək (nəzarəti itirmək) – **to get out of hand** (out of control)

vəziyyətə sahib olmaq (müəyyən şəraitdə üstünlüyü əldə etmək) – **the ball is at one's feet / to sweep the board**

vəziyyəti xilas etmək (işləri, münasibətləri düzəltmək) – **to save the day**

vəziyyətin ağası olmaq (müvəffəqiyyət əldə etmək) – **to have the ball at one's feet / the ball is at someone's feet/ to gain (to get or to have) the upper hand / to be the master of the situation**

vəziyyətin hər halını nəzərə almaq (riski nəzərə almaq) – * **to count the cast**

vəziyyətin reallığını dərk etmək (təcrübəli olmaq) – **to know a thing or two**

vəziyyətin sahibi olmaq – *bax* **vəziyyətin ağası olmaq**

VƏZN

vəznə yüngül, qiymətcə ağır (qızıl, brilyant, daş-qaş, zinət əşyaları) – jewelry / jewels / precious stones

Vəzndə yüngül, qiymətdə ağır. – Small rain lays great dust. / Oaks may fall when reeds stand the storm. / A little body often harbours a great soul. / Little pigeons can carry great messages. / A little fire is quickly trodden out.

VƏZZARİYYAT

vəzzariyyat oxumaq (bir kəsi boş-boş söhbətlərlə yormaq) – **to give a lecture to someone / to din smth. into someone's ears / to make someone's ears ring with telling him smth. / to give someone an earful about smth.**

VIC-VIC

vic-vic vıcıl-daşmaq (canlılarla dolu bir yer barədə) – **to swarm with someone or smth.**

VIDI-VIDI

vidi-vidi etmək – bax başına gen dünyanı dar etmək

VIZ

vız durmaq (bir kəs vahiməyə düşdü, bir kəsi bir şeydən dəhşətləndi) – **one's hair stands on end**

VIZILDAMAQ

vızıldamaq (qeybət etmək, boş-boşuna danışmaq, dedi-qodu etmək) – **to chew the fat / to chew the rag / to harp upon the same string / to churn smth. out / shilly-shally**

VIZILDATMAQ

vızıldatmaq (bir şeyi bir kəsin qabağına kobudcasına atmaq) – **to throw smth. under someone's nose**

VIZQIRD

vızqırd burdan! (rədd ol!) – **off with you! / off you go! / piss off! / clear out! / beat it! / buzz off! / scam!**

“vızqırd” komandasını vermək (rədd etmək) – **to refuse someone point-blank / to drop someone / to dump someone / to send someone packing / to give someone a kiss-off**

VİCDAN

vicdan azadlığı (dini seçmək hüququn azadlığı) – **freedom of faith / religion / creed**

vicdan əzabı (bir kəs etdiyi işdən utanır, usanır, mənəvi əziyyət çəkir) – **the worm of conscience / the pangs of remorse / the pricks of conscience / a bar of conscience (remorse, compunction)**

vicdan əzabı çəkmək – **someone has pangs (pricks, stings) of conscience / someone’s conscience worries (tortures) him (her) / one is conscience-stricken**

vicdan əzabı çəkməmək üçün (sonradan peşman olmamaq üçün) – **for conscience sake / to calm (ease, relieve, soothe) one’s conscience / to satisfy one’s conscience**

vicdan haqqı! (and verəndə) – **upon my word! / on my honour! / honestly! / honest! / honour bright! / upon my soul! / as I live by bread! / *joc.* upon my Sam!**

vicdan məhkəməsi (ədalət məhkəməsi) – **the bar of conscience**

vicdanın səsi – **the voice of conscience / the still small voice**

(bir kəsin) **vicdanında** – **someone has smth. on his (her) conscience**

vicdanla desək (haqqı desək) – **to tell smth. frankly / to tell the truth / to tell smth. in all conscience / to be honest (to confess smth.)**

vicdanlı olmaq (düz adam olmaq) – **to have clean hands / to be fair and square**

VİC-VİCƏ

vic-vicə (üşütmə) – **a cold sweat / Cf. jim-jams**

vic-vicə tutub (bir kəs həyəcandan, qorxudan, iztirabdan narahatlıq hiss edir) – **it makes one's flesh crawl / it gives one shivers**

VİNT

vinti boşalıb (bir kəs bərk qorxub) – **someone lost his wits / someone got flustered**

vinti buraxmaq – **1.** (bir kəsi işə düzəltmək) – **to arrange / to hold smth.;** **2.** (bir işin qarşısını almaq, bir kəsə mane olmaq) – **to forestall / to stave off smth. bad**

vinti çatmır (bir kəsin başı xarabdır, özünü qeyri-adi aparır) – **someone has a screw / a tile loose / someone is a button short / someone has lost a button / someone has a cylinder missing / someone is not all there / someone has got apartments to let / someone has bats in his / her belfry / someone is a bit off (one's head) / someone is off his / her base / someone is out to lunch / someone is half-cocked / someone is a bit touched / cracked**

vintini burmaq (bir kəsə aid tələbləri çoxaltmaq, ciddi tədbirlər görmək, bir kəsi sıxışdırmaq) = **to tighten smth. up / to make nut tight**

VİRAN

viran qalmaq (baxımsız vəziyyətdə olmaq) – **to fall into a state of neglect**

viran olma (tam dağılma) – **rack and ruin**

VUR-TUT

vur-tut – *bax cəmi-cümlətəni*

VURAĞAN

Vurağan inək buynuzsuz qalır. – **A curst (shrewd) cow loses horns.**

Vurağan qoçun qaşqaşı həmişə qanlı-xoralı olur. – A curst (shrewd) sheep always has its head in blood.

Vurağan öküzə Allah buynuz verməz. – God sends a curst (shrewd) cow short horns. / God gives a vicious cow no horns. / Curst cows have curt (short) horns.

VURAN

Vuran igid dayısına baxmaz. – *Lit.* A brave man never see at his uncle. / Ardour never asks strength.

VURĞUN

vurğun vursun səni! (bir kəsin psixiki cəhətdən problemləri var) – A stroke be with you! / May a stroke strike you!

VURMAQ

vur-çatlasın etmək (səs-küylü qonaqlıq etmək) – to kick up a row (shindy) / to make a violent uproar / *Cf.* to paint the town (the village, etc.)

vur özünü öldür (bir kəs çıxılmaz vəziyyətdə heç bir iş görə bilmir, əlac tapa bilmir) – one might (could) just as well stick one's head in a (the) noose / one might put a rope round one's neck / one may as well go and hang oneself

vurub göyərtmək (gözünü qaraltmaq) – to give someone a black eye / to paste someone

VURMAQ

vurmaq (alkoqol içkilərindən istifadə etmək) – to have a drink of alcohol / *Cf.* to irrigate the tonsils / to take a wet / to wet one's whistle (clay, throat) / to have a drop

VURNUXMAQ

vurnuxa-vurnuxa qalmaq (daim qayğılarla məşğul olmaq, ora-bura qaçmaq) – *Lit.* to rush round like a squirrel in its tread-mill / to run round like a squirrel in a cage / to be in a squirrel trap / to be continually on the go / monkeying around / *Cf.* to work round the clock to keep the wolf from the door / to be busy as a bee (a beehive, a beaver) / to be busy as a ticking clock / to be busy as a cockroach on a hot stove / to be busy as a hen with one chicken (to be restless, fussy)

vurnuxmağa başlamaq (otaqda ora-bura getmək) – to start rushing about the room

VURULMAQ

(bir kəsə cavabsız) **vurulmaq** – to carry the torch

VÜCUD

Vücudu bir qəpiyə dəyməz. – One is not worth a brass farthing. / One is not worth a brass button. / One is not worth a damn. / One is not worth a pin.

vücudu(n) kimyaya dönüb (bir yerdə çoxdan görünməyən bir kəs haqqında) – it's ages since we met / I haven't seen you for ages / fancy meeting you after all this time (years)! / how long since I've seen you!

vücuduna od düşmək (bir kəs bərk həyəcanlanır) – it makes someone hot / it makes someone feverish / it throws someone into a fever / someone goes (feels) hot all over

- Y -

YA

* **Ya bağayarpağı, ya quzuqulağı.** – It is same. / *Cf.* Tarred with the same stick.

ya belə, ya elə (bu və ya başqa cür) – in one way or another / one way or other / one way or the other

Ya dövlət başa, ya quzğun leşə. – It's do or die! / It's death or glory for one. / Win or lose. / Do or die. / Make or break (mar). / Sink or swim. / Neck or nothing. / A feast or a fast. / A feast or a famine. / A man or a mouse. / Make a spoon or spoil a horn.

* **Ya keçəl Həsən, ya Həsən keçəl.** – It is same. / *Cf.* Birds of feather. / Chips of the same block. / Of the same batch. / Of the same kidney. / Tarred with the same brush. / Cut from the same cloth.

Ya Rəbbim! (Allahdan kömək istəyəndə) – My God! / By Jove! / By George! / Goodness! / Gracious! / Good Heavens! / *Amer.* Sakes Alive!

YABA

Yaba ilə dovğa içmək (boş işlə məşğul olmaq) – to pour water in a sieve / to drawwater in a sieve / *Cf.* to mill the wind / to beat the air / to fish in the air / to plough the air / to drop a bucket into an empty well

YAD

yad cisim – a foreign body

YADDAŞ

yada düşər xatirələr (keçmiş yada salmaq) – to cast one's mind back / to have a journey down memory lane

yada düşmək (xatırlamaq) – **to come back to one's memory / the memory of smth. rushed back upon someone**

yada gəlmək (xatırlatmaq) – **to occur to one / to come to mind / to come into one's head (mind) / to cross one's mind / to strike one**

yada salmağa çalışmaq – **to search one's memory**

yadda saxlamaq (bir kəsin təcrübəsindən bəhrələnmək, istifadə etmək, başqası etdiyi səhvədən özünə nəticə çıxartmaq) – **to make a mental note of smth. / to take a careful note of smth. / to get smth. into one's head / to store smth. in one's mind / to take wise words to heart / to take it in / to add smth. to one's armoury / to arm (equip) oneself with knowledge (information) / to use smth. to good advantage / to take advantage of smth. / to utilise smth. in one's activities**

yaddan çıxardılmaq (unudulmaq) – **to be dwarfed to insignificance (to be lost)**

yaddan çıxarmaq – **1. (təsadüfən unutmaq) – to go right out of one's head / to erase someone from one's memory; 2. (bilə-bilə unutmaq) – to erase (to raze, to obliterate) someone or smth. from one's memory / to efface someone or smth. from one's mind / to slip one's memory; 3. (unutmaq) – to consign smth. to oblivion / to bury smth. in oblivion**

yaddan çıxmaq (unutmaq) – **to fade from memory / to go out of the window (to go out of effect, to be abandoned)**

yaddan çıxmamışkən (mətnə, originala istinad etməyərək bir yazını oxumaq, rəsm çəkmək) – **from memory**

yaddaşa yazmaq (bu sevincli günü həmişəlik yadda saxlamaq) – **to make one's day**

yaddaşından silinmək (hər şeyi unutmaq) – **mind goes blank (can't think of anything to say)**

yaddaşını tərpətmək (yadına salmaq) – **to jog one's memory (to make one remember something)**

yaddaşınitəzələmək (xatırlamaq) – **to refresh one's memory** (to remind oneself especially with the help of something that can be seen or heard)

yaddaşlarda yaşamaq (xatırlanmaq) – **to be in living memory** (someone is remembered by people as still alive)

yadına salmaq – ***to put someone in mind of somebody / to ring a bell**

(bir kəsin) **yadında qalmaq** (nəyinsə şahidi olmaq) – **within the memory of someone / within someone's recollection**

yadında saxlamaq (bir şeyi unutmamaq) – **to bear something in the mind** (in the center of one's thought)

yadından çıxart! (bu barədə heç fikirləşmə!) – **get that right out of your head!**

yadınızda qalsın (nəzərinizdə saxlayın) – **now understand me / get this straight / bear it (that) in mind / take my word for it / and that's for sure**

YAĞ

yağ bağlamaq (kökəlmək) – **to put on fat**

yağ-bal (rahat həyat) – **bed of roses / fat city**

yağ-bal deyil (çətin, asan olmayan, şirin olmayan bir şey barədə) – **it is not as sweet as honey / it is no honeymoon** (about something difficult) / *Cf.* **Honey is sweet, but the bee stings.**

yağ-bal içində bəsləmək (bir kəsin nazını çəkmək) – **to raise children in easy circumstances / to cherish someone**

yağ-bal içində üzmək (rifah və səadət içərisində yaşamaq) – **to live on the fat of the land / to be in clover / to eat the bread of luxury / to live in a bed of roses / to live like a fighting cock / to swim in luxury / someone lives in plenty / someone's house is the incarnation of plenty / someone's house is a cup filled to the brim and running over / a treasure-trove / Cf. to live in clover / to be in easy (good, flourishing) circumstances**

yağ-bala düşmək (varlı adama ərə getmək) – **to marry a fortune** (to marry wealthy man)

yağ içində böyrək kimi (yaşamaq) – **as if one is in clover / to live like a fighting cock / to live like a king / to live like a lord / to live like a prince / to live off the fat of the land / to live in an ivory island**

yağ kimi (rahat bir surətdə) – **to go (to proceed) as if sung to note / like butter / without a hitch / as slick as slick can be / all pat like an exercise-book / swimmingly / like on wheels / with a buzz / like greased lightning / without difficulty / without a hitch / like clockwork / Cf. it is plain (plane, smooth, easy) sailing (smoothly)**

yağ kimigətmək (bir şeyin ürəyin istəyən kimi əla olması) – **to run like clockwork / to go on wheels / to work like a dream** (works, goes or runs very well indeed)

yağ kimi ürəyinə yayılmaq – *bax* **şit yağ kimi canına yayılmaq**

yağ-pendir kimi olmaq – *bax* **yağ-bal içində üzmək**

yağ salmaq – *bax* **piy bağlamaq**

yağ yeyib yaxada gəzmək (avaralanmaq) – **to hang about / to loaf (loiter, fritter) one's time away**

yağdan tük çəkən kimi – **without a hitch**

yağdırmaq (demək, söyləmək) – **to come out / to blurt smth. out / to blurt out point-blank**

Yağın aşə nə zərəri. – **Never too much of a good thing. / Plenty is no plague. / Good counsel does no harm.**

Yağla yağlayır, sarımsaqla dağlayır. (Bir kəs pis niyyətini gizlətmək üçün şirin sözlər deyir, vədlər verir.) – *Lit.* **One lays softly, but it is hard to sleep on it. / It all sounds nice enough but what'll come of it? / Cf. A honey tongue, heart of gall. / Velvet paws hide sharp claws. / An iron hand in a velvet glove. / The bait hides the hook.**

yağlamaq – **1.** (yumşaltmaq, kəskinliyi azaltmaq) – **to smooth over the rough spots / to conceal one's opinion in delicate phrases / Cf. to paper over the cracks; 2.** (başını bişirmək) – **to butter someone up** (try to get the favour or friendship by flattery or pleasantness)

yağlayıb ballamaq – *bax yağ-bal içində bəsləmək*

yağlı dil (şirindilli, qeyri-səmimi, yaltaq, şit-şit özünü aparan insan haqqında) –
a honeyed tongue / a sugary tongue / smooth-tongued / smooth-spoken / mealy-mouthed

yağlı dil tökmək – *bax yağlı dilə tutmaq*

yağlı dilə tutmaq (bir kəsi aldatmaq) – **to fool someone by fine words / to put someone off with fair words / to fool someone with smooth talk / try to talk someone round**

Yağlı dilə alışma tez, acı sözə qabarma, döz. – *Lit. Never believe to a smooth-tongued man and be angry to a strong word.*

yağlı dili olmaq – *bax ilanı yuvasından çıxarmaq*

yağlı dilini işə salmaq (bir kəsi şirin dillə aldatmaq) – **to use a honeyed tongue as a means (instrument) to gain one's purpose / to bring a sugary tongue into action / to deploy a sugary tongue**

yağlı əppək olub yoxa çıxmaq (elə bil gözdən itmək) – **someone seems to have fallen through the earth / one has vanished into thin air / it is as though the earth had swallowed one up**

Yağlı gözə piy dürtürlər. – *Lit. Men are friends with one, who is in luck.*

yağlı söz (yalan sözlər) – **a flattering word**

yağlı söyüş (seçmə söyüş) – **a pretty strong word**

yağlı tikə (cəlbedici, cazibədar, başdan çıxardan bir şey barədə) – **a titbit / a dainty morsel / a bit of all right**

yağlı vədlər vermək (bir kəsə yalan sözlər demək) – **to feed someone with hopes / to whet someone's appetite / to break promises / Lit. to promise mountains of gold / to promise wonders / to promise the earth (the moon) / to promise a fortune / to promise a land flowing with milk and honey**

yağlı yer (gəlirli yer) – **a profit-yielding place (spot)**

YAĞIŞ

yağış arası kəsilmədən yağır (uzun müddətli yağış barədə) – **the rain had set in for a long time**

Yağış göydən sel kimi yağır. – **The rain came down with a vengeance. / Pour down as though from a pail. / The rain comes down in torrents. / The rain comes down in sheets. / Pour down in bucketfuls. / Cf. Rain cats and dogs. / Rain to beat the band. / It is raining pitchforks.**

yağış sel kimi yağır (yağış bərk yağır) – **to come down in torrents / Cf. it is raining cats and dogs / Amer. it is raining pitchforks** (to pour)

Yağışdan çıxdıq, yağmura düşdük. – **From bad to worse. / Out of the frying-pan into the fire. / From smoke to smother.**

Yağışdan qaçan doluya düşər. – **Cf. Things are going from bad to worse. Yağışdan sonra gün çıxar.** – **After rain comes fair weather.**

yağışlı hava – *** fine weather for the ducks** (rainy weather)

YAĞMAQ

*** yağmasa da, gurlayır** (boş-boşuna şirin sözlər deyən, gözəl vədlər verən insan haqqında) – **of a man, who avoids giving a direct answer by promises**

Yağmasan da bir gurulda. – **Lit. If you don't help, leave me.**

YAXA

yaxa açmaq (ümitsiz bir hala düşmək) – **to tear one's hair out / to pull one's hair out**

(bir kəsdən) **yaxa qurtarmaq** (məsuliyyətdən qaçmaq) – **to get rid of someone / to dodge the responsibility** (to avoid, to evade the responsibility)

*** yaxadan keçirmək** (bir kəsi oğulluğa götürmək) – **to adopt someone** (doing the ritual of someone's adoption)

yaxalamaq (tutmaq) – **to be at (upon) someone's heels / to be on someone's tail / to give chase to someone / to follow close upon someone / to be hard on (at) someone's heels** (to overtake someone, to catch up / with, to gain on)

yaxanı ələ vermək – 1. (çoxlu xahişlərdən sonra bir kəsə şans vermək) – **to meet someone half-way / let someone have smth. / to give in to someone over smth. / to give way to someone over smth.** (to yield to someone over smth.); 2. (özünü ələ vermək) – **to give the opportunity to someone to catch oneself**

yaxası əldə qalmaq – 1. (bir kəsi yaxasından tutdular) – **to be collared / to get caught**; 2. (bir kəs hansısa hərəkətinə görə cavab verməli olacaq) – **someone had to give an answer for smth.**

yaxası ələ keçmək (tutulmaq) – **to be got caught**

yaxasından əl çəkmək (bir kəsi rahat buraxmaq) – **to let someone alone / to leave someone in peace**

yaxasından əl çəkməmək – 1. (bir kəsi rahat buraxmamaq) – **not to leave someone alone**; 2. (bir kəsdən möhkəm yapışmaq) – **to grip like a vice**

yaxasından əl götürmək – *bax yaxasından əl çəkmək*

yaxasından tutmaq – *bax yaxasından yapışmaq*

yaxasından yapışmaq – **to take (to seize) someone by the scruff of his neck / to take someone by the collar**

Yaxasını bit yeyir, çuxasını gen geyir. – **Beauty is but skin - deep. / Cf. Great boast, small roast. / Fair without, false within. / Fine feathers don't make fine birds. / Rob your belly to cover your back.**

yaxasını buraxmaq – *bax yaxasından əl çəkmək*

yaxasını buraxmamaq – *bax yaxasından əl çəkməmək*

yaxasını əldən qoymaq – *bax yaxasını buraxmaq*

yaxasını ələ vermək – *bax yaxanı ələ vermək*

yaxasını ələ verməmək (canını qurtarmaq) – **someone slips through one's fingers / to give someone the slip**

yaxasını əlindən qurtarmaq (çıxış yolu tapmaq) – **to come off clear / to be in the clear / to get out of it with clean hands / to come out smelling like a rose / to come off scot free / to come through unscathed / to come off cheap** (with a whole skin) / **to come well out of scrape / to fall land on one's feet / to pull smth. out of the bag**

yaxasını kənara çəkmək (məsuliyyətdən qaçmaq) – **to wash one's hands of smth.**

yaxasını qaçıрмаq – *bax yaxasını kənara çəkmək*

yaxasını qırağa çəkmək – *bax yaxasını qaçıрмаq*

yaxasını qurtarmaq – **1.** (bir kəsdən və ya bir şeydən canını qurtarmaq) – **to get someone or smth. off one's hands / to get rid of someone or smth. / to wash one's hands of smth.;** **2.** (cəzasız qalmaq) – **to end well / to get away with it / to be pardoned / to be winked at**

yaxasını tanımaq (xahişləri adət halına çevirmək, bir kəsdən daima müxtəlif şeyləri xahiş etmək) – **to get into the habit of asking smth.**

yaxasını yırtmaq (məyus olmaq, ümitsiz bir halda olmaq) – **to tear one's hair out / to pull one's hair out**

YAXIN

yaxın deyil (uzaqdır) – **it's a long way / it's not exactly near**

Yaxın dost qardaşdan əzizdir. – **A close friend is better than a distant brother.**

yaxın durmamaq (bir kəslə heç bir əlaqə saxlamamaq) – **to keep one's (a respectful) distance from someone or smth. / to give a wide berth**

*** yaxın düşmək** (bir kəsin qəbuluna getmək) – **to stand near**

yaxın günlərdə (bu gün - sabah) – **one of these days / any day now**

yaxın qəlblər (zövqləri, fikirləri, düşüncə tərzləri eyni olan insanlar haqqında) – **twin souls**

Yaxın qonşu uzaq qohumdan yaxşıdır. – **A close neighbour is better than a distant relative.**

yaxın qoymamaq – *bax üz verməmək 1-ci mənada*

yaxın olmaq – **1.** (bir kəslə dostluq etmək, ünsiyyət saxlamaq) – **to be well in with someone / to be on friendly (close) terms with someone / to be on a friendly (intimate) footing with someone / to try the hail-fellow-met approach with someone;** **2.** (bir kəslə sevgi münasibətlərini saxlamaq, onunla intim əlaqədə

olmaq) – **to have a liaison with someone / to form a connection with someone / to carry on an intrigue with someone / to be on intimate terms with someone / to have sexual relations with someone**

yaxın zamanda(tezliklə, az qalıb) – **not a long time ahead / the time is well within sight (not far off) / smth. is at hand / in the short run**

yaxına buraxmamaq (bir kəslə əlaqə saxlamamaq) – **not let someone get anywhere near smth.**

yaxından dirəyib atmaq (yaxın məsafədən bir kəsə atəş açmaq) – **to fire at close range / to fire point-blank**

yaxından tanış olmaq (bir kəslə əyani tanış olmaq) – **to put a face to a name**

yaxınlarda (keçmişdə) – **the other day**

yaxınlaşır (tezliklə) – **at the door / not a long time ahead / not far off**

YAXŞI

yaxşı – **1. (razıyam, qoy olsun) – O.K. / all right! / good! / or perhaps ... / all right / so be it / very well / hear! hear!; 2. (ola bilməz!) – come, come!**

yaxşı ad çıxarmaq (gözəl reputasiyaya sahib olmaq) – **to have one's good name**

Yaxşı ad dövlətdir. – **A good name is a treasure.**

Yaxşı ad qazanmaq, onu itirməkdən, daha çətindir. = **A good name is sooner lost than won.**

Yaxşı adam yavan çörəyə dözər, yaman adamı yağlı xörək də üzər. – *Cf.* **A bad man likes nothing.**

Yaxşı at köhnə çulun altında da bilinir. – **A good horse is seen from afar.**

Yaxşı başlanğıc - işin yarısıdır. = **Well begun is half done. / A good beginning is half the battle. / A good beginning makes a good ending. / Cf. First blow is half the battle.**

yaxşı canını qurtarmaq – **1. (fəsadlırsız pis vəziyyətdən çıxmaq) – to come lightly (easily, cheap, cheaply) / to get off cheap (cheaply); 2. (yüngül qorxu**

keçirtmək) – **to get off with nothing more than a fright / to escape with a fright / to have a narrow escape**

yaxşı da! (bir kəslə razılaşıanda, ona qarşı çıxmıyanda) – **well, well**

yaxşı danışmaq (nitq) qabiliyyəti var (bir kəsdə böyük söz ehtiyatı mövcuddur) – **to have a complete command of language**

yaxşı deyil (pisdır) – **not well** (badly, wrong)

Yaxşı dost qardaşdan əzəldir. – **A good friend is closer than brother.**

Yaxşı dost yaman gündə tanınar (məlum olar). = **A friend in need is a friend indeed.**

yaxşı düşməmək (pis oldu) – **it turned out to be bad / to be awkward**

yaxşı əllərə düşmək (gözəl insanların arasında olmaq) – **to fall into one's right hands** (to be gained by someone)

yaxşı formada olmaq (gözəl fiziki və mənəvi vəziyyətdə olmaq) – **to be in good form (shape) / to be (to feel) fit in good case / to be in tip-top condition**

(bir kəsin barəsində) **yaxşı fikirdə olmaq** – **to keep in someone's good books / to be in someone's good books**

yaxşı fikirləşməyə dəyər – **one has got another think coming**

yaxşı gəliş gəlmək (cəzasını vermək) – **to give it someone hot / to give someone a real blast / to give someone what for / to give someone hell / to give it someone good and hard / to call (to take) someone to task**

yaxşı görək! (bəsdır!) – **get along with you!**

yaxşı gün görmək (maddi cəhətdən təmin olunmuş, qayğısız, şən həyat yaşamaq) – **to live a happy life / to live a well-to-do life / to see better days** (to enjoy better life)

Yaxşı hörmət dövlətdən yaxşıdır. – **A good name is better than riches. / A good fame is dearer than wealth.**

yaxşı karyera quran – **on one's way up**

yaxşı qələmə verilmək – **bax hörmətdə olmaq**

yaxşı qələmi var (bir kəs dolğun və ifadəli yazı qabiliyyətinə malikdir) – **someone writes well**

yaxşı qulluq etmək (bir kəs üçün hər şey etmək) – **to wait on someone hand and foot**

yaxşı qurtarmaq (fəsadlırsız canını xilas etmək) – **to come / to get off lightly / to get off cheaply**

yaxşı qurtarmamaq (bir işin böyük fəsadları olacaq) – **to end badly**

yaxşı malın reklama ehtiyacı yoxdur – **good wine needs no bush**

yaxşı nəticəyə nail olmaq (təhsildə) – * **to make good progress (in education)**

yaxşı nümunə (ibrət götürmək üçün) – **real McCoy**

yaxşı nümunə göstərmək – **to set a good example**

yaxşı olmaq – 1. (sağalmaq) – **to be on one's feet**; 2. (uğur gətirmək) – **to do the trick** (to bring success in doing something, to have a desired result)

yaxşı, sən Allah (bir kəsdən və ya bir şeydən canını qurtarmaq istəyəndə) – **oh, bother you (him, her, them) / to hell with you / go lay an egg! / go lay a brick! / Amer. go fly a kite!**

yaxşı səriştəli olmaq (bir şeydə təcrübəli olmaq) – **to have a good nose for smth.**

yaxşı tanımaq (əla başa düşmək, yaxşı bilmək) – **to read somebody like a book / to see right through someone / to know every thought of someone / to sort someone out good and proper / to know someone like a book / to make the best of smth.**

yaxşı tərəfini göstərmək – **to show things to (the best) advantage / to show things in the best light / to show things off to advantage / to show smth. to good effect / there's a lot to be said for**

yaxşı vaxt keçirtmək(içki məclisi düzəltmək və şən əhval-ruhiyyədə əylənmək) – **to paint the town red** (go out to drink and have a good time)

yaxşı vəziyyətdə – **up to scratch / up to snuff**

yaxşı yaxasını qurtarmaq – **bax yaxşı canını qurtarmaq**

yaxşı yaşamaq olmur (çox pul qazanmaq olmur) – **one cannot do much under the circumstances / it's not much of a catch / one cannot go far on this paltry sum / it's no catch / not much of a catch**

yaxşı yer (gəlirli yer) – **a ringside seat**

yaxşı yerdə axşamladıq! – *bax yaman yerdə axşamladıq!*

yaxşı yerdə qaranlıqladıq – *bax yaman yerdə axşamlamaq*

Yaxşı yol! – 1. (sağ-salamat gedib çətin getdiyiniz yerə) – **Happy journey! / Have a good trip! / Good luck! / All the best!**; 2. (rədd ol, birdə səni gözümlə görməsin) – **nobody is keeping you! / don't let us keep you! / get along with you! / get out! / good riddance to you! / a good riddance of (to) bad rubbish / here lies your way / if we never see you again it'll be too soon / farewell and be hanged!**

yaxşıyol bilmək (daha yaxşı üsul bilmək) – **to know a trick worth two of that**

yaxşıyola getmək (bir kəslə yaxşı münasibət yaratmaq) – **to get on the right foot with someone** (to have a good relation with someone)

yaxşıca illişdirmək (bir kəsi bərk vurmaq) – **to give someone a good punch / to sock someone hard / to give someone a box on the ear / to bash someone one / to give someone a black eye**

yaxşıdan uzaqdır (pisdir) – **far from pleasant / not all sugar and honey / not much joy**

Yaxşıdan yaxşını axtarmazlar. – **If you're well off you don't seek better. / One ought to know when one is well off. / Cf. Let well alone. / Enough is as good as a feast. / The best is oftentimes the enemy of the good. / Why look for a good thing when you have one?**

yaxşıdır (qaydadadır) – **properly / thoroughly / in complete order / Cf. according to Cocker**

Yaxşılar kölgədə qalıb, pislər meydan sulayır. – **Good news lies buried, but bad news flies. / Cf. Good fame sleeps, bad fame creeps. / Bad news has wings. / Bad (ill) news travels fast. / Ill news comes (flies) apace.**

yaxşılaşmaq (xəstəlikdən sonra) – * **to be out and about**

yaxşılığa adını çəkmək (bir kəsi xoş sözlə yad etmək) – **to think with warm feelings of someone / to think well of someone / to speak well of someone or smth. / to recall someone's good points**

yaxşılığa doğru gedir (düzəlidir) – **it's a good omen / it's a good sign / it's for the best**

yaxşılığa doğru getməmək (pis qurtaracaq) – **nothing good will come of it / it will lead to no good / it's going to get one into trouble**

yaxşılığa doğru getmir (pis olacaq) – **that's a bad omen / that's a bad sign / it bodes ill / no good will come of it**

yaxşılığa yaxşıqla cavab vermək – **to pay someone back in his own coin / to give as good as one gets / to serve someone with the same sauce**

yaxşılığa yamanlıq (bir kəsin filankəsə minnətdar olmadığı haqqında) – **the black ingratitude**

yaxşılığından çıxmaq (bir kəsin yaxşılığına görə yaxşılıq etməklə əvəzini çıxartmaq) – **to pay someone back in his good**

Yaxşılıqayaq açıb gəzəndir. – *Lit.* **Good is not evil, it goes silently.**

Yaxşılıq bilməyən adam adam sayılmaz. – *Lit.* **Man who doesn't know good, is not a man.**

Yaxşılıq bilməyəne yaxşılıq etmə. – *Lit.* **It is better doing good for that who knows it.**

Yaxşılıq deyil ki, əlindən gəlməsin. – *Cf.* **Everyone can do the evil, but only one can do the good.**

Yaxşılıq elə ki, başına gəlsin. – *Cf.* **Everyone had to do good and it returns to him.**

Yaxşılıq elə, minnət qoyma. – *Lit.* **Doing good, not nag one.**

Yaxşılıq eləyən yaxşılıq görər. – *Lit.* **God bless those, who doing good.**

Yaxşılıq eləyib, bir şey umursansa - eləməsən yaxşıdır. – *Cf.* **Doing good, not nag one.**

Yaxşılıq et, at dəryaya, balıq bilməsə, xaliq bilər. – *Lit.* **If you give the bread-crumbs to someone, you can get a scone from him.**

Yaxşılıq itməz. – *Lit.* Good is not lost in water and in fire.

Yaxşılıq qarşılıqlı olur. – *Lit.* Good is mutual. / *Cf.* If you do good for someone, it returns to you.

Yaxşılıq yerdə qalmaz. – True blue will never stain.

Yaxşıya yaxşı deyərlər, yamana yaman. – Call the things by their own names.

YAL

yala hürmək (bir kəsə yaltaqlıq etmək) – kowtow to someone / to lick one's boots / to prostrate oneself before someone / to cringe (grovel) before someone / to fawn upon someone

YAL

yalı artıq düşmək – 1. (lovğalanmaq, qudurmaq) – to give oneself airs / to turn up (cock) one's nose / to stick one's nose up / to poke one's nose up in the air / to go about with one's nose in the air / to put on airs / to be on high horse / to do the grand / to get too big for one's boots; 2. (xırda məsələlər barədə düşünməmək) – to think no small beer of oneself

yalın əllə tutulmaz (zirək, çevik insan haqqında) – as slippery as an eel

YALAN

Yalan ayaq tutar lakin (amma, ancaq) yeriməz. – Lies have short legs. / What is done by night appears by day.

yalan-qara yaxmaq (bir kəsə şər atmaq, onun haqqında olmadığı şeyləri danışmaq) – to throw (sling, fling) mud at someone / to besmear someone's name / to defame someone / to vilify someone / *Cf.* to sully someone's name / to hang (pin) smth. on someone / to pin the blame on someone / to point the finger at someone / to treat someone like a whipping-boy

yalan məlumat vermək (bilərəkdən düz olmayan informasiya vermək) – **to misinform someone intentionally / Cf. to give someone a full bucket of suds (goulash)**

yalan olmasın (düz, dəqiq söz desək) – **in order not to tell lies**

yalan-palan (gop) – **song and dance** (a lie)

yalan satmaq (bir kəsi aldatmaq) – **to tell fibs / to lay it on thick / to draw (pull) a (the) long bow / Amer. to shoot (to throw) the bull**

yalan səslənmək (qeyri-səmimi, həqiqətə bənzəməyən) – **to have a false ring**

yalançı göz yaşları (qeyri-səmimi təəssüf) – **crocodile tears**

yalançıhəyəcan qaldırmaq – **to cry wolf**

yalançı pəhləvan (lovğa, gopçu, özünü öyən) – **show-off / a bragger / a boaster**

Yalançını axıra kimi qovarlar. – *Lit.* **One has to wait for three years for what was promised. / Cf. It is never long that comes at last. / Between promising and performing, a man may marry his daughter.**

yalançının evinə od düşsün! (qarğış) – **fire be with you! / to thunder! / to blazes!**

Yalançının ipi qısa olar. – **Lies have short legs.**

yalandan and içmək (küfr danışmaq, hörmətsizlik etmək) – **to take the name of God in vain**

yalandan özünü bir kəsə oxşatmaq (hiylə etmək, riyakarlıq etmək) – **to make oneself out to be someone / to give oneself airs / to put on airs** (to pretend to be someone)

yalanını tutmaq (bir kəsin yalanını aşkara çıxardıb üzünə vurmaq) – **to prove someone a liar / to catch someone in a lie / to give someone the lie / to bring someone in (into) the open / to show someone up in his (her) true colours**

yalan-palan demək (nağıl danışmaq) – **to give someone some bull (bullshit) about smth. / Cf. to draw (pull) the wool over someone's eyes / to throw dust in (into) someone's eyes**

YALQUZAQ

yalquzaq (tək hərəkət edən adam) – *Amer.* **a lone wolf**

YALNIŞ

yalnış addım atmaq (səhv etmək) – **to make a bad break**

YALNIZ

yalnız (filan şey) – **nothing but**

yalnız (filankəs) – **none other than**

yalnızbir tərəfə xeyirli bir iş – * **a one-way street**

yalnız elm aludəsi olan pedant qadın (qadın incəliyindən, lətafətdən məhrum olan xanım) – **a blue stocking**

yalnız öz dibinə işıq salmaq (təkcə özünü və yaxınlarını düşünən, özünün və öz qohumlarının mənafeyini güdən, maraqlarını fikirləşən insan haqqında) – **on the make** (of a man, who takes care only of himself and his relatives) / *Cf.* **charity begins at home / self comes first**

yalnız özü üçün – * **to one's own cheek**

yalnız özünü fikirləşmək (xudbin, egoist insan haqqında) – *Lit.* **to pull the blanket on oneself / to be a self-seeker**

yalnız sözdə qəbul etmək – **to pay lip-service to smth.**

YALTAQ

yaltaq (qeyri-səmimi insan haqqında) – **all sugar and honey**

yaltaq olmaq (əfsanəyə görə o insan ki, İrlandiyanın Blarni qəsridə daşı öpür, o saat yaltaqlıq etməyə başlayır) – * **to have kissed the Blarney stone**

yaltaqlıq – *Amer.* **soft soap**

yaltaq-yaltaq (yaltaqlıqla, bir kəsin xoşuna gəlməyə çalışmaqla) – **to dance before someone on one's hind legs / to bow and scrape to someone**

YALVARMAQ

yalvar-yaxar etmək (bir kəsdən təkidlə bir şeyi xahiş etmək) – **to throw oneself (to sink) at the feet of someone / to fall at someone's feet** (to implore, to invoke someone)

YAMAN

yaman dəymiş – **damned**

yaman gopa basır (çox yalan danışan insan haqqında) – **he piles it on too thick / he lies like a gas-meter / he lies like a trooper / he is lying in his teeth**

yaman gün (ağır vəziyyət) – **a bad day / a rainy day**

yaman gün üçün dala atmaq (ağır gün üçün pul toplamaq) – **to save for a rainy day**

yaman günə qalmaq – *bax* **pis günə qalmaq**

Yaman günə səbr edən yaxşı günə tez çatar. – **Adversity is a good discipline.**

Yaman günü görməyən yaxşı günün qədrini bilməz. – **He knows best what good is that has endured evil. / It's a blessing in disguise. / No great loss without some small gain. / It's an ill wind that blows nobody any good. / What you lose on the swings, you gain on the roundabouts.**

Yaman günün ömrü az olar. – **Every dog has his day. / There's another day coming. / A good time will come. / The sun will shine on our street, too. / The sun will shine on our side of the fence. / After rain comes fair weather (sunshine). / It's a long lane that has no turning. / The weariest day draws to an end. / Our day will come. / We'll have our day, too. / Our day is at hand. / There will be bright days yet.**

yaman günün yarağı (çətin vəziyyətdə olan adama yardım göstərən insan haqqında) – **a friend in need**

yaman kökə düşmək (düşgünləşmək, cırlaşmaq, düşmək, pis günə qalmaq)– *Lit.* **to get (to become) overgrown with moss / Cf. to run (to go) to seed.**

yaman pis günə düşmək – *bax* **yaman pis kökə düşmək**

yaman pis kökə düşmək (həm zahiri görünüşü, həm də fiziki cəhətdən pis vəziyyətdə olmaq, korlanmaq) – *Lit.* **to get (become) overgrown with moss / Cf. to run (go) to seed**

yaman yerdə axşamladıq! (gözlənilməz halda pis vəziyyətə düşəndə deyilir) – **oh, we get into a mess!**

yaman yerdə axşamlamaq (xoşagəlməyən, pis vəziyyətə düşmək) – **to get into a tight corner (a mess, a scrape, a spot) / to find oneself in a difficult (painful, ticklish) situation**

YAMSILAMAQ

yamsılamaq (bir kəsin davranışını, danışığı tərzini, hərəkətlərini mahirənə təkrar etmək) – **to imitate someone's movement / to mimic one's voice**

YAN

yan baxmaq (bir kəsi bəyənmemək) – **to look askance**

yan-yana (yaxınında) – **cheek by jowl** (with someone or smth.)

yan-yanı baxmaq – *bax yan baxmaq*

yan yörəsinə baxmadan kəsib tökmək (fikirləşmədən hərəkət etmək) – **to go off at half cock**

yanbayan – **1.** (bir kəsin lap yanında getmək) – **to stand (go, ride, etc.) side by side / side-to-side / alongside of / shoulder to shoulder / neck and neck / cheek by jow; 2.** (bir kəsin yanında yaşamaq, işləmək, mübarizə etmək) – **to live (work, struggle, fight, etc.) side by side / shoulder to shoulder**

(bir kəsin) **yanına girmək** (qulluq göstərmək, yaltaqlıq etmək) – **to dance attendance up / on**

yanında pulu olmamaq – **short of cash (money) / out of cash / hard up / Cf. on one's uppers**

yanında şam tutmamışam (mən bir kəsin yanında olmamışam, onunla dostluq etməmişəm) – *Lit.* **I did not graze swine with you** (said against someone's hail-fellow-well-met attitude)

...yanında toya getməlidir (bir kəs başqası ilə müqayisədə ondan yaxşıdır) – **in comparison with someone one is too better**

yanından düz keçmək (bir kəsi tanımaq istəməmək, bilərəkdən görüb baxmamaq, onunla işi olmamaq, ondan zəhləsi getmək) – **one does not want to know someone / one has anything to do with someone / to hold someone in contempt**

yanını basa-basa yerimək (sirkələnə-sirkələnə getmək) – **to waddle / to roll from side to side**

yanını yerə vermək (heç bir iş görməmək) – **to idle away one's way**

yanlarını qapmaq (hıslənmək, qəzəblənmək) – **rage and fume / rant (storm) and rage / to be in a towering rage / to be in a passion / Cf. to be in a tizzy (a wax)**

YANACAQ

yanacaq tökülən stansiya (avtomobillərə benzin tökülən yer) – **a filling station**

YANAQ

yanaqları qıp-qırızı (sağlam görünən insan haqqında) – **with roses in one's cheeks / red about the gills (of pink and white complexion)**

yanaqlarından qan damır (bir kəs çox sağlam görünür) – **he's bursting with health / he's (or she's) the picture of health (to look very healthy)**

YANDIRMAQ

yandırır külə döndərmək – *bax* **yandırır tökmək**

yandırır tökmək (bir kəsə böyük mənəvi zərbə vurmaq) – **one's heart is rent / it breaks one's heart / it is like a knife in one's heart / to rub salt in (into) someone's wound (wounds) / to reopen old sores / to aggravate the wound / to torment someone**

YANĞIN

yanğın törətmək (qəsdən bir yeri yandırmaq) – **to make red cock crow in someone's house / to commit an act of arson** (*i.e.* to set fire to someone's house, home, place)

YANILMAQ

yanılmaq (səhv etmək) – **1. to be in the wrong; 2. (artıq hesablamaq) – to get more than one bargained for / to reckon without one's host** (to miscalculate, to be out in one's reckoning)

YANLIŞ

yanlış (səhv) –* **off base**

yanlış ifadələr vermək (bilərəkdən düz danışmamaq) – **to read untrue**

yanlış (səhv) **hərəkət etmək** – **to play a wrong card / to be off base**

yanlış kimi göstərmək (əslində olmadığı kimi vermək) – **to present smth. in a false light** (to distort smth.)

yanlış olaraq (lazım olmadığı yerə) – **to the wrong place / to the wrong quarter / to the wrong person** (of smth. misdirected) / *Cf.* **to come to the wrong shop / to come to the wrong quarter / to wake up the wrong passenger / to bark up the wrong tree**

yanlış olaraq qınamaq (günahkar bilmək) – * **to bark up the wrong tree**

yanlış yolda olmaq (səhv etmək) – **to be off the beam**

yanlış yolla getmək (düz hərəkət etməmək) – **to follow a mistaken path**

YANMAQ

yana-yana qalmaq (səhv bir işə görə çox peşman olmaq, heyfsilənmək) – **to be vexed about smth. / to gnash one's teeth**

yanıb kül olması (arzuların puç olması) – **to go up in smoke** (when someone's plans, hopes and desires fail completely)

yanmaq – 1. (uduzmaq) – **to burn one's fingers / to get the short end of the stick / to go bust / to go smash / to take the knock**; 2. (məhəbbətdən alovlanmaq) – **to catch a fire**; 3. (maraqdan alovlanmaq) – **to take a fire**; 4. (peşiman olmaq, aldadılmaq) – **to get burned**

Yanmış uşaq oddan qorxar. = Burn yourself on hot milk, blow on cold water. / Cf. A burnt child dreads the fire. / Once bitten twice shy. / A bitten child dreads the dog. / A scalded cat (dog) fears cold water.

YAPIŞMAQ

yapışıqlı (xoş görünüşlü) – **easy on the eye**

(bir kəsdən) **yapışmaq** – 1. (bir kəsi məsuliyyətə cəlb etmək) – **to call someone to account / to put the screw on someone / to bring pressure to bear upon someone**; 2. (bir kəsin boynuna sarılmaq) – **to hang on someone's neck / to cling to someone**

YAR

Yar dərđini yar çəkər. – Love in a cottage. / Cf. Love lives in cottages as well as in courts.

Yar qadasını yar alar. – Lit. One suffers everything when there's no love lost between them.

YARA

yara bağlamaq – *bax imdada çatmaq*

yaralı ayı kimi (çox hirsli vəziyyətdə) – **as if an infuriated bear**

yaralı barmağa işəmək (bir kəsə yaxşılıq etmək) – **to do someone good**

yaralı qaban kimi (dəli kimi) – **as if an turbulent wild boar**

yaralı qabana dönmək (dəli olmaq) – **to be as if an turbulent wild boar**

yaralı yerindən danışmaq (sevdiyi mövzuda söhbətə keçmək) – **to ride one's hobby horse**

yaralı yerə dəymək (birinin gizli dərdi haqqında danışmaq, zəif yerinə toxunmaq)–**to rub salt into someone's wound / to aggravate the wound** (to torment someone) / **to get smb. going / to tread on someone's pet corn / to step on smb.'s toes / to touch a very sore spot / to tread on smb.'s toes / to hit someone where it hurts / to sting someone to the quick / to prick someone's vanity / to hit home / to put foot in smth. / to touch the right chord / to touch (cut) someone on the raw / to cut (sting, touch) someone to the quick** (to say smth. tactless and embarrassing)

Yaralı yerə dəyməmək. – **Let sleeping gogs lie.**

Yaralı yerimə dəymə. – **Don't rub salt in my wounds.**

yaralı yerinə neştər sancmaq – *bax* yaralı yerinə toxunmaq

yaralı yerinə toxunmaq – *bax* yaralı yerə dəymək

Yaramın qaysağını qopartma. – **Don't catch me on the row.**

yaranı qanatmaq (ehtiyatsızlıq etmək) – **to put foot in something** (to hurt one's feelings without intending to)

yarının üstünə duz səpmək (bir kəsin dərini təzələmək, bir kəsin ağrılı olan məsələdən danışmaq, hisslərinə toxunmaq) – **to get someone on the row** (to hurt someone's feelings by talking about something which is painful to him / her)

yarasıdeşilmək (müəyyən yüngüllük hiss etmək) – **to feel a sense of relief**

yarasına duz səpmək – *bax* yarasının üstünə od basmaq

yarasına məlhəm qoymaq (xoşagəlməyən hadisələri çalışıb unutmaq) – *Lit.* **to embalm one's wound**

yarasına toxunmaq – *bax* yaralı yerinə toxunmaq

yarasını qurdalamaq – *bax* yarasını təzələmək

yarasını təzələmək (birinin dərini yadına salıb pərişan etmək) – **to reopen old sores / to rub salt into the wound / to aggravate the wound / to torment someone**

yarasının közünü qoparmaq – *bax* yarasının qasnağını qoparmaq

yarasının qasnağını qoparmaq – *bax* yarasını qurdalamaq

yarasının üstünə od basmaq – *bax* yarasını təzələmək

YARASA

yarasa kimi kor olmaq (görə bilməmək) – **as blind as a bat** (anyone who is blind and has difficulty in seeing, a person with thick glasses)

YARAMAQ

yaramaq (yaltaqlıq etmək) – **to fawn on (upon) someone / to cringe someone**

yaramayan adam (münasib olmayan bir insan) – **a round peg in a square hole**

yaramır – **1. (lazım deyil) – it does not suit one at all / that won't do / it's most untimely; 2. (özünü aparmaq belə lazım deyil) – that's no way to act / it is not decent / Cf. it's not cricket!**

yararlı olmaq (hamıya xeyir gətirmək, kömək etmək) – **do good** (for everybody in any case)

yararsız (pis) – **bad / absurd / ridiculous**

yararsız adam (heç bir əhəmiyyəti olmayan adam) – **absolutely nothing / Cf. zilch / goose egg / bugger all / good-for-nothing / nonentity** (of a person)

yarayan (lazım insan və ya əşya haqqında) – **a bit of all right** (of a man or thing)

yarayanlardan olmaq (xoşbəxt, bəxtli, bəxtəvər olmaq) – **someone has arrived** (one has become successful)

yarayır (çox yaraşır, uyğun gəlir) – **one is quite all right / it suits one just right / it fits the bill perfectly / it is ideal**

YARAŞIQ

yaraşıq üçün (yararsız, xeyirsiz, faydasız insan ya əşya haqqında) – **just for decoration / someone is just a fifth wheel / someone stands for cipher** (of someone who is quite useless, can't do anything)/ **he is just a fifth wheel / he stands for cipher**

yaraşıqlı kişi (gözəçarpan kişi haqqında) – **lord of creation**

YARAŞMAQ

yaraşır – 1. (uyğun gəlir: geyim, saç düzüümü barədə) – **to become / to suit someone**; 2. (uyğun gəlir: bir kəsin yaşına, səviyyəsinə, tutduğu vəzifəsinə) – **to become / to suit someone / to be appropriate** (to be fitting for someone's position, age, *etc.*); 3. (uyğun gəlir, düz olur) – **to become someone to do smth. / to befit someone to do smth.**

yaraşmayan adam – *bax yaramayan adam*

yaraşmaz (belə hərəkət etmək düz olmaz) – **it does not become someone / it is not proper for someone / it is not for someone to do smth.**

YARDIM

yardım göstərən – *Amer. one in back of*

yardım əlini uzatmaq (bir kəsə köməklik göstərmək) – **to lend someone a hand / to extend a helping hand to someone / to put one's foot down / to throw someone a lifeline** (to help someone toward success)

yardım göstərmək – *bax yardım əlini uzatmaq*

yardımçı işləmək (bir kəsin köməkçisi olmaq) – **to work as someone's assistant / to be at someone's beck and call**

YARI

yarı ac yarı tox özünü saxlamaq (güclə dolanmaq, qida olmadığına görə az yemək) – **to keep body and soul together**

yarı canı qalmamaq (çox arıqlamış, zəif insan haqqında) – **all nothing but skin and bone / a rack of bones**

yarı canı ... yanında qalmaq – *bax canı yanında qalmaq*

yarı canını bayram şamı kimi əritmək – *bax canını qoymaq*

* **yarı yol yoldaşı** (o insan haqqında ki, ona bel bağlamaq olmaz, ipinə odun yığmaq olmaz, arxalanmaq, güvənmək olmaz) – **Baku's wind** (of an unreliable friend)

yarı yolda kursu dəyişmək (təhlükəli anda böyük dəyişikliklər etmək) – **to swap horses in mid-stream**

yarı yolda qalmaq (axıra kimi getməmək, bir işi sonuna çatdırmamaq) – **to stop half-way / to do smth. by halves**

yarı yolda qalmamaq (sona çatdırmaq) – **to go the whole hog**

yarı yolda qoymaq (bir kəsi köməksiz qoymaq) – **to leave someone high and dry** (to abandon someone)

yariac-yarıtox yaşamaq (maddi imkan olmadığına görə az yemək) – *Lit.* **to suck one's paw / to be half-starving / to have nothing to eat (to smoke, etc.) / to be hard up (financially) / to be fed by manna from heaven / to live on air / to live frugally / to be on short (hunger) rations / to be on short commons**

yarıbayarı bölmək (bərabər, tənəyər bölmək) – **to go fifty-fifty**

yarıcan-yarıölü (çox yorğun) – **more dead than alive** (about very tired man)

yarım-litrlik araq – **half-litre and quarter-litre bottles of vodka / Lit. a daughter with her mother**

yarımtox yaşamaq – *bax* **yariac-yarıtox yaşamaq**

YARİMAQ

yarımaq – **1.** (bir kəsə fayda vermək) – **to stand someone in good stead / to suit someone's book; 2.** (bir kəsdən) – *bax* **yaxşı əllərə düşmək**

YARIMÇIQ

Yarımçıq bilməkdən, heç bilməmək yaxşıdır. – *Lit.* **To know nothing is better than to know half of something.**

YARIŞ

yarışda bəxti gətirməyən idmançı – * **also ran**

YARLIQ

yarlıq yapışdırmaq (bir kəsə üzdən baxaraq, onun zahiri görünüşünü nəzərə alaraq subyektiv qiymətləndirmək) = **to stick the labels on someone**

YARPAQ

yarpaq kimi əsmək (bir kəsdən və ya bir şeydən bərk qorxmaq) – **to shake (tremble) like an aspen leaf / Cf. to shake like a sheep's tail / to shake in one's boots / someone's knees are knocking together**

yarpaq kimi titrəmək – *bax yarpaq kimi əsmək*

YAS

yas saxlamaq– *bax qara bağlamaq*

yas batmaq (bir kəs üçün matəm saxlamaq, yas paltarı geyinmək) – **to be in a deep mourning**

YASTIQ

yastığını hündür eləmək (sakitləşmək) – **to give oneself up to peace of mind**

yastığının dibini kəsmək (bir kəsin sağalmağına nail olmaq) – **to nurse a sick man back to health**

yastığınız yüngül olsun! (tez sağalısınız) – **get better! / get well!**

YASTILAMAQ

yastılama – *bax malalama*

YAŞ

yaş boğmaq (bərk hirslənmək) – **someone is quite beside oneself with smth. / one is nearly out of one's mind**

yaş özünü göstərir (bir kəsin yaşa dolmuş haqqında) – **the years are beginning to tell**

yaşa dolmaq (böyümək, yetişmək) – **to get (grow, become) old**

yaşa dolmuş (yetkin) – **of age**

Yaşı çox, ağılı yox. – Better fed than taught.

yaşı keçmək (bir kəsin bir yerə qəbul olunmaq üçün, müəyyən işləri görmək üçün yaşı ötüb) – **to be over age**

yaşına görə arif olmaq (yaşına görə çox bilir) – **to be wise for one's age / he (she) is very intelligent for his (her) age / he (she) is a little precocious**

yaşındanartıq bilmək (ağıllı, təcrübəli insan haqqında) – **one has got an old head on young shoulders**

yaşından cavan görünmək (cavan görünən insan haqqında) – **to bear one's age well / to carry one's age well / to mutton dressed up as lamb**

yaşlı (qocainsan haqqında) – **in years / getting on (far, advanced, stricken) in years / not so young as he (she) had been**

YAŞAMAQ

yaşasın! (eşq olsun!) – **three cheers for someone!**

Yaşayarıq - görərik. (Vaxt göstərər.) – **Time will show (tell). / We shall see what we shall see. / We shall see how the cat jumps.**

yaşayış məntəqəsi – **the populated area**

yaşayış yerinin dəyişməsi – *** a change of scene**

YAŞIL

yaşıl (dollar) = **green** (of dollars)

yaşıl ayın başında (bilinmir nə vaxt) – **who knows when / maybe never / Cf. the day when pigs fly / when the moon turns green cheese / when two Sundays come together / tomorrow come never / Amer. when hell freezes over**

yaşıl işıq (yol açıqdır) – **the green light**

yaşıl işıq yandırmaq (bir işi görmək üçün müxtəlif maneələri, çətinlikləri aradan qaldırmaq) – **to give the green light**

yaşıl küçə (maneəsiz və çətinliksiz olan açıq yol) = **a green street**

YATAQ

yataq yerini yığıdırmaq – to make a bed

yataqda çapalamaq – to begin to toss about in bed

YATMAQ

Yatan iti oyatmazlar. (Hər şeyi olduğu kimi saxla, səsə salma.) – **Let sleeping dogs lie.** (Do not agitate potential source of trouble.)

yatıb çıxmaq (qazamatda olmaq) – **to finish a prison sentence / Cf. to get up**

yatıb qalmaq – 1. (xəstəliklə bağlı yataqdan durmamaq) – **to be bedridden** (of a sick person); **2.** (realizə olunmamaq, baxılmamaq, fikir verilməmək) – **to be shelved / to be pigeon-holed / to be put in the files**

yatıb yuxusunda da görməyib (bir kəs bir şeyi heç cürə düşünə, təsəvvürünə də gətirə bilməzdi) – **one doesn't dream about smth.**

yatmaq (sakit ömür sürmək, dolanmaq) – **to live a full life quietly**

yatmamışdan (yatmaqdan əvvəl) – **before going to bed**

YAVA

yava (əxlaqsız, ədəbsiz, pozğun qadın) – **a dissolute woman / a loose woman / a light of love**

YAVAŞ

yavaş! (sakit, narahat olmayın!) – **hold your horses!**

Yavaş gedən çox gedər. – **Slow and steady wins the race. / Make haste slowly. / The more haste, the less speed.**

yavaş-yavaş – 1. (asta-asta) – **at low speed; 2.** (az-az, tədricən) – **little by little / bit by bit / by and by / step by step / by small and small**

Yavaş-yavaş pendir-lavaş. – **The furthest way about is the nearest way home. / Slow but sure. / Make haste slowly. / More haste, less speed. / Slow and steady wins the race. / Haste makes waste. / Take heed will surely speed.**

yavaşcadan (astaca, boğuq səsle, pıçıltı ilə) – **in a whisper** (softly, often secretly)

YAY

yayda turş pivə kimi yaxşılaşacaq (bir azda pis olacaq) – **to mend like sour ale in summer** (the matters will be worse than now)

yayı atıb oxu gizlətmək (öz fikirlərini axıra qədər deməmək) – **to hold smth. back / to leave smth. unsaid** (to conceal one's intentions)

yayın circıraması (iyul-avqust ayları) – **the canicular days / the high summer**

yayın cırhacır vaxtı – *bax* **yayın circıraması**

YAYILMAQ

yayılmaq (dedi-qodu haqqında) – **to be in the air**

YAZ

yaz başı töylədən buraxılan dana kimi – *bax* **yaza çıxan dana kimi**

* **yaza çıxan dana kimi** (sərbəstliyə buraxılmış uşaqlar haqqında) – **of a children, gamboling at large**

Yazın hərəkəti, payızın bərəkəti. – *Lit.* **Spring's plough-land - autumn's good crop.**

YAZI

yazıb yaxa cırmaq (bir işi görmək üçün səy göstərmək, çox çalışmaq) – **to lay oneself out / to be all out for smth.** (to do smth.) / **to go out of one's way to do smth. / try one's hardest / to do one's uttermost (damnedest)**

yazıçı (ədəbiyyatçı) – **a man of letters**

Yazıdan (alın yazısından) qaçmaq olmaz. – **One cannot run away from his destiny. / One cannot escape from his fate. / Will be that, what is fated (destined, predestined). / We shan't die before we're dead. / Cf. A man can die but only once. / He that fears death lives not. / Cowards die many times before their death.**

yazıldığı kağıza dəyməz (diqqətə layiq olmayan bir əhəmiyyətsiz şey) – **not worth the paper it is written on**

yazılı formada (aydın olan bir şey barədə) – **in black and white**

(bir şeyə) **yazılmaq** – **1.** (bir yerə getmək üçün və ya hansısa tədbirdə iştirak etməyə görə qeydiyyatdan keçmək) – **to put one's name down for smth.; 2.** (abunə yazılmaq) – **to put one's name down for smth.**

yazılmamış qanun (heç yerdə qeyd olunmayan qanun barədə) = **an unwritten law**

yazı-pozu bilmək (savadı olmaq) – **to be an educated man**

(bir kəslə) **yazışma aparmaq** – * **to pen**

yazıya baxmadan (əzbərdən) – **from memory**

Yazıya pozu yoxdur. – **He that is born to be hanged will never be drowned.**

yazıya pozu yoxdur – **the writing is on the wall** (disaster or danger is imminent)

YAZIQ

yazığın biri – *bax quzu kimi həlim*

Yazıq o adamdır ki, yaxşılıq etmir. – *Lit.* It is so bad to a man who doesn't give good for anyone.

yazıq bəndə (bədbəxt insan haqqında) – **a poor creature / a wretched creature**

yazıq sifət (geridə qalmış insan haqqında) – **a hangdog expression**

YAZMAQ

(başqasının yerinə) **yazmaq** – **to ghostwrite**

yazışmaq – **to pen**

YEDDİ

yeddi arxa dönən (lap uzaq qohum) – **kith and kin** (the distant relative)

yeddi bağışlanılmaz günah (lovğalıq, hiyləgərlik, şəhvət, qəzəb, acgözlük, paxıllıq, tənbəllik) – **the seven deadly sins**

yeddi dərədən su gətirmək (hər şeyi qatmaq, qarışdırmaq) – **to mix everything up / everything is in a muddle (confusion)**

yeddi dəyirmanda bir ovuc dəni yoxdur (bir kəsin heç nəyi yoxdur, çox kasıb insan haqqında) – **to have got neither harrow nor barrow (to be extremely poor) / to be with neither house nor home / to be out of God's blessing into the warm sun**

yeddi dəyirmanda bir ovuc unu yoxdur (həddindən artıq kasıb insan haqqında) – **to be as poor as Job / to be as poor as a church mouse / to be as poor as a rat / to be as poor as charity / to be as bare as the palm of your hand / to be as naked as a picked bone / to be without a penny to bless him**

yeddi dolananlar – *bax* məmə yeyəndən pəpə yeyənə qədər

yeddi göydə bir ulduzu yoxdur (arxası olmayan insan haqqında) – **someone has not any stand-by**

yeddi qapı qonşu (uzaqda yaşayan qonşu) – **a distant neighbour**

yeddi qat qabıqdan çıxmaq – *bax* qabıqdan çıxmaq

yeddi qatından keçmək (bir kəsə sarsıdıcı zərbə vurmaq, pis təsir göstərmək) – **to touch (cut) someone on the raw / to cut (sting, touch) someone to the quick / to prick someone's vanity / to hit someone for six (to affect very deeply)**

yeddi qatını kəsmək – *bax* yeddi qatından keçmək

yeddi qıl arxasında – **1.** (güclü nəzarət altında, etibarlı mühafizədə) – **to be under seven seals / to be under seven locks and seals / to be sealed and guarded / to be well hidden; 2.** (əsaslı surətdə gizlənilib, əlçatmaz yerdədir) – **to be well hidden / concealed (inaccessible)**

yeddi möhür altında (ağlasığan, anlaşılan bir şey deyil) – **it is a sealed book to someone / it is Greek to someone**

Yeddi nəfər bir adamı gözləməz. = *Lit. Seven don't wait for one. / Cf. For one that is missing no spoiling a wedding.*

Yeddi ömrü var. – **He has as many lives as a cat.**

yeddi yaylıq götürüb ağlamaq – 1. (çox duyğulanmaq, nəyinsə təsiri altına düşmək) – **to be touched to tears / to be deeply moved**; 2. (bir şeydən bərk şikayət etmək) – **to complain hardly at smth. / moan and groan** (to moan, to whimper about smth.)

yeddinci göydə olmaq (çox sevinmək, özünü xoşbəxt hiss etmək) – *Amer.* **to be (sit, fell) on top of the world / to be in the seventh heaven / to tread (walk) on (upon) air / to be all over oneself**

YEDƏK

yedəyə almaq (öz təcrübəsi, bilikləri, qabiliyyəti, bacarığı ilə bölüşərək bir kəsə işində və ya dərində kömək etmək, ondan yardım əlini əsirgəməmək) – **to take someone in tow**

yedəyində getmək (öz davranışını, hərəkətlərini bir kəsdən asılı etmək) – **let oneself be led by someone / to be in (wear) leading strings / to be led on a string / to be led by the nose / to follow someone's lead / to be tied to the chariot of someone**

yedəyində gəzdirmək (bir kəsə daima qayğı göstərmək, ona hərəkət azadlığını verməmək şərti ilə) – **to keep someone in leading-strings**

yedəyini əldən qoymamaq (bir kəsi filankəsdən asılı vəziyyətdə saxlamaq) – **to keep someone on a short leash**

YEDİNKƏ

yedinka olmaq – *bax* bir aləm olmaq

YEGANƏ

yeganə(heç kəslə müqayisə olunmayan, yeganə, əla) – ***the one and only**
yeganə ümid – **one's sheet anchor**

YEK

yek (toxunulmaz insan haqqında) – *Lat.* **persona non grata**

YEKDİLLİKLƏ

yekdilliklə (ümumi fikirlə, ümumi səslə) – **according to all accounts / with one accord / with one voice / by common consent / unanimously / allowedly**

YEKƏ

Yekə başın faydası yoxdur, içində beyin gərək. – **A good head is better than a big one.**

yekə-yekə danışmaq (yaşına, tutduğu mövqeyə uyğun olmayan sözlər danışmaq) – **to brag of smth. / to boast about / to speak like a grown-up / to be too cocksure / to dogmatize**

yekə yerdən danışmaq (lovğalanmaq, özünü öymək, təkəbbürlənmək) – **to do the grand / to be on the high horse / to get too big for one's boots / to put on airs / Cf. to cock (turn up) one's nose / to stick one's nose up / to poke one's nose up in the air / to go about with one's nose in the air**

yekəbaşlıq eləmək (özünü kobud aparmaq, ədəbsizlik etmək) – **to take too much upon oneself / to treat (handle) someone roughly / to give someone too much freedom / to loosen one's tongue / let one's tongue wag** (to be rude, to behave oneself provocatively, to act indecently)

yekəxana danışmaq – *bax* **yekə-yekə danışmaq**

yekəxanəlik eləmək (özünü tərifləmək, özünü öymək) – **to get on one's high horse / to put on airs / to be on the high ropes**

yekəpər adam (fiziki cəhətdən güclü insan haqqında) – **a giant** (a huge man)

YEKNƏSƏQ

yeknəsəq (usandırıcı) – **always the same string**

yeknəsəq danışiq aparmaq (cənsixici söhbət etmək) – **to harp on (upon) one (the same) string / to hammer away at smth. / to sing the same song**

YEKUN

yekun hesab (son hesab, bir şeyin dəyəri) – **Amer.* **the bottom line**

yekun vurmaq (yekunlaşdırmaq) – **to have the last word (in the discussion) / to finish smth. / to write finish to smth. / to sum up / to make a summary of smth. / to take stock of smth. / to cast the numbers / to strike a balance / to reckon up the total / to cast up results / to wind things up / to draw a line beneath smth.** (to round off smth., to sum up smth.)

YEL

Yel aparən yelinki, yerdə qalan mənimki. – **A forlorn hope breaks the heart.** / *Cf.* **Hope deferred maketh the heart sick.**

yel çəkən yeri var (bir kəsin başı xarəbdır, hərəkətinin yerini və ya danışığınının tərzini bilmir) – **one has got a screw loose**

yel dəyirmanı ilə vuruşmaq (əsilə təhlükə ilə, yalançı maneələrlə, çətinliklərlə mənasız və nəticəsiz vuruşmaq) – **to fight windmills / to tilt at windmills**

Yel əsib, qoz tökülüb. – **To cling as flies to the honey.**

yel haradan əsdi? (niyə?, nə səbəbə görə bir kəs orada göründü?) – **what wind has brought someone here? / what bring someone here? / what's blown someone in?**

Yel ilə gələn sel ilə gedər. – **Easy come, easy go. / Lightly come, lightly go. / What is got over the devil's back is spent under his belly. / I'll gotten ill spent.**

yel kimi cəld (çox cəld bir yerə qaçmaq) – **to face like the wind**

yel kimi gəzmək (avaralanmaq, heç bir iş görməmək) – *Lit.* **to pick one's nose / to fritter one's time away / to twiddle the thumbs / to hang about / to loaf (loiter, fritter) one's time away** (to idle, to trifle)

Yel qayadan nə aparar?! – **The dog barks, but the wind bears it away. / The braying of an ass does not reach heaven. / Cf. The dogs bark, but the caravan goes on. / The moon does not heed the barking of dogs. / What does the moon care if the dogs bark at her?**

* **yel olub yanımdan ötə də bilməz** (bir kəsin hədə-qorxu gəlməyinə cavab olaraq bu ifadə işlənir) – **you cannot do anything against me** (the answer to one's threat)

yel olub yanından ötəməmək (bir kəsə yaxın dura bilməzsən) – **one dare not to touch someone**

yelbeyin (boşbeyin, yüngül) – **someone is a featherbrained / someone is scatterbrained (flighty, though less) / someone is a giddy-pate / someone's head is always empty / a breeze is blowing through someone's upper storey / someone is a light-minded / someone is a frivolous (thoughtless, superficial, shallow) man / someone is empty-headed / someone is airy**

Yelə tüpürən üzünə tüpürər. – **Spit against the wind is worse for you. / You cannot piss into the wind.**

yelə vermək – *bax* **qulağının birindən girib o birindən çıxmaq**

yellərə sovurmaq (boş-boşuna pulu xərcləmək) – **to hurl (cast) smth. to the winds** (to waste smth.)

YELKƏN

yelkən altında – ***under canvas**

Yelkəni sınmış gəmiyə nə xəzri, nə gilavar tuş gələr. – **A small ship doesn't ask deep waters.**

* **yelkəni suya salmaq** (bir kəsə təslim olmaq) – **to give oneself up / to give in / to resign oneself to someone or smth.**

yelkəni suya vermək – *bax* **yelkəni suya salmaq**

YEM

yem mənbəyi (yem ehtiyatı, yem bazası) – **a fodder supply**

yemi artıq düşmək – *bax* **arpası artıq düşmək**

YEMƏK

yediyi çörəyə əyri baxmaq (bir kəsin yaxşılığını dəyərləndirməmək, qiymətləndirməmək, yaxşılığına pisliklə cavab vermək) – **to pay someone back by black ingratitude / to repay someone evil for good**

yediyi nimçəyə tüpürmək (bir kəsə qarşı çıxmaq, lakin heç bir nəticə əldə etməmək, özünə ziyan etmək) – **to spit into (against) the wind / to piss into (against) the wind**

yediyi(n) burnundan tökülsün! (qarğış) – **bad luck to you! / cess to you! / hell be with you! / damn you! / blast you! / drat you!**

yediyim burnumdan gəldi (bir kəs tutduğu işə peşman olub) – **something good comes to a bad end**

yediyim burnumun deşiklərindən gəldi – *bax* **yediyim burnumdan gəldi**

yediyin burnunun deşiklərindən tökülsün! – *bax* **yediyi(n) burnundan tökülsün!**

Yediyin qaba tüpürmək olmaz. – **Those who live in glass houses shouldn't throw stones.**

yediyini burnundan tökmək (bir kəsi çox peşman etmək) – **to make trouble for someone**

Yemək görəndə hamıdan irəli, iş görəndə hamıdan geri. – *Lit.* **First food, last work. / Cf.** **One is always first for eating and last for working.**

yemək-içmək boydan (böyük qonaqlıq) – **a lavish (sumptuous) feast / an unbridled revelry / carousal / binge real beanfeast / cut-and-come-again / the fatted calf**

yemək-içmək vermək (qonaq etmək) – **to lay the table / wine and dine** (to entertain with a meal and wine)

Yeməkdən doymayan, yalamaqla çətin doyar. – *Lit.* **If you haven't had enough by spoon, you have had nothing by tongue.**

yeməkdən məhrum etmək (cəzalandırmaq üçün bir kəsi yeməkdən məhrum etmək) – **to put someone upon bread and water** (to deprive smb. of food)

Yeməkdən ümid yaxşıdır. – If it were without hope, the heart would break. / Hope is a good breakfast, but a bad supper. / Cf. Hope deferred makes the heart sick.

Yeməklə doymayan yalamaqla doymaz. – Putting it off won't make it any easier.

Yeməmişən qaz ətini, nə biləsən ləzzətini?! – *bax* Dadmamısan qaz ətini, nə bilərsən ləzzətini?!

Yemərəm - zibilə döndərərəm. – Like the dog in the manger.

Yeməsə, əlli il bəsidir. – *Lit.* It is a good many for his (or her) grandchildren. (It is too enough for someone.)

yeməyi həddindən çox bişirmək – enough for a magnificent wedding feast / enough and to spare (of food)

yeməyin qarniri –*the icing on the cake

Yeməyənin malını yeyərlər, ölüsünə də söyərlər. – *Cf.* No cross, no crown. / A cat in gloves catches no mice. / No sweet without some sweat. / Nothing to be got without pains. / No pains, no gains. / Nothing venture, nothing have (gain, win).

Yeməyin dadı duzda, dünyanın dadı gözdədir. – *Lit.* Food without salt as well as life without eyes is tasteless.

Yeməyin qulu (ustası), işləməyin xəstəsi. – *Lit.* One is always first for eating and last for working.

Yeyəndə çeynə, danışanda fikirləş. – First think, then speak, first chew, then swallow.

Yeyəndə mən kar və koram. = *Lit.* When I am eating, I am deaf and mute.

Yeyəndə böyük bacı, iş görəndə kiçik bacı. – *bax* Yeməyin qulu (ustası), işləməyin xəstəsi.

Yeyəndə - öküz kimi, işləyəndə - cöngə (cocuq) kimi. – He works as a child, but eats as a man.

Yeyənə yoldaş, gedənə qardaş. – You can meet him anywhere you go.

yeyib qurtarmaq (bir kəsi müflis etmək) – **to eat someone out of house and home**

yeyib üstündən su içmək – *bax həzm-rəbədən keçirmək*

YENƏ

yenə də?! – **1.** (hiddət, qəzəb bildirəndə) – **not likely! / iron. the idea! / iron. oh, of course!;** **2.** (bununla belə) – **after all**

YENİ

yeni həyat (həyata qayıdış, dirilmə) – **the kiss of life**

yeni həyata başlamaq – **1.** (fəaliyyətə başlamaq, yeni həyat tərzini sürmək) – **to take the road of smth. / to embark on the path of smth. / to set foot on the road of smth.;** **2.** (yaxşılığa dəyişmək) – **to turn over a new leaf**

yeni məsələ açmaq (söhbətin mövzusunı dəyişmək, danışanın diqqətini söhbətin mövzusundan yayındırmaq) – **to start a hare**

yeni səhifə açmaq – **1.** (həyatında ciddi dəyişiklik etmək) – **to add a fresh page to smth. / to contribute a fresh page to smth. / to add a new (vivid) chapter to smth. / to usher in a new chapter in the history of ... / to add a vivid chapter in the history of ... / to turn over a new leaf to;** **2.** (hər şeyi yenidən başlamaq) – **to be back to square one** (to start at the beginning again in an attempt to correct whatever mistakes were made initially)

yeni yol açmaq (novator olmaq) – **to blaze a trail**

yenidən (dəfələrlə, dönə-dönə) – *** all over again/ once and again**

yenidən bərpa etmək – *** to gather up (to pick or to take) the thread of smth.**

yenidən doğulmaq (tamamilə dəyişmək) – **to be born again**

yenidən(bir kəsi) **həyata qaytarmaq** – **to bring someone to life**

yenidən hücum etmək – **to return to the charge**

yenidən seçilməyən siyasi xadim – ***a lame duck**

yenidən tikmək (dirçəlmək, yeniləşmək) – **to rise like a phoenix from the ashes**

YENİYETMƏ

yeniyetmə – **the awkward age**

YER

yer altından yasa gedən (bütün hərəkətlərini xəlvəti, gizli surətdə edən insan haqqında) – **a snake-in-the-grass / a viper**

yer altından yasa getmək (əl altından iş görmək) – **to do smth. stealthily** (surreptitiously)

Yer altından yasa gedənlərdəndir. – *bax* **Saman altından su yeridir.**

yer armudu – * **Jerusalem artichoke**

yer ayağımın altından qaçdı (bir kəsin vəziyyəti korlanır, mütərəddid olur) – **the ground seems to be slipping from under ones feet / one is losing the very ground under one's feet**

Yer ayrılısaydı, yerə girərdim. – **I was ready to burn with shame. / Cf. It was crying shame! / A shame and a disgrace!**

yer belə insanları necə saxlayır? (bir kəs öz etirazını, nifrətini bildirəndə) – **it's a wonder the earth doesn't open and swallow him (her, etc.) up / how can the earth hold him (her, etc.)?**

yer eləmək (bir kəsə pis təsir etmək) – **to cut (sting, touch) someone to the quick / to touch (cut) someone on the raw / to prick someone's vanity**

yer-göy fərqi var (çox fərqlənmək)– **to be nothing compared to smth. / not to come anywhere near smth. / it is the world of difference / a far cry from / as different as chalk and cheese** (it is used to emphasize how different two things are)

yer ilə bir yeksan eləmək (tamamilə məhv etmək) – **to plain smth. with the earth (ground) / to make smth. plain with the earth / to raze smth. to the**

ground / to beat (throw) smth. down / to sweep everything around / to reduce to dust (ashes) / to crumble to dust

yer ilə bir yeksan olmaq (bütöv yox olmaq) – **to be plained with the ground**

yer ilə göy arasında – 1. (evsiz-eşiksizlik şəraitdə) – **to have no roof over one's head / to knock about between earth and sky**; 2. (qeyri-müəyyən vəziyyətdə) – **to be left hanging between the devil and the deep blue sea**

yer ilə göy qədər – *bax yerdən göyə kimi*

Yer qulaqlı olar. – **Walls have ears. / News flies quickly. / The world is full of rumours. / News travels fast. / One hears. / Cf. A little bird told (whispered to) me. / Beards (chins, jaws, tongues) are wagging.**

yer oğlu (yerli, kəndli) – **a son of the soil**

Yer oturan kişi ilə şərəflənər. – *Lat. Non locus ornat hominem, sed homo locum.* / **It is not the office that shows the man to great advantage (it is just vice versa).**

yer üzündən silmək (bir kəsi tamamilə məhv etmək) – **to wipe someone out / to wipe someone off the face of the earth** (to obliterate someone)

Yer var danışarlar, yer var sözü udarlar. – **There is a time for all things. / Cf. There is no time like the present. / What may be done at any time will be done at no time.**

yer vermək – 1. (bir kəsə öz yerini vermək) – **to make room for smth. / to give place to smth.**; 2. (təsəvvürün, fantaziyanın və ya acığın təsiri altına düşmək) – **to give free (or full) rein to smth.**

yer yarılısaydı yerə girərdim (bir kəs çox utanır) – **one could sink through the floor / one almost died of shame / one wished the earth (floor) would open beneath his (her) feet / one wished the floor (ground) would swallow him (her) up**

Yer yiyəsiz olanda, donuz təpəyə çıxar. – **When the cats are away, the mice will play. / Every day is Sunday for the mice when the cats are away. / When the cats are away, it is Shrovetide for the mice.**

yerdə qalmaq – 1. (diqqətsiz, qayğısız qalmaq) – **to be without attendance; 2.** (ölmək) – **to go belly up / to kick the bucket / to turn up one's toes / to push up the daisies / to take the big jump** (to die); **3.** (cəzasız, qisasız qalmaq) – **to be left without retribution**

yerdə qalmamaq (bir kəsdənqisas almaq) – **someone gets one's deserts / someone gets what one deserves**

yerdə qoymamaq (qisasız qoymamaq) – **not to remain without punishment** (retribution)

yerdən ayrılmaq – * to become airborne

yerdən çıxmamış ki (bir kəsin qohum-əqrabası, nüfuzlu dost-tanışı var) – **not born yesterday / nobody's fool / no common trash / Cf. he knows what's what / he knows his onions**

Yerdən göbələk çıxmayıb ki?! – Lit. We also have old stock.

yerdən götürmək (azacıq da olsa maddi imkanı olmayan insana kömək göstərmək) – **to give (lend, bear) someone a hand / to hold out** (give, lend, stretch, stretch out) **a helping hand to someone / to lend help to someone**

yerdən göyə kimi – 1. (iki nəfər biri-birindən əsaslı surətdə fərqlənir, onların heç bir oxşarlığı mövcud deyil) – **to be as far removed as heaven from earth / to be as far apart as heaven from earth / to be as different as the earth from the sky / to be worlds / to be as different as chalk and cheese; 2.** (çox, sonsuz) – **endlessly / without stopping / at length / more and still more (infinitely) / there is no end of smth.** (very much)

yerdən göyə qədər – bax yerdən göyə kimi

yerdən zorla ayağa qalxmaq (böyük əziyyətlə öz maddi imkanını düzəltmək, maddi durumunu qurmaq) – **to struggle to someone's feet**

yerə ayaq basmaq (bir yerdə görünmək) – **to set foot**

yerə batmaq – bax yerə girmək

Yerə düşməklə gövhər qiymətdən düşməz. – Gold glitters in the mud too.

yerə endirmək (bir kəsi göylərdən enməyə məcbur etmək) – **to bring someone to earth**

yerə girəsən! (qarğış) – **damn be with you! / strike you down! / vanish you into thin air!**

yerə girmək (xəcalətdən, utanmaqdan nə edəcəyini bilməmək) – **one could sink through the floor / one almost died of shame / one wished the earth (floor) would open beneath his (her) feet / one wished the floor (ground) would swallow him (her) up / to feel utterly at a loss / to wish the earth would open and swallow one up/ one wished sink through the floor**

yerə-göyə sıgmamaq (çox sevinmək) – **to walk on air / to tread on air / to be transported with joy**

yerə mıxlanmaq (gözləmədiyi bir halda bir şeyi görəndə və ya qorxudan tərپənməmək) – **to be rooted to the spot / to stop dead / to stay as if rooted to the ground**

yerə soxmaq (bir kəsi bərk utandırmaq, qızartmaq, biabır-rüsvay etmək) – **to put someone to the blush / to make someone blush** (to disgrace, to dishonour someone)

yer-göy qan ağlayır (çox faciəli, ağır, ağlamalı vəziyyət barədə) – **all around are crying bitterly** (of a tragic, difficult, hard state of someone)

yer-göy tafoutu var (bir kəs başqasından ağıllıdır, təcrübəlidir, biliklidir) – **head and shoulder above someone / two (three) heads above someone / twice as ... as someone / far superior to someone**

yeri boş olmaq (bir kəsin olmaması barədə) – **someone is missing / one is lacking**

yeri cənnətlik olsun! (Allah rəhmət eləsin!) – **may he (she) rest in peace!**

yeri deyil – 1. (lazım deyil, olmaz) – **it is not the place for smth. / it is obviously out of place;** 2. (sənin, sizin, onun, onların yeri deyil) – **this is no place for someone / someone is out of place** (there is no room for someone somewhere); 3. (vaxtı deyil) – **a name not to be mentioned in the night-tide**

yeri gəlmişkən – 1. *bax* yerində 1-ci mənada; 2. *bax* sözgəlişi

yeri görünmək – *bax* yeri boş olmaq

Yeri görünür (görsənir). – **Be conspicuous by one's absence.** (Someone needs him / her).

yeri həbsxanadır (bir kəs mütləq cəzalanmalıdır) – *Lit.* **prison is crying out for someone / Cf. the gallows groans for someone**

(cəmiyyətdə) **yeri itirmək** (ictimai rəydə aşağı düşmək) – **to lose ground**

yeri olan (işə aid olan, əhəmiyyətli) – **under way / to the point**

yeri var (ola bilər) – **it's easy to ... / or else**

yeri yoxdur – **1. (ən azı) – to the bone; 2. (bundan artıq mümkün deyil) – that's the limit**

yeri-yurdu bilinməmək (bir kəsi heç kəs görə bilmir) – **someone disappeared without a trace / one melted (vanished) into thin air / someone gone as if the earth swallowed him (her) / nothing more was ever heard of him (her) / there is no news of him (her) / no sign or sound from him (her)**

yeri-yurdu, əsli-nəsəbi naməlum (aşağı təbəqəli insan haqqında) – **without fortune or family** (of low estate, the poor)

Yerim dardır - oynaya bilmirəm. – *bax* **Oynamaq bilməyən gəlinə oyun yeri dar gələr.**

yerin altına girmək (qeyb olmaq) – **to vanish off the face of the earth** (to disappear completely)

yerin altında da olsa tapmaq (müxtəlif vasitələrlə bir şeyi tapmaq) – **to dig smth. up / to conjure smth. up**

yerin altında və ya üstündə olduğunu hiss etməmək (bir kəs bərk həyəcan içindədir) – **not to know whether you're coming or going** (to be so excited or confused that you cannot behave or think in a sensible way)

yerin altından da, üstündən də xəbər vermək – *bax* **yerin altını da bilmək, üstünü də**

yerin altından tapmaq – *bax* **yerin altında da olsa tapmaq**

Yerin altını da bilir, üstünü də. – **Have been through fire and water and hell upon earth. / Have been through the mill. / Have been through very hell.**

yerin altını da bilmək, üstünü də (hamı haqqında və hər şey barədə bilmək) – *Lit. to see two-three archins through the earth / Amer. to have been around* (to know everything about everybody)

yerin altını üstünə çevirmək (bir şeyi axtarmaq) – **to move Heaven and Earth** (looking for smth. to do everything that can)

yerin deşiyindən çıxarmaq – *bax yerin altında da olsa tapmaq*

Yerin də, divarların da qulağı var. – *bax Yerin də qulağı var.*

Yerin də qulağı var. (Xəbərdarlıq ki, bu söz eşidilə bilər.) – **Walls have ears, too.**

yerin dibinə girmək – *bax yerə batmaq*

yerin dibində də olsa tapmaq – *bax yerin deşiyində də ola tapmaq*

*** yerin(iz) məlum!** (sizi biz çox gözləyirdik) – **I wish you were there! / your absence was obvious!**

yerin mərhəməti – **loaves and fishes** (earthly blessings)

yerində – 1. (məqamında) – **quite appropriate / quite suitable / quite timely / well-timed / quite apt / to the point / very much to the point / by the way / by the by / that'll do fine / couldn't have been better put / Cf. that's the ticket! / it'll come in very handy!**; 2. (bir kəsin yerində) – **in someone's place**; 3. (həmin dəqiqə) – **on the spot / right here and now / right away / straight off / Amer. right off the bat**; 4. (harda lazımdır) – **in one's place**; 5. (baş tutan və ya baş verə bilər hadisənin müəyyən yeri barədə) – **on the spot / at (on) the scene of smth. / when one is there**; 6. (tam vaxtında) – **at the same time**

yerində addımlamaq (köhnə bir yerdə qalmaq) – **to stand on the same spot**

yerində bərk oturmaq (səbirli olmaq) – **to sit tight** (to be patient and to make no move or change)

Yerində deyilmiş sözün qiyməti yoxdur. – **A suitable word is out of cost. / A word to the point is stronger than a letter and seal. / Cf. It's at dinner-time you need a spoon.**

yerində donub qalmaq – *bax yerində quruyub qalmaq*

yerində qalmaq (heç bir şey itirməmək) – **still get (keep, hold) trumps in one's hand**

yerində quruyub qalmaq (təəccübdən, qorxudan, *və s.*) – **to stop dead / to be rooted to the spot / to stay as if rooted to the ground**

yerində mıxlanıb qalmaq – *bax yerə mıxlanmaq*

yerində möhkəm oturmaq (dözümlü olmaq) – **to sit tight**

yerində olan adam (hansısa yerə müvafiq olan insan haqqında) – **the right man in the right place**

(bir kəsin) **yerində olmaq** – **to put oneself in someone's shoes / to put oneself into someone's skin**

yerində olmayan adam (hansısa yerə müvafiq olmayan insan haqqında)– **a round peg in a square hole / a square peg in a round hole**

yerində oturtmaq (bir kəsi danlamaq) – **to put someone in his place / to give someone a piece of mind / to keep someone in his place / to bring someone to his bearings / to give (or to teach) a lesson to someone / Cf. to take (bring, let) someone a peg or two / to slap someone down**

yerində sakit otura bilməmək (fəal insan haqqında) – **to have ants in your pants** (about an active man)

yerində saymaq – **1. (çaşmaq, hərəkət etməmək) – to mark time / to make no progress / to go (run, rush) around in a circle (circles); 2. (illərlə irəli getməyən, həyatdan geri qalan) – to be behind the times / to be in the slow lane / to tread water / to go round and round in circles** (the things are the same as they were before, to work hard without making any progress); **3. (gedib-qayıtmaq) – to go back and forth**

Yerində susmaq, bəzən ağıllı söz deməkdən üstəlidir. – *Lit.* **Keep something quiet is better than tell a wise word.**

yerində tapdamaq – *bax yerində saymaq*

* **yerində turp əkilib** (tamamilə dağıdılan bir yer barədə) – **to be ruined / to be demolished**

yerində yellər əsir (heç nə yoxdur) – **not a trace remained of smth. / not a trace of smth. was left / there is not a trace of smth. / there is neither sight nor sound of smth. / smth. melted into thin air / Cf. it's gone and long forgotten / it's all over and done with / all past and done with / that's ancient history / it's a thing of the past / it's all part of the deep dark past / it's all old hat now**

yerində yellər oynayır – *bax yerində yellərəsir*

yerindən duran (istəyən hər kəs) – **everybody who feels like it / whoever isn't too lazy / anybody who cares**

yerindən eləmək (öz isti ocağını tərk etməyə bir kəsi fitvalamaq) – **to lose one's own place (spot, hearth)**

yerindən oynatmaq (bir kəsi bir işi etməyə təhrik etmək) – **to cut the ground under someone's feet (to trouble someone) / to provoke (instigate) someone to do smth. / to put someone off his stride**

yerindən zorla durmaq (çox çalışmaq) – **to struggle up**

yerindən zorla qalxmaq – *bax yerindən zorla durmaq*

yerinə batırmaq (yorğan-döşəyə qarnını boşaltmaq) – **to foul (wet) one's bed**

yerinə düşdü (yaxşıdır ki belə oldu) – **it's a good job**

yerinə düşmək – **1. (tam vaxtında, məqamında) – to be quite appropriate / to the point / suitable / timely / well-timed / apt / to hit the right nail on the head / to hit smth. on the nail / to hit the bird in the eye / to be dead right / Cf. to hit the mark / to strike between wind and water / to put one's finger on it / too close for comfort; 2. (bir kəsin istədiyinə, kef-əhvalına, zövqünə uyğun olmaq) – to suit someone's taste / to be to someone's liking / to prove useful / to turn up just at the right moment / to strike the right tone**

(bir kəsin) **yerinə qərar qəbul etmək** – *** to make up one's mind**

yerinə oturtmaq (bir kəsin ağzından vurmaq, ipini çəkmək, bir kəsə başa salmaq ki, belə hərəkət etmək olmaz) – **to put someone in his place / to cut someone or smth. short / to tell someone where to get off**

yerinə süpürgə çəkilib (tamamilə boş) – **as bare as a bone / as bare as the back of one's hand / as bare as the palm of one's hand / as bare as your hand**

yerinə süpürgə çəkmək (tərtəməz) – **to sweep clean / not a bit of it left**

yerinə yetirmək (etmək) – ***to bring to pass**

yerini acı eləmək (hərəkətləri, davranışı, sözləri ilə özünü nüfuzdan salmaq) – **to put oneself in an awkward position / to pass all bounds / to overstep the limits / Cf. it beats all / that's the limit**

yerini almaq (baş tutmaq, həyata keçmək) – **to come true / to be realized** (to be fulfilled)

yerini bərkitmək (bir yeri, vəzifəni bərk tutmaq) – **to take root / to strengthen someone's hand**

yerini bil! (bəsti, yalan danışdın!) – **draw it mild!**

Yerini bil! (Qudurma!) – **Crop one's feathers. / Let know one's place.**

yerini bildirmək (bir kəsin sözünü ağzında qoymaq, onu danışmağa qoymamaq) – **to bring someone down a peg or two / to put someone in an awkward / to slap someone down / to put someone in a hopeless position / to bring someone to his bearings / to put someone in his place / to clip someone's claws / to crop someone's feathers / to crop someone's ears**

yerini bilmək = 1. (öz davranışına və nitqinə nəzarət etmək) – **to know his own place**; 2. (özünü yaşına uyğun olaraq aparmaq, uşaqlıq etməmək) – **to act one's age / to have a way with one**

yerini bilməmək (özünü axmaq kimi aparmaq) – **to play the giddy goat**

yerini dar eləmək (bir kəsə qəsdən maneə törətmək, ona narahatçılıq vermək) – **to put a spoke in someone's wheel / to throw a spanner in the works / to put grit in the machine / Amer. to throw sand in the wheels**

yerini göstərmək (lovğa adamı pərt etmək) – **Lit. to chase someone into a bottle / to bring someone to his bearings / to keep someone in his place / to put someone in his place / Lit. to tweak someone's tail / to put the screws on someone / Cf. to take (bring, let) someone down a peg or two / to slap someone down / to quiet someone / to suppress someone**

yerini isti eləmək (bir yerdə əsaslı kök salmaq) – **to set oneself up / to have a snug (cushy) job / to get a soft post / to be fixed up** (to establish oneself)

yerini şirin eləmək (bir kəsə yaltaqlıq edərək onun rəğbətini, inamını qazanmaq) – **to lick someone's shoes (boots) / to lick the mud off someone's shoes (boots) / to lick someone's feet / to wag one's tail cringingly before someone**

yerini şirin salmaq – *bax yerinişirin eləmək*

yerini tanıtmək – *bax yerini göstərmək*

(bir kəsin) **yerini tutmaq** – **to step into someone's shoes** (to take the place of another and do as well)

... **yerini vermək**(demək olar ki, eyni olmaq) – **to replace smth. by (with) smth. / to be of equal value**

yerini verməmək(ona çatan ola bilməz, o qeyri-adi idi) – **to be not of equal value**

yeriniz məlum, yaxşı oturmuşuq! (yaxşı yeyib-içmək məclisi barədə) – **used to express satisfaction with excellent dishes, drinks, etc. and a good get-together**

yerlə göy arası fərqi var (tamamilə fərqli) – **as far removed as heaven from earth / one is a long way from being someone or smth. yet / it is as far from smth. to smth. as from the earth to the sky / poles apart** (completely different)

yerlə göy təfəvütü var – **1.** (bir kəs o biri ilə müqayisədə çox zəifdir) – **to be not a patch on someone or smth. / Cf. to be not fit to hold a candle to someone;**
2. (böyük fərqi var) – *Cf. that's another pair of shoes / as like as an apple to an oyster / no more alike as chalk and cheese* (a very big difference)

yerlə göyü bir eləmək (hamını bərabərləşdirmək) – **to do smth. like sheep shearing: all with the same scissors / to reduce all (everyone) to the same level / to make everyone fit into the same pattern / to treat everyone alike / to impose a dead level on everyone**

yerli-dibli itmək (birdəfəlik yox olmaq, heç yerdə görsənməmək) – **to be missing / to be posted missing**

yerlielita (cəmiyyətin üst təbəqəsi) – *Amer. the upper crust*

yerli mal – **homespun**

yerli yerində demək – to have full account of

yersiz – 1. (yeri deyil, məqamı deyil, mətləbdən uzaq) – **that's a different matter altogether / Cf. what has it got to do with that? / this is another pair of shoes / to be far off the mark / to be wide of the mark / to get the wrong sow by the ear / not to be a pleasure for someone / to miss the point by a mile / out of place (unnecessary) / beside the mark / beside the point / beside the question / out of keeping with the place / out of keeping with the time / it isn't the right thing / this isn't the place for smth. / it's no go / unwelcome / it is out of place here / that's neither here nor there / as welcome as snow in harvest / out of place / for no reason at all / quite irrelevantly / wide of the mark (smth. needless, unnecessary); 2.** (tamamilə yersiz, münasibətsiz, namünasib) – **to be (become, turn up, prove, etc.) ill-suited (undesirable) / not to fit in / to remain an outsider / for no apparent reason / for no reason at all / apropos of nothing / Cf. not to suit the book of someone / neither here nor there / quite (just) out of the blue (utterly irrelevant, quite irrelevantly); 3.** (heç bir səbəbsiz) – **for no apparent (good) reason / for no reason at all**

yersiz danışmaq (düz deməmək, səhv etmək) – **to say smth. not to the point / to be wide of the mark / Cf. to get the wrong sow by the ear**

yersiz əlləşmə-çarpışma – bax boş-boşuna əl-ayağa düşmə

Yersiz gəldi, yerli qaç. –bax Qərib gəldi, yerli qaç.

yersiz gəlmək – to come amiss

yersiz hərəkət (səhv addım) – **a false step / a false move**

yersiz hərəkət etmək (gözlənilməz, səhv addım atmaq) – **to drop a brick / to play a prank (trick) / to do a queer (odd, funny) thing**

yersiz iradlar (xırdaçı, əhəmiyyətsiz bəhanələr, bir kəsin qərəzli münasibəti) – **petty objections / Cf. nit-picking**

yersiz irad tutmaq (yersiz bəhanə axtarmaq, öcəşmək, höcətləşmək) – *** to be on someone's back**

yersiz narahat etmək (vaxtında olmayanda, bir kəsə və ya bir şeyə maneələr törətmək) – **to bother (to disturb, to distract) someone by talking** (when someone is working) / **to get in the way**

yersiz olaraq – 1. (lazımsız, artıq) – **redundant / needless / quite unnecessary / completely superfluous**; 2. (daxli olmadan, böyükdən çıxaraq bir işi görmək) – **to do smth. without apparent cause / to play a subordinate (minor) part / to sit on the side-lines**

yersiz sevinc (səbəbsiz, mənasız sevinc) – **a childish glee / a foolish enthusiasm / gambols**

yersiz söz demək (mənasız danışmaq) – **to be off the mark / to be wide of the mark / to find a mare's nest / to get the wrong sow by the ear / to miss the point by a mile**

yersiz tələsmək – **to do things in a rush (hustle) / to do smth. in hot haste**

yersiz təşəbbüs – **a wild-geese chase**

yersiz vurnuxma – *bax* **yersiz əlləşmə-çarpışma**

yersiz zarafat etmək (mənasız şeylər danışmaq) – **to do a strange (queer, odd, funny) thing / to play a mad trick**

YERİŞ

yerişindən tanımaq – **to know someone by his (her) walk**

yerişini azdırmaq (kəkələnmək) – **to have a high opinion of oneself / to think a lot of oneself / to give a swelled head**

yerişini yerimək (bir kəsin yolu ilə getmək) – **to follow in someone's footsteps / to follow suit**

YETƏN

* **yetənə yetir, yetməyənə daş atır** (hamıya sataşmaq vərdiş edən insan haqqında) – **of a tease / of a bully** (of a man, who teases everyone)

YETİM

Yetim qızsan, büzül, yat sənə nə yaraşır uzanmaq. – Cut your coat according to your cloth. / Stretch your legs according to your coverlet. / Cf. Put your hand no further than your sleeve will reach.

Yetimə can-can deyən çox olar, çörək verən az. – Lit. Not everyone helps to orphan.

Yetimə dedilər: kimi söylərsən? - Dedi: çörək verənim. – Lit. Don't pay one back in his own coin. / Don't give as good as one gets. / Cf. Don't serve someone with the same sauce.

Yetimin ah-naləsi yerdə qalmaz. – He that mischief hatches, mischief catches. / Curses like chickens come home to roost.

Yetimin də Allahı var. – Lit. God is for everybody and for an orphan too.

Yetimin gözündə özgə tikəsi böyük olar. – Lit. In orphan's eyes the other's slice is great. / Cf. Grass is always greener on the other side of the fence.

Yetiminüzü bərk olar. – Lit. An orphan will suffer everything. / The difficulties steel one's will. / Cf. No pains, no gains. / No sweet without sweat. / No cross, no crown.

YETİŞMƏK

Yetişməmiş meyvədən dad gözləmə. – Lit. Unripe apple has not taste.

yetişmiş, lakin həlli çətin olan, bir vacib məsələ – a sore subject / a burning question (issue)

YETMİŞ

Yetmiş qabdan su içib. (Çox təcrübəli insan haqqında.) – Not born yesterday. / One has seen a thing or two in his time. / One has been around. / One has seen a lot of life.

yetmişində yorğalamaq – bax qırxında yorğalamaq

YİYİLMƏ

yeyilmə (xarab olma) – wear and tear (deterioration through use)

YƏYİNTİ

yeyinti malları (ərzaq) – **groceries and provisions** / *Amer. delicatessen*

YƏCÜC-MƏCÜC

yəcüc-məcüc (qorxunc, dəhşətli adam mənasında) – **an awful man** (about smb. or smth. terrible)

YƏHƏR

yəhərin qaşı (qapazaltı olmaq, daimi hücumlara məruz qalan insan) – **a pummel**

YƏQİN

yəqin (əlbəttə, şübhəsiz) – **no (without, beyond) doubt / easily / Amer. sure thing / it won't take a minute / for sure / for certain / on the cards / as sure as God made little apples / Cf. (as) sure as eggs is eggs / dead cert / it's mere child's play for someone / as sure as x is x / as sure as I am sitting here / as true as I am standing here / to all appearances** (definitely)

YIXILAN

Yıxılan ağaca balta çalan çox olar. – *Lit. Even crow thumps wounded falcon.*

yıxılan evin dirəyi (evin bütün işlərini həyata keçirdən insan haqqında) – **a stand-by / good Samaritan** (someone who helps another in need for compassionate motives and with no thought of reward)

yıxılanı vurma (ağır olmayan bir iş barədə) – **a cushy (snug) job** / *Cf. mere child's play* (a soft job)

yıxılanı vurmaq (bir kəsə zərbə endirmək) – **to put the boot in** (to hit a man when he is down)

Yıxılanı vurmazlar. – One should not hit a man when he is down. / Don't hit (kick) a man when he is down!

YIXILMAQ

yıxılıb-yatmaq (yorğunluqdan düşmək və o andaca yuxulamaq) – * **to go out like a light / to hit the hay**

yıxılmış evin sahibi olmaq (hər şeyi itirmək, çox geriye atılmış olmaq) – **to be back in square one**

YIRĞALANMAQ

yırğalana-yırğalana getmək (şah gəzməmək, yanını basa-basa getmək) – **to waddle**

YIRTICI

yırtıcı heyvan – **a beast of prey**

YİYƏ

yiylənmək (bir kəsin fikirlərini özünə cəlb etmək, hisslərini ələ almaq) – **to have (or to get) the better of**

Yiyəsini sevən (istəyən) itinə çörək verər. – **Love me, love my dog.**

yiyesizlər (evsiz uşaqlar) – **waifs and strays**

YOĞUNLAŞMAQ

yoğunlaşmaq (kəkəlmək) – **to get (grow) fat / to stuff oneself**

YOĞURMAQ

yoğurub boynuna qoymaq (günahı bir kəsin üstünə atmaq) – **to throw one's own fault on to someone's shoulders**

YOX

yox a! – 1. (əsla) – **what are you talking about? / well no / not at all / nothing of the kind**; 2. (təəccüb, qınama bildirmək üçün deyilir) – **yox a? – well, I am surprised / well, I never! / well, I'll be damned! / well, well / my word! / of all things! / well, I'll be / heigh-ho!**; 3. (heç də elə deyil) – ***anything but**

Yox canım! (bir kəslə razı olmayanda) – **Really it is impossible! / You don't say so. / What next! / The very idea! / Not likely! / Hear that! / I like that. / Far from it. / Not me!**

yox demək (imtina etmək, rədd cavabı vermək) – **to show someone the door / to turn someone out of the house / to give someone a send-off / to refuse someone point-blank / to give someone a good noser / no dice**

yox etmək – 1. (bir kəsi məhv etmək) – **to do the business for someone / to make away with someone / to finish someone off / to tick someone off / to bump someone off / to rub someone out / to wipe someone out / to do away with smth.** (to abolish smth., to close smth.); 2. (öz aralarından qovmaq) – **to drive someone away with a dirty broom / Cf. to give someone a kick in the pants / to kick someone out**

yox oldu (birdəfəlik qeyb olmaq) – **nowhere to be found** (no sign of someone or smth.)

yox olmaq – 1. (qaçıb gizlənmək) – **to make one's escape / Cf. to take to one's heels / to make a run of it / to cut one's lucky**; 2. (itmək) – **to dissappear from someone's life**; 3. (məhv olmaq, həlak olmaq) – **to find one's death (grave) / to meet one's death (end)**; 4. (unudulmaq) – **to be left behind / to fall (to sink) into oblivion**; 5. (get-gedə azalmaq) – **to come to naught (nothing) / to fade away / to come to a standstill**

yox olmaq şəraitində (çox təhlükəli bir vəziyyətdə olmaq) – **on the brink of precipice / on the verge (brink) of disaster / on a razoredge**

yox olsun! (rədd olsun!) – **three groans for him!**

Yox yerdən istəməzlər. – *Lit.* **If there is nothing why do you ask for it?!**

Yoxa çarə yoxdur. – If there isn't any, we must do without. / Cf. A man cannot give what he hasn't got. / It's no use crying for the moon. / Where nothing is to be had the king must lose his right.

yoxa çıxartmaq (tədriclə azaldaraq məhv etmək, mənasız etmək) – **to bring smth. to naught** (nothing) / **to set smth. at naught** (nothing) / **to reduce smth. to naught** (nil)

yoxa çıxdı – **1. bax yanıb kül olması; 2. (bir kəsdən xəbər-əətər yoxdur)– someone has vanished** (leapt off) **as though swept down (blown off) by a gust of wind / as if the wind has blown someone away / someone disappeared like a shot from a gun / there is no sign of someone or smth. / he (she) has vanished into thin air / he (she) has disappeared without trace / someone dries up** (to disappear or vanish as if by evaporating)

yoxa çıxıb (bir kəs həmişəlik qeyb olub) – **someone vanished (melted) into thin air / you can whistle for him! / you'll come out the loser**

yoxa cıxmaq (gözdən itmək) – **to lie low** (to keep out of sight) / **to vanish into thin air** (disappear without trace)

yoxa çıxsın! (qarğış) – **May go to hell! / drat you! / damn you! / blast you!**

Yoxdan Allah da bezardır. – bax Yoxa çarə yoxdur.

Yoxdan bir şey çıxmaz. – Nothing take, nothing give.

yoxdur ki yoxdur – bax yoxa çıxdı

yoxlama yazı işi (on beş dəqiqəlik) – **a brief test** (for fifteen minutes)

yoxlamaq (əsas, zəmin tapmaq) – **to judge the lie of the land**

yoxudur (heç nəyi olmayan insan haqqında) – **one has nothing inside one's heart / one is empty inside**

Yoxun üzü qaradır. – bax Yoxsulun üzü qaradır.

YOXSUL

Yoxsulun dili gödək olar. – Hunger breaks stone walls.

Yoxsulun oğurluqdan / soyğunçuluqdan nə qorxusu. = The poor man does not shrink from robbery.

Yoxsulun üzü qaradır. – Poverty is not a crime, it is twice worse.

YOXSULLUQ

Yoxsulluğa düşməyən varlılığın qədrini bilməz. – He knows the cost of the wealth that has felt the need. / Cf. He knows best what good is that has endured evil. / Nothing so bad, as not to be good for something. / It's a blessing in disguise. / It's an ill wind that blows nobody any good.

Yoxsulluq eyib deyil. – Poverty is no crime. / Poverty is no disgrace. / Poverty is no sin.

Yoxsulluqla qocalıq düşüb bir yerə. – It's not much pleasure to be poor and old.

Yoxsulluqvarlılıqdan yaxşıdır. – Needs must. / Need makes the naked man run. / Necessity is the mother of invention.

YOXUŞLU

yoxuşlu yol (çətinliklər, əziyyətlər) – a rough passage

YOL

yol açıqdır (maneə, təhlükə yoxdur) – the green light / the coast is clear

yol açmaq (bir kəs üçün əlverişli şərait yaratmaq) – to pave (smooth, clear) the way for someone or smth. / to beat out a road for someone or smth. / to blaze new trails for someone or smth. / to open the doors to smth. / to open up the flood gates / to smooth someone's path / Cf. to give the green light

yol ağartmaq (daima, tez-tez bir yolu getmək) – to have wheels (i.e. a car) / Cf. to measure miles

yol bileti – a bus-tram-and-tube ticket

yol döymək – bax yol ölçmək

yol əhval-ruhiyyəsi (bir kəs səfərə hazırlaşır) – one is getting impatient to go on a trip

Yol həmişə bostan kənarından düşməz. – After a Christmas comes a Lent. / After dinner comes the reckoning. / Life is not all beer and skittles. / Every day is not Sunday. / Fasting comes after feasting. / Feast today and fast tomorrow. / Drunken days have all their tomorrow. / We don't kill a pig every day. / Every fox must pay with his skin to the flayer. / You can't always be lucky.

*** yol kəsmək** (bir kəsə mane olmaq) – **to bar the way**

yol qəhrəmanı (taksi sürücüsü) – **knight of the road**

yol ölçmək (böyük məsafələri piyada dəf etmək) – *Lit.* **to measure miles**

yol şeylərini hazırlamaq – *Amer.** **to get one's ducks in a row**

yol tapmaq (hansısa bir işin həllini tapmaq) = **to find one's way out / to find a solution**

yol uzaq etmək – **to see (accompany, take) someone home**

yol üstündədir – **1.** (bir kəs səfərə hazırlaşır) – **someone is on the road (way) to smth.;** **2.** (bir kəsin ölümü yaxınlaşır) – **one's days are counted / one has his last journey**

yol vermək – **1.** (bir kəsi özündən qabağa buraxmaq) – **to make way for someone;** **2.** (göz yummaq, bir kəsin pis işinə imkan vermək) – **pat someone on the back (head) / to give someone a pat on the back**

Yol yeriməklə alınar. = A way is mastering by a walker.

yola aparmaq – **1.** (bir kəslə yaxşı dolanmaq) – **to be heart and soul to one another / to be all in all together / to get on like a house on fire / to live in harmony / to live in concord** (perfect amity); **2.** (bir kəslə yaxşı rəftar etmək, bir kəslə bir yerdə yaşamağa öyrəşmək) – **to get on well with someone / to live at peace with someone** (to get along)

yola aparmamaq (bir kəslə pis dolanmaq, yola getməmək, biri o birini başa düşmür) – **to be on bad terms with someone / to be at odds with someone / be hanger and tongs with someone / to be at logger heads with someone / to get on worse with someone / to live at war with someone / not to live in harmony**

with someone / not to live in concord with someone / not to get along / not to get on / to get on very badly

Yola bələd olan büdrəməz. = Who knows the way, that doesn't stumble.

Yola çıxan yolda qalmaz. – Who knows the way, that doesn't fear.

yola düşmək (bir yerə çıxıb getmək) – **to take the road / to hit the road** (to leave, especially by car)

yola getmək (dostcasına yaşamaq, dostluq etmək) – **to get along with someone / to get on well with someone / to live at peace with someone / to live in harmony with someone / to live in concord with someone / to get along**

yola getməmək – bax arası olmamaq

yola gəlmək – 1. (bir kəslə razılaşmaq) – **not to be stubborn** (to consent to do smth., to think better of smth., to submit); **2.** (ağıllanmaq, ağıla gəlmək) – **to come to one's senses (reason) / to come to reason / to come round to the right way**

yola gətirmək – 1. (bir kəsi razı salmaq) – **to bring to reason / to put to rights / to obtain someone's consent / to bring into line** (to persuade, prevail someone to do smth.); **2.** (uzun müddət inandırmaq) – **to twist someone's arm**

yola götürmək (yol üçün götürmək) – **to take smth. for the journey**

yola körpü salmaq (söhbət, oyun və s. vasitəsilə) – **to shorten the journey** (by talks, games *and so on*)

yola nərdivan qoymaq – bax yola körpü salmaq

yola nərdivan salmaq – bax yola nərdivan qoymaq

yola vermək – bax yola aparmaq

yola verməmək – bax yola aparmaq

yolayrıcında qalmaq (həlledici məqamda olmaq) – **to be at a crossroads** (to be at an important point in one's life or development)

Yolda yoldaş, evdə qardaş. – Lit. Father is a friend to a son on the way. / Cf. A way is mastering by a walker.

yoldan (gələn kimi) – **after the journey**

yoldan çıxara bilməzsən (aldada bacarmazsan) – **there are no flies on someone**

yoldan çıxar(t)maq – 1. (bir kəsi özündən asılı vəziyyətə salmaq) – **to get someone where one wants him / to have the better of someone / try to talk someone round / try to bluff someone / to turn someone's brain (brains)**; 2. (özünə aşiq etmək, özünü sevdirmək, istətmək) – **to turn someone's head** (to make someone fall in love); 3. (bir kəsin davranışını korlamaq) – **to lead someone astray / to turn someone's head / to put someone up to smth. ill-advised**

yoldan çıxmaq (mənavi cəhətdən düşmək, korlanmaq) – **to stray from the right path / to go (to run) astray / to go slide / to slide into bad habits / to go to the bad**

Yoldan çıxsan, eldən çıxma. – **If you goes astray, never be astray with people.**

yoldan döndərmək – *bax* ilanı yuvasından çıxarmaq

Yoldan keçənə yumaq sarıtdırır. – *Lit.* **One recalls his deeds at other people's commemorative feast.**

yoldan sapdırmaq (bir kəsi mənfi təsir altına salmaq) – **to make someone stray from the right path / to lead someone astray**

yolgöstərən ulduz (həyatda düzgün yol göstərən insan, böyük) – **a guiding star / lodestar**

yollanmaq (getmək, istiqamət almaq) – **to be headed for**

yolları ayrıldı (bir kəslə ömürlük ayrılmaq) – **to go each one's own way, like ships at sea / to break with someone / to part with someone forever**

yolsuzluq (yolların pozğun və palçıqlı vaxtı) – * **the mud-locked roads**

yolu düşmək (təsadüfən bir kəsə və ya bir şeyə rast gəlmək) – **to find oneself by chance / to happen to be somewhere**

yolu ilə getmək (bir kəsin davamçısı olmaq) – **to follow one's line**

yolu təmizləmək (maneəni yox etmək, bir şeyə zəmin, şərait yaratmaq) – **to clear the way for smth.**

yolumuz birdir (eyni yolu gedirik) – **we are going the same way**

***yolun damarını qırmaq** (hansısa uzun yolunun çox hissəsini keçmək) – **this expression is spoken when the largest part of the way is at the back**

yolun yumrulsun! (qarğış) – **bad luck (cess) to you (him, her, etc.)! / blast (damn, drat) you (him, her, etc.)!**

yolun yumrulmuş! – **blasted! / damned! / drated!**

yolun zolağı – **a strip of way**

yoluna düşmək (ənənəli həyat tərzinə qayıtmaq) – **to get into the old groove / to resume one's natural course / to get back into one's routine / to become completely settled / to settle down / to come to one's self**

yoluna qoymaq (qaydaya salmaq, düzəltmək) – **to put (reorganise) smth. on the lines of smth. / to turn smth. to certain lines / to come out in the wash / to cast (come to, drop) an anchor**

*** yoluna qurban olum!** (bir kəsə öz sevgisini bildirəndə) – **I'm so glad to see you!** (the expression of kindness, affection, love)

yoluna tikan əkmək (bir kəsin işlərinə bilərəkdən pər vurmaq, süni maneələr yaratmaq) – **to put a spoke in someone's wheel / to throw a spanner in (into) the works / to put the grit in the machine / Amer. to throw sand in the wheels**

... yolunda canını çürütmək (bir kəs üçün çox çalışmaq) – **to put one's soul for the sake of ...**

... yolunda durmaq (maneə olmaq) – **to stand in one's way / to stand in one's light**

... yolunda görünmək (bir kəsin həyatına daxil olmaq) – **to come one's way**

... yolunda saç ağartmaq (böyük təcrübəyə nail olmaq) – **someone knows all there is to know about that / someone knows the subject inside out / someone has no match in smth. / someone is a past master at smth. / one cut his teeth (eyeteeth) on smth. / one is old dog at smth. / one is dead nuts on smth. / one is mustard at smth. / Cf. someone has it at his finger-ends (finger-tips) / someone knows his onions / someone is master at smth.**

yolundançəkilmək (bir kəsin işlərinə qarışmamaq) – **to get out of someone's way**

yolundan çıxarmaq (mənəvi cəhətdən bir kəsin rahatlığını pozmaq) – **to knock someone completely off balance / to upset someone's equilibrium / to**

throw someone off his stride / to upset someone's routine / to upset the tenor of someone's life / to strike up someone's heels / to put someone on a false (or wrong) scent

yolundan götürmək (bir kəsi kənarlaşdırmaq) – **to put someone out of the way**

yolunu azmaq (pis işlə məşğul olmaq) – **to loose one's bearings / to rush in where angels fear to tread / to kick over the traces / to go on the loose**

yolunu azmamaq (nə etdiyini bilmək, aqlını itirməmək) – **to keep one's feet on the ground** (about the understanding of what can be done)

yolunu azmış (yolundan çıxmış adam) – **a lost sheep / a gay dog**

yolunu bağlamaq (bir kəsi hərəkət etmək imkanından məhrum etmək) – *Lit.* **to cut off the oxygen / Cf. to cut the ground from under someone's feet / to take the wind out of someone's sails**

yolunu davam etdirmək (bir kəsdən nümunə götürərək onu işini davam etdirmək) – **to follow in someone's footsteps** (to follow one's example exactly)

yolunu görmək – *bax* **xəcalətindən çıxmaq**

yolunu kəsmək – **1.** (bir kəsin qabağında durmaq) – **to stand on one's way / to stem the tide of smth. / to stem the flow of someone or smth.; 2.** (bir kəsi bir yerə qoymamaq) – **to close the road to smth. to someone; 3.** (bir şeydən imtina etmək) – **to close the door on / to shut the door upon**

yolunu kəsməmək (bir kəsin qabağına çıxmamaq) – **never cross the threshold (of smb.'s place)**

yolüstü (hazırlıqsız bir işi görmək) – **to do smth. on the spur of the moment** (to do smth. easily, without any preparation, as one goes along)

YOLÇU

Yolçu yolda gərək. – *bax* **Yol yeriməklə alınar.**

Yolçudan yolçuya pay düşməz. – **A beggar seeks nothing from the beggar.**

Yolçuluğa gedən torbasını çiyinə atar. – **One is sending the hat round. / One is on the houses.**

YOLDAŞ

yoldaş olmağa can atmaq (bir kəslə dostlaşmaq cəhdi barədə) – * **to mend one's fences**

Yoldaş yoldaşa tən gərək, tən olmasa - gen gərək. – *Lit.* **A pot is not a friend to a cast-iron kettle. / Dog cannot live with a wolf together.**

Yoldaşı yolda tanı. – **A friend is known on the way. / A good wayfarer is known on the way.**

Yoldaşın sözünə inan, özününkündə dayan. – **Don't believe one's talks, but believe your own eyes. / One's own eye is a diamond, but the other people's - a glass.**

Yoldaşın yaxşı olsa, uzun yol yaxın olar. – **If you have a good wayfarer, your long way seems to be shorter.**

Yoldaşına gəyiş, bildiyini əldən vermə. – *Cf.* **Two heads are better than one. / Many wits are better than one. / Four eyes see more (can see better) than two.**

Yoldaşını mənə de, sən kim olduğunu deyim. – **A man is known by the company he keeps.**

yoldaşla yollaşmaq (ümumi dil tapmaq, bir-birini başa düşmək, biri o birinə güzəştə getmək) – **to get on like a house on fire**

yoldaşlıq hissi – **esprit de corps / a comradeship**

yoldaşlıq xatirinə – **to do smth. for company / to keep someone company / to do smth. along with someone / to do smth. just to be sociable**

YOLMAQ

yolub buraxmaq (hər şeyi bir kəsin əlindən almaq) – **to strip someone bare / to strip someone to the skin / to pare someone to the bone / to fleece someone / to flay someone alive**

YOLUQ

yoluq cücə kimi – 1. (fağır, aciz, yetim sifəti ilə) – **as limp as rags / like a dying duck in a thunderstorm**; 2. (iradəsiz, zəif, qorxaq insan haqqında) – **a chicken-hearted fellow / a spineless creature / a bedraggled hen / a wet rag**

YOLUNMUŞ

yolunmuş cücə kimi (dılənçiliyə düşmək) – **not have a shirt to one's back**

YOLVURANLIQ

yolvuranlıq etmək (əngəl törətmək) – **to throw a monkey wrench in smth. / to upset one's apple / to put someone's nose out of joint / to spike someone's guns**

YONTALANMAQ

yontalanmamış qız (mədəniyyətsiz, qaba) – **simple, uncouth girl of woman** (usually of country females)

YORĞA

Yorğa atın da hərdən büdrəməsi olur. – **It is a good horse that never stumbles. / A horse stumbles that has four legs.**

YORĞAN

Yorğan-döşək sözü yorğan-döşəkdə qalar. – **Nobody must know about our conversation.**

yorğan-döşəyə düçar olmuş (xəstəliyə görə) – **to be confined to bed**

yorğan-döşəyə düşmək (xəstələnmək) – **to be bedridden** (of a sick person)

yorğan-döşəyə salmaq (bir kəsi xəstəliyə salmaq) – **to knock someone off his (her) feet / to drive someone to illness (disease)**

yorğan-döşəyi əzmək (yatmaq) – **to hit the hay / to hit the sack / to have a spot of shut-eye / Cf. to be off to Bedfordshire**

Yorğanına bax, ayağını uzat. – **bax Ayağını yorğanına görə uzat.**

yorğanına görə ayaqlarını uzatmaq (imkanına görə dolanmaq) – **to stretch one's legs according to his (her) coverlet / to cut one's coat according to his (her) cloth / to put one's hand no further than his (her) sleeve will reach**

yorğanına görə deyil (cibinə uyğun deyil, bir kəs üçün çox bahalıdır) – **hard on one's pocket**

YORĞUN

yorğunluqdan ayaqları qırılmaq (dəhşətli yorulmaq) – **to be dead on one's feet** (to be very tired)

Yorğunluğunu o dünyada alacaqsan. – **A peace will be in the next world.**

YORULMAQ

yorulmadan çalışmaq (çox işləmək) – **to work up to the collar**

yorulmaq bilmədən (yorulmadan) – **doing smth. like one wound up** (*i.e.* incessantly, tirelessly)

Yorulmuş ata qamçı vurarsan, şllaq atar. – *Lit.* **The saddled horse galloped not so far.**

yorulub əldən düşmək (hərəkətə davam etmək istəyini itirmək) – **to lose heart / to be disheartened / to be in despair / to give way to despair / to give up the fight**

YOVŞAN

yovşan kimi acı (çox acı) – **bitter as call / bitter as wormwood**

yovşanlığa çıxmaq (artıq hərəkət etmək)– **to go too far / to overdo it / to pass all bounds / to overstep the limits / Cf. to give someone too much freedom / to loosen one's tongue / let one's tongue wag**

YÖN

yönü bəridir – *bax üzü bu yanadır*

YÖNLÜ

yönlü (səviyyəli) – **decent / becoming**

YUBANMAQ

yubanmaq (ləngimək) – **to dawdle / to hang fire**

YUXARI

Yuxarı baxırsan - bığ, aşağı baxırsan - saqqal. – *bax* Yuxarı tüpürürəm - bığ, aşağı tüpürürəm - saqqal.

yuxarıtəbəqə (varlılar)– **the proprietary class**

Yuxarı tüpürürəm - bığ, aşağı tüpürürəm - saqqal. – **One is between the horns of a dilemma. / Cf. One is between two fires. / One is between the devil and the deep blue sea.** (Of a man who doesn't know what to do in a certain situation.)

yuxarıda yerləşən bel – **a short waist**

yuxarıdan aşağı (heç kəsi saymadan, lovğalıqla, təşəxxüslə) – **from the peak of one's eminence**

yuxarıdan aşağı süzmək (ötkəm-ötkəm, təkəbbürlə) – **to look down at someone / to look down one's nose at someone / to turn up one's nose at someone**

yuxarılarda – **in high places**

YUXU

yuxu gətirmək – **to evoke the dreams**

Yuxu dövlət kimidir: çox yatan, çox istər. – *Lit.* **Dream as wealthy is very desirable.**

yuxu dünyası – **the land of nod**

Yuxu ölümün qardaşıdır. – *bax* Yuxuya etibar yoxdur.

yuxu pişiyi (yatmağı çox sevən insan haqqında) – **a sleepyhead / a sleepy owl**

yuxuda – **half-asleep / in a doze / while one slept / in the arms of Morpheus**

yuxudan durub işlə məşğul olmaq – * to be up and about / Amer. to be up and around

yuxudan kal durmaq – bax yuxudan kal oyanmaq

yuxudan kal oyanmaq (doyunca, kifayət qədər yatmamaq) – **to awake getting (having) not enough sleep**

yuxulamaq (yatmaq) – *Cf. catnap / to go rockaby / to hit the hay / to hit the sack / to saw logs* (to sleep)

Yuxun(uz) şirin olsun! – Good night!

yuxunu qaçıрмаğa dəyməz (özünü yorma, narahat olmağa dəyməz) – **don't lose any sleep over it** (don't worry about it, take it easy)

yuxusu çin olmaq (bir kəsin yuxuda gördükləri həyatda oldu) – **one's dream is realized**

yuxusu ərşə çəkilmək (narahat olmaq, yata bilməmək) – **one couldn't feel less like sleep / to lose sleep over** (to worry about something)

yuxusu göyə çəkilmək – bax yuxusu ərşə çəkilmək

yuxusu gözlərindən tökülmək (bir kəsin yatmaq istəyi barədə) – **one is sleepy**

yuxusuna da gəlməmək (bu haqda heç düşünməmək) – **one doesn't dream about (of) smth.**

yuxusunda da görməmək – bax yuxusuna da gəlməmək

yuxuya bənzəmək (bir kəsin planı keçdi, əla işlədi)– **to go like a dream** (to happen without problems, in the way that you had planned, to work very well)

Yuxuya etibar yoxdur. – Lit. Dream is not reality.

yuxuya getmək (mürgüləmək) – **to have a nap**

yuxuya getmək üçün yüzəcn saymaq – * to count sheep

yuxuya haram qatmaq (bir kəsi yuxudan oyatmaq) – **to break one's sleep**

yuxuya ilan-qurbağa girmək (pis yuxular görmək) – **to have the nightmares**

YUFAQ

yumağa dönmək – 1. (kömbə kimi yumrulanıb, qalmaq) – **to curl up in a ball; 2.** (qocalıqdan balacalaşmaq) – **to be a bent-shouldered (hunched,**

crooked) / to grow (get) old; 3. (sözə qulaq asmaq) – to become docile (of obedient man)

yumaq kimi yumulmaq (ayaqlarını qarnına sıxıb yatmaq) – to curl up / to roll oneself up into a ball

YUMMAQ

yum ağzını! (danışma!, səsinə kəs!) – put a sock in it! / stop talking! / shut up! / hold (stop) your jaw! / shut your trap! / stuff it up your nose! / shut up shop! / Cf. shut up your face (head, mouth)! / hold (stop) your jaw!

YUMRUQ

yumruq – * a bunch of fives

yumruq davası – rough and tumble

Yumruq dəlil deyil. – Might is not always right.

Yumruqla iş sübuta yetməz. – *bax* Yumruq dəlil deyil.

YUMŞAQ

yumşaq damarını tapmaq – *bax* zəif damarını tapmaq

Yumşaq döşək salan axırda quru yerdə yatar. = *Lit.* One lays softly, but it is hard to sleep on it. / Cf. Velvet paws hide sharp claws.

yumşaq formada desək (pis sözlər demədən) – to put it mildly

yumşaq formada tənqid – a feeble criticism / an insipid criticism

yumşaq qoltuqlu kürsü (yumşaq kreslo) – an easy chair

yumşaq mebel – an upholstered furniture

yumşaq vaqon – an upholstered carriage / a first-class carriage

yumşaq yer = buttocks / Cf. a rear end / late back / *Amer.* latter end (part) / backside / *Amer.* soft pete / sit-upon / sitdown / sit-me-down

yumşaqürəkli olmaq (mərhəmətli ürəyə malik olan şəxs haqqında) – to be soft-hearted / to be as soft as butter (a man who has a kind heart)

YUMŞALTMAQ

yumşalıb ipəyə dönmək – *bax* ipəyə dönmək

yumşalıb muma dönmək (sözə qulaqasan insan haqqında) – **to become as supple as a glove**

yumşaltmaq (zəiflətmək) – **to take the edge off smth.**

YUMURLAMAQ

yumurlayıb boynuna qoymaq – *bax* yağurub boynuna qoymaq

YUMURTA

yumurta üstündə oturmaq (avaralanmaq, heç bir iş görməmək) – **not to stir from a place / to keep oneself cooped up / to sit on one's backsides / to sit on one's hands / to sit like a dummy**

*yumurta yükü aparmaq (iş çox ehtiyatla etmək) – **to do smth. carefully (cautiously)**

yumurtadan dünən çıxıb (təcrübəsiz, çox cavan insan haqqında) – **the milk hasn't dried on someone's lips / Cf. he is still wet behind the ears / he is scarcely out of the shell yet**

yumurtadan təzəcə çıxıb – *bax* yumurtadan dünən çıxıb

Yumurtadan yun qırxır. – *Lit.* **One skims the cream off from the mud.**

yumurtadan yun qırxmaq (dövlətləşmək üçün ən axırncı, ona dəyməyən, cuzi vasitələrə əl atmaq) – **to skim the cream off**

yumurtanı azca maye tökməklə ahəstəcə bişirmək – **to poach an egg**

Yumurtanı halqadan keçirir. – *bax* Yumurtadan yun qırxır.

yumurtası tərs düşmüş toyuq kimi (dəli kimi, bir yerə tez qaçmaq) – **like a scalded cat**

Yumurtası tərs gəlib. – **One finds no solace.** yumurtası tərs gəlmiş toyuq kimi vurnuxmaq (o yan, bu yana qaçmaq) – **to run around like a headless chicken (to be very active trying to do smth.)**

yumurtası tərs gəlmək (naməlum səbəbə görə özünə yer tapa bilməyən insan haqqında)– **a fidget / a restless person / someone feels restless / someone is unable to keep still (to settle down) / someone finds no solace / someone is out of one's wits with worry** (someone does not know what to do with oneself)

yumurtaya qulp taxmaq (hər şeyə ilişmək, irad tutmaq, bəyənmemək) – **to find fault (quibble, cavil) / to pick on someone**

yumurtlamaq = to lay eggs

YUN

Yununu qırx, gönünü (dərisini) yırtma. – *Lit.* **Don't have the skin ever if you shear the wool.**

YURD

yurd-yuva salmaq – *bax* **yuva salmaq**

yurduna od salmaq – *bax* **yuvasına od vurmaq**

YUVA

yuva salmaq (hansısa bir yerdə məskən salmaq, yaşamaq) – **to build a nest**

yuvadan uçmaq (evi tərk etmək) – **to fly from the nest** (to leave home)

yuvasına od vurmaq (bir kəsin evini dağıtmaq) – **to destroy one's home**

YUYULMAMAQ

yuyulmamış çömçə (hər yerə burnunu soxan insan haqqında) – **a beggar on horseback**

yuyulmamış çömçə kimi ortaya düşmək – **1. *bax* şaftalı tabağı kimi ortaya düşmək; 2. (yersiz öz fikrini söyləmək) – to breeze in / to mouth in (off) / Cf. to put in one's two cent's worth** (two pennorth)

Yuyulmamış çömçə kimi özünü araya atmaq. – *Cf.* **You got to be sure it's Sunday before you start ringing the church bells.**

yuyulmamış qaşiq kimi ortaya düşmək – *bax* meydana at salmaq 2-ci mənada

yuyulmamış qaşiq kimi özünü ortaya atan (başqasının işinə, sözünə yersiz qarışan) – **prickly character / thorn in the flesh** (of a man, who meddles in other people's conversation, business *and so on*)

yuyulmamış qaşiq kimi özünü ortaya atmaq (başqasının işinə, sözünə yersiz qarışmaq) – **to poke (thrust) one's nose into smth. / to pry into smth. / to butt into smth.**

YÜK

yük altından çıxmaq (problemləri həll edərək) – **to be weight off one's mind** (to solve some problems)

yük heyvanı – a beast of burden

yük olmaq (bir kəsə ağırlıq, əziyyət vermək) – **to be a burden to someone / to become a burden on someone / to sponge on someone**

(bir kəsi) **yükləmək – *bax* zəhmət vermək**

yükünü tutmaq – *bax* şələsini tutmaq

YÜKSƏK

yüksək cəmiyyət (aristokratiya cəmiyyəti) – **high life / people of quality / the quality**

yüksək fikirdə olmaq(özü haqqında) – **to be the cat's whiskers**

(bir kəs və ya bir şey haqqında) **yüksək fikirdə olmamaq – * to think small beer of oneself / smth.**

yüksək qiymət qoymaq – to charge exorbitant prices / to charge the earth

yüksək nailiyyət – *high-water mark

yüksək nöqtəyə çatmaq (kəskinləşmək) – **come to a head**

yüksək səviyyədə – 1. (mükəmməl surətdə) –* to the nines; 2. (ən ciddi tələblərə uyğun) – first-class / first-rate / the latest thing in smth.

yüksək səviyyədə qalmaq – to hold good

yüksək sürətlə – at full (top) speed / with the throttle open

yüksəlişdə olmaq (işləri yaxşı gedən, karyerada yüksələn insan haqqında)

Yükü aparana yükləyirlər. – *Lit.* That is heavily-loaded who bears much.

YÜNGÜL

yüngül cəza – * a slap on the wrist

yüngül əlindən sonra (bir kəsin nümunəsindən sonra) – **following someone's example / thanks to someone's example (fashion) / as the result of someone's successful initiative**

yüngül mənsəli qadın (fahişə) – ***Lit.* woman of light conduct / streetwalker** (prostitute)

yüngül musiqi – a light music

yüngül müvəffəqiyyət – an easy success

yüngül su – a soft water

yüngül şaxta (don, bərk soyuq) – **a light frost**

yüngül üslub – an easy style

yüngülbeyin olmaq (arsız, dəmdəməki insan haqqında) – **to be light-minded / to be light-headed** (of a frivolous person)

yüngülləşmək (dərdini bölüşmək) – **to get something off your chest**

yüngülvari iş (çətin olmayan iş barədə) – **it's a trifling matter / *Cf.* as easy as pie / as easy as damn it / child's play**

YÜYƏN

yüyəni ələ keçirmək (bir kəsi əlinə almaq, tamamilə özünə tabe etmək) – **to keep someone or smth. on a tight rein / to put a curb on someone or smth. / to establish one's influence over someone / to take someone in hand / to get a grip (hold) of smth.**

yüyəni ələ vermək (öz hərəkətlərini bir kəsin istəyindən asılı etmək) – **to be led by the nose / to be tied to the chariot of someone / let oneself be led by**

someone / to be in leading strings / to be led on a string / to follow someone's lead / to wear leading strings

yüyanindən çəkmək (bir kəsi cilovlamaq, saxlamaq) – **to tighten one's rein** (to curb someone or smth.)

yüyənsiz danışmaq (artıq danışmaq, kobudluq etmək) – **to give someone too much freedom / to loosen one's tongue / let one's tongue wag**

YÜZ

Yüz birə qoşulmaz, bir yüzə qoşular. – *Lit.* **Seven don't wait for one. / Cf.** **For one that is missing there's no spoiling a wedding.**

Yüz dəfə ölç, bir dəfə biç. – **Look before you leap. / Think before you act.**

yüz dəfə ölçmək (yaxşı yaxşı fikirləşmək) – **to think twice**

yüz dəfə öldürüb diriltmək (bir kəsə mənəvi əziyyət vermək, onu incitmək) – **to nag at someone day and night / to make life a burden to someone / to drive someone to distraction / to eat into someone**

Yüz eşitməkdən bir görmək yaxşıdır. – **To see once is better than to hear many times.**

yüz faiz – **1.** (tamamilə) – **one hundred per cent** (completely, entirely); **2.** (əmin ola bilərsiz, şübhəsiz) – **dollars to doughnuts / Amer. there are no two ways about it**

yüz faizdən doxsan doqquz faiz (təxmini hamısı və ya hamıya) = **ninety-nine out of a hundred**

yüz il də qalsa mənə lazım deyil (bir kəsin filankəslə işi yoxdur, onunla ünsiyyət saxlamağa da heç istəyi də yoxdur) – **one does not care a damn for someone / Cf. one needs someone like a hole in the head**

yüz il yüz ilə qala / qalsa – *bax* **qulağının dibini görəndə**

Yüz ilin ibadətindən bir günün səxavəti yaxşıdır. – *Lit.* **To show a bit of generosity is better than a hundred year's praying.**

yüz qarğaya bir sapan daşı (çox asan, əziyyətsiz) – **it's mere child's play for someone / that's nothing**

Yüz manat pulun olunca, yüz dostun olsun. = *Lit.* **Rather have a hundred friends than a hundred roubles.** / *Cf.* **A friend in court is better than a penny in purse.** / **A friend in the market is better than money in the chest.** / **A good friend is worth more than a hundred relatives.** / **One God, no more, but friends good store.**

Yüz manatın olunca, yüz dostun olsun. – *bax* **Yüz manat pulun olunca, yüz dostun olsun.**

Yüz nadan yığılsa, bir alimin yerini verməz. – *Lit.* **A hundred ignoramus never replace a scholar.**

Yüz namərd bir mərdi əvəz edə bilməz. – *Lit.* **A hundred faint-hearted (cowards) never take place a brave man.**

Yüz ölç, bir biç. – *Lit.* **Measure your cloth seven times before you cut.** / **Don't throw the baby out with the bath water.** / *Cf.* **Score twice before you cut once.** / **Look before you leap.** / **No safe wading in an unknown water.** / **Draw not your bow till your arrow is fixed.** / **Discretion is the better part of valour.** / **Caution is the parent of safety.** / **Second thoughts are best.** / **Measure thrice and cut once.**

Yüz yaşa, düz yaşa. – *Lit.* **God gives to him, who lives an honest life.**

yüz yerə qaçmaq (çox işdən yapışmaq, hər işə əl atmaq) – **to spread oneself too thin** (to become involved in too many activities)

yüz yerə parçalanmaq (müxtəlif işlər görmək) – **try to do a hundred different jobs at once**

Yüz yeyənin olsun, bir deyənin olmasın. – **Better be envied than pitied.**

yüzbatmanlıq sandıq (çox ağır tərپənən insan haqqında) – **hard to get moving / to be sluggish / slow-starter / slowcoach**

yüzdən doxsan doqquzu (demək olar ki, həmişə) – **nine times out of ten** (almost always)

yüzü birinə qarşı (çox şansız) – **a hundred to one**

- Z -

ZAHİR

Zahir olmaq (görünmək) – *Lit.* to show up on the horizon / to appear in someone's life

zahirən (zahiri görünüşünə görə fikir söyləmək) – **apparently / in appearance / in looks / outwardly / someone or smth. looks** (by looking at someone or smth.)

zahiri görünüş (geyim tərzı) – **the cut of one's rig / the cut of one's jib**

zahiri görünüşü ilə gözə çarpmamaq – **to be not much to look at**

Zahiri gözəl, batini çirkin. – **Beauty is but skin - deep. / Great boast, small roast. / Fair without, false within. / Fine feathers don't make fine birds. / Cf. Rob your belly to cover your back.**

Zahiri gözəllik müvəqqətidir. – *Amer.* **Beauty is for a time, but kindness is for all the time (forever).**

ZALİM

zalım – **1.** (qəddar, rəhmsiz) – **as hard as nails / as tough as nails; 2.** (başkəsən, islahedilməz cinayətkar) – **a bad man**

zalım olmaq (rəhmsiz, qəddar insan haqqında) – **to be stony-hearted / to have a heart of stone**

Zalıma rəhm etmək məzluma zülm etməkdir. – *Lit.* **When one helps the evil, he kills the good.**

Zalımın ömrü az olar. – *Lit.* **An ill-natured man lives not so much.**

ZAMAN

Zaman bir nəhrdir, axar, durmaz. – **Lost time is never found again.**

Zaman ilə hesablaşmaq gərək. – *Cf.* **New times, new songs. / Time learns what to do.**

Zaman pul deyil, onu qaytarmaq olmaz. = Time is not money, it is never found again.

Zaman sənə saz olmasa, sən zamana saz ol. – Adapt yourself to your days, to your times.

Zaman zamana uymaz. – It's not always the same. / It depends on God. / You never know what may turn up. / You can never be sure. / You can never tell.

zamanı qabaqlamaq (baxışlarda, nailiyyətlərdə) – **to be ahead of one's time**

zamanın nəbzi (müasir vaxtda olan tələbat) – **pulse of time**

zamanın sınağına dözmək – **to stand the test of time**

zamanla ayaqlaşmaq (tələblərə cavab vermək) – **to keep up with the times / to be in step with life / to keep abreast of smth. / to go with the stream**

zamanla ayaqlaşmamaq – *bax* **axına qarşı çıxmaq**

zamanla ayaqlaşmış – **abreast with the times**

ZAMAZKA

zamazka(da) qalmaq (istədiyini əldə edə bilməmək) – **to be duped / to be a fool for one's pains / to be left out in the cold / to be left in the lurch / to be left in the basket / to get the cheese**

zamazka(da) qoymaq (bir kəsi atmaq, söz verdiyini etməmək) – **to give (leave) someone the bag to hold / to leave (keep) someone out in the cold / to leave someone in the lurch / to make a fool of someone / to dupe someone**

ZAMRİ

zamri qalmaq (heç bir reaksiya verməmək, hisslərini büruzə verməmək) – **not to bat an eyelid** (don't show any feelings, surprise)

ZARA

zara gətirmək (təngə gətirmək) – **to give someone a hard time / one is sick and tired of it / one has had more than enough of it / one is sick to death of it /**

one's tongue trips on it / to rouse someone to a fury / to make someone furious / to drive someone into a frenzy / to drive someone crazy / to drive someone batty (to bother, to annoy someone)

ZARAFAT

zarafat bir yana qalsın (zarafatsız) – joking apart / joking aside / in good earnest / enough fooling (seriously)

zarafat deyil – 1. (az deyil, çox) – it is not to be sneezed at; 2. (ciddi bir iş haqqında) – it is no laughing matter / it is not so easy / it's no joke / it's not a trifle / that's not peanuts / it's not to be sneezed at / that's no laughing matter / it is not to be trifled with / Cf. that's no small potatoes; 3. (asan iş deyil) – it's all very well for you to talk! / it's easy enough to say ... / easier said than done / no picnic

zarafat etmək (bir kəsə lətifə danışmaq) – to crack a joke / to crack wise

zarafat etmək olmaz (bir kəslə ehtiyatlı dolanmaq lazımdır) – someone is not one to have tricks played upon him (her) / smth. is no joking matter / someone is not a man to be trifled with / someone is a tough customer (someone or smth. is not a thing to be trifled with)

Zarafat etməyi xoşlayan zarafat götürməyi də bacarmalıdır. – Lit. Who likes to joke, must like jokes with him.

zarafat öz yerində ... hər halda (hər necə olursa olsun) – that's all very well, but ...

zarafat vaxtı deyil – no time for joking

zarafata salmaq (bir sözdən zarafatla boyun qaçırtmaq) – to turn smth. into a joke (avoid giving a direct answer by joking)

zarafatı buraxmaq (gəl ciddi danışaq) – jesting apart / joking apart

zarafatlaşma (bir kəsi sancmaq, atmaca atmaq) – give and take

zarafatsız (ciddi danışaraq) – no kidding / no joking / I'm quite serious / I really mean it / in earnest / no joke / no shit / in all seriousness / joking apart / on the level (seriously)

ZARILDAMAQ

zarıldamaq (ağlamaq) – **to whine / to snivel / to whimper / Cf. to turn on the waterworks / to start the waterworks**

ZAR-ZAR

zar-zar ağlamaq (bərk ağlamaq) – **to bellow / to howl frenziedly / to wail one's eyes out / to scream one's head off**

ZATI

zadı qırıq – **1. (aşağı təbəqədən) – of low estate / without fortune or family (the poor); 2. (yetim) – without kith or kin / rootless and homeless; 3. (avaralar) – rolling stones / rootless creatures / tramps**

Zadı qırıqdır. – He is of low estate.

zadı-üstü qalmadı (bir kəs bərk söyüldü) – **to curse someone up hill and down dale**

Zatına da, südünə də bələdəm. – He is the clearest type.

ZAVAL

zaval görməmək – **1. (sağ və salamat qalmaq) – to be safe and sound / to be well; 2. (cəzasız qalmaq) – not to be out of pocket**

zaval tapmaq (səhvin ucbatından və ya bilməyərək pis vəziyyətə düşmək, biabır olmaq, işləri korlamaq) – **to suffer losses / to suffer damages / to be killed**

zaval vurmaq – **1. (bir kəsə ziyan vurmaq) – to cost someone a pretty penny / to touch someone in his pocket / to make a hole in someone's pocket / to threaten with a blow at someone's pocket(s) / to inflict a damage (on) / to be undoing (of) (to annihilate smth., to bring someone harm); 2. (bir kəsə bədbəxtlik gətirmək) – to destroy (ruin) one's life / to bring someone ill luck**

zaval yetirmək – *bax* **zaval vurmaq**

* **zaval yoxdur** (təhlükə yoxdur, ziyan yoxdur) – **there is no calamity / disaster / adversity / misfortune / harm / damage / hurt**

zavala gəlmək – 1. (başqasının günahından zərər çəkmək) – **taking the rap for somebody else / shouldering other people's sins**; 2. (bir kəsin toruna düşmək) – **to be ruined / destroyed (by) / to be hurt (by) / to be damaged (by) / to fall into a snare / to fall into someone's trap**

* **zavala vermək** (bir kəsi bədbəxt etmək) – **to make unhappy / unfortunate / miserable / destitute**

zavallı – *bax dabanına daş dəymiş*

ZAY

zay (bir şeyin xarab hissəsi) – **a lemon** (useless thing)

zay olma (bir işin sonu, axır, məhv olması, bir kəsin müvəffəqiyyətsizliyi) – **someone is done for / it's all up with him (her, etc.)! / he's (she's, etc.) had it! / Cf. it's no flowers by request**

zay olmaq (dağılmaq, tamamilə bərbad olmaq, məhv olmaq) – **to fall head over heels / to be turned upside down / to collapse / to be shattered / to go flying head over heels / to go topsy-turvy (to collapse) / to give at the seams / to be bursting at the seams / to be going to pieces / to be cracking at the joints / to crumble on all sides / to be shaken to the core**

zay olmayacaq (müvafiq tərzdə ödəniləcək!) – **it will be repaid in kind / it will be given back to someone in the same coin**

zayı çıxıb (ürək ağrayır) – **all over the place** (about heart's ache)

ZEHİN

Zehnim kor olub. – **He lost his memory.**

Zehni kor olan aləmi də kor sanar. – **A callous person thinks all are like himself.**

zehnində tutaraq (bir kəs yazı yazmadan bir hesabı beynində həll edir) – **to make mental note of smth. / to make a quick mental reckoning / to do it in one's head**

ZƏBANƏ

zəbanə – *bax* alov şölələri

ZƏFƏR

zəfər saati (ən xoşbəxt vaxt) – **a hour of triumph**

ZƏHƏNDƏLİK

zəhəndəlik eləmək (bir kəsin zəhləsini tökmək, yormaq, onu tənə gətirmək) – **to tire (weary, bother) someone / Cf. someone is sick and tired of it / someone is bored to death with it**

ZƏHƏR

Zəhər gələndə, acı qaçar. – *Lit.* **A big misfortune always ousts (darkens) a small one.**

zəhər tuluğu (acıdil insan haqqında) – **a viper**

zəhərə döndərmək (bir kəsin həyatını puç etmək, mənasız, maraqsız etmək) – **to be the bane of someone's existence**

zəhərə dönmək (bir kəsin kef-əhvalını pozmaq) – **to put someone out of humour**

ZƏHİRMAR

zəhirmara qalsın (bir kəs narazılığını, acığını bildirəndə) – **damn (curse, blast, drat) you (him, her, it, them)! / let it (him, her, them) go hang! / hang you! / plague on you! / plague take you! / bad scan to you! / Cf. Amer. blast my old shoes!**

ZƏHLƏ

zəhlə aparmaq – **1.** (bir kəsi hirsləndirmək, əsəblərini pozmaq) – **to be a nuisance to someone / to be an eyesore to someone / to be asore in someone's eyes / to pester someone with one's presence / to be a thorn in the side; 2.** (bir

kəsi təkidli xahişləri ilə yormaq) – **have driven someone crazy / to wear someone out / to tire someone to death** (to nag, to plague someone); **3.** (adamın zəhləsini tökmək, usandırmaq, yormaq) – **to bore to death**

zəhlə tökmək – **1.** *bax abrını aparmaq*; **2.** (bir kəsi rahat buraxmamaq, daima ondan bir şey xahiş etmək) – **to pursue someone everywhere / to give smb. a pain in the neck** (to annoy, to pester); **3.** *bax təxərrüşə gətirmək*; **4.** (bir kəsə gic-gic sözlərlə müraciət etmək) – **to bother someone with trifles / to make a nuisance of oneself**; **5.** (boş-boş danışmaq, əhəmiyyətsiz bir şeyə diqqət yetirmək) – **to talk nonsense / to talk drivel / to waste words / to mess (fuss) about**; **6.** (daima, əl çəkmədən, təngə gətirərək, həyasızcasına bir kəsi cana gətirmək, onu danlamaq, üzmək) **to gnaw away at someone as rust eats iron / to nag at someone mercilessly**

zəhləsi getmək (görməyə gözü olmamaq) – **to like someone or smth. about as much as a dog likes getting beaten** (to hate someone or smth.)

zəhləsi qaçmaq (bir kəsi nə görmək, nə eşitmək istəməmək) – **to touch someone to the quick / to get up someone's nose / to turn someone's stomach / to make someone sick / someone is bored to death with it / to be unable to bear (to stand) someone or smth. / Cf. it chokes the soul out of you**

zəhləsini aparmaq – *bax baş-beynini aparmaq*

zəhləsini tökmək (bir kəs bir şeydən yorulub) – **to stick in someone's throat / to be a thorn in someone's flesh**

zəhlətökən adam – *bax zır-zır*

ZƏHMƏT

zəhmət çəkmək (bir işə başlamaq) – **to take the trouble of doing smth. (to do smth.)**

Zəhmət çəkməyən bal yeməz. – No sweet without some sweat. / *Cf. He who would catch fish must not mind getting wet. / No cross, no crown. / He that would eat the fruit must climb the tree. / Nothing venture, nothing gain. / No pains, no gains. / Nothing to be got without pains.*

Zəhmət çəkməyən rahatlığın qədrini bilməz. – Lit. Nothing work, nothing rest.

Zəhmət olan yerdə qeybət olmaz. – Lit. Where is painstaking work, there is no gossip.

zəhmət olmasa ... (lütfən) – be so good as to do smth. / if you please

zəhmət olmasa, deyin (xahiş edirəm) – be so kind as to tell me! (please)

Zəhmət - torpaqda, nemət - süfrədə. – Nothing venture, nothing win. / No pains, no gains. / Nothing to be got without pains.

zəhmət vermək (bir kəsi əziyyətə salmaq) – to make someone work like a cart-horse / to make a convenience of someone / to saddle someone / to make someone fetch and carry (to burden someone, to overburden someone)

Zəhmət yemək istəmir, amma özü yedirdir. – Lit. Each makes his living as he can. / Each earns daily bread as he can. / Cf. Life isn't so bad, we get our bread. / We're getting along.

zəhmətə salmaq – bax zəhmət vermək

zəhmətinə dəyməz (səmərəsiz səylər, xərclər barədə) – Fr. Le jeu ne vaut pas la chandelle. / the game is not worth the candle (the candles) / Cf. it's not worth powder and shot (it is not worth the trouble, it is not worth bothering about it)

zəhmətinə heyfin gəlsin – save your pains

(bir işin) zəhmətini öz üzərinə götürmək – to take the trouble of doing smth.

zəhmətkeş insan (aramsız surətdə işləyən adam) – * an eager beaver / * brisk as a bee

Zəhmətlə yeyilən acı soğan minnətlə yeyilən baldan şirindir. – Lit. To get bread with shame is worse than to get it with troubles.

Zəhmətsiz bal yeməzlər. – He who would catch fish must not mind getting wet. / No pains, no gains. / Cf. A cat in gloves catches no mice.

Zəhmətsiz elm olmaz. – Lit. There is not a science without troubles.

zəhmətsiz əldə etmək (əziyyətsiz əldə etmək) – **to take someone with bare hands** (without firing a shot, without striking a blow) / **to pick smth. up bare-handed**

zəhmətsiz ələ ala bilməzsən (əziyyətsiz, asan əldə edə bilməzsən) – **you can't catch him (her) with your bare hands (bare-handed)** / **someone or smth. is not to be licked so easily**

zəhmətsiz qazanılmış çoxlu pul – **heaps (pots, piles) of money / fantastic prices**

zəhmətsiz qazanılmış pul əldə etmək – **to make a lot of money / to coin money**

ZƏHR

zəhri yarılmaq – *bax* **bağrı yarılmaq**

ZƏHRİMAR

zəhrimar olmaq – *bax* **zəhərə dönmək**

zəhrimar sifət (bir şeydən narazı qaldığını bildirən sifətin ifadəsi) – **long face** (a sad, dissatisfied expression)

zəhrimara dönmək (ləzzəti itən bir şey barədə) – **to turn smth. in poison**

zəhrimara qalmış – *bax* **zəhrimara qalsın**

zəhrimara qalsın! – **1.** (bir kəs bir şeydən narazılığını bildirəndə) – **eff it! / drat it! / blast it! / damn it!**; **2.** (qoy ona pis olsun) – **hell be with him! / to blazes! / let he go to the devil! / be it curst!**

zəhrimarlıq eləmək (boğula-boğula yemək) – **to guzzle / to hog smth.**

ZƏİF

zəif (gücü az) – **as weak as water / wishy-washy**

zəif bənd (aciz, gücü, iradəsi olmayan insan haqqında) – **a weak link**

zəif cəhət (narahatçılıqların, qayğıların səbəbi) – **a sore spot / a tender spot / one's weak point / one's weak spot**

zəif cəhətlərini oynatmaq (bir kəsin əsəbləri ilə oynamaq, onu hirsləndirmək)
= to play on someone's weaknesses

zəif cins (qadınlar) – **the weaker vessel**

zəif damar (bir kəsin ən zəif yeri, o yeri ki, ona çox asan təsir etmək olar) –
someone's weak spot (point, side, sensitive chord)

zəif damarına düşmək (bir kəsin zəif yerini tanımaq, ona təsir etməyi bacarmaq) – **to become weak languid**

zəif damarını tapmaq (bir kəsin başqasını ələ almaq bacarığı barədə) – **to find someone's weak spot (point, side, sensitive chord) / to touch someone on the raw / to cut (sting, touch) someone to the quick / to prick someone's vanity / to know someone's foible / to get under someone's skin** (to know one's weakness, to know one's foible)

zəif damarını tutmaq – *bax* **zəif damarını tapmaq**

zəif əsər (dəyərsiz əsər barədə) – **a work of no significance**

zəif rəsm əsəri (solğun, cansız rəsm əsəri) – **a picture utterly devoid of inspiration**

zəif təsəlli – **Dutch comfort / cold comfort**

zəifümid – **a forlorn hope**

(bir kəsin) **zəif yerini bilmək** – **to know the length of smb.'s foot**

zəifləşən işıq – **a dying light** (a fading light)

zəiflətmək (zəifləşdirmək) – **to make a dent**

ZƏKA

zəkalı baş (ağıllı) – **a clear head**

ZƏLALƏT

zəlalətə düşmək (kədərlənmək, qüssə-qəm yemək, dilxor olmaq) – **to get into trouble / to come to grief**

ZƏLİ

zəli kimi yapışmaq (bir kəsdən əl çəkməmək) – **to hold on (to stick) like a leech / to cling (hang on, hold on) like grim death / hang on for dear life / he (she) sticks to someone like a flea to fleece / Cf. he (she) sticks to someone like a burr / he (she) sticks to someone like a limpet to a rock / he (she) sticks to someone like a glue / to be persistent as a fly**

ZƏLZƏLƏ

zəlzələ deyil (vacib heç nə) – **sweet Fanny Adams** (not important)

Zəlzələni görən yağına razı olar. – **A bitten child dreads the dog. / A scalded cat (dog) fears cold water. / Cf. The burnt child dreads the fire. / Once bitten twice shy.**

ZƏMANƏ

Zəmanə adamı deyil. – **He is not of this world. / He is out of this world. / He is with his head in the clouds.**

Zəmanə adamı öyrədir. = **Time learns.**

Zəmanə dəyişdikcə adamlar da dəyişir. – *Lit.* **How is age, so is people.**

Zəmanə dəyişib. – **The time is out of joint.**

zəmanə ilə ayaqlaşmaq (müasir tələblərə cavab vermək) – **to move with the times**

zəmanə ilə ayaqlaşmamaq (müasir tələblərə cavab verməmək) – **to stick in the mud**

Zəmanə ilə hesablaşmaq gərəkdir. – *bax* **Zaman ilə hesablaşmaq gərək.**

Zəmanə möcüzə yaradır. – **Time works wonders.**

zəmanəyə uyuşmaq – *bax* **axına qarşı çıxmaq**

ZƏMİN

zəmin yaratmaq (şərait yaratmaq) – **to put out feelers / to set the scene**

ZƏNCİR

zəncir çeynəmək – 1. (bir kəsin əlindən yığmaq, ona bərk hirslənmək) – **to sharpen one's teeth on someone or smth. / to talk scandal / Cf. to pick someone or smth. to pieces**; 2. (bir kəsi və ya bir şeyi əldə etmək üçün filankəsin istəyi barədə) – **to hanker for someone or smth. / to whet one's teeth / to have someone or smth. lined up in one's sights**

zəncirdən qopmuş kimi (özündən çıxmaq) – **to go off the deep end**

zənciri qırmaq (özünü azad etmək) – **to break loose / to cast off someone's fetters** (to release oneself)

zəncirin halqaları (bir-birinə bağlı məsələlər) – **the links in the chain**

zəncirli it (hirsli adam haqqında) – **like chained dog**

zəncirvari reaksiya (bir-birinin ardınca olan bir tipli hərəkət) – **chain reaction**

ZƏNDƏYİ-ZƏHLƏ

zəndəyi-zəhləsini aparmaq – *bax* **zəhlə aparmaq**

ZƏNƏN

Zənən çox olan evdə zəmm də (günaha zəmin də) **çox olar.** – *Lit.* **Where is a lot of woman, there is much sin.**

zənənə hamam (bərk səs-küy olan yer barədə) – **a bear-garden / like a lunatic asylum**

zənənə hamama döndərmək (hay-haray qaldırmaq) – **to make a bear-garden / to make a noise**

ZƏNG

zəngdən zəngə (əvvəldən axıra kimi) – **from start to finish / from beginning till end / the whole time** (as specified)

ZƏNGİN

zəngin adam (dövlətli şəxs haqqında) – **a butter and egg man / moneyed / Cf. plastered with dough / swimming in gravy** (of a rich man)

ZƏNN

zənn etmək – *Amer.* * **to calculate smth.**

ZƏR

Zər ilə olan zor ilə olmaz. – *Amer.* **For all the time pats one's back, but for a time puts one's back up. / What can be done by gold can't be done by force.**

zər qədrini bilməyənlər – **pearls before swine** (items of quality offered to those who aren't cultured enough to appreciate them)

Zər qədrini zərgər bilər. – **One doesn't cast pearls before swine.**

Zəri də var, zoru da. – *Lit.* **One is as healthy as wealthy. / Cf. One keeps his word. / One stands by his word. / One is as good as his word.**

zərin tökülər? – *bax* **paqonun düşməz**

zərini silmək (cazibədarlıqdan məhrum etmək) – **to take the gilt off the gingerbread**

ZƏRB

zərb məsəlləri – **sayings**

Zərb zəyərdən yağ çıxarar. – **No force, no results.**

ZƏRBƏ

zərbə (mənavi zərər) – **a smack in the eye**

zərbə altına qoymaq (təhlükəli vəziyyətə salmaq) – **to leave smth. open/**
Amer. **to rock the boat**

Zərbə yaxşı tutdu. – **The blow went home.**

zərbəni xaincəsinə endirmək (qadağa qoyulan zərbə barədə) – **to hit below the belt**

zərbəni öz üzərinə götürmək – * **to stand in the breach**

ZƏRBXANA

zərbxana (sikkəxana) – **the mint**

ZƏRBİ-MƏSƏL

zərbi-məsəllər (aforizmlər) – **winged words**

ZƏRƏR

zərər verməmək – **to break no bones**

zərərdə olmaq (çox pul itirmək) – **to be in the red** (to be in an unprofitable way)

Zərərdən qorxan xeyir (gəlir) görməz. – *Lit.* **Gain and loss lives together.**

zərəri yoxdur (eybi yoxdur, ziyanı yoxdur) – **never mind**

zərərin yarısından qayıtmaq (pis yolun yarısından qayıtmaq) – **to take smth. out of harm's way / to take smth. out of temptation's way / to take smth. away from temptation**

Zərərin yarısından qayıtmaq da xeyirdir. – **Choose between two evils the least. / Leave well enough alone. / Cf. A fault confessed is half redressed.**

zərərli liberalizm – **a flabby liberalism**

zərərsiz yalan – **a white lie**

ZƏRGƏR

zərgər dəqiqliyi ilə– *bax* saat kimi

ZƏRRƏ

zərrə qədər də olsa – **1. (qətiyyən) – not a jot / not an (one) iota / not an inch / not a whit / not the least bit / not one little bit; 2. (bir az da olsa yubanmamaq, şübhələnməmək) – not for a second / not for a moment**

zərrə qədər həqiqət yoxdur (yalandır) – **not a grain of truth**

Zərrəcə eşqi olanın dəryaca tabı gərək. – *Lit.* **Where is love, there is misfortune.**

ZƏRURƏT

Zərurət insana hər şeyi öyrədar. = Necessity is the mother of invention. / Hunger breaks stone walls. / Needs must. / Needs makes the naked man run.

ZƏVZƏK

zəvzək (boşboğaz, gopçu) – **a gas-bag / a windbag / a babbler / a chatter-box / a chatterer**

ZİRRAMA

zırrama (gic) – **as stupid as a goose / Cf. as stupid as a donkey / as stupid as an owl / as stupid as a pig / as thick as two planks / as stupid as a downright fool**

ZİR-ZİR

zır-zır (zəhlətökən, hamının əhvalını pozan insan haqqında) – **a dull beggar / ear-basher**

zır-zır etmək – *bax* **ağlayıb-sızlamaq** 2-ci mənada

ZİBİL

zibil (köhnə, istifadəyə yararsız) – **on the shelf** (too old, no longer of use)

zibil hava (çox küləkli hava) – **wind and weather** (bad, windy weather)

zibil kimi (çox, bol olmaq) – **a countless multitudes / an enormous number of smth. / hordes (thousands) of people**

zibildən qurtarmaq (təhlükəli vəziyyətdən çıxmaq) – **to turn the corner** (to pass a very important point in an illness or a difficult situation and begin to move)

zibilə düşmək (öz günahından çox çətin və qorxulu vəziyyətə düşmək) – **to get oneself into a nice mess / to get into a scrape / to get into a muddle / to get into a hot water / to make a fool of oneself / to be in dire straits** (to be in a very difficult or dangerous situation)

zibilə salmaq (bir kəsi pis işə qatmaq) – **to get someone into a mess (a scrape) / to drag someone into some nasty business**

zibilxana (nizamsız halda tökülmüş şeylər) – **free-for-all / scuffle / tussle / Cf. sacks on the mill**

zibili çıxmaq – **1.** (mənasını, dəyərini itirən bir şey barədə) – **about something that lost its value, meaning; 2.** (pis söz-söhbətlə qutarmaq, pisliklər törətmək) – **to make a scandal**

zibilin içində olmaq (çox ağır vəziyyətdə olmaq) – *Amer.* **to be in the soup**

zibilinə düşmək – **1.** (bir kəsin ucbatından, günahından pis hala düşmək) – **taking the rap for somebody else / shouldering other people's sins; 2.** (bir kəsə görə pis, qəbahətli işə cəlb olunmaq) – **to fall (to get) into someone's toils (clutches, fangs) / to get mixed up in a mess**

* **zibilini çıxarmaq** (korlamaq) – **to spoil smth.**

Zibillikdə oturub, gülüstandan dəm vurur. – *Lit.* **He lays on the straw, but speaks - on the carpet.**

zibilliyə atmaq(rədd etmək, tullamaq) – **to throw smth. away (to dust-heap)**

ZİDD

(bir kəsə) **zidd hərəkət etmək** – **to involve oneself in contradictions (to contradict oneself)**

ziddinə (əksinə, acığına) – **at cross purposes / contrarily / in defiance of smth. / to spite someone**

ziddinə getmək (bir kəslə razılaşmamaq) – **to run counter to smth.**

ZİDDİYYƏT

Ziddiyyətlər birləşirlər. (Nigaha girənlər haqqında.) – * **Marriage goes by contrasts.**

ZİL

zilə çəkmək (çox şışirtmək) – 1. to praise (extol) someone or smth. to the skies (to exaggerate greatly); 2. *bax dərinə çəkmək*

zilə qalxmaq – *bax zilə çəkmək*

ZİMİSTAN

Zimistan çəkməyən bülbul (aşiq) baharın qədrini bilməz. – He knows best what good is that has endured evil. / Adversity is a good discipline. / Adversity is a great schoolmaster.

ZİNDAN

zindan kimi ağır (çox ağır) – heavy as lead

Zindan olub, altda olmaqdansa, çəkil ol - üstə ol. – *Lit.* It is better to be a hammer than an anvil.

Zindana səbr eləyən axır taxta çıxar. – Diligence is the mother of success (good luck). / *Cf.* Little strokes fell great oaks. / With time and patience the leaf of mulberry becomes satin. / Everything comes to him who waits. / It is dogged that does it. / Constant dropping wears away (will wear away) a stone. / Elbow grease gives the best polish. / Patience and hard work can do anything.

ZİNHAR

zinhara gəlmək – *bax cana doymaq*

zinhara gətirmək – *bax cana doydurmaq*

ZİRƏ

Zirəni Xirmana aparır, nöyütü Bakıya. – To carry coal to Newcastle. / *Lit.* They don't carry samovars to Tula town. / *Cf.* They don't bring coal to Newcastle. / One shouldn't carry owls to Athens.

ZİRƏK

zirək olmaq (fərasətli insan haqqında) – * **to feel one's oats**

zirək tərpənmək – *bax usta tərpənmək*

zirəklik – **a mental flexibility**

ZİRVƏ

zirvə – *bax ağillara hakim*

zirvədə olmaq (yüksəlişdə olmaq) – **to be at the height of one's fame**

ZİR-ZƏBƏR

zir-zəbər etmək – *bax alt-üst etmək*

ZİR-ZİBİL

- zir-zibil** – 1. (bişmiş içalat) – *Lit.* **a dog's delight / a cat's meat** (boiled offal);
 2. (əhəmiyyətsiz, boş şey) – **like hell! / not a dog's chance! / not a cat's chance! / rubbish! / nonsense! / to hell with it!**

ZİYAN

ziyan vurmaq (bir kəsə pislik etmək) – **to do someone a mischief**

ziyan vurmamaq (bir kəsə pislik etməmək) – * **to break no bones**

ziyanda (gəlirsiz) – * **to the bad / out of pocket**

ziyanın yarısından qayıtmaq – *bax zərərin yarısından qayıtmaq*

ziyanlıqda – *bax ziyanda*

ZİYİN

ziyindən çıxartmaq (bir kəsi yolundan çıxarmaq) – **to throw someone of / to upset (unsettle) someone / to upset someone's routine / to upset the tenor of someone's life / to strike up someone's heels**

ziyindən çıxmaq – 1. (öz ənənəli həyat tərzini pozmaq, normal həyat sürməmək, yolundan çıxmaq) – **to be completely unsettled / to have one's routine (the tenor of one's life) upset / to be (go) off the rails / to be knocked**

off one's balance; 2. (ənənəli olmamaq, qeyri-adi bir şey barədə) – to go beyond the bounds (limits) of smth. / to exceed the limits of smth.

ziyinə girmək (yoluna düşmək, ənənəli həyat tərzinə qayıtmaq) – **to get into the old groove / to resume one's natural course / to get back into one's routine / to become completely settled / to settle down / to come to one's self**

ZOLLANMAQ

zollanmaq (bütöv boyda uzanmaq) – **to measure someone's length**

ZOR

Zor ilə bazar olmaz. – Love cannot be forced.

Zor ilə gözəllik olmaz. – There is no forcing kindness. / Cf. Love cannot be forced (compelled).

zor işlətməklə çətinliyi həll etmək – **to cut the Gordian knot**

Zor qapıdan girəndə, dad bacadan çıxar. – There is no arguing with a large fist. / Might is right. / One cannot swim against the tide. / What may the mouse do against the cat. / Oaks may fall when reeds stand the storm.

zora salmaq (bir kəsi narahat etmək, qorxutmaq) – **to throw someone into a sweat / to scare someone stiff**

zorla (güclə) – **with great difficulty / with not very good results / hardly / somehow**

zorla girmək (basıb girmək) – *** to barge in**

Zorla gözəllik olmaz. – Love cannot be compelled. / Love cannot be forced.

Zorla məhəbbət olmaz. – Kissing goes by favour.

zorla pul qoparmaq – **to extort money from someone / Cf. to put the bite on someone**

ZÖKƏM

zökəm – **a cold in the head**

zökəm tutmaq (soyuqlamaq) – **to catch a cold**

ZÖVQ

(bir kəsə) **zövq vermək** – **to be meat and drink to someone**

zövq almaq – * **to get the best of both worlds**

zövqdən qızartı – **a flush of pleasure**

zövqə uyğun gəlmək (bir kəsi tamamilə qane etmək) – **Amer.* **to hit the spot / to be in one's taste**

zövqlə (böyük həvəslə) – **with gusto / with relish** (enjoyably)

Zövqlər müxtəlifdir. = **Tastes differ.** / *Cf.* **There is no accounting for tastes (taste).** / **Everyone (every man) to his own taste.** / **Beauty lies in lover's eyes.** / **Beauty is in the eye of the gazer.** / **Beauty is in the beholder's eye.** / **Different strokes for different folks.**

zövqləri üst üstə düşmək (hər şeyə eyni gözlə baxmaq) – **to see eye to eye on smth.**

zövqünə uyğun (bir kəsin istədiyi kimi) – * **one's cup of tea**

ZURNA

zurna bağlamaq (bir kəsin dalınca danışmaq, ünvanına pis-pis sözlər demək, ona böhtan atmaq) – **bla-bla / jaw-jaw / to speak smth. behind someone's back / to sling mud at someone / to asperse someone / to back-bite someone / to bespatter someone / to cast a stone at someone / to say evil thing about smb. / to throw stones at someone**

zurna-balabanla anlatmaq – *bax* **zurna-balabanla başa salmaq**

zurna-balabanla başa salmaq – *bax* **zurna-balabanla danışmaq**

zurna-balabanla danışmaq (o insanla danışmaq ki, ona bir şeyi başa salmaq mümkün deyil) – **to make smth. clear to someone / to explain smth. to someone with a great difficulty**

zurna-balabanla qandırmaq – *bax* **zurna-balabanla danışmaq**

zurna çalınmaq (hamıya məlum olmaq) – **to make smth. known**

zurna çalmaq – 1. (xəbərləri yaymaq) – **to set a rumour abroad / afloat**; 2. (darıxdırıcı söhbət aparmaq) – **to chew the fat / to chew the rag / to chew the cud / to talk boringly**

*** zurna qabı** – **a long skirt**

Zurnaçı oğlu zurnaçı olar. – **Like father, like son.**

zurnası ilə oynamaq (bir kəsin istədiyi kimi özünü aparmaq, onun dediyi kimi oturub-durmaq, davranmaq) – **to dance to someone's piping / to dance to someone's whistling (fiddle, tune) / to be twisted round someone's little finger / to act in concert / to hammer away at smth. / to sing the same song**

***zurnası sonraya qalıb** (fəsadları sonra olacaq, eşidərsiniz) – **about the result of it** (usually something blameworthy) **you shall hear later**

zurnasını çalmaq – ***bax* dediyini demək**

zurnaya qoyub çalmaq (bir kəsi biabır etmək, rüsvayi-cahan etmək, adına pis söz çıxartmaq) – **to throw mud at someone / to blackguard someone / to sully someone's name**

ZURNAÇI

Zurnaçı ağacda qalan kimi qalmaq. – **Be a fool (ass, jackass, simpleton) for one's pains. / Cf. Come out the loser. / Be left to hold the sack.**

Zurnaçı zurnaçını uzaqdan görər. – **Like will to like. / Deep will call deep. / Cf. Birds of a feather flock together. / A thief knows a thief as a wolf knows a wolf. / Like draws to like the whole world over.**

Zurnaçının oğlu zurnaçı olar. – **Like father, like son. / Like parents, like children. / As the old cock crows the young one learns. / Like master, like man. / Cf. As the tree, so the fruit.**

zurnaçının züy tutanı – ***bax* ələkçinin qıl verəni**

ZÜLM

zülm etmək (bir kəsi sıxışdırmaq, istismar etmək) – **to overdo smth. / to be overzealous / to stop at nothing / to make the sparks fly / to reduce someone to**

obedience / to get someone under one's thumb / to make someone slave / to make someone sweat blood / to twist (to wind or to wrap) someone around one's little finger / to trample someone under foot / Cf. to work someone to the bone (to oppress, to exploit someone)

zülm içində olmaq (çıxılmaz vəziyyətdə olmaq) – **to be in chancery**

zülmverən (əsas canı) – **the villain of the piece**

ZÜLMƏT

zülmət (qaranlıq) – **it is pitch-dark / you could cut it with a knife / black as jet / it is as dark as pitch / black as print** (so dense it is)

ZÜLÜM

zülümçəkmək (çox əziyyət çəkmək) – **to be a martyr of something** (to suffer greatly)

zülümdür (narahat həyat yaşamaq) – * (to have) **a bed of thorns**

zülüm-zülüm ağlamaq (zar-zar ağlamaq, hönkür-hönkür ağlayan insan haqqında) – **to cry one's heart out / to shed crocodile tears** (to weep bitterly)

ZÜMRÜD

zümrüd quşu – **phoenix**

ZÜY

züy tutmaq – **1. bax... zurnası ilə oynamaq; 2. (söhbəti davam etdirmək) – to keep the ball rolling**

**LÜĞƏTİN TƏRTİBİNDƏ İSTİFADƏ OLUNMUŞ
ƏDƏBİYYAT VƏ LEKSİKOQRAFIYA
MƏNBƏLƏRİ**

**LITERARY AND LEXICOGRAPHICAL
SOURCES USED IN COMPILING
THIS DICTIONARY**

Azərbaycan dilində:

1. Abasquliyev T. İngilis atalar sözləri və onların azərbaycanca, rusca qarşılıqları, Bakı, Elm, 1981.
2. Abdullayev S., Seyidəliyev N. Almanca - azərbaycanca - rusca frazeoloji lüğət, Bakı, 2004.
3. Azərbaycan dilinin izahlı lüğəti, IV cildə, Az.SSR Elmlər Akademiyası nəşriyyatı, Bakı, Elm, 1964 -1987.
4. Azərbaycan Sovet Ensiklopediyası, IX c., Bakı, 1986.
5. Baxşiyev H. Azərbaycan dilinin müxtəsər frazeologiya lüğəti, Bakı, Bakı Universiteti, 2004.
6. Əhmədova X., Rəhimov İ. Azərbaycanca - ingiliscə, ingiliscə - azərbaycanca müxtəsər frazeoloji lüğət, Bakı, Azərtədrisnəşr, 1962.
7. Həmidov İ., Axundov B., Həmidova L. Azərbaycanca – rusca, rusca – Azərbaycanca atalar sözləri və zərbi-məsəllər lüğəti, Bakı, Təhsil, 2009.

İngilis dilində:

8. A dictionary of English proverbs in modern use, M., 1985.
9. A dictionary of Modern English Usage, New York, Oxford University Press, 1985.
10. Brewer E.C. Brewer's Dictionary of Phrase and Fable, London, 1971.

11. Collins Cobuild Dictionary of phrasal verbs, The University of Birmingham, Great Britain, 1989.
12. Collins V. H. A book of English idioms, Longmans, Green and Co., 1958.
13. Courtney Rosemary. Longman Dictionary of Phrasal Verbs, Specialized, Harlow: Longman LTD, Moscow, Russkiy Yazyk, 1986.
14. Cowie A. Mackin R., Mc Caig I.R. Oxford Dictionary of Current Idiomatic English, v. 1,2., London, 1975, 1983.
15. Cowie A.D. The Treatment of Collocations and Idioms in learner's Dictionaries, Applied Linguistics, 1981, № 2, 3.
16. English-Russian phraseological dictionary, M., 1967.
17. Fowler H.W. A Dictionary of Modern English usage, 2-nd edition, Oxford: OxfordUniversity Press, 1986.
18. Frederik T. Wood. English Prepositional Idioms, M., 1968.
19. Freeman William. A concise dictionary of English Idioms, 3-rd edition, London, Hodder and Stoughton, 1985.
20. Ginzburq R.S. English – Russian dictionary of verbal collocations, 2-nd edition, M., 1996.
21. Glaeser, Rosemarie. On the Phraseology of Spoken English: The Evidence of Recurrent Word-Combinations, Phraseology. Edited by Cowie A.P. Oxford, Clarendon Press, 1998.
22. Glaeser, Rosemarie. The Stylistic Potential of Phraseological Units in the Light of Ganre Analysis. Phraseology. Edited by Cowie A.P. Oxford, Clarendon Press, 1998.
23. Gowers E. The Complete Plain Words, London, 1973.
24. Heaton J.B., T.W.Noble. Using Idioms, A learner's Guide – Prentice Hall, New York, London, Toronto, Sydney, Tokyo, 1987.
25. Hornby A.S., Ruse Ch. Oxford Student's Dictionary of Current English, Special edition for the USSR, Moscow, Oxford, Prosvesheniye Publishers, Oxford University Press, 1983.

26. Hony H.C. with the advice of Fahir Iz. **A Turkish-English Dictionary, 2-nd edition, Oxford, Clarendon Press, 1967.**
27. Löffler H., Goldman L. **English synonyms and how to use them, Leipzig, Enzyklopadie, 1979.**
28. **Longman Dictionary of Contemporary English, Great Britain, Pitman Press, 1978.**
29. **Longman Dictionary of Phrasal verbs, Courney Rosemary, London, Longman, 1983.**
30. **Longman dictionary of Phrasal Verbs, Special edition, Harlow, Longman Group, M., «Russki yazyk», 1986.**
31. **Makkai A. Idiom Structure in English, The Hague – Paris, 1972.**
32. **Michael McCarthy, Felicity O'Dell. English Vocabulary in Use. CambridgeUniversity Press, Second Edition, 2002.**
33. **Nelson Th. Webster's Dictionary of the English Language, New Revised Edition for School, Home and Office, 1991.**
34. **Oxford Advanced Learner's Dictionary, Oxford University Press, 2005.**
35. **Oxford dictionary of current idiomatic English, Vol 1-2, Oxford, Oxford University Press, 1984.**
36. **Oxford Pocket English Idioms, Seidl J., Mc. Mordie W., Oxford, OxfordUniversity Press, 1992.**
37. **Oxford-Russian Dictionary, OxfordUniversity Press, Oxford, New York, 1995.**
38. **Partridge E.A. A Dictionary of catch phrases: British and American, from the 16-th century to the present day, Ed. by P. Beale, London, Routledge and Kegan Paul, 1985.**
39. **Practical English Dictionary, Holland Enterprises LTD, London, Printed in Cuba, 1990.**
40. **Simpson John, The concise Oxford Dictionary of Proverbs, Oxford, Oxford University Press, 1985.**
41. **Smith L.P. Words and Idioms, London, 1948.**

42. Smith W.G. The Oxford Dictionary of English Proverbs, Oxford, 1970.
43. Swan Michael. Practical English Usage, Second Edition, Oxford, Oxford University Press, 1980.
44. Syttel V.V. Colloquial English idioms, M., Prosv., 1971.
45. The New American Dictionary of Good English, United States of America, 1987.
46. The New Method English Dictionary by Michael Philip West, M.A., D.Phil and James Gareth Endicott, M.A., The third edition, Longmans, Green and Co., London, New York, Toronto.
47. The Oxford Guide to the English Language, Oxford, New York, Tokyo, Oxford University Press, First published 1984, Reprinted (with corrections) 1985.
48. Oxford Advanced Learner's Dictionary, Oxford, Oxford University Press, 8 th ed., 2010.
49. The phraseological dictionary, Macmillan Dictionary, Macmillan Publishing Co, Inc., New York, Collier Macmillan Canada, Inc. Manufactured in the United States of America, 1981, London, 1994.
50. The Penguin Pocket English Dictionary, Second Edition. Penguin Reference Books in association with Longman Group Limited, Made and printed in Great Britain by Cox and 104. Wyman Ltd, Reading, 1987, London, 1992.
51. Vizetelly Frank H. A desk – book of idioms and idiomatic phrases in English speech and literature, New York, Funk and Wagnalls Co., 1923.
52. Vladovskaya I.S. Colloquial English Phrases and Idioms, M., Higher School Publishing House, 1970.
53. Walshe I.A., Berkov V.P. Russian – English Dictionary of Winged Words, 1900 words approx, Moscow, Russky Yazyk, 1984.
54. Webster's new collegiate dictionary, 2-nd edition, USA, G. and C. Merriam Co publishers, 2000, 1214 p.

Rus dilində:

55. Адамчик Н.В. Англо-русский словарь, Мн.: Современный литератор, 2003.
56. Алёхина А.И. Идиоматика современного английского языка, М., В.Ш., 1982.
57. Англо-русский фразеологический словарь, 25000 фразеологических единиц, Издание 3-е, в 2 книгах, М., «Советская энциклопедия», 1967.
58. Аракин В.Д., Выгодская З.С., Ильина Н.Н. Англо-русский словарь, 19-е издание, стереотипное, Москва, Русский язык Медиа, 2004.
59. Буковская М.В., Вяльцева С.И., Дубянская З.И. Словарь употребительных английских пословиц, A dictionary of English proverbs in modern use, М., «Русский язык», 1985.
60. Квеселевич Д.И. Современный русско-английский фразеологический словарь. Modern Russian-English Dictionary of Idioms. Москва, Астрель – АСТ, 2002.
61. Модестов В.С. Английские пословицы и поговорки и их русские соответствия, М., Изд. 5-е, 2005.
62. Сейдл Дж., Макморди У. Идиомы английского языка и их употребление, М., В. ш., 1983.
63. Хорнби А.С., Буклет А.О. Конструкции и обороты английского языка, 2013.
64. Чейф Л. Уоллес. Значение и структура языка, Москва, Прогресс, 2005.
65. Человеческий фактор в языке, Языковые механизмы экспрессивности, Москва, Наука, 1991.
66. Чердынцева Т.З. Метафора и символы фразеологической единице, Метафора в языке и тексте, Москва, 1988.
67. Чернявская В.Е. Дискурс власти и власть дискурса. Проблемы речевого воздействия, Москва, 2005.

QEYDLƏR ÜÇÜN
FOR NOTICES

M Ü N D Ə R İ C A T

C O N T E N T S

Ön söz.....	3-7
Müəllifdən.....	8-15
Lüğətdə İstifadə Edilmiş Şerti İşarələr.....	16
Lüğətdə istifadə edilmiş ixtisarlar.....	17
Azərbaycan dilinin əlifbası.....	18

L Ü Ğ Ə T

D I C T I O N A R Y

A.....	19-159
B.....	160-313
C.....	314-346
Ç.....	347-371
D.....	372-464
E.....	465-487
Ə.....	488-549
F.....	550-562
G.....	563-622
Ğ.....	623
H.....	623-685
X.....	686-705
I.....	706
İ.....	706-762
J.....	763
K.....	764-809
Q.....	810-907
L.....	908-922
M.....	923-966

N.....	967-1000
O.....	1001-1020
Ö.....	1021-1067
P.....	1068-1091
R.....	1092-1103
S.....	1104-1181
Ş.....	1182-1199
T.....	1200-1253
U.....	1254-1263
Ü.....	1264-1315
V.....	1316-1336
Y.....	1337-1409
Z.....	1410-1431
İstifadə olunmuş ədəbiyyat və leksikoqrafiya mənbələri.....	1433-1437

For Notes

Azərbaycan Dillər Universitetinin ingilis dilinin leksikologiyası kafedrasının professoru, filologiya elmləri doktoru Nigar Çingiz qızı Vəliyeva 2011-ci ildən Avropa Linqvistik Cəmiyyətinin üzvüdür.

Azərbaycan leksikoqrafiyası tarixində ilk dəfə olaraq fundamental İrihəcmli Üçdilli Frazoloji Lüğəti (Azərbaycan, ingilis və rus dillərinin materialları əsasında) Nigar Vəliyeva ərsəyə gətirmişdir. Bu lüğət öz tərtibi prinsipi baxımından Azərbaycan leksikoqrafiyası tarixində orijinal lüğətdir.

Nigar Vəliyeva 200-dan çox elmi əsərlərin müəllifidir. Onlardan on ikisi monoqrafiyalar: “Müxtəlif sistemli dillərdə nitq və təfəkkür felləri ilə formalaşan frazeoloji vahidlər” (1999), “Структурно-семантические особенности словосочетаний в современном английском языке” (2001), “Frazoloji birləşmələrin müqayisəli linqvistik təhlili” (2001), “Azərbaycanca-İngiliscə-Rusca Frazoloji Lüğət” (2006), “Müxtəlif sistemli dillərdə feli birləşmələrin tipoloji təhlili” (2008), “İrihəcmli üçdilli frazeoloji lüğət” (2010), “Dil tipologiyasının aktual problemləri. Actual problems of language typology. Актуальные проблемы языковой типологии” (2011), “Some Aspects and Peculiarities of Intercultural Communication in the Process of Globalization” (2013), “Theoretical Issues of Stylistic Lexicology” (2014), “Communicative-Pragmatic Paradigm of English Lexicology” (2014), “Synergetics of the language, national consciousness and culture by globalization” (2016), “Mədəniyyətlərarası dialoq ya qlobal kommunikasiya şəraitində təhsilin dili və dilin təhsili” (2016), elmi məqalələr isə ABŞ-da, Rusiyada, Braziliyada, Polşada, İspaniyada, Rumıniyada, Fransada, Gürcüstanda, Kanadada və respublikamızın bir sıra nüfuzlu beynəlxalq elmi-nəzəri-metodik jurnallarda çap olunmuşdur.

Professor of the English Lexicology department of the Azerbaijan University of Languages, Doctor of Science Nigar Chingiz q.Valiyeva since 2011 is a member of European Linguistic Society.

In the history of Azerbaijanian Lexicography she is the first compiler of The Big Azerbaijani – English – Russian Phraseological Dictionary which consists of more than 90 000 idioms. From the structural point of view of its composition it is the original scientific work.

Nigar Valiyeva is the author of more than 200 scientific works, among them twelve monographs: “The phraseological units which are formed by means of the verbs of speaking and thinking in non-cognate languages” (1999), “The structural-semantic peculiarities of the word-groups in the modern English language” (2001), “The comparative linguistic analysis of the phraseological word combinations” (2001), “Azerbaijani – English – Russian Idiomatic Dictionary” (2006), “The typological analysis of the verbal word combinations in the non-kindred languages” (2008), “The Big Azerbaijani – English – Russian Phraseological Dictionary” (2010), “Actual problems of language typology” (2011), “Some Aspects and Peculiarities of Intercultural Communication in the Process of Globalization”(2013), “Theoretical Issues of Stylistic Lexicology” (2014), “Communicative-Pragmatic Paradigm of English Lexicology” (2014), “Synergetics of the language, national consciousness and culture by globalization” (2016), “The language of education and education of the language during intercultural dialogue or global communication” (2016). The scientific articles were published in the USA, Russia, Brazilia, Poland, Spain, Romania, France, Georgia, Canada and in the various international scientific journals of our republic.